Kalin Apo Dios

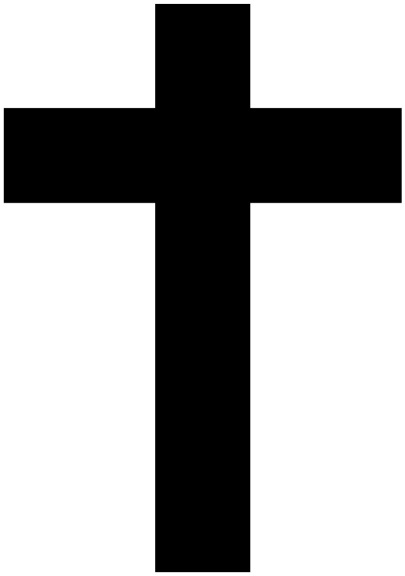

New Testament in Kankanay, Northern

Kalin Apo Dios
New Testament in Kankanay, Northern

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kankanay, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:
You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.
Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kankanay, Northern

© 1984, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 May 2025 from source files dated 29 Jan 2022
08554b00-f080-54cf-b131-babceaf06534

Contents

Mateo 1
Marcos 58
Lucas 92
Juan 151
Aapostolis 192
Roma 248
1 Corinto 277
2 Corinto 304
Galacia 322
Efeso 333
Filipos 342
Colosas 349
1 Tesalonica 356
2 Tesalonica 363
1 Timoteo 367
2 Timoteo 376
Tito 382
Filemon 386
Hebreo 388
Santiago 411
1 Pedro 418
2 Pedro 426
1 Juan 431
2 Juan 439
3 Juan 441
Judas 443
Naipagtek 446

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Mateo

Nan Maipanggep Isnan Insolat Mateo

Nan naay ay insolat Mateo et ipagtekna ay si Jesus nan inkalin Apo Dios isnan Daan ay Tolag ay mangisalakan ken datako. Nan naay gawis ay damag et baken kedeng isnan Judio ay kailiyan Jesus isdin kadana isnan batawa is menpaayana nodi pala isnan am-in ay ipogaw.

Gawis nan naiolnosan nan insolat Mateo ay naay tay inlogina ay mangibaga isnan naiyanakan Jesus, isnan nabonyagana ya isnan nangdoldologan Satanas ken siya esanapay ibaga nan nin-is-isolowana ya nan nangpagawgawisana isnan masaksakit id Galilea. Danat abes ibaga nan inmay-ayan Jesus ay ninisolsolowan ay menlogi id Galilea enggana id Jerusalem ya nan inomommat ken siya isnan naodi ay natatagowana isnan batawa ay nan nateyana ya nan kasina natagowan.

Ipailan nan naay ay naisolat ay si Jesus nan osto ay men-is-isolo ay nagapo ken Apo Dios isonga siya nan makaipakaawat isnan linteg Apo Dios ya makaibaga isnan maipanggep nan mentolayana. Kaadowan isnan insolsolon Jesus et naponok ay menbasal isnan kayatda ay kanan. Siya dana nan lima ay nadagopanda. (1) Nan pamagbaga isnan bilig ay maipanggep isnan ogali, nan obla, nan lebbengen ya nan gon-oden nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 5-7) (2) Nan inbagbagan Jesus isnan simpoo ya dowa ay papasolotna isnan nangibaaana ken daida. (Kapitolo 10) (3) Nan deeyday pangngalig maipanggep isnan mentolayan Apo Dios. (Kapitolo 13) (4) Nan insolsolon Jesus isnan mangkayat ay maitapi ta menpasolotna. (Kapitolo 18) (5) Nan insolsolon Jesus maipanggep nan omaliyan nan mentolayan Apo Dios ya nan makombosan nan naay ay timpo. (Kapitolo 24-25)

Nan wada isna

Nan alal-apon Jesu Kristo ya nan naiyanakana 1:1-2:23
Nan inik-ikkan Juan ay Menbonbonyag 3:1-12
Nan nabonyagan Jesus ya nan nangdoldologan Satanas ken siya 3:13-4:11
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea 4:12-18:35
Nan inik-ikkan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 19:1-20:34
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 21:1-27:66
Nan kasin natagowan Apo Jesus ya nan ninpailaana 28:1-20

Nan Alal-apon Jesu Kristo
Luc. 3:23-28

1 Naay nan kaibagaan din alal-
apon Jesu Kristo. Siya nan apon
din si Ali David ay apon abes din si
Abraham.
2 Si Abraham et siya nan aman din
si Isaac. Si Isaac et aman Jacob. Si
Jacob et aman din si Juda ya nan
bebsatna.
3 Si Juda et aman da Pares ken Zara
et din si Tamal nan inada. Si Pares
et aman Esrom ya si Esrom et aman
Aram.
4 Si Aram et aman Aminadab ya
si Aminadab et aman Naason ya si
Naason et aman Salmon.
5 Si Salmon et aman Booz et si
Rahab nan inana. Si Booz et aman
Obed et si Ruth nan inana. Si Obed
et aman Jesse.
6 Si Jesse et aman Ali David.
Si David et aman Solomon. Nan
inana et din asawan din si Urias.
7 Si Solomon et aman Roboam. Si
Roboam et aman Abias. Si Abias et
aman Asa.
8 Si Asa et aman Josafat. Si Josafat
et aman Joram. Si Joram et aman
Ozias.
9 Si Ozias et aman Joatam. Si
Joatam et aman Acaz. Si Acaz et
aman Ezekias.

10 Si Ezekias et aman Manases. Si
Manases et aman Amon. Si Amon et
aman Josias.
11 Si Josias et aman Jeconias ya
nan bebsatna et issan deey ay timpo
nan nang-alaan nan iBabilonia isnan
Judio ay baa daida.
12 Isdin kad-an nan Judio id Ba-
bilonia et naiyanak si Salatiel ay si
Jeconias nan amana. Si Salatiel et
aman Zorobabel.
13 Si Zorobabel et aman Abiud. Si
Abiud et aman Eliakim. Si Eliakim et
aman Azor.
14 Si Azor et aman Sadoc. Si Sadoc
et aman Akim. Si Akim et aman
Eliud.
15 Si Eliud et aman Eleazar. Si
Eleazar et aman Matan. Si Matan et
aman Jacob.
16 Si Jacob et siya nan aman
Jose ay nang-asawa ken Maria ay
nangiyanak ken Jesus ay makwani
en Kristo ay inbaan Apo Dios ay
mangisalakan ken datako.
17 Isonga simpoo ya epat nan kaap-
owan ay nagapo ken Abraham eng-
gana ken David. Ya wada abes
nan simpoo ya epat ay kaap-owan
ay nagapo ken David enggana isdin
nang-alaan nan iBabilonia isnan Ju-
dio. Ya wada abes nan simpoo ya
epat ay kaap-owan ay ninlogi isdin
ninteanda id Babilonia enggana ay
naiyanak nan Kristo.

Nan Naiyanakan Jesu Kristo
Luc. 2:1-7

18 Siya na nan inommat isnan
naiyanakan Jesu Kristo. Si Maria
ay awnit mangiyanak ken Jesus et
naitoya ay makiasawa ken Jose.
Ngem sadapay mentipon et naliton
si Maria gapo isnan kabaelan nan
Ispirito Santo.
19 Si Jose et nalinteg ay ipogaw
ngem adina layden ay maibabain
si Maria isonga adina kayten ay
mangidalom ken siya nodi kanana
en apedna isiyan si Maria ay maid
mangtek.
20 Ngem idi nemnemnemena pay
nan ikkana dat menpaila ken siya
isnan iitawna nan anghel ay nagapo
ken Apo Dios ay mangwani en, “Jose,
ay apon Ali David, adika madanagan
ay mang-asawa ken Maria tay nan
malitonana et gapo isnan kabaelan
nan Ispirito Santo.
21 Awnit omanak siya is lalaki
dakayot ngadnan siya is Jesus tay
siya nan awnit mangisalakan is-
nan kaipoipogaw ta adida kadosdosa
gapo isnan basbasolda.”
22 Inommat am-in dana tapno ma-
tongpal din inpasolat Apo Dios isdin
mamadtona id kasin en,
23 “Awnit maliton nan babai da-
pay maid nangiseyseyep ken siya
et awnit omanak is lalaki ay man-
gadanan is Emmanuel. Nan kanan
nan naay ay ngadan et wada si Apo
Dios ken datako.”
24 Magido pay si Jose danat tong-
palen san kinwanin san anghel ken
siya ay asawaena si Maria.
25 Ngem egayna inid-idlen si Maria
engganay binmala nan anakna. Dat
ngadnan Jose siya is Jesus.

2

Nan Bisita Ay Nagapo Isnan Bal-
aan Di Agew

1 Isdin kaalin Herod et siya nan
naiyanakan Jesus id Betlehem ay
esay ili isnan probinsiya ay Judea.
Issan deey ay timpo et inmey
id Jerusalem nan mamasilib ay
aamam-a ay nagapo isnan balaan
di agew. Daida nan mang-ad-
adal isnan maipanggep nan talaw.
Omdanda pay dadat sooten,
2 “Into nan onga ay naiyanak ay
awnit men-ali isnan Judio? Tay is-
nan kad-anmi isnan balaan di agew
et inilami nan talaw ay nangipagtek
ken dakami isnan naiyanakana
isonga inmali kami ay mangdayaw
ken siya.”
3 Issan nangdengngan Ali Herod
issan kinwanida dat pilmi nan egy-
atna tay kanana en waay awnit ma-
sokatan siya ay ali ya madanaganda
abes nan kailiyana id Jerusalem is-
nan awnit ommat.

4 Danat padagop nan menkangan-
gato ay papadi ya nan men-is-isolo
isnan linteg Apo Dios et sootena ken
daida mo into nan maiyanakan nan
makwani en Kristo ay insolat din
mamadton Apo Dios.
5 Dadat ibaga en, “Id Betlehem
isnan naay probinsiya ay Judea tay
siya na nan insolat din mamadton
Apo Dios id sang-adom ay mangwani
en,
6 ‘Nan ili ay Betlehem isnan probin-
siya ay Judea et awnit siya nan
kadadayawan isnan am-in ay
ili isnan Judea tay isdi nan
awnit maiyanakan nan men-
tolay isnan ipogawko ay Judio
et siya nan mang-ay-ayowan
ken daida.’ ”
7 Dinngen pay Herod di danat
ayagan san bisita ay mamasilib ay
aamam-a et sootena ken daida ay
maiwed mangdedenge no ngan nan
timpo ay binmalaan nan talaw.
8 Idi gintek Herod danat ibaa
daida id Betlehem danapay ibaga
ken daida en, “Anapenyo ay gawis
san onga. No das-anyo siya dakayot
somagong isna ta ipagtekyo ken sak-
en tapno omeyak abes ay mang-
dayaw ken siya.”
9-10 Dadat menlobwat ay omey id
Betlehem. Issan mendad-aananda
dadat ilaen kasin san talaw isonga
palalo nan gasingda. Dat ipangpan-
gon san talaw daida engganay inom-
danda isnan kad-an san onga.
11 Omdanda pay dadat songgep
isnan baey et ilaenda san onga ya
si Maria ay inana. Dadat men-
palintomeng ay mangdayaw issan
onga dadapay ited ken siya nan
ninkangingina ay sagotda ay bali-
tok ya nan menbango ay insinso ya
mira.
12 Nakwas di dat ipaiitaw Apo
Dios issan mamasilib ay adida
somagsagong isnan baey Herod.
Isonga dadat idaan isnan teken ay
daan ay somaa isnan ilida.

Nan Inmayan Da Jesus Id Egipto

13 Idi kinmaan san mamasilib dat
kasin menpaila nan anghel Apo Dios
isnan iitaw Jose ay mangwani ken
siya en, “Bomangonka ta eyeymo ay
dagos nan onga yas inana id Egipto
dakayot mentee isdi engganay iba-
gak en somagong kayo kasin. Tay
ipaan-anap Herod nan onga ta ipa-
pateyna.”
14 Dat bomangon si Jose isnan ten-
gan di labi et ilobwatna san onga ya
si inana et omeyda id Egipto.
15 Dadat mentee isdi engganay
natey si Ali Herod et siya nan natong-
palan din inpasolat Apo Dios isnan
mamadtona en, “Awnit ayagak nan
Anakko ay magapo id Egipto.”

Nan Nangipapateyan Herod Isnan Oongong-a

16 Issan nanggetkan Herod ay
sinikapan san mamasilib ay aamam-
a siya dat dadama nan ligetna isonga
danat ibilin ay mapatey am-in ay
oongong-a ay lalaki id Betlehem
ya isnan am-in ay ili ay sag-ena.
Pinateyda am-in ay lalalaki ay kabal-
bala engganay mentew-en is dowa
tay doway tew-en san nallos is-
san nang-ilaan san mamasilib ay
aamam-a issan talaw.
17 Isonga natongpal tet-ewa din
insolat din mamadto ay kangadan is
Jeremias ay mangwani en,
18 “Adoado nan men-ag-aga isnan ili
id Rama. Men-ag-aga nan iin-a
ay aap-on Rakel tay natey nan
an-akda. Et adida polos mali-
wliwa tay epdas natey nan an-
akda.”

Nan Kinmaananda Id Egipto

19 Idi natey si Herod dat menpaila
kasin nan anghel isnan iitaw Jose id
Egipto ay mangwani en,
20 “Bomangonka ta isaam nan onga
ya si inana id Israel tay nateyda et
nan mangwani en mangpatey isnan
onga.”
21 Bomangon pay si Jose danat
eyey san onga ya si inana id Israel.

22 Ngem dat dengngen Jose ay si
Arkelao ay anak Herod nan mento-
lay id Judea isonga dat omegyat siya
ay somagong isdi. Ngem dat kasin
menpaiitaw si Apo Dios ken siya et
ibagana en omeyda isnan probinsiya
ay Galilea ta isdi nan menteanda.
23 Dadat omey mentee isnan esa
ay ili ay makwani en Nazaret. Et
siya nan natongpalan nan kinwanin
din deeyday mamadto id kasin
maipanggep ken Jesus en, "Awnit
kananda en siya nan iNazaret."

3

*Nan Inbagbagan Juan Ay Menbon-
bonyag*
*Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-20; Juan 1:19-
28*

1 Nakwas pay nan kaat ay tew-en
dat omey si Juan ay Menbonbonyag
isnan bilbilig id Judea et ilogina ay
mangibagbaga isnan ipogaw en,
2 "Ibabawiyo nan ngawi ay ik-
ikkanyo tay nganngani ay omali nan
mentolayan Apo Dios."
3 Si Juan et siya nan inbagan din
mamadto id sang-adom ay si Isaias
ay mangwani en,
"Wada isnan bilbilig nan mangibog-
bogaw en, 'Isaganayo nan daa-
nen nan Apo tako ay awnit
omali. Pagawisenyo nan daan
ay mendaanana.' "
4 Nan badon Juan et inabe ay
dotdot di camel ay badon di kodo
ya kodil nan balikesna ya nan
menkatagona et dodon ya dilo.
5 Adoado nan om-omey isnan kad-
ana tapno dengngenda nan it-itdona.
Wadada nan nagapo id Jerusalem ya
isnan probinsiya ay Judea ya isnan
kailiili ay sag-en nan ginawang ay
Jordan.
6 Dadat ibabawi nan basbasolda
tapno mapakawanda ken Apo Dios
dadapay menpabonyag ken Juan is-
nan ginawang ay Jordan.
7 Ngem isnan nang-ilaan Juan is-
nan adoado ay Fariseo ya Saduceo
ay omey menpabonyag ken siya
danat kanan ken daida en, "Dakayo
ay aginsosolot ken Apo Dios, ay
kananyo en omanay nan mabonya-
ganyo is kaisalakananyo isnan awnit
mendosaan Apo Dios?
8 Ngem adi kayo aped mabonya-
gan mo adiyo dokogan nan ngawi
ay ogaliyo tay masapol ay ipailayo
ay tet-ewa ay inbabawiyo nan basba-
solyo.
9 Et adiyo kanan en mailisi kayo
isnan dosan Apo Dios gapo tay apoyo
din si Abraham ay nangtongtongpal
ken Apo Dios. Ngem baken di is
mangilisi ken dakayo tay olay nan
bato ay naay et mabalin ay menba-
linen Apo Dios is ap-on Abraham."
10 Dat itoloy Juan ay mangwani
en, "Nan awnit idosan Apo Dios et
siya nan kaneg nan wasay ay naisas-
agana ay mangpoyo isnan kaiw. Am-
in ay kaiw ay adi bomgas is gawis et
mapoyo dat mapoowan. Et dakayo
nan kaneg nan kaiw ay adi bomgas."
11 Danat itoloy ay mangwani en,
"Danom nan ibonyagko ken dakayo
ay mangipagtek en inbabawiyo nan
basbasolyo. Ngem wada nan wed-
weda mo sak-en ay omon-onod et
gapo isnan kawedwedana et adiyak
maibilang ay mangkaan isnan sap-
atosna. Siya nan awnit mangi-
bonyag ken dakayo isnan Ispirito
Santo ya nan apoy.
12 No omali siya awnitna men-
siyanen nan mamati ken siya isnan
adi mamati et kaneg waday ligao
ay mangtap-ana isnan pagey danat
idolin isnan agamang nan mabgas
danapay igwa nan kipit isnan apoy
ay adi katkatkatey."

*Nan Nabonyagan Jesus
Mar. 1:9-13; Luc. 3:21-22*

13 Daan ay menbonbonyag si Juan
isnan ginawang ay Jordan dat om-
dan si Jesus ay nagapo id Galilea ay
menpabonyag ken siya.
14 Ngem kinwanin Juan en, "Ay
sak-en nan mangbonyag ken sik-a
dapay lebbengna ay sik-a koma nan
mangbonyag ken sak-en?"

15 Ngem dat kanan Jesus, “Olay, tay
gawis no ikkanta nan layden Apo
Dios.” Isonga dat bonyagan Juan si
Jesus.
16 Nabonyagan pay si Jesus daet
domaka isnan ginawang daet mape-
wak id daya danat ilaen nan Ispirito
Santo ay lomayog ken siya ay kaneg
kalapati et pomatong ken siya.
17 Dat wada nan kali ay nagapo
id daya ay mangwani en, “Si tona
nan Anakko ay laylaydek. Men-
galalasingak gapo ken siya.”

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mar. 1:12-13; Luc. 4:1-13

1 Nakwas pay di dat ipangon nan
Ispirito Santo si Jesus isnan bilbilig
tapno dologen Satanas siya.
2 Epatpoo ay agewna isdi ay egay
nangnangan isonga naowaowat
siya.
3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog
ken siya ay mangwani en, “No tet-
ewa ay Anak Apo Dios sik-a dakan
adi kanan ta maboliw nan naayda ay
bato is makan?”
4 Dat songbatan Jesus ay mang-
wani en, “Kanan nan naisolat ay
kalin Apo Dios en baken makan et
kedeng di katagowan di ipogaw nodi
masapol ay patiyenda am-in nan
kankanan Apo Dios.”
5 Dat ipangon Satanas si Jesus id
Jerusalem danat eyey siya isnan tok-
tok di Templo
6 danat kanan ken siya, “No tet-
ewa ay Anak Apo Dios sik-a kadya
lomabtokka isna. Tay kanan nan
naisolat ay kalin Apo Dios en bili-
nena nan aanghelna ta ayowananda
ay mangtapaya ken sik-a ta adi ma-
sogatan nan dapanmo isnan bato.”
7 Ngem dat songbatan Jesus siya ay
mangwani en, “Nan naisolat ay kalin
Apo Dios et kanana gedan en adiyo
dologen si Apo Dios ay Apoyo.”
8 Nakwas di dat ipangon kasin Sa-
tanas si Jesus isnan ataatakdag ay
bilig et ipailana nan am-in ay ili is-
nan batawa ya nan kinabaknangda.
9 Danat kanan, “Idyak am-in dana
ken sik-a no menpalintomengka ay
mangdayaw ken sak-en.”
10 Dat kanan Jesus, “Komaanka Sa-
tanas tay kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios en sak-en ay Diosyo nan
daydayawenyo ya mensilsilbiyanyo
et kedeng.”
11 Dat komaan si Satanas dapay
domateng nan aanghel Apo Dios et
badanganda si Jesus.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mar. 1:14-15; Luc. 4:14-15

12 Idi dinngen Jesus ay naibalod si
Juan ay Menbonbonyag, sinmagong
siya isnan probinsiya ay Galilea ay
men-isolo.
13 Ngem egay nintee id Nazaret
ay ilina nodi inmey id Capernaum
ay esay ili isnan benget di baybay
ay Galilea isnan sakopen nan dagan
Zabulon ya dagan Neftali.
14 Naikkan dana tapno matongpal
din insolat din mamadto ay si Isaias
id sang-adom ay naay,
15 “Id Galilea isnan dagan da Zabulon
ken da Neftali isnan benget
di baybay ya isnan bas-ang
di ginawang ay Jordan et siya
gedan nan kad-an di baken
Judio.
16 Nan ipogaw isdi et menbolinget
nan nemnemda isonga kanegda
natey tay adida getken si Apo Dios.
Ngem awnit isdi nan mentanggewan
nan silaw tay omey nan mangisolo
ken daida et awnit matanggewan
nan nemnemda.”
17 Natongpal san deey ay kali
tay isnan deey ay timpo inlogin Je-
sus ay men-isolo ay mangmangwani
en, “Ibabawiyo nan basbasolyo tay
nganngani ay omali nan mentolayan
Apo Dios.”

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna
Mar. 1:16-20; Luc. 5:1-11

18 Isnan esa ay agew ay mendad-
aan si Jesus isnan benget di baybay
ay Galilea danat ilaen nan doway
sin-agi ay da Simon ay makwani en
Pedro ya si Andres. Mensidsidokda
isnan baybay tay siya nan oblada.
19 Dat kanan Jesus ken daida en,
"Akayo ta maitapi kayo ken sak-en.
Id kawni ninsidok kayo is ikan ngem
id wani isolok abes nan ikkanyo ay
mensidok is ipogaw ta maitapida is-
nan mentolayan Apo Dios."
20 Dadat taynan nan sidokda et
ikamoda ay omonod ken siya.

21 Idi mendad-aanda dat ilaen Je-
sus da Santiago ken Juan yas amada
ay Zebedeo ay mangitotokdo is-
nan bangkada ay mang-es-eset isnan
sidokda. Dat ayagan Jesus da Santi-
ago ken Juan ta maitapida abes ken
siya.
22 Dadat taynan abes nan
bangkada yas amada et ikamoda ay
omonod ken siya.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangipagawisana Isnan Masaksakit
Luc. 6:17-19

23 Inmey si Jesus isnan il-ili is-
nan probinsiya ay Galilea et men-
is-isolo isnan kasinasinagoga. In-
pagpagtekna nan gawis ay damag
ay maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios ya pinagawisna nan natke-
natken ay saksakit di ipogaw.
24 Nindinamag nan inikkan Jesus
isnan am-in ay ili ay sakop nan
Siria isonga dadat eyey ken siya
nan ipogaw ay wada nan sakitda ay
kaneg nan kinapet di anito ya nan
menkedas ya nan napilay et inpa-
gawisna am-in daida.
25 Isonga inmonod nan adoado ay
ipogaw ken siya. Wadada nan na-
gapo isnan probinsiya ay Galilea ya
Judea ya wadada gedan nan nagapo
id Jerusalem ya Decapolis ya isnan
bas-ang nan ginawang ay Jordan.

5

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Nagasat
Luc. 6:20-26

1 Inilan Jesus nan adoado ay
ipogaw ay omey ken siya dat tomikid
isnan bilig danat itokdo et somag-en
nan papasolotna ken siya.
2 Dat ilogin Jesus ay men-isolo ken
daida ay mangwani en,
3 "Nagasat nan mangtek ay kolang
nan kabaelana ay mang-ikkan
isnan layden Apo Dios tay
daida nan awnit maitapi isnan
mentolayana.
4 Nagasat nan menseseg-ang gapo
isnan basbasolda tay awnit li-
wliwaen Apo Dios daida.
5 Nagasat nan mangipabababa isnan
nemnemda tay awnit ited Apo
Dios nan am-in ay inkalina
ken daida.
6 Nagasat nan manglaylayad ay
mang-ikkan isnan layden Apo
Dios tay awnit mapnekda.
7 Nagasat nan managseg-ang isnan
iib-ada tay awnit seg-angan
Apo Dios daida.
8 Nagasat nan ipogaw ay kedeng
nan layden Apo Dios is nem-
nemnemenda ay ikkan tay
awnitda ilaen siya.
9 Nagasat nan mang-ol-olnos isnan
iib-ada tay awnitda maibilang
ay an-ak Apo Dios.
10 Nagasat nan mang-it-itpe isnan
ligat gapo isnan mang-ik-
ikkananda isnan layden Apo
Dios tay awnitda maitapi
isnan mentolayana id daya.
11 Nagasat kayo no aamisen di
ipogaw dakayo ya palpaligatenda
dakayo dadapay kanan am-in nan
ngawi maipanggep ken dakayo gapo
isnan mangpatpatiyanyo ken sak-en.
12 Men-gasing kayo od tay olay no
adoado nan ligatyo id wani et awnit
dakkel nan ganabenyo ay idyan Apo
Dios ken dakayo ay insaganana id
daya. Tay nan ikkanda id wani ken
dakayo et siya gedan nan inik-ikkan
din alal-apoda id sang-adom isdin

mamadton Apo Dios isonga mengalalasing kayo isnan maiyisowanyo ken daida."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Mamati Ken Siya
Mar. 9:50; Luc. 14:34-35

13 Dat itoloy Jesus ay men-isolo et kanana, "Gawis nan asin ay ososalen tako tay pagawisena nan makan. Et dakayo ay mamati ken sak-en et kaneg dakayo nan asin di kaipoipogaw isnan batawa tay nan mangisolsolowanyo ken daida et pagawisenyo nan ogalida. Ngem no epdas tinmamnay nan asin et adi mabalin ay makaasin ya maid silbina nodi maiwasit ay gatgatinan nan ipogaw."

14 Dat kasin kanan Jesus, "Nan ili isnan bilig et adi polos maigago. Siya nan kanegyo tay dakayo nan kaneg silaw ay mangtanggew isnan nemnem di ipogaw.

15 Maid mangpasged is silaw danat salinan is timba tasiyay adi kaila nan silangna nodi ipatangna tapno masilawan am-in nan baey.

16 Et siya abes nan masapol ay ikkanyo ta adiyo igagago nan mangsolsolotanyo ken Apo Dios nodi ipailayo tapno getken nan kaipoipogaw nan gawis ay ogaliyo dadat mendayaw ken Amayo id daya."

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Linteg Moses

17 Dat kanan Jesus en, "Adiyo nemnemnemen ay inmaliyak ay mangpamaid isnan linteg Moses ya nan insolsolon nan mamadto nodi inmaliyak tapno tongpalek nan am-in ay inbagbagada.

18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa ay engganay wada pay laeng nan batawa ya nan daya et adi polos mabalin ay mamaid nan linteg Apo Dios is olay bassit engganay matongpal nan am-in.

19 Et nan ipogaw ay adi mangtongpal isnan olay teeteen ay linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno makiikkanda abes ken daida et awnit siya nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios. Ngem nan ipogaw ay mangtongpal isnan linteg Apo Dios ya mangisolo isnan iib-ana tapno tongpalenda abes et awnit siya nan kaaamedan isnan mentolayan Apo Dios.

20 Isonga ibagak ken dakayo en adi kabalin ay maitapi kayo isnan mentolayan Apo Dios no baken napaspasnek nan ikkanyo ay mangtongpal isnan laydena mo nan ik-ikkan nan Fariseo ya nan men-is-isolo is linteg."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Liget

21 Intoloy Jesus ay mangwani, "Getkenyo nan naibaga isnan linteg id sang-adom ay adi kayo menpatpatey tay nan ipogaw ay menpatey et maiyeyda isnan pagbistaan.

22 Ngem ibagak ken dakayo ay nan ipogaw ay makaliget isnan ib-ana et awnit maiyeyda isnan pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangiiyaw isnan ib-ana et awnit maiyeyda isnan nangatngato pay ay pagbistaan. Ya nan ipogaw ay mangbab-aos isnan ib-ana et awnit omey isnan kad-an di apoy ay adi katkatey.

23 Isonga no wada nan itedyo isnan Templon Apo Dios dayot nemnemen omona no waday mangliliget ken dakayo

24 et masapol ay taynanyo nan itedyo ken Apo Dios ta enkayo omona makitoya isnan mangliliget ken dakayo sakayopay omey ited nan itedyo ken Apo Dios.

25 No wada pay gedan di mangidalom ken dakayo dakayot omey omona ken siya tapno aliglowenyo sadapay eyey dakayo isnan pagbalodan. Tay no epdasda eyey dakayo isnan howis et waay itedna dakayo isnan polis et ibalodna dakayo.

26 Et adi kayo makabala isnan pagbalodan engganay bayadanyo am-in nan moltayo."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makikamkamolala

27 “Dinngeyo gedan nan kinkin-
wanida id sang-adom en adi kayo
makikamkamolala.
28 Ngem ibagak na ken dakayo,
no wada ken dakayo nan mang-ila
isnan babai danat nemnemnemen
ay mangiseyep ken siya et law-en
Apo Dios tay kaneg gedan mamabai.
29 Isonga no nan pang-ilan nan esa
ay matam is makabasolam et gawis
no soklatem laengen tay gag-awis no
es-esang nan matam id wani ngem
wada nan biyagmo ken Apo Dios ay
enggana mo nan awakmo ay maid
kolangna ngem omey isnan apoy ay
adi katkatey.
30 Wenno nan ikkan nan esa ay
ledengmo di makabasolam et gawis
no pokolam ta iwasitmo tay gag-
awis no es-esa nan ledengmo mo nan
awakmo ay maid kolangna ngem
omey isnan apoy ay adi katkatey.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Makiidang
Mar. 10:11-12; Luc. 16:18

31 “Kinkinwanida id sang-adom
abes en nan lalaki ay makiidang
et masapol ay waday kasolatan is
mangipagtek ay ninsiyanda.
32 Ngem ibagak ken dakayo en bo-
masol nan lalaki ay aped makiidang
dapay egay makikamkamolala nan
babai. Tay no makiasawa kasin san
babai et bomasol san asawana tay
pinabalina siya ay makilalalaki. Ya
nan maikadwa ay asawaena et bo-
masol gedan tay kanega mamabai.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mensapata

33 “Getkenyo gedan nan linteg id
sang-adom ay adiyo dokdokogan
nan insapatayo tay no waday in-
sapatayo ken Apo Dios et masapol
tongpalenyo.
34 Ngem ibagak ken dakayo en no
waday ibagayo is ikkanyo et adi kayo
mensapsapata. Adi kayo aped men-
sapsapata id daya tay siya nan kad-
an Apo Dios
35 wenno isnan batawa tay siya
nan men-gagatinan nan sikina
wenno id Jerusalem tay siya nan ilin
nan kangatowan ay Apo.
36 Olay nan oloyo et adiyo gedan
isapsapata tay maid kabaelanyo ay
mangipapolaw wenno mangipangi-
tit is olay esay book.
37 Nodi gag-awis no kananyo en
owen no tet-ewa wenno adi no
baken tay magapgapo ken Satanas
nan kompolmi ay itaptapiyo.”

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Luc. 6:27-36

38 “Dinngeyo abes nan kinkin-
wanida id sang-adom ay no waday
mangtedkaw isnan matan nan ib-
ana et awnitda tedkawen abes nan
matana ya no waday mangpogopog
isnan bab-an nan ib-ana et awnitda
pogopogen abes nan bab-ana.
39 Ngem ibagak ken dakayo en
adi kayo ibab-aes nan kompolmi ay
ikkan nan ib-ayo ken dakayo. Nodi
no waday mangtipak isnan ipingmo
dakat idoo nan topakna.
40 No waday mangidalom ken
dakayo ta mamolta kayo is bado
dakayot agtan is abito gedan.
41 No waday mangipapati ken
dakayo en awitenyo nan awitna is
esay kilometro dakayot awiten is
doway kilometro.
42 Ya no waday menkedaw dakayot
agtan ya no waday menbolod
dakayot pabolodan.
43 Getkenyo abes ay naibaga id
sang-adom ay laylaydenyo nan iib-
ayo dayopay adyan nan mang-aamis
ken dakayo.
44 Ngem ibagak ken dakayo en
masapol ay laylaydenyo nan olay
mang-aamis ken dakayo dayopay
ilowalowan nan mangpalpaligat ken
dakayo.
45 Tay no siya dana nan ik-ikkanyo
et ipailayo dadlo ay an-ak Ama tako
id daya dakayo. Tay ipalpalobos Apo
Dios nan agew ay mangtangtanggew
isnan am-in ay ipogaw ay gawis
nan ogalida ya nan ngawi gedan.
Kaneg abes nan odan et it-itedna

isnan kaipoipogaw ay gawis nan ik-
ikkanda ya isnan ngawi gedan.
46 Ay kananyo ngen en it-it-ek
Apo Dios dakayo no kedeng nan
manglaylayad ken dakayo is laylay-
denyo? Tay olay nan mensingsingil
is bowis ay sowitik et siya abes nan
ik-ikkanda.
47 Ngan ngalod di katekenyo isnan
adi mamati no kedeng nan iib-ayo
is toytoyaenyo ay gawis dapay olay
nan adi mangtek ken Apo Dios et ik-
ikkanda gedan.
48 Si Ama tako id daya et kedeng
nan gawis is ik-ikkana isonga mas-
apol ay siya nan solsoloten tako
tapno menbalin tako ay kaneg ken
siya."

6

*Nan Gawis Ay Ikkan Nan Mang-
solot Ken Jesus*

1 Intoloy Jesus ay men-isolo et
kanana, "Makailanyo ta baken ke-
deng isnan mangiilaan nan ipogaw
ken dakayo is mang-ik-ikkananyo is
gawis. Tay no siya na nan wada is-
nan nemnemyo et awnit maid polos
ganabenyo is ited Amayo id daya ken
dakayo.
2 Isonga no waday badanganyo is-
nan kodokdo et adiyo ipapaila ya
iwalwalagawag ay kaneg nan ik-
ikkan nan aginsisingpet ay ipogaw.
Tay ipagpagtekda nan gawis ay ik-
ikkanda isnan sinagoga ya nan tap-
in di om-ombonan di ipogaw tapno
dayawenda daida. Ibagak ken
dakayo en nan tet-ewa et epdasda
ginanab nan ligaloda.
3 Ngem no waday badanganyo is-
nan iib-ayo et adiyo ipagpagtek is-
nan olay bebsatyo
4 tapno maid polos makagtek. Et
si Apo Dios ay mangtek isnan am-in
ay ik-ikkanyo et siya nan mang-ited
isnan ganabenyo."

*Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di
Menlowalo*
Luc. 11:1-13

5 "No menlowalo kayo et adiyo
koma toltoladen nan ik-ikkan nan
aginsisingpet ay ipogaw. Tay
gagalaenda ay tomakdeg ay men-
lowalo isnan paggimonganda ya
isnan tengan nan daan tapno boyaen
nan ipogaw. Ibagak ken dakayo en
nan tet-ewa et epdasda ginanab nan
ligaloda.
6 Ngem dakayo no menlowalo
kayo ken Apo Dios et songgep kayo
isnan baeyyo dayot emban tapno
maid mangiila ken dakayo. Et si
Apo Dios ay mangiila isnan am-in et
awnitna agtan dakayo is ligaloyo.
7 Isnan menlowalowanyo et adi
kayo andoandowen ay kaneg nan ik-
ikkan nan adi mamati ken Apo Dios
tay kananda en no andoandowenda
et madnge nan lowaloda.
8 Adiyo toltoladen daida tay getken
Amayo id daya nan masapolyo say-
opay ilowalo.
9 Isnan menlowalowanyo ngalod
ken Apo Dios et siya na nan kananyo,
'Amami ay wada id daya,
Madaydayaw koma nan ngadanmo.
10 Omdan koma ay dagos nan
mentolayam tapno matongpal
nan laydem isnan batawa ay
kaneg id daya.
11 Agtam dakami is menkatagomi is-
nan inagew.
12 Pakawanem nan basbasolmi
ay kaneg nan mang-
pakawananmi abes isnan
nakabasol ken dakami.
13 Adim ipalobos dakami ay bomasol
nodi badangam dakami ta adi
kami madoldolog.' "
14 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"No pakawanenyo nan makabasol
ken dakayo et pakawanen abes
Amayo id daya nan basbasolyo.
15 Ngem no adiyo pakawanen
daida et adi abes pakawanen Amayo
id daya nan basbasolyo."

Nan Gawis Ay Ikkan No Mentepe

16 Dat itoloy Jesus ay mangwani
en, "Isnan menteptepeanyo no men-
lowalo kayo ken Apo Dios et adiyo
koma toltoladen nan ik-ikkan nan

aginsisingpet. Tay isnan menteptepeanda et laydenda ay getken nan ipogaw nan ik-ikkanda isonga adida mendad-aop ya mensagsagaysay dadapay aginseseg-ang. Ibagak ken dakayo en nan tet-ewa et epdasda dinawat nan ligaloda.
17 Ngem no mentepe kayo et mendaop kayo dayopay sagaysayen nan bookyo
18 tapno adi madlaw ay menteptepe kayo nodi kedeng si Apo Dios ay adi kaila is mangtek tay siya nan mangiila isnan am-in ya siya abes nan mang-ited isnan ganabenyo."

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Luc. 12:32-34

19 Dat itoloy Jesus ay mangwani en, "Adi kayo nemnemnemen ay menol-olnong is bomaknanganyo isnan kad-anyo isnan naay batawa. Tay nan kokwayo isnan batawa et nalaka ay dadaelen nan ataming ya lati ya akewen pay nan mangakew.
20 Isonga nan layden Apo Dios di ik-ikkanyo koma tay no siya di nan ikkanyo et awnit wada nan kinabaknangyo id daya ay maid polos makaakew ya makadadael.
21 Tay no id daya nan kad-an nan kinabaknangyo et siya gedan nan kad-an nan nemnemyo ngem no isnan batawa nan kad-ana et siya abes nan kad-an nan nemnemyo."

Nan Silaw Nan Awak
Luc. 11:33-36

22 Dat itoloy Jesus et kanana en, "Nan mata et siya nan kaneg nan silaw nan awak isonga no gawis nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menpat-a nan awakmo tay gawis nan wada isnan nemnemmo.
23 Ngem no ngawi nan pangiilam isnan ib-am et kaneg menbolinget nan awakmo tay ngawi nan wada isnan nemnemmo."

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Isnan Masapol Tako
Luc. 16:13, 12:22-31

24 Intoloy Jesus ay mangwani en, "Nan baa et adi mabalin ay madodowa nan apona tay awnitna laylayden nan esa danapay aamisen nan esa isonga wada nan paamamdena ken daida. Kaneg abes ken dakayo ay no nan kinabaknangyo nan nemnemnemenyo et adi kayo et makaikkan isnan layden Apo Dios.

25 Siya di nan gapo ay ibagak ken dakayo en adi kayo madanagan is menkatagoyo ya is ibadoyo tay wedweda nan biyag mo nan makan ya nan awak mo nan bado.
26 Ilaenyo pod nan koyat. Adida menmola ya men-ani et maid agamangda is mangidoldolinanda is menkatagoda dapay kayet pakpakanen Amayo id daya daida. Ay baken am-amed nan mang-ayowanana ken dakayo? Napatpateg kayo adi mo nan koyat.
27 Olay enka mennemnenemnem ngem aykeka makaipaan-ando is biyagmo is olay esay olas?

28 Dakayon abes aped madanagan is ibadoyo? Ilaenyo pod nan sabsabong ay tomotobo isnan bilbilig. Adida men-obla ya adida men-abe is badoda.
29 Ngem ibagak ken dakayo en palalo ay mabmabgew nan sabsabong mo din kagawisan ay badon din si Ali Solomon ay kabaknangan id sang-adom.
30 No gawis nan nemnem Apo Dios isnan sabsabong isnan tomotobowanda is sin-awyan dadat maango et mapoowanda, ay adi am-amed nan mangnemnemana ay mangbado ken dakayo? Kolang bawet nan talekyo ken Apo Dios.

31 Isonga adi kayo madanagan is kanenyo ya badoyo.
32 Tay siya na nan nenenenemnemen nan adi mamati ken Apo Dios. Ngem dakayo et gegetken Amayo id daya nan am-in ay masapolyo.
33 Isonga paam-amdenyo kayet ay mangnemnem isnan mentolayan Apo Dios ya nan laydena ay ikkanyo et awnitna ited ken dakayo nan am-in ay masapolyo.

34 Isonga adi kayo madanagan id
wani isnan ligat ay waay awnit om-
mat is wakgat. Awni ta mawakgat.
Tay amedyo taptapiyan nan ligatyo
id wani no itaptapiyo ay mangnem-
nemnem isnan ligat ay awnit ommat
is wakgat."

7

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Iib-ada
Luc. 6:37-42

1 Intoloy Jesus ay men-isolo ay
mangwani en, "Adiyo pabasbasolen
nan ib-ayo tapno adi abes pabasolen
Apo Dios dakayo.
2 Tay nan ikkanyo ay mangpaba-
sol isnan ib-ayo et siya abes nan
ikkan Apo Dios ay mangpabasol ken
dakayo."
3 Dat menpangngalig si Jesus
maipanggep isnan menkalkali is
basol di ib-ada et kanana, "Damen
delawen nan bota isnan matan nan
besatmo dapay adim madlaw nan
kega sindomet ay bota isnan matam?
4 Ngan nan ikkam ay mangwani
en, 'Pangaasim besatko ta kaanek
nan bota isnan matam,' dapay wada
nan kega domet ay bota isnan
matam?
5 Sik-a ay aginsisingpet. Kaanem
omon-ona nan dakkel ay bota is-
nan matam tapno makaila ay gawis
esakapay kaanen nan teeteen ay
bota isnan matan nan besatmo."
6 Dat itoloy Jesus, "Adiyo ipapati ay
mangisolo isnan kalin Apo Dios is-
nan adi mangidnge tay kanegda aso
ay olay gawis nan itedyo et ketbanda
kayet dakayo. Ya kanegda gedan
beteg ay mo maitep-a nan napateg
ay oway isnan sagangda dadat aped
gatigatinan."

Adi Somadsadot Koma Nan Mendawat Ken Apo Dios
Luc. 11:9-13

7 Dat kanan Jesus pay, "No wa-
day masapolyo, menlowalo kayo ay
mendawat ken Apo Dios et awnitna
ited nan masapolyo ta no waday
an-anapenyo et awnityo datngan.
Kaneg no menkogkog kayo isnan
segpan et tokabana ta songgep kayo.
8 Tay am-in ay kadadanawat
ya kalalanowalo ken Apo Dios
et awnitna agtan. Ya nan
kakakanogkog et awnitna tokaban
nan eneb ta songgepda.
9 Waay maid ama ken dakayo is
mang-idya is bato isnan anakna no
mendawat siya is kanena
10 wenno agtana siya is oweg no
mendawat is ikan.
11 Adi, tay olay no ngawi kayo
ay ama et getkenyo ay mang-ited is
gawis isnan an-akyo. Isonga am-
amed nan ikkan Amayo id daya ay
mang-ited isnan gawis ken daida ay
mendawat ken siya.
12 Isonga ikkanyo isnan ib-ayo nan
kaytenyo ay ikkanda ken dakayo.
Tay siya nan osto ay kayat ay kanan
nan linteg din si Moses ya siya nan
init-itdon din mamadton Apo Dios id
sang-adom."

Nan Nalipit Ay Segpan
Luc. 13:24

13 Kinwanin Jesus gedan en, "Mas-
apol ay songgep kayo isnan nalipit
ay segpan tay siya nan omey isnan
kad-an di biyag ay maid patenggana.
Nan segpan ay omey isnan apoy ay
adi katkatey et nalawa dapay nalak-
laka nan daan isonga adoado nan
ipogaw ay om-omey isdi.
14 Ngem nan segpan ay omey is-
nan kad-an di biyag ay maid paten-
gana et nalipit dapay naligat ay ma-
solotan nan daan isonga at-atik nan
makaey."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

15 Intoloy Jesus ay mangwani en,
"Makailanyo nan baken tet-ewa ay
mamadton Apo Dios ay omali ken
dakayo. Tay naanos nan kaiilaanda
ay kaneg nan kalnilo ngem nan tet-
ewa et kanegda naangnganga ay aso.
16 Isonga nan ik-ikkanda ay baken
gawis et siya nan mangilasinanyo
ken daida. Kaneg isnan kaiw ay
nan begasna nan mangilasinanyo.

Tay adi mabalin ay bomgas nan
kawayan is papaya ya nan sibit is
alomani.
17 Nan gawis ay kaiw et gawis nan
ibgasna ngem nan ngawi ay kaiw et
ngawi nan ibgasna.
18 Tay nan gawis ay kaiw et adi ka-
balin ay bomgas is ngawi ya siyang
na gedan isnan ngawi et adi mak-
abegas is gawis.
19 Am-in ay kaiw ay adi bom-
gas is gawis et awnit mapoyo dat
mapoowan.
20 Isonga mabalin ay mailasinanyo
nan baken tet-ewa ay mamadton
Apo Dios gapo isnan ik-ikkanda."

Nan Adi Maitapi Isnan Mento-
layan Apo Dios
Luc. 13:25-27

21 "Baken am-in nan mangwani en
sak-en nan Apoda is maitapi isnan
mentolayan Apo Dios nodi kedke-
deng nan mang-ik-ikkan isnan lay-
den Ama id daya nan awnit maitapi.
22 Isnan awnit mangbanagan Apo
Dios isnan kaipoipogaw et ado nan
awnit mangmangwani en, 'Apo,
itapim dakami isnan mentolayam
tay insolsolomi nan maipanggep ken
sik-a ya inosalmi nan ngadanmo
ay nang-ikkan isnan ado ay kaskas-
daaw ya nangpakak-aan isnan anito
ay kinmapet isnan ipogaw.'
23 Ngem awnit kanak ken daida en,
'Adiyak getgetken dakayo. Komaan
kayo ay managbasol.' "

Nan Dowa Ay Ninsaad
Luc. 6:46-49

24 Dat itoloy Jesus ay mangwani
en, "Am-in ay mangidnge ya mang-
pati isnan ibagbagak et kanegda nan
masilib ay ipogaw ay ninsaad ay
nangikaob ay gawis isnan tokodna
enggana ay maipegnad isnan bato
esanapay saaden nan baeyna.
25 Isonga no lomemlem ya men-
inewang et adi polos maiyanod nan
baeyna tay naipegnad isnan bato.
26 Ngem am-in ay mangdenge
ngem adida patiyen nan ibagbagak
et kanegda nan ipogaw ay nangsaad
isnan baeyna isnan lota ay egayna
pegnadan is bato.
27 Isonga no lomemlem ya men-
inewang et makibet ay matokang
san baeyna tay egayna pegnadan ay
gawis."
28 Issan nakwasan san inbagan Je-
sus et nasdaaw am-in nan ipogaw ay
nadagop isdi
29 tay nan insolsolona et naiitken
mo nan insolsolon nan men-is-isolo
isnan linteg tay maila nan lebbeng
Jesus isnan ikkana ay men-isolo.

8

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan
Nakolit
Mar. 1:40-45; Luc. 5:12-16

1 Issan kinmaanan Jesus isnan
bilig ay deey et inmonod nan adoado
ay ipogaw ken siya.
2 Dat somag-en nan am-ama ay
nakolit isnan kad-an Jesus dat men-
palintomeng ay mangwani en, "Apo,
getkek ay kabaelam ay mangkaan
isnan sakitko no kayatmo."
3 Dat gen-an Jesus siya danapay
kanan, "Kayatko ay maagasanka."
Dat dagos ay makaan nan kolitna.
4 Danat kanan ken siya, "Adim
ibagbaga nan inikkak ken sik-a.
Basta idadawesmo ta enka menpaila
isnan padi damet idya nan limosmo
ay mapalti ay kaneg din inbilin
Moses ta pangtekan nan ipogaw ay
ginmawiska."

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan
Baan Di iRoma
Luc. 7:1-10

5 Idi inomdan si Jesus id Caper-
naum dat sab-aten nan esa ay iRoma
ay kapitan di ado ay soldado. Inmey
ken Jesus ay menseg-ang ken siya en,
6 "Apo, wada nan baak id baey ay
pilmi nan sakitna et adi makakiwi."
7 Dat kanan Jesus ken siya, "Owen,
omaliyak ta pagawisek siya."
8 Ngem dat kanan san kapitan,
"Olay adika omali tay adi maibagay

ay songgepka isnan baeyko tay bakenak Judio. Omanay nan kalim ay mangipagawis ken siya.

9 Tay olay sak-en et wada nan nangatngato ay opisyal ay mangbabaa ken sak-en. Et wada gedan nan sosoldado ay bab-aaek et patiyenda nan kankanak. No ibagak isnan esa en, 'Omeyka,' dat omey ay dagos ya no ibagak isnan esang en, 'Omalika,' dat omali ya no ibagak isnan esa en, 'Ikkam na,' danat ikkan tet-ewa. Isonga getkek ay omanay nan kalim is mangpagawis ken siya."

10 Nasdaaw si Jesus isnan dinngena danat kanan isnan ipogaw ay omon-onod ken siya en, "Ibagak ken dakayo en maid polos dinasdas-ak is napigpigsa ay talek isnan Judio ay kaneg nan talek nan naay kapitan.

11 Et ibagak ken dakayo en adoado ay ipogaw ay baken Judio ay magapo isnan natkenatken ay ili nan awnit maitapi isdin alal-apo tako ay da Abraham, Isaac yas Jacob isnan men-gasgasinganda isnan mentolayan Apo Dios id daya.

12 Ngem nan bebsatko ay Judio ay maitapi koma isnan mentolayan Apo Dios et awnitda maitep-a isnan kadan nan menbolinget et men-ag-agagada dadapay men-owakis isdi tay pilmi nan ligatda."

13 Dat kanan Jesus isnan kapitan en, "Somaaka tay gapo isnan talekmo et matongpal nan dawdawatem."

Et tinmet-ewa tay issan menkalkaliyan Jesus et ginmawis ay dagos nan sakit san baa.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit

Mar. 1:29-34; Luc. 4:38-41

14 Dat omey si Jesus isnan baey Pedro et inilana ay pomopodan nan katogangan Pedro ay babai tay menpodpodot.

15 Dat sag-enen Jesus siya et genana nan ledengna dat maganawis siya. Dat bomangon et pakanena daida.

16 Isnan sedemna dadat iyey ken Jesus nan ipogaw ay kinapet di anito. Et olay no kali nan inosalna et kedeng et inpakaana am-in ay anito ya pinagawisna gedan nan masaksakit.

17 Nan inikkana ay naayda et siya nan natongpalan din insolat di mamadto ay si Isaias ay mangwani en, "Siya ay mismo nan manglak-am isnan ligat tako ya mangkaan isnan sakit tako."

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus

Luc. 9:57-62

18 Isnan esa ay sedem et alalibongbongan kayet di adoado ay ipogaw si Jesus isonga danat ibaga isnan papasolotna en omeyda isnan bas-ang di baybay.

19 Ngem sadapay menlobwat dat somag-en ken siya nan esay men-isisolo isnan linteg et kanana, "Apo, omon-onodak ken sik-a olay intoy omay-ayam."

20 Dat kanan Jesus ken siya en, "Owen, ngem nemnemem ay gawis tay naligat nan ik-ikkak. Tay nan motit ya nan koyat et wada nan baeyda dapay sak-en ay Iyon-an Amin di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is omil-illengak."

21 Dat kanan nan esay pasolot Jesus en, "Apo, awnika od ta makilebenak ken Ama sakpay omonod ken sik-a."

22 Ngem dat kanan Jesus ken siya, "Gag-awis no id wani nan mangonodam ken sak-en. Tay nan iib-an amam ay adi mamati ken Apo Dios et kanegda natey isonga olay daida nan mangileben isnan ib-ada."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom

Mar. 4:35-41; Luc. 8:22-25

23 Dat menlogan si Jesus ya nan papasolotna isnan bangka.

24 Idi om-omeyda dat maseyep si Jesus. Dat domateng nan napigsa ay dagem et masepyatan nan bangkada et nganngani ay malimonda.

25 Dat omegyat nan papasolot Jesus et gidowenda siya dadapay

kanan en, “Apo, isalakam dakami tay naay malimon tako.”
26 Dat kanan Jesus, “Dakayon omegyat? Atiatik obpay nan talekyo.” Dat tomakdeg et ipakin-ena nan dagem ya nan danom et omnengda.
27 Nasdanasdaawda am-in et kananda en, “Manakabalin obpay nan ipogaw ay naay tay olay nan dagem ya nan danom et tongpalenda siya.”

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mar. 5:1-20; Luc. 8:26-39

28 Issan inomdan da Jesus isnan demang di baybay ay lakon di Gadareno dat sab-aten nan dowa ay lalalaki ay kinapet di anito ay nagapo isnan liyang ay kad-an di natey. Pilmi nan kedseda isonga omegyat nan ipogaw ay mendaan isdi.
29 Dadat ibobogaw ay mangwani ken Jesus en, “Sik-a nan Anak Apo Dios, ay ngan di ngotom ken dakami isna? Ay inmalika ta dosaem dakami id wani dapay egay omdan nan osto ay timpo?” Siya nan inpakalin nan anito ken daida.
30 Dat wada nan adoado ay beteg ay mangmangan isnan pondag ay sag-enda
31 isonga dat menseg-ang san anito ken Jesus et kananda en, “No pakaanem dakami et ipalobosmo ngalod ta nan deeyday beteg nan kaptenmi.”
32 Dat kanan Jesus en, “Enkayo.” Dadat taynan san lalalaki et kaptenda san deeyday beteg. Dat kanega naong-ong san kabetebeteg et kasida tatagtag ay omey isnan deppas dadat matekdag isnan baybay et malimonda.
33 San mangbanbantay issan deeyday beteg et tinmagtagda ay somaa isnan ilida dadat ibaga san inommat issan dowa ay lalalaki ay kinapet di anito.
34 Dat omey nan omili ken Jesus et dawatenda ay taynana nan ilida.

9

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mar. 2:1-12; Luc. 5:17-26

1 Isonga dat menlogan da Jesus isnan bangkada et somagongda isnan bas-ang di baybay isnan ilina.
2 Idi omdanda isdi dat domateng nan mangaatangay isnan lalaki ay napalalais. Gintek Jesus ay talkenda siya isonga danat kanan issan napalalais en, “Adika omegyat tay napakawan et nan basolmo.”
3 Dat kankanan nan men-is-isolo isnan linteg isnan nemnemda en, “Aytay dan iyiison tona nan awakna ken Apo Dios?”
4 Gintek Jesus nan wada isnan nemnemda danat kanan en, “Dayon nenemnemen nan ngawi?
5 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan, nan ‘Mapakawan nan basolmo,’ wenno nan ‘Ibangonmo ta mendaanka?’
6 Ngem gapo tay adiyo patiyen et paneknekak ngalod ken dakayo ay wada nan kalebbengak isnan batawa ay mangpakawan is basol tay sak-en nan makwani en Iyonan Am-in di Ipogaw.” Isonga danat kanan issan napalalais en, “Ibangonmo. Alaem nan dayonmo ta somaaka.”
7 Dat mabanangon san am-ama et somaa.
8 Am-in san wada isdi ay nangiila et nasdaawda dadapay inmegyaegyat. Isonga dadat dayawen si Apo Dios is nang-itedana is kaneg todi ay kabaelan isnan ipogaw.

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Mateo
Mar. 2:13-17; Luc. 5:27-32

9 Kinmaan si Jesus isdi et issan mendad-aanana et inilana si Mateo ay esay mensingsingil is bowis ay mangitotokdo isnan kabaybayadan di bowis. Dat kanan Jesus ken siya en, “Omalika ta maitapika ken saken.” Daet tet-ewa omonod et maitapi ken siya.

10 Inmey da Jesus ya nan pa-
pasolotna isnan baey Mateo ay
makikan. Dat domateng nan ado
ay ib-an Mateo ay mensingsingil is
bowis ya nan tap-in di managbasol
et makikanda.
11 Idi inilan nan Fariseo daida
dadat kanan isnan papasolot Jesus
en, “Dan makikikan nan apoyo is-
nan sanada ay mensos-owitik ay
mensingsingil is bowis ya nan man-
agbasol?”
12 Dinngen Jesus nan kankananda
danat songbatan isnan pangngalig
et kanana en, “Nan ipogaw ay maid
sakitda et adida masapol nan doktol
ngem nan ipogaw ay mensakit et
daida nan makasapol isnan doktol.
13 Isonga inmaliyak isnan batawa
tapno badangak nan mangtek
ay nakabasolda ngem baken
nan mangnenemnem en gaw-
isda. Nemnenemnemenyo tapno
maawatanyo nan inpasolat Apo Dios
en, ‘Nan mangseg-anganyo isnan iib-
ayo nan laylaydek mo nan apedyo
menpalpaltiyan ta tongpalenyo nan
linteg.’ ”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mar. 2:18-20; Luc. 5:33-35

14 Nakwas di dat omey nan pa-
pasolot Juan ay Menbonbonyag ken
Jesus dadat sooten ken siya en,
“Dan wada nan mentepeanmi ya nan
Fariseo dapay nan papasolotmo et
adida mentepe?”
15 Dat menpangngalig si Jesus
ta ilawlawagna nan gapo ay adi
menteptepe nan papasolotna et
kanana, “Ay kananyo en adi makikan
nan nadkat no daan nan nadawak
ken daida? Adi mabalin. Ngem
no omdan nan agew ay maapitan
nan lalaki ay nadawak et siya di
nan mentepeanda gapo isnan seg-
angda.”

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mar. 2:21-22; Luc. 5:36-39

16 Intoloy Jesus ay mensodok ta
ipagtekna ken daida en adi kabalin
ay maitapi nan nabayag ay sinoloda
isnan isolsolona. Kanana, “Maid
mangitakop is balo ay galot isnan
logak ay bado tay no malabaan
dat komsen nan takop et am-amed
mabisngat nan natakopan.
17 Siya gedan isnan tapey. Maid
mang-igwa is kabobobod ay tapey
isnan naosal ay kodil* tay epdas
kinmenteg dapay no menlowag
nan tapey et bomtak nan kodil et
makawas nan tapey ya nan kodil
gedan. Nan balo ay tapey et masapol
ay maigwa isnan balo abes ay kodil
tay mabinbinat et maid makawas.”

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Onga Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina
Mar. 5:21-43; Luc. 8:40-56

18 Daan ay menkalkali si Jesus dat
omey nan esay apon di Judio ken
siya. Dat menpalintomeng isnan
sagang Jesus et kanana en, “Katkatey
nan anakko ay babai ngem omalika
kad Apo, ta gen-am siya ta matago.”
19 Dat makkey si Jesus ya nan pa-
pasolotna.
20 Dat wada nan in-ina ay egay
somalsaldeng nan basana is sim-
poo ya doway tew-en. Inmey is-
nan dodokogan Jesus issan mendad-
aananda danat sikgaden nan benget
nan badon Jesus
21 tay kanana isnan nemnemna
en, “Olay no apedak sikgaden nan
badona et gomawisak.”
22 Ngem gintek Jesus ay wada nan
nangsikgad ken siya isonga dat men-
ligos et ilaena san in-ina. Danat
kanan en, “Laton sa. Gomawiska
gapo isnan pammatim ken sak-en.”
Dat maganawis siya.
23 Inomdan da Jesus isnan baey
san apon di Judio danat ilan nan
menbaybayao ya nan adoado ay
ipogaw isnan pantew ay menseseg-
ang ya men-ag-aga.

* **9:17** Nan kodil di kalding et siya nan kaneg gosin di Judio ay mangipaypay-anda is tapey.

24 Danat kanan ken daida en, “Komaan kayo tay egay katey nan onga
ay sana nodi maseseyep et kedeng.”
Dadat sayoten siya.
25 Danat pabalaen daida et
songgep siya. Danat gen-an nan
ledeng san onga daet bomangon
siya.
26 Dat mendinamag nan inikkan
Jesus isnan am-in ay il-ili isdi.

Inpagawis Jesus Nan Dowa Ay Kowap

27 Kinmaan si Jesus isdi dat is-
san mendad-aanana et inmonod nan
dowa ay kowap ay lalaki ay mangi-
bogbogaw en, “Sik-a ay apon din si
Ali David, seg-angam kad dakami.”
28 Ngem dat itoltoloy kayet Jesus ay
mendaan engganay inomdan isnan
baey dat songgep dat makisgep nan
dowa ay kowap gedan. Dat sooten
Jesus ken daida, “Ay mamati kayo ay
makaipagawisak ken dakayo?” Da-
dat kanan, “Owen Apo.”
29 Dat kapposen Jesus nan matada
et kanana en, “Gapo isnan pam-
matiyo et matongpal nan laydenyo.”
30 Dadat makaila. Dat bilinen Jesus
daida et kanana, “Adiyo ibagbaga is-
nan iib-ayo nan inikkak ken dakayo.”
31 Ngem dadat komaan et enda
ipagtek isnan kailiili nan inikkan Je-
sus ken daida.

Inpakalin Jesus Nan Naomel

32 Issan komak-aanan nan dowa
ay lalaki dat wada nan mang-eyey
ken Jesus isnan am-ama ay inomel di
anito.
33 Dat pakaanen Jesus san anito et
dadlo makakali san am-ama. Nas-
daaw san nangiila isdi et kananda
en, “Maid polos inilami isnan am-in
ay iyIsrael is kaneg nan inikkana.”
34 Ngem kanan nan Fariseo ay
wada isdi en, “Nan kabaelana ay
mangipakaan isnan dimonyo et na-
gapo ken Satanas ay apon di di-
monyo.”

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan Kaipoipogaw

35 Nakwas di dat omey si Jesus
isnan il-ili ay men-isolsolo isnan
kasinasinagoga. Inpagpagtekna nan
gawis ay damag maipanggep isnan
mentolayan Apo Dios ya pinagaw-
isna nan natkenatken ay saksakit di
ipogaw.
36 Isnan nang-ilaan Jesus isnan
kaipoipogaw dat maseg-ang siya
isnan maligligatanda tay kanegda
kalnilo ay maid mang-ay-ayowan
ken daida.
37 Dat kanan Jesus isnan pa-
pasolotna en, “Adoado nan egay
pay laeng namati ken Apo Dios
et kanegda nan pagey ay maani.
Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin
Apo Dios et kanegyo nan men-ani
ngem atiatik kayo.
38 Isonga dawatenyo ken Apo Dios
ay kakwa isnan maani ta omibaa is
mangbadang ken dakayo.”

10

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna

Mar. 3:13-19, 6:7-13; Luc. 6:12-16, 9:1-6

1 Nakwas di dat ayagan Jesus nan
simpoo ya dowa ay papasolotna
danat agtan daida is kabaelan ay
mangipakaan is anito ya mangipa-
gawis isnan natkenatken ay saksakit.
2 Siya na nan ngadngadan nan
simpoo ya dowa ay apostolis Jesus.
Si Simon ay makwani en Pedro yas
Andres ay besatna, da Santiago ken
Juan ay an-ak Zebedeo,
3 da Felipe ken Bartolome, da
Tomas ken Mateo ay mensingsingil is
bowis ya si Santiago ay anak Alfeo.
Si Tadeo,
4 si Simon ay mangisaksakit isnan
ilida ya si Judas Iscariote ay awnit
mangisipsip ken Jesus.
5 Inbaan Jesus daida et kanana
en, “Enkayo ngem adi kayo om-omey
isnan il-ili id Samaria ya isnan tap-in
di ili ay kad-an di baken Judio
6 nodi omey kayo isnan iib-a tako
ay Judio tay kanegda nan naamas ay
kalnilo.

7 Ibagayo ken daida en nganngani
ay omali nan mentolayan Apo Dios.
8 Intedko nan kabaelanyo isonga
pagawisenyo gedan nan masaksakit
ya tagowenyo nan natey. Paga-
wisenyo nan nakolit ya pakaanenyo
nan anito ay kinmapet isnan ipogaw.
Maid inbayadyo isnan am-in ay
wada ken dakayo isonga adiyo abes
ipabaybayad nan ibadangyo.
9 Adi kayo omikawkawit is siping
10 ya makan ya is mensokatanyo
ay bado ya sapatos ya is sokodyo.
Tay lebbengna ay ited nan ipogaw
nan masapolyo tay badbadanganyo
daida.
11 No omdan kayo isnan esa ay
ili dakayot omanap is makayat ay
mangsangaili ken dakayo dakayot
mentee ken daida engganay tay-
nanyo nan ili ay deey.
12 No songgep kayo isnan esa ay
baey dakayot kanan en, 'Si Apo Dios
nan mangbadang ken dakayo.'
13 Et no men-gasingda ay
mangsangaili ken dakayo et tet-
ewa ay badangan Apo Dios daida.
Ngem no adida sangailiyen dakayo
et somagong ken dakayo nan badang
Apo Dios ken daida.
14 Ngem no nan omayanyo ay ili
wenno baey et adida idnge dakayo
dakayot komaan dayopay pokpoken
nan tapok isnan dapanyo ta ipailayo
ay adyanda nan isoloyo.
15 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa,
isnan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw et am-amed nan dosan nan
mang-adi isnan insoloyo mo nan
iSodoma ya iGomora ay pinoowan
Apo Dios id sang-adom gapo isnan
dadama ay basolda."

Nan Ligat Ay Awnit Omali
Mar. 13:9-13; Luc. 21:12-17, 12:2-9, 51-53, 14:26-27

16 Intoloy Jesus ay mangwani,
"Dengngenyo na. Ibaak dakayo
ay kaneg nan naanos ay kalnilo
ngem nan omayanyo et kanegda nan
makedse ay aso isonga masapol ay
makailanyo dayopay gagawisen nan
ikkanyo.
17 Makailanyo tay awnit wada nan
mangdepap ken dakayo dadat eyey
dakayo isnan pagbistaan dadapay
baigen dakayo isnan sinagogada.
18 Gapo isnan pammatiyo ken sak-
en et awnitda idalom dakayo isnan
aali ya gogobilnadol et siya di nan
wayayo ay mangibaga isnan gawis
ay damag isnan Judio ya nan baken
Judio.
19 No somalyaenda dakayo et adi
kayo madanagan isnan awnityo
isongsongbat tay kigad si Apo Dios.
20 Isonga nan awnityo kankanan
et baken isnan nemnemyo is mag-
apowana nodi isnan Ispiriton Apo
Dios ay Amayo.

21 Isnan deey ay timpo et awnit
idalom nan ipogaw nan olay besatna
ay mangipapatey ken siya. Olay nan
am-a et awnit papateyda nan an-
akda ya awnit pabasolen nan an-ak
nan am-ada dadat ipapatey daida.
22 Awnit aamisen nan ipogaw
dakayo gapo isnan pammatiyo ken
sak-en. Ngem nan mang-an-anos
ay olay ngan di ommat engganay
makwas nan am-in et isalakan Apo
Dios daida.
23 No wada nan mangpaligat ken
dakayo isnan esa ay ili dakayot men-
aton isnan teken. Tay ibagak ken
dakayo et tet-ewa ay adiyo lepasen
nan inbagak ay ikkanyo isnan am-in
ay ili id Israel engganay omali nan
Iyon-an Am-in di Ipogaw."

24 Dat itoloy Jesus ay men-isolo
maipanggep isnan awnit ommat ken
daida et kanana en, "Maid maisol-
solowan is nangatngato mo nan
men-is-isolo ken siya ya maid baa is
nangatngato mo nan apona.
25 Isonga masapol ay maawatanyo
ay nan awnit ommat isnan men-
is-isolo et paliso nan ommat isnan
isolsolowana. Kaneg isnan baa et
awnit ommat ken siya nan kaneg
nan ommat isnan apona. Isonga no
kananda en Satanasak et am-amed
nan pangwanida ken dakayo ay pa-
pasolotko.

26 Ngem adi kayo omeg-egyat ken
daida. Tay nan am-in ay ikkan
nan ipogaw ay adi kagtek et awnit
magtek met laeng.
27 Nan ibagak ken dakayo id wani
ay maid makadenge et masapol ay
awnityo ibaga tapno dengngen nan
am-in ay ipogaw.
28 Adi kayo omeg-egyat isnan men-
patpatey tay kedeng nan awak is
pateyenda nodi si Apo Dios nan om-
egyatanyo tay siya nan wada nan
kalebbengana ay mang-igwa isnan
awak ya nan ab-abiik di ipogaw is-
nan apoy ay adi katkatey.
29 Ngem dakdak-e abes nan
layadna tay olay nan biding ay
malakowan nan dowa is esay siping
et adi kalkalingkingan Apo Dios
daida tay no matey nan esang ken
daida et getkena.
30 Am-amed kayo ay ipogaw et
nenemnemen Apo Dios dakayo tay
olay nan bookyo et getkena nan
kabibilangda.
31 Isonga adi kayo omegyat tay am-
amed kayo is ipatpateg Apo Dios mo
nan adoado ay biding."
32 Intoloy Jesus ay mangwani en,
"Nan mangibagbaga isnan kaipoi-
pogaw en mamati ken sak-en et
awnitko ibaga abes ken Ama id daya
en ipogawko daida.
33 Ngem nan mangibagbaga ay
adyana sak-en et awnitak adyan
abes siya ken Ama id daya.
34 Adiyo kanan en inmaliyak ay
mangiyali is talna isnan batawa. Tay
baken talna nan inyalik nodi nan
mensiyanan nan kaipoipogaw tay
mamati nan tap-ina ken sak-en da-
pay adi mamati nan tap-ina.
35 Isonga awnit men-innapos nan
sin-am-a ya sin-in-a. Et men-innapos
gedan nan menkakatogangan.
36 Et awnit nan kasapen nan
ipogaw et nan met laeng pamilyana.
37 Isonga kanak en nan mangpaam-
amed isnan amana ya inana mo sak-
en et adi maibagay ay pasolotko.
Olay nan mangpaam-amed isnan
anakna mo sak-en et adi maibagay
gedan ay pasolotko.
38 Et nan adi makaitpe isnan ado
ay ligat ay olay matey gapo isnan
pammatina ken sak-en et adi ma-
balin gedan ay menpasolotko.
39 Nan ipogaw ay kedeng nan
awakna is nemnemnemena et awnit
matey met laeng. Ngem nan ipogaw
ay adi mangnemnemnem isnan
awakna gapo ken sak-en et awnit
matey ngem matagotago ken Apo
Dios ay eng-enggana."

Nan Maganab Ken Apo Dios
Mar. 9:41

40 Intoloy Jesus ay mangwani en,
"Am-in ay mangsangaili ken dakayo
et kaneg sak-en nan sinangailida ya
nan nangibaa ken sak-en.
41 Et nan mangsangaili isnan ma-
madton Apo Dios gapo tay si Apo
Dios nan men-ob-oblaana et awnit
makiganab isnan ganaben san ma-
madto. Ya nan mangsangaili isnan
ipogaw ay gawis nan ogalina tay
getkena ay tet-ewa ay nagapo ken
Apo Dios nan kagawisna et awnit
makiganab isnan ganaben san gawis
nan ogalina.
42 Ibagak ken dakayo en olay nan
aped mangpainom is danom isnan
kababaan ay pasolotko gapo tay pa-
solotko et awnit wada nan gan-
abena."

11

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Luc. 7:18-23

1 Nakwas pay ay binilin Jesus nan
simpoo ya dowa ay apostolisna da-
dat komaan dapay omey si Jesus is-
nan il-ili ay naisasag-en et men-isolo.
2 Daan ay naibabalod si Juan ay
Menbonbonyag ngem isnan nang-
dengngana isnan ik-ikkan Kristo
danat ibaa nan papasolotna ken siya
ta sootenda en,
3 "Ay sik-a nan masmas-ed ay ma-
gapo ken Apo Dios wenno waday
teken is sedsed-enmi?"

4 Dat kanan Jesus ken daida, “Somagong kayo ken Juan ta ibagayo
nan dinngeyo ya nan inilayo ay ik-
ikkak.
5 Tay nan kowap et makailada, nan
pilay et makadaanda, nan nakolit et
ginmawisda. Nan toweng et makad-
ngeda, nan natey et natagoda ya
olay nan kodokdo et dinngeda nan
naibagbaga ay gawis ay damag.
6 Kananyo gedan ken siya en
mabindisyonan nan ipogaw ay adi
mendowadowa ay mamati ken sak-
en.”

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Luc. 7:24-35

7 Issan kinmaanan san papasolot
Juan dat kanan Jesus isnan kaipoi-
pogaw, “Isdin inmayanyo isdin kad-
an Juan isnan bilig ay ngan nan
kaytenyo ay ilaen? Ay ninemnemyo
ay si Juan et kanegna nan goon ay
pakiwkiwiyen di dagem?
8 Baken. Ay ngan ngalod nan
enkayo inila? Ay esa ay ipogaw ay
ninbado is gawigawis? Baken gedan
tay nan ipogaw ay menbabado is
gawigawis et nan makitetee isnan
ali.
9 Ay ngan ngalod nan enkayo inila?
Ay esay mamadton Apo Dios? Owen,
ngem ibagak ken dakayo ay nan ini-
layo et nangatngato mo is mamadto.
10 Tay si Juan nan kakwaniyan nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin
en, ‘Wada nan ibaak ay omon-ona ay
mangisagana isnan daanem.’ ”

11 Dat itoloy Jesus, “Ibagak ken
dakayo en isnan am-in ay ipogaw
et maid nangatngato mo si Juan.
Ngem nan kababaan isnan mento-
layan Apo Dios et nangatngato mo si
Juan.
12 Isnan login nan men-is-isolowan
Juan enggana id wani et dadama nan
panglayad nan ipogaw ay maitapi
isnan mentolayan Apo Dios. Et olay
nan mang-ik-ikkan is ngawi et ipap-
atida abes ay maitapi.
13 Am-in nan mamadton Apo Dios
ya nan lintegna ay insolatda et iba-
gada nan maipanggep isnan men-
tolayan Apo Dios ay awnit omali.
Dat domateng si Juan ay inmona ay
mangtongpal isnan inbagada.
14 Tay no patiyenyo nan tet-ewa et
maawatanyo ay si Juan nan Elias ay
inbagada en awnit omali.
15 Isonga dakayo ay mangdedenge
et nenemnemenyo nan dinngeyo.”

16 Intoloy Jesus en, “Ay ngan nan
mangidiligak ken dakayo ay ipogaw
id wani? Men-ap-apos et kedeng nan
getkenyo. Kaneg kayo nan oongong-
a ay adi polos mapnek. Tay no
men-ay-ayamda isnan malkitan et
kankanan nan ib-ada ken daida en,
17 ‘Nin-ganggangsa kami ngem
egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami
ngem egay kayo nakiaga.’
18 Kanak en kanegyo daida tay adi
kayo polos mapnek. Inmali si Juan et
at-atik nan kinkinana ya egay polos
inmin-inom is bomoteng ay mainom
dakayot kanan en, ‘Matawtawaw
siya.’
19 Inmaliyak abes et nakikikanak
ya nakiin-inomak ken dakayo.
Dakayot kanan en, ‘Ilaenyo kod nan
ipogaw ay naay. Bokatot ya men-
inom danapay gayyem nan mensos-
owitik ay mensingsingil is bowis ya
nan managbasol.’ No siya ngalod sa
is kankananyo et maid mabalin is
ikkanmi ken Juan ay mangpagasing
ken dakayo. Ngem olay no adyanyo
nan initdok ya nan init-itdon Juan et
mailanto isnan ogalin nan mamati
ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya
nan silib Apo Dios.”

Nan Mang-adi Ay Mamati Ken Jesus
Luc. 10:13-15

20 Dat sagiiten Jesus nan mentetee
isnan il-ili ay nang-ikkanana isnan
adoado ay kaskasdaaw tay daida
nan nang-il-ila dadapay egay in-
babawi nan basbasolda.
21 Kanana en, “Kaseseg-ang kayo
ay iCorazin ya iBetsaida tay egayyo

inbabawi nan basbasolyo. Id sang-
adom et palalo nan dosan Apo Dios
isnan iTiro ya isnan iSidon ngem
no daida koma nan nang-ila isnan
kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay
nabayag ay ninbadoda is mensam-
pet ay sako dadapay itotokdo isnan
dapo ay mangipaila en inbabawida
nan basbasolda.
22 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa,
no omdan nan mangbanagan Apo
Dios isnan ipogaw et awnit am-amed
nan dosayo mo nan iTiro ya iSidon.
23 Dakayo abes ay iCapernaum ay
mangipapangato isnan nemnemyo
et awnit kayo maibkas isnan kad-
an di apoy ay adi katkatey. Tay no
naikkan nan adoado ay kaskasdaaw
id Sodoma ay kaneg nan inikkak
isnan iliyo et waay inbabawida nan
basbasolda et egay pinoowan Apo
Dios daida.
24 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa
en no omdan nan mangbanagan Apo
Dios isnan ipogaw et awnit am-amed
nan dosayo mo nan iSodoma."

*Nan Omibbayan Nan Mapalpali-
gatan*
Luc. 10:21-22

25 Dat menlowalo si Jesus et
kanana en, "Ama, sik-a nan Apo
id daya ya isnan batawa. Men-
iyamanak ken sik-a tay inpagtekmo
isnan egay nakaadal nan tet-ewa
ay maipanggep ken sak-en ngem
egaymo inpagtek isnan mangwani
en nalaing ya masilib tapno adida
maawatan.
26 Owen Ama, tay siya nan kay-
atmo ay maikkan."
27 Nakalowalo si Jesus danat
kanan isnan papasolotna en, "In-
yalin Ama nan am-in ay wada ken
sak-en. Maid ipogaw is mangtek
isnan am-in ay maipanggep ken sak-
en nodi kedeng si Ama ya maid
gedan mangtek isnan am-in ken
Ama nodi kedengak ay Anakna ya
nan pinilik ay mangipagtek isnan
maipanggep ken siya."
28 Danat kanan en, "Dakayo ay
nabbay ya mapalpaligatan et omali
kayo ken sak-en ta paibbayek
dakayo.
29 Dawatenyo nan it-itdok
et solowenyo nan am-in ay
maipanggep ken Apo Dios tay siya
nan mangdatnganyo isnan tet-ewa
ay talna ay nagapo ken sak-en. Tay
isnan men-it-itdowak et naanosak ya
adiyak ipapangato nan awakko.
30 Et nalaka ay tongpalenyo nan
ibagbagak tay adiyak palpaligaten
dakayo."

12

*Nan Kinwanin Jesus Maipanggep
Isnan Obaya*
Mar. 2:23-28, 3:1-6; Luc. 6:1-11

1 Sinabado ay obayan di Judio et
issan esay Sabado indaan da Jesus
isnan paypayewan. Naowat nan pa-
pasolotna dadat menlosing is koti-
menda.
2 Idi inilan nan Fariseo dadat
kanan ken Jesus en, "Ilam pod nan
ik-ikkan nan papasolotmo. Dadan
menlosing is kotimenda dapay law-
en nan linteg tako nan men-ani is-
nan obaya?"
3 Dat kanan Jesus, "Aytay dayon
pabasolen daida? Ay egayyo polos
binasa din inikkan da David isdin
linmayawanda?* Naowaowatda
4 isonga dadat songgep isnan baey
Apo Dios dat alaen David nan tina-
pay ay pala ken Apo Dios danat
kanen danapay agtan nan iib-ana.
Dapay kanan nan linteg tako en adi
mabalin ay maipakan nan tinapay
ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw
no bakenda padi. Ngem gapo tay
naowatda et egay pabasolen Apo
Dios daida.
5 Nan esa pay et ay egayyo polos
binasa din insolat Moses en law-
enda no men-obla nan ipogaw isnan
obaya tako? Dapay am-amed nan

* **12:3** Id kasin et din si Saul nan alin di Judio ngem gapo tay ngawi nan inkana et kinwanin Apo Dios ay awnit men-ali si David ngem kanan Saul en pateyena siya isonga linmayaw da David.

obaya is men-oblaan nan papadi is-
nan Templo ngem adi pabasolen Apo
Dios daida tay masapol ay ikkanda
nan oblada.
6 Ngem ibagak ken dakayo en nan
wada isna id wani et napatpateg mo
nan Templo.
7 Naisolat isnan kalin Apo Dios
en, 'Nan managseg-anganyo isnan
iib-ayo nan laylaydek mo nan men-
palpaltiyanyo ay mangtongpal isnan
linteg.' No maawatanyo nan kayat
tona ay kaliyen et egayyo idalom nan
maid basolda.
8 Tay sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw nan kalebbeng isnan ma-
balin ay maik-ikkan isnan obaya."

9 Nakwas pay di dat komaan si
Jesus et omey isnan sinagoga.
10 Wada isdi nan am-ama ay
nabingoy ya wada isdi gedan nan
mangkayat ay mangidalom ken
Jesus isonga dadat kanan, "Ay law-
en nan linteg tako nan men-agas is
sakit isnan obaya?"

11 Dat kanan Jesus, "Ngan nan
ikkanyo no waday talakenyo is
natekdag isnan tengey isnan obaya?
Ay adiyo en alaen?
12 Napatpateg nan ipogaw mo nan
talaken isonga ipalobos nan linteg
tako ay badangan tako nan ib-a tako
ay olay no obaya."
13 Danat kanan isnan nabingoy en,
"Oyadem nan ledengmo." Inoyadna
dat maoyad tet-ewa ay kaneg nan
esa ay ledengna.
14 Ngem mamaslat nan Fariseo
dadapay komaan et omeyda men-
totya no ngan nan ikkanda ay mang-
patey ken Jesus.

Nan Ipogaw Ay Pinilin Apo Dios

15 Gintek Jesus ay kaytenda ay
mangpatey ken siya danat taynan
nan ili ay deey. Dat omonod nan
adoado ay ipogaw et pagawisena
daida am-in.
16 Ngem binilina daida ay
adida ibagbaga isnan iib-ada nan
maipanggep ken siya.

17 Et siya nan natongpalan din in-
pasolat Apo Dios isnan mamadtona
ay si Isaias ay mangwani en,

18 "Ilaenyo nan naay ay pinilik ay
inbaak. Siya nan laylaydek
ya siya nan mangipagasgas-
ing ken sak-en. Itedko ken
siya nan Ispiritok ta siya nan
mangipadamag isnan tet-ewa
ay maipanggep ken sak-en is-
nan baken Judio abes.
19 Adina ibib-iyad nan kalina ay
makisongbat isnan iib-ana isnan om-
ombonanda ya adina bogbogawan
daida.
20 Adina dokogan nan ipogaw ay
tetetteteen nan pammatida ya badan-
gana nan kaseseg-ang. Itoltoloyna
engganay abakena nan am-in ay
ngawi isnan batawa.
21 Et siya et kedeng nan namna-
maen nan am-in ay ipogaw ay
mangisalakan ken daida."

Baken Si Satanas Is Mangbad-badang Ken Jesus
Mar. 3:20-30; Luc. 11:14-23

22 Isnan esa ay agew inyeyda ken
Jesus nan am-ama ay adi makaila
ya adi makakali tay kinapet di an-
ito. Dat pakaanen Jesus nan anito et
makakali ya makaila dadlo nan am-
ama.
23 Nasdaaw san nangiila isnan
inikkan Jesus dadat kanan en, "Ay
siya ngen nan apon David ay sedsed-
en tako?"
24 Ngem idi dinngen nan Fariseo
san kinwanida dadat kanan, "Baken,
tay si Beelzebub ay Satanas ay
apon di dimonyo nan nang-idya ken
tosa isnan kabaelana ay mangipak-
pakaan isnan dimonyo."
25 Gintek Jesus nan nemnemda
isonga danat kanan, "Iyalig tako is-
nan sinpangbon. No mensaspe nan
sinpangbon et adi mentoloy nan om-
ombonanda. Kaneg abes nan sin-
baey ya nan kakailiyan ay no maid
olnosda et mabokada.
26 Isonga adi mabalin ay sapeen
Satanas nan bab-aana tay getkena ay

no isapena daida awnit mamaid nan
tolayna.
27 Kananyo en si Satanas nan
nangiyali isnan kabaelak ay mangi-
pakpakaan is anito. No siya di, into
pay nagapowan nan kabaelan nan
iib-ayo ay Judio ay mangipakak-aan
is anito? Tay nan ik-ikkan nan iib-
ayo et siya nan mangipaila ay baken
si Satanas is mangbadbadang ken
sak-en.
28 Siya nan kagtekana ay si Apo
Dios nan nangiyali isnan kabaelak
ay mangipakpakaan is anito. Et siya
gedan nan mangipagtek ay inmali
nan mentolayan Apo Dios."
29 Dat mensodok si Jesus ta
ipagtekna en napigpigsa nan
panakabalina mo si Satanas.
Kanana, "Nan mangakew et adi
mabalin ay songgep isnan baey
nan napigsa ay ipogaw ay mang-ala
isnan napateg ay kowana no adina
omon-ona galotan dat mabalin et ay
alaena nan kayatna.
30 Am-in ay adi maitapi ken sak-
en et daida nan mang-ap-apos ken
sak-en. Ya am-in ay adi bomad-
badang ay mangponok isnan ipogaw
et daida nan mangipaad-addawi is-
nan ipogaw ken sak-en.
31 Tet-ewa nan kanak ken dakayo
en mabalin ay mapakawan am-in
nan basbasol di ipogaw ken Apo
Dios ya nan mangmangwani isnan
ngawi maipanggep ken siya. Ngem
nan komalkali is ngawi maipanggep
isnan Ispirito Santo et adi mabalin
ay mapakawan ay eng-enggana.
32 Olay nan mangmangwani is
ngawi maipanggep ken sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et ma-
balin ay mapakawan nan basolna
ngem nan menkalkali is ngawi
maipanggep isnan Ispirito Santo
et adi mabalin ay mapakawan tay
basolna ay eng-enggana."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Luc. 6:43-45

33 Dat menpangngalig si Jesus ay
mangwani en, "Nan gawis ay kaiw
et gawis nan ibgasna ngem no ngawi
nan kaiw et ngawi abes nan ibgasna.
Tay nan begasna nan mangipaila is-
nan kakaiwna.
34 Ay apo kayo ay nganan-
ganangwi. Ayke mabalin ay
kananyo nan gawis dapay ngawi
nan nemnemyo? Tay nan kalin di
ipogaw et ipailana nan wada isnan
nemnemna.
35 Isonga nan gawis nan nem-
nemna et gawis gedan nan
kankanana. Ngem nan ngawi nan
nemnemna et ngawi gedan nan
kankanana.
36 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa
ay isnan agew ay mangbanagan Apo
Dios isnan ipogaw et wasdin ki-
gad ay mangsongbat isnan am-in ay
ngawi ay kinkinwanina.
37 Tay am-in ay kinkinwaniyo et
siya nan mangipaila no awnit ma-
dosa kayo wenno adi."

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mar. 8:11-12; Luc. 11:29-32

38 Et wada isdi nan men-is-isolo
isnan linteg ya nan Fariseo ay mang-
wani en, "Apo, kadya omipailaka is
kaskasdaaw tapno getkenmi ay tet-
eway nagapoka ken Apo Dios."
39 Ngem dat kanan Jesus, "Palalo
nan kangawin nan ipogaw id
wani tay dinokoganda si Apo Dios.
Kaytenyo ay omipailaak is kaskas-
daaw sakayopay mamati ken sak-
en ngem maid polos ipailak nodi
kedeng nan kaneg din kaskasdaaw
ay inommat isdin si Jonas.
40 Tay din si Jonas et nintee isnan
eges di dakkel ay ikan isnan tolo ay
agew. Kaneg abes ken sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et awnitak
maikakaob is tolo ay agew.
41 Isonga isnan mangbanagan Apo
Dios isnan ipogaw et pabasolen nan
iNineve dakayo tay inbabawida nan
basbasolda isnan nangdengnganda
isdin insolsolon Jonas dapay nan
inmali ken dakayo et nangatngato
mo din si Jonas dapay adiyo kayet
patiyen.

42 Et isnan mangbanagan Apo Dios
isnan ipogaw et wada abes nan in-
ina ay reyna id Seba ay mangpaba-
sol ken dakayo tay id sang-adom
et nagapo siya isnan addaaddawi
ay ili ngem inmey kayet ay mang-
denge isnan insolsolon nan kasiliban
ay ali ay din si Solomon. Isonga
pabasolena dakayo tay adiyo polos
idnge ya patiyen nan inmali ken
dakayo dapay nangatngato mo din si
Solomon."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Luc. 11:24-26

43 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay
mangwani en, "Wada nan ipogaw ay
kinapet di anito dat taynan san anito
san ipogaw et omey isnan bilbilig
ay maid polos danom et men-an-
an-anap is omillengana ngem maid
dinatngana.
44 Isonga kanana en, 'Somagongak
isnan ipogaw ay nagapowak.' Dat
somagong et datngana san na-
gapowana ay maid mentetee dapay
nadalos.
45 Dat omey kasin men-ayag is pito
ay anito ay makedkedse mo siya et
komapetda issan ipogaw ay tinay-
nana. Dat am-amed ngawi et nan
ommat issan ipogaw mo san damo.
Et kaneg todi gedan ken dakayo
ay ngawi ay ipogaw id wani tay
awnit am-amed nan kangawiyanyo
mo adiyo dawaten nan gawis."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mar. 3:31-35; Luc. 8:19-21

46 Daan ay menkalkali si Jesus
dat omdan da inana ya nan beb-
satna. Idi wadada isnan pantew
dadat ipaayag si Jesus.
47 Dat wada nan mangwani ken
siya en, "Wada da inam ya nan beb-
satmo isnan pantew ay mangpaay-
ayag ken sik-a."
48 Dat kanan Jesus en, "Owen,
ngem sinoda pay nan inak ya beb-
satko?"
49 Danat tamaangen nan papa-
solotna et kanana en, "Ilaenyo
naayda nan kanegko ina ya bebsat.
50 Tay am-in nan mamati ay mang-
ikkan isnan layden Ama id daya et
kanegko gedan ina ya bebsat."

13

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mar. 4:1-20; Luc. 8:4-15

1 Issan agew ay deey kinmaan si
Jesus isnan baey dat omey isnan
benget di baybay. Danat itokdo et
ilogina ay men-isolo isnan kaipoi-
pogaw.
2 Adoadoda ay nadagop ken
siya isonga dat omey tomokdo
isnan bangka et tomatakdeg nan
mendenge isnan benget di baybay.
3 Dat menpangngalig si Jesus ay
men-isolo et kanana en, "Wada nan
am-ama ay en ninbonobon isnan
om-a.
4 Idi insapowakna nan bonobon
isnan om-a dat maekdag nan tap-ina
isnan daan. Dat topken di koyat.
5 Nan tap-ina et naekdagda is-
nan kabatbatowan dadat dalas ay
tomobo tay baken adaem nan lota.
6 Ngem idi naagewanda dadat
maango tay nalabaw nan lin-
mamotanda.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan
ginsatan ay sibit. Dat solinen di sibit
nan tinmobo et mateyda.
8 Ngem nan tap-ina ay naekdag
isnan gawis ay lota et tinmobo dada-
pay bomgas am-in. Wada nan bi-
nomgas is sin-gagsot, nan tap-ina et
sag-eenempoo ya nan begas nan tap-
ina et sagtotolompoo.
9 Dakayo ay mangdedenge isnan
sodokko et dengngenyo no waday
ingayo."
10 Nakasodok pay si Jesus dat
sooten nan papasolotna en, "Daen
pangngalig nan osalem ay men-isolo
isnan ipogaw?"
11 Dat kanan Jesus, "Owen, tay
naipagtek ken dakayo nan egay
naipagtek id kasin ay maipanggep is-
nan mentolayan Apo Dios ngem egay
naipagtek isnan tap-in di ipogaw.
12 Tay nan mamati isnan isolsolok
ta maawatana et taptapiyan Apo

Dios nan getkena. Ngem nan adi
mangidnge et awnit mamaid nan
atiatik ay getkena.
13 Et pangngalig nan ik-ikkak ay
mangisolo ken daida tay olay no
iilanda adida getken nan tet-ewa
ya olay no dedengngenda et adida
maawatan.
14 Isonga natongpal din inpasolat
Apo Dios ken Isaias ay mamadtona
ay mangwani en,

‘Olay no dengedengenda et adida
maawatan. Ya ilailaenda
ngem adida makaimaton
isnan tet-ewa.

15 Owen, tay adida layden ay
mangnemnem isnan tet-ewa isonga
totowengenda dadapay bobolagen.
Tay no adida ikkan dadi modiyet
makailada ya makadengeda adi
pay maawatanda nan tet-ewa dadat
menbabawi et pakawanek nan
basolda.’ ”
16 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Ngem dakayo et nagasat kayo tay
makaila kayo ya makadnge kayo is-
nan tet-ewa.
17 Ibagak ken dakayo ay adoado
din mamadton Apo Dios ya nan
tap-in di ipogaw id sang-adom ay
nangtongtongpal isnan laydena et
kakakayatda ay mang-ila isnan il-
ilaenyo id wani ngem egayda naila
ya kaytenda gedan ay mangdenge
isnan dengdengenyo ngem egayda
nakadnge.”
18 Danat itoloy ay mangwani,
“Dengngenyo tay siya na nan kayat
ay kanan san sinodokko ay nin-
bonobon.
19 Nan daan ay natekdagan di
bonobon et kanegna nan mangde-
denge isnan maipanggep isnan
mentolayan Apo Dios ngem adina
maawatan. Dat omey si Satanas
et kaanena isnan nemnemna san
dinngena tapno adina patiyen.
20 Nan kabatbatowan et kanegna
nan ipogaw ay mangdenge ya men-
galalasing ay mangdawat isnan
kalin Apo Dios
21 ngem adi lomamot nan kalin
Apo Dios isnan nemnemna tay
patiyena is sin-awyan danat doko-
gan ay dagos no mapaligatan gapo
isnan pammatina.
22 Nan ginsatan ay sibit et kanegna
nan mangdenge isnan kalin Apo
Dios ngem makolkol nan nemnemna
tay wedweda nan bomaknangana ya
men-gasgasingana is nenemnemena
isonga adi bomgas tay nasolin nan
kalin Apo Dios et kalingkingana.
23 Ngem nan gawis ay lota ay
natekdagan di bonobon et kanegna
nan ipogaw ay mangdedenge isnan
kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis
isnan nemnemna danapay itotoloy
ay mangpatpati engganay bomgas
isonga nan kaad-adon nan gawis ay
ik-ikkana et siya nan kaneg nan be-
gasna.”

Nan Awnit Ommat Isnan Mento-layan Apo Dios

24 Dat kasin menpangngalig si Je-
sus isnan kaipoipogaw et kanana en,
“Nan ommat isnan mentolayan Apo
Dios et kanegna nan inommat isnan
gawis ay padog ay intoned nan esa
ay am-ama isnan payewna.
25 Isnan esa ay labi ay maseseyepda
dat omey nan bosona et men-esek is
logam issan natondan.
26 Dat tomobo nan pagey et men-
logi ay bomgas dapay maigiddan
abes san logam ay tomobo.
27 Isonga dat omey nan baa isnan
apoda et kananda en, ‘Apo, ay baken
gawis nan padog ay intoned tako
isnan payewmo? Into pay nan na-
gapowan nan tinmobo ay logam?’
28 Dat kanan san apoda, ‘Wada nan
men-apos ay nang-ikkan issa.’ Dat
kanan san baana, ‘Ay omey kami
menlogam?’
29 Ngem kanan san apoda en, ‘Adi,
ta maid magabot isnan tinoned
30 isonga bay-anyo nan logam ay
makisiken isnan pagey engganay
maani. Awnitko ibaga isnan men-
ani ta nan logam di omon-ona
is gabotenda dadat bedbeden ta
poowanda esadapay aniyen nan

pagey et kapinenda isnan aga-
mangko.' "

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios
Mar. 4:30-34; Luc. 13:18-21

31 Dat kasin menpangngalig si Je-
sus et kanana en, "Naay pay di esay
sodok ay mangibaga isnan kaneg
nan mentolayan Apo Dios ya nan
adoado ay awnit maitapi ken siya.
Nan kanegna et nan masikenan nan
teeteen ay bowa ay inis-ek nan am-
ama isnan om-ana.
32 Siya di nan kateteenan isnan
am-in ay bowa ngem no masiken et
siya nan kadakkelan isnan am-in ay
esek engganay kanega kadakkelan
ay kaiw. Isonga mabalin ay bomaey
nan koykoyat isnan pangana."
33 Dat kasin menpangngalig et
kanana en, "Naay pay abes nan
kaneg nan mentolayan Apo Dios.
Kanegna nan bobod ay intapin nan
in-ina isnan tinapay ay olay bassit et
bomma isnan kaibobodana."
34 Pangngalig nan os-osalen Je-
sus ay men-isolo isnan kaipoipogaw
et maid polos nangisolowana ken
daida ay egay ninpangngalig.
35 Et siya na nan natongpalan din
insolat di esay mamadto id kasin ay
mangwani en,

"Pangngalig nan awnitko osalen ay
menkali ken daida. Awnit
ibagak ken daida nan egay
naipagtek isdin nawad-an nan
batawa enggana id wani."

Nan Kayat Ay Kanan Nan Pangngalig San Logam

36 Nakwas pay di dat taynan Je-
sus nan adoado ay ipogaw daet
songgep isnan baey ay mamakkey
nan papasolotna. Dadat sooten
ken siya, "Ibagam kad ken dakami
nan kayat ay kanan san pangngalig
ay maipanggep issan logam isnan
payew."
37 Dat kanan Jesus en, "San am-
ama ay inmey mentoned et sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw.
38 San payew nan naiyaligan nan
batawa. Nan gawis ay padog et daida
nan an-ak Apo Dios tay naitapida
isnan mentolayana. Nan logam et
daida nan ipogaw Satanas.
39 Nan boso ay nin-esek is logam
et si Satanas. Nan panag-ani et siya
nan mangbanagan Apo Dios isnan
ipogaw. Nan men-ani et daida nan
aanghel.
40 Isnan mangponokan nan baa
isnan logam ay mapoowan et siya
nan kaneg nan awnit ommat isnan
adi mamati isnan mangbanagan Apo
Dios isnan kaipoipogaw.
41 Tay sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw et awnitko ibaa nan
aanghelko ay omey mangdagop is-
nan am-in ay nangipabasbasol isnan
ipogaw ya nan am-in ay nang-ik-
ikkan is ngawi.
42 Dadat itep-a daida isnan apoy
ay adi katkatey et men-ag-ag-agada
dadapay men-owakis isdi tay pilmi
nan ligatda.
43 Ngem nan an-ak Apo Dios et
awnitda makitee ken siya ay Amada
id daya. Et awnitda somilang ay
kaneg nan agew tay nakaan am-
in nan basbasolda. Isonga dakayo
ay mangdedenge et dengngenyo no
waday ingayo."

Nan Kagawisan Ay Maitapiyan Di Ipogaw Isnan Mentolayan Apo Dios

44 Intoloy Jesus ay men-isolo ay
mangwani en, "Nan kagawis nan
maitapiyan di ipogaw isnan mento-
layan Apo Dios et kanegna nan nap-
ateg ay gameng ay naikakaob isnan
om-a. Dinatngan nan esay am-ama
et palalo nan gasingna danat igago
kasin ta omeyna on-ona ilako am-
in ay kowana esapay somagong et
lakowana san deey om-a.

45 Naay gedan nan kaneg nan ka-
gawis nan maitapiyan di ipogaw is-
nan mentolayan Apo Dios. Kanegna
nan ipogaw ay oman-anap is kangi-
naan ay apang.

46 No waday ilaena is kagawisan ay
apang dat somagong et ilakona am-
in ay kowana esanapay lakowan san
apang."

Baken Am-in Ay Ipogaw Et Maitapi Isnan Mentolayan Apo Dios

47 "Nan mentolayan Apo Dios et
kaneg nan ommat isnan mensidsi-
dok is adoado ay kalasin di ikan.
48 No mapno nan sidok dadat goy-
oden et idakada dadat piliyen nan
gawis et igwada isnan labbada dada-
pay iwasit nan adyanda.
49 Awnit kaneg todi nan ommat
isnan mangbanagan Apo Dios is-
nan ipogaw. Omey nan aanghel
ay mangisiyan isnan kaipoipogaw ay
gawis nan ogalida isnan ngawi nan
ogalida.
50 Dadat iwasit nan ngawi nan
ogalida isnan apoy ay adi katkatey
et men-ag-ag-agada dadapay men-
oowakis isdi tay pilmi nan ligatda."
51 Dat sooten Jesus isnan papa-
solotna, "Ay maawatanyo nan kayat
ay kanan nan sodsodokko?" Dadat
kanan "Owen, maawatanmi."
52 Danat kanan, "Isonga maawatanyo
gedan ay nan men-is-isolo isnan
linteg no patiyena nan isolsolok
ay maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios et kanegna nan kabaey
ay mangtek ay mang-osal isnan
indodolina ay logak ya balo ay
maosal."

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya

Mar. 6:1-6; Luc. 4:16-30

53 Nakasodok pay si Jesus dat ko-
maan
54 et omey isnan ilina. Dat omey
ay men-isolo isnan sinagogada et
nasdaaw san ipogaw ay nangdenge
issan insolsolona dadat kanan, "Into
nan aped nang-alaan tona isnan
silibna ya nan kabaelana ay mang-
ikkan isnan kaskasdaaw?
55 Ay baken kad anak Jose ay
alawagi si tona? Ay baken anak
Maria ya besat da Santiago, Jose,
Simon, yas Judas?
56 Et nan bebsatna ay bababai
et wadada gedan isna. Into ngen
nan nangsolowana isnan am-in ay
getkena?"
57 Isonga dadaet adi mamati ken
siya. Dat kanan Jesus ken daida,
"Am-in ay ipogaw et patpatgenda
nan mamadto ay bakenda kailiyan
ngem nan osto ay kailiyanda et adi
patpatgen nan kakailiyana ya nan
papamilyana."
58 Et gapo tay adida mamati ken
siya egay inmipaila si Jesus is ad-ado
ay kaskasdaaw ken daida.

14

Nan Nateyan Juan Ay Menbon-bonyag

Mar. 6:14-29; Luc. 9:7-9

1 Isnan deey ay timpo dinngen
Herod ay mentoltolay id Galilea nan
ik-ikkan Jesus.
2 Danat kanan isnan opisyalna en,
"Nan naay ipogaw et waay din si
Juan ay Menbonbonyag ay kasin
natago isonga mabalin ay ik-ikkana
nan kaskasdaaw."
3-4 Kinwanin Herod di tay nan in-
ommat id kasin et inpabalodna si
Juan gapo tay iniyaw Juan siya isnan
nang-asawaana isnan aydona ay si
Herodias dapay daan nan asawana
ay innodin Herod ay si Felipe.
5 Isonga kayten Herod ay ipapatey
si Juan ngem omegyat isnan ipogaw
tay kananda en mamadton Apo Dios
si Juan.
6 Dat omdan nan agew ay kanem-
nemneman nan naiyanakan Herod
isonga dadat lagsakan. Dat songgep
nan babassang ay anak Herodias et
mensala isnan sagang nan kaipoi-
pogaw. Dat gomasing si Herod isnan
ninsalaana
7 isonga dat mensapata si Herod
ken siya et kanana en, "Idyak ken sik-
a nan kompolmi ay ibagam."
8 Dat ibagan inana isnan babas-
sang ta kanana ken Herod en,
"Paiyalim ngalod nan olon Juan ay
Menbonbonyag ay mapapalato."

9 Menseseg-ang si Herod ngem
gapo tay adoado nan nangdedenge
isnan sapatana et inbilina ay ma-
tongpal san kinwanin san babassang
10 ay mapotowan nan olon Juan
isnan pagbalodan.
11 Dadat ippey isnan palato et
idyada issan babassang danat eyey
ken inana.
12 Idi dinngen nan papasolot Juan
dadat omey et alaenda san awakna
et ikaobda. Dadat omey ibaga ken
Jesus nan inommat.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw
Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17; Juan 6:1-14

13 Issan nangdengngan da Jesus is-
san damag ay maipanggep ken Juan
dadat komaan et menloganda isnan
bangka ay gomdang ta omey isnan
pondag tapno makekedengda koma
isdi. Ngem idi gintek nan ipogaw
nan inmayan Jesus dadat mendaan
isnan benget di baybay ay omey is-
nan inmayana.
14 Idi domaka da Jesus et inilana
nan kaipoipogaw ay inmonod ken
siya isonga dat maseg-ang ken daida
et pagawisena nan wada nan sak-
itda.
15 Masmasdem pay dat omey nan
papasolotna ken siya ay mangwani
en, “Nasdem datakopay wada kayet
isnan pondag. Ibagam kad ken da-
tona ta was-in omey isnan naisasag-
en ay il-ili ta lomakoda is kanenda.”
16 Ngem dat kanan Jesus ken daida
en, “Adi masapol ay omeyda nodi
dakayo nan mangpakan ken daida.”
17 Dadat kanan en, “Limlima ay
tinapay ya dod-owa ay ikan nan
wada ken dakami et kedeng.”
18 Dat kanan Jesus, “Iyaliyo ngalod
ken sak-en.”
19 Danat patokdowen nan kaipoi-
pogaw. Danat alaen san limay
tinapay ya nan doway ikan dat
mentangad id daya et men-iyaman
ken Apo Dios esanapay amam-asen
danat idya isnan papasolotna et
iwatwatda.
20 Dadat mangan am-in et nab-
sogda dapay napno kayet nan sim-
poo ya doway lowa isnan binay-anda
ay tinogop san papasolotna.
21 Et waay limay libo ay lalalaki
san nangan isdi ay egay naibilang
nan bababai ya oongong-a.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mar. 6:45-52; Juan 6:16-21

22 Nakwas di dat ibaan Jesus
nan papasolotna ay menlogan isnan
bangka ta omon-onada isnan de-
mang nan baybay danapay pasaaen
nan ipogaw ay nadagop isdi.
23 Idi inpasaana daida daet men-
tikid isnan bilig ta menlowalo. Nal-
abi et daan si Jesus isnan bilig
24 dapay nan papasolotna et
wadada et isnan tengan di baybay
ngem adida makaipadaan isnan
bangkada tay napigsa nan dagem ya
dalloyon.
25 Natan-o pay dat mendaan si
Jesus isnan danom ay mangsab-at
isnan papasolotna.
26 Dadat ilaen siya ay mendad-aan
isnan danom dat palalo nan egyatda
tay kananda en waay anito. Dadat
kabanogaw gapo isnan egyatda.
27 Ngem dat komali si Jesus ay
mangwani en, “Laton, laton sa. Sak-
en na. Adi kayo omegyat.”
28 Dat kanan Pedro, “Apo, no tet-
ewa ay sik-a sa ipalobosmo es sak-
en ay mendaan isnan danom ta enak
datngan sik-a.”
29 Dat kanan Jesus, “Aka isna.”
Dat tet-ewa domaka si Pedro isnan
bangka et omey ken Jesus.
30 Ngem idi liknaena ay napigsa
nan dagem dat omegyat et ilogina ay
malimon. Dat kabanogaw en, “Apo,
badangam sak-en.”
31 Dat dagos ay gen-an Jesus siya
et kanana, “Kolang pay laeng obpay
nan talekmo. Dakan mendowadowa
kayet ken sak-en?”
32 Dadat somakyat isnan bangka
dat somaldeng nan dagem.

33 Dat dayawen nan papasolotna
siya ay mangmangwani, “Tet-ewa ay
sik-a nan Anak Apo Dios.”

Nan Nin-agasan Jesus Id Genesaret
Mar. 6:53-56

34 Nakagdangda pay et omdanda
isnan dagan di Genesaret
35 dat inmamatonan nan ipogaw
isdi si Jesus. Dadat ipadamag isnan
il-ili ay eyeyda nan masaksakit ken
Jesus.
36 Dadat menseg-ang ta olay ke-
deng nan benget nan badona is sik-
gaden nan masaksakit daet am-in ay
nangsikgad et ginmawisda.

15

Nan Nateknan Nan Isolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios
Mar. 7:1-13

1 Isnan esay agew inmey ken Jesus
nan Fariseo ya nan men-is-isolo is-
nan linteg ay nagapo id Jerusalem.
Dadat sooten ken siya en,
2 “Dan adi tongpalen nan papa-
solotmo nan ogalin din alal-apo tako
tay adida menboo sadapay mangan
dapay lawa di ken datako?”
3 Dat kanan Jesus, “Dakayo pay,
dayon adi tongpalen abes nan lin-
teg Apo Dios dapay nan isolsolon di
ipogaw et tongtongpalenyo?
4 Tay kanan nan linteg Apo Dios en,
‘Masapol ay tongpalenyo da amayo
ken inayo,’ ya kanana gedan en, ‘Nan
komali is ngawi isnan amana wenno
inana et maipapatey.’
5 Ngem nan apedyo isolsolo et
kananyo en mabalin ay alaen nan
ipogaw nan ibadangna koma isnan
amana ya inana dat menlason ken
daida en, ‘Epdasko inted ken Apo
Dios.’
6 No siya di nan ikkana et adi
pay adiyet masapol ay badangana da
amana. Isnan mang-ik-ikkananyo
is dana et dokdokoganyo nan lin-
teg Apo Dios dayopay tongtongpalen
nan aped isolsolon di ipogaw.
7 Dakayo ay aginsosolot ken Apo
Dios. Tet-ewa nan kalin Apo Dios
maipanggep ken dakayo ay inpaso-
latna ken Isaias id sang-adom ay
mangwani en,
8 ‘Nan naayda ay ipogaw et day-
dayawenda sak-en isnan
kalida ngem addaaddawi nan
nemnemda ken sak-en.
9 Maid kapaayan nan mangday-
dayawanda ken sak-en tay
nan isolsoloda et nan aped
bilin di ipogaw dadat aped
kankanan en siya nan lin-
tegko.’ ”

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mar. 7:14-23

10 Nakwas ay kinwanin Jesus di
danat ayagan nan kaipoipogaw et
kanana ken daida en, “Dengngenyo
tapno maawatanyo nan ibagak ken
dakayo.
11 Baken nan songgep isnan topek
di ipogaw is mangipangawi ken siya
nodi nan bomala isnan topekna.”
12 Dat somag-en nan papasolotna
ken siya et kananda en, “Ay egaymo
gintek ay naokos nan Fariseo isnan
nangdengnganda isnan kinwanim?”
13 Dat kanan Jesus, “Awnit mag-
abot am-in ay esek ay egay inis-ek
Ama id daya.
14 Isonga bay-anyo san deeyday
Fariseo tay kanegda nan nakowap
ay mangipangpango isnan ib-ada ay
kowap isnan daan et no siya di et
maekdagda ay dowa isnan ketang.”
15 Dat kanan Pedro en, “Ibagam
kad ken dakami no ngan nan kayat
ay kanan nan songgep isnan topek di
ipogaw.”
16 Dat kanan Jesus, “Ay adiyo
maawatan kayet?
17 Ay adiyo getken ay nan songgep
isnan topek et kedeng nan makan
isonga omey isnan eges dat bomala
kasin.
18 Ngem nan ngawi ay kali ay bo-
mala isnan topek di ipogaw et siya
nan wada isnan nemnemna et siya
nan mangipangawi ken siya.
19 Tay nan nemnem di ipogaw nan
magapgapowan nan am-in ay dakes
ay ik-ikkana ay kaneg nan pomatey,

lomalaki ya mamabai, mangakew
ya nan menkamkampot ya menpab-
pabasol isnan ib-ana.
20 Siya dana am-in nan mangipan-
gawi isnan ipogaw. Ngem nan man-
gan ay adi menboo et baken di is
mangipangawi ken siya."

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio
Mar. 7:24-30

21 Nakwas pay dadi dat komaan da
Jesus et omeyda isnan sakop nan ili
ay Tiro ya Sidon.
22 Dat omey ken siya nan in-ina
ay iCanaan ay baken Judio danat
ibibiyad ay mangwani en, "Apo, ay
apon din si Ali David, maseg-angka
ken sak-en tay pilmi nan ligat nan
anakko ay babai ay kinapet di anito."
23 Ngem egay inkaskason Jesus
siya dat kanan nan papasolotna,
"Pakaanem kitdin ta adi tomaktak
tay omon-on-onod ken datako dapay
menbogbogbogaw."
24 Dat kanan Jesus, "Nan nan-
gibaaan Apo Dios ken sak-en et ke-
deng isnan Judio tay kanegda naa-
mas ay kalnilo."
25 Ngem inpapatin san in-ina ay
omey ken Jesus et menpalintomeng
isnan sagangna danapay kanan,
"Apo, badangam adi sak-en."
26 Ngem dat kanan Jesus, "Baken
osto no maipakan nan kanen di an-
ak isnan aso."
27 Dat kanan san in-ina en, "Tet-
ewa sa, Apo. Ngem olay nan aso et
kanenda nan kamogay ay matekdag
isnan dao."
28 Dat kanan Jesus, "Ina, napigsa
nan talekmo ken sak-en isonga ikkak
nan laydem." Dat tet-ewa maga-
nawis san anakna.

Inpagawis Jesus Nan Adoado Ay Masaksakit

29 Kinmaan si Jesus isdi dat men-
daan isnan benget di baybay ay
Galilea. Dat tomikid isnan bilig et
tomokdo.
30 Dat omey nan adoado ay ipogaw
ken siya ya nan inbobowegda ay
masaksakit. Wada nan pilay, nan
bingoy, nan kowap, nan omel ya nan
tap-ina. Inyeyda daida isnan sagang
Jesus danat pagawisen am-in daida.
31 Nasdanasdaaw san nadadagop
isdi. Dadat dayadayawen si Apo Dios
ay nangbadbadang isnan Judio tay
menkalkali et nan omel ya ginmawis
nan bingoy, nan pilay et makadaan
ya nan kowap et makaila.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw
Mar. 8:1-10

32 Maikatlo ay agew ay daanda isdi
dat ayagan Jesus nan papasolotna
et kanana ken daida en, "Maseg-
angak isnan naayda ay ipogaw tay
tolo ay agewda isna dapay naamin
et nan baonda. No ipasaak daida
waay maolawda is owatda isnan so-
maaanda."
33 Dat kanan nan papasolotna en,
"Into pay omalaanmi is makan is
omanay is ipakanmi isnan naayday
kaipoipogaw dapay ilit isna?"
34 Dat kanan Jesus, "Kaat nan tina-
pay ay wada ken dakayo?" Dadat
kanan, "Pito ay tinapay ya nan atiatik
ay ikan."
35 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoi-
pogaw
36 danat alaen san pito ay tina-
pay ya san ikan et men-iyaman
ken Apo Dios esanapay amam-asen
danat idya isnan papasolotna et
iwatwatda.
37 Dadat mangan am-in et nab-
sogda. Dat togopen nan papasolotna
nan binay-anda et napno kayet nan
pito ay lowa.
38 Waay epat ay libo ay lalalaki san
nangan isdi ay egay naibilang nan
bababai ya oongong-a.
39 Dat pasaaen Jesus daida dapay
menlogan da Jesus isnan bangka et
omeyda isnan sakop di Magadan.

16

Nan Nindawatanda Ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mar. 8:11-13; Luc. 12:54-56

1 Isnan esa ay agew wada nan in-
mey ay Fariseo ya Saduceo ken Jesus

tay laydenda ay allilawen siya. Kinwanida en omipaila koma is kaskasdaaw ay mangpaila ay siya nan tetewa ay inbaan Apo Dios.
2 Ngem dat kanan Jesus, "No mengadangdang nan daya isnan masdem dakayot kanan en maegew is wakgat.
3 Isnan abes wakgawakgat no men-gadangdang nan daya ya bomobolinget dakayot kanan en waay omodan. Mabalinyo ay ibaga no awnit omodan wenno adi no ilaenyo nan daya ngem adiyo maimatonan nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani.
4 Palalo nan kangawin nan ipogaw id wani ay timpo tay adida polos nemnemen si Apo Dios. Laydenyo ay omipailaak is kaskasdaaw ngem maid polos maipaila ken dakayo nodi kedeng nan kaneg nan kaskasdaaw ay inommat ken Jonas id sangadom." Kinwanin Jesus di danat taynan daida.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo
Mar. 8:14-21

5 Isnan inomdanan da Jesus isnan demang di baybay dat nemnemen nan papasolotna ay kinalingkinganda ay omala is baonda ay tinapay.
6 Dat kanan Jesus ken daida, "Makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo."
7 Dat men-asikwani nan papasolotna en, "Waay kinwanina di tay kinalingkingan tako ay omala is baon."
8 Getken Jesus nan kankananda danat kanan ken daida en, "Kolang nan talekyo. Dayon aped ap-apaten nan kamaid di kanenyo?
9 Ay adiyo kayet maawatan nan kabaelak? Kanegyo kinalingkingan din limay tinapay ay inpaad-adok ta komdeng isdin solok is limay libo ay ipogaw. Dapay kaat ay lowa nan pinnoyo isdin nabay-an?
10 Et san pito ay inpaad-adok ta komdeng isdin epat ay libo ay ipogaw, kaat gedan ay lowa nan pinnoyo isdin nabay-an?
11 Aytay dan adiyo kayet maawatan ay baken makan nan kankanak issan nangibagaak ken dakayo en makail-ilanyo nan bobod di Fariseo ya Saduceo?"
12 Dadat maawatan en baken obpay nan bobod di tinapay is ipanemnemnemna nodi makail-ilanda nan baken osto ay isolsolon di Fariseo ya Saduceo.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus
Mar. 8:27-30; Luc. 9:18-20

13 Dat itoloy da Jesus isnan sakop nan ili ay Cesarea Filipos. Wadada pay isdi dat sooten Jesus isnan papasolotna, "Ay ngan nan pangwanin nan ipogaw ken sak-en?"
14 Dat kanan nan papasolotna en, "Wada nan mangwani en sik-a din si Juan ay Menbonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et kananda en sik-a din si Elias dapay kanan kayet nan tap-ina en sik-a din si Jeremias wenno din iban di mamadton Apo Dios."
15 Dat sooten Jesus ken daida, "Dakayo pay abes ay ngan nan pangwaniyo ken sak-en?"
16 Dat kanan Simon Pedro en, "Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios ay inbagana en awnit omali ay menapo."
17 Dat kanan Jesus en, "Nagasatka Simon ay anak Jonas tay baken nan ipogaw is nagapowan nan mangtekam ken sak-en nodi si Amak id daya nan nangipanemnem ken sik-a.
18 Isonga ngadanak sik-a is Pedro tay kanegka bato. Et nan kinwanim ay maipanggep ken sak-en et siya nan kanega bato ay maipegnadan nan pammatin nan am-in ay maitapi ken sak-en. Et gapo isnan pammatida et maid polos makaabak ken daida ay olay nan tetey.
19 Et agtak sik-a is lebbengem ay kaneg mamanggen isnan tolbek ay manglokat isnan mentolayan Apo Dios. Et am-in ay iyadim ay maikkan

isnan batawa et maiyadi abes id daya. Ya am-in ay ipalobosmo ay maikkan isnan batawa et maipalobos abes id daya."

20 Dat ibilin Jesus isnan papasolotna en adida ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios ay omali ay menapo.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana
Mar. 8:31-33; Luc. 9:22

21 Enggana isnan deey ay timpo et inbagan Jesus isnan papasolotna nan awnit ommat ken siya. Kinwanina ken daida, "Masapol ay omeyak id Jerusalem et awnit paligaten nan aamam-an di Judio ya nan menkangangato ay papadi ya nan men-isisolo isnan linteg sak-en ya awnitda mangipapatey ngem isnan katlon di agew et kasinak matago."

22 Dat ipagay-ed Pedro si Jesus et kanana ken siya, "Apo, adi koma ipalobos Apo Dios dana ay ommat ken sik-a."

23 Dat kanan Jesus, "Taynam sak-en tay nan kinwanim et kalin Satanas. Adim dologen sak-en ay adi mang-ikkan isnan kayat Apo Dios. Nan ninemnemmo et baken adi si Apo Dios is nagapowana nodi isnan ipogaw."

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mar. 8:34-9:1; Luc. 9:23-27

24 Dat kanan Jesus isnan papasolotna en, "No sino nan manglayad ay maitapi ken sak-en et masapol ay ibilangna ay natey et nan awakna ta baken nan laydena is ik-ikkana nodi nan laydek ta itoledna nan ligat ay kaneg nan mang-aw-awit isnan krosna ta omonod ken sak-en.

25 Tay nan ipogaw ay kedeng nan awakna is nemnemnemena et awnit matey met laeng ngem no baken nan awakna is nemnemnemena gapo isnan mangsolsolotana ken sak-en et awnit matey ngem matagotago ay eng-enggana ken Apo Dios.

26 Ay waday ganaben di ipogaw ay mangkowa is am-in ay kinabaknang isnan batawa no matey daet adi dawaten Apo Dios? Maid adi. Tay maid polos kinabaknang di ipogaw is makasokat isnan biyagna.

27 Awnitak omali ay Iyon-an Am-in di Ipogaw. Isnan omaliyak et somilangak ay mangipaila isnan kangaton Ama et mamakkey nan aanghelko. Et awnitak sobalitan nan kaipoipogaw ay menbasal isnan inik-ikkanda.

28 Tet-ewa nan ibagak, wada ken dakayo nan matatago pay laeng engganay ilaenda nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay mentolay."

17

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mar. 9:2-13; Luc. 9:28-36

1 Nallos nan enem ay agew dat ayagan Jesus si Pedro ya nan sin-agi ay da Santiago ken Juan ta ikekedengda ay omey isnan atakdag ay bilig.

2 Dat tomeken nan mangiilaanda ken Jesus id isdi tay mensilsilang nan angasna ay kaneg nan agew ya pinmolapolaw nan badona ay kaneg silang di silaw.

3 Dadat men-ila da Moses ken Elias ay makitoytoya ken Jesus.

4 Dat kanan Pedro ken Jesus, "Apo, gawis tay wada tako isna. No kayatmo omesetak is tolo ay bawi ta pala ken sik-a nan esa, pala ken Moses nan esa ya pala ken Elias nan esa."

5 Daan ay menkalkali si Pedro daet mawanada nan somili ay liboo ay manglingeb ken daida. Dadat dengngen nan kali ay nagapo isnan liboo ay mangwani, "Si tona nan Anakko ay laylaydek. Men-galalasingak gapo ken siya isonga dengngenyo nan kankanana."

6 Isnan nangdengngan nan papasolotna isnan kali dat dadama nan egyatda et menlokbobda isnan lota.

7 Dat somag-en si Jesus et kapposena daida et kanana, "Bomangon kayo. Adi kayo omegyat."

8 Mentangadda pay dat maid teken is inilada nodi kedeng si Jesus.

9 Issan lomayoganda isnan deey
ay bilig dat ibilin Jesus ken daida
en, “Adiyo polos ibagbaga san inilayo
engganay matagowak kasin.”
10 Dat sooten nan papasolotna,
“Owen. Ngem dakan kanan en
matagoka kasin dapay kanan nan
men-is-isolo isnan linteg en masapol
ay omon-ona ay omali si Elias mo si
Kristo?”
11 Dat kanan Jesus, “Owen, tet-
ewa ay omali omon-ona si Elias ta
isaganana nan am-in.
12 Ngem epdas inmali si Elias da-
pay egay inmatonan nan ipogaw
isonga inik-ikkanda nan ngawi ken
siya. Et awnit kaneg todi gedan nan
ikkanda ay mangpaligat ken sak-en
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.”
13 Dat maawatan nan papasolotna
ay si Juan ay Menbonbonyag nan
kankanana en Elias.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mar. 9:14-29; Luc. 9:37-43

14 Issan linmayoganda et dinat-
nganda nan adoado ay ipogaw dat
omey nan esay am-ama ken Jesus
et menpalintomeng isnan sagangna
danapay kanan,
15 “Apo, seg-angam kad nan
anakko ay menkedas. Tay no
domateng nan kedasna et palalo nan
ligatna et namin ado ay naek-ekdag
isnan apoy ya isnan danom.
16 Inyeyko ay mangipaagas isnan
papasolotmo ngem adida kabaelan.”
17 Dat kanan Jesus, “Palalo kayo
od ay ipogaw id wani. Baken osto
nan nemnemyo tay nabayagak ay
nakitetee ken dakayo et palalo nan
anosko ngem adi kayo kayet pomati.”
Danat kanan issan aman san onga,
“Iyalim isna.”
18 Dat bilinen Jesus nan anito ta
komaan isonga dat maganawis san
onga ay lalaki.
19 Maaw-awni pay dat ikekedeng
nan papasolot Jesus ay omey men-
soot ken siya en, “Aytay dakamin adi
makaipakaan issan deey ay anito?”
20 Dat kanan Jesus, “Gapo tay
kolang pay laeng nan pammatiyo
ken Apo Dios. Ngem ibagak nan
tet-ewa et no waday pammatiyo ken
siya ay olay teeteen ay kaneg nan
kateteenan ay esek et mabalin ay
kananyo isnan bilig ay naay en,
‘Omeyka isdi,’ dat tet-ewa omey.
Maid polos adi mabalin is adiyo
ikkan.
21 Ngem nan kaneg todi ay anito et
adi maipakaan no adiyo ipapasnek
ay menlolol-owalo ay olay adi kayo
mangan.”

Nan Kasin Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mar. 9:30-32; Luc. 9:44-45

22 Isnan namingsan ay nadagop
nan papasolot Jesus ken siya id
Galilea danat kanan, “Nganngani
ay maitedak ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw isnan mangdepap ken sak-
en
23 et awnitda mangpatey. Ngem
awnitak matago kasin isnan
maikatlo ay agew.” Dat dadama
ay menseseg-ang nan papasolotna
isnan inbagana ken daida.

Binayadan Da Jesus Nan Bowisda Isnan Templo

24 Inomdan pay da Jesus id Caper-
naum dat omey nan mensingsingil
is bowis di Templo ken Pedro et
sootenda, “Ay menbaybayad is bowis
di Templo nan apom?”
25 “Owen,” insongbat Pedro.
Idi sinonggep si Pedro isnan baey
ay kad-an Jesus dat menkali omon-
ona si Jesus ay mangwani, “Pedro, ay
ngan nan nemnemmo, ay into nan
men-alaan di aali is sipingda? Ay
isnan an-akda wenno isnan teken ay
ipogaw?”
26 Dat kanan Pedro, “Nan teken ay
ipogaw adi.” Dat kanan Jesus, “No
siya sa et adi masapol ay menbayad
nan an-akna.
27 Ngem adita koma paligten nan
ipogaw isna isonga enka laengen
menbanniit isnan baybay. Et nan
damo ay banniitam dakat takawen
nan topekna ta das-am nan siping ay

omanay is maibayad. Dakat alaen et
enka bayadan nan bowista."

18

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mar. 9:33-37; Luc. 9:46-48

1 Isnan deey ay agew dat omey nan
papasolot Jesus ken siya et kananda,
"Sino ken dakami nan kapatgan is-
nan mentolayan Apo Dios?"
2 Dat ayagan Jesus nan esa ay onga
et ipatakdegna isnan sagang nan pa-
pasolotna
3 danat kanan, "Ilaenyo nan naay
onga et adina polos nemnemnemen
ay ipangato nan awakna. Ibagak
ken dakayo nan tet-ewa no adiyo
sokatan nan nemnemyo ta kaneg
nan nemnem di onga et adi kayo
polos maitapi isnan mentolayan Apo
Dios.
4 Isonga nan kapatgan isnan men-
tolayan Apo Dios et nan mangi-
pabababa isnan awakna ay kaneg
nan naay onga.
5 Et nan manglayad ya mang-
ayyew isnan kaneg nan naay ay onga
gapo isnan pammatina ken sak-en et
siya gedan nan kaneg nan layadna
ken sak-en."

Nan Mang-aw-awis Ay Mangi-pabasbasol
Mar. 9:42-48; Luc. 17:1-3

6 "Ngem no wada nan mang-aw-
awis isnan esa ay kapatpati ken
sak-en ay menbasol et gag-awis
no maitaked nan losongan ay bato
isnan bagangna dat maibkas is-
nan baybay mo nan mangipaypay-
owana ay menbasol nan ib-ana.
7 Kaseseg-ang am-in nan ipogaw
isnan batawa tay adoado nan maaw-
awisanda ay bomasbasolanda.
Kanayon ay wada nan mang-aw-
awis ay mangipabasbasol isnan
ipogaw ngem kaseseg-ang nan
mang-aw-awis isnan iib-ana tay
palalo nan dosana.
8 No nan ikkan nan ledengmo
wenno sikim di makabasolam et
gawis no pokolam ta iwasitmo.
Tay gag-awis no makolangka isnan
ledeng wenno siki id wani basta
wada nan biyagmo ay eng-enggana
mo nan dowa nan ledengmo ya nan
sikim dakat mapaligatan isnan apoy
ay adi katkatey.
9 Et no nan pang-ilan nan esa ay
matam di makabasolam gawis no
soklatem laengen. Tay gag-awis no
es-esa nan matam et kedeng mo nan
dowa nan matam dakat mapaligatan
isnan apoy ay adi katkatey.
10 Et maipanggep abes isnan
oongong-a ay naayda et makailanyo
ta adiyo aamisen daida. Tay ibagak
ken dakayo ay nan aanghel Apo Dios
ay mang-ay-ayowan ken daida et
wawawadada isnan sagang Apo Dios
id daya.
11 Et sak-en gedan ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw et inmaliyak ay
mangisalakan isnan adi mangtek
ken Apo Dios."

Nan Naamas Ay Kalnilo
Luc. 15:3-7

12 Kinwas Jesus ay nangwani is
dana danat itoloy ay menpangn-
galig et kanana, "Ngan nan ikkan
nan ipogaw ay wada nan sin-gasot
ay kalnilona dat maamas nan esa?
Ay adina taynan nan siyampoo ya
siyam isnan pagpastolan ta ena
anapen san naamas?
13 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa
en isnan mangdatngana isnan naa-
mas ay daan ay natatago et dadama
nan gasingna mo nan gasingna isnan
siyampoo ya siyam ay egay naamas.
14 Paliso abes ken Amayo id daya
tay adina layden no waday maisiyan
ken siya is esa ay olay no nan
kababaan ay ipogaw."

Nan Ikkan Isnan Nakabasol Ken Datako

15 "No wada nan ib-am ay mamati
ken Apo Dios ay nakabasol ken sik-
a dakat omey ta mentoya kayo ay
dowa ta ibagam ken siya nan ba-
solna. No idngena nan ibagam ya
maawatana ay basolna et mabalin
ay men-gayyem kayo kasin.

16 Ngem no adyana nan ibagam
dakat omayag is esa wenno dowa
ay ib-am ay makkey ken sik-a isnan
omayam kasin ay makitoya ken siya
tapno matongpal nan naisolat ay
bilin ay masapol ay wada nan dowa
wenno tolo ay mang-aboloy isnan
tet-ewa ay kankanam.
17 Et no adyana pay laeng ay id-
nge daida dakat ipagtek isnan iib-am
ay mamati isnan pagdagdagopanyo.
Ngem no adyana kayet nan kanan
nan iib-am ay mamati dakayot ibi-
lang siya ay kaneg nan adi mamati
ay ngawi nan ogalina.
18 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa.
Nan am-in ay iyadiyo ay maikkan is-
nan batawa et maiyadi abes id daya.
Ya am-in ay ipalobosyo ay maikkan
isnan batawa et maipalobos abes id
daya.
19 Wada pay nan ibagak ken
dakayo. No eesaen nan dowa ay
mamati nan dawatenda et awnit
ikkan Amak id daya.
20 Tay olay no kedkedeng nan
dowa wenno tolo is madagop gapo
isnan mamatiyanda ken sak-en et
wadaak gedan ken daida."

Nan Ommat Isnan Adi Mang-pakawan Isnan Ib-ana

21 Nakwas pay di dat omey si Pedro
ken Jesus et kanana en, "Apo, no
wada nan ib-ak ay mang-ik-ikkan is
ngawi ken sak-en et mamin kaat ay
pakawanek siya? Ay mamin pito?"
22 Dat kanan Jesus, "Adiyak kanan
en mamin pito et kedeng ay pakawa-
nenyo nan ib-ayo nodi olay mamin
ado pay.
23 Tay no iyaligko nan mentolayan
Apo Dios et kaneg nan esay ali ay
makitolag isnan ipogawna gapo is-
nan otangda ken siya.
24 Kailoglogina ay makitolag dat
omey ken siya nan esa ay kalibolibo
nan otangna.
25 Ngem adi makabayad isnan
otangna isonga inbilin san ali ay
mailako siya ya nan asawana ya nan
an-akda tapno menbalinda is baa.
Et masapol abes ay mailako am-in
ay kowana tapno maibayad isnan
otangna.
26 Dat menpalintomeng san am-
ama isnan sagang san ali et men-
dawat ken siya ay mangwani en, 'No
maseg-angka ken sak-en et awnitak
bayadan am-in nan otangko.'
27 Dat maseg-ang san ali issan am-
ama ay deey isonga pinakawana nan
otangna et pinalobosana siya.
28 Issan nangtaynanan san am-
ama issan baey san ali danat ilaen
nan esay ib-ana ay nakaotang ken
siya is kolang ay sin-gasot. Danat
ikawe siya danapay seen ay mang-
wani en, 'Bayadam nan otangmo ken
sak-en.'
29 Dat menpalintomeng nan ib-ana
isnan sagangna et mendawat ken
siya ay mangwani en, 'Maseg-angka
ken sak-en et awnitak bayadan nan
otangko ken sik-a.'
30 Ngem egayna idnge san kin-
wanin san ib-ana nodi inpabalodna
siya engganay bayadana nan
otangna.
31 Idi inilan nan iib-ana nan
inikkan san am-ama dat mensakit
nan nemnemda isonga dadat omey
ibaga issan ali nan inommat.
32 Dat ayagan san ali san am-ama
et kanana ken siya en, 'Ngawingawi
nan ogalim. Am-in ay otangmo et
pinakawanko tay nindawatka ken
sak-en.
33 Aytay damen egay seg-angan
san ib-am ay nindawat ken sik-a ay
kaneg nan inikkak ay nangseg-ang
ken sik-a?'
34 Dat makaliget san ali et ipa-
balodna san am-ama et paligatenda
siya ta engganay bayadana am-in
nan otangna."
35 Dat kanan Jesus en, "Keg todi
nan ikkan Amak id daya no adi kayo
pakawanen ay tet-ewa nan basol di
ib-ayo ken dakayo."

19

Nan Insolon Jesus Maipanggep

Nan Men-idang
Mar. 10:1-12; Luc. 16:18

1 Nakwas si Jesus ay nin-isolo
danat taynan nan probinsiya ay
Galilea et omey isnan bas-ang di gi-
nawang ay Jordan ay sakop di Judea.
2 Adoado nan ipogaw ay inmonod
ken siya et inpagawisna nan wada
nan sakitda.
3 Isnan esa ay agew et wada nan
Fariseo ay inmey ken Jesus tay kay-
tenda ay mangsikap ken siya. Dadat
kanan, "Ay kanam en ipalobos nan
linteg tako ay idangan nan lalaki nan
asawana isnan kompolmi ay lason?"
4 Dat kanan Jesus, "Ay egayyo bi-
nasa isnan kalin Apo Dios ay isnan
login di batawa et isnan nangboli-
wana isnan ipogaw et sinapona nan
lalaki ya babai.
5 Dat kanan Apo Dios en gapo
is dana et taynan nan lalaki nan
amana ya inana et maitapi isnan
asawana et menbalinda ay esa.
6 Et bakenda et dowa nodi es-
esangda. Isonga baken osto no men-
idang nan tinipon Apo Dios."
7 Dat kanan san Fariseo, "Owen,
ngem aytay dan insolat ngalod
Moses nan linteg ay mangwani en
mabalin ay men-ited nan lalaki is
kasolatan ken asawana ay mangi-
pagtek ay nin-idangda danat pakaa-
nen siya?"
8 Dat kanan Jesus, "Gapo tay na-
sokil kayo isonga inpalobos Moses ay
makiidang kayo ngem enggana isdin
damo et adi layden Apo Dios di.
9 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa.
Nan lalaki ay makiidang dapay egay
makikamkamolala nan asawana et
kaneg mamabai no makiasawa is
teken."
10 Dat kanan nan papasolot Jesus,
"No keg todi ngalod nan sin-asawa et
gag-awis no adiyet makias-asawa."
11 Dat kanan Jesus, "Owen, ngem
baken am-in ay ipogaw nodi kedeng
isnan deeyda ay nang-itedan Apo
Dios is makaanos.
12 Tay wada nan natkenatken ay
gapo ay adi makiasawa nan ipogaw.
Nan esa ay gapo et naiyanakda ay
kanegda naibobotowan ya nan tap-
ina et inbotowan nan ipogaw daida.
Ya nan tap-ina et adida makia-
sawa tapno itoltoloyda ay mangibag-
baga isnan maipanggep ken Apo
Dios. Nan makaanos ay mangsolot et
daida koma nan mang-ikkan."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mar. 10:13-16; Luc. 18:15-17

13 Isnan esay agew et wadada nan
nangyey isnan oongong-a ken Jesus
tapno kapposena ya ilowalowana
daida ngem inyadin nan papa-
solotna.
14 Ngem dat kanan Jesus, "Palo-
bosanyo nan oongong-a ay omali
ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay
nan mangtalek ken sak-en ay kaneg
nan naayday oongong-a et daida nan
maitapi isnan mentolayan Apo Dios."
15 Dat kapposen Jesus daida dat
komaan.

Nan Kadangyan
Mar. 10:17-31; Luc. 18:18-30

16 Isnan namingsan et wada nan
esa ay ipogaw ay inmey ken Je-
sus et kanana, "Apo, ngan nan osto
ay ikkak tapno matagotagowak ken
Apo Dios?"
17 Dat kanan Jesus, "Damen sos-
ooten ken sak-en nan maipanggep
isnan gawis dapay kedkedeng si Apo
Dios is gawis? Ngem no kayatmo ay
matagotago ken Apo Dios et masapol
ay tongpalem nan lintegna."
18 Dat kasin sooten san lalaki,
"Ngan pay ay linteg?" Dat kanan
Jesus, "Adika menpatpatey, adika
mamabai, adika menpabpabasol is-
nan ib-am.
19 Masapol ay tongpalem da amam
ken inam ya laylaydem nan iib-am
ay keg nan pananglayadmo isnan
awakmo."
20 Dat kanan san lalaki, "Tinong-
tongpalko met am-in dana. Ngan pay
laeng di masapol ay ikkak?"
21 Dat kanan Jesus, "No kayatmo
ay ikkan nan ostoosto et ilakom am-
in nan kokwam damet ipakdaw nan

lakona isnan kodokdo. Dakat mang-
onod ta maitapika ken sak-en et
awnit wada nan kinakadangyanmo
id daya."
22 Idi dinngen san lalaki nan
kinwanin Jesus dat komaan ay
menseseg-ang tay adina kayten ay
taynan nan kinakadangyana.

23 Dat kanan Jesus isnan papa-
solotna en, "Tet-ewa nan ibagak ken
dakayo, naligat nan maitapiyan di
kadangyan isnan mentolayan Apo
Dios.
24 Owen, kasinak kanan en nalak-
laka pay nan songgepan nan dakkel
ay camel isnan lokaw di dagom mo
nan maitapiyan di kadangyan isnan
mentolayan Apo Dios."
25 Nasdaaw nan papasolotna isnan
nangdengnganda issan kinwanin Je-
sus dadat sooten, "Sino pay obpay
nan mabalin ay maisalakan?"
26 Dat inenengneng Jesus daida
danapay kanan, "Nan adi mabalin
ay ikkan di ipogaw et mabalin ay
ikkan Apo Dios tay maid polos adina
kabaelan isonga am-in ay mangpati
ken siya et maisalakan, kadangyan
man wenno kodo."

27 Dat kanan Pedro, "Ilam dakami
et tinaynanmi am-in ay kokwami ta
maitapi kami ken sik-a. Ngan pay es
nan awnitmi ganaben?"
28 Dat kanan Jesus, "Ibagak ken
dakayo nan tet-ewa, awnit ipabalon
Apo Dios nan batawa et awnit sak-
en nan mentolay et dakayo ay sim-
poo ya dowa ay papasolotko nan
tomokdo isnan tokdowan di ali ay
mangbanag isnan am-in ay Judio ay
aap-on din simpoo ya doway an-ak
din si Israel.
29 Nan am-in ay mangtaynan isnan
baeyna, nan bebsatna, da amana,
nan an-akna ya nan payewna gapo
isnan maitapiyana ken sak-en et
adoado nan ganabena dapay wada
nan biyagna ay maid patenggana.
30 Ngem ado isnan kapapatgan id
wani et awnit daida nan kababaan.
Ya ado isnan kababaan id wani et
awnit daida nan kapapatgan."

20

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Awnit Ganaben Nan Ipogaw

1 Intoloy Jesus ay menpangngalig
et kanana en, "Nan awnit ited Apo
Dios isnan ipogaw isnan mento-
layana et kaneg nan ikkan nan
kakwa isnan adoado ay payew. Is-
nan esa ay wisngit dat omey men-
anap is agagena
2 dat makitolag isnan deeyday
dinas-ana isnan osto ay lagbo isnan
sin-agew dadat lomokso.
3 Idi napatpat-a dat omey kasin
san am-ama isnan pag-ag-aggongan
danat ilaen ay wadada nan men-ag-
aggong tay maid oblada.
4 Danat kanan ken daida en,
'Enkayo abes makiobla isnan
payewko et awnitak ited nan osto
ay lagboyo.'
5 Dadat tet-ewa omey.
Idi nakag-aw dat omey kasin
san am-ama isnan pag-ag-aggongan
danat paeyen kasin san deeyday
dinatngana isdi. Idi alas tres danat
ikkan kasin.
6 Nasdem pay dat kasin omey
danat ilaen ay wadada kayet nan
men-ag-aggong. Danat sooten ken
daida en, 'Aytay dakayon men-ag-
aggong? Ay egay kayo linmokso?'
7 'Maid met mangipaobla ken
dakami,' insongbatda. Dat kasin
kanan san am-ama ken daida en,
'Enkayo ngalod men-obla isnan
payewko.'
8 Maaw-awni pay dat kanan
san am-ama isnan apon di baana
en, 'Ayagam nan men-ob-obla ta
bayadam nan lagboda. Ilogim isnan
naodi ay inmey enggana isnan
inmona.'
9 Dat omey san kaodiyan ay nin-
obla et nan lagbo isnan sin-agew nan
inlagbona ken daida.
10 Isonga ninemnem san ninlogi
issan wisngit en ad-ado nan lagboda
ngem dat obpay paliso isnan lagbon
nan naod-odi.
11 Inalada nan lagboda dadat
iyagotoot san nangipaobla ken daida

12 ay mangwani en, ‘Nan deeyda
et es-esa ay olas nan nin-oblaanda
dapay dakami et dadama nan poos
dakami pay inmaagew. Into nan
ikkana ay aped paliso nan lagbomi?’
13 Dat kanan san nangipaobla
issan esa, ‘Owen gayyem, ngem
egayak logiyen dakayo tay nintolag
tako isnan osto ay inagewyo.
14 Alaem bawet nan lagbom dakat
somaa. No kayatko ay paliso nan
lagbo nan naodi is ken dakayo ay
ngan di ngotoyo od?
15 Ay maid kalintegak ay mang-
ikkan isnan kayatko isnan sipingko?
Ay mensakit nan nemnemmo tay
manag-itedak?’ ”
16 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Siya di nan kaneg nan mento-
layan Apo Dios tay nan ipogaw ay
kababaan id wani et awnit daida
nan kapatgan. Et nan ipogaw ay
kapatgan id wani et awnit daida nan
kababaan.”

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mar. 10:32-34; Luc. 18:31-34

17 Isnan omay-ayan da Jesus id
Jerusalem danat ipaigid san simpoo
ya dowa ay papasolotna
18 danat kanan ken daida en,
“Dengngenyo. Omey tako id
Jerusalem et maidyaak ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw isnan menkangan-
gato ay papadi ya nan men-is-isolo
isnan linteg. Et awnit kananda en
masapol ay maipapateyak.
19 Dadat idya sak-en isnan baken
Judio et awnit mangselaselatda ya
mangbaibaigda dadat omilansa is-
nan kros. Ngem awnitak kasin
matago isnan maikatlo ay agew.”

Nan Nindawatan Nan Inan Da Santiago Ken Juan
Mar. 10:35-45

20 Nakwas di dat omey ken Jesus
nan asawan Zebedeo ya nan dowa ay
an-akna dat menpalintomeng san in-
ina isnan sagang Jesus ta mendawat
koma.
21 Dat sooten Jesus, “Ngan nan
kayatmo?” Danat kanan, “Apo, no
mabalin ta isnan mentolayam et
makitokdo koma nan doway an-akko
ken sik-a isnan makanawan ya nan
makanigidmo.”
22 Dat kanan Jesus issan dowa ay
an-ak Zebedeo ay papasolotna en,
“Adiyo getken nan dawdawatenyo.
Ay makaitoled kayo ay mang-okmon
isnan ligat ay awnitko ligaten?” Da-
dat kanan, “Owen. Makaitoled
kami.”
23 Dat kanan Jesus en, “Tet-ewa ay
awnit kayo maligatan ay kanegko.
Ngem bakenak is kalebbeng ay men-
pili is tomokdo isnan makanawan
ya makanigidko. Tay si Amak nan
kalebbeng ay mangpili is tomokdo is
dana.”
24 Issan nangdengngan san simpoo
ay ib-ada ay pasolotna isnan dinawat
san sin-agi ya nan inada dadat ligten
daida.
25 Dat ayagan Jesus daida am-in
et kanana en, “Getkenyo nan maik-
ikkan isnan aali ya nan tap-in di
mentolay isnan batawa. Igagatinda
nan ipogawda gapo tay wada nan
kalinteganda ken daida.
26 Ngem adi kabalin ay kaneg todi
ken dakayo nodi nan manglayad ay
ngomato ken dakayo et masapol ay
siya nan menpababa ta badangana
nan iib-ana.
27 Owen, nan manglayad ay ka-
patgan ken dakayo et masapol ay
mensilbi ay kaneg baa isnan iib-ana.
28 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw et egayak inmali ay
masilbiyan nodi tapno mensilbiyak
isnan ipogaw. Isonga awnitak matey
tapno masbot nan kaipoipogaw gapo
isnan basbasolda.”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Dowa Ay Kowap
Mar. 10:46-52; Luc. 18:35-43

29 Isnan nangtaynan da Jesus id
Jerico et adoado nan inmonod ken
daida.
30 Et wada nan dowa ay kowap ay
tinmotokdo isnan benget nan daan.
Issan nangdengnganda ay lomaos

da Jesus dadat menbogaw ay mang-
wani en, “Sik-a ay apon din si David,
seg-angam kad dakami.”
31 Dat sagiiten nan ipogaw daida ta
igiginekda. Ngem am-amedda kayet
ninbogaw ay mangwani en, “Sik-a ay
apon din si David, seg-angam kad
dakami.”
32 Dat isaldeng Jesus et ayagana
daida danat kanan, “Ay ngan nan
kayatyo ay ikkak ken dakayo?”
33 Dadat kanan en, “Apo, kayatmi
ay makaila koma.”
34 Dat seg-angan Jesus daida et
kapposena nan matada dadat mag-
anawis et makailada dadlo. Dadat
makkey ken siya.

21

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan sinmag-enan da Jesus id
Jerusalem et nganngani ay omdanda
isnan ili ay Betfage ay sag-en nan
bilig ay Olivo dat ibaan Jesus nan
dowa ay papasolotna
2 et kanana, “Enkayo isnan ili ay
deey et awnit ilanyo nan kabayo ay
wada nan anakna. Dayot okasen nan
baodda ta iyaliyo isna.
3 No waday mensoot isnan ik-
ikkanyo dayot kanan en masapol
nan apoyo et ipalobosna ay dagos.”
4 Naikkan dana ta matongpal nan
inbagan nan esay mamadton Apo
Dios en,
5 “Ibagayo isnan iJerusalem en,
‘Ilaenyo. Naay omal-ali nan
Aliyo ay nangipababa isnan
awakna ay mensasakay isnan
anak di kabayo.’ ”
6 Dat omey nan papasolotna et
ikkanda nan inbagan Jesus ken
daida.
7 Inyeyda nan kabayo ya nan
anakna dadat ap-apan isnan bad-
badoda dat sakayan Jesus san anak
di kabayo.
8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan
badbadoda isnan daanen Jesus da-
pay iyaplag nan tap-ina nan tobon di
kaiw ta ipailada ay daydayawenda si
Jesus.
9 Nan inmon-ona ya naod-odi et
menbogbogawda ay mangmang-
wani en, “Hosanna. Madaydayaw
nan naay Ali tako ay apon din si
David. Mabindisyonan nan inbaan
Apo Dios ay mentolay ken datako.
Madaydayaw nan ngadan Apo Dios
id daya.”
10 Issan inomdanan da Jesus id
Jerusalem dat men-giyaw nan omili
isdi ay mangmangwani, “Sino nan
ipogaw ay deey?”
11 Dat kanan nan ipogaw ay
nakkey ken siya en, “Siya na si Jesus
ay mamadton Apo Dios ay nagapo id
Nazaret isnan probinsiya ay Galilea.”

Nan Inmayan Jesus Isnan Templo
Mar. 11:15-19; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

12 Id Jerusalem et sinonggep si
Jesus isnan Templo danat pabalaen
nan men-il-ilako ya lomaklako is
awnitda ited ken Apo Dios danapay
tokangen nan lamisaan di mensok-
sokat is siping ya nan tokdowan di
men-ilaklako is kalapati.
13 Danat kanan ken daida en,
“Naisolat isnan kalin Apo Dios en,
‘Nan baeyko et paglol-owalowan di
ipogaw.’ Siya di nan inbagan Apo
Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo?
Dakayon aped os-osalen ay pagsos-
owitikan?”
14 Dat omey nan kowap ya nan
pilay ken Jesus issan Templo.
15 Ngem issan nang-ilaan nan
menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg issan
kaskasdaaw ay inikkan Jesus et
dadama nan ligetda. Dadat am-
amed lomiget issan nangdengn-
ganda isnan oongong-a ay menbog-
bogaw isnan Templo ay mangmang-
wani en, “Dayawen tako nan apon
din si David.”
16 Dadat sooten ken Jesus, “Ay
adim dengngen nan kankanan nan

oongong-a?" Dat kanan Jesus, "Dedengngek ya. Ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios en initdowana nan oongong-a tapno ostoosto nan mangdaydayawanda ken siya?"
17 Kinwanin Jesus di danat taynan daida et omey omapa id Betania.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas
Mar. 11:12-14, 20-22

18 Kawakgatana isnan sinmagongan da Jesus id Jerusalem et naowat siya.
19 Danat ilaen nan esay kaiw ay higos dat omey ta ilana no waday begasna ngem kedeng nan tobona is wada. Danat kanan, "Adika kasin bombomgas." Dat maango ay dagos san kaiw.
20 Nasdaaw nan papasolotna isnan nang-ilaanda et kananda en, "Ine. Dan aped naango ay dagos nan naay ay kaiw?"
21 Dat kanan Jesus, "Ibagak ken dakayo no mamati kayo ken Apo Dios ay maid dowadowana et makaikkan kayo abes isnan kaneg nan inikkak isnan naay ay kaiw. Baken pay kedeng di is maikkanyo nodi mabalin ay ibagayo isnan deey ay bilig en men-aton isnan baybay et men-aton tet-ewa.
22 Tay no ostoosto nan pammatiyo ken Apo Dios et am-in ay dawatenyo ken siya et tongpalena."

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mar. 11:27-33; Luc. 20:1-8

23 Dat somagong si Jesus isnan Templo ay men-isolo dat omey ken siya nan aamam-a ya nan menkangangato ay papadi et kananda en, "Ibagam kad ken dakami no ngan nan kalebbengam ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-ikkam. Ay sino nan nang-ited ken sik-a isnan lebbengmo?"
24 Dat songbatan Jesus daida en, "Sootek na od ken dakayo et no makasongbat kayo daket ibaga abes nan nagapowan nan lebbengko.
25 Siya na nan sootek. Into nan nagapowan din kalebbengan Juan ay Menbonbonyag? Ay ken Apo Dios wenno isnan ipogaw?" Dadat men-asisoot et kananda en, "Ay sino nan isongbat tako? No kanan tako en nagapo ken Apo Dios et awnit kanana en, 'Ayta ngalod dayon egay pinatpati din si Juan?'
26 Ngem no kanan tako en nagapo isnan ipogaw et kaeegyat nan ikkan nan ipogaw ken datako tay kananda en tet-ewa ay mamadton Apo Dios din si Juan."
27 Isonga dadat kanan en, "Adimi getken." Dat kanan Jesus, "Adiyak ngalod abes ibagbaga nan nagapowan nan kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan ik-ikkak."

Nan Pangngalig Isnan Doway Sinagi

28 Dat menpangngalig si Jesus et kanana en, "Ngan nan nemnemyo isnan naay? Wada nan esay am-ama ay doway lalalaki nan anakna. Kinwanina isnan iyon-a en, 'Kadya enka mensaba.'
29 'Adiyak,' insongbatna. Ngem maaw-awni pay danat sokatan nan nemnemna et omey men-obla.
30 Dat omey nan am-ama isnan innodi et paliso nan inbagana ken siya. Danat kanan ken amana en, 'Owen Ama, omeyak.' Ngem egay obpay inmey.
31 Sino issan dowa nan nangtongpal isnan bilin amada?" Dadat kanan, "Nan iyon-a adi." Dat kanan Jesus, "Owen et ibagak ken dakayo ay aap-apon di Judio, nan managbasol ay kaneg nan mensingsingil is bowis ya nan makilalalaki et awnitda maitapi isnan mentolayan Apo Dios esakayopay maitapi.
32 Tay inmali si Juan ay Menbonbonyag et inbagana ken dakayo nan osto ay ikkanyo tapno gomawis nan ogaliyo ngem egayyo pinati siya dapay pinatin nan mensingsingil is bowis ya nan makilalalaki siya. Olay no inilayo nan ninbabawiyanda et

egayyo sinokatan nan nemnemyo ta patiyenyo nan inbagan Juan."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mar. 12:1-12; Luc. 20:9-19

33 Dat sodoken Jesus na, "Dengngenyo nan tap-in di pangngalig. Wada nan esay am-ama ay nin-esek is adoado ay onas. Danat bakden nan om-ana dat omset is paglebkan is mangsetset isnan danom di onas dapay mensaad is atakdag ay baey is mentean di menbanbantay. Danat ipaayowan isnan ipogaw esapay omey isnan addaaddawi ay ili.

34 Inomdan pay nan maapitan nan onas dat ibaan san kakwa nan baana ta enda alaen nan pigasna.

35 Ngem dinpap san men-ay-ayowan san inbaana et baibaigenda nan esa dadat pateyen nan esa dadapay gayangen nan esa.

36 Dat kasin omibaa san kakwa is ad-ado mo san damo ngem paliso nan inikkan san men-ay-ayowan ken daida.

37 Isonga danat ibaa nan anakna tay kanana en sigolado ay siya nan idngeda.

38 Ngem issan nang-ilaan san men-ay-ayowan issan anak san kakwa dadat mentotya et kananda en, 'Naay omali nan awnit mangtawid isnan naay om-a. Pateyen tako bawet siya ta datako nan mangkowa isnan tawidna.'

39 Isonga dadat depapen et ibalada isnan onasan dadat pateyen."

40 Dat kanan Jesus isnan mangdedenge en, "No omali san kakwa isnan deey ay onasan ay ngan ngata nan ikkana isnan deeyda ay men-ay-ayowan?"

41 Dadat kanan, "Kaeegyat nan ikkana ay mangpatey ken daida tay palalo nan kangawida danat ipaayowan nan onasana isnan teken ay matalek ya makaited isnan pigasna."

42 Dat kanan Jesus ken daida en, "Tet-ewa sa. Ngem ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,

'Nan bato ay inadyan di nangsaad isnan baey et siya nan kapatgan tay ipakekenegna nan baey. Inikkan Apo Dios na et pilmi ay kaskasdaaw ken datako.' "

43 Intoloy Jesus en, "Ibagak ken dakayo en olay no nan Judio nan pinilin Apo Dios id sang-adom ngem gapo isnan mang-adyananyo isnan inbaana et adi kayo et maitapi isnan mentolayana nodi nan ipogaw ay mangtongtongpal isnan kayatna.

44 Et nan maipakpak isnan deey ay kapatgan ay bato ay naiyaligak et masogasogatan ya no matekdag gedan san deey ay bato et mamekmemekmek nan pontaana."

45 Isnan nangdengngan nan menkangangato ay papadi ya nan Fariseo isnan pangngalig Jesus et naawatanda ay daida nan kankanana ay nang-adi isnan inbabaan nan kakwa issan onasan ya nan napateg ay bato tay adyanda siya.

46 Isonga laydenda ay depapen siya ay dagos ngem omegyatda isnan ipogaw tay kananda en mamadton Apo Dios siya.

22

Nan Pangngalig Maipanggep Isnan Babayas
Luc. 14:15-24

1 Dat kasin menpangngalig si Jesus ken daida et kanana en,

2 "Nan awnit maitapiyan nan ipogaw isnan mentolayan Apo Dios et kaneg nan ikkan nan esay ali ay mangisagana isnan bomayasan nan anakna.

3 Insaganana nan am-in danat ibaa nan baana ay omey mendekat ngem adyan nan nadkat ay omey.

4 Isonga inbaana kasin nan tap-in di baana ta ibagada en, 'Kadya, omali kayo tay pinaltimi nan baka ya nan tap-in di menlalmes ay talakenmi. Nakasagana et am-in isonga omali kayo et.'

5 Ngem nan inayaganda et adida
polos idnge nodi itoltoloyda kayet
nan ik-ikkanda. Wada nan linmokso
ya wada nan inmey nin-ilako
6 dapay depapen nan tap-ina san
deeyday baa et baigenda ay mang-
patey ken daida.
7 Dadama nan liget san ali is-
san nangdengngana is dadi isonga
danat ibaa nan sosoldadona ay omey
mangpatey isnan ngawi ay ipogaw
dadapay poowan nan ilida.
8 Dat kasin kanan san ali isnan
baana en, 'Naisagana nan am-in is-
nan babayas ngem nan inayagak et
adida maibagay ay maitapi.
9 Enkayo ngalod isnan madagdagopan
di ipogaw ta ayaganyo am-in daida.'
10 Isonga dadat omey ayagan am-
in nan das-anda olay no ngawi
wenno gawis nan ogalina daet
napno nan baey san ali.
11 Maaw-awni pay dat songgep
san ali ay makitoya isnan sangailina
danat ilaen nan esa ay egay nan-
gibado isnan pala bodana.
12 Dat kanan san ali ken siya en,
'Gayyemko, aytay dakan wada isna
dakapay egay ninbado isnan pala
bodam?' Ngem aped gomiginek san
am-ama.
13 Dat kanan san ali isnan baana
en, 'Ogdenyo nan naay ipogaw dayot
itep-a siya isnan menbolinget. Et
men-ag-ag-aga ya men-oowakis isdi
gapo isnan pilmi ay ligatna.' "
14 Dat kanan Jesus en, "Adoado nan
ayagan Apo Dios ngem atiatik nan
mapili ay maitapi ken siya."

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis
Mar. 12:13-17; Luc. 20:20-26

15 Nakwas di dat komaan nan
Fariseo ta enda mentotya is ikkanda
ay mangsikap koma ken Jesus isnan
mensootanda ken siya.
16 Dadat ibaa nan iib-ada ya nan
ib-an Ali Herod ta omeyda ken Je-
sus. Dadat kanan, "Apo, getkenmi ay
adika polos al-allilawen nan ipogaw
nodi isolsolom nan osto ay layden
Apo Dios ay ikkanda ya maid paam-
amdem isnan nangato ya nababa ay
ipogaw.
17 Isonga ibagam kad ken dakami
no ngan nan kanam isnan naay. Ay
iyadin nan linteg tako nan mang-
bayadanmi is bowis ken Cesar ay ali
id Roma?"
18 Ngem getken Jesus ay siksika-
panda siya isonga danat kanan,
"Dakayo ay aginsosolot ken Apo Dios,
aytay dayon layden ay mangsikap
ken sak-en?
19 Omyali kayo is siping ay
maibayad is bowis." Dadat idya ken
siya nan siping
20 danat sooten, "Sino nan kaangas
ya kangadan isna?"
21 "Si Cesar," insongbatda. Dat
kanan Jesus ken daida en, "No siya
ngalod sa et kowan Cesar nan sip-
ing isonga ikkanyo ken Cesar nan
kalebbengana dayopay abes ikkan
ken Apo Dios nan kalebbengana."
22 Nasdaaw san Fariseo issan
nangdengnganda isnan kinwanin
Jesus isonga dadat komaan.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mar. 12:18-27; Luc. 20:27-40

23 Isnan deey ay agew et wada nan
Saduceo abes ay inmey ken Jesus ay
mangpadas ay mangsikap ken siya.
Datona nan Judio ay adi mamati ay
kasin matago nan natey.
24 Kinwanida ken Jesus, "Apo, inso-
lat Moses id sang-adom en no matey
nan lalaki ay inmasawa dapay maid
anakda et masapol ay asawaen nan
besat san natey nan balo tasiyay
omanakda et maibilang ay kaneg
anak san natey.
25 Kadya, id kasin et wada nan pito
ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna.
Inmasawa nan iyon-a dat matey ay
maid anakda. Dat asawaen nan
maisned san aydona
26 dat matey gedan ay maid
anakda. Et siya gedan nan inom-
mat isnan maikatlo enggana isnan
maikapito. Nateyda am-in ay maid
anakda.

27 Kaodiyan ay natey san balo.
28 Naay nan sootenmi, isnan katagowan nan natey ay sino pay nan osto ay asawan san babai issan pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in siya?"
29 Dat songbatan Jesus et kanana, "Baken osto nan nemnemyo tay adiyo od getken nan naisolat isnan kalin Apo Dios ya adiyo gedan getken nan kabaelana.
30 Tay isnan matagowan nan natey et menbalinda ay kaneg nan aanghel id daya ay adi makias-asawa.
31 Et maipanggep isnan matagowan nan natey ay egayyo binasa nan naisolat isnan kalin Apo Dios? Tay kanana en,
32 'Sak-en nan Dios ay daydayawen da Abraham ken Isaac ya si Jacob.' Ngem epdas natey da Abraham issan nangwaniyan Apo Dios isdi. Et siya di nan manggetkan tako ay matatago kayet nan natey ay ipogaw Apo Dios tay adi kabalin ay kanan Apo Dios en daydayawenda siya kayet no egayda natago kasin."
33 Dat nasdaaw nan ipogaw isnan nangdengnganda isnan isolsolon Jesus.

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios
Mar. 12:28-34; Luc. 10:27

34 Issan nangdengngan nan Fariseo ay inabak Jesus nan Saduceo isnan mensos-ootanda dadat omey abes ken siya.
35 Dat padasen nan esay men-is-isolo isnan linteg ay mangsikap ken Jesus et kanana en,
36 "Apo, ngan nan kapatgan isnan linteg tako?"
37 Dat kanan Jesus, "Masapol ay laylaydenyo ay ostoosto si Apo Dios ay Apoyo isnan nemnem ya posoyo ya isnan am-in ay ik-ikkanyo.
38 Siya na nan kapatgan isnan am-in ay linteg.
39 Et nan maikadwa ay kapatgan et laylaydenyo nan iib-ayo ay kaneg nan pananglaylayadyo isnan awakyo.
40 Nan naay dowa et daida nan poon nan am-in ay linteg Moses ya nan am-in ay isolsolon nan mamadton Apo Dios."

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mar. 12:35-37; Luc. 20:41-44

41 Esapay komaan san deeyday Fariseo et ninsoot abes si Jesus ken daida et kanana,
42 "Ngan nan pangwaniyo ken Kristo ay inbagan Apo Dios ay awnitna ibaa ay mentolay? Sino nan kaapo ken siya?" Dadat kanan, "Apon din si David."
43 Dat kanan Jesus, "No apon din si David si Kristo ayta ngalod dan kanan din si David en si Kristo nan Ap-apona? Tay inpakalin nan Ispiriton Apo Dios si David ay mangwani en,
44 'Kinwanin Apo Dios ken Kristo
ay Ap-apok en tomokdoka isnan makanawanko engganay
abakek am-in nan bosom.' "
45 Dat kasin mensoot si Jesus ken daida et kanana, "No kanan David en Ap-apona si Kristo, dayon aped kanan en alapon Kristo si David? Ay baken Ap-apon David si Kristo?"
46 Dadat adi makasongbat isnan soot Jesus isonga enggana issan agew ay deey et egayda et kasin ninsos-oot ken siya.

23

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Mar. 12:38-39; Luc. 20:45-46

1 Dat ibagan Jesus isnan ipogaw ay nadagop ya isnan papasolotna en,
2 "Nan men-is-isolo isnan linteg ya nan Fariseo et daida nan kalebbeng ay mangisolo isnan linteg Apo Dios ay insolat din si Moses
3 isonga masapol ay tongpalenyo am-in ay isoloda ken dakayo. Ngem adiyo solsoloten nan ik-ikkanda tay adida ik-ikkan nan isolsoloda.
4 Tay taptapiyanda is adoado ay bilin nan linteg engganay mapaligatan nan mangtongpal ay kanegda

men-ipaaw-awit is mendagsen dada-
pay adi polos badangan daida.
5 Am-in nan ik-ikkanda et ikkanda
isnan mangiilaan di ipogaw tapno it-
it-ekda daida. Isonga inpadakdak-
eda nan papil ay naisolatan nan
kalin Apo Dios ay ibebedbedda isnan
kitongda ya isnan takkayda dadapay
ipaando nan pagaypay nan badoda
ta ipailada isnan ipogaw nan kagaw-
isda.
6 Pilpiliyenda pay nan kagawisan
ay tokdowan isnan enda makikanan
ya isnan sinagoga.
7 Kaytenda abes ay malispito isnan
enda menpasyalan ya kaytenda abes
ay makmakwani en mistolo.
8 Ngem dakayo et adiyo ipalobos
nan ib-ayo ay mangwani ken dakayo
en mistolo tay sinbebsat kayo am-in
et kedengak is mistoloyo.
9 Et adiyo abes kankanan isnan ib-
ayo isnan naay batawa en Ama tay
wada nan es-esay amayo ay si Apo
Dios id daya.
10 Adiyo gedan ipalobos nan ib-
ayo ay mangwani en Apo ken dakayo
tay sak-en ay Kristo nan Apoyo ay
inbaan Apo Dios.
11 Nan kapatgan ken dakayo et
masapol ay siya nan mangbad-
badang isnan ib-ana.
12 Et nan mangipapangato isnan
awakna et awnit maipagowab met
laeng. Ngem nan mangipabababa
isnan awakna et awnit maipangato."

Nan Nangiiyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg

Luc. 11:39-42,44,52

13 Dat itoloy Jesus ay mangwani en,
"Aye nan awnityo dosa, dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg ya Fariseo
tay aginsosolot kayo ken Apo Dios.
Seseyatanyo nan maitapi koma is-
nan mentolayan Apo Dios gapo is-
nan isolsoloyo ya isnan ik-ikkanyo.
Adi kayo polos maitapi gapo isnan
ogaliyo dayopay adi ipalobos nan
mangkayat ay maitapi.
14 Aye nan awnityo dosa, dakayo
ay men-is-isolo isnan linteg ya
Fariseo ay aginsosolot ken Apo
Dios. Tay tagikowaenyo nan kokwan
di nabalo ay bababai. Dayot
lingban nan ngawi ay ik-ikkanyo
isnan mang-andoandowanyo isnan
lowaloyo. Ngem gapo is dana et
awnit am-amed nan dosayo.

15 Aye nan awnityo dosa, dakayo
ay men-is-isolo isnan linteg ya
Fariseo ay aginsosolot ken Apo
Dios. Tay nan ikkanyo et olay nan
baybay isnan teken ay ili et bas-
angenyo ta omanap kayo is olay
es-esa ay awisenyo ta men-ib-ayo.
Ngem no waday awisenyo et am-
amedyo ipangawi isonga am-amed
nan maipaeyana isnan apoy ay adi
katkatey mo dakayo.

16 Aye nan awnityo dosa tay
dakayo koma nan men-isolo ngem
kanegyo nan kowap ay mangipang-
pango isnan ib-ada. Tay isolsoloyo
en no waday mangisapata isnan
Templon Apo Dios et baken basol
no adina tongpalen. Ngem kananyo
en no nan balitok isnan Templo nan
isapatana et masapol ay tongpalena
nan sapatana.
17 Tet-ewa ay nakowap kayo ya
maid nemnemyo. Ngan nan kapat-
gan, nan balitok wenno nan Templo
ay kabindisyonan nan balitok?
18 Kananyo abes en no nan
mangisapata isnan altar ay
maipaypay-an nan maited ken Apo
Dios et baken basol no adina tong-
palen ngem nan mangisapata isnan
naited ken Apo Dios et masapol ay
tongpalena nan insapatana.
19 Tet-ewa ay nakowap kayo ya
maid getkenyo. Ay ngan nan kapat-
gan, nan naited ken Apo Dios wenno
nan naipay-ana ay kabindisyonan
nan naited?
20 Ngem no isapatan nan ipogaw
isnan naipay-an nan naited ken Apo
Dios et itapina abes nan naited ken
siya.
21 Et no isapatana abes nan Tem-
plon Apo Dios et isapatana gedan si
Apo Dios ay wada isdi.

22 Et no wada nan mangisapata
isnan daya ay kad-an Apo Dios et
isapatana abes si Apo Dios ay men-
totolay isdi.

23 Aye nan awnityo dosa, dakayo
ay men-is-isolo isnan linteg ya
Fariseo ay aginsosolot ken Apo
Dios. Tet-ewa ay dalonyo tongpalen
nan linteg Apo Dios ay kaneg
nan mang-ag-agtanyo ken siya is
bingayna ay olay nan kaatikan ay
ap-apitenyo ay mangipabango isnan
madengdeng ngem kalingkinganyo
nan kaam-amedan isnan lintegna ay
nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw
ya nan mangbadanganyo isnan
makasapol is badang ya nan mang-
ikkananyo isnan ikkan di matalek.
Gawis nan mang-it-itedanyo isnan
bingayna ngem masapol ay adiyo
kalkalingkingan nan naayda ay
kaam-amedan isnan linteg.
24 Tet-ewa ay kowap kayo ay
men-ipangpango. Kanegyo nan
mangsagat is lingew isnan inom-
ena danapay men-okmon nan baka
tay eestenyo ay mang-ik-ikkan isnan
kababaan ay bilin dayopay adi tong-
palen nan kapatgan.

25 Aye nan awnityo dosa, dakayo
ay men-is-isolo isnan linteg ya
Fariseo ay aginsosolot ken Apo Dios.
Kanegyo nan mang-owas isnan tasa
ya nan palato ay kedkedeng nan
maiila is owasana. Kanegyo datona
tay gawis nan ipap-ailayo ngem
adiyo dalosan nan ngawi isnan
nemnemyo ay kinaagom ya sowitik.
26 Dakayo ay Fariseo et kaneg
kayo kowap. Masapol ay dalosanyo
omon-ona nan ngawi ay adi ma-
maila ta madalosan abes nan ma-
maila.

27 Aye nan awnityo dosa, dakayo
ay men-is-isolo isnan linteg ya
Fariseo ay aginsosolot ken Apo
Dios. Kanegyo nan pantiyong ay
napintolan is polaw. Gawis nan
boyana ngem isnan leemna et
kaingiingit di natey nan mentetee
dapay menpeleleteg.

28 Siya di tet-ewa nan kanegyo
tay isnan mangiilaan nan ipogaw et
gawis kayo ngem kedeng nan ngawi
is wada isnan nemnemyo."

Nan Awnit Madosaan Nan Men-is-isolo Isnan Linteg Ya Nan Fariseo
Luc. 11:47-51

29 Intoloy Jesus ay mangwani ken
daida en, "Aye nan awnityo dosa,
dakayo ay men-is-isolo isnan linteg
ya Fariseo ay aginsosolot ken Apo
Dios. Tay om-omset kayo is gawis ay
pantiyong isnan naikaoban din ma-
madton Apo Dios dayopay altialtiyan
nan tap-in di naikaoban din gawis di
ogalida.
30 Dayopay kanan en, 'No wada
kami koma issan timpon din alal-
apomi et egay kami nakiik-ikkan
isdin inik-ikkanda ay nangipapatey
isdin mamadton Apo Dios.'
31 Siya nan kananyo na ngem
gapo isnan ngawi ay nemnemyo et
ipailayo ay dakayo nan tet-ewa ay
aap-on din nangpatey isdin mamad-
ton Apo Dios id sang-adom.
32 Sigi ngalod. Kewasenyo et ay
mang-ikkan isnan inlogin din alal-
apoyo id sang-adom.
33 Kaneg kayo oweg tay nasikap ya
manag-allilaw kayo. Ay kananyo en
mailisi kayo isnan dosa isnan apoy
ay adi katkatey? Ngem adi.
34 Tay awnitak ibaa nan mamadto
ya nan mamasilib ya nan men-
isolsolo ay mangisolo koma ken
dakayo. Ngem awnityo pateyen ya
ilansa isnan kros nan tap-ina. Nan
tap-ina et baigenyo isnan sinagoga
dayopay kedagen nan tap-ina ay
mangpaligat olay intoy omayanda.
35 Isonga dakayo nan awnit
mangikalo isnan dosan nan nang-
patpatey isnan am-in ay ipogaw
ay maid basolda menlogi isdin
napateyan Abel ay esay lalaki ay
gawis nan ogalina enggana isdin
napateyan din anak Barakias ay si
Zacarias isnan pantew ay ninbaetan
nan Templo ya nan altar.

36 Ibagak ken dakayo ay tet-ewa
en awnit madosa nan ipogaw id
wani gapo ken daida am-in ay nap-
atpatey."

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Luc. 13:34-35

37 Dat kanan Jesus en, "Dakayo
ay i Jerusalem et maseg-angak ken
dakayo tay ginaygayangyo ya pinat-
pateyyo nan mamadto ay inbaan
Apo Dios ay mangisolo ken dakayo.
Namin kaat ay kayatko ay pono-
ken dakayo koma ay kaneg nan
mangsakokowan nan manok isnan
an-akna ngem adyanyo.
38 Isonga id wani kigad kayo et
tay adiyet mentetee si Apo Dios ay
mangbadang ken dakayo.
39 Ibagak ken dakayo en adi kayo
kasin mang-il-ila engganay kananyo
en, 'Madaydayaw si Kristo ay inmali
isnan ngadan Apo Dios.' "

24

Nan Mabakasan Nan Templo
Mar. 13:1-2; Luc. 21:5-6

1 Isnan kinmaanan Jesus isnan
Templo dat somag-en nan papa-
solotna ken siya ay mangipaila isnan
kagawis nan Templo ya nan bab-aey
ay sag-ena.
2 Ngem dat kanan Jesus, "Owen,
ilanyo am-in nan naayda ngem
awnit domateng nan timpo ay maid
polos mabaybay-an is olay esa ay
batona tay awnit mapokada am-in."

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mar. 13:3-13; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id
Jerusalem dadat omey isnan bilig ay
Olivo. Idi wadada isdi dat ikekedeng
nan papasolotna ay omey ken siya
et kananda en, "Kadya, ibagam ken
dakami no tongona nan maikkanan
san kinwanim id kawni. Ngan nan
awnit kailasinana ta getkenmi ay
nganngani nan omaliyam ya nan
menpatenggaan nan batawa?"
4 Dat kanan Jesus ken daida en,
"Makailanyo ta maid mang-al-allilaw
ken dakayo.
5 Tay adoado nan awnit omali ay
mangwani en daida nan Kristo ay in-
baan Apo Dios et awnit allilawenda
nan ado ay ipogaw.
6 Awnit dengngenyo nan ngalawn-
gaw di gobat ay maisasag-en ken
dakayo ya nan damag ay wada nan
gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem
adi kayo makibkibtot tay masapol
ay ommat dana ngem baken di is
menpatenggaan nan batawa.
7 Awnit men-asigobat nan kailiili
ya kaneg abes nan kagobigobilno ya
awnit wada gedan nan kabitibitil ya
yegyeg isnan natkenatken ay il-ili.
8 Am-in dana et siya nan men-
logiyan nan ligat ay kaneg nan damo
ay menpasikalan nan omanak.
9 Et awnit aamisen nan ipogaw
dakayo gapo isnan pammatiyo ken
sak-en. Et awnit depapenda dakayo
dadapay paligaten nan ib-ayo ya
pateyen nan tap-iyo.
10 Gapo is dana et ado nan mang-
dokog isnan pammatida dadat men-
inamis dadapay isipsip nan ib-ada.
11 Et awnit omdan ken dakayo nan
mamadto ay baken tet-ewa ay ma-
madton Apo Dios et allilawenda nan
ado ay ipogaw.
12 Gapo isnan kapalalon nan ngawi
isnan batawa et awnit mamaid nan
layad nan ipogaw isnan ib-ada.
13 Ngem nan makaanos ay adi
mangdokdokog isnan pammatina
engganay makwas nan am-in et
wada nan biyagna ay maid pateng-
gana.
14 Et awnit maibaga isnan kaipoi-
pogaw isnan batawa nan gawis ay
damag maipanggep isnan mento-
layan Apo Dios engganay dengn-
genda am-in et siya dinto et nan
menpatenggaan nan batawa."

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mar. 13:14-23; Luc. 21:20-24

15 Dat itoloy Jesus ay mangwani
en, "Wada nan inbagan din si Daniel
ay esay mamadton Apo Dios id
sang-adom en, 'Awnit ilaenyo nan
kadodogis isnan pangiilaan Apo Dios

ay tomakdeg isnan Templo ay adina
bagay ay tomakdegan.' (Nan mang-
basa isnan naay et maawatanyo
koma.)
16 Isonga isnan mang-ilaanyo is
dana et masapol ay nan ipogaw id
Judea et menbakwitda isnan bilbilig.
17 Et nan wada isnan pantewna
et adiyet songgep ay mang-ala isnan
bonagna.
18 Kaneg abes nan epdas linmokso
et adiyet makasaa isnan baeyna ay
mang-ala isnan badona.
19 Am-amed kaseseg-ang nan mali-
ton ya nan mensaskot isnan om-
danan nan deey ay timpo.
20 Isonga menlowalo kayo ken Apo
Dios tapno baken isnan timpon di
lemlem wenno isnan obaya nan om-
matana.
21 Tay nan ligat isnan deey ay
timpo et siya nan kaam-amedan
isnan am-in ay ligat ninlogi isdin
naboliwan di batawa ay enggana id
wani dat maid et kasin domatdateng
is kaneg todi isnan batawa ay eng-
enggana.
22 Ngem maseg-ang si Apo Dios
isnan pinilina ay ipogaw isonga inat-
atikna nan agew ay menligatan tay
no egayna geddengan nan agew et
maid mabay-an isnan batawa."
23 Intoloy Jesus ay mangwani en,
"Isonga no wada nan mangwani en,
'Ilam, naay si Kristo,' wenno 'Deey
siya,' et adi kayo kadi patpatiyen.
24 Tay awnit wadada nan mang-
wani en daida kano si Kristo ya
nan tap-ina et kananda en mamad-
ton Apo Dios kano daida. Et awnit
omipailada is kaskasdaaw ay kabae-
landa tapno men-allilawda pati nan
pinilin Apo Dios ay ipogawna no
mabalin.
25 Ipaon-onak ay mangibaga ken
dakayo isnan naayda tapno nenem-
nemenyo ta adi kayo maal-allilaw.
26 Isonga no kananda en, 'Ilam,
wada si Kristo isnan bilig,' dakayot
adi kadi om-omey isdi. Ya no
kananda en, 'Wada isna ay men-
tatabon,' dayot adi kadi patpatiyen.
27 Tay isnan omaliyak kasin ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw et kaneg
nan kimat ay menpangsilaw isnan
daya.
28 Awnit matongpal dana tay
kaneg nan kananda en, 'No intoy
kad-an di natey ay egay naikaob
et siya nan maponokan di koyat ta
topekenda.' "

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mar. 13:24-27; Luc. 21:25-28

29 Intoloy Jesus ay mangwani
en, "Isnan makwasan san deey ay
ligat et awnit bomolinget nan agew
ya adiyet somilang nan bowan.
Matekdag nan talaw ya maikiweg
nan am-in ay wada id daya.
30 Et siya na nan mailaan nan
sinyal id daya ay somagongak. Et
am-in nan ipogaw isnan batawa et
pilmi nan egyatda ya men-agada is-
nan mang-ilaanda ken sak-en. Tay
siya na nan lomayogak ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw ay maitatapi isnan
liboo ay magapo id daya et somisi-
langak ay mangipaila isnan kanga-
ton Apo Dios ya nan kabaelan ay
wada ken sak-en.
31 Et wada nan tanggoyob ay
napigsa daket ibaa nan aanghelko
isnan am-in ay kad-an di ipogaw
isnan batawa ta dagopenda am-in
nan ipogaw ay pinilin Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mar. 13:28-31; Luc. 21:29-33

32 "Nemnemenyo nan kaiw ay hi-
gos tay wada nan masoloyo. No
sombo nan tobona et getkenyo ay
nganngani nan pinag-odan.
33 Kaneg abes no ilaenyo nan om-
ommat isnan batawa ay kaneg san
inbagak ken dakayo et getkenyo ay
nganngani nan omaliyak.
34 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa
et ommat san inbagak esapay matey
nan am-in ay ipogaw ay matatago id
wani.
35 Olay no mamaid nan batawa ya
nan wada id daya ngem nan am-in
ay kankanak et mawawada kayet ay
eng-enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Omaliyan Kristo
Mar. 13:26-44; Luc. 17:26-36

36 "Maid polos mangtek isnan osto
ay agew ya olas ay ommat san in-
bagak. Olay nan aanghel et adida
getken ya olay sak-en ay Anak Apo
Dios et adiyak getken gedan nodi
kedeng si Ama is mangtek.
37 Din inik-ikkan nan ipogaw isdin
timpon din si Noah et siya gedan
nan ikkan nan ipogaw isnan awnitak
omaliyan kasin.
38 Tay esapay mapsong nan
batawa et maid egyatda nodi
ginan-ganasda nan biyagda ay
apedda mangmangan dadapay
omin-inom ya men-as-asawa eng-
ganay sinonggep da Noah isnan
bapor.
39 Egayda ninemnemnem nan om-
mat ken daida engganay linmayos
nan batawa et nalimonda am-in. Et
awnit kaneg todi gedan nan ommat
no somagongak.
40 Tay isnan deey ay timpo et
no wada nan doway lalalaki isnan
payewda et maala nan esa dapay
mataynan nan esa.
41 Et no wada nan doway babai ay
menbaybayo et maala gedan nan esa
dapay mataynan nan esa.
42 Isonga mensasagana kayo ay
kanayon tay adiyo getken nan osto
ay agew ay omaliyan nan Apoyo.
43 Tay kaneg nan mangakew, no
getken nan akinbaey nan osto ay
olas ay omaliyana et adi polos
kaseyep ta adi makasgep nan man-
gakew.
44 Isonga dakayo abes et mas-
apol ay kanayon ay mensasagana
kayo tay maid mangtek no tongona
nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw."

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Luc. 12:41-48

45 Dat menpangngalig si Jesus
maipanggep nan somagongana is-
nan batawa et kanana en, "Nan
matalek ya masilib ay baa et siya
nan pinilin nan apona ay mangi-
pangpango isnan iib-ana ay baa ta
siya nan kigad ay mang-ited isnan
kanenda.
46 Men-gasing nan sanay baa isnan
domatngan nan apona no inikkana
nan inbilina.
47 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa
et gapo tay matalek siya et awnit siya
nan mangitalkan nan apoda isnan
am-in ay kowana.
48 Ngem nan adi katalek ay baa
et nenemnemena ay waay madmad-
ney nan somaaan nan apoda
49 isonga ngawi nan ikkana tay
baigena nan ib-ana ay baa ya aped
makikikan isnan ipogaw dapay men-
boteng.
50 Dat somaa nan apoda isnan
agew ay adi getgetken san baana.
51 Daet dosaen nan apoda siya et
itapina siya isnan dosan nan agin-
sosolot ken Apo Dios isnan kad-an
nan pilmi ay ligat. Et men-ag-ag-aga
dapay men-oowakis isdi gapo isnan
pilmi ay ligatna."

25

Nan Pangngalig Maipanggep Is-nan Simpoo Ay Bababassang

1 Dat itoloy Jesus et kanana en,
"Iyaligko nan ikkan di nakasagana
ya nan egay isnan somagongak.
Kanegda nan simpoo ay bababas-
sang ay mang-ala isnan silawda ta
enda sab-aten nan lalaki ay makia-
sawa.
2 Nan lima et adida osalen nan
nemnemda ngem nan lima et
masilibda.
3 San lima ay egay nang-osal isnan
nemnemda et inmeyda ay egayda
inmaala is pondon di silawda.
4 Ngem san lima ay masilib et in-
maalada is pondon di silawda.
5 Nalabiyan ay inmey san lalaki ay
makiasawa isonga dadat mentom-e.
6 Tengan di labi esapay wada nan
menbogaw ay mangwani en, 'Naay
omali nan makiasawa. Omaliyo sab-
aten.'

7 Isonga dat mabanangon san sim-
poo ay bababassang et isaganada
nan silawda.
8 Dat kanan san limay maid pon-
doda isnan iib-ada ay masilib en,
‘Agtanyo kad dakami is tap-in nan
igasyo tay matmatdok nan igas nan
silawmi.’
9 Ngem sinmongbat san limay
masilib en, ‘Adi kabalin tay adi
omanay nan pondomi ken datako
am-in. Omey kayo lomako isnan
masapolyo.’
10 Dadat omey. Wadada isnan
daan dapay omdan san sesed-enda.
Dat makkey san limay nakasagana
ay makikan dat maemban nan seg-
pan.
11 Maaw-awni pay dat domateng
san limay en linmako is igas dadat
menbogaw isnan segpan et kananda
en, ‘Apo, songgep kami kad.’
12 Ngem sinmongbat san lalaki
en, ‘Adi kayo, tay adiyak getgetken
dakayo.’ ”
13 Dat kanan Jesus isnan papa-
solotna en, “Isonga masapol ay men-
sasagana kayo tay adiyo getken nan
agew ay omaliyak kasin.”

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw

Luc. 19:11-27

14 Dat itoloy Jesus ay mangwani
en, “Iyaligko kasin nan ommat is-
nan awnitak omaliyan. Kanegna
nan inikkan nan kadangyan ay nin-
sagana isnan omayana isnan addawi
ay ili. Esapay omey et inayagana nan
kabaabaana ta ibagana nan ikkanda
isnan gamengna.
15 Nan esang et inagtana is li-
may libo ay siping, nan maikadwa
et doway libo ya nan maikatlo et
sinlibo tay sigon isnan kabaelan di
wasdin esa ken daida. Dat komaan
san kadangyan.
16 San naagtan is limay libo
et inigosyona ay dagos dat men-
galansiya is limay libo abes.
17 Siyang na gedan nan inikkan
san naagtan is doway libo et doway
libo abes nan galansiyana.
18 Ngem san naagtan is sinlibo et
inkaobna san inalana ta igagona.

19 Nabayag pay dat somaa san
apoda danat paayagan san deeyday
baana ta sootena nan inikkanda is-
san siping.
20 Dat omey san naagtan is limay
libo et kanana en, ‘Apo, inagtam sak-
en is limay libo et naay gedan nan
limay libo ay inyanakna.’
21 Dat kanan san apoda, ‘Gawis
nan inikkam. Tet-ewa ay matalekka
ay baa. Gapo tay matalekka
isnan atiatik et taptapiyak nan
kalebbengam isnan ado ya makigas-
ingka isnan gasingko.’

22 Dat omey abes san naagtan
is doway libo et kanana en, ‘Apo,
inagtam sak-en is doway libo et
naay gedan nan doway libo ay in-
yanakna.’
23 Dat kasin kanan san apoda,
‘Gawis nan inikkam. Tet-ewa ay
matalekka abes ay baa. Gapo
tay matalekka isnan atiatik et tap-
tapiyak abes nan kalebbengam is-
nan ado ya makigasingka gedan is-
nan gasingko.’

24 Dat abes omey san naagtan
is sinlibo et kanana en, ‘Apo,
getkek ay makedseka tay ap-apitem
nan egaymo inis-ek dakapay men-
galansiyaan nan egaymo ninligatan.
25 Isonga daket ikaob nan sip-
ingmo tay omegyatak ken sik-a et
naay isagongko et ken sik-a nan sip-
ingmo.’
26 Dat kanan san apoda en,
‘Ngawika is baa tay sadotka ay
pilmi. Getkem ay ap-apitek nan
egayko inis-ek ya men-galansiyaak
nan egayko ninligatan.
27 Ayta damen egay ngalod in-
bangko tapno no somagongak damet
isagong nan sipingko ya nan bin-
isna?’

28 Danat kanan isnan tap-in di
baana en, ‘Alaenyo san intedko ken
siya ta itedyo issan baa ay nakasim-
poo ay libo.

29 Tay nan matalek isnan naidya
ken siya et mataptapiyan pay is ad-
ado ngem nan adi katalek et olay nan
atiatik ay wada ken siya et mamaid.
30 Nan naay pay maid silbina ay
baa et itep-ayo isnan kad-an nan
menbolinget et men-ag-ag-aga dapay
men-oowakis isdi tay pilmi nan lig-
atna.' "

Nan Maodi Ay Kabanagan Di Kaipoipogaw

31 Intoloy Jesus ay mangwani en,
"Isnan omaliyak ay men-ali et ma-
makkey nan aanghel ta maila nan
kangaton Apo Dios ken sak-en daket
tomokdo isnan tokdowan di mento-
lay.
32 Dat madagop isnan sagangko
nan am-in ay ipogaw isnan batawa.
Daket mensiyanen daida ay kaneg
nan ikkan nan menpaspastol ay
mangisiyan isnan kalnilo isnan kald-
ing.
33 Daket ipaey nan ipogaw
ay gawis nan ogalida isnan
makanawanko ya nan ngawi nan
ogalida et ipaeyko abes isnan
makanigidko.
34 Daket kanan isnan wada is-
nan makanawanko en, 'Akayo tay
dakayo nan binadangan Amak ta
maitapi kayo isnan mentolayana ay
naisasagana enggana isdin nabol-
iwan di batawa.
35 Tay isdin naow-owatak ya naew-
ewewak et nangpakpakan kayo ya
nangpap-ainom kayo. Ya isnan
inmay-ayak isdin il-iliyo et sangsan-
gailiyak dayopay inayagan kayet
sak-en isnan bab-aeyyo.
36 Et isdin kamaid badok et
nangbadbado kayo gedan ya nang-
ay-ayowan kayo isdin nasaksakitak
dakayo pay inmal-ali ay nangtoytoya
isdin naibalbalodak.'
37 Dat kanan san gawis nan ogalida
ken sak-en en, 'Tongona nan nang-
ilaanmi ken sik-a ay maid kanem
ya inomem dakamit pinakan ya
pinainom sik-a?
38 Tongona nan nangsan-
gailiyanmi ya nangbadowanmi ken
sik-a?
39 Tongona nan nasakitam ya
naibalodam dakamit omey ay maki-
toytoya ken sik-a?'
40 Sak-en ay ali et awnitak kanan
ken daida en, 'Ibagak ken dakayo
et tet-ewa ay olay no nan kababaan
ay mamati ken sak-en nan nang-
ikkananyo et kaneg sak-en gedan
nan naikkanana.'
41 Daket kanan abes isnan wada is-
nan makanigidko en, 'Komaan kayo
tay dakayo nan dosaen Apo Dios.
Maitep-a kayo isnan apoy ay adi
katkatey ay naisagana ken Satanas
ya nan baana ay aanghel ay nang-
dokog ken Apo Dios.
42 Tay isdin naow-owatak ya naew-
ewewak et egay kayo nangpakpakan
ya nangpap-ainom.
43 Isdin sangsangailiyak et egay
kayo nang-ayag dakayo pay egay
nangbadbado isdin kamaid badok
ya egay kayo nang-ay-ayowan isdin
nasaksakitak ya naibalbalodak.'
44 Dadat kanan en, 'Apo, tongona
nan nang-ilaanmi ken sik-a ay naow-
owat ya naew-ewew ya sangsangai-
lika dakapay ninlalabos, nasaksakit
ya naibalbalod damipay egay badan-
gan sik-a?'
45 Daket kanan ken daida en, 'Iba-
gak ken dakayo nan tet-ewa et is-
din nang-adyanyo ay badangan nan
kababaan ay mamati ken sak-en et
kaneg sak-en nan inadyanyo.'
46 Isonga datona nan omey isnan
dosa ay maid patenggana. Ngem nan
gawis nan ogalida et matagotagoda
ken Apo Dios."

26

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus

Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Kinwas Jesus ay mangibaga is
dana isnan papasolotna danat kanan
ken daida en,

2 “Gegetkenyo ay isnan dowa ay
agew et omdan et nan Fiestan di
Linmaosan di Anghel. Isnan deey
ay agew et sak-en ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw et maitedak ay mailansa
isnan kros.”
3 Isnan deey gedan ay timpo et
naponok isnan baey Caifas ay kanga-
towan ay padi nan am-in ay menkan-
gangato ay papadi ya menlelebbeng
ay aamam-a
4 ta mentotyada isnan ikkanda ay
mangdepap ay mangpatey ken Jesus
ay maid mangtek is ipogaw.
5 Tay kananda en, “Adi mabalin
ay ikkan tako na isnan timpon di
fiesta modatya golowen nan ipogaw
datako.”

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus

Mar. 14:3-9; Juan 12:1-8

6 Issan kawad-an da Jesus id Be-
tania isnan baey Simon ay inpagaw-
isna nan kolitna
7 dadat mangan. Dat songgep
nan esay babai ay nananggen isnan
gawigawis ay palanggo ay kad-an di
nangina ay bangbanglo danat ibok-
bok am-in isnan olon Jesus.
8 Dat menkakaslat nan papa-
solotna et kananda en, “Ayyew pay
na. Kawas nan bangbanglo.
9 No mailako koma adi di et ado
nan bayadna ay maited isnan kodo.”
10 Ngem getken Jesus nan
kankananda danat kanan, “Bay-anyo
siya tay gawigawis nan inikkana ken
sak-en.
11 Olay ket wawawawada nan
kodo ken dakayo ngem sak-en et
adiyak mabayag ay makitetee ken
dakayo.
12 Nan nangibokbokana et
isaganana nan awakko isnan
maikaobak.
13 Osto nan ibagak ken dakayo,
olay no into nan maiwalasan nan
gawis ay damag isnan batawa et
maipagpagtek abes nan inikkana ta
kanemnemnemana.”

Nan Nakitolagan Judas Ay Isip-sipna Si Jesus

Mar. 14:10-11; Luc. 22:3-6

14 Dat omey isnan menkangangato
ay papadi si Judas Iscariote ay esa
isnan simpoo ya dowa ay pasolot
Jesus
15 danat kanan, “Kaat nan ilagboyo
ken sak-en no itedko si Jesus ken
dakayo?” Dadat bilangen nan tolom-
poo ay napateg ay pilak et itedda ken
siya.
16 Ninlogi isdi dat mennemnem-
nem si Judas is gawis ay timpo is
mangipadepapana ken Jesus is ken
daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna

Mar. 14:12-26; Luc. 22:7-20; Juan 13:21-30; 1 Cor 11:23-25

17 Isnan omona ay agew nan Fi-
estan di Linmaosan di Anghel et
siya nan mangkakananda is egay
kabobodan ay tinapay ya siya gedan
nan mangpaltiyanda is kalnilo ay
kaneg din inikkan din alal-apoda ay
Judio isdin nanglaosan di anghel is-
nan bab-aeyda id Egipto tapno adina
itapi ay mangpatey ken daida. In-
mey nan papasolot Jesus ay mang-
soot ken siya en, “Into nan laydem ay
enmi mangisaganaan isnan kanen
tako is fiesta?”
18 Dat kanan Jesus, “Omey kayo
isnan esay am-ama id Jerusalem
dakayot kanan ken siya en, ‘Kanan
nan Apo tako en nganngani kano
nan mateyana. Omali kano siya
ya dakami ay papasolotna isnan
baeymo ta isna nan mang-isdaanmi
isnan kalnilo.’ ”
19 Dat omey nan papasolotna et
ikkanda nan inbagana ken daida ay
mangisagana isnan kanenda.
20 Nasdem pay dat menlikob da
Jesus ya nan simpoo ya doway papa-
solotna.
21 Mangmanganda dat kanan Jesus
ken daida, “Ibagak ken dakayo en
awnit isipsip nan esa ken dakayo
sak-en.”

22 Dadat madanagan ay pilmi
dadapay men-asisoot en, “Ay sak-en
ngen di mang-ikkan, Apo?”
23 Dat kanan Jesus, “Maid teken
is mang-ikkan nodi nan makisiwsi-
wsiw isnan kanena ken sak-en isnan
malakong.
24 Sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey
tay siya nan naisolat id kasikasin
ngem kaseseg-ang nan sanay awnit
mangisipsip ken sak-en. Gepgepes et
di egay kaiyanak siya.”
25 Dat kanan Judas Iscariote, “Apo,
ay sak-en nan mang-ikkan is dana?”
Dat kanan Jesus, “Sinoy teken nodi
sik-a?”
26 Mangmanganda pay laeng dat
omala si Jesus isnan tinapay et men-
iyaman ken Apo Dios danat amam-
asen et idyana isnan papasolotna.
Danat kanan, “Alaenyo na ta ka-
nenyo tay siya na nan awakko.”
27 Danat abes alan nan inomenda
dat men-iyaman ken Apo Dios.
Danat idya isnan papasolotna dana-
pay kanan, “Ominom kayo am-in.
28 Tay siya na nan basak ay mangi-
paila isnan balo ay nakitolagan Apo
Dios isnan ipogaw. Ipailana nan
men-ayosan nan basak ay mang-
owas isnan basbasol nan ipogaw.
29 Et ibagak ken dakayo en adiyak
kasin omin-inom is basi engganay
kasin tako menkakadwa ay ominom
isnan balo ay basi isnan mentolayan
Amak id daya.”
30 Dadat menkanta ay mangdayaw
ken Apo Dios dadat bomala et
omeyda isnan bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

31 Isnan omay-ayanda dat kanan
Jesus ken daida en, “Isnan labi met
laeng ay naay et awnit lomayaw
kayo am-in ay mangtaynan ken sak-
en. Et siya nan matongpalan nan
naisolat isnan kalin Apo Dios ay
mangwani en, ‘Awnitko pateyen nan
mang-ay-ayowan isnan kakalnilo et
maiwakatda am-in.’ ”
32 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Ngem isnan matagowak et awnitak
omon-ona id Galilea daket sesed-en
dakayo.”
33 Dat kanan Pedro ken Jesus en,
“Olay no lomayaw am-in nan iib-ak
et adiyak kayet taytaynan sik-a.”
34 Dat kanan Jesus, “Ngem iba-
gak ken sik-a, esapay mentan-o nan
manok is wakgat et mamitlo ay
mangisotka en adika mangtek.”
35 Dat kayet kanan Pedro, “Adi
polos mabalin ay awnitak ikkan sa
tay olay no maitapiyak ken sik-a ay
matey.” Et paliso nan kinwanin nan
am-in ay papasolotna.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani

Mar. 14:32-42; Luc. 22:39-46

36 Dat omey si Jesus ya nan papa-
solotna id Getsemani. Danat kanan
ken daida en, “Sosom-ed kayo isna
ta omeyak menlowalo isnan gaygay-
edna issa.”
37 Inkawitna si Pedro ya nan sin-
agi ay an-ak Zebedeo. Dat liknaen
Jesus nan pilmi ay seg-ang isnan
nemnemna gapo isnan awnit ommat
ken siya.
38 Danat kanan ken daida en,
“Pilmi nan seg-ang nan nemnemko
et nganngani ay omisokba. Mentee
kayo isna ta mangkakadwa kayo.”
39 Inaddawiyana bassit daida dat
menlokbob et menlowalo ay mang-
wani en, “Ama, no mabalin et
kaanem koma nan naay ligatko.
Ngem baken kadi nan laydek is ma-
tongpal nodi nan laydem.”
40 Dat somagong isnan kad-an san
tolo ay ib-ana danat ilan daida ay
naseseyep. Danat gidowen si Pedro
et kanana en, “Dakan adi makaitpe
obpay ay makilowalo is olay esa ay
olas?
41 Makailanyo ay gawis ya men-
lowalo kayo tapno adi kayo kadolog
ay menbasol tay kayat nan nem-
nemyo ay mang-ikkan isnan gawis
ngem nan awakyo et nakapsot.”

42 Dat kasin en menlowalo si Jesus
ay mangwani en, “Ama, no masapol
ay liliknaek nan mendagsen ay ligat
ay naay et ikkak tapno maikkan am-
in nan laydem.”
43 Idi kasin mensagong isnan
kad-an nan iib-ana danat ilan
ay maseseyepda kasin tay adida
makaitpe isnan seyepda.
44 Dat kasin taynan Jesus daida et
omey menlowalo isnan maikatlo et
paliso met laeng nan linowalona.
45 Idi kasin mensagong danat
ilan ay daanda ay maseseyep danat
kanan, “Ay daan kayo pay laeng
ay omiilleng ya maseseyep aya?
Inomdan et nan maitedak ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw isnan managbasol.
46 Ibangonyo ta omey takot tay
naay omal-ali nan mangisipsip ken
sak-en.”

Nan Nadpapan Jesus

Mar. 14:43-52; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat
domateng si Judas ay esa isnan sim-
poo ya doway papasolotna. Inpan-
golona nan adoado ay iib-ana ay in-
baan nan menkangangato ay papadi
ya aamam-an di Judio ay nananggen
isnan ispada ya pat-o.
48 Esadapay omdan isnan kad-an
da Jesus et inbagan Judas isnan iib-
ana en, “Nan bisitowek et siya nan
depapenyo.”
49 Dat menneneknek si Judas ken
Jesus et kanana en, “Apo,” danat bisi-
towen siya.
50 Dat kanan Jesus ken siya en,
“Sigi, gayyem. Ikamom ay mang-
ikkan isnan ikkam.” Dat depapen
nan sosoldado si Jesus et ikaweda.
51 Dat asoten nan esay ib-an Jesus
nan ispadana et menpingasana nan
ingan nan esay baan nan kanga-
towan ay padi.
52 Ngem dat kanan Jesus ken siya
en, “Isiklangmo nan ispadam tay nan
mang-os-osal isnan ispada et ispada
met laeng nan mangpatey ken siya.
53 Ay adiyo getken ay no men-
dawatak is badang et ipaalin Amak
nan adoado ay aanghel?
54 Ngem no ikkak di et adi matong-
pal nan naisolat isnan kalin Apo Dios
en ommat.”
55 Dat kanan Jesus isnan deeyda
ay wada isdi en, “Aykeak pomatey
ta men-aalmas kayo ay mangdepap
ken sak-en? Kaageagew ay tomo-
tokdowak ay men-is-isolo isnan Tem-
plon Apo Dios et egay kayo nangde-
pdepap.
56 Ngem masapol ay ommat dana
tapno maikkan nan insolat nan ma-
madto isnan kalin Apo Dios.” Dat
lomayaw am-in nan papasolotna et
taynanda siya.

Nan Nangsomalyaan Nan Kanga-towan Ay Padi Ken Jesus

Mar. 14:53-65; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

57 Dadat eyey si Jesus isnan baey
Caifas ay kangatowan ay padi ay
nadadagopan nan men-is-isolo isnan
linteg ya aamam-an di Judio.
58 Omon-onod si Pedro ngem
maiyaaddawi. Inomdanda pay
isnan nangyanda ken Jesus dat
makitokdo si Pedro isnan pantew ay
kad-an di sosoldado tapno getkena
nan ommat.
59 Dat men-anap nan menkangan-
gato ay papadi ya nan aamam-an
di Judio is ikkanda ay mangipabasol
ken Jesus tapno waday gapo ay ipap-
ateyda siya.
60 Ngem maid maanapanda olay
no ado nan en mangpabpabasol ken
siya. Dat omey nan dowa ay lalaki
61 et kananda, “Kinwanin nan naay
ay ipogaw ay mabalin ay bakasena
nan Templon Apo Dios danat kasin
kano kewasen ay mangsaad isnan
maikatlo ay agew.”
62 Dat tomakdeg nan kangatowan
ay padi et kanana ken Jesus, “Ay
maid isongbatmo isnan kinwanin
nan mangipabasbasol ay naayda ken
sik-a?”
63 Ngem aped igiginek Jesus. Dat
kasin kanan nan kangatowan ay

padi, “Isapatam isnan ngadan nan
natatago ay Dios ta ibagam no sik-a
si Kristo ay Anak Apo Dios.”
64 Dat kanan Jesus, “Tet-ewa nan
kinwanim. Ngem ibagak ken dakayo
ay no makwas na et ilaenyo sak-
en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay
tomotokdo isnan makanawan Apo
Dios ay manakabalin ya maitaptapi
isnan liboo ay magapo id daya.”
65 Idi dinngen san kangatowan
ay padi san kinwanin Jesus danat
mensingat nan badona tay dadama
nan ligetna danapay kanan, “Adi
masapol pay laeng di mang-
paneknek isnan basolna tay din-
ngeyo et ay apedna ipapangato nan
awakna tay kankanana en siya nan
Anak Apo Dios.
66 Ngan nan kananyo?” Dadat
kanan, “Nakabasol adi et masapol ay
matey.”
67 Dadat tobbatobbaan dadapay
tipatipaken nan angasna. Dat kanan
san nangtipak ken siya,
68 “Sik-a ay Kristo kano. No tet-
ewa ay mamadtoka, kadya ibagam
no sino met laeng nan nangtipak ken
sik-a.”

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mar. 14:66-72; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

69 Daan ay tomotokdo si Pedro is-
nan pantew dat somag-en nan esay
babai ay baan di padi et kanana,
“Esaka samet ay ib-an Jesus ay
iGalilea.”
70 Ngem dat isot Pedro tay adoado
nan ipogaw isdi et kanana, “Maid
getkek isnan ibagbagam.”
71 Dat men-aton isnan maliling-
ban. Dat abes ilaen nan esay babai
ay baa danat kanan isnan lalalaki
isdi en, “Ib-an Jesus sa ay iNazaret.”
72 Ngem kasin inisot Pedro et
kanana en, “Isapatak ay adiyak get-
getken si tosa.”
73 Maaw-awni pay dat kanan nan
deeyday tomatakdeg isdi ken Pedro
en, “Tet-ewa ay ib-ana sik-a. Adi
mabalin ay is-isotmo tay mamagtek
isnan menkalkaliyam.”
74 Dat kanan Pedro en, “Dosaen
Apo Dios sak-en no menkamkam-
potak. Tet-ewa ay adiyak getgetken
nan lalaki ay sana.”
Dat katanan-o nan manok.
75 Dat nanemnem Pedro san inba-
gan Jesus en, “Esapay mentan-o nan
manok et nangisotka is mamitlo.”
Dat dadama nan babawin Pedro is-
san nangisotana ken Jesus dat bo-
mala et men-ogaog.

27

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mar. 15:1-2; Luc. 23:1-2; Juan 18:22-38

1 Kawakgatana dat mentotya nan
menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a no ngan nan ikkanda ay
mangpatey ken Jesus.
2 Dadat galoten nan ledengna
esadapay eyey ken Pilato ay gobil-
nadol.

Nan Nateyan Judas
Apos. 1:18-19

3 Dat si Judas ay nangisipsip ken
Jesus et menbabawi isnan ngawi
ay inikkana issan nangtekana ay
pateyenda et si Jesus. Danat is-
agong nan tolompoo ay siping isnan
menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a
4 danapay kanan, “Binmasolak tet-
ewa tay insipsipko nan ipogaw ay
maid basolna.” Ngem dadat kanan,
“Ngan di ngotomi is inikkam. Ki-
gadka adi.”
5 Dat men-ibkas Judas san siping
isnan Templo dat komaan et omey
mensakkey.
6 Dat piditen nan menkangangato
ay papadi san siping et kananda en,
“Iyadin nan linteg tako ay maitapi
nan naay isnan siping di Templo tay
naibayad isnan biyag di ipogaw.”
7 Dadat mentotya is mang-
osalanda issan siping dadat lakowan
nan om-an nan esay men-al-alamid
is banga ta maikak-aoban nan matey
ay baken Judio.
8 Et nangadanan san deey ay om-
a is om-a ay nabasaan enggana id

wani tay nan siping ay inbayadda et
bayad di biyag di ipogaw.
9 Siya na nan natongpalan din in-
solat din si Jeremias ay mamadton
Apo Dios id sang-adom ay mangwani
en,
"Inalada nan tolompoo ay siping
ay osto ay bayadna isnan
panangkalkolon di Judio
10 dadat lakowan nan om-an di men-
al-alamid is banga tay siya di nan
kinwanin Apo Dios en awnit om-
mat."

Nan Ninsootan Pilato Ken Jesus
Mar. 15:2-5; Luc. 23:3-5; Juan 18:29-40

11 Inyeyda si Jesus ken Pilato ay
gobilnadol danat sooten ken siya en,
"Ay sik-a nan alin di Judio?" Dat
somongbat si Jesus et kanana en,
"Osto nan kinwanim."
12 Ngem olay no pabasbasolen nan
menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a et egay sinmongsongbat.
13 Isonga dat kanan Pilato en,
"Ay adim dedengngen nan ipabasba-
solda ken sik-a?"
14 Ngem egay sinmongsongbat si
Jesus isnan adoado ay ipabasbasolda
ken siya isonga am-amed nasdaaw
san gobilnadol.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mar. 15:6-15; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

15 Tinew-en ay Fiestan di Lin-
maosan di Anghel et wada nan ogal-
ida ay omipalobos nan gobilnadol is
esay balod ay piliyen nan ipogaw.
16 Isnan deey ay timpo et wada
nan kangadan is Jesus Barabas ay
getgetken am-in nan ipogaw gapo
isnan ngawi ay inik-ikkana.
17 Isonga isnan nadagopan nan
ipogaw dat sooten san gobilnadol en,
"Sino nan kayatyo ay ipalobosko? Ay
si Jesus Barabas wenno si Jesus ay
makwani en Kristo?"
18 Ngem gegetkena ay nan nang-
itedanda ken Jesus is ken siya et gapo
isnan apalda isnan inik-ikkan Jesus.
19 Daan si Pilato isnan pagbis-
taan dat wada nan bilin asawana ay
mangwani en, "Adika makidosdosa
isnan lalaki ay maid basolna. Tay
isnan iitawko id labi et napaligatak
maipanggep ken siya."
20 Ngem nan menkangangato ay
papadi ya nan aamam-a et dinologda
nan kaipoipogaw ay mendawat ken
Pilato ta si Barabas di palobosana
dapay maipapatey si Jesus.
21 Ngem dat kasin sooten Pilato
ken daida, "Sino ken datona ay dowa
nan kayatyo ay palobosak?" Dadat
kanan en, "Si Barabas."
22 Dat kanan Pilato, "Ngan ngalod
nan ikkak ken Jesus ay makwani
en Kristo?" "Ipalansam isnan kros,"
insongbatda.
23 Dat kasin kanan Pilato ken daida
en, "Aytay? Ngan nan ngawi ay
inikkana?" Dadat amed men-giyaw
ay mangwani en, "Ipalansam isnan
kros."
24 Gintek Pilato ay maid teken is
mabalin ay ikkana modatya am-
amed menngalawngaw nan ipogaw
isonga dat omala is danom et
menboo isnan sagangda danapay
kanan, "Siya na nan ikkak tapno
ipailak ay maid bibiyangko isnan
maipapateyan nan naay ipogaw
nodi dakayo nan kigad."
25 Dadat ibobogaw ay mangwani
en, "Olay tay dakami ya nan aap-omi
nan manglikna no wada nan dosa
isnan maipapateyana."
26 Dat ipalobos Pilato si Barabas
danapay ipabaig si Jesus danat ited
isnan sosoldado ta ilansada isnan
kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus
Mar. 15:16-20; Juan 19:2-3

27 Dat isgep nan sosoldadon Pilato
si Jesus isnan baey di gobilnadol et
madagopda am-in ay sosoldado isdi.
28 Dadat kaanen nan badona et
sokatanda is men-gadangdang ay
kaneg nan badon di ali.

29 Dadat komawikaw is sibit
et ipabedbedda ken siya. Da-
dat omipag-en is pao ay kaneg
nan ikakkan di ali. Dadat men-
palintomeng isnan sagangna ay
mangsayot ken siya ay mangwani
en, “Madayaw kano nan alin di
Judio.”
30 Dadat tobbatobbaan siya dada-
pay alan nan pao ay ginegen-ana et
ibaigda isnan toktokna.
31 Idi nakwas nan mangsaysay-
otanda ken siya dadat kaanen
nan men-gadangdang ay bado
et ipabadoda kasin san sigod ay
badona dadat eyey ay mangilansa
isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

32 Isnan omay-ayanda et sinab-
atda nan esay lalaki ay si Simon ay
iCirene dat ipapati nan sosoldado ay
mangipaawit isnan kros Jesus.
33 Dadat itoloy engganay inom-
danda id Golgota ay makwani en
ingit di toktok.
34 Dadat painomen si Jesus isnan
basi ay natapiyan is menpait ay agas
ay mangpaon-onina isnan mensakit.
Pinadasna ngem adyana ay mang-
inom.
35 Dadat ilansa siya isnan kros.
Dat menbobonot nan sosoldado ay
mangbingay isnan badona.
36 Nakwas pay di dadat tomokdo
ay mangseed isnan kateyana.
37 Inpaeyda isnan ngangatowen
nan toktokna nan naisolat ay man-
gibaga isnan inpabasolda ken siya ay
mangwani en, “Siya na si Jesus ay
alin di Judio.”
38 Wada gedan nan doway man-
gakew ay inlansada isnan krosda
isnan makanawan Jesus ya isnan
makanigidna.
39 Nan lomal-aos et iwegwegda
nan toktokda dadapay gilgilawen si
Jesus
40 ay mangmangwani en, “Sik-a
nan nangwani en bakasem nan Tem-
plon Apo Dios esakapay kasin esten
isnan maikatlo ay agew. No tet-ewa
ay sik-a met laeng nan Anak Apo
Dios kadya isalakanmo nan awakmo
ta lomayogka isnan krosmo.”
41 Paliso gedan nan ik-ikkan nan
menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg ya nan
aamam-an di Judio.
42 Kankananda en, “Insalakana
kano nan tap-in di ipogaw ngem adi
makaisalakan isnan awakna dapay
siya kano nan alin di Judio. No
lomayog siya isnan krosna id wani et
mamati kami ay siya nan Kristo ay
alin di Judio.
43 Talkena si Apo Dios kano isonga
ilaen tako kadya no kayten Apo Dios
ay mangisalakan ken siya. Tay kink-
inwanina en siya nan tet-ewa ay
Anak Apo Dios.”
44 Olay nan mangakew ay
nailalansa isnan krosda et maitap-
tapida gedan ay makisaysayot ken
siya.

Nan Nateyan Jesus
Mar. 15:33-41; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

45 Kag-aw ay tinmenga nan agew
dat bomolinget nan batawa eng-
ganay inmalas tres isnan sedem.
46 Dat menbogaw si Jesus ay mang-
wani en, “Eli Eli lama sabaktani.”
Nan kayatna ay kanan et, “Apo Dios
ay Diosko, aytay damen taynan sak-
en.”
47 Et nan nangdedenge ay wada
isdi et kananda en, “Kanegna ay-
ayagan din si Elias.”
48 Dat ikakamon nan esa ay omala
is galot et itab-awna isnan basi danat
igalot isnan pao danat ipangato ken
Jesus ta sopsopana koma.
49 Ngem kinwanin nan iib-ana en,
“Awnika od ta ilaen tako no omali si
Elias ay mangisalakan ken siya.”
50 Dat kasin menbogaw si Jesus dat
maoyos nan leng-agna.
51 Isnan Templo et nan mense-
lelede ay koltina ay manglilingeb is-
nan nasantowan ay kowalto et aped
mabisngat ay menlogi isnan ngato

ay menpababa. Dapay menyegyeg et
magpak nan dadadadakke ay bato.
52 Dat malokatan nan lil-iyang ay
naikaoban nan natnatey ay ipogaw
Apo Dios et matagoda kasin
53 dadat taynan nan naikaobanda.
Issan natagowan kasin Jesus dadat
omey id Jerusalem et adoado nan
ipogaw ay nang-ila ken daida.
54 Nan kapitan ya nan sosoldadona
ay mangbanbantay ken Jesus et
liniknada nan yegyeg ya inilada nan
am-in ay inommat dat dadama nan
egyatda. Dadat kanan en, "Tet-ewa
obpay ay Anak Apo Dios siya."
55 Wadada gedan nan ado ay
bababai isdi ngem egayda sinmag-
en. Daida nan naknakkey ya
nangbadbadang ken Jesus isdin
nagapowana id Galilea.
56 Et nan iib-ada et da Maria Mag-
dalena ya si Maria ay inan da San-
tiago ken Jose ya nan asawan Zebe-
deo.

Nan Naikaoban Jesus
Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

57 Nasdem pay dat omdan si Jose
ay iyArimatea ay esay baknang ya
pasolot Jesus.
58 Dat omey ken Pilato ay mang-
dawat isnan awak Jesus. Dat ibilin
Pilato ta itedda.
59 Dat omey si Jose ay mang-ala is-
nan awak Jesus et bongonena isnan
balo ay galot.
60 Danat eyey isnan nakakaongan
ay bato ay egay kaos-osal. Nan bato
ay naay et siya nan awnitna koma
maikaoban no matey. Danat seyatan
is dakkel ay bato nan segpana dat
komaan.
61 Si Maria Magdalena ya nan ib-
ana ay Maria et wadada isdi ay
tomotokdo ay mangsasagang isnan
segpana.

Nan Mangbanbantay Isnan Naikaoban Jesus

62 Kawakgatana ay Sabado et
obayan di Judio dat omey nan
menkangangato ay papadi ya nan
Fariseo ken Pilato
63 et kananda, "Apo, ninemnemmi
nan inbagan san deey managkampot
esapay matey en isnan maikatlo ay
agew et kasin matago kano.
64 Isonga gawis no bomilinka
is omey mangbantay isnan
naikaobana enggana isnan maikatlo
ay agew. Tay waay awnit omey
nan papasolotna ay mang-ala isnan
awakna dadat aped kanan en kasin
natago. No siya na nan ommat et
maam-amed nan komampotanda
mo isdin damo."
65 Dat kanan Pilato, "Owen, aya-
ganyo ngalod nan sosoldado isdi ta
bantayanda ay gawis."
66 Isonga dat omey nan menkan-
gangato ay papadi ya nan aamam-
a et estenda ay gawis san seyatna
dadapay malkaan tapno getkenda
no waday mangkaan isnan bato ay
segpan dadat komaan dapay matay-
nan nan sosoldado ay menbantay.

28

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-9

1 Nakwas nan obayada ay Sabado
dat omey da Maria Magdalena ya
nan esay kangadan is Maria isnan
naipay-an Jesus isnan wisngit di
Domingo.
2 Dat menyegyeg is napigsa dat
wada nan anghel Apo Dios ay na-
gapo id daya ay nang-olin isnan bato
ay segpan danat tokdowan.
3 Mensilsilang nan angasna ya
mapomapolaw nan badona.
4 Issan nang-ilaan nan menban-
bantay ken siya dadat menpayegpeg
gapo isnan dadama ay egyatda dadat
matomba ay kaneg natey.
5 Dat kanan san anghel isnan iinin-
a id isdi en, "Adi kayo omegyat.
Getkek ay an-anapenyo si Jesus ay
nailansa isnan kros
6 ngem maid siya isna tay kasin
natago ay kaneg din inbagana ken

dakayo. Akayo isna ta ilaenyo nan
nangipopodanana.
7 Dakayot ikamo ay omey ay man-
gibaga isnan papasolotna en tet-ewa
ay kasin natago si Jesus et inmon-
ona et id Galilea et sayo ilaen id isdi.
Adiyo kalkalingkingan nan inbagak
ken dakayo."
8 Dadat bomala ay dagos. Omeegy-
atda ngem wada abes nan gasingda.
Dadat tomagtag ay omey mangibaga
isnan papasolot Jesus.
9 Ngem isnan mentagtagtaganda
dat sab-aten Jesus daida et kanana
en, "Menlamlamnin kayo." Isnan
nang-ilaanda ken siya dadat menpal-
intomeng ay dagos isnan sagangna
ay mangdayaw ken siya.
10 Dat kanan Jesus ken daida en,
"Adi kayo omegyat. Enkayo ibaga
isnan bebsatko ta omeyda id Galilea
ta men-asiila kami id isdi."

Nan Inbagan Nan Menbanbantay

11 Issan kinmaanan san iinin-a da-
pay abes omey nan tap-in di men-
banbantay id Jerusalem ta ibagada
isnan menkangangato ay papadi nan
am-in ay inommat.
12 Daet madagop nan menkangan-
gato ay papadi ya nan aamam-a et
mentotyada is ikkanda. Dadat agtan
is siping san deeyda ay menbanban-
tay
13 et ibagada ken daida en, "Siya
na nan kananyo isnan ipogaw, 'Nas-
eseyep kami dat omali nan papasolot
Jesus isnan tengan di labi et alaenda
nan awak Jesus.'
14 No dengngen nan gobilnadol
nan naay et kigad kami tay dakami
nan mangtoya ken siya tapno maid
dosayo."
15 Dat alaen san menbanbantay
san siping et tongpalenda nan
naibilin ken daida. Isonga enggana
id wani et siya nan maipagpagtek
isnan Judio.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papasolotna

Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

16 Inmey nan simpoo ya esa ay
papasolot Jesus id Galilea isnan esay
bilig ay inbagan Jesus ay mangsab-
atana ken daida.
17 Issan nang-ilaanda ken siya da-
dat dayawen. Ngem nan tap-ina et
kanegda adi mamati ay siya si Jesus.
18 Dat somag-en si Jesus ken daida
et kanana, "Naited ken sak-en nan
am-in ay kabaelan id daya ya isnan
batawa.
19 Isonga omey kayo isnan kaipoi-
pogaw isnan am-in ay il-ili isnan
batawa ta isolowanyo daida tapno
mamatida ken sak-en. Dakayot
bonyagan daida isnan ngadan Ama
ya is ken sak-en ay Anakna ya isnan
Ispirito Santo.
20 Isolowanyo ay gawis daida
tapno tongpalenda am-in nan
inbagak ken dakayo. Ya adiyo
kalkalingkingan ay wadaak ken
dakayo ay eng-enggana."

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Marcos

Nan Maipanggep Isnan Insolat Marcos

Nan logiyan nan insolat Marcos et kanana en, "Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios." Inpailan Marcos isnan naay nan panakabalin Jesus ya nan kalebbengana ay nagapo ken Apo Dios. Mapaneknekan dana isnan inikkan Jesus ay menisolo, isnan makapakaanana isnan anito ay nangkapet isnan ipogaw ya nan nakapakawanana isnan basbasol di ipogaw. Nan pangwanin Jesus isnan awakna et siya nan Iyon-an Am-in di Ipogaw ay inmali ay napaligatan isnan mang-itedana isnan awakna tapno maisalakan am-in ay mamati ken siya isnan basbasolda.

Am-amed nan nangsodokan Marcos isnan inik-ikkan Jesus mo nan kinkinwanina ya insolsolona. Inbagana nan atik ay maipanggep ken Juan ay Menbongonyag ya nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana danat dagos ay sodoken nan mangpagawisan Jesus isnan masaksakit ya nan nin-isolsolowana. Nan papasolot Jesus et ginmag-awis nan nang-awatanda ken siya ngem nan deeyday mang-adi ken siya et amamedda inaamis siya. Isnan kombosna et ibagana nan naodi ay nintetean Jesus isnan naay ay batawa ay nan nateyana isnan kros ya nan kasina natagowan.

Wada nan naitapi ay waay baken si Marcos nan nangisolat et siya nan 16:9-20.

Nan wada isna

Nan login nan gawis ay damag 1:1-13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 1:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 10:1-52
Nan naodi ay nintean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 11:1-15:47
Nan kasin natagowan Jesus 16:1-8
Nan ninpail-ilaan Jesus ya nan sinmagongana id daya 16:9-20

Nan Inbagbagan Juan Ay Menbonbonyag

Mat. 3:1-12; Luc. 3:1-18; Juan 1:19-28

1 Naay nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo ay Anak Apo Dios.

2 Nan logiyana et kaneg din insolat Isaias ay mamadton Apo Dios id sang-adom isnan nangwaniyan Apo Dios isnan Anakna en,

"Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem isnan omayam.

3 Et siya nan wada isnan bilbilig ay mangibogbogaw en isaganayo nan daanen nan Apo tako ay awnit omali. Pagawisenyo nan daan ay mendaanana."

4 Et natongpal di tay inmey si Juan isnan bilig ay nin-isolsolo ya ninbonbonyag. Kankanana, "Masapol ay dokoganyo nan basbasolyo dakayopay menpabonyag tay siya nan kailasinan nan ninbabawiyanyo tapno pakawanen Apo Dios dakayo."

5 Dat omey nan adoado ay i Judea ya i Jerusalem ay mangdenge ken Juan. Dadat ibaga nan basbasolda tapno mapakawanda ken Apo Dios dadapay menpabonyag ken Juan isnan ginawang ay Jordan.

6 Nan badon Juan et inabe ay dotdot di camel ay badon di kodo ya kodil nan balikesna ya nan menkatagona et dodon ya dilo.

7 Siya na nan kinwanina, "Wada nan wedweda mo sak-en ay omononod et gapo isnan kawedwedana et adiyak maibilang ay mangkaan isnan sapatosna.

8 Danom nan ibonyagko ken dakayo. Ngem siya nan awnit mangibonyag ken dakayo isnan Ispirito Santo."

Nan Nabonyagan Jesus Ya Nan Nangdoldologan Satanas Ken Siya
Mat. 3:13-4:11; Luc. 3:21-22, 4:1-13

9 Issan menbonbonyagan Juan dat wada si Jesus ay nagapo id Nazaret ay ili isnan probinsiya ay Galilea ay omey menpabonyag ken siya isnan ginawang di Jordan.
10 Nakwas pay ay mabonyagan si Jesus dat domaka isnan danom et ilaena ay mapewak id daya dat lomayog nan Ispirito Santo ken siya ay kaneg kalapati.
11 Dat kanan Apo Dios, "Sik-a nan Anakko ay laylaydek. Mengalalasingak gapo ken sik-a."
12-13 Dat dagos ay ipangon nan Ispirito Santo si Jesus isnan bilig ay kad-an di ayawan dat mentetee isdi is epatpoo ay agew. Isnan kakadana isdi et pinadpadas Satanas ay mangdoldolog ken siya ngem egay patpatiyen Jesus siya. Wadada nan aanghel ay mangbadang ken Jesus.

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Epat Ay Damo Ay Papasolotna
Mat. 4:12-22; Luc. 4:14-15, 5:1-11

14 Naibalod et si Juan dat omey si Jesus id Galilea ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios.
15 Kanana en, "Inomdan et nan osto ay timpo tay nganngani ay omali nan mentolayan Apo Dios. Isonga ibabawiyo nan basbasolyo ta patiyenyo nan ibagbagak ay gawis ay damag."
16 Issan mendad-aanan Jesus isnan benget di baybay id Galilea et inilana nan doway sin-agi ay da Simon ken Andres ay mensidsidok isnan baybay tay siya nan oblada.
17 Dat kanan Jesus ken daida, "Akayo ta maitapi kayo ken sak-en. Ninsidsidok kayo is ikan ngem id wani isolok abes nan ikkanyo ay mensidok is ipogaw ta maitapida isnan mentolayan Apo Dios."
18 Dadat taynan ay dagos nan sidokda et makkeyda ken siya.
19 Ginmaygay-edda dat ilaen Jesus da Santiago ken Juan ay an-ak Zebedeo ay mang-es-eset isnan sidokda isnan bangkada
20 dat ayagan Jesus daida dadat taynan da Zebedeo ya nan men-oboblaenda et makkeyda ken Jesus.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Luc. 4:31-37

21 Inmey da Jesus id Capernaum. Sinabado nan obayan di Judio isonga isnan Sabado dat omey da Jesus isnan sinagoga dat men-isolo siya.
22 Nasdaaw nan nangdenge isnan insolsolona tay naiitken mo nan insolsolon nan men-is-isolo isnan linteg dapay maila nan kabaelan Jesus isnan ikkana ay men-isolo.
23 Sinonggep isnan sinagoga nan am-ama ay kinapet di makedse ay anito dat menbogaw
24 ay mangwani, "Jesus ay iNazaret, ay ngan di ngotom ken dakami? Ay dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-a nan napateg ay inbaan Apo Dios."
25 Ngem dat kanan Jesus issan anito, "Igiginekmo. Taynam bawet si tosa."
26 Dat menkedas san ipogaw dapay men-oowakis nan anito ay mangtayan ken siya.
27 Nasdaaw nan nangiila dadapay men-asikwani, "Ay ngan ngen nan wada ken tosa? Ay balbalo sa is solsolo? Dan kabaelana ay mangbilin isnan anito et patiyenda?"
28 Dat masodsodok isnan kailiili id Galilea nan inik-ikkana ay kaskasdaaw.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit
Mat. 8:14-17; Luc. 4:38-41

29 Kinmaan da Jesus isnan sinagoga et makkey da Santiago ken Juan dadat omey am-in isnan baey da Simon ken Andres.
30 Nan katogangan Simon et inpopodana tay menpodpodot dadat ipagtek ay dagos ken Jesus.

31 Dat sag-enen Jesus san in-ina
et gen-ana nan ledengna ay mang-
patokdo dat maganawis siya. Dat
bomangon et pakanena daida.
32 Isnan sedemna dat iyey nan
kaipoipogaw nan am-in ay masak-
sakit ya nan deeyday kinapet di an-
ito.
33 Nab-on nan am-in ay omili isnan
pantew nan baey da Simon
34 dat pagawisen Jesus nan wada
nan sakitda danapay pakaanen nan
anito issan kinapetda. Inyadina pay
nan komaliyan nan anito ta bakenda
is mangipagtek ay siya nan nagapo
ken Apo Dios.

Nan Nin-isolowan Jesus Id Galilea
Luc. 4:42-44

35 Isnan tan-o dat bomangon si
Jesus et omey isnan bilig ay men-
lowalo.
36 Bomangon pay da Simon dadat
ilaen ay maid si Jesus isonga dadat
omey anapen siya.
37 Das-anda pay dadat kanan ken
siya, "An-anapen nan kaipoipogaw
sik-a."
38 Dat kanan Jesus, "Entako et is-
nan tap-in di ili ta men-isolowak
abes isdi tay siya nan gapo ay in-
maliyak."
39 Dadat omey isnan il-ili id Galilea
et men-isolo si Jesus isnan kasinasi-
nagoga danapay pakaanen nan kaa-
nianito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Luc. 5:12-16

40 Dinmateng nan esay nakolit
isnan kad-an Jesus dat menpalin-
tomeng ay menseg-ang en, "Apo,
getkek ay kabaelam ay mangkaan
isnan sakitko no kayatmo."
41 Naseg-ang si Jesus danat gen-
an siya danapay kanan, "Kayatko ay
maagasanka."
42 Dat dagos ay makaan nan
kolitna.
43 Ngem esanapay papikaen siya et
binilina omon-ona
44 ay mangwani, "Adim ibagbaga
nan inikkak ken sik-a. Basta
idadawesmo ta enka menpaila isnan
padi damet idya nan limosmo
ay mapalti ay kaneg din inbilin
Moses ta pangtekan nan ipogaw ay
ginmawiska."
45 Ngem sinodokna kayet et nai-
walagawag nan inommat ken siya.
Siya et di nan gapo ay adi menlanoy
nan songgepan Jesus isnan il-ili.
Isonga isnan ilit nan inmay-ayana
ngem in-inmey kayet nan ipogaw
ken siya ay nagapo isnan kailiili.

2

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Luc. 5:17-26

1 Nallos nan kaat ay agew dat
somagong da Jesus id Capernaum
et nindinamag isnan ipogaw ay sin-
maada.
2 Dat madagop nan kaipoipogaw
engganay maid tean olay isnan seg-
pan ya nan pantew. Dat isolon Jesus
nan gawis ay damag ay maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios.
3 Dat domateng nan epat ay nang-
aatangay isnan lalaki ay napalalais.
4 Ngem adida makasag-en ken Je-
sus tay napno nan baey isonga dadat
ikay-at isnan atep. Dadat lokawan
nan babatogen Jesus et oy-oyenda
nan abek ay nangipopodanana isnan
sagang Jesus.
5 Getken Jesus ay talkenda siya
isonga danat kanan issan napalalais
en, "Gayyemko, napakawan et nan
basolmo."
6 Wadada isdi nan men-is-isolo is-
nan linteg Apo Dios ay mangnem-
nemnem en,
7 "Sino pay na? Aytay dan iyiison
tona nan awakna ken Apo Dios da-
pay kedkedeng si Apo Dios is maka-
pakawan is basol?"
8 Ngem getken Jesus nan nenem-
nemenda danat kanan, "Ngan nan
apedyo nemnemnemen?
9 Ay ngan nan nalaklaka ay kanan,
nan 'Mapakawan nan basolmo'
wenno nan, 'Ibangonmo. Alam nan
dayonmo ta somaaka.'

10 Ngem gapo tay adiyo patiyen
et paneknekak ngalod ken dakayo
ay wada nan kalebbengak isnan
batawa ay mangpakawan is basol
tay sak-en nan makwani en Iyon-
an Am-in di Ipogaw." Isonga danat
kanan isnan napalalais en,
11 "Ibangonmo. Alam nan day-
onmo ta somaaka."
12 Dat bomangon et alaena nan
dayona daet bomala. Am-in san
wada isdi ay nangiila et nasdaawda
dadat daydayawen si Apo Dios
ay mangmangwani, "Kedengna is
nakail-an tako is makapabangon is
napalalais."

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Luc. 5:27-32

13 Inmey kasin si Jesus isnan
benget di baybay dat madagop nan
ipogaw danat isolowan daida.
14 Maaw-awni pay dat mendaan si
Jesus et ilaena nan mensingsingil is
bowis ay anak Alfeo ay si Levi ay
mangitotokdo isnan kabaybayadan
di bowis. Dat kanan Jesus ken siya
en, "Omalika ta maitapika ken sak-
en." Daet tet-ewa omonod et maitapi
ken siya.
15 Inmey da Jesus isnan baey da
Levi ay makikan dat domateng nan
ado ay ib-an Levi ay mensingsingil
is bowis ya nan tap-in di managba-
sol ay makikan gedan tay ado nan
inmon-onod ken Jesus ay kaneg da-
tona.
16 Nan ib-an di Fariseo ay men-is-
isolo isnan linteg et inilada si Jesus
ay makikikan isnan mensingsingil is
bowis ya isnan tap-in di managba-
sol. Dadat sooten isnan papasolot
Jesus, "Dan makikikan nan apoyo
isnan sanada ay mensos-owitik ay
mensingsingil is bowis ya nan man-
agbasol?"
17 Dinngen Jesus nan kankananda
danat songbatan isnan pangngalig
et kanana en, "Nan ipogaw ay maid
sakitda et adida masapol nan doktol
ngem nan ipogaw ay mensakit et
daida nan makasapol isnan doktol.
Isonga inmaliyak isnan batawa
tapno badangak nan mangtek ay
nakabasolda ngem baken nan
mangnenemnem en gawisda."

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mat. 9:14-15; Luc. 5:33-35

18 Isnan namingsan et nintepe nan
papasolot Juan ay Menbonbonyag
ya nan papasolot nan Fariseo tay
menngilinda. Dat wada nan omey
ken Jesus ay mangsoot, "Dan dakami
ya nan Fariseo et mentepe kami
dapay nan papasolotmo et adida
menteptepe?"
19 Dat menpangngalig si Jesus
ta ilawlawagna nan gapo ay adi
menteptepe nan papasolotna. Et
kanana, "Ay kananyo en adi makikan
nan nadkat no daan nan nadawak
ken daida? Adi mabalin tay adi
mentepe nan nadkat no daan nan
nadawak ken daida.
20 Ngem no omdan nan agew ay
maapitan nan lalaki ay nadawak et
siya di nan mentepeanda gapo isnan
seg-angda."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mat. 9:16-17; Luc. 5:36-39

21 Intoloy Jesus ay mensodok ta
ipagtekna ken daida en adi kabalin
ay maitapi nan nabayag ay sinoloda
isnan isolsolona. Kanana, "Maid
mangitakop is balo ay galot isnan
logak ay bado tay no malabaan
dat komsen nan takop et am-amed
mabisngat nan natakopan.
22 Siya gedan isnan tapey. Maid
mang-igwa is kabobobod ay tapey
isnan naosal ay kodil* tay epdas
kinmenteg dapay no menlowag
nan tapey et bomtak nan kodil et
makawas nan tapey ya nan kodil
gedan. Nan balo ay tapey et masapol
ay maigwa isnan balo abes ay kodil
tay mabinbinat et maid makawas."

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mat. 12:1-14; Luc. 6:1-11

* **2:22** Ilaem Mat. 9:17.

23 Issan esay Sabado ay obayan
di Judio et indaan da Jesus isnan
paypayewan dat menlosing nan pa-
pasolotna is kotimenda.
24 Dat kanan nan Fariseo ken Je-
sus en, “Ilam pod nan ik-ikkan nan
papasolotmo. Dadan menlosing is
kotimenda dapay law-en nan linteg
tako nan men-ani isnan obaya?”
25 Dat kanan Jesus, “Aytay dayon
pabasolen daida? Ay egayyo po-
los binasa nan inikkan da David
isdin linmayawanda isdin timpon
padi Abiatar?
26 Naowaowatda isonga dadat
songgep isnan baey Apo Dios dat
alaen David nan tinapay ay pala
ken Apo Dios danat kanen danapay
agtan nan iib-ana. Dapay kanan
nan linteg tako en adi mabalin ay
maipakan nan tinapay ay pala ken
Apo Dios isnan ipogaw no bakenda
padi. Ngem gapo tay naowatda et
egay pabasolen Apo Dios daida.”
27 Danat itoloy ay mangwani, “Egay
aped boliwen Apo Dios nan ipogaw
ta matongtongpal nan obaya nodi
sinapona nan obaya pala isnan
ipogaw ta waday omillenganda.
28 Et sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw nan kalebbeng isnan ma-
balin ay maik-ikkan isnan obaya.”

3

1 Kasin inmey si Jesus isnan sina-
goga danat ilan nan nabingoy ay am-
ama.
2 Wada isdi nan mangkayat ay
mangidalom ken Jesus isonga sis-
iimenda siya mo agasana san nabin-
goy tapno pabasolenda siya tay law-
enda nan men-obla isnan obaya ay
olay nan men-agas.
3 Dat kanan Jesus issan nabingoy,
“Omalika isna.”
4 Danat sooten isnan deeyday
ipogaw, “Ngan nan linteg tako isnan
obaya? Ay ikkan nan gawis wenno
nan ngawi? Ay ayyewan nan biyag
wenno kawasen?” Ngem apedda
igiginek.
5 Dat mainge si Jesus isnan nang-
il-ana ay maid somongbat ken daida
tay ikekedseda ngem seg-angana
met laeng daida. Danat kanan isnan
nabingoy, “Oyadem nan ledengmo.”
Inoyadna dat maoyad tet-ewa tay
naagasan et.
6 Dat komaan nan Fariseo et enda
makitoya isnan papasolot Ali Herod
mo ngan nan ikkanda ay mangpatey
ken Jesus.

Nan Inmayan Nan Kaipoipogaw Isnan Benget Di Baybay

7 Kinmaan da Jesus ya nan papa-
solotna isdi dadat omey isnan benget
di baybay. Et inmonod ken daida
nan adoado ay i Galilea ya i Judea.
8 Adoda ay i Jerusalem ya
iyIdumea. Wada pay nan nagapo
isnan bas-ang nan ginawang ay
Jordan ya nan i Tiro ya i Sidon.
Inmonodda tay didinngeda nan am-
in ay inik-ikkan Jesus.
9 Gapo tay adoado nan ipogaw et
inbagan Jesus isnan papasolotna ta
isaganada nan bangka isnan danom
ay tomokdowana ta adi lipiten di
kaipoipogaw.
10 Tay inagasan Jesus nan adoado
ay ipogaw isonga men-innipit nan
mensaskit ay omey manggeen ken
siya ta moke makaan nan sakitda.
11 Issan nang-il-an nan kinapet di
anito ay ipogaw si Jesus dadat men-
palintomeng ay mangibogbogaw en,
“Sik-a nan Anak Apo Dios.”
12 Ngem binilin Jesus nan deeyday
anito ta adida ipagtek siya.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aa-postolisna

Mat. 10:1-4; Luc. 6:12-16

13 Isnan namingsan et tinmikid si
Jesus isnan bilig danat ayagan nan
tap-in di ipogawna. Omeyda pay
14 danat piliyen nan simpoo ya
dowa ay nginadnana is apostolis.
Danat kanan, “Pinilik dakayo ay
makitee ken sak-en. Awnitak bab-
aaen dakayo ta enyo ibagbaga nan
gawis ay damag

15 dakpay idya ken dakayo nan
kabaelan ay mangipakaan isnan an-
ito."
16 Datona nan simpoo ya dowa ay
pinilina. Si Simon ay nginadnan
Jesus is Pedro,
17 nan dowa ay an-ak Zebedeo ay
da Santiago ken Juan ay nginadnan
Jesus is Boanerges ay makwani en
an-ak di kido
18 ya si Andres, si Felipe, si Bar-
tolome, si Mateo, si Tomas ya si
Santiago ay anak Alfeo, si Tadeo ya si
Simon ay mangisaksakit isnan ilida
19 ya si Judas Iscariote ay awnit
mangisipsip ken Jesus.

Baken Si Satanas Is Mangbad-badang Ken Jesus
Mat. 12:22-32; Luc. 11:14-23

20 Nakwas di dat somaa da Jesus
et madagop kasin nan ipogaw isonga
maid wayada ay mangan.
21 Dinngen pay nan ag-ina ay adi
mangmangan si Jesus dadat omey
ayagan koma siya tay wada nan
mangmangwani en naong-ong siya.
22 Wadada abes nan nagapo id
Jerusalem ay men-is-isolo isnan lin-
teg ay mangmangwani en, "Lino-
ganan Satanas ay apon di dimonyo et
siya nan nang-idya isnan kabaelana
ay mangipakpakaan isnan anito."
23 Dat ayagan Jesus nan deeyday
ipogaw dat men-apat ay mangwani,
"Ayke sapeen Satanas nan awakna
met laeng?
24 Iyalig tako isnan sinpangbon.
No mensaspe nan sinpangbon et adi
mentoloy nan om-ombonanda.
25 Kaneg abes nan sinbaey ay no
maid olnosda et mabokada.
26 Isonga adi mabalin ay sapeen
Satanas nan bab-aana tay getkena ay
no isapena daida awnit mamaid nan
tolayna."
27 Dat itoloy Jesus ay men-
sodok ta ipagtekna en napigpigsa
nan panakabalina mo si Satanas.
Kanana, "Nan mangakew et adi
mabalin ay songgep isnan baey
nan napigsa ay ipogaw ay mang-ala
isnan napateg ay kowana no adina
omon-ona ogden siya tapno mabalin
ay alaena nan kayatna.
28 Tet-ewa nan kanak ken dakayo,
mabalin ay mapakawan am-in
nan basbasol di ipogaw ken Apo
Dios ya nan kankananda ay ngawi
maipanggep ken siya
29 ngem nan komalkali is ngawi
maipanggep isnan Ispirito Santo et
adi mabalin ay mapakawan ay eng-
enggana."
30 Siya di nan songbat Jesus tay
wada nan mangwani en nan kabae-
lana et baken nan Ispirito Santo is
nang-idya nodi si Satanas.

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mat. 12:46-50; Luc. 8:19-21

31 Dat domateng da inan Jesus ya
nan bebsatna. Wadada isnan pan-
tew dadat ipaayag si Jesus.
32 Dat kanan nan ipogaw ay man-
glilikob ken siya, "Wada da inam
ya nan bebsatmo isnan pantew ay
mangpaay-ayag ken sik-a."
33 Dat kanan Jesus, "Owen, ngem
sinoda pay nan inak ya nan beb-
satko?"
34 Danat tamaangen nan deeyday
tomotokdo danapay kanan, "Ilanyo,
naayda nan kanegko ina ya bebsat
35 tay am-in nan mamati dada-
pay ikkan nan layden Apo Dios et
kanegko gedan ina ya bebsat."

4

Nan Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Luc. 8:4-15

1 Kasin nin-isolo si Jesus isnan
benget di baybay daet madagop nan
kaipoipogaw isonga tinmokdo si Je-
sus isnan bangka ay wada isnan
danom dapay nan kaipoipogaw et
wadada isnan benget di baybay.
2 Adoado nan insolon Jesus is-
nan pangngalig. Dat men-isolo et
kanana,
3 "Dengngenyo pod. Wada nan am-
ama ay en ninbonobon isnan om-a.
4 Idi insapowakna nan bonobon
dat maekdag nan tap-ina isnan daan
dat topken nan koyat.

5 Nan tap-ina et naekdagda is-
nan kabatbatowan dadat dalas ay
tomobo
6 ngem idi naagewanda dadat
maango tay nalabaw nan lin-
mamotanda.
7 Nan tap-ina et naekdagda is-
nan ginsatan ay sibit dat solinen di
sibit nan tinmobo et mateyda isonga
egayda bomgas.
8 Nan tap-ina et naekdagda isnan
gawis ay lota dadat tomobo dada-
pay menliliton et bomgasda am-in.
Wada nan binomgas is sin-gagsot,
nan tap-ina et sag-eenempoo ya nan
tap-ina et sagtotlompoo.
9 Dakayo ay mangdedenge isnan
sodokko et dengngenyo no waday
ingayo."
10 Kinmaan nan adoado ay ipogaw
dapay san deeyda ay simpoo ya
dowa ay papasolot Jesus ya nan tap-
in di ipogaw ay nabay-an et inpootda
ken Jesus no ngan nan kayat ay
kanan nan sinodokna.
11 Dat kanan Jesus, "Owen,
naipagtek ken dakayo nan egay
naipagtek id kasin ay maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios. Ngem
isnan tap-ina et pangngalig nan ik-
ikkak ay mangisolo ken daida.
12 Isonga iilanda ngem adida
getken nan tet-ewa ya dedengn-
genda ngem adida maawatan tay
adyanda ay somagong ken Apo Dios
ta mapakawan nan basolda."
13 Danat sooten ken daida, "Ay
adiyo es maawatan nan naay sin-
odokko? Into pay ngalod esayo
ikkan ay mang-awat isnan tap-in
di sodsodok? Nan kanan nan sin-
odokko et siya na.
14 Nan kalin Apo Dios et siya nan
inbonobona.
15 Nan daan ay natekdagan di
bonobon et siya nan kaneg nan
ipogaw ay mamannge isnan kalin
Apo Dios dat omey si Satanas et
kaanena isnan nemnemna san din-
ngena tapno adina patiyen.
16 Nan kabatbatowan et kanegna
nan mangdenge ya men-gasgasing
ay mangdawat isnan kalin Apo Dios
17 ngem adi lomamot isnan nem-
nemna isonga patiyena is sin-awyan
danat dokogan ay dagos no mapali-
gatan gapo isnan pammatina.
18 Nan ginsatan ay sibit et kanegna
nan mangdenge isnan kalin Apo
Dios
19 ngem makolkol nan nemnemna
tay wedweda nan bomaknangana ya
nan men-gasgasingana is nenemne-
mena dapay omanap kayet is tap-in
di mangipagasing ken siya. Isonga
adi bomgas tay nasolin nan kalin
Apo Dios et kalingkingana.
20 Ngem nan gawis ay lota ay
natekdagan di bonobon et kanegna
nan ipogaw ay mangdedenge isnan
kalin Apo Dios danat is-ek ay gawis
isnan nemnemna danapay itoltoloy
ay mangpatpati engganay bomgas
isonga nan kaad-adon nan gawis ay
ik-ikkana et siya nan kaneg nan be-
gasna."

Nan Naipatang Ay Silaw
Luc. 8:16-18

21 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"No pasgedan tako nan silaw, ayke
tako ippey isnan timba wenno isnan
silok di kama? Ipatang tako adi
tapno makasilaw.
22 Siya abes nan kaneg nan epdas
naikkan ay olay egay kagtek et awnit
magtek met laeng.
23 Dakayo ay mangdedenge,
dengngenyo ngalod no waday in-
gayo.
24 Masapol ay ikkanyo nan din-
ngeyo tay no siya nan ikkanyo et am-
amed mataptapiyan nan panang-
awatyo isnan dengdengngenyo.
25 Tay nan mamati isnan isolsolok
ta maawatana et taptapiyan Apo
Dios nan getkena. Ngem nan adi
mangidnge et olay nan atiatik ay
getkena et mamaid."

Nan Ikkan Nan Mentolayan Apo Dios Ay Somika
Mat. 13:31-35; Luc. 13:18-19

26 Kasin ninsodok si Jesus ay mang-
wani, "Nan ikkan nan mentolayan
Apo Dios ay somika et kaneg nan

ikkan di esek ay tomobo ay adi
kagtek.
27 Tay no epdas inis-ek di ipogaw
et kigad san esek ay tomobo tay olay
no ngan di ik-ikkan san nin-esek ay
maseyep wenno bomangon siya et
tomobo kayet nan inis-ekna ay adi
kagtek nan inikkana ay tinmobo.
28 Nan lota nan makigad isnan am-
in ay tomobo. Bomgi nan esek dat
tomobo dat maliton dat bomgas.
29 Mo pay mensedang dat kanan
nan nin-esek, 'Entako men-ani.' "
30 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Naay nan kaiyaligan nan kaneg nan
mentolayan Apo Dios ya nan adoado
ay awnit maitapi ken siya.
31 Nan kanegna et nan kateteenan
ay bowa.
32 Ngem no nais-ek dat tomobo et
siya nan kadakkelan ay kaiw isonga
malilinongan nan bomaey ay koyat."
33 Adoado nan kaneg tona ay
sinodsodok Jesus isnan ipogaw
maipanggep isnan kalin Apo Dios.
Insolona isnan getkena ay mabalin
ay maawatanda.
34 Maid polos nin-isolowana ay
egay ninpangngalig. Ngem no
makekedengda isnan papasolotna
danat ikwani am-in nan kayatna ay
kaliyen ken daida.

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom

Mat. 8:23-27; Luc. 8:22-25

35 Nagisbet pay dat kanan Jesus
isnan papasolotna, "Entakot isnan
bas-ang nan baybay."
36 Dadat taynan nan adoado ay
ipogaw et menloganda issan bangka
ay nintotokdowan Jesus et omeyda
am-in. Wada gedan nan tap-in di
bangka ay nangboboweg ken daida.
37 Dat domateng nan napigsa ay
dagem dat menkeyasaw nan danom
et maisepyat isnan bangka et ngan-
ngani ay malimonda.
38 Dapay maseseyep kayet si Jesus
isnan solin di bangka ay ninpopon-
gan. Dadat bangonen ay mangwani,
"Apo, ay maseseyepka kayet dapay
naay malimon tako?"
39 Dat bomangon si Jesus et bili-
nena nan dagem ya danom ay mang-
wani, "Ikin-eyo." Dat ikin-en nan
dagem dapay omneng nan danom.
40 Danat kanan isnan papasolotna,
"Dakayon omegyat? Atiatik obpay
nan talekyo ken sak-en."
41 Nasdanasdaawda isnan inikkana
dadat men-asikwani, "Manakabalin
obpay si tona tay tongpalen nan
dagem ya nan danom nan kanana."

5

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito

Mat. 8:28-34; Luc. 8:26-39

1 Inomdan da Jesus isnan demang
di baybay isnan lakon di Geraseno
2 et issan dinmakaanda isnan
bangka dat sab-aten nan am-ama ay
kinapet di anito.
3 Tawaw nan inidyada ken siya
isonga nan lil-iyang ay kad-an di
natey nan nintet-eeana. Maiwed
makaikawe ken siya olay mo kawa-
landa.
4 Namin ado ay binalbalodda
nan ledengna ya nan sikina ngem
apedna soksokpoten nan kawal
di ledengna danapay engewen
nan balod di sikina. Maiwed
makaipakin-e ken siya.
5 Inagew ya linabi ay menbogbo-
gaw isnan liyang ya nan bilig dapay
apedna tegtegtegen nan awakna is
bato.
6 Issan nang-il-ana ken Jesus et
naiyaaddawi siya isonga dat tomag-
tag et en ninlokbob isnan sagang
Jesus.
7-8 Dat kanan Jesus, "Sik-a ay anito,
taynam siya." Dat menbogaw san
am-ama, "Jesus ay Anak Apo Dios
ay kangatowan, ay ngan di ngotom
ken sak-en? Maseg-angka ta adika
mangdosdosa."
9 Dat sooten Jesus isnan anito,
"Sino nan ngadanmo?" Dat kanan
nan anito, "Nan ngadanko et Linibo
tay adoado kami."

10 Dat menseg-ang nan kaanian-
ito ta adina palayawen daida isnan
lakon di ili ay deey.
11 Adoado ay beteg nan mangman-
gan isnan deey pondag
12 isonga dat kanan nan anito ken
Jesus, “Ipalobosmo ta nan deeyday
beteg nan kaptenmi.”
13 Dat ipalobos Jesus et taynanda
san am-ama et kaptenda nan ka-
betebeteg. Dat kanega naong-ong
san kabetebeteg et asida tatagtag ay
omey isnan deppas dadat matekdag
am-in isnan baybay et malimonda.
Waay doway libo nan kabibilang san
beteg ay natey.
14 Dat maboka nan menbanbantay
isnan kabetebeteg dadat asitatagtag
ay omey mangibaga isnan kailiili.
Dat omey san deeyday nangdenge ta
ilaenda mo ngan nan inommat.
15 Dadat datngan da Jesus dadapay
ilaen san am-ama ay kinapet di anito
ay ninbabado dadlo dapay ginmawis
nan nemnemna. Dadat menkakik-
ibtot.
16 Dat sodoken san nang-ila nan
inommat isnan am-ama ya nan ka-
betebeteg ken daida.
17 Dadat ipapati ay komaan da Je-
sus isnan ilida gapo isnan inommat.
18 Sinmagong pay da Jesus isnan
bangkada dat menseg-ang nan am-
ama ay kinapet di anito ken Jesus ta
makkey koma ken daida.
19 Ngem dat iyadin Jesus et
kanana, “Somaaka bawet ta ibagam
isnan agiyo nan gawis ay inikkan
Apo Dios ya nan nangseg-angana
ken sik-a.”
20 Dat somaa san am-ama et
ipagtekna isnan lakon di Decapolis
nan inikkan Jesus ken siya. Et
nasdaaw am-in nan ipogaw.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina

Mat. 9:18-26; Luc. 8:40-56

21 Issan nanggedangan da Jesus
isnan baybay ay omey isnan de-
mangna et nadagop nan adoado ay
ipogaw isdi.
22 Dat domateng nan am-ama ay
kangadan is Jairo ay esay apon di
sinagoga. Inmey ken Jesus dat men-
palintomeng isnan sagangna
23 et menseg-ang ken siya en, “Apo,
matmatey nan anakko. Omalika kad
ta gen-am siya ta gomawis.”
24 Dat makkey si Jesus dapay
omon-onod kayet nan kaipoipogaw
ay mang-al-alibongbong ken siya.
25 Wada gedan nan in-ina isdi ay
egay somalsaldeng nan basana is
simpoo ya doway tew-en.
26 Dadama ay naligatan isnan
adoado ay nang-ag-agas ken siya et
naamin nan kokwana dapay kayet
adi kaagasan nan sakitna nodi ket
aped masepsep.
27 Dinngena nan damag ay
maipanggep ken Jesus isonga dat
omey isnan dodokogan Jesus danat
sikgaden nan badona.
28 Tay kanana isnan nemnemna
en, “Olay no apedak sikgaden nan
badona et gomawisak.”
29 Idi sinikgadna nan badon Jesus
dat masanaldeng nan basana danat
liknaen ay nakaan nan sakitna.
30 Dat liknaen abes Jesus ay wada
nan pinagawis nan panakabalina
danat sagongen nan kaipoipogaw et
sootena, “Ay sino nan nangsikgad
isnan badok?”
31 Dat kanan nan papasolotna,
“Iilam ay kaipoipogaw nan mang-al-
alibongbong ken sik-a. Damen kayet
sooten mo sino nan nangsikgad is-
nan badom?”
32 Ngem nintamaang kayet ay
mangimatmaton mo sino nan
nangsikgad ken siya.
33 Gintek san in-ina nan inommat
isnan awakna dat omey ay men-
paypayegpeg is egyatna. Dat men-
palintomeng isnan sagang Jesus et
ibagana nan tet-ewa.
34 Dat kanan Jesus ken siya, “Ina,
ginmawiska gapo isnan pammatim
ken sak-en. Somaaka ay menlam-
lamnin tay adi kasin somagsagong
nan sakitmo.”

35 Daan ay mentoytoya da Jesus
issan in-ina dat domateng nan na-
gapo issan baey Jairo et kananda
ken siya, “Somaa tako bawet Jairo, ta
adim taktaken nan Apo tako.” Danat
getken ay natey et san anakna.
36 Ngem dinngen Jesus san kin-
wanida danat kanan ken Jairo,
“Adika menseseg-ang. No waday
talekmo ken sak-en et awnit go-
mawis siya.”
37 Kedeng da Pedro ya nan sin-
ag-i ay da Santiago ken Juan is
pinakkeyna ken siya.
38 Idi inomdanda isnan baey Jairo
dadat dengngen nan ngalawngaw ya
nan agan di ado ay ipogaw.
39 Dat songgep si Jesus et kanana
ken daida, “Dakayon menngalawn-
gaw ya men-ag-aga? Egay katey nan
sana ay onga nodi aped maseseyep.”
40 Dadat sayoten siya isonga dat
pabalaen Jesus daida danat ayagan
san tolo ay papasolotna ya nan
sin-asawa ay kaanak issan onga et
omeyda isnan kad-an san onga.
41 Dat gen-an Jesus nan ledeng san
onga danapay kanan isnan kalida,
“Talita kom.” Nan kayatna ay kanan
et, “Ibangonmo ay anakko.”
42 Dat mabanangon san babassang
ay simpoo ya dowa nan tew-ena et
mendaan. Dat masdamasdaaw nan
kaipoipogaw.
43 Dat ipoot Jesus ken da amana
ya nan inana ta adida ap-apaten is-
nan ipogaw danapay ibaga en paka-
nenda san onga.

6

Adi Patgen Nan Kailiyan Jesus Siya
Mat. 13:53-58; Luc. 4:16-30

1 Kinmaan da Jesus ya nan papa-
solotna isdi dadat somaa isnan ilina.
2 Isnan Sabado dat men-isolo si
Jesus isnan sinagoga et masdaaw
nan adoado ay wada isdi ay nangde-
denge dadat kanan, “Into nan aped
nang-alaan tona isnan isolsolona?
Into ngen nan inikkana ay nang-ala
isnan silibna? Kaskasdaaw pay am-
in nan ik-ikkana.
3 Ay baken kad siya san alawagi
ay anak Maria ya besat da Santiago,
Jose, Judas ya si Simon? Wada pay
nan bebsatna ay bababai id isna.”
Isonga dadaet adi mamati ken siya.
4 Dat kanan Jesus ken daida, “Am-
in ay ipogaw et patpatgenda nan
mamadto ay bakenda kailiyan ngem
nan osto ay kailiyanda et adi patpat-
gen nan kakailiyana ya nan pang-
bona ya nan bebsatna.”
5 Gapo tay adida mamati ken siya
et egay omipaila si Jesus is ado ay
kaskasdaaw. Kedeng nan atiatik
ay masasakit ay mamati ken siya is
ginen-ana ta makaan nan sakitda.
6 Nasdaaw si Jesus tay adi patiyen
nan ipogaw siya.

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Simpoo Ya Dowa Ay Papasolotna
Mat. 10:5-15; Luc. 9:1-6

Inmey si Jesus isnan kailiili ay
men-is-isolo
7 danat ayagan nan simpoo ya
dowa ay papasolotna et ibaana daida
ay sindodwa et inagtana daida is
panakabalin ay mangipakaan is an-
ito.
8 Danat ibaga ken daida ta ke-
deng nan soksokodda is gegen-
anda isnan menbaatanda. Adida
mensengsenget, mensangsangi ya
adida omikawkawit is siping
9 ya adida omikawkawit is men-
sokatanda ya sapatos.
10 Kinwanina pay ken daida en,
“No waday mangsangaili ken dakayo
isnan baeyda dakayot adi men-at-
aton engganay taynanyo nan ili ay
deey.
11 Ngem no adida idnge dakayo
isnan ili ay omayanyo dakayot
komaan dayopay pokpoken nan
tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay
adyanda nan isoloyo.”
12 Dat omey nan papasolotna
ay mangibagbaga isnan ipogaw ta
dokoganda nan basbasolda.

13 Inpakaanda nan adoado ay an-
ito dadapay lanaan nan wada nan
sakitda ta pagawisenda daida.

Nan Nateyan Juan ay Menbon-
bonyag
Mat. 14:1-12; Luc. 9:7-9

14 Gintek et am-in nan ipogaw nan
ik-ikkan Jesus tay nasodsodok isonga
dinngen et Herod ay alin di Judio
nan maipanggep ken Jesus. Wada
nan nangwani, "Nan naay ipogaw
et si Juan ay din ninbonbonyag ay
kasin natago isonga mabalin ay ik-
ikkana nan kaskasdaaw."
15 Nan tap-in di ipogaw abes et
kananda en siya si Elias ay kasin
natago. Nan tap-ina et kananda en
si Jesus et mamadton Apo Dios ay
kaneg nan deeyda ay mamadto id
kasin.
16 Ngem isnan nangdedengngan
Herod isnan inikkan Jesus danat
kanan, "Nan ipogaw ay deey et si
Juan ay pinapotok ay kasin natago."
17-18 Kinwanin Herod di tay siya
nan nangipabalod ken Juan id kasin
tay iniyaw Juan siya isnan nang-
asawaana isnan aydona ay si Hero-
dias dapay daan nan asawana ay
innodin Herod ay si Felipe.
19 Isonga dat nakaliget si Herodias
ken Juan et laydena ay ipapatey siya.
Ngem adi mabalin
20 tay iyegyat Herod od si Juan tay
getkena ay gawis nan kaipogaw Juan
isonga inbalbaliwana. Makokolkol
nan nemnem Herod no dedengn-
gena nan kankanan Juan ngem lay-
dena kayet ay dengngen.
21 Dat omdan nan agew ay
lagsakanda nan naiyanakan Herod
danat paayagan am-in nan oopisyal
ya nan ap-apon di soldado ya
nan kakadangyan id Galilea. Et
siya nan nawayaan Herodias ay
mangipapatey ken Juan
22 tay dat songgep nan anak Hero-
dias ay babassang ay mensala. Dat
gomasing da Herod ya nan ib-ana
isonga danat kanan isnan babas-
sang, "Ngan nan laydem? Ibagam ta
idyak ken sik-a."
23 Dalos ninsapata ay mangwani,
"Olay ngan di ibagam et idyak olay
mo nan kagedwan di kinakadan-
gyanko."
24 Dat bomala nan babassang et
sootena ken inana en, "Ay ngan di
dawatek?" Dat kanan inana en, "Nan
olon Juan ay Menbonbonyag nan
dawatem."
25 Dat ikakamon tet-ewa san
babassang ay songgep et ibagana
ken Herod en, "Laydek ay paiyalim
nan olon Juan ay Menbonbonyag ay
napapalato."
26 Menseseg-ang nan ali ngem
gapo tay adoado nan nangdedenge
isnan sapatana et mabain ay tek-
nena nan kinwanina.
27 Isonga dagos ay binaana nan
esay soldado ta alana nan olon Juan.
Dat omey et potowana nan olon Juan
isnan pagbalodan.
28 Danat ippey nan olo isnan palato
et idyana isnan babassang danat es
idya ken inana.
29 Idi dinngen nan papasolot Juan
nan inommat dadat omey alaen nan
awakna et ikaobda.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Li-
may Libo Ay Ipogaw
Mat. 14:13-21; Luc. 9:10-17; Juan
6:1-14

30 Sinmagong nan papasolot Jesus
ay binaana dadat ibaga am-in nan
inik-ikkanda ya nan insolsoloda.
31 Dat kanan Jesus ken daida,
"Ikekedeng tako ay omey isnan maid
ipogaw ta omilleng kayo is sin-
awyan." Tay adoado nan om-omey
isnan kad-anda et maid wayada is
ikkanda ay mangan.
32 Dadat menlogan isnan bangka
ta makekedengda koma isnan
omayanda.
33 Ngem inmamatonan kayet nan
ado ay ipogaw nan ninlologan isnan
bangka isonga dadat tomagtag ay
magapo isnan il-ilida et las-iyanda
daida et omon-onada isnan omayan
da Jesus.
34 Idi domaka da Jesus dadat ilaen
nan kaipoipogaw dat maseg-ang ken

daida tay kanegda kalnilo ay maid
mang-ay-ayowan ken daida. Danat
ilogi ay men-isolo et adoado nan
insolsolona ken daida.
35 Masdem pay dat omey nan
papasolotna ken siya ay mangwani,
“Naay masdem datakopay wada
kayet isnan pondag.
36 Ibagam et ken datona ta was-
in omey isnan naisagsag-en ay il-ili
ya isnan bab-aey isnan ilit ta enda
lomako is kanenda.”
37 Ngem kinwanin Jesus ken daida,
“Dakayo nan mangpakan ken daida.”
Dadat sooten, “Ay enkami lomako is
tinapay is pasal di dowanggasot ay
ipakanmi ken daida?”
38 Danat sooten ken daida, “Kaat
nan tinapay ay wada ken dakayo?
Kadya enkayo ilan.” Enda pay ilan
dadat kanan, “Limlima ay tinapay
ya dod-owa ay ikan nan wada et
kedeng.”
39 Danat patokdowen nan kaipoi-
pogaw isnan logam et malikobda.
40 Nalikob nan tap-ina is sin-gagsot
ya nan tap-ina is sinlilmampoo.
41 Dat alan Jesus san limay tinapay
ya nan doway ikan dat mentangad id
daya et men-iyaman ken Apo Dios.
Danat amam-asen et idyana isnan
papasolotna et iwatwatda. Danat es
ipawatwat nan ikan ken daida.
42 Dadat mangan am-in et nab-
sogda
43 dapay napno kayet nan simpoo
ya doway lowa isnan tinogopda ay
nabay-an ay tinapay ya ikan.
44 Waay limay libo ay lalalaki san
nangan isdi ay egay kaibilang nan
oongong-a ya bababai.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mat. 14:22-33; Juan 6:16-21

45 Nakwas di dat ibagan Jesus is-
nan papasolotna ta menloganda is-
nan bangka ta omon-onada ay omey
isnan demangna ay id Betsaida ta
danapay es pasaaen nan ipogaw ay
nadadagop isdi.
46 Nakapakadada pay ken siya dat
omey si Jesus isnan bilig ta men-
lowalo.
47 Nalabi et dapay daan nan papa-
solotna isnan tengan di baybay ya si
Jesus et daan es isnan bilig.
48 Dat ilan Jesus daida ay adida
makaipadaan isnan bangka tay
napigsa nan dagem. Natan-o pay
dat mendaan si Jesus isnan danom
ay mangsab-at ken daida. Laosana
koma daida
49 ngem inilada siya ay mendad-
aan isnan danom dat palalo nan
egyatda tay kananda en waay anito.
Dadat kabanogaw
50 is egyatda issan nang-il-anda
am-in ken siya. Ngem dat komali si
Jesus ken daida ay mangwani, “La-
ton, laton sa. Sak-en na. Adi kayo
omegyat.”
51 Dat somakyat isnan bangka et
kasanaldeng nan dagem. Dadat am-
amed masdaaw
52 tay adida maawatan nan
kabaelan Jesus olay no inilada nan
inikkana ay nangipaad-ado isnan
tinapay tay adida makaipasnek ay
gawis isnan nemnemda.

Nan Nin-agasan Jesus Id Gene-saret
Mat. 14:34-36

53 Nakagdangda pay et omdanda
isnan dagan di Genesaret dadat
ipad-an nan bangkada isnan lota is-
nan benget di baybay.
54 Issan dinmakaanda dat inmato-
nan ay dagos nan ipogaw si Jesus
55 dadat asitatagtag isnan bab-aey
ay kad-an di masakit ta dangeyenda
daida ay mangyey isnan olay intoy
getkenda ay kad-an Jesus.
56 Et olay mo into nan omayan Je-
sus ay dadakkel ay ili wenno baban-
eg ya olay mo isnan bab-aey isnan
ilit et inyeyda kayet nan masaksakit
isnan malkitan di ili ay inmayana.
Dadapay menseg-ang ken siya ta
olay kedeng nan benget nan badona
is sikgaden nan masaksakit daet am-
in ay nangsikgad et ginmawisda.

7

Nan Nateknan Nan Insolsolon Nan Fariseo Isnan Linteg Apo Dios
Mat. 15:1-9

1 Nakilikob ken Jesus nan deeyda
Fariseo ya nan men-is-isolo isnan
linteg ay nagapo id Jerusalem.
2 Dadat ilaen ay egay ninboo nan
tap-in di papasolot Jesus esadapay
mangan ay kaneg nan ogalin di Ju-
dio.
3 Tay nan Fariseo ya nan tap-in
di Judio et adida mangan no adida
menboo omon-ona ta makaan nan
lawada tay siya nan ogalin din alal-
apoda.
4 Nan esa pay et adida kanen nan
minalkitanda engganay owasanda
omon-ona. Et wada pay nan
nateketeken ay ogalida isnan mang-
owasanda isnan tasa ya nan banga
ya nan kandiloda.
5 Isonga san deeyda ay Fariseo ya
nan men-is-isolo isnan linteg et kin-
wanida ken Jesus en, “Dan adi tong-
palen nan papasolotmo nan ogalin
di alal-apo tako? Tay manganda da-
pay adida menboo omon-ona dapay
lawa.”
6 Dat kanan Jesus ken daida,
“Tet-ewa nan kalin Apo Dios ay
maipanggep ken dakayo ay agin-
sosolot ken siya isnan inpasolatna
ken Isaias id sang-adom ay mang-
wani en,

‘Nan naayda ay ipogaw et day-
dayawenda sak-en isnan
kalida ngem addaaddawi nan
nemnemda ken sak-en.
7 Maid kapaayan nan mangday-
dayawanda ken sak-en tay nan isol-
soloda et nan aped bilin di ipogaw
dadat aped kankanan en siya nan
lintegko.’

8 Et tet-ewa ay ik-ikkanyo nan
insolat Isaias ay naay tay baybay-
anyo nan linteg Apo Dios tapno
tongpalenyo nan isolon nan aped
ipogaw.”
9 Danat itoloy ay mangwani,
“Ipipinoyo ay mangisiksikap isnan
kaadyan nan linteg Apo Dios ta nan
ogaliyo nan ik-ikkanyo.
10 Tay inbagan din si Moses isdin
inpasolat Apo Dios ken siya en, ‘Mas-
apol ay tongpalenyo da amayo ken
inayo,’ ya kanana gedan en, ‘Nan
komali is ngawi isnan amana wenno
inana et maipapatey.’
11 Ngem nan apedyo isolsolo et
kananyo en mabalin ay alaen nan
ipogaw nan ibadangna koma isnan
amana ya inana dat menlason ken
daida en, ‘Korban nan naay,’ et siya
nan mangwaniyana en intedna et
san inalana ken Apo Dios.
12 No siya di nan ikkana dayot
tet-ewa itan-oy nan adina et mang-
badangan ken da amana.
13 Isnan mang-ik-ikkananyo is
dana et dokdokoganyo nan linteg
Apo Dios tay nan isolsolon di ipogaw
nan apedyo tongtongpalen ya ado
pay nan kaneg tona ay ik-ikkanyo.”

Nan Mangipangawi Isnan Ipogaw
Mat. 15:10-20

14 Kasin inayagan Jesus nan
ipogaw danat kanan ken daida,
“Am-in kayo et dengngenyo ta
maawatanyo nan ibagak.
15 Baken nan songgep isnan topek
di ipogaw is mangipangawi ken siya
nodi nan bomala isnan topekna.
16 Dakayo ay mangdedenge et
dengngenyo no waday ingayo.”
17 Dadat taynan nan ipogaw et
songgepda isnan baey. Dat sooten
nan papasolotna no ngan nan kayat
ay kanan san kinwanina.
18 Danat kanan, “Ay adiyo es
maawatan? Ay adiyo getken ay
baken nan songgep isnan topek di
ipogaw is mangipangawi ken siya?
19 Tay nan makan et baken nan
nemnemna is omayana nodi omey
isnan egesna dat bomala kasin.” Is-
nan nangwaniyan Jesus isdi et siya
nan mang-itdowana en maid lawa
isnan makan.
20 Danat itoloy ay mangwani, “Nan
ngawi ay kali ay bomala isnan topek

ya nan ngawi ay ikkana et siya nan
mangipangawi isnan ipogaw.
21 Tay nan nemnem di ipogaw
nan magapgapowan nan am-in ay
dakes ay ik-ikkana ay kaneg nan
lomalaki ya nan mamabai, nan
mangakew, nan pomapatey, nan
makikamkamolala,
22 nan men-ag-agom ya nan am-
in ay natkenatken ay sokil. Ma-
gapo am-in dadi isnan nemnem.
Wada abes nan men-al-allilaw,
nan somisikap, nan men-ap-apal,
nan men-ap-apos, nan men-et-
etek ya nan adi mang-osal isnan
nemnemna.
23 Datona am-in nan ngawi ay ik-
ikkan di ipogaw ay magapo isnan
nemnemda et siya dana nan mangi-
pangawi isnan ipogaw."

Nan Nangbadangan Jesus Isnan Baken Judio
Mat. 15:21-28

24 Kinmaan si Jesus isdi dat omey
isnan sakop di Tiro. Dat songgep
isnan esay baey tay adina layden
ay waday mangtek isnan kad-ana
tasiyay makailleng ngem adi kabalin
ay men-gago.
25 Wada nan esay in-ina isdi ay ki-
napet di anito nan anakna ay babai.
Issan nangdengngana ay wada si Je-
sus isdi dat omey menpalintomeng
isnan sagangna.
26 Baken Judio san in-ina tay id
Fenisia id Siria nan ilina ngem
ninseg-ang kayet ken Jesus ta paga-
wisena nan anakna.
27 Ngem dat kanan Jesus, "Masapol
ay mangan nan an-ak omon-ona tay
baken osto no maipakan nan kanen
di an-ak isnan aso."
28 Naawatan nan in-ina nan kin-
wanina ay masapol ay badangana
nan Judio esanapay badangan nan
tap-in di ipogaw isonga danat kanan,
"Owen Apo, ngem olay nan aso et
kanenda nan kamogay nan an-ak."
29 Dat kanan Jesus, "Osto nan in-
songbatmo. Somaaka tay kinmaan
nan anito et ginmawis nan anakmo."
30 Dat somaa nan in-ina et dat-
ngana nan anakna ay maseseyep is-
nan kama tay tet-ewa ay tinaynan
nan anito.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Awew

31 Tinaynan Jesus id Tiro danat
laosan id Sidon ya id Decapolis et
omey kasin isnan baybay id Galilea.
32 Dat wadada nan mangyey isnan
am-ama ay awew dadat menseg-ang
ken Jesus ta gen-ana siya.
33 Dat ayagan Jesus san awew
et omeyda ay dowa isnan kamaid
ipogaw. Dat pay-en Jesus nan go-
motna isnan ingan san am-ama dat
mentobba danat kapposen nan dilan
san am-ama.
34 Dat mentangad id daya et
menpog-es danapay kanan isnan
kalida, "Eppata." Nan kayatna ay
kanan et makadngeka.
35 Dat tet-ewa makadnge ya
makadiladil dapay domawes nan
menkaliyana.
36 Dat ibilin Jesus ta adida sod-
sodoken nan inommat. Ngem
am-amedda sodsodoken nan inik-
ikkana.
37 Nasdanasdaaw san nangde-
denge dadat kanan, "Ay-ay. Gaw-
igawis am-in nan ik-ikkana. Olay
nan natoweng et makadngeda ya
nan omel et makakalida."

8

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Epat Ay Libo Ay Ipogaw
Mat. 15:32-39

1 Isnan namingsan ay agew et
kasin nadagop nan adoado ay
ipogaw ken Jesus dat naamin nan
kanenda. Dat ayagan Jesus nan
papasolotna et kanana ken daida,
2 "Maseg-angak isnan ipogaw ay
naayda tay tolo ay agewda isna da-
pay naamin et nan baonda.
3 No ipasaak daida dadapay egay
nangan et waay maolawda is owatda
isnan daan dapay addaaddawi nan
saaen nan tap-ina."

4 Dat kanan nan papasolotna, “Into
pay nan mang-al-an tako is makan
isnan naay bilig?”
5 Dat kanan Jesus, “Kaat nan tina-
pay ay wada ken dakayo?” “Pitpito,”
kinwanida.
6 Dat ipatokdon Jesus nan kaipoi-
pogaw danat alaen san tinapay et
men-iyaman ken Apo Dios danat
amam-asen danat ipawatwat isnan
papasolotna ta kanen san kaipoi-
pogaw.
7 Wada gedan nan nagabis ay
baban-eg ay ikan. Dat men-iyaman
ken Apo Dios danat ipawatwat es
isnan kaipoipogaw.
8-9 Waay epat ay libo nan kabibi-
langda ay nangan dadapay nab-
sog. Dadat togopen nan nabay-an
et napno nan pito ay lowa. Danat
pasaaen nan kaipoipogaw.
10 Dat menlogan da Jesus isnan
bangka et omeyda isnan sakop di
Dalmanuta.

Nan Nindawatan Nan Fariseo Ken Jesus Is Kaskasdaaw

Mat. 12:38-42, 16:1-4

11 Dinmateng nan Fariseo ay men-
soot ken Jesus ta padpadasenda siya.
Kananda en omipaila is kaskasdaaw
ay mangipaila ay siya nan tet-ewa ay
inbaan Apo Dios.
12 Ninpog-es si Jesus danat kanan,
“Dan aped is kaskasdaaw nan daw-
dawaten nan ipogaw id wani ay
timpo? Tet-ewa nan ibagak ay maid
polos maipaila is kaskasdaaw ken
dakayo.”
13 Dat taynan et da Jesus daida
isdi dadapay kasin menlogan isnan
bangka et omeyda isnan demangna.

Nan Inbagan Jesus Ta Makailanda Nan Baken Osto Ay Maisolsolo

Mat. 16:5-12

14 Kinalingkingan nan papasolot
Jesus ay omala is baonda et es-esa
ay tinapay nan inkakawitda isnan
bangka.
15 Dat bagbagaan Jesus daida
ay mangwani, “Makail-ilanyo nan
bobod Herod ya nan deeyda ay
Fariseo.”
16 Dat men-asikwani nan papa-
solotna en, “Waay kinwanina di tay
kinalingkingan tako ay omala is
baon.”
17 Gintek Jesus nan kankananda
danat kanan, “Dayon aped ap-apaten
nan kamaid di baonyo? Ay adi kayo
kayet maawatan nan kabaelak? Ay
maid maiyoloyo?
18 Wada nan iilanyo dayopay
adi maimatonan. Wada nan de-
dengngenyo dayopay adi maawatan.
Ay kinalingkinganyo
19 din limay tinapay ay inpaad-
adok ta komdeng isdin limay libo ay
ipogaw? Kaat ay lowa din nangto-
gopanyo isdin nabay-an?” “Simpoo
ya dowa,” kinwanida.
20 “Din pay es pito ay tinapay ay
inpaad-adok ta komdeng isdin epat
ay libo ay ipogaw et kaat ay lowa
din nabay-an isdi?” “Pito ay lowa,”
kinwanida.
21 Danat kanan, “Ay adiyo kayet
maawatan ay baken makan nan
kankanak nodi nan baken osto ay
isolsolon di Fariseo?”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakowap

22 Inmey da Jesus id Betsaida dat
wada nan nangyey ken siya isnan
kowap dadat menseg-ang ta kap-
posena nan matana ta makaila.
23 Dat pedngen Jesus et ipangona
isnan benget di ili. Dat tobbaan Jesus
nan matana danat kapposen. Danat
sooten, “Ay waday mailam?”
24 Daet mentamaang san kowap
danat kanan, “Wada. Iilak nan
ipogaw ngem kanegda kaiw ay
mendad-aan.”
25 Dat kasin kapposen Jesus nan
matana. Dat menbotag san kowap et
pinmat-a dadlo nan iilaena.
26 Dat pasaaen Jesus ay mangwani,
“Somaaka ngem adika somagsagong
isnan ili ay tinaynanta.”

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus

Mat. 16:13-20; Luc. 9:18-21

27 Inmey si Jesus ya nan papa-
solotna isnan kailiili id Cesarea Fe-
lipe. Issan nindad-aananda dat
sooten Jesus en, “Ay ngan nan pang-
wanin nan ipogaw ken sak-en?”
28 Dadat kanan, “Wada nan mang-
wani en sik-a din si Juan ay Men-
bonbonyag. Nan tap-in di ipogaw et
kananda en sik-a din si Elias dapay
kanan nan tap-ina en sik-a nan esa
isdin tap-in di mamadton Apo Dios.”
29 Dat sooten Jesus ken daida,
“Dakayo pay abes, ay ngan nan pang-
waniyo ken sak-en?” Dat kanan Pe-
dro, “Sik-a si Kristo ay Anak Apo Dios
ay inbagana en awnit omali ay men-
apo.”
30 Dat bilinen Jesus daida ta adida
ibagbaga isnan olay sino ay ipogaw.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Menligatana
Mat. 16:21-23; Luc. 9:22

31 Inlogin Jesus ay men-isolo ken
daida ay masapol ay mapaligatan
siya ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
tay nan aamam-an di Judio ya nan
menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg et awnit
adyanda siya dadapay ipapatey siya
ngem is katlon di agew et matago
kasin.
32 Inpootna pay ay mangibaga. Dat
ipagay-ed Pedro siya et yamyamana
si Jesus gapo isnan inbagana ken
daida.
33 Dat menligos si Jesus danat
ilan nan papasolotna danapay abes
yamyaman si Pedro et kanana, “Tay-
nam sak-en tay nan kinwanim et
kalin Satanas. Nan ninemnemmo et
baken adi si Apo Dios is nagapowana
nodi isnan ipogaw.”

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Luc. 9:23-27

34 Dat ayagan Jesus nan papa-
solotna ya nan ado ay ipogaw et
kanana ken daida, “No sino nan
manglayad ay maitapi ken sak-en
et masapol ay ibilangna ay kaneg
natey et nan awakna ta baken nan
laydena is ik-ikkana nodi nan lay-
dek ta itoledna nan ligat ay kaneg
nan mang-aw-awit isnan krosna ta
omonod ken sak-en.
35 Tay nan mangnemnemnem
isnan awakna et kedeng et awnit
matey met laeng. Ngem nan adi
mangnemnemnem isnan awakna
gapo ken sak-en ya nan mangiba-
gaana isnan gawis ay damag et olay
no matey ngem matagotago ay eng-
enggana ken Apo Dios.
36 Ay waday ganaben di ipogaw ay
mangkowa isnan am-in ay kinabak-
nang isnan batawa no matey daet
adi dawaten Apo Dios? Maid adi.
37 Tay maid polos kinabaknang di
ipogaw is makasokat isnan biyagna.
38 Ngawingawi nan ipogaw id
wani tay ado nan mangdokdokog
ken Apo Dios. Isonga no sinoy
mang-adi ken sak-en ya nan it-itdok
et awnitko abes adyan daida isnan
omaliyak ay mangipaila isnan kan-
gatok ya nan kangaton Ama ya nan
kaangheanghelna.”

9

1 Danat kanan pay ken daida, “Tet-
ewa nan ibagak, wada ken dakayo
nan matatago pay laeng engganay
ilaenda nan panakabalin Apo Dios
isnan mentolayana.”

Nan Nateknan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-13; Luc. 9:28-36

2 Nallos nan enem ay agew dat
ayagan Jesus da Pedro ken Santiago
ya si Juan danat ipango daida isnan
atakdag ay bilig. Dat tomeken nan
kaiilaan Jesus ken daida
3 et pinmolapolaw ay sinmilang
nan badona ay maid is-isona isnan
batawa
4 dat menpaila da Elias ken Moses
ay makitoytoya ken Jesus.
5 Dat kanan Pedro ken Jesus, “Apo,
gawis tay wada tako isna. Omset
kami is toloy bawi ta pala ken sik-a
nan esa, pala ken Moses nan esa ya
pala ken Elias nan esa.”
6 Ngem apedna kinwani di tay
pilmi ay nasngangda et adina getken
nan kankanana.

7 Dadat malilingban isnan liboo
dadat dengngen nan kali ay na-
gapo isnan liboo ay mangwani,
“Si tona nan Anakko ay laylaydek.
Dengngenyo nan kankanana.”
8 Dat menpangatamaang da Pedro
ngem daet nakekedeng si Jesus ay
maid da Elias ken Moses.
9 Issan lomaylayoganda issan deey
ay bilig dat ibilin Jesus ken daida en,
“Adiyo polos ibagbaga nan inilayo
engganay kasinak matago.”
10 Egayda sinodsodok ngem asida
popoot mo ngan nan kankanana ay
kasina matagowan.
11 Dadat sooten abes ken Jesus en,
“Dakan kanan en kasinka matago
dapay kanan nan men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios en masapol ay omon-
ona ay omali si Elias mo si Kristo?”
12 Dat kanan Jesus, “Tet-ewa ay
omali omon-ona si Elias ta isaganana
nan am-in. Ngem ayta ngalod
dan naisolat isnan kalin Apo Dios
en masapol ay mapaligatanak ya
maamisak?
13 Ibagak ken dakayo ay epdas
inmali si Elias ngem inikkan nan
deeyday ipogaw nan kinaykayatda
ken siya tay pinateyda ay kaneg nan
naisolat id kasin ay ommat ken siya.”

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-21; Luc. 9:37-43

14 Sinmagong da Jesus issan kad-
an san tap-in di papasolotna dadat
ilaen ay adoado nan ipogaw dapay
makisongsongbat nan men-is-isolo
isnan linteg issan deeyday papasolot
Jesus.
15 Kaanila nan ipogaw ken Jesus
dadat nasdaaw dadapay tomagtag ay
mangsab-at ya mangtoya ken siya.
16 Dat kanan Jesus ken daida,
“Ngan nan mangsongsongbatanyo
ken da todi?”
17 Dat kanan nan esay am-ama,
“Apo, iyalik koma ken sik-a nan naay
anakko tay wada nan anito ay mang-
om-omel ken siya.
18 No kapten san anito siya danat
tokangen et omosab nan topekna
dat menngilet nan bab-ana dapay
komenteg nan awakna. Inbagak
isnan papasolotmo en pakaanenda
nan anito ngem adida kabaelan.”
19 Dat kanan Jesus ken daida.
“Dakayo od id wani et adi kayo polos
mamati. Nabayagak ay nakitetee
ken dakayo et palalo nan anosko
ngem adi kayo kayet pomati. Aye
pay di anosko ken dakayo. Iyaliyo
isna.”
20 Dadat eyey san onga ken Jesus.
Idi inilan nan anito si Jesus danat
pakedasen san onga et matokang dat
menbalibalin dapay men-osab nan
topekna.
21 Dat kanan Jesus, “Tongona nan
nangkapetan nan anito ken tona?”
Dat kanan san aman di onga, “Eng-
gana isdin kaong-ongana.
22 Namin ado ay binkasna siya
isnan apoy no baken et isnan danom
ta matey koma. Maseg-angka ta
badangam nan anakko no kabae-
lam.”
23 Dat kanan Jesus, “Damen aped
kanan en no kabaelak? Nan mamati
ken Apo Dios et maid adi mabalin is
maikkana.”
24 Dat pigsaan san am-ama nan
kalina ay mangwani, “Mamatiyak.
Ngem kolang nan pammatik isonga
mangbadangka ta maanayan nan
pammatik.”
25 Dat ilan Jesus ay madagdagop
nan ipogaw ay manglikob ken daida
danat bilinen nan anito ay mang-
wani, “Sik-a ay toweng ya omel ay
anito, taynam siya ta adim kasin
kapkapten.”
26 Dat men-owakis nan anito
et dadama nan ikkana ay mang-
pakedas issan onga dat komaan et
taynana siya. Dat kega natey nan
kaiil-an san onga isonga kanan san
deeyday ipogaw en natey.
27 Ngem dat gen-an Jesus nan
ledengna danat bangonen et
tomakdeg.
28 Dat makekedeng da Jesus ya
nan papasolotna ay songgep isnan
baey dat sooten nan papasolotna,

"Aytay dakamin adi makaipakaan is-
san deey ay anito?"
29 Dat kanan Jesus, "Nan anito
ay kaneg todi et adi maipakaan no
adiyo ipapasnek ay menlowalo."

*Nan Kasin Nangibagaan Jesus Is-
nan Kateyana*
Mat. 17:22-23; Luc. 9:44-45
30 Kinmaan da Jesus isdi dadat
laosan id Galilea tay kayat Jesus ay
maid mangtek isnan menteteanda
31 ta isolowana nan papasolotna.
Danat ibaga ken daida en, "Ngan-
ngani ay maitedak ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw isnan mangdepap ken
sak-en et awnitda mangpatey. Ngem
isnan maikatlo ay agew et awnitak
matago kasin."
32 Egayda maawatan nan kayatna
ay kanan ngem mabainda ay mang-
soot.

*Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan
Kapatgan*
Mat. 18:1-5; Luc. 9:46-48
33 Inomdanda pay id Capernaum
dadat songgep isnan baey dat sooten
Jesus no ngan nan kinkinwanida is-
nan daan.
34 Ngem igiginekda tay nan kinkin-
wanida et mo sino nan kapatgan ken
daida.
35 Dat tomokdo si Jesus et pa-
likobena daida ay simpoo ya dowa
ken siya. Danat isolowan daida ay
mangwani, "Nan manglayad ay siya
nan kapatgan ken dakayo et masapol
ay iyoy-oyana danapay badbadan-
gan am-in ay ipogaw."
36 Danat ayagan nan esay onga et
daingena danapay kanan,
37 "Nan manglayad ya mang-ayyew
isnan kaneg nan naay ay onga gapo
isnan pammatina ken sak-en et siya
nan kaneg nan layadna ken sak-en.
Et nan manglayad ken sak-en et bak-
enak kedeng is laydena nodi laydena
gedan nan nangbaa ken sak-en ay si
Apo Dios."

*Nan Adi Men-apos Et Daida Nan
Bomadang*
Luc. 9:49-50
38 Dat kanan Juan, "Apo, inil-
ami nan esay am-ama ay mangipak-
pakaan is anito isnan ipogaw gapo
isnan pammatina kano ken sik-a.
Ngem inyadimi tay baken tako ib-a."
39 Dat kanan Jesus, "Adiyo iyadi
siya tay nan mang-osal isnan
ngadanko ay mang-ikkan is kaskas-
daaw et adi mabalin ay aposena sak-
en ay dagos.
40 Tay nan adi mang-ap-apos ken
datako et daida nan bomadbadang.
41 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo
en olay nan aped mangpainom is
danom ken dakayo gapo tay ib-ayo
sak-en ay si Kristo et awnit wada nan
ganabena."

*Nan Mang-aw-awis Ay Mangi-
pabasbasol*
Mat. 18:6-11; Luc. 17:1-3
42 "Ngem no wada nan mang-aw-
awis ay menbasol nan esa ay ka-
patpati ken sak-en et gag-awis no
maitaked nan losong ay bato isnan
bagangna dat maibkas isnan bay-
bay."
43 Dat itoloy Jesus en, "Mo nan
ikkan nan ledengmo di makaba-
solam et gawis no pokolam ta
iwasitmo tay gag-awis no kolang
nan ledengmo id wani basta wada
nan biyagmo ken Apo Dios ay
eng-enggana mo nan dowa nan
ledengmo id wani dakat mapali-
gatan isnan impilno ay kad-an di
apoy ay adi katkatey.
44 (-)
45 Ya no nan ikkan nan esa ay
sikim di makabasolam, gag-awis no
pokolam. Tay gag-awis mo es-
esang nan sikim id wani basta wada
nan biyagmo ken Apo Dios ay eng-
enggana mo nan dowa nan sikim
dakapay omey isnan apoy ay adi
katkatey.
46 (-)
47 Et no gapo abes nan pang-ilan
nan esay matam is makabasolam et
gawis no soklatem laengen. Tay gag-
awis no es-esang nan matam id wani
basta wada nan biyagmo ken Apo

Dios ay eng-enggana mo nan dowa
nan matam dakat omey isnan apoy
ay adi katkatey.
48 Tay id isdi ay impilno et adi
katkatey nan bogis isnan awakda ya
adi kasebsebseban nan apoy ay eng-
enggana.
49 Kaneg nan mang-osalan nan
ipogaw isnan asin ay mangpagawis
is makan et nan ligat abes nan os-
alen Apo Dios ay mangpagawis isnan
ogalin di ipogaw.
50 Gawis nan asin ngem no epdas
nakaan nan sidekna et maid et kaos-
alana. Isonga dakayo et menpina-
gawis kayo ta menbinadang kayo ay
kaneg nan mangipaimisan nan asin
isnan makan."

10

Nan Insolon Jesus Maipanggep Nan Men-idang
Mat. 19:1-12; Luc. 16:18

1 Kinmaan da Jesus isdi dadat
omey isnan bas-ang nan ginawang
ay Jordan ay sakop di Judea. Dat
kasin madagop nan kaipoipogaw
ken siya danat isolowan daida tay
siya nan sigod ay ogalina.
2 Dat wada abes nan tap-in di
Fariseo ay omey mangpadas ay
mangsikap ken Jesus isonga dadat
kanan, "Ay ipalobos nan linteg tako
ay idangan nan lalaki nan asawana?"
3 Dat kanan Jesus, "Ngan nan bilin
ay insolat din si Moses?"
4 Dadat kanan, "Inpalobosna met.
Ngem masapol kano ay men-ited nan
lalaki is kasolatan ken asawana ay
mangipagtek ay nin-idangda sana-
pay pakaanen siya."
5 Dat abes kanan Jesus, "Gapo tay
gintekna od ay adi kayo maisolowan
isonga siya nan insolatna.
6 Ngem wada isnan naisolat ay
maipanggep isdin login di batawa
en, 'Binoliw Apo Dios nan ipogaw ay
lalaki ya babai.
7 Isonga taynan nan lalaki da
amana ken inana et maitapi ken
asawana.
8 Et nan deeyda ay sin-asawa, men-
balinda ay es-esang,' kanana. Tet-
ewa bakenda dowa nodi es-esang.
9 Isonga baken osto no men-idang
nan tinipon Apo Dios."
10 Sinmagongda isnan baey dat
sooten nan papasolotna no ngan san
kayatna ay ibaga issan kinwanina.
11 Danat kanan ken daida, "Nan
lalaki ay makiidang dat makiasawa
is teken et kaneg gedan mamabai.
12 Kaneg abes nan babai et mak-
abasol no makiidang dat makiasawa
is teken."

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Luc. 18:15-17

13 Wadada nan nangyey is
oongong-a ken Jesus ta mokena kap-
posen daida ta mabindisyonanda
ngem inyadin nan papasolot Jesus
daida.
14 Ngem idi inilan Jesus danat
sagiiten daida ay mangwani, "Palo-
bosanyo nan oongong-a ay omali
ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay
nan mangtalek ken sak-en ay kaneg
nan naayday oongong-a et daida nan
maitapi isnan mentolayan Apo Dios.
15 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo,
maid teken is maitapi isnan mento-
layan Apo Dios nodi nan mangtalek
ken siya ay kaneg nan mangtalkan
nan oongong-a isnan am-ada."
16 Danat sag-es-angen ay manglak-
ey isnan oongong-a et ipatangna nan
ledengna isnan oloda ay mangwani
en, "Bindisyonan Apo Dios dakayo."

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Luc. 18:18-30

17 Isnan nalobwatan da Jesus
et nintagtag nan esay lalaki dat
menpalintomeng isnan sagang Jesus
danat kanan, "Apo, gawigawiska ay
ipogaw isonga ibagam kad no ngan
nan osto ay ikkak ta matagotagowak
ken Apo Dios."
18 Dat kanan Jesus, "Dakan aped
kanan en gawigawisak dapay si Apo
Dios et kedeng nan kagawisan.

19 Getkem met nan linteg Apo
Dios ay kanana, ‘Adika menpatpatey,
adika mamabai, adika mangak-
akew, adika menpabpabasol isnan
ib-am, adika men-al-allilaw ya
masapol ay tongpalem da amam ken
inam.’ ”
20 Dat kanan san lalaki, “Apo, am-
in dana et tinongtongpalko enggana
isdin kaongak.”
21 Palalo nan layad Jesus issan
nang-ilaana ken siya danat kanan,
“Wada pay nan esang ay kolangmo.
Enka ilako am-in nan kokwam
damet ipakdaw isnan kokodokdo
nan lakona dakat omali et maitapika
ken sak-en. Tay no siya nan ikkam et
awnit wada nan kinakadangyanmo
id daya.”
22 Ngem isnan nangdengngana is-
san kinwanin Jesus et maiila isnan
angasna ay menbabawi nan nem-
nemna. Dat menseseg-ang ay ko-
maan tay adina kayat ay taynan nan
kinakadangyana.

23 Dat menligos si Jesus ay mang-
ila isnan papasolotna danat kanan,
“Naligat nan maitapiyan di kadan-
gyan isnan mentolayan Apo Dios.”
24 Nasdaaw nan papasolotna issan
kinwanina. Dat kasin kanan Jesus,
“Gagayyemko, tet-ewa ay naligat nan
kaitapiyan nan ipogaw isnan mento-
layan Apo Dios.
25 Nalaklaka pay nan songgepan
nan camel isnan lokaw di dagom
mo nan maitapiyan nan kadangyan
isnan mentolayan Apo Dios.”
26 Dadat am-amed masdaaw dadat
kanan, “Apo, sino pay obpay nan
mabalin ay maisalakan?”
27 Dat iilan Jesus daida danapay
kanan, “Nan adi mabalin ay ikkan
di ipogaw et mabalin ay ikkan Apo
Dios tay maid polos adina kabaelan
isonga am-in ay mangpati ken siya et
maisalakan, kadangyan man wenno
kodo.”

28 Dat kanan Pedro, “Ilam dakami.
Tinaynanmi nan am-in ta maitapi
kami ken sik-a.”
29 Dat kanan Jesus, “Owen. Iba-
gak nan tet-ewa ken dakayo et
nan mangtayan isnan baeyna, beb-
satna, inana, amana, an-akna ya
nan payewna isnan maitapiyana ken
sak-en ya nan mangibagaana isnan
gawis ay damag Apo Dios
30 et awnitda maagtan is am-amed
id wani ay timpo. Maagtanda is ad-
ado ay baey, bebsat, in-a, an-ak ya
paypayew mo nan tinaynanda ngem
mapaligatanda abes. Ngem maag-
tanda abes is biyag ken Apo Dios ay
maid patenggana.
31 Et ado isnan kapapatgan id wani
et awnit daida nan kababaan ya ado
isnan kababaan id wani et awnit
daida nan kapapatgan.”

Nan Maikatlo Ay Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 20:17-19; Luc. 18:31-34

32 Issan omay-ayanda id Jerusalem
et inyon-onan Jesus ay mangi-
dadawes. Nasdaaw nan papasolotna
ya omeegyat am-in nan ipogaw ay
nangboboweg tay omey si Jesus id
Jerusalem ay kad-an nan bosona.
Dat kasin ayagan Jesus san simpoo
ya dowa ay papasolotna danat ibaga
ken daida nan awnit ommat ken
siya.
33 Kanana, “Dengngenyo, naay
omey tako id Jerusalem et maidyaak
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan
menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg. Awnitda
kanan en masapol ay maipapateyak
esadapay idya sak-en isnan baken
Judio.
34 Et awnitda mangsaysayot,
mangtobbatobba ya mangbaibaig
esadapay mangpatey. Ngem awni-
tak matago kasin isnan maikatlo ay
agew.”

Nan Nindawatan Da Santiago Ken Juan Ken Jesus
Mat. 20:20-28

35 Inmey da Santiago ken Juan
ay an-ak Zebedeo ken Jesus dadat
kanan, “Apo, wada koma nan dawa-
tenmi ken sik-a.”

36 Dat kanan Jesus, “Ngan nan lay-
denyo ay ikkak ken dakayo?”
37 Dadat kanan, “Apo, no mabalin
ta isnan men-aliyam et tomokdo
kami koma isnan makanawan ya
nan makanigidmo.”
38 Ngem dat kanan Jesus, “Adiyo
getken nan dawdawatenyo. Ay
makaitoled kayo ay mang-okmon is-
nan ligat ay awnitko ligaten? Ay
makatoled kayo isnan tetey ay kaneg
nan ikateyko?”
39 Dadat kanan, “Owen. Makaitoled
kami.”

Dat kanan Jesus, “Tet-ewa ay awnit
kayo maligatan ay kanegko. Et awni-
tyo itoled nan tetey ay ikateyko.
40 Ngem bakenak is kalebbeng
ay menpili is tomokdo isnan
makanawan ya makanigidko tay
si Apo Dios nan mangpili isnan
tomokdo is dana.”
41 Issan nangdengngan nan sim-
poo ay ib-ada ay papasolotna isnan
dinawat da Santiago dadat ligten
daida.
42 Isonga dat ayagan Jesus daida
am-in et kanana, “Getkenyo nan
maik-ikkan isnan makwani en apo
ya nan tap-in di mentolay isnan
batawa. Igagatinda nan ipogawda
gapo tay wada nan kalinteganda ken
daida.
43 Ngem adi kabalin ay kaneg todi
ken dakayo nodi nan manglayad ay
ngomato ken dakayo et masapol ay
siya nan menpababa ta badangana
nan iib-ana.
44 Owen, nan manglayad ay ka-
patgan ken dakayo et masapol ay
mensilbi ay kaneg baa isnan iib-ana.
45 Tay kaneg sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw et egayak inmali ay
masilbiyan nodi tapno mensilbiyak
isnan ipogaw. Isonga awnitak matey
tapno masbot nan kaipoipogaw gapo
isnan basbasolda.”

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Kowap
Mat. 20:29-34; Luc. 18:35-43

46 Inomdan da Jesus ya nan pa-
pasolotna id Jerico dapay kayet on-
onoden nan adoado ay ipogaw. Is-
nan kinmaananda isdi et wada nan
esay kowap ay anak Timeo ay si Bar-
timeo ay nangitotokdo isnan benget
di kalsa ay menlimlimos.
47 Issan nangdengngana ay si Jesus
ay iNazaret nan lomaos dat menbog-
bogaw ay mangmangwani, “Jesus ay
apon din si David, seg-angam kad
sak-en.”
48 Dat ibagan nan ado ay ipogaw
ta iginekna. Ngem am-amed kayet
ninbogaw en, “Apon din si David,
seg-angam adi sak-en.”
49 Dat itakdeg Jesus et kanana,
“Ayaganyo siya.” Dadat ayagan san
kowap ay mangwani, “Gomasingka
tay naay paayagana sik-a.”
50 Danat men-itep-a nan ewesna et
katanakdeg dat omey ken Jesus.
51 Dat kanan Jesus ken siya, “Ay
ngan nan kayatmo ay ikkak ken sik-
a?” Danat kanan, “Apo, kaytek ay
makaila koma.”
52 Dat kanan Jesus, “Enka. Go-
mawiska gapo isnan pammatim ken
sak-en.” Dat maganawis nan matana
et makaila dadlo dat makkey ken
Jesus.

11

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Luc. 19:28-40; Juan 12:12-19

1 Issan om-omdanan da Jesus id
Jerusalem ay nganngnanida laosan id
Betfage ya id Betania ay gogowaben
nan bilig ay Olivo dat ibaan Jesus
nan dowa ay pasolotna
2 ay mangwani, “Enkayo isnan ili
ay deey et awnityo ilaen nan koyaw
di kabayo ay egay kasaksakayan
ay naibabaod. Dayot okasen nan
baodna ta iyaliyo isna.
3 No waday mangsoot en, ‘Dayon
aped alaen sa?’ dayot kanan en,
‘Masapol nan apo tako ngem sin-
awyan danat ipasagong.’ ”

4 Inmeyda dadat tet-ewa datngan
nan koyaw di kabayo isnan kalsa
ay naibabaod isnan segpan di baey
dadat okasen nan baodna.
5 Wadada nan nang-ila dadat
sooten, “Dakayon kak-aanen nan
baod tosa?”
6 Dadat ibaga san kinwanin Jesus
dat itan-oy san nang-ila ken daida.

7 Inyeyda san kabayo ken Jesus
dadat iyap-ap nan badbadoda isnan
edeg san kabayo dat mensakay si
Jesus.
8 Dat iyaplag nan kaipoipogaw nan
badbadoda isnan daan ay daanen Je-
sus ta mangipaila ay daydayawenda
siya. Nan tapina et inmalada isnan
lamos ay tinmotobo isnan benget di
daan et iyaplagda isnan daanena.
9 Dat menbogbogaw nan ipogaw
ay inmon-ona ya nan omon-onod
ay mangmangwani, “Hosanna.
Madayaw nan naay Ali tako.
Mabindisyonan nan inbaan Apo
Dios ay mentolay ken datako
10 ya gawigawis abes nan men-
tolayana tay awnitna isagong din
nintolayan din alapo tako ay si Ali
David. Madaydayaw si Apo Dios id
daya.”

11 Dadat omdan id Jerusalem et
songgep si Jesus isnan Templo danat
tamaangen am-in nan wada isdi.
Gapo tay nasdem dadat komaan ay
omey id Betania ay nanakkey nan
simpoo ya dowa ay papasolotna.

Nan Kaiw Ay Adi Kasin Bomgas
Mat. 21:18-19

12 Kawakgatana isnan na-
gapowanda id Betania ay omey
kasin id Jerusalem et naowat si Jesus.
13 Danat ilaen isnan naiyad-
addawi nan kaiw ay higos ay adoado
nan tobona. Isonga dat omey si
Jesus ay mang-ila no waday begasna
tay nan higos et bomgas isnan
bomalaan nan tobona. Ngem idi
ilaena dat maid polos begasna tay
baken timpon di panagbebegas di
higos.
14 Danat kanan, “Adika kasin mak-
abegas.” Didinngen nan papasolotna
nan kinwanina.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo
Mat. 21:12-13; Luc. 19:45-48; Juan 2:13-17

15 Isnan inomdanda id Jerusalem
dat kasin omey si Jesus isnan Tem-
plo. Danat pabalaen nan men-
il-ilako ya nan lomaklako isnan
awnitda ited ken Apo Dios danapay
tokangen nan lamisaan di mensok-
sokat is siping ya nan tokdowan di
men-ilaklako is kalapati.
16 Inyadina gedan nan men-aawit
ay mangidaan isnan Templo.
17 Danat isolowan daida ay mang-
wani en, “Naisolat isnan kalin Apo
Dios en, ‘Nan baeyko et paglol-
owalowan am-in di ipogaw.’ Siya
di nan inpasolat Apo Dios ngem
ngan nan ik-ikkanyo? Dakayon aped
os-osalen ay pagsos-owitikan nan
baeyna?”
18 Dinngen pay nan menkangan-
gato ay papadi ya nan men-is-
isolo isnan linteg dadat anapen nan
ikkanda ay mangpatey ken Jesus.
Ngem omegyatda ay mang-ikkan tay
nasdaaw am-in nan ipogaw isnan
insolona.
19 Nasdem pay di dat taynan da
Jesus nan ili.

Nan Maadal Issan Kaiw Ay Higos
Mat. 21:20-22

20 Issan kawakgatana et linaosanda
kasin san kaiw ay higos ay maid
begasna. Ilan pay nan papasolotna
ay naango enggana isnan lamotna
21 dat nemnemen Pedro din kin-
wanin Jesus danat kanan, “Apo,
ilam pod san kaiw ay binaosmo et
naango.”
22-23 Dat kanan Jesus ken daida,
“Nenemnemenyo nan kanak. No
mamati kayo ay maid dowadowana
ken Apo Dios et mabalin ay ibagayo
isnan deey ay bilig en men-aton is-
nan baybay et men-aton tet-ewa.
24 Isonga ibagak ken dakayo, olay
mo ngan nan dawatenyo ken Apo

Dios, no talkenyo siya awnit tong-
palena tet-ewa nan dawatyo.
25 Ya abes no menlowalo kayo
et masapol ay pakawanenyo nan
nakabasol ken dakayo ta pakawa-
nen abes Amayo id daya nan basba-
solyo."
26 (-)

*Nan Nagapowan Nan Kalebben-
gan Jesus*
Mat. 21:23-27; Luc. 20:1-8
27 Inmeyda id Jerusalem kasin
dat isnan mendad-aanan Jesus is-
nan Templo et inmey ken siya nan
menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg ya nan
aamam-a.
28 Dadat sooten, "Ibagam kad ken
dakami no ngan nan kalebbengam
ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-
ikkam? Ay sino nan nang-ited ken
sik-a isnan lebbengmo?"
29 Danat kanan abes ken daida,
"Sootek od na ken dakayo et no
makasongbat kayo daket ibaga abes
nan nagapowan nan lebbengko.
Siya na nan sootek.
30 Into nan nagapowan din
kalebbengan Juan ay Menbon-
bonyag? Ay ken Apo Dios wenno
isnan ipogaw? Ibagayo."
31 Dadat men-asisoot ay mang-
wani, "Ay ngan nan isongbat tako?
Mo kanan tako en nagapo ken Apo
Dios et awnit kanana en, 'Ayta nga-
lod dayon egay pinatpati din si
Juan?'
32 Ngem ayke tako kanan en na-
gapo isnan ipogaw?" Siya nan kin-
wanida tay omegyatda isnan kaipoi-
pogaw tay kananda en tet-ewa ay
mamadton Apo Dios din si Juan.
33 Isonga dadat kanan en, "Adimi
getken." Daet kanan Jesus, "Adiyak
ngalod abes ibagbaga nan na-
gapowan nan kalebbengak ay mang-
ik-ikkan isnan ik-ikkak."

12

*Nan Nangiyaligan Jesus Isnan
Menlelebbeng Ay Judio*
Mat. 21:33-46; Luc. 20:9-19
1 Dat menpangngalig si Jesus ken
daida ay mangwani, "Wada nan am-
ama ay nin-esek is adoado ay onas
danat bakden nan om-a. Dat om-
set is paglebkan ay mangsetset is-
nan danom di onas dapay mensaad
is atakdag ay baey ay mentean di
menbanbantay. Danat ipaayowan
esapay omey isnan addaaddawi ay
ili.
2 Inomdan pay nan kaapitan nan
onas dat ibaan san kakwa nan esay
baana ta ena alaen nan pigasna.
3 Ngem dinpap san men-
ay-ayowan san inbaana dadat
baibaigen esadapay ipasaa ay maid
polos ginegen-ana.
4 Dat kasin omibaa san kakwa is
esa. Ngem ginongayanda nan olona
dadapay baibainan siya.
5 Dat kasin omibaa nan kakwa is
teken. Dadat pateyen. Et adoado
pay nan inik-ikkanda ay ngawi isnan
tap-in di baan di kakwa. Binaigda
nan tap-ina ya pinateyda nan tap-
ina.
6 Kamaodiyana et kedeng nan
kalalayadna ay anak is nabay-an
danat ibaa tay kanana en modatya
siya nan idngeda.
7 Ngem kanan san deeyda ay
mang-ay-ayowan en, 'Naay omali
nan awnit mangtawid isnan naay
om-a. Pateyen tako bawet siya ta
datako nan mangkowa isnan taw-
idna.'
8 Isonga dadat depapen et
pateyenda dadat ibala isnan
onasan."
9 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Ngan pay nan ikkan et san kakwa
ken daida? Awnit omey et pateyena
nan deeyday mang-ay-ayowan danat
ipaayowan isnan teken ay ipogaw
san om-a.
10-11 Waay binasayo met nan naiso-
lat isnan kalin Apo Dios ay mang-
wani en,
'Nan bato ay inadyan di nangsaad is-
nan baey et siya nan kapatgan
tay ipakekenegna nan baey.
Inikkan Apo Dios na et pilmi
ay kaskasdaaw ken datako.' "

12 Gintek san deeyday aap-apon
di Judio ay daida nan kankanan Je-
sus ay nang-adi issan inbab-aan nan
kakwa issan onasan ya nan napateg
ay bato tay adyanda siya. Isonga
laydenda ay depapen siya. Ngem
omegyatda isnan ipogaw isonga da-
dat komaan et taynanda si Jesus.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis
Mat. 22:15-22; Luc. 20:20-26

13 Nakwas di dadat ibaa nan tap-
in di Fariseo ya nan ib-an Ali Herod
ta enda sikapan koma si Jesus isnan
mensootanda ta waday mangipaba-
solanda ken siya.
14 Inomdan san nabaa ken Jesus
dadat kanan, “Apo, getkenmi ay tet-
ewa am-in nan kankanam tay adika
polos al-allilawen nan ipogaw nodi
isolsolom nan layden Apo Dios ay
ikkanda ya maid paam-amdem is-
nan nangato ya nababa ay ipogaw.
Isonga ibagam kad ken dakami no
iyadin nan linteg tako nan mang-
bayadan tako is bowis ken Cesar ay
ali id Roma.
15 Ay menbayad kami wenno adi?”
Ngem getken Jesus ay agindasosoot
isonga danat kanan, “Aytay dayon
padpadasen ay mangsikap ken sak-
en? Omyali kayo is esay siping ta
ilaek.”
16 Dadat omidya. Dat sooten Je-
sus, “Sino nan kaangas ya kangadan
isna?” Dadat kanan, “Si Cesar.”
17 Dat kanan Jesus en, “No siya
ngalod sa et kowan Cesar nan sip-
ing isonga ikkanyo ken Cesar nan
kalebbengana dayopay abes ikkan
ken Apo Dios nan kalebbengana.”
Dadat masdaaw gapo isnan laingna
ay somongbat.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey
Mat. 22:23-33; Luc. 20:27-40

18 Inmey ken Jesus nan tap-
in di Saduceo ay mangpadas ay
mangsikap ken siya. Datona nan tap-
in nan Judio ay adi mamati en kasin
matago nan natey.
19 Kinwanida ken Jesus, “Apo, in-
solat Moses id sang-adom en mo
matey nan lalaki ay inmasawa dapay
maid anakna et masapol ay asawaen
nan besat san natey nan balo ta
omanakda et maibilang ay kaneg
anak san natey.
20 Kadya, id kasin et wada nan pito
ay sin-ag-i ay lalalaki ay omili isna.
Inmasawa nan iyon-a dat matey ay
maid anakda.
21 Dat asawaen nan maisned san
aydona ay balo dat matey abes ay
maid anakda. Et siya gedan nan
inommat isnan maikatlo
22 enggana isnan maikapito.
Nateyda am-in ay maid anakda.
Kaodiyan ay natey san balo.
23 Naay nan sootenmi, isnan
katagowan nan natey ay sino pay
nan osto ay asawan san babai issan
pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in
siya?”
24 Dat songbatan Jesus daida ay
mangwani, “Baken osto nan nem-
nemyo tay adiyo od maawatan nan
naisolat isnan kalin Apo Dios ya
adiyo getken abes nan kabaelana.
25 Tay isnan matagowan nan natey
et menbalinda ay kaneg nan aanghel
id daya ay adi makias-asawa.
26 Et maipanggep isnan matagowan
nan natey, ay egayyo binasa nan
insolat din si Moses? Inpagtekna ay
gintekna ay kasin matago nan natey
isdin nangisolatana isnan inommat
isdin nakikaliyan Apo Dios ken siya
isdin menbidbidang ay kaiw. Tay
insolatna nan kinwanin Apo Dios
ken siya en, ‘Sak-en nan Dios ay
daydayawen da Abraham ken Isaac
ya si Jacob.’
27 Siya na nan insolatna dapay
epdas natey da Abraham issan nang-
waniyan Apo Dios isdi. Et siya di nan
manggetkan tako ay matago kasin
nan natey ay ipogaw Apo Dios tay
adi kabalin ay kanan Apo Dios en
daydayawenda siya kayet no egayda
natago kasin. Isonga tet-ewa ay nail-
lado kayo.”

Nan Kapatgan Ay Linteg Apo Dios
Mat. 22:34-40; Luc. 10:27

28 Inmey ken Jesus nan esay men-
is-isolo isnan linteg. Dinngena nan
kinkinwanin san Saduceo et gin-
tekna ay gawis nan insongbat Jesus
ken daida isonga danat sooten, "Apo,
ngan nan kapatgan ay linteg Apo
Dios?"
29 Dat kanan Jesus, "Nan kapatgan
ay linteg Apo Dios et siya na. 'Dakayo
ay Judio, dengngenyo. Nan Ap-apo
tako ay si Apo Dios et siya nan Dios
ay maid teken.
30 Masapol ay laylaydenyo siya ay
ostoosto isnan nemnem ya posoyo ya
isnan am-in ay ik-ikkanyo ya isnan
kabaelanyo.'
31 Nan maikadwa ay kapatgan
et, 'Laylaydenyo nan iib-ayo ay
kaneg nan pananglaylayadyo isnan
awakyo.' Maid teken is napatpateg
ay linteg Apo Dios mo datona."
32 Dat kanan san men-is-isolo is-
nan linteg, "Osto Apo. Tet-ewa nan
kinwanim en esa et kedeng si Apo
Dios ay maid teken is dios.
33 Et tet-ewa abes ay masapol ay
laylayden tako siya isnan nemnem,
poso ya nan am-in ay kabaelan tako.
Et osto gedan nan kinwanim ay mas-
apol ay laylayden tako nan ib-a tako
ay kaneg nan manglaylaydan tako
isnan awak tako. Tet-ewa ay napat-
pateg di is ikkan tako mo nan am-
in ay ik-ikkan tako ay men-id-idya
is pala ken Apo Dios ay kaneg nan
mapalti ya nan tap-ina."
34 Gintek Jesus ay nanemneman di
ay ipogaw tay gawis nan songbatna
isonga danat kanan, "Ngannganika
ay maitapi isnan mentolayan Apo
Dios."
Inmegyat et nan tap-in di ipogaw
ay mensos-oot ken Jesus tay gawis
am-in nan songbatna.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Luc. 20:41-44

35 Issan nin-isolowan Jesus isnan
Templo et sinootna en, "Dan kanan
nan men-is-isolo isnan linteg en
alapon Kristo din si David
36-37 dapay inbagan David nan
initdon Ispirito Santo ken siya ay
kanana en Ap-apona si Kristo? Tay
siya na nan kinwanin David,

'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay
Ap-apok en tomokdoka is-
nan makanawanko engganay
abakek am-in nan bosom.' "

Dat itoloy Jesus en, "No kanan David
en Ap-apona si Kristo, dadan aped
kanan en alapon Kristo si David? Ay
baken Ap-apon David si Kristo?"

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-
is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-12; Luc. 20:45-47

Men-gasing nan deeyday kaipoi-
pogaw ay mangdedenge isnan
kankanan Jesus
38 danat itoloy ay men-isolo et
kanana, "Makail-ilanyo nan deeyda
ay men-is-isolo isnan linteg. Tay
laylaydenda ay menbabado is gaw-
igawis ay maisagsagayad tasiyay
mailalasinda ya laydenda abes ay
lislispitowen nan ipogaw daida ay
mangmangwani en, 'Omayanyo,
Apo?' no enda menpasyal.
39 Pilpiliyenda pay nan kagawisan
ay tokdowan isnan sinagoga ya ka-
gawisan ay kad-an no enda makikan.
40 Dadapay tagikowaen nan kok-
wan di nabalo ay bababai. Ngem
kayatda ay lingban nan ngawi ay
ik-ikkanda isonga andoandowenda
nan lowaloda. Ngem gapo is dana et
awnit am-amed nan dosada."

Nan In-gasing Nan Balo
Luc. 21:1-4

41 Tinmokdo si Jesus et sagan-
gena nan maig-igwaan di siping is-
nan Templo danat ilan nan mang-ip-
ippey isnan siping. Ado ay kakadan-
gyan nan mang-ip-ippey is sag-aado
ay siping.
42 Dat omey abes nan balo ay babai
ay kodokodo et ippeyna nan dod-
owa ay galak ay sipingna.
43 Dat ayagan Jesus nan papa-
solotna et kanana ken daida, "Ibagak
ken dakayo en ad-ado nan inippey

nan naay kodokodo ay balo mo san
inigwan am-in san tap-ina.
44 Tay kedeng nan soblan di kin-
abaknangda is inidyada ngem san
balo et olay kodokodo et inigwana
am-in ay menkatagona."

13

Nan Mabakasan Nan Templo
Mat. 24:1-2; Luc. 21:5-6

1 Issan binmalaan da Jesus isnan
Templo dat kanan nan esay pa-
solotna, "Apo, ilam pod nan naayda
ay ganaganagwis ay bato ay naisaad
isnan ganagwis ay bab-aey ya Tem-
plo."
2 Dat kanan Jesus, "Owen, ilam nan
naayda menbebgew ay baey ngem
awnit domateng nan timpo ay maid
polos mabaybay-an is olay esa ay
batona tay awnit mapokada am-in."

Nan Ligat Ay Awnit Domateng
Mat. 24:3-14; Luc. 21:7-19

3 Isnan nangtaynan da Jesus id
Jerusalem dadat omey isnan bilig
ay Olivo et tomokdo si Jesus ay
mangdedemang isnan Templo. Dat
somag-en da Pedro, Santiago, Juan
ya si Andres ken Jesus et kananda,
4 "Kadya, ibagam ken dakami mo
tongona nan omdanan san kin-
wanim id kawni ya nan kailasinan
nan omdanana."
5 Dat ilogin Jesus ay men-isolo et
kanana, "Makailanyo ta maid mang-
al-allilaw ken dakayo.
6 Tay ado nan awnit omali ay aped
mangwani en daida si Kristo et awnit
adoado nan allilawenda.
7 Awnit dengngenyo nan ngalawn-
gaw di gobat ay maisasag-en ken
dakayo ya nan damag ay wada nan
gobat isnan ad-addawi ay ili. Ngem
adi kayo makibkibtot tay masapol
ay ommat dana ngem baken di is
menpatenggaan nan batawa.
8 Awnit men-asigogobat nan kaili-
ili ya kaneg abes nan kagobigobilno
ya awnit wada gedan nan adoado
ay yegyeg ya kabitibitil isnan natke-
natken ay il-ili. Am-in dana et siya
nan menlogiyan di ligat ay kaneg
nan menpasikalan di omanak.
9 Dakayo abes, makailanyo nan
ikkanyo tay awnit wada nan
mangdepap ken dakayo dadat eyey
dakayo isnan pagbistaan dadapay
baigen dakayo isnan sinagoga.
Gapo isnan pammatiyo ken sak-en
et awnitda idalom dakayo isnan
gogobilno ya aali et siya nan wayayo
ay mangipagtek isnan gawis ay
damag ken daida.
10 Tay masapol ay maipagtek nan
gawis ay damag isnan am-in ay kaili-
ili isnan batawa esapay omdan nan
menpatenggaana.
11 No somalyaenda dakayo et adi
kayo madanagan isnan awnityo
isongsongbat tay kigad si Apo Dios.
Isonga nan awnityo kankanan et
baken nan nemnemyo is maga-
powana nodi isnan Ispirito Santo.
12 Isnan deey ay timpo et awnit
idalom nan ipogaw nan olay besatna
ay mangipapatey. Olay nan am-a
et awnit ipapateyda nan an-akda ya
awnit pabasolen nan an-ak nan am-
ada dadat ipapatey daida.
13 Awnit aamisen nan ipogaw
dakayo gapo isnan pammatiyo ken
sak-en. Ngem nan mang-an-anos
ay olay ngan di ommat engganay
makwas nan am-in et isalakan Apo
Dios daida."

Nan Kaeegyat Ay Ommat
Mat. 24:15-28; Luc. 21:20-24

14 Dat itoloy Jesus, "Awnit ilanyo
nan kadodogis isnan pangiilaan Apo
Dios ay tomakdeg isnan Templo
ay adina bagay ay tomakdegan.
(Nan mangbasa isnan naay et
maawatanyo koma.) Isonga isnan
mang-ilaanyo is dana et masapol
ay nan ipogaw id Judea et menbak-
witda isnan bilbilig.
15 Et nan wada isnan pantewna
et adiyet songgep ay mang-ala isnan
bonagna.
16 Kaneg abes nan epdas linmokso
et adiyet makasaa isnan baeyna ay
mang-ala isnan badona.

17 Am-amed kaseseg-ang nan maliton ya nan mensaskot isnan omdanan nan timpo ay deey.
18 Isonga dawatenyo ken Apo Dios ta adi kaitimpo nan ligat isnan pinaglemlem.
19 Tay nan ligat isnan deey ay timpo et awnit siya nan kaamamedan isnan am-in ay ligat ninlogi isdin naboliwan di batawa ay enggana id wani dat maidet kasin domatdateng is kaneg todi isnan batawa ay eng-enggana.
20 No egay geddengan Apo Dios nan agew ay menligatan et awnit maid mabay-an is ipogaw isnan batawa ngem gapo tay maseg-ang siya isnan pinilina ay ipogaw isonga awnit at-atikena nan agew ay menligatanda.
21 Isonga no wada nan mangwani ken dakayo, 'Ilam. Naay si Kristo,' wenno 'Deey siya,' et adiyo kadi patpatiyen.
22 Tay awnit wadada nan mangwani en daida kano si Kristo ya nan tap-ina et kananda en mamadton Apo Dios kano daida. Et awnit omipailada is kaskasdaaw ay kabaelanda tapno men-allilawda pati nan pinilin Apo Dios ay ipogawna no mabalin.
23 Makailanyo. Ipaon-onak ay mangibaga ken dakayo isnan am-in tapno nenemnemenyo ta adi kayo maal-allilaw."

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Luc. 21:25-28

24 Intoloy Jesus ay mangwani, "Ngem isnan makwasan nan deey ay ligat et awnit malingban nan agew et bomolinget ya adiyet somilang nan bowan.
25 Nan talaw et awnit maekdagda ya nan am-in ay wada id daya et awnit maikiweg.
26 Et siya na nan mang-ilaan nan kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay maitatapi isnan liboo ay magapo id daya et somilangak ay mangipaila isnan kangaton Apo Dios ya nan kabaelana ay wada ken sak-en.
27 Esak ibaa nan aanghelko isnan am-in ay kad-an di ipogaw isnan batawa ta dagopenda am-in nan ipogaw ay pinilin Apo Dios."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Luc. 21:29-33

28 Dat itoloy Jesus ay mangwani, "Nemnemenyo nan kaiw ay higos tay wada nan masoloyo. No sombo nan tobona et getkenyo ay nganngani nan pinag-odan.
29 Kaneg abes no ilanyo nan omommat isnan batawa ay kaneg san inbagak et getkenyo ay nganngani nan omaliyak.
30 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa et ommat san inbagak esapay matey nan am-in ay ipogaw ay matatago id wani.
31 Olay no mamaid nan batawa ya nan wada id daya ngem nan am-in ay kankanak et mawawada kayet ay eng-enggana."

Maid Mangtek No Tongona Nan Omaliyana
Mat. 24:36-44

32 "Maid polos mamangtek isnan osto ay agew ya olas ay ommatan san inbagak. Olay nan aanghel et adida getken ya olay sak-en gedan ay Anak Apo Dios et adiyak getken nodi kedeng si Ama isnan mangtek.
33 Isonga mensasagana kayo ay kanayon ya makail-ilanyo tay adiyo gegetken nan ommatana.
34 Nan is-isona et kaneg nan ipogaw ay menbaat ay esapay komaan et ibilina omon-ona nan biyang di wasdin esa ken esa isnan baana danat abes ibaga isnan gowaldiya ta adi aped maseyseyep nodi sesed-ena nan somaaana.
35 Isonga mensasagana kayo ay kanayon tay adiyo getken nan somaan nan kabaey no sedem, tengan di labi, tan-o wenno wakgat.
36 Mensagana kayo ta no golpi nan omaliyak et adi kayo kadatngan ay maseseyep.

37 Nan ibagak ken dakayo et ibagak
abes isnan am-in ay ipogaw ta was-
din mensasagana."

14

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus
Mat. 26:1-5; Luc. 22:1-2; Juan 11:45-53

1 Nan Fiestan di Linmaosan di
Anghel et siya gedan di nan agew
ay mangkakananda is tinapay ay
egay kabobodan. Doway agew esa-
pay omdan nan fiesta dat anapen
nan menkangangato ay papadi ya
nan men-is-isolo isnan linteg nan
ikkanda ay mangdepap ay mang-
patey ken Jesus ay maid mangtek is
ipogaw.
2 Tay kananda en, "Masapol ay adi
tako iyas-aspo isnan timpon di fi-
esta ta modatya golowen nan ipogaw
datako."

Nan Nanglanaan Nan Babai Isnan Olon Jesus
Mat. 26:6-13; Juan 12:1-8

3 Wada da Jesus id Betania is-
nan baey da Simon ay din nakolit
ay inpagawisna. Isnan mangman-
gananda dat songgep nan esay babai
ay nananggen isnan gawigawis ay
palanggo ay kad-an di nangina ay
bangbanglo danat gepaken nan olon
di palanggo ay mangtokab esanapay
ibokbok am-in isnan olon Jesus.
4 Ngem naslat nan tap-in di ipogaw
et kananda en, "Ayyew pay sa.
Danan aped kawkawasen nan bang-
banglo?
5 Mo nailako di koma et waay
solok ay lagbo is makatew-en ta
maibadang koma isnan kodo." Dadat
iyawen san babai.
6 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
"Bay-anyo siya tay gawigawis nan
inikkana ken sak-en.
7 Olay ket wawawawada nan kodo
ken dakayo et ado ay agew nan
mabalin ay mangbadanganyo ken
daida. Ngem sak-en pay et adiyak
mabayag ay makitetee ken dakayo.
8 Isonga inikkana nan kabaelana
ken sak-en. Nan nangibokbokana
et isaganana nan awakko isnan
maikaobak.
9 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo,
olay no into nan maiwalasan nan
gawis ay damag isnan batawa et
maipagpagtek abes nan inikkana ay
kanemnemnemana."

Nan Nakitolagan Judas Ay Isip-sipna Si Jesus
Mat. 26:14-16; Luc. 22:3-6

10 Nalpas am-in dadi dat omey si
Judas Iscariote ay esa isnan simpoo
ya dowa ay papasolot Jesus isnan
menkangangato ay papadi et maki-
tolag ay awnitna isipsip si Jesus ken
daida.
11 Palalo nan gasing san papadi
isnan nangdengnganda isnan kin-
wanin Judas dadat tolagen siya ay
awnitda agtan is siping. Dat ilogin
Judas ay mennemnem is gawis ay
timpo is mangipadepapana ken Je-
sus is ken daida.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna
Mat. 26:17-30; Luc. 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Cor. 11:23-25

12 Inomdan et nan agew ay
mangkakanan di Judio is egay
kabobodan ay tinapay. Et siya gedan
nan mangpaltiyanda is kalnilo ay
kaneg din inikkan din alal-apoda
ay Judio isdin nanglaosan di anghel
isnan bab-aeyda id Egipto tapno
adina itapi ay mangpatey ken daida.
Dat kanan nan papasolot Jesus ken
siya, "Into nan laydem ay enmi
mangisaganaan isnan kanen tako is
fiesta?"
13 Dat baaen Jesus nan dowa ay
papasolotna et kanana, "Enkayo id
Jerusalem et awnityo sab-aten nan
mangbobolig is sinakdona dayot on-
oden siya
14 isnan baey ay segpena dayot
kanan isnan kabaey, 'Kinwanin nan
Apo tako en into kano nan kowalto
ay esana manganan ya nan papa-
solotna is fiesta?'

15 Et awnit itdon nan kabaey ken
dakayo nan dakedake ay kowalto
isnan maikadwa ay galado dayot is-
agana nan kanen tako tay wada am-
in nan masapol tako isdi."

16 Dat omey san dowa ay papasolot
Jesus isnan ili et naikkan san kin-
wanina dadat isagana nan kanenda.

17 Nasdem pay dat omey da Jesus
ya nan simpoo ya dowa ay papa-
solotna issan baey.
18 Mangmanganda pay dat kanan
Jesus ken daida, "Ibagak ken dakayo
nan tet-ewa et wada nan esang ay
makikikan ken datako isna ay awnit
mangisipsip ken sak-en."
19 Dadat menseseg-ang dapay was-
din mensoot ken siya, "Ay sak-en
ngen?"
20 Dat kanan Jesus, "Owen, nan esa
ken dakayo ay simpoo ya dowa ay
makisiwsiwsiw isnan tinapayna ken
sak-en.
21 Sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw et tet-ewa ay awnitak matey
tay siya nan naisolat id kasikasin
ngem kaseseg-ang nan sanay awnit
mangisipsip ken sak-en. Gepgepes et
di egay kaiyanak siya."

22 Mangmanganda dat alaen Jesus
nan tinapay et men-iyaman ken Apo
Dios esanapay amam-asen et idyana
ken daida. Danat kanan, "Alaenyo na
ta kanenyo tay siya na nan awakko."
23 Danat alaen abes nan inomenda
et men-iyaman ken Apo Dios. Danat
idya ken daida am-in et inomenda.
24 Dat kanan Jesus ken daida,
"Naay nan basak ay mangipaila is-
nan balo ay nakitolagan Apo Dios is-
nan ipogaw. Ipailana nan omayosan
nan basak ay mangsakbot isnan
ipogaw.
25 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo
et adiyak kasin omin-inom is basi
engganay omdan nan agew ay omi-
nomak isnan balo ay basi isnan men-
tolayan Apo Dios."

26 Dadat menkanta ay mangdayaw
ken Apo Dios esadapay bomala ay
omey isnan bilig ay Olivo.

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Luc. 22:31-34; Juan 13:36-38

27 Issan mendad-aananda dat
kanan Jesus ken daida, "Awnit
lomayaw kayo am-in ay mangtaynan
ken sak-en et siya nan matongpalan
din naisolat isnan kalin Apo Dios
ay, 'Awnitak pateyen nan mang-ay-
ayowan isnan kalnilo et maiwakatda
am-in.' "
28 Dat itoloy Jesus et kanana,
"Ngem isnan matagowak kasin et
awnitak omon-ona id Galilea daket
sesed-en dakayo."
29 Dat kanan Pedro, "Olay no lo-
mayaw am-in nan iib-ak et adiyak
kayet taytaynan sik-a."
30 Dat kanan Jesus, "Ngem ibagak
ken sik-a en id wani ay labi esa-
pay mentan-o nan manok is mamin
dowa et namitlo ay mangisotka ay
adika mangtek."
31 Dat kayet kanan Pedro, "Adi ma-
balin ay awnitak ikkan sa tay olay no
maitapiyak ken sik-a ay matey." Et
siya gedan nan kinkinwanin nan iib-
ana.

Nan Ninlowalowan Jesus Id Getsemani

Mat. 26:36-46; Luc. 22:39-46

32 Inmeyda id Getsemani dat
kanan Jesus isnan papasolotna,
"Sosom-ed kayo isna ta omeyak
menlowalo ken Apo Dios."

33 Danat ipakkey da Pedro ken San-
tiago ya si Juan. Dat liknaen Jesus
nan dadama ay seg-ang ya sakit di
nemnemna gapo isnan awnit ommat
ken siya.
34 Danat kanan ken daida, "Palalo
ay menseseg-ang nan nemnemko ay
nganngani ay omisokba. Mentee
kayo isna ta mangkakadwa kayo."
35 Dat gomay-ed si Jesus et men-
lokbob ay mendawat ken Apo Dios
ta no mabalin et adi matoloy nan
nganngani ay ommat ken siya
36 et kanana, "Ama, Ama. Maid adi
mabalin ken sik-a. Kaanem koma
nan naay ligatko. Ngem baken nan

laydek is matongpal nodi nan laydem."
37 Dat somagong si Jesus et ilana ay
maseseyep san tolo ay papasolotna
danat gidowen si Pedro et kanana
en, "Simon, ay maseseyepka? Ay
adika makakadwa ken sak-en is olay
esay olas?
38 Makailanyo ay gawis ya men-
lowalo kayo tapno adi kayo kadolog
ay menbasol tay kayat nan nem-
nemyo ay mang-ikkan isnan gawis
ngem nan awakyo et nakapsot."
39 Dat kasin omey si Jesus ay men-
dawat ken Apo Dios ay kaneg san
dinawatna issan damo.
40 Dat somagong et ilaena nan pa-
pasolotna ay maseseyep kasin. Da-
dat adi makanemnem is kananda
ken siya.
41 Dat omey menlowalo is maikatlo
esapay kasin mensagong et ilaena
nan papasolotna danat kanan, "Ay
daan kayo pay laeng ay omiilleng ay
maseseyep aya? Ad-o sa tay inom-
dan et nan maitedak ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw isnan managbasol.
42 Ibangonyo ta entakot tay naay
omal-ali et nan mangisipsip ken sak-
en."

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Luc. 22:47-53; Juan 18:1-12

43 Daan ay menkalkali si Jesus dat
domateng si Judas ay esa isnan sim-
poo ya dowa ay pasolotna. Ipapan-
golona nan ado ay iib-ana ay in-
baan nan menkangangato ay papadi,
nan men-is-isolo isnan linteg ya nan
aamam-an di Judio et gegen-anda
nan ispada ya pat-o.
44 Esadapay omdan isnan kad-an
da Jesus et inbagan Judas isnan
bowegna en, "Nan bisitowek et siya
nan depapenyo dayot ikaan et ban-
tayanyo ay gawis."
45 Idi inomdanda dat idadawes Ju-
das ken Jesus et kanana, "Apo," danat
bisitowen siya.
46 Dadat depapen et ikakaweda.
47 Ngem inasot nan esay pasolot
Jesus nan ispadana et menpingasana
nan ingan nan esay baan nan kanga-
towan ay padi.
48 Dat kanan Jesus isnan deeyda
ay wada isdi en, "Aykeak pomatey
is ipogaw ta men-aalmas kayo ay
mangdepap ken sak-en?
49 Kaageagew ay nin-isolowak ken
dakayo isnan Templo et egay kayo
nangdepdepap. Ngem olay ta ma-
tongpalan nan naisolat isnan kalin
Apo Dios id kasin."
50 Dat lomayaw am-in nan papa-
solotna et taynanda siya.
51 Ngem wada kayet nan omon-
onod ken Jesus ay baballo ay nin-
eewes et kedeng. Pinadas nan sosol-
dado ay mangdepap ken siya
52 dat matekdag nan ewesna ngem
linmayaw kayet ay ninlalabos.

Nan Nangsomalyaan Nan Kanga-towan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-68; Luc. 22:63-71; Juan 18:19-24

53 Inyeyda si Jesus isnan
baey di kangatowan ay padi ay
nadadagopan am-in nan menkan-
gangato ay papadi, nan aamam-an
di Judio ya nan men-is-isolo isnan
linteg.
54 Inmon-onod si Pedro ken daida
ngem maiyaaddawi engganay inom-
danda isnan pantew danat itokdo et
makianido isnan gogowaldiya.
55 Nan menkangangato ay papadi
ya nan menlelebbeng ay Judio et
men-anapda is mangipabasolanda
ken Jesus tapno maipapatey siya
ngem maid maanapanda.
56 Wada nan ado ay nin-ibagbaga
is baken tet-ewa ay maipanggep
ken Jesus ngem adi men-iiso nan
kankananda.
57 Dat tomakdeg nan tap-in di
ipogaw et menkampotda ay mang-
wani,
58 "Dinngemi nan kinwanina ay
awnitna bakasen kano nan Tem-
plo ay sinaad di ipogaw danat sa
kasin saaden isnan katlon di agew ay
awnit baken ipogaw nan mangsaad."
59 Ngem olay da todi et egay napal-
loy nan kinwanida.

60 Dat tomakdeg nan kangatowan
ay padi ay mangsagang ken daida et
kanana ken Jesus, “Ay maid isong-
batmo isnan kinwanin da tona ay
mangipabasbasol ken sik-a?”
61 Ngem igiginek Jesus. Dat kasin
sooten nan kangatowan ay padi, “Ay
sik-a si Kristo ay Anak nan maday-
dayaw ay si Apo Dios?”
62 Dat kanan Jesus, “Sak-en. Et
awnityo ilan sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw ay tomotokdo isnan
makanawan Apo Dios ay manaka-
balin. Et awnityo ilan gedan nan
omaliyak ay maitatapi isnan liboo ay
magapo id daya.”
63 Idi dinngen san kangatowan
ay padi san kinwanin Jesus danat
mensingat nan badona tay dadama
nan ligetna danapay kanan, “Adi
masapol pay laeng di mang-
paneknek isnan basol tona
64 tay dinngeyo ay apedna kanan
en siya nan Anak Apo Dios. Ngan
nan kananyo?”
Dadat am-in kanan en masapol ay
matey.
65 Dat ilogin nan tap-in di ipogaw
ay mangtobba ken Jesus dadat komo-
nan nan matana et tipakenda siya
dadapay kanan, “No tet-ewa ay ma-
madtoka, kadya ibagam no sino
nan nangtipak ken sik-a.” Dat
maitapi nan gogowaldiya et sog-
towenda siya.

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Luc. 22:54-62; Juan 18:15-18, 25-27

66 Daan kayet si Pedro isnan pan-
tew dat lomaos nan babassang ay
baan nan kangatowan ay padi.
67 Issan nang-ilaana ken Pedro ay
men-an-anido danat inengneng siya
danapay kanan, “Esaka samet ay ib-
an san iNazaret ay si Jesus.”
68 Ngem dat isot Pedro ay mang-
wani, “Bakenak. Adiyak getken nan
kankanam.” Dat men-aton si Pe-
dro isnan segpan nan pantew. Dat
mentan-o nan manok.
69 Dat kasin ilan san babai et
kanana isnan mentetee isdi, “Nan
sana ay ipogaw et siya nan esay ib-
an Jesus.”
70 Ngem dat kasin isot Pedro.
Maaw-awni pay dat kanan nan wada
isdi, “Tet-ewa ay ib-ana sik-a tay
iGalileaka.”
71 Dat kanan Pedro en, “Dosaen
Apo Dios sak-en no menkamkam-
potak. Tet-ewa ay adiyak polos
getken nan lalaki ay sana.”
72 Dat pomindowa ay mentan-o
nan manok daet maipanemnem ken
Pedro din kinwanin Jesus en, “Esa-
pay pomindowa ay mentan-o nan
manok et epdasmo inisot sak-en is
namitlo.” Dat menbabawi si Pedro
issan nangisotana ken Jesus dat bo-
mala et men-aga.

15

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Luc. 23:1-5; Juan 18:28-38

1 Wiit dat kasin madagop nan
menkangangato ay papadi ya nan
aamam-a ya nan men-is-isolo isnan
linteg ya nan tapin di menlelebbeng
nan Judio ta mentotolagda is esada
ikkan. Dadat galotan nan ledeng
Jesus esadapay eyey ken Pilato ay
gobilnadol.
2 Dat sooten Pilato ken Jesus, “Ay
sik-a nan alin di Judio?” Dat kanan
Jesus, “Osto nan kinwanim.”
3 Nan deeyday menkangangato ay
papadi et adoado nan mangpabasba-
solanda ken Jesus.
4 Dat kanan Pilato ken Jesus, “Ay
maid isongbatmo? Ilam et adoado
nan mangpabasbasolanda ken sik-
a.”
5 Ngem egay sinmongbat si Jesus
isonga am-amed nasdaaw si Pilato.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus
Mat. 27:15-26; Luc. 23:13-25; Juan 18:39-19:16

6 Tinew-en isnan Fiestan di Lin-
maosan di Anghel et nan ogalida et
omipalobos nan gobilnadol is esay
balod ay piliyen di ipogaw.
7 (-)

8 Isonga nadagop nan adoado ay
ipogaw ay mendawat ken Pilato ta
palobosana nan esay balod.
9 Dat kanan Pilato ken daida, “Ay
laydenyo ta nan lobosak et nan naay
alin di Judio?”
10 Tay gintekna ay aped inbalod
nan menkangangato ay papadi si
Jesus gapo is apalda ken siya.
11 Ngem nan deeyday menkangan-
gato ay papadi et dinologda nan
nadagop ay ipogaw ta si Barabas nan
dawatenda ay bomala ta baken si
Jesus. (v 7) Si Barabas et nakitapi ay
nakigobat isnan gobilno isonga na-
balod et wada nan pinateyna isnan
nin-golowanda.
12 Dat kanan Pilato kasin isnan
nadagop, “Ngan pay ngalod nan
ikkak isnan kananyo en alin di Ju-
dio?”
13 Dadat asigigiyaw ay mangwani,
“Ipalansam isnan kros.”
14 “Ayta ay? Ngan nan ngawi ay
inikkana?” kinwanin Pilato. Ngem
am-amedda men-giyaw, “Ipalansam
isnan kros.”
15 Kayten Pilato ay mapnek
nan ipogaw isonga inpalobosna
si Barabas danapay ipabaig si
Jesus danat ited isnan sosoldado ta
ilansada isnan kros.

Nan Nangselselatan Nan Sosoldado Ken Jesus
Mat. 27:27-31; Juan 19:2-3

16 Dat eyey nan sosoldado si Je-
sus isnan makwani en Preterio ay
bangsal nan baey di gobilnadol. Da-
dat ayagan nan iib-ada ay sosoldado
17 dadat badowan si Jesus isnan
men-gadangdang ay bado ay kaneg
nan badon di ali. Dadat komawikaw
is sibit et ipabedbedda isnan olona.
18 Dadat kankanan en, “Madayaw
kano nan alin di Judio.”
19 Dadat menpalintomeng ay agin-
dadayaw ken siya. Dadat ibaibaig
nan pao isnan olona dadapay tobba-
tobbaan siya.
20 Naomada pay ay mangselselat
ken siya dadat kaanen san men-
gadangdang ay badona et kasinda
ipabado san sigod ay badona esada-
pay eyey ay mangilansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Luc. 23:26-43; Juan 19:17-27

21 Issan mendad-aananda et sinab-
atda nan esay lalaki ay si Simon ay
iCirene ay aman da Alejandro ken
Rufo. Nagapo si Simon isnan ilit ay
omey koma id Jerusalem ngem dat
ipapatin nan sosoldado ay mangi-
paawit ken siya isnan kros Jesus.
22 Dadat eyey si Jesus id Golgota ay
makwani en ingit di toktok.
23 Dadat painomen koma si Jesus is
basi ay natapiyan is agas ay mira ay
mangpaon-onina is sakit di awakna
ngem adyana.
24 Dadat ilansa siya isnan kros.
Dat menbobonot nan sosoldado is
mangbingay isnan badona.
25 Nakag-aw ay alas nowibi nan
nangilansaanda ken Jesus.
26 Inippeyda isnan ngangatowen
nan olona nan naisolat ay basolna ay
mangwani en, “Alin di Judio.”
27 Wada abes nan dowa ay man-
gakew ay inlansada isnan krosda
isnan makanawan ya makanigid Je-
sus.
28 (-)
29 Nan lomal-aos et gilgilawenda
si Jesus dadapay iwegweg nan oloda
dadapay kanan, “Essem, sik-a od nan
nangwani en bakasem nan Templon
Apo Dios esakapay kasin esten isnan
maikatlo ay agew.
30 Kadya, lomayogka isnan krosmo
ta isalakam nan awakmo.”
31 Nan menkangangato ay papadi
ya nan men-is-isolo isnan linteg et
sinaysayotda si Jesus gedan dada-
pay kankanan, “Insalakana kano
nan tap-in di ipogaw ngem adi
makaisalakan isnan awakna.
32 No lomayogka isnan krosmo id
wani et mamati kami ay sik-a si
Kristo ay alin di Judio.” Olay nan
dowa ay nailansa isnan krosda et
nakisaysayotda gedan ken Jesus.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Luc. 23:44-49; Juan 19:28-30

33 Kag-aw ay tinmenga nan agew
dat bomolinget nan batawa enggana
ay inmalas tres isnan sedem.
34 Dat menbogaw si Jesus ay mang-
wani, "Eli, Eli lama sabaktani." Nan
kayatna ay kanan et, "Apo Dios ay
Diosko, aytay damen taynan sak-en?"
35 Et nan nangdedenge ay wada
isdi et kananda, "Kanegna ay-ayagan
din si Elias."
36 Dat ikakamon nan esa ay omala
is galot et itab-awna isnan basi danat
igalot isnan pao danat ipangato ken
Jesus ta sopsopana. Danapay kanan,
"Ilaen tako mo omali si Elias ay
mangkaan ken siya isnan krosna."
37 Dat kasin menbogaw si Jesus dat
maoyos nan leng-agna.
38 Isnan Templo et nan mense-
lelede ay koltina ay manglilingeb is-
nan nasantowan ay kowalto et aped
mabisngat ay menlogi isnan ngato ay
menpababa.
39 Nan kapitan di sosoldado ay
tomatakdeg isnan sagang nan kros
Jesus et inilana nan nakateyana
danat kanan, "Tet-ewa obpay ay
Anak Apo Dios siya."
40 Wada abes nan bababai ay
naiyaaddawi ay mangiila ken siya,
ay da Maria Magdalena ya si Maria
ay inan da Jose ken Santiago ya si
Salome.
41 Daida nan naknakkey ya
nangbadbadang ken Jesus isdin
nagapowana id Galilea. Wada gedan
nan tap-in di bababai et daida
nan nang-on-onod ken Jesus isnan
inmayana id Jerusalem.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Luc. 23:50-56; Juan 19:38-42

42 Esapay magisbet isnan Biyalnis
ay mensaganaan di Judio pala isnan
obayada
43 et intotoled Jose ay iyArimatea
ay omey ken Pilato ay mangdawat
isnan awak Jesus. Si Jose et wada
nan saadna tay esay ap-apon di Ju-
dio. Siya abes nan nangses-eed isnan
mentolayan Apo Dios.
44 Nasdaaw si Pilato issan nang-
waniyana en natey et si Jesus isonga
danat ayagan nan kapitan di sosol-
dado ta sootena no tet-ewa.
45 Kinwanin nan kapitan en natey
et si Jesus dat ipalobos Pilato ay
alaen Jose nan awak Jesus.
46 Danat kaanen si Jesus is-
nan krosna et bongonena isnan
linakowana ay balo ay galot danat
eyey isnan nakakaongan ay bato.
Danat seyatan nan segpana is
dakdake ay bato.
47 Wada da Maria Magdalena ken
Maria ay inan Jose ay mangiila isnan
nangipay-ana.

16

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-8; Luc. 24:1-12; Juan 20:1-10

1 Nakwas nan obayada ay Sabado
dat omey da Maria Magdalena ken
Maria ay inan Santiago ya si Salome
ay lomako is agas ay menbango ta
iyapowapda isnan awak Jesus.
2 Wiit pay isnan Domingo dadat
omey isnan naipay-an nan awak Je-
sus dadat omdan isdi isnan ostoy
bomala nan agew.
3 Nintoytoyada isnan mendad-
aananda ay mangwani, "Sino ngen
nan mang-olin isnan bato ay nai-
tangeb isnan liyang?"
4 Ngem idi dinmangda dadat ilan
ay naolin san dakedake ay bato.
5 Dadat songgep isnan liyang dadat
men-ila nan baballo ay tomotokdo
isnan makanawan ay ninbabado is
andoando ay polaw dadat ninkakik-
ibtot.
6 Danat kanan ken daida, "Adi kayo
omegyat. Getkek ay an-anapenyo si
Jesus ay iNazaret ay nailansa isnan
kros ngem maid siya isna tay kasin
natago. Ilanyo nan naipay-ana et
maiwed siya.
7 Enkayo et ta ibagayo ken da
Pedro ya nan tap-in nan papasolot

Jesus ta onodenda tay inmon-ona id
Galilea. Et isdi nan mang-il-anda
ken siya ay kaneg met laeng san
inbagbagana ken daida."
8 Dat bomala ay dagos san iinin-
a dadat lomayaw tay menpaypayeg-
pegda ya nasngangda. Ngem in-
giginekda et maid polos nangiba-
gaanda gapo isnan egyatda.

(Nan Naitapi Isnan Kombosna)
Nan Nang-ilaanda Ken Jesus Ay Kasin Natago
Mat. 28:9-20; Luc. 24:13-49; Juan 20:11-23 Apos. 1:6-8

9 Issan kasin natagowan Jesus ay
wiit issan Domingo et nan inmona
ay ninpail-ana et si Maria Magdalena
ay din nangipakaanana isnan pito ay
anito.
10 Dat omey si Maria issan papa-
solot Jesus ay daanda ay mensesseg-
ang ya men-ag-aga danat ibaga nan
nang-il-ana ken Jesus.
11 Ngem olay dinngeda nan
nangwaniyana en inilana si Jesus
et egayda kayet patiyen ay kasin
natago.
12 Nakwas pay di dat menpaila si
Jesus isnan dowa ay papasolotna ay
nindaan isnan ilit ngem natken nan
nang-il-anda ken siya.
13 Dadat somagong ay mangibaga
isnan iib-ada ngem egayda patiyen.
14 Dat menpaila si Jesus isnan sim-
poo ya esa ay papasolotna isnan
mangmangananda. Danat sagiiten
daida tay egayda patiyen nan kin-
wanin nan inmona ay nang-ila ken
siya ay kasin natago. Kega kin-
menteg nan oloda.
15 Danat kanan, "Omey kayo isnan
kailiili isnan batawa ay mangibaga
isnan gawis ay damag isnan kaipoi-
pogaw.
16 Nan mangpati isnan gawis
ay damag dadat mabonyagan et
maisalakanda ta makiteteeda ken
Apo Dios ay eng-enggana. Ngem
nan adi mangpati et madosada tay
awnit dosaen Apo Dios daida tay
egay nakaan nan basolda.
17 Et nan mangpati ken Apo Dios
et awnitda ik-ikkan nan kaskasdaaw
tapno maipagtek ay naitapi si Apo
Dios ken daida. Siya dana nan
awnitda ik-ikkan, pakaanenda nan
anito ay kinmapet isnan ipogaw
gapo isnan kabaelan nan ngadanko
dadapay makakali isnan teken ay
kali ay egayda solowen
18 ya no bangten nan oweg daida
ya no ominomda is kedet et maid
ommat ken daida. Ya mo gen-anda
nan awak nan mensakit et gomaw-
isda."

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya
Luc. 24:50-53; Apos. 1:9-11

19 Nakwas ay binagbagaan Apo Je-
sus nan papasolotna dat ipangaton
Apo Dios siya id daya et tomotokdo
si Jesus isnan makanawana.
20 Dat omey nan papasolotna ay
mangibaga isnan gawis ay damag
isnan kailiili et badbadangan Apo Je-
sus daida ay mang-idya isnan kabae-
lana ken daida ay mang-ikkan isnan
kaskasdaaw ta kagtekana ay tet-ewa
nan ibagbagada.
Siya dadi nan inom-ommat.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Lucas

Nan Maipanggep Isnan Insolat Lucas

Nan naay ay insolat Lucas et ipailana ay si Jesus nan naikali isnan Judio ay mangisalakan ya siya nan mangisalakan gedan isnan am-in ay ipogaw ay mamati ken siya. Insolat Lucas ay si Jesus nan pinilin nan Ispirito Santo ay mangibaga isnan gawis ay damag isnan kodokdo ay mabalin ay maisalakanda isonga maipaila isna ay isakit Jesus nan kaipoipogaw ay natkenatken nan masapolda. Kagagasing nan inpailan Lucas isna ay am-amed isnan logiyana ay nangipagtekana isnan inmaliyan Jesus ya isnan kombosna ay nan naipangatowan Jesus id daya. Isnan esa pay ay insolat Lucas ay "Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis" et intoloyna nan sodok isnan mangipanggep nan naetengan ya naiwalagawagan nan pammatin nan mamati ken Jesus issan nakwasan san sinmagongana id daya.

Ado nan banag ay kedeng isnan naay ay nailiblo ay Lucas is kad-ana ay kaneg nan kantan nan aanghel ya nan inmayan nan menpaspastol ken Jesus isnan naiyanakana, nan inmayan Jesus isnan Templo isdin kaongana ya nan pangngalig maipanggep isnan layad ay kaneg nan esay iSamaria ya nan maipanggep isnan naamas ay anak. Isnan naay ay insolat Lucas et dalona inbaga nan kaam-amed nan lowalo, nan Ispirito Santo, nan pateg nan bababai isnan men-is-isolowan Jesus ya nan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-4
Nan naiyanakan da Juan ay Menbonbonyag ken Jesus ya nan kaongan Jesus 1:5-2:52
Nan nin-isolsolowan Juan ay Menbonbonyag 3:1-20
Nan nabonyagan Jesus ya nan nadoldologana 3:21-4:13
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea 4:14-9:50
Nan nin-isolsolowan Jesus id Galilea enggana id Jerusalem 9:51-19:27
Nan naodi ay nintetean Jesus id Jerusalem ya isnan sag-ena 19:28-23:56
Nan kasin natagowan Jesus, nan ninpail-ilaana ya nan sinmagongana id daya 24:1-53

Login Nan Solat

1-4 Gayyem Teofilo,

Naay di sodsodok ay maipanggep ken Jesus ay isolatko ken sik-a. Nan ipogaw ay naknakkey ken Jesus ay nang-il-ila isnan am-in ay inik-ikkana enggana isdin damo et daida nan nangibaga isnan am-in ay inom-ommat isdin kad-ana isna tay daida nan nangipagpagtek isnan kaipoipogaw maipanggep ken Jesus. Issan nangdengngak is dana daket ipoot ay gawis ay mangsolo isnan am-in ay inom-ommat enggana isdin logiyana tay getkek ay adoado nan nangisolat isna ngem kanak en gawis no sak-en nan mang-eset ay mangisolat abes tapno getkem ay tet-ewa am-in nan dindinngem.

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Juan

5 Naay da nan inom-ommat. Isdin nintolayan Herod isnan probinsiya ay Judea et wada nan esay padi ay kangadan is Zacarias ay ib-an nan papadi ay kaapo isdin si Abias. Nan asawan Zacarias et si Elisabet ay anak gedan di padi.

6 Gawis nan ogalida ay sin-asawa isnan pangiilaan Apo Dios tay pinatpatida am-in nan bilina.

7 Ngem maid anakda tay adi makaanak si Elisabet dadapay gedan nain-ina ya naam-ama.

8 Isnan esay agew inomdan nan
biyang da Zacarias ay mensilbi isnan
Templo.
9 Nan ogalin di papadi et men-
bonotda no sino nan songgep isnan
Templo ay mangpoo isnan insinso ay
menbango et si Zacarias san nabono-
tan.
10 Idi pop-oowana nan insinso,
menlol-owalo abes nan kaipoipogaw
isnan pantew.
11 Dat menpaila nan esay anghel
Apo Dios ken siya ay tinmatakdeg is-
nan makanawan nan kapop-oowan
nan insinso.
12 Nasngang si Zacarias isnan
nang-ilaana ya palalo nan egyatna.
13 Ngem dat kanan san anghel ken
siya, “Adika omegyat Zacarias. In-
maliyak ay mangibaga ken sik-a en
dinngen Apo Dios nan lowalom et
awnit omanak si Elisabet ay asawam
is lalaki dakat ngadanan is Juan.
14 Isnan maiyanakana et men-
galalasing kayo ya nan ado ay
ipogaw
15 tay awnit madaydayaw siya ken
Apo Dios. Masapol ay adi omin-inom
is bomoteng. Olay isnan kaililito-
nana et wada et nan Ispirito Santo
ken siya.
16 Awnit adoado nan pasagongena
ay Judio ken Apo Dios ay Diosda.
17 Siya nan ibaan Apo Dios ay
mangisagana isnan kaipoipogaw
isnan esa omaliyan Kristo ay
mangisalakan. Kaneg nan kabaelan
ya silib din si Elias ay mamadton Apo
Dios id kasin nan kabaelana. Awnit
paolnosena nan nasis-iyan ay sin-
am-a et pasagongena nan ipogaw
ay adi mamati tapno gomawis nan
nemnemda. Siya di nan ikkana ay
mangipasagana isnan kaipoipogaw
isnan omaliyan nan Apoda.”
18 Dat kanan Zacarias issan anghel,
“Ay ngan di manggetkak ay tet-ewa
ay ommatna dapay naam-amaak ya
nain-ina si asawak?”
19 Kinwanin san anghel en,
“Getkem tay sak-en si Gabriel ay esay
bab-aaen Apo Dios et binaana sak-en
ay mangibaga ken sik-a isnan naay
gawis ay ommat.
20 Ngem gapo tay adika patiyen
nan kinwanik et maomelka enggana
ay omdan nan agew ay ommatana
tay tet-ewa ay ommat isnan osto ay
timpona.”
21 Isnan pantew di Templo et
masmasdaaw nan kaipoipogaw ay
mangses-eed ken Zacarias tay adi
bomalbalbala.
22 Ngem issan binmalaana dat
mensinsinyas ken daida tay adi
makakali isonga getkenda ay wada
nan ninpaila ken siya.
23 Nakwas pay san talabakona is-
nan Templo dat somaa.
24 Egay pay nabayag daet maliton
si Elisabet et limay bowan ay nin-
lolololokok is baeyda.
25 Danat kanan, “Men-gasingak
tay sineg-angan Apo Dios sak-en
et kinaana nan maibabainak isnan
ipogaw.”

Nan Naipagtekan Nan Maiyanakan Jesus

26 Issan maikan-em ay bowan nan
liton Elisabet dat kasin ibaan Apo
Dios si Gabriel ay anghel isnan ili ay
Nazaret isnan probinsiya ay Galilea
27 ta omey isnan babassang ay kan-
gadan is Maria ay naitoya ay makia-
sawa ken Jose ay esay apon din si Ali
David. Dat menpaila si Gabriel ken
Maria et kanana,
28 “Men-gasingka. Nagasatka ay
babai tay sik-a nan pinilin Apo Dios.”
29 Pilmi ay madanagan si Maria
issan inbagan san anghel et nem-
nemnemena mo ngan nan kayatna
ay kanan.
30 Ngem dat kanan san anghel,
“Adika omegyat Maria tay tet-ewa ay
pinabolan Apo Dios sik-a.
31 Awnit malitonka et omanakka is
lalaki dakayot ngadnan is Jesus.
32 Awnit kangangatowan siya ay
makwani en Anak Apo Dios ay kan-
gatowan ya patolayen Apo Dios siya
ay kaneg din alapona ay si Ali David
id kasin

33 et siya nan men-alin di Judio ay
eng-enggana."
34 Dat kanan Maria issan anghel,
"Ngem intoy ikakkana ay malito-
nanak dapay maid polos kasey-
seyepko is lalaki?"
35 Dat kanan san anghel, "Nan
Ispirito Santo nan awnit omali ken
sik-a isonga nan panakabalin Apo
Dios nan mangtakdo ken sik-a. Siya
na nan kakwaniyan nan anakmo en
Anak Apo Dios ay maid polos basba-
solna.
36 Kaneg si Elisabet ay agiyo ay
makwani en adi omanak et enem
ay bowan nan litona id wani dapay
nain-ina.
37 Tay am-in et kabaelan Apo Dios
ay ikkan."
38 Dat owenan Maria et kanana,
"Owen. Maikkan ken sak-en nan
inbagam tay baan Apo Dios sak-en."
Dat komaan san anghel.

Nan Nangsangailiyan Elisabet Ken Maria

39 Nakwas pay nan kaat ay agew
dat ikakamon Maria et omey isnan
baey da Zacarias ay wada isnan esay
ili id Judea isnan bilbilig.
40 Omdan pay danat kanan ken
Elisabet, "Inmaliyak ay mang-ila ken
dakayo."
41 Issan nangdengngan Elisabet is-
nan kalin Maria dat menkiwi nan
onga isnan egesna et takdowen nan
Ispirito Santo siya ay mang-itdo is-
nan kanana.
42 Dat ibiyad Elisabet ay mang-
wani, "Isnan am-in ay bababai et sik-
a nan kagasatan tay sik-a nan pinilin
Apo Dios ya nan awnitmo iyanak
abes nan kagasatan.
43 Nagasatak tay inmalika ay inan
Kristo ay Apok.
44 Tay nan nangdengngak isnan
kalim dat menkiwi nan onga isnan
egesko gapo isnan gasingna.
45 Kaneg ken sik-a abes men-
gasingka tay patiyem ay awnit
tomet-ewa nan inbagan Apo Dios
ken sik-a."

Nan Nangdaydayawan Maria Ken Apo Dios

46 Dat kanan Maria,
"Dadama nan panangdayawko ken
Apo Dios
47 et men-gasingak ken siya ay
mangisalsalakan ken sak-en.
48 Tay nenemnemena sak-en ay
baana. Et menlogi id wani
kanan am-in nan ipogaw en
nagasatak
49 gapo isnan kaskasdaaw ay inikkan
nan manakabalin ay Dios ken
sak-en isonga madaydayaw
nan ngadana.
50 Maseg-ang isnan am-in ay mang-
dayaw ken siya enggana isnan
ipogaw id sang-adom ya nan
awnit maiyanak.
51 Inpailana nan panakabalina dana-
pay bokaen nan ipogaw ay
mangipapangato isnan nem-
nemda ya nan nemnemne-
menda ay ikkan.
52 Inpababana nan ninkangangato
ay ali danapay pangatowen
nan napakombaba ay ipogaw.
53 Inagtana nan kaseseg-ang is mas-
apolda danapay pakaanen
nan babaknang ay maid polos
gegen-anda.
54-55 Badbadangan Apo Dios nan
ipogawna ay datako ay Judio
ay eng-enggana tay egayna ki-
nalkalingkingan din inkalina
ken Abraham ya nan an-akna
ay alal-apo tako. Tay kin-
wanina en seg-angana daida
ya datako ay ap-oda ay eng-
enggana."
56 Nakitetee si Maria is toloy
bowan ken da Elisabet esapay
somaa.

Nan Naiyanakan Juan Ay Menbon-bonyag

57 Inomdan nan omanakan Elisa-
bet dat omanak is lalaki.
58 Issan nangdengngan nan sags-
agogongda ya nan ag-ida issan
kaskasdaaw ya kagagasing ay
inikkan Apo Dios ken siya dadat
omey am-in makigasgasing.

59 Nan ogalin di Judio et no
maikawao ay agew nan onga dat
madagop nan ag-ida et segyatanda
dadapay ngadnan. Sinegyatanda
san onga et ipangadanda koma nan
ngadan amana ay Zacarias
60 ngem dat kanan inana en,
"Baken sa. Nan ngadana et Juan."
61 Dadat kanan ken siya, "Ayta?
Dapay maid polos apo tako is kan-
gadan is Juan."
62 Dadat isinyas ken amana ay
mangsoot no sino nan kayatna ay
ngadan nan onga.
63 Dat menpaala si Zacarias is men-
solatana et isolatna, "Nan ngadana et
Juan." Et nasdaawda am-in ay wada
isdi issan nangbasaanda.
64 Dat makanali si Zacarias ay
mangdaydayaw ken Apo Dios.
65 Am-in nan sagogongda et nas-
daawda isnan inommat dadat ibaag
isnan am-in ay il-ili isnan bilig id
Judea.
66 Am-in nan nangdenge et getk-
enda ay wada nan panakabalin Apo
Dios ken Juan dadat men-asisoot,
"Ay ngan ngata nan menbalinan nan
onga ay naay?"

Nan Nangdaydayawan Zacarias Isnan Ik-ikkan Apo Dios

67 Si aman Juan ay Zacarias et
tinakdon nan Ispirito Santo danat
kanan en,
68 "Madaydayaw si Apo Dios ay Dios
tako ay Judio tay inmali ay
mangbadang isnan ipogawna
danapay sobten daida ta adida
madosdosa gapo isnan basba-
solda.
69 Inbaana nan manakabalin
ay apon din si David ay
mangisalakan ken datako.
70-72 Si tona din inbagana id kasin
ay awnit mangisalakan ken
datako isnan am-in ay mang-
aamis. Tay inbagan Apo Dios
id kasin ay kanan din mamad-
tona en awnit badbadangana
nan alal-apo tako et adina
kalkalingkingan nan nasan-
towan ay tolagda.
73-75 Inkalin Apo Dios id sang-adom
ken Abraham ay alapo tako
ay siya nan awnit mangilisi
isnan mang-aamis ken datako
tasiyay adi tako omegyat ay
mensilbi ken siya ya ta maid il-
ilaena is kolang wenno ngawi
ay ik-ikkan tako engganay
matey tako."
76 Dat itoloy Zacarias ay mang-
wani,
"Sik-a ay anakko et awnitka mak-
wani en mamadton nan Kan-
gatowan ay si Apo Dios. Tay
awnit mang-on-onaka mo nan
Apo tako ta isaganam nan
ipogaw isnan omaliyana
77 tay omeyka ay mangibaga is-
nan ipogawna en awnit
maisalakanda isnan ka-
pakawanan nan basbasolda.
78-79 Nan Dios tako et managseg-
ang ya naanos. Isonga awnit
omali nan mangisalakan ken
datako. Kaneg siya nan
silaw ay nagapo id daya tay
silawana nan ipogaw ay kaneg
natey ay maisisiyan ken Apo
Dios tay menbolinget nan
nemnemda. Et siya nan
mangsilaw isnan daan tako ay
omey isnan gawis," kinwanin
Zacarias.
80 Nasiken si Juan ay masilib ya
mamati ken Apo Dios dat omey
mentetee isnan bilig engganay inom-
dan nan menpailaana ay men-isolo
isnan Judio.

2

Nan Naiyanakan Jesus
Mat. 1:18-25

1 Isdin nawad-an Juan et wada nan
bilin nan ali id Roma ay si Cesar
Augusto ay omey am-in nan ipogaw
ay menpalista isnan il-ilida.
2 Siya na din damdamo ay ninpal-
istaan di ipogaw isdin kagobilnadol
Kirenio isnan probinsiya ay Siria.

3 Daet wasdin omey menpalista is-
nan ilin di alal-apoda id sang-adom.
4 Si Jose abes ay nagapo id Nazaret
ay esay ili id Galilea et inmey men-
palista id Betlehem ay esay ili id
Judea ay ilin din si Ali David. Siya
nan inmayana tay siya et apon din si
Ali David.
5 Si Maria et nakkey ken Jose
ay menpalista tay naitoya ay men-
asawada. Maliton si Maria
6 et isnan kawad-anda id Betlehem
dat padongen san onga ay bomala
7 ngem maid somya is mente-
anda isnan pag-abangan ay baey
tay nanapno is ipogaw isonga dadat
omey isnan kolongan di bakbaka. Et
isdi nan nangiyanakana isnan damo
ay anakna ay lalaki danat ewesan et
papodanena isnan pangpanganan di
baka.

Nan Ninpailaan Nan Anghel Isnan Menpaspastol

8 Issan labi issan deey ay ili et
wadada nan menpaspastol isnan
pondag ay mangbanbantay isnan
kakalnikalniloda.
9 Dat menpaila nan esay anghel
Apo Dios ken daida et matangge-
wanda isnan silang Apo Dios dat
palalo nan egyatda.
10 Ngem dat kanan san anghel
ken daida, “Adi kayo omegyat. Tay
wada nan gawis ay ipadamagko ken
dakayo ay mangpagasing isnan am-
in ay ipogaw.
11 Siya na nan ipadamagko, id
wani ay labi et naiyanak si Kristo
ay Apo tako isnan ilin din si David
et siya nan mangisalakan isnan
ipogaw.
12 Nan pangilasinanyo et nan
awnityo datngan ay onga ay naeewe-
san ay aped naipapapodan isnan
pangpanganan di baka.”
13 Daet menpaila nan adoado ay
anghel ay mangdaydayaw ken Apo
Dios ay mangmangwani en,
14 “Madaydayaw si Apo Dios ay
wada id daya tay binmala si
Kristo ay mangipasingpa is-
nan ipogaw isnan batawa ay
mangipagasing ken Apo Dios.”
15 Issan ninsagongan san aanghel
id daya et nin-asikwani san menpas-
pastol en, “Omey tako ilan nan onga
id Betlehem ay inpagtek Apo Dios
ken datako.”
16 Dadat ikakamo ay omey et dat-
nganda da Maria ken Jose ya san
onga ay naipapapodan isnan pang-
panganan di baka.
17 Issan nang-ilaanda issan onga
dadat sodoken san inbagan san
anghel maipanggep ken siya
18 et nasdaaw am-in nan nang-
denge.
19 Ngem si Maria et ninenem-
nemna am-in nan inommat ya nan
inbagan nan menpaspastol.
20 Dat somaa san deeyday menpas-
pastol ay menkankanta ay mangday-
dayaw ken Apo Dios tay inilada san
onga et tet-ewa am-in san inbagan
san anghel ken daida.

Nan Nangadnan Jesus

21 Issan maikawao ay agew san
onga dadat segyatan dadapay ngad-
nan tay siya nan ogalin di Judio. Nan
inpangadanda et Jesus tay siya san
inbagan di anghel esapay maingi-
naw.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Templo

22-24 Inomdan pay nan mangtong-
palan da Jose ken Maria isnan bilin
Apo Dios ay insolat din si Moses id
kasin maipanggep isnan babai ay
kaan-anak dadat omey id Jerusalem.
Tay kanan san bilin en masapol ay
omyeyda is ilimosda is mapalti ay
doway tala wenno doway anak di
kalapati isnan Templo tay siya nan
kadalosan nan kaan-anak. Inyeyda
gedan si Jesus ta idatonda ken Apo
Dios. Tay nan bilin Apo Dios et am-in
ay damo ay anak ay lalaki et masapol
ay maidaton ken siya ay kaneg siya
nan kaanak.
25 Id Jerusalem wada nan esay
am-ama ay kangadan is Simeon
ay mangses-eed isnan kaisalakanan

nan Judio. Gawigawis nan ogalina
tay patiyena nan bilin Apo Dios ya
daydayawena siya. Tinakdon nan
Ispirito Santo siya
26 ay nangipagtek ken siya en
adi matmatey enggana ay ilana nan
inkalin Apo Dios ay awnit omali ay si
Kristo.
27 Issan kad-an da Jose ken Maria
id Jerusalem inpangon nan Ispirito
Santo si Simeon isnan Templo dat
isgep abes da Maria ken Jose si Jesus
ta ikkanda nan linteg ay inbilin Apo
Dios.
28 Dat akwaen Simeon nan onga
dapay mendayaw ken Apo Dios ay
mangwani en,

29-31 "Apo, id wani et tinmet-ewa
nan inpagtekmo gapo isnan
naay onga isonga mang-apitka
et tay naay inilak nan in-
bagam ay awnit omali ay
mangisalakan isnan ipogaw,
ay siya nan inbaam tapno
getken am-in nan ipogaw.

32 Kaneg siya nan silaw ay mang-
itdo olay isnan baken Judio tapno
ilaenda nan daan ay omey ken sik-
a. Isonga gapo isnan onga ay naay
awnit madayaw nan Judio."

33 Nasdaaw da Jose ken Maria is-
nan kinwanin Simeon maipanggep
ken Jesus.
34-35 Binindisyonan Simeon daida
danapay kanan ken Maria, "Nan
onga ay naay et siya nan kadadaelan
nan ado ay Judio ya kaisalakanan
nan tap-ina. Maila gedan ken siya
ay tet-etet-ewa nan am-in ay inbagan
Apo Dios ngem adoado nan mang-
adi ken siya et siya nan kagtekan
nan ngawi ay nemnemda. Ngem ken
sik-a, Maria, awnitmo liknaen nan
sakit di nemnem ay kanega waday
naitbek isnan pagaewmo gapo isnan
ommat ken siya."

36 Wada id sidi gedan si Ana ay
nain-iin-ina ay mamadton Apo Dios.
Siya et anak Panuel ay apon din si
Aser. Pitoy tew-en ay nin-aasawa da
Ana ken asawana
37 et waompoo ya epat ay tew-ena
ay nabalo. Wedweda ay mentetee
isnan Templo tay inagew ya linabi
ay menteptepe ay menlol-owalo ya
mendaydayaw ken Apo Dios.
38 Isdin nangisgepanda ken Jesus
et wada gedan si Ana isdi ay nin-
iyaman ken Apo Dios maipanggep
isnan onga danat sodsodoken nan
onga isnan ipogaw ay mangses-eed
isnan mangsobotan Apo Dios isnan
ipogaw id Jerusalem.
39 Issan nakwasan san inkanda ay
inbagan san linteg Apo Dios et sin-
magongda isnan ilida id Nazaret ay
sakop di probinsiya ay Galilea.
40 Nasiken si Jesus ay napigsa ya
masilib tay nan badang Apo Dios et
wada ken siya.

Nan Nataynanan Jesus Isnan Templo

41 Tinew-en ay omey da Jose ken
Maria id Jerusalem isnan Fiestan di
Linmaosan di Anghel.
42 Et issan maikasimpoo ya doway
tew-en Jesus, inmeyda kasin tay siya
nan ogalida.
43 Issan nakwasan san fiesta dadat
menlobwat ay somaa ngem dat ob-
pay mataynan si Jesus id Jerusalem
et adi getken da inana ay nataynan
44 tay kananda en waay naiboweg
isnan bowegda. Esay agew nan nin-
daananda esadapay getken ay maid
siya dadat omey anapen isnan ag-ida
ngem maid.
45 Dadat somagong id Jerusalem ay
mang-anap ken siya.
46 Isnan maikatlo ay agew, dinas-
anda siya isnan Templo ay makito-
tokdo isnan men-is-isolo isnan lin-
teg. Dedengngena nan kankananda
dapay mensos-oot ken daida.
47 Nasdaaw am-in nan mangde-
denge ken siya gapo isnan silibna
tay ostoosto nan isongsongbatna ya
kankanana.
48 Nasdaaw gedan da inana issan
nang-ilaanda ken siya danat kanan,
"Anakko, dakan egay naiboweg ken
dakami? Madadanagan kami ken
amam ay mang-an-anap ken sik-a."

49 Ngem dat kanan Jesus, “Dakayon
mang-an-anap? Ay adiyo getken
ay masapol ay wadaak isnan baey
Ama?”
50 Ngem adida maawatan nan
kankanana ken daida.
51 Dat makkey si Jesus ken da
inana et somaada id Nazaret et
pinatpatina am-in nan inbagbagada
ken siya. Si inana et egayna kinalka-
lingkingan am-in nan inom-ommat.
52 Nasiken si Jesus ay napigsa ya
masilib et laylayden Apo Dios ya nan
kaipoipogaw siya.

3

*Nan Inbagbagan Juan Ay Menbon-
bonyag*
*Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Juan 1:19-
28*
1-2 Isdin maikasimpoo ya lima ay
tew-en ay mentolayan Cesar Tiberio
et wada nan inpaliknan Apo Dios
isnan anak Zacarias ay si Juan
ay mentetee isnan bilig. Siya na
gedan din kagobilnadol nan epat ay
naayda; si Poncio Pilato id Judea, si
Herod id Galilea, nan besat Herod ay
si Felipe id Iturea ya id Traconite ya
si Lisanias id Abeline. Nan kanga-
towan ay papadi id Jerusalem issan
deey ay tew-en et da Anas ken Caifas.
3 Si Juan et inmeyna sinolsol am-
in nan sakop nan ginawang ay Jor-
dan ay mangibagbaga, “Masapol ay
dokoganyo nan basbasolyo dakay-
opay menpabonyag tay siya nan kail-
an nan kakaanan di basol.”
4 Nan inikkan Juan et siya nan
nangtongpalana isnan insolat din si
Isaias ay mamadton Apo Dios ay
kanana en,
“Wada isnan bilbilig nan mangibog-
bogaw en isaganayo nan daa-
nen nan Apo tako ay awnit
omali. Pagawisenyo nan daan
ay mendaanana.
5 No nadodontog ya nakakaongan
et masapol ay simpaenyo. No
abes natikotiko et paletgenyo ya nan
ngawi ay daan et estenyo.
6 Tapno am-in ay ipogaw et ilaenda
nan ibaan Apo Dios ay mangisalakan
ken daida.”
7 Adoado nan ipogaw ay inmey
ken Juan ay menpabonyag danat
kanan ken daida, “Dakayo ay agin-
sosolot ken Apo Dios, ay kananyo
en omanay nan mabonyaganyo is
kaisalakananyo isnan awnit men-
dosaan Apo Dios?
8 Ngem adi kayo aped mabonya-
gan mo adiyo dokogan nan ngawi
ay ogaliyo tay masapol ay ipailayo
ay tet-ewa ay inbabawiyo nan bas-
basolyo. Et adiyo kanan en mailisi
kayo isnan dosan Apo Dios gapo tay
apoyo din si Abraham ay baan Apo
Dios. Ngem baken di is mangilisi ken
dakayo tay olay nan bato ay naay et
mabalin ay menbalinen Apo Dios is
ap-on Abraham.”
9 Dat itoloy Juan ay mangwani
en, “Nan awnit idosan Apo Dios et
siya nan kaneg nan wasay ay nais-
agsagana ay mangpoyo isnan kaiw.
Am-in ay kaiw ay adi bomgas is
gawis et mapoyo dat mapoowan. Et
dakayo nan kaneg nan kaiw ay adi
bomgas.”
10 Dat sooten nan kaipoipogaw ken
siya, “Ay ngan ngalod nan ikkanmi?”
11 Sinmongbat si Juan, “Nan dowa
nan badona et idyana nan esa isnan
maid badona ya nan wada nan ka-
nenda et agtanda nan ib-ada ay maid
kanenda.”
12 Inmey abes nan ib-an di
mensingsingil is bowis ay men-
pabonyag dadat sooten ken Juan,
“Apo, ay ngan nan masapol ay
ikkanmi?”
13 “Adi kayo mensingsingil is sobla
nodi nan ostoosto nan singilenyo,”
insongbatna ken daida.
14 Dat abes sooten nan sosoldado,
“Dakami pay abes ay ngan nan
ikkanmi?” Danat kanan, “Adiyo
paeg-egyaten ya pabasbasolen nan
ipogaw ay aped mangkikikil ken
daida ya masapol od ay mapnek
kayo isnan lagboyo.”

15 San kaipoipogaw ay nangdenge
issan kinkinwanin Juan et nas-
daawda ya inpagalopda ay siya nan
Kristo ay inbagan Apo Dios id sang-
adom en awnit omali.
16 Ngem kinwanin Juan ken daida,
“Bakenak si Kristo. Ngem wada
siya ay omon-onod et gapo isnan
kawedwedana et adiyak maibilang
ay mangkaan isnan sapatosna.
Danom nan ibonyagko ken dakayo
ngem awnit bonyagana dakayo
isnan Ispirito Santo ya nan apoy.
17 No omali siya et awnitna men-
siyanen nan mamati ken siya is-
nan adi mamati et kaneg waday
ligao ken siya ay mangtap-ana isnan
pagey danat idolin isnan agamang
nan mabgas danapay igwa nan kipit
isnan apoy ay adi katkatkatey.”
18 Siya na ya adoado pay nan in-
bagbagan Juan isnan kaipoipogaw
isnan mang-it-itdowana ken daida
isnan gawis ay damag tapno getk-
enda ay mensagana isnan omaliyan
Kristo.
19 Olay si Gobilnadol Herod et
iniyaw Juan gedan tay apedna ina-
sawa nan aydona ay si Herodias da-
pay daan nan asawana ay innodin
Herod ya iniyawna gedan nan tap-in
di ngawi ay inik-ikkana.
20 Ngem dat am-amed somokil si
Herod et paibalodna si Juan.

Nan Nabonyagan Jesus
Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11

21-22 Issan nangbonyagan Juan is-
san kaipoipogaw dat menpabonyag
abes si Jesus. Issan nabonyagan
Jesus dat menlowalo ken Apo Dios
et issan menlol-owalowana et nape-
wak id daya dat lomayog nan Ispirito
Santo ay kaneg kalapati et pomatong
ken siya. Dat wada nan kali ay na-
gapo id daya ay mangwani en, “Sik-
a nan Anakko ay laylaydek. Men-
galalasingak gapo ken sik-a.”

Nan Alal-apon Jesus
Mat. 1:1-17

23 Si Jesus et waay tolompoo nan
tew-ena esanapay ilogi ay men-isolo.
Siya nan anak Jose, kanan nan
kaipoipogaw. Naay nan ngadngadan
nan alal-apon Jose. Si Jose, anak Eli.
24 Si Eli, anak Matat; si Matat, anak
Levi; si Levi, anak Melki; si Melki,
anak Jane; si Jane, anak Jose;
25 si Jose, anak Matatias; si Mata-
tias, anak Amos; si Amos, anak
Nahum; si Nahum, anak Esli; si Esli,
anak Nage;
26 si Nage, anak Maat; si Maat,
anak Matatias; si Matatias, anak Se-
mei; si Semei, anak Jose; si Jose, anak
Juda;
27 si Juda, anak Joana; si Joana,
anak Resa; si Resa, anak Zoroba-
bel; si Zorobabel, anak Salatiel; si
Salatiel, anak Neri;
28 si Neri, anak Melki; si Melki,
anak Adi; si Adi, anak Cosam; si
Cosam, anak Elmodam; si Elmodam,
anak Er;
29 si Er, anak Josue; si Josue, anak
Eliezer; si Eliezer, anak Jorim; si
Jorim, anak Matat; si Matat, anak
Levi;
30 si Levi, anak Simeon; si Simeon,
anak Judas; si Judas, anak Jose; si
Jose, anak Jonan; si Jonan, anak
Eliakim;
31 si Eliakim, anak Melea; si Melea,
anak Mena; si Mena, anak Matata; si
Matata, anak Natan; si Natan, anak
David;
32 si David, anak Jesse; si Jesse,
anak Obed; si Obed, anak Booz; si
Booz, anak Salmon; si Salmon, anak
Naason;
33 si Naason, anak Aminadab; si
Aminadab, anak Aram; si Aram,
anak Arni; si Arni, anak Esron; si
Esron, anak Fares; si Fares, anak
Juda;
34 si Juda, anak Jacob; si Jacob,
anak Isaac; si Isaac, anak Abraham;
si Abraham, anak Tare, si Tare, anak
Nacor;
35 si Nacor, anak Serug; si Serug,
anak Ragau; si Ragau, anak Peleg;
si Peleg, anak Heber; si Heber, anak
Selah;
36 si Selah, anak Cainan; si Cainan,
anak Arfaxad; si Arfaxad, anak Sem;
si Sem, anak Noah; si Noah, anak

Lamec;
37 si Lamec, anak Matusalem; si
Matusalem, anak Enoc; si Enoc, anak
Jared; si Jared, anak Mahalaleel; si
Mahalaleel, anak Cainan;
38 si Cainan, anak Enos; si Enos,
anak Set; si Set, anak Adam; si Adam,
anak Apo Dios.

4

Nan Nangdoldologan Satanas Ken Jesus
Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13

1 Tinakdon nan Ispirito Santo si
Jesus issan nabonyagana isnan gi-
nawang ay Jordan danat ipango siya
isnan bilig.
2 Omdan pay issan bilig dat
padasen Satanas ay mangdoldolog
ken siya isnan epatpoo ay agew.
Egay nangnangan si Jesus isnan
deeyday agew et naowaowat siya
issan nakwasana.
3 Dat ilogin Satanas ay mangdolog
ken siya ay mangwani en, "No tet-
ewa ay Anak Apo Dios sik-a dakat
kanan ta maboliw nan naay bato is
makan."
4 Dat songbatan Jesus ay mang-
wani en, "Kanan nan naisolat ay
kalin Apo Dios en baken makan et
kedeng di katagowan di ipogaw."
5 Dat ipangon Satanas si Jesus is-
nan ataatakdag ay bilig danat ipaila
ken siya is sin-awyan nan am-in ay
ili isnan batawa.
6 Dat kanan Satanas, "Idyak ken
sik-a am-in dana ya nan kinabak-
nangda tay kowak am-in datona et
mabalin ay idyak isnan olay sino ay
laydek ay mang-idyaan.
7 Kowam am-in datona no sak-en
nan dayawem ay apom."
8 Ngem sinmongbat si Jesus et
kanana, "Kanan nan naisolat ay
kalin Apo Dios en, 'Sak-en ay Diosyo
nan daydayawenyo ya mensilsil-
biyanyo et kedeng.' "
9 Dat kasin ipangon Satanas si Je-
sus id Jerusalem danat eyey siya
isnan toktok di Templo danat kanan
ken siya, "No tet-ewa ay Anak Apo
Dios sik-a, kadya lomabtokka isna.
10 Tay kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios en bilinena nan aanghelna
ta ayowananda ay
11 mangtapaya ken sik-a ta adi ma-
sogatan nan dapanmo isnan bato."
12 Ngem dat songbatan Jesus siya
ay mangwani, "Nan naisolat ay kalin
Apo Dios et kanana gedan en adiyo
dologen si Apo Dios ay Apoyo."
13 Nakwas pay san nangpad-
padasan Satanas ay nangdoldolog
ken Jesus danat taynan siya ta
enggana is mamingsan kasin.

Nan Nangilogiyan Jesus Ay Nin-isolo
Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15

14 Sinmagong si Jesus id Galilea
et wada nan kabaelan nan Ispirito
Santo ken siya isonga mendinamag
isnan kailiili nan inik-ikkana.
15 Nin-is-isolo siya isnan kasinasin-
agoga et daydayawenda am-in siya.

Nan Nang-adyanda Ken Jesus Id Nazaret
Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6

16 Inmey si Jesus isnan nasik-
nana ay ili ay Nazaret. Sinabado
ay obayan di Judio dat isnan esay
Sabado et inmey siya isnan sinagoga
tay siya nan sigod ay ogalina. Dat
tomakdeg ay mangibasa isnan kalin
Apo Dios
17 isonga dadat ited nan insolat
nan mamadto ay din si Isaias danat
bilagen et datngana nan naisosolat
ay naay,
18 "Wada nan Ispirito Santon Apo
Dios ken sak-en tay pinilina
sak-en ay mangipagtek is-
nan gawis ay damag isnan
kodokdo. Inbaana sak-en ay
mangbadang isnan maligli-
gatan ta mapalobosan nan
balod ya makaila kasin nan
kollaw
19 ya mangipagtek isnan awnitna
mangisalakanan isnan ipogawna."
20 Linolon Jesus san mabasbasa
danat isagong isnan mensilsilbi dat
tomokdo et men-isolo. Am-in nan
ipogaw issan sinagoga et ineneng-
nengda siya.

21 Danat ilogi ay mangwani ken
daida, “Tinmet-ewa id wani ay agew
san dinngeyo ay binasak ay naisoso-
lat ay kalin Apo Dios.”
22 Laylayden am-in nan ipogaw
siya gapo isnan gawis ay inbagba-
gana ngem nasdaawda dadat kanan,
“Ay baken kad na san anak Jose ay
kailiyan tako?”
23 Danat kanan ken daida, “Waay
nenemnemenyo nan kankanan nan
ipogaw isna ay nan men-ag-agas et
masapol ay agasana nan awakna
esapay mamati nan ipogaw isnan
agasna. Kaneg todi nan nemne-
myo tay kaytenyo ay ikkak abes isna
nan dinngeyo ay inik-ikkak id Caper-
naum.
24 Ngem kanak ken dakayo en am-
in ay ipogaw et patpatgenda nan ma-
madto isnan nateketeken ay ili ngem
isnan osto ay ilina et adi patgen nan
kailiyana siya.
25 Kaneg din timpon Elias ay ma-
madto ay egay polos omod-odan is
toloy tew-en ya kagedwa dat men-
bitil am-in ay ili id Israel. Wada nan
ado ay balo issan deey ay ilida
26 ngem egay inbaan Apo Dios si
Elias ay mangbadang ken daida ay
Judio nodi kedeng nan esa ay balo ay
iSerepta is binadangana isnan ili id
Sidon.
27 Dat kaneg abes din timpon
Eliseo ay esay mamadto et ado nan
nakolit ay kailiyana id Israel dapay
maid olay esa ken daida is inpagaw-
isna nodi kedkedeng si Naaman ay
iSiria is pinagawisna.”
28 Palalo nan liget am-in nan
ipogaw issan sinagoga issan nang-
dengnganda issan kinwanin Jesus
tay kailiyana daida.
29 Dadat tomakdeg et goyodenda si
Jesus ay mangibala dadat iyey isnan
toktok di bilig ay benget di ilida ta
tekdagenda koma siya isnan deppas.
30 Ngem dat kayet idaan Jesus is-
nan tengan nan napoponokanda et
komaan.

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito

Mar. 1:21-28

31 Linmayog si Jesus id Capernaum
ay esay ili isnan probinsiyan di
Galilea dat men-isolo isnan sinagoga
isnan Sabado ay obayan di Judio.
32 Nasdaawda issan inikkan Je-
sus ay men-isolo tay inpailana nan
kabaelana.
33 Issan deey ay sinagoga et wada
nan am-ama ay kinapet di makedse
ay anito dat menbogaw is nap-
inapigsa,
34 “Ine. Jesus ay iNazaret, ay
ngan di ngotom ken dakami? Ay
dadaelem dakami? Getkek sik-a. Sik-
a nan nasantowan ay inbaan Apo
Dios.”
35 Ngem dat kanan Jesus issan an-
ito, “Igiginekmo. Taynam si tosa.”
Dat men-idogos san anito san am-
ama et matokang isnan sasagan-
genda danapay taynan siya ay maid
inommat.
36 Nasdaawda am-in san nangiila
dapay wasdin mangwani, “Ay ngan
ngen nan wada ken tona? Dan
kabaelana ay mangipakaan isnan
makedse ay anito?”
37 Siya di nan inikkan Jesus isonga
nindinamag isnan am-in ay ili isdi.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Masaksakit

Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34

38 Tinaynan Jesus san sinagoga et
omey isnan baey da Simon. Nan
katogangan Simon isdi et menpod-
podot dadat ibaga ken Jesus en men-
sakit siya.
39 Dat sag-enen Jesus san in-ina
et pagawisena san podotna dat ma-
banangon san in-ina et pakanena
daida.
40 Nakwas et nan obayada issan
naonogan di agew isonga dat iyey
nan omili nan am-in ay wada nan
sakitda ken Jesus danat sag-es-aen ay
mang-egen ken daida dat gomawis
nan sakitda.
41 Nan anito gedan et tinaynanda
nan ipogaw ay kinapetda dadapay
ibogbogaw, “Sik-a nan Anak Apo
Dios.” Daet paginken Jesus daida tay

adina layden ay daida nan mangi-
pagtek en siya nan Kristo.

Nan Nin-isolsolowan Jesus Isnan Kasinasinagoga
Mar. 1:35-37

42 Issan kawakgatana et nasapa
si Jesus ay inmey isnan bilig ngem
omey kayet an-anapen nan ipogaw
siya. Dadat datngan siya et adida
ipalobos ay taynana daida.
43 Ngem danat kanan, "Masapol ay
omeyak abes isolo isnan teken ay
ili nan gawis ay damag maipanggep
isnan mentolayan Apo Dios tay siya
nan nangibaaana ken sak-en."
44 Isonga dat omey men-isolo isnan
kasinasinagoga ay paggimongan di
Judio.

5

Nan Nang-ayagan Jesus Isnan Tolo Ay Papasolotna
Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20

1 Issan namingsan ay nin-
isolowan Jesus isnan benget di
baybay id Genesaret et natogop
nan kaipoipogaw isnan kad-ana et
mendindinogosda tay kayatda ay
dengngen nan kalin Apo Dios ay
isolona.
2 Maid somya is tomakdegan Jesus
danat ilaen nan doway bangka ay
ninbebenget isnan baybay ay tinay-
nan nan mensidsidok tay inmeyda
inowasan nan sidokda.
3 Dat omey si Jesus issan bangkan
nan esay mensidsidok ay si Si-
mon danat ibaga ken siya ta iyad-
addawina is bassit isnan benget
di baybay tasiyay tomokdowana ay
mangisolo isnan kaipoipogaw.
4 Nakwas pay ay nin-isolo danat
kanan ken Simon, "Ipagawgawam
nan bangkam isnan kaadaeman nan
baybay ta mensidok kayo."
5 Dat kanan Simon, "Apo, inlal-
abimi ay ninsidsidok dapay maid po-
los inalami ngem no siya say kanam
et ikkanmi."
6 Dadat oy-oyen nan sidok et
adoado nan inalada ay ikan et ngan-
ngani ay mabakas nan sidok isonga
adida makaipangato.
7 Dadat wag-eyan san iib-ada is-
san esay bangka ta badanganda
daida. Inmeyda binadangan daida
et pinopinoda san doway bangka is
ikan et gistayda malimon.
8 Idi inilan Simon Pedro san inom-
mat dat menpalintomeng ken Jesus
et kanana, "Apo, mabainak ken sik-
a tay managbasolak isonga taynam
sak-en."
9 Nasdaaw am-in san wada issan
bangkan Simon issan nang-ilaanda
isnan kaad-adon san sinidokanda
10 ya olay gedan san ib-an Simon
issan esay bangka ay da Santiago ken
Juan ay an-ak Zebedeo. Dat kanan
Jesus ken Simon, "Adi kayo mabain
ay maitapi ken sak-en. Ninsidsidok
kayo is ikan ngem id wani isolok
abes nan ikkanyo ay mensidok is
ipogaw ta maitapida isnan mento-
layan Apo Dios."
11 Isonga dadat ipakni nan
bangkada dadapay taynan am-in
nan kowada et omonodda ken siya.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Nakolit
Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45

12 Isnan namingsan ay kad-an Je-
sus isnan esay ili et sinmag-en nan
am-ama ay nabayag ay nakolit dat
menlokbob ay menseg-ang, "Apo,
getkek ay kabaelam ay mangkaan
isnan sakitko no kayatmo."
13 Dat gen-an Jesus siya danapay
kanan, "Kayatko ay maagasanka."
Dat dagos ay makaan nan kolitna.
14 Danat kanan ken siya, "Adim
ibagbaga nan inikkak ken sik-a
isnan teken ay ipogaw. Basta
idadawesmo ta enka menpaila isnan
padi damet idya nan limosmo
ay mapalti ay kaneg din inbilin
Moses ta pangtekan nan ipogaw ay
ginmawiska."
15 Ngem dinngen kayet nan kaipoi-
pogaw san inikkan Jesus ken siya
dadat omey et enda dengngen nan

kankanana ya ta pagawisena nan
wada nan sakitda.
16 Ngem no mamingsan et komaan
si Jesus tay omey isnan bilig ay men-
lowalo.

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Napalalais
Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12

17 Issan esay agew ay men-is-
isolowan Jesus isnan esay baey et
wadada nan nangitotokdo ay Fariseo
ya nan men-is-isolo isnan linteg ay
nagapo isnan probinsiya ay Galilea
ya Judea ya isnan ili ay Jerusalem.
Nan panakabalin Apo Dios ay mangi-
pagawis isnan sakit et wada ken Je-
sus.
18 Dat domateng nan mang-
aatangay isnan napalalais ay kay-
atda ay eyey issan baey ay kad-an
Jesus.
19 Ngem nanapno nan baey is
ipogaw et maid polos ikkanda ay
mangisgep ken siya isonga insaky-
atda isnan atep san baey ay nada-
data dadat lokaben nan atep dadat
oy-oyen san napalalais et ompa issan
tengan nan ipogaw ay sasagangen
Jesus.
20 Getken Jesus ay talkenda siya
isonga danat kanan issan am-ama,
“Gayyem, napakawan et nan ba-
solmo.”
21 Dat kasiaagasaas nan men-is-
isolo isnan linteg ya nan Fariseo ay
mangwani en, “Sino pay nan lalaki
ay naay? Ayta dan iyiison tona nan
awakna ken Apo Dios dapay kedke-
deng si Apo Dios is makapakawan is
basbasol?”
22 Ngem getken Jesus nan
kankananda danat kanan, “Ngan
nan apedyo nemnemnemen?
23 Ay ngan nan nalaklaka ay
kanan, nan ‘Mapakawan nan ba-
solmo’ wenno nan ‘Ibangonmo ta
mendaanka?’
24 Ngem gapo tay adiyo patiyen
et paneknekak ken dakayo ay wada
nan kalebbengak isnan batawa ay
mangpakawan is basol tay sak-en
nan makwani en Iyon-an Am-in di
Ipogaw.” Isonga danat kanan issan
napalalais en, “Ibangonmo. Alaem
nan dayonmo ta somaaka.”
25 Nabanangon et san am-ama
danat alaen san dayona et somaa ay
mangdaydayaw ken Apo Dios.
26 Am-in san wada isdi ay nangi-
ila et nasdaawda dadapay inmegya-
egyat dadat dayawen si Apo Dios
ay mangwani en, “Kaskasdaaw nan
inilami id wani.”

Nan Nang-ayagan Jesus Ken Levi
Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17

27 Nakwas pay san nin-agasan Je-
sus dat bomala et ilana si Levi
ay esay mensingsingil is bowis ay
mangitotokdo isnan kabaybayadan
di bowis. Dat kanan Jesus, “Omalika
ta maitapika ken sak-en.”
28 Dat taynan Levi nan oblana
ya am-in ay kokwana isnan opisina
daet omonod ken Jesus et maitapi
ken siya.
29 Inmeyda isnan baey Levi dat
menpalti siya ta makikan da Jesus ya
nan iib-an Levi ay mensingsingil is
bowis ya nan tap-in di ipogaw.
30 Idi inilan san ib-an san Fariseo
ya san men-is-isolo is linteg ay
makikikanda dadat kanan issan
papasolot Jesus, “Aytay dakayon
makikikan isnan sanada ay mensos-
owitik ay mensingsingil is bowis ya
nan managbasol?”
31 Ngem si Jesus nan sinmongbat et
kanana ay mangiyalig, “Nan ipogaw
ay maid sakitna et adina masapol
nan doktol ngem nan ipogaw ay
mensakit et daida nan makasapol
isnan doktol.
32 Isonga inmaliyak tapno badan-
gak nan mangtek ay nakabasol
tapno menbabawida ngem baken
nan mangnenemnem ay gawisda.”

Nan Nangisolowan Jesus Isnan Maipanggep Nan Mentepe
Mat. 9:14-15; Mar. 2:18-20

33 Sinootda ken Jesus ay mangwani
en, “Nan papasolot Juan et wada
nan mentepeanda ay adi mangan
isnan obaya dadapay menlol-owalo
ay kaneg abes nan papasolot nan

Fariseo dapay nan papasolotmo et
adida mentepe."
34 Dat menpangngalig si Jesus
ta ilawlawagna nan gapo ay adi
menteptepe nan papasolotna et
kanana, "Ay kananyo en adi makikan
nan nadkat no daan pay nan
nadawak ken daida? Adi mabalin.
35 Ngem no omdan nan agew ay
maapitan nan lalaki ay nadawak et
siya di nan mentepeanda gapo isnan
seg-angda."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Balo Ya Logak Ay Solsolo
Mat. 9:16-17; Mar. 2:21-22

36 Intoloy Jesus ay mensodok ta
ipagtekna ken daida en adi kabalin
ay maitapi nan nabayag ay sinoloda
isnan isolsolona. Kanana, "Maid
mangitakop is balo ay bado isnan lo-
gak. No ikkana na et kawasena nan
balo ay bado dapay gedan nan baloy
galot et adi maibagay ay maitakop
isnan logak.
37 Siya gedan isnan tapey. Maid
mang-igwa is kabobobod ay tapey
isnan naosal ay kodil* tay epdas
kinmenteg dapay mo menlowag
nan tapey et bomtak nan kodil et
makawas nan tapey ya nan kodil
gedan.
38 Nan balo ay tapey et masapol ay
maigwa isnan balo abes ay kodil tay
mabinbinat et maid makawas.
39 Maid abes mangkayat ay omi-
nom is olay gawis ay kapewpe-
wak ay tapey no epdas inminom
isnan nabayag ay tapey tay kanana
en gawgawis nan nabayag mo nan
balo."

6

Nan Kinwanin Jesus Maipanggep Isnan Obaya
Mat. 12:1-14; Mar. 2:23-28, 3:1-6

1 Sinabado ay obayan di Judio et
isnan esay Sabado indaan da Jesus
isnan paypayewan. Dat menlosing
nan papasolotna is kotimenda.
2 Dat kanan nan tap-in di Fariseo,
"Aytay dakayon menlosing is koti-
menyo dapay lawaen nan linteg tako
nan men-ani isnan obaya?"
3 Dat kanan Jesus, "Ayta dayon
pabasolen daida? Ay egayyo bi-
nasa din inikkan da David isdin lin-
mayawanda?* Naowaowatda
4 isonga dadat songgep isnan baey
Apo Dios et alaen David nan tinapay
ay pala ken Apo Dios danat kanen
danapay agtan nan iib-ana. Da-
pay kanan nan linteg tako en adi
mabalin ay maipakan nan tinapay
ay pala ken Apo Dios isnan ipogaw
no bakenda padi. Ngem gapo tay
naowatda et egay pabasolen Apo
Dios daida."
5 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
nan kalebbeng isnan mabalin ay
maik-ikkan isnan obaya."

6 Isnan esay Sabado kasin,
sinonggep si Jesus isnan sinagoga ay
men-isolo. Dat wada nan am-ama ay
nabingoy nan kanawan ay ledengna.
7 Nan men-is-isolo isnan linteg ya
nan Fariseo, kaytenda ay mangi-
dalom ken Jesus isonga sis-iimenda
siya no pagawisena nan nabingoy
tay lawaenda nan men-agas is sakit
isnan obaya tay kananda en obla di.
8 Ngem getken Jesus nan nenem-
nemenda isonga danat kanan issan
nabingoy, "Omalika ta itakdegmo is-
nan sasagangenmi." Dat omey san
nabingoy.
9 Dat sooten Jesus ken daida,
"Ngan nan linteg tako isnan obaya?
Ay ikkan nan gawis wenno nan
ngawi? Ay ayyewan nan biyag
wenno kawasen?"
10 Danat inengneng daida danat
kanan issan nabingoy, "Oyadem nan
ledengmo." Inoyadna dat maoyad
tet-ewa tay naagasan et.
11 Ngem mamaslat nan Fariseo
ya nan men-is-isolo isnan linteg
dadapay men-asitoya no ngan nan
ikkanda ken Jesus.

* **5:37** Ilaem Mat. 9:17. * **6:3** Ilaem Mat. 12:3.

Nan Nangpiliyan Jesus Isnan Aapostolisna
Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19

12 Issan esay agew tinmikid si Jesus isnan bilig ta omey menlowalo
danat ilalabi ay menlol-owalo ken
Apo Dios.
13 Kawakgatana pay danat ayagan
nan papasolotna et piliyena nan sim-
poo ya dowa ay nginadnana is aapos-
tolis.
14 Datona nan ngadngadan nan
pinilina. Si Simon ay nginadanan
Jesus is Pedro ya nan besatna ay si
Andres ya da Santiago ken Juan, si
Felipe, si Bartolome,
15 si Mateo, si Tomas, si Santiago
ay anak Alfeo, si Simon ay mangisak-
sakit isnan ilida,
16 si Judas ay anak Santiago ya si
Judas Iscariote ay awnit mangisipsip
ken Jesus.

Nan Nin-isolowan Jesus Ya Nan Nangipagawisana Isnan Masaksakit
Mat. 4:23-25

17 Linmayog si Jesus ya nan pa-
pasolotna ay nagapo issan bilig et
omdanda pay isnan nasisimpa dat
isaldeng Jesus ya nan ado ay pa-
solotna. Wadada gedan nan adoado
ay nagapo id Judea ya id Jerusalem
ya isnan il-ili isnan benget di baybay
ay id Tiro ya Sidon.
18 Inmeyda ay mangdenge isnan
kankanana dapay ta pagawisena
nan wada nan sakitda et olay nan
deeyday pinalpaligat di anito ay in-
mey et ginmawisda gedan.
19 Am-in nan ipogaw et kaytenda
ay somag-en ay mangsikgad ken siya
tay wada nan panakabalina ay mag-
apo ken siya ay mangpagawis isnan
am-in ay sakitda.

Nan Kinwanin Jesus Isnan Nagasat Ya Kaseseg-ang
Mat. 5:1-12

20 Inilan Jesus san papasolotna
danat kanan,
"Nagasat kayo ay mangtek isnan
kolangyo tay awnit kayo
maitapi isnan mentolayan
Apo Dios.
21 Nagasat kayo ay manglaylayad ay
mang-ikkan isnan layden Apo
Dios tay awnit kayo mapnek.
Nagasat kayo ay menseseg-ang gapo
isnan basolyo tay awnit kayo
men-gasgasing.
22 Nagasat kayo no kaliliget nan
ipogaw dakayo ya aamisenda
ya bab-ainanda dadapay
kanan en ngawi kayo gapo
isnan mangpatpatiyanyo ken
sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw.
23 Men-gasing kayo tay olay no
adoado nan ligatyo id wani et
awnit dakkel nan ganabenyo
ay idyan Apo Dios ken dakayo
ay insaganana id daya. Tay
nan ik-ikkanda id wani ken
dakayo et siya gedan nan inik-
ikkan din alal-apoda id sang-
adom isdin mamadton Apo
Dios isonga men-galalasing
kayo isnan maiisowanyo ken
daida.
24 Ngem kaseseg-ang kayo ay kedeng
nan kinabaknangyo is nenem-
nemenyo tay epdasyo ginana-
ganas nan biyagyo.
25 Kaseseg-ang kayo ay mamapnek id
wani tay awnit kayo maowat.
Kaseseg-ang kayo ay men-gasgasing
id wani tay awnit kayo
menseseg-ang ya men-ag-aga.
26 Kaseseg-ang kayo no it-it-ek nan
ipogaw dakayo olay baken tet-
ewa ay kaneg din inik-ikkan
din alal-apoyo ay nang-it-it-ek
isdin baken tet-ewa ay ma-
madto."

Nan Insolon Jesus Maipanggep Isnan Maaamis
Mat. 5:38-48

27 "Dakayo ay mendedenge isnan
kankanak et masapol ay laylaydenyo
nan mang-aamis ken dakayo ya
ipailayo gedan nan gawis isnan man-
gliliget ken dakayo.
28 No waday mang-aamis ken
dakayo kananyo en badangan Apo
Dios daida dayopay ilowalowan
daida.

29 No waday mangtipak isnan esa
ay ipingmo dakat idoo nan topakna
ya no waday mang-ala isnan abitom,
bay-am ta alaena gedan nan badom.
30 No waday menkedaw ken sik-
a dakat agtan ya no waday mang-
ala isnan osalmo adim kankanan en
isagongna.
31 Ikkanyo isnan ib-ayo nan
kaytenyo ay ikkanda ken dakayo.

32 Ay kananyo ngen en it-it-ek
Apo Dios dakayo no kedeng nan
manglaylayad ken dakayo is laylay-
denyo? Adi tay olay nan adi mamati
ken Apo Dios et laylaydenda gedan
nan manglaylayad ken daida.
33 Ngan ngalod nan naitkenanyo
no kedeng nan mang-ikkan is gawis
ken dakayo nan mang-ikkananyo
abes is gawis? Olay nan adi mamati
ken Apo Dios et siya gedan di nan ik-
ikkanda.
34 Ya no kedeng nan mangis-
agsagong isnan bolodenda ken
dakayo is pabolbolodanyo ay it-it-ek
ngen Apo Dios dakayo? Olay nan
adi mamati et menpabolodda gedan
isnan ib-ada tay getkenda ay mais-
agong met laeng san inpabolodda.
35 Isonga baken dana is ikkanyo
koma nodi laylaydenyo nan mang-
aamis ken dakayo dayopay ikkan
nan gawis ken daida. Menpabolod
kayo olay getkenyo ay adida isagong
nan bolodenda tay no siya dana nan
ik-ikkanyo et ipailayo dadlo ay an-ak
Apo Dios dakayo et awnit gawis nan
idyana ken dakayo. Tay maseg-ang
siya olay isnan adi mangtek ay men-
iyaman ya nan naimot.
36 Masapol abes ay managseg-
ang kayo ay kaneg nan Amayo ay
managseg-ang."

Masapol Ay Adi Pabasbasolen Nan Ipogaw Nan Ib-ada
Mat. 7:1-5

37 "Adiyo banbanagen nan ib-
ayo ta adi abes banagen Apo Dios
dakayo. Adiyo abes pabasbasolen
nan ib-ayo ta adi gedan pabasolen
Apo Dios dakayo. Nodi pakawa-
nenyo nan ib-ayo ta pakawanen abes
Apo Dios dakayo.
38 Agtanyo nan ib-ayo et agtan
gedan Apo Dios dakayo. Tay
nan kaad-adon nan in-intedyo et
siya gedan nan kaad-adon nan
idyana ngem nasolsolok pay tay olay
itamtamedna ya ibasbasbasna ay
mangisedsed et lomoslosoy kayet."
39 Dat sodoken Jesus nan naay,
"Nan kowap et adi makaipango is-
nan kanegna ay kowap tay no ikkana
na et maekdagda ay dowa isnan ke-
tang.
40 Maiwed maisolsolowan is nan-
gatngato mo nan men-is-isolo ken
siya ngem am-in nan oskila ay
mangkewas isnan ad-adalena et
awnit kanegna abes nan mistolona."
41 Dat menpangngalig si Jesus
maipanggep isnan menkalkali is ba-
sol di ib-ada et kanana, "Damen
delawen nan bota isnan matan nan
besatmo dapay adim madlaw nan
kega sindomet ay bota isnan matam?
42 Ngan nan ikkam ay mangwani
en, 'Pangaasim besatko ta kaanek
nan bota isnan matam,' dapay adim
malikna nan kega sindomet ay bota
isnan matam? Sik-a ay aginsis-
ingpet. Kaanem omon-ona nan
dakkel ay bota isnan matam tasiyay
makailaka ay gawis esakapay kaa-
nen nan teeteen ay bota isnan matan
nan besatmo."

Nan Kaiw Ya Nan Begasna
Mat. 7:16-20, 12:33-35

43 "Nan gawis ay kaiw et adi bom-
gas is ngawi ya adi abes bomgas nan
ngawi is gawis.
44 Nan kailasinan nan am-in ay
kaiw et nan ibgasda tay adi mabolas
nan papaya isnan kawayan wenno
nan alomani isnan sibit.
45 Kaneg abes datako ay ipogaw,
no nan gawis nan nemnemna et
gawis nan ik-ikkana ngem no nan
ngawi nan nemnemna et ngawi abes
nan ik-ikkana. Tay nan kalin di
ipogaw et ipailana nan wada isnan
nemnemna."

Nan Dowa Ay Ninsaad
Mat. 7:24-27

46 "Dayon kankanan en sak-en nan
Apoyo dakayopay adi patpatiyen
nan ibagbagak?
47 Am-in ay omali ken sak-en ay
mangidnge ya mangpati isnan ibag-
bagak et siya na nan kaiyaligana.
48 Kanegna nan esa ay ipogaw ay
ninsaad is baeyna. Inkaobna ay
gawis nan tokod enggana ay maipeg-
nad isnan bato sanapay saaden nan
baeyna. Isonga no men-inewang
et dalaposena san baey ngem egay
natokang tay menkeneg.
49 Ngem nan ipogaw ay mangde-
denge isnan kankanak danapay adi
patiyen et kanegna nan nangsaad is
baeyna isnan lota ngem egayna peg-
nadan is bato ay menpatangan nan
tokodna. Isonga idi men-inewang
dat makibbek ay matokang san
baeyna tay egay kasaad ay gawis."

7

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Baan Di Kapitan Ay iRoma
Mat. 8:5-13

1 Issan nakwasan pay san am-in ay
kayatna ay ibaga isnan kaipoipogaw
dat omey si Jesus id Capernaum.
2 Id sidi et wada nan iRoma ay kap-
itan di adoado ay soldado. Wada nan
baana ay laylaydena ay matmatey.
3 Dinngen san kapitan nan
maipanggep ken Jesus danat ibaa
nan aamam-a ay Judio ta enda aya-
gan si Jesus ta omeyna pagawisen
nan baana.
4-5 Dadat omey ken Jesus ay
menseg-ang ay mangwani en, "Nan
naay kapitan et olay baken Judio
ngem laylaydena datako ay Judio
dapay gedan ninpasaad is sinagoga
isonga gawis abes no badangam
siya."
6 Dat makkey si Jesus ken daida.
Idi naisag-enda isnan baey san
kapitan, inbaan san kapitan nan
gagayyemna ay mangibaga ken Jesus
en, "Apo, olay adika kano songgep
tay mabain ken sik-a
7 isonga baken siya is nangsab-at
ken sik-a. Getkena gedan ay omanay
nan kalim is mangipagawis isnan
baana
8 tay siya kano et kanegmo gedan
ay wada nan nangatngato ay opisyal
ay mangbab-aa ken siya ngem wada
gedan nan sosoldadona ay bab-
aaena. Et no ibagana isnan esay
bab-aaena en, 'Omeyka,' dat omey ay
dagos, ya no ibagana isnan esang en,
'Omalika,' dat omali, ya no ibagana
is esa en, 'Ikkam na,' danat ikkan tet-
ewa. Isonga getkena ay omanay nan
kalim is mangpagawis ken siya."
9 Nasdaaw si Jesus issan dinngena
dat menligos ay mangwani isnan
ipogaw ay omon-onod ken siya,
"Ibagak ken dakayo en maid polos
dinasdas-ak is napigpigsa ay talek
isnan Judio ay kaneg nan talek nan
sana ay kapitan."
10 Dat somagong et san deeyda ay
binaan san kapitan issan baey dadat
datngan ay ginmawis san baa ay
masaksakit.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Di Balo

11 Egay pay nabayag dat omey si
Jesus isnan ili ay Nain et nakkey
nan papasolotna ya nan adoado ay
ipogaw.
12 Omdanda pay isnan soban di ili
dadat sab-aten nan mabob-oweg ay
omey mangikaob isnan natey. San
deey lalaki ay natey et dalos kedke-
deng is anak nan esay balo isonga
adoado nan omili ay binmadang.
13 Olay si Jesus et palalo gedan nan
seg-angna isnan nang-ilaana issan
balo. Danat kanan ken siya, "Laton
sa. Adika men-ag-aga."
14 Daet somag-en si Jesus et gen-
ana san inaawitda ay koong dat
itakdeg san deeyday mang-aawit.
Dat kanan Jesus, "Baballo, boman-
gonka."
15 Dat tet-ewa mabanangon san
natey dapay komali. Dat kanan Jesus
issan balo, "Naay san anakmo."
16 Am-in ay wada isdi et palalo
nan egyatda dadat dayawen si Apo

Dios ay mangmangwani en, “Esay mamadton Apo Dios nan naay inmali ken datako.” Dapay kanan es nan ib-ana, “Inmali si Apo Dios ay mangisalakan ken datako ay ipogawna.”
17 Daet maibaag san inik-ikkan Jesus id Judea ya isnan am-in ay naliliwes ay il-ili.

Nan Inbagan Jesus Isnan Inbaan Juan
Mat. 11:2-6

18 Si Juan ay Menbonbonyag et wada isnan pagbalodan ngem getkena met laeng san ik-ikkan Jesus tay ibagbagan san papasolotna.
19 Danat ayagan san dowa et ibaana daida ta omeyda sooten ken Jesus no siya nan Kristo ay inbaan Apo Dios wenno waday teken is awnit omali is mamas-ed.
20 Idi inomdanda ken Jesus kinwanida en, “Inbaan Juan ay Menbonbonyag dakami ta sootenmi no sik-a nan masmas-ed ay magapo ken Apo Dios ay si Kristo wenno waday teken is sedsed-enmi.”
21 Issan inmayanda ken Jesus et adoado nan pagawgawisena ay masaksakit ya ipakak-aana nan anito ay kinmapet ken daida.
22 Danat kanan issan papasolot Juan, “Somagong kayo ken Juan ta ibagayo nan dinngeyo ya nan inilayo ay ik-ikkak. Tay nan kowap et makailada, nan pilay et makadaanda, nan nakolit et ginmawisda, nan toweng et makadngeda, nan natey et natagoda ya olay nan kodokdo et dinngeda nan naibagbaga ay gawis ay damag.
23 Kananyo gedan ken siya en mabindisyonan nan ipogaw ay adi mendowadowa ay mamati ken saken.”

Nan Inbagan Jesus Maipanggep Ken Juan
Mat. 11:7-19

24 Issan kinmaanan san papasolot Juan dat kanan Jesus issan kaipoipogaw, “Isdin inmayanyo isdin kadan Juan isnan bilig, ay ngan nan kaytenyo ay ilaen? Ay ninemnemyo ay si Juan et kanegna nan goon ay pakiwkiwiyen di dagem? Baken.
25 Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay ipogaw ay ninbado is gawigawis? Baken gedan tay nan ipogaw ay menbabado is gawigawis ya naganas nan biyagna et nan makitetee isnan ali.
26 Ay ngan ngalod nan enkayo inila? Ay esay mamadton Apo Dios? Owen, ngem ibagak ken dakayo ay nan inilayo et nangatngato mo is mamadto.
27 Tay si Juan nan kakwaniyan nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin en, ‘Wada nan ibaak ay omon-ona ay mangisagana isnan daanem isnan omaliyam.’ ”
28 Dat itoloy Jesus, “Ibagak ken dakayo en isnan am-in ay ipogaw et maid nangatngato mo si Juan. Ngem nan kababaan isnan mentolayan Apo Dios et nangatngato mo si Juan.

29 Nan adoado ay ipogaw ya olay nan mensingsingil is bowis et dinngeda san kinkinwanin Juan. Da tona nan nangtongpal isnan kayten Apo Dios isonga dadat menpabonyag ken Juan.
30 Ngem nan Fariseo ya nan menis-isolo isnan linteg et egayda tinongpal nan kayten Apo Dios ay ikkanda isonga adyanda ay menpabonyag ken Juan.”

31 Dat itoloy Jesus ay mangwani, “Ay ngan nan mangidiligak ken dakayo ay ipogaw id wani? Men-apapos et kedeng nan getkenyo.
32 Kaneg kayo oongong-a ay adi polos mapnek tay no men-ay-ayamda isnan malkitan et kankanan nan ibada ken daida en, ‘Nin-ganggangsa kami ngem egay kayo ninsala. Nin-ag-aga kami ngem egay kayo nakiaga.’
33 Kanak en kanegyo daida tay adi kayo polos mapnek. Inmali si Juan ay Menbonbonyag et at-atik nan kinkinana ya egay polos inmin-inom

is bomoteng ay mainom dakayot
kanan en, 'Matawtawaw siya.'
34 Inmaliyak abes et nakikikanak
ya nakiin-inomak ken dakayo
dakayot kanan en, 'Ilaenyo pod nan
ipogaw ay naay. Bokatot ya men-
inom danapay gayyem nan mensos-
owitik ay mensingsingil is bowis ya
nan managbasol.' No siya ngalod sa
di kankananyo et maid mabalin is
ikkanmi ken Juan ay mangpagasing
ken dakayo.
35 Ngem olay no adyanyo nan
initdok ya nan init-itdon Juan et
mailanto isnan ogalin nan mamati
ken Apo Dios ay nan it-itdomi et siya
nan silib Apo Dios."

Nan Inmayan Jesus Isnan Baey Di Fariseo

36 Inayagan nan esay Fariseo ay
kangadan is Simon si Jesus ta omey
makikan isnan baeyna. Dat omey si
Jesus et makilikob.
37 Issan deey ay ili et wada nan
babai ay managbasol. Idi dinngena
ay wada si Jesus ay makikikan is-
san baey di Fariseo dat omey ay
mangikakawit isnan gawigawis ay
palanggo ay kad-an di nangina ay
bangbanglo.
38 Dat menpalintomeng isnan kad-
an Jesus ay men-ag-aga dat ment-
edted nan agana isnan sikin Je-
sus. Danat ponasan isnan bookna
danat bisitowen danapay bokbokan
is bangbanglo.
39 San Fariseo ay nang-ayag ken
Jesus et inilana danat kanan isnan
nemnemna, "No tet-ewa ay mamad-
tona et getkena koma no ngan nan
kaipogaw nan babai ay naay ay
manggeg-een ken siya."
40 Dat kanan Jesus, "Simon, wada
nan ibagak ken sik-a." Dat kanan
Simon, "Apo, ay ngan di ibagam?"
41 Dat kanan Jesus, "Wada nan
doway aamam-a ay nin-otang is sip-
ing isnan kadangyan. Nan esa et
limang gasot nan otangna ya nan
esang abes et limampoo.
42 Ngem gapo tay adida mak-
abayad danat kaanen san otangda.
Kadya ibagam ken sak-en no sino
ken daida ay dowa nan dakdake nan
layadna issan kadangyan?"
43 Sinmongbat si Simon en, "Kanak
en waay san ad-ado nan otangna ay
nakaan." "Tet-ewa nan songbatmo,"
kinwanin Jesus.
44 Dat ilaen Jesus san babai danat
kanan ken Simon, "Ay iilaem nan
babai ay naay? Sinangailim sak-
en isnan baeymo ngem maid in-
baam is mang-owas isnan sikik da-
pay siya nan ogali tako ngem si tona
et inowasana nan sikik isnan agana
danapay iponas nan bookna.
45 Egaymo sinab-at sak-en ay
mangbisito ay kaneg gedan nan ogali
tako ngem siya et egay somalsaldeng
ay mangbisbisito isnan sikik eng-
gana issan inmaliyak.
46 Egaymo linanaan nan bookko ay
kaneg nan ogali tako ngem siya et
binokbokana nan sikik is nangina ay
bangbanglo.
47 Ibagak ngalod ken sik-a, gapo
tay getkena ay adoado nan basolna
ay mapakawan isonga siya na nan
inikkana ay mangipaila isnan dakkel
ay layadna ken sak-en. Ngem nan
ipogaw ay mangwani en bassit nan
basolna ay napakawan et bassit abes
nan layadna."
48 Dat kanan Jesus issan babai,
"Napakawan nan basbasolmo."
49 Nan ib-ada ay mangmangan et
kinwanida isnan nemnemda, "Ay
sino ngen nan ipogaw ay naay ay
olay nan basol et pakawanena?"
50 Ngem dat kanan Jesus is-
san babai, "Nan pammatim nan
nangisalakan ken sik-a. Somaaka et
ay menlamlamnin."

8

Nan Iinin-a Ay Nakkey Ken Jesus

1 Egay pay nabayag dat omey si
Jesus isnan kailiili ay mangibagbaga
isnan gawis ay damag maipanggep

isnan mentolayan Apo Dios. Nakkey
san simpoo ya dowa ay pasolotna
2 ya san pinagawis Jesus ay iinin-
a ay nasaksakit ya tinoyan di anito.
Naay nan ngadanda. Si Maria Mag-
dalena ay tinaynan di pito ay anito,
3 si Juana ay asawan Cusa ay ap-
apo isnan baey Herod ya si Susana
ya nan adoado pay ay iinin-a ay
nang-idya isnan tap-in di kokwada
ta badanganda si Jesus ya nan papa-
solotna.

Nan Am-ama Ay Ninbonobon
Mat. 13:1-23; Mar. 4:1-20

4 Inmali nan kaipoipogaw ay na-
gapo isnan natkenatken ay ili dadat
madagop tay kaytenda ay dengngen
nan kalin Jesus. Dat mensodok si
Jesus ken daida et kanana,
5 "Wada nan am-ama ay en
ninbonobon isnan om-a. Idi in-
sapowakna nan bonobon isnan om-
a, naekdag nan tap-ina isnan daan
et gatgatinan nan ipogaw dapay
topken di koyat.
6 Nan tap-ina et naekdagda is-
nan kabatbatowan dat tomobo ngem
namgaan nan lota isonga dadat
maango.
7 Nan tap-ina et naekdagda isnan
ginsatan ay sibit dat solinen di sibit
nan tinmobo et mateyda.
8 Ngem nan tap-ina ay natekdag
isnan gawis ay lota et tinmoboda
dadapay bomgas is adoado." Dat
ibiyad Jesus ay mangwani en,
"Dengngenyo ngalod no waday
ingayo."
9 Dat sooten nan papasolot Jesus
ken siya nan kayat ay kanan nan
sinodokna.
10 Sinmongbat si Jesus ay mang-
wani, "Owen tay naipagtek ken
dakayo nan egay naipagtek id kasin
ay maipanggep isnan mentolayan
Apo Dios ngem isnan tap-ina et
ipangpangngaligko nan ikkak ay
mangisolo ken daida tasiyay olay il-
ilaenda et adida getken nan tet-ewa
ya olay dengdengngenda et adida
maawatan.
11 Siya na nan kayat ay kanan san
sinodokko. Nan bonobon et siya nan
kanega kalin Apo Dios.
12 Nan daan ay natekdagan di
bonobon et kanegna nan ipogaw
ay mangdenge isnan kalin Apo
Dios ngem dat omey si Satanas
et kaanena isnan nemnemna san
dinngena tapno adi mamati ya
maisalakan.
13 Nan kabatbatowan et kanegna
nan ipogaw ay mangdenge ya men-
gasgasing ay mangdawat isnan kalin
Apo Dios. Ngem adi lomamot nan
kalin Apo Dios isnan nemnemna tay
patiyena is sin-awyan danat doko-
gan ay dagos no mapaligatan gapo
isnan pammatina.
14 Nan ginsatan ay sibit et siya
nan mangdenge isnan kalin Apo
Dios ngem makolkol nan nemnemna
tay wedweda nan bomaknangana ya
men-gasgasingana is nenemnemena
isonga adi bomgas tay nasolin nan
kalin Apo Dios et kalingkingana.
15 Ngem nan gawis ay lota ay
natekdagan di bonobon et siya nan
ipogaw ay mangdedenge isnan kalin
Apo Dios danat is-ek ay gawis is-
nan nemnemna danapay itoltoloy ay
mangpatpati engganay bomgas nan
kalin Apo Dios isnan biyagna."

Nan Naipatang Ay Silaw
Mar. 4:21-25

16 Danat itoloy ay mensodok, "Maid
mangpasged is silaw danat sali-
nan is timba wenno igwana isnan
silok di podanan tasiyay adi kaila
nan silangna nodi ipatangna tapno
menpat-a no songgep nan ipogaw.
17 Siya abes nan kaneg nan epdas
naikkan ay olay egay kagtek et awnit
maipabala ya nan nenemnemen nan
ipogaw et awnit magtek met laeng.
18 Isonga dengngenyo ay gawis
nan isolok tay nan mamati isnan
isolsolok et masilawan nan nem-
nemna ta maawatana dat taptapiyan
Apo Dios nan getkena. Ngem nan
ipogaw ay adi mangidnge ya adi ma-
mati et awnit mamaid nan atiatik ay
getkena."

Nan Inan Jesus Ya Nan Bebsatna
Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35

19 Inmey si inan Jesus ya nan
bebsatna isnan kad-ana ngem adida
makasag-en ken siya tay adoado nan
ipogaw.
20 Dat wada nan mangwani ken Je-
sus, "Wada da inam ya nan bebsatmo
isnan pantew ay mangpaay-ayag ken
sik-a."
21 Dat kanan Jesus ken daida am-
in en, "Owen, ngem bakenda kedeng
is inak ya bebsatko tay am-in nan
mangidnge isnan kalin Apo Dios et
daida gedan nan inak ya bebsatko."

Nan Nangipakin-ean Jesus Isnan Dagem Ya Danom
Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41

22 Isnan namingsan et ninlogan
si Jesus ya nan papasolotna is-
nan bangka tay kinwanin Jesus en
omeyda isnan bas-ang di baybay.
23 Idi om-omeyda dat maseyep si
Jesus. Dat domateng nan napigsa
ay dagem et masepyatan nan bangka
et nganngani ay malimonda dat om-
egyat nan papasolotna
24 isonga dadat gidowen si Jesus
ay mangwani, "Apo, Apo, naay mal-
imon tako."
Dat bomangon siya et ipakin-ena
nan dagem ya dalloyon.
25 Danat kanan isnan papasolotna,
"Dakayon omegyat? Ay maid talekyo
ken Apo Dios?"
Ngem nasdaawda ya nakibtotda
am-in dadat men-asikwani, "Man-
akabalin obpay nan ipogaw ay naay.
Danan bilinen nan dagem ya danom
dadat tet-ewa tongpalen?"

Nan Nangipakaanan Jesus Isnan Anito
Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20

26 Intoloyda ay men-gedang isnan
baybay id Galilea ay omey isnan
dedemangena ay lakon di Geraseno.
27-29 Dinmaka si Jesus isnan benget
di baybay dat sab-aten nan esay
lalaki ay kinapet di anito. Tawaw
nan inidyada issan lalaki et nabayag
ay aped menlalabos ya adi kasala
isnan baey ay aped nan lil-iyang ay
kad-an di natey nan nintet-eeana.
Et nabayag ay pinalpaligat san anito
siya et olay ibalodda ya galotenda
nan ledengna ya sikina is kawal,
mensokpotna kayet dat patagtagen
san anito siya isnan pondag. Issan
nang-ilaana ken Jesus nin-owakis
dapay menlokbob isnan sasagan-
gena danapay ibibiyad ay mang-
wani, "Jesus ay Anak Apo Dios ay
kangatowan, ay ngan di ngotom ken
sak-en? Maseg-angka ta adika mang-
dosdosa." Kinwanina di tay inbilin
Jesus en komaan san makedse ay
anito ken siya.
30 Dat sooten Jesus ken siya,
"Ay sino nan ngadanmo?" "Nan
ngadanko et Linibo," kinwanina tay
kalibolibo nan anito ay kinmapet
ken siya.
31-32 Dat menseg-ang san kaanian-
ito ken Jesus en adina paeyen daida
isnan longok ay kadosdosaanda.
Ngem isnan sasag-enenda adoado
nan beteg ay mangmangan isnan
bilig isonga dat kanan san kaanian-
ito ken Jesus en palobosana daida
tasiyay enda kapten nan kabete-
beteg. Danat palobosan daida
33 isonga dadat taynan san lalaki
et kaptenda san kabetebeteg. Dat
kanega naong-ong am-in san beteg et
kasida tatagtag ay omey isnan dep-
pas dadat matekdag isnan baybay et
malimonda.
34 Issan nang-ilaan san mangban-
bantay isnan beteg issan inommat
dadat tomagtag et omeyda ibaga is-
nan kailiili.
35 Dat omey nan nangdenge et
enda ilan nan inommat dadat dat-
ngan san lalaki ay tinaynan di an-
ito ay tinmotokdo isnan sag-en Je-
sus et ninbabado dadlo dapay gawis
nan nemnemna dadat menkakik-
ibtot am-in.
36 San deeyda ay nang-ila et inba-
gada isnan kadatdateng ay ipogaw
nan inkakkan san lalaki ay gin-
mawis.
37 Gapo isnan dadama ay egyat san
iGeraseno et inbagada ken Jesus en
olay komaan isnan ilida.

38-39 Ngem san lalaki ay tinaynan
di kaanianito et ninseg-ang ken Jesus
en makaey koma ken siya. Ngem
dat kanan Jesus ken siya, “Somaaka
bawet ta enka ibaga nan gawis ay
inikkan Apo Dios ken sik-a.” Dat
menlogan da Jesus issan bangka et
taynanda daida. Dat somaa san
lalaki et ena ibaga isnan am-in ay
kailiyana san inikkan Jesus ken siya.

Nan Nangtagowan Jesus Isnan Anak Jairo Ya Nan Nangipagawisana Isnan In-ina
Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43

40 Sinmagong da Jesus isnan de-
mang di baybay dat men-gasing nan
kaipoipogaw isdi tay sisin-edda siya.
41 Dat domateng nan am-ama ay
kangadan is Jairo ay esay apon di
sinagoga isdi. Dat menpalintomeng
isnan sagang Jesus ay menseg-ang
ken siya ta omey id baeyda
42 tay matmatey nan bogtong ay
anakday babai ay simpoo ya dowa
nan tew-ena. Dat makkey si Jesus et
omon-onod kayet nan kaipoipogaw
ay mang-al-alibongbong ken siya.
43 Dat wada gedan nan in-ina isdi
ay egay somalsaldeng nan basana
is simpoo ya doway tew-en. Inam-
ina am-in nan kokwana ay inbay-
bayadna is mang-agas ken siya ngem
maid polos nakaagas.
44 Inmey isnan dodokogan Jesus
danat sikgaden nan benget nan
badon Jesus dat masanaldeng nan
basana.
45 Dat sooten Jesus, “Ay sino nan
nangsikgad ken sak-en?” Dat was-
in mangwani isnan kaipoipogaw
isdi en bakenda. Dat kanan Pe-
dro, “Apo, adoado nan mang-al-
alibongbong ken sik-a isonga nasik-
gadka adi.”
46 Ngem dat kanan kayet Jesus,
“Wada nan teken ay nangsikgad
ken sak-en tay gegetkek ay wada
nan masaksakit ay pinagawis nan
panakabalinko.”
47 Gintek san in-ina ay nasokalan
siya dat menpaypayegpeg ay omey
menpalintomeng isnan sasagangen
Jesus. Et isnan sasagangen am-in
di ipogaw, inbagana ken Jesus nan
gapo ay nangsikgadana ken siya ya
nan dagos ay ginmawisan nan sak-
itna.
48 Dat kanan Jesus ken siya, “Ina,
ginmawiska gapo isnan pammatim
ken sak-en. Somaaka ay menlam-
lamnin.”
49 Daan ay mentoytoya da Jesus is-
san in-ina dat domateng nan nagapo
issan baey Jairo et kanana ken siya,
“Somaa tako bawet Jairo, ta adim
aped taktaken nan Apo tako.” Danat
getken ay natey san anakna.
50 Ngem dinngen Jesus san kin-
wanina danat kanan ken Jairo,
“Adika menseseg-ang. No waday
talekmo ken sak-en et awnit go-
mawis siya.”
51 Inomdanda issan baey et maid
inpasgep Jesus is teken ay ipogaw
nodi kedeng da Pedro, Juan, Santi-
ago ya san aman ya inan nan onga.
52 Men-ag-aga am-in nan ipogaw
issan pantew ngem dat kanan Jesus,
“Adi kayo men-ag-aga tay egay katey
nan onga ay sana nodi maseseyep et
kedeng.”
53 Dadat sayoten siya tay getkenda
ay natey et.
54 Ngem dat songgep si Jesus et
gen-ana nan ledeng san onga danat
kanan, “Anakko, ibangonmo.”
55 Dat somagong nan ab-abiikna et
bomangon tet-ewa. Dat ibagan Jesus
en pakanenda.
56 Nasdaaw da amana ngem inba-
gan Jesus ken daida en adida ibab-
aag isnan ipogaw.

9

Nan Nangibaaan Jesus Isnan Aapostolisna
Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13

1 Issan esay agew inayagan Jesus
san simpoo ya dowa ay apostolisna
danat agtan daida is panakabalin ay
mangipagawis isnan masaksakit ya
mangipakaan isnan am-in ay anito.
2 Danat ibaa daida ta omeyda ay
mangibaga ay nganngani ay omali

nan mentolayan Apo Dios dadapay
pagawisen gedan nan masaksakit.
3 Inbagana ken daida en, “Adi kayo
omikawkawit is olay sokod, sangi,
makan, siping ya mensokatanyo no
menbaat kayo.
4 No waday mangsangaili ken
dakayo isnan baeyda dakayot adi
men-at-aton enggana ay taynanyo
nan ili ay deey.
5 Ngem no adida idnge dakayo
isnan ili ay omayanyo dakayot
komaan dakayopay pokpoken nan
tapok isnan dapanyo ta ipailayo ay
adyanda nan isoloyo.”
6 Dat omey san papasolotna isnan
am-in ay il-ili ay mangibagbaga is-
nan gawis ay damag dadapay paga-
wisen nan wada nan sakitda.

Nan Nakolkolan Nan Nemnem Herod

Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29

7 Si Herod ay mentoltolay id
Galilea et dinngena am-in nan
inik-ikkan Jesus et nakolkol nan
nemnemna tay wada nan mangwani
en si Jesus et waay siya din si Juan
ay Menbonbonyag ay kasin natago.
8 Kanan nan ib-ana en siya din si
Elias ay ninpaila dapay kanan kayet
nan ib-ana en siya din esa ay ma-
madto id kasin ay natago.
9 Dat kanan Herod, “Dakpay inpa-
poto nan olon Juan ngem ay sino
ngata nan ipogaw ay ibagbagada ay
sana?” Enggana isdi et kaytena ay
mang-ila ken Jesus.

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Juan 6:1-14

10 Issan sinmagongan san simpoo
ya doway apostolis ay inbaan Jesus
dadat ibaga ken siya am-in nan inik-
ikkanda. Danat ipakkey daida et
kedkedengda is inmey isnan pondag
id Betsaida
11 ngem idi gintek nan ipogaw ay
inmeyda dadat omonod. Dat aya-
gan Jesus daida et isolowana daida
isnan maipanggep nan mentolayan
Apo Dios danapay pagawisen nan
masaksakit.
12 Masmasdem pay dat omey san
simpoo ya doway pasolot Jesus ken
siya et kananda en, “Nasdem datako-
pay daan isnan pondag. Ibagam kad
ken da tona ta was-in omey isnan
naisagsag-en ay il-ili ya isnan bab-
aey isnan il-ilit ta enda makilang-ay
dadapay omapa.”
13 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
“Dakayo nan mangpakan ken daida.”
Dadat kanan, “Limlima ay tinapay
ya dod-owa ay ikan nan wada ken
dakami et kedeng. Ay omey kami
lomako is kanen nan naayda ay
ipogaw?”
14 Dat ibilin Jesus isnan papa-
solotna ta patokdowenda daida is
saglilimampoo. Waay limay libo
ay lalalaki san wada isdi ngem
egay kaibilang nan bababai ya nan
oongong-a.
15 Dadat patokdowen nan kaipoi-
pogaw.
16 Dat alaen Jesus san limay tina-
pay ya doway ikan dat mentangad
id daya et men-iyaman ken Apo Dios
esanapay amam-asen danat idya is-
nan papasolotna et iwatwatda.
17 Dadat mangan am-in et nab-
sogda dapay napno kayet nan sim-
poo ya doway lowa isnan binay-anda
ay tinogop san papasolotna.

Nan Nangibagaan Pedro En Kristo Si Jesus

Mat. 16:13-20; Mar. 8:27-30

18 Isnan namingsan ay kedkedeng
da Jesus ya nan papasolotna dat
menlowalo si Jesus. Nakwas pay
ay makalowalo danat sooten ken
daida, “Ay ngan nan pangwanin nan
ipogaw ken sak-en?”
19 Dadat kanan, “Wada nan mang-
wani en sik-a din si Juan ay Menbon-
bonyag. Kanan nan tap-ina en sik-a
din si Elias dapay kanan kayet nan
tap-ina en kasin natago nan esa isdin
mamadto id kasin.”
20 “Dakayo pay abes, ay ngan nan
pangwaniyo ken sak-en?” sinootna
ken daida. Dat kanan Pedro, “Sik-a

si Kristo ay din inbagan Apo Dios ay
awnit omali ay men-apo."
21 Dat ibilin Jesus ken daida en
masapol ay adida ibagbaga isnan
olay sino ay ipogaw
22 danat itoloy ay mangwani, "Sak-
en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et
masapol ay awnitak mapaligatan.
Nan aamam-an di Judio ya nan
menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg et awnit
adyanda sak-en dadapay mangipa-
patey ngem kasinak matago isnan
maikatlo ay agew."

Nan Ikkan Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 16:24-28; Mar. 8:34-9:1

23 Isnan namingsan et kinwan-
ina ken daida am-in, "No sino nan
manglayad ay maitapi ken sak-en et
masapol ay ibilangna ay natey et nan
awakna ta baken nan laydena is ik-
ikkana nodi nan laydek ta itoledna
nan ligat ay kaneg nan mang-aw-
awit isnan krosna ta omonod ken
sak-en.
24 Tay nan ipogaw ay kedeng nan
awakna is nemnemnemena et awnit
matey met laeng ngem nan adi
mangnemnemnem isnan awakna
gapo ken sak-en et awnit matey
ngem matagotago ay eng-enggana
ken Apo Dios.
25 Ay waday ganaben di ipogaw
ay mangkowa is am-in ay kinabak-
nang isnan batawa no matey daet
adi dawaten Apo Dios? Maid adi.
26 No sinoy mang-adi ken sak-
en ya nan it-itdok et awnitko
abes adyan daida isnan omaliyak
ay mangipailaan isnan kangatok
ya nan kangaton Ama ya nan
kaangheanghelna.
27 Tet-ewa nan ibagak, wada ken
dakayo nan matatago pay laeng eng-
ganay ilaenda nan panakabalin Apo
Dios isnan mentolayana."

Nan Natkenan Nan Ilan Jesus
Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8

28 Nallos nan waay esay domingo
dat ayagan Jesus da Pedro, Juan ya
si Santiago et omeyda menlowalo
isnan bilig.
29 Issan menlol-owalowan Jesus
daet mateken nan angasna ya nan
badona et pinmolapolaw ay mensil-
silap.
30-31 Dat nawanada nan ninpaila
ay mensilsilang ay doway amam-
a ay makitoytoya ken Jesus ay da
Moses ken Elias ay ap-on di Ju-
dio id kasin. San kankananda
et maipanggep isnan nganngani ay
kateyan Jesus id Jerusalem.
32 Da Pedro et naseypanda ngem
dadat magido et ilanda ay mensilsi-
lang si Jesus ya san dowa ay amam-a
ay makitatakdeg ken siya.
33 Idi komak-aan san doway
amam-a issan kad-an Jesus, kin-
wanin Pedro ken siya, "Apo, gawis
tay wada tako isna. Omset kami
is tolo ay bawi ta pala ken sik-a
nan esa, pala ken Moses nan esa ya
pala ken Elias nan esa." Ngem aped
kinwanin Pedro di tay nasngang et
adina getken nan kankanana.
34 Daan ay menkalkali si Pedro
daet kanaliboo et lingbana daida
isonga inmegyat san papasolot Jesus.
35 Dadat dengen nan kali ay na-
gapo isnan liboo ay mangwani, "Siya
na nan Anakko ay pinilik ay mento-
lay isonga dengngenyo nan kanana."
36 Idi sinmaldeng san kali, kedeng
si Jesus is inilada. San papasolotna
et egayda inbagbaga san inilada eng-
ganay sokod natago kasin si Jesus.

Nan Nangpakaanan Jesus Isnan Anito Ay Nangpakedas Isnan Onga
Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27

37 Kawakgatana ay ninlayogan da
Jesus issan bilig et adoado nan
ipogaw ay nangsab-at ken siya.
38 Dat wada nan esay am-ama ay
mangibogbogaw, "Apo, seg-angam
kad nan naay kedkedeng ay anakko
39 tay wada nan anito ay
mangkakapet ken siya et aped
menbogbogaw dapay menkedas
et tomaltalabotab nan topekna.
Pakalokalowena ay adina taytaynan
siya.

40 Mensegseg-angak isnan papa-
solotmo ta pakaanenda koma nan
anito ngem adida kabaelan."
41 Dat kanan Jesus, "Palalo kayo
od ay ipogaw id wani. Baken osto
nan nemnemyo tay nabayagak ay
nakitetee ken dakayo et palalo nan
anosko ngem adi kayo kayet pomati."
Danat kanan issan aman san onga,
"Iyalim nan anakmo isna."
42 Idi somagsag-en san onga ken
Jesus dat pakedasen san anito dana-
pay ibkas siya. Ngem dat bilinen
Jesus san anito ta komaan isonga dat
gomawis san onga dat kanan Jesus
ken amana, "Naay nan anakmo."
43 Am-in san nang-ila et nas-
daawda isnan panakabalin Apo
Dios.

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Kateyana
Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32

Daan ay masmasdaaw nan kaipoi-
pogaw issan am-in ay inikkan Jesus
danat kanan issan papasolotna,
44 "Adiyo kalkalingkingan nan
naay ibagak ken dakayo. Sak-
en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et nganngani ay maitedak isnan
mangdepap ken sak-en et kigadda ay
mang-ikkan isnan kaytenda ay ikkan
ken sak-en."
45 Ngem adi getken nan papa-
solotna nan kayatna ay kanan tay
egayna inpagtek ken daida. Ngem
mabainda ay mangsoot ken siya.

Nan Kanan Jesus Maipanggep Nan Kapatgan
Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37

46 Nan papasolot Jesus et nin-
totyada no sino nan kapatgan ken
daida.
47 Ngem getken Jesus nan
kankananda isonga danat ayagan
nan esay onga et patakdegena isnan
sag-ena
48 danat kanan ken daida, "Nan
manglayad ya mang-ayowan isnan
kaneg nan naay onga gapo isnan
pammatina ken sak-en et siya gedan
nan kaneg nan layadna ken sak-en.
Et nan manglayad ken sak-en, lay-
dena abes nan nangbaa ken sak-en
ay si Apo Dios. Tay nan kababaan
ken dakayo et siya nan kapatgan ken
Apo Dios."

Nan Adi Men-apos Et Daida Nan Bomadang
Mar. 9:38-40

49 Dat kanan Juan, "Apo, inil-
ami nan esay am-ama ay mangipak-
pakaan is anito isnan ipogaw gapo
isnan pammatina kano ken sik-a.
Ngem inyadimi siya tay baken tako
ib-a."
50 Dat kanan Jesus ken siya ya is-
nan iib-ana, "Adiyo iyad-adi siya tay
nan adi mang-ap-apos ken dakayo et
daida nan bomadang."

Nan Nang-adyan Nan iSamaria Ay Omapa Da Jesus Isnan Ilida

51 Idi nganngani nan kateyan Jesus
ya nan katagowana kasin ya nan
maipangatowana id daya, ninem-
nemna ay masapol ay omey siya id
Jerusalem.
52 Isonga inpaon-onana nan pa-
pasolotna ay mangisagana isnan
awnitda omapaan isnan esay ili
isnan probinsiya ay Samaria tay
laosanda ay omey id Jerusalem.
53 Ngem nan ipogaw isdi et
adyanda ay omapa da Jesus tay
id Jerusalem nan omayanda dapay
adi patiyen nan iSamaria ay id
Jerusalem nan osto ay pangdayawan
ken Apo Dios.
54 Issan nangtekan san papa-
solotna ay da Santiago ken Juan ay
adyan nan iSamaria daida dadat
kanan ken Jesus, "Apo, ay dawa-
tenmi ken Apo Dios ta poowana
daida?"
55 Danat sagongen daida et sagi-
itena daida
56 dadat omey isnan teken ay ili.

Nan Manglayad Ay Makkey Ken Jesus
Mat. 8:19-22

57 Issan mendad-aananda kin-
wanin nan esay am-ama ken Jesus,

"Omon-onodak ken sik-a olay intoy omay-ayam."
58 Dat kanan Jesus ken siya, "Owen, ngem nemnemem ay gawis tay naligat nan ik-ikkak tay nan motit ya nan koyat et wada nan baeyda dapay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw et maiwed osto is baeyko is omilillengak."
59 Danat kanan abes isnan teken ay am-ama, "Omonodka ken sak-en." Ngem kanan san am-ama, "Apo, awnika od ta makilebenak ken ama sakpay omonod ken sik-a."
60 Dat kanan Jesus, "Nan iib-an amam ay adi mamati ken Apo Dios et kanegda natey isonga olay daida nan mangileben isnan iib-ada. Ngem sik-a, omeyka bawet ibagbaga nan maipanggep isnan mentolayan Apo Dios."
61 Wada kayet nan esay am-ama ay nangwani ken Jesus, "Apo, makkeyak abes ken sik-a ngem omeyak od ipagtek isnan ag-ik."
62 Ngem daet kanan Jesus, "Nan mensamsama ay mangsagosagong isnan dokogna et baken gawis nan samaena. Kaneg abes nan makmakkey ken sak-en ay mangsagosagong isnan dodokogana et adida mappay isnan mentolayan Apo Dios."

10

Nan Inbaan Jesus Ay Pitompoo Ya Doway Pasolotna

1 Nakwas pay di dat piliyen Jesus nan teken ay pitompoo ya dowa ay pasolotna danat ibaa daida ay sindodwa ta omon-onada ay omey menisolo isnan tonggal ili ay awnitna omayan.
2 Dat mensodok si Jesus en, "Adoado nan egay namati ken Apo Dios et kanegda nan pagey ay maani. Dakayo ay mangisolsolo isnan kalin Apo Dios et kanegyo nan men-ani ngem atiatik kayo isonga dawatenyo ken Apo Dios ay kakwa isnan maani ta omibaa is mangbadang ken dakayo.
3 Enkayo. Ibaak dakayo ay kanegyo nan naanos ay kalnilo ngem nan omayanyo et kanegda nan makedse ay aso.
4 Adi kayo omikawkawit is siping, sangi ya sapatos dakayot idadawes ay adi kayo mensaldesaldeng ay makitoya isnan ipogaw.
5 No songgep kayo isnan esay baey kananyo en, 'Inmali kami ay mangipagtek isnan gawis ay biyag ay maid patenggana tapno tet-ewa ay menlamnin kayo.'
6 No waday manglayad ay mamati isnan isoloyo et dawatena ken Apo Dios nan gawis ay biyag ngem no adida patiyen et maid silbin nan insoloyo ken daida.
7 No waday mangsangaili ken dakayo isnan baeyda dakayot mentetee isdi ay adi kayo menatoaton is teken ay baey. Nan idyada ken dakayo et kanenyo ya inomenyo tay lebbengna ay itedda nan kanegyo lagbo ay men-isolo.
8 Isonga siya nan ikkanyo isnan omayanyo isnan teken ay ili. Kanenyo nan idyada
9 dayopay pagawisen nan masaksakit ya ibagayo ken daida en, 'Ipagtekmi ken dakayo ay inomdan nan mentolayan Apo Dios tapno maitapi kayo ken siya.'
10 Ngem no omey kayo isnan esay ili ya adyanda dakayo, omey kayo isnan kaponponokan nan ipogaw dakayot kanan,
11 'Pokpokenmi nan tapok ay pinomket isnan sikimi isnan iliyo ta mangipaila en maid teken is ikkanmi ken dakayo nodi inmali kami ay mangipagtek en inomdan nan mentolayan Apo Dios ngem gapo tay adyanyo nan isolsolomi et adi kayo maitapi ken siya.'
12 Ibagak ken dakayo en isnan mangbanagan Apo Dios isnan ipogaw et am-amed nan dosan san mang-adi isnan isoloyo mo nan iSodoma ay pinoowan Apo Dios id sang-adom gapo isnan dadama ay basolda." Siya di nan kinwanin Jesus

issan pitompoo ya doway pasolotna.
13 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Aye nan awnityo dosa ay iCorazin
ya iBetsaida. Tay inilayo nan kaskas-
daaw ay inik-ikkak isnan iliyo day-
opay egay inbabawi nan basbasolyo.
Id sang-adom palalo nan dosan Apo
Dios id Tiro ya id Sidon ngem
no daida koma nan nang-ila isnan
kaskasdaaw ay inik-ikkak isna waay
nabayag ay ninbadoda is mensam-
pet ay sako dadapay itotokdo isnan
dapo ay mangipaila en inbabawida
nan basbasolda.
14 Isonga no omdan nan mang-
banagan Apo Dios isnan ipogaw et
am-amed nan dosayo mo nan iTiro
ya iSidon.
15 Dakayo pay abes ay iCapernaum
ay mangipapangato isnan nemne-
myo et awnit kayo maibkas isnan
kad-an di apoy ay adi katkatkatey.”
16 Dat kanan Jesus isnan papa-
solotna, “Nan mangidnge ken dakayo
et sak-en nan idngeda, et nan mang-
adi ken dakayo, sak-en nan adyanda
ya nan mang-adi ken sak-en et si Apo
Dios abes ay nangibaa ken sak-en
nan adyanda.”

Nan Sinmagongan San Papasolot Jesus

17 Adi pay issan nadandan dat
men-galalasing ay mensagong san
pitompoo ya dowa ay inbaan Jesus
dadat kanan ken siya, “Apo, olay nan
anito et pinatida dakami gapo isnan
panakabalin ay wada ken dakami.”
18 Dat kanan Jesus, “Getkek ay ep-
das naabak si Satanas tay inilak ay
naekdag ay nagapo id daya ay kaneg
nan ikkan di kimat nan naekdagana.
19 Inidyak od nan panakabalinyo
tasiyay olay gatgatinanyo nan oweg
ya nan minoong et maid ngawi is
om-ommat ken dakayo ya abakenyo
gedan nan kabaelan Satanas.
20 Ngem baken nan mang-
patiyan nan anito ken dakayo is
men-gasinganyo nodi nan men-
gasinganyo et nan naisolatan nan
ngadanyo isnan listaan di ngadan
id daya tay siya nan kail-ana ay
matagotago kayo ay eng-enggana.”

Men-gasgasing Si Jesus
Mat. 11:25-27, 13:16-17

21 Idi nakwas san ibagbagan Je-
sus ken daida dat menlowalo ken
Apo Dios tay inpagasing nan Ispir-
ito Santo siya et kanana en, “Ama,
sik-a nan Apo id daya ya isnan
batawa. Men-iyamanak ken sik-a
tay inpagtekmo isnan egay nakaadal
nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-
en ngem egaymo inpagtek isnan
mangwani en nalaing ya masilib
tapno adida maawatan. Owen Ama,
tay siya nan kayatmo ay maikkan.”
22 Danat kanan isnan ipogaw isdi,
“Inyalin Ama nan am-in ay wada ken
sak-en. Maid ipogaw is mangtek
isnan am-in ay maipanggep ken sak-
en nodi kedeng si Amak ya maid
gedan mangtek isnan am-in ken
Ama nodi kedengak ay Anakna ya
nan pinilik ay mangipagtek isnan
maipanggep ken siya.”
23 Dat sagongen Jesus san papa-
solotna et kedengda isnan nang-
waniyana en, “Dakayo et iilaenyo
nan ik-ikkak ya dedengngenyo nan
kankanak
24 isonga nagasat kayo mo nan
adoado ay mamadton Apo Dios ya ali
id kasin tay kakakayatda ay mang-
ila isnan il-ilaenyo id wani ngem
egayda inila ya kaytenda abes ay
mangdenge isnan dengdengngenyo
id wani ngem egayda nakadnge.”

Sino Nan Makwani Ay Ib-a Tako

25 Dat wada nan esay men-is-isolo
isnan linteg Apo Dios ay inmey ken
Jesus tay kayatna ay sikapan siya
danat sooten, “Apo, ay ngan nan
masapol ay ikkak ta matagowak ay
eng-enggana ken Apo Dios?”
26 Dat sooten abes Jesus ken siya,
“Ngan nan kanan nan linteg isnan
liblon Apo Dios? Ngan nan mang-
awatam?”
27 Dat songbatan san men-is-isolo,
“Masapol ay laylayden tako ay os-
toosto si Apo Dios ay Apo tako isnan

nemnem ya poso tako ya isnan am-
in ay ik-ikkan tako ya masapol gedan
ay laylayden tako abes nan iib-a tako
ay kaneg nan pananglayad tako is-
nan awak tako."
28 Dat kanan Jesus, "Nan song-
batmo et osto. Ikkam na et awnit
matagotagoka."

29 Ngem tapno adi kabainan san
men-is-isolo sinootna kasin ken Je-
sus, "Sino nan iib-ak?"
30 Dat mensodok si Jesus et
kanana, "Wada nan am-ama ay
Judio ay nagapo id Jerusalem ay
lomaylayog id Jerico dat sab-aten
nan mangakew et sogtosogtowenda
dadapay pat-opat-owan dadat alaen
am-in nan kowana ya nan badona
dadat taynan ay matmatey.
31 Dat wada nan Judio ay padi ay
lomaos et inilana san matmatey ay
am-ama ngem dat omigid et teken
nan idaana.
32 Dat wada kasin nan lomaos ay
bomadbadang isnan Templon Apo
Dios ay makwani en Levite et di-
natngana san matmatey ay am-
ama danat aped ilaen siya danapay
laosan et kedeng.
33 Wada pay nan lomaos ay
iSamaria ay kaliliget nan Judio et idi
inilana san am-ama dat dadama nan
seg-angna.
34 Dat omey et agasana nan na-
sogatan danapay bedbeden danat
isakay san am-ama isnan kabayona
et eyeyna isnan pag-abangan danat
ay-ayowanan siya.
35 Kawakgatana dat agtan san
iSamaria is siping san kabaey is-
nan pag-abangan danat ibaga ken
siya en, 'Banbantayam siya ta no
somagongak kasin isna ya no waday
kolangna et awnitak anayan.' "

36 Dat sooten Jesus issan men-
is-isolo isnan linteg Apo Dios en,
"Ken sik-a, sino ken da tona ay tolo
nan kanam en ib-an san am-ama ay
pinaligat di mangakew?"
37 Danat kanan, "San nangseg-ang
adi ken siya." Dat kanan Jesus,
"Omeyka et, ta ikkam abes nan gawis
ay kaneg san inikkan san iSamaria."

Nan Nangsangailiyan Da Marta Ken Maria Ken Jesus

38 Isnan nindad-aanan da Jesus ya
san papasolotna, dinatnganda nan
esay ili ay kad-an nan in-ina ay kan-
gadan is Marta ay nangsangaili ken
da Jesus.
39 Wada nan innodin Marta ay si
Maria ay mangdedenge isnan isol-
solon Jesus.
40 Dapay kedkedeng si Marta is
mensonsoni ay mang-ik-ikkan isnan
obla isonga nabbay dat omey ken Je-
sus et kanana, "Apo, kedkedengak is
mensonsoni ay mang-ik-ikkan isnan
obla isonga no maseg-angka ken sak-
en et ibagam ken innodik ta omali ay
bomadang."
41 Dat kanan Jesus, "Marta, Marta,
dakan aped madanagan is men-
sonsoniyam et kedeng ay adika od
mendenge ken sak-en.
42 Si Maria et pinilina nan mapaay
tay mendedenge ken sak-en et adi
makaan san dinngena."

11

Nan Insolon Jesus Ay Ikkan Di Menlowalo
Mat. 6:9-13, 7:7-11

1 Isnan namingsan et ninlowalo
si Jesus ken Apo Dios. Dat kanan
nan esay pasolotna ken siya, "Apo,
itdowam dakami ay menlowalo ay
kaneg nan inikkan Juan ay nang-itdo
isnan papasolotna."
2 Dat kanan Jesus ken daida,
"No menlowalo kayo siya na nan
kananyo.
Ama, madaydayaw koma nan
ngadanmo.
Omdan koma ay dagos nan mento-
layam.
3 Agtam dakami is menkatagomi is-
nan inagew.
4 Pakawanem nan basbasolmi
dakami pay pakawanen abes
nan nakabasol ken dakami.

Ya adim ipalobos dakami ay
madoldolog ay menbasol."
5-6 Dat mensodok si Jesus ay mang-
wani, "Kadya no waday gayyemmo
dakat omey isnan baeyna isnan ten-
gan di labi dakat kanan ken siya,
'Gayyem, kadya omatedka is binay-
anyo tay wada nan dinmag-os ay
sangailik dapay maid ipakanko.'
7 Ngem sinmongbat san gayyemmo
ay wada isnan baey, 'Adika
mangtawtaw tay epdas kami nin-
dakig ya inpodanmi isnan an-akko
et adiyak layden ay bomangon.'
8 No ipapatim ay ngan ngata nan
ikkana? Ibagak ken dakayo, olay no
gayyemmo, adi bomangon ay mang-
ated ken sik-a isnan masapolmo
ngem gapo tay ipapatim et kapilitan
ay bomangon et itedna nan am-in ay
masapolmo.
9 Kaneg todi nan ikkanyo ay men-
lowalo ken Apo Dios. No waday
masapolyo dayot dawaten ken siya
et awnit itedna nan masapolyo. No
waday an-anapenyo et awnityo dat-
ngan. No menkogkogkog kayo isnan
segpan et awnit tokabana ta songgep
kayo.
10 Tay am-in ay kadadanawat
ya kalalanowalo ken Apo Dios
et awnitna agtan ya am-in ay
menkogkog et awnit tokabana nan
eneb ta songgepda.
11 Ken dakayo waay maid ama is
en mang-idya is oweg isnan anakna
no mendawat is ikan
12 wenno agtana siya is gayaman
no mendawat is itlog.
13 Adi, tay olay no ngawi kayo ay
ama et getkenyo ay mang-ited isnan
an-akyo is gawis. Ngem am-amed
adi nan ikkan Ama tako id daya tay
nan itedna isnan mendawat et nan
Ispirito Santo."

Baken Si Satanas Is Mangbad-badang Ken Jesus

Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27

14 Wada nan am-ama ay inomel di
anito. Inilan Jesus danat pakaanen
san anito et kasin dadlo menkali san
am-ama. Nasdaaw san nang-ila
15 ngem kanan nan tap-ina en,
"Si Beelzebub ay Satanas ay apon
di dimonyo nan nang-idya ken tosa
isnan kabaelana ay mangipakaan is
dimonyo."
16 Nan tap-ina et kayatda ay
allilawen si Jesus isonga kananda en
kasin omipaila is kaskasdaaw no tet-
ewa ay si Apo Dios nan wada ken
siya.
17 Ngem getken Jesus nan nenem-
nemenda isonga danat kanan ken
daida, "Iyalig tako isnan sinpang-
bon. No mensaspe nan sinpangbon
et adi mentoloy nan om-ombonanda.
Kaneg abes nan sinbaey, no maid
olnosda et mabokada.
18 Isonga adi mabalin ay sapeen
Satanas nan bab-aana tay getkena
ay no isapena daida awnit mamaid
nan tolayna. Ay kananyo en si Sa-
tanas nan nangyali isnan kabaelak
ay mangipakak-aan is anito?
19 No siya di into pay nan na-
gapowan nan kabaelan nan iib-ayo
ay Judio ay mangipakaan is anito?
Tay nan ik-ikkan nan ib-ayo et siya
nan mangipaila ay baken si Satanas
is mangbadbadang ken sak-en.
20 Siya nan kagtekana ay si Apo
Dios nan nangyali isnan kabaelak ay
mangipakpakaan is anito. Et siya
gedan nan mangipagtek ay inmali
nan mentolayan Apo Dios."
21 Dat mensodok si Jesus ta
ipagtekna en napigpigsa nan
panakabalina mo si Satanas.
Kanana, "Si Satanas et kanegna nan
napigsa ay ipogaw ay mangbanban-
tay isnan baeyna et menbabalbeg
ya men-gagamig siya ta maid man-
gakew isnan bonagna.
22 Ngem no sapeen ya abaken nan
napigpigsa ay ipogaw san mangban-
bantay is baeyna maalana nan bal-
beg ya gamig ay mangsalsalaknib
koma issan kasapena danat alaen
gedan nan bonag san inabakna et
iwalasna isnan iib-ana.
23 Isonga am-in ay adi maitapi ken
sak-en, daida nan mang-ap-apos ken
sak-en. Am-in nan adi bomadang

ay mangponok isnan ipogaw et
daida nan mangipaad-addawi isnan
ipogaw ken sak-en."

Nan Anito Ay Sinmagong Isnan Ipogaw
Mat. 12:43-45

24 Dat itoloy Jesus ay mensodok ay
mangwani, "Wada nan am-ama ay
kinapet di anito dat taynan san anito
san ipogaw et omey isnan bilbilig
ay maid polos danom et men-an-
an-anap is omillengana ngem maid
datngana isonga danat kanan en,
'Somagongak issan ipogaw ay na-
gapowak.'
25 Dat somagong et datngana san
nagapowana ay nadalosan.
26 Dat omey kasin men-ayag is pito
ay anito ay makedkedse mo siya et
komapetda issan ipogaw ay tinay-
nana. Dat am-am-amed ngawi et
nan ommat issan ipogaw mo san
damo."

Sino Nan Nagasat

27 Idi menkalkali si Jesus, inbiyad
nan esay in-ina ay makikib-on isnan
ipogaw ay mangwani en, "Nagasat
nan ina ay nangiyanak ya nang-ay-
ayowan ken sik-a."
28 Dat kanan Jesus, "Nagasgasat
kayet nan ipogaw ay mangidnge ya
mamati isnan kalin Apo Dios."

Nan Nindawatanda ken Jesus Ay Omipaila Is Kaskasdaaw
Mat. 12:38-42; Mar. 8:11-12

29 Inaalibongbongan nan kaipoi-
pogaw si Jesus danat itoloy ay
mangwani, "Palalo nan kangawin
di ipogaw id wani ay timpo tay lay-
denda ay omipailaak is kaskasdaaw
sadapay mamati ken sak-en. Ngem
maid polos ipailak nodi kedeng nan
kaneg din kaskasdaaw ay inommat
isdin si Jonas.
30 Tay din si Jonas et nintetee isnan
eges di dakkel ay ikan is toloy agew
et siya nan pangilaslasinan nan iNin-
eve ay siya nan inbaan Apo Dios
ay mangibaga isnan kalina. Kaneg
abes ken sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw et nan awnit ommat ken sak-
en nan pangilaslasinan nan ipogaw
id wani.
31 Isnan awnit mabanagan nan
ipogaw et wada nan in-ina ay reyna
id Seba ay mangpabasol ken dakayo
tay id kasikasin et nagapo siya is-
nan addaaddawi ay ili. Ngem in-
mey kayet ay mangdenge isnan in-
solon nan kasiliban ay ali ay din si
Solomon. Isonga pabasolena dakayo
tay adiyo polos idnge ya patiyen nan
inmali ken dakayo dapay nangat-
ngato mo si Solomon.
32 Isnan mabanagan nan ipogaw
et pabasolen gedan nan iNineve
dakayo tay inbabawida nan basba-
solda issan nangdengnganda isdin
insolsolon din si Jonas dapay nan in-
mali ken dakayo et nangatngato mo
si Jonas dapay adiyo kayet patiyen."

Nan Silaw Nan Awak
Mat. 5:15, 6:22-23

33 Dat itoloy Jesus, "Maiwed
mangpasged is silaw danat igwa
isnan masasalinan wenno tangbana
is sokong nodi masapol ay ipatangna
tapno menpat-a no songgep nan
ipogaw.
34 Nan mata et siya nan kaneg
nan silaw nan awak isonga no gawis
nan pangiilam isnan ib-am et kaneg
menpat-a nan awakmo tay gawis
nan wada isnan nemnemmo. Ngem
no ngawi nan pangiilam isnan ib-am
et kaneg menbolinget nan awakmo
tay ngawi nan wada isnan nem-
nemmo.
35 Makailanyo ngalod ta masi-
lawan ay gawis nan nemnemyo.
36 Tay no gawis nan nemnemyo
ay maiwed ngawi is ik-ikkanyo et
menpat-a nan awakyo ay kaneg nan
kapat-an nan sisilangan nan silaw."

Nan Nang-iyawan Jesus Isnan Fariseo Ya Nan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-36

37 Nakakali pay si Jesus dat aya-
gan nan esay Fariseo siya ta omeyda
mangan isnan baeyda. Dat omey si
Jesus et makilikob.

38 Ngem nasdaaw san nang-ayag
ken siya isnan nang-ilaana ay egay
ninboo si Jesus ay kaneg nan ogalida
esadapay mangan.
39 Isonga dat kanan Jesus ken siya,
“Dakayo ay Fariseo et kanegyo nan
mang-owas isnan tasa ya nan palato
ay kedkedeng nan maiila is owasana.
Siya di nan kanegyo tay menboo
kayo ngem adiyo dalosan nan ngawi
isnan nemnemyo ay kinaagom ya
sowitik.
40 Ong-ong kayo. Si Apo Dios
ay nangsapo isnan awak ay dal-
dalosanyo et sinapona gedan nan
nemnem.
41 Isonga masapol ay dalosanyo
nan nemnemyo tapno getkenyo ay
mangseg-ang isnan ib-ayo. Tay no
gawis nan nemnemyo ay adi kaiila et
gawis abes nan ik-ikkanyo ay maiila.
42 Aye nan awnityo dosa dakayo
ay Fariseo tay tet-ewa ay dalonyo
tongpalen nan linteg Apo Dios ay
kaneg nan mang-ag-agtanyo ken siya
is bingayna ay olay nan kaatikan ay
ap-apitenyo ay mangpabango isnan
madengdeng ngem kalingkinganyo
nan osto ay ikkanyo isnan ipogaw ya
nan mangipailaanyo ay laylaydenyo
si Apo Dios. Gawis nan mang-it-
itedanyo isnan bingayna ngem mas-
apol ay adiyo kalkalingkingan nan
naayda ay kaam-amedan isnan lin-
teg.
43 Aye nan awnityo dosa dakayo ay
Fariseo. Kaykayatyo ay dakayo nan
wedweda ay tomokdo isnan kagaw-
isan ay tokdowan isnan paggimon-
ganyo ya madaydayaw isnan kad-an
nan adoado ay ipogaw.
44 Kaseseg-ang kayo. Kanan nan
ipogaw en gawis no makikib-ada
ken dakayo ngem adida getken ay
apedda maalisan isnan ngawi ay
ogaliyo,” kinwanin Jesus.
45 Dat kanan nan esay men-is-isolo
isnan linteg ken Jesus, “Apo, isnan
mangmangwaniyam issa et maitap-
tapi kami ay mabab-ainan.”
46 Dat kanan Jesus, “Aye nan awni-
tyo dosa dakayo gedan ay men-is-
isolo isnan linteg. Kanegyo ipaawit
isnan ipogaw nan mendagsen ay
awit tay ipapatiyo ay ikkanda nan
lintegyo ay adi mabalin ay maikkan
dayopay adi badangan daida.
47 Kaseseg-ang kayo. Tay isap-
sapowanyo is pantiyong din mamad-
ton Apo Dios id kasin ay pinatpatey
din alal-apoyo.
48 Nan pantiyong ay sap-
sapowenyo et siya nan kail-ana ay
iyoowogyo din nangpatpateyan din
alal-apoyo isdin mamadto id kasin.
49 Siya na nan mangipaila ay tet-
ewa nan kinwanin Apo Dios id kasin
ay naay, ‘Awnitak ibaa nan mamad-
tok ya nan papasolotko ay mangisol-
solo isnan ipogaw ngem awnitda
pateyen nan tap-ina dadapay aposen
nan tap-ina.’
50 Isonga nan ipogaw id wani et
awnit madosada gapo isnan napat-
pateyan nan am-in ay mamadto eng-
gana isdin nakaboliwan nan batawa
51 ay menlogi isdin napateyan Abel
enggana isdin napateyan Zacarias ay
pinateyda isnan pantew ay ninbae-
tan nan Templo ya nan altar. Owen,
ibagak ken dakayo ay awnit madosa
nan ipogaw id wani gapo ken daida
am-in ay napatpatey.
52 Aye nan awnityo dosa dakayo ay
men-is-isolo isnan linteg tay dakayo
nan lebbengna ay mangisolo isnan
kalin Apo Dios ngem egayyo insolo
tay adi kayo od mamati ken siya
dakayo pay iyad-adi nan ipogaw ay
manglayad ay mamati,” kinwanin Je-
sus.
53 Idi binmala si Jesus isnan baey
di Fariseo, linmiget san deeyday
Fariseo ya nan men-is-isolo is lin-
teg isonga siya nan ninlogiyan nan
adoado ay sos-ootenda ken siya
54 tay kaytenda ay depapen no wa-
day kanana is ngawi ta waday gapo
is mangipabasolanda ken siya.

12

Nan Aginsisingpet Ay Fariseo
Mat. 10:26-27

1 Napoposek nan ipogaw ay mang-
al-alibongbong ken da Jesus isonga
men-gin-ginatinda. Dat kanan Jesus
issan papasolotna, “Makail-ilanyo ta
adi kayo maalisan isnan aginsising-
pet ay Fariseo ay kaneg nan bobod
ay mang-alis isnan kaibobodana ay
tinapay.
2 Kananda en maid mangtek isnan
ogalida ngem awnit gedan magtek.
Tay nan am-in ay egay kagtek ay
naikkan et awnit magtek met laeng.
3 Ya olay nan kankananyo isnan
labi et awnit magtek isnan kag-aw
ya nan am-in ay inyag-agasaasyo is-
nan naeemban ay kowalto et awnit
maipabala isnan pag-ag-aggongan.”

No Sino Nan Omegyatan Tako
Mat. 10:28-31

4 “Ibagak ken dakayo ay
gagayyemko, adi kayo omeg-egyat
isnan menpatpatey tay kedeng nan
awak di ipogaw is pateyenda.
5 Si Apo Dios koma nan omegy-
atanyo tay no matey nan ipogaw et
wada nan kalebbengana ay mang-
igwa ken daida id impilno. Owen,
siya nan masapol ay omegyatanyo.
6 Ngem dakdake abes nan layadna
tay olay nan biding ay maiwed
banolna ay malakowan nan lima is
dowa ay galak et adi kalingkingan
Apo Dios daida.
7 Am-amed kayo ay ipogaw et nen-
emnemen Apo Dios dakayo tay olay
nan bookyo et getkena nan kabibi-
langda. Isonga adi kayo omegyat tay
am-amed kayo is ipatpateg Apo Dios
mo nan adoado ay biding.”

Nan Mamati Ya Nan Mang-ap-apos Ken Jesus
Mat. 10:32-33, 12:32, 10:19-20

8 “Ibagak ken dakayo, nan man-
gibagbaga isnan kaipoipogaw en
mamati ken sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw et awnitko abes ibaga
isnan aanghel Apo Dios en ipogawko
daida.
9 Ngem nan mangibagbaga ay
adyana sak-en et awnitak adyan
abes siya isnan aanghel Apo Dios.
10 Am-in ay menkalkali is ngawi
maipanggep ken sak-en et ma-
balin ay mapakawan nan basolna
ngem nan menkalkali is ngawi
maipanggep isnan Ispirito Santo et
adi mabalin ay mapakawan.
11 No idalomda dakayo isnan apon
di Judio ya isnan howis gapo isnan
pammatiyo ken sak-en et adi kayo
madadanagan is awnityo isongsong-
bat isnan sos-ootenda ken dakayo
12 tay nan Ispirito Santo nan awnit
mangipagtek isnan isongbatyo,” kin-
wanin Jesus.

Nan Sodok Maipanggep Isnan Kadangyan

13 Nan esay lalaki ay nakikib-on
isnan kaipoipogaw et kinwanina ken
Jesus, “Apo, ibagam kad isnan be-
satko ta agtana sak-en is kowak is-
nan tawidmi ta adina bobokodan.”
14 Ngem dat kanan Jesus, “Kigad
kayo adi tay egayak inmali ay mang-
banag isnan tawidyo.”
15 Danat itoloy ay mangwani ken
daida am-in, “Makail-ilanyo ta adi
kayo men-ap-apal. Tay nan tet-ewa
ay katagowan di ipogaw et baken
nan kaad-adon di bonagna is ka-
gapowana.”
16 Dat sodoken Jesus ken daida nan
naay, “Wada nan esay kadangyan ay
gawis nan ap-apitena.
17 Danat nemnemen, ‘Maiwed
somya is mangidolinak isnan am-
in ay ap-apitek. Ay ngan ngen nan
ikkak?
18 A, siya na gayam nan ikkak.
Bakasek am-in nan agamangko ta
mensaadak is dadadakke tasiyay
omanay nan mangidolinak isnan
am-in ay ap-apitek ya nan bonagko
gedan.
19 Daket kanan isnan awakko
en nagasatak tay wada am-in nan
gawis ay masapolko is katew-etew-
en. Isonga mabalin ay gan-ganasek
nan biyagko. Owen. Manganak,
ominomak, dakpay gan-ganasen et
kedeng.’
20 Ngem dat kanan Apo Dios ken
siya, ‘Tollolka tay mateyka is labi et

sino ngen di esa mang-ala isnan am-
in ay kokwam?' "
21 Dat kanan Jesus, "Siya na nan
maikkan isnan deeyda ay ipogaw ay
aped mangbobokod isnan kinabak-
nangda ngem bakenda baknang is-
nan pangiil-an Apo Dios."

Si Apo Dios Nan Mang-it-ited Is-nan Masapol Tako
Mat. 6:25-34

22 Dat kanan Jesus isnan papa-
solotna, "Siya na nan gapo ay ibagak
ken dakayo en adi kayo madanagan
is menkatagoyo ya is ibadoyo.
23 Tay wedweda nan biyag mo nan
makan ya nan awak mo nan bado.
24 Ilaenyo pod nan gayang. Adida
menmola ya men-ani et maid aga-
mangda dapay pakanen kayet Apo
Dios daida. Am-amed nan mang-
ayowanana ken dakayo tay napat-
pateg kayo mo nan koyat.
25 Olay enka mennemnenemnem
ngem aykeka makaipaan-ando is
biyagmo is olay esay olas?
26 No nan bassit et maid ma-
balinanyo is ikkan dakayon aped
madanagan is teken?
27 Ilaenyo pod nan sabsabong ay
tomobtobo. Adida men-obla ya
adida men-abe is badoda. Ngem
ibagak ken dakayo en mabmabgew
nan sabsabong mo nan kagawisan
ay badon din si Ali Solomon ay
kabaknangan id sang-adom.
28 No gawis nan nemnem Apo
Dios isnan sabsabong isnan tomoto-
bowanda is sin-awyan dat maango
et mapoowan, am-am-amed nan
mangnemnemana ay mangbado ken
dakayo. Kolang bawet nan talekyo.
29 Adi kayo ngalod madadanagan
is kanenyo.
30 Tay siya nan pilmi ay nenemne-
men nan adi mamati ken Apo Dios.
Ngem dakayo et getken Amayo id
daya nan am-in ay masapolyo.
31 Isonga paam-amdenyo kayet
ay mangnemnem isnan mentolayan
Apo Dios et awnit itedna ken dakayo
nan am-in ay masapolyo."

Nan Kad-an Nan Kinabaknang
Mat. 6:19-21

32 "Dakayo ay papasolotko ay ay-
ayowanak, adi kayo omegyat olay
at-atik kayo tay si Amayo id daya
et men-gasing ay mangitapi ken
dakayo isnan mentoltolayana.
33 Isonga ilakoyo nan kokwayo
dayopay ited nan lakona isnan
kokodokdo et kanegyo isagana nan
sopot ay adi madondonot tay id daya
nan kad-an di kinabaknangyo et isdi
adi makeskesayan ya maiwed man-
gakew is makasag-en ya maiwed
ataming is mangbotbot.
34 Tay no id daya nan kad-an nan
kinabaknangyo et siya gedan nan
kad-an nan nemnemyo ngem no is-
nan batawa nan kad-ana et siya abes
nan kad-an nan nemnemyo."

Nan Nakasagana Ay Baa

35-36 Intoloy Jesus ay mangwani is-
nan papasolotna, "Masapol ay men-
sagana kayo ay kaneg nan mabab-
aa ay mangses-eed isnan apoda ay
inmey nakibabayas. Menbabadoda
ya mensisilawda ta no somaa nan
apoda ya menkogkog et ikakamoda
ay mangtokab isnan eneb.
37 Men-galalasing nan mabab-aa
no nagigidoda ya nakasaganada
ay datngan nan apoda. Ibagak
ken dakayo en awnit patokdowen
nan apoda daida isnan pagkakanan
danat pakanen daida.
38 Olay no tengan di labi wenno
maladladaw pay nan somaan nan
apoda et men-galalasing kayet nan
sanaday mabab-aa no nagigidoda.
39 Adiyo kalkalingkingan nan
naay, no getken nan akinbaey
nan osto ay olas ay omaliyan nan
mangakew, adi polos kaseyep ta adi
makasgep nan mangakew.
40 Isonga dakayo et kanayon
ay masapol ay mensasagana kayo
abes tay maid mangtek no tongona
nan omaliyak ay Iyon-an Am-in di
ipogaw."

Nan Matalek Ay Baa Ya Nan Adi Katalek
Mat. 24:45-51

41 Dat kanan Pedro, “Apo, ay dakami ngen nan mangibagbagaam isnan sodsodokem wenno nan am-in ay ipogaw?”
42 Dat kanan Jesus, “Nan matalek ya masilib ay baa et siya nan piliyen nan apoda ay mangipangpango isnan iib-ana ay baa ta siya nan kigad ay mang-ited isnan kanenda.
43 Men-gasing nan sanay baa isnan domatngan nan apoda no inikkana nan inbilin nan apoda ken siya.
44 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa, gapo tay matalek siya et awnit siya nan mangitalkan nan apoda isnan am-in ay kowana.
45 Ngem nan adi katalek ay baa et nenemnemena ay waay madmadney nan somaaan nan apona isonga ngawi nan ikkana tay baigena nan ib-ana ay baa ay lalalaki ya bababai ya aped makikikan isnan ipogaw dapay menboteng.
46 Daet somaa san apoda isnan agew ay adi getgetken san baa daet dosaen nan apoda siya et ipaliknana ken siya nan dosan di adi katalek ay baa danat pateyen.
47 Nan baa ay mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan ngem adina tongpalen et madosa siya is mendagsen.
48 Ngem nan baa ay adi mangtek isnan kayat nan apona ay ikkan dat bomasol, mayapyap-ew nan dosana. Tay nan kaad-adon nan nait-ited ken siya et siya abes nan kaad-adon nan magamgam ken siya. Isonga no ad-ado nan nait-ited ken siya mo nan ib-ana et awnit ad-ad-ado pay nan magamgam ken siya.”

Si Jesus Nan Gapo Ay Masis-iyan Nan Kaipoipogaw
Mat. 10:34-36

49 “Getkek ay nan inmaliyak isnan batawa et siya nan gapo ay makawas nan olnos nan kaipoipogaw tay masis-iyanda ay kaneg nan ikkan nan apoy ay mangkawas isnan poowana isonga kaytek ay epdas makwas koma.
50 Ngem masapol ay mapaligatak omon-ona et maol-olawak enggana ay makwas.
51 Ay kananyo ngen en inmaliyak ay mangiyali is talna isnan batawa? Ngem baken nodi inmaliyak ay mangsis-iyan isnan kaipoipogaw tay mamati nan tap-ina ken sak-en dapay adi mamati nan tap-ina.
52 Menlogi id wani, nan sinbaey no limada et awnitda masis-iyan tay men-innaposda et aposen nan tolo nan dowa, ya aposen abes nan dowa nan tolo.
53 Olay nan sin-ama ya sin-ina et awnit men-innaposda am-in ya olay nan an-akda. Olay nan sinkatogangan et men-innaposda gedan.”

Nan Kailasinan Nan Timpo
Mat. 16:2-3

54 Dat kanan gedan Jesus issan kaipoipogaw, “No ilaenyo nan menngitiyan ay liboo ay magapgapo isnan kaonogan di agew kananyo en awnit omodan dat omodan tet-ewa.
55 No abes getkenyo ay magapgapo nan dagem isnan abagatan kananyo en awnit palalo abes nan atong dat pomoos tet-ewa.
56 Aginlalaing kayo tay mabalinyo ay ibaga nan timpo no ilaenyo nan batawa ya nan daya. Ngem dakayon adi getken nan sinyal Apo Dios isnan ommat id wani.”

Makialiglo Esapay Maidalom
Mat. 5:25-26

57 “Dakayo ay aginsisingpet, dayon adi nemnemen nan masapol ay ikkanyo?
58 Id wani mabalin pay ay ibabawiyo nan basbasolyo ta mamati kayo ken sak-en. Tay kanegyo nan nakaotang ay awnit maidalom gapo isnan otangna. Esanapay idalom sik-a et masapol ay ipakatmo nan kabaelam ay makialiglo tapno adina eyey sik-a isnan howis tay nan howis et awnit eyeyna sik-a isnan polis et nan polis awnit ibalod daka.

59 Ibagak ken sik-a en adika mak-
abala isnan pagbalodan enggana
ay bayadam am-in nan otangmo.
Kaneg todi nan awnit ikkan Apo
Dios ken dakayo no adiyo ibabawi
nan basbasolyo esapay omdan nan
pinagdosa."

13

Nan Nangibagaan Jesus En Mas-apol Ay Ibabawi Nan Basbasol

1 Issan nin-isolowan Jesus et wada
nan tap-in di ipogaw ay inmey ken
siya ay mangibaga isnan inikkan Go-
bilnadol Pilato tay inpapateyna nan
iGalilea isnan mangpalpaltiyanda is-
nan idatonda ken Apo Dios.
2 Dat kanan Jesus ken daida,
"No napateyda ay keg todi, waay
kananyo en siya nan mangipaila ay
am-amed nan basolda mo nan ib-ada
ay iGalilea.
3 Ngem ibagak ken dakayo en
baken sa tay no adi kayo ibabawi
nan basbasolyo et awnit matey kayo
am-in ay kanegda.
4 Ngan pay abes nan kananyo is-
nan simpoo ya wao ay nagat-onan ay
natey id Siloe ay sakop di Jerusalem?
Ay kananyo ngen en am-amed nan
basolda mo nan tap-in di kailiyanda?
5 Ngem baken gedan. Ibagak kasin
ken dakayo, no adi kayo ibabawi nan
basbasolyo et awnit matey kayo am-
in ay kanegda."

Nan Kaiw Ay Adi Bomgas

6 Dat ibagan Jesus nan naay sod-
sodok ken daida, "Wada nan kaiw
ay makwani en higos ay inis-ek nan
esay am-ama. Idi omdan nan bom-
gasana koma dat omey et ena ilaen
no waday begasna ngem maid.
7 Isonga danat kanan issan mang-
banbantay issan om-ana, 'Ilam, toloy
tew-en ay inmal-aliyak ay nang-il-
ila isnan mola ay naay dapay maid
polos begasna is dinasdas-ak. Poy-
owem na. Ay aped obpay tomoto-
bona ay mang-amin isnan abonon
nan lota?'
8 Ngem dat kanan san mang-
banbantay, 'Apo, bay-am kadya ta
kaobak od nan liliwesena daket
abonowan
9 et no is tew-en dat bomgas, gawis,
ngem no adi dakat ipapoyo.' " Siya
na nan sinodok Jesus tay nan kaiw
ay adi bombomgas et siya nan kaneg
nan Judio ay adi mamati ken Apo
Dios.

Nan In-ina Ay Binakog Di Anito

10 Sinabado ay obayan di Judio. Is-
san esay Sabado men-is-isolo si Jesus
isnan sinagoga
11 dat wada nan in-ina ay binakog
di anito is simpoo ya wao ay tew-
en et adi polos makatakdeg ay men-
leteg.
12 Issan nang-ilaan Jesus ken siya
danat ayagan et kanana, "Ina, go-
mawis nan sakitmo."
13 Dat gen-an Jesus siya dat
tomakdeg et menleteg dadlo dana-
pay dayawen si Apo Dios.
14 Ngem nan ap-apo isnan sin-
agoga et nakaliget ken Jesus tay
apedna pinagawis san in-ina dapay
obaya. Isonga danat kanan isnan
kaipoipogaw, "Enem ay agew nan
men-oblaan tako et siya dadi ay
agew nan omaliyanyo ay menpaa-
gasan ay baken nan obaya."
15 Ngem dat kanan Jesus ken siya,
"Dakayo ay aginsisingpet. Isnan
obaya et men-obla kayo gedan tay
ipokayyo nan nowangyo ya bakayo
ay mangipainom ken daida. No siya
di nan ikkanyo,
16 ay ngawi ngen no men-oblaak
isnan obaya ta pagawisek nan in-
ina ay naay ay apon din si Abraham
dapay pinalpaligat Satanas is simpoo
ya wao ay tew-en?"
17 Gapo isnan kinwanin Jesus,
nabainan am-in san mang-ap-apos
ken siya. Ngem san tap-in di ipogaw
et men-gasingda isnan am-in ay
kaskasdaaw ay inik-ikkana.

Nan Kaneg Nan Mentolayan Apo Dios

Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32

18 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Naay di sodsodokko ay mangibaga
isnan kaneg nan mentolayan Apo
Dios ya nan adoado ay awnit maitapi
ken siya.
19 Nan kanegna et nan teeteen ay
bowa ay nais-ek dat tomobo et po-
manga is dadadadakke et masasali-
nan nan bomaey ay koyat.”
20 Danat kasin kanan, “Naay pay
nan kaneg nan mentolayan Apo
Dios.
21 Kanegna nan bobod ay intapin
nan in-ina isnan tinapay ay olay
bassit et bomma isnan kaibobo-
dana.”

Nan Nalipit Ay Segpan
Mat. 7:13-14, 21-23

22 Issan inmayan Jesus id
Jerusalem et nin-isolsolo isnan linal-
aosana ay il-ili.
23 Dat wada nan mensoot ken
siya, “Apo, ay awnit atiatik nan
maisalakan ay adi omey id impilno
ay kadosdosaan di ipogaw?”
Dat kanan Jesus ken daida,
24 “Nan segpan isnan mentolayan
Apo Dios et nalipit. Isonga ipakatyo
nan kabaelanyo ay songgep id wani
tay tet-ewa ay awnit adoado nan
mangpadas ay songgep
25 ngem no epdas inemban nan
kabaey et adi kayo makasgep. Olay
no menkogkog kayo dakayo pay
mensegseg-ang en, ‘Apo, tokabam
kad ta songgep kami,’ ngem awnit
kanana ken dakayo, ‘Adiyak getken
dakayo.’
26 Dakayot kanan kayet, ‘Dapay
nakikikan kami ken sik-a ya insol-
solowam dakami isnan ilimi.’
27 Ngem danat kasin kanan,
‘Adiyak getken no sino kayo tay
bakenak ib-a dakayo. Komaan kayo
issa, dakayo am-in ay mang-ik-ikkan
is ngawi.’
28 Awnit men-aga kayo dakayo pay
men-owakis no ilaenyo da Abraham,
Isaac ya si Jacob ay alal-apoyo ya
nan am-in ay mamadto isnan mento-
layan Apo Dios tay adi kayo makas-
gep.
29 Madagop gedan nan ipogaw is-
nan kailiili isnan batawa et man-
ganda isnan mentolayan Apo Dios
ngem adi kayo kayet maitapi.
30 Tay nan kananyo en adi ma-
paay ay ipogaw et daida nan maitapi
ken Apo Dios ngem nan kananyo en
mapaay ay ipogaw et daida nan adi
maitapi ken Apo Dios.”

Nan Layad Jesus Isnan iJerusalem
Mat. 23:37-39

31 Issan olas ay deey inmey nan
tap-in di Fariseo ken Jesus dadat
kanan, “Gag-awis no komaanka isna
tay kayat kano Ali Herod ay mangi-
papatey ken sik-a.”
32 Dat kanan Jesus ken daida,
“Enkayo ibaga isnan sanay nasikap
ay ali en isnan madandan ay agew
et pakak-aanek nan anito dakpay
pagawgawisen nan masaksakit et
nganngani ay kewasek nan oblak.”
33 Danat itoloy ay mangwani, “Mas-
apol ay omeyak od id Jerusalem tay
isdi nan kateyan nan am-in ay ma-
madton Apo Dios isonga masapol ay
isdi nan kateyak gedan.
34 Mensakit nan nemnemko isnan
ipogaw id Jerusalem. Kaseseg-
ang kayo ay iJerusalem tay gi-
naygayangyo ya pinatpateyyo nan
mamadto ay inbaan Apo Dios ay
mangisolo ken dakayo. Namin kaat
ay kayatko ay ponoken dakayo ay
kaneg nan ikkan nan manok ay
mangsakoko isnan an-akna ngem
adyanyo.
35 Isonga id wani kigad kayo et
tay si Apo Dios et adiyet mentetee
ay mangbadang ken dakayo. Ibagak
ken dakayo en adi kayo kasin mang-
il-ila enggana ay kananyo en, ‘Ma-
daydayaw si Kristo ay inmali isnan
ngadan Apo Dios.’ ”

14

Nan Nangipagawisan Jesus Isnan Am-ama

1 Esay Sabado ay obayan di Judio
kasin dat omey si Jesus ay makikan
isnan baey di esay apon di Fariseo
dat sis-iimen nan ipogaw isdi siya

2 tay wada nan am-ama isdi ay
nabotot.
3 Dat sooten Jesus isnan men-is-
isolo isnan linteg ya nan Fariseo, “Ay
lawaen nan linteg tako ay maipa-
gawis nan masaksakit isnan obaya?”
4 Ngem apedda igiginek. Dat kayet
gen-an Jesus san am-ama et gomawis
danat pasaaen.
5 Dat kanan Jesus issan men-is-
isolo isnan linteg ya nan Fariseo,
“Kadya, no waday anakyo wenno
bakayo is matekdag isnan bobon, ay
adiyo ngen padakaen isnan agew di
obaya?”
6 Ngem adida makasongbat issan
kinwanina.

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Madkat Ya Mendekat

7 Inilan Jesus nan tap-in di ipogaw
issan baey di Fariseo ay mangpilpili
is kagawisan is mentokdowanda
isonga danat bagbagaan daida et
kanana en,
8 “No waday mangdekat ken daita
isnan babayas, adita pilpiliyen nan
kagawisan ay tokdowan modatya
waday nadkat is nangatngato pay
mo daita.
9 Tay mabainanta no kanan san
nangdekat ken daita en, ‘Kadya
ikoyam nan tokdowam ken tona,’
datat en tomokdo isnan kaasiyan ay
tokdowan.
10 Isonga gawgawis no tomokdota
isnan kaasiyan ay tokdowan tapno
kanan san nangdekat ken daita en,
‘Gayyem, omalika isnan gawgawis
ay tokdowan.’ Et no siya di nan
ikkam et ibilang daka isnan ipogaw
isdi ay nangatngato.
11 Tay nan mangipapangato isnan
awakna et awnit maipagowab. Nan
abes mangipabababa isnan awakna
et awnit maipangato.”
12 Dat kanan Jesus abes isnan
nang-awis ken siya, “No men-
ayagka is makikan isnan baeymo,
baken kedeng nan makasobalit ay
gagayyemmo, bebsatmo, ag-im ya
nan baknang ay sag-ogongmo is ay-
ayagam.
13 Nodi nan gawis ay ikkam et
ayagam nan kaseseg-ang ay kaneg
nan nababakog ya nan kowap
14 tay adida makasobalit ken sik-
a isnan ikkam ken daida et awnitka
men-galalasing tay si Apo Dios nan
kigad ay mangsobalit isnan inikkam
ken daida no kasin matago nan
nangpatpati ken siya.”

Nan Sodsodok Ay Laglagsak
Mat. 22:1-10

15 Dinngen nan esa ay makioobong
san inbagan Jesus en kasin matago
nan mangpatpati ken Apo Dios danat
kanan ken siya, “Aye, nagasat nan
awnit makiobong isnan mentolayan
Apo Dios.”
16 Dat kanan Jesus ken siya, “Tet-
ewa nan kanam ngem olay no adoda
ay naayagan et adida am-in makikan
tay kanegda nan naay. Wada
nan am-ama ay nangisagsagana
is laglagsak danat paayagan nan
adoado ay ipogaw.
17 Nganngani pay nan panangan
danat ibaa nan baana ay omey
mendekat isnan sangailiyena.
18 Ngem san deeyda ay naayagan
was-inda ninlason. Nan damo ay
naayagan et kinwanina issan nabaa,
‘Ibagam kad en adiyak makaey tay
wada nan linakowak ay payew et
masapol ay omeyak ilaen id wani.’
19 Nan esa et kinwanina, ‘Ibagam
isnan apoyo en laydek ay omey
ngem wada nan linakowak ay
simpoo ay nowang et masapol ay
omeyak padasen ay mangisama ken
daida.’
20 Nan esa et kinwanina abes,
‘Adiyak mabalin ay omey tay kaas-
asawaak.’
21 Dat somagong san nabaa et iba-
gana issan apona san kinkinwanin
san ena inayagan. Dat makaliget
san apona danapay kanan, ‘Ala,
ikakamom ngalod ta omeyka isnan
kaseseg-ang ay kodokdo ya olay nan
nababakog, kowap ya nan pilay ta
ibagam en omalida ay makikan.’

22 Isonga inmey san baana ngem
issan inmaliyan san deeyday inaya-
gana et inilana ay adoado kayet
nan naisagana danat ipagtek isnan
apona.
23 Dat kanan san apona ken siya,
‘Omeyka kasin omayag is tap-ina ta
mapno nan baeyko.
24 Tay maid polos olay esa issan
damo ay naayagan is esa mangtam-
tam isnan insagsaganak ay makan.’ ”

Nan Ligat Nan Maitapi Ken Jesus
Mat. 10:37-38, 5:13; Mar. 9:50

25 Issan omay-ayan Jesus id
Jerusalem et adoado nan ipogaw
ay mang-on-onod ken siya. Danat
sagongen daida et kanana,
26 “Nan mangkayat ay maitapi ken
sak-en et masapol ay paam-amdena
sak-en mo nan am-in, ay kaneg
da amana, nan asawana ya an-
akna, nan bebsatna ya olay pay nan
awakna.
27 Nan adi makaitpe isnan ado
ay ligat ay olay matey gapo isnan
pammatina ken sak-en et adi ma-
balin ay menpasolotko. Isonga nan
maitapi ken sak-en et masapol ay
nemnemena omon-ona nan ligat sa-
pay omonod.
28 Kaspangaligan no waday men-
saad ken dakayo is baey et koblalena
omon-ona nan banolna no omanay
nan sipingna is gastowena enggana
ay makwas.
29 Ngem no adina nemnemen
danat aped saaden dapay adi
omanay nan sipingna awnit adi
makwas nan baey et am-in ay mang-
ila et ammenganda siya
30 ya kananda en, ‘Ilanyo kod nan
aped nangilogi ay mensapo is baey
danat adi kewasen.’
31 Kaneg abes no omey makigo-
bat nan ali ay simpooy libo nan
soldadona isnan ali ay dowampoy
libo nan soldadona. Ay adina ngen
nemnemen omon-ona no makaabak
isnan kagobatna?
32 Dat no adi makaabak et omibaa
is mangsab-at isnan ali ay kagobatna
ta mensoot no ngan nan ikkanda ta
adida men-gobat.
33 Isonga kaneg todi nan ikkanyo
gedan ta nemnemenyo omon-ona ay
masapol ay taynanyo am-in nan lay-
laydenyo esakayopay omonod ken
sak-en.
34 Nan mangmangwani en on-
odena sak-en ngem egayna tinaynan
nan laylaydena et kanegna nan men-
tamnay ay asin tay gawis nan asin
ngem no epdas tomamnay et adi
kasin somidek.
35 Isonga maid kaosalana nodi
maiwasit tay olay isnan lota wenno
nan abono et adi kappay nan asin.
Kaneg todi ay maid kapaayan nan
pasolotko no adina paam-amden
sak-en. Dengngenyo ngalod no wa-
day ingayo.”

15

Nan Naamas Ay Kalnilo
Mat. 18:12-14

1 Nan mensingsingil is bowis ya
nan ib-ada ay managbasol et om-
omeyda ay mangdengdenge isnan
isolsolon Jesus.
2 Dat menlili nan Fariseo ya nan
men-is-isolo isnan linteg ay mang-
wani en, “Ilanyo kod nan ipogaw
ay naay et laylaydena ay makitoy-
toya isnan naayda ay managbasol ya
aped makikikan ken daida.”
3 Isonga dat sodoken Jesus nan
naay ta ipagtekna nan layad Apo
Dios isnan managbasol ay man-
gibabawi isnan basolna.
4 “Kadya, no wada ken dakayo
nan kakwa is sin-gasot ay kalnilo
dat maamas nan esa, ay ngan nan
ikkana? Ay adina taynan nan siyam-
poo ya siyam isnan pagpastolan ta
ena anapen san naamas enggana ay
datngana?
5 No datngana san naamas ay
daan ay natatago et men-galalasing.
Danat boligan
6 et isaana danat ayagan nan
gagayyemna ya nan sag-ogongna et
kanana, ‘Men-gasgasing tako tay di-
natngak nan naamas ay kalnilok.’

7 Idiligko san gasing san kakwa is-
nan kalnilo isnan gasing Apo Dios id
daya tay am-amed nan gasingna no
menbabawi nan esa ay managbasol
mo nan gasingna isnan siyampoo ya
siyam ay ipogaw ay mangwani en
adi masapol ay menbabawida."

Nan Naamas Ay Palata

8 Intoloy Jesus ay mensodok,
"Kadya, no waday simpoo ay na-
banol ay palatan di in-ina danat
amasen nan esa, ay sino ngen
nan ikkana? Pasgedana nan silaw
danapay iyaamma ay mensigid ta
anapena enggana ay datngana.
9 Et no datngana danat ayagan
nan gagayyemna ya nan sagogongna
et kanana en, 'Makigasgasing kayo
ken sak-en tay naay dinatngak san
palatak ay naamas.'
10 Ibagak ken dakayo ay kaneg
tona nan ikkan nan aanghel Apo
Dios tay men-gasingda no men-
babawi nan managbasol."

Nan Naamas Ay Anak

11 Dat itoloy Jesus ay mensodok,
"Wada nan am-ama ay kaanak is
doway lalalaki.
12 Dat kanan nan innodi ken
amana, 'Ama, iyalim nan tawidko.'
Isonga dat pigasen amada nan taw-
idda ay sin-agi.
13 Adi pay nan nadandan dat
ilakon san innodi am-in san tawidna
danat alaen nan lakona et komaan.
Inmey siya isnan addaaddawi ay ili
danat gastogastowen san sipingna is
komkompolmi.
14 Idi naamin san sipingna dat do-
mateng nan bitil isnan ili ay kad-ana
et maiwed polos nabay-an is ilakona
is kanena.
15 Isonga dat omey menpabaa is-
nan esay baey di kadangyan isdi et
pala banbantay di beteg.
16 Maoooowat siya et kayatna ay
mangan isnan kankanen di beteg tay
egay polos inag-agtan san kabeteg
siya is kanena.
17 Dat dadlo mennemnem et
kanana en, 'Am-in nan baan Ama et
mapnekda ay mangan dapay apedak
wada isna ay matmatey is owatko.
18 Somagongak gayam ken Ama ta
kanak, "Ama, nakabasolak ken Apo
Dios ya ken sik-a abes
19 isonga adiyak et makwani en
anakmo. Ngem alaem kad sak-en ta
maitapiyak isnan baam." '
20 Issan sinmagongana isnan kad-
anda et egay pay laeng omdan
dat ilaen amana ay omal-ali et
palalo nan seg-angna dat tomagtag
ay mangsab-at ken siya et sektena
danapay bisitowen.
21 Danat tet-ewa kanan ken
amana, 'Ama, nakabasolak ken Apo
Dios ya ken sik-a abes isonga adiyak
et makwani en anakmo.'
22 Ngem dat bogawan amana san
baana, 'Ikamoyo ta alaenyo nan ka-
gawisan ay bado ta ipabadoyo dayot
pay-an nan ledengna is singsing day-
opay pasapatosen.
23 Omey kayo gedan alaen nan
menlames ay koyaw di baka ta
paltiyenyo ta isda tako datakopay
men-gasgasing
24 tay nan naay anakko kanak en
natey ngem wada obpay ay mat-
matago. Naamas siya ngem kasin
dinmateng.'
25 Ngem maiwed san iyon-ana tay
linmokso. Idi somas-aa, dinngena
ay wada nan men-ganggangsa isnan
baeyda.
26 Isonga danat ayagan nan baada
et sootena no dadan aped men-
ganggangsa.
27 Dat kanan nan baada en, 'Men-
gasgasingda tay dinmateng dadlo
nan innodim. Isonga inpapaltin
amam nan menlames ay baka tay
sinmagong nan anakna ay maid
inom-ommat ken siya.'
28 Dat makaliget nan iyon-a et
adiyet songgep isnan baeyda. Isonga
dat bomala si amana et ayakena ta
songgep.
29 Ngem danat kanan ken amana,
'Ilam, kaat ay tew-en ay nin-ob-
oblaak ken sik-a ya pinatpatik nan
inbilbilinmo ken sak-en ngem maid

inyalim is olay anak di kalding tapno
waday igasingko is mang-ayagak is-
nan gagayyemko.
30 Domateng pay nan anakmo
ay inmeyna aped inam-amas nan
menkatagom ay ena inbababai
dakat aped ipaltiyan is baka.'
31 Dat kanan amana en, 'Anakko,
adim kankanan sa. Wadaka ay
mentetee ken sak-en ay enggana.
Sik-a am-in nan kakwa isnan wada
ken sak-en.
32 Ngem gawgawis no men-
gasgasing tako tay dinmateng nan
naamas ay innodim ay kanak en
natey dat obpay daan ay mat-
matago.' "

16

Nan Nasikap Ay Menbanbantay

1 Nakwas di dat kanan Jesus abes
isnan papasolotna, "Wada nan baa
ay am-ama ay mamanggen isnan
am-in ay kowan nan esay kadangyan
ngem dat wada nan nangipagtek
issan kadangyan en nan baana et
apedna gasgastowen nan siping ay
ipapag-ena.
2 Isonga danat paayagan et
kanana, 'Ayta dan dinngek ay keg
todi nan ik-ikkam? Iyalim am-in nan
listaan nan ay-ayowanam ay kokwak
tay kaanek et sik-a isnan oblam.'
3 Dat kanan san baa isnan nem-
nemna, 'Ngan di esak pay ik-ikkan
no kaanen nan apok sak-en isnan
oblak? Adiyak kabaelan ay menka-
manilo ya mabainak gedan ay men-
limos.
4 A, owen, siya gayam na nan
ikkak tasiyay waday gagayyemko is
awnit mang-aw-awis ken sak-en is-
nan bab-aeyda olay no makaanak
isnan oblak.'
5 Isonga danat ayagan ay sin-es-a
nan nakaotang isnan apona. Kin-
wanina isnan omona, 'Kaat nan in-
otangmo isnan apok?'
6 Dat kanan san nakaotang, 'Sin-
gasot ay bolnay ay mantika.' 'Naay
ngalod di lisibom. Itokdom ta iso-
latmo en limampoo et kedeng.'
7 Naisoblat san esa danat es
kanan, 'Sik-a pay abes, kaat nan
inotangmo?' Danat isongbat en,
'Sinlibo ay sako ay pagey.' 'Naay di
lisibom. Isolatmo en waoy gasot,'
kinwanin san baa.
8 San apona et init-ekna nan ki-
nasikap san baana. Tay nan ipogaw
isnan naay batawa ay adi mamati
ken Apo Dios et nasiksikapda isnan
ik-ikkanda mo nan mamati," kin-
wanin Jesus.
9 Danat itoloy ay mangwani,
"Isonga ibagak ken dakayo en
osalenyo nan kinabaknangyo ay
mangbadang isnan ib-ayo tay olay
no maamin ngem maitapi kayo
isnan biyag ay maid patenggana.
10 Tay nan mang-ikkan is gawis
isnan naited ken siya olay no bassit
et matalek isnan dadakke ngem nan
adi katalek isnan bassit ay banag et
adi katalek isnan dadakke.
11 No ngalod adi kayo katalek ay
mang-ayowan isnan kinabaknang
isnan batawa, intoy ikkana ay
maitalek ken dakayo nan tet-ewa ay
kinabaknang ay wada ken Apo Dios?
12 No adi kayo matalek isnan bak-
enyo kowa et maid mang-ited ken
dakayo is awnityo menkowa.
13 Nan baa et adi mabalin ay
madodowa nan apona tay awnit lay-
laydena nan esa danapay aamisen
nan esa isonga wada nan paam-
amdena ken daida. Kaneg abes ken
dakayo ay no nan kinabaknangyo
nan nemnemnemenyo et adi kayo et
makaikkan isnan layden Apo Dios."

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Deeyda Ay Fariseo

Mat. 5:31-32; Mar. 10:11-12

14 San deeyday Fariseo et dinngeda
san kinwanin Jesus isonga dadat say-
oten siya tay dadama nan layadda
isnan siping.
15 Dat kanan Jesus ken daida,
"Dakayo nan aped mangmangwani
isnan ipogaw en gawis kayo ngem
getken Apo Dios nan kaipogawyo.
Tay olay nan mapaay isnan ipogaw
et adi paayen Apo Dios.

16 Nan linteg Apo Dios ay in-
solat din si Moses ya din ma-
madto id sang-adom et siya nan
osto ay nasolsolot engganay nawada
si Juan ay Menbonbonyag. Ngem
id wani et maibagbaga nan gawis
ay damag maipanggep isnan mento-
layan Apo Dios isnan kaipoipogaw
isonga adoda nan aped mangkayat
ay maitapi olay ngawi kayet nan
ogalida.
17 Ngem nalaklaka ay mamaid nan
batawa ya nan daya mo nan esay
kali isnan linteg Apo Dios ay man-
gibaga isnan osto ay maikkan.
18 Naay nan esa ay adi mabalin
ay mamaid. Nan lalaki ay maki-
idang isnan asawana dat makiasawa
is teken et kaneg makikamkamolala
gedan ya olay es nan lalaki ay mang-
asawa isnan babai ay nakiidang."

Nan Kadangyan Ya Si Lazaro

19 Dat mensodok si Jesus en,
"Wada nan esay kadangyan ay
menbababado is kanginaan ay bado
ya inagew ay gan-ganasena nan
biyagna.
20 Wada abes nan kodokodo ay
si Lazaro ay nakikilop nan awakna
is yam-an. Tinaynanda siya isnan
segpan san kadangyan
21 ta kanena koma nan iwaswasit
san kadangyan. Olay nan aso et
omeyda dildildilan nan yam-ana.
22 Dat matey san kodokodo et eyey
nan aanghel nan ab-abiikna isnan
kad-an Abraham id daya. Matey pay
san kadangyan dadat ikaob
23 et mapalpaligatan nan ab-
abiikna id impilno. Idi mentangad
danat ilaen si Abraham isnan
addaaddawi et wada gedan si Lazaro
isnan kad-ana.
24 Isonga dat menbogaw, 'Amay
Abraham. Maseg-angka ken sak-
en. Ibaam kad si Lazaro ta itab-
awna nan gomotna isnan danom
ta tedtedana nan dilak tay palalo
nan ligatko ay mapopop-oowan is-
nan apoy.'
25 Ngem dat kanan Abra-
ham, 'Nemnemem anakko, issan
natatagowam et wada am-in nan
kaykayatmo dapay si Lazaro et
napalpaligatan ngem id wani gan-
ganasena isna dapay ta mapalpali-
gatanka abes issa.
26 Baken pay kedeng sa. Wada nan
deppas isnan baet tako tapno nan
mangkayat ay omey isnan kad-am ay
magapo isna et adi makaey ya adi
abes makaali isna nan magapo isnan
kad-am.'
27 Dat kanan san kadangyan,
'Dawatek ngalod ken sik-a, Ama, ta
ibaam si Lazaro isnan baey amak
28 ay kad-an nan limay bebsatko.
Kanam ta omeyna bagbagaan daida
tapno adida awnit omal-ali isna ay
kad-an di ligat.'
29 Dat kanan Abraham, 'Nan beb-
satmo et wada nan insolat din si
Moses ya din mamadton Apo Dios
ay mangbagbaga ken daida. Bay-am
nan bebsatmo ta kigadda ay mang-
denge isnan kankananda.'
30 Sinmongbat san kadangyan,
'Adi omanay sa, Amay Abraham.
Ngem no waday matago is natey dat
omey ken daida, et balbaliwanda
nan ngawi ay ik-ikkanda.'
31 Ngem dat kanan kayet Abra-
ham, 'No adida patiyen nan insolat
din si Moses ya din mamadton Apo
Dios, adida kayet mamati olay no
waday matago is natey.' "

17

Nan Nangbagbagaan Jesus Isnan Papasolotna

Mat. 18:6-7, 21-22; Mar. 9:42

1 Nakwas di dat kanan Jesus is-
nan papasolotna, "Tet-ewa ay wada
nan maawisan di ipogaw ay menba-
sol ngem kaseseg-ang nan mang-aw-
awis isnan iib-ana ay menbasol tay
mendalalagsen nan dosana.
2 Gawgawis pay no naitaked nan
losongan ay bato isnan bagangna
dat maibkas isnan baybay mo nan
mangipaypay-owana ay menbasol
isnan esang ay kapatpati ken Apo
Dios.

3 Isonga makail-ilanyo ta adiyo aw-
awisen nan ib-ayo ay mang-ikkan is
ngawi.
No makabasol nan ib-am, sagi-
item. Dat no menbabawi et
pakawanem.
4 Olay no mamin pito ay bomasol
ken sik-a isnan sin-agew ngem no
tonggal makabasol ay omey ken sik-
a ay mangwani, 'Ibabawik nan ba-
solko,' masapol ay pakawanem."
5 Dat kanan nan apostolis, "No
siya sa ngalod, padakdakkelem nan
pammatimi tapno mabalin esa ay
ikkanmi."
6 Dat kanan Jesus ken daida,
"Baken nan kadakdaken di pammati
is masapol nodi nan tet-ewa ay pam-
mati tay olay no teeteen nan pam-
matiyo ay kaneg nan kateteenan ay
esek et mabalin ay kananyo isnan
kaiw en, 'Gabotem nan lamotmo
dakat omey isnan baybay tasiyay
tomobowam,' danat tet-ewa tong-
palen.
7 Kadya, no waday esa ken dakayo
is waday baana is mensamsama
wenno mangipaspastol is kalnilo, no
domateng ay magapo isnan payew,
ay kanam ken siya en, 'Ikamom ta
manganka'?
8 Adi. Nodi kanam ken siya,
'Mensokatka dakat isagana nan
kanek dakat mangseed enggana ay
makakanak esakapay mangan abes.'
Siya nan ikkam tay baam siya.
9 Et adi masapol ay men-iyaman
nan kabaa isnan baana no tongtong-
palena nan maibab-aa ken siya tay
siya nan oblana.
10 Kaneg abes ken dakayo no kin-
wasyo am-in nan inbagan Apo Dios
ay ikkanyo et adiyo it-it-ek nodi
kananyo en, 'Aped tako is nabab-
aa et inikkan tako et kedeng nan
masapol ay ikkan tako.' "

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Simpoo Ay Nakolit

11 Issan inmayan da Jesus id
Jerusalem et indaana isnan baet nan
Samaria ya Galilea.
12 Nganngani ay omdanda isnan
esay ili dat sab-aten nan simpoo ay
nakolit daida. Tinmakdegda isnan
ad-addawi bassit
13 dadat menbogaw, "Apo Jesus,
maseg-angka kad ken dakami."
14 Inilan Jesus daida danat kanan,
"Enkayo ipaila nan awakyo isnan
padi." Issan mendad-aananda ay
omey dat gomawis nan kolitda.
15 Issan nang-il-an nan esa ken
daida ay ginmawis nan awakna
dat mensagong ken Jesus danapay
ibibiyad nan kalina ay mangday-
dayaw ken Apo Dios.
16 Dat menpalintomeng isnan
sasagangen Jesus dapay men-
iyaman ken siya. San sinmagong et
iSamaria.
17-18 Dat kanan Jesus, "Ay kedeng
nan sangaili ay naay is makaali? Ay
egay obpay ginmawis am-in san sim-
poo ay lalalaki? Into pay san siyam?
Ay adida makaali ta men-iyamanda
abes ken Apo Dios?"
19 Dat kanan Jesus ken siya, "Gin-
mawiska gapo isnan pammatim ken
sak-en. Itakdegmo ta somaaka."

Nan Omaliyan Nan Mentolayan Apo Dios

Mat. 24:23-28, 37-41

20 Isnan namingsan et sinoot nan
tap-in di Fariseo ken Jesus no tongon
nan omaliyan nan mentolayan Apo
Dios. Dat kanan Jesus, "Baken nan
mata nan osalen tako ay mangtek
isnan omaliyan nan mentolayan Apo
Dios
21 tay adi kaila. Isonga adi ka-
balin ay kanan nan ipogaw en, 'Ilam,
naay,' wenno, 'Ilam, deey nan men-
tolayan Apo Dios.' Ngem nan tet-ewa
et epdas inmali tay wada isna."
22 Danat kanan isnan papasolotna,
"Awnit wada nan agew ay kayakay-
atyo ay ilaen sak-en ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw is olay sin-awyan ngem
adi kayo makaila.
23 Wadada nan awnit mangwani
en, 'Deey si Jesus. Ilaem kod isdi,'
wenno, 'Ilaem kod isna.' Ngem adi
kayo kadi patpatiyen.

24 Tay nan omaliyak kasin et kaneg
nan kimat ay menpangsilaw isnan
daya.
25 Ngem masapol ay menligatak
omon-ona tay mang-adi nan ipogaw
id wani.
26 Din inik-ikkan nan ipogaw isnan
batawa isdin timpon Noah et siya
nan ikkan nan ipogaw isnan awnitak
omaliyan kasin.
27 Tay esapay mapsong nan
batawa ay manglimon ken daida
am-in et kaneg maid egyatda nodi
ginan-ganasda nan biyagda ay aped
mangmangan dadapay omin-inom
ya men-as-as-awa enggana issan
agew ay sinonggepan da Noah issan
bapor.
28 Kaneg abes isdin timpon Lot
id Sodoma. Am-in nan ipogaw
et maid idngeda is kalin Apo Dios
nodi apedda mangmangan dadapay
omin-inom, lomaklakoda dadapay
ilaklako, men-es-esekda ya mensas-
aadda
29 enggana issan agew ay tinaynan
da Lot id Sodoma dat wada nan apoy
ya asopli ay kaneg niket ay nagapo id
daya et mapoowanda am-in.
30 Kaneg todi abes nan ommat is-
nan agew ay kasinak omaliyan ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw.
31 Et isnan agew ay deey, nan wada
isnan pantewna et adiyet songgep
ay mang-ala isnan bonagna. Kaneg
abes nan epdas linmokso et adiyet
makasaa isnan baeyna.
32 Nemnemenyo din inommat is-
din asawan Lot tay natey isdin
nangsagongana ay mang-ila isnan
ilida.
33 Nan ipogaw ay kedeng nan
awakna is ay-ayyewana et awnit
matey met laeng ngem nan adi
mang-ayyew isnan awakna gapo ken
sak-en et awnit matey ngem matago-
tago ay eng-enggana ken Apo Dios.
34 Ibagak ken dakayo ay isnan labi
ay omaliyak et no waday dowa ay
lalalaki ay maseseyep isnan kama et
maala nan esa ay maitapi ken sak-en
dapay mataynan nan esa.
35 No wada abes di doway bababai
is menbaybayo et maala nan esa
dapay mataynan nan esa.
36 No waday doway lalalaki gedan
isnan payew et maala nan esa dapay
mataynan nan esa."
37 Dat sooten nan papasolotna ken
siya, "Apo, intoy sana maikkanan?"
Dat kanan Jesus, "No intoy kad-an di
natey ay egay kaikaob et siya nan
maponokan di koyat ta topkenda."

18

Nan Balo Ya Nan Howis

1 Dat mensodok si Jesus ken daida
ta itdona ay masapol ay menlol-
owaloda ay kanayon ya adida so-
madsadot.
2 Kinwanina en, "Wada nan esay
howis isnan esay ili ay adi polos om-
egyat ken Apo Dios ya maid gedan
baina isnan ib-ana ay ipogaw.
3 Et isnan deey ay ili et wada gedan
nan esay balo ay babai ay kanayon
ay omey issan howis ay menseg-ang
isnan kalintegana ay mangmang-
wani en, 'Badangam sak-en isnan
mangbosboso ken sak-en.'
4 Nabayag ay egay inkaskason san
howis ngem omanono pay danat
kanan isnan nemnema, 'Olay no
adiyak omegyat ken Apo Dios ya
maid bainko isnan ib-ak ay ipogaw
5 ngem gawgawis no idyak et
nan dawdawatena tay no adi, awnit
gedan omaliali ay mangtaktataktak
et maamin nan anosko.' "
6 Dat itoloy Jesus, "Ilanyo san
inikkan san ngawi ay howis. Olay
no maid seg-angna et binadangana
kayet san balo ta adi omeomey ay
mangtaktataktak ken siya.
7 Isonga si Apo Dios et am-
amedna badangan nan ipogawna no
mensegseg-angda ken siya is inagew
ya linabi
8 et itedna ay dagos nan dawa-
tenda. Ngem olay no adoado nan
badangan Apo Dios et waay atiatik
kayet nan mamati ken sak-en isnan
kasinak omaliyan ay Iyon-an Am-in
di Ipogaw."

Nan Fariseo Ya Nan Mensingsingil Is Bowis

9 Naay di sodsodok Jesus isnan ipogaw ay mangnemnemnem ay gawisda ya men-iyaiyaw isnan ib-ada.
10 Danat kanan, “Wada nan doway lalaki ay inmey ninlowalo isnan Templo. Nan esa et Fariseo ya nan esa et mensingsingil is bowis.
11 Tinmakdeg san Fariseo dat menlowalo ay mangwani en, ‘Men-iyamanak ken sik-a Apo Dios tay bakenak kaneg nan ib-ak ay ipogaw tay agomda, lastogda ya mak-ibababaida. Bakenak kaneg gedan nan naay sowitik ay mensingsingil is bowis.
12 Gapo ken sik-a et dinomingo ay adiyak mangmangan is doway agew ya id-idyak abes nan pigasmo ay pagkasimpoon nan lagbok.’
13 Ngem san mensingsingil is bowis et tinmakdeg isnan ad-addawi dapay egay nintangad id daya tay mabain danapay aped kegkegkegen nan pagaewna gapo isnan sakit di nemnemna ay mangmangwani en, ‘Apo Dios, maseg-angka ken sak-en tay adoado nan basolko.’ ”
14 Kinwanin et Jesus, “Ibagak ken dakayo esapay somaa san mensingsingil is bowis et pinakawan Apo Dios siya ngem san Fariseo et egay napakawan. Tay nan mangipapangato isnan awakna et awnit maipagowab met laeng ngem nan mangipabababa isnan awakna et awnit maipangato.”

Nan Nangbindisyonan Jesus Isnan Oongong-a
Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16

15 Issan esay agew et wadada nan nangyey isnan an-akda ken Jesus tapno kapposena daida ta mabindisyonanda. Ilaen pay san papasolot Jesus dadat iyadi ta adida taktaken siya.
16 Ngem dat ayagan kayet Jesus san oongong-a danat kanan isnan papasolotna en, “Palobosanyo nan oongong-a ay omali ken sak-en. Adiyo iyadi daida tay nan mangtalek ken sak-en ay kaneg nan naayday oongong-a et daida nan maitapi isnan mentolayan Apo Dios.
17 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo, maid teken is maitapi isnan mentolayan Apo Dios nodi nan mangtalek ken siya ay kaneg nan onga ay mangtalek isnan amana.”

Nan Kadangyan
Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31

18 Wada nan esay ap-apon di Judio ay nangwani ken Jesus en, “Apo, gawigawiska ay ipogaw, isonga ibagam kad no ngan nan osto ay ikkak tapno matagotagowak ken Apo Dios.”
19 Dat kanan Jesus, “Dakan aped kanan en gawigawisak dapay si Apo Dios et kedeng nan kagawisan.
20 Getkem nan linteg Apo Dios ay kanana en, ‘Adika mamabai, adika menpatpatey, adika men-ak-akew, adika menpabpabasol isnan ib-am ya masapol ay tongpalem da amam ken inam.’ ”
21 Dat kanan san lalaki, “Enggana isdin kaongak, tinongtongpalko am-in nan naayday linteg.”
22 Dinngen pay Jesus danat kanan, “Wada pay nan esang ay kolangmo. Ilakom am-in nan kokwam damet ipakdaw isnan kokodokdo nan lakona dakat mang-onod ta maitapi ken sak-en et awnit wada nan kinakadangyanmo id daya.”
23 Idi dinngen san lalaki nan kinwanin Jesus dat menseseg-ang tay adina kayat ay taynan nan kinakadangyana.
24 Inilan Jesus ay menseseg-ang san kadangyan danat kanan, “Naligat nan maitapiyan di kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.
25 Nalaklaka pay nan songgepan nan dakkel ay camel isnan lokaw di dagom mo nan maitapiyan nan kadangyan isnan mentolayan Apo Dios.”
26 Dinngen nan ipogaw san kinwanin Jesus dadat sooten, “Apo, sino pay obpay nan maisalakan?”

27 Dat kanan Jesus, “Nan adi ma-
balin ay ikkan nan ipogaw et ma-
balin ay ikkan Apo Dios tay maid po-
los adina kabaelan isonga am-in ay
mangpatpati ken siya et maisalakan,
kadangyan man wenno kodo.”
28 Isonga dat kanan Pedro, “Ilam
dakami et tinaynanmi nan bab-
aeymi ta maitapi kami ken sik-a.”
29 Dat kanan Jesus, “Owen. Ibagak
ken dakayo nan tet-ewa. Nan mang-
taynan isnan baeyna, nan asawana,
nan bebsatna, da amana wenno nan
an-akna gapo isnan maitapiyana is-
nan mentolayan Apo Dios
30 et adoado nan ganabena ken
Apo Dios isnan naay batawa mo san
tinaynana dapay wada nan biyagna
ken Apo Dios ay maid patenggana.”

*Nan Kasin Nangibagaan Jesus Is-
nan Kateyana*
Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34

31 Nakwas ay kinwanin Jesus
di danat ipaigid san simpoo ya
doway pasolotna danat kanan ken
daida, “Dengngenyo. Omey tako id
Jerusalem ay matongpalan am-in
din insolsolat din mamadto id sang-
adom maipanggep ken sak-en ay
Iyon-an Am-in di Ipogaw.
32 Maidyaak isnan baken Judio et
awnitda mangselselat, mangbaibain
dadapay mangtobbatobba.
33 Awnitda mangbaibaig sadapay
mangpatey. Ngem awnitak kasin
matago isnan maikatlo ay agew.”
34 Ngem adi polos getken san papa-
solotna san inbagbagana tay adida
maawatan nan kayatna ay kanan.

*Nan Nangpagawisan Jesus Isnan
Kowap*
Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52

35 Nganngani ay omdan da Jesus
id Jerico et wada nan kowap ay tin-
motokdo isnan benget di daan ay
menlimlimos.
36 Dinngena nan lomal-aos ay
kaipoipogaw danat sooten no ngan
nan maik-ikkan.
37 Dadat ibaga ken siya, “Naay lo-
maos si Jesus ay iNazaret.”
38 Dat ibogaw san kowap, “Jesus
ay apon din si David, seg-angam kad
sak-en.”
39 Dat islat san nang-on-ona ay
mendad-aan et kananda en igig-
inekna. Ngem am-amed kayet nin-
bogaw ay mangwani, “Apon din si
David, seg-angam kad sak-en.”
40 Dat isaldeng Jesus et kanana en
padangenda san kowap ta isag-enda
ken siya. Naisag-en pay san kowap
dat sooten Jesus ken siya,
41 “Ay ngan nan kayatmo ay ikkak
ken sik-a?” Dat kanan nan kowap,
“Apo, kaytek ay makaila koma.”
42 “Makailaka et,” kinwanin Je-
sus. “Nan pammatim ken sak-en nan
gapo ay makailaka kasin.”
43 Dat maganawis et makaila dadlo
daet omonod ken Jesus ay mangday-
dayaw ken Apo Dios. Issan nang-
ilaan san kaipoipogaw issan inom-
mat dadat abes dayawen si Apo Dios.

19

Si Jesus Ya Si Zakeo

1 Isnan mendad-aanan da Jesus id
Jerico
2 et wada nan kangadan is Zakeo
ay baknang tay siya nan apon di
mensingsingil is bowis.
3 Kayatna ay ilaen no sino nan
kaneg Jesus ngem maid somya tay
adoado nan ipogaw dapay gedan ap-
tiaptik siya et adi makaila.
4 Isonga dat tomagtag et omey ko-
maab isnan esay kaiw ay sikamolo
tasiyay makaila isnan lomaosan Je-
sus.
5 Wada pay ay maibatog si Jesus
issan kad-an Zakeo danat tangaden
siya et kanana, “Zakeo, ikamom ay
lomayog tay is baeyyo nan omeyak
omapaan.”
6 Dat malanayog si Zakeo issan
kinokomabana ay kaiw et men-
galalasing ay mangipango ken Jesus
isnan baeyda.
7 Am-in san nang-ila issan inom-
mat et men-ag-agotootda ay mang-
mangwani en, “Dan aped omey si

Jesus isnan baey nan managbasol ay deey?”

8 Ngem si Zakeo, tinmakdeg et kanana ken Jesus, “Ilam Apo, ipakdawko isnan kokodokdo nan kagedwan nan kokwak. No wada abes di inallilawko et isagongko is mamin epat nan kaad-adona mo san inalak.”

9 Dat kanan Jesus, “Id wani ay agew maisalakan kayo ay sinbaey isnan dosa ay maid patenggana tay nan ikkam et kaneg din inikkan Abraham ay nangtalek ken Apo Dios. Siya di nan kagtekana ay tet-ewa ay apon din si Abraham sik-a.

10 Nan gapo ay inmaliyak ay Iyonan Am-in di Ipogaw et ta ayagak nan ipogaw ay adi mamati ken Apo Dios tapno maisalakanda.”

Nan Pangngalig Isnan Kaosalan Nan Kowan Di Ipogaw
Mat. 25:14-30

11 Dandaney omdan da Jesus id Jerusalem et inpagalop nan nanangnge ken siya en nganngani ay menpaila nan mentolayan Apo Dios. Dat sodoken Jesus nan naay ta getkenda ay egay kayet ninpaila.

12 Kanana, “Wada nan nangato ay ipogaw ay inmey isnan addaaddawi ay ili ta dotokanda siya ay men-ali isnan ilina.

13 Ngem esapay omey, inayagana nan simpoo ay baana et agtana daida is sag-es-a ay palata ay balitok.* Danat ibaga ken daida en, ‘Ipaanakyo nan naay siping isnan kamaidko.’

14 Ngem kaliliget nan kailiyana siya isonga dadat omibaa is mangonod ken siya ta enda ibaga isnan mangdotok ay adida layden siya is men-alida.

15 Ngem nadotokan kayet ay ali dat somaa danat ayagan san babaana ay inagtana is siping tay kayatna ay getken no kaat nan inyanak nan intedna ay siping ken daida.

16 Dat omey nan esa et kanana en, ‘Apo, inmanak is simpoo ay palata ay balitok san inyalim.’

17 Dat kanan san ali en, ‘Gawis nan inikkam. Gawiska obpay is baa. Isonga gapo tay matalekka isnan atiatik ay inpaikkak ken sik-a et mentolayka isnan simpoo ay ili ay sakop nan mentolayak.’

18 Dat abes omey nan maikadwa ay baa et kanana en, ‘Apo, inmanak is lima ay palata ay balitok san inyalim.’

19 Dat kanan san ali ken siya en, ‘Sik-a abes et mentolayka isnan lima ay ili.’

20 Dat omey san esa ay baa et kanana en, ‘Apo, naay san inyalim ay siping. Binongonko isnan panyo daket idolin.

21 Omegyatak od ken sik-a tay getkek ay masapol ay matongpal nan kankanam dakapay mengalansiyaan nan egaymo ninligatan ya ap-apitem gedan nan egaymo inis-ek.’

22 Dat kanan san ali en, ‘Ngawika is baa. Moltaek sik-a isnan am-in ay kinwanim. Getkem ngalod ay masapol ay matongpal nan kanak et men-galansiyaak nan egayko ninligatan ya apitek nan egayko gedan inis-ek.

23 Aytay ngalod damen egay ibangko ta no somaaak damet isagong nan siping ya nan binisna.’

24 Dat kanan et san ali issan deeyday tomatakdeg isdi en, ‘Alaenyo nan siping ken siya ta itedyo isnan nangipaanak is simpoo.’

25 Dadat kanan issan ali en, ‘Apo, dapay wada nan simpoo ay sipingna.’

26 Ngem kinwanin san ali en, ‘Ibagak ken dakayo no sino nan matalek isnan naidya ken siya et mataptapiyan pay is ad-ado ngem nan adi katalek et olay nan atiatik ay wada ken siya et mamaid.’

* **19:13** Esay palata ay balitok isnan naay sodsodok et siya nan kanega lagbon di esay ipogaw isnan tolo ay bowan.

27 Danat kanan pay, ‘Nan deeyda
ay mangbosboso ay adi mangkayat
ay men-aliyak et iyaliyo daida ta
pateyenyo isnan sasagangek.’ ”

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Juan 12:12-19

28 Nakwas ay ninkali si Jesus dat
omon-ona ay omey id Jerusalem.
29 Wada nan doway ili ay Betfage
ya Betania ay gogowaben nan bilig
ay makwani en Olivo tay adoado nan
olivo ay kak-aiw et isnan inomdanan
da Jesus isdi danat ibaa nan dowa ay
pasolotna et kanana,
30 “Enkayo isnan ili ay deey et
awnit datnganyo nan koyaw di
kabayo ay egay kasaksakayan ay
naibabaod. Dayot okasen nan
baodna ta iyaliyo isna.
31 No waday mensoot no dayon
kak-aanen nan baodna dayot kanan
en masapol nan apoyo.”
32 Dadat omey isdi et datnganda
tet-ewa am-in san inbagan Jesus ken
daida.
33 Isnan mang-ok-okasanda isnan
baodna dat kanan nan kakwa,
“Dakayon kak-aanen nan baod tosa?”
34 Dadat kanan “Owen tay masapol
nan apo tako.”
35 Dadat eyey ken Jesus dadat iyap-
ap nan badbadoda isnan edeg nan
kabayo dadat ipasakay si Jesus.
36 Issan mendad-aanan san kabayo
ay mensasakayan Jesus dat iyaplag
nan kaipoipogaw nan badbadoda is-
nan daan ay daanena ta mangipaila
ay daydayawenda siya.
37 Inomdan pay da Jesus isnan
dedemangen di Jerusalem ay men-
palayog isnan bilig ay Olivo dat ilo-
gin nan kaipoipogaw ay omon-onod
ken Jesus ay mangibibiyad isnan
kalida ay men-iyaman ken Apo Dios
dadapay dayawen siya gapo isnan
kaskasdaaw ay inilada ay inik-ikkan
Jesus.
38 Kankananda en, “Hosanna.
Mabindisyonan nan naay Ali tako.
Madaydayaw nan ngadan Apo Dios
isnan natalna ay daya.”
39 Nan tap-in nan Fariseo ay
makikib-on isnan kaipoipogaw et
adyanda ay madayaw si Jesus
isonga kinwanida ken siya, “Mistolo,
paginkem nan papasolotmo.”
40 Ngem dat kanan Jesus, “Ibagak
ken dakayo en no iginekda et olay
nan bato et mangdayawda gedan.”

Nan Nangseg-angan Jesus Isnan iJerusalem

41 Issan sinmag-enan Jesus id
Jerusalem dat men-aga gapo isnan
seg-angna isnan ipogaw isdi
42 danapay kanan, “Ay-ayyewka ay
Jerusalem. No getkem koma id wani
nan masapol tapno tomalnaka ngem
id wani adika et makaila.
43 Awnit domateng nan agew ay
menligatka tay awnit likoben nan
bosom sik-a is baked et maseyatanka
ya nan am-in ay solsolim.
44 Awnitda dadaelen sik-a ya nan
ipogawmo et paapokenda am-in
nan batbatom tay inadyam nan in-
maliyan Apo Dios ay mangisalakan
ken sik-a.”

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo
Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-19; Juan 2:13-17

45 Inomdan si Jesus id Jerusalem
dat omey isnan Templo danat pabal-
aen san men-il-ilako isnan awnit ited
nan ipogaw ken Apo Dios
46 danat kanan ken daida, “Naiso-
lat isnan kalin Apo Dios en, ‘Nan
baeyko et paglol-owalowan di
ipogaw.’ Siya di nan inbagan Apo
Dios ngem ngan nan ik-ikkanyo?
Dakayon aped os-osalen is pagsos-
owitikan?”
47 Dat men-is-isolo et si Jesus is-
nan Templo ay inagew. Ngem
nan menkangangato ay papadi, nan
men-is-isolo isnan linteg ya nan
ap-apon di ipogaw et kayatda ay
pateyen siya
48 ngem maid somya is ikkanda
ay mangpatey ken siya tay am-in

nan ipogaw et laylaydenda ay deng-
dengngen am-in nan kankanana.

20

Nan Nagapowan Nan Kalebbengan Jesus
Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33

1 Isnan esay agew ay kad-an
Jesus issan Templo ay men-isolsolo
ya mangibagbaga isnan gawis ay
damag dat omey ken siya nan
menkangangato ay papadi, nan
men-is-isolo isnan linteg ya nan
aamam-a
2 et kananda, "Ibagam kad ken
dakami no ngan nan kalebbengam
ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ik-
ikkam. Ay sino nan nang-ited ken
sik-a isnan lebbengmo?"
3 Dat songbatan Jesus daida en,
"Sootek na od ken dakayo. Ibagayo
ken sak-en
4 ay into nan nagapowan din
kalebbengan Juan ay Menbon-
bonyag? Ay ken Apo Dios wenno
isnan ipogaw?"
5 Dadat men-asisoot et kananda,
"Ay sino nan isongbat tako? No
kanan tako en nagapo ken Apo Dios
et awnit kanana en, 'Ayta ngalod
dayon egay pinatpati din si Juan.'
6 Ngem no kanan tako abes en
nagapo isnan ipogaw et am-in nan
ipogaw ay naayda et awnit go-
mayangda engganay matey tako tay
kananda en tet-ewa ay mamadton
Apo Dios din si Juan."
7 Isonga dadat kanan en adida
getken nan nagapowan nan
kalebbengan din si Juan ay Menbon-
bonyag.
8 Dat kanan Jesus, "Adiyak ngalod
abes ibagbaga nan nagapowan nan
kalebbengak ay mang-ik-ikkan isnan
ik-ikkak."

Nan Nangiyaligan Jesus Isnan Menlelebbeng Ay Judio
Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12

9 Dat sodoken Jesus na isnan
kaipoipogaw, "Wada nan esay am-
ama ay nin-esek is adoado ay onas
danat ipaayowan isnan ipogaw esa-
pay omey isnan addaaddawi ay ili
tay mabayag isdi.
10 Inomdan pay nan maapitan san
onas dat ibaan san kakwa nan esa
ay baana ta ena alaen nan pigasna.
Ngem sinogtosogton san mang-ay-
ayowan san baa dadat ipasaa ay
maid polos ginegen-ana is onas.
11 Binaana kasin nan esay baana
ngem am-amed nan inikkanda ken
siya mo san damo. Binaibainanda
pay esadapay pasaaen ay maid
intedda gedan ken siya.
12 Pinitlowana ay nangibaa isnan
baana ngem sinogatanda dadat ipa-
bala isnan onasan.
13 Dat kanan et san kakwa issan
onasan, 'Ay ngan ngen et di ikkak?
Ibaak gayam nan laylaydek ay bog-
tong ay anakko et getkek ay awnitda
idnge siya.'
14 Ngem isnan nang-ilaan san
mang-ay-ayowan issan onasan ken
siya dadat mentotya et kananda,
'Naay omali nan awnit mangtawid
isnan naay om-a. Pateyen tako
bawet siya ta datako nan mangkowa
isnan tawidena.'
15 Dadat ibala isnan onasan et
pateyenda."

Siya na nan sinodok Jesus danat
kanan ken daida, "Ay ngan ngata
nan ikkan nan kakwa isnan onasan
isnan deeyda ay mang-ay-ayowan?
16 Awnit omey et pateyena daida
danat ipaayowan nan om-ana isnan
teken ay ipogaw."

Dinngen san kaipoipogaw dadat
kanan, "Ay inayan. Baken koma keg
tosa abes nan ommat ken dakami."

17 Dat inengneng Jesus daida et
kanana, "Ay sino ngalod nan kayat ay
kanan din naisolat id kasin ay naay,

'Nan bato ay inadyan di nangsaad is-
nan baey et siya nan kapatgan
tay ipakekenegna nan baey.'

18 Et nan maipakpak isnan naay
ay bato et masogasogatan ya no
matekdag gedan nan naay ay bato et
mamekmemekmek nan pontaana."

19 Getken nan men-is-isolo isnan
linteg ya nan menkangangato ay pa-
padi ay daida nan kankanan Jesus
ay nang-adi isnan inbab-aan nan
kakwa issan onasan ya san napateg
ay bato tay adyanda siya. Isonga
kaytenda ay depapen ay dagos ngem
omegyatda isnan kaipoipogaw.

Nan Nangsootanda No Bayadanda Nan Bowis

Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17

20 Enggana isdi et ninses-eedda
is gawis ay timpo ay mangdepa-
panda ken siya. Linagbowanda
nan tap-in di lalalaki dadat ibaa
daida ta omeyda aginsisingpet ay
mang-allilaw ken Jesus tapno waday
ikkanda ay mangdepap ken siya ta
eyeyda isnan gobilnadol.
21 Dat omey san lalalaki ken Jesus
et kananda en, “Apo, getkenmi ay
ostoosto am-in nan kankanam ya it-
itdom ya maid paam-amdem isnan
nangato ya nababa ay ipogaw nodi
isolsolom nan tet-ewa ay kayat Apo
Dios ay ikkan di ipogaw.
22 Isonga ibagam kad no iyadin
nan linteg tako nan mangbayadanmi
is bowis ken Cesar ay ali id Roma.”
23 Ngem getken Jesus ay siksika-
panda siya isonga danat kanan,
24 “Omyali kayo is esay siping. Ay
sino nan kaangas ya kangadan isnan
naay siping?”
25 “Si Cesar,” insongbatda. Dat
kanan Jesus, “No siya sa ngalod
et kowan Cesar nan siping isonga
ikkanyo ken Cesar nan kalebben-
gana dayopay abes ikkan ken Apo
Dios nan kalebbengana.”
26 Egayda nakaallilaw ken siya is-
nan kad-an nan adoado ay ipogaw ya
nasdaawda isnan insongsongbatna
isonga dadat igiginek.

Nan Soot Maipanggep Isnan Matago Ay Natey

Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27

27 Inmey abes nan tap-in di Sa-
duceo ken Jesus ay mangpadas ay
mangsikap ken siya. Datona nan tap-
in di Judio ay adi mamati ay kasin
matago nan matey. Kinwanida ken
siya,
28 “Apo, insolat din si Moses id
sang-adom en no matey nan lalaki
ay inmasawa dapay maid anakda et
masapol ay asawaen nan besat san
natey nan balo tasiyay omanakda et
maibilang ay kaneg anak san natey.
29 Kadya, id kasin et wada nan
pitoy sin-ag-i ay lalalaki. Inma-
sawa nan iyon-a dat matey ay maid
anakda.
30 Dat asawaen nan maisned san
aydona ay balo dat matey gedan ay
maid anakda.
31 Et siyang na gedan nan inom-
mat isnan maikatlo enggana isnan
maikapito. Nateyda am-in ay maid
anakda.
32 Kaodiyan ay natey san balo.
33 Naay nan sootenmi, isnan
katagowan nan natey, ay sino pay
nan osto ay asawan san babai issan
pito ay sin-ag-i tay inasawada am-in
siya?”
34 Dat songbatan Jesus et kanana,
“Men-as-as-awa nan ipogaw id wani
35 ngem adi men-as-as-awa nan
awnit tagowen kasin Apo Dios ay
paayena ay makitetee ken siya
36 tay kanegda nan aanghel ay
adi katkatey isonga adi masapol di
omanakda. Daida nan an-ak Apo
Dios tay kasinda matago.
37 Adiyo patiyen nan kasin
katagowan nan ipogaw ay natey
ngem pinaneknekan din si Moses
ay kasin matago nan natey isdin
nangisolatana isnan inommat isdin
nakikaliyan Apo Dios ken siya isnan
menbidbidang ay kaiw en, ‘Sak-
en nan Dios ay daydayawen da
Abraham, Isaac ya si Jacob.’ Siya na
nan insolat Moses dapay epdas natey
da Abraham issan nangwaniyan Apo
Dios isdi.
38 Et siya di nan manggetkan tako
ay matatago kayet nan natey ay
ipogaw Apo Dios tay adi kabalin ay
kanan Apo Dios en daydayawenda
siya kayet no egayda natago kasin.”
39 Nan tap-in san men-is-isolo is-

nan linteg et kinwanida ken siya,
“Apo, gawis nan insongbatmo,”
40 tay adida et maitoled ay men-
soot ken Jesus.

Nan Soot Maipanggep Ken Kristo
Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37

41 Dat sooten Jesus ken daida en,
“Dadan kanan en alapon Kristo din
si David
42 dapay kanan David en maday-
dayaw ay Ap-apona si Kristo isnan
nangisolatana isnan naay isnan liblo
ay Salmo,
‘Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay
Ap-apok en tomokdoka isnan
makanawanko
43 engganay abakek am-in nan bo-
som.’ ”
44 Dat kasin sooten Jesus ken daida
en, “No kanan David en Ap-apona si
Kristo, dadan aped kanan en alapon
Kristo si David? Ay baken Ap-apon
David si Kristo?”

Nan Pangwanin Jesus Isnan Men-is-isolo Isnan Linteg
Mat. 23:1-12; Mar. 12:38-40

45 Issan nangdengan san kaipoi-
pogaw dat kanan Jesus isnan papa-
solotna,
46 “Makail-ilanyo nan men-is-
isolo isnan linteg. Kaykaytenda
ay menbabado is gawigawis ay
maisagsagayad tasiyay mailalasinda
ya kaytenda ay lislispitowen
nan ipogaw daida ay mangwani,
‘Omayam, Apo?’ no omeyda men-
pasyal. Pilpiliyenda pay nan kagaw-
isan ay tokdowan isnan sinagoga ya
nan kagawisan ay kad-an no enda
makikan.
47 Dadapay tagikowaen nan
kokwan di nabalo ay bababai.
Ngem kaytenda ay malingban
nan ngawi ay ik-ikkanda isonga
andoandowenda nan lol-owaloda.
Ngem gapo is dana et awnit am-
amed nan dosada.”

21

Nan In-gasing Nan Balo
Mar. 12:41-44

1 Issan ninmoliyan Jesus danat
ilaen nan babaknang ay mang-ip-
ippey isnan sipingda isnan maig-
igwaan di siping issan Templo.
2 Inilana gedan nan kodokodoy
babai ay balo ay nang-ippey isnan
dod-owa ay galak ay sipingna.
3 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken
dakayo en ad-ado nan inippey nan
naay kodokodo ay balo mo san inig-
wan am-in san tap-ina.
4 Tay kedeng nan soblan di kin-
abaknangda is inigwada ngem san
balo et olay kodokodo et inigwana
am-in ay menkatagona.”

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Ngawi Ay Om-ommat
Mat. 24:1-14; Mar. 13:1-13

5 Nan tap-in san pasolotna et
sodsodokenda nan Templo tay
naalkosan is ganaganagwis ay bat-
bato ya nan inig-igwada ay igasingda
ken Apo Dios. Ngem dat kanan Jesus
en,
6 “Owen. Ilanyo am-in nan naayda
ngem awnit domateng nan timpo ay
maid polos mabaybay-an is olay esay
batona tay awnit mapokada am-in.”
7 Dadat sooten ken Jesus, “Apo, ay
tongon nan maikkanana? Ngan nan
kailasinana no ommat sa?”
8 Dat kanan Jesus, “Makailanyo ta
adi kayo maallilaw. Tay adoado nan
awnit omali ay mangwani en daida
nan Kristo ay inbaan Apo Dios ya
kanan nan tap-ina en nganngani ay
omdan nan omaliyan kasin Kristo.
Ngem adiyo patpatiyen daida tay
baken tet-ewa nan kankananda.
9 Awnit dengngenyo ay wada nan
gobat ya golo ngem adi kayo mak-
ibkibtot tay masapol ay ommat da
tona ngem baken di is menpateng-
gaan di batawa.”
10 Danat itoloy ay mangwani en,
“Awnit men-asigobat nan kailiili ya
kaneg abes nan kagobigobilno.
11 Awnit wada gedan nan adoado
ay kaeegyat ay yegyeg, kabitibitil ya
sakit ay mangpatey isnan adoado

ay ipogaw isnan natkenatken ay il-
ili. Id daya et wada abes nan kaee-
gyat ya kaskasdaaw ay kailasinan di
awnit om-ommat.
12 Ngem esapay ommat da tona
kayman awnit depapen ya paligaten
nan ipogaw dakayo. Awnit idalomda
dakayo isnan sinagoga ay pagdalo-
manda ta maibalod kayo. Gapo is-
nan pammatiyo ken sak-en et awnit
kayo maidalom isnan aali ya gogob-
ilno.
13 Ngem olay tay awnit siya di nan
wayayo ay mangibaga isnan gawis
ay damag.
14 Ipasnekyo isnan nemnemyo ta
adi kayo madadanagan is awnityo
isongsongbat
15 tay sak-en nan awnit mang-itdo
isnan kankananyo ya silibyo et adi
polos masopyat ya masongbatan.
16 Nan tap-ina ken dakayo et
awnit idalom nan in-ayo ya am-
ayo, nan bebsatyo, nan ag-iyo ya
nan gagayyemyo ya awnitda ipap-
atey dakayo.
17 Awnit aamisen am-in nan
ipogaw dakayo gapo isnan
kaitapiyanyo ken sak-en.
18-19 Ngem no anosanyo olay ngan
di ik-ikkanda ken dakayo et adi kayo
mabalin ay maisiyan ken sak-en."

Nan Madadaelan Nan Ili Ay Jerusalem
Mat. 24:15-21; Mar. 13:14-19

20 "No ilaenyo ay likoben di sosol-
dado id Jerusalem et getkenyo ay
nganngani ay madadael
21 et masapol ay nan ipogaw id
isna Judea et menbakwitda isnan
bilbilig. Isonga nan mentetee id
Jerusalem masapol ay komaanda ya
nan linmokso abes et masapol ay
adida somaa id Jerusalem.
22 Tay siya na nan pinagdodosa ay
matongpalan nan am-in ay insolat
din mamadto id kasin.
23 Am-amed kaseseg-ang nan mali-
ton ya nan mensaskot isnan om-
danan nan timpo ay naay tay do-
mateng nan kaeegyat ay om-ommat
isnan naay ay ili tay dosaen Apo Dios
nan naayda ay Judio.
24 Awnit mabetbet nan tap-ina
ay mapatey dapay maiyey nan tap-
ina isnan natkenatken ay il-ili ta
menbalinda ay baa. Dadaelen nan
baken Judio id Jerusalem engganay
pasaldengen Apo Dios daida."

Nan Omaliyan Kasin Jesus
Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27

25 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Awnit wada pay nan kaeegyat ay
ommat isnan agew, isnan bowan
ya isnan taltalaw. Am-in ay
ipogaw isnan batawa et awnitda
omegyat isnan dakkel ay dalloyon
ya napigsapigsa ay ngengen nan
baybay.
26 Matalimodawda gapo isnan egy-
atda tay adida getken nan awnit om-
mat pay isnan batawa tay am-in ay
wada id daya et maikiwegda.
27 Et siya na nan mang-ilaan nan
kaipoipogaw ken sak-en ay Iyon-an
Am-in di Ipogaw isnan lomayogak ay
maitatapi isnan liboo ay magapo id
daya. Et somisilangak ay mangipaila
isnan kangaton Apo Dios ya wada
ken sak-en am-in nan kabaelana.
28 No ommat nan naayda et adi
kayo omeg-egyat nodi gomasing
kayo tay siya nan manggetkanyo
ay nganngani ay mapalobosan kayo
isnan ligatyo."

Nan Ipailan Nan Kaiw
Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31

29 Dat sodoken Jesus na ken daida,
"Nemnemenyo nan kaiw ay higos ya
nan tap-in nan kak-aiw
30 tay no sombo nan toboda et
getkenyo ay nganngani nan pinag-
odan.
31 Kaneg abes no ilanyo nan om-
ommat isnan batawa ay kaneg san
inbagak ken dakayo et getkenyo ay
nganngani ay omali nan mentolayan
Apo Dios.
32 Ibagak ken dakayo nan tet-ewa
et ommat san inbagak esapay matey
nan am-in ay ipogaw ay matatago id
wani.

33 Olay no mamaid nan batawa ya
nan wada id daya ngem nan am-in
ay kankanak et mawawada kayet ay
eng-enggana."

Nan Mensaganaan Nan Ipogaw Isnan Omaliyan Jesus

34 "Makail-ilanyo ta baken nan
masapolyo isnan batawa is paam-
amdenyo ya adi kayo menbay-
bayanggodaw ya menboteboteng
modatya madanatengak ay adiyo
getgetken.
35 Tay no omaliyak et awnit
makibtot am-in nan ipogaw isnan
batawa.
36 Isonga gawis no mensasagana
kayo dakayo pay kanayon ay menlol-
owalo tasiyay waday pigsayo ya
toledyo ay mang-itpe isnan awnit
om-ommat tapno maitapi kayo ken
sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
isnan omaliyak kasin."
37 Inagew ay nin-isolsolo si Jesus
isnan Templo ngem no malabi dat
omey omapa isnan bilig ay Olivo.
38 Winakgat ay masapasapa ay
omey nan kaipoipogaw isnan Tem-
plo ta dengngenda nan kankanana.

22

Nan Nakitolagan Judas Ay Isipsipna Si Jesus

Mat. 26:1-5, 14-16; Mar. 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53

1 Nganngani ay omdan nan Fiestan
di Linmaosan di Anghel. Siya gedan
di nan agew ay mangkakananda is
tinapay ay egay kabobodan.
2 Nan menkangangato ay papadi
ya nan men-is-isolo isnan linteg et
nintotyada is ikkanda ay mangi-
papatey ken Jesus tay omegyatda
ay mangpatey ken siya no iilaen
nan kaipoipogaw tay laylayden nan
ipogaw si Jesus.
3 Daet kapeten Satanas si Judas Is-
cariote ay esa isnan simpoo ya dowa
ay pasolot Jesus
4 et ena tolagen nan menkangan-
gato ay papadi ya nan aap-apon nan
gowaldiyan di Templo ay awnitna
isipsip si Jesus ken daida dada-
pay mentotolag isnan ikkanda ay
mangdepap ken Jesus.
5 Palalo nan gasingda issan
kinwanin Judas dadat kanan en
awnitda agtan siya is siping.
6 Inowenan Judas danat ilogi ay
mennemnem is gawis ay timpo ay
mangipadepapana ken Jesus ta adi
iilaen nan ipogaw.

Nan Mensaganaanda Isnan Mangananda

Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Juan 13:21-30

7 Inomdan et nan agew ay
mangkakanan di Judio is egay
kabobodan ay tinapay et siya gedan
nan mangpaltiyanda is kalnilo ay
kaneg din inikkan din alal-apoda
ay Judio isdin nanglaosan di anghel
isnan bab-aeyda id Egipto tapno
adina itapi ay mangpatey ken daida.
8 Dat baaen Jesus da Pedro ken
Juan ay mangwani en, "Enkayo is-
agana nan kanen tako is fiesta."
9 Dadat kanan, "Into pay nan lay-
dem ay omey kami mensaganaan?"
10 Dat kanan Jesus, "Enkayo
id Jerusalem et awnityo sab-aten
isdi nan lalaki ay mangbobolig is
sinakdona. Dayot onoden isnan
baey ay segpena
11 dayot kanan isnan kabaey en,
'Inbaan nan apo tako dakami ta
sootenmi no into nan kowalto ay
awnitmi manganan.'
12 Et awnit itdona ken dakayo
nan dakedake ay kowalto isnan
maikadwa ay galado dayot isagana
nan kanen tako tay wada am-in nan
masapol tako isdi."
13 Dadat omey et naikkan nan kin-
wanin Jesus dadat isagana nan ka-
nenda.

Nan Nin-obongan Da Jesus Ya Nan Papasolotna

Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 Cor. 11:23-25

14 Inomdan nan osto ay olas ay
mangananda dat malikob da Jesus
ya nan aapostolisna.

15 Danat kanan ken daida, “Esak-
pay menligat et palalo nan layadko
ay makiobong ken dakayo isnan
naay manganan tako ay mangi-
panemnem isdin inommat id Egipto.
16 Ibagak ken dakayo en adiyak
kasin mangmangan isnan keg tona
ay kikan enggana ay matongpal nan
tet-ewa ay kakwaniyana isnan men-
tolayan Apo Dios.”
17 Danat alaen nan inomenda dat
men-iyaman ken Apo Dios danat
kanan ken daida, “Alaenyo na ta
wasdin ominom
18 tay ibagak ken dakayo en adiyak
kasin omin-inom is basi enggana ay
omali nan mentolayan Apo Dios.”
19 Danat alaen abes nan tinapay
et men-iyaman ken Apo Dios danat
amam-asen et idyana ken daida
ay mangmangwani, “Siya na nan
awakko ay maidya ay mangisalakan
ken dakayo. Et siya na nan awnityo
ik-ikkan ay mangnemnemnem ken
sak-en.”
20 Issan nakakananda danat idya
kasin ken daida nan inomenda et
kanana, “Siya na nan mangipaila is-
nan balo ay nakitolagan Apo Dios
isnan ipogawna. Ipailana nan awnit
men-ayosan nan basak ay mang-
owas isnan basbasolyo.”
21 Danat kanan, “Ngem ilaenyo.
Nan awnit mangisipsip ken sak-en et
wada isna ay makioobong.
22 Sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw et tet-ewa ay awnitak
matey ta matongpal nan naisolat
id sang-adom ay ommat ken sak-en
ngem kaseseg-ang nan sanay awnit
mangisipsip ken sak-en.”
23 Dat men-asisoot san aapostolis
no sinoy awnit mangisipsip ken siya.

Sino Nan Tet-ewa Ay Kangatowan

24 Maaw-awni pay dat mentotya
nan papasolot Jesus no sino ken
daida nan makwani en kangatowan.
25 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
“Nan ali isnan batawa et wada nan
kalinteganda isnan ipogaw dapay
nan mentolay abes et kayatda ay
daydayawen di ipogaw daida.
26 Ngem adi kabalin ay kaneg todi
ken dakayo nodi nan kangatowan
koma ken dakayo nan mangbad-
badang isnan ib-ana ay kaneg nan
ik-ikkan nan baa.
27 Sino aya nan nangatngato, ay
nan tomotokdo ay mapakpakan
wenno nan baana ay mang-id-
idya is kanena? Ay baken nan
masilbiyan? Ngem sak-en pay ay
apoyo et mensilsilbiyak ken dakayo
ay kanega baa.
28 Nakitetee kayo ken sak-en et
inan-anosanyo nan ligatko ya egay
kayo nangtaytaynan.
29 Isonga awnitko mentolayen
dakayo ay kaneg nan inikkan Ama
ay nangyali isnan kalebbengak ay
mentolay
30 tapno makiobong kayo isnan
manganak isnan mentolayak, dakay-
opay tomokdo isnan tokdowan di ali
ay mangbanag isnan am-in ay Judio
ay aap-on din simpoo ya doway an-
ak din si Israel.”

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Juan 13:36-38

31 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Dengngem pod Simon. Layden
Satanas ay mangdolog ken dakayo
tasiyay masis-iyan kayo ay kaneg
nan matap-an ay pagey et komaan
nan taep dapay mataynan nan be-
gasna.
32 Ngem inlol-owalowak sik-a, Si-
mon, tapno adi mamaid nan pam-
matim. Getkek ay awnitka mang-
dokog ngem no somagongka et mas-
apol ay papigsaem nan iib-am.”
33 Ngem dat kanan Simon Pe-
dro, “Apo, sak-en et adi kamam-
aid nan pammatik et olay pay no
maitapiyak ken sik-a isnan pagbalo-
dan ya maitapiyak ken sik-a ay
matey.”
34 Dat kanan Jesus, “Ngem ibagak
ken sik-a, Pedro, esapay mentan-o
nan manok is wakgat et mamitlo ay
mangisotka en adika mangtek.”

Nan Nangibagaan Jesus En Omikawit Nan Papasolotna Is Masapolda

35 Dat kanan Jesus ken daida en, “Isdin nangibab-aaak ken dakayo ay maid inkawityo is sangi, siping ya sapatosyo, ay waday ninkolanganyo?” Dadat kanan, “Maid.”
36 Dat kanan Jesus, “Owen, maid tay laylayden nan ipogaw sak-en isdi isonga inid-idyada nan masapolyo ngem id wani adyanda sak-en isonga nan wada nan sangina ya sipingna danat ikkawit. Nan maid gamigna danat ilako nan badona no maid sipingna ta lomako.
37 Tay masapol matongpal din naisolat id kasin ay maipanggep ken sak-en isnan kalin Apo Dios ay mangwani en, ‘Siya et naitapi isnan dosan nan ninpatpatey’ et naay nganngani ay matongpal.”
38 Dat kanan nan papasolotna, “Apo, naay di dowa ay gamig.” Dat kanan Jesus, “Osto et sa.”

Nan Ninlowalowan Jesus Isnan Bilig Ay Olivo
Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42

39 Kinmaan si Jesus ya nan papasolotna issan ili dadat omey isnan bilig ay Olivo tay siya nan ogalina.
40 Inomdanda pay danat kanan ken daida, “Menlowalo kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menbasol.”
41 Dat omad-addawi si Jesus ken daida dat menpalintomeng et menlowalo ay mangwani en,
42 “Ama, no mabalin et kaanem koma nan naay ligatko. Ngem baken nan laydek is matongpal nodi nan laydem.”
43 Dat menpaila ken siya nan anghel ay nagapo id daya ay mangipapigsa ken siya.
44 Gapo isnan palalo ay ligatna danat ipapasnek ay menlowalo et kaneg basa nan lingetna ay nintedted isnan lota.
45 Nakalowalo pay dat somagong isnan kad-an san papasolotna danat ilaen ay maseseyepda tay nabbayda gapo isnan dadama ay seg-angda ken siya.
46 Dat kanan Jesus ken daida, “Dakayon aped maseseyep? Igidoyo ta menlowalo kayo tasiyay adi kayo kadolog ay menbasol.”

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Juan 18:1-12

47 Daan ay menkalkali si Jesus dat domateng nan kaipoipogaw ay inpangolon Judas ay esa isnan simpoo ya dowa ay pasolotna. Dat somag-en ken Jesus ta bisitowena
48 ngem dat kanan Jesus, “Judas, ay mangbisitoka tapno ipailam ay sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw nan depapenda?”
49 Wada pay ay ilaen nan papasolotna nan ommat ken Jesus dadat kanan, “Apo, ay makibinetbet kami?”
50 Dat menpingasan nan esay pasolotna nan kanawan ay ingan nan baan nan kangatowan ay padi.
51 Ngem dat kanan Jesus, “Ad-o sa.” Danat kapposen nan ingan san baa dat gomawis.
52 Dat kanan Jesus isnan menkangangato ay papadi, nan aap-apon nan gowaldiyan di Templo ya nan aamam-a ay inmey mangdepap ken siya en, “Aykeak pomatey ta menaalmas kayo ay omali ay mangdepap ken sak-en?
53 Kaageagew ay nin-isolsolowak ken dakayo isnan Templo et egay kayo nangdepdepap. Ngem id wani inpalobos Apo Dios dakayo ay mangdepap isonga nan layden Satanas ya nan laydenyo nan matongpal.”

Nan Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-75; Mar. 14:66-72; Juan 18:15-18, 25-27

54 Dinpapda si Jesus dadat eyey isnan baey san kangatowan ay padi et omon-onod si Pedro ngem omaaddawi.
55 Dinentanda nan pag-anidowan isnan pantew dat makianido si Pedro.

56 Dat ilaen nan esay baa si Pedro
ay sisilangan nan apoy danat ineng-
neng siya danapay kanan, “Naay di
esay ib-an Jesus.”
57 Dat isot Pedro ay mangwani is-
nan babai en, “Dapay adiyak getken
si todi ay ipogaw.”
58 Maaw-awni pay dat imatonan
kasin nan esay lalaki si Pedro danat
kanan, “Esaka gedan ken daida.”
Ngem dat kanan Pedro, “Bakenko ib-
a daida.”
59 Maid pay esay olas dat wada
kasin nan lalaki ay mangipapati en,
“Tet-ewa ay ib-an nan lalaki ay naay
si Jesus tay iGalilea siya gedan.”
60 Dat kasin kanan Pedro, “Adiyak
polos getken nan kankanam.” Daan
ay menkalkali dat matanan-o nan
manok.
61 Dat sagongen Jesus si Pedro
et inengnengna. Dat maipanem-
nem ken Pedro san inbagan Jesus
en, “Esapay mentan-o nan manok
id wani ay agew et mamitlo ay
nangisotka.”
62 Menbabawi si Pedro issan
nangisotana ken Jesus isonga dat
bomala et men-ogaog.

Nan Nangselselatanda Ya Nangtiptipakanda Ken Jesus
Mat. 26:67-68; Mar. 14:65

63 Dat ilogin nan mangbanbantay
ken Jesus ay mangselselat dadapay
tipaken siya.
64 Kinobotanda nan matana dadat
kanan, “Ibagam no sino nan nangti-
pak ken sik-a no tet-ewa ay mamad-
toka.”
65 Adoado pay nan kinkinwanida
ay nangbaibain ken siya.

Nan Naeyeyan Jesus Isnan Men-lelebbeng Ay Judio
Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Juan 18:19-24

66 Kawakgatana pay dat madagop
nan menlelebbeng ay Judio ay
menkangangato ay papadi ya nan
men-is-isolo isnan linteg dat maeyey
si Jesus isnan kad-anda et soma-
lyaenda siya.
67 Dadat kanan, “Kadya, ibagam no
sik-a si Kristo ay inbaan Apo Dios.”
Dat kanan Jesus, “No ibagak et adi
kayo met laeng patiyen sak-en
68 ya no mensootak et adi kayo met
laeng songbatan.
69 Ngem enggana id wani et
tomokdo nan Iyon-an Am-in
di Ipogaw ay mentolay isnan
makanawan Apo Dios ay manaka-
balin.”
70 Dadat kanan am-in, “Adi pay sik-
a ngalod nan Anak Apo Dios?” Danat
kanan, “Osto nan inbagayo.”
71 Dadat kanan, “Adi masapol pay
laeng di mangpaneknek isnan ba-
solna tay dinnge tako am-in ay
apedna kankanan en Anak Apo Dios
siya.”

23

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato
Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Juan 18:28-38

1 Am-in san wada isdi ay nangi-
dalom ken Jesus et tinmakdegda da-
dat eyey si Jesus ken Pilato ay gobil-
nadol
2 et kasinda idalom ken siya ay
mangmangwani en, “Sinokalanmi
si tona ay mang-al-allilaw isnan
kailiyanmi ta adida kano bay-
bayadan nan bowis ken Cesar
danapay kankanan en siya si Kristo
ay ali.”
3 Dat sooten Pilato, “Ay sik-a nan
alin di Judio?” Dat kanan Jesus, “Osto
nan kinwanim.”
4 Isonga dat kanan Pilato isnan
menkangangato ay papadi ya nan
kaipoipogaw, “Maid met masokalak
is basol nan naay lalaki.”
5 Ngem ipapatida kayet ay mang-
wani en, “Dapay it-itdona isnan
ipogaw en men-goloda. Inlogina id
Galilea et enggana id isna Judea.”

Nan Naeyeyan Jesus Ken Herod

6 Issan nangdengan Pilato isna
danat sooten no iGalilea siya.
7 Issan nangtekana ay nagapo si
Jesus isnan ili ay sakop di Galilea ay

mentoltolayan Herod danat paeyen
siya ken Herod tay wada si Herod id
Jerusalem issan fiesta.
8 Men-galalasing si Herod isnan
nang-ilaana ken Jesus tay nabayag
ay dinngena nan maipanggep ken
siya isonga laydena ay mang-ila is-
nan kaskasdaaw ay ik-ikkana.
9 Adoado nan sinos-oot Herod
ngem egay polos sinmongsongbat si
Jesus.
10 Nan menkangangato ay papadi
ya nan men-is-isolo isnan linteg
et tinmakdegda ay mangpabasbasol
ken Jesus.
11 Dat saysayoten ya selselaten da
Herod ya nan sosoldadona si Jesus.
Dadat badowan siya is badon di ali
esadapay pasagongen ken Pilato.
12 Enggana isdi ay agew dat men-
gayyem da Herod ken Pilato dapay
ninbinbinosoda id kasin.

Nan Naibagaan Nan Mapateyan Jesus

Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Juan 18:39-19:16

13 Dat paayagan Pilato nan
menkangangato ay papadi ya nan
ib-ada ay menlelebbeng ay Judio ya
nan kaipoipogaw.
14 Danat kanan ken daida, “In-
dalomyo si tona ken sak-en ay
mangwani en ipangpangolona nan
ipogaw ay manggolo isnan gobilno.
Ngem sinomalyak ay iilaenyo et
maid nasokalak is ngawi ay mangi-
pabasbasolanyo ken siya.
15 Olay si Herod et maid
sinokalana is basolna tay in-
pasagongna siya ken dakami. Maid
basol tona is apedna kapateyan.
16 Ipasaplitko et kedeng esakpay
palobosan.”
17 Kinwanina di tay nan ogalida
et tinew-en isnan fiesta ay deey et
omipalobos nan gobilnadol is esay
balod.
18 Dat igig-iyaw nan kaipoipogaw
en, “Ipapateymo kayet siya. Tay si
Barabas nan kayatmi ay palobosam.”
19 Si Barabas et naibalod gapo
tay nin-golo id Jerusalem dapay nin-
patey.
20 Gapo tay kayten Pilato ay mangi-
palobos ken Jesus isonga nakikali
kasin ken daida
21 ngem in-giyawda kayet en,
“Pailansam isnan kros. Pailansam
isnan kros.”
22 Dat pitlowan Pilato ay mang-
wani ken daida, “Aytay? Ay ngan pay
di basolna? Maid getkek is inikkana
is gapo is kapateyana. Pasaplitko et
kedeng daket palobosan.”
23 Ngem am-amedda in-giyaw en
mailansa si Jesus isnan kros et
nangabakda.
24 Isonga dat tongpalen Pilato nan
laydenda.
25 Pinalobosana san nin-golo ya
ninpatey tay siya nan laydenda
danapay kanan en mapatey si Jesus
ay kaneg nan inbagada.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros

Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Juan 19:17-27

26 Inkaanda si Jesus ay omey
mangilansa isnan kros dadat sab-
aten nan esay lalaki ay si Simon ay
iCirene ay nagapo isnan ilit. Omey
koma id Jerusalem ngem inpapatida
ay mangipabolig isnan kros ken siya
dadat ipaonod ken Jesus.
27 Adoado nan ipogaw ay inmonod
ken Jesus et nan tap-in di bababai et
men-ag-agada gapo isnan seg-angda
ken siya.
28 Ngem dat sagongen Jesus daida
et kanana, “Dakayo ay bababain di
iJerusalem et adiyo ag-agaan sak-en
nodi nan aw-awakyo ya nan an-akyo
bawet nan agaanyo.
29 Tay awnit omdan nan timpo ay
menligat nan ipogaw isonga awnit
kananda en nagasat nan bababai
ay maid an-akda tay awnit maid
ilaenda is menligatan di an-akda.
30 Siya di gedan nan awnitda
mangwaniyan isnan bilbilig en gaw-
gawis no magday ta gab-onanda
daida gapo isnan palalo ay ligatda.

31 Tay no siya di nan ikkanda ken
sak-en ay maid basolna et awnit am-
amed nan ikkanda ken dakayo ay
managbasol," kinwanin Jesus.

32 Wada gedan nan dowa ay man-
gakew ay inbowegda ta mapateyda
ay maigisan ken Jesus.
33 Wada pay ay omdanda isnan
bilig ay makwani en ingit di toktok
wenno Calvary dadat ilansa si Jesus
isnan kros. Inlansada gedan san
dowa ay mangakew isnan krosda
et wada nan esa isnan makanawan
Jesus ya nan esa isnan makanigidna.
34 Dat kanan Jesus, "Ama,
pakawanem nan mang-ik-ikkan
isnan ngawi ken sak-en tay adida
getken nan ik-ikkanda." Daet men-
bobonot nan sosoldado esadapay
pigasen nan badon Jesus.

35 San kaipoipogaw et tomatakdegda
ay mangboyboya dapay saysayoten
nan aap-apon di Judio ay mang-
mangwani en, "Insalakana kano nan
tap-in di ipogaw. Isonga isalakana
koma abes nan awakna no tet-ewa
ay siya si Kristo ay inbaan Apo Dios."

36 Sinaysayot gedan nan sosol-
dado. Sinmag-enda ken Jesus et
agindaiidya is basi
37 dadapay kanan, "Isalakanmo
nan awakmo no sik-a tet-ewa nan
alin di Judio."
38 Kinwanida di tay wada nan
naisosolat isnan ngangatowena ay,
"Si tona nan alin di Judio."

39 San esa abes ay mangakew
ay nailansa et saysayotena si Jesus
ay mangmangwani, "Ay baken sik-
a si Kristo? Isalakanmo ngalod
nan awakmo dakat abes isalakan
dakami."
40 Ngem san ib-ana ay mangakew
et iniyawna san ib-ana ay mang-
wani, "Ay adika omegyat ken Apo
Dios? Nais-o tako am-in ay mados-
dosa
41 ngem lebbengna ay madosata
gapo isnan inikkanta. Ngem si tona
et maid ngawi is inikkana dapay
aped madosdosa."

42 Danat kanan ken Jesus, "Apo,
mangnenemnemka no awnitka
omali ay men-ali."
43 Dat kanan Jesus ken siya, "Iba-
gak ken sik-a, id wani ay agew
maitapika ken sak-en ay makigas-
gasing id daya."

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Juan 19:28-30

44 Kag-aw ay tinmenga nan agew
dat bomolinget nan batawa eng-
ganay inmalas tres isnan sedem.
45 Isnan Templo et nan mense-
lelede ay koltina ay manglilingeb is-
nan nasantowan ay kowalto et aped
nabisngat ay makadwa.
46 Dat ibiyad Jesus nan kalina,
"Ama, idyak nan ab-abiikko ken sik-
a." Osto ay kinwanina di dat maoyos
nan leng-agna.
47 Nan kapitan di sosoldado et in-
ilana san inommat dat mendayaw
ken Apo Dios ay mangwani, "Tet-ewa
obpay ay maid basol nan ipogaw ay
naay."
48 Inilan gedan san kaipoipogaw
ay inmey ninboya san inommat da-
dat somaa ay dadama nan seg-
angda.
49 Ngem am-in san iib-an Jesus ya
nan bababai ay naknakkey ken siya
enggana id Galilea et nataynanda tay
kayatda ay ilaen nan om-ommat.

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Juan 19:38-42

50-51 Wada nan am-ama ay kan-
gadan si Jose ay iyArimatea ay sakop
di Judea. Siya et gawis ay ipogaw tay
osto nan ik-ikkana et sedsed-ena nan
menlogiyan nan mentolayan Apo
Dios. Siya et esay ap-apon di Judio
ngem egay naitapi isnan ngawi ay
inik-ikkan nan iib-ana ken Jesus.
52 Inmey si Jose ken Pilato ay
mangdawat isnan awak Jesus.
53 Danat kaanen nan awak Je-
sus isnan krosna et bongonena is-
nan balo ay galot danat ippey isnan

nakakaongan ay bato ay egay kaos-
osal.
54 Nganngani ay magisbet isnan
Biyalnis et mensagana nan Judio tay
siya nan menlogiyan nan obayada
engganay magisbet kasin isnan
Sabado.
55 San bababai ay nang-on-onod
ken Jesus enggana id Galilea et in-
monodda ken Jose ta ilaenda nan
maipay-an nan awak Jesus.
56 Dadat somaa ay mangisagana
isnan lana ya nan menbango ay agas
ay awnitda iyapowap isnan awakna.
Inomdan nan obaya isonga dadat
omilleng tay siya nan bilin nan lin-
tegda.

24

Nan Kasin Natagowan Jesus
Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Juan 20:1-9

1 Wakgawakgat isnan Domingo dat
omey san bababai issan naipay-an
san awak Jesus et inkawitda nan
menbango ay agas.
2 Dinatnganda ay naolin nan bato
ay tangeb san naipay-an Jesus
3 isonga dadat songgep ngem maid
dinatnganda issan awakna.
4 Nasngangda isnan inommat dat
mawanada nan doway lalalaki ay
mensilsilang nan badoda.
5 Dadat menlokbob gapo isnan
dadama ay egyatda ngem dat kanan
san lalalaki ken daida en, “Aytay
dayon an-anapen nan natago isnan
kad-an di natey?
6 Maiwed si Jesus isna tay kasin
natago. Ay kinalingkinganyo din
inbagana ken dakayo isdin kad-ana
id Galilea en
7 siya ay Iyon-an Am-in di Ipogaw
et masapol ay maidya isnan manag-
basol et ilansada isnan kros ngem
dat kasin matago isnan maikatlo ay
agew?”
8 Ninemnem san bababai din inba-
gan Jesus
9 isonga dadat somaa et ibagada
issan simpoo ya esay pasolotna ya
san iib-ada san inommat.
10 Naay da san bababai ay nan-
gibaga isnan aapostolis issan inom-
mat, si Maria Magdalena, si Juana ya
si Maria ay inan Santiago ya nan tap-
ida ay bababai.
11 Ngem egay pinatin san aaposto-
lis daida tay kananda en waay baken
tet-ewa nan inbagada.
12 Ngem si Pedro et tinmagtag ay
omey issan naipay-an Jesus danat
osdongan et tet-ewa ay kedeng nan
galot is inilana. Dat somaa ay
mangnemnemnem isnan inommat.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Doway Pasolotna
Mar. 16:12-13

13 Issan deey met laeng ay agew
et mendad-aan nan dowa ay pasolot
Jesus ay omey isnan ili ay Emaus.
Waay nasolok ay simpoo ya esa
ay kilometro nan kaad-addawina id
Jerusalem.
14 Sodsodokenda nan am-in ay
inom-ommat ken Jesus.
15 Issan menkalkaliyanda dat
somag-en si Jesus et maiboweg ken
daida.
16 Inilada siya ngem egayda
nakaimaton.
17 Dat kanan Jesus ken daida,
“Ay ngan nan sodsodokenyo isnan
mendad-aananyo?” Dadat itakdeg et
maiila isnan angasda ay menseseg-
angda.
18 Nan esa ken daida ay kan-
gadan is Cleofas et kinwanina ken
Jesus, “Waay kedengka is mentetee
id Jerusalem is adi mangtek isnan
inom-ommat isdi isnan nadandan ay
agew.”
19 Dat sooten Jesus, “Ay ngan di
inom-ommat?” Dadat kanan, “San
inikkanda ken Jesus ay iNazaret.
Siya nan tet-ewa ay mamadton Apo
Dios tay inilan am-in nan ipogaw
nan panakabalina isnan kinagawis
nan insolsolona ya nan nakaskas-
daaw ay inik-ikkana.
20 Ngem nan menkangangato ay
papadi ya nan menlelebbeng isnan
ili tako et indalomda siya isnan go-
bilnadol dadat pailansa isnan kros.

21 Dapay kananmi en siya koma
nan mangisalakan id Israel. Owen,
et baken kedeng di. Id wani nan
maikatlo ay agew enggana isdin
nateyana.
22 Nan tap-in nan bababaimi et
tinaada dakami tay inmeyda issan
wakgawakgat issan naipay-an Jesus
23 ngem egayda kano dinatngan
nan awakna. Dadat mensagong ay
mangmangwani en ninpaila kano
nan aanghel ay nangwani en natago
siya.
24 Inmey gedan nan iib-ami issan
naipay-ana et pinaneknekanda ay
tet-ewa san kinwanin san bababai ay
egayda inila si Jesus."
25 Dat kanan Jesus ken daida, "Ay
apo, menkenteg nan toktokyo. Nali-
gat nan mangpatiyanyo isnan am-in
ay inbagbagan din mamadto.
26 Ay baken aya masapol ay menli-
gat si Kristo esapay omey id daya?"
27 Danat ibaga nan maipanggep
ken siya isnan naisolat id kasin ay
kalin Apo Dios enggana isnan liblon
Moses ya nan insolsolat din ma-
madto.
28 Inomdanda pay issan ili ay
omayanda dat itoloy Jesus ay men-
daan
29 ngem dadat ipakod siya ay
mangmangwani, "Omapaka isna
tay naay bomolinget." Isonga dat
makkey ken daida.
30 Wada pay ay manganda danat
alaen nan tinapay et men-iyaman
ken Apo Dios danat amasen et
idyana ken daida.
31 Dat kaneg natokaban nan
matada et imatonanda siya ngem dat
aped namanaid si Jesus.
32 Dadat men-asikwani en, "Tet-
ewa obpay ay siya si Jesus iso
gayam nga gawis nan nemnemta
issan daan issan nangibagbagaana
isnan maipanggep ken siya ay wada
isnan liblon Apo Dios."
33 Dadat ikakamo ay mensagong id
Jerusalem dadat datngan san simpoo
ya esay pasolot ya nan tap-ina ay
nadagop isdi
34 ay mangmangwani en, "Tet-ewa
obpay ay natago si Apo Jesus tay
ninpaila ken Simon."
35 Dat abes ibagan san dowa san
inommat issan daan ya san nangi-
matonanda ken Jesus issan nang-
amasana issan tinapay.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Tap-in Nan Papasolotna

Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Juan 20:19-23; Apos. 1:6-8

36 Daan ay sodsodokenda na ken
daida dat mawanada si Jesus et
kanana ken daida, "Somingpa nan
nemnemyo."
37 Dat dadama nan egyatda tay
kananda en ab-abiik Jesus nan
iilanda.
38 Ngem dat kanan Jesus ken daida,
"Dakayon omegyat ya mendowad-
owa no sak-en wenno bakenak?
39 Ilaenyo nan sikik ya adpak et
sak-en tet-ewa. Mangkappos kayo
tasiyay mapnek kayo. Tay nan ab-
abiik et maid awakna ya ingitna
ngem wada ken sak-en ay iilanyo."
40 Kinwanina di danapay ipaila
nan nalansaan ay adpana ya sikina.
41 Masmasdaawda ya men-
galalasingda ngem mendodowada
kayet isonga dat sooten Jesus, "Ay
waday makan isna?"
42 Dadat agtan is dinawkis ay ikan
43 danat isda dadapay iilaen.
44 Danat kanan ken daida, "Nan
nateyak ya nan natagowak kasin et
siya din inbagbagak isdin kawad-
ak ken dakayo. Tay masapol ay
matongpal am-in din naisolat ay
maipanggep ken sak-en isnan insolat
din si Moses ya din tap-in di mamad-
ton Apo Dios ya nan naisolat gedan
isnan liblo ay Salmo."
45 Danat ipalawag ken daida nan
naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ta
maawatanda
46 danat kanan, "Siya na nan naiso-
lat ay maipanggep ken sak-en, 'Mas-
apol ay menligat si Kristo esapay
matey dat matago isnan maikatlo ay
agew

47 isonga am-in ay mamati ken siya
dadapay ibabawi nan basbasolda et
pakawanen Apo Dios daida.' Mas-
apol ay maibagbaga nan naay gawis
ay damag isnan am-in ay il-ili isnan
batawa menlogi id isna Jerusalem.
48 Et dakayo ay nang-ila is dadi et
masapol ay dakayo nan mangibag-
baga en tet-ewa da tona.
49 Ngem sesed-enyo id Jerusalem
enggana ay dawatenyo nan panaka-
balin ay magapo id daya tay awnitak
ibaa nan Ispirito Santo ay inbagan
Amak."

Nan Naipangatowan Jesus Id Daya

Mar. 16:19-20; Apos. 1:9-11

50 Danat eyey nan papasolotna
id Betania danat ipangato nan
ledengna et bindisyonana daida.
51 Daan ay binbindisyonana daida
danat taynan daida et maipangato id
daya.
52 Dinaydayawda siya dadat so-
magong id Jerusalem ay dadama nan
gasingda.
53 Kanayon ay omeyda isnan Tem-
plo ay mendaydayaw ken Apo Dios.

Nan Gawis ay Damag ay Insolat Juan

Nan Maipanggep Isnan Insolat Juan

Nan naay ay insolat Juan et ipailana ay si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada ken Apo Dios esapay naboliw nan batawa dat menbalin is ipogaw et makitee isnan ipogaw isnan batawa. Intapin Juan nan gapo ay insolatna nan naay isnan nangibagana isnan menbasa en, "...nan naayda et naisolatda tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan Kristo ay Anak Apo Dios et gapo isnan pammatiyo et matagotago kayo ay eng-enggana." (20:31)

Nakwas ay inbagan Juan en si Jesus nan makwani en Kali ay nawawawawada danat ilogi ay mangibaga isnan inom-ommat isdin kad-an Jesus isna. Ibagana nan nateketeken ay nakaskasdaaw ay inik-ikkan Jesus ay mangipaila ay siya nan naikali ay mangisalakan ken datako danat ipagtek nan kayat ay kanan san kaskasdaaw isnan mangibagbagaana isnan sodsodok ya insolsolon Jesus. Insolat Juan gedan nan inkakan nan tap-ina ay namati ken Jesus dadat menbalin ay pasolotna dapay ligten nan tap-ina siya et adida patiyen. Isnan kapitolo 13 enggana isnan 17 et naibaga nan menkakadwaan da Jesus isnan papasolotna isdin labi esapay madpap ya nan inbagbagan Jesus ken daida issan deey ay labi ta mensaganada ya papipigsaenda nan nemnemda ay olay no ngan di ommat. Isnan kombosna et inbagan gedan Juan nan nadpapan Jesus ya nabistaana, nan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan ninpailaana isnan papasolotna isdin kasina natagowan.

Dalon inbagan Juan isnan naay ay insolatna nan maipanggep isnan biyag ay maid patenggana ay gon-oden tako no mamati tako ken Kristo. Et siya nan namnama nan am-in ay mangpati ay si Jesus nan daan ay omey ken Apo Dios, nan mangibagbaga isnan tet-ewa ya nan mang-ited is biyag. Nan naiitken ay insolat Juan et nan ad-ado ay inbagana maipanggep isnan nangidildiligan Jesus isnan sigod ay wada isnan insolsolona ay kaneg nan danom, makan, silaw, kalnilo, nan kaiw ya nan begasna, pagey ya nan tapina pay.

Nan wada isna

Nan logina 1:1-18
Si Juan ay Menbonbonyag ya nan damo ay papasolot Jesus 1:19-51
Nan nin-isolsolowan Jesus 2:1-12:50
Nan kad-an Jesus id Jerusalem esapay madpap 13:1-19:42
Nan kasin natagowan Jesus ya nan ninpailaana 20:1-31
Nan ninpailaan Jesus id Galilea 21:1-25

Si Jesus Nan Kali Ay Ninbalin Ay Ipogaw

1 Isdin loglogina ay esapay mawada nan batawa et nawawada nan Kali ay si Kristo et nawawada ken Apo Dios san Kali ya Dios gedan siya.
2 Owen, nawawada siya ken Apo Dios esapay mawada nan naboliw.
3 Inpaboliw Apo Dios ken siya nan am-in et maiwed nawada no egayna boliwen.
4 Magapo ken siya nan biyag ya siya nan mangtangtanggew isnan nemnem di ipogaw ay kaneg silaw.
5 Tatanggewan nan silaw nan menbolinget et adi polos makaabak nan bolinget isnan silaw.
6 Wada gedan nan inbaan Apo Dios ay kangadan is Juan.*

* **1:6** Si Juan ay naay et siya san menbonbonyag ay baken nan pasolot Jesus ay nangisolat isna.

7 Inmali ay mangipagtek issan
silaw tasiyay dengen am-in di
ipogaw dadat patiyen san silaw.
8 Baken si Juan san silaw ngem
inmali ay mangipagtek issan silaw
ay si Jesu Kristo.
9 Owen, siya nan tet-ewa ay silaw
ay inmali isnan batawa ay mang-
tanggew isnan am-in ay ipogaw.

10 Inmali san makwani en Kali is-
nan batawa et olay no naboliw gapo
ken siya et egay kayet inmatonan
nan ipogaw siya.
11 Inmali isnan osto ay ilina ngem
inadyan nan kailiyana siya.
12 Ngem wadada nan nangdawat
ya nangpati ken siya et daida nan
inagtana is kalintegan ay menbalin
ay an-ak Apo Dios.
13 Et baken kaneg nan ikkan nan
sin-asawa ay omanak is ikkanda ay
menbalin ay an-ak Apo Dios nodi
isnan kabaelana ay Amada.

14 San Kali et ninbalin is ipogaw
ay si Jesu Kristo dat makitee ken
dakami. Am-in ay kinkinwan-
ina et tet-ewa ya gawigawis nan
inik-ikkana ay nangipaila isnan
layadna. Inilami nan panakabalina
ay inidyan Amana ken siya ay
kedkedeng is Anakna.

15 Siya nan inpagtek Juan isdin
nangwaniyana en, "Si tona din in-
bagak ken dakayo en awnit wada
nan somosokat ken sak-en ay nan-
gatngato mo sak-en tay nawawada
esakpay mawada."

16 Gapo isnan dadama ay layadna
ken datako et id-id-idyana nan gawis
ken datako.
17 Nan linteg Apo Dios nan in-
pagtek din si Moses ngem nan in-
pagtek Jesu Kristo et nan kinatet-
ewan nan maipanggep ken Apo Dios
ya nan layadna ken datako.
18 Maiwed nakail-ila ken Apo Dios
nodi nan kedkedeng ay Anakna ay
makitetee ken Amana et siya nan
nangipagtek.

*Nan Inpagtek Juan Ay Menbon-
bonyag*
*Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luc. 3:1-
18*
19 Naay nan inommat isdin nangi-
pagtekan Juan isnan maipanggep
ken Jesus. Inbaan nan aap-apon di
Judio id Jerusalem nan papadi ya
nan iib-ada ay makwani en Levite ta
sootenda ken Juan no sino siya.
20 Dat songbatan Juan et ibagana
nan tet-ewa ay mangwani en, "Bak-
enak si Kristo ay inbaan Apo Dios."
21 Ngem dadat kayet sooten,
"Sinoka pay obpay? Ay sik-a din si
Elias ay mamadto ay kasin natago?"
"Bakenak," kinwanin Juan. "Ay sik-a
nan mamadto ay inbaan Apo Dios ay
sesed-enmi?" kinwanida. "Baken,"
kinwanin Juan.
22 Dadat kanan, "Ibagam ngalod
ken dakami no sinoka tay mas-
apol ay ibagami isnan nangbaa ken
dakami. Ay ngan pay nan pang-
wanim isnan awakmo?"
23 Dat kanan Juan, "Sak-en nan
mangtongpal isdin kinwanin Isaias
ay mamadto id kasikasin ay nang-
wani en,
'Wada isnan bilbilig nan mangibog-
bogaw en enkayo menletgen
nan daanen nan Apo tako ay
awnit omali.' "
24 Dat kayet sooten nan Fariseo
ay tap-in di inbaan nan aap-apon di
Judio en,
25 "Ngan nan kalebbengam ay
menbonbonyag no bakenka si
Kristo, si Elias ya no bakenka san
mamadto?"
26 Dat kanan Juan, "Ibonyagko nan
danom ngem wada nan naiddom
ken dakayo ay adiyo getgetken
27 et siya nan awnit mangsokat ken
sak-en. Et gapo isnan kawedwedana
et adiyak maibilang ay mangkaan
isnan olay sapatosna."
28 Inommat am-in dana id Betania
ay dedemangen di ginawang ay Jor-
dan ay menbonbonyagan Juan.

Si Jesus Nan Mangkaan Is Basol

29 Kawakgatana dat ilaen Juan si
Jesus ay somagsag-en danat kanan,
“Si todi nan mangkaan isnan bas-
basol di ipogaw isnan batawa gapo
isnan awnitna kateyan. Inyalin Apo
Dios siya ay kaneg kalnilo ay mapalti
ta kaanena nan basol.
30 Si todi san kinwanik en awnit
wada nan mangsokat ken sak-
en ay nangatngato mo sak-en tay
nawawada esakpay mawada.
31 Egayak gintek no sino siya ngem
inmaliyak ay mangibonbonyag is
danom tasiyay ipagtekko siya isnan
Judio.”
32-33 Danat kanan ay mangipagtek
isnan inommat, “Egayak gintek siya
ay sokod inbagan Apo Dios ay nan-
gibaa ken sak-en en, ‘Awnitmo ilaen
nan Ispirito Santo ay lomayog ay
pomatong isnan esay lalaki et siya
nan awnit mangibonbonyag isnan
Ispirito Santo.’ Et tinmet-ewa tay
inilak nan Ispirito Santo ay linmayog
ay nagapo id daya ay kaneg kalapati
dat pomatong ken Jesus.
34 Siya nan inilak isonga
ipaneknekko ken dakayo ay siya tet-
ewa nan Anak Apo Dios.”

Nan Inmon-ona Ay Papasolot Jesus

35 Kawakgatana kasin dat wada da
Juan ya nan dowa ay pasolotna
36 danat inenengneng si Jesus ay
lomaos danapay kanan, “Ilaenyo.
Si tona nan kalnilon Apo Dios
ay mangkaan isnan basbasol di
ipogaw.”
37 Dinngen pay san doway
pasolotna san kinwanina dadat
omonod ken Jesus.
38 Dat mensagong si Jesus et ilaena
daida ay omon-onod danat sooten,
“Ay waday ibagayo?” Dadat kanan,
“Rabbi, ay into nan menteteam?”
(Nan kanan nan Judio isnan rabbi et
mistolo.)
39 Danat kanan ken daida, “Akayo
ta entako ilaen.” Isonga dadat
makkey ken siya et enda ilaen nan
menteteana dadat makitetee ken
siya issan sedem engganay nagisbet.
40 San esa ken daida ay dowa et si
Andres ay besat Simon Pedro.
41 Dat ikakamon Andres ay mang-
anap ken Simon ta ibagana en,
“Dinas-anmi nan Mesias.” Nan kay-
atna ay kanan et dinas-anda si Kristo
ay sedsed-enda tay inbagan Apo Dios
en awnitna ibaa.
42 Dat bowegen Andres si Simon et
omeyda ken Jesus. Dat inengneng Je-
sus siya danat kanan, “Sik-a si Simon
ay anak Juan ngem menngadanmo
et nan Cefas.” (Nan ngadan ay naay
isnan kalin di Judio et paliso nan
kanana isnan ngadan ay Pedro ay
makwani en bato.)

Nan Namatiyan Abes Da Felipe Ken Natanael

43 Issan kawakgatana dat kanan
Jesus en omey isnan probinsiya ay
Galilea. Dinatngana si Felipe danat
kanan, “Makkeyka ken sak-en.”
44 Si Felipe et kailiyan da Andres
ken Pedro ay nagapo id Betsaida id
Galilea.
45 Dat anapen Felipe si Natanael
danat kanan, “Dinas-anmi nan
ipogaw ay insolat Moses isnan liblo
ay naisolatan nan linteg ya din
insolat din mamadto. Siya si Jesus
ay iNazaret ay anak Jose.”
46 “Ayke waday gawis is magapo id
Nazaret?” kinwanin Natanael. Dat
kanan Felipe, “Aka bawet ta enta
ilaen.”
47 Issan nang-ilaan Jesus ken
Natanael ay om-omey isnan kad-
ana danat kanan, “Naay di tet-
ewa ay Judio ay maid ngawi isnan
nemnemna.”
48 Dat sooten Natanael, “Ngan di
mangtekam ken sak-en?” Dat kanan
Jesus, “Inilak sik-a issan kad-am is-
san poon di kaiw esapay omey aya-
gan Felipe sik-a.”
49 Dat kanan Natanael, “Apo, sik-a
od nan Anak Apo Dios. Sik-a nan ali
ay sedsed-enmi isna id Israel.”
50 Dat kanan Jesus, “Ay nan ma-
matiyam et gapo tay inbagak en in-
ilak sik-a isnan poon di kaiw? Ngem

awnit wada pay nan ilaem ay kaskasdaaw mo nan naay.
51 Ibagak et tet-ewa ay awnityo ilaen ay matokaban id daya et omomey ya omal-ali nan aanghel Apo Dios ken sak-en ay makwani en Iyonan Am-in di Ipogaw."

2

Nan Danom Ay Ninbalin Is Tapey

1 Issan maikatlo ay agew et wada nan babayas id Cana ay sakop di Galilea. Wada si inan Jesus isdi
2 dapay nadkat gedan si Jesus ya san papasolotna.
3 Naamin pay nan tapey* dat kanan inan Jesus ken siya, "Naamin et nan tapeyda."
4 Dat kanan Jesus, "Ina, adi masapol ay ibagam nan ikkak. Egay pay omdan nan mang-ikkanak isnan inbilin Apo Dios."
5 Ngem dat ibagan inana isnan deeyday baa isdi en, "Tongpalenyo am-in nan ibagana ken dakayo."
6 Nan Judio et wada nan abigda isnan menboowanda isonga wada nan enem ay bolnay isdi ay maipaypayan di danom et waay limay boti nan malaon di esa.
7 Dat kanan Jesus issan deeyday baa, "Ponowenyo dana is danom." Dadat ponowen san deeyday bolnay
8 danat kanan, "Ala, gomaod kayo ta eyeyyo isnan apowen di baey ay naay." Siya di nan inikkanda.
9 Dat tamtaman san apowen di baey san danom ay ninbalin is tapey daet masdaaw tay gawigawis. Ngem adina getken nan nagapowana tay kedengda ay baa is mangtek tay daida nan nang-ala. Danat ayagan san lalaki ay binommey
10 et kanana, "Nan ogalin di ipogaw et nan kagawisan ay tapey nan iyapagda omon-ona isnan sangailida et no maamin nan kagawisan dadat iyapag nan kaasiyan. Ngem sik-a et apay nga inpaod-odim ay nangiyapag isnan kagawisan ay tapey?"
11 Nan naay inikkan Jesus id Cana ay esay ili id Galilea et siya nan damo ay kaskasdaaw ay inikkana ay nangipailaana isnan panakabalina dat omam-amed nan pammatin nan papasolotna ken siya.
12 Nakwas pay san babayas dat omey da Jesus ken da inana, nan bebsatna ya nan papasolotna id Capernaum dadat mentetee isdi isnan nadandan ay agew.

Nan Nangipabalaan Jesus Isnan Men-il-ilako Isnan Templo

Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luc. 19:45-46

13 Nganngani nan Fiestan di Linmaosan di Anghel ay mangnemneman di Judio isdin nangbadangan Apo Dios isdin alal-apoda id sangadom isonga inmey da Jesus id Jerusalem ay makifiesta.
14 Dadat omey isnan Templo et datnganda nan men-ilaklako is baka, kalnilo ya kalapati ay awnit mapalti ay iboyag nan ipogaw ken Apo Dios. Wada gedan isdi nan mensoksokat is siping.
15 Dat somalapid si Jesus is saplit et abowena am-in san bakbaka ya kakalnilo ta bomalada danapay tokangen nan lamisaan di mensoksokatanda is siping et maiwakat san sipingda.
16 Danat ibilin issan men-ilaklako is kalapati, "Ibalayo am-in dana. Ay inayan kayo pay, ay dakayon pabalinen ay pag-ilakowan nan baey Amak?"
17 Dat nemnemen san papasolotna nan naisolat ay kalin Apo Dios id kasin ay naay, "Apo Dios, dadama nan sakit di nemnemko tay adida polos paayen nan baeymo."
18 Gapo isnan inikkan Jesus isnan Templo dat kanan nan aap-apon di Judio, "Ngan di kaskasdaaw ay ikkam ta kail-ana ay waday kalintegam ay mang-ikkan isna?"

* **2:3** Nan tapey di Judio et nasapo isnan danom di obas ya kanegna nan ingel di tapey isna.

19 Dat kanan Jesus, “No bakasenyo
nan baey Apo Dios ay naay et
pasagongek kasin isnan tolo ay
agew.”
20 Dat kanan san deeyday Judio,
“Aykeka makasaad kasin isna is tolo
ay agew? Dapay epatpoo ya enem ay
tew-en nan nasaadan nan Templo ay
naay.”
21 Ngem nan baey Apo Dios ay
kankanan Jesus et nan awakna.
22 Isonga idi natey si Jesus dat
kasin matago et ninemnem san pa-
pasolotna ay tinmet-ewa nan kin-
wanina dadat patiyen nan naiso-
lat id kasin ay kalin Apo Dios ya
din inbagan Jesus isnan awnitna
katagowan.
23 Issan kawad-an Jesus id
Jerusalem ay makifiesta et adoado
nan mamati ken siya tay inilada nan
kaskasdaaw ay inik-ikkana.
24 Ngem getkena ay kolang
kayet nan pammatida ken siya tay
gegetkena nan kaipogawda
25 et adi masapol di waday mang-
itdo ken siya maipanggep isnan
ipogaw tay gegetkena nan nem-
nemda am-in.

3

Si Jesus Ya Si Nikodemo

1 Wada nan esay ap-apon di Judio
ay Fariseo ay kangadan is Nikodemo.
2 Isnan esay labi inmey ken Je-
sus et kanana, “Apo, getkenmi ay si
Apo Dios nan nangibaa ken sik-a ay
mangisolo ken dakami tay maiwed
makaikkan isnan kaskasdaaw ay ik-
ikkam malaksig no wada si Apo Dios
ken siya.”
3 Dat kanan Jesus, “Tet-etet-ewa
nan ibagak ken sik-a, maiwed
makasgep isnan mentolayan Apo
Dios no adi maiyanak kasin.”
4 Dat kanan Nikodemo, “Ayke ma-
balin ay maiyanak kasin nan ipogaw
ay naeteng? Ay daan di songgepana
isnan eges inana esapay bomala
kasin?”
5 Dat kanan kasin Jesus, “Ibagak
ken sik-a nan tet-ewa, adi mabalin
ay maitapi nan ipogaw isnan mento-
layan Apo Dios no adida maiyanak
isnan danom ya Ispirito Santo.
6 Nan iyanak nan ipogaw et awa-
tena nan nangiyanak ken siya ay
ipogaw. Et nan ipogaw ay iyanak
nan Ispirito Santo et awatena abes
nan nangiyanak ken siya ay Ispirito
Santo isonga menbalinda ay an-ak
Apo Dios.
7 Isonga adika masdaaw no ibagak
en masapol ay maiyanak kayo kasin.
8 Kaneg nan dagem et adi kaila
ngem menpoypoyopoy isnan lay-
laydena. Dedengngem nan ngen-
gena ngem adim getken nan ma-
gapgapowana ya nan omay-ayana.
Siya na nan kaneg nan am-in ay
maiyanak isnan Ispirito Santo.”
9 “Intoy ikakkana?” sinoot
Nikodemo.
10 Dat kanan Jesus, “Esaka ay nan-
gato ay mangisolsolo ken datako ay
Judio dakapay adi getken na?
11 Ibagbagak met nan tet-ewa ay
getkek ya inilak ngem adiyo kayet
patiyen nan kankanak.
12 Inpagtekko nan maipanggep is-
nan wada isnan batawa ngem adiyo
patiyen. Intoy ikkanyo ngalod ay
mangpati no ibagak ken dakayo nan
maipanggep isnan wada id daya?
13 Maiwed ipogaw is in-inmey id
daya ay makaibaga isnan wada isdi
nodi kedengak ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw tay nagapowak id daya.
14 Et awnitak maipangato ay Iyon-
an Am-in di Ipogaw ay kaneg din
inikkan din si Moses ay nangi-
lansa isnan sinang-oweg isnan sokod
danat ipangato isnan kad-anda is-
san bilbilig* tay masapol ay awnitak
mailansa abes esakpay maipangato

* **3:14** Isdin kad-an di Judio isnan bilbilig et binmasolda isonga inpaeyey Apo Dios nan kaoweoweg ay mangketeb ken daida ta mateyda. Ngem idi inbabawida san basolda, inbagan Apo Dios ken Moses en somapo is sinang-oweg ay gading ta mailansa isnan sokod danat ipangato et am-in ay mang-ila isdi et matagoda olay naketbanda.

15 tasiyay am-in ay mamati ken
sak-en et matagotagoda ay eng-
enggana ken Apo Dios." Siya di nan
kinwanin Jesus.
16 Gapo tay dadama nan layad
Apo Dios isnan ipogaw isnan batawa
et inpaiyalina nan kedkedeng ay
Anakna tasiyay am-in ay mamati
ken siya et adida kadosdosa nodi
matagotagoda ken Apo Dios.
17 Tay egay inbaan Apo Dios nan
Anakna ay mangpabasol ken datako
ay ipogaw nodi ta isalakana datako
18 tay am-in ay mamati isnan
Anakna et adida madosa ngem nan
adi mamati et awnit madosada is
maid patenggana tay adida patiyen
nan kedkedeng ay Anak Apo Dios.
19 Nan kapabasolanda et inmali
nan silaw isnan batawa ngem
pawedwed-en kayet nan ipogaw nan
menbolinget mo nan menpat-a gapo
isnan ngawi ay ik-ikkanda.
20 Tay adyan nan mang-ik-ikkan
is ngawi nan menpat-a isonga adida
somag-en isnan silaw tay adida lay-
den ay maila nan ik-ikkanda.
21 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan
gawis et somag-enda isnan silaw
tasiyay ipailada ay si Apo Dios nan
mangbadbadang isnan gawis ay ik-
ikkanda.

Nan Pangwanin Juan Ken Jesus

22 Nakwas pay di dat omey si Jesus
ya nan papasolotna isnan tap-in di ili
isnan probinsiya ay Judea. Ninteeda
isdi isnan nadandan ay agew et men-
bonbonyagda.
23 Si Juan et menbonbonyag abes
id Enon ay sag-en di Salim tay
adoado nan danom isdi. Men-
inonod nan ipogaw ay omey ken siya
danat bonyagan daida.
24 Egay pay naibalod si Juan issan
deey ay menbonbonyagana.
25 Issan esay agew et wada nan in-
mey ay nakisongbat isnan papasolot
Juan maipanggep isnan bonyag ay
kakaanan di basol.
26 Isonga dadat omey ken Juan
et kananda, "Apo, din ib-am issan
demang di ginawang ay Jordan ay
inbagam ken dakami et menbon-
bonyag id wani et siya nan omay-
ayan am-in nan kaipoipogaw isonga
atiatik nan omal-ali isna."
27 Dat kanan Juan, "Adi mensakit
nan nemnemko olay no atiatik nan
omali isna tay si Apo Dios nan mang-
idya isnan kalebbengan di ipogaw ay
ikkan.
28 Dakayo met laeng nan mang-
paneknek isdin kinwanik en bak-
enak si Kristo nodi inbaan Apo
Dios sak-en ay mangipagtek ken siya
tasiyay mamatida ken siya.
29 Nan kaidiligana et kaneg nan
mangisagana is omasawaan nan
gayyemna. No omey nan lalaki is-
nan babai ay asawaena et dadama
nan gasing nan gayyemna tay men-
asawada tet-ewa. Et siya nan
kanegko abes ay nangisagana isnan
omaliyan Jesus isonga dadama nan
gasingko tay inmali et siya.
30 Et siya nan masapol ay
maipawedweda dakpay maipababa."

Nan Magapo Id Daya Nan Kanga-towan

31 Nan magapo isnan batawa et
ibatawa isonga nan getkena et nan
maipanggep isnan batawa ngem nan
magapo id daya et siya nan kanga-
towan isnan am-in.
32 Ibagbagana nan inil-ilana ya
nan dindinngena ngem atiatik nan
mangpati isnan kankanana olay no
siya nan kangatowan.
33 Ngem nan mangidnge isnan
ibagbagana et paneknekana ay tet-
ewa nan kankanan Apo Dios.
34 Tay si Jesu Kristo ay inbaan Apo
Dios et kankanana nan kalin Apo
Dios tay inidyan Apo Dios nan am-in
ay panakabalin di Ispirito Santo ken
siya.
35 Si Apo Dios et laylaydena nan
Anakna isonga inidyana nan kabae-
lana ta makigad isnan am-in.
36 Nan mamati isnan Anakna et
matagotago ken Apo Dios ngem nan
adi mamati et adi matagotago nodi
dosaen Apo Dios ay eng-enggana.

4

Si Jesus Ya Nan Babai Ay iSamaria

1 Nan Fariseo et mamaslatda issan
nangdenganda ay adoado nan om-
omey ken Jesus ay menpabonyag ay
amed ad-ado mo nan om-omey ken
Juan.
2 (Ngem nan kinatet-ewana et egay
ninbonbonyag si Jesus nodi kedeng
nan papasolotna.)
3 Idi gintek da Jesus ay mamaslat
nan Fariseo dadat komaan id Judea
et somagongda id Galilea
4 et nan daanda ay omey et isnan
probinsiya ay Samaria.

5-6 Kag-aw nan inomdananda id
Sicar ay esay ili id Samaria ay sag-en
di om-a ay inpatawid din si Jacob ken
Jose ay anakna id sang-adom. Wada
gedan isdi nan bobon din si Jacob.
Nabbay si Jesus ay nindad-aan dat
omey tomokdo isdi
7-8 dapay omey san papasolotna
isnan ili ay lomako is kanenda.

Dat wada nan somakdo ay babai
ay iSamaria dat kanan Jesus ken
siya, "Omyalika kad is inomek."
9 Nasdaaw san babai issan kin-
wanin Jesus tay nan Judio et
aamisenda nan iSamaria isonga
danat kanan, "Judioka dakapay
aped makiin-inom ken sak-en ay
iSamaria?"
10 Dat kanan Jesus, "No getkem
koma nan idyan Apo Dios ya no
sinowak ay mangmangwani en pain-
omem et ibagam koma tapno agtak
sik-a isnan danom ay mang-idya is
biyag."
11 Dat kanan san babai, "Apo, maid
met igaodmo dapay adaadaem nan
naay ay bobon. Ay intoy apedmo
mang-alaan is danom ay mang-idya
is biyag?
12 Inpatawid din alapo tako ay si
Jacob nan naay bobon. Siya na
nan sakdowanda isdin an-akna ya
nan inmin-inoman din talakena. Ay
kanam en nangatngatoka mo din si
Jacob?"
13 Ngem dat kanan Jesus, "Nan
mang-inom isnan danom ay naay et
maewew kasin
14 ngem nan mang-inom isnan
idyak ay danom et adi kaew-ewew.
Tay nan danom ay idyak et menbalin
ay kaneg balaan ay adi katkatdok
isnan awakna ay mang-idya ken siya
is biyag ay eng-enggana."
15 Dat kanan san babai, "Apo,
iyalim ngalod nan sanay danom
tasiyay adiyak kasin maew-ewew ya
mabmabbay ay somakdo isna."
16 Dat kanan Jesus, "Enka ayagan si
asawam dakayot omali isna."
17 Dat kanan san babai, "Dapay
maid asawak." Dat kanan Jesus, "Tet-
ewa nan inbagam ay maid asawam.
18 Namin limaka ay nakias-asawa
et nan lalaki ay ibabaeymo id wani
et bakenmo asawa. Tet-ewa nan
inbagam."
19 Dat kanan san babai, "Apo, ma-
madtoka obpay.
20 Ay into ngalod nan osto ay
mangdayawan tako ken Apo Dios?
Tay nan bilig ay naay nan nangday-
dayawan di alal-apomi ay iSamaria
ken siya ngem dakayo et kananyo
en id Jerusalem nan kadayawan Apo
Dios et kedeng."
21 Dat kanan Jesus, "Patiyem nan
kanak, awnit omdan nan timpo ay
baken nan bilig ay naay ya baken
gedan id Jerusalem is mangday-
dayawan nan ipogaw ken Apo Dios
ay Ama.
22 Dakayo ay iSamaria et adiyo
getken no sino nan daydayawenyo
ngem dakami ay Judio et getkenmi
nan daydayawenmi tay nagapo is-
nan Judio nan awnit mangisalakan.
23 Ngem inomdan nan timpo ay
nan ikkan nan tet-ewa ay mang-
dayaw ken Apo Dios et dayawenda
ay ostoosto isnan nemnemda ya is-
nan tet-etet-ewa ay pammatida tay
si Apo Dios ay Ama et siya di nan
laydena ay ikkan di mangdayaw ken
siya.
24 Si Apo Dios et manakabalin ay
adi kaila isonga olay no intoy kad-

am et wada siya isonga masapol ay
dayawenda siya isnan kinatet-ewa
ya isnan osto ay nemnemda."
25 Dat kanan san babai, "Getkek ay
awnit omali nan Mesias ay makwani
en Kristo et awnit ipagtekna nan am-
in ken datako."
26 Dat kanan Jesus, "Nan
kankanam ay awnit omali et sak-en
ay makikalkali ken sik-a."

Nan Dinmatngan Nan Papasolot Jesus

27 Daan ay makikalkali si Jesus
dat domateng san papasolotna et
nasdaawda tay dinatnganda siya ay
makitoytoya isnan babai. Ngem
maid makasoot no ngan di masapol
san babai ya dan aped makitoytoya
ken siya.
28 Dat taynan san babai nan kalam-
bana et somagong isnan ili danat
kanan isnan kakailiyana,
29 "Akayo pod ta entako ilaen nan
lalaki ay nangibaga isnan am-in ay
inik-ikkak. Ay baken ngen siya di
nan Kristo?"
30 Isonga dadat menlobwat ay
omey issan kad-an Jesus.
31 Issan kinmaanan san babai is-
nan kad-an da Jesus dat kanan san
papasolotna ken siya, "Apo, aka ta
manganka od."
32 Ngem danat kanan, "Wada nan
kanek ay adiyo getken."
33 Dat men-asikwani san papa-
solotna, "Ay wada ngen di nangyali
is kanena?"
34 Dat kanan Jesus, "Nan kanek
et nan mangtongpalak isnan layden
nan nangibaa ken sak-en ya nan
mangkewasak isnan ipaoblana.
35 Olay kananyo en epat pay ay
bowan esapay aani ngem ibagak
ken dakayo en mentamaang kayo
et ilaenyo nan ado ay egay mamati
ken Apo Dios tay kanegda pagey ay
maani et.
36 Dakayo ay mangisolsolo id wani
nan kaneg nan men-ani et malag-
bowan kayo tay togopenyo nan
nabgasan tapno waday biyagda ay
maid patenggana. Nan nin-isolo
id kasin et daida nan nintoned
isonga maigiddanda ay makigasing
ken dakayo ay men-ani.
37 Tay tet-ewa nan pangwanida id
kasin en teken nan mentoned ya
teken nan men-ani.
38 Ibaak dakayo ay men-ani is-
nan egayyo ninbannogan. Teken
nan nangibannog ngem makilak-am
kayo isnan ninbannoganda."

Nan Namatiyan Nan iSamaria Ken Jesus

39 Adoado ay iSamaria nan namati
ken Jesus issan deey ay ili gapo isnan
nangwaniyan san babai en, "Inba-
gana ken sak-en nan am-in ay inik-
ikkak."
40 Isonga inmeyda ken Jesus da-
dat ipapati ay makitee da Jesus ken
daida dadat makitee is doway agew
41 et adoado pay nan namati ken
siya gapo isnan insolsolona.
42 Kinwanida issan babai, "Ma-
mati kami et baken gapo isnan
inbagam nodi tay dinngemi abes
nan kankanana et getkenmi ay siya
tet-ewa nan mangisalakan isnan
ipogaw isnan batawa tay idyana nan
biyag ay maid patenggana."

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Anak Di Opisyal

43 Nakwas nan doway agew dat ko-
maan da Jesus id Samaria et omeyda
isnan probinsiya ay Galilea.
44 Id kasin kinwanin Jesus en,
"Nan mamadto et adi maipateg isnan
ilina,"
45 ngem issan inomdanda id
Galilea ay nasiknana dat dayawen
obpay nan kailiyana siya tay issan
inmayanda id Jerusalem issan
Fiestan di Linmaosan di Anghel et
inilada am-in nan inik-ikkana.
46 Dat omey da Jesus id Cana ay
esay ili id Galilea ay din nangipa-
balinana is tapey nan danom. Id
Capernaum et wada nan opisyal ay
masaksakit nan anakna ay lalaki.
47 Dinngena ay wada si Jesus id
Galilea ay nagapo id Judea isonga
dat omey menseg-ang ken siya ta

ena koma pagawisen nan anakna ay
matmatey.
48 Ngem dat kanan Jesus, “Ay adi
kayo mamati no maid ilaenyo is
kaskasdaaw?”
49 Dat kanan san opisyal, “Apo,
pangaasim ta enta esapay matey nan
anakko.”
50 Dat kanan Jesus, “Somaaka tay
ginmawis nan anakmo.”

Pinatin san opisyal san inbagan
Jesus dat somaa.
51 Issan kawakgatana ay egay
kayet omdan dat sab-aten nan baana
ay mangibaga en ginmawis nan
anakna.
52 Danat sooten no tongona
nan ginmawisana dadat kanan
en, “Nabaew nan podotna issan
nakwasan di kakan isnan kag-aw id
kob-a.”
53 Nasdaaw siya tay ninemnemna
ay siya di san osto ay nangwaniyan
Jesus ken siya en, “Ginmawis nan
anakmo.” Isonga dadat mamati ay
sinbaey ken Jesus.

54 Siya na nan maikadwa ay
kaskasdaaw ay inikkan Jesus id
Galilea isnan nagapowana id Judea.

5

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Masakit Dapay Obaya

1 Nakwas pay di dat fiestan di Judio
id Jerusalem isonga dat omey si Jesus
ay makifiesta.
2 Wada nan pag-emsan isdi ay ng-
inadnan di Judio is Betsaida isnan
sag-en di segpan nan kakalnilo. Is-
nan bengetna et wada nan limay
bawi
3 ay mangipodpodanan nan
adoado ay masaksakit ay kollaw,
pilay ya nan napalalais (tay sedsed-
enda nan menkiwiyan nan danom
4 tay mamin ado kano ay lomayog
isnan pag-emsan nan esay anghel
et pakiwiyena nan danom et nan
omon-ona ay manggatin isnan pag-
emsan et gomawis kano nan kom-
polmi ay sakitna.)

5 Wada isdi nan lalaki ay
nasasasakit is tolompoo ya wao ay
tew-en.
6 Issan nang-ilaan Jesus ken siya
ay nangipopodan isdi et gintekna ay
nabayag ay nasasakit isonga danat
kanan, “Ay laydem ay gomawis?”
7 Dat kanan san masaksakit, “Apo,
maiwed od mangippey ken sak-en
isnan pag-emsan no menkiwi nan
danom tay no kanak en omeyak dat
wada et nan epdas inmey.”
8 Dat kanan Jesus, “Bomangonka.
Alaem nan abekmo ta mendaanka.”
9 Dat maganawis san mensakit
danat alaen nan abekna et mendaan
et.

Sinabado ay obayan di Judio et
issan agew ay deey et Sabado
10 isonga kinwanin nan aap-apon
di Judio issan lalaki ay ginmawis,
“Obaya id wani et lawaen nan lin-
teg tako nan mangaawitam isnan
abekmo.”
11 Danat kanan, “Dapay inbagan
san ipogaw ay nangipagawis ken
sak-en en alaek nan abekko ta men-
daanak.”
12 Dadat sooten ken siya, “Ay sino
nan ipogaw ay sana ay nangwani
issa?”
13 Ngem adi getken san lalaki san
nangipagawis ken siya tay adoado
nan ipogaw et kinmaan si Jesus ay
egayda getken.
14 Maaw-awni pay dat anapen Je-
sus san lalaki ay deey danat datngan
siya isnan Templo danat kanan,
“Ilam, ginmawiska et. Adika bomas-
basol kasin modatya waday ommat
ken sik-a is am-am-amed ngawi.”
15 Dat komaan san lalaki et ena
ibaga issan aap-apon di Judio en si
Jesus obpay nan nangipagawis isnan
sakitna.
16 Gapo isnan naay et kaliligetda
si Jesus tay inpagawisna nan masak-
sakit isnan obaya.
17 Issan nang-ilaan pay Jesus ken
daida danat kanan en, “Nan kananyo
et no obaya datakot adi men-obla.
Ngem si Apo Dios ay Amak, et ad-
ina isalsaldeng ay mang-ay-ayowan

isnan ipogaw olay no obaya isonga
masapol ay kaneg todi abes nan
ikkak."
18 Isnan kinwanina ay naay et am-
amed ginmege nan aap-apon di Ju-
dio ay mangwani en mangpatey ken
siya tay baken kedeng di egayna
nangtongpalan isnan lintegda isnan
obaya nodi iyis-isona nan awakna
ken Apo Dios ay mangwani en
Amana siya.

Nan Kalebbengan Jesus

19 Isonga dat kanan Jesus ken
daida en, "Ibagak nan tet-ewa ken
dakayo, sak-en ay Anak Apo Dios
et maiwed mabalinko is ikkan no
makekedengak nodi ikkak et kedeng
nan ilaek ay ik-ikkan Ama. Tay am-
in ay ik-ikkan Ama et siya abes nan
ik-ikkak.
20 Tay si Ama et laylaydena sak-
en ay Anakna isonga ipailana ken
sak-en nan am-in ay ik-ikkana et
awnitna ipaikkan ken sak-en nan
am-amed kaskasdaaw no da tona
isonga awnit kayo masdaaw.
21 Si Ama et tagowena nan natey
et siya abes nan ikkak ay Anakna tay
agtak is biyag nan laydek ay agtan.
22 Tay baken si Ama is mangbanag
isnan ipogaw nodi inyalina ken sak-
en ay Anakna nan kalebbengak ay
mangbanag isnan ipogaw
23 tasiyay dayawenda am-in sak-
en ay Anakna ay kaneg nan panang-
dayawda ken Ama. Nan adi mang-
pateg ken sak-en et adina gedan pat-
gen si Ama ay nangibaa ken sak-en."
24 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Ibagak nan tet-ewa, am-in ay
mangidnge isnan ibagbagak ya
mamati isnan nangibaa ken sak-en
et matagotago ay eng-enggana ya
adi kadosdosa. Napakawan et nan
basbasolna isonga makitetee ken
Apo Dios ay eng-enggana.
25 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo
et kaneg nan natey nan kaipoipogaw
tay maisisiyanda ken Apo Dios ngem
enggana id wani et dengngenda nan
kalik ay Anakna et nan mangidnge et
awnit matagotagoda.
26 Tay si Ama nan kagapowan di
biyag isonga inyalina nan kalebben-
gak ay mang-idya gedan is biyag.
27 Inyalina gedan nan kalebben-
gak ay mangbanag isnan ipogaw tay
sak-en nan Iyon-an Am-in di Ipogaw.
28 Adi kayo masdaaw isnan inba-
gak tay awnit omdan nan timpo ay
am-in ay natey et dengngenda nan
kalik
29 et awnitda bomala isnan naipay-
anda. Am-in ay gawis nan inik-
ikkanda et awnit matagotagoda ay
eng-enggana ken Apo Dios ngem nan
ngawi nan inik-ikkanda et awnit
maid patenggan nan dosada."

Si Amana Nan Mangpaneknek Ken Jesus

30 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"No makekedengak et maiwed
maikkak isonga kedeng nan ibagan
Ama ken sak-en is banagek. Osto
nan ikkak ay mangbanag isnan
ipogaw tay baken nan laylaydek is
ik-ikkak nodi kedeng nan layden
Ama ay nangibaa ken sak-en.
31 No sak-en met laeng nan mang-
panpaneknek isnan awakko et waay
baken kapapati nan kankanak.
32 Ngem si Ama nan mang-
paneknek ken sak-en et getkek ay tet-
ewa nan ibagana maipanggep ken
sak-en.
33 Wadada nan inbaayo ay inmey
ken Juan et inbagana nan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en.
34 Adiyak od masapol di ipogaw
is mangpaneknek ken sak-en ngem
apedko ipanemnem ken dakayo din
inbagan Juan tasiyay mamati kayo
koma daket agtan dakayo is biyag ay
eng-enggana ken Apo Dios.
35 Si Juan et siya nan kaneg silaw
ay menbidbidang tay tangtangge-
wana nan nemnem di ipogaw ngem
apedyo ginanas is sin-awyan nan
insolsolona.
36 Ngem wada nan mangpaneknek
ken sak-en ay am-am-amed no si
Juan. Nan naayday ik-ikkak ay
ipaik-ikkan Ama et siya nan mang-
paneknek isnan maipanggep ken

sak-en ya mangipaila gedan ay si
Ama nan nangibaa ken sak-en.
37 Isonga si Ama ay nangibaa ken
sak-en et siya gedan nan nangibaga
isnan maipanggep ken sak-en ngem
egayyo dindinnge nan kalina ya
egayyo gedan inil-ila nan kanegna
38 ya adiyo ipateg nan inbagana
tay adiyo patiyen sak-en ay inbaana.
39 Solsolowenyo nan kalin Apo
Dios ay naisolat id kasin isnan
liblo tay kananyo en no siya nan
patiyenyo et matagotago kayo ay
eng-enggana dapay sak-en nan
kankanan san liblo.
40 Ngem dayon ngalod adyan ay
mamati ken sak-en tapno matago-
tago kayo ay eng-enggana?
41 Adiyak masapol nan dayaw di
ipogaw
42 tay getkek nan gapo ay mang-
adyanyo ken sak-en. Owen, tay mai-
wed layadyo ken Apo Dios.
43 Inmaliyak gapo isnan kalebben-
gan Ama ngem mang-adi kayo.
Ngem no waday aped omali is
teken ay wada nan kabaelana ay
egay inbaan Apo Dios et siya nan
dawatenyo.
44 Ayke kayo od mamati? Tay
laydenyo ay mendindinayaw ngem
adyanyo ay mang-ikkan is gawis
tasiyay dayawen nan kedkedeng ay
Dios ay si Apo Dios dakayo.
45 Ngem adiyo kanan en sak-en
nan awnit mangpabasol ken dakayo
ken Ama tay nan awnit mangpabasol
ken dakayo et nan insolat din si
Moses ay nangitalkanyo isnan nam-
namayo ay maisalakan.
46 Tay no pinatpatiyo din si Moses
et patiyenyo abes sak-en tay din inso-
lat Moses et sak-en nan kankanana.
47 Ngem gapo tay adiyo patiyen
nan insolsolatna, intoy ikkanyo ay
mangpati isnan ibagbagak?" kin-
wanin Jesus.

6

Nan Nangpakanan Jesus Isnan Limay Libo Ay Ipogaw

Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luc. 9:10-17

1 Nallos nan kaat ay agew dat
gedangen da Jesus nan baybay ay
Galilea ay makwani gedan en bay-
bay ay Tiberias.
2 Adoado nan ipogaw ay nang-
onod ken siya gapo tay inilada nan
kaskasdaaw ay inik-ikkana issan
nangipagawisana isnan masaksakit.
3 Tinmikid si Jesus ya nan papa-
solotna isnan bilig dadat tomokdo.
4 Issan deey ay timpo et nganngani
nan kapatgan ay fiestan di Judio ay
makwani en Linmaosan di Anghel.
5 Nintamaang si Jesus danat ilaen
nan kaipoipogaw ay om-omey is-
nan kad-ana isonga danat kanan ken
Felipe, "Ay into ngen lomakowan
tako is kanen am-in nan ipogaw ay
naayda?"
6 Getken Jesus nan awnitna ikkan
ngem apedna kinwani di ta ilaena no
ngan nan ikkan Felipe.
7 Dat kanan Felipe, "Isnan kaad-
adoda et adi omanay nan kaat ay
gasot ay pisos is mailako is tinapay
ay kanenda olay no sin-at-ikenda ay
mangpigpigas."
8 Dat kanan nan esay pasolotna ay
si Andres ay besat Simon Pedro,
9 "Wada nan esay baballo ay
kabaon is limay tinapay ya doway
ikan. Ngem ayke omanay di isnan
naayda ay kaipoipogaw?"
10 Dat kanan Jesus, "Kadya pa-
tokdowenyo daida." Isonga dat
tomokdo am-in san ipogaw isnan
kaloglogaman isdi et waay limay libo
nan lalalaki ay egay kaibilang nan
bababai ya nan oongong-a.
11 Dat alan Jesus nan deeyday tina-
pay et men-iyaman ken Apo Dios
danat ipawatwat isnan adoado ay
tinmokdo. Siya di gedan nan inkana
issan ikan et nanganda engganay
nabsogda.
12 Idi nabsogda am-in danat kanan
isnan papasolotna, "Togopenyo nan
binay-an ta maid makawas."
13 Isonga dadat togopen am-in san
binay-anda issan limay tinapay et
napno nan simpoo ya dowa ay lowa.

14 Issan nang-ilaan san kaipoi-
pogaw issan kaskasdaaw ay inikkan
Jesus dadat kanan, “Waay siya na
nan tet-ewa ay mamadto ay inbaan
Apo Dios isnan batawa.”
15 Gintek Jesus ay ipapatida ay
mang-ala ken siya ta menbalinenda
ay alida isonga dat makekedeng ay
omey isnan bilig.

Nan Nindaanan Jesus Isnan Oson Di Danom
Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52

16 Nagisbet pay dat lomayog san
papasolotna issan baybay.
17 Nalabi et dapay maid kayet
si Jesus isnan kad-anda isonga da-
dat menlogan isnan bangka et men-
gedangda koma ay omey id Caper-
naum
18 ngem dat domateng nan napigsa
ay dagem et mendalloyon.
19 Idi lima wenno enem ay kilo-
metro nan nallosanda dadat ilaen si
Jesus ay mendad-aan isnan danom
ay omey isnan bangka daet palalo
nan egyatda.
20 Ngem dat komali si Jesus ay
mangwani en, “Adi kayo omegyat tay
sak-en na.”
21 Dadat men-galalasing ay mangi-
palogan ken siya isnan bangka dadat
maanedan isnan omayanda.
22-24 Issan kawakgatana et wada
kayet nan adoado ay ipogaw issan
kad-an san nin-iyamanan Jesus ay
nangananda is tinapay. Kananda en
waay wada kayet si Jesus isdi tay
inilada ay es-esang ay bangka nan
ninloganan nan papasolotna dapay
egay nakilogan si Jesus. Ngem idi in-
ilada ay maiwed si Jesus wenno san
papasolotna isdi dadat et menlogan
isnan bangka tay wada nan tap-in di
bangka ay nagapo id Tiberias dadat
omey anapen siya id Capernaum.

Si Jesus Nan Kaneg Makan Ay Mang-idya Is Biyag

25 Issan nangdatnganan san
kaipoipogaw ken Jesus issan demang
di baybay dadat kanan ken siya,
“Apo, ay tongona nan inmaliyam
isna?”
26 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken
dakayo nan tet-ewa et mang-an-
anap kayo gapo tay napnek kayo
isnan tinapay ay kinanyo ay baken
gapo tay naawatanyo nan kayat ay
kanan nan kaskasdaaw ay inpailak
ken dakayo.
27 Adi kayo koma aped menligligat
gapo isnan makan ay adi menbayag
nodi anapenyo nan makan ay mang-
ited isnan biyag ay maid pateng-
gana. Sak-en ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw nan mang-idya ken dakayo
isnan makan ay naay tay si Apo
Dios ay Amak nan nangyali isnan
kalebbengak.”
28 Isonga dadat sooten, “Ngan pay
nan ikkanmi ay mangtongpal isnan
kayat Apo Dios?”
29 Dat kanan Jesus, “Siya na
nan layden Apo Dios ay ikkanyo,
patiyenyo sak-en tay sak-en nan
inbaana.”
30 Dadat kanan, “Ngan ngalod di
kaskasdaaw is ipailam tasiyay ma-
mati kami ken sik-a? Ay ngan nan
ikkam?
31 Tay din si Moses et pinakana din
alal-apo tako isnan bilbilig is makan
ay makwani en manna tay kanan
nan naisolat id kasin ay kalin Apo
Dios en, ‘Inagtana daida is makan ay
nagapo id daya.’ ”
32 Dat kanan Jesus, “Ibagak ken
dakayo nan tet-ewa, baken si Moses
is nang-idya isnan makan ay nagapo
id daya nodi si Amak tay siya nan
mang-idya isnan tet-ewa ay makan
ay magapo id daya.
33 Et nan makan ay idyan Apo Dios
et siya nan magapo id daya ay mang-
idya is biyag isnan kaipoipogaw.”
34 Dadat kanan, “Apo, agtam kad
dakami ay kanayon isnan sanay
makan.”
35 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan
makan ay mang-idya is biyag tay nan
omali ay maitapi ya mamati ken sak-
en et adi kaoowat ya adi kaew-ewew.
36 Ngem ibagak kasin din kin-
wanik en olay no mang-il-ila kayo et
adi kayo kayet mamati.

37 Am-in nan ipogaw ay iyalin Ama
ken sak-en et awnitda mamati ken
sak-en. Et nan omali ken sak-en et
adiyak polos ad-adyan.
38 Tay egayak nagapo id ngato ay
omali ay mang-ikkan isnan laylay-
dek nodi nan layden nan nangibaa
ken sak-en nan ikkak.
39 Et siya na nan layden nan nan-
gibaa ken sak-en ay ikkak, mas-
apol ay aayewak ta maid maamas
is olay esa isnan am-in ay inyalina
ken sak-en nodi tagowek daida isnan
kaodiyan ay agew.
40 Tay siya na nan layden Amak,
am-inda ay mangtek ya mangpati ay
sak-en nan inbaan Apo Dios et agtak
daida is biyag ay maid patenggana
ken Apo Dios et sak-en nan mang-
tago ken daida isnan kaodiyan ay
agew."
41 Nan Judio et mamaslatda ken
Jesus gapo isnan nangwaniyana en
siya nan makan ay nagapo id daya.
42 Dadat kanan, "Ay baken siya
na si Jesus ay anak Jose? Getken
tako da amana ken inana danat
aped kankanan id wani en nagapo id
daya?"
43 Dat kanan Jesus, "Adi kayo men-
ag-agotoot.
44 Maid makaali ken sak-en no adi
paaliyen Ama ay nangibaa ken sak-
en et siya nan awnitak tagowen is-
nan kaodiyan ay agew.
45 Insolat din deeyday mamadto
en, 'Am-in nan ipogaw et itdowan
Apo Dios,' ya nan am-in ay mangid-
nge ken Ama et daida nan omali ken
sak-en.
46 Ngem adiyak kanan en wa-
day nang-ila ken Ama tay maiwed
nakaila ken siya nodi kedengak ay
nagapo ken Apo Dios ay Amak.
47 Tet-ewa nan ibagak ken dakayo
ay nan mamati ken sak-en et
matagotago ay eng-enggana ken Apo
Dios.
48 Sak-en nan makan ay mang-idya
is biyag.
49 Din alal-apo tako et olay no ki-
nanda nan makan ay manna isnan
bilbilig ngem nateyda met laeng.
50 Ngem nan mangan isnan makan
ay nagapo id daya et adi katkatey.
51 Sak-en nan makan ay nagapo id
daya ay mang-idya is biyag. Et nan
mangkakan isnan naay ay makan
et maagtan is biyag ay eng-enggana.
Nan awakko et siya nan makan ay
idyak isnan ipogaw isnan batawa
tasiyay matagotagoda."

52 Dat mamaslat nan Judio dada-
pay men-asikwani en, "Into nan
aped ikkan tosa ay mangiyali isnan
awakna ta kanen tako?"

53 Dat kasin kanan Jesus, "Ibagak
ken dakayo nan tet-ewa, no adiyo
kanen nan awakko ya no adiyo in-
omen nan basak ay Iyon-an Am-in di
Ipogaw et maiwed biyag ken dakayo.
54 Tay nan mangkakan isnan
awakko ya mang-inom isnan basak
et daida nan matagotago ay eng-
enggana ken Apo Dios et daida
abes nan awnitak tagowen isnan
kaodiyan ay agew.
55 Tay nan awakko nan tet-ewa ay
makan ya nan basak nan tet-ewa ay
mainom.
56 Nan mangkakan isnan awakko
ya mang-inom isnan basak et
makitetee ken sak-en ya makiteteeak
abes ken siya.
57 Tay si Amak ay nangibaa ken
sak-en et siya nan kagapowan di
biyag isonga matatagowak gapo ken
siya. Siya di nan kaneg nan
mangkakan ken sak-en et matatago
abes gapo ken sak-en.
58 Tay sak-en nan makan ay na-
gapo id daya ay baken kaneg din
makan ay kinan din alal-apo tako
id kasin dadat matey met laeng.
Ngem nan mangkakan ken sak-en et
matagotago ay eng-enggana ken Apo
Dios."
59 Inbagan Jesus na issan nin-
isolsolowana isnan sinagoga id Ca-
pernaum.

Si Jesus Nan Kali Ay Mang-idya Is Biyag

60 Adoado nan naknakkey ken Jesus ay nangdedenge isnan inbagbagana ngem dadat kanan, “Adi kaokmon obpay nan naay isolsolona. Ayke ngen waday mangpati?”

61 Olay no maiwed nangibaga ken Jesus et gegetkena nan kankananda isonga danat kanan ken daida, “Ay mensakit obpay nan nemnemyo gapo isnan naay?
62 Ngan ngen pay nan nemnemyo no ilaenyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay somagong id daya ay nagapowak?
63 Nan mang-idya is biyag et nan Ispirito et nan ipogaw et maid maikkana isonga no patiyenyo nan kankanak et idyan Apo Dios ken dakayo nan biyag ay maid patenggana.
64 Ngem wada kayet ken dakayo nan adi mamati.” Tay sigod ay getken Jesus nan adi mamati ya nan awnit mangisipsip ken siya.
65 Danat itoloy ay mangwani en, “Siya na nan gapo ay inbagak ken dakayo en maiwed makaali ken sak-en no adi paaliyen Ama.”

66 Gapo isnan kinwanina et adoado nan kinmaan ay naknakkey ken siya.
67 Isonga danat kanan issan simpoo ya dowa ay pasolotna, “Dakayo pay, ay mangtaynan kayo abes?”

68 Dat kanan Simon Pedro, “Apo, ay sinoy teken is omayanmi dapay sik-a nan mangibagbaga isnan kali ay mang-idya is biyag ay eng-enggana?
69 Et id wani mamati kami et ay sik-a nan nasantowan ay inbaan Apo Dios ay mangisalakan.”

70 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan nangpili ken dakayo ay simpoo ya dowa ngem wada kayet ken dakayo nan esa ay baan Satanas.”
71 San kankanana et si Judas ay anak Simon Iscariote tay siya nan awnit mangisipsip ken siya olay no esa siya ken daida ay simpoo ya dowa ay pasolotna.

7

Nan Inmayan Jesus Isnan Fiestan Di Bawbawi

1 Nakwas pay di dat kedeng id Galilea is sinolsol Jesus ay egay inmey id Judea tay getkena ay layden nan aap-apon di Judio isdi ay mangpatey ken siya.
2 Nganngani nan fiestan di Judio ay makwani en Fiestan di Bawbawi
3 isonga dat ibagan nan bebsat Jesus ken siya en, “Komaanka isna ay Galilea ta omeyka id Judea ay kad-an di adoado ay ipogaw
4 tay no laydem ay mait-it-ek et baken isna ay teeteen ay ili is apedmo mentetean. Enka koma adi isnan dakkel ay ili tasiyay ilaen am-in nan ipogaw nan kaskasdaaw ay ik-ikkam.”
5 Kinwanida di tay olay bebsat Jesus daida et adida mamati ken siya.

6 Dat kanan Jesus ken daida, “Egay pay inomdan nan menpailaak id Jerusalem. Ngem dakayo, omey kayo tay ikkanyo nan laydenyo is olay ngan tosa ay agew.
7 Adi mabalin ay kaliliget nan adi mamati ken Apo Dios dakayo ngem kaliligetda sak-en tay ibagbagak ay ngawi nan ik-ikkanda.
8 Enkayo bawet makifiesta. Adiyak makkey tay egay inomdan nan menpailaak.”
9 Inbagana na ken daida dat kayet mentetee id Galilea.
10 Idi nallos san bebsatna ay omey makifiesta id Jerusalem dat abes omey si Jesus isdi ngem egayna inpagpagtek.
11 Nan aap-apon di Judio et ananapenda siya issan pagfiestaan no into nan kad-ana.
12 Nan kaipoipogaw ay nadagop id Jerusalem et sodsodokenda si Jesus maipanggep isnan ik-ikkana. Wada nan mangmangwani en, “Siya et gawis ay ipogaw.” Ngem nan tapina kananda en, “Baken, tay sosowitikena nan ipogaw.”

13 Ngem inyaammada nan kalida
tay omegyatda ay dengngen nan
aap-apon di Judio.

Nan Nin-isolowan Jesus Isnan Fiesta

14 Nintenga pay nan fiesta dat
omey si Jesus isnan Templo et men-
isolo.
15 Nasdaaw nan aap-apon di Ju-
dio isnan laingna dadat kanan, “Dan
aped adoado nan getken nan ipogaw
ay naay dapay egay nin-adal?”
16 Issan nangdengngan Jesus isnan
kinwanida danat kanan, “Nan isol-
solok et baken nan nemnemko is
kagapgapowana nodi ken Apo Dios
ay nangibaa ken sak-en.
17 Nan manglayad ay mang-ikkan
isnan layden Apo Dios et getkena
no sak-en nan kagapgapowan nan
kankanak wenno si Apo Dios.
18 Tay nan mangibagbaga isnan
maipanggep isnan awakna et it-
it-ekna nan awakna. Ngem nan
manglayad ay mangidayaw isnan
nangibaa ken siya et adi menlaslas-
tog ya tet-ewa am-in ay kankanana.
19 Inidyan din si Moses nan linteg
ken dakayo ngem maiwed olay esa
ken dakayo is mangtongpal isnan
linteg tay dakayon kanan en mang-
patey kayo?”
20 Dat kanan nan kaipoipogaw,
“Maong-ong-ongka samet. Ay sinoy
mangwani en pateyen dakaet en?”
21 Dat kanan Jesus, “Isdin nam-
ingsan et naslat kayo tay Sabado
nan nangpagawisak isnan masak-
sakit dapay obaya.
22 Ngem dakayo et segyatanyo nan
an-akyo isnan maikawao ay agewna
olay no Sabado ay obaya tapno tong-
palenyo din inbilin Moses isnan kas-
egyatan di onga. (Ngem baken si
Moses is nangibilin isnan kasegy-
atan di onga nodi din alal-apona.)
23 No segyatanyo nan onga isnan
obaya tasiyay tongpalenyo nan lin-
teg Moses dakayon aped mamaslat
ken sak-en gapo isnan nangipagaw-
isak isnan masaksakit isnan obaya?
24 Adi kayo aped menpabpabasol
gapo isnan il-ilaenyo et kedeng nodi
nemnemenyo ay osto esakayopay
menpabasol.”

Ay Si Jesus Nan Kristo?

25 Nan tap-in di iJerusalem et kin-
wanida en, “Ay baken kad si tona nan
laydenda ay pateyen?
26 Ilaenyo. Menkalkali siya is-
nan kad-an nan kaipoipogaw da-
pay maid makasopyat ken siya. Ay
getken ngen nan aap-apo tako ay
siya tet-ewa nan Kristo ay inbaan
Apo Dios?
27 Ngem waay baken tay getken
tako met am-in nan nagapowan tona
ngem no omali si Kristo et maiwed
mangtek kano is kagapowana.”
28 Ngem issan men-isolsolowan Je-
sus isnan Templo et inbibiyadna
ay mangwani, “Kananyo kayman en
mangtek kayo ya getkenyo nan na-
gapowak. Ngem adiyo getken adi
tay bakenak is kanemnem ay aped
inmali nodi wada nan nangibaa ken
sak-en et siya nan tet-ewa ay na-
gapowak. Adiyo getken siya ngem
29 getkek siya tay siya nan na-
gapowak ya siya gedan nan nan-
gibaa ken sak-en.”
30 Idi kinwanina di dat depa-
pen koma nan aap-apon di Judio
siya ngem egay inpalobos Apo Dios
isonga egayda nakadpap ken siya.
31 Ngem olay no kaneg todi et
adoado kayet nan mamati ken siya
dadat kanan, “Waay siya tet-ewa si
Kristo. Tay no baken siya, ay wada
ngen teken ay omali ay menpaila
is am-amed kaskasdaaw mo nan
inikkan tona?”
32 Dinngen nan Fariseo nan
kankanan nan kaipoipogaw
maipanggep ken Jesus isonga dat
ibaan nan Fariseo ya nan aap-apon
di papadi nan gogowaldiyan di
Templo ta enda depapen si Jesus.
33 Ngem dat kanan Jesus, “Maki-
teeak ken dakayo is sin-awyan pay
esakpay somagong isnan nangibaa
ken sak-en.

34 Et awnit kayo mang-an-anap
ngem adi kayo makadateng tay nan
omayak et adi kayo makaali."
35 Dat men-asikwani nan aap-apon
di Judio en, "Ay into ngen nan
awnitna omayan tasiyay adi tako
datngan? Ay omeyna ngen isolowan
nan baken Judio isnan il-ilida ay
inmayan nan ib-a tako ay Judio?
36 Ay ngan ngen nan kayat ay
kanan nan inbagana en awnit tako
an-anapen siya ngem adi tako maka-
dateng ya nan inbagana gedan en
adi tako makaey isnan omayana?"
kinwanida.
37 Nan kaodiyan ay agew isnan Fi-
estan di Bawbawi et siya nan kawed-
wedaan. Issan deey ay agew tin-
makdeg si Jesus danat ibibiyad ay
mangwani, "No sino nan maewew
dat omali ken sak-en ta ominom.
38 Tay kanan nan naisolat ay kalin
Apo Dios id kasin en, 'Nan ma-
mati ken sak-en et mawada ken siya
nan kaneg balaan ay adi katkat-
dok ay mang-idya is biyag ay eng-
enggana.' "
39 Nan kayat ay kanan nan inba-
gan Jesus et nan Ispirito Santo ay
nganngani ay dawaten nan mamati
ken siya ngem egay kayet naidya tay
masapol ay somagong si Jesus isnan
kadayawana id daya esapay maidya.
40 Nan tap-in nan nangdenge isnan
naay ay inbagan Jesus et kinwanida
en, "Tet-ewa obpay ay siya na nan
mamadto ay sinsin-ed tako."
41 Nan tap-ina et kananda en,
"Siya na si Kristo ay inbaan Apo
Dios." Ngem nan tap-ina et kananda
en, "Baken tay id Galilea nan na-
gapowana dapay baken kano isdi is
kagapowan di Kristo.
42 Tay kanan nan kalin Apo Dios
ay naisolat id kasin en magapo
kano si Kristo isnan ap-on David et
maiyanak id Betlehem ay ilin din si
David."
43 Isonga nateketeken nan pang-
wanin nan kaipoipogaw ken siya.
44 Nan tap-ina et kayatda ay depa-
pen siya ngem maiwed nakaitoled is
mangikawe ken siya.

Nan Aap-apon Di Judio Ya Nan Fariseo Et Adida Mamati

45 San gogowaldiyan di Templo et
sinmagongda isnan aap-apon di pa-
padi ya nan Fariseo dat sooten nan
nangibaa ken daida en, "Dayon egay
inyali siya no?"
46 Dat kanan san gogowaldiya,
"Kaskasdaaw od nan kankanana tay
maiwed makaikkan isnan ikkana ay
men-isolo."
47 Dat gilawen nan Fariseo daida
ay mangwani, "Ay olay dakayo et
naallilaw kayo gedan?
48 Ayke kad waday ap-apo wenno
Fariseo is mamati ken siya?
49 Nan sanaday ninkanenengneng
et adida od getken nan linteg Moses
isonga nayaw-awanda."
50 Dat menkali nan esa ken daida
ay si Nikodemo. Siya din inmey
nakikali ken Jesus. Kinwanina ken
daida en,
51 "Kanan nan linteg tako en adi
mabalin ay pabasolen tako nan
ipogaw no adi tako somalyaen
tasiyay getken tako nan inikkana."
52 Dadat kanan ken siya, "Dakan
aped badbadangan siya? Ay
kailiyam siya ay iGalilea? Basaem
kod nan kalin Apo Dios ay naisolat id
kasin et awnit getkem ay maiwed po-
los mamadto is magapo id Galilea."
53 Dadat somaa am-in.

8

Nan Babai Ay Makiseyseyep Isnan Bakena Asawa

1 Inmey si Jesus isnan bilig ay Olivo
ay omapa
2 dat issan kawakgatana et nasapa
ay sinmagong isnan Templo dat ali-
bongbongan nan ipogaw siya isonga
danat itokdo et isolowana daida.
3 Dat iyey nan men-is-isolo isnan
linteg ya nan Fariseo nan babai ay
dinatnganda ay makiseyseyep isnan
bakena asawa dadat patakdegen is-
nan sasagangenda am-in.
4 Dadat kanan ken Jesus, "Mis-
tolo, dinatnganmi nan naay babai ay

makiseyseyep isnan bakena asawa
dapay wada nan asawana.
5 Isnan linteg tako et inbilin Moses
en nan kaneg tona ay babai et mas-
apol ay magayang ta matey. Ay ngan
nan kanam?"
6 Kinwanida di tay kaytenda ay
waday kanan Jesus is mangidalo-
manda ken siya. Ngem dat aped
menyodong si Jesus et isolatna nan
gomotna isnan lota.
7 Ngem kasasanootda od isonga
dat tomakdeg si Jesus et kanana ken
daida, "Nan maiwed ngalod basolna
ken dakayo et siya nan omon-ona ay
manggayang ken siya."
8 Dat kasin menyodong et menso-
lat.
9 Issan nangdengnganda isnan
kinwanina dadat masonson ay
komaan ngem nan kaam-amaan nan
inmon-ona ay kinmaan. Et kedeng si
Jesus ya san babai ay tinmatakdeg is
nataynan isdi.
10 Tinmakdeg si Jesus danat kanan
issan babai, "Ay into da todi? Ay
maid nataynan is manggayang ken
sik-a?"
11 "Maiwed, Apo," kinwanin san
babai. Dat kanan Jesus, "Olay sak-en
et adiyak dosaen sik-a. Somaaka et
ngem adika kasin menbasbasol."

Si Jesus Nan Silaw Nan Ipogaw Isnan Batawa

12 Kasin ninkali si Jesus isnan
kaipoipogaw danat kanan, "Sak-
en nan silaw ay mangtanggew
isnan nemnem di ipogaw isnan
batawa. Nan mamati ken sak-en
dat mang-onod et matanggewan siya
ta makaan nan menbolinget isnan
nemnemna tasiyay maagtan is biyag
ay maid patenggana."
13 Dat kanan nan Fariseo ken siya,
"Kaneg baken kapapati nan ibag-
bagam tay sik-a met laeng nan mang-
panpaneknek isnan awakmo."
14 Dat kanan Jesus, "Olay no sak-
en nan mangpanpaneknek isnan
awakko et tet-ewa nan kankanak.
Tay gegetkek nan maipanggep
ken sak-en dakpay getken nan
nagapowak ya nan somagongak
ngem dakayo et adiyo getken.
15 Aped kayo menpabpabasol gapo
isnan maiila ay iilanyo. Sak-en et
adiyak menpabpabasol
16 ngem no pabasolek dakayo et
tet-ewa nan ikkak ay mangipabasol
tay bakenak kedeng nodi dowa kami
ken Ama ay nangibaa ken sak-en.
17 Tay tet-ewa nan kanan nan lin-
tegyo en no menpaliso nan kanan
nan doway tistigo et mapati nan
kananda.
18 Et dowa kami ken Ama ay nan-
gibaa ken sak-en ay mangpaneknek
isnan awakko."
19 Dadat sooten, "Ay into obpay
di kad-an di amam is kankanam?"
Dat kanan Jesus, "Adi kayo mang-
mangtek ya adiyo gedan getgetken si
Ama. No mangmangtek kayo koma,
getgetkenyo koma abes si Amak."
20 Inbagan Jesus am-in dana issan
men-isolsolowana isnan mentetean
nan maipaypay-an di siping isnan
Templo. Ngem maid nangdepap ken
siya tay egay pay inpalobos Apo Dios.

Adida Makaey Isnan Omayan Jesus

21 Intoloy kasin Jesus ay mang-
wani en, "No komaanak et awnit
kayo mang-an-anap ngem adi kayo
makadateng tay awnit kayo matey
dapay egay kapakawan nan basba-
solyo isonga adi kayo makaey isnan
omayak."
22 Isonga nin-asikwani nan Judio,
"Aytay ngen danan kanan en adi tako
makadateng ken siya? Ay awnitna
pateyen ngen nan awakna?"
23 Dat kanan Jesus, "Ibatawa kayo
od et maipanggep isnan batawa nan
getkenyo et kedeng. Ngem sak-en
et idayaak isonga nan maipanggep
abes isnan daya nan ibagbagak.
24 Isonga inbagak en awnit matey
kayo dapay egay kapakawan nan
basbasolyo et maisisisisiyan kayo
ken Apo Dios no adi kayo mamati ay
sak-en nan inbaana."
25 Dadat sooten, "Ay sinoka ob-
pay?" Dat kanan Jesus, "Kanayon

ngalod ay ibagak ken dakayo enggana isdin damo ay nin-isolsolowak.
26 No maipanggep ken dakayo et adoado nan mabalin ay kanak ay mangipabasol ken dakayo ngem adiyak ikkan nodi nan ibagbagak isnan ipogaw isnan batawa et nan tet-ewa ay dengdengngek ay kankanan nan nangibaa ken sak-en."

27 Ngem daida egayda naawatan ay si Apo Dios ay Amana nan kinwanina
28 isonga dat kanan Jesus ken daida, "No ipangatoyo sak-en ay Iyon-an Am-in di Ipogaw isnan kros et siya nan mangtekanyo ay sak-en nan inbaan Apo Dios ya maiwed teken is ikkak nodi nan it-itdon Ama ken sak-en.
29 Nan nangibaa ken sak-en et kanayon ay wada ken sak-en ay mangbadbadang tay adina taytaynan sak-en ay maeesa tay nan laydena et kedeng nan ik-ikkak."

Nan An-ak Abraham

30 Adoado ay Judio nan namati ken Jesus gapo isnan kinwanina
31 isonga danat kanan ken daida, "No patpatiyenyo nan isolsolok et dakayo nan tet-ewa ay papasolotko.
32 Daket ipagtek nan tet-ewa ay maipanggep ken sak-en tasiyay mawayaan kayo."

33 Dadat kanan, "Ap-on din si Abraham dakami et enggana id kasin maiwed kabaa ken dakami. Damen aped kanan en awnit kami mawayaan?"

34 Dat kanan Jesus, "Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, am-in ay bomasol et baan di basol.
35 Nan baa et mabalin ay maipakaan isnan baey nan kabaa ken siya ngem nan anak et adi mabalin ay aped maipakaan isnan baey nan amana tay wada nan kalebbengana.
36 Ngem no sak-en ay Anak Apo Dios nan mangwaya ken dakayo isnan basol et mawayaan kayo tet-ewa.

37 Getkek ay ap-on din si Abraham dakayo ngem laydenyo pay laeng ay mangpatey tay adiyo patiyen nan isolsolok.
38 Isolsolok nan inpailan Amak ken sak-en ngem dakayo et nan ik-ikkanyo et nan ibagbagan amayo."

39 Dadat kanan, "Dapay si Abraham din amami." Dat kanan Jesus, "No tet-ewa ay an-ak Abraham dakayo et ikkanyo koma nan kaneg nan inik-ikkana.
40 Ngem dakayon aped layden ay mangpatey dapay sak-en nan mangibagbaga ken dakayo isnan tet-ewa ay dinngek ken Apo Dios? Maiwed kaneg tosa is inik-ikkan din si Abraham nodi
41 nan ogaliyo et kaneg nan ogalin amayo." Dadat kanan, "Baken kami nailistog tay es-esa nan Amami ay si Apo Dios et kedeng."
42 Dat kanan Jesus, "No tet-ewa ay amayo si Apo Dios et manglaylayad kayo koma tay naayak ay nagapo ken siya. Egayak aped inmali nodi inbaana sak-en.
43 Ngem aytay dayon adi maawatan nan kankanak? Owen, gapo tay totowengenyo nan ibagbagak.
44 Dakayo nan an-ak Satanas ay amayo isonga laydenyo ay mangtongtongpal isnan laydena. Enggana isdin damo et ninpatpatey siya. Maiwed tet-ewa is kankanana tay siya di nan sigod ay ogalina ay menlaslastog. Isonga siya nan kagapowan nan am-in ay kinalastog.
45 Siya na nan gapo ay adi kayo mangpati olay no ibagak nan tet-ewa.
46 Ay wada ken dakayo di mangpaneknek en binmasolak? Maid tay maiwed basolko. Isonga no ibagak nan tet-ewa, dakayon pay adi mangpati?
47 Nan an-ak Apo Dios et idngeda nan ibagbagana. Ngem nan gapo ay adiyo idnge siya et tay bakena an-ak dakayo."

Nan Pangwanin Jesus Isnan

Awakna

48 Dat kanan nan deeyday Judio
ken Jesus, “Tet-ewa nan kananmi en
iSamariaka tay ap-aposem dakami
ay Judio. Waay obpay naan-
anitowanka.”
49 Ngem dat kanan Jesus, “Egayak
kaan-anitowan. Patpatgek si Amak
ngem aped ngawi nan kankananyo
ken sak-en.
50 Adiyak oman-anap is mangday-
dayaw ken sak-en ngem si Apo Dios
ay mangbanbantay ken sak-en et
siya nan mangpaneknek ay gawisak.
51 Ngem ibagak nan tet-ewa ken
dakayo ay nan mangtongpal isnan
ibagbagak et adi katkatey.”
52 Dat kanan nan Judio, “Id
wani getkenmi ay tet-ewa ay naan-
anitowanka. Tay din si Abraham
ya din mamadto et nateyda id
sang-adom dakapay aped kanan en
adi katkatey di mangtongpal isnan
kalim?
53 Natey din napateg ay alapo tako
ay si Abraham ya din mamadto. Ay
kanam en nangatngatoka no daida?
Ay sinoka et en?”
54 Dat kanan Jesus, “No iday-
dayawko nan awakko et maiwed sil-
bina. Nan mangidayaw ken sak-en
et si Amak ay apedyo kankanan en
Diosyo.
55 Ngem adiyo getken siya. Sak-en
pay et getkek tay no kanak en adiyak
getken et kampotanak ay kanegyo.
Ngem tet-ewa ay getkek siya isonga
tongtongpalek nan kankanana.
56 Men-gasing din si Abraham ay
alapoyo tay kanana en awnit mang-
ila isnan omaliyak et id wani men-
galalasing tay nang-ila.”
57 Dat kanan nan Judio, “Maiwed
pay limampoo is tew-enmo damet
aped kanan en inilam si Abraham?”
58 Dat kanan Jesus, “Ibagak nan tet-
ewa ken dakayo, nawadaak esapay
naiyanak si Abraham.”
59 Dadat menpidit is bato ay
igayangda koma ken siya ngem dat
itabonan Jesus daida et komaan
isnan Templo.

9

Nan Nangpagawisan Jesus Isnan Naiyanak Ay Kowap

1 Issan mendad-aanan Jesus et ini-
lana nan esay lalaki ay naiyanak ay
kowap.
2 Dat sooten nan papasolotna ken
siya, “Apo, ay sino nan kabasol isnan
naiyanakana ay kowap? Ay siya
ngen wenno nan makin-anak?”
3 Ngem dat kanan Jesus, “Nan
nakowapana et baken gapo isnan
basbasolna wenno nan makin-anak.
Nakowap siya tasiyay maipaila nan
panakabalin Apo Dios isnan mang-
pagawisana ken siya.
4 Masapol ay ikkan tako nan ipaik-
ikkan nan nangibaa ken sak-en tay
daan ay kag-aw et wada pay laeng
nan waya tako. Tay no matey tako
et maiwed mabalin is ikkan tako ay
kaneg nan labi ay adi tako men-obla.
5 Et isnan kawad-ak isnan batawa
et sak-en nan silaw ay mangtanggew
isnan nemnem di ipogaw.”
6 Kinwanina di dat mentobba is-
nan lota danat pekken et ipoklatna
isnan matan san kowap
7 danapay kanan, “Enka mendaop
isnan pag-emsan id Siloe.” (Nan
kayat ay kanan nan Siloe et naibaa.)
Isonga dat omey mendaop san lalaki
dat makaila et ay somaa.
8 Ilaen pay nan sag-ogongna ya
nan nang-il-ila ken siya isdin men-
limlimosana dadat kanan, “Ay baken
si tona din tomotototokdo isna ay
menlimlimos?”
9 Nan tap-ina et kananda en,
“Owen, siya si tosa,” ngem nan tap-
ina et kananda en, “Baken. Ngem
kanekanegna et kedeng.”
Isonga dat kanan san lalaki,
“Owen, tet-ewa ay sak-en din men-
limlimos.”
10 Dadat sooten, “Dakan aped
makaila? Ay into nan inkakkam ay
ginmawis?”
11 Danat kanan, “Nan kangadan is
Jesus et inlaokna nan tobbana is-
nan lota danat ipoklat isnan matak
danat kanan en omeyak mendaop

id Siloe isonga daket omey et issan
nakadaopak daket tet-ewa makaila."
12 "Into pay nan kad-ana?"
sinootda. Danat kanan, "Adiyak
getken."

Nan Ninsootan Nan Fariseo Isnan Kowap

13-15 Dadat eyey san ginmawis ay
kowap isnan deeyday Fariseo. Dat
sooten nan Fariseo nan inkakkan
nan matana ay ginmawis. Danat
kanan, "Pinoklatana nan matak is
lota daket mendaop daket makaila."

San agew ay nangsapowan Jesus
isnan lota danat iyagas isnan matan
san kowap et Sabado ay obayan di
Judio
16 isonga kinwanin nan tap-in di
Fariseo en, "Nan nang-ikkan isna adi
et egay kagapo ken Apo Dios tay ad-
ina tongpalen nan linteg di obaya."
Ngem nan tap-ina et kananda baw
en, "Ayke makaikkan di managba-
sol is kaskasdaaw ay kaneg nan
naayda?" Dadat mensinopyat am-in.
17 Isonga dat kanan kasin nan
Fariseo issan lalaki, "Kanam en inpa-
gawisna nan matam. Et ngan ngalod
nan pangwanim ken siya?" "Siya et
mamadton Apo Dios," kinwanina.
18 Ngem san deeyday aap-apon di
Judio et adida patiyen ay kowap siya
dat makaila isonga dadat paayagan
da amana
19 et sootenda, "Ay si todi san
anakyo? Ay tet-ewa ay kowap isdin
naiyanakana? Dan aped makaila id
wani no?"
20 Dat kanan da amana, "Owen,
anakmi di et tet-ewa ay kowap isdin
binmalaana.
21 Ngem maipanggep isnan
makailaana id wani et adimi getken
no ngan nan inikkana ya no sino
nan nangpagawis isnan matana.
Sootenyo baw ken siya tay naetngan
met siya et getkena nan kankanana."
22 Siya di nan kinwanida tay om-
egyatda isnan aap-apon di Judio tay
kananda en no sinoy mangwani en si
Jesus nan Kristo ay inbaan Apo Dios
et adida ipalobos ay maitapida isnan
sinagoga.
23 Isonga siya na nan gapo ay kin-
wanin da amana en sootenda ken
siya.
24 Dat kasin paayagan san Fariseo
san lalaki et kananda en, "Isapatam
ngalod ken Apo Dios en inbagam nan
tet-ewa tay getkenmi ay managbasol
nan nangpagawis ken sik-a."
25 Dat kanan san lalaki, "Adiyak
getken no managbasol siya. Basta
nan getkek et kowapak daket
makaila."
26 Dadat sooten, "Ngem ngan
nan inkana ay nangipagawis isnan
matam?"
27 Danat kanan, "Inbagak et nga-
lod ken dakayo ngem adiyo patiyen.
Dayon layden ay dengngen kasin?
Ay laydenyo abes ay menbalin ay
pasolotna?"
28 Iniyawda siya ay mangwani en,
"Sik-a adi nan pasolotna tay papa-
solot Moses dakami.
29 Getkenmi ay makikalkali si Apo
Dios ken Moses ngem nan ipogaw ay
deey et adimi pay getken no intoy
nagapowana."
30 Dat kanan san lalaki, "Katakatataa
obpay sa. Adiyo obpay getken nan
nagapowana danapay inpagawis
nan matak.
31 Getken tako met ay adi id-idngen
Apo Dios nan kankanan di manag-
basol ngem idngena nan mangday-
dayaw ken siya ya nan mang-ikkan
isnan laydena.
32 Enggana isdin naboliwan nan
batawa et maiwed nadnadnge is
nangipagawgawis is naiyanak ay
kowap.
33 No egay kagapo ken Apo Dios et
adi koma makaikkan isna."
34 Dadat kanan, "Naiyanakka ay
managbasol dakapay aped isol-
solowan dakami?" Dadat pakaanen
siya.

Kaneg Kowap Nan Adi Mamati

35 Issan nangdengan Jesus ay in-
pakaanda san lalaki danat anapen

siya et kanana, “Ay mamatika isnan
Iyon-an Am-in di Ipogaw?”
36 Dat kanan san lalaki, “Apo,
ibagam od no sino siya tasiyay ma-
matiyak ken siya.”
37 Dat kanan Jesus, “Siya nan
iilaem ay makikalkali ken sik-a.”
38 “Mamatiyak et ken sik-a, Apo,”
kinwanin san lalaki dat menpalin-
tomeng ay mangdayaw ken Jesus.
39 Dat kanan Jesus, “Inmaliyak is-
nan batawa tasiyay mailasinan nan
mamati ya adi mamati ken Apo
Dios. Nan adi mamati ken Apo
Dios et kanegda kowap ngem awni-
tak pagawisen daida no mamatida.
Ngem nan aped mangmangwani en
makailada tay getkenda kano si Apo
Dios et daida nan kowap.”
40 Nan tap-in di Fariseo ay wada
isdi et dinngeda san kinwanina da-
dat sooten, “Ay kanam en kowap
kami abes?”
41 Dat kanan Jesus, “No getkenyo
koma ay kowap kayo et pagawisen
Apo Dios dakayo tasiyay mang-
patiyanyo ken siya ta adina paba-
solen dakayo. Ngem gapo tay apedyo
kankanan en getkenyo si Apo Dios
isonga siya nan mangipabasolana
ken dakayo.”

10

Si Jesus Nan Kagawisan Ay Men-banbantay

1 Dat menpangngalig si Jesus ay
mangwani en, “Ibagak nan tet-
ewa ken dakayo, nan ipogaw ay
mangsakyat isnan baked kakalnilo
ay baken nan segpana is segpena et
mangakew.
2 Tay nan mang-ay-ayowan isnan
kakalnilo et kedeng nan segpan is
segsegpena
3 tay wada nan mangbanbantay
isnan segpan ay mangtokab isnan
eneb no songgep nan mang-ay-
ayowan isnan kakalnilo. No ayagana
nan ngadngadan nan kalnilona et
gegetkenda nan kalina danat ipabala
daida.
4 No inpabalana daida dat mang-
on-ona et onoden nan kakalnilona
siya tay imamatonanda nan kalina.
5 Adida aped omon-onod isnan
teken ay ipogaw nodi itagtaganda
tay adida getken nan kalina.”
6 Sinodok Jesus di ken daida ngem
egayda naawatan nan kayat ay
kanan nan ibagbagana ken daida
7 isonga dat kasin kanan Jesus,
“Ibagak nan tet-ewa ken dakayo, sak-
en nan kanega segpan di pokokan di
kalnilo.
8 Ngem am-in ay inmal-ali esak-
pay omali et kanegda mangakew
tay baken tet-ewa nan insolsoloda.
Ngem nan mamati ken sak-en et
egayda id-idnge daida
9 tay sak-en nan segpan et am-in ay
omali ken sak-en et awnitak isalakan
daida et kanegda nan kalnilok ay
songsonggep ya bomalbala ay mang-
mangan is gawis ay menkatagoda.
10 Nan mangakew et aped omali ta
men-akew, menpalti ya mendadael
et kedeng ngem inmaliyak tasiyay
agtak nan ipogaw is gawis ay biyag et
siya na nan biyag ay maid kolangna
ken Apo Dios.”
11 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
“Sak-en nan kagawisan ay mangban-
bantay isnan kakalnilo. Nan gawis
ay menbanbantay et olay matey
gapo is ayyewna isnan kalnilona.
12 Ngem nan malaglagbowan
ay menbanbantay et taynana nan
kalnilo no waday ilaena is dakkel ay
atap ay aso ay omala is isdana isnan
banbantayana tay bakena kowa
daida. Isonga isdan san atap ay aso
nan tap-ina danapay patagtagen nan
tap-ina ta mabokada.
13 Siya nan gapo ay lomayaw nan
menbanbantay tay aped malaglag-
bowan et kedeng isonga adina
paayen nan kalnilo.
14-15 Ngem sak-en nan kagawisan
ay menbanbantay tay nan ikkanmi
ken Ama ay men-gin-ginetek et siya
nan kaneg nan kalnilok tay getkek
daida ya mangtekda abes. Et olay
mateyak basta matago nan kalnilok.

16 Wada pay nan tap-in di kalnilok
ay egay naitatapi isnan naayda ay
naipopokok et masapol ay iyalik
daida isna ta idngeda abes nan kalik
tasiyay maaam-inda ya ta maeesa
nan mangbanbantay ken daida.
17 Laylayden Ama sak-en tay
ikkak nan laydena ay olay siya nan
kateyak tapno matagowak kasin.
18 Maiwed makapatey ken sak-en
no adiyak ipalobos tay sak-en et ke-
deng nan kalebbeng isnan kateyak
ya sak-en gedan nan kalebbeng is-
nan matagowak kasin. Siya na nan
inbilin Ama ay ikkak," kinwanin Je-
sus.
19 Nan deeyday Judio et nin-
sisinopyatda kasin gapo isnan kin-
wanin Jesus.
20 Adoado nan mangmangwani
en, "Matawtawaw siya tay naan-
anitowan. Dayon aped dengdengn-
gen nan kankanana?"
21 Ngem nan tap-ina et kankananda
en, "Nan naan-anitowan et adi
makakali is kaneg tona. Ayke kad
makaipagawis di anito is kowap?"

Adi Mamati Nan Judio Ken Jesus

22 Isnan pinagtedek et siya nan
Fiestan di Daton id Jerusalem.
23 Wada si Jesus issan fiesta et
mendad-aan isnan makwani en
Bangsal Solomon isnan Templo
24 dat likoben nan Judio siya
et kananda, "Tongona pay nan
mangibagaam isnan tet-ewa ken
dakami? Ibagam kad no sik-a nan
Kristo ay inbaan Apo Dios."
25 Dat kanan Jesus, "Inbagak et ken
dakayo ngem adi kayo mangpati.
Nan ik-ikkak gapo isnan panaka-
balin Ama et siya dana nan mangi-
pagpagtek ken sak-en
26 ngem adi kayo mamati tay bak-
enko kalnilo dakayo.
27 Tay nan kalnilok et idngeda nan
kalik ya getkek gedan daida isonga
mang-on-onodda.
28 Agtak daida is biyag ken Apo
Dios ay eng-enggana et adida maisis-
iyan ken siya ya maiwed mak-
agowad ken daida ken sak-en.
29 Si Ama nan nangyali ken daida
ken sak-en et siya nan kangatowan
isnan am-in isonga maiwed mak-
agowad isnan banbantayana.
30 Dakami ken Ama et es-esa kami."
31 Dat kasin menpidit nan Judio is
bato ta igayangda koma ken siya
32 isonga dat kanan Jesus, "Ngan
nan gapo ay manggayang kayo?
Adoado nan gawis ay inpail-ilak ken
dakayo ay inpaik-ikkan Ama et into
isnan naayda nan gapo ay mang-
gayanganyo?"
33 Dat kanan nan Judio, "Adimi
gayangen sik-a gapo isnan gawis
ay inik-ikkam nodi nan mangiyi-
isowam isnan awakmo ken Apo Dios
dakapay aped ipogaw et kedeng."
34 Dat kanan Jesus, "Ngem naisoso-
lat isnan liblo isnan kalin Apo Dios
ay mangwani en, 'Kaneg kayo dios
gedan.'
35 Isonga kinwanina en dios din
aap-apoyo ay nangisolsolowana is-
nan linteg id sang-adom et adi ma-
balin ay sokatan tako din kinwanin
Apo Dios.
36 Sak-en nan pinilin Ama ay in-
baana isnan batawa isonga dayon
aped kanan en ap-aposek si Apo Dios
gapo isnan nangwaniyak en sak-en
nan Anakna?
37 No baken nan ipaik-ikkan Ama
is ik-ikkak et adiyo koma patpatiyen
sak-en.
38 Ngem no nan ipaikkan Ama nan
ik-ikkak et olay no adiyo patiyen nan
kankanak et patiyenyo koma nan
gawis ay inik-ikkak tasiyay getkenyo
ay tet-ewa ay wada si Ama ken sak-
en ya wadaak abes ken siya."
39 Kananda kasin en depapenda
siya ngem danat men-ikolipet ay ko-
maan.
40 Dat kasin somagong si Jesus is-
nan demang di ginawang ay Jordan
ay ninbonbonyagan Juan et mentee
isdi.
41 Adoado nan ipogaw ay inmey
ken siya dadat men-asikwani, "Mai-
wed kaskasdaaw is inik-ikkan Juan
ngem tet-ewa nan am-in ay inbagba-
gana maipanggep ken Jesus."

42 Et adoado nan namati ken siya
isdi.

11

Nan Nateyan Lazaro

1-2 Wada id Betania ay ili id Judea
nan tolo ay sin-ag-i ay kangadan is
Maria, Marta, ya Lazaro. Si Maria ay
naay et siya nan nangibokbok isnan
menbango ay lana isnan sikin Apo
Jesus danapay iponas nan bookna.*
Ninsakit si Lazaro
3 dat omibaa da Maria ken Marta
is omey mangibaga ken Jesus en,
"Apo, nan gayyemmo ay laylaydem
et mensaksakit."
4 Issan nangdengan Jesus isna
danat kanan, "Nan sakit Lazaro et
adina ikatey nodi ta maipaila nan
panakabalinko ta madaydayaw si
Apo Dios ya sak-en abes ay Anakna."
5 Si Jesus et laylaydena san tolo ay
sin-agi
6 ngem issan nangdengngana ay
mensaksakit si Lazaro dat mentee
kayet issan kad-ana is doway agew
7 danat kanan isnan papasolotna,
"Somagong tako id Judea."
8 Dadat kanan, "Apo, egay nabayag
din manggayangan koma nan Judio
ken sik-a dakat aped kasin somagong
isdi?"
9 Ngem dat kanan Jesus, "Olay, tay
simpoo ya dowa ay olas nan sin-
agew isonga wada pay nan waya
tako ay mang-ikkan isnan ikkan
tako. Kanegna nan mendad-aanan
nan ipogaw isnan kag-aw et adi
maisagaw tay menpat-a
10 ngem no mendad-aan isnan labi
et maisagaw tay menbolinget."
11 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Nan gayyem tako ay si Lazaro et
naseyep ngem omeyak ay mang-
gido."
12 Dat kanan nan papasolotna,
"Apo, gawis no naseyep tay awnit
gomawis."
13 Kananda en waay tet-ewa ay
naseseyep si Lazaro ngem nan kayat
Jesus ay kanan et natey et
14 isonga danat kanan, "Natey si
Lazaro
15 ngem men-gasingak tay
maiwedak isnan kad-ana isnan
nateyana tasiyay pomigsa nan
pammatiyo no ilaenyo nan ikkak.
Entako bawet ilaen siya."
16 Si Tomas ay makwani en Ipi et
kinwanina isnan iib-ana ay pasolot
en, "Makkey tako ken Jesus id Judea
ta olay no maitapi tako ken siya ay
matey."

Si Jesus Nan Mangtago Isnan Natey Ya Nan Mang-idya Is Biyag

17 Issan inomdanan da Jesus id
Betania et dinatnganda ay epdas
naikaob si Lazaro is epat ay agew.
18 Toloy kilometro nan kaad-
addawina id Jerusalem
19 isonga adoado nan Judio ay in-
mey nangliwliwaliw ken da Marta
ken Maria gapo isnan nateyan nan
besatda.
20 Issan nangdengan Marta ay
omal-ali si Jesus danat omey sab-
aten siya ngem si Maria et nataynan
isnan baeyda.
21 Dat kanan Marta ken Jesus,
"Apo, no wadaka isna et egay koma
katey nan besatko.
22 Ngem getkek ay olay id wani et
idyan Apo Dios ken sik-a nan dawa-
tem ken siya."
23 Dat kanan Jesus, "Awnit matago
san besatmo."
24 Dat kanan Marta, "Owen tay
getkek ay awnit matago siya isnan
katagowan kasin di am-in ay natey
isnan kaodiyan ay agew."
25 Dat kanan Jesus, "Sak-en nan
mangtago isnan natey tay sak-en
nan mang-idya is biyag. Am-in ay
mamati ken sak-en olay no matey et
awnit matago kasin
26 et daida ay matatago gapo is-
nan pammatida ken sak-en et adida
kaisis-iyan ken Apo Dios. Ay patiyem
na?"
27 Danat kanan, "Owen, Apo. Ma-
matiyak ay sik-a nan sinsin-edmi ay

* **11:1-2** Ilaem isnan 12:3.

omali isnan batawa ay si Kristo ay
Anak Apo Dios."
28 Kinwanin Marta di dat somaa et
wag-eyena si Maria ta iyagasaasna
ay mangwani, "Inmali nan Apo tako
et paay-ayagana sik-a."
29 Issan nangdengan Maria isna
danat ikakamo et ena sab-aten si
Jesus.
30-31 San deeyda ay Judio ay wada
isnan baey da Maria ay mangliwli-
waliw ken siya et inonodda siya
tay kananda en waay omey isnan
naikaoban nan besatna ay men-aga.
Ngem baken obpay is inmayana nodi
issan kad-an Jesus tay egay kayet
inomdan issan ili tay daan issan
nangsab-atan Marta ken siya.
32 Inomdan pay si Maria issan
kad-an Jesus dat menlokbob isnan
sasagangena danapay kanan, "Apo,
no wadaka isna et egay koma katey
nan besatko."
33 Inilan Jesus ay men-ag-aga siya
ya nan Judio ay nakkey ken siya dat
dadama nan seg-angna
34 danat sooten, "Ay into nan
nangikaobanyo ken siya?" Dadat
kanan, "Apo, aka ta entako ilaen."
35 Dat men-aga abes si Jesus
36 isonga dat kanan nan Judio,
"Ilaenyo kod et dadama nan layadna
ken Lazaro."
37 Ngem nan tap-ina et kinwanida,
"Inpagawisna met san kowap. Ay
maid ngen mabalin is inkana tasiyay
egay katey koma si Lazaro?"

Nan Natagowan Kasin Lazaro

38 Inmam-amed nan seg-ang Jesus
issan sinmag-enana isnan liyang ay
naipay-an san natey ay naeemban is
bato.
39 Danat ibilin en, "Kaanenyo nan
bato." Ngem dat kanan Marta ay
besat san natey, "Apo, adi tay men-
peleleteg tay maikap-at ay agew id
wani isnan naikaobana."
40 Dat kanan Jesus ken siya, "Ay
kinalingkingam nan inbagak en no
mamatika et ilaem nan panakabalin
Apo Dios?"
41 Dadat kaanen san bato dat
mentangad si Jesus danapay kanan,
"Ama, men-iyamanak tay id-idngem
sak-en.
42 Getkek ay id-idngem sak-en
ngem kanak na tasiyay nan mangde-
denge ay naayda et mamatida ay sik-
a nan nangibaa ken sak-en."
43 Kinwanina na danat ibibiyad ay
mangwani en, "Lazaro, bomalaka."
44 Dat bomala ay nabebedbe-
dan nan ledengna ya sikina ya
nakokomonan nan angasna is ga-
lot. Dat kanan Jesus, "Kaanenyo
nan naibebedbed ken siya tasiyay
makadaan ay gawis."

Nan Nintotyaanda Isnan Ikkanda Ay Mangpatey Ken Jesus

Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luc. 22:1-2

45 Adoado issan deeyday Judio
ay inmey nangliwaliw ken da
Maria et namatida ken Jesus issan
nang-ilaanda isnan kaskasdaaw ay
inikkana.
46 Ngem nan tap-ina et sin-
magongda isnan Fariseo ta ibagada
san inikkan Jesus.
47 Isonga nan Fariseo ya nan
menkangangato ay papadi et in-
padagopda nan aap-apon di Judio
dadat kanan, "Ay ngan nan ikkan
tako ken Jesus tay adoado nan
kaskasdaaw ay ik-ikkana?
48 No adi tako pasaldengen nan
ik-ikkana et mamati nan am-in ay
ipogaw ken siya daet siya nan men-
apoda et awnit omali nan men-
lelebbeng ay iRoma et bakasenda
nan Templo ya nan il-ili tako."
49 Ngem si Caifas ay kangatowan
ay padi issan deey ay tew-en et kin-
wanina, "Maiwed polos getkenyo.
50 Ay adiyo getken en gawgawis
no matey nan esa tapno matago nan
kaipoipogaw isnan il-ili tako?"
51 Aped kinwanin Caifas di
ay baken nan nemnemna is na-
gapowana ngem tay siya nan kan-
gatowan ay padi isonga siya nan
nangipanemneman Apo Dios en

nganngani ay matey si Jesus ta
kaanena nan basol di am-in ay Judio
52 ngem bakenda kedeng ay Judio
nodi nan am-in ay an-ak Apo Dios ay
mamati ken siya ay naiwakat isnan
batawa tasiyay maeesada.
53 Enggana issan deey ay agew et
ninemnemnem nan aap-apon di Ju-
dio nan ikkanda ay mangpatey ken
Jesus
54 isonga egay ninpail-ila si Jesus
ya nan papasolotna id Judea nodi
inmeyda nintee isnan ili ay Efraim
ay sag-en di bilig.
55 Nganngani nan Fiestan di Lin-
maosan di Anghel isonga adoado
nan ipogaw ay nintikid id Jerusalem
tasiyay ikkanda nan lintegda ay mas-
apol ay men-emesda ta makaan nan
dakes esapay omdan nan fiesta.
56 Anaanapenda si Jesus et is-
san nadagopanda isnan Templo da-
dat men-asikwani, "Ay ngan nan
kananyo? Ay omali ngata siya isnan
fiesta?"
57 Ngem nan menkangangato ay
papadi ya nan Fariseo et inbilinda
en no waday mangtek isnan kad-
an Jesus danat ibaga ken daida ta
depapenda.

12

Nan Nanglanaan Maria Ken Jesus
Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9

1 Enem pay ay agew esapay men-
logi nan fiesta dat omey si Jesus id
Betania ay ilin Lazaro ay tinagona.
2 Nakikan da Jesus isnan in-
sagsaganada ay makan et bin-
madang si Marta ay mangpakan ken
daida dapay makioobong si Lazaro
ken Jesus.
3 Dat alaen Maria nan esay
palanggo ay nangina ay menbango
ay lana ay makwani en naldo et
ibokbokna isnan sikin Jesus danat
ponasan isnan bookna daet napno
nan baey isnan bangon nan lana.
4 Ngem nan esay pasolot Jesus ay si
Judas Iscariote ay awnit mangisipsip
ken siya et kinwanina en,
5 "Dan egay kitdi nailako nan lana
ay naay is tolong gasot ta maidya
isnan kodokdo?"
6 Kinwanina di ngem baken gapo
tay isakitna nan kodokdo nodi tay
siya nan manggegeen isnan sipingda
et apedna gasgastowen no laydena
tay siya di nan ogalina.
7 Ngem dat kanan Jesus, "Bay-am
si Maria. Tay nan inikkana ken sak-
en et insaganana nan awakko isnan
awnitak maikaoban.
8 Olay ket wawawawada nan
kodokdo ay mabalin ay badanganyo
ngem sak-en et adiyak makitetee ken
dakayo ay eng-enggana."
9 Dinngen nan adoado ay Judio ay
wada si Jesus id Betania dadat omey
isdi. Inmeyda ngem baken si Jesus et
kedeng nan gapona nodi ta ilaenda si
Lazaro ay tinagona.
10 Isonga dat mentotolag nan deey-
day menkangangato ay papadi ta
pateyenda gedan si Lazaro
11 tay isnan natagowana et adoado
nan Judio ay naisiyan isnan aap-
apoda ta mamatida ken Jesus.

Nan Nangdayawanda Ken Jesus Isnan Inmayanda Id Jerusalem
Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luc. 19:28-40

12 Issan kawakgatana nan kaipoi-
pogaw ay inmey makifiesta et din-
ngeda ay domatdateng si Jesus id
Jerusalem
13 isonga dadat omala is lamos ay
iyap-apda isnan daanen Jesus isnan
enda mangsab-atan ken siya dada-
pay ibogbogaw ay mangmangwani
en, "Hosanna. Madaydayaw nan
naay Ali tako. Mabindisyonan nan
inbaan Apo Dios ay omali mentolay
ken datako ay Judio."
14 Si Jesus et mensasakay isnan
anak di kabayo. Et siya nan katong-
palan nan kalin Apo Dios ay naisolat
id kasin ay naay,
15 "Dakayo ay iJerusalem, adi kayo
omeg-egyat tay naay omal-ali
nan Aliyo ay mensasakay is-
nan anak di kabayo."

16 Nan papasolotna et egayda
naawatan nan kayatna ay kanan
ngem isnan sinmagongan Jesus id
daya et siya nan nangnemnemanda
isdin naisolat id kasin maipanggep
ken siya tay tinmet-ewa ay naikkan
ken siya.
17 Nan nang-ila isdin nang-ayagan
Jesus ken Lazaro isnan liyang ay
nangtagowana ken siya et inpadam-
agda nan inommat.
18 Siya di nan gapona ay adoado
nan nangsab-at ken Jesus tay din-
ngeda nan inikkana ay kaskasdaaw.
19 Ngem nan Fariseo et nin-
asikwanida kayet en, "Ilaenyo, maid
maikkan tako tay omon-on-onod ken
siya nan am-in ay ipogaw isnan
batawa."

Inpagtek Jesus Nan Nganngani Ay Kateyana

20 Wadada nan baken Judio ay na-
gapo id Grecia ay inmey id Jerusalem
ay makifiesta dadapay mendayaw
ken Apo Dios.
21 Dadat omey ken Felipe et
kananda en, "Apo, laydenmi ay
mang-ila ken Jesus." (Si Felipe san
iBetsaida id Galilea.)
22 Dat omey ibagan Felipe ken An-
dres ta omeyda ipagtek ken Jesus.
23 Dat kanan Jesus, "Nganngani
nan kateyak ya nan kaipangatowak
ay Iyon-an Am-in di Ipogaw.
24 Nan awnitak maikaoban et siya
nan kaneg nan mais-ekan nan esay
bowa tay no adi kais-ek et adi bom-
gas ngem no mais-ek et awnit bom-
gas is adoado. Kaneg nan awni-
tak mateyan et awnit adoado nan
maisalakan.
25 Nan ipogaw ay kedeng nan
awakna is ay-ayyewana et awnit
matey met laeng. Ngem nan adi
mang-ayyew isnan awakna isnan
naay batawa gapo ken sak-en et
awnit matey ngem matagotago ken
Apo Dios ay eng-enggana.
26 Nan manglayad ay menpabaa
ken sak-en et masapol ay mang-on-
onod tasiyay olay intoy kad-ak et
wada siya abes isdi. Tay am-in ay
menpabaa ken sak-en et awnit pat-
patgen Ama."
27 Dat itoloy Jesus ay mangwani,
"Id wani et mangangawngaw nan
nemnemko. Ngan ngata nan kanak
ken Ama? Ay kanak ngen en, 'Ama,
ilisim koma sak-en isnan naay om-
mat ken sak-en?' Ngem adi tay siya
na nan gapo ay inmaliyak."
28 Danat kanan ken Apo Dios en, "O
Ama, ipailam nan kadayawan nan
ngadanmo."
Dat wada nan kali ay nagapo id
daya ay mangwani en, "Inpailak
nan kadayawak isnan inik-ikkam et
awnitak ipaila kasin."
29 San tinmatakdeg isdi et din-
ngeda san kali ngem kananda en
waay ninkido. Nan tap-ina et kin-
wanida en nakitoya nan esay anghel
ken siya.
30 Ngem dat kanan Jesus, "San kali
ay dinngeyo et bakenak is maipad-
ngeana nodi ken dakayo.
31 Id wani et nan menlogiyan
nan kabanagan nan ipogaw isnan
batawa ya id wani nan kaabakan
Satanas ay ap-apon di adi mamati.
32 No maipangatowak et awisek
am-in nan kaipoipogaw ta mamatida
ken sak-en."
33 Kinwanina na ta ipagtekna nan
kateyana ay mailansa siya isnan
kros.
34 Dadat kanan, "Damen kanan en
masapol ay maipangato ta matey
nan Iyon-an Am-in di Ipogaw dapay
kanan nan linteg en nan Kristo et
matatago ay eng-enggana? Ay sino
obpay nan Iyon-an Am-in di Ipogaw?
Ay baken siya nan Kristo?"
35 Dat kanan Jesus, "Sak-en nan
silaw et sin-awyan pay et kedeng nan
menteak ken dakayo. Isonga omali
kayo isnan silaw tay kakad-ana pay
ken dakayo ta adi kayo kalabiyan.
Tay nan mendad-aan isnan men-
bolinget et adina getken nan omay-
ayana.
36 Iso ngalod nga mamati kayo ken
sak-en ay silaw isnan kakad-ak ken

dakayo tapno matatanggewan nan
nemnemyo."

Nan Egay Namatiyan Nan Judio

Kinwanin Jesus di dat komaan et
itabonana daida.
37 Olay no inpailana nan adoado
ay kaskasdaaw isnan kad-anda et
egayda kayet namati ken siya
38 et siya nan katongpalan din in-
solat Isaias ay mamadton Apo Dios
id sang-adom ay naay,
"Apo, maiwed namati isnan inbag-
bagami ya maiwed gedan
namati isnan inpail-ilam ay
panakabalinmo."
39 Nan gapo ay egayda namati et
insolat gedan din si Isaias en,
40 "Kaneg kinollaw Apo Dios nan
dalon mang-adi ay mamati
ya inpakentegna nan tok-
tokda tay adida layden ay
mangnemnem isnan tet-ewa
isonga bobolagenda dadapay
totowengen tay adida lay-
den ay omali ken sak-en ta
pakawanek nan basolda."
41 Kinwanin Isaias na tay inilana nan
kinadios Kristo id sang-adom danat
ibaga nan maipanggep ken siya.
42 Ngem olay no kaneg todi et ado
nan aap-apon di Judio ay namati ken
Jesus ngem egayda inpapagtek tay
omegyatda isnan Fariseo tay no getk-
enda et adida ipalobos ay maitapida
isnan sinagogada
43 ya tay laylaydenda ay maday-
dayaw isnan ipogaw mo nan ma-
dayawanda ken Apo Dios.
44 Dat kasin menkali si Jesus et
ibibiyadna ay mangwani en, "Nan
mamati ken sak-en et bakenak ke-
deng is patiyenda nodi nan nangibaa
gedan ken sak-en
45 tay nan nang-ila ken sak-en et
inilana gedan nan nangibaa ken sak-
en.
46 Inmaliyak ay silaw isnan
batawa ta tanggewak nan nemnem
am-in nan mamati ken sak-en ta
adida mentetee isnan menbolinget.
47 Nan mangdenge isnan kalik
danat adi tongpalen et bakenak is
mangipabasol ken siya tay egayak
inmali isnan batawa ay mangipaba-
sol isnan ipogaw nodi inmaliyak ay
mangisalakan ken daida.
48 Ngem wada nan mangpabasol
isnan mang-adi ken sak-en ya nan
kankanak tay nan mangpabasol ken
daida et siya nan tet-ewa ay kinkin-
wanik isonga awnit madosada isnan
kaodiyan ay agew.
49 Tay bakenak is kanemnem isnan
kinkinwanik nodi inbilin Ama ay
nangibaa ken sak-en nan masapol ay
kanak.
50 Tay getkek ay nan bilin Ama nan
mang-idya is biyag ay maid pateng-
gana isonga nan inbilin Ama nan
ibagbagak."

13

Nan Nangdenasan Jesus Isnan Papasolotna

1 Nganngani nan Fiestan di Lin-
maosan di Anghel et getken Jesus ay
siya nan komaanana isnan batawa
ay somagongana ken Amana. Et
siya na nan timpo ay mangipailaana
ay maid kolang di layadna isnan
ipogawna isnan batawa tay enggana
isdin damo et linaylayadna daida.
2 Idi mangmangan si Jesus ya nan
papasolotna isnan labi dat ipanem-
nem Satanas ken Judas ay anak Si-
mon Iscariote en id wani ay labi nan
mangisipsipana ken Jesus.
3 Ngem si Jesus et getkena ay
inidyan Amana nan am-in ay
panakabalin ken siya ya getkena
gedan ay si Apo Dios nan na-
gapowana ya nan somagongana.
4 Dat tomakdeg et kaanena nan
nin-ooson ay badona dat men-
ibalikes is towalya.
5 Danat pay-an nan palanggana is
danom et denasana nan papasolotna
danapay ponasan issan towalya ay
inbalikesna.
6 Idi inomdan si Jesus ken Simon
Pedro dat kanan Pedro, "Apo, ay sik-
a nan mangdenas ken sak-en dapay
apomi sik-a?"

7 Dat kanan Jesus, “Adim pay
maawatan nan naay ay ik-ikkak
ngem awnit to met laeng getkem.”
8 Dat kanan Pedro, “Adiyak layden
ay sik-a nan mangdenas ken sak-en.”
Dat kanan Jesus, “Ngem no adiyak
denasan sik-a et adika et maibilang
ay pasolotko.”
9 “Apo, baken ngalod kedeng nan
sikik is owasam nodi nan ledengko
ya nan toktokko gedan,” kinwanin
Pedro.
10 Ngem dat kanan Jesus, “Nan
epdas nin-emes et adi masapol ay
men-emes kasin tay nadalos et nodi
kedeng nan sikina is madenasan.
Dakayo et nadalos kayo malaksig
nan esa.”
11 Getken Jesus nan awnit
mangisipsip ken siya isonga siya
nan gapo ay kinwanina en bakenda
nadalos am-in.
12 Idi dinenasana daida dat men-
bado kasin et makitokdo ken daida.
Danat sooten, “Ay maawatanyo san
inikkak ken dakayo?
13 Kankananyo ken sak-en en Mis-
tolo ya Apo et osto nan kananyo tay
tet-ewa.
14 Iso ngalod nga no sak-en ay
Apoyo ya Mistoloyo et ipababak nan
awakko ta denasak dakayo et mas-
apol abes ay mendinenas kayo ya
adiyo pangangatowen nan awakyo.
15-16 Ibagak ken dakayo nan tet-
ewa, maiwed baa is nangatngato mo
nan apona ya maiwed naibaa is nan-
gatngato mo nan nangibaa ken siya.
Isonga sak-en ay apoyo et inpailak di
ken dakayo tasiyay ikkanyo abes nan
inikkak.
17 No getkenyo ya maawatanyo
dana et nagasat kayo no tong-
palenyo.”

Nan Nangibagaan Jesus Isnan Awnit Mangisipsip Ken Siya

Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luc. 22:21-23

18 “Ngem baken kayo am-in is
pangwaniyak en nadalos kayo tay
getkek nan nemnemyo ay pinilik.
Ngem masapol ay maikkan na ta
matongpal din naisolat ay kalin Apo
Dios id kasin ay naay, ‘Nan esa ay
nakikan ken sak-en et nangisipsip.’
19 Ibagak na ken dakayo esapay
ommat tasiyay no matongpal et
awnit mamati kayo ay sak-en nan
Kristo ay inbaan Apo Dios.
20 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo,
nan mangidnge isnan ibaak et
mangidnge gedan ya nan mangidnge
et idngena gedan nan nangibaa ken
sak-en.”
21 Kinwanin Jesus di dat dadama
ay mangangawngaw nan nem-
nemna isonga danat kanan, “Ibagak
nan tet-ewa et mangisipsip nan esa
ken dakayo.”
22 Dat men-asiila nan papasolotna
tay adida getken no sino ken daida
nan kankanana.
23 Nan tomotokdo isnan sag-en Je-
sus et siya nan pasolot ay laylaydena
24 dat sinyasan Simon Pedro siya ta
sootena ken Jesus no sino ken daida
nan kankanana.
25 Isonga dat somag-en ken Jesus
san deey pasolot et sadagana siya
danapay sooten, “Apo, ay sino ken
dakami nan kankanam?”
26 Dat kanan Jesus ken siya et ke-
deng, “Siya nan mang-idyaak isnan
itab-awko ay tinapay.” Isonga dat
omala is tinapay et itab-awna danat
idya ken Judas ay anak Simon Iscar-
iote.
27 Idi alaen Judas san tinapay dat
kapten Satanas siya.

Dat kanan Jesus ken siya, “Ikkam
ay dagos nan wada isnan nem-
nemmo.”
28 San kinwanin Jesus ken Judas et
egay naawatan nan papasolotna ay
mangmangan
29 ngem gapo tay si Judas nan
manggegeen isnan sipingda et
inpagalopda en inbagan Jesus en
omey lomako is osalenda isnan fiesta
wenno agtana nan kodokdo.
30 Kinan pay Judas san tinapay dat
bomala. San kinmaanana et nalabi.

Masapol Ay Menlinayad Nan Papasolot Jesus

31 Issan kinmaanan Judas dat
kanan Jesus, “Maipaila nan ka-
dayawak id wani ay Iyon-an Am-
in di Ipogaw ya siya abes nan
maipailaan nan kadayawan Apo
Dios.
32 Et no maipaila nan madayawan
Apo Dios gapo ken sak-en et siya met
laeng nan mail-an nan kinadayawko
ay Anakna et maikkan ay dagos.
33 An-akko, sin-awyan pay et ke-
deng nan kawad-ak ken dakayo.
Awnit kayo mang-an-anap ngem iba-
gak ken dakayo id wani din inbagak
isnan aap-apon di Judio en adi kayo
makaey isnan omayak.
34 Naay di balbalo ay bilin ay
ipagtekko ken dakayo. Masapol
ay menlilinayad kayo. Kaneg nan
pananglayadko ken dakayo nan
ikkanyo koma ay menlilinayad.
35 No menlilinayad kayo et siya
nan mangipagtek isnan am-in ay
ipogaw en tet-ewa ay papasolotko
dakayo.”

Nan Nangibagaan Jesus En Awnit Isot Pedro Siya

Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luc. 22:31-34

36 Dat sooten Simon Pedro, “Apo,
ay intoy omayam et en?” “Adi
mabalin ay omonodka ken sak-en
id wani ngem esaka met laeng
omonod,” kinwanin Jesus.
37 Dat kayet sooten Pedro, “Apo,
ayta dan adi mabalin ay omon-
odak ken sik-a id wani dapay olay
mateyak gapo isnan pammatik ken
sik-a?”
38 Dat kanan Jesus, “Kanam en olay
no mateyka gapo isnan pammatim
ken sak-en ngem ibagak nan tet-ewa
ken sik-a et esapay mentan-o nan
manok et mamitloka ay mangisot.”

14

Si Jesus Nan Daan

1 Dat itoloy Jesus ay mangwani ken
daida, “Olay no ngan di ommat et adi
kayo koma mendanag nodi mamati
kayo ken Apo Dios ya mamati kayo
gedan ken sak-en.
2 Tay nan kad-an Ama et omanay
ay mentean di kaipoipogaw et
omeyak ay mangisagana isnan
menteanyo. Egayak koma inbagana
no baken tet-ewa.
3 Et isnan omayak ay mangisagana
isnan awnityo mentean, awnitak so-
magong ay mang-ayag ken dakayo
tasiyay makitee kayo isnan kad-ak.
4 Getkenyo met nan daan ay omey
isnan omayak.”
5 Dat kanan Tomas ken siya, “Apo,
adimi getken nan omayam isonga
adimi gedan getken nan daan ay
omey isdi.”
6 Dat kanan Jesus, “Sak-en nan
daan tay kedengak is kagapowan di
biyag ya kedengak is mangibagbaga
isnan tet-ewa et maiwed makaey ken
Ama no adi mendaan ken sak-en.
7 No tet-ewa ay mangtek kayo et
getkenyo gedan si Ama et enggana id
wani kanegyo inila siya tay nang-ila
kayo.”
8 Dat kanan Felipe, “Apo, ipailam
ngalod si Amam ken dakami ta map-
nek kami.”
9 Dat kanan Jesus, “Felipe, nabayag
ay wadaak ken dakayo dakapay adi
mangtek kayet? Nan nang-ila ken
sak-en et inilana gedan si Ama.
Ngem dakan kayet kanan en ipailak
si Ama?
10 Ay adim patiyen ay wadaak ken
Ama ya wada abes si Ama ken sak-
en? Nan inbagbagak ken dakayo et
bakenak is nagapowana nodi si Ama
tay siya nan mangipakalkali ken sak-
en.
11 Mamati kayo koma ay wadaak
ken Ama ya wada abes si Ama ken
sak-en. Ngem no adi kayo mamati is-
nan ibagbagak et mamati kayo koma
gapo isnan naayda ay ik-ikkak.
12 Ibagak nan tet-ewa ken dakayo,
nan mamati ken sak-en et awnit
ikkana nan ik-ikkak. Owen, dadakke
pay mo da tona nan ikkana tay
omeyak ken Ama.
13 Isonga am-in ay dawatenyo gapo
isnan mangtalkanyo isnan kabaelak

et tongpalek tasiyay maidayaw si
Ama isnan ik-ikkak ay Anakna.
14 Owen, gapo isnan talekyo ken
sak-en et olay am-in ay dawatenyo
isnan ngadanko et awnitak ikkan."

Nan Nangibagaan Jesus En Omali Nan Ispirito Santo

15 Intoloy Jesus ay mangwani en,
"No laylaydenyo sak-en et tong-
palenyo nan bilinko.
16 Awnitak dawaten ken Ama ta
omibaa is teken ay mangbadang ay
makitee ken dakayo ay eng-enggana
17 et siya nan Ispirito Santo ay
mangipagtek isnan tet-ewa. Nan adi
mamati ken sak-en et adida dawa-
ten nan Ispirito Santo tay adida
maimatonan siya. Ngem dakayo et
gegetkenyo siya tay wada siya ken
dakayo ay eng-enggana.
18 Adiyak taynan dakayo ay kaneg
ngoso tay awnitak kasin somagong.
19 Isnan sin-awyan et awnit adi
mang-il-ila nan adi mamati ken
sak-en ngem dakayo ay mamati et
awnit ilaenyo sak-en. Et gapo tay
matagowak kasin isonga awnit kayo
abes matagotago.
20 No omdan nan agew ay deey
et getkenyo ay wadaak ken Ama et
wada kayo ken sak-en ay kaneg nan
kawadak ken dakayo.
21 Nan mangdenge isnan bilinko
danat tongpalen et siya nan
manglaylayad ken sak-en. Nan
manglaylayad ken sak-en et laylay-
den Ama ya laylaydek abes isonga
awnitak ipagtek ken siya nan am-
in ay maipanggep ken sak-en,"
kinwanin Jesus.
22 Dat kanan Judas (baken si Judas
Iscariote), "Apo, dakan aped ipagtek
nan kaipogawmo ken dakami et
kedeng ay baken isnan am-in ay
ipogaw?"
23 Dat kanan Jesus, "Nan manglay-
layad ken sak-en et tongtongpalena
nan ibagbagak. Siya gedan et lay-
layden Ama isonga dakami ken Ama
et awnit kami omali ay makitee ken
siya.
24 Ngem nan adi manglaylayad ken
sak-en et adina tongtongpalen nan
ibagbagak. Bakenak is nagapowan
nan kali ay dinngeyo nodi nagapo
ken Ama ay nangibaa ken sak-en.
25 Ibagbagak am-in dana tay
daanak ken dakayo.
26 Ngem awnit ibaan Ama nan
bomadbadang ay si Ispirito Santo
ay mangipagtek isnan maipanggep
ken sak-en. Awnitna itdo nan
maipanggep isnan am-in ay gawis ya
ipanemnemna am-in nan inbagba-
gak ken dakayo.
27 Adi kayo madandanagan ya
omeg-egyat tay idyak nan lamnin
ken dakayo ta menlamlamnin kayo
et nan naay ay lamnin ay magapo
ken sak-en et maiwed kaneg di ka-
gawisna isnan batawa.
28 Dinngeyo san inbagak ay awni-
tak taynan dakayo ngem awnitak
kasin somagong. No linaylayadyo
sak-en et men-gasing kayo tay
omeyak ken Ama ay nangatngato mo
sak-en.
29 Inbagak na id wani ken dakayo
esapay ommat tasiyay no ommat et
pomigsa koma nan pammatiyo ken
sak-en.
30 Adiyak bayabayagen ay
makikalkali ken dakayo tay omal-ali
si Satanas ay ap-apon di adi mamati
ay ipogaw. Maiwed kabaelana ken
sak-en
31 ngem ipalobosko ay ikkana nan
kayatna ay ikkan tasiyay ipailak is-
nan am-in ay ipogaw ay laylaydek si
Ama isonga tongtongpalek am-in ay
ibagbagana ken sak-en.
Ala, akayo ta entako."

15

Si Jesus Nan Kanega Kaiw

1 Intoloy Jesus ay mangwani, "Sak-
en nan kanega kaiw et si Ama nan
mang-ay-ayowan.
2 Kaanena am-in nan panga ay adi
bombomgas. Ngem nan bombomgas
ay panga kaanena nan pingpingina
ay adi bombomgas tasiyay ad-ado
nan ibgasda.

3 Kanegyo nan panga ay bombom-
gas tay nadalosan kayo tay patiyenyo
nan inbagak ken dakayo.
4 Isonga itoltoloyyo ay mang-
taltalek tasiyay menteteeak ken
dakayo. Tay no adi kayo mangtal-
talek et adi kayo makaikkan is gawis.
Kaneg nan panga et adi mabalin ay
bomgas mo makaan isnan poona.

5 Sak-en nan kanega poon di kaiw
et dakayo nan kanegna panga. Nan
mangtaltalek ken sak-en et mente-
teeak ken siya et awnit adoado nan
ik-ikkana ay gawis tay no maiwedak
et adi kayo makaikkan is gawis.
6 Isonga nan adi maitoloy ay
mentetee ken sak-en et maiwasit ay
kaneg nan panga ay maango dat
maponok et mapoowan.
7 Ngem no itoltoloyyo ay mente-
tee ken sak-en ya idngeyo nan kalik
dakayot ibaga nan kayatyo ken Ama
et awnit maikkan ken dakayo.
8 Siya na nan pakaidayawan Ama,
no gawis nan ikkanyo et kaneg kayo
bomgas is ado ta mangipail-anyo ay
pasolotko dakayo.
9 Laylaydek dakayo ay kaneg nan
pananglayad Ama ken sak-en isonga
adiyo taytaynan nan layadko ken
dakayo.
10 No tongpalenyo nan bilinko ay
kaneg nan ikkak ay mangtongpal
isnan bilin Ama et adi makak-aan
nan layadko ken dakayo ay kaneg
nan layad Ama ken sak-en ay adi
makak-aan.

11 Inbagak na ken dakayo tasiyay
makigasgasing kayo ken sak-en ay
eng-enggana.
12 Siya na nan ibilinko, menlinli-
nayad kayo ay kaneg nan ikkak ay
manglaylayad ken dakayo.
13 Nan kadakkelan ay layad ay
ipailan nan ipogaw et olay matey
siya basta matago nan gagayyemna
14 et dakayo nan gagayyemko no
tongpalenyo nan bilinko.
15 Id wani gagayyem nan pang-
wanik ken dakayo tay inbagak ken
dakayo nan am-in ay dinngek ken
Ama isonga baken et baa nan pang-
wanik ken dakayo tay nan baa et ad-
ina getken nan ik-ikkan nan apona.
16 Baken kayo is nangpili ken sak-
en ay mangisolo ken dakayo nodi
sak-en nan nangpili ken dakayo.
Pinilik dakayo ay omey mang-ikkan
is gawis et siya nan kanegyo begas
ay adi kaam-am-amin et ited Ama
ken dakayo nan am-in ay dawatenyo
isnan ngadanko tay mamati kayo
ken sak-en.
17 Ibagak kasin san inbagak ken
dakayo, menlinlinayad kayo."

Nan Mang-aamisan Nan Adi Mamati Ken Jesus Isnan Papasolotna

18 Kinwanin pay Jesus en, "Adi
kayo masdaaw no aamisen nan adi
mamati ken sak-en dakayo tay ini-
layo nan inkanda ay nang-aamis ken
sak-en.
19 No kanegyo koma nan adi ma-
mati et laylaydenda dakayo tay ib-
ada dakayo. Ngem bakenyo kaneg
daida tay pinilik dakayo ay mamati
ken sak-en isonga siya na nan gapo
ay aamisenda dakayo.
20 Nenemnemenyo nan inbagak
ken dakayo ay maiwed baa is nan-
gatngato mo nan apona. No in-
aamisda sak-en et awnitda aamisen
abes dakayo. Ngem no tinongtong-
palda koma nan inbagbagak et tong-
palenda abes nan ibagbagayo.
21 Ngem awnit ikkanda na am-
in ken dakayo gapo ken sak-en tay
adida od mamati ken Apo Dios ay
nangibaa ken sak-en.
22 No egayak koma inmali ay
ninkali ken daida et bakenda basol
nan adida mangpatiyan ken sak-en.
Ngem id wani maiwed et ilasonda
isnan basbasolda.
23 Tay nan mang-adi ken sak-en et
adyana gedan si Ama.
24 Bakenda koma basol nan adida
mangpatiyan ken sak-en no egayak
inpaila ken daida nan kaskasdaaw
ay maiwed polos makaikkan. Ngem
id wani ay olay inilada nan inik-
ikkak et adyanda kayet dakami ken
Ama isonga dadama nan basolda.

25 Ngem masapol ay ommat dana
tasiyay matongpal nan insolat din
mamadto id kasin ay naay, ‘Adyanda
sak-en ay maiwed gapo na.’
26 Awnitak ibaa ken dakayo
nan Ispirito Santo ay magapo
ken Ama tasiyay badbadangana
dakayo ay eng-enggana. Siya nan
mangpaneknek isnan tet-ewa ay
maipanggep ken sak-en.
27 Et dakayo abes nan mangibaga
isnan maipanggep ken sak-en tay
naibobobobowег kayo ken sak-en
engganay inlogik ay men-isolo et
getkenyo nan kaipogawko.

16

1 Inbagak na ken dakayo tasiyay
adiyo kalkalingkingan nan pam-
matiyo olay ngan di awnitda ik-
ikkan ken dakayo
2 tay awnit adida ipalobos ay
maitapi kayo isnan sinagogada gapo
isnan pammatiyo ken sak-en. Owen,
awnit omdan nan timpo ay nan
mangpatey ken dakayo et kananda
en nan inikkanda et siya nan layden
Apo Dios.
3 Siya na nan ikkanda ken dakayo
tay adida getken si Ama ya sak-en.
4 Ngem ibagbagak na tasiyay
mo ikkanda na ken dakayo dayot
manemnem nan inbagbagak.”

Nan Ikkan Nan Ispirito Santo

“Egayak inbaga na id kasin tay
daanak ken dakayo
5 ngem id wani ibagak na tay so-
magongak et isnan nangibaa ken
sak-en. Ngem dan maiwed mensoot
ken dakayo no intoy somagongak?
6 Getkek ay menseseg-ang kayo
gapo isnan inbagbagak
7 ngem ibagak nan tet-ewa ken
dakayo, pagawisanyo met laeng nan
komaanak tay no adiyak komaan et
adi mabalin ay omali nan Ispirito
Santo ken dakayo ngem isnan ko-
maanak et ibaak siya ta badbadan-
gana dakayo.
8 Et isnan omaliyana awnit
ipagtekna isnan adi mamati ken sak-
en nan maipanggep isnan basolda.
Ipagtekna gedan nan maipanggep
isnan kinagawisko ya ipagtekna
gedan nan maipanggep isnan mang-
banagan Apo Dios isnan ipogaw
isnan batawa.
9 Nan maipanggep isnan basol et
nan mangtekanda ay nakabasolda
isnan egayda nangpatiyan ken sak-
en.
10 Nan maipanggep nan kina-
gawisko et nan mangtekanda ay sak-
en nan pinilin Apo Dios ay mang-
ikkan isnan laydena ya nan omayak
ken siya ay awnit adi kayo mang-il-
ila.
11 Nan maipanggep isnan mang-
banagan Apo Dios isnan ipogaw et
nan mangtekanda isnan nabanagan
Satanas ay ap-apon di adi mamati ya
nan am-in ay baana.
12 Adoado pay nan ibagak koma
ken dakayo ngem id wani adiyo pay
laeng maawatan.
13 Ngem olay tay no omali nan
Ispirito Santo et siya nan mangi-
pagtek ken dakayo isnan am-in ay
tet-ewa. Nan awnitna it-itdo et
baken nan nemnemna is kagap-
gapowana nodi nan dengngena ay
ibagbagan Apo Dios danapay ipag-
pagtek nan awnit om-ommat.
14 Madayawak gapo ken siya tay
awnit id-ana nan kayatko ay ibaga
ken dakayo.
15 Tay nan nemnem Ama et siya
abes nan nemnemko isonga inbagak
en awnit id-an nan Ispirito Santo
nan kayatko ay ibaga ken dakayo.”

Nan Mang-ilaanda Kasin Ken Jesus

16 Intoloy Jesus ay mangwani, “Is-
nan madandan ay agew awnit adiyo
il-ilaen sak-en ngem adi mabayag et
awnit mang-ila kayo kasin.”
17 Dat kanan nan tap-in nan pa-
solot Jesus isnan iib-ada, “Ngan ngen
nan kayat ay kanan nan inbagana
en isnan madandan ay agew et adi
tako il-ilan siya ngem adi mabayag

datakot ilaen kasin siya ya nan
kinwanina gedan en omayana ken
Amana?”
18 Dadat men-asisoot en, “Ngan
nan kayatna ay kanan isnan madan-
dan ay agew? Adi tako maawatan
nan ibagbagana.”

19 Getken Jesus ay kayatda ay
sooten ken siya isonga danat kanan
ken daida, “Ay men-as-asisoot kayo
gapo isnan inbagak en isnan madan-
dan awnityo adi il-ilaen sak-en
ngem adi mabayag dakayot mang-
ila kasin?
20 Dengenyo pay nan ibagak ken
dakayo, awnit kayo men-aga dakay-
opay menseseg-ang gapo isnan
awnit ommat ken sak-en dapay men-
gasgasing nan adi mamati. Owen,
awnit kayo menseseg-ang ngem
awnit kayo kasin gomasing.
21 Kaneg nan omanakan nan babai
et kaseseg-ang nan ilana gapo is-
nan menpasikalana ngem no epdas
binmala nan onga et kalingkingana
et nan sakitna gapo isnan gasingna
isnan onga.
22 Kaneg abes ken dakayo, id wani
menseseg-ang kayo ngem nan awni-
tak mang-ilaan kasin ken dakayo et
awnit kayo men-galalasing. Owen,
gasing ay maiwed makakaan ken
dakayo.
23 Ngem no mang-ila kayo kasin et
bakenak is mendawdawatanyo nodi
ken Ama. Owen, itedna nan am-in ay
dawatenyo ken siya no iyosalyo nan
ngadanko.
24 Enggana id wani et maiwed di-
nawatyo ken Ama ay maipoon isnan
pammatiyo ken sak-en. Mendawat
kayo et awnit maagtan kayo tasiyay
maid kolang di gasingyo.”

Inabak Jesus Si Satanas

25 Intoloy Jesus ay mangwani,
“Pangngalig nan inik-ikkak ay nang-
sodsodok is dana ken dakayo ngem
awnit omdan nan timpo ay adi
masapol ay menpangngaligak ay
mensodsodok ken dakayo nodi ipa-
padawesko ay mangipagtek isnan
tet-ewa maipanggep ken Ama.
26 No omdan nan timpo ay deey
awnit siya nan mendawdawatanyo
tay idyak nan kalebbenganyo ay
mendawat et adiyet masapol ay
idawdawatak dakayo
27 tay laylayden Ama dakayo
isonga itedna nan dawatenyo.
Laylaydena dakayo gapo tay lay-
laydenyo sak-en ya patiyenyo ay
nagapowak ken Apo Dios.
28 Nagapowak ken Ama daket
omali isnan batawa ngem id wani et
taynak nan batawa tay somagongak
ken Ama.”
29 Dat kanan nan papasolotna
ken siya, “Ilaem, maawatanmi nan
kankanam id wani tay adim dadlo
ipapangngalig.
30 Id wani getkenmi ay getkem
am-in isonga adi masapol ay men-
soot kami ken sik-a tay getkem nan
wada isnan nemnemmi. Siya na
nan mangpatiyanmi ay nagapoka
ken Apo Dios.”
31 Dat kanan Jesus, “Ay mamati
kayo dadlo id wani?
32 Ngem nganngani ay omdan nan
timpo ay awnit kayo masis-iyan tay
wasdin somaa et mataynanak ay
maeesa. Ngem adiyak kaeesa tet-
ewa tay wada si Ama ken sak-en.
33 Inbagak na ken dakayo tasiyay
menlamlamnin kayo isnan maitat-
apiyanyo ken sak-en tay awnit pali-
gaten nan adi mamati dakayo. Ngem
olay, papigsaenyo kayet nan nemne-
myo tay inabakko si Satanas ay ap-
apon nan adi mamati ya nan am-in
ay anito.”

17

Nan Lowalon Jesus

1 Nakwas pay ay kinwanin Je-
sus na dat mentangad id daya et
kanana, “Ama, inomdan et nan
kateyak. Ipailam nan kinapategko
tasiyay maipaila abes nan kinap-
ategmo ken sak-en.

2 Tay inyalim nan kalebbengak is-
nan am-in ay ipogaw tasiyay agtak is
biyag ay maid patenggana nan am-in
ay mamati ken sak-en.
3 Nan gapo ay matagotago nan
ipogaw ay eng-enggana et nan
pangtekanda ay sik-a et kedke-
deng nan tet-ewa ay Dios ya nan
pangtekanda ken sak-en ay Kristo
ay inbaam.
4 Inpailak nan kinadiosmo isnan
ipogaw isnan batawa tay kinwasko
nan inbagam ay ikkak.
5 Ama, pasagongem sak-en is-
nan kad-am dakat mangipateg ay
kaneg san panangipategmo ken sak-
en issan kakad-ak ken sik-a esapay
maboliw nan batawa.
6 Inpagtekko nan maipanggep ken
sik-a isnan ipogaw ay inyalim ken
sak-en tay ipogawmo daida dakat
iyali ken sak-en. Tinongtongpalda
nan kalim
7 et id wani getkenda ay sik-a nan
nagapowan am-in nan inik-ikkak.
8 Inbagak am-in ken daida nan in-
bagam ken sak-en et pinatida. Getk-
enda ay tet-ewa ay nagapowak ken
sik-a ya sik-a nan nangibaa ken sak-
en
9 isonga ilol-owalowak daida.
Baken nan adi mamati is ilol-
owalowak nodi nan mamati tay
ipogawmo ay inyalim.
10 Am-in ay ipogawko et ipogawmo
gedan kaneg nan ipogawmo et
ipogawko abes et daida nan nangi-
paila isnan kinapategko.
11 Id wani somagongak ken sik-a
tay komaanak isnan batawa ngem
mataynanda isna. Manakabalin ay
Ama, aywanam daida isnan panaka-
balinmo tasiyay maeesa nan nem-
nemda ay kanegta.
12 Isnan kawadak ken daida et
inaywanak daida isnan panakabal-
inmo ay inyalim. Inaywanak daida
et maiwed naisis-iyan nodi kedeng
nan esa ay manglayad ay maisiyan
tasiyay matongpal din naisolat ay
kalim id kasin.
13 Nganngani ay somagongak ken
sik-a isonga ibagak dana ta den-
gen nan papasolotko esakpay taynan
daida tasiyay makigasgasingda ken
sak-en.
14 Inpagtekko nan kalim isnan pa-
pasolotko ngem inaamis nan adi ma-
mati daida tay bakenda od ib-a daida
ay kanegko ay bakenko gedan ib-a
daida.
15 Adiyak kanan en pakaanem
daida isnan batawa nodi dawatek ta
aywanam daida isnan panakabalin
Satanas.
16 Tay nan papasolotko et bakenda
kaneg nan adi mamati nodi kanegda
sak-en.
17 Nan kankanam et tet-ewa
isonga ipagtekmo ken daida nan
maipanggep ken sik-a ta maisiyanda
isnan ngawi tasiyay makaikkanda
isnan laydek ay ikkanda.
18 Nan inikkam ay nangibaa ken
sak-en et siya abes nan ikkak ay
mangibaa ken daida ay omey isnan
il-ili isnan batawa ay mangipadamag
isnan maipanggep ken sik-a.
19 Gapo ken daida et mensaganaak
ay matey tasiyay madalosanda tet-
ewa ken sik-a.
20 Baken kedeng nan naayda ay
pasolotko is ilol-owalowak nodi olay
nan am-in ay awnit mamati ken sak-
en gapo isnan mangisolsolowanda
isnan maipanggep ken sak-en.
21 Ilowalowak daida ta maeesa
koma nan nemnemda ay kanegta.
Maitapida koma ken daita ay
kaneg nan kawad-ak ken sik-a ya
nan kawad-am ken sak-en tasiyay
patiyen nan ipogaw ay inbaam sak-
en.
22 Siya nan gapo ay idyak ken
daida nan panakabalin ay kaneg
nan panakabalin ay inyalim tasiyay
maeesada ay kanegta.
23 Wadaka ken sak-en ya wadaak
abes ken daida isonga maeesada
tasiyay maipaila isnan ipogaw ay
inbaam sak-en ya laylaydem daida
ay kaneg nan pananglayadmo ken
sak-en.
24 Ama, linaylayadmo sak-en esa-
pay maboliw nan batawa et siya nan
gapo ay inyalim nan kinadiosmo.

Laydek ay daida ay mamati ken sak-
en et maitapida ken sak-en id daya ta
ilaenda abes nan kinadiosko.
25 Ama ay nalinteg, nan adi ma-
mati ken sak-en et adida getken sik-
a ngem getkek sik-a ya getken nan
mamati ay inbaam sak-en
26 tay inpailak ken daida nan ki-
nadiosmo et itoltoloyko ay mangi-
pagtek tasiyay menlinlinayadda ay
kaneg nan pananglayadmo ken sak-
en ya tasiyay wadaak ken daida ay
eng-enggana," kinwanin Jesus.

18

Nan Nadpapan Jesus
Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luc. 22:47-53

1 Issan nakalowalowan Jesus
danat iboweg nan papasolotna et
gomdangda isnan ginawang ay
Kidron dadat omey issan kad-an di
kak-aiw ay olivo.
2 Si Judas ay nangisipsip ken Jesus
et getkena nan kad-anda tay namin
ado ay inmey da Jesus isdi.
3 Isonga inmey si Judas isdi ay
mangboboweg isnan sosoldado ya
nan tap-in di gowaldiyan di Templo
ay inbaan nan menkangangato ay
papadi ya nan Fariseo. Ninsese-
lewda ya nin-aalmasda ay inmey.
4 Gegetken Jesus nan awnit om-
mat ken siya isonga danat sab-aten
daida et kanana, "Ay sino nan an-
anapenyo?"
5 Dadat kanan, "Si Jesus ay iN-
azaret." Dat kanan Jesus, "Naayak."
(Si Judas ay nangisipsip et wada ay
makitatakdeg ken daida.)
6 Ngem issan nangwaniyan Jesus
en, "Naayak" dadat mensanod dada-
pay matokang.
7 Dat kasin sooten Jesus, "Sino nga-
lod nan an-anapenyo?" Dadat kasin
kanan, "Si Jesus ay iNazaret."
8 Dat kanan Jesus, "Inbagak nga-
lod ay sak-en. No sak-en nan an-
anapenyo, bay-anyo nan iib-ak."
9 Siya di nan kinwanina tasiyay
matongpal san inbagana en, "Ama,
maid polos naisis-iyan isnan am-in
ay inyalim ken sak-en."
10 Si Simon Pedro et wada nan
gamigna danat asoten et pingasana
nan kanawan ay ingan Malco ay
baan di kangatowan ay padi.
11 Dat kanan Jesus ken Pedro, "Isik-
langmo nan gamigmo. Ay kanam
en adiyak maanosan nan ligat ay
inyalin Ama?"
12 San sosoldado, san apoda ya
san gogowaldiya et dinpapda si Jesus
dadat ogden nan ledengna
13 dadat eyey omona ken Anas ay
katogangan Caifas ay kangatowan ay
padi isdin deey ay tew-en.
14 Si Caifas nan nangbagbaga is-
nan Judio ay gawgawis mo matey
nan esay ipogaw gapo isnan kaipoi-
pogaw.

Nan Damo Ay Nangisotan Pedro Ken Jesus
Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luc. 22:56-57

15 Si Simon Pedro ya nan esay ib-
ana ay pasolot et inmonodda ken
Jesus. San ib-an Pedro et getgetkena
si Anas ay kangatowan ay padi isdin
nallos ay tew-en isonga nakisgep ken
Jesus issan pantew.
16 Ngem si Pedro et nataynan isnan
lowangan di pantew isonga dat so-
magong san ib-ana et ibagana issan
mangbanbantay isnan lowangan ta
pasegpena si Pedro.
17 Dat kanan san babai ken Pedro
en, "Ay baken sik-a nan esay pasolot
nan ipogaw ay deey?" Dat kanan
Pedro, "Baken."
18 Issan labi ay deey et mentedek
isonga dat mendenet nan deeyday
baa ya san gogowaldiya et men-
anidoda dat makianido abes si Pedro
ken daida.

Nan Nangsomalyaan Nan Kanga-towan Ay Padi Ken Jesus
Mat. 26:57-66; Mar. 14:55-64; Luc. 22:66-71

19 Isnan baey et somsomalyaen
san kangatowan ay padi si Jesus
maipanggep isnan papasolotna ya
nan isolsolona.

20 Dat kanan Jesus, “Nan ninkalka-
liyak et isnan sagang nan kaipoi-
pogaw tay nan nin-isolsolowak et
isnan kaponponokan am-in di Judio
ay kasinasinagoga ya isnan Templo.
Maiwed polos kinkinwanik is nailil-
imed.
21 Ngem dan sak-en od nan som-
somalyaem ay baken nan naayda ay
ipogaw ay nangdedenge ken sak-en
is mensootam no ngan nan inbagba-
gak ken daida tay getkenda?”
22 Idi nakakali si Jesus dat tipaken
nan esay gowaldiya siya danapay
kanan, “Dan aped kaneg tosa nan
ikkam ay mangsongbat isnan kanga-
towan ay padi?”
23 Dat kanan Jesus ken siya, “No
waday kinwanik is ngawi, ibagam.
Ngem no maiwed dakan aped
mangtipak?”
24 Dat paeyey Anas si Jesus ay
daan ay nababalod nan ledengna
ken Caifas ay kangatowan ay padi.

Nan Nangisotan Kasin Pedro Ken Jesus

Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luc. 22:58-62

25 Daan ay tomatakdeg si Pedro ay
men-an-anido dat kanan nan tap-ina
ken siya en, “Ay baken kad sik-a nan
esay pasolot todi?” Ngem dat isot
Pedro ay mangwani, “Bakenak.”
26 Nan esay baan di kangatowan
ay padi ay agin san piningasan Pe-
dro san ingana et kinwanina en, “Ay
baken sik-a san inilak ay ib-an todi
issan kad-an di kak-aiw?”
27 Dat kasin isot Pedro en bak-
ena ib-a si Jesus dat matanan-o nan
manok.

Nan Naeyeyan Jesus Ken Pilato

Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luc. 23:1-5

28 Wisngit dat ikaan san aap-apon
di Judio si Jesus issan baey Caifas
et eyeyda isnan baey Gobilnadol
Pilato. Ngem egayda songgep tay
nan ogalida et no songgepda isnan
baey di baken Judio et adi mabalin
ay makikanda isnan Fiestan di Lin-
maosan di Anghel tay bakenda nada-
los.
29 Isonga dat bomala si Gobil-
nadol Pilato et ena sooten, “Ngan
nan mangidalomanyo isnan naay ay
ipogaw?”
30 Dadat kanan, “Adimi aped iyali
siya ken sik-a no maiwed basolna.”
31 Dat kanan Pilato ken daida, “Ki-
gad kayo ngalod ay mangbanag ken
siya ay kaneg isnan lintegyo.” Dat
kanan san deeyday Judio, “Ngem
dakami ay Judio et maid kalebben-
ganmi ay mangipapatey is ipogaw.”
32 Siya di nan inommat ta matong-
palan din inbagan Jesus ay ikkakan
di kateyana.
33 Dat songgep kasin si Pilato danat
paayagan si Jesus et sootena en, “Ay
sik-a nan alin di Judio?”
34 Dat kanan Jesus, “Ay sik-a nan
kanemnem isnan sinootmo wenno
waday nangibaga ken sik-a?”
35 Dat kanan Pilato, “Aykeak Judio?
Nan kailiyam ya nan menkangan-
gato ay papadiyo nan nangidalom
ken sik-a isna. Ay ngan nan ba-
solmo?”
36 Dat kanan Jesus, “Baken isnan
batawa is men-aliyak. Tay no is-
nan batawa koma waay makigo-
bat nan ipogawko tasiyay adiyak
maidya isnan Judio. Ngem baken
isnan batawa is men-aliyak.”
37 Isonga dat kanan Pilato, “Adi
pay alika obpay?” Dat kanan Je-
sus, “Sik-a nan nangwani en aliyak.
Siya na nan gapo ay naiyanakak
isnan batawa ta ibagbagak nan tet-
ewa. Et nan manglayad isnan tet-
ewa, dengngenda nan ibagbagak.”
38 Dat kanan Pilato, “Ay ngan
ngen nan kinatet-ewa?” Dat bomala
kasin et kanana issan deeyday Judio
en, “Maiwed getkek is basol todi is
apedna kadosaan.
39 Ngem gapo isnan ogaliyo ay
tonggal Fiestan di Linmaosan di
Anghel et omipalobosak is esay
balod isonga ay laydenyo ta nan
naay alin di Judio nan palobosak?”

40 Dadat asigigiyaw ay mangmang-
wani en, “Baken siya nodi si Barabas
nan palobosam.” Si Barabas et man-
gakew.

19

Nan Nangibagaanda En Mailansa Si Jesus
Mat 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luc. 23:13-25

1 Daet ipabaig Pilato si Jesus.
2 Dat komawikaw nan sosoldado
is sibit et ipabedbedda ken Jesus ay
kaneg kalagong di ali dadapay bad-
owan is men-gadangdang ay kaneg
badon di ali.
3 Dadat sag-enen siya ay mang-
mangwani en, “Madayaw kano nan
alin di Judio,” dadapay tipatipaken
siya.
4 Dat bomala kasin si Pilato et
kanana issan kaipoipogaw, “Ilaenyo,
ipailak siya ken dakayo tasiyay
getkenyo ay maid met masokalak is
gapo na ay apedak mangdosaan ken
siya.”
5 Isonga dat bomala si Jesus ay
ninbebedbed is sibit ya ninbabado
is kaneg badon di ali dat kanan Pi-
lato ken daida, “Ilaenyo, naay san
ipogaw.”
6 Idi inilan san menkangangato
ay papadi ya san menlelebbeng ay
Judio si Jesus dadat kasigigiyaw en,
“Pailansam isnan kros. Pailansam
isnan kros.” Ngem dat kanan Pi-
lato ken daida, “Dakayo ngalod nan
mangilansa ken siya isnan kros tay
maiwed nasokalak is gapo na is
apedak mangdosaan ken siya.”
7 Dat kanan san deeyday Judio,
“Ngem isnan lintegmi et lebbengna
ay matey siya tay apedna kankanan
en Anak Apo Dios siya.”
8 Issan nangdengngan Pilato isnan
kinwanida et am-amed inmegyat
9 dat songgep kasin et sootena ken
Jesus, “Ay into nan nagapowam?”
Ngem egay sinmongbat si Jesus.
10 Dat kanan Pilato, “Dakan adi
somongbat? Ay adim getken ay
wada nan kalebbengak ay mangi-
palobos wenno mangipalansa ken
sik-a isnan kros?”
11 Dat kanan Jesus, “Maid
kalebbengam ken sak-en no egay
inidyan Apo Dios ken sik-a. Isonga
nan nang-idya ken sak-en ken sik-a
et dadama nan basolda.”
12 Issan nangdengngan Pilato isna
et palalo nan layadna ay mangi-
palobos koma ken siya. Ngem am-
amed inbogaw san deeyday Judio en,
“No palobosam si tosa et mamagtek
ay bakenmo gayyem si Cesar ay ali
tako. Tay nan mangwani en ali nan
awakna et ap-aposena si Cesar.”
13 Issan nangdengngan Pilato is-
san kinwanida danat ipabala kasin
si Jesus dat omey tomokdo si Pilato
isnan tokdowan di howis. San deey
ay tokdowan et nadadatil is bato ay
kanan nan Judio en Gabata.
14 Issan tinmokdowana ay mang-
banag ken Jesus et kag-aw esapay
menlogi nan fiesta. Dat kanan Pi-
lato issan deeyday Judio, “Naay nan
aliyo.”
15 Dadat kasigigiyaw en, “Pap-
ateymo. Papateymo. Pailansam
isnan kros.” Dat sooten Pilato ken
daida, “Ay laydenyo ay pailansak is-
nan kros nan aliyo?” Dat kanan san
menkangangato ay papadi, “Maiwed
teken is alimi nodi kedeng si Cesar.”
16 Dat idyan Pilato si Jesus ken
daida ta mailansa isnan kros.

Nan Nailansaan Jesus Isnan Kros
Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luc. 23:26-43

17 Isonga dat alaen san sosoldado
si Jesus et ipaboligda nan krosna
dadat iyey isnan bilig ay makwani en
ingit di toktok ay kanan di Judio en
Golgota.
18 Isdi nan nangilansaanda ken
siya isnan kros. Wada gedan nan
doway lalalaki ay nailansa isnan
krosda ay nanggagawa ken Jesus.
19 Dat ipasolat Pilato nan naay, “Si
Jesus ay iNazaret ay alin di Judio”
danat ipapaey isnan kros.

20 Adoado nan Judio ay mangbas-
basa isna tay san nailansaan Jesus
et naisasag-en id Jerusalem dapay
naisolat isnan kalin di Judio, kalin di
iRoma ya isnan kalin di iGrecia.
21 San deeyday Judio ay menkan-
gangato ay papadi et enda inbaga
ken Pilato en, “Sokatam kad nan in-
solatmo ay, ‘Alin di Judio’ ta isolatmo
en, ‘Kankanan tona en siya nan alin
di Judio.’ ”
22 Ngem dat kanan Pilato, “Nan ep-
dasko insolat et siya nan maisosolat.”
23 Idi inlansan san sosoldado si
Jesus dadat alaen nan badbadona
et pagkap-atenda ay mangpigpigas
tay epatda. Inalada gedan nan an-
ando ay badona ay inabe ay maid
panaitana.
24 Isonga dadat kanan, “Gawis no
adi tako singsingaten na ta men-
bonot tako no sinoy mang-ala.” Et
siya nan natongpalan din kalin Apo
Dios ay naisolat id kasin ay naay,
“Pinigpigasda nan badbadok. Nin-
sosogalda gapo isnan an-ando
ay badok.”
Et siya di nan inkan san sosoldado.
25 Issan sag-en nan kros Jesus et
tinmatakdeg da inana ya san besat
inana, si Maria ay asawan Cleofas ya
si Maria Magdalena.
26 Inilan Jesus si inana ya san
esay pasolotna ay linaylayadna ay
tinmatakdeg isdi isonga dat kanan
Jesus ken inana, “Ina, si tosa et nan
men-anakmo.”
27 Danat abes kanan issan pa-
solotna, “Si ina et nan men-inam.” Et
enggana isdi dat ayagan san pasolot
si inan Jesus ta makitee ken siya.

Nan Nateyan Jesus
Mat. 27:45-56; Mar. 15:31-41; Luc. 23:44-49

28 Getken Jesus ay nakwas am-in
danat kanan, “Naewewak,” ta ma-
tongpalan nan naisolat ay kalin Apo
Dios id kasin.
29 Wada isdi nan nalaka ay basi da-
dat itab-aw nan galot ay naibedbed
isnan pao dadat ipangato ta sop-
sopan Jesus.
30 Sinopsopan Jesus san basi danat
kanan, “Nakwas et am-in id wani,”
dat maoyos nan leng-agna.
31 Issan agew ay deey et Biyal-
nis et kanan nan Judio ay lawa no
taynanda nan nailansa isnan kros
isnan agew di obaya tay nan kawak-
gatana et ngitingit di obaya isonga
dat dawaten san aap-apon di Judio
ken Pilato en palobosana nan sosol-
dado ta gopongenda nan siksikin san
deeyday nailansa tasiyay epdasda
matey ta kakaananda isnan krosda.
32 Isonga dat omey san sosoldado
et gopongenda san siksikin san dowa
ay naitapi ay nailansa ken Jesus.
33 Omdanda pay ken Jesus dadat
ilaen ay epdas natey isonga egayda
et gopongen nan sikina.
34 Ngem nan esay soldado et indoy-
okna kayet nan balbegna isnan gi-
tang Jesus dat mabanala ay dagos
nan basa ya danom.
35 San nang-ila issan am-in ay
inom-ommat et siya nan nangibag-
baga isnan tet-ewa tasiyay patiyenyo
abes. Tet-ewa nan ibagbagana tay
getkena nan inom-ommat.
36 Siya na san inommat ta matong-
palan din naipagto ay kalin Apo Dios
id kasin, “Maiwed esay ingitna is
awnit magpong.”
37 Wada gedan nan naisolat ay
kanana en, “Awnit ilaenda met laeng
san dinoy-okda.”

Nan Naikaoban Jesus
Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luc. 23:50-56

38 Wada nan am-ama ay si Jose
ay iyArimatea. Si Jose et mamati
ken Jesus ngem egayna inpagpagtek
tay omegyat isnan aap-apon di Ju-
dio. Ngem issan nateyan Jesus dat
omey ken Pilato ay mangdawat is-
nan awak Jesus. Dat palobosan
Pilato siya ay mang-ala ken Jesus
isonga dadat omey ken Nikodemo et
alaenda.
39 Si Nikodemo san inmey nakitoya
ken Jesus isdin esay labi. Issan
inmayanda ken Jose et inkakawit
Nikodemo nan limampoo ay kilo ay

menbango ay agas ay ninlaok nan
libon di kaiw ay mira ya alos.
40 Inalada nan awak Jesus dadat
pakbowan issan menbango ay agas
dadapay bongonen isnan balo ay ga-
lot tay siya di nan ikkan nan Judio
isnan natey sadapay ikaob.
41 Dadat eyey siya isnan kakak-
aiwan ay kad-an di nakakaongan ay
bato ay egay kaos-osal ay sag-en nan
nailansaana.
42 Siya di nan nangiyanda tay
naisasag-en dapay kamasdemana et
menlogi san obayan di Judio.

20

Nan Namaidan Nan Awak Jesus Issan Naipay-ana
Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luc. 24:1-12

1 Wisngit isnan Domingo dat omey
da Maria Magdalena issan naipay-an
Jesus dadat ilaen ay nakaan san bato
ay naitangeb.
2 Dadat tomagtag ay omey ken Si-
mon Pedro ya san esay pasolot ay
linaylayad Jesus dat kanan Maria,
"Inalada man nan Apo tako issan
naipay-ana et adimi getken no intoy
nangyanda ken siya."
3 Dat omey si Pedro ya san esay
pasolot issan naipay-an Jesus.
4 Mentagtagtagda ay dowa ngem
san ib-an Pedro et makatagtag mo
siya isonga inomdan omon-ona
5 danat osdongan et inilana san
galot ay naibongon ken Jesus ngem
egay sinonggep.
6 Omdan pay si Simon Pedro danat
idadawes ay songgep danat ilaen
san galot ay naibongon ken Jesus ay
naibababadeng
7 ngem san galot ay naibebedbed
issan toktok Jesus et nalolon ay nai-
sisiyan issan galot ay naibongon is-
san awakna.
8 Dat abes songgep san ib-an Pe-
dro. Issan nang-il-ana issan galot et
siya nan namatiyana ay natago kasin
si Jesus.
9 Ngem egayda kayet naawatan
din naisolat ay kalin Apo Dios id
kasin ay mangwani en awnit matago
kasin.

Nan Ninpailaan Jesus Ken Maria Magdalena
Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11

10 Dat somaa san doway pasolot
11 ngem si Maria Magdalena et
nataynan ay men-ag-aga issan kad-
an di naipay-an Jesus. Daan ay men-
ag-aga dat men-osdong
12 danat ilaen nan doway anghel
ay ninbabado is polaw. Tinmotok-
doda issan naipay-an san awak Je-
sus. Nan esa et wada isnan toton-
gowen di toktok ya nan esa isnan
sikiyan.
13 Dadat kanan, "Dakan aped men-
ag-aga?" Danat kanan, "Inalada
nan Ap-apo et adiyak getken nan
nangyanda ken siya."
14 Kinwanina di dat menligos
danat ilaen si Jesus ay tomatakdeg
isdi ngem egayna naimatonan ay si
Jesus.
15 Dat kanan Jesus, "Dakan aped
men-ag-aga? Ay sino nan an-
anapem?" Ngem kanan Maria Mag-
dalena en waay siya san mang-
banbantay issan kad-an di kak-aiw
isonga danat kanan, "Apo, no sik-a
nan nang-ala ken siya, ibagam kad
no intoy nangyam ta omeyak alaen."
16 "Maria," kinwanin Jesus. Dat
sagongen Maria siya danat kanan,
"Rabboni." (Nan kanan tona isnan
kalin di Judio et mistolo.)
17 Ngem dat kanan Jesus, "Adika
mangikawkawe tay egayak kayet
ninsagong ken Ama. Omeyka bawet
ibaga isnan papasolotko ay bebsatko
en somagongak ken Amak ay Diosko
ay siya nan Amayo ya Diosyo gedan."
18 Isonga dat omey si Maria Mag-
dalena et ibagana issan papasolot
Jesus en inilana si Apo Jesus danapay
inbaga san inbagan Jesus ken siya.

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Papasolotna
Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luc. 24:36-49

19 Nalabi issan deey ay Domingo
dat matogop san deeyday pasolot

Jesus et mendakigda tay omegyatda
isnan aap-apon di Judio. Ngem dat
mawanada si Jesus issan kad-anda
ay tomatakdeg danat kanan, “Men-
lamlamnin kayo.”
20 Danat ipaila nan adpana ya
nan gitangna et dadama nan gas-
ing san deeyday papasolotna issan
nang-ilaanda isnan Apoda.
21 Dat kanan kasin Jesus ken daida,
“Menlamlamnin kayo. Ibaak dakayo
ay kaneg nan inkan Ama ay nan-
gibaa ken sak-en.”
22 Danat sip-oyan daida dana-
pay kanan, “Dawatenyo nan Ispirito
Santo.
23 No pakawanenyo nan basbasol
di ipogaw et pakawanen Apo Dios
daida ngem no adiyo pakawanen
daida et adi pakawanen Apo Dios
daida.”

Nan Ninpailaan Jesus Ken Tomas

24 Issan ninpailaan Jesus issan pa-
pasolotna et maiwed si Tomas ay
makwani en Ipi ay esa issan simpoo
ya dowa
25 isonga dat ibagan san iib-ana
en inilada nan Apoda. Dat kanan
Tomas, “No adiyak ilaen ya kapposen
nan kiblat di nalansaan isnan ad-
pana ya adiyak kapposen nan gi-
tangna et adiyak polos patiyen.”
26 Nakwas nan esay domingo dat
maponok kasin san papasolot Jesus
isnan baey et wada et si Tomas.
Naidadakig nan en-eneb ngem dat
mawanada si Jesus ay tomatakdeg
isnan kad-anda. Danat kanan, “Men-
lamlamnin kayo.”
27 Danat kanan ken Tomas,
“Ilaem nan kiblat isnan adpak
dakat kapposen dakapay oyaden
nan ledengmo ta kapposem nan
gitangko. Adika mendowadowa
nodi mamatika.”
28 Dat kanan Tomas, “Sik-a nan
Apok ya nan Diosko.”
29 Dat kanan Jesus ken siya, “Ma-
matika aya tay nang-ilaka? Nan
mamati et olay no egayda nang-ila et
dadama nan gasingda.”

Nan Gapo Ay Naisolat Nan Naay Ay Liblo

30 Adoado pay nan inik-ikkan Jesus
ay kaskasdaaw ay inpail-ilana isnan
papasolotna ngem egay naisolat is-
nan naay ay liblo.
31 Ngem nan naayda et naisolatda
tasiyay patiyenyo ay si Jesus nan
Kristo ay Anak Apo Dios et gapo is-
nan pammatiyo et matagotago kayo
ay eng-enggana ken Apo Dios.

21

Nan Ninpailaan Jesus Isnan Pito Ay Papasolotna

1 Nallos nan kaat ay agew dat kasin
menpaila si Jesus isnan papasolotna
isnan baybay id Tiberias. Siya na
nan inkana ay ninpaila.
2 Nadadagop da Simon Pedro,
Tomas ay makwani en Ipi, Natanael
ay iCana ay esay ili id Galilea, san
doway an-ak Zebedeo ya nan dowa
pay ay ib-ada.
3 Dat kanan Simon Pedro issan
iib-ana, “Omeyak mensidok.” Da-
dat kanan, “Makkey kami ken sik-a.”
Isonga dadat omey et menloganda
isnan bangka ngem maid polos inal-
ada is ikan issan labi ay deey eng-
ganay nawakgat.
4 Isnan wisngit dat tomakdeg si
Jesus issan benget di baybay ngem
egay naimatonan san papasolotna
siya.
5 Danat kanan ken daida,
“Gagayyem, ay waday sinidokanyo?”
Dadat kanan, “Maiwed polos.”
6 Danat kanan ken daida,
“Oy-oyenyo nan sidokyo isnan
makanawan nan bangka et awnit
wada nan alaenyo.” Isonga da-
dat oy-oyen nan sidok dadat adi
makaipadaka isnan sidok tay
adoado nan inalada ay ikan.
7 Dat ibagan san pasolot ay linay-
layad Jesus ken Pedro en, “Siya di
si Apo Jesus.” Issan nangdengn-
gan Simon Pedro ay siya si Apo
Jesus dat menbado tay ninlalabos
dat lomabtok isnan danom ta ena
datngan si Jesus

8 dapay mataynan san iib-ana is-
nan bangka ay manggoygoyod ay
mangidaka isnan sidok ay nanapno
is ikan tay waay siyampoo ay metro
et kedeng nan kaad-addawida isnan
benget nan baybay.
9 Kinmay-atda isnan benget nan
baybay dadat ilaen nan men-gag-aeb
ay gabbang ay naiyooson nan ikan
ya wada gedan nan tinapay.
10 Dat kanan Jesus ken daida,
“Omyali kayo isnan kaal-alayo ay
ikan.”
11 Dat omey si Simon Pedro et
ipadakana isnan benget di baybay
san sidok ay nanapno is dadakke ay
ikan. Sin-gasot ya limampoo ya tolo
am-in ngem olay no adoado nan ikan
et egay nabakas san sidok.
12 Dat kanan Jesus ken daida,
“Akayo ta mangan tako.” Ngem
mabainda ay mangsoot no sino siya
tay gegetkenda ay siya si Jesus.
13 Dat alaen Jesus nan tinapay ya
nan ikan et idyana ken daida.
14 Siya di san maikatlo ay nin-
pailaan Jesus issan papasolotna eng-
gana isdin natagowana.

Si Jesus Ya Si Pedro

15 Nakakanda pay dat kanan
Jesus ken Simon Pedro, “Simon
ay anak Juan, ay am-amed nan
pananglayadmo ken sak-en mo da
tona?” Dat kanan Simon, “Owen,
Apo, getkem ay laylaydek sik-
a.” Dat kanan Jesus, “No siya sa,
banbantayam ngalod nan ipogawko
tay daida nan kanegko kakalnilo.”
16 Pinidwan Jesus ay mangwani,
“Simon, ay anak Juan ay manglay-
layadka?” Dat kanan kasin Simon,
“Owen, Apo, getkem met ay laylay-
dek sik-a.” Dat kanan Jesus, “No siya
sa, banbantayam nan kakalnilok.”
17 Dat pitlowan Jesus ay mang-
wani, “Simon, ay anak Juan, ay
manglaylayadka tet-ewa?” Dat
menseseg-ang si Pedro tay namitlo
ay sinoot Jesus no laylaydena siya
danat kanan, “Apo, getkem nan am-
in et getkem ay laylaydek sik-a.” Dat
kanan Jesus ken siya, “Banbantayam
ngalod nan kakalnilok.
18 Ibagak ken sik-a nan tet-ewa, is-
san kaongam et kigadka ay menbad-
bado dakat omey is laylaydem ngem
no maam-amaka awnit wadada nan
mangipadedepa ken sik-a dadapay
igalot nan ledengmo dadat eyey sik-a
isnan adim layden ay omayan.”
19 Nan nangwaniyan Jesus isna
et tasiyay ipagtekna nan awnit
maikkan ken Pedro isnan mateyana
ta maidaydayaw si Apo Dios. Dat
kanan Jesus ken siya, “Mang-on-
onodka.”
20 Dat menligos si Pedro et ilaena
ay omon-onod san pasolot ay linay-
layad Jesus. Siya di san nangsadag
ken Jesus isdin deey labi ay nan-
gananda ay nangsoot en no sinoy
awnit mangisipsip ken siya.
21 Issan nang-ilaan Pedro issan
deey ay pasolot danat kanan ken
Jesus, “Apo, ay ngan pay nan awnit
ommat isnan naay ay ipogaw?”
22 Ngem dat kanan Jesus, “No lay-
dek ay matatago siya enggana ay
omaliyak kasin, ay ngan di pang-
tom? Basta mang-on-onodka bawet.”
23 Issan nangdengngan san pa-
pasolot Jesus et kananda en waay
adi matmatey nan deey ay pasolot.
Ngem egay kinwanin Jesus en adi
katkatey nodi kinwanina et kedeng
en, “No laydek ay matatago siya eng-
gana ay omaliyak kasin, ay ngan di
pangtom?”

Nan Kombos Nan Liblo Ay Naay

24 San deey pasolot ay kankanan
Jesus et sak-en ay nangibaga ya
nangisolat isnan naayda et getkenmi
ay tet-ewa nan insolatko ay naay.
25 Owen, adoado pay nan tap-ina
ay inik-ikkan Jesus. No maisolatda
koma am-in et kanak en adi omanay
nan batawa is kaipay-an nan liblo ay
kaisolatanda.

Nan Inik-Ikkan Nan Aapostolis

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan liblo ay Nan Inik-ikkan Nan Aapostolis et siya nan toloy nan damo ay liblo ay insolat Lucas ay maipanggep ken Jesus. Nan osto ay kayatna ay ipagtek et nan inik-ikkan din inmon-ona ay papasolot Jesus ay nangibagbaga isnan maipanggep ken siya ay ninlogi id Jerusalem dat isnan kailiili id Judea ya id Samaria enggana isnan kailiili isnan batawa. Nan Ispirito Santo nan nangtaktakdo ay mangbadbadang ken daida. Ibagbagana isna nan nataptapiyan nan mamati ken Kristo ay ninlogi isnan Judio engganay maitapi gedan nan adoado ay baken Judio.

Nan liblo ay naay et napagkatlo ay nagedgedwa ay mangipaila isnan kaad-adon nan il-ili ay naibagbagaan nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ya nan nangsolotan di ipogaw ken siya. Nan damo et nan ninlogiyana id Jerusalem maisned isdin sinmaaan Jesus id daya. Nan maikadwa et nan naiwakatan nan gawis ay damag isnan tap-in nan ilin di Judio. Ya nan maikatlo et nan am-amedna naiwakatan enggana id Roma.

Nan esay napateg ay ibagbagan nan liblo ay naay et nan nangbadbadangan nan Ispirito Santo isnan mamati. Nan ninlogiyana et siya nan kinmapetana isnan mamati id Jerusalem isnan agew ay makwani en Pentecostes. Et ninlogi isdi danat itoltoloy ay mangbadbadang ya mangipapipigsa isnan mamati ya mangipangpango ken daida. Nan inom-ommat ay naibagbaga isna et ipailana nan kabaelan nan mait-itdo ay wada isnan gawis ay damag ay mangbadbadang isnan ipogaw ay mangpati.

Nan wada isna

Nan maisaganaan nan ipogaw ay mangpaneknek ken Jesus 1:1-26
- a. Nan kaodiyan ay bilin ya inkalin Jesus 1:1-14
- b. Nan naisokat ken Judas 1:15-26

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Jerusalem 2:1-8:3

Nan mangibagbagaanda isnan maipanggep ken Jesus id Judea ya id Samaria 8:4-12:25

Nan nin-isolsolowan Pablo 13:1-28:31
- a. Nan damo ay omayan da Pablo ay men-itdo 13:1-14:28
- b. Nan nadagopan nan papangolon di mamati 15:1-35
- c. Nan maikadwa ay omayan da Pablo ay men-itdo 15:36-18:22
- d. Nan maikatlo ay omayan da Pablo ay men-itdo 18:23-21:6
- e. Nan naibalodan Pablo id Jerusalem, Cesarea ya id Roma 21:7-28:31

Login Nan Solat

1 Gayyem Teofilo:

Isdin damo ay liblo ay insolatko et inbagak am-in din inik-ikkan ya insolon Jesus menlogi isdin logina

2 ya enggana isdin nangipangatowan Apo Dios ken siya id daya. Ngem esapay somaa id daya et wada nan inbilina isnan deeyda ay papasolotna ay pinilina ay makwani en apostolis. Nan Ispirito Santo nan nang-itdo ken Jesus isnan inbagbagana ken daida.

3 Namin ado nan ninpap-ailaana isnan aapostolis isnan kasina natagowan enggana ay nalpas nan epat poo ay agew. Adoado gedan nan inik-ikkana tasiyay maid gapona is adida mangpatiyan ay kasin natago. Inil-ilada siya et inititdowana daida maipanggep isnan mentolayan Apo Dios.

4-5 Isnan esa ay agew nadagopda. Dat kanan Jesus ken daida, “Din si Juan et danom nan inosalna ay menbonyag ngem awnit nan Ispirito

Santo nan ited Apo Dios ken dakayo
ay kanegna ibonyag ken dakayo.
Isonga adi kayo komak-aan id isna
Jerusalem ta sed-enyo tay nganngani
ay omali. Siya di nan inkalin Ama ay
inbagak abes ken dakayo."

Nan Nangipangatowan Apo Dios Ken Jesus Id Daya

6 Isnan namingsan ay nadagopan
da Jesus ya nan aapostolis et
sinootda en, "Apo, ay id wani
nan mangipakaanam isnan iRoma
ay mentotolay ken datako tasiyay
datako nan kalebbeng ay mentolay
isnan am-in ay ili tako ay Judio?"
7 Dat kanan Jesus ken daida en,
"Nan timpo ay mentolayan tako et
adi kabalin ay getkenyo tay si Apo
Dios et kedeng nan kalebbeng ay
mangtek isnan awnit om-ommat is-
nan omal-ali ay agew ya nan timpo
ay ommatana.
8 Ngem nan ipagtekko ken dakayo
et siya na. Awnit kapten nan Ispirito
Santo dakayo et itedna nan kabae-
lanyo ta tomoled kayo ay mangibag-
baga isnan maipanggep ken sak-en
id Jerusalem dat isnan kailiili id
Judea ya isnan kailiili id Samaria
enggana isnan kailiili isnan batawa."
9 Nakwas nan initdon Jesus ay
deey dadat ilan siya ay maipangato
id daya. Nintangadda ay mang-ila
ken siya enggana ay nasalinan isnan
liboo.
10 Daanda pay ay mangiila id daya
dat wada nan doway lalalaki ay
anghel ay ninbabado is polaw ay
natanakdeg isnan kad-an nan aapos-
tolis.
11 Dadat kanan, "Dakayo ay
iGalilea, dakayon aped tatangaden
id daya? Si Jesus ay inilayo ay
naipangato id daya et awnityo kasin
ilan nan omaliyana ay kaneg nan
inmayana id wani."
12 Dat somagong nan aapostolis id
Jerusalem ay magapo isnan bilig ay
Olivo ay esay kilometro nan kaasag-
ena.

Nan Nangpiliyanda Isnan Maisokat Ken Judas

13 Idi inomdan nan aapostolis id
Jerusalem et inmeyda isnan baey.
Dadat omey isnan maikadwa ay gal-
ado ay menteteanda. Siya dana nan
ngadngadanda. Da Pedro ken Juan,
Santiago, Andres, Felipe, Tomas, Bar-
tolome, Mateo, Santiago ay anak
Alfeo, Simon ay mangisaksakit isnan
ilina yas Judas ay anak Santiago.
14 Inagew ay enda makilol-
owalo tay naeesa nan nemnemda
maipanggep isnan pammatida ken
Apo Dios. Wada abes nan bababai
ay naitapi ken daida ya si Maria ay
inan Jesus ya nan bebsat Jesus ay
lalalaki.
15 Isnan esay agew ay nadagopan
nan waay sin-gasot ya dowampoo ay
mamati ken Jesus dat tomakdeg si
Pedro et kanana,
16-18 "Dakayo ay bebsatko ay ma-
mati ken Jesu Kristo, natongpal
et nan inpanemnem nan Ispirito
Santo ay insolat din si David ay
maipanggep ken Judas tay am-in ay
kankanan Apo Dios et masapol ay
matongpal. Si Judas et nadotokan
ay nakiobla ken dakami ay apostolis.
Ib-ami siya ngem siya nan nangi-
pango isnan nangdepap ken Jesus.
Linagbowanda siya isnan ngawi ay
inikkana dat maosal nan lagbona ay
mailako is om-a. Dat mentekdag dat
maboslayan nan egesna.
19 Idi gintek am-in nan iJerusalem
nan inikkan Judas dadat ngadnan
san om-a is Aceldama ay makwani
en om-a ay nabasaan isnan kalida."
20 Dat itoloy Pedro ay mangwani
en, "Siya na nan inpanemnem
nan Ispirito Santo id kasikasin ay
maipanggep ken Judas et naisolat
isnan liblo ay Salmo. Kanana en,

'Menbayen koma nan baeyna ta
maid kasin mentet-ee isdi.'

Wada abes nan naisolat ay mang-
wani,

'Maidya koma nan saadna isnan tap-
in di ipogaw.'

Siya di nan naisolat."

21-22 Dat itoloy Pedro ay mangwani en, “Isonga omila tako is maisokat ken Judas ta waday maitapi ken dakami is mangpaneknek isnan kasin natagowan Apo Jesus. Anapen tako nan ipogaw ay nakiib-a ken datako enggana isdin damo. Masapol ay inilana am-in nan inik-ikkan Jesus ay menlogi isdin ninpabonyagana ken Juan et enggana isdin naipangatowana id daya.” Siya di nan kinwanin Pedro.
23 Dadat ibaga nan ngadan di doway ipogaw ay da Matias ken Jose ta mapili ken daida nan maisokat ken Judas. Nan tap-in nan ngadan Jose et Barsabas ya Justo.
24 Dadat menlowalo ay mangwani en, “Apo, gapo tay sik-a nan mangtek isnan nemnem am-in nan ipogaw et ipagtekmo ken dakami nan piliyem ken datona ay dowa
25 ta maitapi ken dakami ay mangikkan isnan oblami ay aapostolis tasiyay siya nan maisokat ken Judas tay kinmaan ay omey isnan impilno.” Siya di nan lowaloda.
26 Dadat menbobonot ken datodi ay dowa. Et si Matias nan nabonot. Dat maitapi et maikasimpoo ya dowa ken daida.

2

Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Isnan Mamati Ken Jesus

1 Idi inomdan nan esay fiestan di Judio ay makwani en Pentecostes daet madagop am-in nan mamati ken Jesu Kristo isnan esay baey.
2 Dadat madanenge isnan kaneg ngengen di dagem ay nagapo id daya et pinmigsa isnan baey ay nadadagopanda.
3 Dadat ilan nan adoado ay kanega apoy ay masisiyan ay omey pomatong am-in isnan ipogaw.
4 Dadat wasdin nakapet isnan Ispirito Santo et wasdin menkali isnan teken ay kali ay egayda solowen tay inpakalin nan Ispirito Santo daida.
5 Isnan timpo ay deey wada id Jerusalem nan adoado ay Judio ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay nagapo isnan kailiili isnan batawa.
6-8 Idi dinngeda san ninngengenge dadat madagop isnan kad-anda et nasdanasdaawda tay was-in nangdedenge isnan osto ay kalina isnan komalkaliyan nan apostolis. Nasdaawda ay mangwani, “Dan getken nan iGalilea ay naayda nan kalin di kailiili ay nagapowan tako?
9 Datako pay iPartia, iMedia, iyElam, iMesopotamia, iJudea, iCapadocia, iPonto ya iyAsia.
10 Wada pay nan iFrigia, iPamfilia, iyEgipto ya nan nagapo isnan tapin di ili id Libia ay as-asag-en id Cirene ya nan nagapo id Roma abes.
11 Nan tapi tako et Judio ngem nan tap-ina et baken Judio ngem solotenda nan ogalin di Judio. Nan tapi tako et iCreta ya nan tap-ina et iyArabia.” Kananda pay, “Dengngen tako ay kalkaliyenda nan nateketeken ay kali tako ay mangibaga isnan kaskasdaaw ay inikkan Apo Dios.”
12 Nasdanasdaawda dadat menasitotya ay mangwani, “Ngan nan aped mangtekan datona isnan nateketeken ay kali tako? Ngan nan kayat tona ay ibaga?”
13 Ngem wadada nan naitapi isnan kaipoipogaw ay mang-oy-oyaw isnan mamati ken Jesu Kristo ay mangwani en nabotengda.

14 Dat kanan Pedro ay mangipigsa isnan kalina ay mangitakdeg isnan simpoo ya doway apostolis ay mangwani en, “Dakayo ay iJerusalem ya am-in kayo ay ib-ami ay Judio, dedengngenyo pod nan kanak ta ibagak nan kayat tona ay kaliyen.
15 Egay kami kaboteng ay kananyo. Getkenyo ay adi kaboteng nan ipogaw isnan olas di alas nowibi isnan wakgat.
16 Ngem nan dinngeyo isnan menkalkaliyanmi isnan nateketeken ay kali et siya na nan inbagan din mamadton Apo Dios ay si Joel isnan

nangibagaana isnan kinwanin Apo
Dios. Kinwanina en,

17 'Siya na nan ik-ikkak isnan
maod-odi ay agew. Awnitko
ipakapet nan Ispiritok isnan
kaipoipogaw. Nan an-akyo
ay lalalaki ya bababai et
awnitda ibagbaga nan itdok
ken daida. Nan bababallo et
awnit kaskasdaaw nan ipailak
ken daida. Nan aamam-a et
awnitda iitawen nan itdok ken
daida.
18 Isnan siya di ay agew awnitko
ipakapet nan Ispirito Santo isnan
ibab-aak ay lalalaki ya bababai et
enda ibagbaga nan itdok ken daida.
19 Awnit wada nan ipailak ay kaskas-
daaw id daya ya isnan batawa tay
awnit ipailak nan kabaelak ay kaneg
naisoyat ay basa, apoy ya kaeegyat
ay asok.
20 Awnit bomolinget nan agew ya
gomadangdang nan bowan ay kaneg
basa. Siya di nan ommat esapay
omdan nan napateg ay agew ay oma-
liyan nan Apo.
21 Isonga mo sino nan menpabadang
ken sak-en et daida nan maisalakan
ay adiyak dosaen.'
Siya di nan kinwanin Apo Dios ay
insolat din si Joel."

22 Dat itoloy Pedro ay mangwani
en, "Dakayo ay ib-ak ay Judio,
dengngenyo pod nan kanak. Si
Jesu Kristo ay iNazaret et inpagtek
Apo Dios ken dakayo ay siya nan
inbaana tay adoado nan kaskasdaaw
ay inik-ikkana ay mangipaila isnan
kabaelana. Et getkenyo dana tay
inilayo nan inpaikkan Apo Dios ken
Jesus.
23 Id kasin et ninenemnem Apo
Dios nan ommat ken Jesus. Et
natongpal tay inpapateyyo isnan
iRoma ay makedse ay ipogaw et in-
lansada isnan kros.
24 Ngem si Apo Dios et egayna
ipalobos ay maitoloy ay matey si Je-
sus tay tinagona kasin. Tay nan tetey
et maid kabaelana ay mangikawe
ken siya.

25 Si Jesus nan natongpalan din
insolat David ay mangwani,

'Getkek ay mamamamakkeyka,
Apo Dios et olay no waday
domateng is ligat adiyak
omegyat tay wadaka ay bo-
madang.
26 Isonga men-galalasingak et maila
nan gasingko isnan kankanak tay
patiyek ay adi madonot nan awakko
27 tay getkek ay adika mangkalka-
lingking isnan kad-an di natey ya
adim ipalobos ay madonot nan
awakko tay sak-en nan mangtong-
tongpal ken sik-a.
28 Inpagtekmo nan ikkak tapno
matatagowak ay eng-enggana et
palalo nan gasingko tay makiteteak
ken sik-a.'
Siya di nan insolat din si David."

29 Dat itoloy Pedro, "Dakayo ay
bebsatko, laydek ay ipagtekko ay
osto ken dakayo nan maipanggep
ken David ay ali tako id kasin. Din
si David et baken nan awakna is
kinwanina tay natey et naikaob. Et
daan ay mamaila nan naikaobana id
wani.
30 Ngem gapo tay mamadton Apo
Dios din si David isonga gintekna ay
awnit tongpalen Apo Dios nan in-
sapatana ay awnit wada nan bomala
ay apona ay mangsokat ken siya ay
men-ali et si Kristo.
31 Gintek David ay awnit tomet-
ewa nan inbagan Apo Dios
maipanggep isnan kasin matagowan
nan awnit men-ali ay si Kristo isonga
kinwanina en adi kakalkalingkingan
ay adi madonot nan awakna isnan
kad-an di natey."

32 Dat itoloy Pedro ay mangwani
en, "Si Jesus din inbagan din si David
tay siya nan tinagon Apo Dios. Ma-
balin ay ibagami ken dakayo tay
inilami am-in ay natago siya.
33 Ngem id wani wada si Jesus id
daya isnan makanawan Apo Dios ay
Amana ay kad-an di madaydayaw.
Et intedna ken Jesus nan epdasna
inkali ken siya et siya nan Ispiritona
ay inpaalina ken dakami. Isonga

dinngeyo ya inilayo nan menkalka-
liyanmi isnan nateketeken ay kali.
34 Baken nan awakna is kinwanin
David tay egay inmey nan awakna id
daya nodi si Jesus nan inmey isonga
kinwanin David nan maipanggep
ken siya ay mangwani en,
'Kinwanin Apo Dios ken Kristo ay
Ap-apok en tomokdoka isnan
makanawanko
35 enggana ay abakek am-in nan bo-
som ta sik-a nan Apo.' "
36 Dat itoloy Pedro ay mangwani,
"Isonga dakayo ay ib-ami ay Judio,
masapol ay getkenyo ay gawis ay
si Jesus ay pinateyyo et siya nan
pinabalin Apo Dios is Apo tako ya Ali
tako ay kanan tako en Kristo."
37 Idi dinngen nan kaipoipogaw
nan kinwanin Pedro dat dadama
nan seg-angda tay daida nan nangi-
papatey ken Jesus. Dadat kanan
ken da Pedro, "Gagayyem, sino nan
ikkanmi tapno makaan nan naay
basolmi?"
38 Dat kanan Pedro ken daida,
"Wasdin mangdokog is basolna
dat menpabonyag ay mangipagtek
ay apowena si Jesu Kristo tapno
pakawanena nan basolyo et itedna
nan Ispirito Santo ta komapet ken
dakayo.
39 Tay nakitolag si Apo Dios ay
mangwani en, 'Am-in kayo ay aya-
gak et awnit komapet nan Ispirito
Santo ken dakayo ya nan an-akyo
ya nan ap-oyo, olay nan ipogaw ay
baken Judio olay sino ay ipogaw ay
ayagak et makapetda isnan Ispirito
Santo.' "
40 Menkalkali kayet si Pedro ay
mangtogon ken daida ay mangwani
en, "Masapol ay dokoganyo nan ba-
solyo ta adi kayo maitapi isnan
ipogaw ay madosa isnan impilno ay
eng-enggana gapo isnan ngawi ay ik-
ikkanda."
41 Dat adoado nan mamati ken
Jesus et ninpabonyagda. Omey ay
tolo ay libo nan bilang nan mamati
isnan agew ay deey et maitapida
issan deeyda ay namati isnan damo.
42 Nan mamati et kaageagew
ay madagdagopda ta dengngenda
nan it-itdon nan aapostolis. Isnan
madagdagopanda et makilol-owalo
ya makiap-apatda maipanggep is-
nan kankanan Apo Dios dadapay
makikikan isnan kanemneman nan
nateyan Jesus.

Napos-a Nan Nemnem Nan Ma-mati Ken Jesus

43 Nan aapostolis et adoado nan
inik-ikkanda ay kaskasdaaw ay
mangipaila isnan kabaelan Apo Dios
et inmegyat am-in nan ipogaw isnan
il-ilaenda.
44 Intoltoloy nan deeyda ay ma-
mati ken Jesus ay madagdagop et
pinos-ada am-in nan kok-owada
tapno maiwalas ken daida am-in.
45 Dadat omilako isnan payewda
ya isnan kokwada ta ipigasanda nan
ib-ada ay makasapol.
46 Intoltoloyda ay madagdagop
isnan Templon Apo Dios id isdi
Jerusalem ay kaageagew. Makiol-
olnosda ay maob-obong ay mang-
mangan isnan bab-aeyda et dadama
nan gasingda tay napopos-a nan
nemnemda.
47 Daydayawenda si Apo Dios et
am-in nan omili id Jerusalem olay
nan adi mamati ken Jesus, kananda
en gawigawis nan ik-ikkan nan
deeyda ay mamati ken Jesus. Inagew
ay tapiyan Jesus nan mamati ken
siya ay maisalakan.

3

Nan Ginmawisan Nan Napilay

1 Isnan namingsan et inmey da
Pedro ken Juan isnan Templo isnan
alas tres isnan masdem tay siya nan
olas ay menlowalowan di ipogaw
isdi.
2 Isnan segpan ay nginadnanda
is Menbegew et wada nan am-ama
ay pilay enggana isdin binmalaana.
Winakgat ay aw-awitenda siya ay
mang-eyey isnan Templo ta menlim-
limos isnan songsonggep.

3 Idi ilana da Pedro ken Juan ay
songgep isnan Templo daet men-
limos ken daida.
4 Dadat ikikiyat siya dat kanan
Pedro, “Ilam dakami.”
5 Danat ilan daida ta baleng waday
itedda ken siya.
6 Ngem dat kanan Pedro, “Maid
polos sipingmi ngem nan kabaelan
Apo Jesus ay iNazaret et siya nan
wada ay ibadangmi ken sik-a.” Danat
kanan, “Mendaanka.”
7 Dat gen-an Pedro nan kanawan
ay ledengna ta patakdegena daet na-
ganawis nan sikina.
8 Dat matanakdeg et mendaan ta
makkey ken da Pedro yas Juan ay
songgep isnan Templo. San napilay
et mendad-aan ay menyakyaking ay
mangdaydayaw ken Apo Dios.
9 Am-in nan ipogaw et inilada siya
ay mendad-aan ay mangdaydayaw
ken Apo Dios.
10 Dadat imatonan ay siya san
menlimlimos issan segpan ay mak-
wani en Menbegew. Dadat masdaaw
tay makadaan.
11 Isnan nanggegen-anan nan
napilay ken da Pedro ken Juan
dat matanagtag nan kaipoipogaw
ay omey isnan kad-anda isnan
kanandan Bangsal Solomon tay
pilmi ay masdaawda.

Nin-isolo Si Pedro Isnan Templo

12 Inilan Pedro nan kaipoipogaw
danat kanan ken daida, “Dakayo ay
ib-ami ay Judio, dakayon masdaaw
ay mangwani en dan makadaan si
tona? Dakayon ikikiyat dakami? Ay
kananyo en gapo tay gawis kami ay
ipogaw wenno nan kabaelanmi nan
nangipagawis ken tona?
13 Baken dakami tay si Apo Dios
ay dinaydayaw din alal-apo tako ay
da Abraham ken Isaac yas Jacob nan
nangipagawis ken siya ta madayaw
si Jesus ay inbaana ken datako.
Ngem indalomyo siya isnan iRoma
dayopay inadyan isnan nangbistaan
Pilato ken siya olay linayad Pilato ay
ipalobos siya.
14 Ay apo kayo, inadyanyo nan
gawigawis ay ipogaw ay maid polos
basolna dayopay aped piliyen nan
ninpatey is ipogaw is kayatyo ay
mapalobosan.
15 Si Jesus ay mang-ited isnan
biyag ay maid patenggana et siya
nan pinateyyo. Ngem kasin tinagon
Apo Dios siya et ibagbagami ay tet-
ewa ay kasin natago tay inilami.
16 Gapo isnan kabaelan nan olay
ngadan Jesus isonga ginmawis nan
pilay nan ipogaw ay naay. Si Jesus
nan nangipapigsa isnan nemnemna
ay mamati ken siya isonga iilaenyo
am-in ay nakaan nan pilayna.”
17 Dat itoloy Pedro ay mangwani
en, “Dakayo ay bebsatko, getkek ay
egayyo getken nan saad Jesus isonga
inpapateyyo. Olay nan ap-apoyo et
egayda getken.
18 Nan inikkanyo ay mangpatey
ken siya et siya din inbagan Apo
Dios isdin mamadtona id kasin tay
inbagada en nan pinilin Apo Dios ay
mentolay et masapol ay mapaligatan
ya matey gapo isnan basbasol di
ipogaw. Et siya di nan natongpalan
nan kinwanina.
19 Isonga dokoganyo nan basolyo
ta nemnemenyo si Apo Dios ta kaa-
nena nan basolyo ya itedna nan
nasimpa ay nemnem ken dakayo.
20-21 Si Jesus et id wani masapol
ay id daya nan kad-ana enggana is-
nan timpo ay kasin pagawisen Apo
Dios nan am-in. Ngem awnit ibaana
kasin si Jesus is Ali tako ay makwani
en Kristo tay siya di nan sigod ay
inbagan Apo Dios isdin mamadtona
enggana id kasin.”
22 Dat itoloy Pedro ay mangwani
en, “Olay din si Moses et kinwanina
en,
‘Awnit dotokan Apo Dios nan esay
ipogaw isnan ib-a tako is ma-
madto ay kaneg nan inikkana
ay nangdotok ken sak-en et
ipootyo ay mangdenge am-in
isnan kankanana.
23 Nan ipogaw ay adi mamati is-
nan kankanan nan mamadton Apo

Dios ay deey et awnitda maisiyan
isnan ipogawna et madosada ay eng-
enggana.'
24 Siya met laeng din kinwanin din
am-in ay mamadton Apo Dios ay
menlogi ken Samuel. Tay inbagada
nan maik-ikkan isnan timpo tako id
wani.
25 Datako id wani et naitapi tako
abes isnan inpabagan Apo Dios isdin
mamadtona. Naitapi tako abes isnan
nakitolagan Apo Dios isdin alal-apo
tako tay kinwanina ken Abraham en,
'Awnitak osalen nan esa ay Apom
ay mangbadang isnan kaipoipogaw
isnan batawa'.
26 Isonga inbaan Apo Dios nan
Anakna ta omali isnan batawa et
datako ay Judio nan damdamo ay in-
maliyana tay layden Apo Dios ay bo-
madang ken datako ta dokogan tako
nan ngawi ay ik-ikkan tako." Siya di
nan kinwanin Pedro ken daida.

4

Nasomalya Da Pedro Ken Juan

1 Daan ay menkalkali da Pedro
isnan kaipoipogaw dat omey nan
papadi ya nan apon di gogowaldiyan
di Templo ya nan tap-in di Judio
ay Saduceo isnan kad-an da Pedro.
Nan Saduceo et daida nan mang-
wani en adi kasin matago nan matey
ay ipogaw.
2 Makaligetda tay isolsolon da Pe-
dro en kasin natago si Jesus isonga
tet-ewa ay kasin matago nan ipogaw.
3 Isonga dadat ikawe daida et eye-
yda isnan pagbalodan. Ngem gapo
tay nasdem et, apedda inbalod daida
ta mawakgat esadapay masomalya.
4 Adoado nan mamati isnan
deeyda ay nangdedenge isnan kink-
inwanin da Pedro. Nan kabibilang
nan aamam-a ay mamati ken Jesus
et omey ay limay libo.
5 Idi nawakgat nadagop id
Jerusalem nan menlelebbeng isnan
ilida, nan aamam-a ya nan men-is-
isolo isnan linteg Apo Dios.
6 Dadat menmimiting ken da
Caifas, Juan ya si Alejandro yas Anas
ay kangatowan ay padi ya nan tap-in
di agin Anas.
7 Dadat ipatakdeg da Pedro ken
Juan isnan sasagangenda ta soma-
lyaenda daida. Dadat kanan ken
daida. "Sino nan kangadan is-
nan kananyo en nangipagawis isnan
napilay ay naay? Sino nan nang-idya
isnan kabaelanyo ay mangipagawis
ken siya?"
8 Dat itdowan nan Ispirito Santo
si Pedro is isongbatna et kanana,
"Dakayo ay ap-apomi ya aam-ami,
9 no maipanggep isnan gawis
ay inikkanmi ay nangkaan isnan
sakit nan pilay nan isomalyayo ken
dakami ya no ngan nan inikkanmi
ay nangipagawis ken siya et
10 dengngenyo tay masapol ay
getkenyo ya nan am-in ay ib-a tako
ay Judio. Si Jesu Kristo ay iNazaret
nan nang-idya isnan kabaelanmi ay
mangkaan isnan sakitna. Et siya nan
inlansayo isnan kros ngem tinagon
kasin Apo Dios.
11 Nan inpasolat Apo Dios ay
mangwani en, 'Nan bato ay inadyan
di ninsaad is baey et siya nan kapat-
gan tay ipapaknegna nan baey.' Et si
Jesus nan naiyaligana. Owen si Jesus
nan kapatgan.
12 Tay maid teken is mabalin ay
mangisalakan ken datako no baken
si Jesus tay kedkedeng siya is in-
baan Apo Dios ay mangisalakan is-
nan ipogaw."

13 Idi nakakali si Pedro dat kanan
nan menlelebbeng, "Dan datona ay
dowa nan natoled ay mangsongbat
ken datako ay ap-apoda? Egayda
nakaadal dadapay getken ay mang-
songbat ken datako." Masdaawda
dadat nemnemen en daida nan naki-
boweg ken Jesus.
14 Dapay san menlelebbeng et
maid isongbatda tay wada san napi-
lay ay makitatakdeg ken da Pe-
dro et mamagtek ay tet-ewa nan
kankananda.
15 Isonga nan inikkanda et in-
pabalada da Pedro ken Juan ya

san napilay ta ikekedeng nan men-
lelebbeng is menkalkali.
16 Dadat mentototya ay mangwani
en, “Ngan di ikkan tako ken da-
todi tay tet-ewa ay kaskasdaaw nan
inikkanda isnan napilay et getken
am-in nan omili id Jerusalem isonga
adi mabalin ay kanan tako en baken
tet-ewa.”
17 Dadat kanan en, “Ibaga tako ken
daida en madosada no kasinda sod-
sodoken si Jesus ta adi dengngen nan
kaipoipogaw modatya patiyenda.”
18 Dadat kasin ayagan da Pedro
et ibagada ken daida ta adida kasin
sodsodoken si Jesus ya adida isol-
solowan nan ipogaw maipanggep is-
nan ngadana.
19 Ngem da Pedro ken Juan et sin-
mongbatda ay mangwani en, “Nem-
nemenyo no sino nan layden Apo
Dios. Ay dakayo nan osto ay
patiyenmi wenno si Apo Dios?
20 Adi mabalin ay isaldengmi ay
mangibagbaga isnan inil-ilami ya
dindinngemi ay maipanggep ken Je-
sus.”
21 Dat eg-egyaten nan men-
lelebbeng da Pedro esadapay palo-
bosan daida tay adida getken nan
ikkanda ay mangdosa ken daida
tay omegyatda isnan kaipoipogaw
tay daydayawenda si Apo Dios
gapo isnan inikkan da Pedro isnan
napilay.
22 Kaskasdaaw nan ginmawisan
nan napilay tay solok is epatpoo nan
tew-ena.

Nan Lowalon Nan Mamati Ken Jesus

23 Idi naipalobos da Pedro ken
Juan dadat omey isnan ib-ada ay
mamati ken Jesus. Dadat ibaga nan
kinwanin nan menkangangato ay
papadi ya nan aamam-a ken daida.
24 Idi dinnge nan ib-ada dadat
makilowalo ay mangdayaw ken Apo
Dios ay mangwani en, “Apo, sik-
a nan nangboliw isnan daya, nan
batawa, nan baybay ya nan am-in ay
mentetee.
25 Olay din alapomi ay din si David
ay esay ipogawmo et inpabagan nan
Ispirito Santo ken siya nan insolatna
ay,
‘Dan aped menpapangato ken Apo
Dios nan ipogaw ay baken Ju-
dio? Dan aped nemnemen
nan Judio ay mang-ik-ikkan
isnan ol-olay ay maid silbina
ay mang-apos ken Apo Dios?
26 Mensagana nan alin di kailiili
et madagop abes nan menkangan-
gato ay ipogaw ta gobatenda si Apo
Dios ya nan Anakna ay makwani en
Kristo.’
27 Et natongpal san deey ay kin-
wanin David tay nadagop nan ib-
ami ay Judio ya nan baken Judio ya
nan ap-apo ay da Herod ken Poncio
Pilato id Jerusalem ta mentotyada
ay mangpatey ken Jesus ay mang-
tongtongpal ken sik-a dapay siya nan
dinotokam ay mentolay isnan am-in
ay ipogaw.
28 Inikkanda ken Jesus nan ninen-
emnemmo ay ommat gapo isnan
kayat ya panakabalinmo.
29 Id wani, Apo, ilam pod nan
ik-ikkanda ay mangipaegyat ken
dakami ay inbaam. Et anayam nan
toledmi ay mamati ken sik-a ta ibag-
bagami kayet nan kankanam.
30 Pagawisem nan masaksakit ay
ipogaw et ipailam nan kaskasdaaw
ay maikkan gapo isnan kabaelan Je-
sus ay mangtongtongpal ken sik-a.”
31 Idi nakalowaloda daet mawed-
wed nan baey ay menteteanda dat
takdowen nan Ispirito Santo daida
dadat amed tomoled ay mangibag-
baga kayet isnan kankanan Apo
Dios.
32 Nan am-in ay mamati ken Jesus
et makiolnosda isonga am-in nan
kok-owada et pinos-ada ta kowada
am-in ay maid mangibobokod.
33 Pilmi nan kabaelan nan aapos-
tolis ay mangibagbaga isnan nang-il-
anda ken Apo Jesus ay kasin natago.
Et gawigawis nan badang Apo Dios
ken daida.
34 Am-in nan mamati et maid
kolangda tay nan wada nan
payewna wenno baeyna danat ilako
et itedna nan lakona

35 isnan aapostolis ta iwalasda is-
nan makasapol.
36 Siya nan inikkan Jose ay esay
iChipre ay esay apon din si Levi.
Nan inpangadan nan aapostolis ken
siya et Bernabe tay nan kayatna ay
kanan et ipogaw ay mangipagasing
is nemnem di napaligatan.
37 Nan inikkana et nin-ilako is
payewna danat ited nan lakona is-
nan aapostolis.

5

Nan Maipanggep Ken Da Ananias Yas Safira

1 Wada pay nan esay am-ama
ay kangadan is Ananias ya nan
asawana ay si Safira. Inlakona nan
ib-an nan kokwada.
2 Dadat mentoya ay sin-asawa
ta igagoda nan tap-in nan lakona.
Danat ited nan tap-ina isnan aapos-
tolis ay mangwani, “Naay nan lakon
nan kokwami.”
3 Ngem kinwanin Pedro, “Ananias,
damen patiyen nan kanan Satanas
ken sik-a? Nan Ispirito Santo nan
pinadasmo ay sikapan tay isotmo
nan tap-in nan lakona.
4 Isnan egayna kailakowan, kok-
wam. Et sik-a nan kigad is ikkam is-
nan lakona. Ngem dayon aped nem-
nemen ay mang-ikkan isnan naay?
Baken met aped ipogaw nodi si Apo
Dios nan pinadasyo ay sikapan.”
5 Dinngen Ananias nan kankanan
Pedro dat aped matokang et matey.
Dat am-in ay mangdedenge isnan
inommat ken Ananias et pilmi nan
egyatda ken Apo Dios.
6 Dat pomika nan bababallo et
bongonenda nan awakna dadat
ibala et ikaobda.
7 Nallos nan waay toloy olas dat
omey nan asawana ngem egayna
getken ay natey san asawana.
8 Dat kanan Pedro ken siya,
“Ibagam mo tet-ewa ay siya na
nan osto ay lakon nan inlakoyo ay
kowayo.” Dat kanan nan babai en,
“Tet-ewa ay siya sa.”
9 Dat kanan Pedro ken siya,
“Dakayon nintolag ay mangsiksikap
isnan Ispiriton Apo Dios? Ilam, naay
omali nan nangikaob ken asawam
esadat abes isoblat sik-a.”
10 Dat matokang et matey abes
siya. Sinonggep san deeyda ay baba-
ballo et idi ilaenda ay natey da-
dat ibala ay en mang-idlen isnan
naikaoban asawana.
11 Dat nan mamati ken Jesus ya
nan am-in ay nangdedenge isnan
inommat et inmegyaegyatda.

Nan Kaskasdaaw Ay Inik-ikkan Nan Aapostolis

12 Nan aapostolis et adoado nan
kaskasdaaw ay inik-ikkanda ay
inilan nan ipogaw. Nan osto ay
nadagopan nan deeyda ay mamati
ken Jesus et nan bangsal nan
Templon Apo Dios ay makwani en
Bangsal Solomon.
13 Dinayaw am-in nan ipogaw
daida ngem omegyatda ay maitapi
ken daida no egayda mamati ken
Jesus.
14 Ngem inmadoado met laeng nan
aamam-a ya iinin-a ay naitapi ay
mamati ken Apo Jesus.
15 Gapo isnan inik-ikkan di aapos-
tolis et inpabala nan ipogaw nan
masaksakit dadat eyey isnan kalsa
dadat ipapodan daida isnan kamada
wenno isnan abekda. Tay kananda
en ta moke lomaos si Pedro et olay no
kedeng nan alin-ewna is manglingeb
ken daida et makaan nan sakitda.
16 Adoado pay nan nagapo isnan
kailiili ay as-asag-en id Jerusalem et
ey-eyeyda nan masaksakit ya nan
kinapet di anito et ginmawisda am-
in.

Nan Napaligatan Di Aapostolis

17 Gapo isnan kabaelan nan aapos-
tolis et linmiget nan kangatowan ay
padi ya nan iib-ana ay Saduceo gapo
isnan apalda.
18 Dat nan inikkanda et inmeyda
ay mangdepap isnan aapostolis da-
dat eyey daida isnan pagbalodan.

19 Ngem isnan labi, inmey nan
esay anghel Apo Dios et tokabana
nan eneb nan pagbalodan danat ipa-
bala daida ay mangwani en,
20 “Enkayo isnan Templo ta iba-
gayo isnan ipogaw nan maipanggep
isnan biyag ay maid patenggana.”
Siya di nan kinwanin nan anghel.
21 Isonga idi pinmat-a dadat omey
isnan Templo ay men-isolo. Mawak-
gat pay dat ayagan nan kangatowan
ay padi ya nan iib-ana am-in nan
menlelebbeng ya nan aamam-a ta
menmitingda. Dadat omibaa is
omey isnan pagbalodan ta ayaganda
nan aapostolis.
22 Omdan pay nan deeyda ay
gowaldiya ay inbaada dadat ilaen
ay maiwed san aapostolis. Dadat
somagong ay mangwani en,
23 “Nan kananyo ay ayaganmi et
maidda. Inilami nan pagbalodan
et daan ay naeemban ya daan ay
naikakandado. Wada abes nan
gowaldiya ay tomatakdeg isnan seg-
pan. Ngem idi tinokabanmi et maid
ipogaw.”
24 Idi dinngen nan menkangan-
gato ay papadi ya nan ap-apon di
gogowaldiyan di Templo nan kin-
wanin nan deeyda ay binaada dadat
kanan isnan nemnemda en, “Ngan
ngata nan awnit ommat gapo ken
daida?”
25 Dat wada nan inmey ay man-
gibaga en, “San deeyda ay binalodyo
et wadada isnan Templo ay men-is-
isolo isnan ipogaw.”
26 Dat omey nan deeyda ay
gowaldiya ya nan ap-apoda ay
mang-ala ken daida ngem egayda
goyoden daida isnan nang-ayaganda
ken daida tay omegyatda isnan
kaipoipogaw modatya gayangenda
daida tay daydayawen nan ipogaw
nan aapostolis.
27 Dadat eyey nan aapostolis is-
nan menmitmitingan nan deeyda ay
menlelebbeng. Dat kanan nan kan-
gatowan ay padi en,
28 “Binilbilinmi dakayo ta adiyo
isolsolo nan maipanggep ken Je-
sus. Dapay id wani et maid polos
egay nangdenge isnan isolsoloyo id
Jerusalem. Et kanegyo layden ay
madosa kami isnan nateyan Jesus.”
29 Sinmongbat da Pedro ya nan iib-
ana ay apostolis ay mangwani en,
“Masapol ay patiyenmi nan inbagan
Apo Dios ken dakami ta ibagbagami
nan maipanggep ken Jesus isonga
baken nan kananyo ay aped ipogaw
is patpatiyenmi.
30 Tet-ewa ay pinateyyo si Jesus
ya inlansayo isnan kros ngem si
Apo Dios ay dinaydayaw din alal-apo
tako et tinagona kasin siya.
31 Danat ipangato siya ta tomokdo
isnan makanawana ta siya nan men-
ap-apo ya siya nan mangisalsalakan
ken datako tasiyay mawayaan tako
ay Judio ay menbabawi tapno
pakawanen Apo Dios nan basbasol
tako.
32 Dakami nan nang-ila ay tet-
ewa isonga ibagami ken dakayo. Et
nan Ispirito Santo ay inpakapet Apo
Dios ken dakami ay mamati ken Je-
sus nan mangpaneknek ay tet-ewa
nan kankananmi isnan mangipaik-
ikkanana ken dakami isnan kaskas-
daaw.” Siya di nan kinwanin Pedro.
33 Isnan nangdengngan nan
deeyda ay menlelebbeng isdi et
nakaligetda isonga kayatda ay
pateyen daida.
34 Ngem wada nan esay Fariseo
ken daida ay kangadan is Gamaliel.
Siya nan esay men-is-isolo isnan lin-
teg Apo Dios et siya nan ikabain nan
ib-ana. Tinmakdeg ay mangibaga ta
ikaanda san aapostolis is sin-awyan.
35 Inpabalada daida dat kanan
Gamaliel, “Dakayo ay ib-ak ay Judio,
nemnemen tako ay gawis nan ikkan
tako ken datona.
36 Nemnemenyo nan inommat id
kasin tay no maid si Apo Dios is-
nan ipogaw et mamaid nan itdoda.
Kaneg din binmal-an Teudas ay aped
nangipangato isnan awakna issan
kaat todi ngen ay tew-en et sinmolot
nan waay epat gasot ay ipogaw ken
siya. Ngem napatey siya et aped

naboka nan papasolotna et namaid
nan insolsolona.
37 Nakwas di dat wada si Judas ay
iGalilea isdin timpon di nasinsosan
di ipogaw. Adoado abes nan naawis
ay nakiboweg ken siya. Ngem na-
patey abes dat maboka nan namati
ken siya.
38 Isonga nan ibagak ken dakayo id
wani et adiyo paligaten nan naayda
ay ipogaw. Bay-anyo daida tay
siya met laeng nan ommat no aped
nan nemnemda nan nagapowan nan
isolsoloda ya ik-ikkanda tay awnit
mamaid abes.
39 Ngem no si Apo Dios nan
nang-idya isnan kabaelanda et adi
mabalin ay ipasaldengyo. Isonga
adiyo itoltoloy ay mang-aamis ken
daida modatya si Apo Dios nan
aamisenyo." Siya di nan kinwanin
Gamaliel.
40 Et siya di nan pinatida.
Isonga kasinda inpaayag daida et
ipabaibaigda daida. Dadat kanan,
"Adi kayo kasin men-is-isolo isnan
maipanggep isnan ngadan Jesus."
Dadat palobosan daida.
41 Napalobosanda dadat taynan
nan deeyda ay menmitmiting et
men-gasingda tay maawatanda ay
getken Apo Dios ay adida omegyat
olay no mabainanda maipanggep is-
nan it-itdoda ay maipanggep ken Je-
sus.
42 Isonga winakgat ay om-omeyda
kayet isnan Templo ya nan am-in ay
bab-aey ay mangisolsolo ay si Jesus
nan Kristo ay inbaan Apo Dios ay
mentoltolay isnan ipogaw.

6

Nan Napiliyan Nan Nangbadang Isnan Aapostolis

1 Issan timpo ay deey isnan inmad-
adowan nan mamati ken Jesus et
nin-asisongbat nan mamati ay Judio
ya nan iib-ada ay Judio ay naiyanak
isnan teken ay ili ay Griego nan
kalida. Dat menlili nan kakali
is Griego ay mangwani en, "Apay
nga mabaybay-an nan bababaimi ay
balo isnan maiwalasan nan makan
isnan inagew?"
2 Isonga inpaayag nan aapostolis
am-iam-in nan deeyda ay mamati
ken Jesus dadat kanan, "Adi mabalin
ay mataktaktak kami isnan oblami
ay mangibagbaga isnan kankanan
Apo Dios ay maipanggep ken Jesus
ta dakami nan mangiwalwalas is
makan.
3 Isonga dakayo ay kadwami ay
mamati ken Jesus et pomili kayo is
pito ay nalaing ay amam-a ay man-
agpati isnan Ispirito Santo ta daida
nan dotokanmi ay mangiwalas isnan
makan.
4 Tapno dakami pay ay aaposto-
lis et mabalin ay eesangenmi ay
menlol-owalo ya mangibagbaga is-
nan maipanggep ken Jesus."
5 Dat iyoog am-in nan mamati ken
Jesus nan kinwanin nan aapostolis.
Et datona nan pinilida. Nan esa et si
Esteban. Managtongpal isnan Ispir-
ito Santo ya napigsa nan pammatina
ken Jesus. Nan ib-ana et da Felipe,
Procoro, Nicanor, Timon, Parmenas
ya Nicolas ay iyAntiokia. Baken Ju-
dio si Nicolas ngem solsolotena nan
ogalin di Judio.
6 Dadat eyey daida isnan aaposto-
lis. Dat menlowalo nan aapostolis
dadapay ipatang nan ledengda isnan
olon nan deeyday pito tay siya nan
ikkanda ay mangdotok ken daida.
7 Isonga inmad-ado nan nangdeng-
denge isnan kalin Apo Dios dat
omadoado abes ay mamati ken Jesus
id Jerusalem. Olay nan papadi et
adoadoda ay mamati ken Jesus.

Nan Nang-ap-aposanda Ken Esteban

8 Si Esteban pay et kaskasdaaw
nan inik-ikkana isnan ipogaw tay
binadangan Apo Dios siya et adoado
nan intedna ay kabaelana.
9 Ngem wadada nan ipogaw is-
nan sinagogan di Libertino, ay Judio
ay nagapo id Cirene ya id Alejan-
dria ya Judio ay iCilicia ya iyAsia et
nakisongbatda ken Esteban. Ngem
adida makaabak ken siya tay

10 initdowan nan Ispirito Santo
siya isonga nalaing ay komali.
11 Dadat lagbowen nan ipogaw
ta menkampotda ay mangwani en,
“Dinngemi nan kinwanin Esteban et
aposena din si Moses yas Apo Dios.”
12 Isonga nan kaipoipogaw ya nan
aamam-a ya nan men-is-isolo isnan
linteg Apo Dios et nakaligetda ken
Esteban gapo isnan kinwanin nan
deeyda ay menkampot. Dadat ikawe
si Esteban et eyeyda isnan men-
lelebbeng.
13 Dadat ipatakdeg san deeyda ay
menkamkampot ay mangwani en,
“Si Esteban et adi somalsaldeng ay
mang-ap-apos isnan linteg ay init-
don din si Moses ya ngawi nan
kankanana maipanggep isnan Tem-
plo
14 tay dinngemi nan nang-
waniyana en awnit dadaelen Jesus
ay iNazaret nan Templo tako ya
sokatana nan linteg ay initdon din
si Moses ay tinawid tako.”
15 Iilan pay nan deeyda ay men-
lelebbeng si Esteban dadat ilaen ay
somilang nan angasna ay kaneg an-
gas di anghel.

7

Nan Insongbat Esteban

1 Dat kanan nan kangatowan ay
padi ay mangitaktakdeg isnan Judio
ken Apo Dios ken Esteban en, “Ay tet-
ewa nan kankanan datona?”
2 Dat kanan Esteban ay mangwani
en, “Dakayo ay ap-apok ya aam-ak
ya bebsatko, nemnemenyo pod nan
inik-ikkan Apo Dios ken datako ay
Judio enggana id kasin. Si Apo Dios
ay kangatowan et ninpaila ken Abra-
ham ay din alapo tako isdin nin-
teteana id Mesopotamia isdin egay
pay laeng nin-alisana id Haran.
3 Et kanan Apo Dios ken siya, ‘Ko-
maanka isnan iliyo ay naay ta tay-
nam nan agiyo ta enka isnan ili ay
awnitko itdo ken sik-a.’
4 Isonga kinmaan si Abraham
id Mesopotamia ay mentetean nan
ipogaw ay makwani en Caldeo et
inmey nintetee id Haran. Idi natey
din amana dat ipangon Apo Dios siya
isnan naay ili ay mentetean tako id
wani.
5 Issan inmaliyan Abraham isnan
kad-an tako id wani et maid polos
inidyan Apo Dios is dagana is olay
teeteen. Ngem nakitolag si Apo Dios
ay mangwani en awnitna idya ken
siya ta ipatawidna isnan anakna ya
nan ap-ona. Isnan nangwaniyana
isdi et maid pay laeng anak da Abra-
ham.
6 Et siya na nan tap-in nan inbagan
Apo Dios ken Abraham. Kinwanina
en awnit omey nan ap-ona isnan
ilin di teken ay ipogaw et awnitda
mapilit ay menpabaa ay maid lag-
boda ya awnit maligligatan am-in
nan ap-ona enggana ay makwas nan
epat gasot ay tew-en.
7 Ngem kanan Apo Dios en,
‘Awnitko dosaen nan deeyda ay
ipogaw ay mangpaligat isnan ap-
om. Et gapo isnan madosaanda
et awnitda ipalobos nan ap-om
ay komaan isdi ay omali kasin ay
mangdaydayaw ken sak-en id isna.’ ”
8 Dat itoloy Esteban ay mangwani
en, “Wada nan inbilin Apo Dios ken
daida ta waday mangnemnemne-
manda isnan nakitolagan Apo Dios
ken daida. Et siya nan nangsegy-
atanda isnan an-akda ay lalalaki.
Isonga idi binmala nan anak Abra-
ham ay si Isaac et isnan maikawao
ay agewna siya nan inikkan amana
ken siya. Et siya met laeng nan
inikkan Isaac isnan anakna ay si
Jacob. Siya abes nan inikkan Jacob
isnan simpoo ya dowa ay an-akna ay
lalalaki ay kanan tako en am-a tako
id kasin.
9 Din deeyday am-a tako ay an-
ak Jacob et inapalanda nan innodida
ay si Jose. Isonga inlakoda siya
isnan iyEgipto ta eyeyda isnan ilida
ta mabab-aa ay adi kalagbo. Ngem si
Apo Dios et wada kayet ken siya
10 et binadbadangana siya isnan
naligligatana. Gapo tay wada si
Apo Dios ken siya ya wada nan int-

edna ay laingna et laylayden nan
alin di Egipto ay makwani en Faro
si Jose. Danat dotokan siya ay
men-gobilnadol isnan am-in ay ili
id Egipto ya men-ap-apo abes isnan
am-in ay ipogaw isnan baey Faro.
11 Dat domateng nan bitil isnan
kailiili id Egipto ya id Canaan et na-
palipaligatan nan ipogaw. Din deey-
day am-a tako ay an-ak Jacob et maid
ikkanda ay omanap is kanenda.
12 Isonga idi dinngen Jacob ay
wada nan kasaoyan di makan id
Egipto danat ibaa nan iiyon-an Jose
ta omeyda manaoy is kanenda. Siya
di nan damo ay inmayanda.
13 Isnan ikadwa ay inmayanda et
ninpagtek si Jose ken daida. Danat
ipagtek abes daida ken Faro.
14 Danat ipaayag da amana ay si
Jacob ya nan am-in ay ag-ida ta
omeyda id Egipto. Pitompooda ya
lima am-in.
15 Inmey da Jacob am-in id Egipto.
Et siya nan ninteteana enggana ay
natey. Siya abes nan nateyan nan
an-akna ay din am-a tako.
16 Ngem naisas-aa nan awakda id
Sikem et naikak-aobda isnan liyang
ay linakowan Abraham isnan an-ak
Hamor isdi."
17 Dat itoloy Esteban ay mangwani
en, "Nganngani ay omdan nan naki-
tolagan Apo Dios ken Abraham et
inmad-ado nan ap-on Jacob ay din
alal-apo tako.
18 Isdin deey ay timpo et wada nan
naisokat ay ali ay egay nangtek isdin
gawis ay inik-ikkan din si Jose tay
adoado nan nallos ay tew-en.
19 Nan ali et siniksikapana din alal-
apo tako et pinaligatna daida ya in-
papatina ay mabaybay-an nan kaen-
gaenga ta mateyda tasiyay adida
omad-ado.
20 Et siya di nan timpo ay
naiyanakan Moses ay menbelelegew
ay onga et linaylayad Apo Dios siya.
Toloy bowan nan nangpasososowan
inana ken siya.
21 Idi adida makaigago ken siya
dadat baybay-an. Ngem dinatngan
nan esay babai ay anak nan ali danat
alan et talaknena ay kanegna anak.
22 Et naisolowan si Moses isnan
am-in ay adal nan iyEgipto et
nalailaing ay mangmangwani isnan
kankanana ya mang-ik-ikkan isnan
ik-ikkana.
23 Idi epatpoo nan tew-en Moses
danat kayten ay omey ilan nan
kadalaana ay ap-on Jacob.
24 Isnan inmayana et inilana ay
am-amisen nan esay iyEgipto nan
esay kailiyana. Dat omey ta badan-
gana nan napaligatan et pateyena
nan iyEgipto.
25 Tay kanan Moses en waay gin-
tek nan kadalaana ay siya nan
pinilin Apo Dios ay mangipalobos
ken daida isnan mapalpaligatanda
ngem egayda obpay maawatan.
26 Idi kasin napseng dat men-
sape nan doway ipogaw ay ap-
on Jacob dat sekaken Moses daida
ay mangipagawis koma isnan nem-
nemda ay mangwani en, 'Bebsat,
dakayon mensapsape dapay sin-ag-i
kayo?'
27 Ngem indogos nan nakabasol si
Moses danat kanan ken siya, 'Ayke
waday lebbengmo ay men-apo ken
dakami ya mangibanag isnan ik-
ikkanmi?
28 Ay laydem ay pomateyka ay
kaneg nan inikkam isdin iyEgipto id
kob-a?'
29 Idi dinngen Moses san kinwan-
ina dat omegyat et linmayaw ay
omey id Midian. Nakiasawa isdi et
isdi nan naiyanakan nan doway an-
akna ay lalalaki.
30 Nallos nan epatpoo ay tew-en
ay nintetean Moses id Midian daet
menpaila si Apo Dios ken siya isnan
apoy isnan kad-ana isnan pondag ay
gogowaben nan bilig ay Sinai.
31 Et nasdaaw si Moses tay nan
inilana et nan kaiw ay aped men-
bidbidang ngem adi kanen nan
apoy. Idi inmas-asag-en dinngena
nan kalin Apo Dios ay mangwani en,
32 'Sak-en si Apo Dios ay Dios din
alapom ay da Abraham, Isaac yas

Jacob.' Dinngen Moses dat aped menpayegpeg et omegyat ay mangila.
33 Dat kanan Apo Dios ken siya, 'Kaanem nan sapatosmo, tay napateg nan naay lota ay menteteam tay wadaak isna.
34 Tet-ewa ay inil-ilak nan mapalpaligatan nan ipogawko id Egipto. Dakpay dengdengngen nan adawagda. Isonga inmaliyak ay mangisalakan ken daida isnan mabab-aaanda. Aka ta ibaak sika ay omey id Egipto.' Siya di nan kinwanin Apo Dios ken Moses."
35 Dat itoloy Esteban ay mangwani en, "Din si Moses ay egay dinawat din kadalaana ay nangwaniyanda en, 'Ayke waday lebbengmo ay men-apo ken dakami ya mangibanag isnan ik-ikkanmi?' et siya kayet nan inbaan Apo Dios ay men-apo ya mangipalobos ken daida isnan napalpaligatanda. Et nan anghel ay ninpaila ken siya issan kaiw et binadbadangana siya.
36 Din si Moses met laeng nan nang-ik-ikkan isnan kaskasdaaw isnan nangipangpangowana ken daida isnan kinmaananda id Egipto ya isnan inikkanda ay ginomdang isnan baybay ay makwani en Gadangdang ya nan inik-ikkana isnan epatpoo ay tew-en ay nindadaananda isnan pondag.
37 Din si Moses abes nan nangibaga isnan deeyda ay ap-on Jacob ay mangwani en, 'Awnit dotokan Apo Dios nan esay ipogaw isnan ib-a tako is mamadtona kaneg nan inikkana ay nangdotok ken sak-en.'
38 Nakidagop met laeng si Moses isdin alal-apo tako isnan bilig ay Sinai ay makitoya ken Apo Dios. Danat dawaten nan naisolat ay linteg ay naidya ken datako ay adi makak-aan ay eng-enggana.
39 Ngem egay pinatin din alal-apo tako din si Moses. Et inadyanda siya ay men-ap-apo ken daida tay kayatda ay somagong id Egipto.
40 Gapo tay nabayag si Moses isnan bilig ay Sinai, kinwanida ken Aaron ay iyon-an Moses en, 'Somapoka is dios tako is mangipangpango ken datako. Adi tako getken no ngan di inommat ken Moses ay nangipango ken datako issan linmayawan tako id Egipto.'
41 Dadat sapowen nan kanega anak di baka ay kinadiosda. Dadat ipaltiyan ay menlalagsak ya mangdaydayaw isnan sinapoda ay dios.
42 Isonga dinokogan Apo Dios daida et binaybay-ana daida ay mangdaydayaw isnan olay talaw id daya. Naisolat isnan liblon din mamadton Apo Dios nan nangwaniyan Apo Dios ken daida en,

'Dakayo ay nagapo isdin si Israel,
ayke sak-en di inpaltiyanyo
issan epatpoo ay tew-en
ay nindad-aananyo isnan
pondag?

43 Nodi nan sinang didios ay sinapoyo nan dinaydayawyo. Inawityo pay nan baey ay nangipay-anyo isnan sinang didiosyo ay makwani en Moloch. Dayopay daydayawen nan sinapoyo ay sinang tatalaw ay makwani en Refam. Gapo isnan inik-ikkanyo et awnitko pakaanen dakayo isnan iliyo ta omey kayo isnan bas-ang nan ili id Babilonia ta mapaligatan kayo.'
44 Ngem din alal-apo tako et egayda dinawat si Apo Dios is men-apo ken daida, olay no sinapoda ya inkawkawitda din inos-osalda ay mangnemnemanda koma ken siya issan nindad-aananda isnan pondag. Sinapon da Moses nan baey ay tolda ay kaneg nan inpailan Apo Dios ay toladena.
45 Et siya nan inkawkawitda isdin sinonggepanda isnan ili ay inpatawid Apo Dios ken daida. Isdin timpo ay deey et si Josue nan naisokat ken Moses ay mangipangpango ken daida isdin nangipakaanan Apo Dios isnan nateketeken ay ipogaw ay mentetee. Et isdi nan nintetean san baey Apo

Dios enggana isdin timpon din si
David ay ali.
46 Din ali ay si David et linaylayad
Apo Dios siya et sinootna ken Apo
Dios no mabalin ay somaad is osto
ay baeyna tay siya nan Diosna ay
Dios gedan din si Jacob ay alapona
id kasin.
47 Ngem egay inyoog Apo Dios. Nodi
si Solomon ay anakna nan kanana
en mangsaad.
48 Gawis tay sinaadna ngem getken
tako ay nan osto ay mentetean Apo
Dios ay kangatowan isnan am-in et
baken baey ay sinaad di ipogaw olay
no gawigawis. Kaneg nan insolat din
mamadton Apo Dios ay mangwani
en,
49 'Sak-en nan ap-apo id daya
ya isnan gagatinak ay
batawa. Isonga olay ngan nan
saadenyo et adi omanay is
menteteak.
50 Tay sak-en nan nangboliw isnan
am-in ay wada id daya ya nan wada
isnan batawa.'
Siya di din kinwanin Apo Dios."
51 Dat itoloy Esteban ay mangwani
ken daida en, "Ay apo kayo, ikeked-
seyo ay adi mangpati ken Apo Dios
dayopay totowengen nan ibagba-
gana. Dayopay adyan abes nan
Ispirito Santo. Nan inik-ikkan din
alal-apo tako et siya kayet nan ik-
ikkanyo.
52 Maid olay esa isdin mamadton
Apo Dios is egay pinaligat din alal-
apo tako. Olay din mamadto ay
nangibagbaga isnan omaliyan nan
napateg ay ipogaw ay si Jesus et
pinateyda daida. Dakayo abes, siya
met laeng nan inikkanyo tay dinpa-
pyo si Jesus olay no maid basolna
dayot ipapatey.
53 Dapay dakayo nan naitedan nan
linteg Apo Dios ay inpaitedna ken
Moses isnan aanghel ngem adiyo
patpatiyen."

Nan Nangpateyanda Ken Esteban

54 Idi dinngen nan deeyda ay men-
lelebbeng nan kinwanin Esteban et
nakaligetda ay pilmi dadapay men-
gegege.
55 Ngem si Esteban et naitakdo
nan Ispirito Santo daet mentangad
id daya et masili isnan nang-il-
ana ken Jesus ay tomatakdeg isnan
makanawan Apo Dios.
56 Dat kanan Esteban en, "Deey.
Iilak ay napewak id daya et wada si
Jesus ay Iyon-an Am-in di Ipogaw ay
tomatakdeg isnan makanawan Apo
Dios."
57 Dat menbogaw san deeyda ay
menlelebbeng dadapay opopen nan
ingada ta adida dedengngen nan
kankanana. Dadat mapanika ay
mangikawe ken siya.
58 Dadat goyoden et eyeyda isnan
benget nan ili ta gayangenda is bato
tasiyay matey. San deeyda ay nangi-
pabasol ken Esteban et kinaanda
nan badoda et inbadengda isnan
sag-en nan esay baballo ay Saulo nan
ngadana. Inikkanda di ta bantayana
ta makigayangda abes ken Esteban.
59 Idi gaygayangenda dat men-
lowalo si Esteban ay mangwani
en, "Apo Jesus, dawatem nan ab-
abiikko."
60 Dat menpalintomeng et men-
bogaw ay mangwani, "Apo Jesus,
adim pabasolen datona isnan naay
ik-ikkanda." Nakwas di dat matey.
Et inyoog Saulo nan nangpateyanda
ken siya.

8

Nan Nangpaligatan Saulo Isnan Mamati Ken Jesus

1-2 Natey si Esteban dat agaan nan
amam-a ay mangpatpateg ken Apo
Dios dadat ikaob siya. Et esangka ay
agew nan nangpateyanda ken Este-
ban ya nan ninlogiyan nan nangpali-
gatanda isnan am-in ay mamati ken
Jesus id Jerusalem. Dat masis-iyan
nan deeyda ay mamati ken Jesus et
omeyda isnan probinsiyan di Judea
ya Samaria. Et kedeng nan deeyda
ay aapostolis is nataynan.

3 Ngem nan inik-ikkan Saulo et
pinalpaligatna nan ipogaw ay ma-
mati ken Jesus. Sinongsonggep is-
nan kabaebaey ay mangbalod isnan
lalalaki wenno bababai ay mamati
ken Jesus ta eyeyna isnan pagbalo-
dan tay kayatna ay mamaid nan
ipogaw ay mamati ken Jesus.

Naibagbaga Nan Maipanggep Ken Jesus Isnan Kailiili Id Samaria

4 Nan nasis-iyan ay ipogaw ay
mamati ken Jesus et inmeyda is-
nan nateketeken ay ili ay mangibag-
baga isnan kankanan Apo Dios ay
maipanggep ken siya.
5 Si Felipe nan esa et inmey isnan
esay ili id Samaria et inap-apatna si
Jesus ken daida ay mangwani en si
Jesus nan inbagan Apo Dios ay omali
ay mentolay.
6 Nan kaipoipogaw id isdi et
kaykayatda ay mangdengdenge
isnan kankanan Felipe ya mang-il-
ila isnan kaskasdaaw ay ik-ikkana.
7 Nan anito ay kinmapet isnan
ipogaw et inpakaan Felipe daida da-
dat men-owakis ay mangtaynan is-
nan ipogaw ay kinapetda. Adoado
abes nan napalalais ya nan napilay
ay inpagawis Felipe.
8 Isonga men-galalasing nan omili
isdi.
9 Wada abes nan am-ama ay kan-
gadan is Simon ay somasalamangka.
Masdaaw nan iSamaria isnan kabae-
lana. Men-et-etek siya ay mangwani
en siya et nangato ay ipogaw.
10 Patiyen am-in nan omili olay
sinoy kaipogawna, nangato wenno
nababa. Et kananda en napigsa nan
kabaelana ay inidyan Apo Dios ken
siya.
11 Et pinatpatin am-in nan ipogaw
siya tay nabayag ay siniksikapana
daida isnan inik-ikkana ay mensal-
salamangka.
12 Ngem idi pinatin nan ipogaw
nan inbagbagan Felipe ay masapol
ay apowenda si Jesu Kristo esada-
pay maitapi isnan mentolayan Apo
Dios ay maid patenggana dat men-
pabonyag am-in nan lalalaki ya nan
bababai.
13 Olay si Simon et namati abes
isnan kabaelan Apo Dios dat men-
pabonyag. Dat makiboweg ken Fe-
lipe et nasdaaw isnan kaskasdaaw
ay inik-ikkana.
14 Idi dinngen san deeyda ay aa-
postolis id Jerusalem ay dinawat nan
iSamaria nan kalin Apo Dios dadat
ibaa da Pedro ken Juan ay omey isdi.
15 Idi inomdanda, inlowalowanda
nan mamati ken Jesus tasiyay kapten
nan Ispirito Santo daida.
16 Tay issan nabonyaganda et egay
kinmapet ken daida tay basta nan
ngadan Apo Jesus et kedeng nan
ninpabonyaganda.
17 Dat ipatang da Pedro ken
Juan nan ledengda isnan oloda
ay mangilowalo ken daida. Dat
komapet nan Ispirito Santo ken
daida.
18 Dat si Simon ay somasala-
mangka et inilana ay kinmapet nan
Ispirito Santo isnan ipogaw ay gen-
an nan aapostolis danat pabal-en
nan sipingna
19 ay mangwani en, “Mang-ated
kayo is kabaelak tasiyay olay sino
nan gen-ak et kapten nan Ispirito
Santo daida.”
20 Ngem kinwanin Pedro ken
siya, “Maitapi nan sipingmo ken
sik-a ay mapoowan isnan impilno
tay apedmo kanan en mabalin ay
malakowan nan badang Apo Dios ay
adi kalakowan.
21 Maid polos biyangmo ay maitapi
isnan ik-ikkanmi tay getken Apo
Dios ay baken osto nan nemnemmo.
22 Dokogam nan ngawi ay nem-
nemmo. Menlowaloka ta moke
pakawanen Apo Dios sik-a.
23 Tay getkek ay palalo ay oma-
palka ya baan di basol sik-a.”
24 Dat kanan Simon, “Ilowalowanyo
ngalod sak-en ken Apo Dios ta
adi ommat ken sak-en nan sana
kankanam.”
25 Nakwas pay ay inbagan
da Pedro ken Juan nan inilada

maipanggep ken Jesus ya inbagada nan kankanan Apo Dios dadat somaa. Ngem isnan somas-aaanda id Jerusalem et inbagbagada nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan kailiili ay linal-aosanda id Samaria.

Nan Nang-itdowan Felipe Isnan Opisyal Di Etiopia

26 Ngem nan inommat ken Felipe et wada nan anghel Apo Dios ay nakitoya ken siya ay mangwani en, "Ipikam ta omeyka isnan kalsa ay magapo id Jerusalem ay omey id Gaza." Et an-annawa ay pondag nan madaan.
27 Inpikana dat omey. Danat datngan nan iyEtiopia ay nangato ay opisyal nan alida ay babai ay kangadan is Candace. Siya abes nan nang-ay-ayowan isnan kokwana amin. Nan naay am-ama et nagapo id Jerusalem tay inmey ay nindayaw ken Apo Dios.
28 Dat menlogan isnan kalisana ay somaa isnan ilina danapay basbasaen nan tap-in nan liblon Apo Dios ay insolat Isaias ay din mamadton Apo Dios.
29 Inilan Felipe siya dat kanan nan Ispirito Santo, "Enka ta maisag-enka isnan deey logan."
30 Dat tomagtag si Felipe et somagen isnan logan et dedengngena nan basbasaen nan am-ama ay solat din mamadto ay si Isaias. Danat kanan ken siya, "Ay maawatam nan basbasaem?"
31 "Adiyak maawatan no maid mang-itdo ken sak-en," kanan san am-ama. Danat ibaga ken Felipe ta makilogan.
32 Nan basbasaena isnan liblon Apo Dios et siya na. Kanana en,

"Kanegna nan kalnilo ay maeyey ay mapalti. Apedna igiginek ay kaneg nan kalnilo ay mapokpokisan ay maid polos lilina.

33 Baibainanda siya dadapay adi somalyaen omona. Olay maid basolna ngem pinateyda kayet. Ngem olay natey et adi kabilang nan awnitna kaneg an-ak."
Siya di nan binasana isnan liblon Apo Dios.
34 Dat kanan san am-ama ken Felipe, "Kadya, sino nan inap-apat din mamadto ay si Isaias? Ay nan osto ay awakna nan kanana en awnit mapaligatan wenno nan teken ay ipogaw?"
35 Dat ilogin Felipe ay mangiyispikal ken siya isnan kayat ay kanan nan insolat din si Isaias. Inbagana nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus.
36 Idi wada nan danom ay dinasanda isnan mendad-aananda dat kanan san am-ama, "Naay di danom. Ay mabalin ay mabonyaganak isna?"
37 Dat kanan Felipe, "Mabalin no mamatika ken Jesus." "Mamatiyak," kanan san am-ama, "Patiyek ay tetewa ay Anak Apo Dios si Jesu Kristo."
38 Danat ipasaldeng nan logan. Dadat lomayog ay dowa et domakdakda isnan danom. Dat bonyagan Felipe siya.
39 Idi dinmakada isnan danom dat ikaan nan Ispirito Santo si Felipe et egay kasin inilan san am-ama siya. Ngem men-gasing nan nemnemna danat itoloy ay omey isnan omayana.
40 Ngem si Felipe et aped wada id Azoto. Danat ibagbaga nan maipanggep ken Jesus isnan kailiili isdi enggana ay inomdan id Cesarea.

9

Nan Namatiyan Saulo

1 Ngem si Saulo et intoltoloyna ay mangpalpaligat isnan mamati ken Jesus tay laydena ay pateyen daida isonga inmey isnan kangatowan ay padi
2 ay menpasolat is solat ta eyeyna isnan kasinasinagoga ay madagdagopan di Judio id Damasco. Nan kanan nan solsolat et maidya nan kalintegan Saulo ay mangdepap isnan ipogaw ay lalalaki wenno

bababai ay mamati ken Jesus ta
eyeyna id Jerusalem.
3 Dat pomika si Saulo ay omey id
Damasco. Idi inmas-asag-en isnan
ili dat menkatatanggewan siya isnan
pat-a ay nagapo id daya.
4 Dat matokang et dengngena
nan kali ay mangmangwani, “Saulo,
Saulo, dakan palpaligaten sak-en?”
5 Dat kanan Saulo, “Sinoka Apo?”
“Sak-en si Jesus ay mangisakit isnan
ipogawko ay palpaligatem.
6 Ibangonmo ta omeyka isnan ili
ay omayam et awnit wada nan man-
gibaga ken sik-a isnan masapol ay
ikkam.”
7 Nan ib-an Saulo et sinmaldengda
ya ginminekda tay didinngeda
nan kali ngem maid inilada is
menkalkali.
8 Dat bomangon si Saulo ngem idi
bitagena nan matana et adi makaila
tay nakowap isonga pinadangda ay
mangipango id Damasco.
9 Toloy agew nan nakowapana et
egay mangmangan ya egay omin-
inom.
10 Wada abes id Damasco nan esay
am-ama ay kangadan is Ananias ay
mamati ken Jesus. Ninpaila si Apo
Jesus ken siya ay kaneg iitaw danat
kanan, “Ananias.” Dat songbatan
Ananias, “Sinoy ibagam, Apo?”
11 Dat kanan Apo Jesus, “Ipikam ta
omeyka isnan kalsa ay Leteg isnan
baey Judas ta ilam si Saulo ay iTarso
ay menlol-owalo.
12 Tay wada nan inpailak ken
siya ay kaneg iitaw et inilana sik-a
ay sinonggep ay mangkappos isnan
matana ta kasin makaila.”
13 Ngem omegyat si Ananias
isonga sinongbatana ay mangwani
en, “Apo, adoado nan mangmang-
wani en dadama nan ik-ikkan Saulo
ay mangpalpaligat isnan ib-ami ay
mamati ken sik-a id Jerusalem.
14 Id wani kano wada nan solat
ay inalana isnan menkangangato ay
papadi id Jerusalem ta mabalin ay
omali ay mangdepap ken dakami
am-in ay mamati ken sik-a.”
15 Ngem kinwanin Apo Jesus,
“Olay, omeyka kayet tay pinilik
siya ay en mangibagbaga isnan
maipanggep ken sak-en isnan
ipogaw ay baken Judio ya nan alida
ya nan ib-ayo ay Judio ay daan pay
laeng ay egay mamati ken sak-en.
16 Awnitko ibaga abes ken Saulo
nan adoado ay ligat ay masapol ay
liknaena gapo tay apowena sak-en.”
17 Dat tet-ewa omey si Ananias et
songgep isnan baey ay mentetean
Saulo. Danat gen-an siya et kanana,
“Besat ay Saulo, nan Apo tako ay si Je-
sus ay ninpaila ken sik-a isnan daan
isnan inmaliyam et siya met laeng
nan nangibaa ken sak-en ay oma-
liyak ken sik-a ta kasinka makaila ya
ta kapten nan Ispirito Santo sik-a.”
18 Dat mapanokyatan nan matana
et kasin makaila. Danat ipika et
mabonyagan.
19 Dat mangan et pomigsa nan
awakna.
Nakitetee si Saulo isnan mamati
ken Jesus id Damasco isnan nadan-
dan ay agew.
20 Dat omey isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ana ay Judio
et ibagbagana ay mangwani en, “Tet-
ewa ay Anak Apo Dios si Jesus.”
21 Nasdaaw am-in nan nangde-
denge isnan kankanan Saulo. Da-
dat kanan, “Ay baken si todi nan
nangpalpaligat isnan mamati ken Je-
sus id Jerusalem? Ay baken nan
inmaliyana isna et ta depapena nan
mamati ta eyeyna isnan menkan-
gangato ay papadi id Jerusalem?”
22 Ngem am-amed binmikas si
Saulo ay men-isolo isnan ib-ana ay
Judio id Damasco isnan maipanggep
ken Jesus et adida makaabak ken
siya tay nalaing ay mangpaneknek
ay si Jesu Kristo nan inbaan Apo Dios
ay omali ay mentolay.
23 Idi nalalanganan is kaat ay agew
dat mentotya nan Judio ay adi ma-
mati is ikkanda ay mangpatey ken
Saulo.
24 Kaageagew ya kalabilabi ay
sesed-enda si Saulo isnan segpan

nan ilida ta pateyenda no bomala. Ngem wada nan nangipagtek ken Saulo isnan layden nan ib-ana ay ikkan ken siya.

25 Isonga isnan labi et inippey nan ib-ana siya isnan dakedake ay tiklis dadat oy-oyen isnan ataatakdag ay baked nan ilida. Nan nang-oy-oy ken siya et daida nan nangpati isnan kinkinwanin Saulo maipanggep ken Jesus. Et siya di nan inikkan Saulo ay kinmaan isnan ili et egayda pateyen.

Nan Inmayan Saulo Id Jerusalem

26 Sinmagong si Saulo id Jerusalem et laydena ay maitapi isnan mamati ken Jesus. Ngem omegyatda tay adida patiyen no tet-ewa ay mamati siya ken Jesus.

27 Ngem si Bernabe et inayagana siya ta ibowegna ay omey isnan deeyda ay aapostolis. Danat sodoken ken daida nan am-in ay inommat ken Saulo isnan nang-il-ana ken Jesus isnan daan ya nan dinngena ay kalin Jesus. Inbagana abes nan nangitoledana ay nangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus id Damasco.

28 Isonga nakibob-oweg si Saulo ken daida id Jerusalem. Natoled abes ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Jesus.

29 Ngem wada abes nan iib-ana ay Judio ay Griego nan kalida ay makisongsongbatan Saulo isnan maipanggep ken Jesus. Ngem kayatda ay pateyen siya.

30 Idi gintek nan mamati ken Jesus ay kayatda ay pateyen siya dadat ipango id Cesarea dadat palobwaten ta somaa id Tarso ay ilina.

31 Dat somingpa nan biyag nan mamati ken Jesus isnan probinsiya id Judea ya id Galilea ya id Samaria tay maid et mang-am-amis ken daida. Dadat omad-ado dapay pomigsa nan pammatida tay apowenda si Jesus ya badangan abes nan Ispirito Santo daida.

Nan Inmayan Pedro Id Lidda Ya Id Joppe

32 Si Pedro abes et inmey ninpaspasyal isnan kailiili ay kad-an di mamati ken Jesus. Nan esay inmayana et id Lidda.

33 Dinas-ana isdi nan esay am-ama ay kangadan is Eneas ay napalalais ay ninpopopodan is wao ay tew-en.

34 Dat kanan Pedro ken Eneas, “Ibangonmo ta lolonem nan kamenmo tay pagawisen Jesu Kristo sik-a.” Dat mabanangon siya.

35 Nan omili id Lidda ya nan kaipoipogaw ay iSarona et inilada dadat mamati ken Jesus.

36 Wada abes nan kangadan is Tabita ay in-ina ay mamati ken Jesus id Joppe. Nan pangwanida isnan kalin di Griego et Dorcas tay nan kanan nan ngadana et ogsa. Gawis am-in nan inik-ikkana isnan ipogaw danapay badbadangan nan kokodokdo.

37 Ngem dat mensakit dat matey. Dadat banyosan et papodanenda isnan kowalto isnan maikadwa ay galado.

38 Ngem gintek nan mamati ken Jesus ay wada si Pedro id Lidda ay sagen nan ilida dadat ibaa nan dowa ay amam-a ay omey mang-ayag ken siya ay mangwani, “Pangaasim ta ikakamom ay omey id Joppe.”

39 Dat mapika si Pedro et makkey ken daida. Idi inomdanda dadat ipango isnan kowalto ay kad-an san natey. Wadada isdi nan adoado ay bababai ay babalo ay men-ag-aga. Inpailada ken Pedro nan sinapon Dorcas ay badbado ya ew-ewes isnan egayna kateyan.

40 Dat ipabalan Pedro daida am-in dat menpalintomeng ay menlowalo. Danat sagangen nan awak san natey et kanana, “Tabita, ibangonmo.” Dat menbitag nan matan san babai et ilana si Pedro dat bomangon.

41 Dat gen-an Pedro nan ledengna et patakdegena siya. Dat ayagan Pedro san deeyda ay bababai ay balo ya nan ib-ada ay mamati ken Jesus ta ilaenda si Dorcas ay kasin natago.

42 Nan inommat ken Dorcas et nagtek isnan am-in ay omili id Joppe

dat omad-ado nan mamati ken Apo
Jesus.
43 Nintetee si Pedro id Joppe is
nadandan ay agew isnan baey Simon
ay mensapsapo is lalat.

10

Nan Inmayan Pedro Isnan Baey Di Baken Judio

1 Id Cesarea et wada nan esay am-
ama ay baken Judio ay kangadan
is Cornelio. Siya nan kapitan di
sin-gasot ay sosoldado ay nagapo id
Italia.
2 Olay no baken Judio si Cornelio
et napigsa nan pammatina ken Apo
Dios. Si Apo Dios nan daydayawenda
ay sinbaey ya adoado nan badangna
isnan Judio ay kokodokdo. Kanayon
abes ay menlol-owalo.
3 Isnan esay agew isnan alas tres
isnan kag-aw et inbaan Apo Dios
nan esay anghelna ken Cornelio ay
mangwani, "Cornelio."
4 Dat omegyat si Cornelio et ikikiy-
atna. Danat kanan, "Sino nan
ibagam, Apo?" Dat kanan nan
anghel, "Nenemnemen Apo Dios sik-
a tay getkena nan ik-ikkam ay men-
lowalo ken siya ya getkena gedan
nan ik-ikkam ay mangbadbadang is-
nan kokodokdo ay ipogaw.
5 Bomaaka is omey mang-ayag ken
Simon Pedro id Joppe.
6 Makitetee siya ken Simon ay
mensapsapo is lalat ay naisasag-en
nan baeyna isnan baybay."
7 Kinwanin nan anghel di dat ko-
maan. Dat omayag si Cornelio is
doway baana ya nan esay soldado ay
kabadangna ay ib-ana ay mangday-
dayaw ken Apo Dios.
8 Danat sodsodoken am-in nan in-
ommat danat ibaa daida ta omeyda
id Joppe.
9 Isnan kawakgatana et daan ay
mendad-aan nan deeyday tolo ay
omas-asag-enda et id Joppe. Esada-
pay omdan et inmey si Pedro is-
nan nasisingpa ay atep nan baey ay
menteteana. Dat menlowalo isnan
alas dosi isnan kag-aw.
10 Danat layden ay mangan tay
naowat. Ngem egayda makaoto. Dat
wada nan inpailan Apo Dios ken siya
ay kaneg iitaw.
11 Nan inilana et napewak id daya.
Dat wada nan maoy-oy ay kaneg
dakkel ay ewes ay napapadonan nan
epat ay solina.
12 Nan wada isnan ewes et am-
iam-in ay menkiwkiwi ay kalasin di
animal, oweg ya koyat.
13 Danat dengngen nan kali ay
mangwani en, "Ibangonmo, Pedro,
ta pomaltika is isdam." Ngem isnan
Judio et adoado nan law-enda isnan
datodi ay maisda.
14 Isonga kinwanin Pedro, "Adi ma-
balin, Apo, tay maid inis-isdak is
malawa ay maisda."
15 Dat kasin kanan nan menkalkali,
"Adim kanan en lawa tay adi law-en
Apo Dios daida id wani."
16 Namitlo ay inilana ya dinngena
di dat ngomato nan ewes id daya.
17-20 Dat nemnemen Pedro no sino
ngen nan kayatna ay kaliyen. Dat
komali nan Ispirito Santo ken siya
ay mangwani en, "Dengngem nan
ibagak. Wada nan tolo ay mang-an-
anap ken sik-a. Ipikam ta lomayogka
et adika mendodowa nodi makkeyka
ken daida tay sak-en gedan nan
nangbaa ken daida." Dat omdan tet-
ewa san deeyday toloy inbaan Cor-
nelio ay mang-an-anap isnan baey
Simon. Inomdanda isnan segpan
dadat sooten mo siya nan baey ay
mentetean Simon Pedro.
21 Dat lomayog si Pedro et kanana
isnan toloy amam-a, "Sak-en nan an-
anapenyo. Dakayon inmali?"
22 Dadat kanan en, "Si Kapitan
Cornelio nan nangbaa ken dakami.
Si Cornelio ay apomi et gawigawis
ay ipogaw et si Apo Dios nan day-
dayawena. Olay nan ib-ayo ay Judio
et gawigawis nan kankananda ay
maipanggep ken siya. Et wada nan
ninpaila ken siya ay esay anghel Apo
Dios et inbagana ta ipaayagna sik-a
ta dengngena no ngan di ibagam ken
siya." Siya di nan kinwanida.

23 Dat pasgepen Pedro daida ta isdi
nan kaseyepanda. Mawakgat pay
dadat menlobwat. Naiboweg abes
nan tap-in di mamati ken Jesus ay
iJoppe.
24 Inomdanda id Cesarea issan
maikadwa ay agew et sisin-ed Corne-
lio daida. Wada abes nan ag-ina ya
nan gagayyemna ay makiseseed tay
inayagan Cornelio daida.
25 Idi inomdan da Pedro dat omey
sab-aten Cornelio siya. Dat menpal-
intomeng ay mangdayaw ken siya.
26 Ngem inpatakdeg Pedro siya ay
mangwani, “Itakdegmo tay ipogaw
tako am-in. Bakenak dios ta
dayawem sak-en.”
27 Mentoytoyada ay songgep isnan
baeyna dat ilan Pedro nan adoado ay
nadagop ay ipogaw.
28 Dat kanan Pedro ken daida,
“Dakayo, getkenyo ay dakami ay
Judio et law-enmi ay makiib-a is-
nan ipogaw ay baken Judio ya law-
enmi abes ay songgep isnan baeyda.
Ngem inpagtek Apo Dios ken sak-en
ay madi no waday adyak is ipogaw
gapo tay kanak en bakenda nadalos
gapo tay adida solsoloten nan ogal-
imi.
29 Isonga isnan nangipaayaganyo
ken sak-en et egayak mendodowa
ay omali. Isonga ibagayo kadya no
dakayon nangipaayag.”
30 Dat kanan Cornelio, “Id sinpang-
etewna isnan kaneg tona ay alas tres
et ninlowalowak. Dat katanakdeg
nan anghel ay somili nan badona.
31 Kinwanina ken sak-en, ‘Corne-
lio, dengdengngen Apo Dios nan
lowalom ken siya ya getkena nan
ik-ikkam ay mangbadbadang isnan
kokodokdo ay ipogaw.
32 Bomaaka is omey id Joppe ta
ayagana nan am-ama ay si Simon
Pedro. Makitetee siya ken Simon ay
mensapsapo is lalat ay maisasag-en
nan baeyna isnan baybay.’
33 Siya di nan kinwanina isonga
inpaayagko sik-a ay dagos et gaw-
igawis tay inmalika. Et iilaen Apo
Dios ay nadagop kami isna ta dengn-
genmi no ngan di laydena ay itdom
ken dakami.”
34 Dat ilogin Pedro ay mangibaga
en, “Tet-ewa ay maawatak id wani ay
si Apo Dios et maid paam-amdena is
ipogaw.
35 Tay olay sino ay ipogaw, Judio
wenno baken et no dayawenda si
Apo Dios ya gawis nan ik-ikkanda et
dawatena daida.
36 Inpagtek Apo Dios ken dakami
ay Judio ay ap-on din si Israel nan
gawis ay damag ay mangwani en
nakaan nan ligetna isnan basbasol di
ipogaw gapo ken Jesu Kristo ay apon
di kaipoipogaw.
37 Waay dindinngeyo nan inik-
ikkan ya nan insolsolon Jesus ay
iNazaret isnan probinsiya id Galilea
dat isnan kailiili id Judea issan
nakwasan din nin-isolsolowan Juan
ay menbonbonyag.
38 Isonga maawatanyo nan nan-
gitapiyan Apo Dios isnan Ispiritona
ya kabaelana ken Jesus. Olay no
into nan inmay-ayana et inpagaw-
isna nan masaksakit ya nan ipogaw
ay kinapet di anito tay wada si Apo
Dios ken siya.
39 Et dakami nan nang-il-ila isnan
am-in ay gawis ay inik-ikkana id
Jerusalem ya isnan kailiili id Judea.
Inilami abes nan nangilansaanda
ken siya isnan kros ay nateyana.
40 Ngem si Apo Dios et tinagona
kasin siya isnan maikatlo ay agew.
Et kasin ninpap-aila ken dakami.
41 Egay ninpap-aila si Jesus isnan
am-in ay ipogaw ngem ninpap-aila
ken dakami et nakikikan ya nakiin-
inom ken dakami tay dakami nan
pinilin Apo Dios ay mangibagbaga
isnan inil-ilami.
42 Et inbaan Apo Dios dakami ay
en mangibagbaga isnan gawis ay
damag isnan kaipoipogaw. Ibag-
bagami gedan ay si Jesus nan
pinilina ay mangbanag isnan am-
in ay ipogaw olay no epdasda natey
wenno matatago kayet isnan kasina
omaliyan.
43 Olay id kasin et inbagbagan din

mamadton Apo Dios en gapo isnan
inikkan Jesus et mapakawan nan
basbasol nan am-in ay mamati ken
siya." Siya di nan inbagan Pedro ken
da Cornelio.

Nan Namatiyan Nan Baken Judio Ya Nan Kinmapetan Nan Ispirito Santo Ken Daida

44 Daan ay menkalkali si Pedro
dat komapet nan Ispirito Santo isnan
am-in ay mangdedenge.
45 Nasdaaw san ib-an Pedro ay
Judio ay mamati ken Jesus tay olay
nan ipogaw ay baken Judio et kapten
nan Ispirito Santo daida.
46 Nan nangtekanda ay kinmapet
nan Ispirito Santo ken daida et
kasida kakali is nateketeken ay kali
ay mangdaydayaw ken Apo Dios.
Dat kanan Pedro,
47 "Nan naayda ay ipogaw, olay
no bakenda Judio et kinmapet nan
Ispirito Santo ken daida ay kaneg
ken datako met laeng. Isonga adi
mabalin ay iyadi tako nan kabonya-
ganda."
48 Danat kanan ken da Cornelio,
"Masapol ay menpabonyag kayo ta
ipagtekyo ay ap-apowenyo si Jesus."
Dat kanan da Cornelio en makitee
si Pedro ken daida is madandan ay
agew.

11

Sodsodoken Pedro Nan Inikikkana

1 Egay nabayag dat nan aapostolis
ya nan iib-ada ay mamati ken Je-
sus ay wada id Judea et dinngeda
ay patiyen abes nan ipogaw ay
baken Judio nan kanan Apo Dios ay
maipanggep ken Jesus.
2 Dat somaa si Pedro id Jerusalem.
Dat wada nan ib-ana ay Judio ay
mangipapati ay masapol ay masolot
nan linteg Moses olay no mamatida
ken Jesus. Dadat delawen si Pedro
3 ay mangwani en, "Dakan aped
songgep isnan baey di baken Judio?
Nakikikanka pay isdi. Dapay law-en
nan linteg tako di is maikkan."
4 Dat sodoken Pedro am-iam-in
nan inommat.
5 Kinwanina en, "Wadaak id Joppe
et menlol-owalowak dat wada nan
inpailan Apo Dios ken sak-en ay
kanega iitaw et inilak nan maoy-
oy-oy ay kanega dakkel ay ewes ay
nagapo id daya ay napapadonan nan
epat ay solina daet ompa isnan sag-
enko.
6 Daket isin-eng et am-iam-in ay
menkiwkiwi ay kalasin di animal,
oweg ya koyat nan mentetee.
7 Daket dengngen nan kali ay
mangwani en, 'Ibangonmo, Pedro, ta
pomaltika is isdam.'
8 Daket kanan, 'Adi mabalin Apo,
tay maid inis-isdak is malawa ay
maisda.'
9 Dat kasin kanan nan menkalkali
ay nagapo id daya en, 'Adim kanan
en lawa tay adi law-en Apo Dios
daida id wani.'
10 Namitlo nan nang-ilaak ya nang-
dengngak isdi dat ngomato nan
ewes.
11 Idi nginmato san ewes id daya
dat siya nan inomdanan nan tolo
ay amam-a ay nabaa ay nagapo id
Cesarea.
12 Inbagan nan Ispirito Santo en
adiyak mendodowa ay makkey ken
daida olay bakenda Judio. Nakkey
abes nan naayda ay enem ay ib-a
tako et inmey kami am-in id Cesarea
et sinonggep kami isnan baey da
Cornelio.
13 Dat apaten Cornelio nan nang-
il-ana isnan anghel isnan baeyna ya
nan inbagan nan anghel ken siya
ay mangwani en, 'Bomaaka is omey
mang-ayag ken Simon Pedro.
14 Et awnitna ibaga nan masapol
ay patiyenyo ta mapakawan nan ba-
solyo ta maisalakan kayo.' Siya di
nan kinwanin nan anghel ken Cor-
nelio."
15 Dat itoloy Pedro ay mangwani
en, "Issan menkalkaliyak et komapet
nan Ispirito Santo ken daida ay
kaneg met laeng din kinmapetana
ken datako isdin damo.
16 Daket nemnemen nan kinwanin
Apo Jesus ken datako en, 'Si Juan

et binonyagana dakayo is danom ay
mangipagtek ay mamati kayo ken
Apo Dios ngem id wani ibonyag
Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo.'
Siya di nan kinwanin Apo Jesus.
17 Si Apo Dios nan nangipakapet
isnan Ispiritona ken datako isdin na-
matiyan tako ken Apo Jesu Kristo.
Paliso gedan isnan baken Judio et in-
pakapetna nan Ispiritona ken daida.
Et sinowak is mangiyadi ken Apo
Dios ay mang-ikkan isdi?"
18 Idi dinngeda di dadat somaldeng
ay mangdeldelaw ken siya et day-
dayawenda si Apo Dios. Et kananda
en layden Apo Dios obpay ay maidya
nan biyag ay maid patenggana is-
nan olay ipogaw ay baken Judio no
ibabawida nan basolda.

Nan Damo Ay Makwani En Kristiano

19 Isnan nangpateyan nan Judio
ken Esteban et nasis-iyan nan ma-
mati ken Jesus tay pinalpaligat nan
adi mamati ay Judio daida. Inomdan
nan tap-ina enggana id Fenicia ya
id Chipre ya id Antiokia. Inbag-
bagada kayet nan maipanggep ken
Jesus ngem kedkedeng isnan iib-ada
ay Judio is nangibagbagaanda.
20 Ngem wada nan iChipre ya
iCirene ay mamati ken Jesus et in-
meyda id Antiokia et inbagada abes
nan gawis ay damag ay maipanggep
ken Apo Jesus isnan baken Judio.
21 Inted Apo Dios nan kabaelanda
ay men-is-isolo isonga adoado nan
nangibabawi isnan basbasolda ta
mamatida ken Apo Jesus.
22 Nan mamati ken Jesus ay wada
id Jerusalem et dinngeda di. Dadat
ibaa si Bernabe ay omey mang-ila
ken daida id Antiokia.
23 Idi inomdan isdi dat men-gasing
isnan nang-il-ana isnan badang Apo
Dios ken daida. Danat bagbagaan
daida ta itoltoloyda ay mamati ken
Apo Jesus olay ngan di om-ommat
ken daida.
24 Si Bernabe et gawigawis siya
ay ipogaw. Nan Ispirito Santo nan
mang-it-itdo isnan ik-ikkana dapay
napigsapigsa nan pammatina ken
Apo Dios. Et adoado nan naitapi ken
Apo Jesus gapo isnan insolona.
25 Kinmaan si Bernabe id Antiokia
dat omey id Tarso ay mang-anap ken
Saulo.
26 Idi dinatngana danat ayagan et
somagongda ay dowa id Antiokia
et nakatew-enda isdi ay makibob-
oweg isnan ipogaw ay mamati ken
Jesus et adoado nan insolsolowanda.
Nan mamati ken Jesus id Antiokia
et daida nan damo ay makwani en
Kristiano.
27 Isnan ninteteanda id Antiokia et
wadada nan mamadton Apo Dios ay
nagapo id Jerusalem.
28 Nan esa ay kangadan is Agabo
et initdowan nan Ispirito Santo siya
danat ibaga en awnit mabtil nan
kailiili isnan batawa. Tinmet-ewa
nan kinwanina isnan timpon Ali
Claudio.
29 Et nan deeyda ay mamati ken
Jesus et nintotolagda ay mangipaw-
it isnan badangda isnan ib-ada ay
mamati ken Jesus ay wada id Judea.
Nin-itedda isnan wada ay mabalin
ay ibadangda.
30 Nan nangyey isnan badangda
et da Bernabe ken Saulo dadat ited
isnan amam-an di mamati ken Jesus
id Jerusalem.

12

Nan Naipalobosan Pedro Isnan Pagbalodan

1 Isnan timpo ay deey inlogin Ali
Herod ay mangpaligat isnan tap-in
di ipogaw ay mamati ken Jesus.
2 Inpapotona nan olon Santiago ay
besat Juan.
3 Idi inilana ay men-gasing nan
Judio isnan inikkana danat ipadpap
si Pedro. Nan nang-ikkanana isdi
et isnan fiesta ay mangananda isnan
tinapay ay egay kabobodan.
4 Idi nadpap si Pedro dadat
ipagowaldiya isnan simpoo ya enem
ay sosoldado ngem masin-ep-atda ay
mensinsinokat ay menbanbantay.
Kanan Herod en ipapateyna siya

isnan mangboyaan di kaipoipogaw
no makwas nan fiesta.
5 Naibalod si Pedro ngem nan ib-
ana ay mamati ken Jesus et adida
somaldeng ay mangilol-owalo ken
siya.

6 Nalabi et naseseyep si Pedro is-
nan betaay nan doway gowaldiya
tay kanan Ali Herod en kawak-
gatana et ipaboyana siya ay maipa-
patey. Nakakawalan si Pedro is
doway kawal ya nagogowaldiyaan
abes nan segpan nan pagbalodan.
7 Dat aped pomat-a nan kowalto
et mawanada nan anghel Apo
Dios. Dat iwedwed nan anghel ay
manggido ken siya danat kanan,
“Ikamom ta bomangonka.” Dat
aped natanekdag nan kawal ay
naibabalod isnan ledengna.
8 Dat kanan nan anghel, “Isiglotmo
nan balikes nan badom dakat men-
sapatos.” Inikkan Pedro di dat kasin
kanan nan anghel, “Isadleymo nan
ewesmo ta omonodka.”
9 Dat bomala si Pedro ay omonod
isnan anghel ngem nan wada isnan
nemnemna et waay baken tet-ewa
nodi iitaw et kedeng.
10 Linaosanda nan esa ay
gowaldiya ya nan maikadwa dadat
omdan isnan dakkel ay eneb ay
landok isnan segpan ay bomala
id deya. Dat aped matokaban ay
maid mangtokab dadat bomala.
Mendaanda pay isnan esa ay kalsa
dat mamaid san anghel.

11 Nakwas di dat nemnemen Pe-
dro ay tet-ewa obpay nan inommat
ken siya. Danat kanan, “Getkek
id wani ay tet-ewa ay si Apo Dios
nan nangbaa isnan anghelna ay
mangisalakan ken sak-en ta adi
pomatey si Ali Herod tasiyay adi
maikkan nan layden nan Judio ay
maikkan ken sak-en.”

12 Danat nemnemen ay omey is-
nan baey da Maria ay inan Juan
ay kangadan abes is Marcos. Siya
di nan nadagopan nan mamati ken
Jesus ay menlol-owalo.
13 Idi inomdan isnan segpan dat
menkogkog dat omey nan esay baa
ay si Roda ay mangtokab.
14 Mailalasina nan kalin Pedro
ngem kinalingkingana ay mang-
tokab gapo isnan gasingna dat
tomagtag ay en mangibaga ay wada
si Pedro isnan segpan.
15 Ngem egayda patiyen ay
kananda en. “Ay naong-ongka?”
Ngem inpapatina ay tet-ewa dadat
kanan, “Waay nan anghelna.”
16 Ngem ninkogkog kayet si Pedro
enggana ay enda tinokaban dadat
ilan ay tet-ewa ay si Pedro dadat
masdamasdaaw.
17 Dat ipaginek Pedro daida et
sodokena nan inikkan Apo Dios ay
nangipabala ken siya isnan pagbalo-
dan. Danat kanan, “Enkayo ibaga
abes is ken da Santiago ya nan iib-
a tako ay mamati ken Jesus.” Dat
komaan et omey isnan teken ay ili.
18 Mawakgat pay dat palalo ay
menngalngalawngaw nan men-
gogowaldiya isnan pagbalodan tay
maid si Pedro.
19 Si Ali Herod pay et inbilina ay
anapenda siya ngem adida maka-
dateng. Isonga sinomalyan Ali
Herod nan gogowaldiya danat ipap-
atey daida. Dat komaan si Ali Herod
id Judea et omey menpasyal id Ce-
sarea.

Nan Nateyan Ali Herod

20 Si Ali Herod et nakaliget isnan
ipogaw id Tiro ya id Sidon. Isonga
maid somya is ikkanda ay omala is
kanenda tay nan ili ay mentolayan
Ali Herod nan magapowan nan ka-
nenda. Isonga nin-an-anapda is lim-
idyoda ay mang-ayak ken siya ta
makaan nan ligetna. Nan inikkanda
et inawisda si Blasto ta gayyemenda
ta badangana daida tay siya nan kan-
gatowan ay baan Ali Herod. Et tet-
ewa ay binadangana daida ay mak-
itoya ken Ali Herod. Dadat menseg-
ang ken siya ta makaan nan ligetna
ken daida.
21 Inomdan nan agew ay pinilin
Herod ay menpailaana ta itedna nan

songbatna ken daida. Dat menbado is nanginangina ay bado ay badon di ali dat omey tomokdo isnan tokdowan di ali et menkali isnan adoado ay ipogaw ay nadagop isdi.
22 Nakwas di dat menbogaw nan kaipoipogaw ay mangdayaw ken siya ay mangwani en, “Kalin di dios, baken aped kalin di ipogaw.”
23 Dat dosaen Apo Dios siya tay laylaydena nan mangdayawanda ken siya dapay maid polos panangdayawna ken Apo Dios. Isonga inpaeyna ay dagos nan esay anghelna ay mangipasakit ken siya. Dat aped mabanogis nan awakna et egay nabayag dat matey.
24 Ngem nan kalin Apo Dios et naitoltoloy ay maipagtek ya inmad-ad-ado nan ipogaw ay mamati.
25 Da Bernabe ken Saulo et nakwas nan oblada id Jerusalem dadat komaan et somagongda id Antiokia. Inkawitda abes si Juan ay kangadan is Marcos.

13

Nan Nabaaan Da Bernabe Ken Saulo Ay Men-isolo

1 Isnan mamati ken Jesus id Antiokia et wada nan naitapi ken daida ay mamadton Apo Dios. Wada abes nan nalaing ay men-is-isolo isnan kalin Apo Dios. Siya dana nan ngadanda. Da Bernabe, si Simeon ay kangadan is Niger, si Lucio ay iCirene yas Manaen ay esa ay tinalaken din aman Herod ay gobilnadol id Galilea yas Saulo.
2 Isnan esay agew et menlolowalo nan mamati ken Jesus dadapay mentepe ay adi mangmangan ta kedeng si Apo Dios is nenemnemenda. Dat kanan nan Ispirito Santo ken daida en, “Dotokanyo da Bernabe ken Saulo ta ikkanda nan ipaoblak ken daida.”
3 Isonga kasinda ninlowalo ya nintepe dadat ipatang nan ledengda isnan olon da Bernabe ken Saulo ay mangdotok ken daida. Dadat papikaen daida ta omeyda ikkan nan kayat Apo Dios ay ikkanda.

Si Elimas Ay Mensip-ok

4 Isonga da Bernabe ken Saulo ay inbaan nan Ispirito Santo et inmeyda id Seleucia. Dadat menlogan isnan bapor ay omey id Chipre.
5 Inomdanda pay id Salamina ay esay ili id Chipre dadat ibagbaga nan kalin Apo Dios isnan kasinasinagoga ay madagdagopan nan ib-ada ay Judio. Inkawitda si Juan Marcos ay mangbadang ken daida.
6 Pinasyalda am-in nan ili id Chipre enggana id Pafo. Dadat datngan nan esay Judio ay mensip-ok ay mangwani en siya nan esay mamadton Apo Dios ay mang-it-itdo isnan ibagbagana ngem baken tetewa kadi. Nan ngadana et Barjesus wenno Elimas tay nan kayat ay kanan nan Elimas isnan kalin di Griego et mensip-ok.
7 Siya nan esay ib-an nan nalaing ay gobilnadol id Chipre ay si Sergio Paulo. Isnan esay agew et inayagan nan gobilnadol da Bernabe ken Saulo tay laydena ay dengngen nan kanan Apo Dios.
8 Idi makikalkalida ken siya dat taktaken nan mensip-ok daida tasiyay adi patiyen nan gobilnadol si Jesus.
9 Dat liknaen Saulo ay kangadan abes is Pablo nan kabaelan nan Ispirito Santo ken siya et ikiyatna si Elimas.
10 Danat kanan ken siya, “Sik-a nan anak Satanas tay aposem am-in nan gomawisan nan ipogaw. Nalaingka ay menkamkampot ya mensiksikap. Dakan adi somaldeng ay mangbalbalinsowek isnan kankanan Apo Dios?
11 Id wani et dosaen Apo Dios sik-a ta makowapka ta adika makaila is kaat ay agew.” Osto ay kinwanina di dat liknaen nan mensip-ok ay kaneg wada nan mangsasalin isnan matana et menkapkapokap ay

omanap is mangpadang ay mangipango ken siya.
12 Inilan nan gobilnadol di dat
mamati tay nasdanasdaaw isnan in-
soloda ay maipanggep ken Apo Jesus.

Id Antiokia Pisidia

13 Nakwas pay di dat komaan da
Pablo ya nan ib-ana id Pafo et menlo-
ganda kasin isnan bapor et omeyda
id Perge ay esay ili id Pamfilia. Idi in-
omdanda isdi dat taynan Juan Mar-
cos daida ay somaa id Jerusalem.
14 Ngem intoloy da Pablo ay omey
et taynanda id Perge et omeyda is-
nan teken ay Antiokia ay ili id Pi-
sidia. Wadada isdi isnan Sabado
ay agew ay omil-illengan di Judio
dadat songgep isnan sinagoga ay
madagdagopan di Judio et makitok-
doda.
15 Idi nakwas nan nangbasaanda
isnan tap-in di naisolat ay linteg
Moses ya nan naisolat ay kalin di tap-
in di mamadton Apo Dios dat kanan
nan apon di sinagoga ken da Pablo
en, “Dakayo ay gagayyem, no waday
isoloyo isnan ipogaw ay naayda, iba-
gayo.”
16 Dat tomakdeg si Pablo et
ipaginekna daida danat kanan,
“Dakayo ay ib-ami ay Judio ay
kaalapo ken Israel ay din apo tako
id kasin ya dakayo abes ay baken
Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios
et dengngenyo.
17 Nan daydayawen tako ay Judio
et si Apo Dios. Siya nan nangpili
isdin alal-apo tako ay an-ak din si
Israel. Et siya gedan nan nangipaad-
ado ken daida isdin ninteteanda id
Egipto. Siya abes nan nangipaila
isnan pigsana ay nangipango ken
daida ay komaan id isdi.
18 Isdin ninteteanda isnan pondag
et inan-anosana nan inik-ikkanda ay
menlilili ken siya enggana ay inmey
nan waay epatpoo ay tew-en.
19 Idi inomdanda id Canaan et
binadbadangan Apo Dios daida ay
mang-abak isnan ipogaw isnan pito
ay ili isdi ta ipatawidna ken daida
ay Judio. Nakwas nan epat gasot ya
limampoo ay tew-en enggana isdin
inmayanda id Egipto.
20 Nakwas di dat menpilpili si Apo
Dios is mangibanbanag ken daida
ay mensinsinokat enggana isdin tim-
pon din si Samuel ay esay mamad-
tona.
21 Dat mendawat din alal-apo tako
ken Apo Dios is ali ay men-apo ken
daida. Isonga pinilin Apo Dios si
Saulo ay anak Kis ay kaalapo ken
Benjamin. Dat siya nan men-ali is
epatpoo ay tew-en.
22 Dat kaanen Apo Dios si Saulo
et isokatna si David ay men-ali ken
daida. Naay nan kinwanin Apo Dios
ay maipanggep ken David.

‘Nan anak Jesse ay si David nan
laylaydek tay gawigawis ay
ipogaw siya tay matalek ay
mang-ik-ikkan isnan am-in ay
laydek.’ ”

23 Dat itoloy Pablo ay mangwani,
“Din si David nan kaapo isnan
mangisalsalakan ken datako ay ap-
on din si Israel. Et siya si Jesus ay
inkalin Apo Dios ay omali.
24 Isnan egay pay laeng ninlogiyan
Jesus ay men-isolo et wada si Juan
ay menbonbonyag ay mangibagbaga
isnan ib-a tako ay ap-on Israel en
dokoganda nan basolda ya men-
pabonyagda.
25 Nganngani ay makwas nan
lebbeng Juan ay men-is-isolo danat
kanan isnan kaipoipogaw en, ‘Waay
kananyo en sak-en nan inbaan Apo
Dios ay mangisalakan ken dakayo
ngem baken. Ngem omal-ali ay
mangsokat ken sak-en et gapo isnan
kawedwedana et adiyak maibagay
ay mangkaan isnan sapatosna.’
Kinwanin Juan di.”
26 Dat itoloy Pablo ay mangwani
en, “Dakayo ay ib-ak ay kaalapo ken
Abraham, olay dakayo ay baken Ju-
dio ay mangdaydayaw ken Apo Dios
et datako am-in nan nangipagtekan
Apo Dios isnan maipanggep isnan
mangisalakan ken datako.
27 Ngem nan ib-a tako ay Ju-
dio ay iJerusalem ya nan ap-apoda

et egayda getken ay si Jesus nan
mangisalakan isnan ipogaw. Egayda
maawatan ay si Jesus nan sinod-
sodok din mamadton Apo Dios id
kasin olay no sinabado ay bas-
basaenda din insolatda. Ngem daida
nan nangtongpal isnan kinwanin
din mamadton Apo Dios tay kin-
wanida en masapol ay matey si Je-
sus.
28 Isonga olay maid basolna is gapo
ay matey siya ngem inbagada kayet
ken Pilato ta ipapateyna.
29 Siya di nan inikkanda tapno ma-
tongpal am-in nan epdas naisolat ay
maipanggep ken siya. Dat wada nan
nangkaan isnan awakna isnan kros
dadat iliyang.
30 Ngem tinagon Apo Dios siya
kasin.
31 Et san nakiboboweg ken siya
issan nagapowanda id Galilea ay
enggana id Jerusalem et daida nan
ninpap-ailaana is nadandan ay agew
et daida id wani nan mangipag-
pagtek ken datako ay Judio ay kasin
natago siya.
32-33 Siya di nan inmaliyanmi id
wani ta ibagami ken dakayo nan
gawis ay damag tay tinmet-ewa is-
nan timpo tako din nakitolagan Apo
Dios isdin alal-apo tako id kasin is-
nan kasina nangtagowan ken Jesus.
Kaneg nan naisolat isnan maikadwa
ay Salmo en,

‘Anakko sik-a, isonga id wani
ipagtekko ay sak-en nan
Amam.’

34 Id kasin abes inbagan Apo
Dios nan maipanggep isnan kasin
matagowan Jesus ay adi kasin matey
ay enggana isnan nangwaniyana en,

‘Ikkak ken sik-a nan badang ay inka-
lik isdin si David ay adi polos
kasoksokat.’

35 Tay nan inkalina ken David et
naisolat isnan nangwaniyan David
en,

‘Adi kabalin ay iyoogmo, Apo, ay
madonot nan awakko tay
patiyek sik-a.’

36 Tay si David et pinatina am-in nan
inbagan Apo Dios ay ikkana isdin
timpona. Ngem dat matey dadat
ikaob isnan naikaoban din alapona
gedan dat madonot nan awakna.
37 Ngem si Jesus et egay nadonot nan
awakna tay kasin tinagon Apo Dios
siya.
38 Isonga ibagami ken dakayo ay
gagayyemmi en gapo isnan inikkan
Jesus et mabalin ay pakawanen Apo
Dios nan basol tako.
39 Olay no patiyen tako am-in nan
linteg din si Moses ngem baken
kayet gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken datako. Ngem no si Jesus nan
patiyen tako et gawis nan pangi-
ilaana ken datako.
40 Makailanyo ta adi ommat ken
dakayo din inbagan din mamadton
Apo Dios id kasin ay mangwani en,

41 ‘Dakayo ay mang-oy-oyaw is-
nan kankanan Apo Dios et
makailanyo tay awnit kayo
masdaaw isnan ikkan Apo
Dios dakayot maisiyan ken
siya ay matey tay adi kayo
mamati. Olay no ipootda
ay gawis ay mangibaga ken
dakayo et adi kayo met laeng
mamati.’

Siya di nan naisolat.” Siya di
nan kombos nan inbagan Pablo ken
daida.
42 Idi bomala da Bernabe ken
Pablo isnan sinagoga dat kanan nan
ipogaw en no mabalin koma ta
tapiyanda kasin nan insoloda isnan
omali ay Sabado.
43 Idi nabokada isnan sinagoga dat
makiboweg nan adoado ay ipogaw
ken da Pablo yas Bernabe. Wada ken
daida nan Judio ya wada abes nan
baken Judio ay mangsolsolot isnan
ogalin di Judio. Dadat kanan ken
daida en itoltoloyda ay mamati isnan
gawis ay badang Apo Dios ken daida.
44 Idi kasin Sabado dat kanega am-
iam-in nan omili id Antiokia nan
inmey ay makidenge isnan maitdo
ay nagapo ken Apo Dios.
45 Ngem nan adi mamati ay Judio
et pilmi ay inmapalda isnan nang-
ilaanda isnan adoado ay ipogaw ay
mangdedenge ken da Pablo. Dadat

makisongbat ken Pablo dadapay oy-
awen siya.
46 Ngem da Pablo ken Bernabe et
intoledda ay mangwani en, “Masapol
ay dakayo nan damo ay maibagaan
nan kalin Apo Dios tay Judio kayo
ngem gapo tay adyanyo ya adiyo
layden ay matatago ken Apo Dios ay
eng-enggana, isonga id wani omey
kami isnan baken Judio ta ibagami
ken daida.
47 Tay siya nan inbilin Apo Dios
ken dakami isnan nangwaniyana en,

‘Ibaak sik-a ay omey mang-itdo isnan
baken Judio ay manglawag
isnan nemnemda ta waday
waya ay maisalakan nan
am-in ay kaipoipogaw isnan
batawa.’

Siya di din inbagan Apo Dios.”
48 Idi dinngen nan deeyda ay baken
Judio nan kinwanin Pablo dadat
men-galalasing. Dadapay dayawen
si Apo Dios gapo isnan inbagan
da Pablo ay maipanggep ken Je-
sus. Dat am-in ay pinilin Apo Dios
ay manglayad ay mangdawat isnan
biyag ay maid patenggana et ma-
matida.
49 Dat maibagbaga nan maipanggep
ken Apo Jesus isnan kailiili id isdi.

50 Ngem nan Judio ay adi ma-
mati et tinoyada nan amam-a ay
kalebbeng isnan ili ya nan babak-
nang ay inin-a ay mangsolsolot is-
nan ogalin di Judio ta aposenda da
Pablo ken Bernabe. Dadat ilogi ay
mangpaligat ken daida dadat ipapati
ta komaanda isnan ilida.
51 Isonga nan inikkan da Pablo
et inpigadda nan sikida ta makaan
nan tapok ay mangipagtek ay adida
kasin isolsolowan daida tay olay no
dinngeda nan kali ay maipanggep
ken Jesus et egayda patiyen. Dadat
omey id Iconio.
52 Ngem nan deeyda ay mamati
ken Jesus ay nataynan id Antiokia
et egay makak-aan nan gasingda.
Et wawawawada nan Ispirito Santo
ken daida.

14

Id Iconio

1 Id Iconio abes et inmey da
Pablo ay men-isolo isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ana ay Judio.
Isnan nin-isolowan Pablo et adoado
nan Judio ya nan baken Judio ay
namati ken Jesus.
2 Ngem nan Judio ay egay na-
mati et inawisda nan baken Judio ta
aposenda nan mamati ken Jesus.
3 Ngem nabayag kayet da Pablo
ken Bernabe id isdi. Dadapay
natoled ay men-is-isolo isnan
maipanggep ken Apo Jesus. Et
inpagtek Apo Jesus ay tet-ewa nan
inbagbagada ay maipanggep isnan
badangna isnan ipogaw tay intedna
nan kabaelanda ay mang-ik-ikkan
isnan kaskasdaaw.
4 Ngem nagegedwa nan nemnem
nan kaipoipogaw ay omili id isdi
maipanggep ken da Pablo. Wada
nan mangsolot issan Judio ay adi
mamati ngem wada abes nan mang-
solot ken da Pablo.
5 Dat mentolag nan Judio ya
nan baken Judio ay adi mamati
ya nan menlelebbeng ken daida ta
aamisenda da Pablo dadat gayangen
ta mateyda.
6 Idi gintek nan aapostolis dadat
lomayaw et inmeyda isnan tap-in di
ili id Licaonia ay id Listra ya id Derbe
ya isnan tap-in di ili ay naisasag-en
isdi.
7 Dadat isolo kasin nan gawis ay
damag ay maipanggep ken Jesus.

Id Listra Ya Id Derbe

8 Wada id Listra nan esay am-ama
ay pilay et egay polos nindad-aan
enggana isdin naiyanakana.
9 Dedengngen nan pilay nan
kankanan da Pablo dat inengneng
Pablo siya et gintekna ay patiyena
ay mabalin ay kaanen Apo Dios nan
pilayna.
10 Danat ibiyad nan kalina ay
mangwani, “Itakdegmo.” Dat
katanakdeg et mendaan.
11 Idi inilan nan kaipoipogaw nan
inikkan da Pablo dadat ilogi ay

menbogaw, “Dios dana ay ninpaila
ay kaneg ipogaw et inmalida ken
datako.” Ngem egay maawatan da
Pablo tay nan kalida ay iLicaonia
nan ikalkalida.
12 Dadat ngadnan daida isnan
ngadan nan diosda. Nginadnanda si
Bernabe is Zeus ya si Pablo gapo tay
siya nan ninkalkali et nginadnanda
is Hermes ay esay diosda gedan.
13 Nan simbaan ay mang-
dayawanda isnan diosda ay si
Zeus et wada isnan soban nan
ili. Et nan padida et wada nan
sabsabong ya bakbaka ay inyeyda
isnan segpan nan ilida ta paltiyenda
ay mangdayaw ken da Pablo.
14 Ngem idi gintek da Bernabe
ken Pablo nan layden nan ipogaw
ay ikkan dadat bisngaten nan
badoda ay mangipagtek isnan mang-
adyanda isnan ikkanda tay ngawi di
ken Apo Dios. Dadapay tomagtag ay
omey isnan kad-an nan kaipoipogaw
ay menbogaw ay mangwani en,
15 “Gagayyem, dayon aped ik-ikkan
na? Ipogaw kami ay kanegyo met
laeng. Inmali kami isna ta ibag-
bagami nan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo ta taynanyo
nan sinang didiosyo ay maid ka-
paayanda ta patiyenyo si Apo Dios
ay naleleng-agan. Si Apo Dios et
siya nan nangboliw isnan daya, nan
batawa, nan baybay ya nan am-in ay
mentetee.
16 Id kasin et binaybay-ana nan
kaipoipogaw ay mang-ik-ikkan is-
nan laylaydenda.
17 Ngem wada met laeng nan
mangtekanda ay wada siya gapo
isnan gawigawis ay inik-ikkana ay
pala ken daida. Tay siya nan mang-
it-ited isnan odan ya nan bomgasan
di nais-ek ta waday katatagowanyo
tasiyay men-gasing kayo.”
18 Ngem olay dinngeda nan kin-
wanin Pablo ay deey ngem kayakay-
atda kayet ay ipaltiyan daida.

19 Nakwas di dat wada nan Judio
ay adi mamati ken Jesus ay iyAn-
tiokia id Pisidia ya nan iyIconio ay
inmey id isdi Listra. Dadat awisen
nan kaipoipogaw ta gayangenda si
Pablo. Idi nakagayangda dadat goy-
oden ay mangyey isnan soban nan ili
tay kananda en natey.
20 Ngem idi likoben nan mamati
ken Jesus siya dat bomangon et so-
magong isnan ili. Kawakgatana dat
komaan da Pablo ken Bernabe ay
omey id Derbe.

Nan Simagongan Da Pablo Id Antiokia Siria

21 Idi inomdan da Pablo id Derbe
dadat isolo nan maipanggep ken Je-
sus isdi et adoado nan mamati. Da-
dat somagong id Listra ya id Iconio
enggana id Antiokia ay ili id Pisidia
22 ta papigsaenda nan pammatin
nan ipogaw ay mamati ken Jesus
issan damo ay inmayanda. Kin-
wanida en, “Itoltoloyyo kayet ay ma-
mati ken Apo Jesus tay mapaligatan
tako is nateketeken ay ligat esatako-
pay maitapi isnan mentolayan Apo
Dios ay maid patenggana.”
23 Dadat mendotok is kalebbeng
ay mangipangpango isnan iib-ada ay
mamati isnan tonggal paggimgimon-
gan nan mamati ken Jesus. Dadat
mentepe ay mangilowalo ay mangi-
talek ken daida ken Apo Jesus ay
mamatiyanda.
24 Dadat idaan isnan probinsiya ay
Pisidia et omeyda id Perge ay ili id
Pamfilia.
25 Insoloda nan maipanggep ken
Jesus id Perge dadat omey id Atalia.
26 Dadat menlogan isnan bapor et
somagongda id Antiokia id Siria. Sin-
maada isdi isnan nangkewasanda
isnan oblada tay siya di din nin-
lowalowan nan mamati ken Jesus
ay nangidawat ken Apo Dios ta ay-
ayowanana da Pablo ken Bernabe
isnan oblada.
27 Idi inomdanda id Antiokia da-
dat ipadagop nan mamati ken Je-
sus dadat ibaga am-in nan inpaik-
ikkan Apo Dios ken daida. Inba-
gada abes ay inpalobos Apo Dios
nan mangibagbagaanda isnan gawis

ay damag isnan baken Judio ta ma-
matida abes ken Jesus.
28 Nabayag nan nakitetean da
Pablo ken Bernabe isnan mamati
ken Jesus id isdi Antiokia.

15

Maipanggep Isnan Osto Ay Ikkan Nan Baken Judio Ay Mamati Ken Jesus

1 Wada nan Judio ay iJerusalem
id Judea ay inmey id isdi Antiokia
dadat men-isolsolo isnan ipogaw ay
baken Judio ay mamati ken Jesus.
Kinwanida en, "Adi isalakan Apo
Dios dakayo no adi kayo menpas-
egyat ay kaneg nan initdon Moses ay
ogalimi ay Judio."
2 Isonga da Pablo ken Bernabe et
pilmi nan inik-ikkanda ay makisong-
songbat ay mangwani en adi mas-
apol ay ikkanda. Isonga inbaan nan
iyAntiokia ay mamati ken Jesus da
Pablo ken Bernabe ya nan tap-ina ay
omey id Jerusalem ta sootenda isnan
aapostolis ya nan amam-a no sino
nan tet-ewa.
3 Dat palobwaten nan mamati ken
Jesus daida. Isnan nanglaosanda
id Fenicia ya id Samaria et sinod-
sodokda isnan ib-ada ay Judio ay
mamati ken Jesus nan mamatiyan
nan baken Judio. Isonga men-
galalasingda isnan nangdengnganda
isdi.
4 Inomdanda id Jerusalem dat
men-galalasing nan aapostolis ya
nan aamam-a ya am-in nan mamati
ken Jesus ay mang-ila ken daida. Dat
sodsodoken abes da Pablo nan inik-
ikkan Apo Dios ay mangbadang ken
daida isnan inmay-ayanda.
5 Ngem wada nan Fariseo ay ma-
mati ken Jesus et tinmakdegda ay
mangwani en, "Masapol ay bilinen
tako nan baken Judio ta menpasegy-
atda ya patiyenda abes am-in nan
linteg Moses ay patpatiyen tako ay
Judio."
6 Dat menpamiting nan aapos-
tolis ya nan aamam-a ay mangi-
pangpango isnan mamati ta tola-
genda nan kinwanin nan Fariseo ay
maipanggep isnan linteg Moses.
7 Nabayag ay mentoltolagda dat
tomakdeg si Pedro ay mangwani en,
"Bebsatko, getkenyo ay sak-en nan
pinilin Apo Dios ken datako id kasin
ay en mangisolo isnan baken Judio
isnan maipanggep ken Jesus tasiyay
dengngenda ta patiyenda.
8 Si Apo Dios ay mangtek isnan am-
in ay nemnem di ipogaw et inpailana
ay dawdawatena nan baken Judio no
mamatida ken siya tay inpakapetna
nan Ispirito Santo ken daida ay
kaneg met laeng nan inikkana ken
datako.
9 Baken tako kedeng is kaam-
amedan di layad Apo Dios. Tay
dalosana nan basol nan ipogaw ay
baken Judio met laeng no mamatida
ken siya.
10 No epdas inpagtek Apo Dios
ay dawatena daida dayon layden
ay mangpadas isnan anosna isnan
mangmangwaniyanyo en masapol
ay tongpalenda nan linteg tako da-
pay nan linteg ay kananyo en mas-
apol ay tongpalenda et adi tako
kabaelan ay mangtongpal? Olay
din alal-apo tako id kasin et egayda
nakaikkan.
11 Nodi getken tako ay maisalakan
tako gapo isnan badang Apo Jesus
ken datako et siya gedan nan
maisalakanan nan baken Judio."
Siya di nan kinwanin Pedro.

12 Nakwas di dat gominek nan
kaipoipogaw ta dengngenda nan
mangsodokan da Bernabe ken Pablo
isnan kaskasdaaw ay inik-ikkan Apo
Dios ay mangbadang ken daida is-
nan nin-isolowanda isnan ipogaw ay
baken Judio.
13 Nakwas abes di dat menkali si
Santiago ay mangwani en, "Dakayo
ay bebsat, dedengngenyo pod nan
kanak.
14 Sinodsodok Simon Pedro din
damo ay nangipailaan Apo Dios is-

nan layadna isnan ipogaw ay baken
Judio tasiyay wada abes ken daida
nan menbalin is ipogawna.
15 Maiyiso abes nan kinwanin din
mamadton Apo Dios ay naisolat id
kasin ay mangwani en,
16 'Kinwanin Apo Dios en, Awnitak
kasin somagong ay men-ali et
maisagong nan paliso isdin
napigsa ay nin-aliyan din si
David
17 tasiyay mang-anap nan kaipoi-
pogaw olay nan baken Judio ay in-
awisko ay menbalin is ipogawko.
18 Siya di nan kinwanin Apo Dios ay
inpagtekna id kasin.' "
19 Dat itoloy Santiago ay mangwani
en, "Isonga kanak en adi tako pali-
gaten nan baken Judio ay mangdok-
dokog isnan pinatpatida id kasin ta
mamatida ken Jesus.
20 Nodi mensolat tako ken daida ta
ibaga tako ta adida is-isda nan nai-
boyag isnan sinang didios ya adida
is-isda nan napalti no egay nakaan
nan basana isnan napaltiyana ya
adida is-isda nan basa ya adida isey-
seyep nan bakenda asawa. Tay
no siya dadi nan ik-ikkanda et adi
liligten ay pilmi nan Judio daida.
21 Tay getken am-in nan Judio nan
naayda ay linteg ya enggana id kasin
insolsoloda nan linteg Moses isnan
kasinasinagoga ay madagdagopanda
ay sinabado. Isonga gawis no ibaga
tako isnan baken Judio ta tongpal-
enda nan naayda ta adi masaktan
nan nemnem di Judio." Kinwanin
Santiago di.
22 Dat owenan am-in nan aapos-
tolis ya nan aamam-a ya nan am-
in ay mamati ken Jesus. Dadat
kanan en pomilida isnan amam-ada
ta makkeyda ken da Pablo yas Bern-
abe ay omey id Antiokia. Nan pinil-
ida et nan dowa ay apoda ay da Judas
ay kangadan gedan is Barsabas yas
Silas.
23 Siya na nan inpaw-itda ay solat
ken daida,
"Naay di solatmi ay aapostolis,
amam-a ya ib-ayo ay mamati ken
Jesus id isna Jerusalem ken dakayo
ay bebsatmi ay baken Judio id issa
Antiokia ya isnan kailiili id Siria ya
id Cilicia.
24 Dinngemi ay mendodowa kayo
gapo isnan insolon nan deeyda ay
nagapo id isna ay inmey nangn-
gawngaw isnan nemnemyo issa.
Ngem baken kami is nangbaa ken
daida.
25 Isonga ninmiting kami isna et
ninemnemmi en gawis no piliyenmi
nan ibaami ay makkey ken da Pablo
yas Bernabe ay gayyem tako.
26 Datona ay ipogaw et adida
kawanan nan biyagda olay mateyda
gapo isnan men-oblaanda ay pala
ken Apo Jesu Kristo.
27 Nan pinilimi ay makkey ken
daida et da Judas ken Silas ta ibagada
abes nan insolatmi ay naay.
28 Nan kankananmi isna et in-
aboloyan abes nan Ispirito Santo.
Adimi layden ay paligaten dakayo
ay mangipapati ay tongpalenyo nan
ogalimi. Basta siya dana nan gawis
ay maik-ikkan.
29 Adiyo is-isda nan naiboyag is-
nan sinang didios ya adiyo is-isda
nan basa ya adiyo is-isda nan napalti
no egay nakaan nan basa isnan na-
paltiyana. Adiyo abes iseyseyep nan
bakenyo asawa. Gawigawis no siya
dana nan tongtongpalenyo. Kedeng
di is laydenmi ay ibaga ken dakayo
issa." Siya di nan insolatda.
30 Idi nakasolatda dat komaan
nan nangipaw-itanda isnan solat ay
omey id Antiokia.
Idi inomdanda dadat ipadagop
nan mamati ken Jesus dadat ited nan
solat.
31 Basaenda pay dat gomasing nan
nemnemda isnan gawis ay inbagba-
gana.
32 Da Judas ken Silas et mamadton
Apo Dios daida et adoado nan in-
solsoloda isonga pinmigsa nan pam-
matida.
33 Nakwas nan kaat ay agew dat
palobwaten nan mamati ken Je-
sus da Judas. Kinwanida en, "Sa-
pay koma ta bobowegen Apo Dios

dakayo isnan omayanyo." Dadat so-
magong id Jerusalem ay kad-an di
nangbaa ken daida.
34 (-)
35 Ngem nataynan da Pablo ken
Bernabe id Antiokia ay men-isolo ya
mangibaga isnan maipanggep ken
Jesus ya wada gedan nan iib-ada ay
men-is-isolo.

Inlogin Da Pablo Ken Silas Ay Men-isolo Isnan Kailiili

36 Nakwas nan kaat ay agew dat
kanan Pablo ken Bernabe, "Enta
pasyalen nan ib-ata ay mamati ken
Jesus isnan kailiili ay inmay-ayanta
ay nangibaga isnan maipanggep ken
Jesus ta ilanta no kas-anoda."
37 Inyoog Bernabe ngem laydena
ay makkey si Juan Marcos.
38 Ngem kanan Pablo en olay adi
makkey siya tay siya san linmayaw
isdin kad-anda id Pamfilia et egayna
itoloy ay mangbadang isnan oblada.
39 Dadat menbinogtak et men-
siyanda. Isonga inboweg Bernabe si
Marcos et menloganda isnan bapor
ay omey id Chipre.
40 Ngem si Pablo et pinilina si Silas
is kadwana. Dat ilowalowan nan
mamati ken Jesus daida ta badan-
gan Apo Dios daida isnan am-in ay
omayanda. Dadat omey.
41 Inmeyda isnan kailiili id Siria ya
id Cilicia ta papigsaenda nan nem-
nem nan mamati ken Jesus isnan
paggimgimonganda id isdi.

16

Si Timoteo Nan Nakiboweg Ken Da Pablo Yas Silas

1 Inmeyda abes id Derbe ya id
Listra. Dadat datngan si Timoteo ay
esa ay mamati ken Jesus. Nan inana
et Judio ay esa ay mamati abes ngem
si amana et Griego.
2 Dinayaw am-in nan mamati ken
Jesus id Listra ya id Iconio si Timo-
teo.
3 Et layden Pablo ay makkey si
Timoteo ken daida ngem gapo tay
gintek am-in nan ipogaw ay baken
Judio si amana isonga sinegyatana
ay kaneg nan ogalin di Judio ta adi
masaktan nan nemnem di ib-ada ay
Judio isnan il-ili ay omayanda.
4 Isnan nangpasyalanda isnan
kailiili isdi et inbagbagada san
kinwanin nan aapostolis ya amam-a
id Jerusalem ta siya di nan solotenda.
5 Isonga nan mamati ken Jesus is-
nan paggimgimonganda et pinmigsa
nan pammatida dapay inagew ay
omad-adoda.

Iniitaw Pablo Nan iMacedonia Ay Menpakpakaasi

6 Nalpas di dadat idaan isnan
il-ili id Frigia ya id Galacia tay
inyadin nan Ispirito Santo nan
omayanda id Asia ay mangibaga
isnan maipanggep ken Jesus.
7 Idi inomdanda isnan pep-eng
nan probinsiya id Misia dadat kanan
en omeyda id Bitinia ngem kasin
inyadin nan Ispiriton Jesus.
8 Isonga dinaanda id Misia et in-
meyda id Troas.
9 Nalabi dat ipaiitaw Apo Dios
ken Pablo nan esay am-ama ay
iMacedonia ay tomatakdeg ay men-
pakpakaasi ken siya ay mangwani
en, "Omalika id isna Macedonia ta
badangam dakami."
10 Isonga dakamit mensagana ay
omey id Macedonia tay gintekmi ay
inayagan Apo Dios dakami ay man-
gibaga isnan maipanggep ken Jesus
isnan ipogaw isdi. Et sak-en si Lucas
ay nakkey gedan.

Mamati Si Lydia

11 Ninlogan kami isnan bapor id
Troas dakamit mendagas id Samo-
tracia. Mawakgat pay dakamit omey
id Neapolis.
12 Nindessaag kami isdi dakamit
mendaan ay omey isnan ili ay Fil-
ipos. Siya nan esay dakkel ay ili
id Macedonia ay mentolayan nan
iRoma. Nintee kami isdi is nadandan
ay agew.
13 Isnan Sabado ay omil-illengan
di Judio et tinaynanmi nan ili et
inmey kami isnan benget di gi-
nawang tay kananmi en waay siya

nan madagopan nan ib-ami ay Judio ay menlowalo. Dakamit tomokdo et makitoya kami isnan inin-a ay nadagop isdi.

14 Wada nan esa ay in-ina ay kangadan is Lydia ay iTiatira ay menilaklako is nangina ay lopot ay mengadangdang. Olay baken Judio siya ngem solsolotena nan ogalin di Judio ay mangpatpateg ken Apo Dios. Idi dinngena nan kankanan Pablo dat ipanemnem Apo Dios ken siya ta patiyena nan inbagana.

15 Dadat menpabonyag ay sinbaey. Danat kanan ken dakami, "Mo kananyo en tet-ewa ay mamatiyak ken Apo Jesus, omali kayo isnan baeymi ta makitee kayo." Inpapatina isonga inmey kami.

Naibalod Da Pablo Id Filipos

16 Isnan esa ay agew, inmey kami isnan paglowalowan dat maisab-at nan babassang ay kinapet di anito. It-itdowan nan anito siya isonga ibagbagana nan awnit ommat isnan omali ay agew. Nan kabaa ken siya et adoado nan inalada ay lagbon san babassang tay lagbowen nan ipogaw siya no ibagana nan awnit ommat ken daida.

17 Dat omonod ken dakami ken Pablo ay mangibogbogaw en, "Nan naayda ay ipogaw et inbaan di kangatowan ay Dios daida. Ibagada nan masapol ay ikkanyo ta maisalakan kayo."

18 Nadandan ay agew nan mangik-ikkanana isdi enggana ay naoma si Pablo tay agindadayaw nan anito ken Apo Dios. Isonga dat sagongen Pablo nan babassang et kanana isnan anito en, "Gapo isnan kabaelan nan ngadan Jesu Kristo et ibagak en taynam siya." Dat tet-ewa komaan nan anito ay dagos.

19 Idi gintek nan kabaa ken siya ay maid kasinda omalaan is siping dadat depapen da Pablo ken Silas dadat goyoden daida ay mangyey isnan kad-an di mentolay isnan malkitan.

20 Dadat pabasolen daida isnan mentolay ay tinodingan nan iRoma ay mangwani en, "Datona ay Judio et ap-aposenda nan ili tako.

21 Tay adi mabalin ay soloten tako ay iRoma nan linteg ay isolsoloda."

22 Dat nan kaipoipogaw abes et sapsapeenda da Pablo. Dat bisngaten nan mentoltolay nan badon da Pablo ay mangkaan dadat ipabaig daida.

23 Nakwas ay nabaibaigda dadat ibalod daida. Dadat ibilin isnan gowaldiya ta bantayana daida ay gawis.

24 Idi dinngen nan gowaldiya nan kinwanida danat ipa-ey daida isnan kowalto isnan dogon nan pagbalodan danat ippey nan sikida isnan nalolokawan ay kaiw ay pag-ipitan.

Nan Namatiyan Nan Gowaldiya

25 Tengan di labi pay dat menlolowalo ya menkankanta da Pablo ken Silas ay mangdayaw ken Apo Dios dapay dedengngen nan ib-ada ay balod.

26 Dat kayanegyeg nan batawa is napigsa et naiwedwed am-in nan pagbalodan. Dat aped matokaban am-in nan segpan ya aped makaan nan kawal ay naitaked isnan kabalobalod.

27 Binmangon nan gowaldiya et inilana ay natotokaban nan eneneb isonga inasotna nan gamigna ay mangpatey isnan awakna tay kanana en waay linmayaw am-in nan balod.

28 Ngem ninbogaw si Pablo ay mangwani en, "Adim ikkan sa. Wada kami isna am-in."

29 Dat ibagan nan gowaldiya ta waday mangyey is silaw. Dat menkakamo ay songgep et omey menpalintomeng ay aped menpaypayegpeg isnan sag-en da Pablo ken Silas.

30 Danat pabal-en daida et sootena en, "Apo, sino nan masapol ay ikkak tapno maisalakanak ay maitapi ken Apo Dios?"

31 “Masapol ay patiyem si Apo
Jesu Kristo ta maitapika ya nan
pamilyam ken Apo Dios,” kinwanin
Pablo.
32 Dat itdowan da Pablo daida am-
in ay sinbaey isnan kankanan Apo
Dios.
33 Daan pay ay tengan di labi
dat ayagan nan gowaldiya daida et
owasana nan sogatda isnan nang-
baiganda ken daida dadapay men-
pabonyag am-in ay sinbaey.
34 Danat ayagan da Pablo ken Silas
isnan baeyda ta pakanena daida. Et
men-gasingda am-in ay sinbaey tay
ninbalinda is mamati ken Apo Dios.

35 Mawakgat pay dat ibaan nan
mentolay nan polis ta ipalobosda da
Pablo.
36 Dat ibagan san gowaldiya ken
Pablo en, “Kanan nan mentolay en
maipalobos kayo ken Silas. Isonga
enkayo ya sapay koma ta badangan
Apo Dios dakayo.”
37 Ngem kinwanin Pablo isnan po-
lis en, “Adi, tay apedda inpasaplit
ya inpabalod dakami dadapay egay
nangsomalya on-ona ta getkenda no
tet-ewa ay waday basolmi. Da-
pay paliso nan kalebbenganmi isnan
iRoma. Ayke mabalin ay igagoda
nan inikkanda ken dakami ay mang-
wani en aped kami igiginek ay ko-
maan? Gag-awis no daida ay mismo
nan omali ay mangipalobos ken
dakami.”
38 Dat ibagan nan polis nan kin-
wanin Pablo isnan mentolay. Et
inmegyatda isnan nangdengnganda
ay iRoma gedan da Pablo.
39 Isonga inmeyda isnan pagbalo-
dan ta menpakawanda esadapay
ipango daida ay komaan isnan pag-
balodan dadapay kanan no mabalin
ta komaanda isnan ili.
40 Isonga kinmaan da Pablo ken
Silas isnan pagbalodan et omeyda
isnan baey Lydia. Nakidagopda is-
nan ib-ada ay mamati ken Jesus et
insolowanda daida ta pomigsa kayet
nan pammatida. Dadat komaan.

17

Id Tesalonica

1 Linaosan da Pablo ken Silas id
Amfipolis ya id Apolonia dadat om-
dan id Tesalonica et wada isdi nan
sinagoga ay madagdagopan di Judio.
2 Tolo ay Sabado ay in-inmey si
Pablo isnan sinagoga ay men-isolo
isnan kalin Apo Dios. Tay nan ogalin
Pablo no omey isnan teken ay ili et
nan sinagoga nan omayana on-ona
ay men-isolowan.
3 Nan insolsolona et nan naisolat
ay kankanan Apo Dios ay masapol
ay matey si Kristo dat kasin matago.
Danat kanan, “Si Jesus ay ibagbagak
ken dakayo et siya nan inbaan Apo
Dios ay makwani en Kristo.”
4 Wadada nan Judio ay mamati
et naitapida ken da Pablo yas Silas.
Adoado abes nan mamati ay baken
Judio ay nangsolsolot isnan ogalin
di Judio ya nan inin-a ay wada nan
kalebbenganda.
5 Ngem omapal nan Judio dadat
dagopen nan mamakedse ay ipogaw
ya nan menbaybayanggodaw ta
menngalawngawda enggana ay
magolo am-in nan omili. Dadat ipa-
pati ay songgep isnan baey Jason ay
esay mamati tay siya nan mentetean
da Pablo. Tay laydenda ay pabal-en
daida ta ilan nan kaipoipogaw.
6 Ngem egayda makadateng isonga
ginoyodda da Jason ya nan ib-ana ay
mamati ken Jesus dadat iyey daida
isnan mentolay. Dadat pabasolen
daida ay mangwani en, “Wada nan
ipogaw ay manggolgolo isnan kailiili
et naay inmalida abes isna.
7 Dat si Jason ay naay et
palanglang-ayena daida. Et am-in
nan mangpati ken daida et adida
patiyen nan linteg Ali Cesar dadapay
kanan en wada nan teken ay ali ay
kangadan is Jesus.”
8 Idi dinngen nan mentolay ya nan
kaipoipogaw nan kinwanida dadat
makaliget.
9 Dadat moltaen da Jason ya nan
ib-ana esadapay ipalobos daida.

10 Nalabi dat palobwaten nan ma-
mati ken Jesus da Pablo ken Silas
ta omeyda id Berea. Idi inomdanda
isdi dadat omey isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ada ay Judio.
11 Nan Judio id Berea et gag-
awis nan nemnemda mo nan Ju-
dio id Tesalonica tay laylaydenda
ay mangdengdenge isnan kankanan
Apo Dios. Inagew ay basbasaenda
nan naisolat ay liblon Apo Dios ta
ilanda no tet-ewa nan isolsolon da
Pablo.
12 Isonga adoado nan mamati ken
Jesus. Adoado abes nan wada nan
kalebbenganda ay inin-a ya nan
amam-a ay baken Judio ay mamati.
13 Ngem idi gintek nan Ju-
dio id Tesalonica ay inmey da
Pablo id Berea ay mangisolo is-
nan maipanggep ken Jesus dadat
omonod. Dadat omawis is ipogaw
ta amisenda da Pablo.
14 Isonga nan mamati ken Jesus
et inpalobwatda ay dagos si Pablo
ta omey isnan ili isnan benget nan
baybay ngem nataynan da Silas ken
Timoteo id Berea.
15 Nan nangipango ken Pablo et
nakkeyda enggana id Atenas. Da-
dat somaa id Berea et ibagada ken
da Silas yas Timoteo nan kinwanin
Pablo ta ikakamoda ay omey mang-
dateng ken siya.

Id Atenas

16 Nan kad-an Pablo id Atenas ay
mangses-eed ken da Silas et inilana
nan adoado ay tinagtago ay sinang
didios di ipogaw id isdi et palalo nan
sakit nan nemnemna.
17 Isonga nakitoytoya isnan Ju-
dio ya nan baken Judio ay mang-
dayaw ken Apo Dios isnan sinagoga.
Winakgat abes ay omey isnan malki-
tan ay makitotya isnan madagdagop
isdi.
18 Dat wada nan omey ay mak-
isongbat ken Pablo. Daida nan
mangsolsolot isnan insolon din
si Epicureo ya din si Estoicio.
Wada ken daida nan mangwani en,
“Ngan nan kankanan nan naay ay
aped menkalkali is maid paayna?”
Kanan abes nan tap-ina en, “Waay
nan teken ay dios nan isolsolona.”
Kananda di tay insolon Pablo nan
maipanggep ken Jesus ya nan kasin
matagowan di ipogaw.
19 Dadat ayagan siya et eyeyda
isnan bilig ay kananda en Are-
opago ay pag-ag-aggongan di amam-
a et kananda en, “Mo mabalin ta
ipagtekmo ken dakami nan naay
balo ay isolsolom.
20 Nasdaaw kami isnan isolsolom
tay teken. Ket no mabalin laydenmi
ay getken nan kayat ay kanan nan
kankanam.”
21 Siya di nan kinwanida tay am-
in nan omili id Atenas olay nan na-
gapo isnan teken ay ili ay nakiili id
isdi et iyaagewda ay mangibagbaga
wenno mangdengdenge isnan balo
ay solsolo.
22 Dat tomakdeg si Pablo isnan
sasagangen nan ipogaw id isdi
Areopago et kanana en, “Dakayo
ay iyAtenas, inilak ay pilmi
nan mangnemnemnemanyo isnan
diosyo
23 tay pinasyalko nan iliyo et inilak
nan adoado ay mangdaydayawanyo
isnan kadiodiosyo et wada abes nan
esa ay inilak ay naisolatan nan kali
ay mangwani en, ‘Siya na nan mang-
daydayawanmi isnan dios ay adimi
getken.’ Nan Dios ay dayawenyo ay
adiyo getken et siya nan ipagtekko
ken dakayo id wani.
24 Et siya si Apo Dios ay nang-
boliw isnan batawa ya nan am-in
ay mentetee. Et baken isnan sinang
bab-aey ay sinapon di ipogaw is
menteteana tay siya nan Apo isnan
am-in, nan daya ya nan batawa.
25 Et maid masapolna is mabalin
is ibadang tako ay ipogaw ken siya
tay siya nan mangiyal-ali isnan biyag
tako ya am-iam-in ay masapol tako.
26 Es-esang nan ipogaw ay binoliw
Apo Dios isdin damo et siya nan
poon nan kaipoipogaw isnan am-
in ay kailiili isnan batawa. Eng-
gana id kasikasin et pinilin Apo Dios

nan timpon nan menlebbengan nan
nateketeken ay ipogaw ya nan il-ili
ay awnitda mentean.
27 Inikkana di tasiyay nemnem-
nemenda siya koma ta moke siya
di nan mangtekanda ken siya tay
baken met ad-addawi ken datako.
28 Kaneg nan esay nangwani en,

‘Si Apo Dios nan nangiyali isnan
biyag ken datako. Siya abes
nan nangiyali isnan nemnem
tako ya wawawawada siya
ken datako isnan am-in ay ik-
ikkan tako.’

Wada din nakaadal ay ib-ayo abes ay
nangwani en,

‘Si Apo Dios nan kaanak ken datako.’
29 Isonga kanak en nan anak et awa-
tenda nan kaanak ken daida. No
datako nan anak Apo Dios et adi
kabalin ay kanan tako en balitok
wenno bato si Apo Dios ay sinapon
di nalaing ay ipogaw is tinagtago.
30 Id kasin inan-anosan Apo Dios nan
inik-ikkan din ipogaw ay egayna dos-
dosaen daida tay egayda getken siya.
Ngem id wani et inbilina ay masapol
ay dokogan am-in nan ipogaw nan
ngawi ay ik-ikkanda.
31 Tay epdas ninemnem Apo Dios
nan agew ay mangbanagana isnan
kaipoipogaw ta ibagana nan maitapi
ken siya ya nan adi. Inpagtekna ay si
Jesus nan pinilina ay mang-ikkan is
dana tay tinagona kasin siya. Si Apo
Dios nan mangtek isnan timpo ay
mangibanagana isnan kaipoipogaw
et nan ikkana ay mangbanag et gaw-
igawis.”
32 Idi dinngeda nan nangwaniyan
Pablo en wada nan kasin matago
ay ipogaw et nin-ammeng nan tap-
ina. Ngem nan tap-ina et kinwanida
en, “Laydenmi ay dengngen nan
kankanam is mamingsan kasin.”
33 Dat taynan Pablo daida.
34 Wadada nan naitapi ken Pablo
ay mamati ken Jesus. Nan esa
et si Dionisio ay esay am-ama ay
makipangbon isnan obong di Are-
opago. Si Damaris ay in-ina nan esa
ya wadada abes nan tap-ina.

18

Nan Mamati Id Corinto

1 Nakwas di dat komaan si Pablo id
Atenas et omey id Corinto.
2 Dinatngana isdi da Akila ken
Priscila ay sin-asawa ay iPonto. Ju-
dio datona et kadatdatengda ay na-
gapo id Italia tay inpakaan Ali Clau-
dio am-in nan Judio id Roma ay
dakkel ay ili id Italia. Inmey si Pablo
ay mang-ila ken daida.
3 Dat makitetee ken daida tay
kanegna daida ay mensapsapo is
lalat ay baey isonga nakiob-obla ken
daida.
4 Sinabado ay omey si Pablo ay
mangiyis-ispikal isnan maipanggep
ken Jesus isnan sinagoga ta mamati
koma nan Judio ya nan baken Judio.
5 Idi inomdan da Silas ken Timo-
teo ay nagapo id Macedonia daida
nan makiobla dapay eesten Pablo
ay mangibagbaga ay inagew isnan
maipanggep ken Jesus isnan Judio.
Ibagbagana en tet-ewa ay si Jesus
nan makwani en Kristo ay inbaan
Apo Dios ay mentoltolay.
6 Ngem inaposda ya inoyawda siya
isonga inyagyag Pablo nan badona
ta ipagtekna ay adina kasin isol-
solowan daida. Kinwanina en, “Ki-
gad kayo is ik-ikkanyo no madosa
kayo tay id wani et maid bibiyangko
ken dakayo. Isonga taynak dakayo
ta omeyak ay mangisolo isnan baken
Judio.”
7 Dat komaan et egay kasin men-
isolo isnan sinagoga ngem inmey
isnan baey Tito Justo ay baken Judio
ngem si Apo Dios nan daydayawena.
Nan baeyna et naisasag-en isnan sin-
agoga.
8 Ngem si Crispo ay apon di sina-
goga ya nan pamilyana et mamatida
ken Jesus. Adoado abes nan iCorinto
ay mamati isnan nangdengnganda
isnan kinwanin Pablo dadat men-
pabonyag.
9-10 Isnan esay labi et ninpaiitaw
si Apo Dios ken Pablo ay mang-
wani, “Adika omegyat isnan ipogaw
id isna tay adi mabalin ay aamisen

daka tay wadaak ken sik-a. Isonga itoltoloymo ay men-isolo tay adoado pay laeng nan egay mamati ay laydek ay maitapi ken sak-en."
11 Isonga nintetee si Pablo isdi is esay tew-en ya kagedwa ay mangisolsolo isnan kankanan Apo Dios.
12 Idi men-gobilnadol si Galion id Acaya dat makitoya nan Judio ay adi mamati et eyeyda si Pablo ay mangidalom isnan gobilnadol.
13 Kananda en, "Nan naay am-ama et aw-awisena nan ipogaw ta teken nan ikkanda ay mangdayaw ken Apo Dios ay bakenmi linteg."
14 Kanan Pablo ta komali dat kanan Gobilnadol Galion isnan Judio, "No waday inikkan tosa is ngawi et masapol ay dengek nan ibagayo.
15 Ngem gapo tay maipanggep isnan ogaliyo ya nan mentontonanyo isnan agiyo ya nan lintegyo nan lililiyenyo et adiyak layden ay mangdedenge is dasa. Isonga kigad kayo ay mangnemnem is ikkanyo."
16 Danat ipakaan daida isnan kadana isdi.
17 Dat ikawen nan kaipoipogaw si Sostenes ay ap-apon nan sinagogan di Judio dadat baigen isnan pantew nan mentetean nan gobilnadol. Ngem olay inilan Gobilnadol Galion nan ik-ikkanda et binaybayana daida.

Sinmagong Si Pablo Id Antiokia

18 Nabayag pay laeng si Pablo id Corinto danat taynan nan ib-ana ay mamati ken Jesus. Nakkey da Akila ken Priscila ken siya. Idi inomdanda id Cencrea dat menpaapolog si Pablo tay siya nan ogalida ta getken nan ib-ana ay wada nan insapatana ken Apo Dios. Dadat menlogan isnan bapor et omeyda id Siria.
19-21 Idi inomdanda id Efeso dat songgep si Pablo isnan sinagoga ay madagdagopan di ib-ada ay Judio ay makitoya ken daida. Laydenda ay makitetee siya ken daida ngem adina layden. Ngem isnan kinmaanana et inbagana ken daida en, "No layden Apo Dios, awnitak kasin omali." Danat taynan da Akila ay sinasawa et menlogan isnan bapor ay omey id Siria.
22 Nindessaag id Cesarea ay esay ili id Siria dat omey id Jerusalem ay mang-ila isnan mamati ken Jesus isnan paggimgimonganda isdi esapay omey id Antiokia id Siria.
23 Nabayag isdi esapay kasin komaan et pasyalena am-in nan il-ili id Galacia ya id Frigia et men-is-isolo isnan mamati ken Jesus ta pomigpigsa nan pammatida.

Nan Nin-isolowan Apolos Id Efeso Ya Id Corinto

24 Daan si Pablo id Galacia ya id Frigia dat wada nan esa ay Judio ay iyAlejandria ay inmey id Efeso. Nan ngadana et Apolos. Nalaing siya ay men-isolo et adoado nan getkena maipanggep isnan kalin Apo Dios ay naisolat id kasikasin.
25 Et wada din nangisolo ken siya maipanggep ken Apo Jesus ngem kedeng nan inbagan Juan ay din menbonbonyag is insolona. Nagaget si Apolos ay men-isolo isnan maipanggep ken Jesus ngem adina getken am-in.
26 Idi tinmoled si Apolos ay men-isolo isnan sinagoga et siya di nan nangdengngan da Akila ken Priscila ken siya. Dadat ayagan ay makkey is baeyda et isoloda nan egayna getken maipanggep ken Jesus ya nan inik-ikkana.
27 Dat layden Apolos ay omey men-isolo isnan probinsiya id Acaya. Isonga ninsolat nan ib-ana id Efeso isnan mamati ken Jesus id Acaya ta sangailiyenda siya ay gawis. Idi inomdan isdi et adoado nan badangna isnan ipogaw ay mamati gapo isnan nangipailaan Apo Dios isnan layad ya anosna ken daida.
28 Nalaing siya ay makisongsongbat isnan Judio ay mang-ap-apos ken siya isonga inabakna daida tay inpailana nan wada isnan naisolat ay kalin Apo Dios ay mangpaneknek ay si Jesus nan Kristo ay inbaan Apo

Dios ay mangisalakan isnan kaipoipogaw.

19

Kinapet Nan Ispirito Santo Nan Ipogaw Ay iyEfeso

1 Daan si Apolos id Corinto ay esay
ili id Acaya dat omey si Pablo id Efeso
et indaana isnan bilbilig ay magapo
id Frigia. Idi inomdan id Efeso dat
wada nan dinatngana ay mamati.
2 Danat sooten ken daida en, "Ay
kinapet nan Ispirito Santo dakayo
isnan namatiyanyo?" "Egay," kin-
wanida. "Maid getkenmi isnan
kanam en Ispirito Santo."
3 Dat kanan Pablo kasin, "Sino
nan kaneg din ninpabonyaganyo?"
"Kaneg din inikkan Juan ay nin-
bonyag nan ninpabonyaganmi," kin-
wanida.
4 Dat kanan Pablo, "Nan in-
solon Juan isdin ninbonyagana et
inbagana isnan ipogaw ta men-
pabonyagda ay mangipaila ay
ibabawida nan basbasolda. Ngem
inbagana abes en masapol ay
patiyen nan ipogaw nan maisokat
ken siya ay si Jesus."
5 Idi dinngeda di dadat mamati
ken Jesus dadat kasin menpabonyag
ngem nan naikadwa ay ninpabonya-
ganda et gapo isnan pammatida ken
Jesus.
6 Idi inpatang Pablo nan ledengna
ken daida dat kapten nan Ispir-
ito Santo daida et komalida is
nateketeken ay kali ay mangibaga
isnan inpagtek Apo Dios ken daida.
7 Nan kabibilangda et waay sim-
poo ya dowa.

Nan Kad-an Pablo Id Efeso

8 Tolo ay bowan nan nin-
isolowan Pablo isnan sinagoga ay
madagdagopan nan ib-ana ay Judio
id Efeso. Intoledna ay mangisolo
isnan maipanggep isnan mento-
layan Apo Dios tasiyay maawisda ta
patiyenda gedan si Jesus.
9 Ngem wada nan makedse ay
ipogaw ay mang-adi ay mamati
et oyawenda nan ibagbagan Pablo
maipanggep ken Jesus isnan kad-an
nan nadagop ay ipogaw. Isonga
tinaynan Pablo daida dat makkey
ken siya nan mamati ken Jesus. In-
meyda isnan oskilaan Tirano. Dat
inagew ay men-isolsolo si Pablo isdi.
10 Doway tew-en nan nin-
isolsolowana isdi isonga am-in nan
ipogaw id Asia ay Judio ya nan baken
Judio et dinngeda nan maipanggep
ken Apo Jesus.
11 Si Pablo et adoado nan in-
paikkan Apo Dios ken siya ay maid
nakail-ila is kanegna.
12 Tay olay nan panyo wenno ga-
lot ay kapposena dat maiyey isnan
masaksakit ya nan kinapet di anito
et gomawisda ya taynan nan anito
daida.
13 Ngem wada nan Judio ay
mensip-ok ay om-omey ay mangipa-
gawis isnan kinapet di anito. Dadat
padasen ay mang-osal isnan ngadan
Apo Jesus ay mangwani en, "Sik-a ay
anito, komaanka id wani tay si Jesus
ay insolon Pablo nan mangipakaan
ken sik-a." Siya di nan kinwanida
isnan anito.
14 Nan tap-in nan nang-ikkan isdi
et nan pito ay an-ak Sceva ay esa
isnan menkangangato ay padin di
Judio.
15 Ngem sinongbatan nan anito
daida ay mangwani en, "Getkek da
Jesus ken Pablo et omegyatak ken
daida. Ngem dakayo et adiyak
getken dakayo."
16 Dat nan ipogaw ay kinapet nan
anito et dinpapna daida et gapo is-
nan pigsan nan anito et inabakna
daida am-in dadat lomayaw ay men-
lalabos ya nakiblakibladan.
17 Idi dinngen nan Judio ya nan
baken Judio ay mentetee id Efeso
dadat omegyat isnan kabaelan Apo
Dios dapay omam-amed nan kinap-
ateg nan ngadan Apo Jesus.
18 Dat wada nan namati ken Jesus
ay mensip-ok id kasin ay omey ken
Pablo ta ipagtekda nan inik-ikkanda
esadapay mamati.

19 Isonga adoado nan nangibala
isnan inos-osalda ay mensip-ok ya
mensapsapo. Dadat dagopen am-in
et iilaen nan kaipoipogaw nan nang-
poowanda. Nan banol nan deeyda et
omey is limampoo ay libo.
20 Isonga naiwalagawag nan
maipanggep ken Jesus et inmad-ado
nan mamati ken siya.

Nan Menbesa Ay iyEfeso Et Menngalawngawda

21 Idi nakwas di dat nemnemen
Pablo ay omey isnan probinsiya id
Macedonia ya id Acaya esapay omey
id Jerusalem. Kanana abes en mas-
apol ay omey id Roma.
22 Isonga inbaana on-ona nan
dowa ay kabadangna ay da Timo-
teo ken Erasto ay omey id Macedo-
nia. Dapay mataynan si Pablo isnan
probinsiya id Asia ay kad-an nan ili
ay Efeso et mentee isdi is sin-awyan.
23 Isnan kawad-ana isdi et siya
di nan ninlogiyan nan nin-golowan
nan kaipoipogaw maipanggep isnan
mamati ken Jesus. Siya na nan inom-
mat.
24 Wada nan am-ama ay kangadan
is Demetrio ay nalaing ay menbesa
is balitok. Adoado nan men-oblaena
ay mensapsapo is sinang sisimbaan
nan diosda ay babai ay nginadnanda
is Artemis. Ilaklakoda nan sinang
sisimbaan ay deey et dakkel abes
nan galansiyada.
25 Isonga menpamiting si
Demetrio isnan men-ob-oblaena ya
nan am-in ay ib-ana ay menbesbesa
et kanana en, “Dakayo ay kakadwak,
getkenyo ay nan obla tako ay besa
nan menkatagowan tako.
26 Iilaen tako ya dedengngen tako
abes ay adoado nan mamati isnan
isolsolon Pablo id isna Efeso ya
gistay am-iam-in nan kailiili isnan
probinsiya id Asia. Et awisena daida
ta dokoganda si Artemis tay kanana
en baken tet-ewa ay dios nan aped
sinapon nan ipogaw.
27 Naligat na tay awnit maid mang-
paay isnan sapowen tako ay menbes-
besa. No ipalobos tako nan ik-ikkan
Pablo et baken kedkedeng nan obla
tako is adida paayen nodi awnitda
kanan abes en maid bilang nan
simbaan nan kangatowan ay dios
tako ay si Artemis ya mamaid nan
panangdayawda ken Artemis dapay
siya nan dios nan kaipoipogaw isnan
probinsiya id Asia ya nan kailiili
isnan batawa.” Siya di nan kinwanin
Demetrio.
28 Idi dinngen nan menbesbesa
nan kinwanina dadat makaliget da-
dat kasibobogaw ay mangwani en,
“Madaydayaw si Artemis ay dios id
Efeso.”
29 Isonga nagolo am-in nan omili
dadat asitatagtag ay omey isnan
kadagdagopan di ipogaw dadat
depapen da Gayo ken Aristarco
ay iMacedonia ay boweg Pablo
isnan inmayanda id Efeso. Dadat
goyoden daida ay mangyey isnan
madagdagopan nan kaipoipogaw.
30 Si Pablo abes et kanana en
ta omey isnan madagdagopan nan
kaipoipogaw ngem nan mamati ken
Jesus et egayda inpalobos.
31 Olay nan gagayyem Pablo ay
menlelebbeng isnan probinsiya et
inbaada nan omey mangibaga ken
Pablo ta adi menpail-ila koma isnan
madagdagopanda.
32 Nan ipogaw isnan madagdagopanda
pay et wasdin menbogbogaw is
teken tay adi men-iso nan nem-
nemda tay nan kaadowan ken daida
et egayda getken nan poon nan
nadagopanda.
33 Dat ipatakdeg nan Judio nan
ib-ada ay si Alejandro isnan kad-
an nan kaipoipogaw ta iyispikalna
koma nan om-ommat. Isonga tin-
makdeg si Alejandro et pinadasna
ay mangipaginek isnan ipogaw ta
kaliyana daida.
34 Ngem inmatonanda ay Judio
siya dadat eesangen nan ibogbo-
gawda is nganngani ay doway olas
ay mangmangmangwani en, “Ma-
daydayaw si Artemis ay dios id
Efeso.”
35 Ngem nan esay nangato ay

ipogaw isnan ili et inpaginekna
daida danat kanan ken daida,
“Dakayo ay kailiyak ay iyEfeso,
ayke maid mangtek ay datako nan
mangbanbantay isnan simbaan nan
madaydayaw ay dios tako ay si
Artemis ya nan tinagtago ay bato ay
nagapo id daya id kasin?
36 Maid mabalin is mangwani en
baken tet-ewa na isonga masapol
ay igiginekyo ay adi kayo kaneg
matawtawaw.
37 Nan ipogaw ay inyaliyo isna et
maid inakewda isnan simbaan tako
ya egayda oyawen nan dios tako.
38 Isonga no wada nan ipogaw ay
idalom da Demetrio ya nan ib-ana
et wada nan howis isnan opisinada
ya olay nan menlelebbeng isnan
probinsiya et wadada abes. Isonga
idalomda koma ken daida esapay
songbatan abes nan idalomda.
39 No waday tap-in di laydenyo is
maibaga et totyaen tako isnan osto
ay miting tako.
40 Tay gapo isnan inikkanyo id
wani mabalin ay maidalom tako is-
nan apo tako id Roma et sino ngen
nan isongbat tako tay maid osto is
ninpoonan nan nin-golowanyo.”
41 Kinwanina di danat kanan en
mabokada.

20

Nan Sinmagongan Da Pablo Isnan Il-ili Ay Pinaspasyalda

1 Idi nakwas nan nin-golowan nan
menbesbesa dat ayagan Pablo nan
mamati ken Jesus ay mangipagaget
ken daida isnan pammatida esana-
pay taynan daida ay omey id Mace-
donia.
2 Isnan nangpaspasyalana isnan
kailiili id isdi ay men-is-isolo isnan
mamati ken Jesus et ginmasingda
dat omey id Acaya.
3 Tolo ay bowan nan ninteteana id
isdi danat kanan en menlogan isnan
bapor ta omey koma isnan probin-
siya id Siria ngem dat maipagtek
nan kanan nan Judio ay adi ma-
mati ken Jesus en pateyenda siya.
Isonga ninemnemna ay kasin idaan
id Macedonia.
4-5 Idi inomdan kami id Filipos dat
omon-ona nan ib-ami ay menlogan
isnan bapor ay omey mangseed ken
dakami id Troas. Daida da Sopa-
tro ay anak Pirro ay iBerea ken
Aristarco yas Segundo ay iTesalonica
yas Gayo ay iDerbe yas Timoteo ya
da Tikico ken Trofimo ay iyAsia.
6 Idi nakwas nan fiesta ay nan-
gananda isnan tinapay ay egay kabo-
bodan dakamit menlogan isnan ba-
por. Sak-en si Lucas ay nakkey abes.
Inmey nan limay agew esamipay
datngan nan ib-ami id Troas. Et
nakadomingomi isdi.

Nan Natekdagan Eutico Id Troas

7 Isnan Domingo et nadagop kami
am-in ay mamati ken Jesus ta ka-
nenmi nan tinapay ay mangnemne-
manmi isnan nateyan Jesus. Dat
men-isolo si Pablo enggana isnan
tengan di labi tay kanana en komaan
isnan kawakgatana.
8 Adoado nan silaw isnan kowalto
id ngato ay ninteteanmi.
9 Nan esa ay baballo ay si Eu-
tico et intotokdona isnan tawa. Idi
nabayag ay ninkalkali si Pablo dat
mentomtom-e si Eutico dat maseyep
isonga natekdag ay nagapo isnan
maikatlo ay galadon nan baey. Idi
enda bangonen dat obpay natey et.
10 Ngem linmayog abes si Pablo et
enna gen-an danat kanan, “Adi kayo
madanagan tay natago kasin.”
11 Dat kasin tomikid si Pablo
dakamit mangan isnan tinapay ay
mangnemnemanmi isnan nateyan
Jesus. Dat kasin makikalkali si Pablo
engganay mawakgat dat komaan.
12 San baballo pay et inyeyda is-
nan baeyda dadat men-galalasing
tay daan ay matatago.

Nan Inmayan Pablo Id Mileto

13 Ngem isnan komaananmi et in-
bilin Pablo ay menlogan kami is-
nan bapor ay omey id Asson dapay
ta mendad-aan siya ay omey isdi
esamipay dag-osen siya.

14 Idi ninsab-at kami id Asson dat
makilogan ken dakami et omey kami
am-in id Mitilene.
15 Napseng dakamit kasin men-
lobwat et linaosanmi id Chio.
Napseng abes dakamit domag-os
id Samos. Kasin mawakgat pay
dakamit idadawes ay omey id Mileto
16 tay kananmi en adi kami
domag-os id Efeso tay adi layden
Pablo ay mabayag kami id Asia
tay menkakamo siya ay omdan id
Jerusalem esapay omdan nan fiesta
ay Pentecostes no mabalin.

Nan Inbagan Pablo Isnan Amam-an Di Mamati Ken Jesus Id Efeso

17 Isonga isnan kad-anmi id Mileto
et inbaan Pablo nan omey id Efeso ay
mang-ayag isnan mangipangpango
isnan mamati ken Jesus id isdi.
18 Idi inmalida danat kanan
ken daida en, “Dakayo ay amam-
a, getkenyo am-in nan inik-ikkak
isnan nakiteteak ken dakayo isnan
probinsiyayo id isna Asia enggana
isdin damo ay inmaliyak.
19 Tinongpalko am-in nan inbagan
Apo Jesus ken sak-en. Egayak aped
ninpapangato. Getkenyo abes ay no
mamingsan et mensakit nan nem-
nemko gapo isnan inik-ikkan nan ib-
ak ay Judio ay nangpalpaligat ken
sak-en ay mangpatey koma ngem
itoltoloyko kayet nan oblak.
20 Getkenyo abes ay maid egayak
inbagbaga is men-gawisanyo isdin
nin-it-itdowak ken dakayo isnan
madagdagopanyo ya isnan bab-
aeyyo.
21 Getkenyo abes ay insetko ay
mangibagbaga isnan ib-ak ay Ju-
dio ya nan baken Judio ay masapol
ay dokoganda nan basolda ta pat-
patiyenda si Apo Dios ya mamatida
ken Apo Jesus.
22 Isonga id wani omeyak id
Jerusalem tay siya nan inbagan nan
Ispirito Santo ken sak-en. Et adiyak
getken am-in nan awnit ommat ken
sak-en id isdi.
23 Ngem inpagtek nan Ispirito
Santo ken sak-en isnan kailiili ay
linal-aosanmi ay awnitak maibalod
ya mapaligatan id Jerusalem.
24 Ngem napatpateg nan bilin Apo
Jesus is ikkak mo nan awakko isonga
kedeng nan mangkewasak isnan in-
paoblan Apo Jesus ken sak-en is
nemnemnemek. Et siya nan man-
gibagbagaak isnan gawis ay damag
ay mangipagpagtek isnan dakkel ay
badang Apo Dios isnan ipogaw.
25 Inbagbagak ken dakayo nan
maipanggep isnan mentolayan Apo
Dios ay maid patenggana. Ngem
menlogi id wani et getkek ay adi
kayo kasin il-ilaen sak-en.
26 Isonga ibagak ken dakayo en no
waday awnit madosa isnan impilno
et adi kabalin ay omipabasol kayo
27 tay maid egayak inbaga isnan
layden Apo Dios ay maipagtek ken
dakayo.
28 Isonga dakayo ay amam-a, paga-
wisenyo koma nan nemnemyo dayot
abes banbantayan ay gawis nan
ipogaw ay inted nan Ispirito Santo
ay biyangyo tapno solsolotenda si
Kristo ay osto. Isolowanyo ay gawis
nan mamati ken Jesus tay nan nang-
itedana isnan awakna ay matey nan
insakbotna ken datako.
29 Getkek ay no komaanak et awnit
omali nan men-isolo isnan baken tet-
ewa ay kanegda atap ay animal ay
mangpatey isnan talaken. Kanak
di tay laydenda ay madadael nan
pammatin nan ipogaw Apo Dios ay
banbantayanyo.
30 Olay ken dakayo ay mamati et
wada nan maitatapi ken dakayo ay
awnit men-isolo isnan baken tet-ewa
ta awisenda nan mamati ken Jesus ta
daida nan patiyenda.
31 Isonga makailanyo. Nemne-
menyo ta toladenyo nan inik-ikkak
isnan toloy tew-en ay nakiteteak ken
dakayo ay egayak somalsaldeng ay
men-isolo ken dakayo ay olay no
mamingsan et men-ag-agaak gapo is-
nan dakkel ay seg-angko ken dakayo.
32 Id wani italekko dakayo ken Apo
Dios ya isnan mait-itdo maipanggep
isnan pilmi ay badangna ken datako.

Tay nan mait-itdo ay naay et kabaelana ay mangipapigsa isnan pammati tako ya mang-ited isnan gawis ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna.
33 Sak-en pay et egayak ninkedkedaw is sipingyo wenno badoyo.
34 Tay getkenyo ay kigadak ay nin-ob-obla is ninkatagok ya nan ninkatagon nan iib-ak.
35 Tay siya di gedan nan inpaililak ken dakayo et gawis no menobla tako ta waday ibadang tako isnan makasapol tay nenemnemek nan kinwanin Apo Jesus en, 'Amamed nan gasing nan men-ited ay mangbadang isnan makasapol mo nan gasing nan maagtan.' "
36 Idi nakakali si Pablo dadat menpalintomeng am-in ay menlowalo.
37 Dadat men-aga ay mangikawe koma ken siya tay adida layden ay komaan siya.
38 Tay pilmi ay menseseg-angda gapo isnan nangdengnganda ay adida kasin esa men-in-inila. Dadat ipango siya enggana isnan bapor.

21

Nan Inmayan Pablo Id Jerusalem

1 Dakami ken da Pablo et idi kasin kami ninlogan ay mangtaynan ken daida et indadawesmi id Coos. Isnan napsengana inmey kami id Rodas. Idi napseng abes dat id Patara.
2 Et dinatnganmi isdi nan esay bapor ay omey id Fenicia. Dat siya nan ninlogananmi.
3 Isnan omay-ayanmi et linaosanmi id Chipre isnan makanigidmi. Damit indadawes id Tiro ay esay ili isnan probinsiya id Siria dakamit mendessaag tay siya nan nangipadessaaganda isnan kalga.
4 Dinatnganmi nan mamati ken Jesus et nakadomingomi ay nakitetee ken daida. Dadat ibaga ken Pablo ta adi omey id Jerusalem tay inpagtek nan Ispirito Santo ken daida en awnit mapaligatan id isdi.
5 Ngem idi nakwas nan ninteteanmi id isdi dakamit omey kayet. Dadat masinbabaey ay mangipango ken dakami enggana isnan baybay ay benget nan ilida. Dakamit menpalintomeng ay menlowalo. Idi nakapakada kami ken daida dadat palobwaten dakami.
6 Dakamit menlogan isnan bapor dadapay somaa isnan bab-aeyda.
7 Ninlogan kami enggana id Tolemaida ay nagapo id Tiro dakamit mendessaag. Nakiag-aggong kami isnan mamati ken Jesus id isdi et siya nan inmapaanmi.
8 Idi nawakgat dakamit komaan ay omey id Cesarea. Nan baey Felipe nan nakiteteanmi id isdi. Siya nan esa isnan pito ay napili ay mangbadang isnan aapostolis id Jerusalem id kasin. Men-is-isolo abes maipanggep ken Jesus.
9 Wada abes nan epat ay an-akda ay bababassang ay mamadton Apo Dios.
10 Nakitetee kami id isdi is nadandan ay agew dat wada nan am-ama ay mamadton Apo Dios ay kangadan is Agabo ay inmali ay nagapo id Judea.
11 Dat omali ay mang-ila ken dakami. Danat alan nan balikes Pablo et ibedbedna isnan ledengna ya nan sikina danat kanan en, "Siya na nan kayat ay ipagtek nan Ispirito Santo. Nan kakwa isnan balikes ay naay et siya nan awnit esa ogden nan Judio id Jerusalem ay kaneg met laeng nan naikkan isnan ledengko ya nan sikik ay nag-od. Awnitda abes idalom isnan baken Judio ay mangipapatey ken siya." Kinwanin Agabo di.
12 Idi dinngemi di dakamit menpakaasi am-in ta adi koma omey si Pablo id Jerusalem.
13 Dat songbatan Pablo ay mangwani en, "Dayon agaan sak-en? Dayon pasakiten nan nemnemko? Nakasaganaak isnan mangibalodanda ken sak-en olay no mangpateyda id Jerusalem maipanggep isnan pammatik ken Apo Jesus."
14 Idi adi kabalin ay ipapatimi nan kayatmi dakamit iginek et kananmi

en, “Sapay koma ta nan layden Apo
Dios di ommat.”
15 Nakwas nan ninteteanmi isdi
dakamit mensagana ay omey id
Jerusalem.
16 Wada abes nan mamati ken Je-
sus ay iCesarea ay nakkey abes id
Jerusalem. Dadat ipango dakami
isnan baey Nason ay iChipre tay siya
nan kananda en menteanmi. Si Na-
son et nabayag ay mamati ken Jesus.

Nan Inbagan Santiago Ken Pablo

17 Nan mamati ken Jesus id
Jerusalem et ginmasingda isnan
inomdananmi isdi.
18 Idi napseng dakamit omey ay
menpaila ken da Santiago ya nan
am-in ay amam-a ay mangipang-
pango isnan mamati ken Jesus.
19 Idi nin-asiinilada dat sod-
sodoken Pablo am-iam-in nan in-
paikkan Apo Dios isnan baken Judio
isnan nin-isolowana ken daida.
20 Idi dinngeda di dadat day-
dayawen si Apo Dios. Ngem kin-
wanida ken Pablo, “Besatmi, getkem
et kalibolibo nan bilang nan Judio ay
mamati ken Jesus et am-iam-inda et
ipapatida ay mangwani en masapol
ay matongpal nan linteg tako ay Ju-
dio.
21 Ngem wada nan nangibaga ken
daida en initdowam kano nan Judio
ay wada isnan ilin di baken Judio
ta taynanda nan linteg tako ay init-
don din si Moses. It-itdom kano ta
adida segyatan nan an-akda ya adida
soloten nan ogali tako.
22-24 Isonga sino nan ikkan tako
ta getken nan ib-a tako ay egaymo
initdo dadi tay kapilitan ay awnitda
dengngen ay wadaka isna? Waay
siya ngalod na nan gawis ay ikkam.
Makkeyka isnan naayda epat ay
amam-a ay wada nan insapatada
ken Apo Dios. Et omey kayo isnan
Templo ta menpaila kayo isnan padi
ta tongpalenyo nan kanan nan lin-
teg tako ay maikkan. No makwas
pay nan pitoy agew dakat bayadan
nan masapolda ta mabalin ay apolo-
gan nan padi daida. Et awnit siya
nan mangtekan nan ipogaw en tong-
palem gedan nan linteg tako.
25 Ngem nan baken Judio ay ma-
mati ken Jesus et adimi kanan ta
patiyenda nan linteg tako ay Judio.
Kedkedeng san bilin ay insolatmi
ken daida ta adida is-isda nan nai-
boyag isnan sinang didios ya adida
is-isda nan basa ya adida is-isda
nan napalti no egay nakaan nan
basana isnan napaltiyana ya adida
iseyseyep nan bakenda asawa.” Siya
di nan kinwanin da Santiago ken
Pablo.
26 Isonga napseng dat maiboweg
si Pablo isnan epat ay amam-a et
omeyda isnan Templo et menpailada
isnan padi ta ipagtekda nan agew
ay kakwasan nan ikkanda esadapay
menpalti ya menpaapolog.

Nadpap Si Pablo

27 Nganngani ay makwas nan pitoy
agew dat wadada nan Judio ay na-
gapo id Asia ay nang-ila ken Pablo
isnan Templo. Dadat ibaga isnan
kaipoipogaw ta sapeenda si Pablo
dadat depapen
28 dadapay menbogaw isnan ib-
ada ay Judio ay mangwani en,
“Akayo gagayyem. Mangbadang
kayo tay si tona nan om-omey is-
nan kailiili ay men-is-isolo isnan
naikakasiyo ken datako ay Judio ya
nan Templo tako ya nan linteg tako
ay initdon din si Moses. Nan esa pay
ay inikkana et padogisena nan Tem-
plo tako tay inpasgepna nan baken
Judio.”
29 Kinwanida di tay inilada ay in-
boboweg Pablo nan esay iyEfeso ay
si Trofimo isnan ili id Jerusalem et
kananda en waay inisgepna siya is-
nan Templo.
30 Idi dinngen nan omili id
Jerusalem di dadat makaliget dadat
kasitatagtag ay en mangikawe ken
Pablo et goyodenda ay mangibala
isnan Templo dadat emban.
31 Laydenda ay mangpatey ken
siya koma ngem dinngen nan apon
di soldado ay iRoma ay mentoltolay

id Jerusalem ay men-golgolo am-in
nan omili.
32 Danat ipaayag nan kakapitan ya
nan sosoldadoda dadat asitatagtag
ay omey mangdateng isnan kaipoi-
pogaw. Idi ilan nan ipogaw san apo
ya san sosoldado dadat isaldeng ay
mangbab-aig ken Pablo.
33 Dat ikawen san apo si Pablo
et ipag-odna is doway kawal danat
sooten isnan kaipoipogaw no sino
nan ngadana ya nan basolna.
34 Ngem nateketeken nan insong-
batda dadapay menngalngalawn-
gaw isonga egay maawatan san apo
nan kinwanida. Isonga kinwanina
en maiyey isnan menteteanda ay
sosoldado.
35 Idi inomdanda isnan agdan da-
dat lak-eyen siya ay mangipapan-
gato tay dadama nan inikkan nan
kaipoipogaw
36 ay nangboboweg ken daida
dadapay menbogbogaw ay mang-
wani en, “Pateyen tako.”
37 Si Pablo pay isnan song-
songgepanda isnan mentetean di
sosoldado et kinwanina issan apo,
“No mabalin koma wada nan ibagak
ken sik-a.” Dat nasdaaw san apo tay
gintek Pablo nan kalina ay Griego
tay siya nan inkalina.
38 “Kanak en sik-a san iyEgipto ay
ninpagolo isnan ipogaw id kasin ay
apon di epat ay libo ay ninpatey is
ipogaw ay nangboboweg ken siya
isnan pondag,” kinwanin san apo
ken Pablo.
39 “Bakenak,” kinwanin Pablo. “Ju-
diowak ay iTarso id Cilicia et waay
maid egay nangtek isnan ilimi. Et
wada nan kayatko ay ibaga isnan
ipogaw ay naayda no mabalin.”
40 Dat owenan san apo dat
tomakdeg si Pablo isnan agdan
danat ipaginek nan kaipoipogaw.
Idi ginminekda dat komali si Pablo
isnan Hebreo ay kalin nan ib-ana ay
Judio.

22

Nan Nangsongbatan Pablo Isnan Judio

1 Kinwanin Pablo en, “Dakayo ay
bebsatko ya am-ak, dengngenyo pod
nan isongbatko isnan ipabasolda
ken sak-en.”
2 Idi dinngeda ay Hebreo nan
kalina dadat am-amed gominek. Dat
itoloy Pablo ay mangwani en,
3 “Sak-en et Judiowak. Naiyanakak
id Tarso ay esay ili isnan probinsiya
id Cilicia. Ngem id isna Jerusalem
nan nasiknak. Si Gamaliel din mis-
tolok ay nangisolo ken sak-en am-
in isnan linteg din alal-apo tako ay
Judio. Napigsa nan pammatik ken
Apo Dios ay kaneg ken dakayo abes
id isna.
4 Tay sak-en abes et pinalpaligatko
ya inpapateyko nan mamati ken Je-
sus. Olay lalalaki wenno bababai et
dinpapko daida am-in ay mangipa-
balod.
5 Nan kangatowan ay padi ya
nan am-in ay amam-a tako et getk-
enda nan inik-ikkak. Mabalin ay
paneknekanda ay tet-ewa nan ibag-
bagak tay daida nan nangiyali is
solat ay maipaw-it isnan ib-a tako
ay Judio id Damasco ta mabalin ay
omeyak id isdi ay mangdepap isnan
mamati ken Jesus ta iyalik daida id
isna Jerusalem ta madosada.
6 Ngem isnan nganngani ay om-
dananmi id Damasco et nakag-aw
dat aped mapanat-a din kad-ak et
masilanganak isnan pat-a ay nagapo
id daya.
7 Daket matokang daket dengn-
gen nan mangmangwani en, ‘Saulo,
Saulo dakan mangpalpaligat?’
8 Daket songbatan, ‘Sinoka, Apo?’
Danat kanan en, ‘Sak-en si Jesus
ay iNazaret ay mangisakit isnan
ipogawko ay palpaligatem.’
9 Nan iib-ak pay et inilada nan
pat-a ngem egayda dengngen nan
ninkalkali ken sak-en.
10 Daket kanan, ‘Sino nan masapol
ay ikkak, Apo?’ Danat kanan ken
sak-en en, ‘Ibangonmo ta omeyka id
Damasco ta maipagtek ken sik-a isdi
nan awnitak ipaikkan ken sik-a.’

11 Ngem adiyak makaila tay
nakowapak isnan nasiliyak issan
pat-a. Isonga nan iib-ak et pinadan-
gda sak-en ay mangipango enggana
ay inomdan kami id Damasco.
12 Wada id Damasco nan kangadan
is Ananias. Gawis nan inik-ikkana
ay mamati isnan linteg Moses isonga
lispitowen am-in nan ib-a tako ay
Judio id Damasco siya.
13 Dat omali siya et tomakdeg is-
nan sag-enko. Danat kanan ken sak-
en, 'Besatko ay Saulo, mapokyatan
nan matam ta makailaka.' Daket
bitagen nan matak et ilak siya.
14 Danat kanan ken sak-en, 'Nan
Dios ay dinaydayaw din alal-apo
tako et pinilina sik-a ay mang-ila
ya mangdenge isnan maibagay ay
Anakna tay laydena ay getkem nan
ipaikkana ken sik-a.
15 Tay sik-a nan awnit mangi-
pagtek isnan kaipoipogaw isnan in-
ilam ya dinngem.
16 Sino nan sedsed-em? Iban-
gonmo ta menpabonyagka. Apowem
si Apo Jesus ta makaan nan ba-
solmo.' Siya di nan inbagan Ananias
ken sak-en.
17 Idi sinmagongak id isna
Jerusalem daket menlol-owalo isnan
Templo tako dat wada nan kaneg
iitaw ay inpailan Apo Dios ken sak-
en
18 tay inilak si Jesus ay mang-
wani ken sak-en en, 'Ikakamom ay
mangtaynan id isna Jerusalem tay
awnit adi patiyen nan ib-am ay Judio
id isna nan ibagbagam maipanggep
ken sak-en.'
19 Ngem kinwanik ken siya, 'Waay
mamatida, Apo, tay getkenda ngalod
ay id kasin et sak-en nan nangbab-
aig ya nangipabalbalod isnan ma-
mati ken sik-a isnan kasinasinagoga
ay madagdagopanda.
20 Getkenda abes nan gasingko
id kasin ay mangbantay isnan
nangpateyanda isdin si Este-
ban ay esay nangibagbaga isnan
maipanggep ken sik-a. Sak-en pay
nan nanggegeen isnan badon di
nangpatey ken siya.'
21 Danat kanan ken sak-en en,
'Olay, omeyka et tay ibaak sik-a ay
omey men-is-isolo isnan baken Judio
isnan anaanaddawi ay il-ili.' " Siya
di nan inbagan Pablo isnan kaipoi-
pogaw.
22 Et dinngen nan kaipoipogaw
siya enggana isnan nangwaniyana
en omey isnan baken Judio da-
dat menbogaw ay mangwani en,
"Pateyen tako siya tay gag-awis no
matey."
23 Et nakaligetda dadat aped iwa-
sawas nan badbadoda ya itabtab-
okda nan tapok gapo isnan ligetda.
24 Dat ipasgep nan apon di sosol-
dado si Pablo isnan menteteanda ta
ipabaigna ta ibagana nan tet-ewa no
aytay dan aped nakaliget nan kaipoi-
pogaw ken siya.
25 Ngem idi ibaodda siya tasiyay
baigenda koma dat komali si Pablo
isnan kapitan ay tinmatakdeg isnan
sag-ena ay mangwani en, "Ayke wa-
day lebbengyo ay mangbaig isnan
ipogaw ay waday kalintegana ay
kanega iRoma no egay kasomalya
on-ona?"
26 Idi dinngen nan kapitan nan
kinwanina danat omey ibaga isnan
apona. Kinwanina en, "Sino nan
aped tako ik-ikkan dapay wada nan
kalintegan tona ay kanega iRoma?"
27 Dat omey nan apo ay mangsoot
ken Pablo ay mangwani, "Ibagam
no tet-ewa ay iRomaka." Dat kanan
Pablo en, "Owen, tet-ewa."
28 Dat kanan nan apo, "Olay sak-
en ngem dakkel nan inbayadko ta
mabalin ay maibilangak ay iRoma."
"Ngem sak-en," kanan Pablo, "maid
inbayadko tay naiyanakak ay iRoma
abes."
29 Dat nan deeyday mangbaig
koma ken siya et kinmaanda ya
olay nan apoda et inmegyat isnan
nangtekana ay apedna inpabaod
nan ipogaw ay wada nan kalinte-
gana ay kanega iRoma.

Nan Nangsomalyaan Nan Judio Ken Pablo

30 Isnan napsengana et kayat
nan apo ay getken nan osto ay
mangipabasolan nan Judio ken
Pablo isonga inpakaana nan naiga-
galot ken siya danat ipatogop nan
menkangangato ay papadi ya nan
am-in ay amam-an di Judio. Danat
ipatakdeg si Pablo ta komali ken
daida.

23

1 Dat inengneng Pablo nan amam-
a et kanana en, "Dakayo ay iib-ak ay
Judio, getken Apo Dios ay enggana id
wani et ostoosto nan mangsolsolotak
ken siya isonga maid babawin nan
nemnemko."
2 Ngem si Ananias ay kangatowan
ay padi et inbagana isnan naisasag-
en ken Pablo ta tampikenda nan
topekna.
3 Dat kanan Pablo ken siya en,
"Ayke adi dosaen Apo Dios sik-a
abes tay aginngangatoka tay bistaem
sak-en maipanggep isnan linteg tako
ngem sik-a nan nakabasol tay in-
patampikmo sak-en dapay iyadin
nan linteg tako di is maikkan."
4 Dat kanan nan naisasag-en ken
siya, "Damen aped oyawen nan kan-
gatowan ay padin Apo Dios?"
5 Dat kanan Pablo, "Mosaya gin-
tekko ay siya nan kangatowan ay
padi, gagayyem, ta egayak koma kin-
wani di tay kanan nan naisolat ay
kalin Apo Dios en adi tako oyawen
nan apo tako."
6-8 Dat ilan Pablo nan amam-a ay
wada nan doway dagop ay Fariseo
ya Saduceo. Nan Saduceo et daida
nan mamati ay adi kasin matago nan
ipogaw no epdas natey ya kananda
en maid anghel wenno ab-abiik.
Ngem nan Fariseo et patiyenda ay
wada am-in dadi. Dat nemne-
men Pablo nan limidyona. Isonga
ibibiyadna nan kalina ay mangwani
en, "Gagayyem ay amam-a, sak-
en et Fariseowak. Naiyanakak ay
Fariseo. Isonga patiyek ya sedsed-ek
nan kasin matagowan nan natey ay
ipogaw. Dapay siya di nan apedyo
mangipabasolan ken sak-en." Et siya
nan nin-asiligtan nan Fariseo ya nan
Saduceo tay adi men-iso nan pam-
matida.
9 Isonga ninngangalawngawda ay
menbogaw. Dat tomakdeg nan tap-
in di Fariseo ay men-is-isolo isnan
linteg et ipapatida ay mangwani en,
"Maid magtek is basol nan ipogaw
ay naay tay waay tet-ewa ay nin-
paila nan adi kaila wenno anghel
ken siya."
10 Dadat am-amed men-asisongbat
isonga inmegyat nan apon di sosol-
dado moditya men-ginoyodanda si
Pablo et maanok-a nan awakna
isonga inbilina isnan sosoldado ta
enda eyey isnan menteteanda.
11 Dat isnan labi, ninpaila si Apo
Jesus ken Pablo ay mangwani en,
"Adika omegyat tay awnitmo ipagtek
nan maipanggep ken sak-en id Roma
ay kaneg met laeng nan inik-ikkam
id isna Jerusalem."

Nan Nangpadasan Di Epatpoo Ay Ipogaw Ay Mangdepap Ken Pablo

12-13 Isnan napsengana wada nan
epatpoo ay Judio ay adi mamati
ken Jesus ay nintotya no sino nan
ikkanda ay mangpatey ken Pablo.
Ninsapatada am-in ay adida mang-
mangan ya adida omin-inom eng-
ganay pateyenda si Pablo.
14 Dadat omey makitoya isnan
menkangangato ay papadi ya nan
amam-an di Judio ay mangwani en,
"Insapatami ay adi kami mangman-
gan engganay pateyenmi si Pablo.
15 Isonga dakayo ay amam-ami et
kadya ibagayo isnan apon di sosol-
dado ta iyalina si Pablo isnan naay
pagmitinganyo ay kaneg laydenyo
tet-ewa ay somalyaen siya ay gawis.
Dakamit siimen siya isnan daan ta
pateyenmi siya esapay omdan isna."
16 Ngem nan kaanakan Pablo
et dinngena ay siimen koma san
deeyda ay ipogaw si Pablo. Isonga
inmey isnan mentetean di sosoldado
ay mangibaga ken Pablo.

17 Dat ayagan Pablo nan kapitan
danat kanan ken siya, “Eyeymo nan
baballo ay naay isnan apoyo tay
wada nan ibagana ken siya.”
18 Isonga inyey nan kapitan danat
kanan, “Nan balod ay si Pablo et
inayagana sak-en ta ipangok nan ba-
ballo ay naay tay wada kano nan
ibagana ken sik-a.”
19 Dat padangen nan apo san ba-
ballo et gomaygay-edda ta makeke-
dengda danat sooten no sino nan
kayatna ay ibaga.
20 Dat kanan nan baballo isnan
apon di sosoldado en, “Nan Judio
et nintotolagda ta ibilinda ken sik-a
ta eyeymo si Pablo isnan pagmitin-
ganda is wakgat ta somalyaenda ay
gawis kano.
21 Ngem adim kadi patpatiyen
daida tay nasolok is epatpoo ay
ipogaw nan mangsis-iim ken siya
tay insapatada en adida mangman-
gan ya adida omin-inom engganay
pateyenda siya. Nakasaganada et
kedkedeng nan kanam is sesed-
enda.”
22 Dat kanan nan apo, “Adim ibag-
baga ay inbagam nan naay ken sak-
en.” Kinwanina di danat pabalaen
san baballo.

Nan Nangyeyanda Ken Pablo Id Cesarea

23 Dat ayagan nan apo nan dowa
ay kapitan danat kanan ken daida,
“Isaganayo nan dowanggasot ay
sosoldado ay mangipango ken Pablo
id Cesarea ya nan dowanggasot ay
menbabalbeg ya nan pitompoo ay
mensakay is kabayo. Ngem sokod
alas nowibi isnan labi esakayopay
menlobwat.
24 Pasakayenyo abes si Pablo.
Dayot bantayan siya ta maid ommat
ken siya enggana ay id-anyo ken
Gobilnadol Felix.” Siya di nan
inbagana isnan kakapitan.
25 Ninsolat abes ay mangwani en,
26 “Apo Gobilnadol Felix, sak-en
si Claudio Lisias nan mensolat et
komostaka.
27 Nan ipogaw ay naay et din-
pap nan Judio tay kananda en
pateyenda. Ngem dakami ya nan
sosoldado et dinatnganmi siya. Idi
gintekko ay iRoma siya et inbaliwak.
28 Ngem gapo tay kayatko ay
getken no sino nan ipabasolda ken
siya et inyeyko isnan aamam-ada.
29 Isonga getkek ay maid basolna
is gapo ay maibalod wenno mapatey
tay maipanggep isnan lintegda nan
gapo ay nakaligtanda ken siya.
30 Idi wada nan nangipagtek ken
sak-en en wada nan mangsiim ken
siya daket kanan en gawis no maiyey
ay dagos ken sik-a. Inbilinko abes is-
nan nangidalom ken siya ta omeyda
abes issa ta ibagada ken sik-a no sino
nan ipabasolda ken siya.” Siya di nan
naisolat.
31 Idi nalabi dat ipangon nan sosol-
dado si Pablo enggana id Antipatrisa
tay siya nan inbilin nan apoda ken
daida.
32 Kawakgatana dat somagong nan
tap-in di sosoldado isnan mentete-
anda id Jerusalem daet kedeng nan
nakasakay is kabayo nan nangi-
boweg ken Pablo.
33 Idi id-anda si Pablo id Cesarea
dadat iyey siya ya nan solat isnan
gobilnadol.
34 Idi binasan nan gobilnadol nan
solat danat sooten ken Pablo no sino
ay probinsiya nan nagapowana dat
ibagan Pablo en iCilicia siya.
35 Dat kanan nan gobilnadol ken
siya en, “Esak somalyaen sik-a no
omali nan nangidalom ken sik-
a.” Kinwanina di danat ibaga ta
magowaldiyaan si Pablo isnan baey
ay inpasaad din ali ay si Herod.

24

Nan Nangsomalyaan Felix Ken Pablo

1 Nallos nan limay agew dat omey
nan kangatowan ay padi ay si Ana-
nias ya nan tap-in di amam-an di
Judio ya nan esay abogadoda ay

si Tertulo id Cesarea ta ibagada is-
nan gobilnadol nan ipabasolda ken
Pablo.
2 Idi inpaayag nan gobilnadol si
Pablo dat ibagan Tertulo nan ipaba-
solda ken siya. Kanana en, “Ma-
daydayaw ay Apo Gobilnadol. Gapo
isnan gawigawis ay ik-ikkam ay
mentolay ken dakami et sinmaldeng
nan nang-aamis ken dakami dapay
adoado nan nas-et isnan kad-anmi.
3 Et am-in kami isnan kailiili et
getkenmi am-in nan inik-ikkam et
men-iyaman kami ken sik-a.
4 Adiyak layden ay tawtawen sik-
a ngem no mabalin ta anosam ay
mangdedenge isnan naay atiatik ay
ibagami ken sik-a.
5 Nan ipogaw ay naay et getkenmi
ay ngawi siya tay golgolowena am-
in nan Judio isnan kailiili isnan
batawa. Siya gedan nan esay apon
nan obon di ipogaw ay mamati ken
Jesus ay iNazaret ay mang-ad-adi ay
mangsolot isnan tet-ewa.
6 Pinadasna abes ay padogisen nan
Templomi ay mangdaydayawanmi
ken Apo Dios isonga dinpapmi.
7 (-)
8 No somalyaem et magtek ay tet-
ewa am-in nan ibagbagami.” Siya di
nan kinwanin Tertulo ken Felix.
9 Nan iib-an Tertulo abes et ab-
aboloyanda nan kankanana.

Nan Insongbat Pablo Isnan Naidalomana

10 Dat ipakalin Gobilnadol Felix si
Pablo. Et siya na nan songbatna.
Kanana en, “Getkek ay nabayag nan
nintolayam ken dakami ay Judio
isonga men-gasingak ay mangsong-
bat isnan ipabasol datona ken sak-en
tay sik-a nan wada.
11 Nalaka ay getkem ay egay na-
solok is simpoo ya doway agew nan
ninteak id Jerusalem. Inmeyak isdi
ay mangdayaw ken Apo Dios isnan
Templona.
12 Maid polos nang-il-anda ken
sak-en is makisongsongbatak isnan
Templo wenno nanggolgolo isnan
kaipoipogaw isnan kasinasinagoga
wenno isnan kompolmi ay kad-anda.
13 Maid polos mabalin is ikkanda
ay mangpaneknek isnan naay ay
ipabasbasolda ken sak-en.
14 Ngem kedeng na is getkek ay
tet-ewa is kinwanida tay tet-ewa ay
maitatapiyak isnan mamati ken Je-
sus ay kananda en teken ay solsolo.
Si Apo Dios ay dinaydayaw din alal-
apomi nan daydayawek abes ngem
nan initdon Jesus nan solsolotek ay
mangdaydayaw ken siya. Patiyek
pay am-in nan naisolat isnan lin-
tegmi ya nan am-in ay insolat nan
mamadton Apo Dios id kasin.
15 Nan naayda ay amam-ami ay Ju-
dio et patpatiyenda ya sedsed-enda
gedan nan patpatiyek ya sedsed-ek
et siya di nan mangtagowan Apo
Dios isnan am-in ay natnatey ay
gawis wenno ngawi.
16 Gapo tay siya di nan patpatiyek
et padpadasek ay mang-ikkan isnan
gawis tasiyay adiyak mabainan ken
Apo Dios ya isnan ipogaw.
17 Nabayag ay kinmaanak id
Jerusalem et kadatdatengak ay
en mang-ited isnan siping ay
maibadang isnan ib-ak ay makas-
apol. Daket omey abes ay menpalti
ta maiboyag ken Apo Dios isnan
Templona.
18 Et maid mabalin is ipabasolda
ken sak-en tay siya di san ik-ikkak
isnan nangdatngan nan Judio ay iyA-
sia ken sak-en isnan Templo. Kagap-
gapowak ay en ninpaila isnan padi.
Maid met menngangalawngaw isdi
ya maid abes adoado is ipogaw.
19 San deeyda ay iyAsia koma nan
inmali ay mangidalom no waday
ipabasolda ken sak-en.
20 Ngem maidda isonga nan
naayda ay amam-ami nan man-
gibaga koma no tet-ewa ay waday
getkenda is basolko isnan nangso-
malyaanda isnan nadagopan nan
amam-a id Jerusalem.
21 Nan getkek et kedeng ay
kananda en basolko et nan inbagak
ken daida isnan nangitakdegak ay

nangibiyad isnan kalik ay mangwani
en, ‘Nan gapo ay mangsomalyaanyo
ken sak-en et gapo tay mamatiyak ay
kasin matago nan natey ay ipogaw.’ ”
Siya di nan kinwanin Pablo isnan
gobilnadol.

Nan Nabalodan Pablo Isnan Kagobilnadol Felix

22 Ngem si Gobilnadol Felix et
adoado nan gintekna maipanggep
isnan ik-ikkan nan mamati ken Jesus
ya nan isolsoloda ay initdon Jesus.
Isonga inpakaana daida tay kanana
en ta omali si Lisias ay apon di
sosoldado esanapay banagen.
23 Danat ibilin isnan kapitan ta
ipagowaldiyana si Pablo ngem adida
palpaligaten dadapay ipalobos abes
nan omayan nan gagayyemna ay
mangyey isnan masapolna.
24 Nallos nan nadandan ay agew
dat wada da Felix ya nan asawana
ay Judio ay si Drusila. Danat ipaayag
si Pablo ta dengngenda nan ibagana
maipanggep isnan pammati ken Jesu
Kristo.
25 Dat isolon Pablo ken siya nan
maipanggep isnan gawis ay maikkan
ya nan osto ay nemnem ta adi ik-
ikkan di ipogaw nan ol-olay. In-
bagana abes ay awnit banagen Apo
Dios nan kaipoipogaw isnan batawa
ta ibagana nan maitapi ken siya ya
nan adi. Idi insolona di dat omegyat
si Gobilnadol Felix danat pabal-en
siya ay mangwani en, “Olay omeyka
id wani ta is mamingsan no waday
wayak esakpay kasin ipaayag sik-a.”
26 Dat kanayon ay ipaayagna si
Pablo ta mentoyada ngem nan wada
isnan nemnemna et kanana en ta
moke agtan Pablo siya is siping.
27 Nakwas nan doway tew-en dat
maisokat si Porcio Festo ken Felix
ay men-gobilnadol. Ngem gapo tay
layden Felix ay it-it-ek nan Judio siya
isonga egayna pinalobosan si Pablo.

25

Nan Nangbistaan Festo Ken Pablo

1 Nakwas nan toloy agew eng-
gana isdin ninlogiyan Festo ay men-
gobilnadol id Cesarea dat omey id
Jerusalem.
2-3 Dat nan menkangangato ay pa-
padi ya nan apon di Judio id isdi et
inbagada nan lilida maipanggep ken
Pablo dadapay mensegseg-ang ay
mangipapati ta ipaeyeyna si Pablo id
Jerusalem. Siya di nan kananda tay
nenemnemenda ay siimenda siya is-
nan daan ta pateyenda.
4 Ngem sinmongbat si Festo
ken daida ay mangwani en, “Na-
gogowaldiyaan si Pablo id Cesarea
dakpay nganngani ay somaa.
5 Isonga no waday manglayad is-
nan ap-oyo ay makkey ken sak-en
et gawis no id isdi nan mangidalo-
manyo ken Pablo no waday inikkana
is ngawi.” Siya di nan insongbat
Gobilnadol Festo isnan Judio.
6 Et waay wao wenno simpoo ay
agewna id Jerusalem esapay somaa
id Cesarea. Dat isnan kawakgatana
et inpaayagna si Pablo ta bistaena.
7 Idi inomdan si Pablo dat likoben
nan Judio ay nagapo id Jerusalem. Et
adoado nan mendagsen ay inpaba-
solda ken siya. Ngem maid ikkanda
ay mangpaneknek is basolna.
8 Nan insongbat Pablo et kinwan-
ina en, “Maid getkek is basolko is-
nan linteg wenno isnan Templo tako.
Olay ken Ali Cesar et maid gedan.”
9 Ngem gapo tay kayat Gobilnadol
Festo ay dayawen nan Judio siya
isonga sinootna ken Pablo en, “Ay
laydem ay omey id Jerusalem ta isdi
nan mangbistaak isnan dalomda ken
sik-a?”
10 Dat kanan Pablo en, “Adi, tay
naayak ay mangitatakdeg isnan
sasagangem et sik-a nan esay tin-
odingan Ali Cesar ay kalebbeng ay
mangibanag isnan kasok. Ngem
nan ib-ak ay Judio et maid biyangda
ken sak-en tay getkem met ay maid
basolko ken daida.
11 Tay no nakabasolak isnan
lintegyo ya omanay is kapateyak
et adiyak adyan. Ngem nan

inpabasolda ken sak-en et maid
kinatet-ewana isonga adi mabalin ay
ipabanagmo nan kasok ken daida.
Isonga laydek ay si Ali Cesar nan
mangibanag."
12 Dat makitoya si Gobilnadol Festo
isnan ib-ana ay nalaing ay man-
gibanag danat kanan ken Pablo, "No
si Ali Cesar nan laydem ay man-
gibanag isnan kasom et siya nan
mangipaeyak ken sik-a."

Nan Nangsodokan Festo Ken Ali Agripa Maipanggep Ken Pablo

13 Nallos nan kaat ay agew dat
omey nan Alin di Judio ay da Agripa
ya nan asawana ay si Bernice id
Cesarea ta ipagtekda nan gasingda
isnan nin-gobilnadolan Festo.
14 Idi nadandanda isdi dat sodoken
Gobilnadol Festo ken Ali Agripa nan
maipanggep ken Pablo ay mangwani
en, "Wada nan esay balod isna ay
tinaynan Gobilnadol Felix.
15 Idi wadaak id Jerusalem et inba-
gan nan menkangangato ay papadi
ya nan aamam-an di Judio nan in-
pabasolda ken siya tay kayatda ay
ipapatey.
16 Ngem inbagak ken daida ay
bakenmi ogali ay iRoma ay mangi-
papatey isnan naidalom no egay
mawayaan omona ay mangsongbat
isnan ipabasol nan mangidalom ken
siya.
17 Isonga idi inomdan isna nan
amam-a ay mangidalom ken siya
daket banagen ay dagos isnan
nawakgatana.
18 Kanak en wada nan ngawi ay
inikkana ngem idi inmalida et maid
met.
19 Nodi nan lilida ken siya et
maipanggep isnan ogalida ay Judio
ya nan esay ipogaw ay kangadan is
Jesus ay natey ay kanan Pablo en
kasin natago.
20 Gapo tay maid getkek ay mang-
banag isnan kaneg todi ay lili isonga
sinootko ken Pablo no laydena ay
id Jerusalem nan mangbistaak isnan
kasona.
21 Ngem adina layden di tay lay-
dena ay sed-en nan mangbanagan
Ali Cesar ken siya. Isonga in-
pagowaldiyak engganay mabalin ay
maipa-ey siya isnan kad-an Ali Ce-
sar." Siya di nan kinwanin Gobil-
nadol Festo ken Ali Agripa.
22 Dat kanan Ali Agripa, "Laydek
ay dengngen abes nan kanan Pablo."
Dat kanan Gobilnadol Festo, "Is wak-
gat ta esak ipaayag ta dengngem."
23 Isnan wakgat ninbado da Ali
Agripa ken Bernice isnan gawigawis
ay badoda ay men-et-etek dadat
omey isnan pagbistaan. Nakkey
abes nan aap-apon di sosoldado ya
nan aap-apon di ili. Inpaayag Festo
si Pablo dadat eyey siya.
24 Dat kanan Gobilnadol Festo en,
"Ali Agripa ya dakayo am-in ay wada
isna, nan ipogaw ay iilaenyo ay naay
et siya na nan inpapapatin nan ka-
Judiojudio id Jerusalem ya id isna
Cesarea ay ipapateyko.
25 Ngem sak-en, maid dinatngak is
basolna is omanay is mapateyana.
Isonga awnitak ipa-ey siya id Roma
isnan kad-an Ali Cesar tay laydena
ay siya nan mangbanag isnan ka-
sona.
26 Ngem maid getkek is isolatko
ken Ali Cesar maipanggep ken siya.
Et siya di nan poon nan nangyaliyak
ken siya isnan sasagangenyo am-in
ya am-amed ken sik-a Ali Agripa
tasiyay waday isolatko no makabista
tako ken siya.
27 Tay baken osto no maipaeyey
nan balod ken Ali Cesar no maid
ibaga tako is basolna."

26

Nan Insongbat Pablo Ken Ali Agripa

1 Dat kanan Ali Agripa ken Pablo,
"Kadya ibagam nan songbatmo." Dat
ipaginek Pablo nan ipogaw danat
songbatan nan inpabasolda ken siya
ay mangwani en,
2 "Apo Ali Agripa, dadama nan
gasingko tay sik-a nan mangibagaak

isnan songbatko isnan ipabasbasol
nan ib-ata ay Judio ken sak-en.
3 Tay sik-a et getkem ay osto
nan ogali tako ay Judio ya getkem
gedan nan mensinsinongbatan tako.
Isonga anosam kad ay mangdenge
isnan kanak.
4 Getken am-in nan ib-ata ay Judio
nan inik-ikkak enggana isdin kaon-
gak tay nakiteteeak ken daida isnan
ilik ya id Jerusalem.
5 No laydenda ay mangibaga isnan
tet-ewa et ibagada koma ay nabayag
ay getkenda ay Fariseowak ay mang-
atiw isnan tap-in di Judio ay mang-
solsolot isnan linteg tako.
6 Gapo tay patpatiyek nan inkalin
Apo Dios isdin alal-apo tako ay awnit
kasin matago nan natey et siya nan
gapo ay wadaak isna ay mabisbista.
7 Dapay siya nan sedsed-en nan
am-in ay Judio isnan mangday-
dayawanda ken Apo Dios isnan
kaageagew ya kalabilabi. Et gapo
isnan naay ay namnama et siya di
nan mangipabasolanda ken sak-en,
Apo Ali Agripa.
8 Ay adi kayo abes mamati ay
kabaelan Apo Dios ay mangtago is-
nan natey ay ipogaw?
9 Olay sak-en id kasin esakpay ma-
mati et kanak en gawis no aposek
am-in nan mamati ken Jesus ay iN-
azaret.
10 Et siya di nan inik-ikkak id
Jerusalem. Inyalin nan menkangan-
gato ay papadi nan lebbengko ay
mangibalod isnan mamati ken Je-
sus. Idi kinwanida en masapol ay
mapateyda et inow-owenak abes tay
kanak en gawis no mapateyda.
11 Kanayon abes ay sinonggepak
isnan sinagoga ay madagdagopanda
ay mangpaligat ken daida. Pinadasko
ay mangipapati ta taynanda nan
pammatida. Dadama nan inik-ikkak
ken daida tay olay isnan ilin di baken
Judio et in-inmeyak gedan ay mang-
amis ken daida.
12 Et siya di nan inmayak id Dam-
asco tay wada nan ginen-ak ay so-
lat di menkangangato ay papadi ay
mangwani en mabalin ay depapek
nan mamati ken Jesus.
13 Ngem isnan osto ay kag-aw Apo
Agripa et nasilanganak isnan pat-a
ay nagapo id daya ay napigpigsa mo
nan agew et nasilangan gedan nan
bobowegko.
14 Dakamit aped matokang dat
wada nan dinngek ay mangwani
isnan kali tako ay Hebreo, ‘Saulo,
Saulo dakan mangpalpaligat? Maid
silbin nan ik-ikkam tay nan awakmo
met laeng nan palpaligatem.’
15 Daket sooten ay mangwani en,
‘Sinoka, Apo?’ Dat kanan Apo Je-
sus ken sak-en, ‘Sak-en si Jesus ay
mangisakit isnan ipogawko ay pal-
paligatem.
16 Ngem ibangonmo tay nin-
pailaak ken sik-a ta ibaak sik-a
ta makibadangka ay mangipagtek
isnan maipanggep ken sak-en.
Awnitmo ibagbaga nan inilam id
wani ya nan awnitko ipaila ken sik-a
isnan tap-in di agew.
17 Et sak-en nan mangibalbaliw
ken sik-a no waday mangpadas ay
mangpatey ken sik-a isnan man-
gibaaak ken sik-a ay omey isnan
Judio ya nan baken.
18 Isolowam daida ta maawatanda
nan maipanggep ken sak-en ta
malawagan nan nemnemda ya
dokoganda nan ngawi ya ta maabak
nan kabaelan Satanas ken daida. Et
no mamatida ken sak-en, pakawa-
nen Apo Dios nan basbasolda tapno
maitapida isnan ipogawna.’ Siya di
nan kinwanin Jesus ken sak-en.”
19 Dat itoloy Pablo ay mangwani,
“Isonga, Apo Ali Agripa, tinongpalko
nan inpagtek Apo Jesus ken sak-en
20 tay inbagbagak isnan kaipoi-
pogaw ta dokoganda nan basolda ta
si Apo Dios di patiyenda dadapay
ik-ikkan nan gawis ay mangipagtek
isnan pammatida. Id Damasco nan
damo ay nangisolowak is dadi dat
id Jerusalem dat isnan kailiili isnan
probinsiya ay naay ay Judea dat abes
isnan baken Judio.
21 Et gapo isnan insolsolok et din-

pap nan Judio sak-en isnan Templo
tay kananda en mangpateyda.
22 Ngem gapo tay si Apo Dios nan
kanayon ay mangbadang ken sak-
en isonga wadaak isna ay mangibag-
baga kayet is dadi isnan nangato
wenno nababa ay ipogaw. Isonga
nan ibagbagak et maid teken nodi
nan inbagan gedan din mamadton
Apo Dios id kasin ya nan inbagan din
si Moses ay awnit ommat.
23 Tay inbagada en awnit wada
nan ibaan Apo Dios ay si Kristo
et masapol ay matey siya ngem
awnit siya nan damo ay kasin
matago. Et siya nan mangipagpagtek
isnan Judio ya nan baken Judio
tapno malawagan nan nemnemda
ta maisalakanda."
24 Daan ay menkalkali si Pablo dat
menbogaw si Gobilnadol Festo ay
mangwani en, "Natawawka Pablo.
Waay nan dadama ay sinolom nan
nangtawaw ken sik-a."
25 Dat songbatan Pablo ay mang-
wani en, "Adiyak matawtawaw, Apo
Gobilnadol Festo, tay tet-ewa nan
kankanak. Adiyak aped kankanan.
26 Intoledko ay mangibaga isnan
naayda ken Ali Agripa tay getkek ay
getkena am-in dana tay inom-ommat
isnan mangiilaan nan adoado ay
ipogaw."
27 Danat itoloy ay mangwani isnan
Ali, "Apo Ali Agripa, ay patiyem nan
inbagan din mamadton Apo Dios id
kasin? Getkek ay patpatiyem nan
inbagada."
28 Ngem kinwanin Ali Agripa
ken siya, "Ay kanam en nalaka
nan mang-awisam ken sak-en ta
maitapiyak isnan Kristiano?"
29 Dat kanan Pablo, "Sik-a Ali ya
am-in kayo ay mangdedenge ken
sak-en id wani, olay nalaka wenno
naligat ay mamati kayo ngem nan
dawatek ken Apo Dios et ta maiyiso
kayo koma ken sak-en basta adi kayo
maibalod."
30 Dat bomala da Ali Agripa ya
nan gobilnadol yas Bernice ya nan
nakitotokdo ken daida.
31 Dadat mentotya ay mangwani
en, "Si todi ay ipogaw et maid ba-
solna is omanay is maibalodana
wenno maipapateyana."
32 Dat kanan Agripa ken Festo,
"Mabalin ay palobosam siya no
baken nan nangwaniyana en si
Ali Cesar nan mangbanag isnan
kasona."

27

Nan Ninlogiyan Nan Inmayan Da Pablo Id Roma

1 Idi inomdan nan omayan
Pablo id Italia ay kad-an Ali Cesar
dakamit menlogan isnan bapor.
Inpagowaldiyada da Pablo ya nan
tap-in di balod ken Julio. Si Julio nan
kapitan nan sosoldado ay makwani
en gropon Augusto.
2 Nan ninlogananmi et nagapo
id Adrumeto ay omey isnan il-
ili id Asia. Sak-en si Lucas yas
Aristarco ay iTesalonica id Macedo-
nia et nakkey kami abes. Dakamit
menlobwat.
3 Nawakgat nan inomdananmi id
Sidon. Gapo isnan anos Kapitan
Julio et inpalobosna si Pablo ay omey
mangpasyal isnan gagayyemna ta
agtanda siya is masapolna.
4 Idi kasin kami ninlobwat ay na-
gapo id Sidon dat napigsa nan dagem
ay sab-aten nan loganmi isonga in-
daanmi isnan igid nan ili id Chipre
ay baken dadama nan dagem.
5 Linaosanmi nan demang nan
probinsiya id Cilicia ya id Pamfilia
dakamit omdan id Mira ay esay ili id
Licia.
6 Et id isdi nan nangdatngan Kap-
itan Julio isnan esay bapor ay na-
gapo id Alejandria ay omey id Italia
ay omayanmi et siya nan ninlo-
gananmi.
7 Iyam-amman nan loganmi
isonga nabayag esakamipay deman-
gen nan ili id Nido tay napaligatan
kami isnan napigsa ay dagem
ay mangsabsab-at. Idi adi kami
makaipadaan isnan bapor gapo
isnan dagem damit teknen nan

daanenmi et idaanmi isnan igid
id Creta ay bassit nan dagem et
dinmangmi id Salmon.
8 Ngem olay no inpadaanmi nan
bapor isnan sag-en nan ili id Creta
et napaligatan kami gedan. Dakamit
omdan isnan ili ay makwani en
gawis ay somaldengan di bapor ay
sag-en id Lasea.
9 Ngem gapo tay nabayag kami
isnan daan et kaeegyat ay menlo-
gan isnan bapor tay pinaglemlem.
Isonga dat kanan Pablo ken daida en,
10 "Gagayyem, kaeegyat no ipapati
tako ay omey kayet. No itoloy tako
et awnit adoado nan madadael isnan
kalga tako ya madadael abes nan
naay bapor ya awnit wada abes nan
matey ken datako."
11 Ngem nan kapitan et egayna
patiyen nan kinwanin Pablo tay nan
menmanmaniho ya nan kakwa is-
nan bapor nan patiyena et kedeng.
12 Ad-ado abes nan manglayad
ay itoloymi ay omey mo dakami
tay kananda en kaeegyat isdi is
menteanmi isnan pinaglemlem.
Isonga kananda en, "Waay mabalin
ay omdan tako id Fenix ay esay ili id
Creta ta siya di nan mentetean tako
isnan pinaglemlem." Kinwanida
di tay gag-awis di is somaldengan
di bapor tay adina sasagangen
nan magapowan di dagem isnan
pinaglemlem.

Nan Nalemleman Da Pablo

13 Idi naegew dakamit menlobwat
tay kananda en mabalin et. Damit
idaan isnan sag-en nan igid id Creta.
14 Ngem kaloblobwat kami dat om-
dan nan napigsa ay lemlem ay na-
gapo isnan totongowen nan ili.
15 Et maisaplit nan bapor et pali-
wesena et adi kabalin ay pasagan-
genda isnan dagem isonga apedmi
inpalobos ay padaanen nan dagem
dakami isnan omayana.
16 Idi dinmangmi nan teeteen ay
ili id Cauda et bakin kami nasali-
nan isnan dagem. Damit ilogan nan
bangka ay ginoygoyod nan bapor
ngem napaligatan kami ay mangilo-
gan tay mendagdagem.
17 Nailogan san bangka dadat
bedbeden nan bapor ta adi ma-
sisiyan nan tablana. Ngem om-
egyatda modatya mailomlom nan
bapor isnan lagan tay at-atapew nan
danom id Sirte isonga linolonda nan
mensede ay galot ay osalenda ay
mangsalapa isnan dagem et indogos
nan dagem dakami isnan omayanmi
gedan.
18 Idi nawakgat dat am-amed
pomigsa nan lemlem et pilmi nan
ikkana isnan bapor isonga kin-
sayanda nan kalga ay mangiwasit ta
yomap-ew.
19 Isnan maikatlo ay agew inw-
asitda gedan nan tap-in di maosal
isnan bapor.
20 Nabayag ay egaymi il-ilan nan
agew ya nan talaw isonga kananmi
am-in en waay adi kami makaibaliw
isnan awakmi tay napigsapigsa nan
dagem.

21 Nabayag abes ay egay kami
polos nangnangan dat tomakdeg si
Pablo ay mangwani, "Gagayyem,
mosaya tinongpalyo san kinwanik ta
egay tako koma tinaynan id Creta.
No siya di nan inikkan tako et
egay tako napaligatan ya maid abes
nadadael.
22 Ngem olay baw, papigsaenyo
nan nemnemyo kayet tay awnit
maid matey ken datako nodi kedeng
nan bapor is madadael.
23 Getkek di tay si Apo Dios ay
daydayawek ay kakwa ken sak-en et
id labi inbaana nan esay anghelna ay
ninpaila ay mangwani ken sak-en
24 en, 'Adika omegyat, Pablo, tay
masapol ay omeyka menpaila ken
Ali Cesar. Et gapo isnan layad Apo
Dios ken sik-a et awnit maid matey
gedan isnan iib-am isnan bapor.'
Siya di nan kinwanin nan anghel ken
sak-en.
25 Isonga tomoled kayo ay iib-ak
tay patiyek si Apo Dios ay awnit
ommat am-in nan inbagana.

26 Ngem awnit maidongpal nan ba-
por isnan teeteen ay ili isnan gawan
di baybay et isdi nan maisalakanan
tako."
27 Dowa ay domingo ay aped in-
dogdogos nan dagem nan bapor is-
nan gawan di baybay id Adriatico.
Tengan di labi dat nemnemen nan
men-ob-obla isnan bapor ay waay
omas-asag-en kami isnan lota.
28 Dadat lokden nan kaad-adaem
nan danom ngem dowampoo ay
depa pay laeng. Sinomsomleg kami
is atik dadat kasin lokden et simpoo
ya limay depa damit getken en wada
nan ili isnan sag-enmi.
29 Dadat omegyat modatya maid-
ongpal nan bapor isnan bato ay
wada isnan benget nan ili. Isonga
inoy-oyda nan epat ay landok ay
napapalongan ay mangikawe isnan
obet nan bapor damit ilol-owalo ta
epdas koma mawakgat.
30 Ngem ngawi tay layden nan
tap-in di men-ob-obla isnan bapor
ay lomayaw et agindaooy-oy isnan
landok ay mangikawe isnan bapor
isnan sagangna ngem nan bangka
nan inpagowabda isnan baybay ay
kananda kadi en ta menlogananda.
31 Idi gintek Pablo nan kayatda ay
ikkan danat kanan isnan kapitan ya
nan sosoldadona, "No lomayaw nan
deeyda ay men-obla isnan bapor et
awnit maid matago ken datako."
32 Isonga ginedged nan sosoldado
nan tali ay mangikawe isnan bangka
et matekdag ta adida makalayaw.
33 Ngannganí ay mawakgat dat
menpakaasi si Pablo ta manganda.
Kanana en, "Naay dowa ay domingo
ay egay kayo polos nangnangan tay
sinsin-edyo nan somaldengan nan
dagem.
34 Isonga pangaasiyo ta mangan
kayo ta pomigsa kayo is bassit. Adi
kayo madanagan tay awnit tako
maisalakan am-in ya maid gedan
masogatan ken datako."
35 Dat omala isnan esay tinapay
dat menlowalo ken Apo Dios danat
pit-ingen et kanena et inilada am-in.
36 Isonga pinmigsa nan nem-
nemda dadat mangan abes.
37 Nan kabibilangmi am-in isnan
bapor et dowanggasot ya pitompoo
ya enem.
38 Idi nakakanda dadat iwasit
nan tap-in di kalga tapno am-amed
yomap-ew nan bapor.

Nan Naisaplitan Nan Bapor Isnan Bato

39 Mawakgat pay dat maila nan
benget di ili. Adida makailasin no
sino nan kailina. Ngem inilada ay
nadadata nan bengetna et kananda
en waay mabalin ay ipad-anda nan
bapor isdi.
40 Isonga inokasda nan landok ay
mangikawe et tinaynanda isnan bay-
bay. Dadat okasen abes nan tali ay
mangikawe isnan tabla ay mangi-
pango isnan omayan nan bapor da-
dat ipangato nan mensede ay galot
ay wada isnan sagang ta idogos nan
dagem nan bapor isnan bengetna.
41 Ngem dat mailomlom nan
sagang nan bapor isnan lagan
dat maikawe. Nan obetna pay
et nasaplisaplit isnan napigsa ay
dalloyon isonga nadadael.
42 Dat kanan nan sosoldado en
pateyenda koma nan balod ay
gogowaldiyaanda ta adida lomayaw.
43 Ngem dat iyadin nan kapitan
tay laydena ay ibaliwan si Pablo.
Isonga inbagana ta menlamew nan
mangtek ta omeyda isnan benget
nan ili.
44 Dapay men-akbaya nan tap-ina
isnan tabla ya nan tap-in di kaiw ay
magapo isnan bapor. Isonga siya di
nan inikkanmi et dinatnganmi nan
ili et maid natey ken dakami am-in.

28

Nan Kad-an Pablo Id Malta

1 Idi dinmaka kami esamipay
getken ay Malta nan ngadan nan ili
ay inomdananmi.
2 Nan omili id isdi et gawigawis
nan inikkanda ay nang-ay-ayowan

ken dakami. Dinomnetda is men-
anidowanmi tay men-od-odan dapay
mentedek.
3 Si Pablo et nangmong is maanido
abes ngem idi inigwana isnan apoy
dat bomala nan oweg ay menkedet
et kinetbana nan ledengna.
4 Idi inilan nan omili nan oweg ay
mentatayon isnan ledeng Pablo da-
dat men-asikwani, “Waay ninpatey
is ipogaw tay dey olay egay katey
isnan baybay ngem bakena gasat ay
matago kayet.”
5 Ngem si Pablo et apedna inwakgi
nan oweg isnan apoy et maid inom-
mat.
6 Binanbantayan nan omili ta
ilaenda no bomgeng nan ledengna
wenno aped matokang ay matey. Idi
nabayag dapay maid inommat dadat
sokatan nan nemnemda et kananda
en waay dios obpay gedan siya.
7 Isnan sag-en nan inomdananmi
ay deey et wada nan kowan Publio
ay esay apoda id isdi. Et gawis
tay inpasgepna dakami et nakitetee
kami ken siya is toloy agew.
8 Nan aman Publio et masaksakit
ay menpodpodot dapay mentakki is
basa. Isonga inmey si Pablo is-
nan kad-ana et gen-ana siya danat
ilowalowan et makaan nan sakitna.
9 Idi gintekda nan inommat daet
am-in nan masaksakit isnan ili isdi
et inmeyda ken Pablo et pagawisena
daida.
10 Adoado abes nan inyalida ay
mangipaila isnan gasingda ken
dakami. Issan kinmaananmi abes
inyalida am-in nan masapolmi isnan
daan.

Nan Inomdanan Da Pablo Id Roma

11 Nintetee kami isdi is toloy
bowan esakamipay komaan. Nin-
logan kami isnan bapor ay nagapo
id Alejandria ay nintetee isdi issan
pinaglemlem. Nan inpangadanda
isnan bapor et Singin ay Dios.
12 Inomdan kami id Siracusa et
toloy agewmi isdi.
13 Kasin kami ninlobwat et omey
kami id Regio. Esay agewmi isdi
danat ilogi ay mendagem isnan na-
gapowanmi isonga ninlobwat kami
kasin et inomdan kami id Puteoli
isnan nawakgatana.
14 Dinatnganmi isdi nan iib-ami ay
mamati ken Jesus. Dadat kanan en
makitetee kami ken daida is esay
domingo. Nalpas nan esay domingo
dakamit mendad-aan ay omey id
Roma.
15 Idi gintek nan mamati ken Jesus
id Roma ay omey kami isdi dadat
mangsab-at isnan malkitan id Ap-
pio. Nan tap-ina et isnan kad-an
di toloy tindaan nan nangsab-atanda
ken dakami. Idi inilan Pablo daida
dat men-iyaman ken Apo Dios et
pomigsa nan nemnemna.
16 Idi inomdan kami id Roma dat
ipalobos nan soldado ay men-abang
si Pablo isnan esay baey ngem wada
abes nan gowaldiya ay makitetee
ken siya.

Tinoyan Pablo Nan Judio Id Roma

17 Nallos nan toloy agew dat
ipaayag Pablo nan aamam-an di Ju-
dio ay wada id Roma. Idi nadagopda
danat kanan ken daida en, “Dakayo
ay aamam-a, olay maid basolko
isnan ib-a tako ay Judio wenno isnan
ogalin din alal-apo tako ngem aped
inpabasol nan iJerusalem sak-en ta
maitedak isnan iRoma.
18 Idi sinomalyan nan iRoma sak-
en dadat kayat ay ipalobos sak-en tay
gintekda ay maid inikkak is omanay
is mangpateyanda ken sak-en.
19 Ngem nan ib-a tako ay Judio et
daida nan nangiyadi isnan mapalo-
bosak. Isonga masapol ay omaliyak
isna ta ipabanagko ken Ali Cesar.
Waay kananyo en idalomko daida
ngem adyak. Maid idalomko.
20 Et siya di nan poon nan nangi-
paayagak ken dakayo ta mensina-
gang tako ta ibagak ken dakayo nan
poon nan naibalodak. Maid teken
nodi gapo isnan pammatik isnan
sedsed-en nan am-in ay Judio ay
si Kristo ay awnit mentoltolay ken
datako.” Siya di nan kinwanin Pablo
isnan aamam-an di Judio.

21 Dadat kanan ken siya, “Maid
dinawatmi is solat is nagapo id Judea
maipanggep ken sik-a. Olay gedan
nan inmali ay ib-a tako et maid sin-
odsodokda is ngawi ay inikkam.
22 Ngem getkenmi ay nakaliget
nan kaipoipogaw isnan kailiili ken
dakayo ay mamati ken Jesus isonga
laydenmi ay dengngen no sino nan
kanam.”
23 Dadat tolagen nan agew ay
kasinda madagopan. Idi kasinda
inmey isnan kad-an Pablo dadat
madad-aoman isonga inlogin Pablo
isnan wakgat enggana ay malabi tay
adoado nan inbagbagana ken daida.
Inbagana nan maipanggep ken Je-
sus ya nan mentolayan Apo Dios
ay maid patenggana. Laydena ay
awisen daida ta mamatida abes ken
Jesus isonga adoado nan inbagana
ay wada isnan insolat din si Moses ya
nan insolat nan tap-in din mamad-
ton Apo Dios id kasin ay maipanggep
ken Kristo.
24 Et wadada nan naawis ngem
nan tap-ina et egayda mamati.
25 Idi adi kapos-a nan nemnemda
dadat kanan en komaanda dat
kanan Pablo ken daida,

“Tet-ewa nan inpanemnem nan
Ispirito Santo ken Isaias ay esay
mamadton Apo Dios id kasin ay
maipanggep isnan alal-apo tako. Tay
kinwanin Apo Dios ken Isaias en,

26 ‘Ibaak sik-a ay omey mangibaga
isnan ipogaw en, “Tet-ewa
ay dengdengngenyo nan
kankanak ngem maid polos
maawatanyo. Tet-ewa ay boy-
boyaenyo nan ipap-ailak ken
dakayo ngem adiyo imatonan.
27 Tay adiyo nemnemen nan kayatko
ay kanan. Nodi totowengenyo ya
kokollawenyo ay mang-ad-adi isnan
kankanak tay adyanyo ay mang-il-ila
ya mangdengdenge ken sak-en day-
opay adyan ay mangtek ken sak-en
modatya dokoganyo nan basbasolyo
ta sak-en di solotenyo ta isalakanko
dakayo.” ’ ”
Siya di nan kinwanin Apo Dios ay
insolat din si Isaias ay inbagan Pablo
isnan aamam-a.
28 Dat itoloy Pablo ay mangwani en,
“Isonga ipagtekko ken dakayo en id
wani et layden Apo Dios ay maibaga
nan maipanggep ken Kristo isnan
ipogaw ay baken Judio tay daida nan
mangidnge ta maisalakanda.”
29 (-)

Nan Nintetean Pablo Id Roma

30 Et doway tew-en nan nintetean
Pablo isnan baey ay inabangana id
Roma. Et am-in ay omey ken siya
et men-gasing ay mangipasgep ken
daida.
31 Insolsolona nan maipanggep is-
nan mentolayan Apo Dios ay maid
patenggana ya maipanggep ken Apo
Jesu Kristo. Et maid baina ay
mangibagbaga is dadi dapay maid
nangiyad-adi isnan inik-ikkana.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Roma

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat Pablo isnan mamati id Roma et naisolat ay mangipagtek isnan mangkaytana ay omey mangbisita ken daida. Nan kayatna et men-it-itdo isnan mamati id isdi is sin-awyan esanapay itoloy ay omey id Espanya.

Ninsolat ay mangipaawat ken daida isnan maawatana maipanggep isnan pammati ken Jesus. Laydena ay ipagtek ken daida nan masapol ay ik-ikkan nan ipogaw no mamatida ken Kristo. Isnan am-in ay solat ay insolat Pablo et nan naay ay solatna isnan iRoma nan kad-an nan kaadowan nan inbagana ay maipanggep isnan pammati ken Jesus. Idi pinakomostaana nan mamati id Roma ya inbagana nan mangilol-owalowana ken daida danat ibaga nan kayatna ay ipagtek isnan solat et siya na nan inikkan Apo Dios tapno mabalin ay gawis nan pangiilaana isnan ipogaw. Inbagana ay gapo isnan pammati et kedeng, maid teken. (1:17)

Kinwanin Pablo en am-in ay ipogaw, olay Judio wenno baken et masapol ay mapakawan nan basbasolda tapno mabalin ay maitapida ken Apo Dios tay palisoda ay managbasol. Ngem kedeng nan pammatin di ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay mapakawanda. Nan maisned et inbagan Pablo nan kaneg nan balo ay biyag ay wada isnan maitapi ken Jesus gapo isnan mapakawanan nan basbasolda. Nan mamati et makaan nan mangbosowanda ken Apo Dios ya mawayaanda ay adi mangitoltoloy ay bomasol gapo isnan badang nan Ispirito Santo. Isonga maipalobosda ay adi maitapi isnan dosa ay maid patenggana.

Isnan kapitolo 5 engganay 8 et ibagbagan Pablo nan kaosalan nan linteg Apo Dios ya nan esa et nan kabaelan nan Ispiriton Apo Dios isnan biyag di mamati. Nan maisned et ibagbagana nan planon Apo Dios isnan Judio ya nan baken Judio ay makwani en Gentil. Kinwanina en nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus et siya nan epdas ninemnem Apo Dios tapno mawayaan nan tap-in di ipogaw ay mangdenge isnan badangna ta maisalakanda abes gapo isnan inikkan Kristo. Ngem kinwanin Pablo ay adi maitoltoloy ay enggana nan mang-adyanan nan Judio ken Jesus.

Isnan maisned ay insolat Pablo et ibagbagana nan osto ay ikkan di mamati, am-amed nan maipanggep isnan ikkanda ay menlinayad. Inbagana gedan nan ikkanda ay mensilbi ken Apo Dios ya nan menlinayadanda ya nan masapol ay ikkanda ay mangtongpal isnan menlelebbeng ya nan osto ay maikkan no mendowadowa nan nemnemda maipanggep isnan bilin Apo Dios. Isnan kombos nan solat et inbagana nan mangdaydayawana ken Apo Dios ya nan ipalowalona ken daida ya nan ipogaw ay menpakomostaana.

Nan wada isna:

- Login nan solat ya nan napateg ay inbagana 1:1-17
- Nan maisalakanan di ipogaw nan masapol 1:18-3:20
- Nan inikkan Apo Dios ay mangisalakan isnan ipogaw 3:21-4:25
- Nan balo ay biyag ay magapo ken Jesu Kristo 5:1-8:39
- Nan planon Apo Dios maipanggep isnan Judio 9:1-11:36
- Nan ogalin di mamati 12:1-15:13
- Nan kombos nan solat 15:14-16:27

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay baan Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo id issa Roma. Napiliyak ay esay apostolisna. Dinotokan Apo Dios sak-en tapno om-omeyak ay mangibagbaga

isnan gawis ay damag ay nagapo ken
siya.
2 Nan gawis ay damag ay
kankanak et inkalin Apo Dios id
kasikasin. Inbagana isnan mamad-
tona et siya nan insolsolatda gedan
isnan liblo ay inpasolatna.
3 Inpasolatna nan maipanggep is-
nan Anakna ay si Jesu Kristo ay
Apo tako. Nan maipanggep isnan
kaipogawna et naiyanak siya isnan
naay ay batawa et nan alapona et din
si David.
4 Ngem nan maipanggep isnan ka-
diosna et nan kasina natagowan nan
pilmi ay nangipagtek ay siya nan
Anak Apo Dios.
5 Gapo ken siya et inted Apo Dios
ken sak-en nan gawis ay badan-
gna danapay ninbalinen sak-en is
esay apostolis Kristo. Inikkana di
tapno aw-awisek nan kaipoipogaw
ay nagapo isnan natkenatken ay il-ili
tapno mamatida ken Kristo. Tay no
siya di nan ommat et madaydayaw
siya.
6 Maitatapi kayo gedan id issa
Roma isnan ipogaw ay inayagan Apo
Dios ay maitapi ken Jesu Kristo.
7 Isonga mensolatak ken dakayo
issa ay laylayden Apo Dios ay in-
ayagana ay menbalin is ipogawna.
Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo
nan anos ya layad ya nan natalna
ay nemnem ay magapgapo ken Apo
Dios ay Ama tako yas Apo Jesu Kristo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Pasyalen Nan iRoma

8 Nan damo ay kayatko ay ibaga
et men-iyamanak ken Apo Dios gapo
ken dakayo am-in tay nagtek isnan
olay addaaddawi nan gawis ay pam-
matiyo. Et dengdengngen Apo Dios
nan lowalok tay wada si Kristo ay
mangitaktakdeg isnan mamati.
9-10 Gegetken Apo Dios ay tet-ewa
nan kankanak en isnan tonggal men-
lowalowak et ilol-owalowak dakayo.
Dawdawatek ken Apo Dios ay nang-
itedak isnan awakko ay mangibag-
baga isnan gawis ay damag ay
maipanggep isnan Anakna tapno no
kayatna et mangwaya ta omeyak
pasyalen dakayo tay nabayag ay
kakakakayatko.
11 Tay pilmi nan layadko ay mang-
ila ken dakayo tapno pomigpigpigsa
nan pammatiyo isnan mangitapiyak
ken dakayo isnan gawis ay maitdo ay
nagapo ken Apo Dios.
12 Nan kayatko ay kanan et ta
mabadangan tako am-in. Mabadan-
ganak gapo isnan mang-ilaak isnan
pammatiyo ya mabadangan kayo
abes isnan pammatik.
13 Bebsatko, kayatko ay getkenyo
ay namin ado nan nangnemne-
mak ay omey pasyalen dakayo
ngem kanayon ay wada nan nangi-
pasaldeng ken sak-en. Kayatko ay
pasyalen dakayo tay laydek ay wada
kayet ken dakayo ay iRoma nan
mamati gapo isnan ibagbagak ay
kaneg nan namatiyan nan tapin di
baken Judio.
14 Tay adi mabalin ay adiyak ibag-
baga nan gawis ay damag isnan am-
in ay kalasin di ipogaw ay nakaadal
wenno egay wenno nan naidokalan
wenno egay tay siya nan bilin Apo
Dios ken sak-en.
15 Isonga men-galalasingak ay
mang-itdo isnan gawis ay damag
ken dakayo abes ay mentetee id issa
Roma.
16 Adiyak polos mabain ay man-
gibagbaga is dana tay getkek ay siya
nan mail-ilaan nan kabaelan Apo
Dios ay mangisalakan isnan am-in
ay mamati. Ngem nan mamati ay
Judio nan damdamo ay naisalakan
esapay maisalakan nan mamati ay
baken Judio.
17 Men-gasingak ay mangibaga is-
nan gawis ay damag ay maipanggep
ken Kristo tay siya di nan kagtekan
nan inikkan Apo Dios tapno ma-
balin ay mapakawan nan basbasol
di ipogaw tapno gawis nan pangi-
ilaana ken daida. Kedkedeng nan
mamatiyan nan ipogaw is gapona ay
mabalin ay mapakawanda. Kaneg
na nan esay nakwani isnan inpasolat

Apo Dios ay mangwani en, “Kedkedeng nan pammatin nan ipogaw is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay matagotagoda ay enggana.”

Pilmi Ay Managbasol Nan Kaipoipogaw

18 Ipagpagtek Apo Dios nan mang-ad-adyana isnan ngawi isnan mangipap-ailaana isnan ligetna isnan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw ya nan kamaid polos nemnemda ken siya. Masolsolin nan tet-ewa ay maipanggep ken siya gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.
19 Kinwanik ay solsolinenda tay nalaka ay getkenda nan maipanggep ken siya no kayatda tay inpailan Apo Dios dadlo.
20 Tay ninlogi isnan nangboliwan Apo Dios isnan batawa et wada nan naipagtek ay maipanggep ken siya. Olay adi kaila ngem nalaka ay getken tako nan kadiosna ya nan pilmi ay kabaelana ay maid patenggana gapo isnan mangiilaan tako isnan binoliwna. Isonga maid polos lasonda ay adi mangtek isnan tet-ewa.
21 Getkenda ay wada si Apo Dios ngem adida kayet patgen dapay siya nan osto ay mapateg ya adida mensalamat ken siya. Nodi nan nemnemda et ninbalin is maid polos paayna isonga am-amed menbolinget nan nemnemda.
22 Kankananda en masilibda ngem am-amedda ninbalin ay adi makanemnem is ostoosto.
23 Tay imbis si Apo Dios ay kangatowan ya adi katkatey nan patpatgenda ngem nan sinang didios ay sapsapowenda ay paliso nan kailanda isnan ipogaw ay nalaka ay mamaid wenno isnan koykoyat wenno isnan tap-in di matagtago nan patpatgenda.
24 Isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ikkan isnan kompolmi ay kadodogis ay maikkan ay laydenda ay ikkan. Ibabainda nan awakda gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.
25 Sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios ta nan baken tet-ewa nan patiyenda. Tay nan patpatgenda et nan binoliw Apo Dios dadapay adi patgen nan nangboliw is dana dapay siya nan osto ay madaydayaw ay enggana. Tet-ewa sa.
26 Gapo tay siya dadi nan inik-ikkanda isonga baybay-an Apo Dios daida ay mang-ik-ikkan isnan kababain. Olay nan bababai, sinokatanda nan osto isnan baken osto ay nemnem ay maipanggep isnan awakda.
27 Paliso isnan ik-ikkan nan lalalaki. Dinokoganda nan osto ay omasawaan nan ipogaw tay nan iib-ada ay lalalaki nan bigbigawenda ay asawaen. Kababain di tay kadodogis nan ikkan nan lalalaki isnan iib-ada ay lalalaki. Isonga nan ngawi ay ommat isnan awakda gapo isnan kadodogis ay ik-ikkanda et maibagay ken daida.
28 Gapo tay adida paayen nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios isonga binaybay-an Apo Dios daida ay mennemnemnem is baken osto ya maid kapaayana. Isonga ik-ikkanda nan baken gawis ay maikkan.
29 Nanapno nan nemnemda isnan am-in ay ngawi. Kaykayatda ay mangipasakit isnan iib-ada ay ipogaw dadapay adi mapnek isnan wada ken daida. Omaapalda, pomapateyda, somasapeda, somisikapda,
30 somosolbogda ya tomatayoktokda. Kaseselatda si Apo Dios ya maid lispitoda isnan kompolmi ay ipogaw. Ipapangatoda nan awakda dadapay men-et-etek. Kanayon ay nemnemenda nan awnitda ikkan ay ngawi dadapay adi polos patiyen nan napowanda.
31 Adida polos matalek ay ipogaw. Maid layadda wenno seg-angda ya maid nemnemda ken Apo Dios.
32 Olay getkenda nan linteg Apo Dios ay mangwani en osto no madosa ay eng-enggana nan ipogaw ay mang-ik-ikkan is dadi ngem ik-ikkanda kayet. Et baken kedke-

deng di is ik-ikkanda nodi nan am-amed ngawi et nan men-gasinganda no soloten nan tapin di ipogaw ay mang-ikkan isnan kaneg nan ik-ikkanda.

2

Malak-am Nan Judio Gedan Isnan Madosaan Nan Kaipoipogaw

1 Ay kananyo en ngawingawi ay ipogaw da todi? Ngem kanak ken dakayo en maid polos lebbengyo ay mangbanag ken daida tay paliso nan ik-ikkanyo isnan ik-ikkanda. Isonga no banbanagenyo daida et itaptapiyo ay mangbanbanag isnan awakyo.

2 Getken tako ay ostoosto nan mangdosaan Apo Dios isnan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg da todi.

3 Isonga ayke osto no nemnemenyo ay adi kayo madosa dapay ik-ikkanyo nan ngawi ay paliso isnan ik-ikkan nan ipogaw ay banbanagenyo?

4 Adiyo patgen samet nan pilmi ay anos Apo Dios ken dakayo. Ay adiyo getken ay pilmi ay an-anosan Apo Dios dakayo tay sesesed-ena nan mangibabawiyanyo isnan ngawi ay ik-ikkanyo?

5 Ngem dakayo et adi kayo menbabawi tay menkenteg nan oloyo. Isonga am-amed nan madosaanyo isnan agew ay mangipailaan Apo Dios isnan ligetna ay mangdosa isnan egay nangpati ken siya isnan mangbanagana ay maiyostoosto isnan kaipoipogaw.

6 Tay awnit ited Apo Dios nan ostoosto ay maibagay isnan inik-ikkan nan tonggal esay ipogaw.

7 Nan ipogaw ay gawigawis nan inik-ikkana gapo isnan nanggamgamgamana isnan makiteana ken Apo Dios ay enggana ya nan mangdayawana ken siya et ited Apo Dios ken siya nan biyag ay maid patenggana.

8 Ngem nan ipogaw ay mangipaonona isnan kaykayatda ya mangadi ay mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios tapno ik-ikkanda nan ngawi et awnitda lakamen nan pilmi ay liget Apo Dios.

9 Owen, siya di nan ommat isnan am-in ay ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi, olay no Judioda wenno baken.

10 Ngem nan mang-ik-ikkan isnan gawis et awnitda ganaben nan maitapiyanda ken Apo Dios ay enggana danapay ipangato ya dayawen daida. Ommat di abes isnan Judio ya nan baken Judio.

11 Tay maid ipogaw is pawedweden Apo Dios isnan mangbanagana ken daida.

12 Isonga am-in ay bomasbasol ay olay no Judio wenno baken et madosada ay eng-enggana. Nan baken Judio et adida getken nan linteg Apo Dios ay intedna isnan Judio isonga baken nan lintegna is osalena ay mangbanag ken daida. Ngem madosada kayet ay maisiyan ken Apo Dios ay eng-enggana gapo isnan basbasolda. Ngem nan osalen Apo Dios ay mangbanag isnan Judio isnan basbasolda et nan lintegna tay sigod ay getkenda.

13 Tay baken nan mangtekan nan ipogaw isnan linteg Apo Dios is gapo ay gawis nan pangiilan Apo Dios ken daida nodi masapol ay tongtongpalenda.

14 Olay no adi getken nan baken Judio nan naayda ay linteg ay naited ken Moses et mailasin ay getkenda kayet nan osto ya nan baken osto ay maikkan ay kaneg nan naibaga isnan linteg. Isonga magtek ay nan nemnemda nan mangilinlinteg ken daida ay olay adida getken nan naisolat ay linteg Moses.

15 Ipap-ailada isnan ik-ikkanda ay getkenda nan osto ay maikkan ay kaneg nan inbilin Apo Dios isnan kaipoipogaw. Getkenda tay nan nemnemda nan mangibaga ken daida no gawis wenno baken gawis

nan ik-ikkanda.
16 Isonga kaneg nan ibagbagak is-
nan gawis ay damag et madosa nan
am-in ay bomasbasol. Awnit om-
mat di isnan agew ay ipabanag Apo
Dios ken Jesu Kristo nan am-in, ay
olay nan adi kakagtek ay wada isnan
nemnem di ipogaw.

Baken Nan KaJudion Di Ipogaw Is Napateg Ken Apo Dios Nodi Nan Mangtongpalanda Isnan Bilbilina

17 Dakayo ay iib-ak ay Judio, wada
nan ibagak ken dakayo. It-it-ekyo
nan kaJudioyo ay mangmangwani
en gawis nan nemnem Apo Dios ken
dakayo tay wada ken dakayo nan lin-
tegna. It-it-ekyo nan mangtekanyo
ken siya ay tet-ewa ay Dios.
18 Tet-ewa ay getkenyo nan kay-
atna ay maikkan et gapo isnan
mangtekanyo isnan lintegna et
oowenanyo nan gawis.
19 Isnan nemnemyo et maibagay
kayo ay men-itdo isnan adi mangtek
ken Apo Dios ay mangipagtek ken
daida isnan adida getken.
20 Nalaing kayo kano ay mang-
eset isnan baken osto ay ik-ikkanda.
Kaneg kayo kano mistolo is men-itdo
is oongong-a. Mabalin ay ikkanyo
kano tay getkenyo nan linteg Apo
Dios ay kad-an nan am-in ay osto ya
tet-ewa.
21 Ngem dakayo ay men-it-itdo
et it-itdowanyo nan iib-ayo ngem
kanak en aytay dakayon adi itdowan
nan awakyo? Ibilbilinyo ken daida
ay mangmangwani en, “Adi kayo
mangak-akew.” Ngem ay tet-ewa
ngen ay adi kayo mangak-akew?
22 Kankananyo abes en, “Adi kayo
menkamkamolala.” Ngem ay tet-
ewa ay adiyo ik-ikkan ngen? Pilmi
ay ad-adyanyo nan tinagtago ay
sinang didios ngem ik-ikkanyo nan
ngawi tay aped kayo songsonggep
isnan kad-an da todi ay ngawi ken
dakayo ay mang-ak-akew isnan na-
banol ay wada isnan kad-anda.
23 It-it-ekyo nan kawadan nan lin-
teg Apo Dios ken dakayo ngem
ibabainyo si Apo Dios isnan adiyo
mangtongtongpalan isnan lintegna.
24 Kaneg nan naisolat ay mang-
wani en oy-oyawen nan baken Judio
si Apo Dios gapo isnan il-ilaenda ken
dakayo.
25 Mapaay nan kaJudioyo no tong-
tongpalenyo nan linteg Apo Dios.
Ngem no adiyo tongpalen et maid
polos paayna. Kanegyo nan baken
Judio ay baken ipogaw Apo Dios.
26 Paliso isnan baken Judio tay
no tongtongpalenda nan linteg Apo
Dios et kanegda Judio met laeng abes
ay ipogaw Apo Dios.
27 Isonga awnit idalom nan baken
Judio dakayo ay Judio ay mang-
wani en, “Lebbengna no madosa
kayo.” Kananda di tay olay wada ken
dakayo nan naisolat ay linteg Apo
Dios ngem adiyo tongtongpalen ay
olay no ipailayo nan maitatapiyanyo
isnan Judio isnan ninpasegyatanyo
ay kaneg nan ogali tako ay Judio.
Dapay daida ay baken Judio ay egay
nasegyatan et tongtongpalenda nan
linteg Apo Dios.
28-29 Tay nan tet-ewa ay Judio
ay ipogaw Apo Dios et daida nan
ipogaw ay ostoosto nan nemnemda.
Baken nan menpasegyatan nan
ipogaw is mangipaila ay tet-ewa
ay ipogaw Apo Dios siya tay nan
oson nan awakna et kedeng nan
madalosan ay baken nan nem-
nemna. Tay nan masokatan nan
nemnem di ipogaw tapno manag-
tongpalda et nan Ispirito Santo nan
kaobla ay baken nan linteg. Et daida
nan tet-ewa ay ipogaw Apo Dios. Et
olay maid dayawda isnan ipogaw
ngem daydayawen Apo Dios daida.

3

Ostoosto Am-in Nan Ik-ikkan Apo Dios

1 No kaneg todi nan tet-ewa, sino
ngen nan kagag-awis nan kaJudion
nan ipogaw isnan baken Judio? Ay
waday paay nan kaJudio tako?

2 Kaysan nan kagag-awisna. Tay
nan damo et intalek Apo Dios isnan
Judio nan damo ay kalina ay inpaso-
latna.
3 Tet-ewa ay adi matalek nan tap-
ina ken daida. Ngem adi kabalin ay
kanan tako en adi matalek si Apo
Dios.
4 Tay olay no menkamkampot am-
in nan ipogaw et adi polos ma-
balin ay menkampot si Apo Dios.
Kaneg nan naisolat isnan kalina id
kasikasin ay mangwani en,

"Tet-etet-ewa ay magtek ay os-
toosto nan am-in ay ikkan
ya nemnem Apo Dios isnan
kankanana. Olay no waday
mangipabasol ken siya ngem
siya kayet nan tet-ewa."

Siya di nan naisolat ay maipanggep
ken siya.

5 Waay kankanan nan ipogaw
ay mangilaslason isnan bomasba-
solanda en baken osto nan ikkan
Apo Dios no dosaena daida gapo
isnan basbasolda tay omam-amed
kano mamagtek nan kinangatona no
maidilig nan kinaostona isnan bo-
masbasolanda.
6 Ngem kanak en adi kabalin tay
no baken osto nan ik-ikkan Apo Dios
et intoy ikkana ay mangbanag isnan
am-in ay ipogaw?
7 Ngem waay wada nan mang-
mangwani en adi lombeng no
madosa gapo isnan kampot ay
kankanana tay am-amed maila
kano nan katet-ewan nan kankanan
Apo Dios isnan menkamkampotana
isonga am-am-amed kano maila nan
kinangatona.
8 Ngem nan songbatko et baken
osto di tay no tet-ewa sa et gag-
awis no ikkan tako nan ngawi
tapno am-amed nan madayawan
nan kinagawis Apo Dios. Siya
sa nan kankanan nan mensolsol-
bog ay mangidaldalom ken sak-en
tay kananda en siya di nan it-
itdok dapay baken tet-ewa. Isonga
lebbengna nan awnitda madosaan.

Maid Ipogaw Is Ostoosto Nan Ik-ikkana

9 Isonga sino nan osto ay nemne-
men tako? Ay mabalin ay kanan
tako en gag-awis nan nemnem Apo
Dios ken datako ay Judio mo nan
nemnemna isnan baken Judio? Adi
kabalin. Kaneg nan kinwanik en
baan di basol datako am-in.
10 Kaneg na abes nan naisolat is-
nan kalin Apo Dios id kasikasin ay
mangwani en,

"Maid polos ipogaw is mabalin ay
gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya.
11 Maid polos makaawat isnan
ostoosto ay maipanggep ken Apo
Dios ya maid abes manggamgam ay
mangtek ken siya.
12 Nodi teken nan an-anapenda
isonga ninbalinda is adi mapaay ay
ipogaw. Olay esang et maid mang-
ikkan is ostoosto.
13 Kadodogis nan kankananda ay
kaneg nan menpeteg ay magap-
gapo isnan beka. Nanapno nan
dilada is kampot. Omipasakit nan
kankananda ay kaneg nan kedet di
oweg.
14 Liget ya amis nan kanayon ay
kalkaliyenda.
15 Nalaka ken daida nan pomatey.
16 Dadadaelenda nan olnos ya ganas
nan iib-ada ay ipogaw ay olay kom-
polmi nan omay-ayanda.
17 Maid polos likliknaenda is natalna
ay nemnem.
18 Adida polos patgen si Apo Dios."
Siya dadi nan inpasolat Apo Dios.

19 Getken tako ay inpasolat Apo
Dios nan lintegna tapno tongpalen
nan ipogaw ay nang-itedana. Isonga
adi kabalin ay menlason nan olay
esay ipogaw isnan mangbanagan
Apo Dios ken datako tay olay wada
ken datako nan linteg Apo Dios et adi
tako tongtongpalen.
20 Isonga ibagak en maid ipogaw
is mabalin ay gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken siya gapo isnan mang-
tongtongpalana isnan lintegna tay
adina tongpalen am-iam-in. Isonga

nan mabalin ay kaosalan nan linteg
et kedkedeng nan mangipagtekana
isnan ipogaw ay wada nan basolna.

Nan Inikkan Apo Dios Tapno Mabalin Ay Gawis Nan Pangiilaana Isnan Ipogaw

21 Ngem id wani naipagtek nan
inikkan Apo Dios tapno mabalin
ay gawis nan pangiilaana isnan
ipogaw. Ngem baken nan mang-
tongtongpalanda isnan lintegna is
gapona ay olay napaneknekan nan
maipanggep isnan inikkana isnan
insolat Moses ya nan tapin di ma-
madtona.
22 Nan gapo ay mabalin ay gawis
nan pangiilaan Apo Dios isnan
kaipoipogaw et gapo isnan pammati
tako ken Jesu Kristo. Olay kompolmi
ay ipogaw ay mamati ken Jesu Kristo
et gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken daida tay maid paam-amdena
ken daida am-in.
23 Tay managbasol tako am-in ya
addaaddawi nan kinagawis tako is-
nan kinagawis Apo Dios.
24 Ngem kaneg nan kinwanik en
mabalin ay gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken datako gapo isnan
inikkan Jesu Kristo ay nangsobot ken
datako. Siya nan badang Apo Dios
ken datako ay maid bayadna.
25 Inted Apo Dios siya ta matey
gapo isnan basbasol tako tapno
mabalin ay mapakawan tako gapo
isnan mamatiyan tako ken siya.
Inikkana di tapno ipailana ay maid
polos baken osto isnan ik-ikkana tay
tinongpalna ay mangdosa isnan ba-
sol. Tay olay inan-anosana nan bin-
masbasolan nan ipogaw id kasin
26 ngem id wani inpailana ay
egayna aped baybay-an nan basba-
sol di ipogaw tay wada si Kristo
ay nadosa gapo isnan basbasol tako
isonga magtek ay ostoosto nan ik-
ikkan Apo Dios. Et siya abes nan
mangipap-aosto isnan am-in ay ma-
mati ken Jesus tapno gawis nan
pangiilaana ken daida.
27 Isonga ay waday somya is ma-
balin ay it-it-ek tako nan ginmaw-
isan tako? Maid. Tay baken nan
nangtongpalan tako isnan linteg Apo
Dios is gapo ay ginmawis tako nodi
gapo isnan pammati tako ken Kristo.
28 Tay patiyenmi ay kedkedeng
nan mamatiyan nan ipogaw ken Jesu
Kristo is gapo ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken daida ay baken
nan mangtongpalanda isnan linteg
Moses.
29 Nan gapo ay baken nan mang-
tongpalan nan ipogaw isnan linteg
Moses is gapo ay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken daida et tay
no keg todi kedkedeng nan Judio is
maisalakan koma tay kedkedengda
is mangtek isnan lintegna. Ngem
baken di is tet-ewa tay olay no baken
Judio et laklak-amen Apo Dios daida
gedan.
30 Es-esa nan Dios et siya nan
Dios isnan am-in. Isonga gawis nan
pangiilaana isnan ipogaw am-in ay
Judio wenno baken gapo isnan pam-
matida.
31 Ngem baken di is kayatko ay
kanan ay adi tako paayen nan lin-
teg Apo Dios gapo tay mamati tako.
Nodi am-amed tako tongpalen nan
lintegna.

4

Si Abraham Nan Esay Pagbasalan Ay Nan Pammatin Nan Ipogaw Nan Gapo Ay Gawis Nan Nemnem Apo Dios Ken Daida

1 Nemnemen tako si Abraham ay
alapo tako ay Judio id kasikasin ta
getken tako ay osto ay baken nan
mangtongpalan tako isnan linteg is
gomawisan tako. Sino nan inommat
ken siya?
2 No gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya gapo isnan inik-ikkana
et bagayna ay ninpadayaw siya.
Ngem adi kabalin ay men-et-etek
siya ken Apo Dios tay baken nan
gawis ay inik-ikkana is gapo ay nin-
gasing si Apo Dios ken siya.

3 Tay naibaga isnan inpasolat
Apo Dios en adi mendowadowa si
Abraham isnan kankanan Apo Dios
isonga gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya gapo isnan pammatina.
4 Siya na nan esay pagbasalan.
Nan ipogaw et no men-ob-obla,
malagbo siya ngem adi tako kanan
en sagot nan lagbona tay nan oblana
nan sokatna.
5 Ngem baken keg todi nan ipogaw
ay gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken siya tay maid mabalin is ikkana
ay mangsokat isnan ited Apo Dios
ay sagotna. Nodi nan pammatina
ken Apo Dios ay mangpakpakawan
isnan managbasol nan gapo ay mak-
aganab siya. Tay nan pammatin nan
ipogaw nan iiilan Apo Dios sapay
mabalin ay gawis nan pangiilaana
ken daida.
6 Siya di nan wada isnan nemnem
din si David isnan nangibagaana is-
nan pilmi ay gasing nan ipogaw ay
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
daida ay baken nan inik-ikkanda is
gapo na.
7 Kinwanina en,
"Men-galalasing nan ipogaw ay
pinakawan Apo Dios ay
mangkalingking isnan basba-
solda.
8 Owen, men-galalasing siya ay nang-
waniyan Apo Dios en maid et basol is
iilaek ken sik-a."
Siya di nan kinwanin din si David.
9 Ay kedeng nan Judio ay mangsol-
solot isnan esay lintegda ay mang-
wani en masapol ay menpasegyatda
is mabalin ay manglikna isnan keg
todi ay gasing? Baken. Tay mabalin
ay malak-am abes nan baken Judio
ay olay egayda ninpasegyat. Tet-ewa
na tay kaneg nan inbagak ay naisolat
isnan kalin Apo Dios ay mangwani
en adi mendowadowa si Abraham
ken Apo Dios et gapo isnan pam-
matina et gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya.
10 Isonga nemnemenyo na. Ay
nasegyatan si Abraham sapay gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken siya?
Egay. Naodi nan ninpasegyatana.
11 Inpasegyat Apo Dios siya tapno
waday malkana ay mangpaneknek
ay nan pammatin Abraham nan
gapo ay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya ay olay egay pay laeng
ninpasegyat. Isonga siya nan kaneg
aman am-in nan ipogaw ay mamati
ken Apo Dios et nan pammatida nan
gapo ay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken daida ay olay adida men-
pasegyat.
12 Si Abraham abes nan aman
nan Judio ay nangsolot isnan ogal-
ida ay menpasegyat. Ngem baken
isnan ninpasegyatanda is gapona ay
kanegda ama siya. Nodi nan pam-
matida ken Apo Dios ay kaneg nan
pammatin Abraham ay olay egay
pay laeng menpasegyat siya nan
gapona.
13 Inkalin Apo Dios ken Abraham
ya isnan aap-ona ay daida nan awnit
mangtawid isnan batawa. Inkalin
Apo Dios di gapo isnan gawis ay
pangiilaana ken siya gapo isnan ka-
maid dowadowan Abraham isnan
kankanana ay baken isnan nang-
tongtongpalana isnan adoado ay lin-
tegna.
14 Tay no maited nan inkalin Apo
Dios isnan ipogaw gapo isnan mang-
tongtongpalanda isnan lintegna et
maid kaosalan nan pammatida. Ya
maid paay abes nan inkalin Apo
Dios ken daida tay adida makaganab
gapo isnan adida makatongpalan is-
nan lintegna.
15 Nan tet-ewa ay it-ited nan linteg
et siya nan kaliknaan nan liget Apo
Dios. Tay kedeng nan kamaid linteg
is kamaid basol.
16 Isonga nan inkalin Apo Dios
et mabalin ay ganaben nan ipogaw
gapo isnan pammatina. Masapol
ay kaneg todi tapno matongpal nan
inkalin Apo Dios ken datako am-in
ay aap-on Abraham ay baken ked-
kedeng isnan Judio ay mangpatpati
isnan linteg. Badang Apo Dios di
ay maid bayadna isnan am-in ay
mamati ay kaneg Abraham. Tay siya
nan ama tako am-in

17 ay kaneg nan naisolat ay inba-
gan Apo Dios ken siya ay mangwani
en, “Menbalinek sik-a is aman nan
adoado ay kalasin di ipogaw.” Siya
di nan kinwanina. Et natongpal
nan kinwanina tay isnan nemnem
Apo Dios et siya nan ama tako ay
mamati. Si Apo Dios nan makabael
ay mangtago isnan natey ya mang-
pawada isnan maid et siya nan Dios
ay pinatpatin Abraham.
18 Pinatpatina nan kinkinwanin
Apo Dios ay olay no kega adi kabalin
ay matongpal nan inkalina. Isonga
tet-ewa ay natongpal nan ninbali-
nana is aman nan adoado ay kaneg
nan nangwaniyan Apo Dios ken siya
en, “Awnit omadoado nan magapo
ken sik-a.”
19 Egay kinmapsot nan pammatina
isnan nangnemnemana isnan
awakna ay maid polos kabaelana
ay omanak tay nganngani ay sin-
gasot nan tew-ena dapay si Sara ay
asawana et adi kabalin ay maliton.
20 Ngem maid sokat nan nangpat-
patiyana ken Apo Dios dapay egay
nindowadowa nan nemnemna is-
nan inkalin Apo Dios ken siya. Nodi
inam-amedna kayet nan pammatina
ya dinaydayawna si Apo Dios.
21 Egay polos nindowadowa nan
nemnemna ay kabaelan Apo Dios ay
mangtongpal isnan inkalina.
22 Et siya di nan gapo ay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya.
23 Ngem nan naisolat ay mang-
wani en nan pammatina nan gapo ay
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
siya et baken pala ken Abraham et
kedeng is naisolatana.
24 Nodi nalak-am tako. Tay gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken datako
abes ay mamati ken siya ay nangtago
ken Jesus ay Apo tako.
25 Naited si Jesus ay natey gapo
isnan basbasol tako dat tagowen Apo
Dios tapno mabalin ay gawis nan
pangiilaana ken datako.

5

Inpailan Apo Dios Nan Pilmi Ay Layadna Ken Datako Isnan Inikkan Kristo Ay Pala Ken Datako

1 Isonga gapo isnan pammati tako
et gawis nan pangiilaan Apo Dios
ken datako. Ya gapo isnan inikkan
Jesu Kristo ay Apo tako et nakaan
nan liget Apo Dios ken datako gapo
isnan basbasol tako.
2 Gapo ken Kristo et ginanab
tako nan pilmi ay gawis ay badang
Apo Dios ay naay tay mamati tako.
Isonga men-galalasing tako isnan
mangnamnamaan tako isnan awnit
tako maitapiyan ken siya isnan kan-
gatona.
3 Et baken kedeng nan gawis ay
awnit ommat is gomasingan tako
nodi men-gasing tako abes isnan
ligat tay getken tako ay nan ligat et
badangana datako tapno getken tako
ay men-itpe.
4 Et no getken tako ay mangitpe
isnan ligat et mapaneknekan ay
matalek tako ay ipogaw. Dat nan
banagna et getken tako ay awnit
matongpal nan namnamaen tako.
5 Et adi tako mabainan gapo isnan
namnamaen tako tay getken tako
ay tet-ewa ay matongpal gapo isnan
Ispirito Santo ay inted Apo Dios ken
datako tay siya nan mangipaliklikna
isnan pilmi ay layad Apo Dios ken
datako.
6 Mamagtek nan pilmi ay layadna
isnan inikkan Kristo tay isnan timpo
ay pinilin Apo Dios et natey siya ay
pala ken datako ay managbasol ay
maid polos pigsana ay mang-ikkan
isnan osto.
7 Naligat isnan kompolmi ay
ipogaw ay matey ay pala isnan olay
gawigawis ay ipogaw. Ngem waay
wada samet nan makaikkan.
8 Ngem inpailan Apo Dios nan
pilmi ay layadna tay natey si Kristo
ay pala ken datako datakopay
ngawingawi ay ipogaw ay bomas-
basbasol ken siya.
9 Isonga am-amed nan mangisalakanan
Kristo ken datako isnan liget Apo
Dios isnan mangbanagana isnan
kaipoipogaw tay gawis et nan

pangiilaan Apo Dios ken datako gapo isnan nateyan Kristo.

10 Owen, inpagayyem Apo Dios datako ken siya gapo isnan nateyan nan Anakna dapay pilmi nan nang-ap-aposan tako ken siya. Isonga id wani isnan epdas tako nang-gayyeman ken siya et am-amed nan mangisalakanana ken datako gapo isnan matatagowan nan Anakna.

11 Ngem baken kedeng dadi is gawis tay id wani et pilmi nan gasing tako gapo isnan mangtekan tako ken Apo Dios gapo ken Apo Jesu Kristo ay nangipagayyem ken datako ken siya.

Nan Ginanab Tako Ken Adam Ya Nan Mang-awatan Tako Ken Kristo

12 Gapo isnan basol Adam id sang-adom et siya nan ninlogiyan nan bomasbasolan di ipogaw. Et nan nateyana abes et gapo isnan bin-masbasolana. Isonga am-in tako ay ipogaw et matey tako tay bomasba-sol tako am-in.

13 Binmasbasol nan ipogaw esa-pay ited Apo Dios nan lintegna ken Moses. Isonga getken tako ay wada nan bilina ken daida tay no maid bilin et adi makwani en basol nan ngawi ay inik-ikkanda.

14 Getken tako ay wada nan ba-solda tay ninlogi ken Adam enggana ken Moses et natey nan kaipoipogaw gapo isnan basbasolda ay olay baken paliso nan basolda isnan basol Adam ay egay nangidnge isnan kinwanin Apo Dios ken siya.

Si Adam et wada nan naila ken siya ay maiyiso isnan inmali ay si Kristo.

15 Ngem baken nan inikkanda is men-isowanda tay nan om-ommat gapo isnan ited Apo Dios ay maid bayadna et baken paliso isnan om-ommat gapo isnan basol Adam. Tay gapo isnan basol nan esa et matey nan am-in ay ipogaw ngem gapo isnan gawis ay badang nan esa ay si Jesu Kristo et wada nan somya ay maisalakan nan am-in. Isonga napigpigsa nan badang Apo Dios ay maid bayadna mo nan banag nan basol Adam.

16 Et teken abes nan banag nan inikkanda tay nan banag nan es-esa ay basol Adam et nabanag nan ipogaw ay madosada ay eng-enggana. Ngem nan banag nan inikkan Kristo et olay adoado nan basbasol nan ipogaw et mabalin ay mapakawanda tapno gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay olay maid ibayadda.

17 Owen, gapo isnan basol nan esa et abaken nan tetey nan am-in. Ngem gapo isnan esay ipogaw abes ay si Jesu Kristo et napigpigsa nan banag nan inikkana. Kanak en napigpigsa tay am-in ay mangdawat isnan dadama ay badang Apo Dios ya isnan gawis ay pangiilaana ken daida ay sagotna et matatatatago ya maitatatatapida ken Jesus isnan mentolayana.

18 Isonga nan men-isowan da Adam ken Kristo et olay es-esa adoado nan naagambit isnan inikkanda. Tay nabanag ay madosa ay enggana nan am-in gapo isnan esa ay inikkan Adam. Et gapo isnan esay ostoosto ay inikkan Kristo et mabalin ay mapalobosan nan am-in ay adi madosa isonga matagotagoda ay enggana.

19 Gapo isnan egay nangpatiyan nan esa isnan kinwanin Apo Dios et ninbalinda is managbasol am-in. Kaneg todi abes nan ninbalinan ay gawis nan pangiilaan Apo Dios is-nan am-in ay mamati tay nan nang-patiyan nan esa abes nan gapona.

20 Inted Apo Dios nan lintegna tapno maimatonan nan maam-amedan nan basol. Ngem isnan naam-amedan nan basbasol et inmam-amed kayet nan badang Apo Dios.

21 Isonga id kasin inabak nan ba-sol nan ipogaw et tetey nan ba-nagna. Ngem id wani kaneg na nan nangabakan nan gawis ay badang Apo Dios isnan basol. Tay gapo isnan inikkan Apo Jesu Kristo et gawis nan

pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw.
Et nan banagna et matagotago tako
ay enggana ken siya.

6

Nan Gapo Ay Mabalin Ay Abaken Tako Nan Ngawi

1 Gapo tay napigpigsa nan badang
Apo Dios mo nan basol ay ik-ikkan
tako ay mabalin ngen ay kanan
tako en itoltoloy tako ay bomasbasol
tapno omam-amed pay nan badang
Apo Dios?
2 Adi polos mabalin. Tay naabak
nan kabaelan nan basol ken datako.
Isonga adi kabalin ay bomasbasol
tako kayet.
3 Tay getken tako ay isnan nin-
pabonyagan tako ay mangipaila is-
nan maitatapiyan tako ken Jesu
Kristo et kaneg tako naitapi ken siya
isnan nateyana.
4 Naitapi tako ken siya isnan
nateyana ya isnan naikaobana tapno
matago tako kasin isnan balo ay
biyag ay kaneg nan natagowan
Kristo kasin gapo isnan pilmi ay
kabaelan Apo Dios ay Ama tako.
5 Tay no tet-ewa ay naitapi tako
ken siya isnan nateyana et tet-
ewa abes ay maitapi tako ken siya
ay matatago kasin isnan biyag ay
naitken isnan biyag tako id wani.
6 Getken tako ay naitapi nan in-
mona ay biyag tako ken siya isnan
nateyana isnan kros tapno mamaid
nan kabaelan nan basol ken datako
tapno adi tako kasin mabab-aa isnan
ngawi ay maik-ikkan.
7 Tay no matey nan ipogaw et ma-
palobosan siya isnan kabaelan nan
basol.
8 Owen, gapo tay naitapi tako ken
Kristo ay natey, patiyen tako gedan
ay maitapi tako abes ken siya isnan
biyagna.
9 Tay getken tako ay natago kasin
siya ay adi katkatkatey. Namaid nan
kabaelan nan tetey ken siya.
10 Issan nateyana et napatengga
nan nang-awitana isnan basol di
ipogaw isonga matatago siya ay
mensilsilbi ken Apo Dios.
11 Kaneg tona koma nan ik-
ikkanyo. Nemnemenyo ay nap-
atengga nan kabaelan nan basol ken
dakayo tapno mensilbi kayo ken Apo
Dios tay maitatapi kayo ken Jesu
Kristo.
12 Adi kayo koma menpaab-abak
kasin isnan basol tapno baken nan
ngawi ay kaykayatyo is tongtong-
palenyo.
13 Owen, adi tako ipalobos nan
olay esay paltin di awak ay mang-
ikkan isnan ngawi. Nodi ited tako
ken Apo Dios nan awak tako ay
mang-ik-ikkan isnan gawis ay kay-
atna tay siya nan maibagay ay ikkan
nan ipogaw ay naisalakan isnan
tetey ay nangganab isnan balo ay
biyag.
14 Isonga adi tako kasin menpabab-
aa isnan ngawi tay baken nan linteg
Moses ay maid kabaelana ay mang-
badang ken datako is manggegeen
ken datako. Nodi nan gawigawis ay
badang Apo Dios nan wawawawada
ken datako.
15 Isonga ay itoltoloy tako ay bo-
masbasol gapo isnan napalobosan
tako isnan linteg Moses gapo isnan
kawawawawadan nan anos ya layad
Apo Dios ken datako? Adi kabalin.
16 Ay adiyo getken ay madogdog-
dog kayo isnan nang-itedanyo isnan
awakyo? No ipalobosyo nan awakyo
ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et
nan ngawi nan kabaa ken dakayo.
Et tetey nan banagna. Ngem no
ipalobosyo nan awakyo ay mang-
tongtongpal ken Apo Dios et nan
banagna et gawis nan pangiilaana
ken dakayo.
17 Ngem daydayawek si Apo Dios
tay olay no nabab-aa kayo id kasin
isnan ngawi ay maikkan ngem id
wani et adi tay inpasnekyo isnan
nemnemyo ay mangtongpal isnan
tet-ewa ay mait-itdo ay naipadnge
ken dakayo.
18 Et id wani, nan gawis ya osto ay
maikkan nan kabaa ken dakayo tay

napalobosan kayo isnan nangbab-
aaan nan ngawi ken dakayo.
19 Inikwanik isnan nalaka ay
maawatanyo tay egay pay laeng
maeteng nan pammatiyo. Tay
id kasin, ninpabab-aa kayo isnan
basol isonga nan ngawi nan inik-
ikkanyo. Ngem id wani sokatanyo
koma ta nan gawis ya ostoosto nan
menpabaaanyo.
20 Isdin kabaan nan ngawi ken
dakayo et maid polos nabab-aaanyo
is gawis.
21 Ngem sino ngen nan ginanabyo
isnan naikkan ay mabab-ainanyo id
wani dapay nan banag nan keg todi
ay maikkan et tetey?
22 Ngem id wani ay napalobosan
kayo, baken et nan ngawi ay
maikkan is apoyo nodi si Apo
Dios. Ginanabyo dadlo nan biyag
ay mensilbi ken siya. Et nan
matagotagowanyo ay enggana ken
siya nan banagna.
23 Tay nan bayad nan basol et
tetey ngem nan sagot Apo Dios
isnan kaipoipogaw et biyag ay
maid patenggana gapo isnan maitat-
apiyan tako ken Jesu Kristo ay Apo
tako.

7

Nawayaan Tako Isnan Dati Ay Naisolat Ay Linteg

1 Bebsatko, getkenyo nan
maipanggep isnan linteg Apo Dios
isonga maawatanyo ay kedkedeng
isnan matatagowan nan ipogaw nan
kawadan nan lebbeng nan linteg ken
siya.
2 Kaspangaligan nan babai ay in-
masawa. Kankanan nan linteg en
adi kabalin ay omasawa isnan teken
ay lalaki no daan pay laeng nan
asawana. Ngem no matey siya dat
mabalin ay omasawa kasin.
3 Isonga no makitee siya isnan
teken ay lalaki dapay wada pay
laeng nan inmona et kanan tako en
makikamkamolala siya. Ngem no
matey nan asawana et maipalobos
siya ay mangsolot isnan deey ay
bilin. Isonga baken basol no oma-
sawa kasin.
4 Kanegna abes ken dakayo, beb-
satko. Kaneg kayo nakitetey ken
Kristo isnan nateyana isonga maid
et lebbeng nan linteg Moses ken
dakayo. Et id wani teken nan men-
lebbeng ken dakayo et siya si Kristo
ay natago kasin tapno mensilsilbi
tako ken Apo Dios.
5 Tay isdin nangtongtongpalan
tako isnan ngawi satakopay mamati
et inam-amed tako ikkan nan ngawi
isnan nangtekan tako isnan linteg
tay laylayden nan sigod ay ogali tako
ay mangipapapati isnan kaykayatna.
Ngem nan banagna et tetey.
6 Ngem id wani napalobosan tako
isnan naay ay linteg tay kaneg tako
natey abes isnan nateyan Kristo.
Isonga adi tako kasin mabab-aa
isnan dati ay naisolat ay linteg
nodi solsoloten tako nan balbalo et
siya nan mensilbiyan tako ken Apo
Dios gapo isnan badang nan Ispirito
Santo ken datako.

Nan Osto Ay Kapaayan Nan Naisolat Ay Linteg

7 Ay kanan tako ngen en ngawi nan
linteg gapo isnan nang-am-amedan
tako isnan ngawi isnan nangtekan
tako isnan linteg? Baken. Tay no
maid linteg et adiyak mailasin nan
kangawin nan ogalik. Kaspangali-
gan no adi kanan nan linteg en adi
kayo men-ap-apal et baken am-amed
nan mangkaytak ay ikkan.
8 Ngem gapo tay managbasolak
et am-amedak manag-apal isnan
nangtekak isnan linteg ay mang-
mangwani en adi kayo men-ap-apal.
Ngem no maid linteg ay mang-adi
isnan ngawi ay maikkan et adi maila
nan basol.
9 Sak-en id kasin et maid danagko
isnan binmasbasolak tay egayak pay
laeng maawatan nan kayat nan lin-
teg ay kanan. Ngem isnan nangtekak
ay osto isnan kayatna ay kanan ay
inayan, inmam-amedak obpay bin-
masol.

10 Isonga tetey nan inted nan linteg
ken sak-en dapay nan ostoosto ay
kaosalana et ipagtekna nan maikkan
tapno matagotago nan ipogaw ay
enggana.
11 Ngem nangsogsog nan basol
isnan nangtekak isnan linteg ay
mangipapati ay mang-ikkan isnan
adyan nan linteg. Isonga tet-ewa
ay binmasbasolak et siya nan kega
nangpatey ken sak-en tay gapo isnan
basol et madosa nan ipogaw ay eng-
enggana.
12 Isonga baken nan linteg is ngawi
nodi nan ipogaw tay nan linteg Apo
Dios et maid polos ngawi ya nan
bilbilina et gawisda ya ostoostoda.
13 Ay kananyo en into nan ikkana
ay gawis nan linteg dapay tetey nan
itedna isnan ipogaw? Ngem baken
kaneg todi. Nodi nan gapo ay awnit
madosa nan ipogaw ay enggana et
gapo isnan basbasolda. Nan gapo
ay kaneg todi et tapno maila nan
kangawingawin nan basol tay ipaad-
ina datako ay mangtongpal isnan
linteg dapay gawis. Et gapo isnan
adi tako mangtongpalan isnan linteg
et madosa tako ay enggana. Isonga
gapo isnan ostoosto ay bilbilin Apo
Dios et am-amed nan kail-ilaan nan
kangawin nan basol.

Nan Manggobgobat Isnan Ipogaw

14 Getken tako ay nagapo isnan
Ispirito Santo nan linteg isonga
gawis. Ngem sak-en apedak ipogaw
ay nalaka ay bomasol. Mabab-aaak
isnan ngawi.
15 Isonga kega adiyak maawatan
nan ik-ikkak tay adiyak ikkan nan
gawis dapay siya nan kayatko ay
ikkan. Nodi nan ngawi ay kasese-
latko nan ik-ikkak.
16 Isonga nan mamaslatak isnan
ngawi ay ik-ikkak et siya nan mangi-
paila ay oowenak nan linteg ay siya
nan gawis ay masolot.
17 Kega bakenak is mang-ik-ikkan
isnan ngawi nodi nan mangkaytak
ay bomasol nan mangipapapati ken
sak-en.
18 Getkek ay maid polos gawis
is mabalin ay ikkan nan naiyogali
isnan kaipoipogaw tay managbasol
tako am-in. Tay olay no kayatko ay
ikkan nan gawis ngem adiyak kayet
makaikkan.
19 Isonga adiyak makaikkan isnan
gawis ay kayatko ay ikkan nodi nan
ngawi ay adiyak layden nan apedko
ik-ikkan.
20 Isonga nan tet-ewa et bakenak
is mangipapati ay mang-ikkan isnan
basol nodi nan ngawi ay naiyogali
ken sak-en nan mangipapapati ay
ikkak dakpay adi layden ay mang-
ikkan.
21 Isonga da tona nan likliknaek ay
mangbab-aa ken sak-en. Olay laydek
ay mang-ikkan isnan gawis et maid
polos pigsak ay mang-ikkan isonga
nan ngawi nan ik-ikkak kayet.
22 Nan nemnemko et men-gasing
isnan am-in ay linteg Apo Dios.
23 Ngem kaneg teken nan
mangbab-aa isnan awakko. Et
teken nan kayatna isnan kayat
nan nemnem ay mangoowen isnan
linteg Apo Dios. Isonga kanegna
gobgobaten enggana ay maabak nan
gawis tapno bomasolak.
24 Ay apo, sak-en nan ipogaw ay
maid polos gasingna. Sino nan
mangisalakan ken sak-en isnan kan-
gawik tapno adiyak itoloy ay omey
isnan dosa ay maid patenggana?
25 Tay olay no kayat nan nem-
nemko ay mangtongpal isnan linteg
Apo Dios ngem no kedkedengak et
adi kabalin. Nodi napigpigsa kayet
nan mangkaytan nan awakko ay
mangtongpal isnan ngawi. Ngem
pilmi nan panangdayawko ken Apo
Dios tay wada nan Apo tako ay si Jesu
Kristo ay makabael ay mangipalobos
ken sak-en tapno adiyak mabab-aa
isnan ngawi.

8

Nan Biyag Ay Maid Patenggana Nan Ited Nan Ispirito Santo

1 Isonga am-in ay ipogaw ay mai-
tatapi ken Jesu Kristo et adida ma-
dosa ay enggana.
2 Tay wada nan balo ay linteg
ay nagapo isnan Ispirito Santo ay
nangipalobos ken datako isnan bo-
masbasolan tako tapno adi tako ma-
dosa ay enggana. Tay gapo isnan
maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et
inyalin nan Ispirito Santo nan balo
ay biyag ken datako.
3 Inikkan Apo Dios nan adi kabalin
ay ikkan nan linteg Moses gapo is-
nan kamaid pigsan nan kaipoipogaw
ay mang-adi isnan ngawi. Inpaalina
nan Anakna isnan naay ay batawa
ay ninbalin is ipogaw ay kaneg tako
tapno siya nan madosa ay pala isnan
basbasol di ipogaw. Gapo isnan
inikkan Kristo et kinaan Apo Dios
nan kabaelan nan basol ay mang-
aw-awis ken datako.
4 Inikkana di tapno mabalin ay
tongtongpalen tako nan lintegna tay
siya nan ostoosto ay maonod. Tong-
palen tako tay nan Ispirito Santo nan
patpatiyen tako ay baken nan ngawi
ay kaykayat nan awak tako.
5 Nan ipogaw ay mangtongtong-
pal isnan kaykayatda et nan kayatda
nan mangtimtimbeng isnan nem-
nemda. Ngem nan ipogaw ay mang-
tongtongpal isnan kayat nan Ispirito
Santo et siya nan mangtimtimbeng
ken daida.
6 Nan banag nan matimtimbengan
tako isnan kaykayat tako et tetey.
Ngem nan matimtimbengan tako is-
nan kaykayat nan Ispirito Santo et
tomalna nan nemnem tako datako-
pay ganaben nan biyag ay maid
patenggana.
7 Tay nan ipogaw ay mangnem-
nemnem isnan kaykayatna et ap-
aposena si Apo Dios. Adina tong-
palen nan linteg Apo Dios tay nan
tet-ewa et adi kabalin ay ikkana.
8 Isonga adi kabalin ay men-gasing
si Apo Dios ken siya.
9 Ngem baken kaneg todi ken
dakayo. Tay no mentetee ken dakayo
nan Ispirito Santo et tongtong-
palenyo nan ipagtekna ken dakayo
ay baken nan sigod ay ogaliyo
ay mangkaykayat isnan basol is
tongtongpalenyo. Ngem nan ipogaw
ay adi mentetean nan Ispirito Santo
et baken ipogaw Kristo.
10 Ngem no mentetee ken dakayo si
Kristo et wada nan balo ay biyagyo.
Olay awnit matey nan awakyo gapo
isnan basolyo ngem nan ab-abiikyo
et matagotago ay enggana ken Apo
Dios gapo tay gawis nan pangiilaana
ken dakayo isnan maitatapiyanyo
ken Kristo.
11 Et no wada ken dakayo nan
Ispiriton Apo Dios ay nangtago ken
Kristo et awnitna tagowen abes nan
awakyo isnan mateyanyo gapo is-
nan mentetean nan Ispiritona ken
dakayo.
12 Isonga, bebsatko, wada nan
masapol ay tongpalen tako ngem
baken nan sigod ay kaykayat tako is
masapol ay matongpal.
13 Tay no siya dadi nan tongtong-
palen tako et madosa tako ay eng-
enggana. Ngem no menpabadang
tako isnan Ispiriton Apo Dios tapno
baken nan ngawi ay kaykayat tako is
ik-ikkan tako et matagotago tako ken
Apo Dios ay eng-enggana.
14 Nan ipogaw ay mangidnge isnan
kankanan nan Ispirito Santo et daida
nan an-ak Apo Dios.
15 Tay nan naited ken datako et
baken nan nemnem ay iyeeeegyat
di baa ay kaneg nan ipogaw ay
mapopokok isnan linteg. Nodi nan
Ispirito Santo nan naited ken datako
et siya nan gapo ay kaanak Apo Dios
ken datako. Et siya nan gapo gedan
ay men-gasing tako ay mangwani en
Ama si Apo Dios.
16 Ipagpagtek nan Ispiriton Apo
Dios isnan nemnem tako ay tet-ewa
ay an-ak Apo Dios datako.
17 Et gapo tay an-ak Apo Dios
datako et tawidana datako datako-
pay makitawid abes isnan am-in ay
itedna ken Jesus. Tay no makiligat
tako ken Kristo isnan kaneg nan in-
ommat ken siya id kasin et maitap-

tapi tako abes ken siya isnan kangatona.

Nan Awnit Gomawisan Nan Am-in Nan Sesesed-en Tako

18 No nemnemek nan ligat ay likliknaen tako et kega mamaid no nemnemek gedan nan dadama ay gawis ay awnit ipailan Apo Dios ken datako.
19 Olay nan am-in ay binoliw Apo Dios et kakakakayatda ay siya dat omdan nan timpo ay ipailan Apo Dios nan kaan-akna ken datako.
20 Tay nan am-in ay binoliwna et nasokat nan kasasaadda ay adi makaikkan isnan osto ay kapaayanda gapo isnan binmasolan Adam. Ngem baken di is kayatda ay ommat ken daida nodi nan nangboliw ken daida nan nangikkan isdi.
21 Ngem olay no siya di nan inommat ken daida et namnamaenda kayet ay awnit kasinda gomawis ay adi madondonot ay maitapi isnan an-ak Apo Dios ay adi kasin matmatey.
22 Ninlogi isnan damdamo ay enggana id wani et palalo nan adawag nan am-in ay naboliw ay kaneg nan menpasikalan nan omanak.
23 Ngem bakenda kedeng is menad-adawag nodi olay datako met laeng ay naitedan nan Ispirito Santo ay damdadamdamo ay naited ken datako ay mamati. Tay pilmi nan layad tako ay siya dat omdan nan timpo ay maila ay ostoosto nan kaanak Apo Dios ken datako ya nan mang-alaan tako isnan balo ay awak ay adi katkatey.
24 Tay isnan namatiyan tako et naitapi nan namnamaen tako ay awnit matago kasin nan awak tako. Ngem no ilaen tako nan namnamaen tako et kaneg baken namnama tay epdas inommat.
25 Ngem no adi tako pay laeng ilaen nan namnamaen tako ay awnit ommat et an-anosan tako ay mangseseseed.
26 Baken kedeng nan namnamaen tako is mangbadbadang ken datako isnan kinakapsot tako nodi olay nan Ispirito Santo. Tay olay isnan menlowalowan tako et adi tako getken nan ostoosto ay ilowalo tako ngem nan Ispiriton Apo Dios et ilololowalowana datako ay mangiyasasog ken datako isnan kali ay maid makaikwani.
27 Ngem si Apo Dios ay mangtek isnan am-in ay wada isnan nemnem tako et getkena abes nan nemnem nan Ispiritona tay ilol-owalowana nan ipogaw Apo Dios ay maipaliso isnan kayat Apo Dios ay ommat isnan ipogawna.

Maid Olay Esang Is Masapol Ay Madanagan Tako Gapo Isnan Layad Apo Dios Ken Datako

28 Datako ay manglaylayad ken Apo Dios ay inayagana gapo isnan gandatna et getken tako ay am-in nan om-ommat ken datako et menbalinena ay masilbi ken datako.
29 Et nan am-in ay epdas gintek Apo Dios ay mamati et daida abes nan epdasna pinili ay awnit maiyiso isnan Anakna tapno siya nan meninoy-an am-in nan kanegna kabebsabebsat.
30 Isonga inayagan Apo Dios am-in ay epdasna gintek ay awnit mamati. Et daida nan ninbalinena ay gawis ken siya. Et am-in ay gawis isnan pangiilaana et awnitna itapi daida isnan kinangaton nan Anakna.
31 Sino ngen nan kayat da todi am-in ay ipagtek? Nan ipagpagtekda ken datako et maid polos mabalin is mangipasakit ken datako tay pilmi nan layad Apo Dios ken datako.
32 Olay nan es-esang ay Anakna et inpalobosna siya ay matey ay pala ken datako am-in. No siya di nan inikkana ay adina ited ken datako nan am-in ay masapol tako?
33 Isonga sino ngen nan makaidalom ken datako ay pinilin Apo Dios? Ay si Apo Dios? Baken, tay pinakawana datako tapno gawis nan pangiilaana ken datako.
34 Et sino ngen nan makabanag ken datako ay mangwani en masapol

ay madosa tako ay enggana? Ay
si Kristo? Baken. Siya nan natey
ay pala ken datako et kasin natago.
Isonga wada siya id wani ay man-
gitaktakdeg ay mangbadbadang ken
datako isnan makanawan Apo Dios
ay kad-an di menlebbeng.
35 Isonga ay waday mabalin is
mangisiyan ken datako isnan layad
Kristo ken datako? Maid. Olay
kompolmi ay kalasin di ligat et maid
kabaelanda. Nan danag tako wenno
nan mangpaligatan nan ipogaw ken
datako wenno nan kaeegyat ay om-
mat et adi mabalin ay isiyanda
datako isnan layadna. Adi ka-
balin abes nan kakodo tako wenno
nan kaow-owatan tako ya olay nan
mateyan tako.
36 Nan mangliklikaan nan ma-
mati isnan ligat et siya nan kaneg
nan inpasolat Apo Dios en,
"Gapo ken sik-a Apo, et eeepdenmi ay
mapatey. Inbilangda dakami
ay kaneg kakalnilo is mais-
agana ay mapalti."
37 Ngem olay wada am-in ay ligat
et maid kabaelanda ay mang-abak
ken datako tay wada si Kristo ay
manglaylayad ken datako.
38 Tay getkek ay maid polos
makaisiyan ken datako isnan
layadna. Nan am-in ay om-ommat
isnan biyag tako ya olay nan tetey
et maid polos kabaelanda. Olay
anghel wenno nan tapin di adi kaila
ay menlelebbeng wenno kompolmi
ay wada nan kabaelanda et adida
makaisiyan ken datako ken Apo
Dios. Ya olay nan om-ommat id wani
wenno nan awnit ommat
39 wenno nan am-in ay panaka-
balin ay wada id daya wenno nan
panakabalin ay wada isnan batawa
et adida makaikkan. Isnan am-in ay
naboliw et maid polos makaisiyan
isnan layad Apo Dios ken datako ay
intedna gapo ken Jesu Kristo ay Apo
tako.

9

Lebbeng Apo Dios Ay Mang-ikkan Isnan Kompolmi Ay Kayatna Ay Ikkan

1-3 Nan ibagak ay naay et tet-
etet-ewa tay adiyak menkamkam-
pot gapo tay esaak ay mamati ken
Kristo. Et nan nemnemko ay tatak-
dowen nan Ispirito Santo et pan-
paneknekana ay bakenko kampot.
Nan kayatko ay ibaga et pilmi nan
seg-angko ay maid makaipagasing
gapo isnan bebsatko ay kakadalaak
ay Judio. Gapo isnan layadko ken
daida no mabalin koma olay sak-en
nan adi maisalakan ya sak-en nan
madosa ay pala ken daida.
4 Pilmi nan kinapategda tay daida
nan pinilin Apo Dios et ninbalinena
daida is an-akna. Et inpap-ailana
nan kinadiosna ken daida. Wada
abes nan nakitolagana ken daida ya
intedna nan lintegna. Inpagtekna
gedan nan osto ay ik-ikkanda ay
mangdayaw ken siya ya adoado nan
gawis ay inkalina ken daida.
5 Nan alal-apoda et napategda ay
ipogaw id kasikasin. Et si Kristo ay
kangatowan ay Dios et Judio siya is-
nan ninbalinana is ipogaw. Maday-
dayaw siya koma ay eng-enggana.
6 Ngem olay no ad-adyan nan
adoado ay Judio ay mangpati ken
Jesus et adi kabalin ay kanan tako en
maid paay nan inkalin Apo Dios ken
daida. Nodi tongpalen Apo Dios tet-
ewa nan inkalina isnan ipogawna
am-in ay baken kedeng nan Judio.
Tay baken am-in ay nagapo isdin si
Israel et ipogaw Apo Dios.
7 Baken gedan am-in ay kaalapo
ken Abraham is tet-ewa ay aap-ona
is mangtawid isnan inkalin Apo Dios
ken siya. Kaneg nan kinwanin Apo
Dios ken Abraham en, "Kedeng nan
magapo isnan anakmo ay si Isaac is
tet-ewa ay aap-om ay inkalik ken sik-
a." Et am-in nan mamati et daida nan
kaneg nan nagapo ken Isaac.
8 Isonga getken tako ay baken nan
nagapo isnan anak Abraham ay egay
inkalin Apo Dios is ibilangna ay an-
akna. Nodi kedkedeng nan nagapo
isnan anak Abraham ay inkalin Apo
Dios.

9 Tay esapay maiyanak si Isaac et
inkalin Apo Dios ken Abraham en, "Is
tew-en et ipailak nan kabaelak ken
Sara ay asawam tay awnit omanak
is lalaki."
10-12 Et baken kedeng di is mangi-
paila ay ikkan Apo Dios nan kayatna
ay ikkan tay isdin nalitonan Rebecca
ay asawan nan alapo tako ay din
si Isaac et wada nan inbagan Apo
Dios ken siya. Esapay maiyanak
nan doway an-akna ay lalalaki et
kinwanin Apo Dios ken siya en awnit
napatpateg nan innodi mo nan inoy-
ana. Kinwanina di sapay wada
nan ikkanda ay gawis wenno ngawi
tapno magtek ay ikkan Apo Dios
nan ik-ikkana gapo isnan epdasna
mangnemneman isnan kayatna ay
ommat. Isonga egay nagapo isnan
inik-ikkan san sin-agi nodi nan ep-
das ninemnem Apo Dios ay awnit
ommat nan nagapowana.
13 Kaneg nan naisolat ay nang-
waniyan Apo Dios en, "Laylaydek si
Jacob ngem si Esau et adi."
14 Gapo tay kaneg todi nan inikkan
Apo Dios isnan nangwaniyana isdi,
ay kanan tako en baken osto nan ik-
ikkana? Adi kabalin tay kalebben-
gana ay mang-ikkan isnan gawis ken
siya.
15 Kaneg nan inbagana isdin si
Moses ay mangwani en, "Seg-angak
nan kayatko ay maseg-angan."
16 Isonga baken nan ik-ikkan ya
manglaydan nan ipogaw is gapo ay
matongpal nan kayatda nodi gapo
isnan seg-angna ken daida.
17 Kaneg nan naisolat ay kinwanin
Apo Dios ken Faro ay ali id Egipto
id kasikasin. Kinwanina en, "Nin-
balinek sik-a ay apo tapno matong-
pal nan kayatko ay mangipaila is-
nan kabaelak isnan ikkam tapno
maipagtek isnan kaipoipogaw isnan
batawa." Siya dana nan kinwanin
Apo Dios.
18 Isonga getken tako ay seg-angan
Apo Dios nan kayatna ay seg-angan
ya pakentegena nan olon nan kay-
atna ay pakentegen.
19 Gapo isnan kinkinwanik waay
wada nan mangwani en, "No keg todi
intoy ikkan Apo Dios ay mangipaba-
sol isnan ipogaw? Tay no waday
kayat Apo Dios et maid ipogaw is
makaadi isnan kayatna."
20 Ngem kanak en ayke mabalin
ay songbatan nan aped ipogaw si
Apo Dios? Ay mabalin ay kanan
nan banga isnan nangsapo ken
siya en aytay dan kaneg tona nan
nangsapowam ken sak-en?
21 Ay adi mabalin ay ikkan nan
mensapo is banga nan kayatna ay
ikkan isnan kolayeng ay sapowena
is banga? No laydena et somapo is
pala napateg nan kaosalana dana-
pay sapowen nan tapina is kom-
polmi nan kaosalana.
22 Kaneg todi abes nan inikkan
Apo Dios tay lebbengna ay mang-
ikkan isnan kayatna. No kay-
atna ay mangipaila isnan ligetna ya
kabaelana isnan mangdosaana is-
nan ipogaw ay maibagay ay madosa
ay enggana gapo isnan bomasba-
solanda et lebbengna. Ngem inan-
anosana daida.
23 Inan-anosana tay lebbengna
gedan ay mangipaila isnan pilmi ay
kagawisna isnan ipogaw ay segseg-
angana ay epdasna insagana tapno
makiteeda ken siya ay eng-enggana.
24 Et datako ay mamati nan ipogaw
ay deeyda. Ngem baken kedeng nan
Judio is inayagana nodi nalak-am
nan baken Judio abes.
25 Kaneg tona nan inpasolat Apo
Dios ken Hosea ay mamadtona id
kasin. Kinwanina en,

"Nan bakenko ipogaw et awnitko
kanan en ipogawko daida. Et
nan ipogaw ay maid layadko
ken daida et awnitak kanan en
daida nan laylaydek.

26 Nan ipogaw ay egay nangtek
ken sak-en ay makwani en bakenko
ipogaw et awnit daida nan makwani
en an-ak nan tet-ewa ay Dios."
27 Et wada abes nan inpabagan
Apo Dios ken Isaias id kasikasin ay
maipanggep isnan Judio ay ipogaw

ay nagapo isdin si Israel. Kinwanina en,

"Olay no kaneg nan lagan isnan baybay nan kaad-adon nan nagapo isdin si Israel et atiatik ken daida nan awnit maisalakan.

28 Tay awnit tongpalen Apo Dios nan inbagana ay dosaena nan ipogaw isnan batawa et adina pabayagen nan mang-ikkanana."

29 Kaneg abes nan esay kinwanina en,

"No egay binay-an Apo Dios ay kangatowan nan atiatik ken dakami et namaid kami am-in ay kaneg nan inommat isdin iSodoma ya iGomora."

30 Sino nan kayat ay kanan nan naayda ay inbagak? Siya na nan banagna. Nan ipogaw ay baken Judio ay baken nan gawis ay pangiilaan Apo Dios ken daida is ninemnemnemda et daida nan nangdateng isdi gapo isnan pammatida.

31 Ngem nan Judio ay nanggamgamgam isnan gawis ay pangiilaan Apo Dios ken daida gapo isnan nangsolsolotanda isnan gawis ay linteg et egayda dinatngan.

32 Nan gapo ay egayda dinatngan et tay ipagalopda en nan mang-ikikkananda isnan gawis di mangdatnganda ay baken nan mamatiyanda ken Kristo.

33 Isonga naseyatanda ken Kristo ay makwani en bato ay nadismayaanda ay naibaga isnan inpasolat Apo Dios. Kanana en,

"Ilaenyo, ipa-eyko id Jerusalem ay makwani en Sion nan bato ay madisdismayaan di ipogaw ay kaol-olinanda. Ngem nan kompolmi ay ipogaw ay mamati ken siya et adida polos mabainan."

10

Baken Osto Nan Nemnem Nan Judio Maipanggep Isnan Maisalakanan Di Ipogaw

1 Ngem bebsatko, nan nemnemko isnan iib-ak ay Judio et kakakakayatko ay maisalakanda. Siya di nan kanayon ay ilol-owalok ken Apo Dios.

2 Getkek ay dadama nan mangnemnemnemanda ken Apo Dios. Ngem adida getken ay osto nan maipanggep ken siya.

3 Adida ikaskaso nan inikkan Apo Dios tapno gawis nan pangiilaana isnan ipogaw. Nodi daida nan nangpadas ay somapo isnan wayada et siya nan mangsolsolotanda isnan linteg Moses.

4 Ngem baken osto di tay pinatenggan Kristo nan linteg Moses tapno nan pammatin nan ipogaw nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida ay baken nan mangsolsolotanda isnan linteg.

5 No nan mangsolsolotan nan ipogaw isnan linteg di nemnemenda is gawis ay pangiilaan Apo Dios ken daida et pinaneknekan Moses ay adi kabalin di tay insolatna en, "Nan ipogaw ay mangtongpal isnan am-iam-in ay linteg et daida nan makaganab isnan biyag ay maid patenggana."

6 Ngem naitken nan inpagtek nan kalin Apo Dios maipanggep isnan pammati tako ay siya nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako. Tay inpagtekna ay adi masapol ay ikkan tako nan adi mabalin ay maikkan ay kaneg nan inbilin nan linteg. Tay adi masapol ay kanan tako en masapol ay waday omey id daya is mang-ayag ken Kristo tay epdas inpaalin Apo Dios et.

7 Ya adi masapol ay kanan tako en masapol ay waday lomayog is omey isnan kad-an di natey ay mangtago ken Kristo tay epdas natago.

8 Nodi nan ipagtekna ken dakayo et wada ken dakayo nan damag ay nagapo ken Apo Dios tay wada isnan nemnemyo ya mabalin ay itoytoyayo. Nan damag ay naay et siya nan ibagbagami ay mangwani en nan pammatin nan ipogaw nan gapo ay

maisalakanda.
9 Tay kankananmi en maisalakan
kayo no tet-ewa ay patiyenyo ay
tinagon Apo Dios si Jesus dayopay
ipagtek nan patpatiyenyo ay siya
nan kangatowan ay Apo.
10 Tay gapo isnan tet-ewa ay pam-
mati tako et gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken datako. Ya gapo isnan
mangipagpagtekan tako isnan pat-
patiyen tako et maisalakan tako ay
adi madosdosa ay enggana.
11 Kanan nan inpasolat Apo Dios
en maid polos menbabawiyan nan
kompolmi ay ipogaw ay mamati ken
Jesus.
12 Tay mabalin ay maitapi nan am-
in. Tay maid nateknan nan Judio
isnan baken Judio ken Apo Dios. Tay
si Apo Dios nan Apon nan am-in et
dadama nan badangna isnan am-in
ay menpabadang ken siya.
13 Kaneg na nan naisolat isnan
kalin Apo Dios tay kanana en nan
am-in ay menpabadang ken Kristo
ay menpaisalakan et isalakana.

Dinngen Nan Judio Nan Tet-ewa Ngem Egayda Pinati

14 Ngem ay mabalin ngen ay men-
pabadang nan ipogaw isnan adida
patiyen? Adi kabalin. Et sino
nan wayan nan ipogaw ay mamati
ken Jesus no adida dengngen nan
maipanggep ken siya? Maid. Et in-
toy ikkanda ay mangdenge no maid
mangibaga?
15 Et into abes nan ikkanda ay
mangibaga no maid nangbaa ken
daida? Ngem naibaada. Tay naisolat
isnan kalin Apo Dios en, “Kagagasing
nan omaliyan nan mangibaga isnan
gawigawis ay damag.” Siya dana nan
naisolat.
16 Ngem baken am-in ay ipogaw
et dawatenda nan gawis ay damag.
Olay si Isaias ay esay mamadton
Apo Dios id kasin et siya nan esa
ay nangwani en, “Apo, atiatik nan
mangpatpati isnan ibagbagami.”
17 Ngem nan kankanak et siya
kayet nan tet-ewa ay masapol ay
dengngen nan ipogaw nan maibaga
sadapay mamati. Et nan maibaga et
siya nan damag ay maipanggep ken
Kristo.
18 Ngem sootek na. Ay egay din-
ngen nan Judio nan maipanggep ken
Kristo? Dinngeda tay kanan nan
inpasolat Apo Dios en nadnge isnan
natkenatken ay ili. Naipagtek isnan
am-in ay batawa.
19 Ngem kasinak sooten. Ay
egayda getken ay maitapi nan baken
Judio? Getkenda tay inbagan Moses
nan kinwanin Apo Dios isnan Judio
ay mangwani en,

“Awnitak men-imonen dakayo gapo
isnan ipogaw ay bakenko
ipogaw. Paligtek dakayo gapo
isnan ipogaw ay maid polos
getkenda isnan maipanggep
ken sak-en.”

20 Olay si Isaias et natoled pay ay
mangibaga isnan kinwanin Apo Dios
ay maipanggep isnan baken Judio.
Kinwanina en,

“Nangdateng nan egay nang-an-anap
ken sak-en. Ninpailaak isnan
ipogaw ay maid sinos-ootda is
maipanggep ken sak-en.”

21 Ngem nan kinwanina ay
maipanggep isnan nagapo isdin si
Israel et kinwanina en,

“Nabayabayag nan nang-ay-ayagak
isnan ipogaw ay mangikekeeg
ya adi managpati.”

11

Nan Planon Apo Dios Isnan Judio Ya Isnan Baken Judio

1 Mensootak kadya. Gapo tay in-
adyan nan Judio ay mamati et ay ipa-
galopyo en inadyan Apo Dios daida
ay ipogawna? Egay. Tay sak-en nan
esay ipogawna ay nagapo isdin si
Israel. Si Abraham nan alapok id
kasikasin. Et nan anak Israel ay si
Benjamin nan osto ay nagapowak.
2 Tet-ewa nan kinwanik en egay
inadyan Apo Dios nan ipogawna ay
pinilina isdin damdamo. Getkenyo
nan kinwanin din si Elias ay
esay mamadton Apo Dios isnan

ninliliyana gapo isnan ngawi ay inik-
ikkan nan kakadwana ay Judio.
3 Kinwanina ken Apo Dios en,
“Apo, pinateyda nan tapin nan ma-
madtom. Dinadaelda nan am-in ay
kapop-oowan nan ited nan ipogaw
ken sik-a. Kedkedengak is nabay-an
et olay sak-en et mang-an-anapda ta
pomateyda.”
4 Ngem sino nan insongbat Apo
Dios ken siya? Kinwanina en, “Wada
pay nan ipogawko tay wada nan
pito ay libo ay adi mangdayaw isnan
sinang didios ay kangadan is Baal.”
5 Et paliso id wani ay timpo tay
wada nan nagabis ay pinilin Apo
Dios gapo tay kayatna ay ited nan
gawis ay badangna ken daida.
6 Tet-ewa nan kanak ay pinilina
daida gapo isnan layadna ay mang-
ited isnan gawis ay baken nan ik-
ikkanda is gapona. Tay no masapol
ay ostoosto nan ik-ikkan di ipogaw
sadapay mapili et maid paay nan
badang Apo Dios ken daida ay mang-
ited isnan maisalakananda.
7 Isonga sino nan inommat? Egay
dinatngan nan Judio nan inan-
anapda. Kedkedeng nan atiatik ay
napili is nangdateng. Nan adoado
ay tapina ay Judio et kinmenteg nan
oloda.
8 Kaneg nan inpasolat Apo Dios ay
mangwani en,

“Inted Apo Dios ken daida nan nem-
nem ay kaneg nan nemnem
nan ipogaw ay maseseyep.
Enggana id wani et olay
mamamataanda et adida
makaila. Ya olay maiingaanda
et adida makadnge.”

9 Olay din si David et wada nan
lowalona abes ay maipanggep ken
daida. Kinwanina en,

“Sapay koma ta bitowan nan pilmi ay
pap-aayenda daida et siya nan
mabaesanda.

10 Makowap nan nemnemda koma
tapno adida makaawat isnan tet-
ewa. Dadapay mapalpaligatan ay
pilmi.”
Siya dadi nan kinwanin David.
11 Sino nan nemnemnemenyo? Ay
kananyo ngen en nan mang-ad-
adyanan nan Judio ay mangpati ken
Kristo et siya nan madadaelanda ay
adida kasin makasobli? Baken, nodi
nan ninbanagan nan basolda ay adi
mamati ken Kristo et siya nan gapo
ay nalak-am nan baken Judio ay
maisalakan tapno isnan mang-ilaan
nan Judio et apalanda ay maisalakan
abes.
12 Isonga no dadama nan
mabadangan nan baken Judio gapo
isnan basol nan Judio ya nan adida
mangganaban isnan kayat Apo Dios
ay ited ken daida et am-amed gag-
awis nan ommat isnan baken Judio
isnan somagongan nan Judio ay
mamati ay osto ken Apo Dios.
13 Siya dana nan kanak ken dakayo
ay baken Judio. Gapo tay inbaan
Apo Dios sak-en ay esay apostolisna
ay omey men-it-itdo ken dakayo et
patpatgek nan naay ay oblak.
14 Et ipapangatok ta modatya
apalan nan iib-ak ay Judio nan
mabadanganyo tapno maitap-
ida koma ay mamati tapno
maisalakanda abes.
15 Tay isnan mang-aadyanan Apo
Dios ken daida et ninbalin nan
baken Judio is gagayyem Apo Dios.
Isonga getken tako ay am-am-amed
gawis nan ommat isnan kasin mang-
dawatan Apo Dios ken daida. Nan
kagawisna et kega natey is kasin
natago.
16 Siya na nan kaiyaligan nan kay-
atko ay kanan ay maipanggep isnan
Judio ay daan ay ipogaw Apo Dios
tay ipogawna nan alal-apoda. Kaneg
na nan damdadamdamo ay begas
di esek ay maited ken Apo Dios ay
mangipagtek ay kowan Apo Dios nan
am-iam-in. Nan esa pay no nem-
nemen tako nan kaiw. No kowan
Apo Dios nan poopoona, kowana
met laeng nan tinmobo ay nagapo
isnan poopoona.
17 Nan Judio et daida nan kaneg
nan pangan nan esay kaiw Apo
Dios. Ngem nabodasan nan tapin
di pangan nan kaiw daet maisoop

nan teken ay panga ay nagapo isnan
aped tinmobo ay kaiw. Et dakayo
ay baken Judio nan kanak en aped
tinmobo ay kaiw tay id wani et mai-
tatapi kayo isnan gawis ay it-ited Apo
Dios isnan ipogawna ay Judio.
18 Isonga adiyo ipangato nan nem-
nemyo ay mangwani en dakayo
nan gag-awis mo nan inmona ay
panga. Tay masapol ay adiyo kalka-
lingkingan ay baken kayo is mangi-
patobo isnan lamotna nodi nan lam-
otna nan mangipatobo.
19 Waay wada nan mangwani en,
“Tet-ewa sa, ngem nabodasan nan
inmona ay panga tapno nawayaak
ay maitapi.”
20 Ngem kanak en tet-ewa ay na-
bodasanda ngem nan gapo na et
gapo tay egayda namati. Dapay nan
gapo ay maitatapi kayo et gapo isnan
mamatiyanyo. Ngem adiyo koma it-
it-ek. Nodi masapol ay makailanyo
21 tay no kinaan Apo Dios nan
Judio ay ipogaw ay pinilina isnan
damdamo et nalaklaka ay kaanena
dakayo ay bakena ipogaw isnan
loglogina.
22 Siya na nan mangipap-aila is-
nan kaneg Apo Dios tay tet-ewa ay
naanos siya ngem mendosa gedan.
Dinosana nan egay nangpati ken
siya danapay ipap-aila nan anosna
ken dakayo ay mamati. Ngem
masapol ay itoltoloyyo ay mamati
ken siya tapno maitoloy abes nan
anosna. Tay no adi, mabodasan kayo
gedan.
23 Dapay nan Judio et no ma-
matida, isagong Apo Dios daida is-
nan sigod ay kad-anda tay kabaelana
ay mang-ikkan.
24 Tay no mabalin ay itapin Apo
Dios nan aped tinmobo ay kaiw is-
nan nais-ek ay kaiw et am-amed
nan kalakana ay mangisagong isnan
sigod ay pangan nan nais-ek ay kaiw
isnan dati ay kad-anda id kasin.
25 Bebsatko, wada nan ipagtekko
ken dakayo ay egay naipagtek id
kasin. Kayatko ay ipagtek tapno
adi kayo men-et-etek gapo isnan
naisalakananyo dapay egay pay
laeng nan Judio. Tay nan nang-
adyanan nan tapin di Judio ay
mamati ken Kristo et adi maitoloy
ay enggana. Awnitda mamati abes
ngem sokod maanay nan bilang nan
baken Judio ay maisalakan.
26 Isonga awnit maisalakan nan
nagapo isdin si Israel ay kangadan is
Jacob met laeng. Naibaga isnan esay
naisolat id kasin ay mangwani en,
“Awnit omali nan mangisalakan is-
nan kaipoipogaw ay magapo
id Sion. Nan ikkana et kaa-
nena nan ngawi isnan ap-on
din si Jacob.
27 Et siya nan matongpalan nan naki-
tolagak ken daida ay awnitak kaa-
nen nan basbasolda.”
Siya di nan kinwanin Apo Dios.
28 Gapo isnan nang-adyanan nan
Judio ay mamati isnan gawis ay
damag et kega boson Apo Dios daida.
Ngem gapo isdi et nawayaan kayo ay
baken Judio ay mabadangan. Ngem
no nemnemen tako nan nangpiliyan
Apo Dios ken daida et gagayyem Apo
Dios daida met laeng tay ipogawna
nan alal-apoda.
29 Tay si Apo Dios et adi mabalin ay
sokatana nan nemnemna no waday
piliyena ya ikalina ay ited.
30 Dakayo ay baken Judio, egayyo
pinati si Apo Dios id kasin. Ngem id
wani ay patpatiyenyo, sineg-angana
dakayo ay mangpakawan isnan bas-
basolyo. Nan seg-angna ken dakayo
et siya nan banag nan nang-adyan
nan Judio ay patiyen si Kristo.
31 Kaneg na abes nan Judio id
wani. Adida patpatiyen si Apo Dios.
Ngem awnitna met laeng seg-angan
daida ay kaneg nan nangseg-angana
ken dakayo.
32 Tay kayat Apo Dios ay
maawatan nan am-in ay ipogaw ay
managbasolda tapno maawatanda
abes nan seg-angna isnan am-in
isnan mangisalakanana ken daida
ay olay adoado nan basbasolda.
33 Pilmi ay dadama nan gawigawis
ay ik-ikkan Apo Dios ken datako.

Nan getkena ya nan laingna ay mennemnem et maid kais-isona. Maid ipogaw is makaawat ay ostoosto isnan ninemnemna ya isnan ikkana ay mangipatongpal isnan ninemnemna.
34 Kaneg nan naisolat isnan kalin Apo Dios ay mangwani en,
"Ay waday mangtek isnan nemnem Apo Dios? Maid. Isonga maid makabagbaga ken siya.
35 Maid polos masapol Apo Dios tapno mabalin ay pabolodan nan ipogaw siya ta wada es di otangna."
36 Tet-ewa nan kanan nan naisolat tay siya nan nangboliw isnan am-in. Siya nan mang-ay-ayowan isnan am-in ta waday toloyda ya nan gapo ay naboliwda tapno madayaw siya. Isonga daydayawen tako siya ay engenggana. Sapay koma.

12

Nan Osto Ay Isobalit Tako Ken Apo Dios

1 Bebsatko, gapo isnan am-in ay gawis ay inik-ikkan Apo Dios ay pala ken datako ya gapo isnan seg-angna ken datako, kanak en pangaasiyo ta itedyo ken Apo Dios nan awakyo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna tay siya nan gomasingana ken datako. Ikkan tako tay siya di nan osto ay maikkan no tet-ewa ay patgen tako si Apo Dios.
2 Adi tako ipalpaliso nan ogali ya ik-ikkan tako isnan ogalin nan adi mamati. Nodi ipasokat tako ken Apo Dios nan nemnem tako tapno baken kaneg nan ogali tako isdin damo. Tay no siya di nan ikkan tako et mabalin ay getken tako nan ostoosto ya gawigawis ay kayat Apo Dios ay kapkapnekana.

Masapol Ay Osalen Tako Nan Laing Tako Ay Ostoosto

3 Gapo isnan lebbengko ay inyalin Apo Dios ay men-itdo ken dakayo kanak en adiyo ipapangato nan awakyo. Nodi masapol ay nemnemenyo ay ostoosto nan laingyo ay inted Apo Dios gapo isnan pammatiyo.
4 Tay nan laing ay naited isnan mamati et natkenatken ay kaneg nan awak di ipogaw. Tay nan awak et adoado nan paltina ngem baken paliso nan oblada am-in.
5 Kaneg na ken datako ay mamati. Tay olay adoado tako ngem kaneg tako es-esa gapo isnan maitatapiyan tako am-in ken Kristo. Tay paltin nan esa nan tonggal esa ken datako am-in.
6 Isonga masapol ay ikkan tako nan ipaoblan Apo Dios ken datako sigon isnan laing ay intedna ken datako. Isonga no nan laingmo et nan mangibagaam isnan inpagtek Apo Dios ken sik-a, sigi, ikkam ay maitimbang isnan pammatim.
7-8 No nan mangbadangam isnan makasapol is badang wenno nan men-itdowam isnan kalin Apo Dios isnan iib-am wenno nan mangbadangam ken daida ay mangsolot ken Apo Dios ay ostoosto di laingmo et masapol ay ipasnekmo isnan nemnemmo ay mang-ikkan ay gawis. No nan men-itedam isnan wada ken sik-a ay ibadangmo isnan makasapol di ipaikkana ken sik-a et ikkam ay gawigawis ay maid polos imotam. No nan laing ay men-ipango di inted Apo Dios ken sik-a et ipangom nan ipogaw ay naitalek ken sik-a ay ostoosto. Wenno nan mangbadangam isnan kaseseg-ang di getkem et mengasingka koma ay mang-ikkan.
9-10 Siya dana nan tapin nan kayat Apo Dios ay maikkan. Ipailayo ay tet-ewa nan layadyo isnan am-in ay ipogaw et nan iib-ayo ay mamati et nemnemenyo daida ay kanegyo tet-ewa bebsat. Patgenyo daida mo nan mangpatganyo isnan awakyo. Kaseselatyo nan ngawi dakayopay soloten ay kanayon nan gawis ay maik-ikkan.
11 Adi kayo somadsadot nodi itoltoloyyo ay kanayon nan mangikkananyo isnan oblayo ay pala ken Apo Dios dakayopay men-gasing ay

mang-ikkan.
12 Men-gasing kayo abes isnan
gawis ay namnamaen tako ay awnit
ommat. Anosanyo koma nan nali-
gat. Adiyo taytaynan nan kanayon
ay menlowalowanyo ken Apo Dios.
13 Men-ited kayo is badang isnan
iib-ayo ay mamati ay makasapol is
badang dakayopay men-gasing ay
mangsangaili isnan somikom.
14 Nan ipogaw ay mangpaligat ken
dakayo et adiyo nemnemen en gawis
no dosaen Apo Dios daida. Nodi
ilowaloyo ta badangana daida.
15 No men-gasing nan iib-ayo ay
ipogaw et makigasing kayo abes
gapo isnan gasingda. Wenno no
menseseg-angda et makiseg-ang
kayo abes.
16 Iyesayo nan nemnemyo koma
isnan iib-ayo ay mamati tapno adi
kayo men-asisape. Adiyo polos men-
lalasinen nan nemnemyo wenno
ipapangato nan awakyo isnan iib-
ayo ay ipogaw. Adi kayo menbab-ain
ay mang-ikkan isnan oblan di baa.
17 No waday mang-ikkan is ngawi
ken dakayo et adiyo ibab-aes. Nodi
nan kankanan nan am-in ay ipogaw
en gawis et siya koma nan ik-
ikkanyo.
18 No mabalin koma et bakenka
is mangiloglogi is ngalawngaw is-
nan ipogaw tapno gawis nan men-
ginayyemanyo am-in.
19 Laylaydek ay bebsatko, adi kayo
menbab-aes. Bay-anyo ken Apo Dios
tay naisolat isnan inpasolatna en,
“Sak-en ay kangatowan nan mang-
ikkan isnan baes.”
20 Isonga ikkan tako nan kaneg
nan naisolat id kasin ay mangwani
en no naowat nan bosom dakat
pakanen. No naewew et painomem.
Tay no siya di nan ik-ikkan tako et
mabainan ay pilmi gapo isnan ngawi
ay inikkana.
21 Isonga kanak en adi tako koma
paabak nan gawis ay ik-ikkan tako
isnan ngawi. Nodi nan kanayon
ay ikkan tako et nan gawis tapno
maabak nan ngawi.

13

Masapol Ay Patiyen Tako Nan Menlebbeng

1 Siya dana pay nan ibagak. Am-
in tako ay ipogaw et masapol ay
patiyen tako nan menlebbeng isnan
gobilno tay maid lebbeng is baken
ken Apo Dios is nagapowana ya am-
in nan menlebbeng et si Apo Dios
nan nangipatakdeg.
2 Isonga nan mang-adi ay mang-
pati isnan menlebbeng et adyana
abes ay mangpati isnan kayat Apo
Dios ay maikkan. Et siya di nan gapo
ay madosa siya.
3 Nan ipogaw ay mang-ik-ikkan
isnan gawis et maid iyegyatna is-
nan menlebbeng. Ngem nan mang-
ik-ikkan isnan ngawi et omegyat.
Isonga no laydenyo ay maid iyegy-
atyo ken daida et nan gawis nan
ik-ikkanyo. Tay no siya di nan
ik-ikkanyo, men-gasing nan men-
lebbeng ken dakayo.
4 Tay ipap-aoblan Apo Dios ken
daida nan oblada tapno gawis nan
biyagyo. Ngem no ngawi nan ik-
ikkanyo omegyat kayo koma tay ma-
balin ay osalenda nan lebbengda ay
mendosa. Tay daida nan kaneg baan
Apo Dios ay mangtongpal isnan kay-
atna ay mangdosa isnan ipogaw ay
mang-ikkan isnan ngawi.
5 Isonga masapol ay tongtongpalen
tako nan bilin nan gobilno tapno adi
tako lak-amen nan liget Apo Dios.
Ngem baken kedeng di is gapona
nodi masapol ay tongpalen tako tay
getken tako ay siya nan osto ay
maikkan.
6 Isonga gapo tay si Apo Dios nan
nangipatakdeg isnan gobilno et mas-
apol ay bayadan tako nan bowis tako
tay nan menlebbeng et ibab-aan Apo
Dios daida ay mang-ik-ikkan isnan
oblada ay pala ken datako.
7 Isonga am-in ay bowisyo et
bayadanyo. Dayopay lispitowen nan
menlebbeng tay siya nan ostoosto.

Nan Kapatgan Ay Bilin

8 No waday otang tako masapol
ay adi tako bayabayagen ay mang-
bayad. Malaksig mo nan otang ay
maid patenggana ay layad isnan iib-
a tako. Tay no layden tako nan iib-a
tako ay ipogaw et matongpal am-in
nan linteg Apo Dios.
9 Tay nan bilbilin ay mangmang-
wani en adi kayo menkamkamolala
ya adi kayo menpatpatey ya adi kayo
mangak-akew ya adi kayo men-ap-
apal wenno nan kompolmi ay tapin
di bilin et matongpalda am-in is-
nan esay bilin ay mangwani en lay-
laydem nan iib-am ay kaneg nan
manglaylaydam isnan awakmo.
10 Tay no laylaydem nan iib-am
et maid polos ngawi is ikkam ken
daida. Siya di nan gapo ay kinwanik
en matongpal nan am-in ay linteg
Apo Dios no laylayden tako nan iib-a
tako.
11 Masapol am-ameden tako ay
ikkan nan gawis tay getken tako ay
omas-as-asag-en nan agew ay oma-
liyan kasin Kristo. Isonga masapol
ay adi tako komaneg nan maseseyep
ay ipogaw nodi kanayon ay ik-ikkan
tako nan obla tako ay pala ken Apo
Dios.
12 Tay nganngani ay menpatengga
nan labi. Adi mabayag dat somagong
si Kristo ay mang-ala ken datako.
Isonga dokogan tako koma nan am-
in ay ngawi ay maikkan ta nan gawis
di ikkan tako tay siya nan kaneg
almas nan ipogaw ay nalawagan nan
nemnemda.
13 Owen, nan ostoosto ay maikkan
nan ik-ikkan tako koma tay siya nan
maibagay isnan ipogaw ay nalawa-
gan nan nemnemda. Adi tako men-
botboteng ya ik-ikkan nan kababain
ay ik-ikkanda. Ya adi tako mamabai
ya lomalaki wenno men-ap-apal ya
makisapsape.
14 Baken nan ngawi ay kaykayat
nan awak tako is palaglagsaken tako.
Nodi nan ogalin Jesu Kristo ay Apo
tako nan toladen tako.

14

Adi Tako Men-asiiyaw Maipanggep Isnan Nateknan Nan Nemnem Nan Esa Ken Esa

1 Nan ipogaw ay nakapsot pay
laeng nan pammatida et masapol
ay dawatenyo daida ay maitapi ken
dakayo. Ngem adi kayo makisong-
songbat ken daida gapo isnan naitke-
nan nan nemnemda ken dakayo.
2 Tay natkenatken nan nemnem
nan esa ken esa. Nan nemnem
nan esa et baken ngawi nan
mangkakanana isnan kompolmi.
Dapay nan nakapsot nan pammatina
et nenemnemena ay kedeng nan
madengdeng is gawis ay kanena.
3 Nan ipogaw ay maid egyatna ay
mangan isnan kompolmi et adina
nemnemnemen koma ay gag-awis
siya mo nan ipogaw ay omegyat. Ya
nan es ipogaw ay omegyat ay men-
isda et adina ibanag nan ipogaw ay
maid egyatna tay dinawat Apo Dios
siya.
4 Isonga adi tako men-asibanag.
Tay maid lebbeng tako ay mang-
banag isnan ipogaw ay baan nan
teken. Nodi si Apo Dios ay Apona
nan lombeng ay mangbanag ken
siya no gawis wenno baken nan ik-
ikkana. Et gawis nan ik-ikkana tay
makabael nan Apona ay si Kristo ay
mangipaosto ken siya.
5 Nan esa pay ay nateknan nan
nemnem di mamati et kankanan
nan tapina en masapol ay patpatgen
tako nan tapin di agew mo nan tap-
ina. Ngem kanan abes nan tapina
en paliso am-in nan agew isonga adi
masapol ay patgen tako nan esa mo
nan esa. Ngem kanak en kigad nan
esa ay mangnemnem isnan men-
gawisana.
6 Tay nan ipogaw ay mangpateg
isnan tapin di agew et ikkana tay
siya nan gawis ken siya ay mang-
pateg ken Apo Dios. Paliso isnan
ipogaw ay maid adyana is makan
tay si Kristo nan patgena isnan men-
iyamanana ken Apo Dios. Ya nan
ipogaw ay mang-adi ay mensida et
ikkana abes ay mangpateg ken Apo

Jesus tay men-iyaman siya gedan
isnan kanena.
7 Tay am-in tako ay mamati et
baken tako et kedeng is kakwa isnan
biyag tako ya olay isnan mateyan
tako.
8 Tay isnan biyag tako masapol ay
ipaona tako nan kayat Apo Jesus ken
datako. Ya isnan mateyan tako et
siya gedan nan kakwa ken datako.
Isonga olay no matatago tako wenno
matey tako et si Kristo nan kakwa
ken datako.
9 Tay si Kristo et natey dat kasin
matago tapno siya nan Apo tako
isnan matatagowan tako ya isnan
mateyan tako.
10 Isonga adi tako men-asidelaw
wenno men-asibanag isnan maipanggep
isnan kankanen tako. Tay am-in tako
et si Apo Dios nan awnit mangbanag
ken datako.
11 Kaneg nan naisolat id kasin is-
nan kalin Apo Dios. Kinwanin Apo
Dios en,

"Nan kaneg nan katet-ewan nan
matatagowak et kanegna nan
katet-ewan nan awnit men-
palintomengan nan am-in ay
ipogaw ken sak-en. Awnitda
kanan am-in en tet-ewa ay sik-
a nan Dios."

12 Isonga awnit sag-es-angena datako
am-in ay mangipabaga ken datako
isnan inik-ikkan tako isnan batawa.

Adi Tako Ikkan Nan Mangsakit Isnan Nemnem Nan Iib-a Tako

13 Gapo tay kaneg todi nan om-
mat adi tako iiyawen nan iib-a tako
ay mamati. Nodi nemnemen tako
ay baken koma nan kompolmi ay
mangseyat ken daida ay mangsolot
ay osto ken Kristo is ikkan tako.
14 Tay isnan nemnemko ay esay
maitatapi ken Apo Jesus et maid
makan is malawa. Ngem no basol is-
nan nemnem di tapin di ipogaw gag-
awis no adida kanen tay bomasolda
no ipapatida ay mangkakan isnan
kadodogisda.
15 Isonga no masaktan nan nem-
nem nan ib-am ay mamati gapo is-
nan mangkakanam isnan lawaena et
baken layad nan ipailam ken siya.
Isonga adim ipalobos ay madadael
nan pammatin nan esay ipogaw
gapo isnan makan tay natey si Kristo
ay pala ken siya.
16 Owen, adi tako ikkan nan kanan
nan tapin di ipogaw en ngawi ay olay
baken ngawi isnan nemnem tako
tapno maid domlawanda.
17 Tay isnan mentolayan Apo Dios
et baken nan kanen nan ipogaw
wenno nan inomena is napateg.
Nodi nan napateg et nan osto ay
maikkan ya nan natalna ay nemnem
ya nan gasing ay it-ited nan Ispirito
Santo.
18 Nan mang-ik-ikkan is dadi isnan
men-ob-oblaana ken Kristo et men-
gasing si Apo Dios ken siya ya kaga-
gasing nan tapin di ipogaw siya.
19 Isonga ipakat tako ay mang-
ikkan isnan mang-olnos isnan nem-
nem di ipogaw ya nan mangbadang
ken datako isnan mangsolotan tako
ken Kristo.
20 Kanak kasin nan kakakwanik.
Adi tako koma dadaelen nan pam-
matin nan iib-a tako gapo isnan
makan. Tet-ewa ay maid law-en Apo
Dios is makan ngem basol tako mo
siya nan maseyatan nan iib-a tako ay
nakapsot nan pammatida.
21 Isonga gag-awis no adi tako
mangan is sida wenno ominom is
alak wenno ikkan nan kompolmi
ay maikkan no siya nan gapona ay
maseyatan nan osto ay mangsolotan
nan ipogaw ken Kristo.

22 Isonga nan patpatiyen nan
tonggal esay ipogaw ay maipanggep
isnan mabalin ay kanena wenno
inomena et itoltoloyna ay patiyen
ngem adina isongsongbat isnan
kaipoipogaw. Tay men-gasing nan
ipogaw ay adi mendowadowa nan
nemnemna gapo isnan patpatiyena.
23 Ngem nan mendowadowa nan
nemnemna gapo isnan makan et ba-
solna no kanena tay olay kompolmi
ay maikkan et no mendowadowa
nan nemnem tako et tet-ewa ay bo-
masol tako no ipapati tako ay ikkan.

15

Ipaon-ona Tako Nan Iib-a Tako Ay Baken Nan Kayat Tako

1 Datako ay napigsa nan pammatina ay maid adoado is mendowadowaan nan nemnemna et masapol ay an-anosan tako nan mendowadowaan nan nemnem nan nakapsot nan pammatina. Adi tako ipaon-on-ona nan nemnem tako.
2 Nodi ipaona tako nan iib-a tako tapno mabadangan ya maipapigsada isnan pammatida.
3 Tay siya di nan kaneg nan inik-ikkan Kristo. Egayna inpaon-on-ona nan awakna nodi inan-anosana nan ngawi ay inik-ikkan nan ipogaw ken siya. Kaneg na nan naisolat id kasikasin ay maipanggep ken siya ay mangwani en, "Nan liget nan ipogaw ken sik-a, Apo Dios, et sak-en nan nangipapasanda."
4 Nan kaneg todi ay naisolat ya nan am-in ay tapina ay naisolat id kasikasin et inpasolat Apo Dios tapno maisolowan tako tapno mabalin ay anosan tako nan ligat ya maliwliwaliwan tako tapno adi makak-aan ken datako nan gawigawis ay namnamaen tako.
5 Si Apo Dios nan mangliwliwaliw ya mangbadbadang ken datako tapno makaitpe tako isnan ligat. Sapay koma ta siya nan mangpos-a isnan nemnemyo gapo isnan mangtoltoladanyo isnan ogalin Kristo.
6 Tay no kaneg todi nan ik-ikkanyo et maeesa nan nemnemyo ay mangdaydayaw ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu Kristo ay Apo tako.

7 Isonga ibagak ken dakayo en laydenyo ay mangdawat isnan iib-ayo ay mamati ay olay baken paliso nan nemnemda isnan nemnemyo. Dawatenyo daida ay kaneg nan nangdawatan Kristo ken dakayo tapno madayaw si Apo Dios.
8 Adiyo kalkalingkingan ay inmali si Kristo ay mangbadang isnan Judio tapno ipailana ay tet-ewa nan inkalin Apo Dios isdin alal-apoda.
9 Ya nan esa ay inmaliyana et gapo isnan baken Judio gedan tay kayatna ay daydayawenda si Apo Dios abes gapo isnan seg-angna ay mangitapi ay mangisalakan ken daida. Siya di nan kaneg nan kinwanin Kristo ay naisolat id kasikasin ay mangwani en,

"Maitapiyak isnan baken Judio ay makidayaw ken sik-a. Olay nan kanta ay mangdayaw ken sik-a et kantaek."

10 Kanan nan esa pay ay naisolat en,

"Dakayo ay baken Judio et makigasing kayo isnan ipogaw Apo Dios."

11 Ya nan esa pay. Kankanana en,

"Dakayo ay baken Judio et dayawenyo si Apo Dios. Am-in kayo ay ipogaw et daydayawenyo siya."

12 Nan esay mamadton Apo Dios ay si Isaias et kinwanina abes en,

"Awnit maiyanak nan esay apon Jesse. Awnit siya nan mentolay isnan am-in ay baken Judio. Et siya gedan nan kadan nan namnamada."

13 Isonga kanak en sapay koma ta si Apo Dios ay nang-ited isnan namnamaenyo et itedna abes koma nan natalna ay nemnem ya dadama ay gasing gapo isnan pammatiyo ken siya. Tay no siya di nan ommat et pomigpigpigsa nan mangpatiyanyo isnan namnamaenyo gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo ay mangbadbadang ken dakayo.

Nan Mangkaytan Pablo Ay Mangibaga Isnan Gawis Ay Damag Isnan Addaaddawi Ay Il-ili

14 Bebsatko, isnan nemnemko et mapnekak ay nan kanayon ay ikkanyo et gawis. Getkek ay ostoosto nan mangtekanyo isnan maipanggep isnan pammatiyo. Mabalin ay isolowanyo nan iib-ayo.
15 Ngem insolatko nan inbagak tapno adiyo kalkalingkingan. Maid dowadowak isnan inbagak tay wada nan lebbengko gapo tay sak-en nan

esay apostolis Kristo ay pinilin Apo
Dios.
16 Pinilina sak-en ay esay baan
Jesu Kristo ay men-obla isnan baken
Judio ay mangibagbaga ken daida
isnan gawis ay damag ay nagapo ken
Apo Dios. Isnan mang-ik-ikkanak
is dana et ik-ikkak nan kaneg nan
oblan nan mensilsilbi isnan Tem-
plon Apo Dios. Nan gapo ay mang-
ik-ikkanak is dana et tapno dalosan
nan Ispirito Santo daida tapno ma-
balin ay dawaten Apo Dios daida.
17 Adiyak mabain ay mangibag-
baga isnan inik-ikkak ay pala ken
Apo Dios gapo isnan mangtatak-
dowan Kristo ken sak-en.
18 Tay maid teken is ibagbagak
nodi kedeng nan badang Kristo ken
sak-en is gapo na ay nakabadangak
isnan baken Judio ta mamatida.
19 Binadbadangana sak-en isnan
inik-ikkak ya isnan kinkinwanik ya
isnan kabaelak ay nang-ik-ikkan is-
nan kaskasdaaw gapo isnan kabae-
lan nan Ispirito Santo. Isonga in-
logik id Jerusalem ay enggana id
Ilirico et maid linaosak is egayak
mangibagaan isnan gawis ay damag
ay maipanggep ken Kristo.
20 Tay nabayag ay kakakakayatko
ay mangibaga isnan gawis ay damag
isnan deeyda ay il-ili ay maid in-
mona tay adiyak layden ay taktaken
nan epdas inmona.
21 Kayatko ay ikkan nan kaneg nan
naisolat ay mangwani en,

"Nan egay mangdenge isnan
maipanggep ken siya et
awnitda ilaen siya ya awnitda
maawatan nan maipanggep
ken siya."

22 Gapo isnan mangkaytak ay man-
gibaga isnan gawis ay damag isnan
natkenatken ay ili et siya di nan gapo
ay egayak pasyalen dakayo.
23-24 Ngem id wani kinwasko nan
oblak isnan adoado ay ili ay naayda
isonga kayatko ay pasyalen dakayo
isnan omayak id Espanya tay ado ay
tew-en ay ninemnemko ay pasyalen
dakayo. No mabalin koma kayatko
ay badanganyo sak-en isnan mas-
apolko isnan omayak id Espanya no
maiyiliwanak ken dakayo.
25 Ngem id wani mensaganaak ay
mangyey id Jerusalem isnan inol-
nong nan tapin di mamati ay mang-
badang isnan mamati isdi.
26 Tay nan mamati id Macedonia
ya id Acaya et ninemnemda en gawis
no men-olnongda is itedda isnan ma-
mati ay makasapol id Jerusalem.
27 Nin-gasingda ay mang-ikkan isdi
et maibagay tay kega wada nan
otangda isnan Judio. Kanak di tay
maitapida isnan Judio ay kakwa is-
nan gawigawis ay badang Apo Dios
ken daida isonga gawis no men-
itedda is masapol nan Judio isnan
biyagda.
28 Isonga no id-anko nan ited nan
baken Judio isnan Judio id Jerusalem
daket ilogi ay menbiyahi ay omey
id Espanya ngem domag-osak ken
dakayo omona.
29 Et getkek ay isnan omayak ken
dakayo et gawigawis nan badang
Kristo ken datako tapno am-amed
pomigsa nan pammati tako.
30-31 Nan esay kayatko ay ikkanyo
bebsatko, et badanganyo sak-en
ay mangilowalo ken Apo Dios
ta badangana sak-en tapno adi
saksakitan nan adi mamati ay Judio
id Jerusalem sak-en. Ilowalowanyo
sak-en koma gapo isnan layadyo
ken Apo Jesu Kristo ya gapo isnan
layad ay inted nan Ispirito Santo ken
datako. Ilowaloyo abes tapno gawis
nan mangdawatan nan Judio ay
mamati id Jerusalem isnan olnong
ay eyeyko ken daida.
32 Tay no siya na nan ommat et
pilmi nan gasingko ay omey ken
dakayo no siya nan kayat Apo Dios.
Et gapo isnan men-asiilaan tako, go-
masing tako.
33 Sapay koma ta si Apo Dios ay
mang-it-ited isnan natalna ay nem-
nem nan mentetee ken dakayo.

16

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

1 Wada nan esay mamati ay babai
ay esay men-ob-obla isnan simbaan
id Cencrea ay omey id issa ken
dakayo. Febe nan ngadana.
2 Kayatko ay dawatenyo siya ay
gawis gapo tay ipogaw Kristo siya.
Ikkanyo ken siya nan maikkan ay
maibagay isnan ipogaw ay mamati.
Badanganyo siya koma isnan mas-
apolna tay adoado nan binadbadan-
gana. Esangak abes ay binadangana.
3 Komosta ken Akila yas asawana
ay Priscila ay men-ob-obla ay
kanegko ay pala ken Jesu Kristo.
4 Olay nan biyagda et inpostada ay
pala ken sak-en. Isonga mensala-
matak ken daida. Ngem bakenak et
kedeng is mensalamat nodi nan am-
in ay baken Judio isnan kasimbasim-
baan isnan il-ilida.
5 Adoado pay nan kayatko ay
menpakomostaan. Nan mamati ay
madagdagop isnan baey da Akila et
daida nan esa ya nan kanegko besat
ay si Epeneto abes ay damdamo ay
mamati isnan probinsiya ay Asia.
6 Komosta abes ken Maria. Pilmi
nan oblana ay mangbadbadang ken
dakayo.
7 Da Adronico ken Junia ay iib-
ak ay Judio nan ib-ana ay men-
pakomostaak. Namatida sakpay ma-
mati et esangka nan naibalodanmi
id kasin gapo isnan pammatimi.
Pilmi nan lispiton nan aapostolis ken
daida.
8-9 Menpakomostaak ken Ampliato
yas Estakis ay pilmi nan layadko ken
daida gapo isnan pammatimi ken
Apo Jesus. Ya si Urbano ay esay ib-
a tako isnan men-ob-oblaan tako ken
Kristo.
10-11 Nemnemnemek abes si Apeles
ay esay napaneknekan ay gawigawis
nan pammatina ken Kristo. Nan
pamilyan Aristobulo ya nan mamati
isnan pamilyan Narciso et komosta
ken daida am-in. Komosta abes ken
Herodion ay esay ib-ak ay Judio.
12 Kananyo en komosta ken
Trifena yas Trifosa ay tapin di men-
ob-obla ay pala ken Apo Jesus. Si
Persida abes ay laylayden nan am-in
ay mamati issa. Siya nan esa pay ay
pilmi nan oblana ay pala ken Jesus.
13 Komosta abes ken Rufo ay
gawigawis nan mangsolsolotana ken
Kristo. Itapiyo nan inana ay kanegko
ina abes gapo isnan inik-ikkana ken
sak-en.
14 Si Asincrito, si Flegonte, si Her-
mes, si Patrobas, si Hermas ya nan
mamati ay maitatapi ken daida et
ibagayo nan komostak ken daida
am-in.
15 Itapiyo abes si Filologo yas Julia
yas Nereo ya nan besatna ay babai
yas Olimpas ya nan iib-ada ay ma-
mati.
16 Menpinakomosta kayo abes ay
mangipaila isnan men-asilaydanyo.
Nan mamati isnan am-in ay tapin
di simbaan et menpakomostada ken
dakayo issa.
17 Wada nan bassit pay ay ibagak.
Makailanyo tapno adiyo dawdawa-
ten nan ipogaw ay mangipasong-
songbat ya mangipaaddawi isnan
ipogaw isnan osto ay pammati ay
naitdo ay inpasnekyo. Addawiyanyo
daida
18 tay baken si Kristo ay Apo tako is
men-ob-oblaanda. Nodi kedeng nan
awakda is nemnemnemenda. Gapo
isnan laingda ay komali is gawigawis
et nalaka ay maal-allilaw nan nalaka
ay maawis.
19 Kinwanik dadi tay olay ma-
magtek isnan adoado nan osto ay
mangsolsolotanyo ken Kristo ya
siya nan esay men-gasingak ken
dakayo ngem kayatko ay maam-
amed nan mangtekanyo isnan
ostoosto ay maikkan dayopay adi
nemnemnemen nan ngawi.
20 Et si Apo Dios ay mang-it-ited
isnan natalna ay nemnem tako et adi
mabayag danat ipagatin si Satanas
ken dakayo. Sapay koma ta liklik-
naenyo abes nan badang ya layad
Apo Jesu Kristo.
21 Menpakomosta ken dakayo si
Timoteo ay ib-ak isnan oblami ay
pala ken Kristo. Menpakomosta abes

nan iib-ak ay Judio ay da Lucio yas
Jason yas Sosipatro.
22 Si Tercio ay ib-a tako ay mamati
ay mangipasolsolatak isnan naay ay
solat et menpakomosta siya gedan.
23 Menpakomosta ken dakayo
gedan si Gayo ay menteteeak.
Kanayon ay sangsangailiyena nan
am-in ay mamati ay omal-ali isna.
Maitapi ay menpakomosta nan
besat tako ay si Cuarto yas Erasto
ay mangidoldolin isnan siping di
omili.*
24 (-)
25-27 Sapay koma ta dayday-
dayawen tako si Apo Dios ay
enggana gapo ken Jesu Kristo.
Kedkedeng siya is makagtek isnan
am-in. Siya abes nan makabael ay
mangipapipigsa ken dakayo isnan
pammatiyo ay kaneg nan kankanan
nan gawis ay damag ay ibagbagak
ay maipanggep ken Jesu Kristo.
Nan gawis ay damag ay naay et
egay naipagtek isnan ipogaw id
kasin. Ngem id wani naipagtek
isnan mangibagbagaanmi isnan
insolat nan mamadton Apo Dios id
kasin. Inbilin nan wawawawada
ay si Apo Dios ta ibagbagami tapno
waday somya ay mamati am-in nan
kaipoipogaw isnan batawa. Owen,
dayawen tako siya koma ay enggana.
Siya dana nan ibagak.

* **16:23** Isnan tapin di Biblia, naitapi nan versiculo 24 ay mangwani en, “Sapay koma ta wawawawada ken dakayo am-in nan badang nan Apo tako ay si Jesu Kristo.”

Nan Damo ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Pablo isnan mamati id Corinto et naisolat tasiyay badangana daida isnan kolang pay isnan pammati ya tapno mas-et nan baken osto ay ik-ikkanda tay nan nin-it-itdowan Pablo ken daida nan gapona ay mamatida ken Jesus.

Issan deey ay timpo et dakkel ay ili di Griego id Corinto et siya nan kapital nan Acaya ay esay probinsiya ay mentolayan di Roma. Nagtek nan deey ay ili gapo isnan kinabaknang nan ipogaw isdi ya nan nangsolsolotanda isnan sigod ay ogalida, nan adoado ay sinang didiosda ya nan ngawi ay ogalida ay mamabai ya lomalaki. Nan pilmi ay masapol ay esten Pablo ken daida et nan egay kapopos-aan nan nemnemda ya nan adida mangiyadyan isnan makikamkamolala. Adoado pay nan egayda maawatan ay osto ay kaneg nan maipanggep isnan ik-ikkanda isnan omasawaanda ya nan maik-ikkan isnan madagdagopanda isnan paggimonganda ya nan osto ay kaosalan nan laing ay ited nan Ispirito Santo isnan mamati ya nan matagowan kasin nan natnatey. Ngem inbagan Pablo ay mabalin ay getkenda nan osto ay maipanggep isnan naayda ay soot gapo isnan mangtekanda isnan gawis ay damag.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-9

Nan egay kapopos-aan nan nemnem nan mamati 1:10-4:21

Nan biyag di sinbaey ya nan kangawin nan mamabai ya lomalaki 5:1-7:40

Nan maipanggep isnan nateknan nan ik-ikkan nan mamati ya nan adi mamati 8:1-11:1

Nan osto ay maikkan isnan paggimongan di mamati 11:2-14:40

Nan kasin natagowan Jesus ya nan awnit matagowan nan mamati ken siya 15:1-58

Nan maolnong ay maited isnan mamati id Judea 16:1-4

Nan kombos nan solat 16:5-24

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken dakayo ay mamati ay ipogaw Apo Dios ay mentetee id Corinto. Et inaboloyan Sostenes ay ib-a tako ay mamati nan ibagak isnan naay ay solatko.

Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina tay siya nan kayat Apo Dios ay ikkak. Mensolatak ken dakayo ay inalan Apo Dios ta menbalinena dakayo is ipogawna gapo isnan maitatapiyanyo ken Jesu Kristo. Owen, inayagana dakayo ay nadalosan ta ipogawna dakayo ay mang-ik-ikkan isnan kayatna. Baken kayo kedkedeng is inayagana nodi am-in ay ipogaw ay mamati ken Jesu Kristo ay Apo tako.

3 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Gawis Ay Inted Apo Dios

4 Kanayon ay men-iyamanak ken Apo Dios gapo isnan ganaganagwis ay it-itedna ay mangipaila isnan layadna ay mangbadang ken dakayo. Nabadangan kayo tay maitatapi kayo ken Jesu Kristo gapo isnan mamatiyanyo ken siya.

5 Isonga adoado nan badangna ken dakayo. Nan esay badangna et nan ostoosto ay mang-awatanyo isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken siya ya nan laingyo ay mangibagbaga is dana.

6 Owen, pinatiyo ay ostoosto nan inbagbagami ken dakayo ay maipanggep ken Kristo

7 isonga maid kolangyo isnan
adoado ay kalasin di laing ay it-
ited Apo Dios tapno mabadangan
kayo ay mangsolsolot isnan kayatna
isnan mangsedsed-anyo isnan kasin
omaliyan nan Apo tako ay si Jesu
Kristo.
8 Et siya nan mangitoltoloy ay
mangbadang ken dakayo enggana
isnan menpatenggaan nan biyagyo
tapno maid polos madlawanyo isnan
agew ay kasina omaliyan.
9 Tay si Apo Dios ay nang-ayag
ken dakayo tapno maipos-a kayo ken
Apo Jesu Kristo ay Anakna et pilmi
ay matalek siya.

Nan Baken Gawis Ay Ik-ikkan Nan iCorinto

10 Dakayo ay ib-ak ay mamati,
wada nan ibagak ken dakayo gapo
isnan lebbeng nan Apo tako ay si
Jesu Kristo. Kanak en pangaasiyo
ta eesangenyo nan nemnemyo. Adi
kayo tekteknen.
11 Kinwanik di bebsatko, tay wada
isnan pamilyan Cloe nan nangibaga
ay mensosongbat kayo gapo isnan
nateknan nan nemnem nan esa ken
esa.
12 Siya na nan ik-ikkanyo ay baken
osto. Kankanan nan esa en, “Si Pablo
nan solsolotek.” Dat kanan nan esa
en, “Si Apolos nan solsolotek.” Wada
nan tapina ay mangmangwani en,
“Maitatapiyak ken Pedro.” Dat wada
pay nan mangmangwani en, “Sak-en
abes et si Kristo nan maitatapiyak.”
13 Ay apo, ayke mabalin ay am-
amam-asenyo si Kristo? Ay sak-
en nan natey isnan kros ay pala
ken dakayo? Wenno ay nan nang-
solotanyo ken sak-en nan gapo ay
ninpabonyag kayo?
14-15 Men-gasingak tay bakenak is
nangbonyag ken dakayo tapno adi
mabalin ay kananyo en gapo isnan
nangsolotanyo ken sak-en nan nin-
pabonyaganyo. Tay kedkedeng da
Crispo ken Gayo is binonyagak.
16 Ya da Estefanas ay sinbaey ob-
pay kayman. Maid teken is getkek is
binonbonyagak.
17 Tay baken nan menbonyagak
is ipogaw is gapo ay inbaan Kristo
sak-en. Nodi inbaana sak-en tapno
ibagbagak nan gawis ay damag ay
maipanggep ken siya. Et isnan nang-
ik-ikkak is dana, baken nan kali ay
mangipaila isnan silib di ipogaw is
os-osalek tapno baken nan silib ay
kali nan makaawis isnan ipogaw.
Nodi nan maawatanda ay nateyan
Kristo ay pala ken daida di maaw-
isanda.

Si Kristo Nan Kagtekan Nan Kabaelan Apo Dios

18 Nan adi mamati ay ipogaw
ay adi maisalakan et no dengn-
genda nan damag ay ibagbagak ay
maipanggep isnan nateyan Kristo is-
nan basbasol di ipogaw et kananda
en maid silbina. Ngem ken datako
ay mamati ay isalsalakan Apo Dios et
getken tako ay siya nan esay nangi-
pailaana isnan kabaelana.
19 Maila nan katet-ewan nan kin-
wanik isnan esay naisolat id kasin
isnan kalin Apo Dios. Kinwanin Apo
Dios en,

“Nan silib di masilib ay ipogaw ay adi
mamati et awnitak dadaelen
tapno adi masilbi.
Ya nan laingda et awnitak ipaila ay
maid polos paayna ken sak-
en.”

20 No kaneg todi nan awnit ikkan
Apo Dios, sino ngen nan paay nan
masilib ay ipogaw ya nan kalalain-
gan ay mangtek isnan linteg Moses
ya nan nalaing ay makisongbat ay
wada isnan batawa? Tay olay no
adoado nan getken nan adi mamati
et inpailan Apo Dios ay maid kabae-
lan nan silibda.
21 Nan gapo ay kanak en maid
kabaelan nan silibda et tay getken
Apo Dios ay adi mabalin ay nan
silibda nan mangtekanda ken
siya. Nodi gapo isnan silibna nan
mangtekan di ipogaw ken siya tay
ninemnemna ay maisalakan nan
ipogaw gapo isnan mangpatiyanda
isnan maipanggep ken Kristo ay
ibagbagami. Ngem isnan nemnem

nan adi mamati et maid silbin nan
ibagbagami.
22 Tay isnan nemnem di Judio
et kananda en masapol ay wada
nan kaskasdaaw ay ipailan Apo Dios
sadapay mamati. Et isnan nem-
nem di Griego et adida patiyen nan
maibaga no isnan nemnemda et
baken tet-ewa ay silib.
23 Ngem nan ibagbagami et nan
nateyan nan mangisalakan isnan
ipogaw ay si Kristo et siya nan adyan
nan Judio ay dengngen ya isnan
nemnem di Griego et maid paay nan
kaneg todi ay inommat.
24 Ngem isnan ipogaw ay nangpati
isnan ayag Apo Dios ken siya ay olay
no Griego wenno Judio et getkena ay
nan inikkan Kristo ay nangisalakan
isnan ipogaw nan nangipaila isnan
kabaelan ya silib Apo Dios.
25 Tay nan ik-ikkan Apo Dios
ay maid paayna isnan adi mamati
et nangatngato mo nan am-in ay
silibda. Ya nan wada isnan nem-
nemda ay kinakapsot Apo Dios et
napigpigsa mo nan am-in ay kabae-
lan di ipogaw.
26 Bebsatko ay mamati, nemne-
menyo na. Atiatik nan ap-apo ken
dakayo wenno madaydayaw isnan
silib wenno anak di nangato ngem
inayagan Apo Dios dakayo kayet ta
mamati kayo ken siya.
27 Tay pinilin Apo Dios nan ipogaw
ay kankanan nan adi mamati en
maid paayda tapno nan mang-
mangwani en daida nan mapaay
ay ipogaw et daida nan awnit
mabainan. Nan maid kabaelanda
nan pinilina abes tapno mabainan
nan mangmangwani en daida nan
wada nan kabaelanda.
28 Et nan nababa ay ipogaw ay adi
paayen nan adi mamati et daida nan
pinilin Apo Dios tapno maila ay nan
mangipangato isnan nemnemda nan
tet-ewa ay maid paayna ken siya.
29 Inikkana di tapno magtek ay
maid polos somya is ikkan di ipogaw
ay mangipangato isnan awakda ken
siya.
30 Tay nan am-in ay wada ken
datako et nagapo ken siya. Owen,
siya nan nangitapi ken datako ken
Jesu Kristo. Et siya di nan gapo ay
wada nan silib tako ya nan gapo
ay awnit maid mangdelawan Apo
Dios ken datako. Si Kristo gedan
nan nangsobot ken datako ya nan
gapo ay mabalin ay nadiosan tako ay
ipogaw.
31 Isonga kaneg nan naisolat id
kasin en no waday ipangato tako et
baken nan awak tako nodi si Kristo
nan maipangato.

2

Nan Damag Ay Maipanggep Ken Kristo Et Siya Nan Kapatgan

1 Bebsatko, isdin inmayak ken
dakayo ay mangibaga isnan ipabag-
bagan Apo Dios ay maipanggep ken
Kristo et baken nan kali ay mangi-
paila isnan silib is kinkinwanik.
2 Tay ninemnemko ay masapol ay
kedkedeng si Jesu Kristo ya nan
nateyana ken datako is wada isnan
nemnemko.
3 Isdin nakiteteak ken dakayo
et mabainak ay men-itdo modatya
kolang nan getkek ay mangibaga is-
nan maipanggep ken Kristo. Isonga
ninpaypayegpegak gapo isnan pilmi
ay egyatko ay men-itdo.
4 Et isdin nin-itdowak ken dakayo
et baken nan silib di ipogaw is in-
pailak isnan kinkinwanik ay nang-
awis isnan kaipoipogaw. Nodi
inpailan Apo Dios nan kabaelana
gapo isnan Ispiritona et siya di nan
kailasinana ay tet-ewa nan inbagba-
gak.
5 Kaneg todi nan inikkak tapno
mamati kayo gapo isnan nangtalka-
nyo isnan kabaelan Apo Dios ay
baken nan nangtalkanyo isnan silib
di ipogaw.
6 Ngem wada nan silib ay ipag-
pagtekko isnan ipogaw ay naeteng
nan pammatida. Ngem baken kaneg
nan silib ay magapgapo isnan nem-
nem di ipogaw isnan batawa wenno
silib ay magapgapo isnan aap-apo

tay nan silibda et nakokombos ay
kaneg nan nakokombosan nan men-
ap-apowanda.
7 Nodi nan silib Apo Dios ay
egay naipagtek id kasin nan ipag-
pagtekmi. Ngem sapay boliwen Apo
Dios nan batawa et wada isnan nem-
nemna olay egayna inpagtek. Nan
silib ay kanak et siya nan mangi-
pagtek isnan inikkan Apo Dios tapno
awnit tako maitapi ken siya isnan
kangatona.
8 Nan nangangato ay ipogaw isnan
batawa et egayda naawatan dana
tay no naawatanda koma egayda
pinatey si Kristo ay kangatowan ay
Apo.
9 Nan ibagbagami et siya nan
kaneg nan inpasolat Apo Dios id
kasikasin ay mangwani en,

"Wada nan insaganan Apo Dios is-
nan manglayad ken siya. Nan
insaganana et nan egayda ilan
wenno dinnge wenno ninem-
nem ngem siya dana nan
awnit maited ken daida."

Siya dana nan inpasolat Apo Dios.
10 Et id wani da tona nan inpabagana
isnan Ispirito Santona ken datako
ay mamati. Tay maid adi getken
nan Ispiriton Apo Dios. Olay am-
in ay maipanggep ken Apo Dios et
getkena.
11 Kaneg nan ipogaw, maid mangtek
isnan wada isnan nemnem nan esay
ipogaw no adina ibaga. Kedkedeng
nan nemnemna is mangtek. Kaneg
abes ken Apo Dios. Kedkedeng nan
Ispiritona is mangtek isnan am-in ay
maipanggep ken siya.
12 Ngem datako ay mamati et
baken nan nemnem ay kaneg
nan nemnem di adi mamati isnan
batawa is inted Apo Dios ken datako.
Nodi nan ostoosto ay nemnem nan
intedna gapo isnan nang-itedana
ken datako isnan Ispiritona tapno
ostoosto nan mangtekan tako isnan
adoado ay intedna ken datako.
13 Isonga isnan men-it-itdowanmi,
adimi os-osalen nan kali ay mangi-
paila isnan silib di ipogaw nodi
ibagbagami nan it-itdon nan Ispirito
Santo ken dakami. Iyis-ispikalmi
nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo
Dios isnan ipogaw ay mentetean nan
Ispirito Santo.
14 Ngem nan ipogaw ay adi ma-
mati ay adi mentetean nan Ispiri-
ton Apo Dios et adyana ay mang-
dawat isnan magapgapo isnan Ispir-
ito Santo. Maid paayna ken siya tay
adi makaawat isnan kagawisda tay
maid ken siya nan Ispiriton Apo Dios
ay mangibagbaga ken siya isnan ka-
gawisda.
15 Ngem nan ipogaw ay mamati
et wada ken siya nan Ispiriton Apo
Dios isonga mabalin ay mailasina
am-in ay om-ommat dapay maid
makailasin isnan ik-ikkana isnan
ipogaw ay adi mamati.
16 Naisolat isnan inpasolat Apo
Dios en,

"Ayke waday mangtek isnan nem-
nem Apo Dios wenno mak-
abagbaga ken siya?"

Ngem kanak ken dakayo en wada
nan getken tako ay maipanggep ken
siya tay inpagtek Kristo nan nem-
nemna ken datako.

3

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Oblan Da Pablo Ken Apolos

1 Ngem bebsatko, isdin nakiteteak
ken dakayo et egay kabalin ay it-
dowak dakayo ay kaneg nan nang-
itdowak isnan ipogaw ay napigsa
nan pammatida. Nodi init-itdowak
dakayo ay kaneg oongong-a tay
adoado pay nan inik-ikkanyo ay
kaneg nan ik-ikkan di adi mamati.
2 Isonga pinalakak nan init-
itdok ken dakayo tay egay kayo
nakadawat isnan maitdo ay pala
isnan naeteng nan pammatina. Olay
id wani et egay pay laeng maeteng
nan pammatiyo.
3 Tay adoado pay nan maiyisowan
nan nemnemyo isnan adi mamati.
Kanak di tay ik-ikkanyo id wani nan
kaneg nan ik-ikkanda tay makisong-
songbat kayo ya manag-apal kayo.

4 Tay isnan mangmangwaniyan
nan tapina ay sak-en nan solsolo-
tenda dapay kankanan abes nan tap-
ina ay si Apolos nan gawis ay ma-
solsolot et maila ay paliso nan ik-
ikkanyo isnan ik-ikkan nan adi ma-
mati.
5 Tay sinowak ya sino si Apolos?
Baan Apo Dios dakami et kedeng ay
nin-it-itdo ken dakayo tapno mamati
kayo ken Jesus. Inikkanmi nan ipaik-
ikkan Apo Dios ken dakami.
6 Maidiligak isnan men-esek is
mola tay sak-en nan nangibaga is-
nan pinatiyo. Et maidilig si Apolos is-
nan mensibog tay siya nan nangtapi
isnan pammatiyo tapno am-amed
pomigsa. Ngem si Apo Dios nan tet-
ewa ay mangsiken ken dakayo tapno
pomigpigpigsa nan pammatiyo.
7 Isonga atiatik nan silbin nan
men-esek ya nan mensibog. Ngem
nan mangsiken ay si Apo Dios et siya
nan dakedake nan silbina.
8 Nan menmola ya nan mensibog
et paliso nan paayda. Et awnit mali-
galowanda ay osto isnan ik-ikkanda.

9 Dakami ay men-it-itdo ken
dakayo et dakami nan men-ob-obla
ken Apo Dios. Ngem dakayo nan
men-oblaanmi. No iyaligko na et
kanegyo nan payew wenno baey ay
sapsapowen Apo Dios.
10 Gapo isnan laing ay inted Apo
Dios ken sak-en et sak-en nan kaneg
nan nangsapo isnan pegnadna. Et
ostoosto nan nang-ikkanak is dana.
Ngem teken nan ipogaw ay mang-
anay isnan kolangna. Ngem masapol
ay makailan nan ipogaw ay mang-
anay tapno ostoosto nan itapina.
11 Tay maid teken is mabalin ay
osalen di ipogaw is pegnad nodi ked-
kedeng nan inosal Apo Dios ay si Jesu
Kristo.
12 Ngem mabalin ay natkenatken
nan maosal ay itapida isnan peg-
nadna tay wada nan gawis ya wada
nan baken gawis ay it-itdon di
ipogaw. Kaneg nan mensaad is baey
tay nan tap-ina et nan gawigawis
ay mabayabayag nan osalenda ay
kaneg nan segat wenno saminto
wenno temtem ay bato. Ngem nan
tap-ina et nan nakapsot nan osal-
enda ay kaneg nan segak-a wenno
goon wenno galami.
13 Ngem awnit maila isnan agew
ay mangbanagan Kristo isnan am-
in nan inikkan nan ipogaw ay nin-
it-itdo. Tay awnitna ipadas nan
apoy isnan sinapoda tapno maila no
makneg wenno adi.
14 Et no adi mapoowan nan intap-
ida isnan pegnad et maagtanda is
gawis is ligaloda.
15 Ngem no mapoowan adida
maagtan. Nodi maisalakan nan
awakda et kedeng. Kaneg nan
ipogaw ay maisalakan isnan mapop-
oowan ay baey.

16 Ay adiyo getken ay dakayo nan
kaneg baey Apo Dios tay mentetee
si Apo Dios ken dakayo gapo isnan
Ispiritona?
17 Isonga no waday mangdadael
isnan baey Apo Dios ay mang-itdo
isnan baken tet-ewa, awnit dadaelen
Apo Dios abes siya. Tay initken
Apo Dios dakayo ay kowana ay
menteteana.

Maid Polos Lebbeng Nan Ipogaw Ay Men-et-etek

18 Adi kayo maal-allilaw ay
mangnemnemnem en masilib kayo
gapo tay adoado nan getkenyo isnan
getken di ipogaw isnan batawa. No
kaneg todi nan nemnemyo et kanak
en gag-awis no menbalinenyo nan
awakyo ay kaneg maid getkenyo
tapno ganabenyo nan tet-ewa ay
silib ay magapo ken Apo Dios.
19 Tay nan kankanan nan ipogaw
isnan batawa ay silibda et maid
paayna isnan nemnem Apo Dios.
Kaneg nan naisolat isnan kalina ay
mangwani en, “Awnit idadael Apo
Dios nan laingda ken daida.”
20 Inpasolat Apo Dios abes nan
nakwani en, “Getken Apo Dios ay
maid silbin nan nemnem di mang-
mangwani en masilibda.”

21 Isonga adiyo ipapangato nan
esay ipogaw isnan esa tay nakikowa
kayo ken Kristo ay kakwa isnan am-
in.
22-23 Isonga olay sak-en yas Apolos
yas Pedro et baayo dakami am-in.
Am-iam-in ay wada isnan batawa,
nan biyag, tetey, nan om-ommat id
wani ya nan awnit ommat et kowayo
am-in dadi. Owen kowayo tay
kowan Kristo dakayo dapay kowan
Apo Dios si Kristo.

4

Nan Osto Ay Nemnem Isnan Oblan Di Aapostolis

1 Kaneg nan kinwanik en nan
masapol ay wada isnan nemne-
myo ay maipanggep ken dakami et
baan Kristo dakami. Intalek Apo
Dios ken dakami nan ibagbagami ay
maipanggep ken Jesu Kristo ay egay
gintek nan kaipoipogaw id kasin.
2 Isonga ik-ikkanmi ay gawis tay
nan masapol ay ikkan nan ipogaw
ay wada nan oblana ay naitalek ken
siya et masapol ay ik-ikkana nan
kankanan nan apona.
3 Isonga olay kompolmi nan
mangnemnemnemanyo isnan ikkak
ay men-obla tay baken kayo wenno
kompolmi ay ipogaw is mangbanag
ken sak-en no gawis nan oblak ay
pala ken Apo Dios wenno baken tay
si Apo Dios nan apok. Olay sak-
en, adiyak kanan en ostoosto wenno
baken.
4 Tay olay maid getkek is basolko,
adiyak getken no siya nan tet-ewa.
Isonga bakenak is mangwani en
gawis nan oblak nodi si Kristo nan
makaibaga isnan tet-ewa.
5 Isonga dakayo ay iCorinto, adiyo
banbanagen nan iib-ayo ay ipogaw.
Tay awnit kasin omali si Kristo ay
mangbanag. Et siya di nan osto ay
timpo ay mabanaganda tay awnitna
ipaila nan tet-ewa ay wada isnan
nemnem di ipogaw ay adi kagtek id
wani. Dat dayawen Apo Dios daida
isnan maibagay isnan inik-ikkanda.
6 Bebsatko, inbagak am-in nan
maipanggep isnan oblami ken Apo-
los tapno waday adalenyo. Tay kay-
atko ay menbasal kayo ken dakami
ta adiyo lakdangan nan kanan Apo
Dios isnan solatna en masapol ay
maid ipapangatoyo isnan tonggal
esa ken dakayo. Isonga ngawi no
kananyo en gag-awis nan esa isnan
pinilina ay mang-it-itdo ken dakayo.
7 Dakayo ay men-et-etek, olay no
waday laingyo, ay baken si Apo Dios
is nang-ited is dadi? Ayke aped
wada ken dakayo? Isonga no maited
ken dakayo aytay dakayon men-et-
etek ay kaneg dakayo nan nangsapo
isnan laingyo?
8 Ay apo kayo ay iCorinto. Isnan
nemnemyo et gintekyo et nan
am-in ay masapol ay getkenyo.
Kankananyo isnan nemnemyo en
wada ken dakayo nan am-in ay laing
ay it-ited Apo Dios. Kaneg dakayo
nan men-ali. Ngem ken dakami ay
aapostolis, egay pay laeng. Gawis
no tet-ewa ay ali kayo tapno makiali
kami abes.
9 Ngem isnan nemnemko kega
kayat Apo Dios no dakami ay aa-
postolisna nan nababa isnan am-in.
Kanegmi nan ipogaw ay nabanag ay
maipapatey isnan pobliko ta boyaen
nan am-in ay ipogaw ya nan aanghel
abes.
10 Gapo isnan mangsolsolotanmi
ken Kristo et kankanan nan adi
mamati en maid nemnemmi ya
kabaelanmi dadapay kanan en
maid paaymi. Ngem dakayo et
kankananyo en pilmi nan silibyo
isnan mangtekanyo ken Apo Dios ya
adoado nan kabaelanyo dakayopay
nangangato ay ipogaw. Waay siya
nan wada isnan nemnemyo.
11 Ngem dakami et enggana id
wani ay timpo it-itpemi nan owat
ya ewewmi ya kolang nan badomi.
Maid osto is baeymi ya adoado nan
mangpalpaligat ken dakami.
12 Mapalpaligatan kami ay men-
obla tapno waday katagowanmi.
Olay ngawi nan ik-ikkan di ipogaw

ken dakami ya olay no ngawi
nan kalkaliyenda ken dakami et
ilowalowanmi daida tapno badan-
gan Apo Dios daida. No paligatenda
dakami et anosanmi.
13 No waday solbog is kankananda
ay maipanggep isnan ik-ikkanmi
et adimi songsongbatan is ngawi.
Nodi iyammami ay mangwani is-
nan gawis. Nan nemnem nan
tapin di ipogaw ken dakami et
kankananda en dakami nan kan-
gawiyan ay ipogaw ay maid polos
paayna.
14 Egayak inbaga dana ay mangi-
pabain ken dakayo. Nodi laydek
ay itdok ken dakayo nan osto ay
maikkan tay laylaydek dakayo ay
kanegko an-ak.
15 Tay olay waday adoado is mang-
bagbaga ken dakayo gapo tay ma-
mati kayo ken Jesus et kedkedengak
is kanegyo ama. Sak-en nan amayo
gapo tay sak-en nan gapo ay mamati
kayo ken Jesu Kristo gapo isnan nan-
gibagbagaak isnan gawis ay damag
ken dakayo.
16 Isonga pangaasiyo ta sak-en nan
toladenyo.
17 Gapo tay laydek ay toladenyo
sak-en et inbaak si Timoteo ay omey
ken dakayo. Siya nan esay laylaydek
ay anakko gapo isnan pammatina
abes ken Kristo. Matalek siya ay
ipogaw isonga inbaak siya tapno
ipanemnemna ken dakayo kasin nan
kaneg nan ik-ikkak ay mangsolot ken
Kristo ay maiyiso isnan it-itdok isnan
ipogaw ay mamati isnan am-in ay il-
ili.
18 Wada ken dakayo nan mangipa-
pangato isnan awakda. Kankananda
en waay omegyatak ay omey issa.
19 Ngem adi mabayag daket omey
issa no siya nan kayat Apo Dios
ay ikkak. Daket ilaen no tet-ewa
ay waday kabaelan nan menpapan-
gato. Masapol ay maila isnan ik-
ikkanda ay baken kedkedeng isnan
kalkaliyenda.
20 Tay nan maitapi isnan men-
tolayan Apo Dios et masapol ay
maila nan kagawisda isnan ik-
ikkanda ay baken kedkedeng isnan
kankananda.
21 Isonga ngan nan laydenyo? Ay
masapol ay omeyak id issa ay mang-
dosa ken dakayo wenno laydenyo ay
men-gasingak ay mangipaila isnan
layad ya anosko?

5

Nan Esay Basol Nan iCorinto

1 Siya na nan esay delawek ken
dakayo. Naibaga ken sak-en ay wada
nan esay ib-ayo ay mamati ay asiasi
nan ik-ikkana. Inasawana nan ini-
nana. Olay nan adi mamati et adida
ikkan nan basol ay kaneg todi.
2 Ngem dakayo et kankananyo
en gawigawis nan mangsolsolotanyo
ken Kristo dayopay inpalobos nan
kaneg todi ay ommat. Gag-awis
no menseseg-ang kayo gapo isnan
ngawi ay basol ay inikkan nan esa
ken dakayo.
Siya na nan kanak ay masapol
ay ikkanyo. Pakaanenyo siya is-
nan maitatapiyana ken dakayo is-
nan simbaanyo.
3 Tay olay no maidak issa et ep-
dasko ninemnem nan masapol ay
maikkan. Isonga kanegak wada ken
dakayo tay nan nemnemko et wada
ken dakayo.
4 Gapo isnan lebbengko ay inted
Jesus ay Apo tako ken sak-en,
kanak en madagop kayo isnan
simbaanyo. Et kanegak maitatapi
gapo isnan kawadan nan nemnemko
ken dakayo.
5 Et gapo isnan kabaelan Apo Jesus
ay wada ken dakayo abes, pakaa-
nenyo san deey ay lalaki isnan sim-
baanyo tapno paligaten Satanas siya.
Tay kayatko ay ibabawina nan ba-
solna tapno maisalakan siya isnan
agew ay mangbanagan Jesus isnan
kaipoipogaw.
6 Adi polos lombeng ay men-et-
etek kayo. Ay adiyo getken ay olay
atiatik ay bobod nan maitapi isnan
kompolmi et sin-awyan dadat maal-
isan am-in? Kaneg tona abes nan

ommat ken dakayo no adiyo kaanen
nan esay ngawi.
7 Isonga kaanenyo nan ngawi ay
ogali ay kaneg nan inik-ikkanyo id
kasin tapno bomalo nan biyagyo
tay nadalosan kayo gapo isnan
mamatiyanyo. Nan gapo ay
nadalosan kayo et gapo tay natey
si Kristo isnan basbasol tako. Et
nan nateyana nan naiyaligan nan
menpalpaltiyan nan Judio is anak
di kalnilo isnan mangnemnemanda
isnan nanglaosan nan anghel ay adi
mangpatey isnan iyon-a ay anakda.
8 Isonga pagasingen tako si Apo
Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan Ju-
dio ay mangipagasing ken siya isnan
deey ay fiestada. Ngem baken kaneg
nan ik-ikkanda ay adi mangbobod is-
nan tinapayda nan ikkan tako. Nodi
nan kaanen tako et nan am-iam-in
ay ngawi ay kaiyaligan nan bobod ta
sokatan tako is osto ay nemnem ya
gawis ay maikkan.

9 Nan inbagak isnan esay solatko
id kasin et kinwanik en masapol
ay maisiyan kayo isnan ipogaw ay
mamabai ya lomalaki.
10 Ngem baken di is kayatko ay
kanan en maisiyan kayo isnan adi
mamati ay mang-ik-ikkan isnan
kaneg todi ya omaapal wenno
mangakew wenno nan mamati
isnan baken tet-ewa ay dios. Tay
adi mabalin ay maisisiyan tako ken
daida tay maid teken is mentetean
tako isnan naay batawa ay kad-an
tako am-in.
11 Nodi nan kayatko ay ikkanyo
et adi kayo makigayyem isnan ib-
ayo ay mangwani en mamati no
ik-ikkana nan ngawi ay kaneg nan
mamabai wenno botengan ya man-
gakew. No managsolbog siya ay
ipogaw wenno apalana nan wada is-
nan iib-ana wenno patpatiyena nan
baken tet-ewa ay dios et adiyo gay-
gayyemen. Ya adi kayo makikikan
ken siya.
12-13 Maid biyang tako ay mang-
banag isnan baken tako ib-a ay ma-
mati tay si Apo Dios nan kabiyang
is dadi. Nodi nan iib-a tako ay ma-
mati nan masapol ay banagen tako.
Isonga kaanenyo isnan simbaanyo
nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ay
kaneg nan inbagan Apo Dios isnan
solatna.

6

Nan Osto Ay Maikkan No Waday Men-asidalom Isnan Mangsolsolot Ken Kristo

1 Naayda pay di ibagak. No waday
idalomyo isnan ib-ayo ay mamati
ayke gawis no nan adi mamati di
mangipabanbanaganyo? Nan ma-
mati ken Jesus di mangipabana-
ganyo koma.
2 Ay adiyo getken ay nan ipogaw
Apo Dios nan awnit mangbadang ay
mangbanag isnan am-in? No siya
di nan awnityo ikkan, ayke adi ma-
balin ay banagenyo nan bassit nan
pategna?
3 Olay nan aanghel et awnit
tako badangan si Kristo ay mang-
banag ken daida. Isonga am-
amed ay mabalin ay banagen tako
nan maipanggep nan wada isnan
batawa.
4-6 Isonga no waday kasoyo aytay
dayon eyey isnan adi mamati ay
mangipabanag dayopay getken ay
maid maiyisowan nan nemnemda
isnan nemnem di mamati? Tay nan
ik-ikkanyo et men-asidalom kayo
dayopay ipabanbanag isnan ipogaw
ay adi mamati. Kababain di is
maikkan. Ayke maid nalaing ken
dakayo is makabanag isnan kasoyo?
7 Olay nan men-asidalomanyo et
ngawingawi di. Kaneg inabak nan
ngawi dakayo. Gag-awis no baybay-
anyo nan mang-ikkan isnan ngawi
ken dakayo. Olay masos-owitik kayo
basta adiyo omey ipabanbanag is-
nan adi mamati.
8 Ngem nan ik-ikkanyo et dakayo
nan mang-ik-ikkan isnan ngawi ya
mangsos-owitik isnan ipogaw. Olay
nan ib-ayo ay mamati et sowitikenyo
daida.

9 Ay adiyo getken ay adi maitapi
isnan mentolayan Apo Dios nan
ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan
ngawi? Adi kayo masogsogsogan
ay mangpati isnan baken tet-ewa.
Tay adi maitapi ken Apo Dios nan
mamabai, nan menkamkamolala,
nan lalaki ay mangbigaw isnan ib-
ana ay lalaki ay asawaen ya nan
mangpati isnan baken tet-ewa ay
dios.
10 Adi maitapi abes isnan men-
tolayan Apo Dios nan menpidpidit,
nan mangak-akew, nan naimot, nan
managsolbog ya nan botengan.
11 Id kasin kaneg todi nan inik-
ikkan nan tapina ken dakayo.
Ngem id wani nadalosan kayo
tay pinakawan Apo Dios dakayo.
Ninbalin kayo abes is ipogawna ay
mensilbi ken siya. Et id wani gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken dakayo.
Inommat am-in dadi gapo isnan
inikkan Jesu Kristo ay Apo tako ya
nan Ispiriton nan Dios tako.

Adi Tako Ikkan Nan Ngawi Tay Nan Awak Nan Mamati Nan Kaneg Baey Apo Dios

12 Wada pay nan ibagak ken
dakayo. Tet-ewa ay am-in ay adi
adyan Apo Dios et mabalin ay ikkan
tako. Ngem adina kayat ay kaliyen
en isnan mang-ikkanan tako am-in
is dana et mabadangan tako. Ya
nan esa et baken gawis no pakaam-
amden tako nan esay maikkan ay
olay baken basol. Tay no siya di nan
ikkan tako et menbalin is basol tay
nan pakaam-amden tako et siya nan
menbalin ay apo tako.
13 Kaspangaligan nan makan.
Wada nan kaosalana tay ninsapo
si Apo Dios is makan tapno kanen
tako ya sinapona nan eges di
ipogaw tapno siya nan omayan nan
kanen tako. Ngem adina kanan en
dadam-en tako. Tay baken dadi
is napatepateg tay maid toloy nan
makan ya nan eges di ipogaw. Ngem
nan awak nan ipogaw et baken nan
kinababailona is kaosalana. Tay nan
osto ay kaosalan nan awak tako et
ta ikkan tako nan kayat Kristo et
si Kristo abes et ay-ayowanana nan
awak tako.
14 Masapol ay nan gawis nan
mang-osalan tako isnan awak tako
tay siya nan wada nan toloyna tay
awnit tagowen Apo Dios gapo is-
nan kabaelana ay kaneg nan nang-
tagowana ken Kristo.
15 Ay adiyo getken ay paltin nan
awak Kristo nan awak nan mamati?
Isonga ay mabalin ay om-omey kayo
isnan kad-an di mabaybayadan ay
bababai dapay wada si Kristo ken
dakayo? Baken osto di.
16 Tay nan mangiseyepan nan
ipogaw isnan kaneg da todi ay
bababai et menbalinda is esa. Tay
kinwanin Apo Dios en, “Nan dowa et
menbalinda is esa.”
17 Et wada nan maiyisowana ken
Kristo ya nan maitatapi ken siya tay
kanegda es-esang gedan gapo isnan
napos-aan nan nemnemda.
18 Isonga adi kayo mamabai. Nan
tapin di basol et baken nan awak is
pangawiyena. Ngem nan babailo et
nan awakna nan pangawiyena.
19 Ay adiyo getken ay nan awakyo
nan kaneg baey nan Ispirito Santo ay
inted Apo Dios tay mentetee siya ken
dakayo? Baken kayo is kakwa isnan
awakyo nodi si Apo Dios.
20 Tay nangina nan inbayadna
tapno mabalin ay ipogawna datako.
Isonga masapol ay madaydayaw si
Apo Dios isnan am-in ay ik-ikkan
tako.

7

Nan Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Omasawaan Di Ipogaw

1 Siya na nan songbatko is-
nan sinootyo isnan solatyo ay
maipanggep isnan omasawaan nan
ipogaw. No mabalin koma gawis no
adida omasawa.
2 Ngem tapno adi madolog nan
ipogaw ay mamabai ya lomalaki et
gag-awis no omasawada.

3 Et mentinongpal koma nan sin-
asawa.
4 Tay no omasawa nan babai
et baken siya et kedeng is kakwa
isnan awakna. Nodi wada nan
lebbeng nan asawana isnan awakna.
Siyangna isnan lalaki. Wada nan
lebbeng nan asawana isnan awakna.
5 Isonga no sin-asawa kayo adi
kayo men-asiadi malaksig no men-
toya kayo omona tay laydenyo ay
mangnemnem isnan lowaloyo ken
Apo Dios is kaat ay agew. Dat no
makwas nan kaat ay agew, maseyep
kayo kasin tapno adi mabalin ay
dologen Satanas dakayo ay omey
isnan bakenyo asawa gapo isnan
adiyo makateppelan isnan kayatyo.
6 Nan kinwanik et mabalin ay
omasawa nan ipogaw ngem baken di
is bilin.
7 Tay isnan nemnemko et gag-
awis no adi omasawa nan ipogaw ay
kanegko. Ngem getkek ay baken di is
mabalin isnan am-in ay ipogaw. Tay
natkenatken nan kabaelan ay it-ited
Apo Dios isnan ipogawna.
8 Isnan egay omasawa pay laeng
ya isnan balo ay babai et kanak en
gawis no itoloyda ay adi omasawa ay
kanegko.
9 Ngem no adi kabalin ay tep-
pelenda nan kayat nan awakda et
omasawada. Tay gag-awis no oma-
sawa nan ipogaw mo nan mangnem-
nemnemana isnan kaykayat nan
awakna.
10 Siya na nan ibagak isnan sin-
asawa. Bakenko bilin nan naay nodi
bilin Apo Jesus. Kanak en adi koma
isis-iyan nan babai nan asawana.
11 Ngem no taynana nan asawana
et adi koma makias-asawa kasin.
Kedkedeng nan sigod ay asawana
is mabalin ay asawaena. Ya adi
koma abes isis-iyan nan lalaki nan
asawana.
12 Naay da pay di ibagak isnan
tapin di ipogaw. Sak-en nan mang-
wani tay egay inbagan Apo Jesus na.
Kanak en no wada ken dakayo ay
lalalaki ay mamati ngem adi mamati
nan asawana et adina isis-iyan no
men-gasing siya ay makitetee ken
siya.
13 Siyang na isnan bababai ay ma-
mati. No adi mamati nan asawana
ngem no men-gasing siya ay makite-
tee ken siya et adina isis-iyan.
14 Tay nan adi mamati isnan sin-
asawa et ibilang Apo Dios siya ay
kanegna ipogaw gapo isnan pam-
matin nan asawana. Tay no adi
ikkan Apo Dios di et adi kalak-am
abes nan an-akda. Ngem baken tay
maibilangda abes ay kanegna an-ak.
15 Ngem no adi layden nan adi ma-
mati ay makitetee isnan asawana ay
mamati, olay, bay-ana. Adi masapol
ay ikakawena tay kayat Apo Dios ay
nasingpa nan biyag nan ipogawna.
16 Tay olay adim ipalobos, adim
getken no awnit maisalakan nan
asawam gapo isnan badangmo ken
siya.
17 Ngem siya dana nan esay bilinko
isnan am-in ay mamati. Nan sigod ay
biyag ay inted Apo Dios ken datako
et itoltoloy tako isnan mamatiyan
tako. Adi masapol ay padasen tako
ay sokatan.
18 Kaspangaligan, ay epdas kayo
ninpasegyat isdin namatiyanyo? Adi
masapol ay padasenyo ay sokatan.
Wenno no egay kayo ninpasegyat
isdin namatiyanyo, adi masapol ay
menpasegyat kayo.
19 Tay baken nan menpasegy-
atanyo wenno nan adi kayo men-
pasegyatan is mappay nodi nan
mangsolsolotanyo isnan bilbilin Apo
Dios nan mappay.
20 Isonga adi tako nemnemen ay
masapol ay sokatan tako nan sigod
ay biyag basta baken ngawi ken Apo
Dios.
21 Ay baaka isnan namatiyam?
Olay. Itoltoloymo ay mabaa. Ngem
no waday somya ay mapalobosanka
isnan mabab-aaam gawis no tay-
nam.
22 Ngem ken Apo Dios olay no
baaka isnan nemnem di ipogaw et
bakenka baa isnan nemnemna no
anakna sik-a. Et nan ipogaw ay olay

baken baa isnan nemnem di ipogaw
et baada tay baan Kristo daida no
siya nan Apoda.
23 Ipogaw Apo Dios dakayo tay
sinobotna dakayo is nanginangina.
Isonga adi kayo menpabaa isnan
nemnem ya kankanan nan aped
ipogaw tapno adi kayo maisiyan is-
nan mensilsilbiyanyo ken Apo Dios.
24 Kanak kasin nan kinwanik, beb-
satko. Adiyo nemnemen ay masapol
ay masokatan nan sigod ay biyagyo
no mamati kayo basta itoltoloyyo ay
somag-en ken Apo Dios.

25 Siya dana pay nan ibagak is-
nan omasawaan di ipogaw. No
egay omasawa pay laeng nan ipogaw
et ibagak nan wada isnan nem-
nemko ay maipanggep isnan gawis
ay ikkanda. Maid inbilin Apo Je-
sus is maipanggep isnan naay ngem
mabalin ay talkenyo nan ibagak tay
matalekak gapo isnan layadna ay
mangbadbadang ken sak-en.
26 Gapo isnan inmam-amedan nan
ligat nan ipogaw id wani et kanak
en gawis no adi sokatan nan ipogaw
nan kasasaadna.
27 Nan kayatko ay kanan et no
inmasawaka et adim isis-iyan nan
asawam. No maid asawam adi mas-
apol ay omasawaka.
28 Ngem no laydem ay omasawa
baken basol. Ngem gag-awis no adi
kayo omasawa. Kanak di tay kayatko
ay adi kayo kapaligatan isnan sigod
ay ligat di sin-asawa.

29 Bebsatko, nan kayatko ay ibaga
et adi mabayag nan waya tako ay
men-obla ken Apo Dios. Isonga men-
logi id wani et nan ipogaw ay wada
nan asawana baken nan asawana is
madadanagana nodi nan oblana ken
Apo Dios.
30 Nan gasing wenno nan seg-ang
wenno nan kinabaknang et baken
dadi koma is mangiyadi isnan men-
ob-oblaam ken Apo Dios.
31 Olay nan am-in ay wada isnan
batawa et adi tako nemnemnemen
ay pilmi tay maid toloyda. Tay awnit
mamaid nan batawa ay mentetean
tako id wani.
32 Nan kayatko et baken koma
adoado nan danagyo. Tay nan
ipogaw ay maid asawana, kedeng
nan oblana ken Apo Dios ya nan
ikkana ay mangipagasing ken siya is
nenemnemena.
33 Ngem nan inmasawa et mas-
apol ay nemnemena nan biyagda
isnan batawa tapno men-gasing nan
asawana.
34 Isonga adi maolnos nan nem-
nemna tay nemnemnemena nan
pamilyana danapay es nemnemne-
men nan laydena ay ikkan ay pala
ken Apo Dios. Siyang na isnan babai
ay adi omasawa. Nemnemnemena
omona nan masapol ay maikkan ay
pala ken Apo Dios tay kayatna ay
kedeng nan ipaik-ikkan Apo Dios
is ik-ikkana. Ngem nan babai ay
wada nan asawana et nan oblana ay
mangipagasing isnan asawana nan
nemnemnemena.
35 Inbagak nan kinwanik tapno
mabadangan kayo. Adiyak iyadi
nan makiasawaanyo. Ngem inba-
gak tapno ostoosto nan ik-ikkanyo
ya tapno adi kayo maisiyan isnan
layadyo ay mang-ikkan isnan ipaik-
ikkan Apo Jesus.

36 Ngem no wada nan mentolag
ay men-asawa dadat mentoya ay adi
itoloy dat no liknaen nan lalaki ay
adina mateppelan nan kayatna et
itipona nan gayyemna. Baken basol
di.
37 Ngem no nemnemena ay
makaitpe ay adi makiasawa ya no
nemnemena ay siya nan gawis ken
siya ya maid mangpilpilit ken siya et
gawis no ikkana.
38 Isonga no omasawa nan ipogaw
et gawis di ngem gagag-awis no adi
omasawa.
39 Nan mamati ay babai ay wada
nan asawana et adi mabalin ay kasin
omasawa no daan pay laeng nan
asawana. Ngem no matey nan
sigod et kigad siya no omasawa
kasin ngem masapol ay mamati nan
asawaena.

40 Ngem isnan nemnemko et gag-
awis ken siya no adi omasawa kasin.
Et waay siya abes nan nemnem nan
Ispiriton Apo Dios.

8

Napatpateg Nan Ik-ikkan Tako Ya Nan Nemnem Tako Mo Nan Kanen Tako

1 Siya na nan ibagak maipanggep
isnan maisda ay sinootyo ay nai-
boyag isnan sinang didios no ma-
balin ay kanen tako. Tet-ewa ay
getken tako ay maid kabaelan nan
sinang didios. Ngem baken nan
mangtekan tako isna is makabadang
isnan iib-a tako tay mabalin ay
men-et-etek nan ipogaw gapo isnan
getkena. Ngem no pilmi nan layad
tako isnan iib-a tako et siya nan
makabadang ken daida.
2 Tay no men-et-etek nan ipogaw
ay mangmangwani en adoado nan
getkena et ipailana ay baken osto
pay laeng nan nemnemna.
3 Ngem no laylayden nan ipogaw si
Apo Dios et ibilangna siya ay anakna.
4 Ngem isnan nangsootanyo isnan
isda et siya na nan ibagak. Getken
tako ay baken tet-ewa ay dios nan
sinang didios tay es-esa et kedeng
nan tet-ewa ay Dios.
5-6 Olay no waday adoado is pat-
patiyen nan ipogaw ay kananda en
dios ngem ken datako et es-esang
nan Dios ay Ama tako. Et siya nan
nagapowan nan am-in ay wada. Ya
nan matatagowan tako et tapno ik-
ikkan tako nan kayatna. Es-esang
abes nan Apo tako ay si Jesu Kristo
ay nangboliw isnan am-in ya nang-
ited isnan balo ay biyag tako. Ngem
isnan adi mamati adoado nan dios
ay ap-apowenda ay mentetee isnan
batawa ya id daya.
7 Olay isnan tapin di mamati et
adida maawatan kayet ay baken
tet-ewa ay dios nan sinang didios.
Tay inmingsada ay mangpatpati ken
daida. Isonga no kanenda nan nai-
boyag isnan sinang didios et basol is-
nan nemnemda. Tay mendowadowa
nan nemnemda maipanggep isnan
sinang didios tay baken napigsa nan
pammatida ken Apo Dios.
8 Ngem ibagak ken dakayo en
baken nan kankanen tako is gapo na
ay gawis nan nemnem Apo Dios ken
datako. Paliso no kanen tako wenno
adi.
9 Ngem masapol ay makailan tako
nan iib-a tako ay nakapsot pay laeng
nan pammatida ta adida bomasol
gapo isnan ikkan tako.
10 Tay olay baken ngawi isnan
nemnemmo ngem no waday mang-
ila ken sik-a ay makikanka isnan
baey di sinang didios waay kanana
en mabalin ay maitapi siya ay man-
gan dapay mendowadowa nan nem-
nemna no basol di wenno baken.
11 Isonga gapo isnan inikkam
olay getkem ay baken basol di et
madadael nan pammatin nan ib-am
ay nakapsot nan pammatina dapay
siya abes nan esay nateyan Kristo.
12 Isonga binmasolka ken Kristo
gapo isnan binmasolam isnan ib-am
ay mamati ay mangipasakit isnan
nemnemna gapo isnan kinakapsot
nan pammatina.
13 Isonga no bomasol nan ib-ak
ay mamati gapo isnan men-isdaak
isnan naiboyag isnan sinang didios
et adiyak polos ikkan tapno adi bo-
masol siya gapo ken sak-en.

9

Nan Lebbeng Nan Aapostolis

1-2 Olay nawayaak ay mangnem-
nem isnan ikkak ngem baken nan
awakko is paon-on-onaek. Olay
esaak ay menlebbeng ay apostolis
Kristo ya esaak ay nang-ila ken siya
ay Apo tako ngem adiyak ipapati
nan kayatko. Olay no kanan nan
tapin di ipogaw en bakenak apos-
tolis ngem getkenyo ay tet-ewa ay
apostolisak tay nan maitatapiyanyo
ken Kristo gapo isnan mamatiyanyo
nan kailasinana ya mangpaneknek
ay tet-ewa ay men-ob-oblaak ay pala
ken siya.

3 Et siya dadi nan songbatko isnan
ipogaw ay adi mangpati ay apostolis
Kristo sak-en.
4 Nemnemenyo nan ik-ikkanmi.
Wada nan lebbengmi ay omala isnan
men-itdowanmi is kanenmi ya in-
omenmi ngem adimi ik-ikkan dadi.
5 Wada nan lebbengmi abes ay
omasawa ya mangikawit isnan
asawami isnan omayanmi ay men-
itdowan ay kaneg nan ik-ikkan
Pedro ya nan tapin di apostolis ya
nan bebsat Jesus.
6 Isonga baken osto no kananyo
en masapol ay menlagbo kami ken
Bernabe ta waday katagowanmi.
7 Baken di is osto tay kaspangali-
gan, maid soldado is manglaglagbo
isnan awakna nodi nan men-ob-
oblaana nan manglagbo ken siya.
Ya maid menmola is adi mangbolas
isnan begas nan molana. Ya maid
menpaspastol is adi mang-in-inom
isnan gatas nan pastolna.
8 Ay nagapo isnan nemnem di
ipogaw nan kakakwanik? Baken, tay
paliso nan kinwanin Apo Dios isnan
linteg ay inpasolatna ken Moses.
9 Tay naisolat isnan linteg Moses
nan mangwani en, “Adika op-opotan
nan topek nan baka ay men-ilik is-
nan pagey.” Sootek ken dakayo en
ay kedeng nan baka is nenemnemen
Apo Dios?
10 Baken adi. Inbagana na tay
ninemnemna nan ipogaw. Tay
osto isnan omey makialado wenno
makiani ay mangnamnama isnan
lagboda.
11 Isonga am-amed ken dakami
tay nan napatepateg ay nagapo
ken Apo Dios nan init-itedmi ken
dakayo isonga bagayna no agtanyo
dakami is katagowanmi ay atiatik
nan banolna.
12 Isonga no osto ay maagtan nan
tapin di ipogaw et am-amed kami is
maagtan.

Ngem olay no bagayna ay omala
kami et egay kami omal-ala. Nan
gapo ay egay kami inmala et tay
adimi layden no waday mangsolin
isnan gawis ay damag ay ibag-
bagami. Isonga olay no mapal-
paligatan kami ay men-an-anap is
katagowanmi et an-anosanmi.
13 Ngem wada nan lebbengmi ay
omala no laydenmi. Kaneg nan
ipogaw ay men-ob-obla isnan Tem-
plon Apo Dios. Ay adiyo getken
ay maagtanda is kanenda? Ya nan
menpalti isnan maiboyag ken Apo
Dios isnan Templona et wada nan
kowada isnan paltiyenda.
14 Siyang na isnan ipogaw ay
omey mangibagbaga isnan gawis ay
damag. Tay siya nan esay bilin
Apo Jesus ay siya nan mang-alaanda
isnan katagowanda.

15 Ngem sak-en, egayak inmal-
ala isnan men-it-itdowak olay waday
lebbengko ay omala. Et baken di is
gapo ay inbagak na ta maagtanak.
Olay mateyak gapo isnan owatko.
Gag-awis di mo nan makaanan nan
gasingko ay mangwani en adiyak
kalagbo ay men-itdo.
16 Tay maid lebbengko ay maid-
ayaw gapo isnan mangibagbagaak
isnan gawis ay damag. Nodi masapol
ay ikkak tay inayan no adiyak ikkan
tay siya nan tet-ewa ay ipaob-oblan
Apo Dios ken sak-en.
17 No apedko nemnem ay ikkan ay
egay inpaoblan Apo Dios ken sak-
en et osto no maagtanak is lagbok.
Ngem gapo tay siya nan inpaoblana
ken sak-en ay egayak ninemnem in-
mona et ik-ikkak tay siya nan in-
talekna ken sak-en.
18 No keg todi, sino ngen nan lig-
alok ay mang-ik-ikkan isnan oblak?
Nan ligalok et nan gasingko ay man-
gibagbaga isnan gawis ay damag ay
adi bayadan nan mangdengdenge ay
olay waday lebbengko ay omala is
katagowak ken daida.

19 Isonga gapo tay maid
manglagbo ken sak-en maid abes
kalebbengan nan ipogaw ay man-
gibaa ken sak-en. Ngem olay no keg
todi nan tet-ewa et mabaaak isnan
kompolmi gapo isnan layadko ay

mang-ikkan tapno waday maawis is adoado ay mangsolot ken Kristo.

20 Kaspangaligan no wadaak isnan Judio solotek nan ogalin di Judio tapno maawisda ay mangsolot ken Kristo. No kananda en masapol ay masolot nan linteg Moses, olay solotek tapno idngeda nan ibagak. Ngem getkek ay adi masapol ay masolot nan linteg Moses tapno maisalakan nan ipogaw.

21 Isnan ipogaw ay baken Judio ay adi mangsolot isnan linteg Moses et adiyak soloten abes tapno patiyenda nan ibagak ay maipanggep ken Kristo. Ngem adina kayat ay kanan en adiyak solsoloten nan bilin Apo Dios tay wada nan inbilin Kristo et siya dadi nan solsolotek.

22 Isnan ipogaw ay nakapsot nan pammatida et adiyak ikkan abes nan kananda en basol olay getkek ay baken tet-ewa ay basol. Ikkak tapno mabalin ay badangak daida isnan pammatida. Isonga ipamosposak nan kompolmi ay napateg isnan nemnem di ipogaw tapno waday maawis is mangpati ken Kristo tapno maisalakanda.

23 Am-in dadi et ik-ikkak tapno omadoado nan mamati ken Jesu Kristo tay kayatko gedan ay maitapiyak isnan gawis ay ited Kristo isnan mangsolsolot ken siya.

Masapol Ay Maiyaddawi Tako Isnan Ngawi Tapno Adi Kaanen Apo Dios Nan Badangna

24 Iyaligko nan mangsolotan tako ken Kristo isnan kaneg nan ikkan nan menlomba. Getkenyo ay olay adoado nan makilomba ngem es-esa nan mangabak ay maligalowan. Keg datako abes tay masapol ay ipapati tako ay mang-ikkan isnan gawis ta maagtan tako is ligalo.

25 Nan ikkan nan makikontis ay mangtetena isnan am-in tapno pomipigsa nan awakna et siya di nan kaneg nan ikkan tako koma ay mangipapigsa isnan pammati tako. Ikkana di tapno mangabak ay mang-ala isnan ligalo ay nalaka ay menpatengga. Ngem nan ligalo tako isnan ik-ikkan tako et maid patenggana.

26 Keg sak-en tay adiyak aped ik-ikkan nan maid paayna ay mangtaktaktak isnan oblak ken Apo Dios.

27 Nodi ten-ek nan am-in tapno abakek nan ngawi ay kayatko ay ikkan tay adiyak layden no awnit adi ligalowan Apo Dios sak-en gapo isnan inik-ikkak dakpay esay mangibagbaga isnan gawis ay damag isnan ipogaw isnan osto ay ikkanda.

10

1 Tay no adi itoltoloy nan ipogaw ay mangtongpal ken Apo Dios et waay ngen kaanena nan badangna ken daida. Adiyo kalkalingkingan, bebsatko, nan inommat isdin alal-apo tako id kasikasin. Binadbadangan Apo Dios daida am-in tay maitaptapi siya isnan liboo ay mangibob-oweg ken daida. Binadangana daida abes ay nanggedang isnan baybay ay Gadangdang nan ngadana.

2 Et din si Moses nan nangipangpango ken daida isdin inommatan todi isonga napos-a nan nemnemda am-in ay nangsolsolot ken siya.

3 Pinakpakan Apo Dios daida am-in isnan makan ay nagapgapo ken siya.

4 Olay nan tapin di danom ay inin-inomda et inpabalana isnan bato. Naiyalig san bato ken Kristo ay mang-it-ited isnan masapol nan ipogawna. Tay si Kristo nan nangtaktakdo ken daida ay nang-it-ited isnan masapolda.

5 Ngem olay binadbadangan Apo Dios daida am-in et atiatik ken daida nan men-gasingana tay atiatik nan managtongpal. Nagtek ay tet-ewa di tay natey nan adoado ken daida isnan kad-anda isnan pondag.

6 Inpasolat Apo Dios nan inommat id kasin ta makailan tako ay adi manggamgam isnan ngawi ay kaneg nan inik-ikkanda.

7 Adi tako gedan ikkan nan kaneg
nan inik-ikkan nan tapina ken daida
ay manggasgasing isnan sinang did-
ios. Getken tako ay inikkanda di
tay naisolat isnan kalin Apo Dios
nan mangwani en, “Nakwasda ay
nangkakan isnan pinaltida ya inmi-
nomda ay mangdayaw isnan sinang
didios ay sinapoda dadat ikkan nan
ol-olay.”
8 Adi tako abes mamabai ya loma-
laki ay kaneg nan inikkan nan tapina
ken daida tay siya nan gapo ay natey
nan dowampoo ya tolo ay libo isnan
sin-agew.
9 Ya adi tako koma padpadasen
nan anos Apo Dios ay kaneg nan
inikkan nan tapina tay siya nan gapo
ay inpa-ey Apo Dios nan menkedet
ay oweg ay mangpatey ken daida.
10 Nan esay ngawi ay inikkan
nan tapina et ninmotmotda isnan
inikkan Apo Dios isonga inbaan Apo
Dios nan esay anghel ay mangpatey
ken daida.
11 Nan am-in ay inikkan Apo Dios
ay nangdosa ken daida et inom-
mat tapno waday men-adalan tako.
Et naisolatda tapno makailan tako
tapno adi tako madosa ay kaneg
datodi. Tay id wani nganngani ay
menpatengga nan batawa.
12 Isonga no waday ipogaw is
mangnemnem en adina ikkan nan
ngawi tay napigsa nan pammatina
et makailana ta modatya nalaka ay
bomasol siya.
13 Maid naitkenan nan madologam
isnan madologan nan am-in ay
ipogaw. Ngem si Apo Dios et pilmi
ay matalek ay mangbadang ken sik-
a. Tay adina ipalobos ken sik-a nan
adim kabaelan ay mang-adi. Nodi no
waday ipalobosna et itedna abes nan
kabaelam ay mang-adi tapno adim
ikkan.

Baken Gawis No Malaolaokan Nan Pammatin Nan Ipogaw

14 Isonga dakayo ay laylaydek, adi
kayo maitaptapi ay mangdaydayaw
isnan sinang didios ta adi kayo ma-
dosa ay kaneg din alal-apo tako.
15 Gapo tay getkenyo ay mennem-
nem, kanak en nemnemenyo no tet-
ewa wenno baken nan ibagak.
16 Nan mang-inoman tako isnan
men-iyamanan tako ken Apo Dios ay
mangipanemnem isnan nin-ayosan
nan basan Jesus ay badangna et siya
nan mangipaila isnan maitatapiyan
tako ken Kristo. Ya nan manganan
tako isnan naamaamas ay tinapay
ay mangnemneman tako isnan awak
Jesus isnan nateyana et siya nan
esay mangipaila isnan maitatapiyan
tako ken siya.
17 Gapo tay es-esa ay tinapay nan
naam-amam-as ay pala ken datako
et ibagana ay olay adoado tako et
kaneg tako es-esa gapo tay es-esa
nan maitatapiyan tako ay si Kristo.
18 Nan esa ay pagbasalan et siya
nan ik-ikkan di Judio. Tay no maitap-
ida ay makikan isnan pinaltida ay
iboyagda ken Apo Dios et ipailada
ay maitatapida ken Apo Dios ay
maitedan nan pinaltida.
19 Ay maawatanyo nan kayatko
ay ibaga gapo isnan kinwanik? Ay
kananyo en tet-ewa ay dios nan
sinang didios wenno kananyo en
mappay nan napalti ay iboyagda ken
daida? Baken di is kayatko ay kanan.
20 Nodi nan kayatko ay kanan et
nan paltiyen nan adi mamati ay
iboyagda isnan sinang didiosda et
nan adi kaila ay akin-apo ken Sa-
tanas ay aanito nan tet-ewa ay man-
giboyboyaganda ay baken si Apo
Dios. Isonga adiyak layden no
maitapi kayo isnan ik-ikkanda tay
adiyak layden ay maitapi kayo isnan
aanito.
21 Tay adi kabalin ay maitaptapi
kayo isnan mainom ay mangipagtek
isnan mamatiyanyo ken Kristo
dakayot abes maitapi isnan mangi-
pagtek isnan mamatiyanyo isnan an-
ito. Ya adi kabalin abes ay makikan
kayo isnan mangipanemnem ken
Kristo dakayot makikan abes isnan
naiboyag isnan anito.
22 Tay no kaneg todi nan ikkanyo et
padpadasenyo ay mangipaliget ken

Apo Dios. Ayke kayo napigpigsa mo
siya tapno abakenyo siya?

Nemnemen Tako Omona Nan Iib-a Tako

23 Wadada nan mangwani en,
"Nawaya kami ay mang-ikkan isnan
laydenmi basta baken basol." Ngem
kanak en baken am-in nan ik-ikkan
tako et mabadangan nan ib-a tako.
24 Tay masapol ay nemnemen tako
omona nan iib-a tako satakopay
nemnemen nan awak tako.
25 Isonga kanak en baken basol no
kanenyo nan lang-ay ay ilakoda is-
nan malkitan no adiyo sos-ooten no
naiboyag isnan sinang didios gapo
isnan mendowadowaan nan nemne-
myo.
26 Mabalin ay kanenyo tay nan
batawa ya nan am-in ay wada et
kowan Apo Dios.
27 Isonga no ayagan nan adi ma-
mati sik-a ay makikan dat no lay-
dem dakat omey ya kanem nan kom-
polmi ay itedda. Ngem adim nem-
nemnemen ay masapol ay sootem no
inboyagda nan lang-ay.
28-29 Ngem no waday mamati isdi is
mangwani ay naiboyag isnan sinang
didios dakat adi kanen tay siya
nan mangipaila ay basol isnan nem-
nemna no kanem. Isonga adim ka-
nen tapno adi masaktan nan nem-
nemna.
Waay wada nan mangwani en,
"Aytay daken adi kanen dakpay
getken ay baken basol di?" Kananda
pay en, "Dan masapol ay solotek nan
nemnem di esa dapay baken osto
nan nemnemna?
30 Tay no men-iyamanak ken Apo
Dios isnan makan aytay dadan
delawen sak-en?" Waay siya di nan
sootenyo.
31 Ngem ibagak nan gapo ay mas-
apol ay adi tako kanen. Nan gapo na
et tay masapol ay madayaw si Apo
Dios gapo isnan am-in ay ik-ikkan
tako ay olay isnan kanen tako wenno
isnan inomen tako.
32 Masapol ay adi mapasaksakitan
nan nemnem nan iib-a tako am-in ay
olay no Judioda wenno baken wenno
iib-a tako ay mamati.
33 Toladenyo sak-en tay adiyak
ipaona nan awakko nodi pad-
padasek ay mangipagasing isnan
am-in ay ipogaw gapo isnan am-in ay
ik-ikkak. Ik-ikkak di tapno idngeda
nan ibagbagak tapno maisalakanda.

11

1 Owen, toladenyo sak-en ay kaneg
gedan nan mangtoltoladak ken
Kristo.

Nan Osto Ay Ikkan Di Babai Isnan Simbaan

2 Wada abes nan ibagak ay
maipanggep isnan osto ay maikkan
isnan madagdagopanyo isnan sim-
baanyo. Nan damo et gawis tay
adiyo kalkalingkingan nan init-
itdok ken dakayo dayopay solsoloten
nan sigod ay bilin ken datako ay
inbagbagak ken dakayo.
3 Ngem wada pay nan masapol ay
getkenyo et siya na. Nan babai et
nan asawana nan apona. Nan lalaki
abes et si Kristo nan apona ya nan
apon Kristo et si Apo Dios.
4 Isonga no menlowalo nan lalaki
wenno waday ibagana isnan in-
pagtek Apo Dios ken siya et mas-
apol ay adi men-aapongot. Tay no
menkakalogong et kega ipababana
nan awakna isnan ipogaw dapay si
Kristo nan Apona. Et no siya di nan
ikkana, ipabaina si Kristo.
5 Ngem no menlowalo abes nan
babai wenno men-ibaga isnan in-
pagtek Apo Dios ken siya et mas-
apol ay men-aapongot tay no adina
ikkan et ipabaina nan asawana tay
adina ipaila ay nabababa siya mo
nan lalaki. Kababain isnan babai
ay adi men-aapongot ay kaneg nan
menpaapolog.
6 Isonga no adina layden ay komo-
nan nan olona et kanak en men-
paapolog siya. Ngem no mabain siya
isnan mang-ikkanana isdi komo-
nana koma nan olona no omey mak-
isimba.

7 Nan gapo ay gawis no adi
menkalogong nan lalaki isnan
simbaan tay siya nan kailaan nan
kinaapon Apo Dios. Ngem nan babai
et siya nan kailaan nan kinaapon
nan lalaki. Isonga gawis no men-
aapongot.
8 Tay baken nan babai is na-
gapowan nan lalaki nodi nagapo is-
nan lalaki nan babai.
9 Ya egay binoliw Apo Dios nan
lalaki ay pala isnan babai nodi bino-
liwna nan babai ay pala isnan lalaki.
10 Isonga masapol ay komonan
nan babai nan olona ay mangipaila
isnan kababana isnan lalaki tay olay
nan aanghel id daya et il-ilaenda.
11 Ngem isnan maitatapiyan tako
ken Kristo, adi mabalin ay kanan
nan lalaki en adina masapol nan
babai. Kaneg abes nan babai tay adi
mabalin ay kanana en adina mas-
apol nan lalaki. Tay men-asisapolda
ay dowa.
12 Tay olay nagapo nan damo ay
babai isnan lalaki ngem id wani et
maid lalaki is adi maiyanak isnan
babai. Ngem nan am-iam-in et na-
gapo ken Apo Dios.
13-15 Nemnemenyo na no tet-ewa
wenno baken. Ay baken gawis isnan
nemnem di ipogaw no andoando
nan book di bababai? Ay baken
di is esay mangipabgew ken daida?
Owen siya tay inted Apo Dios ken
daida ay mangipaila ay gawis no
makomonan nan oloda. Siya dadi
nan mangipagtek ay baken gawis no
adi komonan nan bababai nan oloda
no menlowaloda ken Apo Dios isnan
simbaan. Ngem teken isnan lalalaki
tay no paandowena nan bookna ay
kaneg babai et maibabain siya.
16 No waday ipogaw is menlili
gapo isnan inbagak kanak en kedeng
di is it-itdok ay maipanggep isnan
bababai ya kedeng di is ik-ikkan nan
mamati isnan am-in ay simbaan.
Isonga siya gedan nan masapol ay ik-
ikkanyo.

*Nan Osto Ay Maikkan Ay Mang-
tongpal Isnan Esay Bilin Kristo Ay
Mangnemneman Nan Ipogaw Ken
Siya*

17 Isnan mangibagaak isnan osto
ay tapin di maikkan et adi mabalin
ay kanak en gawis nan ik-ikkanyo
isnan madagdagopanyo. Tay kaneg
maid silbin nan madagdagopanyo ay
mangnemnem ken Apo Dios tay ad-
ado nan ngawi ay ikkanyo mo nan
gawis.
18 Tay nan esay dinngek et masis-
iyan nan nemnemyo. Et midyo
patiyek
19 tay siya nan sigod ay ogalin
di ipogaw. Ngem waay maosal
nan masis-iyanan nan nemnemyo
tay siya nan mangipasokal isnan
ostoosto ay nemnem di esang ken
esang.
20 Mail-ila ay baken gawis nan
nemnemyo tay isnan madagdagopa-
nyo ay makikan ay mangnemnem
isnan nateyan Jesus et baken si Jesus
is nemnemenyo.
21 Tay nan tonggal esa et
ibobokodna nan eyeyna ay adina
iwalas isnan iib-ana. Isonga wada
nan maboteng gapo tay sobla nan
kanen ya inomena dapay maooowat
nan tapina.
22 Ayke maid baeyyo is man-
gananyo? Aytay dan maid lispi-
toyo isnan iib-ayo ay mamati ay
ipogaw Apo Dios dayopay ipabain
nan kokodokdo? Ayke mabalin ay
kanak en gawis nan ik-ikkanyo?
23 Ibagak ken dakayo kasin nan
osto ay ikkanyo ay inpagtek Apo Je-
sus ken sak-en. Ikkanyo nan kaneg
nan inommat isdin labi ay naisipsip
siya. Nan inommat et inalan Apo
Jesus nan tinapay ay kanenda.
24 Dat men-iyaman ken Apo Dios
danat amam-asen ay mangiwalas.
Danat kanan en, “Siya na nan
awakko ay itedko ay matey ay pala
ken dakayo. Ik-ik-ikkanyo nan naay
ay inikkak ay mangnemnemnem
ken sak-en.”
25 Nakwas nan nangananda danat
alaen nan inomenda. Danat kanan
en, “Nan naay ay mainom et siya

nan kaiyaligan nan balo ay tolag Apo
Dios isnan ipogaw. Nan mangipatet-
ewa isnan balo ay tolag et nan basak
ay men-ayos isnan mateyak. Ik-ik-
ikkanyo na ta adiyo kalkalingkingan
sak-en." Siya dadi nan inbilin Jesus.
26 Et isnan mangtongtongpalanyo
isnan inbilina ay naay et ipagtekyo
nan nateyana enggana isnan kasina
omaliyan.
27 Gapo tay nan mang-ik-ikkanan
tako isdi nan mangipagtek is-
nan nateyan Jesus et no waday
aped maitapi ay makikan ay adi
mangnemnem ay osto isnan kaos-
alana et bomasol siya tay adina
lispitowen nan mangipanemnem
isnan nateyan Jesus.
28 Isonga masapol ay nemne-
men nan ipogaw omona no maid
kaibabainana esapay mabalin ay
maitapi ay makikan ya makiinom.
29 Tay no waday aped maitapi
ay adi mang-awat ay osto isnan
maipanggep isnan mangipanemnem
isnan nateyan Jesus et dosaen Apo
Dios siya.
30 Siya di nan gapo ay adoado nan
masaksakit ya nakapsot ken dakayo
ya wada abes nan natnatey.
31 Ngem no nemnemen tako
omona nan ikkan tako tapno adi
tako ik-ikkan nan ngawi et adi
dosaen Apo Dios datako.
32 Ngem no dosaen Apo Dios
datako ay mamati et ikkana di tapno
adi tako itoloy ay mang-ikkan isnan
ngawi ta adina itapi datako isnan
ipogaw ay adi mamati ay awnit ma-
dosa ay enggana.
33 Isonga bebsatko, no madagop
kayo ay mangan gapo isnan mang-
tongtongpalanyo isnan bilin Kristo
et masapol ay mensineed kayo.
34 No wada es naowaowat et man-
gan siya omona isnan baeyna tapno
adi dosaen Apo Dios siya. Awni-
tak ibaga nan tapin di ibilinko ken
dakayo isnan omayak id issa.

12

Nan Osto Ay Mang-osalan Nan Mamati Isnan Laing Ay Nagapo Isnan Ispirito Santo

1 Bebsatko, id wani songbatak nan
sinootyo ay maipanggep isnan laing
ay ited nan Ispiriton Apo Dios isnan
ipogawna tay kayatko ay getkenyo
ay ostoosto.
2 Tay id kasin sakayopay mamati et
getkenyo ay naawis kayo ay mamati
isnan sinang didios ay maid leng-
agda. Gapo isnan nangpatiyanyo
ken daida et nalilo kayo ay inmad-
dawi isnan tet-ewa ay Dios.
3 Ngem isnan mamatiyanyo ken
Apo Dios et mabalin ay getkenyo
no tet-ewa ay magapo ken siya nan
kankanan nan ipogaw wenno baken.
Tay adi kabalin ay nagapo isnan
Ispiriton Apo Dios no kankanan nan
ipogaw en ngawi koma nan ommat
ken Jesus. Ya adi kabalin abes ay
kanan nan ipogaw ay si Jesus nan
kangatowan ay Apo no baken nan
Ispirito Santo is mangipagtek ken
siya.
4 Ngem isnan laing ay maited is-
nan ipogaw Apo Dios et adoado ay
kalasi ngem es-esa nan mang-ited ay
nan Ispirito Santo.
5 Adoado abes nan kalasin di obla
ay mangbadang isnan iib-a tako
ngem es-esa nan kaikkanana ay nan
Apo tako ay si Kristo.
6 Adoado nan kailaan nan kabae-
lan Apo Dios ken datako ngem ked-
kedeng siya is nagapowana.
7 Tay tonggal esay mamati et maag-
tan is mangipaila ay wada ken siya
nan Ispirito Santo ngem nan kaos-
alan nan intedna et ta menbinadang
tako.
8 Ited nan Ispiriton Apo Dios isnan
esay ipogawna nan silibna ay man-
gibaga isnan maipanggep ken siya.
Isnan esa et itedna nan laingna ay
mangiyispikal is dadi.
9 Nan Ispiritona met laeng nan
mang-ited isnan kabaelan nan esay
ipogaw ay mangipagawis isnan
sakit. Ya siya met laeng nan mang-
ited ay mangipapigsa isnan talek

nan esa ken Apo Dios.
10 Isnan esa et agtana siya is kabaelana ay mang-ikkan isnan kaskasdaaw. Nan laing ay itedna isnan esa et ibagbagana nan kayat Apo Dios ay maibaga. Nan esay laing ay itedna isnan esang et nan kabaelana ay mangilasin isnan nagapowan nan ibagbagan nan ipogaw no nagapo isnan Ispiriton Apo Dios wenno ken Satanas. Nan laing ay itedna isnan esa et nan laing ay menkali isnan kali ay egayna solowen. Nan esay laing ay itedna isnan esang et getkena ay mangiyispikal isnan kanan nan kali ay egayna solowen.
11 Kedkedeng nan Ispiriton Apo Dios is nagapowan am-in nan laing ay naayda. Et siya abes nan mangnemnem isnan kayatna ay ited isnan tonggal esay ipogaw.

Es-esa Nan Awak Nan Mamati Gapo Isnan Maitatapiyanda Ken Kristo

12 No nemnemen tako nan awak di ipogaw et adoado nan paltina ngem es-esa ay awak. Siyangna ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siya.
13 Tay olay no adoado tako ay mamati et kaneg es-esa nan awak tako gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesus, olay no Judio wenno baken ya baa wenno baken. Tay es-esa nan Ispirito ay naited ken datako et siya nan nang-esa ken datako isnan naitapiyan tako ken Jesus isnan menpabonyagan tako.
14 Kaneg nan kinwanik isnan awak. Baken es-esa nan paltina nodi adoado.
15 Adi mabalin ay kanan nan siki en, “Bakenak is esa ay maitatapi isnan awak tay bakenak is ledeng.” Olay no kanana di baken tet-ewa tay adi mabalin ay adi maitapi isnan awak.
16 Paliso isnan inga. Adi kabalin ay adi maitatapi isnan awak olay kanana en, “Bakenak is mata isonga adiyak maitatapi isnan awak.”
17 Nemnemenyo na. No mata et kedeng nan awak di ipogaw into nan ikkana ay mendenge? Wenno no inga et kedeng nan awak into nan ikkana ay mensongsong?
18 Ngem baken kaneg todi tay binoliw Apo Dios nan ipogaw ay mangippey isnan am-in ay paltin di awakna isnan ostoosto ay menteteana.
19 Tay no es-esa nan paltina ayke makwani en awak?
20 Ngem nan kinatet-ewana et adoado nan paltina ngem es-esa ay awak.
21 Isonga adi kabalin ay kanan nan mata isnan ledeng wenno nan olo isnan siki en, “Adik masapol sik-a.”
22 Nodi nan tet-ewa et nan ipagalop tako ay waay adi kapaay isnan awak et daida nan am-amed ay masapol tako mo nan tapina.
23 Ya nan paltin di awak ay kanan tako en at-atik nan paayna et daida nan pabegewen tako isnan menbadowan tako. Ya nan paltin di awak ay maibabainan tako et salinan tako ay gawis.
24 Ngem adi tako salinan nan gawis nan kaiilaana tay adi masapol. Isonga getken tako ay sinapon Apo Dios nan awak tapno patpatgen tako nan atiatik nan paayna.
25 Inikkana di tapno maid pakaamamden tako isnan awak nodi paliso nan ikkan tako ay mang-ayowan isnan am-in ay paltin nan awak tako.
26 No mensakit nan esay paltin di awak et liknaen nan awak am-in. No madayaw nan esay paltina et mengasing nan am-iam-in.

27 Isonga kaneg tako nan es-esa ay awak ay adoado nan paltina tay es-esa nan maitatapiyan tako ay si Kristo. Keg datako nan awakna. Ngem adoado tako ay paltina.
28 Isonga natkenatken nan obla tako ay ipaoblan Apo Dios ken datako ay mamati. Nan damdamo ay kapatgan et nan oblan nan apostolis. Nan maikadwa et siya nan oblan nan mamadton Apo Dios ay osalena ay mangibaga isnan kayatna ay ibaga. Nan maikatlo et siya nan oblan

di men-it-itdo isnan kalina. Nan
omonod et daida nan mang-ikkan is-
nan kaskasdaaw ya nan mabalin ay
mangipagawis isnan sakit di ipogaw
ya nan mangbadang isnan iib-ada ya
nan mangipangpango isnan iib-ada
ay mamati ya nan makakali isnan
kali ay egayda solowen.
29 Ayke kedkedeng nan apostolis am-in wenno mamadto am-in
wenno ipogaw ay men-itdo am-in di
men-ob-oblaen Apo Dios? Baken.
Ya baken am-in ay makaikkan isnan
kaskasdaaw
30 wenno mangkaan isnan sakit
di ipogaw wenno menkali isnan
teken ay kali wenno mangibaga is-
nan kayat ay kanan nan makakali
isnan teken ay kali.
31 Gawis am-in nan kabaelan ay
ited Apo Dios ngem gawis no nan
napatpateg di dawatem. Ngem nan
men-asilaydan tako et siya pay laeng
nan kagawisan.

13

Nan Kagawisan Ay Nemnem

1 Tay olay getkek ay mangikali is-
nan natkenatken ay kalin di ipogaw
ya olay no getkek ay kaliyen nan
kalin di aanghel ngem no maid
layadko isnan iib-ak ay ipogaw et
maid polos paay nan mangtekak is-
nan adoado ay kali. Nodi apedak
ngalawngaw ay kaneg nan adi ka-
gaeb ay gangsa.
2 Olay no getkek nan am-in ay
maipanggep ken Apo Dios ya nan
adi kagtek no baken siya is mangi-
pagtek, ya no nalaingak ay man-
gibaga isnan kayat Apo Dios ay
ipagtek isnan kaipoipogaw ya olay
no mabalin ay bilinek nan bilig
ta men-alis isnan teken gapo isnan
kapigsan nan pammatik ngem no
maid layadko isnan kaipoipogaw et
maid polos paayko.
3 Olay pigasek nan am-in ay
bonagko ay mangipakdaw ya itapik
nan awakko ay mapoowan ay matey
ngem no baken nan layadko isnan
kaipoipogaw is gapona et maid
ganabek isnan mang-ikkanak is
dana.
4 Siya dana nan kaneg nan layad
ay ibagbagak. Managkoya ya man-
agbadang. Maid apal ken siya ya
baken napasindayaw. Nan ipogaw
ay gawigawis nan layadna et adina
ipapangato nan awakna.
5 Managlispito siya ya adina
ipapati nan kayatna. Adi abes
nalaka ay makaliget ya nalaka ay
kalingkingana nan ngawi ay ikkan
nan ipogaw ken siya.
6 Baken nan ngawi ay ik-ikkan nan
iib-ana is kagagasingna nodi nan
gawigawis ay maik-ikkan di kaga-
gasingna.
7 Nan ipogaw ay dadama nan
layadna et adi kaom-oma ay mang-
itpe isnan am-in ay om-ommat ken
siya ya maid lilina. Adi kakak-aan
nan talekna ya nan namnamana is-
nan iib-ana.
8 Nan am-in ay laing ya kabaelan
ay it-ited Apo Dios isnan ipogawna
et awnitda mapatengga. Ngem nan
layad et maid patenggana. Tay
nan laing nan ipogaw ay mang-
it-itdo isnan inpagtek Apo Dios et
awnit makombos. Ya nan laing ay
menkali isnan kali ay egay nasolo
et wada abes nan pep-engna. Olay
nan getken nan ipogaw id wani ay
maipanggep ken Apo Dios et awnit
adi maosal.
9 Tay nan getken tako id wani et
egay kaanay. Ya nan mait-itdo ay
nagapo ken Apo Dios et kolang pay
laeng tay adi tako getken nan am-in.
10 Ngem no maanay nan getken
tako ta maid kolangna, adiyet
maosal nan laing ay wada ken
datako id wani.
11 Kaneg nan onga tay isdin kaon-
gak et nan wada isnan nemnemko
ya nan inikkak ay mennemnem ya
nan inikkak ay menkali et kaneg
onga. Ngem id wani ay am-amaak et
tinaynak nan ogalin di onga.
12 Siya na nan kaneg nan awnit
ommat ken datako tay awnit tako
getken nan am-in no ilaen tako ay

mismo si Jesus. Ngem id wani kaneg
tako mensalsalming isnan masasal-
imaawan ay salming ay adi mangi-
paila ay ostoosto isnan iilaen tako.
Kanak di tay adi tako getken nan
am-in id wani. Ngem awnit maiyiso
nan mangtekak isnan maipanggep
ken Apo Dios isnan mangtekana ken
sak-en.
13 Isonga kanak en wada nan tolo
ay mappay ay eng-enggana, nan
mangtaltalkan tako ken Apo Dios ya
nan gawis ay namnama ya nan gaw-
igawis ay layad. Ngem nan kagaw-
isan isnan tolo et nan layad. Isonga
siya na nan nenemnemen tako koma
ay ikkan.

14

*Napatpateg Nan Laing Ay Mangi-
pagtek Isnan It-itdon Apo Dios Mo
Nan Makakaliyan Nan Ipogaw Isnan
Kali Ay Ipakalin Nan*

Ispirito Santo

1 Ipakatyo nan kabaelanyo ay
menlinayad ngem gawis abes no
dawatenyo ken Apo Dios nan tap-in
di laing ay it-itedna isnan ipogawna,
am-amed nan laing ay mang-itdo is-
nan ipagpagtek Apo Dios ay baken
nan menkaliyanyo isnan teken ay
kali.
2 Tay no menkali nan ipogaw is-
nan teken ay kali ay egayna solowen
et kedeng si Apo Dios is toytoy-
aena. Baken nan ipogaw tay adida
maawatan. Tay nan ab-abiikna nan
mangipakalkali ken siya isnan adi
getken nan tapin di ipogaw.
3 Ngem nan ipogaw ay mangi-
pagtek isnan inpagtek Apo Dios ken
siya et wada nan badangna isnan
mangdenge tay ipapigsana nan nem-
nemda ya nan ikkanda ay mangsolot
ken Jesus danapay badangan daida
isnan madadanaganda.
4 Isonga nan menkali isnan teken
ay kali et kedkedeng nan awakna is
badangana ngem nan mangipagtek
isnan kankanan Apo Dios et nan iib-
ana ay mamati nan badbadangana.
5 Kayatko koma ay makaikali kayo
am-in isnan kali ay egayyo solowen
ngem mas kaykayatko pay no
ipagtekyo nan kankanan Apo Dios.
Tay mapap-aay nan mang-ikkan isdi
malaksig no makaiyispikalka isnan
kayat ay kanan nan kaliyem tapno
mabadangan nan iib-am ay mamati.
6 Bebsatko, nemnemenyo na. No
omeyak ken dakayo dat nan teken
ay kali di osalek ay men-itdo, ay
mabadangan kayo ngen? Adi, tay
masapol ay waday ipagtekko is-
nan inpagtek Apo Dios ken sak-en
wenno waday itdok isnan getkek ay
maipanggep ken siya tapno tet-ewa
ay mabadangan kayo.
7 Tay kaspangaligan nan kalaleng
wenno kotengteng. No nalaolaok
nan kalina ayke getken nan mang-
denge nan osto ay ayogna?
8 Kaneg abes nan tanggoyob ay
osalen nan soldado ay mang-ayag
isnan iib-ana. No baken osto
nan ikkana ay mangtanggoyob,
ayke maawatan nan sosoldado ta
mensaganada ay makigobat?
9 Siyang na ken dakayo. No nan
kali ay adi maawatan di osalenyo
et maid mangtek isnan kankananyo.
Kaneg dagem di toytoyaenyo.
10 Tet-ewa ay adoado nan kalasin
di kali isnan batawa ya wada nan
kayatda ay kanan am-in.
11 Ngem no adiyak maawatan nan
kali ay kalkaliyen nan esa et tekenak
ken siya ya teken siya ken sak-en.
12 Isonga gapo tay laydenyo ay
maagtan is laing ay magapo is-
nan Ispirito Santo, padasenyo koma
ay mang-ala isnan laing ay mang-
badang isnan iib-ayo ay mamati.
13 Isonga no nan menkaliyanyo is
teken ay kali di inted nan Ispirito
Santo is laingyo, menlowalo kayo
tapno itedna abes nan laingyo ay
mangibaga isnan kayatna ay kanan.
14 Tay no menlowalowak isnan
teken ay kali daket adi maawatan
et nan ab-abiikko nan mang-ikkan
ngem nan nemnemko et adi kailak-
am.

15 Isonga sino nan gawis ay ikkak?
Siya dana. Menlowalowak ken Apo
Dios isnan kali ay ipakalin nan ab-
abiikko ngem menlowalowak abes
isnan kali ay getkek. Menkantaak
ay mangdayaw ken Apo Dios is-
nan kali ay ipakalin nan ab-abiikko
ngem menkantaak abes isnan kali ay
getkek.
16 Tay no dayawen tako si Apo Dios
isnan teken ay kali et adi mabalin
ay owenan nan adi makaawat nan
kanan tako ay mangdayaw ken siya
tay adida getken nan kali ay inosal
tako.
17 Olay no gawigawis nan mang-
dayawam ken Apo Dios ngem adi
mabalin ay mabadangan nan adi
makaawat.
18 Men-iyamanak ken Apo Dios tay
naagtanak is laing ay menkali is-
nan kali ay egayak solowen. Waay
abakek dakayo am-in.
19 Ngem baken di is kapatgan tay
nan gag-awis et olay lima ay kali et
kedeng di ibagak ay men-itdo isnan
kaipoipogaw basta maawatanda mo
nan simpoo ay libo nan bilangna
dadat adi maawatan.
20 Bebsatko, sapay koma ta baken
nan laing ay menkali isnan kali ay
egayyo solowen is gamgamgamanyo
tay kaneg kayo oongong-a is men-
nemnemnem no siya di nan ikkanyo.
Nodi nan naeteng koma ay nemnem
di wada isnan nemnemyo. Ngem no
maipanggep isnan ngawi, komaneg
kayo koma engnga ay adi mangtek
ay mang-ikkan is ngawi.
21 Nemnemenyo nan kinwanin
Apo Dios ay mangwani en, “Awni-
tak osalen nan teken ay ipogaw ay
menkali isnan teken ay kali tapno
ibagada nan kayatko ay ibaga isnan
naayda kaipoipogaw. Ngem olay
no siya di nan ikkak et adida kayet
omidnge.” Siya di nan kinwanin Apo
Dios.
22 Magtek isnan kinwanina ay
nan mang-osalan Apo Dios isnan
menkaliyan nan ipogaw isnan teken
ay kali et siya nan kailasinan nan
adi mamati ay tet-ewa ay adida ma-
mati. Baken isnan ipogaw ay ma-
mati is kaosalana. Ngem nan mangi-
pagtekan nan mamadto isnan kayat
Apo Dios ay ipagtek et siya nan
kailasinan nan mamati ay tet-ewa ay
mamatida. Isonga baken isnan adi
mamati nan kaosalana.
23 Isonga no madagop kayo ay
mamati isnan paggimgimonganyo
dakayot menkali am-in isnan teken
ay kali, ay adi kanan ngen nan adi
mamati en matawtawaw kayo?
24 Ngem no aam-inenyo ay mangi-
pagtek isnan kayat Apo Dios ay
kanan dat songgep nan adi mamati
et maamowana nan ngawi isnan
ogalina isonga nemnemena.
25 Danat liknaen ay getken Apo
Dios nan am-in ay basolna ay adi
maila isnan ipogaw. Isonga ibabaw-
ina et dayawena si Apo Dios danapay
kanan en tet-ewa ay wada si Apo
Dios ken dakayo.

Masapol ay Maolnos Nan Maikkan Isnan Simbaan

26 Isonga bebsatko, sino ngen nan
gawis ay maikkan? Ibagak ken
dakayo en nan mangbadang isnan
ipogaw isnan pammatina et siya nan
gawis. Isonga no madagop kayo
gawis no waday menkanta ay mang-
dayaw ken Apo Dios. Wada nan
mangbiyang ay men-itdo. Biyangen
nan tapina ay mangipagtek isnan
initdon Apo Dios ken daida. Menkali
nan tapina isnan teken ay kali dat
waday mangibaga isnan kayatna ay
kanan isnan ipogaw.
27 Ngem no waday menkali isnan
teken ay kali, masapol ay adi so-
molok is tolo ay ipogaw ya masapol
ay masin-es-ada ay komali. Masapol
gedan ay waday mangipalawag is-
nan kananda.
28 Ngem no maid mangipalawag et
adida ikkan isnan simbaan. Nodi
nan makekedenganda di mang-
ikkananda ta kedeng si Apo Dios is
makikaliyanda.
29 No waday mangipagtek isnan
kayat Apo Dios ay ibaga et gawis no

dowa wenno tolo nan mang-ikkan.
Ngem masapol ay nemnemen nan
am-in ay mangdenge no tet-ewa ay
magapgapo isnan Ispirito Santo nan
kankanana.
30 Menbinanesda abes ay man-
gibaga. No waday ipagtek nan Ispir-
ito Santo isnan esa isnan menkalka-
liyan nan esa et gawis no isaldeng
nan inmona ay menkalkali.
31 Tay mabalin ay komali kayo am-
in ngem masapol ay mensinonson
kayo tapno maitdowan ya mabadan-
gan nan am-in ay mangdedenge.
32 Tay mabalin ay geddengan nan
mangipagtek nan ipagpagtekna.
33 Tay baken nan ngalawngaw is
layden Apo Dios nodi nan laydena et
nan naolnos.

Baken Nan Bababai Is Men-itdo Isnan Simbaan

34 Isnan am-in ay simbaan di ma-
mati et baken koma nan babai is
men-itdo. Adida maipalobos ay
mang-ikkan isdi tay masapol ay
nabababada mo nan lalalaki tay siya
nan kanan nan linteg ay naisolat id
kasin isnan kalin Apo Dios.
35 No waday adida maawatan,
gawis no somaada sadapay sooten
isnan as-awada. Tay kababain di
is maikkan no adoado nan kalin di
babai isnan simbaan.
36 Ay adiyo layden ay patiyen nan
kanak? Ay magapo ngen ken dakayo
nan gawis ay damag wenno kedke-
deng kayo is mangtek isna? Baken
adi.
37 Nan mangwani en wada nan
ipagpagtek Apo Dios ken siya wenno
no kanana en siya nan esay mamad-
ton Apo Dios et masapol ay patiyena
gedan ay tet-ewa ay bilin Apo Dios
nan insolatko ken dakayo.
38 Ngem nan adi mangpati et adi
tako abes patiyen nan kankanana.
39 Bebsatko, nan kayatko ay kanan
ay maipanggep isnan laing ay ibag-
bagak et gag-awis no dawatenyo ken
Apo Dios nan laing ay mangipagtek
isnan ipagtekna ken dakayo. Ya
mabalin abes ay menkali kayo isnan
teken ay kali.
40 Ngem masapol ay maoolnos am-
in.

15

Nan Kapatgan Isnan Gawis Ay Damag

1 Bebsatko, kasinak ipanemnem
nan inbagak id kasin ken dakayo ay
pinatiyo ay daan ay patpatiyenyo id
wani. Et siya nan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo.
2 Et siya abes nan maisalakananyo
no itoltoloyyo ay patiyen, malaksig
no baken tet-ewa ay mamati kayo.
3 Et siya dana nan kapatgan ay in-
bagbagak id kasin ay naitdo ken sak-
en. Inbagak nan nateyan Kristo ay
pala isnan basbasol di ipogaw ay ep-
das inpasolat Apo Dios id kasikasin.
4 Inbagak abes nan naikaobana ya
nan nangtagowan Apo Dios ken siya
isnan maikatlo ay agew ay inbagan
abes nan epdasna inpasolat.
5 Inbagak nan ninpailaana ken Pe-
dro ya nan kasina ninpailaan ken
daida am-in ay aapostolisna.
6 Idi nakwas di dat menpaila ay
namingpingsan isnan adoado ay ma-
mati ken siya ay nasolok is limang
gasot. Adoado nan daan ken daida
id wani.
7 Dat menpaila siya abes ken San-
tiago dat kasin isnan am-in ay aapos-
tolisna.
8 Et sak-en nan naodi ay nin-
pailaana. Et kanegak naiyanak ay
kolang nan binowana tay golpi nan
namatiyak ken siya ay baken kaneg
nan namatiyan nan tapin nan aapos-
tolisna.
9 Tay isnan nemnemko et adiyak
maibagay ay menbalin is esay apos-
tolisna. Sak-en nan kababaan tay
sakpay mamati et pinalpaligatko
nan mamati ken siya.
10 Ngem gapo isnan anos ya layad
Apo Dios ken sak-en et nan ogalik
id wani et baken kaneg nan ogalik
id kasin. Et wada nan paayko ken
Apo Dios id wani isonga nasilbi nan
anosna ken sak-en. Tay napigpigsa
nan men-ob-oblaak ken Apo Dios mo

nan men-oblaan nan tapina. Ngem
nan tet-ewa et bakenak is mang-ik-
ikkan nodi magapgapo isnan badang
Apo Dios ken sak-en.
11 Ngem no maipanggep isnan
gawis ay damag ay ibagbagami ay
patpatiyenyo et paliso am-in nan
kankananmi ay aapostolis.

Nan Baken Tet-ewa Ay Kankanan Nan iCorinto

12 Aytay dan kanan nan tapina
ken dakayo en adi kasin matago nan
ipogaw ay natey dapay nan esay in-
bagbagami et kasin natago si Kristo?
13 Tay no tet-ewa ay adi matago
kasin nan ipogaw waay egay kasin
natago si Kristo.
14 Et no egay natago si Kristo et
maid paay nan ibagbagami ya maid
polos paay nan pammatiyo.
15 No tet-ewa nan kankananyo ay
adi kasin matago nan ipogaw ay
natey, kampot nan ibagbagami ay
maipanggep ken Apo Dios damipay
ibagbaga en tinagon Apo Dios si
Kristo.
16 Tay no adi matago kasin nan
ipogaw ay natey et egay tinagon Apo
Dios si Kristo.
17 Et no kaneg todi maid polos
paay nan mamatiyanyo ken Kristo
ya egay pay laeng napakawan nan
basbasolyo.
18 Ya nan mamati ken Kristo ay
natey et egayda naisalakan isnan
dosa.
19 No kedeng isnan matatagowan
tako is kapaayan nan namnamaen
tako ay magapo isnan pammati tako
ken Kristo et kaseseg-ang tako ay
ipogaw mo nan am-in.

Nan Kasin Natagowan Kristo Nan Kailasinan Nan Awnit Kasin Matagowan Nan Mamati Ken Siya

20 Ngem nan tet-etet-ewa et
tinagon Apo Dios si Kristo. Siya nan
damo ay natago kasin isnan am-in
ay natey ay mangipatet-ewa isnan
awnit kasin matagowan nan am-in
ay mamati ken siya.
21 Nan gapo ay matey nan ipogaw
et gapo isnan inikkan nan esay
ipogaw id sang-asang-adom ay si
Adam. Siyang na abes isnan awnit
matagowan di ipogaw tay esay
ipogaw nan gapona.
22 Tay kaneg nan mateyan
tako gapo isnan kaap-on Adam
ken datako et kaneg abes nan
matagowan tako gapo isnan maitat-
apiyan tako ken Kristo.
23 Ngem si Kristo nan damo ay
kasin natago tay siya di nan osto.
Et awnit abes omonod nan am-in
ay ipogawna isnan agew ay kasina
omaliyan.
24-25 Makwas pay di dat omdan
nan kaodiyan ay timpo. Dat abaken
Kristo am-in ay ninkangangato ay
mang-ap-apos ken siya olay no
ipogaw wenno si Satanas ya nan iib-
ana ay dimonyo. Tay awnit mento-
lay si Kristo engganay abakena am-
in ay mangbosboso ken siya. Danat
ited am-in nan mentolayana ken
Amana ay si Apo Dios.
26 Ngem wada pay nan masapol
ay maabak kayet et nan tetey. Tay
masapol abes ay kaanen Kristo nan
esay boson di ipogaw ay tetey tapno
adida matey.
27 Getken tako di tay naibaga isnan
kalin Apo Dios en, “Awnitna ited nan
am-in ken Kristo tapno maid nangat-
ngato mo siya.” Ngem adi maitapi
si Apo Dios isnan am-in ay men-
apowan Kristo tay siya nan mang-
ikkan is dadi.
28 Isnan mangabakan Jesus ay
Anak Apo Dios isnan am-in danat
isagong nan am-in ken Apo Dios ay
nang-ited is dana ken siya. Itapina
nan awakna ay mangipababa tapno
si Apo Dios nan kangangatowan.
29 Ngem isnan kankananyo ay adi
matago kasin nan ipogaw ay natey
kanak en no tet-ewa ay adida matago
kasin, aytay dakayon menpabonyag
ay mangitakdeg isnan natey ay egay
ninpabonyag ay kananyo en badang
ken daida? Tay no esada adi kasin

matago sino ngen nan paay nan
mang-ik-ikkananyo is dasa?
30 Ya nan esa et aytay dakamin
ipalobos nan biyagmi ay olay matey
gapo isnan mangibagbagaanmi is-
nan maipanggep ken Kristo no adi
matago kasin nan natey?
31 Dapay nan kinatet-ewana et in-
agew ay malililigatanak. Patiyenyo
di tay inbagak nan tet-etet-ewa gapo
isnan gasingko ken dakayo ay beb-
satko gapo isnan pammati tako ken
Jesu Kristo ay Apo tako.
32 No adi kasin matago nan natey
maid polos paay nan napalpaligatak
ay kaneg nan inommat id Efeso.
Tay intoltoloyda ay nangsapsape ken
sak-en. Ngem maid silbin nan nang-
it-itpeak isnan ligat no esaak matey
daket esa adi kasin matago. Tay no
kaneg todi et ikkan tako ngalod nan
kaneg nan kanayon ay kankanan di
ipogaw en, “Gag-awis no nan go-
masingan tako nan ikkan tako tay no
matey tako dat kedeng.”
33 Ngem adi kayo maal-allilaw tay
baken di is tet-ewa. Makailanyo
ta adi kayo makigaygayyem isnan
baken osto nan nemnemda modatya
malak-am kayo.
34 Mennemnem kayo pod ay osto.
Dokoganyo nan ngawi ay ogaliyo.
Kanak di ta menbain kayo. Tay wada
pay laeng nan tapiyo ay adi mangtek
ken Apo Dios.

Nan Nateknan Nan Balo Ay Awak Isnan Sigod

35 Isnan matagowan kasin nan
natey et waay wada nan mang-
soot ay mangwani en, “Into nan
ikakkana? Sino nan kaneg nan
awakda?” Siya dadi nan sootenda.
36 Ngem kanak en ay maid nem-
nemyo? Nemnemen tako pod nan
mola. No is-ekmo nan bowan di
mola sino nan ommat? Ay adi mas-
apol ay maikaob nan bowa sapay
tomobo nan mola?
37 Ya nan esa, kedkedeng nan bowa
is mais-ek olay pagey wenno teken.
Ngem no tomobo baken bowa nan
kailaana nodi teken.
38 Tay sapowen Apo Dios nan to-
bona ay kaneg nan kayatna. Tonggal
esa ay mola ay bolboliwena et to-
bowana daida isnan maibagay isnan
esa ken esa.
39 Paliso no nemnemen tako nan
awak nan matatago tay nateketeken.
Tay teken nan begas nan ingit nan
ipogaw isnan begas nan ingit nan
animalis. Ya teken abes nan begas
nan ingit di koyat isnan ikan.
40 Wada abes nan mentetee id
daya ay teken isnan mentetee isnan
batawa. Teken nan begew nan wada
id daya isnan begew nan wada isna.
41 Olay nan wada id daya ay kaneg
nan agew, teken nan begewna isnan
begew nan bowan. Dat teken abes
nan katalatalaw. Olay nan katalata-
law et naitken nan esa isnan esa.
42 Siya dadi nan mangipaila ken
datako isnan nateknan abes nan
awak nan ipogaw ay tagowen Apo
Dios isnan awak tako id wani. Tay
nan awak nan ipogaw ay tagowen
Apo Dios et adi katkatkatey.
43 Nan awak tako no matey et maid
kabaelana dapay madonot. Ngem
no matago kasin et menbelelegew ya
wada nan kabaelana.
44 No maikaob et aped awak di
ipogaw ngem isnan mangtagowan
Apo Dios isnan awak tako et wada
nan maiyisowana ken siya. Kaneg
nan katet-ewana ay wada nan awak
di ipogaw id wani et siya abes nan
katet-ewana ay wada nan awak ay
wada nan maiyisowana ken Apo
Dios.
45 Getken tako dadi tay wada nan
naisolat isnan kalin Apo Dios ay
mangwani en naagtan nan damo ay
ipogaw ay si Adam is biyagna et
siya nan kaneg tako ay nagapo ken
siya. Ngem nan biyag ay nagapo
ken Adam et matey. Ngem ninbalin
si Kristo is ipogaw ay makwani en
kombos Adam ay mang-ited isnan
biyag ay maid patenggana.
46 Ngem baken nan balo ay awak
ay maid patenggana is damo ay

wada ken datako nodi nan awak ay
matey.
47 Si Adam et naboliw ay nagapo
isnan lota ngem si Kristo et id daya
nan nagapowana.
48 Et gapo tay nagapo tako ken
Adam, matey nan awak tako. Ngem
am-in ay maitatapi ken Kristo et
wada ken daida nan biyag ay maid
patenggana ay kaneg nan biyag
Kristo.
49 Owen, tet-ewa ay kaneg tako
nan nagapo isnan lota. Et kaneg
na abes nan katet-ewan nan awnit
kakaneg tako isnan nagapo id daya.

Nan Mangabakan Kristo Isnan Am-in

50 Bebsatko, nan kayatko ay kanan
gapo isnan kinkinwanik et adi ma-
balin ay maitapi tako isnan kad-an
nan mentolayan Apo Dios no adi
masokatan nan awak tako. Tet-ewa
na tay adi mabalin ay maitapi nan
awak ay matey isnan kad-an di adi
katkatey ay eng-enggana.
51 Ibagak ken dakayo nan egay
kaawatan id kasin. Siya na nan
awnit ommat isnan mamati. Awnit
tako esa adi matey am-in ngem am-
in tako et masokatan nan awak tako.
52 Isnan ommatana, kaneg nan
menkedeman nan mata ay siasi-
awyan. Ommat na isnan agew ay
matanggoyoban nan tanggoyob Apo
Dios. Tay awnit madnge nan tang-
goyob Apo Dios dat matago kasin
nan awak nan mamati ay natey et
adiyet katkatey. Dapay maigiddan
ay masokatan nan awak nan egay
pay laeng natey ta adida katkatey
abes.
53 Tay masapol ay maagtan tako ay
sinkapogtong nan biyagna is balo ay
awak ay adi katkatkatey ya masokat
nan awak tako ay nalaka ay madonot
is awak ay adi kadondonot.
54 No ommat di dat matongpal nan
naisolat id kasin ay mangwani en,
“Awnit mamaid nan tetey ta adiyet
matmatey nan ipogaw.
55 Into pay obpay di kabaelam ay
tetey? Naabakka et dadlo. Namaid
nan kabaelam ay mangipaeg-egyat
isnan ipogaw.” Siya na nan naisolat
id kasin.
56 Tay nan bomasbasolan nan
ipogaw et siya nan kagapowan nan
kabaelan nan tetey ay mangpaligat
ken daida. Ya nan kagapowan nan
kabaelan nan basol ay mangdosa
isnan ipogaw et gapo tay wada nan
linteg Apo Dios.
57 Ngem dayawen tako si Apo Dios
tay it-itedna ken datako ay mamati
nan kabaelan tako ay mang-abak
isnan tetey gapo isnan inikkan Jesu
Kristo ay Apo tako.
58 Isonga kanak ken dakayo ay lay-
laydek ay bebsatko en itoltoltoloyyo
ay mamati ya adi masoksokatan
koma nan nemnemyo olay waday
mangdoldolog ken dakayo. Ik-
ikkanyo ay kanayon nan oblayo ay
pala ken Kristo tay getken tako ay
mapaay nan am-in ay ik-ikkan tako
ay pala ken siya.

16

Nan Gawis Ay Maikkan Ay Maipanggep Isnan Olnong

1 Wada nan bassit pay ay ibagak.
Nan maipanggep isnan olnongyo ay
pala isnan mapalpaligatan ay ma-
mati id Jerusalem et ikkanyo abes
nan kaneg nan inbilinko isnan ma-
mati id Galacia.
2 Kinwanik en dinomingo ay men-
ited kayo is mabalin ay itedyo sigon
isnan olnongyo. Isaganayo tapno
baken nan omayak issa is men-ol-
olnonganyo.
3 Et no omdanak issa et ipaw-itko
isnan ipogaw ay talkenyo ay mang-
awit ta iyeyda id Jerusalem. Et
wada abes nan solat ay ipaw-itko ay
mangipagtek ay daida nan inbaak.
4 Ngem no esaak makanemnem ya
gag-awis isnan nemnemko ay sak-
en di esa mang-awit isnan maiyey
dadat makkey ken sak-en.

Nan Tapina Ay Ibagbagan Pablo Isnan Kombos Nan Solatna

5 Nemnemnemek ay omeyak ay
men-itdo isnan probinsiya ay Mace-
donia daket pasyalen dakayo.
6 Et mabayagak ngata is bassit
ken dakayo. Waay makiteeak
ken dakayo engganay makwas
nan pinag-andap. Et gawis no
badanganyo sak-en isnan masapolko
isnan mangtaynanak ken dakayo.
7 Tay adiyak layden ay pasyalek
dakayo id wani dat siasiawyan et
kedeng. Nodi kayatko ay mabayagak
is bassit no ipalobos Kristo sak-en ay
mang-ikkan.

8 Ngem menteteeak id isna Efeso
engganay omdan nan fiesta ay mak-
wani en Pentecostes
9 tay wada nan gawis ay somya id
wani ay men-itdowak isna ay olay
adoado nan mang-ap-apos ken sak-
en.
10 No omey si Timoteo ken dakayo,
sangailiyenyo ay gawis tay ib-ak siya
ay men-ob-obla isnan Apo tako ay si
Kristo.
11 Isonga lispitowenyo siya ay
gawis. Ikkanyo nan gawis ken siya
tapno men-gasing ken dakayo isnan
komaanana ay somagong ken sak-
en tay sesed-ek siya ya nan iib-ana
ay bebsat tako ta dengngek nan iba-
gana.

12 Si Apolos ay esay besat tako et
inbagak ken siya en kakakakayatko
no makkey siya isnan iib-a tako ay
mamati ay mangpasyal ken dakayo.
Ngem adina layden ay omey id wani.
Awnit omey no waday wayana.

13 Isnan mangsolsolotanyo ken
Kristo et makailanyo ta maitoloy ay
osto nan pammatiyo. Am-amed kayo
pomigsa koma ay mang-ikkan isnan
kayat Apo Dios. Adi kayo omegyat
ay mangsolot ken siya olay naligat.
14 Ya isnan am-in ay ikkanyo et
ipailayo nan gawis ay layad.

15 Bebsatko, getkenyo da Estefanas
ay sinbaey ay daida nan damodamo
ay mamati id Acaya. Et isdin damo
enggana id wani adoado nan badan-
gda isnan iib-ada ay mamati.

16 Kanak en patiyenyo koma nan
kankananda ya nan kankanan abes
nan tapin di ipogaw ay kaneg todi
nan ik-ikkanda.
17 Pilmi nan gasingko isnan in-
maliyan da Estefanas ken Fortunato
yas Acaico tay naksayan nan iliwko
ken dakayo gapo ken daida.
18 Pinagasingda sak-en ay kaneg
nan nangipagasinganda ken dakayo.
Lispitowenyo ay gawis nan ipogaw
ay kanegda.
19 Gapo isnan maitatapiyan tako
am-in ken Kristo et menpakomosta
nan ipogaw isnan kasimbasimbaan
isnan il-ili ay probinsiyan di Asia ken
dakayo. Am-amed nan pakomostan
da Akila ken asawana ay Priscila
ya nan am-in ay madagdagop
isnan baeyda ay mensolo isnan
maipanggep ken Apo Dios.
20 Olay nan am-in ay mamati isna
et kananda en gawis koma nan
biyagyo. Ipailayo nan pananglispi-
toyo ya nan men-asilayadanyo no
men-asiila kayo.
21 Isnan inpasolatko ay naay et
sak-en nan nangitoloy ay nangisolat
isnan kombosna.
22 Nan kayatko et omali koma ay
dagos si Kristo. Nan aginpapati ay
maid polos layadda ken Kristo et
awnitda madosa ay eng-enggana.
23 Sapay koma ta likliknaenyo nan
badang ya layad nan Apo tako ay si
Jesus.
24 Wada ken dakayo am-in ay ma-
mati nan layadko abes. Siya na nan
kombos nan insolatko isna.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo Isnan Ipogaw id Corinto

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo isnan iCorinto et insolatna isnan timpo ay naligatana ken daida tay nasokat nan nemnem nan tap-in di iCorinto ken siya. Nan tap-in di mamati isdi et wada nan ngawi ay inbagbagada ay maipanggep ken Pablo ngem baken kadi tet-ewa. Ngem olay no siya di nan inik-ikkanda et inpailan Pablo kayet nan pilmi ay anosna ay mangses-eed isnan menbabawiyanda. Et isnan nangbasaanda isnan solatna, ninbabawida ay tet-ewa. Isonga dadama nan gasing Pablo.

Isnan login nan solat et ibagbagan Pablo nan gawis ay nemnemna ken daida. Iyis-ispikalna nan gapo ay pilmi nan nangsagiitana ken daida isnan nang-iyawanda ya nang-apaposanda ken siya. Danat ibaga nan dadama ay gasingna tay gapo isnan nangislatana ken daida et ninbabawida ya ginmawis nan nemnemda kasin ken siya.

Nan esa ay inbagana isnan mamati isdi et men-olnongda koma is ibadangda isnan mamati id Judea ay makasapol is badang. Isnan kombos nan solatna et inbagan Pablo nan kalintegana ay men-apostolis tay wada nan ipogaw id Corinto ay aped mangmangwani en daida nan tet-ewa ay apostolis ay nangatngato mo si Pablo dapay baken kadi tet-ewa. Isonga inpagtek Pablo nan tet-ewa.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-11
Nan nemnem Pablo isnan mamati id Corinto 1:12-7:16
Nan maited ay badang isnan mamati ay makasapol id Judea 8:1-9:15
Nan nangpaneknekan Pablo isnan kalebbengana ay men-apostolis 10:1-13:10
Kombos nan solat 13:11-14

Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et aboloyan abes Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo Dios. Mensolatak ken dakayo ay mamati id issa Corinto ya nan am-in ay ipogaw Apo Dios isnan probinsiyayo ay Acaya.
2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, nan layad ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Ama tako ay Apo Dios yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Si Apo Dios Nan Mangbadbadang Isnan Ipogaw Ay Mapalpaligatan

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman Apo Jesu Kristo ya Diosna tay dadama ay maseg-ang ken datako danapay ay-ayowen datako isnan am-in ay ligat.
4 Liwliwaliwena datako tapno getken tako abes nan ikkan tako ay mangliwliwaliw isnan iib-a tako ay mapalpaligatan. Mabalin ay badangan tako daida gapo isnan inadal tako ay badang Apo Dios ken datako.
5 Owen, tay nan kaad-adon nan mapalpaligatak ay kaneg din napalpaligatan Kristo et siya nan kaad-adon nan badang Apo Dios ken sak-en gapo isnan maitatapiyak ken Kristo.
6 Isonga olay no mapalpaligatan kami isnan mangibagbagaanmi isnan gawis ay damag tay menpaay ken dakayo tay siya di nan mabadanganyo ya maisalakananyo. Et nan mangliwliwaliwan Apo Dios ken dakami isnan ligat et siya nan mangtekanmi ay mangliwliwaliw ken dakayo isnan ligatyo tapno mabalin ay an-anosanyo.
7 Isonga maid danagmi ken dakayo tay getkenmi ay no mapalpaligatan kayo ay kanegmi et badangan Apo

Dios dakayo gedan ay kaneg nan
mangbadbadangana ken dakami.
8 Wada nan ibagak bebsatko, tay
laydek ay getkenyo nan inommat
ken dakami isnan il-ili id Asia.
Dadama nan napalpaligatanmi isdi.
Isonga kanak en adi kami makaitpe
isnan mendalalagsen ay ligat.
9 Tay isnan nemnemmi et waay
siya di nan timpo ay mateyanmi.
Ngem inommat di ta baken nan
awakmi is talkenmi nodi si Apo
Dios ay makabael ay mangtago isnan
matey.
10 Et tet-ewa ay insalakana dakami
ta adi kami matey. Et getkek abes
ay itoltoloyna ay mangisalakan ken
dakami isonga dadama nan talekko
ken siya.
11 Et nan lowaloyo pala ken
dakami nan esa ay mangbadang ken
dakami. Et isnan mangsongbatan
Apo Dios isnan lowalon nan adoado
et maadoado abes nan mangdayaw
ken siya ay men-iyaman isnan gawis
ay badangna.

Inbagan Pablo Nan Gapo Ay Sinokatana Nan Nemnemna

12 Men-gasing kami ay mangwani
en maid polos getkenmi is inikkanmi
is ngawi isnan ipogaw, am-amed
ken dakayo. Ostoosto nan inik-
ikkanmi ya maid polos kampot is
wada isnan nemnemmi tay si Apo
Dios nan nagapowana. Isnan am-in
ay ik-ikkanmi et baken nan silib di
ipogaw is magapgapowana nodi na-
gapo isnan badang Apo Dios isonga
makaikkan kami isnan ostoosto.
13-14 Magtek ay maid kampot is-
nan nemnemmi tay maid sinali-
nanmi isnan am-in ay insolatko
ken dakayo tay nalaka ay mabasa
ya maawatan. Sapay koma ta
nan bassit ay getkenyo id wani ay
maipanggep isnan ogalimi et nam-
namaenmi ay awnit mataptapiyan
enggana ay omdan nan agew ay
kasin omaliyan Kristo tapno awnit
maipaliso nan gasingyo ken dakami
isnan gasingmi ken dakayo.
15-16 Gapo tay namnamaek ay
men-gasing kayo ken dakami et
ninemnemko en gawis no dinmag-
os kami koma isnan kad-anyo
isnan inmayanmi id Macedonia
dakamit kasin domag-os isnan
somagonganmi. Kayatko no ma-
mindowa ay ilaenmi dakayo tapno
mamindowa ay mabadangan kayo.
Et isnan komaanak ay omey id Judea
gawis no bomadang kayo.
17 Waay kananyo ngen en no kaneg
todi nan kayatko aytay dan egay na-
tongpal? Ay kananyo ngen en nalaka
ay masokat nan nemnemko gapo tay
egayak tinongpal nan omayak ken
dakayo? Ngem adiyo koma kanan en
adiyak matalek ay ipogaw ay kaneg
nan ipogaw ay maid nemnemna ken
Apo Dios ay mangwani en owen dat
nalaka ay sokatana nan nemnemna.
18 Tay baken tet-ewa di. Tay
tet-etet-ewa nan ibagbagami ken
dakayo ay kaneg nan katet-ewan
nan kankanan Apo Dios.
19 Tay nan Anak Apo Dios ay si Jesu
Kristo ay inbagbagami ken da Silas
yas Timoteo ken dakayo et adi polos
masokatan nan kankanana am-in.
20 Et siya nan natongpalan nan
am-in ay inkalin Apo Dios ay
maipanggep isnan mangisalakan
isnan kaipoipogaw. Isonga gapo
ken Kristo, oowenan tako nan katet-
ewan nan inkalin Apo Dios et siya
nan esay madaydayawana.
21 Et si Apo Dios nan mangipa-
papigsa ken datako isnan mangsol-
solotan tako ken Kristo. Pinilina
datako ay menbalin is ipogawna ay
mang-ikkan isnan obla ay pala ken
siya.
22 Intedna nan Ispiritona ken
datako ay kailasinan nan maitat-
apiyan tako ken siya. Et gapo isnan
kawadan nan Ispiritona ken datako
getken tako ay tongpalena nan am-in
ay awnitna ited ken datako.
23 Ngem ibagak id wani nan gapo
ay egayak inmey id issa ay mang-
pasyal ken dakayo. Egayak inmey
tapno maagtan kayo is waya ay man-

gibabawi isnan basbasolyo ta adi
masapol ay dosaek dakayo. Getken
Apo Dios ay tet-ewa di.
24 Ngem baken na is kayatko
ay kanan ay pilpilitenmi dakayo
maipanggep isnan pammati tako
ken Kristo tay osto nan pammatiyo.
Ngem laydenmi ay mangbadang ken
dakayo isnan mangsolsolotanyo ken
siya tapno matapiyan nan gasingyo.

2

1 Owen, tet-ewa di. Egayak inmey
tay epdasko ninemnem ay adiyak
layden ay mangipaseg-ang kasin ken
dakayo.
2 Tay maid mangpagasing ken sak-
en no baken dakayo. Et adi ma-
balin ay pagasingenyo sak-en no
menseseg-ang kayo.
3 Isonga siya di nan gapo ay nin-
solatak omona ken dakayo. Inikkak
di tapno ibabawiyo koma nan ngawi
tapno adi mensakit nan nemnemko
gapo ken dakayo no omeyak issa. No
mabalin koma et dakayo nan mangi-
pagasing ken sak-en. Tay mamatiyak
en no men-gasingak et men-gasing
kayo abes.
4 Isonga isnan ninsolatak et nin-
ayos nan agak gapo isnan dadama ay
seg-angko. Ngem egayak ninsolat ay
mangipaseseg-ang ken dakayo nodi
ninsolatak tay kayatko ay ipaila nan
pilmi ay layadko ken dakayo.

Masapol Ay Mapakawan Nan Nakabasol

5 Nan binmasol issa et bakenak is
nasakitan nodi dakayo. Ngem baken
kayo am-in is nasakitan. Kanak en
baken kayo am-in tay adiyak layden
ay paam-ameden nan kadagsen nan
basol nan binmasol.
6-7 Isonga id wani omanay nan
nangdosaan nan adoado ken dakayo
ken siya. Isonga teknenyo nan
nemnemyo ta pakawanenyo ya pa-
gasingenyo siya tapno adi palalo ay
menseseg-ang gapo isnan baina.
8 Pangaasiyo ta kasinyo ipaila nan
layadyo ken siya.
9 Tay nan ninsolatak ken dakayo et
tapno mapaneknekan no managpati
kayo.
10 Isonga kanak en nan pakawa-
nenyo et pakawanek abes. Tay
no waday masapol ay mapakawan
et pakawanek tapno mabadangan
kayo abes et getken Kristo ay tet-ewa
nan kankanak.
11 Tay adiyak layden no tong-
palenyo si Satanas ay mangkayat ay
bomasol kayo tay getken tako ay siya
di nan oblana.

Nan Oblan Da Pablo Et Nan Mangibagbagaanda Isnan Maipanggep Ken Kristo

12 Itoloyko ay ibaga nan inmayak
id Macedonia. Isnan inomdanak id
Troas ay mangibaga isnan gawis ay
damag ay maipanggep ken Kristo et
gawis nan wayak ay men-itdo ay
men-obla ken Apo Jesus.
13 Ngem gapo tay egayak inila
nan gayyemko ay si Tito et nadana-
ganak ay pilmi. Isonga tinaynak
nan gagayyemko ay mentetee isdi ta
itoloyko ay omey id Macedonia.
14 Idi dinatngak siya et gawigawis
nan inbagana ken sak-en isonga
pilmi nan nangdayawak ken Apo
Dios. Daydayawek siya tay isnan
maitatapiyanmi ken Kristo et si Apo
Dios nan Apomi ay mangipangpango
ken dakami tapno am-in ay omay-
ayanmi et osalena dakami ay man-
gibaga isnan gawigawis ay damag.
15 Men-galalasing si Apo Dios ken
dakami gapo isnan mangibagba-
gaanmi ken Kristo. Et si Kristo
ay ibagbagami et wada nan ipag-
pagtekna isnan am-in ay ipogaw ay
omay-ayanmi ay mamati wenno adi
mamati.
16 Nan mangpati isnan kananmi et
laydenda ay mangdenge isnan ibag-
bagami tay siya nan maagtananda
is biyag ay maid patenggana. Ngem
nan adi mamati ay adi maisalakan
et adyanda ay mangdenge tay siya
di nan mangtekanda ay awnitda ma-
dosa ay eng-enggana. Isonga gapo
tay napatepateg nan oblami kanak

en maid ipogaw is maibagay ay
mang-ikkan.
17 Ngem makaikkan kami tay
inpaikkan Apo Dios ken dakami.
Ibagbagami nan kayatna ay maibaga
gapo isnan maitatapiyanmi ken
Kristo. Maid polos ngawi isnan nem-
nemmi isnan mang-ik-ikkananmi is
dadi tay getkenmi ay iiilaen Apo Dios
dakami. Bakenmi kaneg nan adoado
ay ipogaw ay men-it-itdo isnan kalin
Apo Dios ay nan kalagbowanda et
kedeng nan gamgamgamanda.

3

1 Ay sino nan nemnemnemenyo ay
maipanggep ken sak-en gapo isnan
kinkinwanik? Ay kananyo en men-
et-etekak? Ay masapol ay waday
ipailami is solat is nagapo isnan
teken ay ipogaw ay mangpaneknek
isnan kagawis nan ogalimi? Wenno
masapol ay waday ipasolatmi ken
dakayo ta ipailami isnan ipogaw is-
nan teken ay ili ay omayanmi ay
men-itdowan? Siya di nan ik-ikkan
nan tapin di ipogaw ngem adi mas-
apol di ken dakami
2 tay dakayo nan kinasolatmi ay
mangpaneknek ay tet-ewa nan ibag-
bagami tay mamati kayo gapo is-
nan oblami. Getkek ay tet-ewa di.
Et nalaka ay getken nan tapin di
ipogaw gedan.
3 Mail-ila isnan ik-ikkanyo ay na-
gapo ken Kristo nan pammatiyo et
dakami nan inosalna ay nangibaga
isnan pinatiyo. Bakenyo kaneg nan
tet-ewa ay solat ay tinta nan naiso-
lat nodi nan Ispiriton Apo Dios ay
naleleng-agan ay Dios nan nangiso-
lat. Et baken nan nadadapig ay bato
ay kaneg nan naisolatan nan linteg
Moses is nangisolatana nodi isnan
nemnemyo ay mamati.
4 Mabalin ay kanak en ostoosto
nan ik-ikkanmi tay si Apo Dios nan
talkenmi ay bomadbadang gapo tay
maitatapi si Kristo ken dakami.
5 Tay getkenmi ay maid mabalin
is ikkanmi is osto no kedkedeng nan
awakmi is talkenmi. Nodi nan gapo
ay makaikkan kami isnan ikkanmi
et gapo tay badbadangan Apo Dios
dakami.
6 Tay an-anayana nan kabaelanmi
ay mangibaga isnan balo ay nakito-
lagana. Nan naay ay nakitolagana
et baken kaneg nan damdamo ay
naisolat ay linteg ay inbagan Apo
Dios ken Moses. Nodi nan Ispirito
Santo nan mangipagpagtek. Tay nan
damo ay naisolat ay linteg et dosa
ay maid patenggana nan itedna tay
maid makasolot. Ngem nan ited
nan Ispirito Santo et biyag ay maid
patenggana.

Nan Balo Ay Tolag Et Siya Nan Kagawisan

7-8 Wada pay nan ibagak isnan
nateknan nan nakitolagan Apo Dios
isnan lintegna. Nan linteg ay naiso-
lat isnan bato et naila isdi nan kinan-
gaton Apo Dios. Ya olay si Moses ay
nang-itedana et sinmilang ay pilmi
nan angasna gapo isnan naisag-
enana ken siya. Et olay mamam-aid
nan silangna, adi kayet makaila nan
Judio ken siya tay nasilida. Isonga
no naila nan kinangaton Apo Dios
isnan linteg ay nang-ited isnan tetey,
ay baken am-am-amed nan kail-an
nan kinangaton Apo Dios isnan ik-
ikkan nan Ispiritona ay mang-ited
isnan biyag ay maid patenggana?
9 Owen, tay no maila nan kangaton
Apo Dios isnan linteg ay mang-ited
isnan dosa ay maid patenggana et
am-am-amed nan mailaan nan kan-
gatona isnan balo ay nakitolagana
ay mang-ited isnan gawis ay pangi-
ilaana isnan kaipoipogaw ta maki-
teeda ken siya ay eng-enggana.
10 Minaid nan kagawis nan naki-
tolagan Apo Dios nan kagawis nan
linteg ay inmona.
11 Tay no maila nan kangaton Apo
Dios isnan nalaka ay mamaid, am-
am-amed nan kail-an nan kangatona
isnan maid patenggana.

12 Gapo tay getkenmi ay kaneg
todi nan pateg nan patpatiyenmi et

maid salsalinanmi isnan mangibag-
bagaanmi isnan am-in isnan nakito-
lagan Apo Dios ay maipanggep ken
Kristo.
13 Bakenmi kaneg si Moses ay
nangsalin isnan angasna tapno adi
ilaen nan Judio nan mamaidan nan
silang nan angasna.
14 Ngem san deeyda ay Judio et
menkenteg nan oloda. Olay nan
Judio id wani ay timpo no basaenda
nan insolat Moses id kasikasin et
kaneg nasasalinan nan nemnemda
tay adida maawatan nan tet-ewa ay
kayat Moses ay ibaga. Kedkedeng
nan mangtekanda ken Kristo is ma-
balin ay maawatanda.
15 Owen, tet-ewa sa tay olay id
wani no mabasa nan linteg Moses et
kaneg wada nan mangsasalin isnan
nemnemda.
16 Ngem no mamatida ken Kristo
et makaan nan mangsasalin isnan
nemnemda.
17 Tay si Kristo nan Ispirito Santo
ay mentetee isnan mamati. Et siya
nan mangwaya isnan mabab-aan
nan ipogaw isnan linteg ya isnan
ngawi ay maikkan.
18 Isonga getken tako ay ostoosto
nan tet-ewa ay maipanggep ken
Kristo ya nan kangatona tay nakaan
nan nangsasalin isnan nemnem
tako. Isonga gapo isnan mang-il-
ilaan tako ken siya et gomawgaw-
gawis tako engganay maipaliso tako
ken Kristo. Et si Apo Jesus ay Ispirito
Santo nan mang-ik-ikkan is dana.

4

Nan Ogalin Nan Mang-it-itdo Isnan Gawis Ay Damag

1 Gapo tay nan gawigawis ay kaneg
todi nan ibagbagami et maid polos
egyatko ay mangibaga ay olay no
mapalpaligatak. Et maid teken is
nagapowan nan kalebbenganmi ay
mang-ikkan no baken nan layad ya
seg-ang Apo Dios.
2 Isonga inadyanmi ay mang-ikkan
isnan kababain ay mangibabain is-
nan ipogaw no magtek. Adimi sik-
sikapan nan kaipoipogaw. Maid
soksokatanmi isnan kankanan Apo
Dios nodi kedeng nan tet-ewa is ibag-
bagami. Et siya dadi nan ik-ikkanmi
ay mangpaneknek isnan ipogaw ay
maid ngawi isnan nemnemmi. Et
getken Apo Dios ay tet-ewa di tay
iiilaena dakami.
3 Ngem wada nan kasasalinan
nan gawis ay damag ay ibagbagami
et kedkedeng isnan adi mamati ay
awnit madosa ay eng-enggana.
4 Nan gapo ay adida mamati et
gapo tay kinowap Satanas ay apon
nan ipogaw isnan batawa nan nem-
nemda tapno adida getken nan ka-
gawis nan damag ay mangipaila is-
nan kangaton Kristo ay mangipaila
isnan kaneg Apo Dios.
5 Tay nan ibagbagami et baken
nan awakmi nodi si Jesu Kristo et
siya nan Apo ay inbaan Apo Dios.
Et kanegmi nan baa ay men-ob-obla
ken dakayo ay pala ken Kristo.
6 Tay si Apo Dios ay nang-
boliw isnan mangsilsilaw isnan
menbolinget et siya gedan nan
nangtanggew isnan nemnemmi ta
ipailana nan kangatongatona ay il-
ilaen tako ken Kristo.

Intalek Apo Dios Nan Kabanolan Ay Maitdo Isnan Aped Ipogaw

7 Nan gawigawis ay damag ay
intalek Apo Dios ken dakami tapno
ibagbagami et siya nan kaba-
banolan. Ngem ken datako ay
ipogaw ay atiatik nan pategna ay
kaneg nan banga ay atiatik nan
banolna nan nangitalkana tapno
magtek ay nan kabaelana ay maid
polos naiyisowana nan magap-
gapowan nan kabaelan nan ipogaw
ay mang-ikkan isnan naitalek ken
daida.
8 Tay adoado nan mapalpali-
gatanmi ngem namnamaenmi ay
mamaid. Namin ado ay magogolo
nan nemnemmi ngem egay naam-
amas.

9 Palpaligaten nan ipogaw dakami
ngem wawawawada si Apo Dios ay
bomadbadang ken dakami. Ngan-
ngani ay pateyenda dakami ngem
naibaliwan kami.
10 Sasasagangenmi nan kateyanmi
ay kaneg nan inommat ken Jesus
ngem gapo isnan badangna ken
dakami et daan kami ay matatago.
Isonga siya nan mangpaneknek ay
daan ay matatago si Jesus.
11 Tet-ewa nan kinwanik tay is-
nan matatagowanmi et kanayon ay
wada nan ommat ay nganngani ay
mateyanmi gapo isnan pammatimi
ya nan oblami ay pala ken Kristo.
Om-ommat di tapno mail-ila nan
manakabalin ay biyag Kristo ken
dakami ay aped ipogaw ay maid
kabaelana.
12 Owen, tet-ewa nan mapalpali-
gatanmi ay pilmi ngem gawis di tay
siya nan gapo ay matagotago kayo ay
eng-enggana ken Apo Dios.

Awnit Masokat Nan Sigod Ay Awak Di Ipogaw Is Balo

13 Isonga olay no mapalpaligatan
kami et itoltoloymi kayet ay man-
gibaga isnan maipanggep ken Apo
Dios tay paliso nan pammatimi is-
nan pammatin nan esay ipogaw
id kasikasin ay nangwani en, “Pat-
patiyek nan kankanan Apo Dios
isonga ibagbagak.”
14 Tay getkenmi ay si Apo Dios ay
nangtago ken Apo Jesus et awnitna
tagowen dakami gapo isnan maitat-
apiyanmi ken siya. Awnitna alaen
datako am-in ay mamati ay mangi-
tapi ken siya isnan kad-ana.
15 Isonga am-in ay ligat et it-
itpemi gapo isnan mangbadbadan-
ganmi ken dakayo. It-itpemi nan
ligat tapno omadoado nan ipogaw
ay mangtek isnan layad Apo Dios.
Isonga omadoado abes nan men-
iyaman ken Apo Dios et siya dadi
nan esay madayawana.
16 Isonga adi kami somadsadot ay
mangibagbaga is dana. Tay olay
no komapkapkapsot nan awak tako
et inagew ay pomigpigpigsa nan
biyag ay wada ken datako ay adi
katkatkatey.
17 Isonga olay no likliknaen tako
nan ligat et olay tay siasiawyan. Tay
isaganan gedan nan ligat datako is-
nan gawigawis ay awnit tako gan-
aben ay maid patenggana.
18 Tay nan kanayon ay wada isnan
nemnemmi et baken nan mail-ila
isnan batawa ay gamgamgaman nan
kaipoipogaw nodi nan wada id daya
ay awnit ganaben nan mamati nan
nemnemnemenmi. Tay nan mail-ila
et wada nan patenggada dapay nan
adi kaila et maid patenggada.

5

1 Tay getken tako ay olay matey
nan sigod ay awak et wada nan balo
ay awak ay ited Apo Dios ay naitken
isnan awak tako tay nan balo ay
awak et adi katey ya id daya nan
menteteana.
2 Isnan matatagowan tako isnan
naay batawa et naligaligat nan biyag
tako isonga kayat tako ay pilmi ay
siya dat maisokat nan balo ay awak
3 tapno waday awak tako is
mentean nan ab-abiik tako ay dagos
no taynan tako nan awak tako ay
sigod.
4 Tet-ewa nan kinwanik tay nali-
galigat nan biyag tako id wani.
Adoado nan madanagan tako. Ngem
adiyak kanan en kayatko ay matey
ta taynak nan sigod ay awakko nodi
nan kayatko et ta maisokat nan balo
ay awak ay adi katkatey isnan sigod.
5 Et si Apo Dios nan nangisagana
ken datako ay mangganab isnan balo
ay awak ya intedna nan Ispiritona ay
mentetee ken datako ay mangpan-
paneknek ay awnit tako maagtan.
6 Isonga gapo tay wada nan Ispirito
Santo ken dakami adi kami madana-
gan. Getkenmi ay maiyaaddawi
kami ken Apo Jesus id daya isnan
naay kadaanmi isnan naay batawa.
7 Ngem olay tay nan pammati tako
nan napateg ay olay adi tako iilaen.

8 Isonga men-gasing kami kayet.
Ngem gag-awis no taynanmi nan
awakmi tapno makitee kami ken
Apo Dios id daya.
9 Ngem olay nan kadaanmi wenno
nan makiteanmi ken siya et nan
mangipagasinganmi ken siya met
laeng nan kapatgan ken dakami.
10 Tay am-in tako et awnit banagen
Kristo datako tapno ganaben tako
nan inik-ikkan tako no gawis wenno
ngawi.

Gapo Isnan Inikkan Kristo Et Wada Nan Somya Isnan Ipogaw ay Menbalin Is Gayyem Apo Dios

11 Isonga gapo tay getkenmi ay
kaeegyat nan menbanagan Kristo,
siya nan mangipakpakatanmi ay
mang-awis isnan ipogaw tapno
patiyenda dakami. Getken Apo Dios
ay maid ngawi isnan nemnemmi
isnan men-it-itdowanmi. Et sapay
koma ta getkenyo abes.
12 Adiyak menpangangato isnan
nangwaniyak is dadi. Nodi iba-
gak nan tet-ewa tapno adi kayo po-
los mabab-ain ay mangsalaknib ken
sak-en isnan mangdeldelaw ken sak-
en. Baken nan tet-ewa ay gawis ay
nemnem is napateg ken daida nodi
nan mamaila ay maid pategda ken
Apo Dios nan patpatgenda.
13 Ngem nan nemnemmi et baken
kaneg nan nemnemda. Tay no
kanan nan tapin di ipogaw en
matawtawaw kami et olay tay pala
ken Apo Dios nan am-in ay ik-
ikkanmi. Wenno no kanan nan tap-
ina en ostoosto nan nemnemmi et
mabalin abes tay pala ken dakayo
abes nan oblami.
14 Olay kompolmi nan kankananda
tay nan tet-ewa et nan mangtekanmi
isnan pilmi ay layad Kristo nan
gapo ay ik-ikkanmi nan oblami.
Tay getkenmi ay linak-am nan esa
nan tetey ay pala isnan am-iam-in.
Isonga am-in ay ipogaw et kanegda
naitapi abes ken Kristo ay natey
isnan nateyana.
15 Natey si Kristo ay pala isnan am-
in tapno isnan matatagowan tako
et adi tako ipaon-on-ona nan kayat
tako. Nodi nan kayat Kristo ay natey
dat kasin matago ay pala ken datako
nan paon-on-onaen tako.
16 Isonga isnan nemnemko baken
nan maiila ay napateg isnan ipogaw
ay adi mamati is gapo ay kanak en
gawigawis nan ipogaw. Nodi nan
ostoosto ay wada isnan nemnem di
ipogaw nan gapo ay gawisda wenno
baken. Ngem nan nemnemko id
kasin ken Kristo et kaneg nan nem-
nem nan adi mamati. Ngem nasokat
et id wani.
17 Tay nan ipogaw ay maitatapi
ken Kristo et kanegda ninlopton tay
binmalo nan nemnemda isnan nang-
taynananda isnan sigod ay ogalida.
18 Nan balo ay nemnem et nagapo
ken Apo Dios tay kinaana nan mang-
solsolin ken datako ken siya gapo is-
nan inikkan Kristo. Danat italek ken
datako nan omayan tako mangibag-
bagaan isnan inikkana tapno getken
nan ipogaw ay namaid nan mangsol-
solin ken daida isnan maitapiyanda
ken Apo Dios.
19 Ibagbaga tako ay si Kristo
nan kad-an nan somya ay mang-
pakawanan Apo Dios isnan basbasol
di ipogaw tapno waday somya ay
gayyemena daida. Siya dana nan
intalek Apo Dios ken datako ay omey
tako ibagbaga.
20 Isonga dakami nan kinatopek
Kristo ay mangipagtek isnan kay-
atna ay ipagtek. Isonga as-asoganmi
dakayo ta adiyo itoloy ay mang-adi
ken Apo Dios ta makiinawat kayo
ken siya. Tay aw-awisen Apo Dios
dakayo isnan ibagbagami.
21 Tay inpaalina si Kristo ay maid
polos basolna ta siya nan manglak-
am isnan basbasol tako. Inikkana di
tapno waday somya ay maitapi tako
ken siya isnan kinagawisna gapo is-
nan maitatapiyan tako ken Kristo.

6

1 Isonga gapo tay maitatapi kami

ken Apo Dios ay makiob-obla isnan oblana kanak en mensilbi kayo koma ken Apo Dios ta mapaay nan nangdawatanyo isnan inikkana ay mangisalakan ken dakayo.

2 Tay awnit komombos nan timpo ay badangan Apo Dios nan kaipoipogaw. Kaneg nan mangwaniyan Apo Dios id kasikasin en,

"Wada nan osto ay timpo ay mangdedengak isnan lowaloyo ya wada nan osto ay timpo ay mangbadangak ay mangisalakan ken dakayo."

Siya di nan kinwanina. Isonga kanak en menpabadang kayo ken siya id wani tay daan nan timpo ay mangisalakana isnan mamati ken siya. Tay adi tako getken nan komombosana.

Nan Ligat Ay It-itpen Da Pablo Nan Mangipaila Ay Si Apo Dios Nan Nangibaa Ken Daida

3 Isnan men-ob-oblaanmi ay pala ken Apo Dios et maid ik-ikkanmi is mabalin ay delawen nan kaipoipogaw tapno maid lasonda ay mangadi isnan ibagbagami.

4 Nodi isnan am-in ay ikkanmi et ipail-ilami ay baan Apo Dios dakami. Mail-ila isnan mang-an-anosanmi ay mang-it-itpe isnan am-in ay ligat ya kaeegyat ay om-ommat ken dakami.

5 Inan-anosanmi nan nangpatpatowanda ken dakami ya nan naibalbalodanmi ya nan nangliklikobanda ay mangpatey koma ken dakami ya nan naligat ay oblami. Init-itpemi nan owatmi ya seyepmi.

6 Mail-ila ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan kamaid ngawi isnan nemnemmi ya isnan osto ay mangtekanmi ken siya ya isnan gawis ay nemnem ya gawis ay ikkanmi isnan ipogaw. Mail-ila abes isnan badang nan Ispirito Santo ken dakami ya isnan layadmi isnan ipogaw.

7 Inpail-ilami ay si Apo Dios nan men-ob-oblaanmi isnan mangibagbagaanmi isnan tet-ewa ya isnan kabaelan Apo Dios ay wada ken dakami. Nan kanegmi almas et nan kagawis nan ogalimi. Et siya nan osalenmi ay ibanget ya mangsalaknib ken dakami no waday mang-apapos.

8 Itoltoloymi ay mang-ikkan isnan gawis ay olay no maipapangato kami wenno ipapagowabda dakami. No iiyawenda dakami wenno daydayawenda dakami et adi katken nan ik-ikkanmi. Olay kankanan nan tapin di ipogaw en agin-iisolo kami ngem nan ibagbagami et tet-ewa.

9 Isnan nemnem di tapin di ipogaw et maid paaymi ngem getken nan tapina nan tet-ewa ay maipanggep ken dakami. Matmateyan kami ngem ilaenyo et daan kami kayet. Nadosdosa kami ngem baken sobla tay osto ay men-gawisanmi.

10 Wada nan mangipaseseg-ang ken dakami ngem egay makak-aan nan gasingmi. Kodokdo kami ngem pabaknangenmi nan adoado ay ipogaw isnan gawis ay magapgapo ken Apo Dios. Maid gamengmi isnan batawa ngem maiwed abes bakenmi gameng tay maitapi kami ay makikwa isnan kowan Ama tako id daya.

11 Ilaenyo ay iCorinto, maid egayak inbaga ken dakayo ya pilmi abes nan layadko ken dakayo.

12 Baken kami is maid layadna ken dakayo nodi dakayo nan maid layadna ken dakami.

13 Isonga mensobalit kayo ta manglayad kayo tay dakayo nan kanegko an-ak.

Masapol Ay Adi Maipalpaliso Nan Mamati Isnan Adi Mamati

14 Nan esay ibilinko ken dakayo et adi kayo makias-asawa wenno makisossosyo isnan adi mamati ay ipogaw. Tay sino ngen nan menisowan nan ostoosto ay maikkan isnan ngawi? Kaneg na nan adi menisowan nan pat-a isnan bolinget.

15 Kaneg abes da Kristo ken Satanas et maid men-isowanda. Isonga

maid abes men-isowan nan mamati
ken Kristo isnan adi mamati.
16 Ayke maibagay no maitapi nan
sinang didios isnan mentetean Apo
Dios? Adi adi. Isonga siyang na ken
datako. Adi kabalin ay matapiyan
tako is ngawi tay datako ay mamati
nan mentetean nan naleleng-agan
ay Dios. Kaneg nan kinwanin Apo
Dios en,
"Awnitak mentee ken daida. Sak-
en nan Diosda ya daida nan
ipogawko."
17 Isonga kankanan Apo Dios en,
"Taynanyo nan am-in ay ngawi. Adi
kayo maipalpaliso ken daida.
Am-in ay baken nadalos ken
sak-en et adiyo sagsag-enen.
No kaneg todi nan ik-ikkanyo
et dawatek dakayo ay omali
ken sak-en.
18 Et sak-en nan Amayo ya dakayo
nan an-akko."
Siya dadi nan kinwanin nan kanga-
towan ay Apo.

7

1 Gagayyemko, gapo tay keg da
todi nan inkalin Apo Dios ken datako
et kaanen tako koma nan am-in ay
ngawi ay maik-ikkan ya ngawi ay
nemnem. Ipakat tako ay pagaw-
gawisen nan ogali tako engganay
maanay gapo isnan mangpatpatgan
tako ken Apo Dios.

Nan Layad Pablo Isnan iCorinto

2 Kasinko kanan en pangaasiyo
ta men-gasing kayo ken dakami
tay maid ngawi is inikkanmi ken
dakayo. Maid inpail-ilami is ngawi
ay ogali is mangipangawi ken
dakayo ya maid siniksikapanmi.
3 Egayak kinwani na ay mangi-
pabasol ken dakayo. Tay tet-ewa
nan kinwanik en laylaydek dakayo.
Olay makiteeak ken dakayo ay eng-
ganay mateyak et mabalin no siya
nan kayat Apo Dios.
4 Pilmi nan talek ya gasingko ken
dakayo. Olay napalpaligatan kami
ngem nakaan nan danagmi isnan
inmaliyan Tito. Men-galalasingak
gapo isnan gawis ay inbagana.
5 Tay isdin inmayanmi id Macedo-
nia et magogolo ay pilmi nan nem-
nemmi gapo isnan pilmi ay ligat ay
dinatnganmi. Napalpaligatan kami
isnan mang-ap-apos ken dakami ya
isnan dadama ay danagko gapo is-
nan mangnemnemnemak isnan ma-
mati ay initdowak modatya mamaid
nan pammatida.
6 Ngem si Apo Dios ay mangi-
pasingsingpa isnan nemnem di
madadanagan et kinaana nan
danagmi gapo isnan inmaliyan Tito.
7 Et baken kedkedeng nan nang-
ilaanmi ken siya is nangipasingpa is-
nan nemnemmi nodi am-amed nan
gasingmi isnan gawis ay inbagana
ay maipanggep ken dakayo. Tay in-
bagana nan nangipagasinganyo ken
siya ay mangibaga isnan pilmi ay
layadyo ay mang-ila ken sak-en ya
nan pilmi ay seg-angyo isnan nangi-
pasakitanyo isnan nemnemko. Inba-
gana abes ay kayatyo ay ikkan nan
inbilinko ken dakayo.
8 Isonga id wani maid babawik
isnan damo ay solatko ken dakayo
olay getkek ay nasaktan nan nem-
nemyo is sin-awyan gapo isnan
kinwanik. Ngem issan nangiso-
latak ninbabawiyak tay gintekko ay
masakitan kayo.
9 Ngem id wani men-galalasingak
tay nan nasakitan nan nemnemyo
nan gapo ay tinaynanyo nan ngawi.
Tay nan inikkanyo ay menseg-ang et
pinaay Apo Dios. Isonga nabadan-
gan kayo gapo isnan solatko.
10 Tay nan osto ay seg-ang ay
kaneg nan layden Apo Dios et siya
nan mangbadang isnan ipogaw
ta ibabawida nan ngawi tapno
maisalakanda. Isonga maid polos
babawiyo isnan ninbabawiyanyo.
Ngem nan menseseg-angan nan
ipogaw ay adi mamati ken Apo
Dios et maid badang nan menseg-
angana nodi iyeyna isnan tetey tay
olay menseseg-ang et baken nan
basbasolna is menseseg-angana.

11 Isonga nemnemenyo nan
gawis ay inommat gapo isnan seg-
angyo ay inpaliknan Apo Dios
ken dakayo. Tay naam-amed nan
layadyo ay mang-ikkan isnan osto
id wani. Palalo ay kayatyo ay
mangipaila ay baken ngawi nan
nemnemyo. Inadyanyo ay pilmi
nan naibabainanyo ay inikkan nan
ib-ayo. Inmegyat kayo modatya
madosa kayo. Kayatyo ay pilmi
ay men-gasingak ken dakayo kasin.
Pilmi nan mang-ad-adyanyo isnan
ngawi tay dinosayo ay osto nan
nakabasol. Isnan am-in et inpailayo
ay maid polos egayyo esten isnan
masapol ay mas-et.
12 Isonga baken kedeng nan
nakabasol wenno nan nasaktan
is gapo ay ninsolatak. Nodi am-
amed kayo is gapo ay ninsolatak
ta ipagtekko ken dakayo isnan
pangiilaan Apo Dios ay tet-ewa
ay laylaydenyo ay mangipagasing
ken dakami. Isonga siya dadi nan
ginmasinganmi.
13 Et am-amed nan gasingmi is-
nan nang-ilaanmi ken Tito tay men-
galalasing siya isnan nakaanan nan
danagna gapo isnan gawis ay inilana
ken dakayo.
14 Esapay omey si Tito ken dakayo
et inbagak ken siya nan adoado ay
gawis ay ik-ikkanyo. Danat ilaen ay
tet-ewa isonga egayak nabain isnan
kinwanik. Issan am-in ay inbagak
ken dakayo et maid polos kampot. Et
id wani nagtek abes ay tet-ewa nan
kinwanik en gawigawis kayo.
15 Id wani inmam-amed nan layad
Tito ken dakayo no nemnemnemena
nan gawis ay inikkanyo ay nangid-
nge isnan inbagbagana. Inmegyat
kayo ay adi mangtongpal isnan am-
in ay inbagbagana.
16 Isonga men-galalasingak id
wani tay getkek ay mabalin ay
talkek dakayo ay mang-ikkan isnan
ostoosto.

8

Nan Maipanggep Isnan Badang Isnan Makasapol

1 Bebsatko, laydek ay getkenyo nan
gawigawis ay inikkan nan mamati
isnan probinsiya ay Macedonia gapo
isnan nangbadbadangan Apo Dios
ken daida.
2 Tay olay pilmi nan mapalpali-
gatanda ya dadama nan kakododa
ngem gapo isnan pilmi ay gasingda
ken Apo Dios adoado nan intedda ay
badangda isnan iib-ada.
3 Gapo tay kayatda ay ikkan et ad-
ado nan intedda mo nan nabay-an ay
masapolda.
4 Maid nangibagbaga ken daida ay
masapol ay men-itedda nodi daida
nan nangwani ken dakami en, “Pan-
gaasiyo ta maitapi kami ay bo-
madang isnan iib-a tako ay mamati
id Judea ay makasapol is badang.”
5 Et ad-ado nan intedda mo nan
wada isnan nemnemmi ay ikkanda.
Tay sadapay men-ited is badangda
et intalekda on-ona nan biyagda ken
Apo Dios. Dadat italek abes ken
dakami tay getkenda ay siya nan
layden Apo Dios ay ikkanda.
6 Isonga inbagami ken Tito ay
nangipalogi ken dakayo ay men-ited
is badangyo ta kasin omey issa ta
badangana dakayo ay mangikwas is-
nan epdasyo inlogi id kasin.
7 Gawigawis koma no wed-
wedaenyo nan itedyo ay badangyo
isnan kodokdo ay kaneg nan kawed-
wedan nan pammatiyo, nan osto
ay mangtekanyo isnan tet-ewa ay
mait-itdo, nan laingyo ay mang-itdo
is dana, nan mangtongtongpalanyo
ken Jesus ya nan pilmi ay layadyo
ken dakami.
8 Egayak bilinen dakayo ay men-
ited ngem kinwanik dadi tay kayatko
ay ipasagid nan inikkan nan iMace-
donia tapno maila nan kinatet-ewan
nan layadyo.
9 Tay getkenyo nan kaneg nan
layad Jesu Kristo ay Apo tako ay
mangbadang ken datako. Tay olay
siya nan kangatowan ay kakwa is-
nan am-in ngem tinaynana am-in

dadi isnan ninbalinana is ipogaw
gapo isnan layadna ken datako.
Inikkana di tapno wada nan somya
ay maitapi tako ken siya isnan kan-
gatona ay makikwa isnan am-in.
10 Isonga bagbagaak dakayo ta
itoloyyo nan epdasyo inlogi id tew-
en. Tay dakayo nan damdamo
ay nangnemnem ya damdamo met
laeng ay nangilogi isdi.
11 Isonga itoloyyo ay mangikwas
ay men-ited is mabalin ay itedyo
tapno maipaliso nan ikkanyo isnan
wada isnan nemnemyo.
12 Tay no tet-ewa ay laydenyo ay
men-ited et men-gasing si Apo Dios
ay mangdawat isnan mabalin ay it-
edyo. Baken nan ad-ado ay adi ma-
balin ay itedyo is nemnemena.
13 Adiyak kanan en badbadbadan-
ganyo nan ib-ayo engganay mapali-
gatan kayo.
14 Ngem nan kayatko ay kanan et
gawis no nan soblan nan osalenyo
nan itedyo ay ibadang ken daida
tapno no awnit kayo makolangan et
itedda abes nan soblaenda ay mang-
badang ken dakayo. Gawis no kaneg
todi nan maik-ikkan tapno palipal-
iso.
15 Kaneg nan naisolat id kasin
en, “Nan nangsolok isnan inalana et
maid nabay-an ken siya dapay nan
nang-ala isnan atiatik et inmanay.”
16 Men-iyamanak ken Apo Dios
tay inpalisona nan nemnem Tito is-
nan nemnemko ay bomadang ken
dakayo.
17 Nagtek ay tet-ewa na tay ep-
dasna ninemnem ay kayatna ay
omey ken dakayo sakpay sooten ken
siya no mabalin.
18 Ipakkeymi ken Tito nan esay ib-
a tako ay mamati ay getkegetken nan
ipogaw isnan am-in ay paggimon-
gan di mamati gapo isnan laingna
ay mangibagbaga isnan gawis ay
damag.
19 Et siya abes nan pinilin nan
mamati isnan tapin di paggimongan
ay makkey ken sak-en ay mangiyey
id Jerusalem isnan inolnongyo.
Ikkanmi di tapno am-amed nan
madayawan Apo Dios ya tapno
ipailami nan gawis ay nemnemmi
ay mangbadang isnan kodokdo.
20 Bakenak kedkedeng is mang-
ikkan tapno maid somya is
mangdelawanda ken dakami ay
mangwani en keskesayenmi nan
kasipisiping ay ol-olnongenmi.
21 Tay baken kedkedeng nan os-
toosto ken Apo Dios is laydenmi ay
ik-ikkan nodi ikkanmi isnan ipogaw
abes.
22 Wada nan esa pay ay besat tako
ay makkey ken daida ay omey issa.
Namin ado ay pinanpaneknekak
siya et nail-ila ay nagaget siya ay
mang-ikkan isnan oblana ken Apo
Dios. Et id wani am-amed nan
mangkaytana ay mangbadang ken
dakayo tay pilmi nan panangtalekna
isnan gawis ay ogaliyo.
23 Isonga si Tito et siya nan ib-ak ay
men-obla ay pala ken dakayo ya nan
iib-ana ay bebsat tako et daida nan
kinaawak nan mamati isnan tapin di
simbaan. Gapo isnan gawis ay ik-
ikkanda et madaydayaw si Kristo.
24 Isonga ipailayo nan layadyo ken
daida tapno mapaneknekan isnan
iib-ayo ay mamati isnan tapin di
simbaan. Ya tapno getkenda abes
ay tet-ewa nan gawis ay inbagak ken
daida ay maipanggep ken dakayo.

9

Itoltoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Maipanggep Nan Olnong

1 Getkek ay adi masapol ay bag-
bagaak dakayo maipanggep isnan
olnong ay maited isnan iib-a tako ay
mamati id Judea
2 tay getkek ay siya nan kay-
atyo ay ikkan. Isonga inbagbagak
dakayo isnan iMacedonia ay mang-
wani en, “Nan ipogaw isnan probin-
siya ay Acaya et nakasaganada ay
bomadang enggana id tew-en.” Et
gapo isnan inbagak ay maipanggep
ken dakayo et adoado nan naitapi ay
men-ited is badangda abes.

3 Ngem ipa-eyko san deeyda ay
inbagak tapno maila ay tet-ewa
nan kinwanik ay maipanggep isnan
gawis ay ik-ikkanyo ya tapno isnan
omayak issa epdas naisagana nan it-
edyo ay kaneg san epdasko kinwani.
4 Tay no waday iMacedonia is
makkey ken sak-en ay omey issa,
mabainanak no egay maisagana
dakpay kinwani en tet-ewa ay
naisagana. Et bakenak kedkedeng is
mabainan nodi olay dakayo gedan.

5 Isonga ninemnemko en gawis no
omeyda omona tapno epdas mais-
agana nan inkaliyo sakpay omdan
issa. Tay no keg todi nan ikkanyo
et maila ay nan gasingyo nan ma-
gapowan nan itedyo ay adi kayo
mapilit.
6 Nemnemenyo pod na. No atiatik
nan is-ek nan ipogaw atiatik abes
nan apitena. Ngem no adoado nan
is-ekna et adoado abes nan awnitna
apiten.
7 No men-ited tako et gawis no
tonggal esa ay mangnemnem omona
isnan osto ay mabalin ay itedna.
Danat ited gapo isnan gasingna
ay mang-ikkan ay adi mapilit siya
tay kagagasing Apo Dios nan men-
gasing ay men-ited.
8 Tay kabaelan Apo Dios ay mang-
ited ken datako isnan ad-ad-ado mo
nan masapol tako tapno adi tako
polos makolangan ay men-ited is ad-
ado isnan makasapol.
9 Kaneg nan kanan nan esay inpa-
solat Apo Dios ay maipanggep isnan
ipogaw ay maid polos imotna en,

"Adoado nan it-itedna ya badbadan-
gana nan kodokdo. Isonga adi
makalkalkalingkingan nan
gawigawis ay ik-ikkana."

Siya di nan kanan nan naisolat.
10 Tay si Apo Dios ay mang-it-ited
is esek isnan menmola ya isnan ka-
nen di ipogaw et siya met laeng
nan mangtaptapi isnan wada ken
datako tapno mataptaptapiyan abes
nan gawis ay ik-ikkan tako ay men-
ited.
11 Owen, adoado nan ited Apo Dios
ken datako tapno adoado abes nan
ited tako isnan makasapol. Et no
iyeymi nan itedyo isnan makasapol
dadama nan men-iyamananda ken
Apo Dios.
12 Isonga doway banag nan ik-
ikkanyo tay mabadangan nan iib-
a tako ay mamati ay makasapol ya
madayaw ay pilmi si Apo Dios.

13 Tay no maila ay tet-ewa nan
kankananyo ay pammatiyo isnan
bomadbadanganyo et adoado nan
mangdaydayaw ken Apo Dios gapo
isnan gawis ya osto ay mangsol-
solotanyo isnan gawis ay damag ay
maipanggep ken Kristo. Dadapay
dayawen si Apo Dios isnan badangyo
ken daida ya isnan tapin di ipogaw.
14 Et isnan mangilowalowanda
ken dakayo maitatapi nan layadda
gapo isnan gawigawis ay ik-ikkanyo
gapo isnan mangbadbadangan Apo
Dios ken dakayo ay mang-ikkan.
15 Daydayawen tako si Apo Dios
gapo ken Kristo ay Anakna ay in-
sagotna ken datako ay maid polos
makaatiw isnan kagawisna.

10

Nan Songbat Pablo Isnan Mangdeldelaw Ken Siya

1-2 Naayda pay di ibagak. Nan
kayatko et ta gawis nan ik-ikkanyo
tapno adiyak dosaen dakayo tay
kayatko ay ikkan ken dakayo nan
kaneg nan ik-ikkan Kristo ay mang-
an-anos ken datako. Ngem getkek
ay wada nan mangmangwani en
no maiyaaddawiyak et natoledak
ay mangislat ken dakayo ngem no
sasagangek dakayo et egyatanak ay
ipogaw. Ngem sak-en ay mismo
nan mangwani en pangaasiyo ta adi
masapol ay ipailak nan toledko no
omeyak issa. Tay wada nan kalin-
tegak ay mangipaila isnan toledko
isnan ipogaw ay mangmangwani en
ngawiyak ay kaneg nan ik-ikkan nan
adi mamati.

3 Ngem baken tet-ewa di tay olay
apedak ipogaw ay maid kabaelana,
makaikkanak met laeng isnan oblak
tay baken nan awakko is talkek ay
manggobat isnan am-in ay ngawi ay
mang-ap-apos ken Apo Dios.
4 Tay nan os-osalenmi ay pinakaal-
masmi et naitken isnan wada is-
nan batawa. Ngem isnan nemnem
Apo Dios et daida nan kapipigsaan
tay daida nan kad-an nan kabaelan
ay mangdadael isnan mang-ap-apos
ken siya.
5 Abakenmi am-in nan lason nan
ipogaw ay mang-adi isnan am-
in ay maipanggep ken Apo Dios.
Abakenmi abes nan ipapangatoda
ay mangsosolin ken daida isnan
mangtekanda ken Apo Dios. Isonga
sokatanda nan nemnemda tapno si
Kristo nan patiyenda.
6 Isonga magtek isnan kinwanik
ay nakasaganaak ay mangdosa isnan
ipogaw ay adi mangpati isnan ibag-
bagak. Ngem agtak dakayo omona is
wayayo ay menbabawi.

7 Baken osto nan nemnemyo tay
adiyo paneknekan omona nan wada
isnan nemnem di ipogaw. Tay wada
nan mangmangwani en wada nan
lebbengda ay men-obla ken Kristo.
Ngem no siya di nan kankananda
masapol ay getkenda ay menlebbeng
kami gedan.
8 Tay olay no adoado nan ibagba-
gak ay maipanggep isnan lebbengko
et adiyak mabain tay tet-ewa ay si
Kristo nan nangiyali tapno badan-
gak dakayo ay baken nan mang-
dadaelak isnan pammatiyo is kaos-
alana.
9 Adiyak layden no apedyo
kankanan en, “Padpadasen Pablo
ay paegyaten dakami isnan insolso-
latna.”
10 Tay baken tet-ewa nan mang-
mangwaniyan nan tapin di ipogaw
isdi. Kankananda en, “Natoled
si Pablo ay nangisolat isnan
kankanana. Ngem no iilaem siya
et kaneg kin-oy tay maid toledna ya
maid paay nan kalkaliyena.”

11 Ngem kanak en masapol ay
maawatan nan mangmangwani is
dana ay nan kankanak isnan so-
latko et siya nan awnitak ikkan no
omeyak isnan kad-anyo.
12 San deeyda ay ipogaw ay
mangipaspasindayaw isnan awakda
et mabainak ay mangipaliso is-
nan awakko isnan awakda. Tay
nangatngatoda mo sak-en. Ngem
lablabakko kadi di. Tay baken
osto nan ik-ikkanda tay kedkedeng
nan ipogaw ay maiyiisowan nan
nemnemda ken daida is mendildili-
ganda. Adida nemnemen nan
kankanan Apo Dios en gawis. Isonga
maid polos paay nan nemnemda.
13 Ngem dakami et adimi
kankanan en dakami nan nang-
ikkan isnan egaymi inikkan. Nodi
kedeng nan ostoosto ay inpaik-ikkan
Apo Dios ken dakami is kankananmi
en inikkanmi. Et nan oblami ken
dakayo nan esay ipap-aoblan Apo
Dios ken dakami.
14 Isonga nan nin-it-itdowanmi
ken dakayo et siya nan biyangmi.
Tay dakami nan damdamo ay inmey
ken dakayo ay nang-itdo isnan gawis
ay damag ay maipanggep ken Kristo.
15 Adi kami men-et-etek ay mang-
wani en dakami nan nang-ikkan is-
nan inpaoblan Apo Dios isnan teken
ay ipogaw. Nodi nan kayatmi et
omostoosto koma nan pammatiyo
tapno mabalin ay taynanmi dakayo
ay omey isnan teken ay ili
16 ta iyeymi abes nan gawis ay
damag isnan tapin di naiad-addawi
ay il-ili ay maid ipogaw is men-it-itdo
tapno baken nan biyang nan teken is
it-ekmi ay mangwani en biyangmi.

17 Ngem kaneg nan nakwani isnan
solat Apo Dios en, “No layden nan
ipogaw ay mendayaw et baken nan
awakna is dayawena nodi si Apo
Dios nan dayawena.”
18 Tay baken nan mangday-
dayawan nan ipogaw isnan awakna
is mangpanpaneknek ay tet-ewa nan
kankanana nodi nan mangdayawan
Apo Dios ken siya et siya nan

mangpaneknek ay tet-ewa ay gawis
siya.

11

Nan Tet-ewa Ay Maipanggep Isnan Lebbeng Pablo

1 Wada nan ibagak ay adiyak polos
layden ay kanan tay kaneg adi ka-
paay ngem anosanyo koma.
2 Ngem mapilitak ay mangwani
gapo isnan pilmi ay mangnemnem-
nemak ken dakayo modatya maawis
kayo isnan dolog. Tay iimonak
dakayo ay kaneg nan mang-iimonan
Apo Dios ken dakayo. Tay int-
edko dakayo ken Kristo ay kaneg
nan mang-itedan nan ama isnan
anakna ay babassang isnan lalaki
ay asawaena. Isonga kayatko ay
mapopos-a nan pammatiyo.
3 Ngem omegyatak modatya ma-
sokat nan gawis ay nemnemyo ken
Kristo ay mangpati isnan baken tet-
ewa. Kaneg todi nan inommat ken
Eva id kasikasin tay nasikapan siya
gapo isnan laing nan oweg ay si
Satanas ay nangdolog.
4 Madanaganak tay tonggal waday
omey ay mangibagbaga ken dakayo
isnan teken ay Jesus ay baken si Jesu
Kristo ay ibagbagami et nalaka kayo
ay maawis. Wenno mo ibagada nan
teken ay ispirito ay baken nan Ispir-
ito Santo ay inted Apo Dios wenno
teken ay damag ay kananda en gawis
ay damag et nalaka ay dawatenyo.
5 Isonga masapol ay ipailak ay bak-
enak nababa mo nan aginpapangato
ay baken tet-ewa ay apostolis ay in-
mey ken dakayo.
6 Olay bakenak nalaing ay men-
osal isnan menkapapateg ay kali
ngem adiyak menkolang isnan
getkek ay maipanggep ken Apo Dios.
Inpailami ay tet-ewa di isnan am-in
ay inil-ilayo ken dakami.
7 Wada nan sootek. Ay kananyo
en nakabasolak tay inpababak nan
awakko ay egay ninpalagbo ken
dakayo isnan mangibagbagaak ken
dakayo isnan gawis ay damag ay
nagapo ken Apo Dios? Adiyo kanan
en ngawi di. Nodi inikkak di tapno
mabadangan kayo.
8 Tet-ewa ay maid inalak ken
dakayo. Nodi nan mamati isnan
teken ay il-ili nan nang-alaak isnan
masapolko isnan nin-it-itdowak ken
dakayo. Kanegak nangakew tay nan
teken ay ipogaw nan nang-alaak is-
nan inos-osalko dapay bakenda is
nin-oblaak.
9 Tay issan nakiteteak ken dakayo
et baken kayo is naligligatan ay
nangilaklak-am ken sak-en no wa-
day masapolko. Nodi nan mamati
ay nagapo id Macedonia nan nang-
ited isnan masapolko. Isonga baken
kayo is pinalpaligatko et ibagak ken
dakayo ay awnit siya gedan nan
itoltoloyko ay ikkan.
10 Et tet-etet-ewa ay maid
makaipasaldeng ken sak-en isnan ik-
ikkak ay adi omal-ala is katagowak
isnan am-in ay probinsiyan di Acaya.
Tet-ewa di ay kaneg nan katet-ewan
nan ibagbagan Kristo ay wada ken
sak-en.
11 Ay kananyo en maid layadko
ken dakayo tay adiyak omala ken
dakayo is masapolko? Adiyo kanan
tay getken Apo Dios ay laylaydek
dakayo.
12 Ngem itoltoloyko kayet ay ikkan
nan sigod ay ik-ikkak tapno maid
somya ay kanan nan men-et-etek ay
men-it-itdo en paliso nan ik-ikkanda
isnan ik-ikkak. Baken tet-ewa tay
malaglagboda dapay dakami et adi.
13 San deeyda ay men-it-itdo et
kankananda en aapostolis Kristo
daida dapay baken tet-ewa kadi.
Al-allilawenda nan it-itdowanda.
Nan ipap-ailada et nan gawis ngem
ngawi nan wada isnan nemnemda.
14-15 Ngem baken kaskasdaaw di
tay nan apoda ay si Satanas nan
kanegda. Tay mabalin ay menpaila
siya ay kanegna nan anghel Apo
Dios. Isonga siya nan ik-ikkan nan
baana abes. Ipailada ay daida nan
mang-it-itdo isnan gawis. Ngem nan
awnit ommat ken daida et ngawi

ay kaneg nan kangawin nan ik-
ikkanda.
16 Kanak kasin en adiyo nemne-
men ay maong-ong-ongak gapo tay
nan awakko nan ibagbagak. Ngem
olay kankananyo basta dengngenyo
kayet nan ibagbagak.
17 Ngem ibagak ken dakayo omona
ay baken nan kaneg nan ogalin Jesus
ay Apo tako nan mangibagbagaak
isnan awakko. Nodi toladek nan
kaneg nan ik-ikkan nan baken osto
nan nemnemna.
18 Ngem masapol ay ikkak nan
ik-ikkan nan adoado ay makitetee
ken dakayo ay mang-it-it-ek isnan
baken napateg ta dengngenyo abes
nan ibagbagak.
19 Tay nan mang-os-osalanyo isnan
silibyo et nan manglaylaydanyo ay
mangdenge isnan maid paayna.
20 Owen, maiila ay laylaydenyo
nan adi kapaay tay laylaydenyo
nan ipogaw ay mangibab-aa ken
dakayo wenno mang-al-ala isnan
kowayo wenno mangipapangato is-
nan awakna ken dakayo wenno
mang-amis ken dakayo.
21 Ayke gawis di? Baken kaneg todi
nan toledko. Ngem nan kankananda
ay maipanggep isnan awakda et ma-
balin ay kanak gedan ay olay adi
kapaay.
22 Kankananda en Judioda ay mak-
wani en Hebreo. Esangak abes ay
Hebreo. Kankananda en din si Israel
nan nagapowanda. Esangak abes ay
nagapo ken siya. Ay din si Abraham
nan alapoda? Olay sak-en abes.
23 Kankananda abes en men-ob-
oblada ay pala ken Kristo. Olay
kanegak maong-ong-ong ngem ipa-
patik kayet ay mangwani en am-
amed nan oblak ken Kristo. Il-
ilaenyo nan katet-ewana tay ad-ado
nan inik-ikkak ay pala ken Kristo mo
daida. Ad-ado abes nan naibalbalo-
dak gapo isnan inik-ikkak ay pala
ken siya. Adi mabalin ay mabilang
nan napatpat-owak. Namin ado ay
ngannganiyak ay matey.
24 Naminlima ay inab-ablatan nan
Judio sak-en is sintotlompoo ya
siyam.
25 Namintolo ay napat-owanak is
kaiw. Isnan namingsan pay et na-
gayangak is bato et napyadak. Isnan
ninlogloganak isnan bapor et nam-
intolo nadadadaelda. Isnan nam-
ingsan et ginegen-ak nan tabla et
naitaptappakak isnan baybay is sin-
agew ya sinlabiyan.
26 Isnan inmay-ayak isnan natke-
natken ay ili et adoado nan kaee-
gyat ay in-inmat ken sak-en. Nan
esa et nan napigsa ay danom is-
nan ginawang. Nan tapina et nan
mangakew. Wada abes nan kaee-
gyat ay nagapo isnan ngawi ay inik-
ikkan nan ib-ak ay Judio ya nan
baken Judio ya nan aginpapati. No
mamingsan wada nan ngawi ay om-
ommat ken sak-en isnan dadadake
ay il-ili ya isnan maid bab-aey ya
isnan ninlogloganak isnan bapor.
27 Mail-ila ay tet-ewa ay apostolis
Kristo sak-en isnan naligaligat ay
obla ay ik-ikkak. Mail-ila abes tay
namin ado ay egayak naseyseyep ya
naow-owatak ya naew-ewewak ya
nasnaskawak tay maid omanay is
osalek.
28 Dakpay kanayon ay madanagan
gapo isnan mangnemnemnemak is-
nan mamati ken Kristo.
29 Tay no waday nakapsot nan
pammatida kanegak liliknaen abes
nan kinakapsotda. Wenno no waday
makabasol et pilmi nan seg-angko.
30 Ngem nan kinatet-ewana et
adiyak layden ay mangibaga isnan
kabaelak. Nodi laydek ay mangibaga
isnan kinakapsotko tapno magtek ay
nan kabaelan Kristo nan nagapowan
nan kabaelak.
31 Si Apo Dios ay Dios ya Aman Apo
Jesus et getkena ay tet-ewa. Siya nan
madaydayaw ay eng-enggana.
32 Siya na nan esay inommat ay
nangipaila isnan kinakapsotko tay id
Damasco, kayat nan gobilnadol ay
pinilin Ali Aretas ay mangpadpap
ken sak-en. Isonga wada nan sosol-
dado ay inbaana ay omey mangban-
tay isnan segpan nan ili.

33 Ngem egayda nakadateng tay
nangbadang nan mamati ay nangi-
palayaw ken sak-en. Pinalonganda
nan tiklis daket men-onog et oy-
oyenda sak-en isnan ataatakdag ay
toping ay baked nan ilida.

12

Itoloy Pablo Ay Mangibaga Isnan Tap-in Nan Lebbengna

1 Naayda pay di ibagak. Kaneg nan
kinwanik en adiyak layden ay mang-
it-ek isnan awakko ngem kapili-
tan ay ikkak ay olay adi kapaay.
Isonga ibagak nan tapina ay inom-
mat ken sak-en ay maipanggep isnan
inpailan Apo Jesus ken sak-en.
2 Enggana isdin inommatana et
simpoo ya epat ay tew-en nan nal-
los. Nan inommat et naiyeyak id
daya isnan kad-an Apo Dios. Adiyak
getken no kedkedeng nan ab-abiikko
is inmey wenno naitapi nan awakko.
Getken Apo Dios di.
3 Owen, inmeyak isnan mentetean
Apo Dios ay makwani en Paraiso
ngem kedkedeng si Apo Dios is
mangtek no naitapi nan awakko
wenno egay.
4 Id daya, dinngek nan adi ka-
balin ay maibaga tay maid kali is
makaibaga ya adi gedan ipalobos
Apo Dios ay ikkak.
5 Nan inommat ken sak-en ay deey
et no kayatko ay it-ek et lebbengna
ngem adiyak layden. Nodi nan ki-
nakapsotko nan ibagbagak.
6 Ngem no kayatko ay ipangato
nan awakko et adi kabalin ay
kananyo en maong-ong-ongak tay
tet-ewa ay inommat nan ibagbagak.
Ngem adiyak layden ay men-et-etek
tapno maid mangipapangato ken
sak-en. Nodi laydek no nan osto
ay il-ilaen ya dengdengngen nan
ipogaw ken sak-en di mang-alaanda
is mangnemnemanda ken sak-en.
7 Gapo tay adi layden Apo Dios
ay ipapangatok nan nemnemko gapo
isnan nabanobanol ay inpailana ken
sak-en et inpalobosna nan esay baan
Satanas ay mangpalpaligat ya mang-
pasaksakit ken sak-en.
8 Olay namintolo ay ninlowalowak
ken Apo Jesus ta pakaanena
9 ngem kinwanina en, “Adi mas-
apol tay omanay nan badangko
ken sik-a tay ostoosto nan kailaan
nan kabaelak isnan nakapsot ay
ipogaw.” Isonga men-gasingak isnan
kinakapsotko tasiyay wawawawada
nan kabaelan Kristo ay mangbad-
badang ken sak-en.
10 Isonga men-gasingak isnan ligat
ya isnan kaeegyat ya isnan kinakap-
sotko. No iiyawenda sak-en ya
mangpalpaligatda gapo isnan mang-
solsolotak ken Kristo et olay tay
no maid pigsak et maam-amed nan
badangna ay mangipapigsa ken sak-
en.
11 Gapo tay nan awakko nan in-
bagak kaneg baken osto nan nem-
nemko ngem napilitak ay mangwani
gapo isnan ik-ikkanyo. Dapay gag-
awis koma no dakayo nan man-
gibaga isnan tet-ewa ay maipanggep
ken sak-en. Tay olay no maid kabae-
lak ngem baken nan agin-aapostolis
is nangatngato mo sak-en ay olay
no isnan nemnemda et daida nan
kangatowan.
12 Inil-ilayo ay tet-ewa ay apos-
tolisak isnan kaskasdaaw ay inik-
ikkak issan nakiteteak ken dakayo.
Inan-anosak ay mang-ik-ikkan isnan
mangipaila isnan panakabalin Apo
Dios.
13 Ayke waday nateknan nan inik-
ikkak ken dakayo isnan inik-ikkak
isnan tapin di mamati isnan tapin
di il-ili? Kedkedeng nan egayak nin-
al-alaan is katagowak ken dakayo is
naitken isnan inikkak. Ngem ayke
basol di?
14 Nakasaganaak id wani ay omey
mang-ila kasin ken dakayo. Et
siya nan maikatlo ay omayak issa.
Adiyak kayet omal-ala ken dakayo
is masapolko ta adi kayo mapali-
gatan tay baken nan kowayo is
gamgamgamak nodi dakayo nan
kayatko ay awisen ta nan ostoosto

nan solotenyo. Tay sak-en nan kanegyo ama et nan ama nan mangtalaken isnan an-akna. Baken nan anak is mang-ikkan.

15 Isonga men-gasingak ay manggastos isnan wada ken sak-en. Olay nan biyagko et itedko ta mabadangan kayo. Ay makmaksayan nan layadyo ngen ken sak-en isnan maam-amedan nan layadko ken dakayo?

16 Nan esay idaldalomda ken sak-en et kankananda en olay maid inyal-aliyo is katagowak ngem inallilawko dakayo kano ay nin-al-ala is kompolmi.

17 Ngem nan isongbatko et ibagayo no intoy inkakkak. Ay waday inalalan nan inbab-aaak ay inmey ken dakayo? Maid polos.

18 Tay si Tito nan esay inbaak et nakkey nan esay ib-a tako ay mamati. Ay waday inalana ken dakayo? Maid polos. Nodi paliso nan nemnemna ya nan inikkana isnan nemnemko ya inik-ikkak.

19 Gapo isnan adoado ay inbagak ay ipagalopyo en salsalaknibak nan ik-ikkak? Adi. Nodi nan ibagbagak et nan maibagay ay ikkan nan mamati ken Kristo tay baken kayo is mangbanag ken sak-en nodi si Apo Dios nan mang-ikkan. Isonga nan kinwanik et inbagak tapno mabadangan kayo ay gagayyemko.

20 Omegyatak ay datngan nan adiyak layden ay ilaen ay ikkanyo no omeyak issa. Dat no kaneg todi et ilaenyo abes nan adiyo layden ay ilaen ken sak-en tay masapol ay dosaek dakayo. Tay madadanaganak ay mangdateng isnan ngawi ay kaneg nan solbog, nan imon, nan bonget, nan imot ya nan etek. No adi kayo maolnos ya mensinongbat kayo wenno mentinayoktok kayo et siya dadi nan adiyak layden.

21 Omegyatak modatya ipabain Apo Dios sak-en ken dakayo ay mangdateng isnan ngawi. Daket menseseg-ang ay pilmi gapo isnan adiyo mangibabawiyan isnan ngawi ay kinababailoyo ya nan tapina ay kaneg tona.

13

Masapol Ay Madosa Nan iCorinto No Adida Ibabawi Nan Ngawi Ay Ik-ikkanda

1 Siya na nan maikatlo ay omayak ken dakayo. Kanan nan naisolat isnan kalin Apo Dios en, “No waday mangidalom isnan ib-ana et masapol ay waday dowa wenno tolo is mangaboloy isnan katet-ewana.”

2 Issan naikadwa ay inmayak ken dakayo et inbagak isnan nakabasol ya isnan tapin di ipogaw en no omeyak kasin ya adida pay laeng ibabawi nan ngawi et dosaek daida. Et kasinko ibaga id wani.

3 Gapo tay kayatyo ay paneknekak ay si Kristo tet-ewa nan nangibaa ken sak-en et awnitak ipaila nan lebbengko ay mangdosa isnan mang-ikkan isnan ngawi. Tay si Kristo ay wada ken sak-en et maid polos kapsotna ay mangdosa isnan nakabasol nodi dadama nan kabaelana ay mang-ikkan.

4 Olay kanan nan tapin di ipogaw en maid kabaelan Kristo issan nangpateyanda ken siya ngem nan katatagowana id wani gapo isnan kabaelan Apo Dios et siya nan mangipaila isnan kabaelan Kristo. Et paliso ken dakami tay no mamingsan kega maid pigsami abes gapo isnan anosmi isnan maitatapiyanmi ken siya. Ngem no masapol ay awnitko dosaen dakayo et awnityo ilaen ay napigpigsaak ay kaneg nan pigsan Jesus gapo isnan kabaelan Apo Dios.

5 Isonga ilaenyo nan ik-ikkanyo ta paneknekanyo no tet-ewa nan pammatiyo. Aykeyo adi getken ay wada si Jesu Kristo ken dakayo? Malaksig no baken tet-ewa nan pammatiyo.

6 Ngem gawis no getkenyo ay tet-ewa ay apostolis Kristo sak-en ya tet-ewa nan kabaelak.

7 Nan ilol-owalok ken Apo Dios et ta maid koma ngawi is ik-ikkanyo.

Ngem baken di is gapo na ay kayatko
ay madayaw kami. Tay olay no adi
patiyen nan tapin di ipogaw ay wada
nan lebbengko basta gawis nan ik-
ikkanyo.
8 Tay no gawis nan ik-ikkanyo et
adi kabalin ay ipailak nan lebbengko
ay mangdosa ken dakayo. Tay nan
kaosalan nan lebbengko et kedke-
deng isnan mang-ap-apos isnan tet-
ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo
Dios.
9 Isonga kaneg nan kinwanik en
men-galalasingak no adi masapol
ay ipailak nan kabaelak ay men-
dosa. Olay no kankanan nan tap-in
di ipogaw en nakapsot kami, basta
gawigawis nan mangsolotanyo ken
Jesus. Tay nan kayatko ya nan ilol-
owalok ken Apo Dios et nan gomaw-
isan nan ik-ikkanyo.
10 Isonga isolatko nan naayda
ay ibagbagak sakpay omey issa
tapno estenyo omona nan ngawi
ay ik-ikkanyo tapno adi masapol ay
ipailak nan lebbengko ay inted Apo
Dios ken sak-en. Tay nan tet-ewa
ay kaosalana et ta badangak dakayo
isnan mangsolsolotanyo ken Jesus
ay baken nan mangdadaelak isnan
pammatiyo is kaosalana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

11 Bebsatko, siya dana nan kanak
isnan kombos nan naay ay solatko.
Estenyo nan ogaliyo tasiyay ma-
diosan kayo. Patiyenyo nan ibag-
bagak isna. Pos-aenyo nan nem-
nemyo ta adi kayo men-asisongbat.
No kaneg da todi nan ikkanyo et
makitetee ken dakayo si Apo Dios ay
manglayad ya mang-ited isnan talna.
12 No men-asiila kayo et ipailayo
nan pananglispitoyo ya nan layadyo.
13 Menpakomosta nan mamati
isna ken dakayo.
14 Kanayon koma ay liknaenyo am-
in nan badang ya anos Apo Jesu
Kristo ya nan layad Apo Dios ya
nan kawadan nan Ispirito Santo ken
dakayo. Sapay koma ta matongpal
am-in nan inbagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Galacia

Nan Maipanggep Isnan Solat

Idi naibagbaga nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus isnan baken Judio dat adoado ken daida nan namati. Isonga kanan nan tap-in di Judio en masapol ay tongpalenda nan linteg Moses tapno dawaten Apo Dios daida is an-akna. Ngem inbagbagan Pablo ay nin-is-isolo isnan iGalacia id kasin en adi masapol tay baken nan mang-solsolotan di ipogaw isnan linteg Moses is gapo ay maisalakanda. Nodi kedkedeng nan pammatida ken Jesus is gapo ay mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken daida. Ngem wada nan inmey isnan mamati id Galacia ay mang-ap-apos ken Pablo ay teken nan init-itdoda. Kinwanida en masapol gedan ay masolot nan linteg Moses sapay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw.

Nan naay solat Pablo isnan iGalacia et naisolat tasiyay so-magong isnan osto ay pammati nan deeyday ipogaw ay naaw-awis isnan baken tet-ewa ay mait-itdo. Pinaneknekana ken daida nan osto ay kalebbengana ay esay apostolis Jesu Kristo. Inpagtekna ay nan kalebbengana ay ninbalin is apostolis et nagapo ken Apo Dios ay baken isnan aped kompolmi ay ipogaw. Laydena ay maawatan nan iGalacia ay ostoosto ay kedkedeng nan pammati ken Jesus is gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw. Isnan kombos nan solatna et inpagtek Pablo ay nan gawis ay ogalin di mamati et siya nan banag nan menlinlinayadanda gapo isnan pammatida ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-10

Nan kalebbengan Pablo ay esay apostolis 1:11-2:21

Nan gawis ay damag ay mangi-pagtek isnan badang Apo Dios 3:1-4:31

Nan mawayaan di mamati ay adi mangsolot isnan linteg Moses ya nan masapol ay ikkanda 5:1-6:10

Kombos nan solat 6:11-18

Nan Login Nan Solat

1-3 Sak-en si Pablo ay esay apostolis Jesu Kristo ay mensolat ken dakayo ay mamati ken siya ay mentetee is-nan il-ili id issa probinsiya ay Gala-cia. Menpakomosta nan iib-a tako ay mamati ay wada isna ken dakayo id issa. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako.

Apostolisak et baken nan ipogaw is nangpili wenno daida nan nang-wani ken sak-en en ibagak nan maipanggep ken Kristo. Nodi si Jesu Kristo yas Apo Dios ay Ama ay nang-tago ken Kristo nan nangpili ken sak-en ta ikkak nan ipaikkana.

4 Gapo tay laydena ay mabadan-gan tako ay mangtaynan isnan ngawi ay maik-ikkan isnan batawa isonga inted Kristo nan biyagna ay mangsobot ken datako isnan nangtongpalana isnan layden Apo Dios ay Ama tako.

5 Siya nan osto ay madayaw ay eng-enggana. Sapay koma.

Es-esa Nan Tet-ewa Ay Gawis Ay Damag

6 Bebsatko issa, masdaawak ay pilmi gapo isnan ik-ikkanyo id wani tay sin-awyan dakayot dokogan si Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo gapo isnan layad ya anos Kristo is-nan ipogaw. Dat teken nan dayopay solsoloten ay mait-itdo ay kananyo en gawis ay damag.

7 Dapay baken dadi is tet-ewa ay gawis ay damag nodi kedkedeng nan maipanggep ken Kristo is tet-ewa. Ngem wada nan men-it-itdo

ay mangngawngawngaw isnan nem-
nemyo tay laydenda ay sokatan nan
gawis ay damag ay maipanggep ken
Kristo.
8 Ngem kanak ken dakayo en no
waday men-it-itdo is maibabangsa
isnan gawis ay damag ay inbagami
ken dakayo et kapilitan ay dosaen
Apo Dios ay mangipa-ey ken siya
isnan impilno. Olay dakami wenno
anghel di mang-ikkan isdi et madosa
kami gedan.
9 Inbagak ken dakayo id kasin nan
kakakwanik ngem kasinko ibaga
tay siya nan masapol ay patiyenyo.
Kanak en no waday men-it-itdo is
damag ay naitken isnan gawis ay
damag ay pinatiyo ay nagapo isnan
initdomi et masapol ay madosa siya
isnan impilno.
10 Gapo tay kinwanik di, ayke
mabalin ay kananyo en nan ma-
dayawak di an-anapek? Baken, nodi
nan tet-ewa ay an-anapek et nan
gomasingan Apo Dios ken sak-en tay
no nan mangdayawan nan kaipoi-
pogaw ken sak-en di an-anapek et
bakenak gawis is baan Kristo.

Ibagbagan Pablo Nan Nagapowan Nan Lebbengna Ay Men-apostolis

11 Bebsatko, laydek ay getkenyo
ay baken nan nemnem di ipogaw is
nagapowan nan gawis ay damag ay
inbagak ken dakayo.
12 Baken gedan ipogaw nan nang-
itdo is dana nodi si Jesu Kristo nan
nangipagtek ken sak-en.
13-14 Dinngeyo nan inikkak ay
nangsolsolot isnan pammatin di
Judio sakpay mamati ken Jesus.
Ninlasinak isnan adoado ay ib-ak
ay katew-enak isnan nangwanwan-
danmi isnan linteg din al-apomi.
Isonga pinalpaligatko ay pilmi nan
ipogaw Apo Dios ay mamati ken Jesu
Kristo tay kanak en adida banolen
nan linteg din alal-apomi. Isonga din
laydek et maid polos mangsolot ken
Jesus.
15 Ngem teken obpay nan mang-
osalan Apo Dios ken sak-en. Tay
sakpay maiyanak epdas nangpili et
gapo isnan layadna, inayagana sak-
en ta mamatiyak isnan Anakna.
16 Isonga isnan inomdanan nan
timpo ay kayat Apo Dios ay ipagtek
ken sak-en ay tet-ewa ay Anakna si
Jesus tapno omeyak ibagbaga nan
maipanggep ken siya isnan ipogaw
ay baken Judio et maid polos esa is
ipogaw is inmayak ay ninpaitdowan.
17 Olay isnan tapin di aapostolis
ay wada id Jerusalem ay damo ay
pinilina et egayak inmey ay nin-
paitdo ken daida. Nodi inmeyak
ay dagos id Arabia. Idi nakwas
nan ninteteak isdi daket somagong
id Damasco.
18 Nallos nan tolo ay tew-en eng-
gana isdin namatiyak daket ko-
maan id Damasco et omeyak id
Jerusalem ay mangpasyal ken Pe-
dro. Nakiteteak ken siya is doway
domingo.
19 Ngem kedkedeng si Pedro ya si
Santiago ay besat Jesus is apostolis is
inilak isdi. Maid teken.
20 Getken Apo Dios ay baken kam-
pot dana.
21 Issan kinmaanak id Jerusalem
et inmeyak nin-is-isolo isnan il-ili id
Siria ya id Cilicia.
22 Ngem issan timpo ay deey, egay
kayet getken nan mamati id Judea
sak-en.
23 Nodi nan mangtekanda et ke-
deng et nan mangmangwaniyan nan
tapin di ipogaw en, “Nan nangpal-
paligat ken datako id kasin ay si
Pablo, et siya nan men-it-itdo isnan
maipanggep ken Kristo id wani da-
pay id kasin adyana no waday mang-
solot ken Jesus.”
24 Issan nangtekanda ay ninbal-
baliw nan nemnemko et dinay-
dayawda si Apo Dios.

2

Nan Nakitoyaan Pablo Ken Da Santiago

1 Idi nakwas nan simpoo ya epat
ay tew-en daket omey kasin id

Jerusalem ay mentet-ean nan aa-
postolis. Nakkey si Bernabe daket
iboweg si Tito abes.
2 Inmeyak id Jerusalem tay in-
pagtek Apo Dios ken sak-en ay kay-
atna ay omeyak ilawlawag isnan ma-
mati isdi nan kaneg nan kankanak
ay mang-itdo isnan gawis ay damag
isnan ipogaw ay baken Judio ay
makwani en Gentil. Inpalawagko
omona isnan nangangato ay mangi-
pangpango isnan mamati isdi tapno
getkek no owenanda nan it-itdok
wenno adi. Tay no adida owe-
nan kega maid silbin nan oblak ay
inikkak ya nan ikkak ay men-it-itdo
ken daida ay Gentil.
3 Et tet-ewa ay inaboloyanda am-
in. Isonga tet-ewa nan it-itdok ay
mangwani en adi masapol ay soloten
nan baken Judio ay mamati nan
adoado ay linteg di Judio. Olay si Tito
ay esay baken Judio et egayda kanan
ken siya en masapol ay menpasegyat
siya ay kaneg nan kanan nan esay
linteg di Judio.
4 Kedeng nan aginsosolot ken
Kristo is nangwani en masapol ay
menpasegyat siya. Inmalida ay
mensiim ay mangtek isnan it-itdok
isnan baken Judio. Nan gapona et
tay adida layden ay mapalobosan
tako ay mangtaynan isnan linteg di
Judio gapo isnan pammati tako ken
Jesus. Nodi laydenda no mabab-aa
tako isnan menkaliligat ay linteg.
5 Ngem egaymi polos patiyen nan
kankananda tapno adi madadael
nan tet-ewa ay gawis ay damag
tapno masolotanyo ay osto.

6 Kaneg san kinwanik, san deey-
day menpangpango et maid intap-
ida wenno sinokatanda isnan it-
itdok. Ngem olay no daida nan
ipangangaton nan tapin di ipogaw et
getkek ay maiwed paam-amden Apo
Dios isonga palipalisoda am-in isnan
nemnemko.
7-9 Ngem tet-ewa, maid sinokatanda
isnan it-itdok. Nodi isnan
nangtekanda ay wada nan kabaelak
gapo isnan badang Apo Dios ken
sak-en, kinwanin nan mangipang-
pango ay da Santiago ken Pedro
yas Juan ken dakami ken Bernabe
en, “Gawis nan ik-ikkanyo isonga
itoloyyo ta badanganyo dakami ay
mangibagbaga isnan maipanggep
ken Kristo. Omey kayo isnan
Gentil dakamipay omey isnan Judio.”
Kinwanida di gapo tay gintekda ay
intalek Apo Dios ken sak-en nan
ikkak ay mangibagbaga isnan gawis
ay damag isnan baken Judio ay
kaneg nan nangtalkana ken Pedro ay
mang-itdo is dana isnan Judio. Tay
si Apo Dios nan mangbadbadang ken
Pedro ay men-itdo isnan Judio isnan
maipanggep ken Kristo et siya gedan
nan mangbadbadang ken sak-en ay
men-it-itdo isnan baken Judio.
10 Ya kinwanida gedan en, “Adiyo
kalkalingkingan ay mangbadbadang
isnan kodokdo.” Daket kanan,
“Owen,” tay siya nan esay kaykay-
atko ay ikkan. Daket taynan daida.

Nan Nangsagiitan Pablo Ken Pedro

11 Ngem isnan inmaliyan Pedro id
Antiokia et wada nan baken gawis
ay inikkana. Isonga sinagiitko siya
isnan sagang nan tap-in di mamati.
12 Tay issan kaal-alina et osto
nan ik-ikkana tay makikikan isnan
baken Judio ay mamati ay kaneg
nan ik-ikkan nan tapin di Judio
ay mamati isdi. Ngem idi inmali
nan nagapo ken Santiago ay Ju-
dio ay mangbanbanol isnan lintegda
dat adiyet makikikan si Pedro is-
nan baken Judio tay omegyat isnan
mangbanbanol isnan linteg modatya
oyawenda siya. Tay nan linteg di
Judio et law-enda ay makikan isnan
baken Judio.
13 Isonga wada nan nangsolot ay
tapin di Judio isnan inikkan Pedro
olay getkenda ay baken osto di. Olay
si Bernabe et sinmolot gedan.
14 Siya di nan gapo ay sinagiitko
da Pedro tay baken nan kaneg todi
is mait-itdo isnan gawis ay damag.
Isonga kinwanik ken Pedro isnan

napoponokanmi am-in en, “Olay no esaka ay Judio kanegka baken tay adim soloten nan adoado ay linteg di Judio tay getkem ay adi masapol. No sik-a ay Judio nan adi mangsolot isnan linteg tako, damen aped ilak-am nan baken Judio ay mangsolot?”

15 Kanak en, “Tet-ewa ay Judio tako ay mangtek isnan linteg Apo Dios. Baken tako Gentil ay adi mangtek isnan lintegna.

16 Ngem getken tako kayet ay adi mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako gapo isnan mangsolotan tako isnan linteg. Nodi kedkedeng nan pammati tako ken Jesu Kristo is gapo na. Isonga olay no Judio tako et baken nan linteg Moses is talken tako nodi pinati tako si Jesu Kristo ta gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako tay baken nan mangsolsolotan tako isnan linteg is mangwaniyana en gawis tako.” Siya di nan kinwanik ken Pedro.

17 Isonga id wani baken nan mangsolotan tako isnan linteg Moses is nenemnemen tako ta gawis nan pangiilaan Apo Dios ken datako. Nodi nan pammati tako ken Kristo nan namnamaen tako ay kaisalakanan tako. Siya na nan gapo ay kankanan nan tapin di ipogaw en bomasbasol tako. Isonga pabasbasolenda si Kristo gapo isnan mangpatiyan tako ken siya. Ngem baken kadi di is tet-ewa ay basol.

18 Nodi tet-ewa ay bomasolak no sagongek nan init-itdok id kasin ay mangmangwani en masapol ay soloten nan ipogaw nan linteg di Judio tapno gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya.

19 Owen, siya di nan tet-ewa ay basol tay isnan nangsolsolowak isnan linteg et getkek ay adiyak makaikkan isnan am-in isonga getkek ay baken di is mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios ken sak-en. Isonga tinaynak nan linteg tapno nan kayat Apo Dios et kedeng di kanayon is ikkak.

20 Isonga isnan nateyan Kristo kegak naitapi gedan ay natey tay natken nan nemnemko id wani. Et baken et nan laydek is ik-ikkak nodi nan layden Kristo tay wada siya ay mangtatakdo ken sak-en. Isonga gapo isnan pammatik ken siya, lay-laydek ay mang-ikkan isnan layden Kristo ay Anak Apo Dios ay natey pala ken sak-en gapo isnan layadna.

21 Tay no mabalin ay gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan mangsolsolotanda isnan linteg et maid silbin nan nateyan Jesus. Ngem tay adi kabalin isonga natey. Isonga adi polos mabalin ay kanak en maid paay nan nateyan Jesus ay badang Apo Dios ken datako tapno mabalin ay maisalakan tako.

3

Nan Pammatin Di Ipogaw Nan Gapo Ay Mabalin Ay Maisalakanda

1 Ay apo, dakayo ay iGalacia. Mai-ila ay wada nan manggolgolo isnan nemnemyo. Dayon aped patiyen nan it-itdoda dapay inpaawatko ay gawis ken dakayo nan gapo ay natey si Kristo?

2 Wada kad nan sootek. Ay nan nangsolsolotanyo isnan linteg di Ju-dio di gapo ay inted Apo Dios nan Ispiritona ken dakayo? Baken. Nodi intedna gapo tay pinatiyo nan inba-gak ay maipanggep ken Kristo.

3 Isonga ayke mabalin ay itoltoloyyo ay mangsolot ken Kristo no nan mang-ikkananyo isnan linteg di talkenyo dapay nan Ispiriton Apo Dios nan masapolyo isnan namatiyanyo ken siya?

4 Ay maid paay nan adoado ay inommat ken dakayo? Waay wada.

5 Owen, tay getkenyo ay baken nan nangsolotanyo isnan linteg is gapo ay inted Apo Dios nan Ispiri-tona ken dakayo ya inpail-ilana nan kaskasdaaw nodi gapo isnan nangpatiyanyo isnan dindinngeyo ay maipanggep ken Kristo.

6 Siyang na ken Abraham ay alapomi id kasikasin. Nan gapo ay gawis nan pangiilaan Apo Dios

ken siya et tay pinatpatina nan
kankanan Apo Dios.
7 Isonga getken tako ay maibilang
en ap-on Abraham nan ipogaw no
gawis nan pammatida ay kaneg nan
pammatina.
8 Olay nan baken Judio et maitap-
ida gedan isnan ipogaw ay gawis
nan pangiilaan Apo Dios no ma-
matida. Inpagtek Apo Dios di ken
Abraham id kasikasin. Kinwanina
en, “Gapo ken sik-a awnitak badan-
gan nan adoado ay ipogaw isnan am-
in ay kailiili.” Isonga epdas nagtek
isnan naisolat ay kalin Apo Dios nan
gawis ay damag ay mangibaga isnan
badangna isnan kaipoipogaw.
9 Isonga am-in ay ipogaw ay gawis
nan pammatida et mabadanganda
ay kaneg nan nangbadangan Apo
Dios ken Abraham id kasin gapo
isnan pammatina.
10 Ngem am-in ay mangtalek is-
nan mangsolsolotanda isnan linteg
Moses et nabanagda ay awnit ma-
dosa isnan impilno. Nan gapo na et
tay naisolat isnan kalin Apo Dios en,
“Masapol ay maid malakdangan is
olay esa isnan naisolat ay lintegna ta
adi madosa nan ipogaw isnan dosa
ay maid patenggana.”
11 Ngem maid makaikkan isnan
am-in. Isonga nagtek ay maid
ipogaw is gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya gapo isnan mangsol-
solotana isnan linteg. Nodi kin-
wanin Apo Dios en kedeng nan pam-
matin nan ipogaw is gapo ay gawis
nan pangiilaana ken siya. Et siya
di nan gapo ay matagotago siya ken
Apo Dios ay eng-enggana.
12 Baken nan mamatiyam isnan
linteg is gapo ay mabalin ay gawis
nan pangiilaan Apo Dios ken sik-
a nodi nan mangtongpalam isnan
linteg. Tay naibaga isnan kalin Apo
Dios en, “Masapol ay ikkam am-
in nan lintegna esapay mabalin ay
matagotagoka ay eng-enggana.”
13 Ngem gawis tay sinobot Kristo
datako ta adi tako mabanag ay ma-
dosa ay eng-enggana gapo isnan adi
tako makasolotan isnan am-in ay lin-
teg. Adi tako madosa tay si Kristo
nan nanglak-am isnan dosa tako.
Nan inommat ken siya et kaneg nan
naisolat id kasin isnan kalin Apo
Dios ay mangwani en, “Nan kailasi-
nan nan pilmi ay mangdosaan Apo
Dios isnan ipogaw et maisakkey is-
nan kaiw.”
14 Inalan Kristo nan dosa tako
tapno maitapi nan Gentil ay mang-
ganab isnan badang ay inkalin Apo
Dios isdin si Abraham ya tapno gan-
aben tako nan inkalina ay Ispiritona
gapo isnan pammati tako.

Napatpateg Nan Badang Ay Inkalin Apo Dios Mo Nan Lintegna

15 Bebsatko, no isnan nemnemyo
et napatpateg nan linteg Apo Dios
mo nan inkalina ay badangna et iba-
gak ken dakayo nan pagbasalan ta
maawatanyo ay gawis en adi maka-
sokat nan linteg isnan badang ay
inkalin Apo Dios. Et siya na. Isnan
ipogaw, no wada nan mentolaganda
et adi mabalin ay masokatan no ep-
dasda pinilmaan.
16 Kaneg todi nan inommat isdin
nang-itedan Apo Dios isnan inkalina
ken Abraham ya isnan awnitna
apo ay si Kristo issan nintolaganda.
Ngem baken isnan am-in ay ap-ona
is nang-itedana nodi kedeng isnan
esa.
17 Nan gapo ay kanak en kaneg todi
nan inommat tay sokod nakwas nan
epat gasot ya tolompoo ay tew-en
esapay ited Apo Dios nan lintegna.
Isonga san nintolaganda ken Abra-
ham et adi mabalin ay sokatan nan
lintegna tay epdasda inowenan san
nintolaganda.
18 Tay no ited Apo Dios nan am-
in ay kayatna ay ited isnan ipogaw
gapo isnan mangsolotanda isnan lin-
tegna et maid paay nan badang ay
inkalina. Ngem baken kaneg todi.
Tay no nemnemen tako si Abraham
et getken tako ay inted Apo Dios nan
intedna ken siya gapo tay inkalina.

Nan Kaosalan Nan Linteg Ay Inted Apo Dios Ken Moses

19 Waay kananyo en no keg tosa, ngan ngalod nan gapo ay inted Apo Dios nan lintegna? Ngan nan kaosalana? Siya na nan song-batko. Inted Apo Dios nan lintegna ay mangipagtek no sino nan basol. Ngem maosal et kedeng engganay maiyanak nan esay apon Abraham ay si Kristo ay nang-itedana isnan kinwanina. Et nan esay kailasinana ay nabanbanol nan inkalin Apo Dios mo nan linteg et tay nan aanghel nan inbaana ay nang-ited isnan linteg ken Moses. Dat ibagan Moses isnan ipogaw.

20 Ngem nan inmali ay nang-ited isnan inkalina et siya ay mismo.

21 Ngem adi mabalin ay kanan tako en kontalaen nan linteg Apo Dios nan inkalina tay no waday linteg is mabalin ay mang-ited is biyag ay maid patenggana et tet-ewa ay siya nan inosal Apo Dios tapno waday somya ay gawis nan pangiilaana ken daida.

22 Ngem kanan nan naisolat ay kalin Apo Dios en, "Maid polos ipogaw is maid basolna tay baan nan basol datako am-in." Tet-ewa di tasiyay kedeng nan mamatiyan nan ipogaw ken Jesu Kristo is gapo ay ited Apo Dios ken daida nan badang ay inkalina ay biyag ay maid patenggana.

23 Esapay inomdan nan timpo ay mamati nan ipogaw ken Kristo et kaneg tako balod tay pinopokok nan linteg datako tapno baken nan ngawi is ik-ikkan tako. Pinopokokna datako engganay inmali san pinatpati tako.

24 Tay binanbantayan nan linteg nan ipogaw ta ipagtekna no sino nan basol engganay naiyanak si Kristo. Ngem egay kaanen nan linteg nan basbasol tako. Ngem isnan inmaliyan Kristo wada dadlo nan somya ta gawis nan pangiilaan Apo Dios isnan ipogaw gapo isnan pammatida.

25-26 Isonga gapo isnan pammati tako ken Kristo et maibilang en an-ak Apo Dios datako am-in tay siya nan maitatapiyan tako. Isonga baken et nan linteg is mangbanbantay ken datako.

27 Owen, tay am-in ay ipogaw ay menpabonyag ay mangipagtek ay mamatida ken Kristo et maitapida ken siya. Isonga wada nan maiyisowanda ken siya isnan ogalina.

28 Isonga isnan ipogaw ay mamati, adi nemnemnemen Apo Dios no sino nan kaipogawda no Judioda wenno baken ya no baada wenno baken. Adina abes nemnemnemen no lalalakida wenno bababaida tay palipalisoda am-in. Kega es-esa nan kalasin di ipogaw ken siya gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo.

29 Isonga no maitatapika ken Kristo et apon Abraham sik-a et nakitawidka isnan inkalin Apo Dios ken siya.

4

Nan Esay Maidiligan Nan Linteg Moses

1 Naay di esay pagbasalan ay amed mang-anay isnan maawatanyo issan kaibagbagak. Isnan kaongan pay laeng nan anak di baknang ay awnit mangtawid isnan am-in ay kowan amana et bassit nan naitkenana isnan baan amana ay olay siya nan awnit mangtawid isnan am-in.

2 Tay adi mabalin ay kikigadena ay mang-ikkan isnan kayatna nodi masapol ay tongpalena nan kanan nan mang-ay-ayowan ken siya. Ya baken siya is mangnemnemnem isnan kaosalan nan awnitna tawiden engganay omdan nan timpo ay inbagan amana ay mang-alaana isnan tawidna.

3 Siya na nan kaneg tako id kasin satakopay maawatan nan tet-ewa. Keg tako oongong-a ay mabab-aa isnan nang-ik-ikkanan tako isnan adoado ay paik-ikkan nan ipogaw ay mangipagasing isnan diosda.

4 Ngem inpaalin Apo Dios nan
Anakna ay maiyanak isnan batawa
isnan osto ay timpo ay pinilina.
Naiyanak ay Judio ay mangsolsolot
isnan linteg Moses
5 tapno sobtena datako isnan
mababalodan tako isnan linteg
tapno menbalin tako ay an-ak Apo
Dios.
6 Isonga id wani an-ak Apo Dios
dakayo et siya nan gapo ay int-
edna nan Ispiriton nan Anakna ken
dakayo. Isonga mabalin ay kananyo
en Ama no menlowalo kayo ken siya.
7 Baken kayo et kaneg nan baa
nodi an-ak Apo Dios dakayo. Isonga
awnit ited Apo Dios ken dakayo nan
am-in ay ipatawidna isnan an-akna.
8 Id kasin sayopay getken si Apo
Dios et pinatpatiyo ya sinolsolotyo
nan baken tet-ewa ay dios. Keg kayo
baa ken daida.
9 Ngem gapo isnan nangnemne-
man Apo Dios ken dakayo omona
et getkenyo siya id wani. Dan no
getkenyo si Apo Dios aytay dayon
aped layden ay somagong isnan inik-
ikkanyo ay maid paayna? Ay lay-
denyo ay menbaa kasin?
10 Dayon kankanan en masapol ay
solotenyo nan ik-ikkan di Judio ay
men-obaya ya menpalti isnan agew
ay patpatgenda ta badangan Apo
Dios dakayo?
11 No keg tona nan ik-ikkanyo om-
egyatak tay keg maid paay nan oblak
ay nin-it-itdo ken dakayo.

Mensakit Nan Nemnem Pablo Gapo Isnan Ik-ikkan Nan iGalacia

12 Bebsatko, pangaasiyo ta to-
ladenyo sak-en. Tay baken nan lin-
teg di Judio is solsolotek. Et siya nan
kanegyo id kasin isdin kamaid linteg
is getkenyo.
Isdin nakiteteak ken dakayo id
kasin, gawigawis nan inik-ikkanyo
ken sak-en. Isonga pangaasiyo ta
nan gawis ay ikkanyo ay mangpati
isnan ibagbagak di itoltoloyyo.
13 Isdin nasakitak et siya nan
gapo ay nakiteteak ken dakayo ya
getkenyo ay siya nan damok ay
mang-itdo ken dakayo isnan gawis
ay damag ay maipanggep ken Kristo.
14 Et olay napalpaligatan kayo
gapo isnan ngawi ay sakitko egay
kayo nadisdismaya ya nang-ad-
adyan nodi nang-an-anos kayo.
Sinangailiyo sak-en ay kaneg anghel
is nagapo ken Apo Dios. Gawis nan
inik-ikkanyo ken sak-en ay kaneg si
Jesu Kristo nan sinangailiyo.
15 Ngem aytay dan teken nan nem-
nemyo id wani? Dan maid gasingyo
ken sak-en dapay id kasin et pilmi
din gasingyo? Tet-ewa di tay din
nakiteteak ken dakayo et no mabalin
et kaanenyo nan matayo ta iyaliyo
ken sak-en ta isokatko isnan matak
ay mensakit.
16 Ngem dakayon natken id wani?
Ay kananyo ngen en bosbosowek
dakayo gapo isnan mangibagbagaak
isnan tet-ewa ken dakayo?
17 Nan men-it-itdo ken dakayo ay
mangwani en masapol ay solotenyo
nan linteg Moses et as-asokalanda
nan kankananda tapno gawis nan
nemnemyo ken daida. Ngem
baken nan gomawisanyo is nen-
emnemenda. Nodi laydenda ay
dokoganyo sak-en ya nan it-itdok.
18 Baken ngawi no waday maki-
gayyem ken dakayo basta nan
gapona et laydenda ay bomadang
ken dakayo. Olay no wadaak issa
wenno maidak.
19 Dakayo ay an-akko, mensakit
nan nemnemko gapo isnan ik-
ikkanyo. Mensakit ay kaneg nan
likliknaen nan babai isnan men-
pasikalana. Siya nan kaneg nan
likliknaek isnan mangsesed-ak isnan
osto ay mangsolotanyo isnan ogalin
Kristo.
20 Kayatko no wadaak koma issa
ta mabalin ay mentotya tako. Tay
naligat ay maawatan ya magtek nan
osto ay kanak gapo tay naiyaddaad-
dawiyak ken dakayo.

Nan Esa Pay Ay Maidiligan Nan Linteg Moses

21 Dakayo ay mangnemnemnem
en masapol ay solotenyo nan linteg

Moses, ay getkenyo nan kankanan
nan linteg ay deeyda? Dengngenyo
ta ibagak.
22 Naisolat isnan kalin Apo Dios
din dowa ay anak Abraham. Nan
esa et anak din asawan Abraham
ay baana ya nan esa et anak din
asawana ay sigod.
23 Naliton din asawana ay baa et
baken kaskasdaaw tay sigod ay mal-
itlitonan nan babai. Ngem egay nali-
ton nan sigod ay asawana no egay
inkalin Apo Dios ay awnit omanak
tay nain-iin-ina siya.
24-25 Wada nan kayat ay kanan nan
inommat ay keg todi. Siya dana
nan kaiyaligan san doway asawan
Abraham. San baa ay kangadan is
Agar et aligna nan linteg ay inted
Apo Dios ken Moses isnan bilig ay
makwani en Sinai ay wada id Arabia.
Nan gapo ay kanak en alig Agar
nan linteg Moses et tay am-in ay
ipogaw ay mangtaltalek isnan linteg
Moses et daida nan kaneg nan an-ak
Agar ay baa tay bab-aaen nan linteg
daida. Et nan mangtaltalek isnan
linteg Moses et daida nan Judio ay
adi mamati ken Jesu Kristo.
26 Ngem nan kaiyaligan nan sigod
ay asawan Abraham et siya nan
esay katolagan ay inted Apo Dios
ay mangwani en badangana nan
ipogaw ay mangpati ken siya. Et
am-in tako ay mamati ken Kristo et
datako nan kaneg an-ak nan babai
ay baken baa tay adi tako mabab-aa
isnan linteg.
27 Wada nan kanegna isnan naiso-
lat isnan kalin Apo Dios ay mang-
wani en,
"Gomasingka ay babai ay maid
anakna. Olay egayka omanak
menlagsakka gapo isnan gas-
ingmo. Tay sik-a ay tinay-
nan asawam et ad-ado nan
kanegmo an-ak mo nan babai
ay egay taynan asawana."
28 Bebsatko, datako ay mamati nan
palpalison din si Isaac ay anak nan
baken baa. Tay naiyanak siya gapo
isnan nangpatiyan nan napowana
isdin inkalin Apo Dios. Et datako
abes, an-ak Apo Dios datako gapo tay
pinati tako nan inkalina.
29 Issan deey ay timpo nan in-
yanak san asawan Abraham ay
baa et pinalpaligatna nan anak ay
naiyanak gapo isnan badang nan
Ispiriton Apo Dios. Et olay id wani
siya gedan nan om-ommat tay palpa-
ligaten nan adi mamati nan ipogaw
ay mamati.
30 Ngem sino nan kanan nan naiso-
lat isnan kalin Apo Dios? Kin-
wanin Apo Dios ken Abraham en,
"Pakaanem nan asawam ay baa ya
nan anakna tay adi mabalin ay mak-
itawid nan anakna isnan awnit taw-
iden nan anak nan baken baa."
31 Bebsatko, getken tako ay baken
nan baa is makin-anak ken datako
isonga awnit tako makitawid isnan
ipatawid Apo Dios.

5

Adiyet Mabab-aa Nan Mamati Isnan Linteg Moses

1 Pinalobosan Kristo datako ta adi
tako kasin mabab-aa isnan linteg.
Isonga adi kayo kasin somagsagong
isnan kabaa ken dakayo.
2 Ibagak ken dakayo en maid polos
paay Kristo ken dakayo no kananyo
en masapol ay solotenyo nan esay
linteg ay mangwani en menpasegyat
kayo.
3 Ibagak kasin ken dakayo en no
laydenyo ay menpasegyat et mas-
apol ngalod abes ay tongpalenyo am-
iam-in nan linteg Moses.
4 Isonga nan ipogaw ay mangnem-
nemnem en masapol ay solotena
nan linteg Moses esapay gawis nan
pangiilaan Apo Dios ken siya et
maisiyan ken Kristo ya adi maitapi
isnan badang Apo Dios isnan ipogaw
ta maisalakan.
5 Ngem datako et namnamaen tako
nan gawis ay pangiilaan Apo Dios
ken datako gapo isnan pammati tako
ken Kristo et nan Ispiritona nan
mangbadbadang ken datako isnan

mangses-eedan tako isnan katong-
palana.
6 Tay nan ipogaw ay maitatapi ken
Jesu Kristo et baken nan ninpasegy-
atana wenno nan egayna ninpasegy-
atan is gapo ay gawis nan nemnem
Apo Dios ken siya. Nodi nan gapo
na et nan pammatina ay maipaila
isnan manglaylaydana isnan ib-ana
ay ipogaw.
7 Id kasin gawigawis nan inik-
ikkanyo ay mangsolot ken Kristo.
Ngem sino nan nangngawngaw ken
dakayo ta adiyo et patiyen nan tet-
ewa?
8 Baken si Apo Dios ay nang-ayag
ken dakayo ta mamati kayo isnan
Anakna is nagapowana.
9 Olay no es-esa ay ipogaw nan
nanggolo isnan nemnemyo mabalin
ay ngomawi kayo am-in. Kaneg nan
bobod. Olay atiatik nan osalem,
alisana am-in nan mangipay-am.
10 Ngem talkek nan badang Kristo
ken dakayo ta adiyo patiyen nan
mait-itdo ay teken isnan initdok.
Et nan manggolgolo ken dakayo et
awnit madosa.
11 Wada nan mangmangwani abes
en it-itdok kano en masapol ay
menpasegyat nan Gentil no mamati
siya. Ngem ibagak ken dakayo
ay bebsatko, baken tet-ewa di tay
no tet-ewa, adi koma mangpalpali-
gat nan Judio gapo isnan it-itdok
ay maipanggep isnan nateyan Jesus.
Dapay nan mangmangwaniyak en
adi masapol ay masolot nan linteg
Moses nan kaliligetda ken sak-en.
12 Sapay koma ta taynan nan
ipogaw ay manggolgolo dakayo.
13 Bebsatko, kayat Apo Dios
ay mawayaan kayo ta adi kayo
mapilpilit ay mangsolot isnan linteg
Moses. Ngem adiyo kanan en
nawayaan kayo isnan linteg ta
ikkanyo nan kompolmi ay kayatyo.
Nodi menbinadang kayo gapo isnan
menlinayadanyo.
14 Tay no solotenyo nan bilin
Apo Dios ay mangwani en laydem
nan ib-am ay ipogaw ay kaneg nan
manglaylaydam isnan awakmo et
matongpal nan am-in ay lintegna tay
am-in ay linteg et wada isna.
15 Ngem no men-asiliget kayo,
makailanyo modatya madadael nan
olnosyo ay mangsolsolot ken Kristo.

Naitken Nan Kayat Nan Ispirito Santo Isnan Kayat Di Ipogaw

16 Siya dana nan kayatko ay
ikkanyo. Solotenyo ay gawis nan
am-in ay kayat nan Ispirito Santo
ken dakayo ta adiyo koma ikkan nan
ol-olay ay layden nan awakyo.
17 Tay nan kayat di ipogaw ya nan
kayat nan Ispirito Santo et baken
paliso. Kegda menbinoso isonga no
mamingsan adi tako makaikkan is-
nan kayat tako ay ikkan tay mensino-
pla nan gawis isnan ngawi.
18 Ngem no nan kayat nan Ispirito
Santo nan solotem et adi masapol ay
solsolotenyo nan linteg Moses.
19-20 Nalaka ay mailasin nan aped
magapgapo isnan kayat di ipogaw.
Et siya dana; nan mamabai, mamati
isnan sinang didios, mensapsapo is-
nan ib-ada ay ipogaw, malililit, mak-
isosongbat, manag-apal, naimot,
omaapos ya adi menkinaawatan,
21 mabotboteng ya nan tapina ay
kaneg datona. Kasinko ibaga nan
kaneg nan inbagak id kasin. Kanak
en makailanyo tay nan ipogaw ay
mang-ikkan isnan da tona et adida
mabalin ay maitapi isnan mento-
layan Apo Dios.
22 Ngem dakkel nan nateknan nan
maikkan ay magapo isnan Ispirito
Santo. Siya dana nan magapgapo
ken siya; layad, gasing, natalna ay
nemnem, anos ya gawis nan ik-
ikkam isnan ib-am, matalekka isnan
ipogaw,
23 managpakombaba ya getkem ay
mangtena isnan am-in ay ikkam. No
ikkam am-in da tona et tongtong-
palem nan am-iam-in ay linteg.
24 Et nan makwani en ipogaw Jesu
Kristo et taynanda nan ngawi ay
inik-ikkanda id kasin ta adida pat-
patiyen nan ol-olay ay kaykayatda.

25 Gapo tay wada nan balo ay
biyag gapo isnan nang-itedan Apo
Dios isnan Ispiritona ken datako et
masapol ay ikkan tako ngalod nan
gawis ay it-itdon nan Ispiritona ken
datako.
26 Masapol ay adi tako pangangatowen nan nemnem tako ya adi tako
makisongsongbat ya kaanen tako
nan ngawi ay apal isnan nemnem
tako.

6

Menbinadang Tako

1 Bebsatko, naay di kasinko ibaga.
No waday mamati is makabasol masapol ay badangan nan ipogaw ay
napigsa nan pammatina ya anosana
ay mangbadang ken siya ay mangipaila isnan layadna. Ya makailana
tay mabalin ay madolog siya gedan.
2 Menbinadang kayo ay mamati
no waday menligatan nan esa ken
dakayo. No siya di nan ik-ikkanyo et
matongpal nan bilin Kristo ay mangwani en menlinayad tako.
3 Adi kayo mendine ay mangwani
en adiyo masapol nan badang nan
ib-ayo. Tay no keg tona nan nemnem nan ipogaw et al-allilawena nan
awakna tay baken di is tet-ewa.
4 Isonga masapol tonggal esa
ay mangnemnem isnan ik-ikkana
ta paneknekana omona no osto
wenno baken. Et no mapaneknekan
ay gawis am-in nan inikkana,
men-gasing siya. Ngem baken
koma nan kinakolang nan ib-am is
mangidildiligam isnan kabaelam ta
mabalin ay kanam en gag-awiska mo
siya.
5 Tay tonggal esay ipogaw et wada
nan kinakapsotna ay nalaka ay bomasolana. Et siya nan masapol ay
makailana.
6 Siya na nan esay it-itdok. Nan
ipogaw ay mait-itdowan isnan kalin
Apo Dios et masapol ay agtana isnan
wada ken siya nan ipogaw ay mangit-itdo ken siya.
7 Siya dana pay nan ibagak ken
dakayo. Adi kayo masiksikapan. Tay
nan ik-ikkan nan ipogaw ay gawis
wenno ngawi et siya nan awnitna
apiten tay adi mabalin ay maallilaw
si Apo Dios.
8 No nan layden nan ipogaw et nan
ik-ikkana ay ol-olay, awnit madosa
siya ay eng-enggana. Ngem no ikikkana nan layden nan Ispirito Santo
et awnitna ganaben nan biyag ken
Apo Dios ay ited nan Ispirito Santo
ken siya ay maid patenggana.
9 Isonga adi tako koma maom-oma
ay mang-ik-ikkan isnan gawis tay no
itoltoloy tako ay mang-ikkan awnit
siya nan apiten tako no omdan nan
osto ay timpo.
10 Isonga kanayon koma ay ikkan
tako nan gawis isnan am-in ay
ipogaw isnan matatagowan tako.
Am-am-amed isnan ib-a tako ay mamati.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

11 Isnan naay kombos nan solatko
ken dakayo et sak-en ay mismo nan
nangisolat. Isonga ilaenyo baw nan
kadadaken nan solatko.
12 Kanak en nan men-it-itdo ken
dakayo ay mangwani en masapol
ay menpasegyat kayo ta maisalakan
kayo et ik-ikkanda dadi ta madayawda. Ikkanda di abes tay no
kananda en omanay nan nateyan Jesus gapo isnan basbasol di ipogaw et
paligaten nan ib-ada ay Judio daida.
Isonga kankananda en masapol ay
masolot nan linteg Moses gedan.
13 Ngem olay ninpasegyatda adida
kadi solsoloten nan am-in ay linteg
Moses. Laydenda ay menpasegyat
kayo ta mabalin ay men-etekda ay
mangwani isnan tapin di ipogaw en,
“Ilaenyo, ninpasegyatda gapo tay solsolotenda nan it-itdomi.”
14 Ngem sak-en, baken nan kaneg
todi is laydek ay ibaga. Nodi laydek
ay ibaga nan nateyan nan Apo tako
ay si Jesu Kristo ay pala ken sak-en. Gapo isnan inikkana et id wani
maid polos laydek isnan am-in ay
maik-ikkan isnan batawa ay mangap-apos ken Apo Dios tay maid polos
paayda ken sak-en.

15 Tay nan napatepateg isnan
biyag tako et nan balo ay nemnem
ay nagapo ken Apo Dios. Baken nan
menpasegyatan nan ipogaw.
16 Sapay koma ta liknaen nan
am-in ay mangpatpati isnan kakak-
wanik nan seg-ang ya nan natalna
ay nemnem ay magapgapo ken Apo
Dios. Daida nan ipogaw Apo Dios
olay no Judio wenno baken.
17 Menlogi id wani, adi kayo koma
pomaligat ay mangsongsongbat is-
nan kankanak. Tay nan naay
adoado ay kablatko ay nagapo is-
nan mang-ad-adi ken Jesus et da
tona nan mangipagtek isnan kinatet-
ewan nan men-ob-oblaak ay pala
ken Jesus.
18 Bebsatko, sapay koma ta
wawawawada ken dakayo nan layad
ya anos Jesu Kristo ay Apo tako.
Siya dana et kedeng nan ibagak.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Efeso

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan naay ay insolat Pablo isnan mamati id Efeso et nan awnit ikkan Apo Dios ay mangpos-a isnan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is apoda. (1:10). Siya nan gapo ay binagbagaan Pablo nan mamati tapno osto nan ik-ikkanda ta mapos-a nan nemnemda.

Pangngalig nan tap-in nan inosal Pablo ta ipailana nan kaneg nan mapos-aan tako ay mamati. Kanana en nan mamati et kanegda nan esay awak et si Jesu Kristo nan kaneg olon nan awak ay deey. Kanana abes en kaneg baey nan mamati et si Kristo nan kanegna tokod. Indiligna pay nan sin-asawa ken Jesu Kristo ya nan mamati ken siya.

Nan wada isna:

Nan login nan solat 1:1-2
Nan mapos-aan Kristo ya nan mamati ken siya 1:3-3:21
Nan ik-ikkan nan mamati ken Kristo 4:1-6:20
Kombos nan solat 6:21-24

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay pinilin Apo Dios ay esay apostolis Jesu Kristo. Naay di solatko ken dakayo ay ipogaw Apo Dios id issa Efeso ay mangitoltoloy ay mamati ken Jesu Kristo.

2 Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay nemnem ay magapo ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kaskasdaaw Ay Seg-ang Apo Dios

3 Dadama nan panangdayaw tako ken Apo Dios ay Dios ya Aman Jesu Kristo ay Apo tako. Gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo et dadama nan badang Apo Dios ken datako tay inpaiyalina isnan Ispiritona nan am-in ay gawis ay nagapo id daya.

4 Gapo ken Jesu Kristo et olay isdin egay kaboliwan nan naay batawa et epdas pinilin Apo Dios datako ay men-ipogawna ta menbalinena datako is nadiosan ay maid polos basbasolna ken siya.

5 Id sang-adom et ninemnem Apo Dios ay menbalinena datako is anakna maipoon isnan ikkan Jesu Kristo. Siya nan layden Apo Dios ay ommat ken datako gapo isnan dadama ay layadna ken datako.

6 Isonga daydayawen tako si Apo Dios gapo isnan gawigawis ay egayna inyim-imot ay badangna ken datako tay inbaana ken datako nan laylaydena ay Anakna ay si Jesu Kristo.

7 Nan basan Jesu Kristo ay inmayos isdin nateyana et siya nan nangsakbot ken datako isnan basbasol tako isonga pinakawan Apo Dios datako. Gapo tay managseg-ang siya

8 et dakkel nan badangna ken datako ay maid kankanegna. Si Apo Dios et getkena nan am-in ay wada ya ostoosto nan am-in ay ikkana.

9 Isonga inpagtekna ken datako nan awnit maikkan ay egayna inpagtek isnan tap-in di ipogaw ay epdasna ninemnem id sang-adom ay awnit matongpal gapo ken Kristo.

10 Siya na nan planona. No makwas nan am-in ay masapol ay ommat dat pos-aen Apo Dios nan am-in ay wada isnan batawa ya id daya ta kedeng si Kristo is Apo.

11-12 Am-iam-in ay om-ommat et epdas ninemnem Apo Dios ay awnit ommat. Kaneg nan nangpiliyana ken dakami ay Judio ta dakami nan omon-ona ay mamati ken Jesu Kristo. Tay enggana id sang-adom et dakami ay Judio nan nangses-eed isnan inbagana ay awnit omdan ta madayaw si Apo Dios gapo isnan panakabalina.

13 Ngem id wani gawis tay olay dakayo ay baken Judio et inpailan

Apo Dios ay ipogawna dakayo tay
inidyana ken dakayo nan Ispiritona
ay kaneg din inbagana. Inikkana
di tay namati kayo ken Kristo issan
nangdengnganyo isnan gawis ya tet-
ewa ay mait-itdo maipanggep isnan
inikkan Apo Dios ay mangisalakan
ken datako.
14 Nan makitetean nan Ispirito
Santo ken datako et siya nan
manggetkan tako ay tet-ewa ay
tongpalen Apo Dios nan am-in ay
inkalina isnan ipogawna isonga
getken tako ay awnitna dawaten
datako. Daydayawen tako nan
kaskasdaaw ay seg-ang Apo Dios.

Nan Lowalon Pablo Pala Isnan Mamati

15 Gapo tay dinngek nan pam-
matiyo ken Apo Jesus ya nan
dadama ay layadyo abes isnan am-in
ay ib-ayo ay ipogaw Apo Dios
16 et adiyak isalsaldeng ay men-
iyaman ken Apo Dios gapo is-
nan inikkana ken dakayo ya ilol-
owalowak dakayo ken siya.
17 Menlol-owalowak ken Apo Dios
ay kadayawan ay Ama tako ay nan-
gibaa ken Apo Jesu Kristo. Daw-
dawatek ay itedna koma ken dakayo
nan silib ay magapo isnan Ispir-
ito Santo ay mangipagtek isnan am-
in ay maipanggep isnan kinadiosna
tapno getkenyo siya ay osto.
18 Idawdawatko pay ken Apo
Dios ay silawana nan nemnemyo
tapno getkenyo ay osto nan awnitna
ited ken dakayo ay biyag ay maid
patenggana tay siya nan gapo ay
pinilina dakayo. Laydek abes ay
getkenyo nan kinaado ya kinagawis
nan awnitna ited isnan ipogawna.
19 Idawdawatko gedan ay liklik-
naenyo koma nan kabaelana ay
mangbadang ken datako ay mamati
ken siya. Inpailan Apo Dios nan
kapigsan nan kabaelana ay maid
kanegna
20 isdin nangtagowana ken Jesu
Kristo isdin nateyana danat ipan-
gato id daya et patokdowena isnan
makanawana ay kad-an di maday-
dayaw.
21 Isonga wada si Jesus id daya
et siya nan kangatowan ay Apo id
wani ay eng-enggana. Maiwed nan-
gatngato mo siya isnan am-in ay
manakabalin ay apo isnan batawa
ya id daya ay maila ya adi kaila.
22 Inpangaton Apo Dios si Jesu
Kristo ay men-apo isnan am-in ay
wada et siya gedan nan pinilin Apo
Dios ay Apon di mamati.
23 Isonga datako ay mamati ken
Jesu Kristo et kanega datako nan
awakna ya siya nan kaneg tako olo.
Tay si Kristo ay kangatowan ay Apo
isnan am-in et siya nan mangipaik-
ikkan isnan am-in ay laydena ay
maikkan et datako nan mang-ik-
ikkan ya datako gedan nan mangi-
pagtek isnan kanegna.

2

Si Apo Dios Nan Mangipabalo Isnan Biyag Tako

1 Id kasin, isdin egay kayo na-
matiyan et kaneg kayo natey gapo
isnan basbasolyo.
2 Din ogaliyo et kaneg nan ngawi
ay ikkan nan mangnemnemnem is-
nan biyagda isnan naay ay batawa
et kedeng tay pinatpatiyo gedan nan
layden Satanas ay apon am-in di
anito ya nan mang-adi ay mangpati
ken Kristo.
3 Olay datako id kasin et inik-ikkan
tako abes nan aped tako is laylayden
ay olay no getken tako ay ngawi. Nan
layden nan awak tako ya nan wada
isnan nemnem tako et siya nan aped
tako inik-ikkan. Isonga no egay tako
namati ken Jesu Kristo et masapol
ay dosaen Apo Dios datako ay kaneg
nan adi mamati.
4 Ngem olay no kaneg todi et
dadama kayet nan seg-ang ya
badang Apo Dios tay dadama nan
layadna ken datako.
5 Olay no kaneg tako natey gapo
isnan menbasbasolan tako et intap-
ina datako isnan balo ay biyag ken
Kristo. Nan seg-ang Apo Dios nan

gapo ay intapina datako ken Jesu
Kristo tapno maisalakan tako.
6 Et gapo isnan naitapiyan tako
ken siya et awnitna ipangato datako
ta wada nan kalebbengan tako ay
makitolay ken siya id daya.
7 Nan gapo ay inikkan Apo Dios
nan naay et ta maila ay eng-enggana
nan kinapigsan nan layadna ya nan
seg-angna ken datako gapo isnan
naitapiyan tako ken Jesu Kristo.
8 Tay nan seg-ang Apo Dios et ke-
deng nan gapo ay dawatena datako
no mamati tako. Et maiwed polos
inik-ikkan tako is gapo ay insalakana
datako nodi siya nan kanemnem et
kedeng.
9 Isonga adi mabalin ay men-etek
nan ipogaw ay mangwani en nan
gawis ay inikkana nan gapo ay in-
salakan Apo Dios siya.
10 Tay si Apo Dios et kedeng
nan mangipabalo isnan biyag tako
gapo isnan naitapiyan tako ken Jesu
Kristo tapno ikkan tako koma nan
gawis ay ninemnemna id kasin ay
awnit tako ikkan.

Pinos-an Jesu Kristo Nan Nemnem Nan Am-in Ay Mamati Ken Siya

11 Isonga dakayo ay baken Judio
ay makwani en Gentil et nemne-
menyo din kanegyo id kasin. Dakayo
et kanan nan Judio en egay kayo
naibilang ay ipogaw Apo Dios tay
egay kayo od kasegyatan. Owen,
tay id kasin et inbagan Apo Dios en
masapol ay masegyatanda tay siya
nan mangipaila ay ipogaw Apo Dios
daida. Ngem maid silbin nan apedda
ikkan isnan awakda no adida ikkan
pay nan layden Apo Dios.
12 Ngem nemnemenyo din egayyo
naitapiyan ken Kristo. Kaneg kayo
naiyaddaaddawi ken Apo Dios tay
baken kayo Judio ay ap-on Israel
ay pinilin Apo Dios ay ipogawna.
Isonga egay kayo gedan nailak-am is-
din inkalin Apo Dios isnan ipogawna
en awnit omali nan mangisalakan
ken daida. Isdin nangitoltoloy-
anyo isnan sigod ay ogaliyo et maid
namnamayo ay awnit dawaten Apo
Dios dakayo tay egayyo getken nan
maipanggep ken siya.
13 Ngem id wani gawis tay naitapi
kayo ken Apo Dios ya ken dakami ay
ipogawna gapo isnan nateyan Jesu
Kristo.
14 Isonga inamong Jesu Kristo
datako ay Judio ya nan baken Ju-
dio et ninbalin tako ay kaneg sin-
ag-i. Inesangna nan nemnem tako
tay minaidna nan poon nan men-
inaamisan tako
15 tay isnan nateyana et minaidna
nan linteg ay naited ken Moses ya
am-in nan bilbilina ay pinatpatimi
ay Judio id kasin ta maeesang si
Apo Dios is solsolotenmi ay Judio ya
dakayo ay baken Judio. Isonga id
wani et siya nan kaoolnosan tako tay
pinabalona datako ay ninbalinena
ay es-esa ay ipogaw gapo isnan mai-
tatapiyan tako ken siya.
16 Gapo isnan nateyan Jesu Kristo
isnan kros et siya nan nakaanan
nan kedse tako tay pinos-ana nan
nemnem tako ay mamati ay Judio ya
Gentil ay kaneg esay ipogaw tasiyay
somag-en tako ken Apo Dios.
17 Isonga inmali si Kristo ta iba-
gana ken dakayo ay naiyaaddawi
ken Apo Dios ya ken dakami gedan
ay naisasag-en ken siya nan gawis ay
damag ay mabalin ay maitapi tako
ken Apo Dios.
18 Et nan maitatapiyan tako ken
Kristo nan gapo ay makasag-en tako
am-in ken Apo Dios ay Ama tako tay
wada nan Ispirito Santo ken datako
id wani.
19 Isonga dakayo ay egay kaibi-
lang ay ipogaw Apo Dios id kasin
et naitapi kayo id wani ken dakami
ay ipogawna et men-an-ak Apo Dios
datako am-in.
20-22 Et maitapi tako am-in isnan
baey ay sas-aadena ay mentetean
di Ispirito Santo. Si Jesu Kristo
et siya nan kanegna tokod tay
siya nan mangipapakneg ya mangi-
padadakkel isnan baey dapay nan
aapostolis ya nan mamadton Apo

Dios et daida nan kanega kiling san
baey tay daida nan omon-ona ay
mangipagtek isnan maipanggep ken
Jesus. Gapo isnan maitatapiyan nan
mamati ken Kristo et kanegda nan
kaiw ay nateketeken ngem wada
nan kaosalanda am-in isnan baey.
Isonga dakayo pay ay mamati nan
tap-in di isaad Apo Dios isnan gawis
ay baeyna.

3

Si Pablo Nan Mangipagtek Isnan Maipanggep Ken Apo Dios Isnan Baken Judio

1 Gapo isnan am-in dadi ay kaibag-
bagak et ilol-owalowak dakayo.
Owen sak-en si Pablo ay naibalod
gapo isnan nangibagbagaak ken
dakayo ay baken Judio isnan
maipanggep ken Jesu Kristo.
2 Waay getkenyo met ay si Apo
Dios nan nangyali isnan kalebben-
gak ay mangipagtek ken dakayo is-
nan layadna ya nan seg-angna ta
mabadangan kayo.
3 Tay inpagtek Apo Dios ken sak-
en nan egay naipagtek id kasin et
siya nan insolatko isnan logiyan nan
solat ay naay.
4 No basaenyo ay osto et awni-
tyo getken ay tet-ewa ay inpagtekna
ken sak-en nan awnit ommat isnan
maipanggep ken Kristo.
5 Egayna inpagtek isdin ipogaw id
kasin ngem id wani nan Ispiritona
nan nangipagtek ken dakami ay aa-
postolis ya mamadton Apo Dios.
6 Et siya na nan inpagtekna. Baken
kami kedeng ay Judio is dawaten
Apo Dios nodi olay dakayo gedan
ay baken Judio ta maitapi kayo is-
nan mamati ken Kristo dakayopay
maagtan isnan am-in ay inkalin Apo
Dios en itedna isnan ipogawna gapo
isnan pammatiyo ken Jesu Kristo is-
san nangdengnganyo isnan gawis ay
damag.
7 Inbaan Apo Dios sak-en ta iba-
gak nan gawis ay damag et inyalina
gedan nan laingko ay mang-ikkan
gapo isnan kabaelana.
8 Olay sak-en nan kababaan is-
nan am-in ay ipogawna ngem sak-
en kayet nan pinilina ay mangibaga
ken dakayo ay baken Judio isnan
dadama ay layad Kristo ken datako
ay maid kanegna.
9 Tay si Apo Dios ay nangboliw
isnan am-in ay wada et inbaana sak-
en ay mangipagtek isnan am-in ay
ipogaw nan ikkana ta matongpal
nan panggepna ay egayna inpagtek
id kasin enggana id wani
10 tasiyay no ilaen nan aap-apon
di aanghel id daya ya nan tap-in di
manakabalin ay adi kaila nan gawis
ay ikkan Apo Dios ken datako ay
mamati dadat getken ay osto nan ki-
napigsan di silibna ya nan kinagawis
di nemnemna.
11 Tay olay id kasin et siya din
ninemnemna ay ikkana ken datako
et siya nan tet-ewa ay inikkana isnan
nateyan Jesu Kristo ay Apo tako.
12 Isonga id wani adi tako mabain
ay menlowalo ken Apo Dios tay
getken tako ay idngena datako gapo
isnan pammati tako ken Jesu Kristo.
13 Isonga adi kayo koma mensesseg-
ang gapo ken sak-en tay olay no ma-
palpaligatak et paggawisanyo met
laeng.

Nan Lowalon Pablo

14 No nemnemek nan am-in ay
inik-ikkan Apo Dios ay Ama tako
daket menpalintomeng ken siya ay
mangilowalo ken dakayo.
15 Siya nan makwani en Ama tay
siya nan nagapowan nan am-in ay
wada isnan batawa ya id daya.
16 Adoado nan badang Apo Dios
ken datako gapo isnan kabaelana ay
maid kanegna. Isonga idawdawatko
ken siya ta papigsaen nan Ispirito
Santo nan nemnemyo
17 ta liknaenyo koma ay tet-ewa ay
wada si Jesu Kristo ken dakayo gapo
isnan pammatiyo. Idawdawatko
abes ta pomigpigsa kayet nan
layadyo ken Apo Dios ya isnan ib-
ayo

18 ta mawada ken dakayo ya nan
am-in ay ipogaw Apo Dios nan laing
ay manggetek ya makaawat isnan
kinaam-amed nan pigsan nan layad
Jesu Kristo ken datako.
19 Tet-ewa ay maiwed makagtek
ay osto isnan kapigsan nan layadna
ngem mataptapiyan koma nan
getkenyo ta maanay nan komane-
ganyo ken Apo Dios.
20 Madaydayaw si Apo Dios ay
manakabalin ay mangbadbadang
ken datako tay olay no ngan di dawa-
ten tako wenno nemnemen tako et
mabalin ay ikkana tay napigsa nan
kabaelana ay mang-ikkan mo nan
aped tako nenemnemen.
21 Am-in tako ay mamati et
daydayawen tako siya gapo isnan
nangpos-aana ken datako ya gapo
abes ken Jesu Kristo isonga si Apo
Dios nan daydayawen tako ay eng-
enggana. Sapay koma.

4

Mapopos-a Koma Nan Nemnem Di Mamati

1 Sak-en ay naibalod gapo ken Apo
Jesus et ibagak en pangaasiyo koma
ta tongpalenyo nan am-in ay maiba-
gay ay ikkan nan pinilin Apo Dios.
2 Kaneg tona nan ikkanyo koma,
managkoya kayo ay adi kayo men-et-
etek nodi men-inanos kayo ay men-
linayad.
3 Nan Ispirito Santo nan
mangpopos-a isnan nemnem tako
isonga gawis no itoltoloy tako ay
mang-ik-ikkan isnan masapol ta
adi kangawngaw nan mapopos-aan
tako.
4 Tay am-in tako ay naitapi ken
Jesu Kristo et kaneg tako esay awak
ya es-esa nan Ispirito Santo ay
makitetee ken datako am-in. Esang
abes nan namnama tako gapo isnan
nangpiliyan Apo Dios ken datako.
5 Es-esa nan patiyen tako et siya
nan es-esa ay Apo tako ya es-esa
nan mangipaila ay naitapi tako ken
Kristo et siya nan kabonyagan tako.
6 Es-esa si Apo Dios ay Ama tako
am-in et siya nan kangatowan ay
Apo isnan am-in ya wada siya ay
mangbadbadang ken datako am-in.
7 Ngem olay no es-esa nan pam-
mati tako et nateketeken nan laing
tako tay wasdin esa ken datako et
inagtan Kristo is osto ay laingna.
8 Tay wada nan naisolat ay kalin
Apo Dios ay maipanggep ken Kristo
ay mangwani en, “Inabakna nan
bosona danat ikawit nan adoado ay
baana isnan somagongana id daya
danat idya nan gawis ay laing isnan
ipogawna.”
9 Ngan ngen nan kayatna ay kanan
isnan nangwaniyana en somagong
id daya? Kanana met en inmali
siya tet-ewa isnan naay ay batawa ay
nagapo id daya.
10 Tay san nagapo id daya et siya
nan sinmagong kasin isonga id wani
siya nan kangatowan ay Apon nan
am-in ay nawada.
11 Et siya abes nan mang-id-idya
is gawis ay laing isnan ipogawna
ta makaikkanda isnan kayatna.
Pinilina nan tap-ina ay men-
apostolis ya nan tap-ina ay makwani
en mamadto ay mangibagbaga isnan
kankanana. Wadada abes nan
pinilina ay omey mangibagbaga
isnan gawis ay damag isnan kailiili
ya wadada abes nan mang-it-itdo ya
mangbadbadang isnan mamati.
12 Nan gapo ay inyalin Kristo nan
laing tako et ta menbinadang tako
ta pomigsa koma nan pammatin nan
ipogawna ay kanegna awak
13 ya ta mataptapiyan nan getken
tako ay maipanggep ken Jesu Kristo
ay Anak Apo Dios ta maeteng nan
pammati tako ken siya. Tay no siya
di nan ommat et mapopos-a nan
nemnem tako dapay omosto et awa-
ten tako nan gawigawis ay ogalin
Jesu Kristo.
14 No siya di nan ikkan tako et
baken tako dadlo kanega onga ay
nalaka ay mamati isnan kompolmi
ay dengngena tay adi tako aped
mamatpati isnan teken ay solsolo

ya adi tako gedan masiksikapan is-
nan nalaing ay men-al-allilaw ay
mangisolsolo isnan baken tet-ewa.
15 Owen, baken nalaka koma ay
masokatan nan pammati tako nodi
kalkaliyen tako isnan ib-a tako nan
tet-ewa ay mait-itdo gapo isnan
layad tako ken daida ta omosto nan
pammati tako ken Jesu Kristo et ko-
maneg nan ogali tako isnan ogalina
tay siya nan kaneg tako olo
16 ya datako nan kanegna awak.
Iyap-apowana datako ta mapopos-a
nan nemnem tako ay menbinadang.
Tay am-in ay paltin di awak et
no ikkanda nan layden nan olo
et pomigpigsa ya domakdakkel nan
awak. Et siya nan kaneg tako no
menlinayad tako.

Komaneg Koma Isnan Ogalin Apo Dios Nan Ogaliyo

17 Ibagak nan naay ken dakayo
tay si Apo Jesus nan mangkayat ay
ibagak. Masapol ay adiyo itoltoloy
ay mang-ikkan isnan ogalin nan adi
mamati ken Apo Dios tay nan ik-
ikkanda ya nan nemnemda et adi
kapaay.
18 Gapo tay menkenteg nan tok-
tokda ay adida kabagbagaan et
egay natanggewan nan nemnemda
isonga maiwed ken daida nan biyag
ay ited Apo Dios.
19 Isonga maid polos bainda tay
apedda ik-ikkan nan layden nan
awakda ay adida ten-en nan ik-
ikkanda ay ngawi.

20 Ngem dakayo et baken
kaneg todi nan sinolsoloyo isnan
maipanggep ken Kristo.
21 Tay dinngeyo met nan tet-ewa
ay initdomi ay maipanggep ken siya
et siya nan solsolotenyo.
22 Isonga kaanenyo nan sigod ay
nemnemyo ya ogaliyo tay nan ngawi
ay layden nan awak tako et siya nan
mang-allilaw ken datako ay mang-ik-
ikkan isnan ngawi ya siya nan mang-
engew ay mangipangawi ken datako.
23 Isonga masapol ay masokatan
nan ogaliyo ya nan nemnemyo is
gawis.
24 Dawatenyo nan mangpa-
balowan Apo Dios isnan biyagyo ta
komaneg kayo ken siya et maila ay
napabalo nan biyagyo isnan tet-ewa
ya nadiosan ay ik-ikkanyo.
25 Isonga adi tako koma
menkamkampot nodi nan tet-ewa
et kedeng nan kankanan tako isnan
ib-a tako tay datako ay mamati et
naitapi tako am-in isnan awak Jesu
Kristo.
26 No makaliget tako datakot
pabaewen nan nemnem tako ta
adi tako bomasol ay mang-ikkan is
ngawi. Adi tako koma itoltoloy nan
liget tako isnan sin-agew
27 tapno maid wayan Satanas ay
mangdolog ken datako.
28 No waday mangakew ken
dakayo et masapol ay isaldengna
et ta bomikas ay men-obla is
katagowana ya tasiyay wada gedan
di ibadangna isnan kodokdo.
29 Adi tako koma menkalkali is
ngawi nodi am-in ay kankanan tako
et nan bomadang ay mangipapigsa
ya mangipaosto isnan nemnem di
mendedenge.
30 Nan esa pay et adi tako koma
ipaseseg-ang nan Ispirito Santo
tay nan menteteana ken datako
nan mangipaila ay ipogaw Apo
Dios datako ya siya abes nan
mangipagtek ay maitapi tako ay
maisalakan isnan kasin omaliyan
Jesu Kristo.
31 Isonga adiyo koma aamisen nan
ib-ayo. Masapol ay kaanenyo am-
in ay sakit di nemnemyo ya nan
bongetyo ken daida. Adi kayo mak-
isapsape ya makisongsongbat ya
adiyo taytayoktoken nan ib-ayo.
32 Baken koma kaneg todi nan
ikkan tako nodi men-inanos tako
ya ipaila tako nan seg-ang tako is-
nan ib-a tako. Menpinakawan tako
ay kaneg nan inikkan Apo Dios ay
mangpakawan ken datako gapo ken
Jesu Kristo.

5

Mentetee Kayo Koma Isnan Menpat-a

1 Gapo tay datako nan an-ak Apo
Dios ay laylaydena et siya koma nan
toltoladen tako ta komaneg tako ken
siya.
2 Laylayden tako koma nan ib-
a tako ay kaneg nan pananglayad
Kristo ken datako. Inyoogna nan
awakna ay matey tasiyay mabalin ay
pakawanen Apo Dios nan basbasol
tako isonga pinagasingna si Apo Dios
isnan inikkana.
3 Isonga adi kayo koma makikamkamo-
lala ya men-ag-agom. Adi kayo aped
mensodsodok isnan kaneg todi ay
ngawi. Baken kaneg todi koma nan
ikkan nan ipogaw Apo Dios.
4 Adi maibagay ay menkalkali
is ngawi wenno naalas nan
ipogawna nodi nan gawis koma nan
kankanana tasiyay madayaw si Apo
Dios
5 tay gegetken tako ay adi mabalin
ay maitapi isnan mentolayan Kristo
ya si Apo Dios nan mang-ik-ikkan is
ngawi ay kaneg nan makikamkamo-
lala ya nan naagom. Nan naagom et
nan kinaagomna nan kinadiosna tay
siya nan kapatgan ken siya.
6 Adi kayo maal-allilaw isnan
menkamkampot ay mangmangwani
en baken ngawi nan mang-ikkan
isnan kaneg todi. Tay nan kaneg
todi ay maik-ikkan et siya nan gapo
ay makaliget si Apo Dios isnan adi
mangpati ken siya isonga dosaena
daida.
7 Isonga adi kayo maibob-oweg is-
nan kaneg da todi ay ipogaw.
8 Tay id kasin et kaneg men-
bolinget nan nemnemyo ngem id
wani ay tinanggewan Jesu Kristo
nan nemnemyo et kaneg kayo
mentetee isnan menpat-a gapo
isnan naitapiyanyo ken siya isonga
ikkanyo nan osto ay ikkan nan
mentetee isnan menpat-a.
9 Tay nan ipaik-ikkan Jesu Kristo
isnan tinanggewana et nan am-in ay
gawis, nan nalinteg ya nan tet-ewa.
10 Solowenyo koma dayopay ikkan
nan layden Apo Jesus.
11-12 Adi kayo makiik-ikkan is-
nan adi kapaay ay ik-ikkan di egay
katanggewan di nemnemna. Owen,
tay nan ik-ikkanda ay ngawi ay
adida ipapaila et kababain is aped
masodsodok. Ngem nan gawis ay ik-
ikkanyo et siya nan kanega silaw ay
mangipaila isnan kangawin nan ik-
ikkanda tasiyay omapalda koma is-
nan gawis dadat isaldeng nan ngawi.
13 Tay no masilawan nan wada
isnan menbolinget et maila nan tet-
ewa ay kanegna.
14 Daet no ilaenda nan kangawida
et matanggewan nan nemnemda da-
dat menbalin is gawis. Et siya nan
gapo ay wada nan day-eng ay naay,
"Magidoka ay naseyep. Matagoka ay
natey,
Ta tanggewan Kristo nan nemne-
myo."
15 Isonga masapol ay nemnemen
tako ay gawis nan ik-ikkan tako ta
adi tako kaneg maong-ong-ong nodi
kaneg tako koma nan masilib
16 ay mang-ik-ikkan is gawis. Siya
di nan ikkan tako koma tay id
wani et adoado nan mang-ik-ikkan is
ngawi.
17 Adiyo koma oong-ongen nodi
nemnemenyo nan layden Apo Jesus
ay ikkanyo.
18 Adi kayo menbotboteng tay
nan maboteng et adina getken nan
kankanana ya nan ik-ikkana. Nodi
nan Ispirito Santo koma nan mangi-
panemnem ken dakayo isnan gawis.
19 No madadagop kayo dakayot
menkanta ay mangdayaw ken Jesu
Kristo ngem masapol ay tet-ewa
koma ay dayawenyo siya isnan nem-
nemyo ta baken kedeng nan topekyo
is mangdaydayaw.
20 Ya men-iyaman kayo ken Apo
Dios ay Ama tako isnan am-in ay om-
ommat olay no gawis wenno naligat
gapo isnan inikkan Jesu Kristo ay
Apo tako.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Sin-asawa

21 Menpinateg kayo tay siya
nan layden Kristo ay Apo tako ay
ikkanyo.
22 Dakayo ay bababai et patgenyo
nan as-awayo ay kaneg nan panang-
pategyo ken Apo Jesu Kristo.
23 Tay nan lalaki nan apowen nan
asawana ay kaneg gedan si Jesus ay
apon nan mamati ken siya tay kaneg
siya nan olon di mamati tay siya nan
nangisalakan ken datako ay kanegna
awak.
24 Isonga masapol ay patiyenyo ay
bababai nan am-in ay kanan nan
as-awayo ay kaneg nan mangpat-
patiyan tako isnan am-in ay layden
Kristo.
25 Dakayo abes ay lalalaki, mas-
apol ay laylaydenyo nan as-awayo ay
kaneg nan pananglayad Jesu Kristo
isnan ipogawna. Tay nan inikkana
et intedna nan awakna ta isalakana
datako
26 tasiyay menbalinena datako ay
ipogawna ay maid basolna. Tay
kanegna inowasan nan basbasol
tako isnan nabonyagan tako ay
mangipaila ay patiyen tako am-in
nan wada isnan kalin Apo Dios.
27 Nan gapo ay natey siya et ta
kaanena nan am-in ay basol tako
tasiyay no omali siya ay mang-ala
ken datako et gawis tako ay maid
polos kadelawana isnan pangiil-ana.
28 Isonga dakayo ay lalalaki et mas-
apol ay laylaydenyo nan as-awayo
ay kaneg nan pananglayadyo isnan
awakyo tay nan asawam et kanegmo
gedan awak.
29 Tay maiwed ipogaw is mang-adi
isnan awakna nodi ayowanana. Et
kaneg todi nan ik-ikkan Kristo ken
datako ay mamati
30 tay ibilangna ay awakna datako.
31 Wada nan naisolat ay kalin Apo
Dios ay kanana en, “No makiasawa
nan lalaki et taynana nan amana ya
inana ta maipos-a isnan asawana et
menbalinda ay es-esa.”
32 Naligat ay magtek nan kayatna
ay kanan ngem ken sak-en et idiligko
nan sin-asawa ken Kristo ya nan
mamati ken siya.
33 Ngem naay pay di kanana ay
maipanggep ken dakayo ay sin-
asawa. Sik-a ay lalaki et masapol
ay laylaydem nan asawam ay kaneg
nan pananglayadmo isnan awakmo.
Ya sik-a pay abes ay babai et masapol
ay patpatgem abes si asawam.

6

Nan Osto Ay Ikkan Nan Onga

1 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo
nan ama ya inayo tay siya nan osto
ay ikkan nan maitapi ken Jesu Kristo
2 tay wada nan bilin Apo Dios ay
mangwani en, “Masapol ay patpat-
gem da amam ken inam.” Siya di nan
omon-ona ay bilin Apo Dios ay wada
nan ibagana ay ommat no matong-
pal.
3 Kanana en, “No tongpalem na et
gawis nan ommat ken sik-a dakapay
matatago ay mabayag isnan naay ay
batawa.”
4 Dakayo pay ay am-a ya in-a et
adiyo paligligten nan an-akyo nodi
itdoyo nan gawis ay layden Jesu
Kristo ya bagbagaanyo daida tasiyay
gawis nan ik-ikkanda.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Baa Ya Nan Apoda

5 Dakayo ay baa et patiyenyo nan
apoyo isnan batawa. Ipakatmo
koma nan kabaelam ay mang-ikkan
isnan ibagana ken sik-a ay kaneg
nan ikkam no si Kristo nan mangbaa
ken sik-a.
6-7 Baken koma kedeng nan
mangiil-an nan apom ken sik-a
is mang-ikkanam isnan oblam ta
dayawen daka nodi men-gasingka
dakapay men-gaget koma ay mang-
ikkan isnan am-in ay ibagana tay
siya nan layden Apo Dios. Ikkam di
tay nenemnemem ay baken kedeng
nan ipogaw is apom nodi nan osto
ay apom et si Kristo
8 tay getkenyo ay ligalowan Apo
Dios nan mang-ik-ikkan is gawis olay
no baa siya wenno baken.

9 Dakayo abes ay wada nan baana
et masapol ay gawis abes nan
ikkanyo isnan baayo. Adiyo paeg-
egyaten daida tay getkenyo ay es-
esang si Apo Dios id daya ay Apoyo
isnan baam et maiwed pawedwed-
ena is ipogaw.

Nan Kaneg Salida Ay Ited Apo Dios

10 Siya na nan kombos nan ibagak
ken dakayo. Gapo isnan maitat-
apiyanyo ken Jesu Kristo et dawa-
tenyo ay papigsaena koma nan pam-
matiyo. Mabalin ay ikkana gapo
isnan panakabalina.
11 Tay datako et kaneg tako
makigobgobat isnan boso tako ay
si Satanas ay mang-al-allilaw ken
datako isonga masapol ay osalen
tako nan am-in ay inted Apo Dios
ay salida ta adi tako maabak.
12 Tay baken ipogaw nan ka-
boso tako nodi si Satanas ya nan
menkakekedse ay kaanianito ya nan
tap-in di adi kaila ay mang-ik-ikkan
is ngawi ay men-ap-apo isnan naay
ay batawa ay kad-an di menbolinget
ay nemnem.
13 Siya di nan gapo ay masapol
ay osalen tako am-in nan salida ay
inyalin Apo Dios tasiyay nakasagana
tako no waday ommat is ngawi ta
olay no pomigsa nan ikkan Satanas
et adi polos makaabak ken datako.
14 Isonga isagana tako nan naayda
ay kanega salida ay masapol ay os-
alen tako. Nan mangibagaan tako
isnan tet-ewa et siya nan kanega
balikes ay salida. Nan gawis ay ik-
ikkan tako et siya nan kanega sali-
dan di pagaew.
15 Nan kaneg tako sapatos ay
mangipagawis isnan mendad-aanan
tako et nan manglaydan tako ay
mangibaga isnan gawis ay damag.
16 Nan mentoltoloyan di pammati
tako ken Jesu Kristo et siya nan
kaneg tako kasay tay siya nan isalida
tako isnan ngawi ay nemnem ya nan
kaeegyat ay om-ommat tay daida
nan kaneg menbidbidang ay balbeg
ay igaygayang Satanas.
17 Nan kaneg abes salidan nan
olo tako et nan pammati tako is-
nan nangisalakanan Jesu Kristo ken
datako. Ya nan kaneg tako gamig ay
manggobat ken Satanas et nan kalin
Apo Dios ay inted nan Ispirito Santo.
18 Nan esa pay ay salida ay wada
ken datako et nan lowalo. Masapol
koma ay kanayon ay menlowalo tako
isnan badang nan Ispirito Santo.
Itoltoloyyo ay menlol-owalo olay
ngan nan om-ommat dayopay adi
kalkalingkingan ay ilowalowan nan
am-in ay ipogaw Apo Dios.
19 Ilol-owalowanyo koma abes sak-
en ta itdon Apo Dios nan kankanak
no men-isolowak ya ta tomoledak ay
mangipagtek isnan gawis ay damag
ay maipanggep ken Jesu Kristo ay
egay naipagtek enggana id wani.
20 Siya di nan nangibaaan Apo
Dios ken sak-en et siya nan gapo ay
maibabalodak id wani. Isonga ilol-
owalowanyo sak-en ta tomoledak
koma ay mangibaga isnan kayatna.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Si Tikico nan ibaak ken dakayo
ta ipagtekna nan am-in ay om-
ommat ken sak-en. Siya nan esay
gawigawis ay ib-ak ay naanos ay
mangbadbadang ken sak-en isnan
ik-ikkak ay pala ken Jesu Kristo.
22 Isonga inbaak siya ken dakayo
ta ipadamagna nan om-ommat ken
dakami isna ya ta papigsaena nan
nemnemyo.
23 Dakayo ay bebsatko ay mamati
et sapay koma ta si Apo Dios ay Ama
tako ya si Apo Jesu Kristo nan mangi-
papigsa isnan pammatiyo tapno lik-
naenyo nan natalna ay nemnem ya
menlinayad kayo.
24 Ya sapay koma ta liknaen nan
am-in ay manglaylayad ay eng-
enggana ken Apo Jesu Kristo nan
gawis ay badang ya seg-ang Apo
Dios.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Filipos

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan iFilipos. Daida nan damon di namati ken Kristo id Europa gapo isnan solsolon Pablo. Naibabalod si Pablo isdin nangisolatana isnan naay et mensakit nan nemnemna gapo isnan ngawi ay kankanan nan tap-in di men-is-isolo maipanggep ken siya dapay madanagan isnan deeyday mamati ay wada id Filipos tay wada nan baken osto ay naitdo ken daida. Ngem olay no siya di et maila isnan naay ay solat nan gasing Pablo ya nan talekna gapo isnan pammatina ken Jesu Kristo.

Nan osto ay gapo ay nangisolatan Pablo isnan naay et ta men-pasalamat isnan badang nan deeyday mamati ay wada id Filipos ken siya. Bagbagaana gedan daida tapno papigsaena nan pammatida olay no ngan nan ommat ken siya wenno ken daida. Inbagana en ipababada nan awakda ay kaneg nan inikkan Jesus tapno adida men-im-imot ya men-et-etek. Inpanemnemna ken daida ay wada nan osto ay biyagda gapo isnan maitatapiyanda ken Kristo et nan layad Apo Dios ken daida nan gapo na. Tay naidya ken daida na gapo isnan pammatida ay baken gapo isnan nangtongpalanda isnan linteg di Judio. Inpanemnem Pablo gedan nan gasing ya nan talnan di nemnem ay inidyan Apo Dios ken daida isnan naitatapiyanda ken Jesu Kristo.

Nan wada isna:

Login di solat 1:1-11
Nan inommat ken Pablo 1:12-26
Nan biyag di maitapi ken Kristo 1:27-2:18
Nan planon Pablo ken da Timoteo ken Epafrodito 2:19-30
Pamagbaga maipanggep isnan men-ap-apos ya nan ngawi ay solsoloda 3:1-4:9
Nan gasing Pablo isnan badang di iFilipos 4:10-20
Kombos di solat 4:21-23

Nan Login Nan Solat

1 Dakami da Pablo ken Timoteo ay baan Jesu Kristo nan mensolat
ken dakayo ay mangipangpango ya
mangbadbadang isnan mamati id
issa Filipos ya ken dakayo am-in
abes ay ipogaw Apo Dios issa gapo
isnan pammatiyo ken Jesu Kristo.
2 Sapay koma ta kanayon ay lik-
naenyo nan anos, layad ya natalna
ay nemnem ay magapgapo ken Apo
Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay
Apo tako.

Nan Lowalon Pablo

3 Isnan am-in ay mangnemnemak
ken dakayo daket men-iyaman ken
Apo Dios
4 ya men-gasingak isnan mangilol-
owalowak ken dakayo am-in
5 gapo isnan nangbadbadan-
ganyo ken sak-en isnan ik-ikkak ay
mang-it-itdo isnan gawis ay damag
maipanggep ken Jesu Kristo. Tay
enggana isdin namatiyanyo enggana
id wani et nangbadbadang kayo.
6 Isonga getkek ay itoltoloy Apo
Dios nan gawis ay ik-ikkana isnan
biyagyo engganay maanaanay isnan
omaliyan kasin Jesu Kristo.
7 Kanayon ay nemnemnemek
dakayo et osto no siya nan ikkak
tay makilaklak-am kayo isnan oblak
ay inted Apo Dios. Kaneg id kasin
et binadbadanganyo sak-en isnan
nangipanpaneknekak ay tet-ewa
nan gawis ay damag ay maipanggep
ken Jesu Kristo ya id wani et
itoltoloyyo ay olay naibabalodak.
Isonga makilaklak-am kayo isnan
badang Apo Dios ken sak-en.
8 Getken Apo Dios ay dadama
nan iliwko ken dakayo tay laylaydek
dakayo ay kaneg nan pananglayad
Jesu Kristo ken dakayo.

9 Siya na nan ilowalok ken Apo
Dios. Idawdawatko ay pomigpigsa
kayet koma nan layadyo ken siya
ya nan ikkanyo abes ay menlinayad
ta mataptapiyan nan getkenyo
maipanggep ken Apo Dios ya nan
kabaelanyo ay mangtek ken siya.
10 No siya di et getkenyo ay
mang-ikkan is gawis ta awnit mai-
wed mangipabasol ken dakayo isnan
omaliyan kasin Kristo tay gawis nan
ogaliyo.
11 Dat omad-ado nan gawis ay ik-
ikkanyo ay ipaikkan Jesu Kristo tay
kedeng siya is makapaikkan. Siya
nan ikkana ta madaydayaw si Apo
Dios.

Nan Badang Nan Nabalodan Pablo

12 Bebsatko, waay kananyo en
sinmaldeng nan maibagbagaan nan
gawis ay damag gapo isnan naibalo-
dak. Ngem egay tay amed pinmigsa
nan maibagbagaana.
13 Tay dinngen nan am-in ay sosol-
dadon di ali ya nan am-in ay ipogaw
isna ay maid teken is gapo ay
naibalodak nodi kedeng nan pam-
matik ken Jesu Kristo.
14 Isonga pinmigsa nan pammatin
nan adoado ay bebsat tako ken Apo
Jesu Kristo isnan nang-ilaanda isnan
ik-ikkak isnan naay ay pagbalodan
dadat amed tomoled ay mangibaga
isnan kalin Apo Dios.
15 Tet-ewa ay wadada nan man-
gibagbaga isnan maipanggep ken
Kristo ay baken is osto ay gandatda
nodi gapo isnan apalda ken sak-en.
Ngem wada nan tap-ina ay osto nan
gandatda
16 tay nan maipanggep ken Kristo
nan ibagbagada gapo isnan layadda
ken sak-en tay getkenda ay in-
palobos Apo Dios ay naibalodak ta
paneknekak ay tet-ewa nan gawis
ay damag ay maipanggep ken Jesu
Kristo.
17 Ngem san deeyda ay omapal
et apedda it-itdo nan maipanggep
ken Kristo tay laydenda ay daida
koma nan mangipango isnan ado
ay ipogaw tay kananda en no siya
nan ikkanda et omam-amed nan lig-
atko isnan naay ay pagbalodan no
dengngek nan ik-ikkanda.
18 Ngem olay no siya di et olay.
Tay no ngawi wenno gawis nan gan-
datda basta maitdo nan maipanggep
ken Jesu Kristo et men-gasingak met
laeng.

19 Owen, mentoltoloy nan gas-
ingko tay getkek ay paggawisak
nan am-in ay inommat ken sak-en
gapo isnan lowaloyo ya nan mang-
badbadangan nan Ispirito Santo
ken sak-en ay nan nangbadbadang
gedan ken Jesu Kristo.
20 Nan namnamak ya nan osto
ay laydek et ta maiwed koma ik-
ikkak is gapo ay mabainak ken Apo
Dios. Et adi koma makmaksayan
nan toledko ta id wani ya isnan
omali ay agew et maitoltoloy ay ma-
daydayaw si Jesu Kristo isnan ik-
ikkak isnan katatagowak ya olay no
mateyak.
21 Tay ken sak-en et isnan
matatagowak et ta ipailak koma
nan kinagawis Jesu Kristo ngem
no mateyak et gawgawis pay tay
omeyak ken siya.
22 Ngem no matatagowak et
makaitoloyak isnan naay ay nabanol
ay ik-ikkak. Isonga no sak-en nan
menpili et adiyak getken no ngan
nan kagawisan
23 tay tet-ewa ay laydek nan dowa.
Kanak en gagag-awis no komaanak
isnan naay batawa ta makiteeak ken
Kristo
24 ngem gapo tay masapolyo sak-
en et waay gawgawis no adiyak
matey id wani.
25 Isonga gegetkek ay adiyak matey
id wani tay masapol ay wadaak ken
dakayo tapno pomigpigsa kayet nan
pammatiyo dakayopay am-amed go-
masing.
26 Kayatko gedan ay matatago pay
tapno isnan awnitak somagongan
kasin ken dakayo et siya nan amedyo
mangdayawan ken Jesu Kristo.

27 Ngem olay no ngan nan ommat et masapol ay ikkanyo nan osto
ay ikkan nan mamati isnan gawis
ay damag ay maipanggep ken Jesu
Kristo. Dat olay no omeyak issa
wenno adi et nan dengdengngek
koma ay maipanggep ken dakayo et
itoltoloyyo ay maeesa nan nemnemyo ay manggobat ken Satanas ya
nan baana ta itakdegyo nan pammatiyo.
28 Adi kayo koma omeg-egyat
isnan mangbosboso ken dakayo.
Tay no tomotoled kayo et siya
nan mangipagtek ay maabakda et
madosada ay eng-enggana dapay
dakayo nan mangabak tay si Apo
Dios nan mangbadbadang ken
dakayo ta maitapi kayo ken siya ay
eng-enggana.
29 Tay naagtan kayo is waya ay
mamati ken Jesu Kristo ta madayaw
siya. Ngem baken kedeng nan pammatiyo is naited nodi masapol gedan
ay mapaligatan kayo ta madayaw
siya.
30 Isonga maitapi kayo ken sak-en
ay manggobat ken Satanas ay kaneg
nan inil-ilayo ay nakigobgobatak id
kasin ya nan dengdengngenyo ay ikikkak id wani.

2

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 Getkenyo ay pinmigsa nan nemnemyo gapo isnan pammatiyo ken
Jesu Kristo ya isnan layadna ken
dakayo. Makitetee ken dakayo
abes nan Ispirito Santo ay mangbadbadang ken dakayo. Getkenyo abes
ay menlinayad ya mensineg-ang.
2 Isonga anayenyo pay nan gasingko isnan amedyo mangeesangan isnan nemnemyo ay nan menginayyemanyo ya menlinayadanyo.
3 Baken koma nan madayawanyo
ya mait-ekanyo is ik-ikkanyo nodi
ipababayo nan nemnemyo dayopay
patgen nan iib-ayo.
4 Baken kedeng nan paggawisanyo
is nemnemenyo nodi olay nan masapol nan iib-ayo.
5 Solotenyo koma nan kaneg nan
nemnem Jesu Kristo.
6 Olay no Dios si Kristo et adina nemnemnemen nan kinangatona
7 Nodi tinaynana nan kinangatona
et menbalin is ipogaw danat
ibilang ay baa siya.
8 Isnan ninbalinana is ipogaw et inpababana nan nemnemna
Ta tongpalena nan gandat Apo Dios
ken siya ay enggana isnan
kaeegyat ay ikateyna ay nan
mailansaana isnan kros.
9 Isonga siya nan gapo ay inpangaton
Apo Dios siya
Ta siya nan kangangatowan isnan
am-in ay wada
10 Ta nan am-in ay wada et
dayawenda siya.
Nan wada id daya ya isnan batawa
ya nan natnatey gedan
Et awnitda menpalintomeng am-in
ay mangdayaw ken siya
11 Ay mangwani en si Jesu Kristo nan
es-esa ay Apo.
Et siya di nan kaidaydayawan Ama
tako ay si Apo Dios.

Nan Mamati Et Kaneg Silaw Isnan Batawa

12 Isonga naay di ibagak ken
dakayo ay laylaydek. No siya di
nan inik-ikkan Kristo et masapol
abes ay managpati tako. Isnan
kad-ak ken dakayo et pinatpatiyo
sak-en ngem id wani ay maiwedak
ken dakayo et am-amed koma nan
ikkanyo ay mangpati isnan ibagbagak. Itoltoloyyo ay mang-ikkan isnan layden Apo Dios ta matongpal nan gandatna ay omosto nan
pammatiyo. Ngem gapo tay adi
kayo makatongpal no adina badangan dakayo et masapol ay ikabainyo
ya iyegyatyo siya.
13 Tay si Apo Dios ay mentetee
ken dakayo nan mang-it-ited isnan
layadyo ay mang-ikkan isnan laydena ya isnan kabaelanyo ay mangtongpal gedan.

14 Isnan am-in ay ik-ikkanyo et
masapol ay adi kayo menlilili ya adi
kayo gedan makisongsongbat
15 ta maiwed koma makaipaba-
sol ken dakayo ay an-ak Apo Dios.
Olay no makitetee kayo isnan mang-
ik-ikkan is ngawi isnan naay ay
batawa et adi kayo koma maal-
alisan isnan ngawi ay ik-ikkanda
nodi maila koma ay gawis ya osto
nan ik-ikkanyo tay kanegyo nan
silaw ay mangtanggew isnan nem-
nem di ipogaw isnan batawa.
16 Tay nan kalin Apo Dios ay it-
itdoyo et siya nan mang-ited ken
daida isnan biyag ay maid paten-
gana. No siya di nan ik-ikkanyo
et men-gasingak ay mang-it-ek ken
dakayo isnan omaliyan kasin Kristo
tay nan ik-ikkanyo nan mangipaila
ay mapaay nan inpakpakatko ay
inik-ikkan.
17 Waay awnitak mapatey gapo
isnan oblak ay pala ken Apo Dios
ngem olay tay siya nan mangipa-
pigsa isnan pammatiyo. Kaneg nan
pammatiyo nan igasingyo ken Apo
Dios isonga men-gasingak tay kega
anayan nan kateyak nan igasingyo.
18 Isonga olay no awnitak matey et
makigasing kayo koma ken sak-en.

Da Timoteo Ken Epafrodito

19 Adi mabayag et ibaak si Tim-
oteo ken dakayo no ipalobos Apo
Jesu Kristo tasiyay no somagong siya
daket men-gasing gapo isnan ipada-
magna ay maipanggep ken dakayo.
20 Maid teken is ib-ak ay
mangnemnemnem is paggawisanyo
nodi siya et kedeng
21 tay nan tap-ina et kedeng nan
paggawisanda is apedda nemnem-
nemen ay baken nan layden Jesu
Kristo ay ikkanda.
22 Ngem si Timoteo et getkenyo
met ay gawis nan ogalina tay kaneg
kami sin-ama gapo isnan mang-it-
itdowanmi isnan maipanggep ken
Jesu Kristo.
23 Isonga ibaak siya ken dakayo
ay dagos no getkek nan mabanagan
nan kasok.
24 Et sapay koma abes ta ipalo-
bos Apo Jesu Kristo ay adi mabayag
daket omey gedan ken dakayo issa.
25 Ngem kanak en masapol ay
pasagongek issa ay dagos nan ib-
a tako ay si Epafrodito. Kanegko
besat siya tay nakiiib-a ken sak-en
ay kaneg soldadon Apo Dios gedan.
Siya nan inbaayo ken sak-en ay
mangbadang isnan am-in ay mas-
apolko.
26 Ngem ipasaak siya ken dakayo
issa tay mailiw ken dakayo et
am-amed nan seg-angna isnan
nanggetkana ay dinngeyo ay nasakit
siya.
27 Tet-ewa ay pilmi nan sakitna
tay nganngani ay matey ngem sineg-
angan Apo Dios siya et ginmawis.
Baken kedeng siya is sineg-angan
Apo Dios nodi sak-en gedan ta adi
omam-amed nan ligatko no matey
siya.
28 Isonga kakakakayatko ay
pasagongen siya ta gomasing kayo
kasin no ilaenyo siya ya ta make-
sayan nan danagko gedan.
29 Ipailayo koma ay men-gasing
kayo isnan somagongana issa tay
siya nan tet-ewa ay besat tako gapo
isnan pammatina ken Apo Dios. Nan
ipogaw ay kaneg ken Epafrodito et
gawis no patgenyo.
30 Tay gistay ay matey gapo is-
nan inik-ikkana ay maipanggep ken
Kristo. Adina imotan nan biyagna ay
mangbadbadang ken sak-en isnan
kamaidyo.

3

Nan Osto Ay Paggawisan

1 Kasinak ibaga ken dakayo ay
bebsatko en men-galalasing kayo
koma gapo isnan naitapiyanyo ken
Apo Jesu Kristo. Adiyak maom-
oma ay mangibagbaga isnan inbag-
bagak ken dakayo tay masapol ay

maawatanyo ay osto ta adi mangawngawngaw nan pammatiyo.
2 Makailanyo nan menkenteg nan toktokda ay mang-ik-ikkan isnan ngawi tay ipapatida en no egay kayo kasegyatan et adi kayo kano maitapi ken Apo Dios.
3 Ngem datako nan tet-ewa ay anak Apo Dios tay baken kadi nan segyat di kailasinan nan tet-ewa ay anakna nodi nan mangdaydayawan tako ken Apo Dios isnan kabaelan nan Ispirito Santo ya nan mangipapangatowan tako ken Jesu Kristo. Siya nan osto ay talken tako, ay baken nan maikkan isnan awak tako ta katongpalan nan linteg ay kaneg nan kasegyatan di ipogaw.
4 No waday ipogaw is mabalin ay talkena isnan am-in ay inik-ikkana et maid teken nodi sak-en. No waday mangwani en maitapi siya ken Apo Dios gapo isnan inik-ikkana ya nan kaipogawna et am-amed ken sak-en
5 tay ilaenyo, tet-ewa ay Judiowak tay Judio gedan da ama isonga nasegyatanak isdin maikawao ay agewko. Sak-en nan esay apon din si Israel tay nan anakna ay din si Benjamin nan apok et maid apok is baken Judio. No maipanggep isnan linteg ay inted Apo Dios ken Moses et tinongpalko am-in dadi tay Fariseowak.
6 Pilmi nan nangpalpaligatak isnan mamati ken Jesus tay kanak en mamaidenda nan lintegmi. Maiwed met nangpabpabasol ken sak-en maipanggep isnan linteg Moses tay tinongtongpalko od am-in.
7 Ngem am-in dadi ay kanak en paggawisak et id wani ibilangko ay maid obpay paayda tay si Kristo et kedeng nan mang-ited is pagawisan di ipogaw.
8 Baken kedeng di nodi ibilangko ay maid polos paay nan am-in no idiligko daida isnan kagawisan ay maid kanegna isnan makiib-aak ken Jesu Kristo ay Apok. Gapo ken siya et tinaynak nan am-in tay laydek ay getken ay osto si Jesu Kristo
9 tapno maitatapiyak ken siya. Baken nan gawis ay ikkak ay mangtongpal isnan linteg di gapo ay maibilangak ay gawis nodi isnan pammatik ken Jesu Kristo. Tay si Apo Dios nan kagapowan nan kinagawis nan mamati ken siya et gawis nan pangiilaana ken daida gapo isnan pammatida.
10 Isonga laydelaydek ay maawatak ay osto si Kristo. Padasek koma abes nan kabaelan Kristo ay wada ken siya isnan kasina natagowan. Kayatko ay mapaligatak ay kaneg nan napaligatana ya olay no mateyak ay kaneg nan nateyana
11 tay namnamaek ay no mateyak et tagowen kasin Apo Dios sak-en ta makiteteeak ken siya ay engenggana.

Ipakat Tako Ay Mang-ikkan Isnan Layden Apo Dios

12 Adiyak kanan en getkek ay osto nan maipanggep ken Kristo ya adiyak kanan gedan en maiwed kolang isnan ogalik. Ngem ipakatko nan am-in ay kabaelak ta ganabek koma nan gandat Kristo isnan nangpabalinana ken sak-en ay ipogawna.
13 Bebsatko, adiyak kanan en makaikkanak isnan am-in ay laydek ngem id wani et baken nan am-in ay inik-ikkak is nemnemnemek nodi ipakatko ay mang-ikkan isnan layden Kristo.
14 Ipakpakatko ay mang-ikkan isna ta ganabek nan gon-gona ay awnit ited Apo Dios ken datako ay nan maitapiyan tako ken siya id daya gapo isnan inikkan Jesu Kristo.
15 Kaneg todi koma nan nemnem tako am-in ay naeteng nan pammatina. Ngem no wada nan teken di nemnemna ken dakayo et si Apo Dios nan mang-itdo isnan osto.
16 Nan masapol et nan mang-ikikkanan tako isnan am-in ay getken tako ay layden Apo Dios.
17 Bebsatko, nan inil-ilayo ay inik-ikkak nan toltoladenyo koma. Inpail-ilami nan osto ay maikkan

isonga ilaenyo nan deeyday mang-
solot tet-ewa
18 tay kaneg din inbagbagak id
kasin et adoda nan mang-ik-ikkan
is ngawi ay mang-ap-apos ken
Jesu Kristo tay kanegda iyawen
nan nateyana isnan kros. No
nemnemek daida et pilmi nan sakit
di nemnemko isonga mentedtedted
nan agak.
19 Tay nan layden nan awakda
et kedeng nan tongtongpalenda
ay kaneg siya nan diosda. Et
nan kababain ay maik-ikkan nan
laydenda ay ipail-ila ya nan
katatagowanda isnan batawa et
kedeng nan apedda nemnemnemen.
Ngem nan menbanaganda et ma-
dosdosada ay eng-enggana isnan
impilno.
20 Ngem teken ken datako ay ma-
mati tet-ewa tay olay no mentetee
tako isnan batawa id wani ngem
awnit tako omey id daya ay osto ay ili
tako. Et siya gedan nan magapowan
nan sedsed-en tako ay si Apo Jesu
Kristo ay nangisalakan ken datako.
21 Et awnitna menbalinen nan
naay kaseseg-ang ay matmatey ay
awak tako is kaneg nan gawis ay
awakna. Et mabalin ay ikkana di
gapo isnan kabaelana ay men-apo
isnan am-in ay wada.

4

1 Isonga dakayo ay bebsatko, pa-
pigsaenyo nan pammatiyo ken Jesu
Kristo. Mailiiliwak ken dakayo ay
laylaydek tay dakayo nan mangi-
pagasgasing ken sak-en ya dakayo
pay nan gon-gonak isnan men-it-
itdowak.

Nan Pamagbagan Pablo

2 Dakayo Evodias ken Sintike, pan-
gaasiyo ta menkinaawatan kayo tay
keg kayo sinbesat gapo isnan pam-
matiyo ken Jesu Kristo.
3 Et sik-a abes ay matalek ay
gayyemko, kadya badangam da tona
ay bababai ta menkinaawatanda.
Tay ninbikasda abes ay nangbad-
badang ken sak-en isdin nangi-
padamdamagak isnan maipanggep
ken Kristo. Owen, daida ken da
Clemente ya nan tap-in di nangbad-
badang ken sak-en. Epdas inlistan
Apo Dios daida isnan liblona ay
listaan di matagotago ken siya ay
enggana.
4 Kanayon ay men-gasing kayo
koma gapo tay wada si Jesu Kristo
ken dakayo. Kasinek kasin ay mang-
wani en men-galalasing kayo koma.
5 Ipailayo nan anosyo isnan am-in
ay ipogaw. Nganngani nan omaliyan
kasin nan Apo tako.
6 Adi kayo koma aped madadana-
gan is kompolmi nodi menlowalo
kayo ken Apo Dios ta dawatenyo ken
siya nan am-in ay masapolyo dakay-
opay men-iyaman ken siya gapo is-
nan am-in.
7 No siya di nan ik-ikkanyo et
gawis nan nemnemyo isnan ma-
matiyanyo ken Jesu Kristo tay idyan
Apo Dios nan natalna ay nemnem ay
adi tako manemnem.
8 Siya na nan kombos nan ibagak
ken dakayo ay bebsatko, nemnem-
nemenyo nan tet-ewa ya nan nap-
ateg ya nan am-in ay osto ya gawis
ay ikkan nan ipogaw. Nan am-in
ay kadadayaw nan nenemnemenyo
koma.
9 Nan sinolsoloyo ken sak-en ay
inil-ilayo ya nan dindinngeyo et siya
dadi nan ikkanyo. Et adi taytay-
nan Apo Dios dakayo danapay paga-
wisen gedan nan nemnemyo.

Nan Gasing Pablo Isnan Badan-gda Ken Siya

10 Men-galalasingak ya day-
dayawek si Apo Dios gedan tay olay
no nabayag ay egay kayo nangbad-
badang ngem isnan inpaiyaliyo id
wani et ipailayo kasin ay kayatyo ay
mangbadang ken sak-en. Getkek ay
egayyo kinalingkingan sak-en ngem
maid wayayo ay bomadang.
11 Adiyak kanan na gapo is-
nan kakolang di masapolko tay

inmingsaak ay mang-itpe isnan
kompolmi ay ommat.
12 Pinadpadasko nan kakolang di
masapolko ya nan kasoblana gedan
isonga id wani olay no maoowatak
wenno mamabsogak ya olay no
kolang wenno sobla nan masapolko
et mapnekak gedan ay adiyak
menlilili.
13 Mabalin ay makaitpeak isnan
am-in ay ommat tay nan kabaelan
Kristo nan mangbadbadang ken sak-
en.
14 Ngem olay no siya di et gawis
met laeng tay mangbadbadang kayo
isnan maligligatak.
15 Dakayo ay iFilipos et getkenyo
met ay din damdamon di nangibag-
bagaak isnan gawis ay damag isdin
nagapowak id Macedonia et maid
teken is nangbadbadang ken sak-
en nodi dakayo. Kedeng dakayo ay
mamati id issa nan nangiyal-ali isdin
masapolko.
16 Olay isdin kad-ak id Tesa-
lonica et baken namnamingsan ay
inpawpaw-ityo nan masapolko.
17 Men-gasingak isnan mangbad-
badanganyo ken sak-en ngem nan
am-amedko men-gasingan et nan
kawadan nan awnityo gon-oden ay
gon-gona ken Apo Dios.
18 Id wani gapo isnan inpaw-ityo
ken Epafrodito et adiyak makolan-
gan is masapolko nodi sobla. Ya nan
inyal-aliyo ken sak-en et bakenak ke-
deng is nangiyaliyanyo nodi ken Apo
Dios gedan isonga men-gasing siya
gedan tay laydena nan inikkanyo.
19 Et si Apo Dios ay kakwa isnan
am-in et siya nan mang-idya ken
dakayo isnan am-in ay masapolyo
gapo isnan naitapiyanyo ken Jesu
Kristo.
20 Isonga si Apo Dios ay Ama
tako nan daydayawen tako ay eng-
enggana koma.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

21 Sak-en ya nan bebsatko isna et
nemnemnemenmi dakayo issa am-
in ay ipogaw Apo Dios gapo isnan
pammatiyo ken Jesu Kristo.
22 Am-in nan ipogaw Apo Dios id
isna Roma et menpakomostada ken
dakayo gedan ngem am-amed nan
deeyda ay wada isnan baey Ali Ce-
sar.
23 Sapay koma ta si Apo Jesu Kristo
nan mangbadbadang ken dakayo
am-in issa.

Nan Solat Pablo Isnan Ipogaw id Colosas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Naay nan solat Pablo isnan mamati ay wada id Colosas ay esay ili ay asag-en di Efeso id Asia. Baken si Pablo isnan nangisolsolo isnan mamati ken Kristo id isdi ngem kinwanin Pablo en wada nan biyangna ken daida tay inbaana nan mamati id Efeso ay omey id isdi. Gintek Pablo en wada nan men-is-isolo isnan baken tet-ewa id Colosas ay mangipapati en masapol kano ay daydayawen di ipogaw nan adi kaila esadapay maisalakan ya maitapi ken Apo Dios. Insoloda gedan en masapol ay matongpal nan am-in ay ogalida ay kaneg nan mensegyat ya nan masapol ay ikkanda isnan makmakan ya nan ib-an di ogali. Dat isolat Pablo na ta iyadina nan mangpatpatiyanda isnan deeyday baken tet-ewa. Kanana en kedkedeng si Jesu Kristo isnan makaited ken daida isnan osto ay kaisalakananda dapay nan deeyday baken tet-ewa ay solsolo et apedna paaddawiyen daida ken Jesus.

Inpaw-it Pablo ken Tikiko nan naay ay solat ay omey isnan iColosas. Inpaiyeyna gedan si Onesimo (4:9). Si Onesimo nan baa ay inpasagong Pablo ken Filemon ay apona. Et siya nan gapo ay insolatna nan solat ay Filemon.

Nan wada isna:

Login di solat 1:1-8

Nan kaneg Kristo ya nan inik-ikkana 1:9-2:19

Nan balo ay biyag is ken Kristo 2:20-4:6

Kombos di solat 4:7-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan abes Timoteo ay ib-a tako ay mamati. Apostolis Jesu Kristo sak-en gapo tay esangak ay pinilin Apo Dios.

2 Mensolatak ken dakayo ay matalek ay bebsatmi ay ipogaw Apo Dios id issa Colosas gapo isnan pammati tako ken Jesu Kristo.

Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan anos, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako.

Nan Men-iyamanan Pablo Ya Nan Lowalona

3 No ilowalowanmi dakayo ken Apo Dios ay Aman Jesu Kristo ay Apo tako et kanayon ay men-iyaman kami ken siya

4 tay dinamagmi ay napigsa nan pammatiyo ken Jesu Kristo ya pilmi abes nan layadyo isnan am-in ay ipogaw Apo Dios.

5 Siya di nan ik-ikkanyo tay getkenyo ay awnityo dawaten nan insaganan Apo Dios ken dakayo id daya et siya dadi nan namnamayo enggana isnan nangdengnganyo isnan tet-ewa ay gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo.

6 Nan naay gawis ay damag ay inomdan ken dakayo id kasin et maipadamdamag id wani isnan am-in ay il-ili isnan batawa isonga mamati nan adoado ay nangdenge dadat sokatan nan ogalida ay kaneg nan nasokatan din ogaliyo gedan isdin namatiyanyo. Tay engganay dinngeyo na et napadasanyo nan badang Apo Dios isonga getkenyo et nan kinatet-ewana.

7 Nan nang-itdo isnan naayda ken dakayo et si Epafras ay esay matalek ay baan Jesu Kristo. Siya nan esa ay laylaydek ay ib-ami ay men-it-itdo.

8 Inbagana ken dakami nan manglaylaydanyo isnan ib-ayo ay maid teken is nagapowana nodi nan Ispirito Santo.

9 Isonga engganay dinngemi nan pammatiyo ken Jesu Kristo et adimi isalsaldeng ay mangilol-owalo ken dakayo. Dawdawatenmi ken Apo Dios ta ipagtekna ken dakayo nan am-in ay laydena ay ik-ikkanyo ya ta

awatenyo koma nan am-in ay silibna
ay ipagtek nan Ispiritona.
10 Dat mabalin ay ikkanyo nan lay-
den Apo Dios ta dakayo nan mangi-
paila isnan gawis ay ogalin di ma-
mati ken Kristo ya nan mangipagas-
ing ken siya daet dadlo omad-ad-ado
nan getkenyo ay maipanggep ken
Apo Dios.
11 Dawdawatenmi abes nan
panakabalin Apo Dios ay maid
kanegna ta siya nan mangipapigsa
isnan pammatiyo ta olay ngan di
ommat ken dakayo et mabalin ay
maanosanyo ya gomasing kayo.
12 Et baken siya di et kedeng
nodi men-iyaman kayo pay ken Dios
Ama ay nang-idya isnan kalebben-
gan tako ay makitawid isnan ipataw-
idna isnan ipogawna ay natangge-
wan nan nemnemda.
13 Insalakana datako isnan kabae-
lan Satanas ay apon di menbolinget
nan nemnemda. Tay intapina
datako isnan mentolayan Jesu Kristo
ay laylaydena ay Anakna ay
14 nangsobot ken datako ta ma-
pakawan nan basbasol tako.

Nan Kaneg Jesu Kristo Ya Nan Inikkana

15 Si Jesu Kristo et siya nan nangi-
paila no ngan nan kaneg Apo Dios ay
adi kaila. Si Kristo ay kangatowan et
nawawada esapay mawada nan am-
in ay naboliw
16 et gapo ken siya et naboliw am-
in ay wada id daya ya isnan batawa.
Tay siya nan nangboliw isnan am-in
ay maila ya nan adi kaila, olay nan
aanghel ya nan tap-in di manaka-
balin ay adi kaila ya nan kababaan
enggana isnan kangangatowan. In-
pasapon Apo Dios dana ken Kristo et
siya na nan naikkan ta madayaw si
Kristo.
17 Nawawada si Kristo esapay
mawada nan am-in et mentoltoloy
nan am-in ay wada gapo ken siya.
18 Siya gedan nan kaneg tako
toktok ay mamati ya datako nan
kanegna awak. Tay siya ay Anak
Apo Dios nan nagapowan nan balo
ay biyag tako tay natago kasin siya
isonga matatago abes ay enggana
nan mamati ken siya. Isonga siya
nan kangatowan isnan am-in.
19 Layden Apo Dios ay nan am-in
ay wada ken siya et masapol ay wada
gedan ken Jesu Kristo ay Anakna
isonga paliso nan kadiosda.
20 Et layden Apo Dios gedan ay
maipos-a kasin ken siya nan am-in
ay wada isnan batawa ya id daya tay
naisiyanda ken siya. Isonga kinaana
nan naisiyananda isnan inmayosan
nan basan Kristo isnan nateyana is-
nan kros.
21 Olay dakayo id kasin et naiyaad-
dawi nan nemnemyo ken Apo Dios
tay kanegyo boso siya gapo isnan
ngawi ay ninemnemnemyo ya nan
inik-ikkanyo.
22 Ngem id wani baken kaneg
todi tay ninbalinen Apo Dios dakayo
ay ib-ana gapo isnan nateyan nan
Anakna isnan kros. Gapo isdin
nateyana et nadalosan nan bas-
basolyo tasiyay gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken dakayo ay maid
kadeldelawanyo.
23 Ngem masapol ay ipakatyo ay
mangitoltoloy isnan pammatiyo. Adi
kayo koma kaaw-awis ay mangtay-
nan isnan pammatiyo ya isnan din-
ngeyo tay maid teken is namna-
man di ipogaw ay maitapi ken Apo
Dios no baken nan naay ay gawis
ay damag ay maipanggep ken Jesu
Kristo. Nan naay ay makwani en
gawis ay damag et naiwalas isnan
batawa. Et sak-en si Pablo ay esay
mangibagbaga.

Nan Badang Pablo Isnan Mamati

24 Olay no mapalpaligatak isnan
naay ay pagbalodan gapo isnan naay
ay it-itdok ken dakayo ay baken
Judio et men-gasingak kayet tay
an-anayak nan am-in ay kinwanin
Kristo en masapol ay liknaek gapo is-
nan iib-a tako ay mamati ay kanegna
awak.
25 Si Apo Dios nan nangpili ken
sak-en ta badangak nan am-in ay

mamati. Am-amed dakayo ay baken
Judio ta ipagtekko ken dakayo nan
am-in ay kinwanin Apo Dios ay
maikkan.
26 Enggana id sang-adom et maid
nakagtek isnan ninemnem Apo Dios
ay awnit maikkan ngem id wani et
inpagtekna ken datako ay ipogawna
27 et maitapi kayo gedan ay
baken Judio isnan ipogaw ay nangi-
pagtekana. Maid kais-ison nan
kaskasdaaw ay ninemnemna ay
naay, makitetee si Kristo ken datako
et siya nan poon nan namnama tako
ay maitapi ken Apo Dios.
28 Isonga si Kristo nan ibagbagami
isnan am-in ay ipogaw. Itoltoloymi
ay mangbagbaga ya mang-it-
itdo isnan am-in ay getkenmi ay
maipanggep ken Kristo tasiyay
maeteng koma nan nemnemda am-
in maipanggep isnan pammatida.
29 Ipakatko ay mang-ikkan is dana
isnan am-in ay kabaelak et nan
napigsa ay kabaelan Jesu Kristo nan
nagapowan nan kabaelak.

2

1 Dakayo ay iColosas ya iLaodicea
ya am-in ay mamati ay egayko inil-
ila, kayatko ay getkenyo ay ipak-
pakatko nan kabaelak gapo ken
dakayo.
2 Tay nan laydek ay ommat
ken dakayo et ta pomigsa pay
nan pammatiyo ya mapos-a nan
nemnemyo gapo isnan tet-ewa
ay menlinayadanyo. No siya di
et maawatanyo ay osto ta maid
dowadowayo isnan gawis ay mait-
itdo ay inpagtek Apo Dios ay egay
naipagtek id kasin et siya nan
maipanggep ken Jesu Kristo.
3 Tay wada gedan ken Jesus nan
nemnem ya nan am-in ay silib Apo
Dios isonga siya et kedeng nan
makaipagtek isnan ipogaw.
4 Ibagak nan naayda ken dakayo ta
adi kayo kaal-allilaw isnan nalaing
ay men-allilaw.
5 Tay olay no adiyak makitetee ken
dakayo issa, adiyak kalkalingkingan
dakayo et men-gasingak gapo isnan
napos-aan nan nemnemyo ya is-
nan kinapigsan nan pammatiyo ken
Kristo.

*Nan Kinagawis Nan Biyag Di Ma-
mati Ken Kristo*

6 Tet-ewa ay dinawatyo si Jesu
Kristo ay Apoyo isonga masapol abes
ay siya nan patiyenyo ay bomadang
isnan am-in ay ikkanyo.
7 Nan pammatiyo ken siya et
kaneg nan kaiw koma ay an-
doando nan lamotna tasiyay napaot.
Solowenyo pay nan naitdo ken
dakayo ay maipanggep ken siya
tasiyay pomigsa kayet nan pam-
matiyo ya kanayon ay men-iyaman
kayo ken Apo Dios.
8 Makailanyo nan mang-aw-awis
ken dakayo tay kayatda ay allilawen
dakayo ta daida koma nan solotenyo.
Kaneg gawis nan it-itdoda ngem nan
kinatet-ewana et maid paayna tay
aped nan ogalin di ipogaw id kasin
ay nagapo isnan ninemnemda ay
maipanggep isnan naay batawa nan
it-itdoda ay baken nan nagapo ken
Kristo.
9 Tay si Jesu Kristo et ninbalin is
ipogaw ngem wada kayet ken siya
nan am-in ay wada ken Apo Dios
10 isonga am-amed nan kabaelan
Jesu Kristo mo nan am-in ay man-
akabalin et nangatngato siya mo
daida. Et dakayo et maid kolangyo
isnan am-in ay masapolyo tay wada
ken dakayo nan am-in ay wada ken
siya gapo isnan naitapiyanyo ken
siya.
11 Id kasin et wada nan inbagan
Apo Dios ay menpasegyat nan Judio
tay siya nan mangipaila ay ipogawna
daida ngem id wani et wada nan
teken ay makaan abes ken datako
ay mangipaila ay ipogawna datako.
Nan makaan id wani gapo isnan
maitapiyan tako ken Kristo et baken
nan segyat nodi nan makaanan nan
ngawi ay nemnem tako.
12 Tay nan kakaanan nan nem-
nem tako ay ngawi et maipaila is-
nan kabonyagan tako tay kaneg tako

natey ya kaneg tako naitapi ken
Kristo ay naikaob datakot matago
isnan balo ay biyag ken siya gapo
isnan pammati tako isnan kabaelan
Apo Dios ay nangtago ken Jesu Kristo
gedan.
13 Isdin egay kayo namatiyan
et kaneg kayo natey gapo tay
egay nakaan nan basolyo ya maid
getkenyo ay baken Judio isnan linteg
Apo Dios. Ngem id wani tinagon
Apo Dios dakayo tay intapina dakayo
isnan balo ay biyag Jesu Kristo.
Pinakawan Apo Dios nan am-in ay
basol tako.
14 Id kasin et masapol ay madosa
tako tay egay tako tinongpal nan
linteg Apo Dios ngem id wani et
adi masapol ay dosaena datako ay
mamati tay kinaana nan basbasol
tako isdin nangikalowan Kristo isdin
nateyana isnan kros.
15 Et isdin nateyana inabakna si
Satanas ya nan iib-ana et siya abes
nan nangipailaana ay kinaana nan
kabaelan nan dimonyo tay inabakna
daida isnan pangiil-an nan am-in ay
wada.
16 Isonga adiyo koma patpatiyen
nan mangpabasbasol ken dakayo
ay mangmangwani en lawa nan
tapin di makan ya mainom ya nan
kananda en masapol ay maikkan
isnan men-obayaanda ay kaneg
nan bomeskaan nan bowan ya nan
Sabado ya nan tapin di agew ay
ibilangda ay napateg.
17 Tay am-in da tona et apedda is
pangngalig ay naitdo id kasin isnan
maipanggep isnan awnit domateng.
Ngem epdas dinmateng met si Jesus
ay Kristo isonga soloten tako siya.
18 Adi kayo abes masiksika-
pan isnan mangwani en maid
paayyo isonga masapol kano ay
dayawenyo nan aanghel ta daida
nan kinatopekyo kano ken Apo
Dios ta itapina dakayo ken siya
koma. Kanan nan naayda ay ipogaw
en wada kano nan inpagtek Apo
Dios ken daida ngem adiyo kadi
patpatiyen tay apedda men-et-etek
tay nan nemnemda et kedeng nan
nagapowana ay baken ken Apo Dios.
19 Egayda itoltoloy ay mamati ken
Kristo dapay si Kristo nan kaneg
tako toktok ya datako ay mamati nan
kanegna awak. Am-in ay masapol
nan awak ta masiken et magapo is-
nan toktok et siya gedan nan man-
goolnos isnan awak ta masiken ay
osto ay kaneg nan layden Apo Dios
ay ommat ken datako.
20 Dakayo ay mamati et kaneg kayo
naitapi ken Kristo isnan nateyana
isonga siya nan naipalobosanyo is-
nan ogalin di ipogaw ya isnan
kananda en bilin di adi kaila. No
siya di dayon aped patiyen kayet nan
lawlawaenda ay mangwani en
21 adiyo gengen-an dadi ya adiyo
tamtamtaman dana?
22 Nan nagapowan nan deey ay
bilin et nan nemnem di ipogaw
et kedeng dapay binoliw Apo Dios
nan am-in ta osalen nan ipogaw et
maamin.
23 Nan bilinda ay deey et kanega
wada nan kinagawisna tay kananda
en masapol ay paligatenda nan
awakda dadapay ipabababa nan
nemnemda ay mangipaila ay ipak-
pakatda ay mangdayaw ken Apo
Dios. Ngem maid paay nan ik-
ikkanda tay wada kayet nan lay-
layden nan awakda ya ngawi ay
nemnemda.

3

1 Ngem isnan natagowan kasin
Kristo et naitapi tako ay natago isnan
balo ay biyag. No siya di, masapol ay
paayen tako nan mapaay ken Kristo
isnan makanawan Apo Dios id daya
ay kad-an di mentolay.
2 Nan wada koma isnan nemnem
tako et nan maipanggep ken Kristo ta
baken nan wada isnan naay batawa.
3 Tay datako ay mamati et kaneg
tako natey isnan naay batawa. Ngem
natago tako kasin tay wada ken
datako nan biyag Jesu Kristo ay adi
kaila ay wada ken Apo Dios id daya.
4 Tay si Kristo nan nagapowan
nan tet-ewa ay biyag tako et no

somagong kasin et mailak-am tako
isnan pat-an nan kinagawisna tay
wada tako ken siya.

Nan Sigod Ay Inik-ikkan Tako Ya Nan Maik-ikkan Id Wani

5 Isonga masapol ay adyanyo ay
mang-ikkan isnan am-in ay ngawi
ay sigod ay ogalin di ipogaw isnan
batawa ay kaneg nan mamabai ya
lomalaki ya nan am-in ay layden
nan awak ay ngawi. Baken kayo
koma naagom tay nan naagom et
nan kinaagomna nan kinadiosna tay
siya nan kapatgan ken siya.
6 Awnit dadama nan panangdosan
Apo Dios isnan mang-ikkan isnan
kaneg da todi.
7 Isdin egay kayo namatiyan et
nakiik-ikkan kayo abes is dadi.
8 Ngem id wani masapol ay
isaldengyo abes ay mang-ik-ikkan
am-in is dana. Adi kayo koma
lomigliget, makisongsongbat ya
adiyo taytayoktoken nan ib-ayo.
Adiyo gedan aamisen nan ib-ayo.
Masapol ay adiyo aped pabalbal-en
nan ol-olay ay ngawi ay kali.
9 Adi kayo pay menlinlinastog tay
inwasityo nan sigod ay nemnemyo
ya ogaliyo
10 dayopay dinawat nan balo ay
nemnem ay inted Apo Dios. Et an-
an-anayana nan naay ay gawis ay
nemnem ta mabalin ay maawatan
tako nan maipanggep ken Apo Dios
datakopay komankankaneg ken
siya.
11 Ken Apo Dios et maiwed natek-
nan nan am-in ay ipogaw ay inpa-
balina ay an-akna ay olay no Ju-
dio wenno baken, olay nasegyatan
wenno egay ya olay no nakaadal
wenno egay, olay baa wenno baken.
Palipalisoda am-in ken Apo Dios tay
ipogawna daida ay mamati ken Jesu
Kristo et wada siya ken daida.
12 Dakayo nan pinilin Apo Dios
ay ipogawna ay laylaydena isonga
masapol ay nan laydena nan ik-
ikkanyo koma. Managseg-ang ya
managbadang kayo koma isnan ib-
ayo. Adiyo koma pangangatowen
nan awakyo nodi ipababababayo nan
nemnemyo ta adiyo paseseg-angen
nan ib-ayo ya managkoya kayo.
13 Men-inanos kayo isnan iib-
ayo ta no waday bomasol dakayot
menpinakawan ay dagos. Men-
pinakawan kayo ay kaneg nan
inikkan Apo Jesus ay nangpakawan
ken datako.
14 Nan kapapatgan ay ikkanyo et
menlinayad kayo tay nan layad nan
osto ay poon nan kapopos-an nan
mamati.
15 Nan olnos ay nagapo ken Jesu
Kristo nan dawdawatenyo tay pinos-
an Apo Dios datako ay kaneg awak
Jesu Kristo isonga laydena ay gawis
nan menkakadwaan tako. Ya adi
tako koma kalkalingkingan ay men-
iyaman ken siya.
16 Adiyo kalkalingkingan nan am-
in ay dinngeyo ay inbagan Kristo
nodi osalenyo nan silib ay intedna
ken dakayo ay men-initdo ya men-
binagbaga. Kantaenyo nan mangi-
panemnem isnan kalin Apo Dios ya
dayawenyo siya abes isnan kantayo.
Ya men-iyaman kayo ay osto ken
siya.
17 Isnan am-in ay ik-ikkanyo ya
nan kankananyo, masapol ay nen-
emnemenyo si Jesu Kristo ta siya nan
solotenyo ya masapol abes ay men-
iyaman kayo ken Apo Dios ay Ama
tako gapo ken Apo Jesu Kristo.
18 Dakayo ay bababai, patgenyo
nan as-awayo tay siya nan masapol
ay ikkan nan mamati ken Jesu Kristo.
19 Dakayo abes ay lalalaki et mas-
apol ay laylaydenyo nan as-awayo ya
masapol ay naanos kayo ken daida.
20 Dakayo ay ongong-a, patiyenyo
nan am-in ay ibagan nan ama ya
inayo tay siya nan mangpagasing
ken Apo Dios.
21 Dakayo abes ay am-a ya in-a et
adiyo dadam-en ay mangsagiit isnan
an-akyo ta adida madisdismaya.
22 Dakayo ay baa, tongpalenyo nan
am-in ay ibagan nan apoyo. Et baken

koma kedeng nan mangiil-ana ken
sik-a is mang-ikkanam isnan oblam
ta dayawen daka nodi masapol ay
men-gagetka ay mang-ikkan isnan
ibagana gapo tay siya nan maibagay
ay ikkan nan ipogaw Apo Dios.
23 Isonga am-in ay ikkam et men-
gagetka ay mang-ikkan ay kaneg si
Apo Dios nan kabaa ken sik-a ay
baken nan ipogaw.
24 Nemnemenyo ay si Apo Dios nan
mangligalo ken dakayo isnan inik-
ikkanyo tay si Kristo nan tet-ewa ay
kabaa ken dakayo et awnitna ited
ken dakayo nan insasaganana.
25 Ya am-in ay mang-ik-ikkan is-
nan ngawi et awnit abes masobal-
itan is ngawi tay ken Apo Dios
et maid polos pawedwed-ena isnan
awnitna mangbanagan isnan am-in
ay ipogaw isonga nan inik-ikkana et
sobalitan Apo Dios is kanegna.

4

1 Dakayo ay wada nan baana, mas-
apol ay ikkanyo nan gawis ya osto
isnan baayo. Nemnemenyo ay wada
nan Apoyo gedan id daya.
2 Am-in kayo et itoltoloyyo koma
ay menlol-owalo ya baken nan
topekyo is aped magapgapowan nan
lowaloyo nodi masapol ay ipasnekyo
isnan nemnemyo ya men-iyaman
kayo abes ken Apo Dios.
3 Ilol-owalowanyo abes dakami
ta ited Apo Dios nan wayawayami
ay mangipadpadamag isnan egay
kaipagtek id kasin ay maipanggep
ken Jesu Kristo. Ta olay no maiba-
balodak id wani gapo isnan men-
isolsolowak et mabalin koma kayet
ay itoltoloyko ay men-isolo.
4 Ya dawatenyo ken Apo Dios ta
badangana sak-en tasiyay nalaka ay
maawatan nan isolsolok.
5 Masapol ay makailanyo ta gawis
nan ipap-ailayo isnan adi mamati ya
no waday wayayo et masapol abes
ay it-itdowanyo daida ta mamatida
koma ken Apo Dios.
6 Masapol ay nemnemenyo nan
osto ay songbatyo ta no wada di
mensoot ken dakayo dat mayat nan
songbatyo.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

7 Naay omey issa nan laylay-
dek ay besat tako ay si Tikico.
Matalek siya ay mangbadbadang
ken dakami isnan men-ob-oblaanmi
gapo ken Apo Dios et siya nan awnit
mangipadamag ken dakayo isnan
maipanggep ken sak-en.
8 Ibaak siya ken dakayo ta ipada-
magna nan om-ommat ken dakami
isna ya ta papigsaena nan nemne-
myo.
9 Makkey gedan si Onesimo ay esay
kailiyanyo ay laylaydenmi gedan.
Matalek siya gedan ya maibilang ay
esay besat tako ay mamati. Daida
nan omey mangipadamag isnan am-
in ay om-ommat isna.
10 Si Aristarco ay ib-ak isnan naay
pagbalodan et menpakomosta ken
dakayo. Ya kaneg abes si Marcos ay
kasinsin Bernabe. Wada din inba-
gak ken dakayo ay maipanggep ken
siya isonga no omey siya ken dakayo
dayot ayowanan ay gawis.
11 Si Jesu Justo et menpakomosta
gedan ken dakayo. Am-in ay Ju-
dio ay wada isna et kedeng nan
tolo ay naayda, da Aristarco, Mar-
cos ya si Jesu, is nangbadbadang
ken sak-en ay mangibagbaga is-
nan maipanggep isnan mentolto-
layan Apo Dios. Adoado nan badan-
gda ya daida nan mangpagasgasing
ken sak-en.
12 Si Epafras ay kailiyanyo gedan
et menpakomosta ken dakayo.
Siya gedan nan esay baan Jesu
Kristo et kanayon ay ipapasnekna
ay mangilol-owalo ken dakayo ta
pomigsa koma nan pammatiyo
ya ta maid menkolkolangan nan
nemnemyo tasiyay getkenyo ay tet-
ewa nan layden Apo Dios.
13 Paneknekak ay si Epafras
et pilmi nan inikkana ay mang-
badang ken dakayo ya ken daida ay
iLaodicea ya iHierapolis gedan.

14 Si Lucas ay doktol ay laylayden
tako am-in ya si abes Demas et men-
pakomostada gedan ken dakayo.
15 Menpakomostaak gedan isnan
iib-a tako ay mamati id Laodicea.
Menpakomostaak gedan ken Nimfas
ya nan iib-ana ay madagdagop isnan
baeyna ay mamati ken Apo Dios.
16 No basaenyo nan naay ay solat
dayot ipaey id Laodicea ta basaenda
abes isnan madagdagopanda ay ma-
mati isdi. Dayot alaen abes nan
solatko ken daida ta basaenyo id issa
Colosas.
17 Ibagayo gedan ken Arkipo en
masapol ay kewasena nan oblana ay
inted Apo Dios ken siya.
18 Sak-en si Pablo ay nangpilma
isnan naay ay solat ay inpasolatko.
Ibagak ken dakayo en adiyo kalka-
lingkingan ay wadaak isnan naay ay
pagbalodan.
Sapay koma ta badbadbadangan
Apo Dios dakayo.

Nan Damo ay Solat Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Id Tesalonica nan kapital nan Macedonia ay esay probinsiyan nan Roma. Wadanda nan mamati isdi gapo isnan nin-it-itdowan Pablo isnan kinmaanana id Filipos. Ngem egay nabayag dat wada nan Judio ay omapal gapo isnan nangpatiyan nan baken Judio isnan init-itdon Pablo ken daida ay maipanggep ken Jesu Kristo. Dadat aamisen. Isonga napilitan si Pablo ay kinmaan id Tesalonica. Idi inomdan id Corinto danat dengngen ken Timoteo ay ib-ana ay men-it-itdo nan mapalpaligatan nan mamati id Tesalonica.

Isonga dat isolat Pablo nan damo ay solatna isnan iTesalonica ay mangipapigsa ya mangliwliwaliw isnan mamati isdi. Nin-iyaman siya gapo isnan dinngena ay gawis nan pammatida ya layadda. Inpanemnemna gedan san kaneg san biyagna issan nakiteteana ken daida danapay ibaga nan songbat nan sinos-ootda maipanggep isnan kasin somagongan Jesu Kristo. Tay sinootda no mabalin ay maitapi isnan biyag ay maid patenggana nan mamati ay epdas natey isnan somagongan Kristo. Sinootda gedan no tongona nan kasina omaliyan. Mabalin ay mabasa nan songbat nan soot ay naay isnan kapitolo 4 ya 5.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1
Nan mangdayawan Pablo ken Apo Dios gapo isnan iTesalonica 1:2-3:13
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 4:1-12
Pamagbaga maipanggep isnan kasin omaliyan Kristo 4:13-5:11
Kombos nan solat 5:12-28

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan solat ay naay et inaboloyan da Silas ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati ay mentetee id issa Tesalonica ay maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako. Sapay koma ta kanayon ay liknaenyo nan layad, anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Ibagbagan Pablo Nan Gawis Ay Ik-ikkan Nan iTesalonica

2-3 Isnan menlowalowanmi et adimi kalkalingkingan ay ilol-owalowan dakayo am-in. Kanayon ay men-iiyaman kami ken Apo Dios ay Ama tako gapo tay nem-nemnemenmi nan gawis ay ik-ikkanyo gapo isnan tet-ewa ay pammatiyo. Men-iiyaman kami abes isnan adoado ay ik-ikkanyo ay pala ken Apo Dios gapo isnan layadyo ken siya. Ya nan esa et nan adi makak-aanan nan namnamayo ken Jesu Kristo ay Apo tako.

4 Bebsatko ay laylayden Apo Dios, getkenmi nan nangpiliyan Apo Dios ken dakayo ta maisalakan kayo.

5 Getkenmi na tay dadama nan badang nan Ispirito Santo ken dakami issan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag ken dakayo. Tay baken kedeng nan kinkinwanimi is dindinngeyo nodi liniklik-nayo nan kabaelan nan Ispirito Santo ay nangipagtek isnan tet-ewa. Isonga pinatiyo san kinkinwanimi. Getkenyo nan gawis ay inik-ikkanmi isdin nakiteteanmi ken dakayo et siya dadi gedan nan mangbadang ken dakayo ta mamati kayo.

6 Gapo isnan namatiyanyo et tino-ladyo dakami ya si Apo Jesus abes et olay no napalpaligatan kayo gapo isnan pammatiyo isnan kalin Apo Dios ngem men-gasing kayo kayet ay mangpatpati tay nan Ispirito Santo nan mangipagasgasing ken dakayo.

7 Isonga ninbalin kayo is menbas-basalan nan am-in ay mamati ken Jesu Kristo ay mentetee isnan kailiili id Macedonia ya id Acaya.

8 Et baken kedeng nan iMacedonia ya iyAcaya is nangdenge isnan maipanggep ken Jesus nodi dengdengngen nan tapin di kailiili abes gapo isnan nangdenganda isnan gawis ay pammatiyo. Isonga adi masapol ay ibagami tay epdasda gintek.
9 Tay daida nan mangibagbaga ken dakami isnan inommat issa. Ibagbagada nan gasingyo ay nangdenge issan inbagami. Ibagbagada gedan nan nangtaynananyo isnan sinang didios isnan namatiyanyo ta mensilbi kayo ken Apo Dios ay tet-ewa ay Dios ay matatago.
10 Ibagbagada abes nan mangseseedanyo isnan kasin omaliyan nan Anakna ay magapo id daya. Et siya si Jesus ay kasin tinagon Apo Dios. Siya abes nan mangisalakan ken datako isnan dosa ay awnit omdan gapo isnan mangliligtan Apo Dios isnan am-in ay ngawi.

2

Nan Nin-itdowan Pablo Isnan iTesalonica

1 Dakayo ay ib-ak ay mamati ken Jesu Kristo, olay no wada nan mangmangwani en maid silbin nan inmayanmi id kasin issa ngem getkenyo ay nasilbi.
2 Getkenyo nan napaligatanmi id Filipos ya nan pilmi ay nangiiyawanda ken dakami sakamipay omey issa. Ngem olay no adoado nan nang-ap-apos ken dakami et egay kami kayet inmeg-egyat ay nangibagbaga isnan gawis ay damag Apo Dios tay badbadbadangana dakami.
3 Maid egyatmi tay baken kampot nan ibagbagami ay mang-awawis isnan ipogaw ta mamatida ken Jesu Kristo. Maid kankananmi is mangsikap isnan ipogaw ya baken bababai nan wada isnan nemnemmi isdin inmayanmi issa ay nin-itdo.
4 Nodi kanayon ay ibagbagami nan tet-ewa ay kaneg nan ik-ikkan nan ipogaw ay taltalken Apo Dios tay talkena dakami ay mangibagbaga isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Kristo. Et baken nan gomasingan di ipogaw ken dakami is wada isnan nemnemmi nodi nan gomasingan Apo Dios tay siya nan makailasin isnan gawis wenno ngawi ay nemnem di ipogaw.
5 Getkenyo met ay egaymi inasasokalan nan kinkinwanimi tapno maawis nan ipogaw. Ya baken nan bomaknanganmi is inan-anapmi issan nin-isolsolowanmi. Getken Apo Dios ay tet-ewa dana.
6 Et baken nan dayawyo ken dakami wenno nan dayaw di teken ay ipogaw is inan-anapmi.
7 Ngem no kayatmi ay madayaw et mabalin tay dakami nan pinilin Kristo ay aapostolisna. Ngem egaymi inpapangato nan nemnemmi nodi inan-anosanmi nan am-in ay inik-ikkanmi ay pala ken dakayo ay kaneg nan ikkan nan ina ay mang-ay-ayowan ay gawis isnan an-akna.
8 Isonga gapo isnan dadama ay layadmi ken dakayo et baken kedeng nan nangibagbagaanmi isnan gawis ay damag is it-itedmi ken dakayo ngem mabalin ay olay matey kami gapo ken dakayo basta getkenyo nan kalin Apo Dios.
9 Waay nemnemnemenyo kayet nan dadama ay nin-oblaanmi. Labi ya kag-aw et intoltoloymi ay ninsapsapo is inlaklakomi dakamipay isolsolo nan gawis ay damag ay nagapo ken Apo Dios. Ninsapsapo kami is inlaklakomi tasiyay waday menkatagomi tapno egay kayo napaligatan ay men-gasto pala ken dakami.
10 Inil-ilayo ya getken Apo Dios abes nan gawigawis ay ogalimi ken dakayo ay mamati id issa. Maid inik-ikkanmi is mabalin ay nadeldelaw nodi nan mangipagasgasing ken Apo Dios nan inik-ikkanmi.
11 Getkenyo ay kaneg nan gawis ay ikkan nan ama ay mang-it-itdo isnan an-akna nan kaneg nan inikkanmi

ken dakayo.
12 Liniwliwaliwmi ya inpagpa-
gagetmi dakayo ta adi kayo somad-
sadot ay mangsolsolot isnan gawis
ay maikkan tapno pagasingenyo si
Apo Dios ay nang-ayag ken dakayo
tapno maibilang kayo isnan awnitna
mentolayan ya isnan kinangatona
abes.

Mapalpaligatan Nan Mamati Id Tesalonica Ngem Intoltoloyda Kayet Ay Mamati

13 Nan esa pay ay kanayon ay men-
iyamananmi ken Apo Dios et isnan
nangdengnganyo isnan kalina ay in-
bagami et pinatiyo tay getkenyo ay
baken aped kalin di ipogaw nodi
kalin Apo Dios tay siya nan tet-ewa
ay nagapowana. Tay nan kalina
et kabaelana ay mangbadang isnan
ipogaw ay mamati ta solotenda nan
gawis.
14 Nail-ila nan kabaelana tay olay
no pinalpaligat nan kailiyanyo ay
adi mamati dakayo ngem egay na-
sokatan nan nemnemyo ay mang-
pati isnan kalin Apo Dios. Paliso
nan inommat ken dakayo isnan in-
ommat isnan mamati ken Jesu Kristo
id Judea tay pinalpaligat gedan nan
kailiyanda daida.
15 Nan Judio id kasikasin nan
nangpatey isnan tapin di mamadton
Apo Dios. Et nan ap-oda ay Judio
abes nan nangpatey ken Jesus ay
Apo tako. Pinalpaligatda dakami
abes. Isonga maid gasing Apo Dios
ken daida isnan ik-ikkanda. Ap-
aposenda am-in nan ipogaw
16 tay adida layden no ibagami
isnan baken Judio nan maipanggep
ken Kristo ta maisalakanda. Et siya
nan mangtaptapiyanda isnan ba-
solda engganay omadoado ay pilmi.
Ngem epdasda nabanag ay madosa
tay liniget Apo Dios daida gapo isnan
ngawi ay ik-ikkanda.

Pilmi Nan Iliw Pablo Isnan Mamati Id Tesalonica

17 Dakayo ay naibilang ay kanegko
bebsat, pilmi nan iliwmi ken dakayo
isnan sin-awyan ay naisiyananmi
ken dakayo. Olay no maid kami ay
makitetee ken dakayo ngem wada
kayo kayet isnan nemnemmi. Gapo
isnan iliwmi et inpakatmi ay so-
magong id issa ta kasin tako men-
inila.
18 Namin ado ay pinadpadasko ay
omey ngem inpaspasaldeng Satanas
sak-en ya nan iib-ak gedan.
19 Pilmi nan layadmi ay mang-ila
ken dakayo tay dakayo nan mangi-
pagasgasing ken dakami gapo isnan
gawis ay ik-ikkanyo. Taltalkenmi
dakayo ay mangitoltoloy ay mang-
solsolot ken Jesu Kristo. Isonga
awnit kami men-galalasing ay
mangipaila ken dakayo ken Jesu
Kristo isnan kasina omaliyan tay
osto nan pammatiyo.
20 Tet-ewa na. Dakayo nan mangi-
pagasgasing ken dakami et day-
dayawenmi si Apo Dios ay pilmi
gapo isnan ostoosto ay pammatiyo.

3

Nan Nangibaaan Pablo Ken Timoteo Ay Omey Id Tesalonica

1-2 Isonga isnan kadadaman nan
iliwko daket ibaa si Timoteo ay omey
id issa ay olay no kedkedengak is
nabay-an id Atenas. Inbaak nan be-
sat tako ay si Timoteo ay esay mang-
badbadang isnan oblami ay man-
gibagbaga isnan maipanggep ken
Kristo ta papigsaena dakayo isnan
pammatiyo. Ibagana nan masapol
ay ik-ikkanyo ta solotenyo ay gawis
si Kristo
3 ta adiyo dokdokogan nan
pammatiyo gapo isnan mapalpali-
gatanyo. Tay getkenyo ay masapol
ay mapaligatan tako tay siya nan
esay ipalpalobos Apo Dios ken
datako.
4 Inbagami dadi ken dakayo isdin
nakiteteanmi ken dakayo. Inbagami
sapay ommat ay masapol ay liknaen
tako nan ligat. Et getkenyo nan
katet-ewana tay siya dadi nan inom-
mat.

5 Isnan nangibaaak ken Timoteo
et pilmi ay mensakit nan nem-
nemko gapo tay inmegyatak mo-
datya nadolog kayo gapo isnan ik-
ikkan Satanas. Tay no nadolog kayo
dakayot taynan nan pammatiyo et
maid silbin nan oblami ay nan-
gibagbaga isnan kalin Apo Dios ken
dakayo.
6 Ngem id wani sinmagong si Tim-
oteo id isna ay mangipadamag isnan
gawis ay maipanggep ken dakayo.
Inbagana nan kapigsan nan pam-
matiyo ya nan manglaylayadanyo
isnan ib-ayo. Inbagana abes nan
gawis ay nemnemyo ken dakami
ya nan mangkaytanyo ay mang-ila
ken dakami ay kaneg nan mangkay-
tanmi ay mang-ila ken dakayo.
7 Isonga bebsatko, olay no waday
adoado is ligat is likliknaenmi
id wani ngem sinmingpa nan
nemnemmi isnan nangtekanmi ay
itoltoloyyo obpay ay mamati.
8 Tay isnan nemnemmi et olay
no mapalpaligatan kami basta
itoltoloyyo ay mangtalek ken Jesu
Kristo ay Apo tako. Tay no kaneg
todi nan ikkanyo et mamaid nan
danagmi ken dakayo.
9 Maid getkek is kanak ay men-
iyaman ken Apo Dios tay dadama
nan gasingmi ay nagapo ken siya
gapo isnan gawis ay pammatiyo.
10 Itoltoloymi ay mangdawdawat
ken Apo Dios ta kasin tako men-
asiila ya tapno tapiyanmi nan kolang
isnan pammatiyo.
11 Sapay koma ta kaanen Apo Dios
ay Ama tako yas Jesus ay Apo tako
nan mangtaktaktak ken dakami ta
omeymi ilaen dakayo kasin.
12 Ya taptaptapiyan koma nan Apo
tako nan layadyo isnan iib-ayo ya
isnan am-in ay ipogaw. No mabalin
koma et gawis no kaneg nan layadmi
ken dakayo nan pananglayadyo abes
isnan iib-ayo.
13 Tay no kaneg todi nan layadyo
et mabalin ay papigsaen nan Apo
tako dakayo ay mang-ik-ikkan isnan
gawis tapno maid ilaen Apo Dios ay
Ama tako is ngawi ken datako isnan
agew ay awnit kasin omaliyan Kristo
ay makkeyan am-in nan ipogawna.

4

Nan Tapin Di Bilin Ay Masapol Ay Masolot

1 Naay da pay di ibagak ken dakayo
ay bebsatko. Getkenyo nan gawis
ay maik-ikkan tapno men-gasing si
Apo Dios ken datako tay inad-adalyo
ken dakami et siya nan ik-ikkanyo
id wani. Ngem gapo tay wada nan
kalebbengan Apo Jesus ken dakami
et ipakpakaasimi ta taptapiyanyo
kayet nan gawis ay ik-ikkanyo.
2 Tay getkenyo nan inbilinmi ken
dakayo ay nagapo isnan kalebben-
gan Apo Jesus ay intedna ken
dakami.
3 Kinwanimi en layden Apo Dios ay
nadiosan kayo ay ipogaw. Masapol
ay adi kayo mamabai.
4 Nodi nan ostoosto ay maid po-
los ngawi wenno kadelawan nan
ikkanyo ay mangibabaey isnan as-
awayo
5 ta baken koma kaneg nan ik-
ikkan nan ipogaw ay adi mamati
ken Apo Dios is ik-ikkanyo. Tay nan
mangiseyepanda isnan babai nan
pilmi ay nemnemnemenda.
6 Adiyo pod ikkan nan ngawi isnan
ib-ayo ay mangiseyep isnan asawana
tay awnit baesan Apo Dios ay mang-
dosa isnan mang-ik-ikkan is dana.
Insisigodmi ay nangibaga is dana id
kasin.
7 Tay baken nan mamabaiyan nan
ipogaw is kayat Apo Dios ay ikkan
tako nodi laydena ay madiosan tako
ay ipogaw.
8 Isonga no ikkanyo di et baken
nan kankanan di ipogaw is adyanyo
nodi nan kankanan Apo Dios dapay
intedna nan nasantowan ay Ispiri-
tona ken dakayo tay kayatna ay ma-
diosan kayo.
9 Ngem isnan manglaylaydanyo is-
nan ib-ayo ay mamati et adi masapol
ay waday ibagak tay si Apo Dios

nan mangisolsolo ken dakayo isnan
layadyo.
10 Tet-ewa di tay baken nan
kailiyanyo et kedeng is laylaydenyo
nodi am-in ay ipogaw isnan tapin di
ili id Macedonia. Ngem kananmi en
am-amedenyo kayet nan layadyo.
11 Ya nan esay ibagak et ipasnekyo
isnan nemnemyo nan nasingpa ay
ogali tapno maoolnos kayo. Adi
kayo abes makibibiyang isnan maid
kabiyanganyo nodi men-obla kayo
ay gawis ta waday katagowanyo.
Siya na nan esay inbilinmi ken
dakayo id kasin.
12 Men-obla kayo ay gawis tapno
adi masapol ay kanayon ay men-
pabadbadang kayo isnan iib-ayo ya
tapno lispitowen nan adi mamati
dakayo.

Nan Maitdo Ay Maipanggep Isnan Mamati No Mateyda

13 Bebsatko, wada pay kayet nan
ibagak ta getkenyo nan ommat
isnan mamati ay natey. Iba-
gak ta adi kayo menseseg-ang ay
kaneg nan ipogaw ay maid namna-
mada ay maipanggep isnan awnit
matagowan nan awakda.
14 Pinati tako nan nateyan Jesus
ya nan kasina natagowan. Isonga
patiyen tako abes ay kasin matago
nan natey ay mamati ken siya tay
awnit ipakkey Apo Dios daida ken
Jesus isnan kasina omaliyan isnan
batawa.
15 Naay nan kinwanin Jesus ay Apo
tako ay ibagbagak ken dakayo. No
egay tako pay laeng matey isnan
kasina omaliyan et baken tako is
omona is mangsab-at ken siya nodi
nan awak nan mamati ay natey ay
tinaynan di ab-abiikda.
16 Siya na nan awnit ommat.
Awnit menbogaw si Kristo ay mang-
ayag isnan mamati ken siya. Dat
menbogaw abes nan esay kanga-
towan ay anghelna ya madnge nan
tanggoyob Apo Dios. Dat lomayog
nan Apo tako ay si Jesus ay magapo
id daya. Danat tagowen nan awak
nan natnatey ay mamati ken siya.
17 Makwas pay di dat ayagan Jesus
abes nan mamati ay egay pay laeng
natey et sab-atenda siya am-in id
ngato. Et makitetee tako ken siya ay
maid patenggana.
18 Isonga masapol ay ibagbagayo
nan kali ay naayda isnan ib-ayo ay
mamati ta adida menseseg-ang ay
pilmi no waday matey.

5

Nan Kasin Omaliyan Kristo

1 Bebsatko, adi masapol ay waday
isolatko is maipanggep isnan timpo
ay awnit omaliyan Kristo ay mang-
banag isnan ipogaw
2 tay getkenyo ay maid mangtek
isnan agew ay ommatana. Kaneg
nan domatngan nan mangakew nan
omaliyan Kristo tay adina ipagtek
sapay ommat.
3 Isnan omdanan nan timpo ay
deey et nan wada isnan nemnem di
adi mamati et kananda en nasingpa
nan biyagda ya maid madadana-
ganda. Dat domateng ay golpi nan
dosa ay maid patenggana. Et maid
somya is lomayawanda. Kaneg nan
golpi ay menpasikalan nan omanak
nan kaneg nan domatngan nan dosa
ay maid patenggana ken daida.
4 Ngem dakayo ay mamati, baken
kaneg todi nan awnit ommat ken
dakayo tay baken nan menbolinget
is menteteanyo isonga adi kayo mas-
daaw isnan domatngan nan dosa.
5 Tay nalawagan nan nemnem
tako ay baken kaneg nan adi mamati
ay menbolinget nan nemnemda ay
adi makaawat isnan tet-ewa.
6 Isonga adi tako somadsadot ay
mang-ik-ikkan isnan gawis ay baken
kaneg nan ik-ikkan nan adi ma-
mati. Itoltoloy tako koma ay mang-
ikkan isnan gawis ya nemnemen
tako omona ay osto nan am-in ay
ikkan tako tapno nakasagana tako
isnan awnit omaliyan Kristo.

7 Tay baken tako kaneg nan adi
mangtek ken Apo Dios ay men-
bolinget nan nemnemda. Kanegda
maseseyep tay maid ikkanda ay
mensagana isnan awnitna omaliyan
nodi adoado nan ik-ikkanda ay
ngawi ay kaneg nan ipogaw ay
mabotboteng.
8 Ngem teken ken datako ay ma-
mati tay nalawagan nan nemnem
tako. Isonga ten-en tako koma nan
am-in ay ikkan tako ya nan nem-
nem tako ta maid ngawi is ik-ikkan
tako. Adi tako kalkalingkingan nan
pammati tako ken Kristo ya layad
tako isnan iib-a tako. Adi tako kalka-
lingkingan abes nan nangisalakanan
Jesus ken datako ta adi tako ma-
dosa. Tay nan pammati ya nan
layad ya nan nangisalakanan Jesus
ken datako et daida nan mangbad-
badang ay mangsalaknib ken datako
isnan dolog.
9 Tay baken nan mangipailaan Apo
Dios isnan ligetna is gapo ay pinilina
datako nodi kayatna ay maisalakan
tako gapo isnan inikkan Jesu Kristo
ay Apo tako.
10 Tay si Kristo nan natey ay pala
ken datako tapno olay no natey tako
wenno daan ay matatago tako isnan
kasina omaliyan et makitetee tako
ken siya ay eng-enggana.
11 Isonga nan ik-ikkanyo ay
men-ginasing ya menbinadang ay
mangipapapigsa isnan pammatiyo
di itoltoloyyo.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Daida

12 Naay da pay di ibagak ken
dakayo. Nan ipogaw ay mangipa-
paek ay mangbagbaga ya mangi-
pangpango ken dakayo isnan mang-
solsolotanyo ken Kristo et kayatko ay
lispitowenyo daida ay gawis.
13 Ipailayo nan layadyo ya
banolenyo daida tay daida nan men-
ob-obla ay gawis pala ken Kristo. Ya
nan esay kayatko et pos-aenyo koma
nan nemnemyo am-in ay mamati.
14 Ibagak abes ken dakayo ay ma-
mati en masapol ay ibilinyo isnan
sadot ay men-obla ta mentalabakoda
ay gawis. Ay-ayowenyo nan om-
egyat isnan ligat ya badanganyo nan
nalaka ay madoldolog ta baken nan
dolog is patpatiyenda. Masapol ay
anosanyo ay mangbadbadang isnan
am-in ay ipogaw.
15 No waday mang-ik-ikkan is
ngawi ken dakayo adiyo bab-aesan
nodi nan gawis koma nan ikkanyo
ay kanayon isnan ib-ayo.
16 Olay no waday ligat et adi koma
makak-aan nan gasingyo.
17 Itoltoloyyo ay menlol-owalo ken
Apo Dios isnan am-in ay maik-ikkan.
18 Men-iyaman kayo ken siya isnan
am-in ay om-ommat olay no naligat
tay siya dana nan kayatna ay ikkan
tako gapo isnan maitatapiyan tako
ken Jesu Kristo.
19 Adiyo sopsoplaen nan ibagba-
gan nan Ispirito Santo ken dakayo.
20 Lispitowenyo ay gawis nan
kankanan nan mamadton Apo Dios
21 ngem masapol ay paneknekanyo
nan ibagbagada ta getkenyo no tet-
ewa ay nagapo ken Apo Dios
22 ya itoltoloyyo ay mangpati is-
nan am-in ay gawis dakayopay ad-
dawiyan nan am-in ay ngawi.
23 Sapay koma ta si Apo Dios
ay mangipasingsingpa isnan nem-
nem tako nan mangipagawgawis
ken dakayo isnan am-in ay nemne-
myo ya am-in ay ikkanyo ta maid
kadelawanyo isnan Apo tako ay si
Jesu Kristo isnan kasina omaliyan.
24 Matalek si Apo Dios ay nang-
awis ken dakayo ta mamati kayo
isonga siya gedan nan mangbad-
badang ken dakayo ay mang-ikkan
isnan gawis ta masilbi kayo ken siya.
25 Dakayo ay ib-ami ay mamati,
ilol-owalowanyo kad dakami.
26 Ibagayo abes nan layadko isnan
ib-ayo ay mamati issa.
27 Gapo isnan kalebbengak ay na-
gapo ken Jesus ay Apo tako et
ibilinko ken dakayo ay ibasayo nan

naay solatko isnan am-in ay mamati
id issa Tesalonica.
28 Sapay koma ta likliknaenyo nan
badang ya layad nan Apo tako ay si
Jesu Kristo.

Nan Maikadwa Ay Solat Pablo Isnan iTesalonica

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan mamati id Tesalonica et mangawngawngaw nan nemnemda tay adida maawatan ay gawis nan maititdo ay mangwani en awnit kasin somagong si Kristo. Isonga insolat Pablo nan naay ay maikadwa ay solatna isnan iTesalonica tasiyay ipakaawatna ay baken tet-ewa nan naibaga ay epdas sinmagong si Jesus. Kanana en egay pay laeng ommat tay esapay somagong et masapol ay omam-am-amed nan ngawi ay ik-ikkan di ipogaw gapo isnan awnitda mangpatpatiyan isnan mang-ap-apos ken Kristo. Binagbagaana daida ta itoltoloyda koma nan gawis ay pammatida ken Kristo ay olay mapalpaligatanda. Inbagana gedan ay masapol ay men-oblada is menkatagoda ay kaneg san inikkana ya san iib-ana isdin nakiteteanda ken daida. Ya inbagana en am-amedenda koma ay mang-ikkan isnan gawis.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayawna ken daida gapo isnan kinagawisda 1:3-12
Pamagbaga maipanggep isnan omaliyan kasin Kristo 2:1-17
Pamagbaga maipanggep isnan ogalin di mamati 3:1-16
Kombos nan solat 3:17-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay nagapowan nan naay ay solat et inaboloyan da Silas ken Timoteo abes. Mensolatak ken dakayo ay mamati id issa Tesalonica ay maitatapi ken Apo Dios ay Ama tako yas Jesu Kristo ay Apo tako.

2 Sapay koma ta nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Apo tako di wawawawada ken dakayo.

An-anosan Tako Nan Ligat Tay Wada Nan Kaosalana Isnan Mamati

3 Bebsatko, masapol ay kanayon ay men-iyaman kami ken Apo Dios gapo ken dakayo. Ostoosto no ikkanmi di tay dadama nan inmam-amedan nan pammatiyo ya nan menlinayadanyo am-in.

4 Isonga idaydayawmi dakayo ay mangibagbaga isnan tapin di simbaan isnan mangitoltoloyanyo ay mamati ay olay waday mangpalpaligat ken dakayo. Ibagbagami abes nan mang-an-anosanyo isnan ligat.

5-6 Nan mang-an-anosanyo isnan ligat gapo tay solsolotenyo si Kristo et siya nan maibagayanyo ay maitapi ken Apo Dios isnan mentolayana danapay awnit dosaen nan mangpalpaligat ken dakayo. Siya dadi nan mangipagtek ay ostoosto nan men-ibanagan Apo Dios.

7 Tay awnit omdan nan timpo ay maiden Apo Dios nan am-in ay ligat ay om-ommat ken datako id wani. Awnit tako somingpa isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesus. Et makkey ken siya nan aanghelna ay mangipaila isnan pilmi ay kabaelana. Isnan omaliyana kasin ay magapo id daya et kaneg menbidbidang ay apoy nan awakna.

8 Et dosaena nan ipogaw ay mang-ad-adi ay mangtek ken Apo Dios ya adi mangpatpati isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesus ay Apo tako.

9 Nan dosada gapo isnan nang-adyanda isnan tet-ewa et maisiyanda ken Apo Dios ay eng-enggana ya adida polos makasag-en isnan pilmi ay kinangatona.

10 Awnit ommat am-in dana isnan somagongan Kristo isnan batawa ay mangbanag isnan ipogaw. Isnan timpo ay deey et awnit daydayawen ya patpatgen am-in nan ipogawna siya. Et maitapi kayo gedan tay

ipogawna dakayo tay pinatpatiyo nan inbagbagami ken dakayo.

Nan Gawis Ay Ilol-owalon Pablo Ay Pala Isnan Mamati

11 Gapo tay nenenenemnemenmi am-in dadi et kanayon ay ilol-owalowanmi dakayo tapno gawigawis nan mangsolsolotanyo ken Kristo tapno awnit kanan Apo Dios en maibagay kayo ay maitapi ken siya tay siya nan gapo ay inawisna dakayo. Ilol-owalomi abes ay gapo isnan kabaelan Apo Dios et tongpalena nan am-in ay gawis ay kayatyo ay ikkan ya am-in ay gawis ay ipakpakatyo ay ikkan gapo isnan pammatiyo.

12 Tay no keg todi et madayaw si Jesus ay Apo tako gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo ya madayaw kayo abes gapo isnan maitatapiyanyo ken siya. Ommat dadi tay badbadangan Apo Dios yas Jesu Kristo datako gapo isnan layad ya anosda ken datako.

2

Nan Masapol Ay Ommat Sapay Omali Kasin Si Kristo

1 Siya na nan ibagak maipanggep isnan kasin omaliyan nan Apo tako ay si Jesu Kristo ya maipanggep isnan mangdagopana ken datako ay mamati ta makitetee tako ken siya ay eng-enggana.

2 Bebsatko, baken koma nalaka ay magolo nan nemnemyo no waday mangwani en inomdan nan timpo ay kasin omali si Jesus. Adiyo kadi patpatiyen olay no kankananda en mamadton Apo Dios daida wenno daida nan mangibagbaga isnan kalin Apo Dios wenno kananda en wada nan solat ay nagapo ken dakami ay mangwani is dana.

3 Adi kayo koma masogsogsogan tay adi omali si Kristo kasin ay sokod omdan nan timpo ay omadoado nan mangdokog ken Apo Dios. Ya nan esay kailasinana et domateng nan dakes ay ipogaw ay mangkayat ay mang-ik-ikkan isnan am-in ay ngawi ay adyan Apo Dios. Siya nan epdas nabanag ay awnit madosa isnan impilno.

4 Ipapangatona nan awakna et aposena nan am-in ay patiyen nan ipogaw ay kananda en diosda. Olay si Apo Dios danapay itapi ay mang-ap-apos gedan. Isonga awnit itokdona isnan Templon Apo Dios ay wada id Jerusalem danapay kanan en siya si Apo Dios.

5 Ay kinalingkinganyo din nangibagaak is dana ken dakayo isdin nakiteteak issa?

6 Getkenyo nan gapo ay egay kayet ommat tay wada nan mangiyad-adi isnan dakes ay ipogaw ay deey no omali. Isonga adi makaali engganay omdan nan osto ay timpo ay pinilin Apo Dios.

7 Ngem olay no egay pay laeng domateng nan deey ay mang-ap-apos ken Apo Dios et wada nan mangsasailo isnan ipogaw ta adyanda ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios ngem masasalinan ay adi kaila. Ngem awnit komaan nan mangiyad-adi isnan deey dakes ay ipogaw dat omali tet-ewa ay adi et masasalinan.

8 Ngem no omali nan Apo tako ay si Jesus et awnitna dadaelen siya ay mangipaila isnan kinangatona. Et awnit olay kedeng nan angesna is isip-oyna ken siya et matey.

9-10 Isnan omaliyan nan dakes ay ipogaw ay deey et wada ken siya nan kabaelan Satanas. Isonga nalaing ay men-allilaw ya adoado nan kaskasdaaw ay mabalin ay ikkana ay mangsikap isnan ipogaw. Et nan nalaka ay masikapan et daida nan adi mangpati isnan tet-ewa ay maipanggep ken Apo Dios. No patiyenda koma et maisalakanda. Ngem adida patiyen isonga awnitda madosa.

11 Gapo tay ad-adyanda nan tet-ewa et ipalobos Apo Dios ken daida nan nemnem ay mangpati isnan baken tet-ewa.

12 Isonga mabanagda ay madosa tay adida patiyen nan tet-ewa nodi

nan ngawi ay maik-ikkan nan igas-
gasingda.

Nan Gapo Ay Kanayon Ay Men-iyaman Si Pablo

13 Ngem dakayo ay bebsatko ay
laylayden nan Apo tako, gawigawis
no kanayon ay men-iyaman kami
ken Apo Dios gapo ken dakayo.
Men-iyaman kami tay olay id sang-
asang-adom ay egay kayo pay laeng
nawada et epdas pinilin Apo Dios
dakayo ay maisalakan gapo isnan
nangdalosan nan Ispirito Santo ken
dakayo gapo isnan pammatiyo isnan
tet-ewa ay mait-itdo.
14 Inayagan Apo Dios dakayo ta
maisalakan kayo gapo isnan nang-
dengnganyo isnan gawis ay damag
ay inbagbagami. Owen, inayagana
dakayo tapno maibilang kayo isnan
kinangaton Jesu Kristo ay Apo tako.
15 Isonga bebsatko, masapol ay
adi masoksokatan nan patpatiyenyo.
Adiyo kak-aanen nan tet-ewa ay in-
solomi ken dakayo isnan insolso-
latmi ya isnan inbagbagami.
16-17 Sapay koma ta si Jesu Kristo
ay Apo tako yas Apo Dios ay Ama
tako nan mangipagagaget ya mangi-
papapigsa ken dakayo ta gawis nan
am-in ay ik-ikkanyo ya am-in ay
kankananyo tay si Apo Dios nan
manglaylayad ken datako. Et gapo
isnan layad ya anosna et it-itedna
gedan nan gasing tako ay maid
patenggana ya nan gawis ay namna-
maen tako ay awnit ommat.

3

Nan Kayat Pablo Ay Ilowaloda

1 Naay pay di atik ay ibagak
ken dakayo ay bebsatko. Kayatko
ay ilowalowanyo dakami tapno sin-
awyan dat maiwalas nan kalin Apo
Dios ay ibagbagami. Ilowaloyo koma
abes ta patgen di kaipoipogaw ya
dawatenda ay kaneg nan inikkanyo.
2 Ilowalowanyo dakami abes ta
salakniban Apo Dios dakami isnan
dakes ay ipogaw tay baken am-in ay
ipogaw et mamatida ken Apo Dios.
3 Ngem si Jesu Kristo et dadama
ay matalek. Et siya nan mangi-
papapigsa ya mangsalsalaknib ken
dakayo isnan ngawi ay ik-ikkan Sa-
tanas.
4 Isonga talkenmi dakayo ay man-
gitoltoloy ay mang-ikkan isnan am-
in ay inbilinmi ken dakayo tay nan
talekmi ken Jesus nan mang-it-ited.
5 Sapay koma ta paam-amdena
nan mang-awatanyo isnan pilmi ay
mang-an-anosana isnan ligat ya nan
pilmi ay layad Apo Dios ken dakayo
ta mabadangan kayo isnan mangsol-
solotanyo ken siya.

Ngawi No Somadsadot Nan Ipogaw

6 Naay di esay ibilinmi ken dakayo
ay ibagak gapo isnan kalebben-
ganmi ay inyalin Jesu Kristo.
Ibilinko ta adi kayo makigaygayyem
isnan ib-ayo ay mamati ay sadot ay
men-obla ay adi mangtongpal isnan
inadalyo ken dakami.
7 Tay getkenyo ay egay kami
sinmadsadot ay men-obla isdin
nakiteteanmi ken dakayo. Siya di
nan masapol ay solotenyo.
8 Maid inal-alami is masapolmi is
egaymi baybayadan. Nodi nin-ob-
obla kami ay pilmi ay inagew ya
linabi tapno adi masapol ay dakayo
nan men-gasto isnan masapolmi.
9 Baken di kamaid lebbengmi is
gapo ay egay kami nindawdawat ken
dakayo. Egay kami nindawdawat
is kanegmi lagbo ta baken di is to-
ladenyo nodi nan inikkanmi ay nin-
obla di toladenyo.
10 Issan nakiteteanmi ken dakayo
et kinkinwanimi en, “No adyan nan
ipogaw ay men-obla et masapol ay
adi mangan abes.”
11 Ibagbagak nan naay kasin tay
dinngemi ay wada ken dakayo nan
mang-adi ay men-obla. Nodi adoado
nan ibagbagada ay adi mapaay ay
mangtaktaktak isnan ib-ada.
12 Gapo tay wada nan kalebben-
ganmi ay inyalin Apo Jesu Kristo et
ibilinmi en masapol ay adida aped

mentaktaktak nodi tonggal esa ken
daida ay omiyobla is katagowana.
13 Dakayo ay ib-ak ay mamati, adi
kayo koma maom-oma ay mang-ik-
ikkan isnan gawis.
14 No waday mang-adi ay mang-
pati isnan ibagbagami isnan solat
ay naay et masapol ay kananyo en
ngawi nan nemnemna. Isonga adiyo
gaygayyemen tapno mabainan siya
isnan ngawi ay ik-ikkana.
15 Ngem gapo tay siya nan esay ib-
ayo ay mamati et adi kayo makalka-
liget nodi bagbagaanyo bawet ay
gawis ta ibabawina nan ngawi ay ik-
ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

16 Sapay koma ta kanayon ay ited
nan Apo tako nan nasingpa ay nem-
nem ay olay ngan nan ommat ken
dakayo tay siya nan kagapowan nan
tet-ewa ay natalna ay biyag. Sapay
koma ta kanayon ay wada siya ken
dakayo am-in.
17 Nan kanak ay naay isnan kom-
bos nan solatko et sak-en si Pablo ay
mangisolsolat is dana. Siya di nan
ik-ikkak isnan am-in ay solatko ta
getkenyo ay tet-ewa ay nagapo ken
sak-en.
18 Sapay koma ta am-in kayo et
likliknaenyo nan badang ya layad
Jesu Kristo ay Apo tako.
Kedeng dana is ibagak.

Nan Damo ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Timoteo et esay mamati ay iDerbe. Nan inana et Judio ngem nan amana et Griego. Ninbalin si Timoteo ay esay ib-an Pablo ay mangbadang ken siya isnan mangibagbagaanda isnan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo. Nan damo ay solat Pablo ken Timoteo et wada nan tolo ay napateg ay kayatna ay ibaga. Nan damo et ibagbagana nan ikkan Timoteo tasiyay iyadina nan baken osto ay mait-itdo. Nan naay ay mait-itdo et aped nagapo isnan nemnem di ipogaw. Nan maikadwa et inbagbagan Pablo nan masapol ay kaneg nan ogalin di mangipang-pango isnan mamati ya nan osto ay ik-ikkan di mamati koma isnan paggimonganda. Isnan kombos nan solatna et inbagana ken Timoteo nan ikkana tasiyay am-amed gomawis ay baan Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Pamagbaga maipanggep isnan mamati ya nan menpangpango 1:3-3:26
Pamagbaga ken Timoteo maipanggep isnan oblana 4:1-6:21

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pablo ay esay pinilin
Jesu Kristo ay makwani en apostolis
ay inbilin Apo Dios ay mangisalakan
ken datako yas Jesu Kristo ay kad-an
nan namnama tako.
2 Mensolatak ken sik-a Timoteo
ay ibilangko ay kanegko tet-ewa ay
anak gapo isnan pammatim.

Sapay koma ta kanayon ay wada
ken sik-a nan seg-ang ya nan badang
ya nan natalna ay nemnem ay mag-
apgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya
ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Masapol Ay Maipasaldeng Nan Ipogaw Ay Mang-it-itdo Isnan Baken Tet-ewa

3 Timoteo, adim kalkalingkingan
din napateg ay inbagak ken sik-a
isdin kinmaanak issa ay omey id
Macedonia. Din kinwanik et mas-
apol ay itoltoloymo ay mentetee id
issa Efeso tay wada nan mang-it-itdo
isnan baken tet-ewa ay solsolo. Mas-
apol ay bilinem daida ta isaldengda.
4 Bilinem daida ta adida aped it-
itdo nan maid silbina ay is-istolya ay
baken tet-ewa. Ya adida tontonton-
tonen nan alal-apoda ay maid kom-
bosna. Tay adi mapaay nan kaneg
todi ay maikkan tay kedkedeng nan
adoado ay soot is om-ommat dapay
maid magtek is songbatna. Maid
ibadang nan kaneg todi ay maikkan
ken datako isnan kayat Apo Dios ay
ikkan tako. Nodi kedeng nan pam-
mati tako ken siya is makabadang
ken datako.
5 Tay nan kayat Apo Dios ay ommat
ay banag nan ibagbagami et nan
manglaydan tako isnan iib-a tako ay
ipogaw. Magapgapo di isnan ka-
maid ngawi isnan nemnem tako is
mabainan tako ya isnan katet-ewan
nan pammati tako ken Apo Dios.
6 Ngem nan men-it-itdo is baken
osto et teken nan nemnemnemenda
isonga ik-ikkanda nan maid silbina
ay mangsapsapit isnan adi mapaay.
7 Laylaydenda ay daida nan
mangisolo isnan linteg ay inted
Apo Dios isdin si Moses id sang-
adom tay ipagalopda ay osto nan it-
itdoda ngem adida maawatan nan
kayat nan linteg ay kanan. Apedda
menkalkali ay adi mangtek isnan
kankananda.
8 No nemnemen tako nan lin-
teg Moses et getken tako ay gaw-
igawis no osto nan mang-os-osalan
di ipogaw.
9 Tay getken tako ay baken nan
ipogaw ay mangsolsolot isnan gawis
is gapo ay inted Apo Dios nan
linteg nodi intedna gapo tay wada
nan mang-ad-adi ay mailintegan.
Ad-adyanda ay mangpati isnan

kankanan Apo Dios. Masapol nan linteg isnan ipogaw ay bomasbasol ya isnan ngawingawi nan nemnemda tay maiwed nan ogalin Apo Dios ken daida. Masapol abes isnan pomapatey ay olay amana ya inana et mabalin ay pateyena.

10-11 Wada nan linteg abes tay wada nan mamabai ya lomalaki ya lalaki ay mang-alem isnan ib-ana ay lalaki ta asawaen. Nan ipogaw ay mangdepap isnan ib-ana ay ipogaw ta menbaana ya nan ipogaw ay menkampot ay olay no mensapatada et siya dadi nan gapo ay masapol ay wada nan linteg. Am-in ay maititdo ay adi maibagay isnan gawigawis ay damag ay maipanggep ken Apo Dios ay kangatowan ya kaoostowan et siya dadi nan gapo ay inted Apo Dios nan lintegna isnan kaipoipogaw. Nan gawigawis ay damag ay kinwanik et siya di nan intalek Apo Dios ken sak-en ta it-itdok isnan kaipoipogaw.

Nan Men-iyamanan Pablo Ken Apo Dios

12-13 Men-iyamanak ken Jesu Kristo ay Apo tako ay mang-itited isnan pigsak ay mang-ik-ikkan isnan oblak pala ken siya. Men-iyamanak ken siya tay taltalkena sak-en isonga pinilina sak-en ay mang-ikkan isnan ipaob-oblana ay olay inik-ikkak id kasin nan ngawingawi ken siya isnan adoado ay kinwanik ay nang-apos ken siya ya isnan nangpalpaligatak isnan ipogawna. Ngem gapo isnan seg-ang Apo Dios ken sak-en et pinakawana sak-en isnan am-in ay ngawi ay inik-ikkak id kasin tay maid gintekko is osto ay ikkak tay egayak namati ken siya issan timpo ay deey.

14 Inyalin Kristo ken sak-en nan pilmi ay layad ya anosna danapay inted ken sak-en nan gawis ay pammatik ya nan manglayadak isnan iibak tay siya dana nan it-itedna isnan maitatapi ken siya.

15 Nan naay mait-itdo maipanggep isnan gapo ay inmali si Kristo isnan batawa et gawigawis no talken ya patiyen nan am-in ay ipogaw tay tet-etet-ewa. Inmali siya tasiyay isalakana nan managbasol ta adida omey isnan impilno. Et sak-en nan kapilmiyan ay managbasol.

16 Ngem naseg-ang si Apo Dios ken sak-en ya binadangana sak-en tapno sak-en nan esay mailaan nan dadama ay anos Kristo. Tay no ilaen nan tapin di ipogaw ay awnit mamati ken siya nan anosna ken sak-en ay kapilmiyan ay managbasol et waay kananda en mabalin ay pakawanen Apo Dios daida gedan tapno matagotagoda ay eng-enggana ken siya.

17 Isonga patpatgen ya daydayawen tako si Apo Dios ay eng-enggana tay siya et kedeng nan Dios. Siya nan Ali ay eng-enggana. Adi kaila siya ngem nawada siya ay maid logina ya adi matmatmatey. Tet-etet-ewa nan kinwanik ay naay.

Nan Tapin Di Ibilin Pablo Ken Timoteo

18-20 Sik-a Timoteo, ay kanegko anak et naay di ibilinko ken sik-a. Itoltoloymo ay mangiyad-adi isnan am-in ay baken osto ken Apo Dios. Isnan mang-ikkanam isdi et masapol ay napigsa nan pammatim ya masapol abes ay maid ikkam is ngawi ta maid kabainam ken Apo Dios ya isnan ib-am ay ipogaw. Inpagtek Apo Dios ay siya nan kayatna ken sik-a isdin kinwanin nan mamadtona isdin nangibaaanda ken sik-a ay mangibaga isnan maipanggep ken Kristo. Adim kalkalingkingan nan inbagada tasiyay pomigpigsaka ay mang-ikkan is dadi. Ngem wada nan ipogaw ay maid bainda ay kaneg da Himeneo ken Alejandro tay ik-ikkanda nan ngawi olay getkenda nan kangawina. Siya di nan gapo ay maid pammatida id wani isnan am-in ay maipanggep ken Apo Dios dapay namatida id kasin. Inpalobosko

daida isnan kabaelan Satanas ta liknaenda nan ligat ta adida itoltoloy ay mangmangwani isnan ngawi ay maipanggep ken Apo Dios.

2

Nan Osto Ay Maikkan Isnan Mengimonganda

1 Naay pay di ibagak ken sik-a. Nan omona et masapol ay ilowalowan tako am-in ay ipogaw olay ngan nan kaipogawna. Dawaten tako ta badangan Apo Dios daida datakot adi kalkalingkingan ay men-iyaman isnan badangna.

2 Ilowalowan tako nan ap-apo tako ay mentoltolay ken datako ya nan am-in ay ib-ada ay wada nan kalebbenganda ay mangipangpango ken datako. Ilowalowan tako daida ta gawis nan mentolayanda tapno nasingpa nan kailiili tako ya tapno mabalin ay ik-ikkan tako nan mangipaila isnan mangpatgan tako ken Apo Dios ya isnan iib-a tako ay ipogaw.

3 Gawis no keg todi nan ik-ikkan tako et siya gedan nan men-gasingan Apo Dios ay mangisalakan ken datako.

4 Tay laylaydena no maisalakan am-in nan ipogaw dadapay getken nan tet-ewa ay maipanggep ken siya.

5 Tay es-esang nan Dios ya es-esang abes nan mabalin ay makikali ken Apo Dios pala ken datako ta mapakawan nan basbasol tako et siya si Kristo ay naiyanak ay ipogaw.

6 Intedna nan biyagna ay maibayad ay mangsobot ken datako ay ipogaw isnan awnit tako madosaan et nan nang-ikkanana isdi nan nangipagtek ay laylayden Apo Dios no maisalakan am-in nan ipogaw. Inommat di isnan ostoosto ay timpo ay pinilin Apo Dios.

7 Isonga pinilin Jesus sak-en ta menbalinak is esay apostolisna tapno ibagbagak nan tet-ewa ay maipanggep ken siya isnan ipogaw ay baken Judio ta mamatida. Tet-ewa na, baken kampot.

8 Naay da pay di iyanayko isnan kayatko ay ikkanyo. Isnan am-in ay paggimongan di mamati ken Kristo et kayatko ay nan lalalaki nan mangipangpango isnan menlowalowanyo. Ngem masapol ay maid ngawi is nemnemda isnan ib-ada tay baken gawis no wada nan ligetda no menlowaloda.

9 Ya nan bababai et masapol ay menbadoda isnan maiyosto ay bado ken daida. Ya baken nan mangigwaanda isnan nabanol ay batek isnan oloda ay kadayawanda wenno nan menbadbadowanda is nangina ay mait-ekanda is wada isnan nemnemda.

10 Nodi nan gawis ay maikkan et siya nan masapol ay wada koma isnan nemnemda tay siya di nan maibagay isnan bababai ay mangwani en patpatgenda si Apo Dios.

11-12 Adiyak ipalobos nan babai ay men-itdo isnan lalalaki isnan paggimonganyo wenno siya nan mangipango ken daida. Gag-awis no igiginek nan babai ay mangdenge isnan men-it-itdo ta men-adal siya et masapol ay adi makisongsongbat isnan lalalaki.

13 Tay baken nan babai ay si Eva is damo ay binoliw Apo Dios nodi nan lalaki ay si Adam.

14 Ya baken si Adam is nasogsogan nodi si Eva isonga siya nan damo ay binmasol.

15 Siya nan gapo ay mapaligatan nan bababai ay omanak ngem badbadangan Apo Dios daida kayet ta maisalakanda no itoltoloyda ay mamati ken siya. Masapol abes ay managlayadda isnan ib-ada ya nadiosan koma nan nemnemda ay mang-ikkan is ostoosto.

3

Nan Masapol Isnan Ogalin Di Mangipangpango Isnan Mamati

1 Tet-ewa nan naay ay kankanan di ipogaw. Kankananda en no layden nan ipogaw ay siya nan esay

mangipango isnan mamati et siya
nan gawis ay maikkan.
2 Ngem nan mangipango et mas-
apol ay maid ik-ikkana is kaoyawana
isnan ib-ana ay ipogaw. Masapol
ay es-esa nan asawana. Adina sob-
soblaan nan osto nodi getkena ay
mangtena isnan am-in ay ikkana ta
maid ngawi is ikkana. Masapol ay
malispito nan ik-ikkana. Masapol
abes ay sangailiyena am-in ay omey
isnan baeyda. Masapol ay getkena
ay men-isolo.
3 Adi mabotboteng. Adina layden
ay makisapsape wenno makisong-
songbat nodi naanos siya. Ya nan
esay masapol ken siya et baken nan
bomaknangana is nemnemnemena.
4 Masapol ay getkena ay mang-
olnos isnan pamilyana. Nan an-akna
et masapol ay managpatida. Lispi-
towenda nan napowanda.
5 Tay no adina getken ay mang-
olnos isnan pamilyana et am-amed
nan mamati ken Kristo ay ipang-
pangona is adina getken ay olnosen.
6 Masapol ay baken kaskaslek ay
mamati modatya ipapangatona nan
nemnemna gapo isnan napiliyana.
Tay no men-et-etek siya danat adi
ibabawi et nabanag siya ay awnit
madosa ay kaneg nan nabanagan
Satanas isdin men-et-etekana id
kasikasin.
7 Ya nan esay masapol isnan
mangipangpango et masapol ay
gawis siya isnan nemnem nan adi
mamati ken Jesu Kristo. Tay no
wada nan ilaen nan adi mamati is
ngawi ken siya et madelaw siya. Tay
no madelaw et nasailowan siya ken
Satanas.
8 Nan mangbadang isnan mangi-
pangpango et masapol ay malispi-
toda gedan. Masapol ay adida
menkamkampot nodi ibagbagada
nan tet-ewa ay wada isnan nem-
nemda. Adida mabotboteng. Baken
nan bomaknanganda is gamgamga-
manda.
9 Masapol ay itoltoloyda ay mamati
ay ostoosto isnan maipanggep ken
Jesu Kristo ay inpagtek Apo Dios ay
egay nagtek id kasin. Isnan ma-
matiyanda ken Kristo et masapol ay
maid getkenda is ngawi is naitapi
isnan pammatida.
10 No layden nan ipogaw ay men-
balin ay bomadbadang isnan obla
ay pala ken Kristo masapol ay ma-
paneknekan siya omona. No maid
ik-ikkana is ngawi et mabalin ay
bomadang isnan obla.
11 Nan as-awada gedan et mas-
apol abes ay gawis nan ik-ikkanda ta
malispitoda. Adida mentaytayoktok.
Masapol ay matalekda isnan am-in
ay ikkanda.
12 Nan bomadbadang et masapol
abes ay es-esa nan asawana ya
getkena abes ay mang-olnos ay
gawis isnan an-akna ya am-in ay
pamilyana.
13 Tay nan ipogaw ay bomadang
isnan adoado ay obla ay pala ken
Kristo et gawis nan panang-ilan nan
iib-ana ken siya no ikkana ay gawis
nan oblana. Ya nan esay gawis ay
ommat et omam-amed nan laingna
ay mangibaga isnan pammatina ken
Jesu Kristo isonga maid baina ay
mangibaga.

Nan Napatepateg Ay Patpatiyen Nan Mamati Ay Maipanggep Ken Kristo

14-15 Sapay koma ta adi mabayabayag
daket maka-ey issa, Timoteo. Ngem
mensolatak ken sik-a id wani tapno
getkem nan osto ay ikkan nan
mamati ken Apo Dios tay modatya
mabayagak pay. Tay nan mamati
ken Apo Dios et daida nan kanegna
baey tay daida nan kaneg mentetean
nan Dios tako ay matatago ay
eng-enggana. Kanegda abes nan
pegnad di toping tay daida nan
mangipapapigsa ay mangibagbaga
isnan tet-ewa ay maipanggep ken
Kristo.
16 Napatepateg ay maid dowad-
owana nan patpatiyen tako ay egay
naipagtek id kasin ngem id wani
inpagtek Apo Dios. Napateg tay ibag-
bagana nan maipanggep ken Kristo.
Kankanana en,

"Si Kristo et ninbalin is ipogaw dat mentee isnan batawa.
Pinaneknekan nan Ispirito Santo ay siya nan Anak Apo Dios ay maid basolna.
Inil-ilan nan aanghel siya.
Naibagbaga siya isnan ipogaw isnan batawa ya adoado ken daida nan mamati ken siya.
Inalan Amana siya ay mangipasagong id daya."

4

Nan It-itdon Nan Kampot Ay Ipogaw

1 Timoteo, ibagbagan ay gawis nan Ispirito Santo en awnit wada nan mangtaynan isnan patpatiyen tako ay maipanggep ken Jesu Kristo. Awnitda soloten nan mait-itdo ay magapo isnan adi kaila ay menkamkampot ay makwani en dimonyo.
2 Nan ipogaw ay mang-it-itdo isnan ibagbagan nan dimonyo et menkamkampotda. Gapo tay inmingsada ay mang-adi isnan kayat Apo Dios et adi mabalin ay getkenda nan osto ya gawis.
3 Adoado nan it-itdoda ay baken osto. Kankananda en baken osto no omasawa nan ipogaw ya iyadida ay mangan isnan tapin di makan dapay binoliw Apo Dios dana. Isonga nan mangtek ya mangpati isnan tet-ewa et mabalin ay kanenda. Laylayden Apo Dios no dawaten tako nan intedna datakopay men-iyaman ken siya.
4 Tay am-in ay binoliw Apo Dios et gawisda et baken gawis no law-en tako. Ngem masapol ay men-iyaman tako ken siya.
5 Tay nan kalin Apo Dios ay osalen tako ay menlowalo et siya nan mangipagawis isnan makan.

Nan Osto Ay Ikkan Nan Men-obla Ken Kristo

6 Timoteo, no bagbagaam daida ay mamati issa ta solotenda nan kinwanik et gawis nan ikkam ay men-obla pala ken Jesu Kristo. Maila ay inpasnekmo ay gawis nan patpatiyen tako ay maipanggep ken Kristo ya nan gawis ay mait-itdo ay sinolsolsolotmo.
7 Ngem addawiyam nan aped sodsodok ay maid polos maibagayana ken Apo Dios tay maid silbina. Nodi nan ikkam ay mangpateg ken Apo Dios nan nemnemnemem ya solsolotem.
8 Tay olay no waday paay nan mangipapigsaan tako isnan awak tako ngem am-amed nan kagawisna no papigsaen tako nan mangsolsolotan tako ken Apo Dios. Tay nan maikkan ay kaneg todi et siya nan mangbadbadang ken datako isnan biyag tako id wani ya isnan biyag tako ken Apo Dios.
9 Tet-ewa nan kakakwanik en gawigawis no patiyen tako am-in dadi ay maid dowadowan nan nemnem tako.
10 Ipapati tako ay mang-ikkan isnan gawis tay taltalken tako si Apo Dios ay matatago ay eng-enggana ay mangisalakan isnan am-in ay ipogaw. Ngem nan tet-ewa ay maisalakan et nan mamati ken siya.
11 Ibagam am-in dana, Timoteo, ya bilinem nan ipogaw ta solsolotenda.

12 Adim ipalobos ay maoyawka gapo isnan kaongam. Nodi sik-a koma nan menbasalan nan ib-am ay mamati. Ipailam nan gawis ay solotenda isnan kalkaliyem ya isnan am-in ay ik-ikkam. Ipailam nan manglaylayadam ken daida ya nan pammatim ken Apo Dios ya nan kamaid ngawi isnan nemnemmo.
13 Engganay omeyak issa itoltoloymo ay mangibasbasa isnan kalin Apo Dios isnan mamati isnan paggimonganda. Isolsolom ken daida nan kankanan Apo Dios ya bagbagaam daida abes ta solotenda.
14 Inted Apo Dios ken sik-a nan laingmo ay mangipangpango isnan mamati. Siya na san intedna issan nangipatangan san nangipangpango ay aamam-a isnan ledengda isnan olom issan nangilowalowanda ken

sik-a. Inbagan san mamadton Apo
Dios san kayat Apo Dios ay kaliyen
issan nang-ikkananda isdi. Isonga
ipasnekmo isnan nemnemmo nan
oblam.
15 Itoltoloymo ay mang-ikkan is
dadi. Ikkam ay gawis ta getken am-
in nan ipogaw nan mataptaptapiyan
nan laingmo ay mang-ikkan isnan
ipaik-ikkan Apo Dios ken sik-a.
16 Makailam nan ik-ikkam ya nan
it-itdom. Adim kalkalingkingan nan
inbagak ay masapol ay ikkam tay no
siya di nan ikkam et maisalakanka
tet-ewa ya bakenka kedkedeng is
maisalakan nodi maitapi nan mang-
id-idnge ken sik-a.

5

1 Naay da pay di kayatko ay ikkam.
Adim bogbogtaken nan am-ama mo
sik-a. Nodi bagbagaam ay gawis
ay kanegmo ama. Bagbagaam nan
lalalaki ay naod-odi mo sik-a ay
kanegmo bebsat.
2 Ya bagbagaam nan in-ina ay naet-
eteng mo sik-a ay kanegmo ina. Ya
bagbagaam abes nan bababai ay
naod-odi mo sik-a ay kanegmo beb-
sat. Gawisem nan nemnemmo ken
daida ta maid ipap-ailam is ol-olay
ken daida ta maid kabainam ken
Apo Dios.

Bilbilin Ay Maipanggep Isnan Bababai Ay Balo

3 Timoteo, gawis no badanganyo
ay mamati nan bababai ay balo no
tet-ewa ay maid polos paltidosda is
mangbadang ken daida.
4 Ngem no wada nan an-ak
wenno aap-oda et masapol ay daida
nan mangbadang ken daida isnan
menkatagoda tay siya nan gawis ay
ikkan nan mangsolsolot ken Apo
Dios. Siya di nan kayat Apo Dios
ay ikkan tako ay mangsobalit isnan
badangda ken datako id kasin.
5 Nan balo ay babai ay maeesang
ay maid ipogaw is mangbadang ken
siya et si Apo Dios nan taltalkena
ay mangbadbadang ken siya isonga
itoltoloyna ay mendawdawat isnan
kag-aw wenno labi.
6 Ngem nan balo ay kedeng nan
kayat nan awakna is an-anapena et
kaneg natey tay maid ken siya nan
biyag Apo Dios ay maid patenggana.
7 Isonga ibilinko ay itapim nan kin-
wanik ay maipanggep isnan bababai
ay balo isnan tapin nan bilin ta adi
madelaw nan mamati ken Apo Dios.
8 Tay nan mamati ay mang-adi ay
mangbadang isnan paltidosna am-
amed no nan pamilyana et ipap-
ailan nan ik-ikkana ay maid ka-
paayan nan pammatina ken siya. Et
ngawngawi siya mo nan adi mamati.
9 Siya na nan ikkanyo ay ma-
mati isnan balo ay bababai ay
maid pamilyada is mangbadang ken
daida. Nan mentew-en is enempoo
ya nasolok et daida nan ilistayo ay
mabadangan. Masapol abes ay egay
nakiid-idang.
10 Masapol abes ay waday mang-
paneknek isnan gawis ay inik-
ikkana ay kaneg nan gawis ay
nang-ay-ayowanana isnan an-akna
ya isnan in-inmey ken siya ay
sangailina. Egayna saksakiten ay
nang-ik-ikkan isnan naibab-aaana.
Binadbadangana nan napaligatan ay
ipogaw. Ninemnemnemna ay pilmi
nan gawis ay ikkan isnan am-iam-in
ay inik-ikkana.
11 Ngem nan balo ay baken palalo
ay nain-ina et adi masapol ay itapiyo
daida ay mangilista. Tay no pomigsa
nan kayatda et awnitda layden ay
omasawa kasin dadat taynan nan
oblada ay pala ken Kristo.
12 Isonga maoyawda tay adida
tongpalen nan inkalida en adida
omas-asawa kasin ta men-oblada ay
pala ken Kristo.
13 Ya nan esay baken gawis et waay
awnitda adi men-obla ay gawis.
Apedda om-omey ay mangtaktak-
tak isnan ipogaw. Dat maam-amed
nan ngawi ay ik-ikkanda tay men-
taytayoktokda ay mangmangwani is-
nan adoado ay maid silbina.

14 Isonga gag-awis no omasawa
kasin nan balo ay baken palalo ay
nain-ina ta men-oblada ay mangipa-
gawis isnan biyagda ay sinbaey. No
keg todi nan ikkanda et maid somya
is mang-oyawan nan adi mamati ken
datako ay mamati.
15 Ibagbagak nan deey ay kin-
wanik tay wada nan balo ay bababai
ay epdas nangsokat isnan nem-
nemda ay mang-ik-ikkan isnan kayat
Satanas.
16 Kasinek nan kinwanik id kawni
isnan badang isnan bababai ay balo.
No waday balo isnan paltidosyo ay
mamati ken Apo Dios et masapol
ay dakayo nan mangbadang ken
daida tapno mabalin ay badangan
nan sinkagimongan ay mamati nan
tet-ewa ay maid mangbadang ken
daida. Tay adi mabalin ay mabadan-
ganda am-in ay maminpingsan.

Masapol Ay Malagbo Ay Gawis Nan Mangipangpango Ay Gawis Isnan Mamati

17 Naay pay di esay itdok Tim-
oteo. Nan ipogaw ay gawigawis
nan mangipangpangowana isnan
mamati et masapol ay lispitowenyo
ay gawis dayopay lagbowen ay osto.
Am-amed nan ipogaw ay men-ob-
obla ay pilmi ay mangibagbaga is-
nan kalin Apo Dios ya mangisolsolo
ay gawis isnan kayatna ay kanan ya
nan osto ay maikkan.
18 Tay kankanan Apo Dios isnan
naisolat ay kalina en, “Adika op-
opotan nan topek nan baka ay men-
ilik isnan pagey.” Kinwanina di
tay olay baka et masapolna nan ka-
nena tay siya di nan kanegna lagbo.
Isonga am-amed nan ipogaw tay is-
nan esay naisolat ay kalin Apo Dios
et kankanana abes en, “Nan makibal-
asa et masapol ay malagbo.”
19 No waday mangdelaw isnan
mangipangpango ken dakayo ay ma-
mati adika patpatiyen malaksig no
waday dowa wenno tolo ay ipogaw
is mangtistigo.
20 Ngem no tet-ewa ay wada nan
basolna ya adina ibabawi et masapol
ay masagiit isnan kad-an nan am-
in ay ib-ana ay mamati tapno om-
egyat nan ib-an di mangipangpango
ay mang-ik-ikkan isnan ngawi.
21 Dedengngen ya oowenan Apo
Dios ya si Jesu Kristo ya nan na-
diosan ay aanghelna nan ibagak ken
sik-a en masapol ay patiyem nan
kaibagbagak ngem masapol ay maid
ipogaw is paam-amdem nodi pal-
isowem nan nemnemmo ken daida
am-in.
22-25 No waday piliyenyo is bo-
madang isnan obla ay pala ken
Kristo, adiyo koma ipatang ay dagos
nan ledengyo isnan olona ay mang-
dotok ken siya. Nodi masapol ay
paneknekanyo omona no gawis siya
ay ipogaw. Tay no baken gawis siya
dakayot dotokan et maitapi kayo
isnan kangawina. Isonga baken
di is ikkam nodi masapol ay nan
nadiosan nan ik-ikkam. Masapol
ay mapaneknekan nan ipogaw tay
olay no wada nan ngawi ay ik-ikkan
di ipogaw ay mail-ila ngem wada
abes nan ik-ikkan nan tap-ina ay
adi kaila. Isonga masapol ay ma-
paneknekanda sakayopay piliyen.
Paliso isnan ik-ikkan di ipogaw ay
gawis. Wada nan mail-ila id wani
ya wada nan adi. Ngem awnitda
magtek am-in.

Ya nan esa Timoteo, baken kedeng
di danom is in-inomem. Gag-awis
no anok-an dakat ominom is bassit
ay basi ta agasana nan sakit nan
egesmo ya nan tapin di sakitmo tay
namin ado ay masaksakitka.

6

Nan Bilin Isnan Baa Ay Mamati

1 Wada nan ibagak isnan ipogaw
ay nailako ay menbaa. Olay no baa
no esa ay mamati ken Jesu Kristo
et ikkana ay gawis nan am-in ay
ipaikkan nan apona ken siya ay
mangipaila isnan lispitona. Ikkana
di tapno adi madelaw si Apo Dios
wenno nan mait-itdo ay magapgapo
ken siya.

2 No mamati nan apona abes ken
Jesu Kristo et adina eeyaen. Nodi
am-amedena koma ay mang-ikkan
ay gawis isnan am-in ay kayatna tay
ib-ana siya ay mamati ya laylaydena.

Baken Koma Nan Kinabaknang Is An-anapen Di Ipogaw

3 Timoteo, siya dana nan masapol
ay itdom ay gawis ta masolot. No wa-
day men-it-itdo is adi maiyiso isnan
insolsolon Jesu Kristo ay Apo tako ya
adi maiyiso isnan gawis ay kayat Apo
Dios ay ikkan tako et
4 men-et-etek siya dapay maid
getkena isnan tet-ewa. Kaneg kolang
nan nemnemna tay laylaydena ay
makisongsongbat isnan adi mapaay
ay kankanan nan ipogaw. Dapay
nan banag nan maik-ikkan ay kaneg
todi et apal, sape, solbog ya ngawi ay
nemnem isnan iib-a.
5 Siya dadi nan banag nan ik-ikkan
nan ipogaw ay maid gawis isnan
nemnemda isonga maid getkenda is-
nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo
Dios. Tay kananda en no mamatida
et bomaknangda.
6 Tet-ewa ay wada nan kinabak-
nang tako ay mamati ken Apo Dios
ngem baken siping wenno bonag.
Basta mamapnek tako isnan wada
ken datako et siya nan kinabaknang
tako.
7 Tay isnan naiyanakan tako et
maid ginegen-an tako ya awnit maid
gegen-an tako is iyey tako is magapo
isnan batawa isnan mateyan tako.
8 Isonga no waday omanay is ka-
nen tako ya omanay is bado tako id
wani et mapnek tako koma.
9 Ngem nan ipogaw ay manglayad
ay bomaknang et adoado nan
madoldologanda. Kanegda
nabitowan tay nan adoado ay adi
masilbi ay an-anapenda et siya dadi
nan mangsakit ken daida ay awnit
mangyey ken daida isnan pagdosaan
ay maid patenggana.
10 Tay nan pilmi ay manggamga-
man nan ipogaw isnan kinabak-
nang et siya nan magapgapowan
nan adoado ay ngawi ay ik-ikkanda.
Gapo tay an-anapenda ay pilmi nan
bomaknanganda et siya di nan gapo
ay tinaynan nan tapin di ipogaw
nan pammatida ken Jesu Kristo. Dat
nan menbanagana et siya nan pilmi
ay mensakitan nan nemnemda gapo
isnan bainda isnan ngawi ay inik-
ikkanda.

Nan Tapin Di Bilin Pablo Ken Timoteo

11 Ngem sik-a Timoteo, ay esa ay
men-ob-obla ay pala ken Apo Dios
et adim solsoloten nan maik-ikkan
ay kaneg da todi. Ipasnekmo isnan
nemnemmo nan mang-ikkanam is-
nan gawis ya nemnem ay nadiosan.
Itoltoloymo ay mamati. Laylaydem
ay pilmi si Apo Dios ya nan iib-am
ay ipogaw. Itoltoloymo ay mang-
ikkan isnan kayat Apo Dios olay no
mapaligatanka dakapay an-anosan
nan mangpaligat ken sik-a.
12 Itoltoloymo ay mamati olay nali-
gat tay siya nan ostoosto ay maikkan
tapno ganabem nan biyag ken Apo
Dios ay maid patenggana. Tay in-
awis Apo Dios sik-a ta maagtanka
isnan biyag ay deey issan nang-
waniyam id kasin en mamatika ken
Jesu Kristo isnan nangdedengngan
nan adoado ay ipogaw.
13 Nan kanak ay naayda et de-
dengngen ya oowenan Apo Dios
ay mangtatago isnan am-in ya de-
dengngen gedan Jesu Kristo ay pag-
basalan tako isnan kamaid egyatna
ay nangibaga isnan tet-ewa ken Pon-
cio Pilato.
14 Isonga ibilinko ken sik-a ta
makailam nan am-in ay getkem
ay maipanggep ken Kristo ta maid
ngawi is mailal-aok isnan tet-ewa
ta maid kaoyawan nan mait-itdo ay
maipanggep ken siya. Ikkam dana
engganay kasin omali nan Apo tako
ay si Jesu Kristo.
15 Awnit omali isnan osto ay timpo
ay piliyen Apo Dios. Kedkedeng siya
is kagawisan is mentolay isnan am-
in. Siya nan kangatowan ay Ali isnan

am-in ay ali ya kangatowan ay Apo
isnan am-in ay apo.
16 Kedkedeng siya is adi ma-
balin ay matey. Nan kad-ana et
menpalalat-a ay adi mabalin ay sag-
enen di ipogaw. Maid ipogaw is
nang-il-ila ken siya tay adi kaila. Sa-
pay koma ta siya nan madaydayaw
ya mentoltolay ay eng-enggana. Et
matongpal koma.
17 Timoteo, ibagam isnan babak-
nang ta adida pangangatowen nan
nemnemda. Baken nan kinabak-
nangda koma is taltalkenda tay
adida getken no maitoltoloy nan
kinabaknangda. Nodi si Apo Dios
nan taltalkenda koma tay siya nan
maid polos imotna ay mang-it-ited
ken datako isnan am-in ay gawis ta
ganasen tako.
18 Ibilinmo ken daida ta nan gawis
nan dadama ay ik-ikkanda. Ya adida
imotan nan kinabaknangda
19 tay no maid imotda et kega wa-
day idolinda id daya is awnit so-
magong ken daida isnan kaoodiyan
ay agew. Et siya di nan mabalin ay
talkenda ay tet-ewa. No keg todi nan
ikkan nan babaknang et awnitda
ganaben nan biyag ay tet-ewa ay
wada nan silbina.
20 Ibagak ken sik-a Timoteo en
makailam ta maid ngawi is mailal-
aok isnan maisolsolo ay maipanggep
ken Kristo ay intalek Apo Dios ken
sik-a ay itdom. Addawiyam nan
kalkaliyen nan adi mamati ay mang-
mangwani en nan kankananda
kano nan tet-ewa ay silib dapay
maid kadi silbin nan ibagbagada ay
maipanggep ken Apo Dios tay baken
tet-ewa. Nodi apedda makisong-
songbat.
21 Nan silib ay kananda en tet-ewa
ay silib et baken kadi tet-ewa tay
paaddaaddawiyena nan ipogaw ay
mangsolsolot is dadi isnan tet-ewa
ay pammati ken Apo Dios. Wadada
nan mang-ik-ikkan isnan kaneg todi.
Kedeng di is ibagak id wani. Sapay
koma ta nan badang ya layad Apo
Dios di likliknaenyo.

Nan Maikadwa ay Solat Pablo ken Timoteo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pablo ken Timoteo et siya nan nangisolatana isnan adoado ay pamagbaga ken Timoteo ay kanegna innodi ya mangbadbadang ken siya isnan oblana ay pala ken Kristo. Nan kapatgan isnan naay ay solat et nan mang-it-itpean nan mamati isnan ligat. Binagbagaana si Timoteo ay mangipapigpigsa ken siya tapno itoltoloyna ay mang-it-itdo isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo. Binagbagaana siya gedan ta adina kalkalingkingan nan maibagbaga isnan gawis ay damag ya nan getkena maipanggep isnan inpasolat Apo Dios id kasikasin tasiyay itoltoloyna ay patgen. Binagbagaana gedan tasiyay ikkana nan osto ay oblana olay no adoado nan ligat ay liklik-naena ya olay gedan maaamis siya.

Inbagan Pablo ken Timoteo ay masapol ay makailana ta adi maitaptapi ay makiap-apat isnan maid polos paayna. Tay maid polos badang nan kaneg todi nodi maidena nan pammatin nan ipogaw ay mangdedenge is dana.

Inpanemnem gedan Pablo ken Timoteo nan kaneg nan ik-ikkana ya gandatna ta siya nan menbasalana.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2
Panangdayaw ya pamagbaga 1:3-2:13
Nan mangbagbagaan Pablo ken Timoteo 2:14-4:5
Nan inom-ommat ken Pablo 4:6-18
Nan kombos nan solat 4:19-22

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay mensolat ken sik-a Timoteo ay laylaydek ay anakko. Sak-en nan esay apostolis Jesu Kristo ay ibab-aana tay siya nan kayat Apo Dios. Inbaan Kristo sak-en ta ibagbagak isnan ipogaw nan biyag ay maid patenggana ay inkalin Apo Dios isnan ipogaw ay maitatapi ken Jesu Kristo. Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan segang ya nan badang ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya ken Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Men-iiyamanan Pablo Ken Apo Dios Isnan Kagawis Timoteo

3 Nenenenemnemek sik-a Timoteo isnan menlol-owalowak ken Apo Dios ay mensilsilbiyak ay mangipagasing ken siya ay kaneg din inikkan din alal-apok. Et men-iiyamanak ken siya isnan kagawis nan pammatim.

4 No nemnemek san nin-ayosan nan agam issan nangtaynak ken sik-a id kasin dat palalo nan iliwko ken sik-a. Olay kag-aw wenno labi et nemnemnemek sik-a et kayatko ay mang-ila ken sik-a tapno omamamed nan gasingko.

5 Nenemnemek nan pammatim ay tet-etet-ewa ay kaneg nan pammatin Loida ay alapom ya nan pammatin Eunice ay inam.

6 Isonga ibagak ken sik-a en itoltoloymo ay osalen nan laing ay inidyan Apo Dios ken sik-a ay mangipango isnan mamati ken siya. Inidyana issan nangipatangak isnan ledengko isnan olom issan nangilowalowak ken sik-a.

7 Tay nan inted Apo Dios ken datako et nan Ispirito Santo. Et baken egyat nan inyalin nan Ispirito Santo ken datako nodi inomyali siya is kabaelan tako ay mang-ikkan isnan kayat Apo Dios ya is layad tako ya is mangtekan tako ay mangtena isnan am-in ay ikkan tako.

8 Isonga adika mabab-ain ay mangipanekneknek isnan maipanggep ken Jesus ay Apo tako. Ya adika omeg-egyat wenno mababain ay manggagayyem ken sak-en olay maibabalodak tay nan

naibalodak et gapo isnan nangibagbagaak isnan maipanggep ken siya. Nodi lak-amem nan ligat ay domatdatdateng ken datako gapo isnan mangibagbagaan tako isnan maipanggep ken Kristo tay si Apo Dios nan mangipapapigsa ken sik-a.

Nan Gawigawis Ay Inikkan Apo Dios Ay Pala Ken Datako

9 Nan inikkan Apo Dios ken datako et insalakana datako ya kayatna ay toladen tako nan gawis ay ogalina. Ngem isnan nangisalakanan Apo Dios ken datako et baken nan kinagawis tako is gapona tay kolang pay nan kinagawis tako tay managbasol tako. Nodi insalakana datako tay siya nan gandatna gapo isnan layad ya anosna ken datako. Ninemnemna id sang-asang-adom ay awnitna ited si Jesu Kristo ay ibadangna ken datako.
10 Et natongpal nan badangna tay inmali si Jesu Kristo isnan batawa ay nangisalakan ken datako. Gapo isnan inikkana et inabakna nan tetey ya inpagtekna isnan gawis ay damag ay wada nan biyag ay maid pateng-gana.
11 Napiliyak ay esay apostolis Kristo ay ibab-aana ta ibagbagak san deey ay gawis ay damag. Ibagbagak nan kayat Apo Dios ay maibaga ya it-itdok ay osto nan gawis ay soloten tako.
12 Siya di nan gapo ay palpaligaten nan adi mamati sak-en. Ngem olay. Maid bainko gapo isdi tay getkek si Apo Dios ay taltalkek. Getkek abes ay kabaelana ay mang-ay-ayowan ken sak-en isnan am-in ay intalekna ay engganay omdan nan agew ay banagena datako ay ipogaw.
13 Timoteo, nemnemnemem nan tet-ewa ay mait-itdo ay inbagbagak ken sik-a tasiyay ik-ikkam abes ya adi makmaksayan koma nan gawis ay pammatim ya nan mangipapailaam isnan layadmo isnan iib-am tay siya dadi nan wada ken datako gapo isnan maitatapiyan tako ken Jesu Kristo.
14 Gapo isnan kabaelan nan Ispirito Santo ay wada ken datako et makailam nan tet-ewa ay getkem ay maipanggep ken Jesu Kristo ay naitalek ken sik-a tapno maid masoksokatan.
15 Getkem ay dinokogan nan adoado ay ipogaw ay mentetee id Asia sak-en. Et naitapi da Figelo ken Hermogenes.
16-18 Ngem si Onesiforo et egay kabab-ain ay nangbadbadang ken sak-en olay isnan naibabalodak. Namin ado ay pinagasgasingna sak-en. Isdin inmaliyana id isna Roma et nang-anap ay dagos danat datngan sak-en. Getkenyo met nan badangna ken sak-en id kasin id Efeso. Sapay koma ta badbadbadangan Apo Dios daida ay sinbaey. Ya masegang koma si Apo Dios ken siya isnan agew ay mangbanagana isnan ipogaw.

2

Masapol Ay An-anosan Nan Mamati Nan Ligat

1 Gapo isnan inbagbagak isnan solat ay naay, anakko, papigpigsaem pay nan pammatim tay badbadbadangan Jesu Kristo sik-a gapo isnan maitatapiyam ken siya.
2 Nan sigod ay dindinngem ay it-itdok ay dinngen met laeng nan kaipoipogaw et siya dadi nan itdom isnan teken ay ipogaw ay matalek tapno daida nan mangitoltoloy ay men-itdo isnan tapin di ipogaw.
3 Masapol ay adika omegyat ay manglak-am isnan ligat gapo isnan mangsolsolotam ken Jesu Kristo. Toladem nan ikkan nan gawis ay soldado
4 tay nan ikkana et laydena ay mang-ik-ikkan ay gawis isnan ipaik-ikkan nan apona tapno mapnek nan apona ken siya. Isonga no wada nan ipaikkan nan apona ken siya et adi om-omey isnan teken ay obla.

5 Nan esay pagbasalan et nan men-
lomba tay adi makaganab isnan lig-
alo no adina patiyen nan bilin isnan
lomba.
6 Naay pay di esa. Nan ipogaw ay
kagagetan ay men-esek et siya nan
men-apit omona.
7 Nemnemem ay gawis nan tolo
ay pangngalig ay deey et badangan
Jesus sik-a ta maawatam am-in.
8 Ipasnekmo isnan nemnemmo
nan naay ay maipanggep ken Jesu
Kristo. Adim kalkalingkingan nan
ninbalinana is ipogaw ay nagapo
isdin si Ali David. Ya adim kalka-
lingkingan ay kasin natago isonga
wada siya id wani ay mangbad-
badang isnan ipogawna. Siya
dadi nan ibagbagak isnan gawis ay
damag.
9 Mapalpaligatak ay kanega ngawi
ay ipogaw gapo tay ibagbagak nan
gawis ay damag ay deey. Maibabalo-
dak ngem olay tay adi mabalin ay
maibalod nan kalin Apo Dios.
10 Isonga olay no mapalpaligatak
et adiyak sakiten tay kayatko ay
ipagtek nan maipanggep ken Apo
Dios isnan ipogaw ay pilpiliyena
tapno mamatida ta maisalakanda ya
matagotagoda ken Apo Dios ay eng-
enggana gapo isnan inikkan Jesu
Kristo.
11 Tet-ewa nan naay ay makwani.
"No adi tako imotan nan biyag
tako isnan mangsolsolotan
tako ken siya et awnit tako
matagotago ken siya ay eng-
enggana.
12 No adi tako maom-oma ay mang-
an-anos isnan ligat awnit tako men-
ali ay mangbadbadang ken Jesu
Kristo. Ngem no is-isot tako nan
mangtekan tako ken siya et awnitna
abes adyan datako.
13 Matalek ay pilmi si Kristo tay adi
mabalin ay masokatan nan nem-
nemna ay olay no masokasokat nan
nemnem tako."

Nan Tapin Di Gawis Ay Masapol Ay Ik-ikkan Di Mamati

14 Itoltoloymo ay mangipanem-
nemnem isnan kinkinwanik isnan
ipogaw ay bagbagaam ta adida
kalkalingkingan. Ibilinmo ken daida
isnan ngadan Apo Dios ta adida
makisongsongbat isnan adi masilbi
ay kankanan di ipogaw. Tay nan
kaneg todi ay kali et paaddawiyena
nan ipogaw isnan mangsolsolotana
ken Kristo.
15 Ipakatmo ay mang-ik-ikkan is-
nan kayat Apo Dios tapno men-
galalasing siya ken sik-a. Tay
no kaneg da tona nan ikkam et
kanegmo nan ipogaw ay men-ob-
obla ay maid kabainana isnan ik-
ikkana tay ostoosto nan mangibag-
bagaam isnan tet-ewa ay kalin Apo
Dios.
16 Adika maitaptapi ay makikalkali
isnan mait-itdo ay maid polos
paayna ken Apo Dios. Tay nan
kankanan di ipogaw ay kaneg todi et
ipaaddaaddawina nan ipogaw isnan
gawis ay layden Apo Dios ay maik-
ikkan.
17 Ngawi di ay kaneg nan esay
sakit ay mangdonot isnan awak nan
ipogaw. Nan doway ipogaw ay men-
it-itdo ay kaneg todi et da Himeneo
ken Fileto.
18 Dinokoganda nan tet-ewa tay
kankananda en epdas et natago
nan mamati gapo isnan balo ay
biyagda isonga adida kasin matago
no mateyda. Isonga golgolowenda
nan pammatin nan tapin di ipogaw.
19 Ngem am-in ay kankanan Apo
Dios et tet-etet-ewa ay adi masoka-
sokat ay kaneg nan dakkel ay bato ay
maid makaiwedwed. Et kankanana
ay getkena nan tet-ewa ay maitatapi
ken siya. Ya kankanana abes en no
kanam en esaka ay maitatapi ken
siya et masapol ay adim ik-ikkan nan
ngawi.
20 Timoteo, nemnemem na. Is-
nan dakedake ay baey et wada nan
nateketeken ay maos-osal. Baken
kedkedeng nan nangina ay nasapo
ay nagapo isnan balitok ngem wada
nan nasapo ay nagapo isnan kaiw ya
isnan lota. Wada nan os-osalenda

isnan napateg ay maikkan ya wada
nan os-osalenda isnan baken nap-
ateg.
21 Timoteo, siya na nan kayatko
ay kanan isnan pangngalig ay naay.
Kaneg tako nan maos-osal. No lay-
den tako ay kaneg tako nan maosal
isnan napateg ay maikkan ay pala
ken Kristo et masapol ay adi tako
ik-ikkan nan ngawi. No kaneg todi
nan ikkan tako et nadalos tako et
mabalin ay osalen nan Apo tako
datako isnan kompolmi ay gawis ay
kayatna.
22 Isonga dokogam, Timoteo,
nan adoado ay ngawi ay kaykayat
nan bababallo. Ipasnekmo isnan
nemnemmo ay mang-ik-ikkan isnan
gawis ya mangipapigsa isnan pam-
matim ya manglaylayad isnan ib-
am. Ya ipos-am nan nemnemmo
isnan nemnem di ib-am ay mamati
ay menpabadang ken Kristo ay maid
mabainanda ken siya.
23 Kasinek nan kinwanik id kawni.
Dokogam nan songbat ay maid sil-
bina ay kankanan nan ipogaw ay adi
mamati ken Apo Dios tay getkem ay
liget nan padatengenda.
24 Tay nan ipogaw ay menpabaa
ken Kristo et masapol ay adi mak-
isongsongbat nodi naanos isnan am-
in ay ipogaw ya gawigawis nan men-
it-itdowana. Adina layden ay men-
ibab-aes isnan ngawi ay ikkan nan
ipogaw ken siya.
25 Nodi an-anosana ay mangpadas
ay mangpaosto isnan nemnem nan
mang-ap-apos ken siya ta baleng
badangan Apo Dios daida ta ibabaw-
ida nan ngawi ta nan tet-ewa nan
patiyenda.
26 No patiyenda nan tet-ewa et
malopsotda isnan kaneg biton Sa-
tanas tay siya di nan mentetean nan
adi mamati ta ipaik-ikkan Satanas
ken daida nan kayatna.

3

*Nan Kaneg Nan Ipogaw Ay Agin-
sosolot Ken Apo Dios*

1 Masapol ay maawatam na. Isnan
timpo ay nganngani ay omali kasin
si Kristo ay makwani en kaodiyan
ay timpo et omado nan maik-ikkan
ay mangpaligat isnan ipogaw ay ma-
mati.
2 Tay nan adi mamati et awnit
kedeng nan awakda is nemnem-
nemenda. Is bomaknanganda nan
pilmi ay an-anapenda dadapay men-
et-etek. Asiasi nan kankananda.
Adida patiyen nan bilin nan
napowanda ya adida getken ay men-
iyaman. Maid polos ogalin Apo Dios
is solotenda.
3 Kanegda baken ipogaw tay adida
getken ay manglayad isnan an-akda
wenno isnan napowanda. No wa-
day makaligtanda et adida kalka-
lingkingan nan ligetda. Adida getken
ay mangtena isnan ikkanda dadapay
makedse ay pilmi. Kaliligetda nan
gawis.
4 Adida matalek ay ipogaw. No
waday ilaenda is kaaapalda et adida
nemnemen no gawis wenno baken.
Apedda ipapati ay en mang-ala.
Baken si Apo Dios is laydenda nodi
nan kaykayatda nan kagagasingda.
5 Olay kankananda en mamatida
ken Apo Dios ngem adida polos
paayen nan kabaelana ay mangipa-
gawis ken daida. Isonga dokogam
nan ipogaw ay kaneg da todi.
6 Wada ken daida nan om-omey
isnan bab-aey ay manggaygayyem
isnan kabaey ta waday mamati is-
nan it-itdoda. Ik-ikkanda dadi tapno
maawis nan bababai ay nalaka ay
madologan. Siya dadi nan bababai
ay nagolo nan nemnemda gapo is-
nan adoado ay basolda.
7 Dadat nalaka ay maawis is-
nan kompolmi ay dengdengngenda
ngem adida makaawat isnan tet-ewa
ay mait-itdo.
8 Nan aginsosolot ken Kristo et
kanegda din da Janes ken Jambres
tay inap-aposda din si Moses id
kasikasin. Nan aginsosolot et ap-
aposenda abes nan tet-ewa ay ma-
gapgapo ken Apo Dios. Asiasi nan

nemnemda ya baken polos tet-ewa
nan pammatida.
9 Ngem adi mabayag dat getken
am-in nan ipogaw nan ngawi ay ik-
ikkanda ay kaneg din inommat ken
Janes yas Jambres.

Itoltoloy Tako Ay Mamati Olay No Mapalpaligatan Tako

10 Ngem sik-a Timoteo, gawis nan
mangtekam isnan kaipogawko tay
nang-il-ilaka. Getkem nan it-itdok
ya nan ik-ikkak ya nan gandatko
isnan biyagko. Getkem ay sigod nan
pammatik ya nan layadko isnan iib-
ak ay ipogaw ya nan anosko olay
ngan nan om-ommat ken sak-en.
11 Getkem abes nan nangpali-
gatanda ken sak-en id Antiokia ya id
Iconio ya id Listra. Ngem insalakan
Apo Dios sak-en.
12 Tet-etet-ewa ay nan am-in ay
manglaylayad ay mangsolsolot isnan
gawis ay ogalin Jesus gapo tay mai-
tatapida ken siya et palpaligaten nan
adi mamati daida.
13 Dapay nan ipogaw ay ngawi ya
nan menkamkampot ay men-it-itdo
et am-amed omad-ado nan ngawi
ay ik-ikkanda. Al-allilawenda nan
ib-ada ya maitaptapida gedan ay
maallilaw.
14 Ngem sik-a, Timoteo, itoltoloymo
ay mamati isnan am-in ay inad-
adalmo ya pinatim tay gawis nan
nangtekam isnan kaipoipogaw ay
nangisolsolo ken sik-a.
15 Enggana isdin kaongam et
getkem nan kalin Apo Dios ay
naisolat id kasikasin. Siya na
nan nangtekam isnan osto tapno
maisalakanka gapo isnan ma-
matiyam ken Jesu Kristo.
16 Tay am-in nan naisolat ay kalin
Apo Dios et nagapo ken siya. Isonga
mapamapaay ken datako tay siya
nan mangipagpagtek ken datako is-
nan tet-ewa ay maipanggep ken Apo
Dios ya nan kayatna. Ibagbagana
nan ngawi ta baken di is itoltoloy
tako ay ik-ikkan. Ipagpagtekna ken
datako nan am-in ay ikkan tako
tapno gomawgawgawis nan ogali
tako.
17 Ibagbagana dadi tapno maid
menkolangan tako ay mamati tapno
mabalin ay ikkan tako nan gawis ay
kayat Apo Dios.

4

Nan Tapin Di Inbilin Pablo Ken Timoteo

1 Naay nan tapin di ibilinko ken
sik-a Timoteo. Dedengngen Apo Dios
ya si Jesu Kristo ay awnit omali
ay mentolay ay mangibanag isnan
ipogaw ay matatago ya natey.
2 Kanak ken sik-a en ipapatim ay
mangibagbaga isnan kalin Apo Dios
isnan ipogaw no laydenda ay mang-
denge wenno adi. Ipagtekmo nan
baken gawis ay ik-ikkanda ta nem-
nemenda tapno ibabawida. Ibagam
abes nan masapol ay ikkanda tapno
gawis nan mangsolotanda ken
Kristo. Adika isalsaldeng ay men-it-
itdo dakapay an-an-anosan nan am-
in.
3 Tay awnit domateng nan timpo
ay adyan nan ipogaw ay mangdenge
isnan tet-ewa ay maisolo ay magapo
ken Apo Dios. Nodi laydenda no wa-
day men-itdo ken daida is adoado ay
mait-itdo ay kayatda ay dengngen.
4 Dokoganda nan tet-ewa ay
maitdo ay dindinngeda ta nan baken
tet-ewa ay is-istolya ay maid silbina
nan patiyenda.
5 Ngem sik-a Timoteo, masapol ay
nemnemem ay ostoosto nan am-in
ay ikkam. Adika omeg-egyat is-
nan ligat. Itoltoloymo ay om-omey
ay mangibagbaga isnan maipanggep
ken Jesus ta waday mamati ken siya.
Itoltoloymo ay mang-ik-ikkan isnan
oblam ay pala ken Kristo engganay
makwas.
6 Tay sak-en et nganngani ay tay-
nak nan batawa. Ngem olay no
mateyak tay maited nan biyagko ken
Apo Dios tay siya nan kakwa ken sak-
en.
7 Kinwasko nan ipaik-ikkan Apo
Dios ken sak-en olay naligaligat ay

kaneg gobat. Inik-ikkak ay gawis
ya egayak sinoksokatan nan tet-ewa
ay maipanggep ken Kristo is olay
teeteen.
8 Isonga wada nan indolin Jesus
ay Apo tako ay iligalona ken sak-
en gapo tay osto nan mangsolsolotak
ken siya. Tay si Jesus nan mang-
banag isnan ipogaw ay ostoosto.
Bakenak kedeng is mangganab is-
nan ligalo isnan agew ay mangbana-
gana isnan ipogaw nodi am-in ay
mangkayat isnan kasin omaliyan Je-
sus et maitapida ay maagtan.
9 Ipakatmo ay omali isna ay adi
mabayabayag.
10 Tay tinaynan Demas sak-en gapo
tay nan wada isnan batawa nan
pilmi ay nemnemnemena id wani.
Inmey siya id Tesalonica. Inmey
abes si Cresente id Galacia ya si Tito
et inmey id Dalmacia.
11 Kedkedeng si Lucas is wada ken
sak-en id wani. No omalika dakat
dag-osen si Marcos ta mangbadang.
12 Inpa-eyko si Tikico id Efeso.
13 No omalika dakat dag-osen nan
obolkotko ay tinaynak id Troas ken
Carpo. Itapim nan kalibloliblok ya
am-amed nan solsolatko.
14 Si Alejandro ay bomebesa et
adoado nan inik-ikkana ay nanggol-
golo isnan it-itdok. Ngem awnit
dosaen Apo Dios siya gapo isnan
inik-ikkana.
15 Makailam siya tay dadama nan
nang-ap-aposana isnan ibagbaga
tako ay maipanggep ken Kristo.
16 Isnan damo ay nangbanagan
nan iRoma ken sak-en et maid nang-
badbadang ken sak-en isnan in-
songsongbatko. Nangtaynan am-
in nan iib-ak. Sapay koma ta adi
dosaen Apo Dios daida isnan nang-
ikkananda isdi.
17 Ngem egay nangtaytaynan si
Jesu Kristo. Pinapigsana sak-en
isonga inbagbagak ay gawis am-in
nan maipanggep ken siya ta dengn-
gen nan adoado ay ipogaw ay baken
Judio. Nangbadang si Jesus ay
nangilisi ken sak-en isnan ngan-
ngani ay pomateyanda.
18 Ya getkek ay olay sino ay om-
mat ay kaeegyat et badbadbadangan
Jesus sak-en et olay no pateyenda
sak-en tay maitapiyak ken siya is-
nan mentolayana id daya. Sapay
koma ta madaydaydayaw siya ay
eng-enggana. Sapay koma ta ma-
tongpal.
19 Komosta ken Akila ya si
asawana ay Priscila. Komosta abes
ken Onesiforo ya nan am-in ay
pamilyana.
20 Nataynan si Erasto id Corinto et
si Trofimo et tinaynak id Mileto tay
masaksakit.
21 Ipakatmo ay omali isna sapay
pinag-andap. Da Eubulo, Pudente,
Lino ya si Claudia ya am-in ay ma-
mati ay wada isna et pakomostaanda
gedan dakayo issa.
22 Sapay koma ta kanayon ay wada
si Kristo ken sik-a ya likliknaenyo
abes nan badang ya layadna.
Kedeng dana is ibagak.

Nan Solat Pablo ken Tito

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Tito et baken Judio ngem mamati ken Jesu Kristo. Dat menbalin ay esay ib-an Pablo ay mangbadbadang ken siya isnan oblana ay mang-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ninsolat si Pablo ay men-it-itdo isnan mamati isdi.

Nan solatna et wada nan tolo ay napateg ay ibagana. Nan damo et inbagana ken Tito nan masapol ay kaneg nan ogalin nan mapili ay menpangpango isnan ipogaw isnan paggimonganda. Masapol di tay adoado nan ngawi ay ogalin di iCreta. Nan maisned et inbagana nan ikkan Tito ay mangisolo isnan aamam-a ya iinin-a ya nan katapitapina. Nan kombosna et inbagana ken Tito nan osto ay masapol ay ikkan di mamati tasiyay mapopos-a nan nemnemda ta maoolnos nan biyagda.

Nan wada isna:
Login nan solat 1:1-4
Maipanggep isnan menpangpango isnan paggimongan di mamati 1:5-16
Nan masapol ay ikkan nan aamam-a ya iinin-a ya nan tap-in di mamati 2:1-15
Nan masapol ay makailanda ta adida ik-ikkan 3:1-11
Kombos nan solat 3:12-15

Nan Login Nan Solat

1-4 Sak-en si Pablo ay baan Apo Dios ay mensolat ken sik-a Tito ay anakko isnan pammati ay wada ken daita. Pinilin Jesu Kristo sak-en ay esay apostolisna tapno maibab-aaak ay mangbadbadang isnan ipogaw ay pinilin Apo Dios tapno mabadanganda isnan pammatida ya isnan mangtekanda isnan tet-ewa ay mait-itdo ay mangipagpagtek isnan nadiosan ay ogali. Nan maipoonan nan oblak et gapo isnan namnamaen tako ay biyag ken Apo Dios ay maid patenggana. Si Apo Dios ay maid polos kampotna et inkalina nan biyag ay deey id sang-asang-adom ngem sokod id wani sanapay ilawlawag ay osto tay id wani nan osto ay timpo ay pinilina ay mangipagtekana. Inpagtekna isnan gawis ay damag ay intalekna ken sak-en ay ibagbagak tay siya nan inbilin Apo Dios ay mangisalsalakan ken datako.

Sapay koma ta kanayon ay wada ken sik-a nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay mangisalakan ken datako.

Nan Ipaoblan Pablo Ken Tito Id Creta

5 Tito, tinaynak sik-a id Creta tapno ikkam nan nabay-an ay maikkan ay masapol ay mas-et ya tapno menpilika is mangipangpango isnan mamati isnan am-in ay il-ili id issa. Ngem adim kalkalingkingan nan inbagak maipanggep isnan mapili.

6 Kinwanik en masapol ay maid ngawi is ik-ikkana is mabalin ay delawen nan tapin di ipogaw. Masapol abes ay es-esa nan asawana ya mamati nan an-akna. Masapol ay managpatida ya adida madeldelaw ay men-ik-ikkan is ol-olay.

7 Tay nan ipogaw ay men-obla ken Apo Dios ay mangipangpango isnan ipogawna et masapol ay maid ik-ikkana is kadkadlawana. Masapol ay baken napati. Masapol abes ay adi mabotboteng wenno agom. Adi malililit ya baken makedse.

8 Nodi siya na nan masapol ay kaneg nan ogalina. Managsangaili siya ya laylaydena ay mang-ikkan isnan am-in ay gawis. Managtongpal am-in isnan gawis ay bilin, solsolotena nan kayat Apo Dios ay maikkan ya getkena ay mangtena isnan am-in ay ik-ikkana tapno baken nan ngawi is ikkana.

9 Nan esay masapol isnan ik-ikkana et nan mait-itdo ay nagapo ken Kristo di eesangena is nenemnemena ta adina taytaynan.

Siya nan mait-itdo ay mabalin ay
talken nan ipogaw tay tet-etet-ewa.
Masapol ay nemnemena ay osto
tapno mabalin ay ipapigsana nan
pammatin nan iib-ana ya tapno
getkena nan ostoosto ay isongbatna
isnan ipogaw ay mang-ap-apos isnan
tet-ewa tapno mapaneknekan nan
katet-ewana.
10 Tay wada nan adoado ay ipogaw
id wani ay mang-ad-adi ay mangpati
isnan tet-ewa. Al-allilawenda nan
tapin di ipogaw isnan adi mapaay
ay kankananda. Am-amed nan Judio
ay mamati ken Kristo ay nan lin-
teg Moses nan kapatgan kayet ken
daida.
11 Am-in ay men-it-itdo isnan
baken tet-ewa et masapol ay
maipasaldengda tay golgolowenda
nan nemnem nan adoado ay ipogaw
ya olay am-in ay sinbaey tay it-itdoda
nan baken osto ay maitdo dapay
kedeng nan kalagbowanda is an-
anapenda isnan men-itdowanda.

12 Wada nan esay kailiyanda ay iC-
reta ay mamadtoda ay nangwani en,
“Nan iCreta et menkamkampotda.
Asiasi nan ogalida. Adida layden ay
men-obla dadapay bokatot.”
13-14 Siya di nan kinwanin nan esay
kailiyanda et tet-ewa nan kinwan-
ina. Isonga sagiitem daida tapno
baken nan adoado ay aped sodsodok
di Judio is solsolotenda wenno nan
aped bilin di ipogaw ay mang-ad-
adi isnan tet-ewa ay mait-itdo ay
magapgapo ken Apo Dios. Nodi os-
toosto koma nan mangtekanda isnan
maipanggep ken Kristo.
15 Tay nan ipogaw ay ngawi nan
nemnemna ya adi mamati isnan
maipanggep ken Kristo et adoado
nan ngawi ken siya isnan am-in ay
binoliw Apo Dios. Isonga adoado
nan law-ena tay adina getken ay
mennemnem ay osto. Ngem nan
ipogaw ay nadiosan nan ogalina et
maid ngawi ken siya isnan am-in ay
binoliw Apo Dios isonga maid lawa
ken siya.
16 Nan ipogaw ay ngawi nan nem-
nemda et kankananda en getkenda
si Apo Dios ngem maiila ay baken
tet-ewa nan kankananda isnan ik-
ikkanda. Adida patpatiyen nan bilin
Apo Dios. Adida makaikkan isnan
gawis tay ngawi nan nemnemda.
Isonga adyan Apo Dios daida gapo
isnan ngawi ay ik-ikkanda.

2

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mamati Ay Mangsobalit Isnan Inikkan Apo Dios

1 Ngem sik-a Tito, baken kaneg
todi nan ikkam. Nodi itoltoloymo
ay mang-itdo isnan osto ay maisolo
ay maibagay isnan tet-ewa ay
maipanggep ken Kristo.
2 Ibagam isnan aamam-a tapno
adida dadam-en nan inomenda.
Masapol ay ten-enda am-in nan ik-
ikkanda ta malispitoda. Bagbagaam
daida ta ostoosto nan pammatida ya
nan manglayadanda isnan ib-ada ya
nan mangitoloyanda ay mamati olay
ngan nan ommat.
3 Ya nan iinin-a et bagbagaam
daida abes tapno ipailada nan
pammatida isnan am-in ay ik-
ikkanda. Masapol ay maid ngawi is
kankananda isnan ik-ikkan nan ib-
ada. Adida mabotboteng nodi getk-
enda ay mangtena isnan inomenda.
Masapol ay it-itdoda nan gawis ay
maikkan
4 tapno maitdowan ay gawis
nan inannodida tapno gawis nan
layadda isnan as-awada ya isnan an-
akda.
5 Bagbagaanda daida tapno ten-
enda nan am-in ay ik-ikkanda tapno
maid ngawi is ik-ikkanda. Masapol
ay nadalos nan nemnemda ay adida
lomalaki. Masapol ay nan oblada is-
nan bab-aeyda nan nenemnemenda.
Bagbagaan nan nain-ina daida abes
tapno naanosda ya managpatida is-
nan as-awada. No kaneg todi nan
ik-ikkanda et adi madeldelaw nan
mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios.

6 Ibagam isnan lalalaki ay bin-
nayan tapno ten-enda abes nan am-
in ay ik-ikkanda tapno gawis.
7 Sik-a nan menbasalanda ay
mangipaila isnan gawis ay maik-
ikkan. Masapol ay mail-ila isnan
it-itdom nan kinagawis nan nem-
nemmo.
8 Paostowem ay gawis nan kanam
tapno adi mabalin ay madelaw
tapno mabainan nan mang-ap-apos
ken datako gapo tay maid somya is
mangdelawanda ken datako.
9 Nan ipogaw ay nalakowan ay
mabab-aa abes et bagbagaam daida
tapno patpatiyenda nan apoda. Pa-
gasingenda nan apoda isnan am-in
ay ik-ikkanda. Adida songsongbatan
daida
10 wenno menpidpidit isnan
kowan nan apoda. Nodi ipailada
ay pilmi ay matalekda tapno maday-
dayaw nan mait-itdo ay nagapo ken
Apo Dios ay mangisalsalakan ken
datako.
11 Tay inpagtek Apo Dios nan
badangna ya nan layadna isnan am-
in ay ipogaw ta maisalakanda.
12 Et gapo isnan mangtekan tako
isnan gawis ay badangna et adalen
tako ay masapol ay taynan tako nan
baken gawis ay maikkan ay adi lay-
den Apo Dios tapno soloten tako nan
osto ay maibagay isnan laylayden
Apo Dios.
13 Ikkan tako am-in dadi isnan
mangsedsed-an tako isnan gaw-
igawis ay namnamaen tako. Et
siya nan kasin omaliyan Jesu Kristo
ya nan kailaan nan dadama ay
kinangatona. Siya nan Dios tako ay
manakabalin ay mangisalakan ken
datako.
14 Tay siya nan nang-ited isnan
biyagna ay mangsobot ken datako
ta adi tako itoltoloy ay mang-ikkan
isnan ngawi. Natey siya tapno
madalosan tako ay ipogawna ay
mangkaykayat ay mang-ikkan isnan
gawis.
15 Siya dadi am-in nan ibagbagam,
Tito. Ibagam ta solotenda daka-
pay ipagtek nan baken gawis ay ik-
ikkanda. Ipailam nan kalebbengam
ay mang-ikkan is dana tapno adida
kanan en maid kalebbengam ay
men-itdo.

3

*Nan Gawis Ay Ogalin Nan Mang-
solot Ken Apo Dios*

1 Nan esay ikkam et ipanem-
nemmo ken daida nan inbagak
id kasin ay nangwani en masapol
ay patiyenda nan mentoltolay ken
daida. Adida ipapangato nan nem-
nemda isnan ipogaw ay nangatngato
mo daida. Nodi nakasaganada koma
ay bomadang no wada nan gawis ay
ipaikkan nan mentolay ken daida.
2 Ya nan esay ibagam et adida tay-
tayoktoken nan ib-ada ya adida mak-
isongsongbat nodi nan gawis nan ik-
ikkanda isnan am-in ay ipogaw.
3 Tay masapol ay baken kaneg nan
inik-ikkan tako id kasin nan ikkan
tako id wani. Id kasin maid gintek
tako is maipanggep ken Apo Dios ya
nan lintegna. Isonga egay tako pinati
nan bilina. Sinolsolot tako nan
baken tet-ewa ay solsolo ya pinatpati
tako nan kompolmi ay kagagasing
tako ay ngomawiyan nan awak tako
tay maid kabaelan tako ay nang-adi
is dadi. Tay id kasin men-inamis,
men-inapal ya menliniget tako ay
ipogaw.
4 Ngem idi inpailan Apo Dios
ay mangisalakan ken datako nan
layad ya anosna ken datako isnan
nangibaaana ken Jesu Kristo isnan
batawa
5 et insalakana datako. Ngem
baken nan gawis ay inik-ikkan tako
is gapo na. Nodi insalakana datako
gapo isnan seg-angna. Gapo isnan
nangkaanan nan Ispirito Santo is-
nan basbasol tako et inyalin Apo
Dios nan balo ay biyag ay maid
patenggana ken datako.
6 Inyalina nan Ispirito Santona
ken datako gapo isnan inikkan Jesu
Kristo ay nangisalakan ken datako.
Isnan nang-itedana isnan Ispiritona

et maid polos olay teeteen is inimotana.
7 Owen, inikkana di tapno nan
badangna nan gapo ay gawis nan
pangiilaana ken datako ya maag-
tan tako isnan namnamaen tako ay
biyag ay maid patenggana.
8 Tet-etet-ewa am-in dana.

Tito, am-in ay inbagbagak isnan
solat ay naay et siya dadi nan kay-
atko ay ibilinmo ken daida id issa
Creta tapno nan gawis ay maikkan
nan tongtongpalen nan mamati ken
Apo Dios. Tay siya di nan gawis ya
mapaay isnan ipogaw.
9 Ngem adika maitaptapi isnan
makisongsongbatan nan ipogaw
isnan soot ay maid mangtek is
songbatna tay maid paayda. Adika
maitaptapi abes isnan ik-ikkan di
ipogaw ay mangtontonton isnan
alal-apoda tay maid kombosna. Ya
adika makibibiyang ay makisong-
songbat maipanggep isnan linteg
Moses tay maid ibadang nan songbat
isnan pammati tako.
10 No waday ipogaw is tayoktok
ay mangkayat ay mangsis-iyan isnan
nemnem di mamati et bilinem tapno
isaldengna. No mamindowam ay
bilinen ya adina patiyen dakat adi
kadkadwaen.
11 Tay getkem ay nan ipogaw ay
kaneg todi nan ik-ikkana et nabalin-
sowek nan nemnemna ay mang-ik-
ikkan isnan ngawi. Olay siya abes et
getkena ay ngawi nan ik-ikkana.

Nan Kombos Nan Naay Ay Solat

12 Isnan mangibaaak ken Artemas
wenno ken Tikico id issa dakat
ipakat ay omali ay mang-ila id
Nicopolis tay isdi nan kayatko ay
mentean engganay somaldeng nan
pinag-andap.
13 Ipakatmo abes ay mangbadang
ken Zenas ay abogado yas Apolos
tapno waday osalenda isnan omay-
ayanda ay men-itdowan.
14 Ya itdowam abes nan ib-a tako
ay mamati tapno omingsada ay bo-
madang isnan pilmi ay makasapol is
badang. Tay masapol ay menpaay
nan ik-ikkan tako.
15 Am-in ay ib-ak ay mangbad-
badang ken sak-en isna et menpako-
mostada ken sik-a. Komosta abes
isnan gagayyem tako ay mamati issa
ay manglaylayad ken dakami gapo
isnan pammati tako.

Sapay koma ta nan badang ya
layad Apo Dios di kanayon ay lik-
naenyo.

Nan Solat Pablo ken Filemon

Nan Maipanggep Isnan Solat

Si Filemon et esay gawis ay mamati id Colosas ay kakwa isnan baa ay si Onesimo. Nan baa ay naay et linmayaw isnan apona ay si Filemon dat omey id Roma. Wada si Pablo isdi ay naibabalod et nin-asigetekda ken Onesimo isdi. Gapo ken Pablo et ninbalin si Onesimo is esay mamati. Nan solat Pablo ken Filemon et ibagbagana ken siya ta pakawanena nan baana ay ipasagong Pablo. Kayat Pablo ay dawaten Filemon siya koma ay baken kaneg baa et kedeng nodi dawatena ay kaneg besat gapo isnan pammatina.

Nan wada isna:
Login nan solat 1-3
Panangdayaw ken Filemon 4-7
Menpakpakaasi si Pablo ta gawis nan ikkan Filemon ken Onesimo 8-22
Kombos nan solat 23-25

Nan Login Nan Solat

1-2 Sak-en si Pablo ay nangisolat isnan solat ay naay isnan naibabalodak gapo isnan oblak ay pala ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a, Filemon, ay esay gayyemko ay mangbadbadang isnan oblami ay pala ken Kristo. Mensolatak abes ken Apia ay kanegmi kababaiyan yas Arkipo ay esay mentaltalabako ay pilmi pala ken Jesus. Maitapi abes am-in ay mamati ay madagdagop isnan baeyyo ay mangdayaw ken Apo Dios ya mensolo isnan kalina. Ababoloyan Timoteo ay besat tako gapo isnan pammati tako nan kankanak isnan solat ay naay.

3 Sapay koma ta kanayon ay wada ken dakayo nan layad ya anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ay Ama tako ya si Jesu Kristo ay Apo tako.

Nan Kayat Pablo Ay Ikkan Filemon Ay Pala Ken Onesimo

4 Filemon, kanayon ay meniyamanak ken Apo Dios isnan mangilol-owalowak ken sik-a
5 tay dengedengngek nan gawis ay pammatim ken Jesu Kristo ya nan layadmo isnan iib-a tako ay mamati.
6 Ilol-owalowak sik-a tapno gapo isnan mangibagbagaam isnan pammatim isnan tap-in di ipogaw et mataptapiyan nan mangtekanyo am-in isnan am-in ay gawis ay it-ited Kristo ken datako gapo tay maitatapi tako ken siya.
7 Besatko, gapo isnan manglaylayadam isnan iib-am ay mamati et inmam-amed nan gasingko ya pinmigsa nan nemnemko tay inpapigsam nan nemnemda.
8 Isonga wada nan kayatko ay ibaga ken sik-a tay getkek nan gawis ay ik-ikkam. No kayatko ay bilinen sik-a et mabalin tay wada nan kalebbengak gapo ken Kristo.
9 Ngem gapo tay men-asilayad tako, kadya sootek no mabalin ay ikkam nan kayatko. Pangaasim ta ikkam ay pala ken sak-en tay naamamaak dakpay naibabalod gapo isnan mentaltalabakowak ken Jesu Kristo.
10 Isonga dawatek ken sik-a ta adim is-islat si Onesimo isnan somagongana ken sik-a nodi ikkam nan gawis ay pala ken siya. Inbilangko siya ay kanegko anak tay mamati siya isnan inbagak ay maipanggep ken Kristo isnan maibabalodak.
11 Olay no siya nan esay baam ay maid paayna ken sik-a id kasin ngem id wani mapaay siya ay pala ken sak-en ya ken sik-a abes.
12 Ipasagongko siya ken sik-a ngem ikakawitna nan layadko ken siya.
13 Kayatko koma pay ay makitetee siya isna tapno bomadang isnan kamaidmo ay mangbadang ken sak-en isnan naay ay maibabalodak gapo isnan mangibagbagaak isnan gawis ay damag.

14 Ngem isnan nemnemko et gag-
awis no sootek ken sik-a omona
tapno getkek nan nemnemmo tay
adiyak layden no pilitek sik-a. Nodi
no waday badangmo ken sak-en
et gag-awis no magapo isnan gas-
ingmo.

Nan Nasokatan Nan Nemnem Onesimo Gapo Isnan Namatiyana Ken Kristo

15 Waay nan gapo ay tinaynan
daka is sin-awyan et ta maitdowan
siya tapno makitetee ken sik-a ay
eng-enggana.
16 Tay id kasin egay mamati isonga
baam et kedeng. Ngem id wani et
mamati. Isonga olay no baa siya
ngem gawis no ibilangmo ay besat
tay mamati kayo ay dowa ken Kristo.
Pilmi nan layadko ken siya ngem
am-amed nan layadmo tay ninbalin
ay kanegmo besat isonga inmam-
amed nan badangna ken sik-a mo id
kasin.
17 Isonga no tet-ewa ay ibilangmo
sak-en ay ib-am ay mamati et san-
gailiyem siya ay kaneg nan ik-ikkam
ay mangsangsangaili ken sak-en.
18 No waday ngawi is inikkana ken
sik-a wenno waday bayadana ken
sik-a et singilem ken sak-en.
19 Tet-ewa nan kinwanik. Sak-
en nan nangisolat isnan naay en
awnitak bayadan. Ngem waay adi
masapol ay ipanemnemko ken sik-a
ay otangmo ken sak-en nan balo ay
biyagmo ay nagapo ken Apo Dios.
20 Isonga besatko, pangaasim ta
ikkam nan kayatko gapo isnan
pammatita ken Jesus ay Apota. Pa-
gasingem sak-en tay sik-a nan esay
besatko isnan mangpatpatiyanta
ken Kristo.
21 Mensolatak ken sik-a tay getkek
ay am-amed gawis nan ikkam ay
pala ken Onesimo mo nan idaw-
dawatko ay ikkam.

Nan Kombos Nan Naay Solat Pablo

22 Wada pay nan esay ibagak ken
sik-a. Gawis no omisaganaka is
awnitak mentean ta sapay koma ta
songbatan Apo Dios nan lowaloyo ta
makapasyalak ken dakayo.
23 Komosta kayo ay kanan Epafras
ay ib-ak ay naibabalod id wani gapo
isnan oblana ken Kristo.
24 Komosta kayo abes ay kanan
da Marcos ken Aristarco, Demas yas
Lucas ay mangbadbadang ken sak-
en isnan obla tako ay pala ken Kristo.
25 Sapay koma ta wada ken dakayo
nan layad ya anos Jesu Kristo ay Apo
tako.

Solat Isnan Hebreo

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay naay et naisolat ay pala isnan Judio ay mamati ay makwani gedan en Hebreo. Naisolat tapno maipapigpigsa nan pammatida tay gapo isnan adoado ay ligat ay linikliknada et nganngani ay taynanda nan pammatida ken Jesu Kristo. Nan inikkan nan nangisolat ay mangipapigsa ken daida et inpagtekna ay si Kristo nan tet-ewa ay mangipaila isnan kayat Apo Dios ay ipaila isnan ipogaw. Maid teken nodi siya et kedeng.

Isnan nangibagbagaan nan nangisolat isnan maipanggep ken Jesus et tolo nan napateg ay inpagtekna. Nan damo et Anak Apo Dios si Jesus ay maid logina wenno patenggana. Ngem isdin ninbalinana is ipogaw et sinolsolona nan masapol ay ikkana ay mangtongpal ken Amana ay olay napalpaligatan siya. Gapo tay siya nan Anak Apo Dios isonga nangatngato mo din mamadton Apo Dios ya din si Moses ya olay nan aanghel Apo Dios.

Nan maikadwa ay inpagtekna et gag-awis nan inikkan Jesus mo nan inik-ikkan nan papadin di Judio. Isonga siya nan nangsokat ken daida ay mangitatakdeg isnan ipogaw ken Apo Dios ay eng-enggana. Nan maikatlo et gapo ken Jesus et tet-ewa ay maisalakan nan ipogaw. Siya nan tet-ewa ay kaiyaligan nan napalpalti ay in-inted nan Judio ken Apo Dios tay napatey siya ay nang-ited isnan biyagna ay mangsobot isnan basbasol nan kaipoipogaw.

Isnan kapitolo 11 et inbagbagana nan kaneg nan gawis ay pammatin nan tap-in di mamati id kasin tasiyay papigsaena nan pammatida. Nan wada isnan kombos nan solat et pamagbaga ya nan masapol ay makaililanda.

Nan wada isna:

Si Kristo nan mangipaila isnan ostoosto ay kaneg Apo Dios 1:1-3
Nan kinangaton Jesus mo nan aanghel 1:4-2:18
Nan kinangaton Jesus mo da Moses ken Josue 3:1-4:13
Nan kinangaton nan kinapadin Kristo 4:14-7:28
Nan kinangaton nan nakitolagan Kristo 8:1-9:28
Nan kinangaton nan inikkan Kristo ay mangisalakan isnan ipogaw 10:1-31
Nan pateg nan pammati 11:1-12:25
Kombos nan solat 13:1-25

Inpabagan Apo Dios Isnan Anakna Nan Kayatna Ay Ipagtek Isnan Ipogaw

1 Id kasin namin ado ay wada nan inpagtek Apo Dios isnan alalapo tako. Natkenatken nan inikkana ay nangipagpagtek isnan kayatna ay ipagtek ngem isnan adoado ay mamadtona nan nangipagpagtekana ta ibagada isnan kaipoipogaw.

2 Ngem id wani et baken kaneg todi tay nan Anakna nan inosalna ay mangipagpagtek isnan kayatna ken datako. Siya nan nangipaboliwan Apo Dios isnan am-in ay wada. Et siya gedan nan pinilina ay mangtawid isnan am-in.

3 Maiiiila ken siya nan kinangaton Apo Dios. Nan kaneg Apo Dios et siya gedan nan kaneg nan Anakna. Maid polos nateknanda. Gapo isnan kabaelan nan olay kalina et maooolnos nan am-in ay binoliwna. Et siya gedan nan nangwaya isnan ipogaw tapno mapakawan nan basbasolda. Idi nakwas dat somaa id daya. Danat itokdo isnan makanawan Apo Dios ay kad-an di kapatgan.

Nan Kinangaton Nan Anak Apo Dios

4 Isonga nan Anak Apo Dios et dadama nan kinangatona mo nan aanghel. Olay nan inpangadan Apo Dios ken siya et napatpateg mo nan inpangadana isnan aanghelna.

5 Tay maid nangwaniyan Apo Dios
isnan olay esa ay anghelna en,
"Sik-a nan Anakko et id wani
ipagtekko ay sak-en nan
Amam."
Ya maid nangwaniyana isnan
aanghel en,
"Sak-en nan Amam ya sik-a nan
Anakko."
6 Nodi kinwanin Apo Dios isdin
nangibaaana isnan nangatongato ay
Anakna isnan batawa en, "Dakayo ay
aanghelko et dayawenyo siya."
7 Nan kinwanina abes maipanggep
isnan aanghelna et, "Daida
nan ibab-aak ay kaneg nan
dagem wenno apoy ay om-
omey ay mangtongpal isnan
kayatko."
8 Ngem nan kinwanina isnan
Anakna et, "Maid patenggan
nan mentolayam, Apo Dios.
Nan ik-ikkam ay mentolay et
ostoosto
9 tay laylaydem nan gawis dakapay
adyan nan ngawi. Siya di nan gapo
ay dadama nan mangipagasingan
Apo Dios ay Diosmo ken sik-a mo nan
iib-am."
10 Kinwanina abes en, "Isnan
damodamo et sik-a Apo, nan
nangboliw isnan batawa ya
sik-a gedan nan nangboliw
isnan daya.
11 Awnitda mamaid ngem wawawawadaka
ay enggana. Daida et kanegda bado
ay lomogak.
12 Tay nan awnit ommat isnan
batawa ya nan daya et kanegda
nan bado ay makopin dat maidolin.
Owen, tay awnitda masokatan ay
kaneg nan kasokatan nan nabayag
ay bado ay adi et maosal. Ngem sik-
a et adika polos menbalbaliw ya nan
biyagmo et maid kombosna gedan."
13 Nan esa pay ay mangipaila
isnan kinangatngaton nan
Anak Apo Dios mo nan
aanghelna et nan nang-
waniyana en, "Itokdom isna
isnan makanawanko eng-
ganay ipagatinko ken sik-a
nan bosbosom."
Tay egayna kinwani di isnan
aanghelna nodi isnan Anakna nan
nangwaniyana et kedeng.
14 Isonga ngan ngen nan kapaayan
nan aanghelna? Daida nan adi kaila
ay mensilsilbi ken siya et ibab-aana
daida ay en mangbadbadang isnan
awnit maisalakan ta makiteeda ken
siya.

2

Masapol Ay Idngen Nan Ipogaw Nan Inbagbagan Jesus

1 Gapo tay nan Anak Apo Dios
nan nangipagtek isnan inpagtek Apo
Dios ken datako et masapol ay am-
amed nan mangsolsolotan tako is-
nan dinnge tako tapno adi tako
maiyaddawi isnan tet-ewa.
2 Tay id kasin et nadosa isnan
maibagay isnan basolna nan ipogaw
ay egay nangpati isnan inpabagan
Apo Dios isnan aanghelna isdin alal-
apo tako tay tet-ewa nan inbagba-
gada.
3 Isonga am-am-amed nan dosa
tako no adi tako patiyen nan nap-
atepateg ay naibaga ay maipanggep
isnan maisalakanan di ipogaw. Tay
si Apo Jesus nan damodamo ay
nangipagtek isnan maisalakanan
tako. Et nan nangdenge isnan
inbagbagana et pinaneknekanda
nan katet-ewana ken datako.
4 Inpagtek gedan Apo Dios nan
mangoowenana isnan inbagbagada
gapo isnan adoado ay kaskasdaaw
ay inpaik-ikkana ken daida ay nan-
gibagbaga isnan gawis ay damag. Ya
nan esa ay kailaana ay oowenana et
intedna nan Ispirito Santona isnan
mamati gapo tay kayatna.

Nan Mangisalakan Ken Datako

5 Baken nan aanghel Apo Dios is
awnit mentolayena isnan balo
ay batawa ay ibagbagami.
6 Nodi nan ipogawna nan awnitna
patolayen ay kaneg nan naisolat is-
nan kalin Apo Dios ay wada nan
ipogaw ay nangwani ken siya en,

"Ayke napateg nan ipogaw is gapo
ay nemnemnemem daida?
Kaskasdaaw nan mangsegseg-
angam ken daida ay aped
ipogaw.
7 Id wani ipababababam daida mo nan
aanghel ngem sin-awyan et kedeng.
Tay awnitmo ipangato ya patgepat-
gen daida
8 ya patolayen daida isnan am-in."
Isnan nakwaniyana en patolayen
Apo Dios nan ipogaw isnan am-in
et mamagtek ay maid polos adida
itolayan. Ngem id wani et baken
kaneg todi nan il-ilaen tako tay egay
pay laeng inommat.
9 Ngem nan getken tako ay epdas
inmat et si Jesus nan naipangato ya
madaydayaw gapo isnan inikkana
ay natey ay pala isnan kaipoipogaw.
Sin-awyan nan naipababaana mo
nan aanghel isdin ninbalinana is
ipogaw. Inommat di tapno matey
siya ay pala isnan am-in ay ipogaw
gapo isnan layad Apo Dios ay mang-
badang ken datako.

10 Tapno mabalin ay makitee nan
adoado ay anakna ken siya et in-
baan Apo Dios si Jesus isnan batawa
ta mapaligatan tapno menbalinena
siya is ostoosto ay pangolo tako ta
siya nan mangipango ken datako ay
makitee ken Amana. Et ostoosto di
is inikkan Apo Dios ay nangboliw ya
gapo ay naboliw nan am-in.

11 Si Jesus nan mangipagawis ken
datako. Isonga nan Aman nan nangi-
pagawis ya nan Aman nan paga-
wisena et es-esa. Siya di nan gapo
ay maid bain Jesus ay mangwani en
datako nan bebsatna.

12 Getken tako ay tet-ewa ay
bebsatna datako gapo isnan nang-
waniyana ken Apo Dios en, "Ibagba-
gak nan maipanggep ken sik-a isnan
bebsatko. Daydayawek sik-a isnan
madagdagopanda."

13 Ya nan nangwaniyana en,
"Talkek si Apo Dios," ya nan nang-
waniyana gedan en, "Naayak ay
maitatapi isnan an-ak Apo Dios
ay intalekna ken sak-en," et siya
dadi nan kagtekana ay ibilangna ay
bebsatna datako.

14 Nan makwani en an-ak Apo Dios
et datako ay ipogaw isonga ninbalin
abes si Jesus is ipogaw ay kaneg
tako. Inikkana di tapno abakena
si Satanas ay makwani gedan en
Diablo. Inabakna siya gapo isnan
nateyana ay pala ken datako tay is-
nan nateyana kinaana nan kabaelan
Satanas ay mang-eyey isnan ipogaw
isnan tetey ay maid patenggana.

15 Isonga gapo isnan inikkana et
winayaana nan ipogaw ta adida
itoltoloy ay omegyat isnan tetey no
mamatida tay engganay ginomtekda
et kanegda baan nan egyatda isnan
tetey.

16 Et nalaka ay magtek ay baken
aanghel nan badbadangana nodi
datako ay ipogaw. Kaneg todi nan
kanan nan inpasolat Apo Dios en
nan aap-on Abraham nan badbadan-
gana.

17 Isonga masapol ay ninbalin siya
is ostoosto ay kaneg tako ay bebsatna
tapno menbalin siya is kangatowan
ay padi ay mangitaktakdeg ken
datako ken Apo Dios ay mangsegseg-
ang ken datako ya mang-ik-ikkan
ay ostoosto isnan oblana isnan
mensilsilbiyana ken Apo Dios tapno
mapakawan nan basbasol tako.

18 Isonga id wani makabadang
siya ken datako ay ostoosto isnan
madologan tako tay napalpaligatan
siya isnan napadpadasana abes ay
madolog ngem egayna tinongpal.

3

Masapol Ay Tongtongpalen Tako Si Apo Dios Tapno Mabalin Ay Ganaben Tako Nan Itedna Ken Datako

1 Bebsatko ay pinilin Apo Dios ay
mensilsilbi ken siya ay inayagana
gedan ay maitapi ken siya et nem-
nemnemenyo koma si Jesus. Siya
nan inbaan Apo Dios ay mangipag-
pagtek isnan pammati tako ya man-
gitaktakdeg ken datako ken Apo Dios
ay kaneg nan ik-ikkan nan kanga-
towan ay padi ken datako ay Judio.

2 Isnan nang-ik-ikkanana isnan in-
paoblan Apo Dios ken siya et tinong-
tongpalna ay ostoosto nan am-in ay
kaneg nan nangtongtongpalan din
si Moses isnan inpaoblan Apo Dios
ken siya ay nang-ay-ayowan isnan
kanegna baey ay ipogawna.
3 Ngem napatpateg si Jesus mo si
Moses ay kaneg nan kinapateg nan
mensaad mo nan baey ay saadena.
4 Et nan am-in ay baey et adi aped
mawada no maid mangsaad ngem si
Apo Dios nan nangboliw isnan am-
in.
5 Tet-ewa ay ostoosto nan nang-
ik-ikkanan Moses isnan inpaoblan
Apo Dios ken siya isnan ipogaw ay
maiyalig ay baeyna. Siya nan baan
Apo Dios ay nangibagbaga isnan
awnit ipagtek Apo Dios.
6 Ngem si Jesus et siya nan Anak
Apo Dios ay kakwa isnan baey et os-
toosto gedan nan nang-ik-ikkanana
isnan intalek nan Amana ken siya.
Owen, datako nan kanegna baey no
itoltoloy tako ay mamati olay ngan
nan ommat ya no itoltoloy tako ay
men-gasing isnan namnamaen tako.
7 Isonga ikkan tako nan kaneg
nan kankanan nan Ispirito Santo ay
mangwani en,

8 "Id wani, no dengngenyo nan kalin
Apo Dios et idngeyo ay adiyo
sosokilen ay kaneg nan inik-
ikkan din alal-apoyo id kasin
ay egay nang-id-idnge. Tay is-
din ninteteanda isnan pondag
et pinadpadasda si Apo Dios
ta ilaenda no dosaena daida
isnan bomasbasolanda."

9 Inbagan Apo Dios nan maipanggep
ken daida isnan nangwaniyana en,

"Pinadpadpadasda sak-en olay inil-
il-ilada nan panakabalinko is-
nan epatpoo ay tew-en.

10 Siya di nan gapo ay linmige-
tak ken daida ay nangwani en ad-
adyanda ay mangtongpal isnan bil-
bilinko ya kankanayon ay mamatida
isnan baken osto.
11 Gapo isnan ligetko et insapatak ay
adiyak ipalobos daida ay songgep is-
nan itedko koma ken daida ay omil-
lenganda isnan ligat."
Siya dadi nan kinwanin Apo Dios.

12 Isonga bebsatko ay mamati,
kanak en makailanyo ta maid olay
esa ken dakayo is mangsolsolot is-
nan ngawi ay nemnem ay adi mang-
pati ken Apo Dios ta adiyo dokogan
nan tet-ewa ay Dios.
13 Nodi masapol ay menbinbi-
nadang kayo isnan pammatiyo id
wani sapay makwas nan timpo ay
wayayo ay mamati. Ikkanyo dana
koma tapno adi komenteg nan oloyo
ay adi mangtongpal ken Apo Dios
gapo isnan maal-allilawanyo isnan
bomasbasolanyo.
14 Masapol ay adi masoksokatan
nan pammati tako ken Kristo ay
pinatpati tako isnan damo tapno
maitoltoloy gedan nan maitatapiyan
tako ken siya isnan am-in ay inted
Amana ken siya.
15 Siya di nan kankanan nan inpa-
solat Apo Dios id kasin ay mangwani
en,

"Id wani no dengngenyo nan kalin
Apo Dios et idngeyo ay adiyo
sosokilen ay kaneg nan inik-
ikkan din alal-apoyo id kasin
ay egay nang-id-idnge."

16 Sinoda nan ipogaw ay nang-
dengdenge isnan kinkinwanin Apo
Dios dadat adi tongpalen? Daida
nan inboweg Moses ay nangtaynan
id Egipto.
17 Et sinoda nan linmigetan Apo
Dios isnan epatpoo ay tew-en? Daida
nan binmasbasol ay natey isnan
pondag.
18 Sino abes nan nangwaniyan Apo
Dios isnan nangisapataana en adina
polos ipalobos daida ay songgep is-
nan ili ay omillenganda ay itedna
koma ken daida? Nan deeyda ay
ipogaw ay nang-adi ay mangpati ken
siya.
19 Isonga getken tako ay egayda
nakasgep isnan insaganan Apo Dios
ken daida tay egayda pinatpati siya.

4

1 Ngem linak-am Apo Dios datako
met laeng isnan inkalina ay in-
saganana ay awnit omillengan nan
ipogawna. Isonga makailan tako ta
maid adi makaganab ken datako.
2 Tay dinnge tako gedan nan gawis
ay damag ay kaneg din alal-apo tako.
Ngem olay dindinngeda et maid in-
badang nan dinngeda tay egayda
pinatpati ay awnit matongpal.
3 Ngem datako ay mamati et awnit
tako songgep isnan omillengan tako
ay inbagan Apo Dios isnan nang-
waniyana en,

"Gapo isnan ligetko et insapatak ay
adiyak polos ipalobos daida
ay songgep isnan itedko koma
ken daida ay omillenganda."

Owen, tet-ewa ay egayda nakas-
gep ay olay insaganan Apo Dios
nan omillenganda enggana isdin
nakwasan nan nangboliwana isnan
batawa.
4 Getken tako ay naisagana tay wada
nan naisolat isnan kalin Apo Dios
ay mangwani en, "Inmilleng si Apo
Dios isnan maikapito ay agew isnan
nakwasan nan oblana."
5 Isnan nangwaniyan Apo Dios en,
"Adiyak ipalobos daida ay songgep
isnan itedko koma ken daida ay
omillenganda," et ipagtekna ay wada
tet-ewa nan illeng ay kayatna ay ited
isnan ipogaw.
6 Ngem nan damdamo ay nang-
dengdenge isnan gawis ay damag
et egayda pinatpati isonga egayda
ginanab. Ngem wada nan awnit
makaganab.
7 Isonga wada nan esa ay timpo
ay inted Apo Dios isnan kaipoipogaw
tapno mawayaanda ay mangganab
isnan illeng ay itedna. Et id wani nan
timpo ay kankanana ay deey. Getken
tako di tay idi nallos nan adoado ay
tew-en issan nangwaniyan Apo Dios
isdi et wada nan inpasolatna ken
David ay mangwani en,

"Id wani no dengngenyo nan ibag-
bagan Apo Dios ken dakayo et
idngeyo ay adiyo sosokilen."

8 Isnan nangwaniyan David isdi
et getken tako ay baken nan
sinonggepan nan Judio id Canaan
is illeng ay inkalin Apo Dios. Tay
no mabalin ay ginanabda isdin
nangipangowan Josue ken daida ay
songgep id Canaan et egay kasin
inbagan Apo Dios isnan naodi
ay agew ay wada pay laeng nan
omillenganda.
9 Isonga getken tako ay wada pay
laeng nan illeng ay awnit ganaben
nan ipogaw Apo Dios. Et nan naay
ay omillengan tako et gawigawis ay
kaneg nan inmillengan Apo Dios is-
nan maikapito ay agew.
10 Tay nan am-in ay mangganab is-
nan illeng ay inkalin Apo Dios et
omillengda ay ostoosto isnan am-in
ay oblada ay kaneg nan inikkan Apo
Dios isnan maikapito ay agew.
11 Isonga ipakat tako ta adi tako
ikkan nan kaneg nan inikkan din
alal-apo tako ay adi mamati tapno
ganaben tako nan deey ay illeng id
daya ay kad-an Apo Dios.

12 Masapol ay patpatiyen tako
si Apo Dios tay nan am-in ay
kankanana et kega matatago tay
pilmi nan kabaelana. Maidilig
nan kalina isnan mentalaladem
ay ispada ay dowa nan tademna
tay makatebek is adaadaem. Siya
di nan kaiyaligana tay makailasin
isnan am-in ay wada isnan nemnem
di ipogaw ay olay nan adi polos
magtek.
13 Owen, isnan am-in ay binoliw
Apo Dios et maid mabalin is maigago
ken siya tay getkena nan am-iam-in
ay maipanggep ken daida. Isonga
makail-ilan tako tay siya nan mas-
apol ay awnit tako mangibagbagaan
isnan am-in ay ik-ikkan tako isnan
natatagowan tako isnan batawa no
banagena datako.

Si Jesus Nan Mangbadbadang Ken Datako Tay Siya Nan Mangitatakdeg Ken Datako Ken Apo Dios

14 Kaneg nan kinwanik id kawni
en wada nan inmey isnan kad-
an Apo Dios ay mangitatakdeg ken
datako ken siya. Et siya si Jesus ay
Anakna. Isonga ipasnek tako isnan
nemnem tako nan mangpatpatiyan
tako ken siya
15 tay nan mangitatakdeg ken
datako et mabalin dadlo ay seg-
angana datako isnan kinakapsot
tako. Tay isdin ninbalinana is
ipogaw et wada nan nangsogsogsog
ken siya ay kaneg nan om-ommat
ken datako ngem egayna polos
tinongtongpal.
16 Isonga adi tako omegyat ay
somag-en ken Apo Dios tay kayakay-
atna ay mangipaila isnan anos ya
layadna ken datako. No men-
pabadang tako ken siya et seg-
angana ya badangana datako isnan
kinakapsot tako.

5

1 Nan mapili is kangatowan ay
padi isnan Judio ay mangitaktakdeg
isnan iib-ana ay Judio ken Apo Dios
et ipogaw tay ipogaw gedan nan
itakdegana. Et siya nan mang-ik-
ikkan isnan masapol ay maikkan ay
mang-ited isnan masapol tapno ma-
pakawan nan basbasolda.
2 Gapo tay ipogaw siya gedan
ay nalaka ay bomasbasol et ma-
balin ay anosana nan iib-ana ay
ipogaw ay bomasbasol gapo tay
adida maawatan nan osto ay ik-
ikkanda.
3 Et no iboyagna nan naibon-
ong ken Apo Dios tapno pakawa-
nena nan basbasolda et masapol
ay menbon-ong siya omon-ona tay
managbasol met laeng siya.
4 Ngem isnan mapiliyan nan
ipogaw ay mangitakdeg isnan iib-
ana ay ipogaw ken Apo Dios et baken
siya is mangpili isnan awakna. Nodi
si Apo Dios nan mangpili ken siya
ta ik-ikkana nan naay ay napateg ay
obla. Kaneg todi nan inommat isdin
si Aaron id kasikasin tay si Apo Dios
nan nangpili ken siya.
5 Isonga siyang na abes ken Kristo.
Egayna inpangato nan awakna ay
aped nang-ala isnan napateg ay obla
ay mangitakdeg isnan kaipoipogaw
ken Apo Dios nodi pinilin Apo Dios
siya ay mang-ikkan. Kinwanin Apo
Dios ken siya en,

"Sik-a nan Anakko et id wani
ipagtekko ay sak-en nan
Amam."

6 Kinwanina abes isnan esa pay ay
inpasolatna en,

"Ipaikkak ken sik-a nan oblan di
padi ay enggana. Maitapika
isnan kangatowan ay kalasin
di padi ay kaneg si Melkisedec
id kasikasin."

7 Inpailan Jesus ay maibagay siya
ay mang-ik-ikkan isnan oblan nan
kangatowan ay padi tay isdin ngan-
ngani ay mateyana isdin kad-ana
isnan naay ay batawa et dadama
nan ninlowalowana ken Apo Dios
ay makabael ay mangisalakan ken
siya ta no mabalin koma et adi
matey. Palalo ay nin-ag-aga ngem
egayna inpapati nan kayatna nodi
inpalobosna ay nan am-in ay layden
Apo Dios nan masapol ay matong-
pal. Isonga dinngen Apo Dios nan
lowalona.
8 Ngem olay no siya nan Anak Apo
Dios et masapol ay napalpaligatan
tapno makasolo siya isnan tet-ewa
ay kayat ay kanan nan mangtongpal
ken Apo Dios.
9 Isonga gapo tay maid polos ngawi
is inik-ikkana et siya nan naibagay
ay natey ay nangbayad isnan basba-
sol di ipogaw tapno maisalakan ay
eng-enggana nan am-in ay mangpati
ken siya.
10 Isonga pinilin Apo Dios siya ta
siya nan mangitatakdeg ken datako
ay maitatapi isnan kangatowan ay
kalasin di padi ay kaneg din si
Melkisedec.

Makailan Tako Ta Adi Tako Dok-dokogan Nan Pammati Tako

11 Adoado pay nan kayatko ay
ipagtek ken dakayo ay maipanggep
isnan maiyisowan Melkisedec ken

Kristo ngem naligat ay mangiy-
ispikal is dadi ken dakayo tay naligat
kayo ay makaawat.
12 Dapay gag-awis no dakayo
koma nan men-it-itdo isnan iib-ayo
tay nabayabayag ay nait-itdowan
kayo. Ngem masapolyo pay laeng
di waday men-it-itdo ken dakayo
isnan kalalakaan ay mait-itdo ay
maipanggep isnan ipagpagtek Apo
Dios ken datako. Kanegyo od nan
onga ay adi pay laeng mangan nodi
mensososo kayet.
13 Nan keg todi ay ipogaw et ad-
ina getken pay laeng ay mangilasin
isnan ostoosto ya nan baken.
14 Ngem nan ipogaw ay naeteng
nan nemnemna et mabalin ay mait-
dowan isnan naligat tay getkena
ay mangilasin isnan gawis ya nan
baken tay siya nan kanayon ay ik-
ikkana.

6

1 Isonga kanak ken dakayo en
adi masapol ay kasikasinen tako
nan nalakalaka ay mait-itdo ay
maipanggep ken Kristo ay inadal
tako issan damdamo tapno adalen
tako abes nan mait-itdo ay pala isnan
naeteng ay ipogaw. Adi masapol ay
kaskaskasinen tako ay mang-adal
isnan poon nan pammati tako ay
kaneg nan nakwani en dokogan tako
nan adi kapaay ay maik-ikkan ya
patiyen tako si Apo Dios.
2 Ya nan tapina ay adi masapol
ay kaskasinen tako et nan maitdo
ay maipanggep isnan kaosalan nan
maow-owasan di awak ay maiyalig
isnan makak-aanan nan ngawi ken
datako ya nan mangipatangan nan
ipogaw isnan ledengda isnan olon
nan esa ay ipogaw ay mangilowalo
ken siya. Adi masapol ay kasinen
tako abes nan sigod ay mait-itdo ay
maipanggep isnan matagowan kasin
nan ipogaw ya isnan awnit mang-
banagan Apo Dios isnan am-in ay
ipogaw ay adi kasokatan nan nem-
nemna no epdas nakwas.
3 Nodi nan ikkan tako koma et
adalen tako nan mait-itdo ay pala
isnan ipogaw ay naeteng nan pam-
matina. Et siya nan itdok ken dakayo
no papigsaen Apo Dios sak-en ay
mang-ikkan.
4 Tay maid paayna no makaskaskasin
nan nalakalaka ay mait-itdo tay no
tet-ewa ay maawatan nan ipogaw
nan gawis ay damag ya liniknada
nan gawigawis ay inted Apo Dios ya
naitedda isnan Ispirito Santo dadat
adyan ay mangitoltoloy ay mamati
et adi kabalin ay maipababawida ta
kasinda mamati.
5 No tet-ewa ay getkenda nan ki-
nagawis nan naibaga isnan gawis
ay damag ya likliknaenda abes nan
panakabalin ay kaneg nan awnit
ipailan Apo Dios isnan kaodiyan ay
timpo
6 dadat dokogan am-in dadi et
aped maitoltoloy nan mang-adyanda
is dana. Maid polos waya ay
maipababawida isnan inikkanda tay
dadama ay ipababainda nan Anak
Apo Dios. Kanegda ipalansa kasin
siya isnan kros.
7 Nan kaneg da todi ay ipogaw et
kanegda nan ngawi ay lota. Tay
men-gasing si Apo Dios isnan gawis
ay lota ay mang-is-isop isnan odan
ay mang-op-op-ope tapno makatobo
nan molmola. Gawis nan lota ay
kaneg todi tay mapaay isnan mang-
es-esek.
8 Ngem no loglogam ya sibsibit et
kedeng nan tomobo isnan lota et
maid paayna. Isonga nganngani ay
dadaelen Apo Dios nan kaneg todi
tay awnitna poowan ay kaneg nan
ikkana isnan mangdokog isnan pam-
matina.
9 Bebsatko ay laylaydek, olay no
keg todi nan kankanak et adiyak
kanan en siya nan ommat ken
dakayo. Tay getkek ay ik-ikkanyo
nan gawis ay kaneg nan ikkan nan
maisalakan ay ipogaw isonga gawis
gedan nan maited ken dakayo.
10 Tay ostoosto nan ik-ikkan Apo
Dios isonga adina kalkalingkingan

nan gawis ay ik-ikkanyo ya nan
mangipail-ilaanyo isnan layadyo ken
siya isnan mangbadbadanganyo is-
nan iib-ayo ay mamati.
11 Et pilmi ay kayatko ay
itoltoloyyo am-in ay men-gasing ay
mang-ikkan isnan gawis engganay
omali kasin si Kristo tapno matong-
pal nan namnamaenyo.
12 Isonga adi kayo somadsadot
nodi toladenyo nan ik-ikkan nan
ipogaw ay gawis nan pammatida ay
mang-an-anos ay mangses-eed isnan
inkalin Apo Dios. Tay daida nan
awnit mangganab isnan kalina.

Nan Kankanan Apo Dios Et Tet-ewa Ay Matongpal

13 Din si Abraham nan esay pag-
basalan nan kakakwanik. Tay id
kasikasin et wada nan inkalin Apo
Dios ken siya. Et insapatana ay
awnitna tongpalen. Gapo tay maid
nangatngato mo siya isonga nan
ngadana nan inosalna ay ninsapata.
14 Kinwanina ken Abraham en,
“Ibagak ken sik-a ay awnit pilmi nan
badangko ken sik-a ya agtak sik-a
is adoado is ap-om.” Siya di nan
inkalina.
15 Isonga inan-anosan Abraham ay
mangses-eed isnan katongpalan nan
insapatana. Et tet-ewa ay tinongpal
Apo Dios.
16-17 Insapatan Apo Dios di tay
kayatna ay ipagtek isnan ipogaw
ay nangibagbagaana ay adina polos
soksokatan nan nemnemna. Kaneg
nan ik-ikkan di ipogaw tay no lay-
denda ay mangipagtek ay tet-etet-
ewa nan kankananda et mensap-
atada. Ngem no mensapatada et
masapol ay mensapatada isnan nan-
gatngato mo daida. Dat no siya di
nan ikkanda et maid et teken is ma-
balin ay kanan nan tapin di ipogaw.
18 Isonga getken tako ay tet-
ewa ay matongpal nan inkalin
Apo Dios ken datako tay baken
kedeng nan nangikaliyana nodi
insapatana gedan ay tet-ewa ay
tongpalena. Gapo tay kaneg todi
nan inikkana et getken tako ay adina
polos sokatan nan inbagana tay adi
menkamkampot si Apo Dios. Isonga
datako ay menpasalsalaknib ken
siya et adi tako mendowadowa ay
mangitoltoloy ay mangpati isnan
namnamaen tako.
19 San deey ay namnamaen tako
et siya nan mangipapigpigsa isnan
pammati tako tay tet-etet-ewa ay ma-
tongpal ay maid polos dowadowana.
Taltalken tako nan awnit tako mang-
ganaban isnan inkalin Apo Dios tay
wada si Jesus isdi isnan kad-ana.
20 Inmona siya mo datako ay omey
isdi tapno badangana datako tapno
tet-ewa ay makasgep tako. Ninbalin
siya is kangatowan ay padi ay man-
gitaktakdeg ay enggana ken datako
ken Amana. Naitapi siya isnan kan-
gatowan ay kalasin di padi ay kaneg
din si Melkisedec.

7

Nan Maipanggep Isdin Si Melkisedec

1-2 Din si Melkisedec et siya nan
esay padin nan kangatowan ay si
Apo Dios. Siya din ali id kasin
id Salem. Nan kayat ay kanan
nan ngadana et ali ay ostoosto nan
ik-ikkana. Nan kayat ay kanan
nan ngadan nan ilina et naolnos
isonga siya abes nan ali ay mang-
it-ited is talna. Isdin sinmaaan
Abraham isnan esay gobat ay nang-
abakana isnan epat ay ali et sinab-at
Melkisedec siya. Danat bindisyonan
si Abraham. Dat agtan Abraham
siya is pagkasimpoon nan am-in ay
inalana isnan nakigobatana.
3 Maid mangtek isnan alapon
Melkisedec wenno no sino nan
napowana. Maid naisolat abes
is maipanggep isnan naiyanakana
wenno nan nateyana. Isonga kega
maid logina wenno patenggana.
Et siya nan maiyisowana isnan
Anak Apo Dios ay maid gedan
logina wenno patenggana. Isonga
maitoltoloy ay enggana nan men-
papadiyana ay mensilsilbi ken Apo
Dios.

4 Mamagtek nan kinangaton
Melkisedec tay olay din si Abraham
et inagtana siya is pagkasimpoon
nan am-in ay inalana isnan nakigo-
batana dapay siya nan kapatgan ken
datako tay siya nan poon tako ay
Judio.
5 Ya nan esa et nan wada isnan
linteg et kankanana en nan ipogaw
ay ap-on Levi ay menbalin is padi et
daida nan agtan nan iib-ada ay Judio
is pagkasimpoon nan ap-apitenda
olay no sinbebsatda am-in ay ap-on
Abraham.
6 Ngem olay no baken apon Levi si
Melkisedec et inagtan Abraham siya
kayet is pagkasimpoon nan inalana.
Et nan esa pay ay nangipagtek
isnan kinangaton Melkisedec et
nan kawadan nan kalebbengana ay
nangbindisyon ken Abraham olay
no napateg ay ipogaw si Abraham
gedan tay siya nan nangibagaan Apo
Dios isnan inkalkalina.
7 Isonga getken tako ay tet-ewa
ay nangatngato si Melkisedec mo si
Abraham tay nan ipogaw ay wada
nan kalebbengana ay menbindisyon
et nangatngato mo nan ipogaw ay
bindisyonana.
8 Ya nan esa et nangatngato siya
mo nan ap-on Levi ay nait-itedan
nan pagkasimpoon nan apit nan
iib-ada tay natnateyda tay apedda
ipogaw. Ngem si Melkisedec et
maid naibaga is nateyana isnan in-
pasolat Apo Dios nodi kedeng nan
natatagowana.
9-10 Olay si Levi ay esay nap-
atepateg ay ipogaw tay nan ap-
ona nan sigod ay naag-agtan is
pagkasimpoon din apit et mabalin
ay kanan tako en nalak-am siya ken
Abraham ay nin-ited gedan ay olay
egay pay laeng naiyanak tay si Abra-
ham nan alapona.

Gapo Tay Nasokatan Nan Damo Ay Tolag Is Balo Ay Tolag Et Nasokatan Gedan Nan Mang-ik-ikkan Isnan Oblan Nan Kangatowan

Ay Padi

11 Inted Apo Dios nan lintegna
ay makwani en linteg Moses isnan
Judio tay wada nan ap-on Levi ay
ninpadiyena ay mang-ikkan isnan
kanan nan linteg ay masapol ay
maikkan. Ngem nemnemenyo na.
No mabalin ay menbalin tako is
maibagay ay maitapi ken Apo Dios
gapo isnan inik-ikkan nan papadi
ay ap-on Levi et adi masapol ay
wada nan teken ay padi ay baken
ken Levi is magapowana. Ngem
gapo tay kolang nan inik-ikkan nan
inmona ay kalasin di padi et mas-
apol ay wada nan teken ay maiyiso
isnan naitapiyan din si Melkisedec
ay baken kaneg din si Aaron ay esay
apon Levi.
12 Et no masokat nan kalasin di
padi ay mangitakdeg isnan kaipoi-
pogaw et masapol abes ay masokat
nan linteg ay tongtongpalena.
13-14 Mamagtek ay nasokat nan
sigod ay kalasin di padi tay si Apo
Jesus ay ibagbagak isna et baken din
si Levi ay sigod ay nagapgapowan
di papadi is nagapowana. Nodi
mamagtek ay si Juda nan alapona
id kasin et maid polos ap-ona is
kabiyang ay mang-ikkan isnan oblan
di padi. Owen, maid inbagan Moses
is nagapo ken Juda is mabalin ay
menpadi.
15 Am-amed abes ay mamagtek
nan nangsokatan Apo Dios isnan
sigod ay tolag is balo ay tolag is-
nan nangpiliyana isnan teken ay
padi ay wada nan maiyisowana ken
Melkisedec.
16 Tay isnan nangpiliyan Apo Dios
ken Jesus ay mangitaktakdeg ken
datako et egayna sinolot nan sigod
ay linteg di Judio ay masapol ay
magapo ken Levi nan mapili. Nodi
pinilina siya gapo isnan kabaelan
nan biyagna ay adi katkatey ay eng-
gana.
17 Kaneg todi nan naibaga isnan
inpasolat Apo Dios id kasin ay mang-
wani en,

"Sik-a nan mangitatakdeg isnan
kaipoipogaw ken sak-en ay

eng-enggana. Et maitapika
isnan kangatowan ay kalasin
di padi ay kaneg din si
Melkisedec."

18 Isonga getken tako ay kinaan
Apo Dios nan sigod ay linteg ay
linteg Moses tay maid kabaelana
ay mangbadang isnan kaipoipogaw
tapno maisalakanda.

19 Tay nan linteg ay deey et adi ka-
balin ay pagawisena ay ostoosto nan
ik-ikkan di ipogaw tapno makasag-
enda ken Apo Dios. Et id wani
gag-awis nan namnamaen tako tay
wada dadlo nan somya ay somag-
enan tako ken siya.

20-21 Nan esa pay ay mangipagtek
ay gag-awis nan balo mo nan sigod et
tay isnan nangpiliyan Apo Dios ken
Jesus ay menpadi et ninsapata siya
ay mangwani ken Jesus en,

"Isapatak ken sik-a ay sik-a nan man-
gitatakdeg isnan ipogaw ken
sak-en ay eng-enggana. Adi
polos kasoksokat nan nem-
nemko."

Ngem isnan nangpiliyana isnan ap-
on Levi et egay ninsapata ay mang-
wani en adi kabalin ay masokat.

22 San deey ay naitkenan Jesus isnan
papadi ay nagapo ken Levi et siya
nan esa ay mangipagtek ay tet-ewa
ay gag-awis nan balo ay tolag mo nan
damo.

23-24 Nan esa ay kinagawis nan
ik-ikkan Jesus et adi katkatey siya.
Isonga adi masapol ay maited nan
oblana isnan teken ay mang-ikkan.
Dapay san deeyda ay papadi ay na-
gapo ken Levi et natnateyda isonga
masapol ay adoadoda tay masok-
soksokatanda ay mang-ikkan isnan
oblada.

25 Ngem gapo tay wawawawada si
Jesus et kabaelana ay mangisalakan
ay ostoosto isnan menpabadang ken
Apo Dios gapo ken siya tay maid
patenggan nan menpabadbadan-
gana ken Apo Dios ay pala ken
datako.

26 Isonga kanak en si Jesus nan
kagawisan ay mangitatakdeg ken
datako ken Apo Dios. Siya nan ka-
gawisan tay nadiosan ay maid polos
ngawi ken siya. Pilmi nan naitke-
nana ken datako tay managbasol
tako. Inpangaton Apo Dios siya
tapno siya nan kapatgan isnan am-
in.

27 Bakena kaneg nan tapin di kan-
gatowan ay padi ay masapol ay in-
agew ay waday ibon-ongda ken Apo
Dios wenno itedda omona tapno ma-
pakawan nan basbasolda sadapay
ited nan masapol ta mapakawan
nan iib-ada tay si Jesus et maid
basolna. Isonga nan nang-itedana
isnan awakna ay matey et omanay
tapno mapakawan nan basbasol di
kaipoipogaw. Maid polos teken is
masapol ay maikkan.

28 Isnan nangsolsolotan nan
ipogaw isnan linteg Moses et nan iib-
ada ay aped ipogaw ay bomasbasol
nan mapilpili ay mangitakdeg ken
daida ken Apo Dios. Ngem isnan
ninsapataan Apo Dios et pinilina nan
Anakna ta siya nan mangitaktakdeg
isnan kaipoipogaw. Et siya nan
ninbalin ay maid polos kolangna ay
enggana tay tinongpalna nan am-
iam-in. Getken tako ay si Jesus nan
sokat nan linteg Moses tay nallos nan
adoado ay tew-en isdin nang-itedana
isnan damo ay linteg ken Moses.

8

Nan Kinangaton Nan Nakitolagan Kristo

1 Nan kayatko ay ipagtek isnan am-
in ay inbagbagak et wada nan os-
toosto ay mangitatakdeg ken datako
ken Apo Dios. Itotokdona isnan kad-
an di kapatgan ay makanawan Apo
Dios id daya.

2 Ik-ikkana nan oblan dikanga-
towan ay padi isnan tet-ewa ay
mentetean Apo Dios ay kaiyaligan
nan Kadiosan ay Kowalto isnan baey
ay sinapoda ay mangpatpatganda
ken Apo Dios. Et baken ipogaw nan
nangsapo isnan naay ay kad-an Apo
Dios nodi si Apo Dios ay Apo tako.

3 Nan ipogaw ay mangitakdeg is-
nan ipogaw ken Apo Dios et siya nan
napili ay men-ited is itedda ken Apo
Dios ay kaneg nan maibon-ong ya
nan tapina. Isonga paliso nan man-
gitatakdeg ken datako id wani tay
masapol ay wada nan itedna abes.
4 No wada si Jesus isna et baken
siya is esay padin di Judio tay
baken apon Levi tay daida nan epdas
naibaga ay kabiyang ay men-it-ited
isnan masapol ay ibilbilin nan linteg
Moses.
5 Ngem nan oblada et maiyalig et
kedeng isnan tet-ewa ay wada id
daya. Ipagtek nan ik-ikkanda ay
wada nan tet-ewa ay kaneg todi id
daya ay kaneg nan mangipagtekan
nan alin-ew di awak ay wada nan tet-
ewa ay awak. Siya di nan gapo ay
inbagan Apo Dios ken Moses ay mas-
apol ay makailana tasiyay ostoosto
nan mangsapowanda isnan baey
ay nangipagtekana ay wawawawada
siya ken daida. Tay kinwanin Apo
Dios ken siya en, "Toladenyo ay os-
toosto nan am-in ay kaneg san in-
pailak ken sik-a issan ninteteam is-
san bilig."
6 Ngem nan ipaik-ikkan Apo Dios
ken Jesus et nangatngato mo nan
oblan da Moses ay kaneg nan kinan-
gatngaton nan balo ay tolag ay nan
itatakdegan Jesus ay pala ken datako
mo nan damdamo tay gag-awis nan
ibagbagan Apo Dios isnan balo ay
tolag.
7 No maid kolang nan damo et adi
masapol ay sinapon Apo Dios nan
balo ay tolag.
8 Ngem mamagtek ay wada nan
kolangna tay binmasbasol kayet nan
nangsolsolot. Isonga deldelawen
Apo Dios daida isnan nangwaniyana
en,

"Kanak en awnit omdan nan timpo
ay mangsapowak isnan balo
ay tolag isnan ipogawko ay
magapo isdin si Israel yas
Juda.

9 Baken paliso isnan nakitolagak is-
nan alal-apoda id kasin isdin nang-
badangak ken daida ay komaan id
Egipto tay egayda tinongtongpal nan
nakitolagak ken daida. Siya di nan
gapo ay binaybay-ak daida.
10 Ngem siya na nan balo ay mak-
itolagak isnan magapo ken Israel.
Kanak en awnitak ipagtek nan lin-
tegko isnan nemnemda. Ipanem-
nemko ken daida ta adida polos
kalkalingkingan. Awnit sak-en nan
Diosda ya daida nan ipogawko.
11 Adi masapol ay itdowanda nan
iib-ada ay Judio ay mangwani en,
'Getkenyo koma si Apo Dios,' tay
awnitda am-in getken sak-en ay
menlogi isnan kababaan ay ipogaw
enggana isnan kangatowan.
12 Awnitak pakawanen nan basba-
solda. Adiyak nemnemnemen kasin
nan ngawi ay inik-ikkanda."
13 Issan nangibagaan Apo Dios isnan
balo ay tolag et inpagtekna ay adi et
maosal nan damo. Ya nan adi maos-
osal et mamaid.

9

*Naiyalig Nan Damo Ay Tolag Is-
nan Balo Ay Tolag Ay Mangipagtek
Isnan Tet-ewa*

1 Isnan damo ay nakitolagan Apo
Dios isdin alal-apo tako et wada nan
inbilbilina ay maipanggep isnan osto
ay ikkanda ay mangdayaw ken siya.
Wada abes nan baey ay inpasaad
Apo Dios ken daida ta siya nan osal-
enda isnan mangdaydayawanda ken
siya.
2 Wada nan doway kowalton san
baey. Nan inpangadanda isnan
damo ay masgep et Nadiosan ay
Kowalto. Nan mentetee et nan os-
osalenda ay silaw ya nan lamisaan
ay maipaypay-an di tinapay ay iboy-
boyagda ken Apo Dios.
3 Wada nan menselelede ay
balengbeng ay manggegedwa ay
mangsasalin isnan maikadwa
ay kowalto. Nan ngadan nan
maikadwa et Kadiosan ay Kowalto.
4 Nan wada isdi et nan makwani
en altar ay kapop-oowan di bang-
banglo ay makwani en insinso ay

os-osalenda ay mangdayaw ken Apo
Dios. Wada abes isdi nan kaneg baol
ay mentetean nan doway nadadapig
ay bato ay naisolatan nan simpoo ay
linteg Apo Dios ay nangipagpagtek
isnan nakitolagana ken daida. Nan
dowa pay ay wada isnan leem nan
kaneg baol et nan balitok ay banga
ay kad-an di manna ay makan ay
inted Apo Dios id kasikasin ya nan
natotobowan ay sokod din si Aaron.
Nan baol ya nan kapop-oowan di
insinso et napakpakanda is balitok.
5 Isnan oson nan baol et wada nan
doway sinang aanghel ay nindedepa
nan payakda. Daida nan sinyal ay
wada si Apo Dios isdi. Bibilagenda
nan payakda ay manglololong isnan
baol ay maiwakwaksiyan nan basan
di maibon-ong tapno mapakawan
nan basbasol di ipogaw. Ngem
baken id wani is osto ay mangiba-
gaak isnan maipanggep is dadi am-
in.
6 Siya na nan inik-ikkan nan pa-
padi ay ninsilsilbi isnan sinapoda ay
baey. Inagew ay songgepda isnan
damo ay kowalto ay mangtongtong-
pal isnan inbilin Apo Dios ken daida
ay ikkanda.
7 Ngem isnan maikadwa ay
kowalto et kedkedeng nan kanga-
towan ay padi ay mangitaktakdeg
isnan ipogaw is mabalin ay songgep
ngem mamingsan et kedeng isnan
makatew-en. Et masapol abes ay
omyey siya is basan nan kapalpalti
tasiyay iboyagna ken Apo Dios ay
pala isnan basbasolna ya isnan
basbasol di ipogaw no waday inik-
ikkanda is adida getken ay basol.
8 Gapo isnan inik-ikkanda ay egay
songsonggep isnan Kadiosan ay
Kowalto et ipagpagtek nan Ispirito
Santo ay issan deey ay timpo ay daan
pay nan ik-ikkanda isnan damo ay
kowalto et egay pay laeng inomdan
nan timpo ay mawayaan di ipogaw
ay songgep isnan kad-an Apo Dios.
9 Tay nan inik-ikkanda ay deeyda
et naiyalig isnan epdas inommat id
wani. Ipagpagtekda ay adi kabalin
ay makaan nan basbasol di ipogaw
ay mangkayat ay somag-en ken Apo
Dios gapo isnan it-itedna ken siya ay
kaneg nan napalti ya nan tapina pay.
10 Tay nan kaosalan am-in da
todi et maipanggep isnan makan ya
mainom ya isnan inik-ikkanda ay
nangdaldalos isnan awakda sadapay
somag-en ken Apo Dios. Ngem nan
deeyda ay bilbilin et maid kabae-
landa ay mangdalos isnan nemnem
nodi nan awakda et kedeng nan
kaosalanda. Et kayat Apo Dios ay
adi et maosal san deeyda ay bilin no
wada nan balo ay linteg.
11 Et wada id wani nan gawis ay
balo ay linteg tay epdas inmali si
Kristo ay mang-ikkan isnan oblan
nan kangatowan ay padi. Et gag-
awis nan wada id wani mo nan
naik-ikkan id kasin. Tay nan mang-
ik-ikkanan Kristo isnan oblana et
gag-awis mo nan damo ay nang-ik-
ikkanan nan papadi isnan oblada.
Tay baken baey ay sinapon di
ipogaw ya baken isnan naay ay
batawa nan kad-ana.
12 Et isnan sinonggepan Jesus is-
nan tet-ewa ay kad-an Apo Dios ay
naiyaligan nan kowalto ay kananda
en Kadiosan ay Kowalto et baken
basan di kakalding wenno bakbaka
nan inyeyna. Nodi inyeyna nan osto
ay basana tay nan nateyana nan
gapo ay maisalakan tako ay enggana.
Namingsan nan sinonggepana et adi
masapol ay ikkana kasin.
13 Tay nan basan nan kakald-
ing ya bakbaka ya nan dapon di
napoowan ay baka et teken nan
kaosalanda. Siya dadi nan inos-
osalda ay mangdalos isnan awakda
gapo isnan nangkapkapposanda is-
nan kadodogis ay law-enda ay kaneg
nan natey. Nawakwaksiyanda is
basa ya dapon di napoowan ay
baka tapno madalosanda sadapay
makasag-en ken Apo Dios.
14 No mabalin ay nadalosanda
gapo isnan basan di animal et am-
amed nan kadalosan nan ipogaw
gapo isnan basan Kristo. Tay gapo

isnan badang nan Ispirito Santo ay
maid patenggana et inted Kristo nan
awakna ay maid polos danyona ta
matey ta siya nan maited ken Apo
Dios. Isonga nan basana nan mang-
daldalos isnan kinangawi tako tapno
mabalin ay mensilbi tako isnan tet-
ewa ay Dios ay matatatago ay eng-
gana. Isonga adi masapol ay ik-
ikkan tako nan kaneg nan inik-ikkan
nan Judio id kasin tay maid kabae-
lan nan inik-ikkanda ay mangkaan
isnan basbasol.

15 Gapo tay kaneg todi nan kabae-
lan nan basan Kristo et siya nan
mentetenga isnan ipogaw ya ken
Apo Dios ay mangipatet-ewa isnan
balo ay tolag. Inikkana di tapno
nan am-in ay inayagan Apo Dios
et makatawidda isnan inkalina ay
itedna ay maid patenggana. Ma-
balin ay maited dadi tay natey
si Kristo ay nangsobot ken datako
tapno mawayaan tako ay adi bo-
masbasol ay kaneg nan inik-ikkan
tako isnan nangsolsolotan tako isnan
damo ay tolag.

16-17 Nan esay ik-ikkan di ipogaw
et siya nan esay pagbasalan ay mas-
apol ay natey si Kristo satakopay
ganaben nan ited Apo Dios. Tay
kaspangaligan no mamingsan nan
ipatawid nan ama isnan an-akna et
adida alaen engganay matey. Isonga
masapol ay mapaneknekan ay tet-
ewa ay natey nan menpatawid sa-
pay makaala nan mangganab isnan
itedna.

18 Keg todi abes nan inikkan Apo
Dios. Tay olay nan damo ay tolagna
et adi kaosal no maid matey tay mas-
apol ay waday maibon-ong ta maited
nan basana.

19 Et siya nan inikkan Moses id
kasikasin. Inbagana omona nan am-
in ay bilin ay wada isnan linteg
ay inted Apo Dios ken daida. Dat
omala is basan di napalti ay anak di
baka et tapiyana is danom. Danat
alaen nan esay logam ay makwani
en hisop ay nabebedbedan is men-
gadangdang ay dotdot di kalnilo ay
nalobid. Danat itab-aw isnan basa et
iwaksina isnan naisolatan nan linteg
ya isnan kaipoipogaw abes.

20 Danat kanan en, “Naay nan
basa ay maosal tapno tomet-ewa nan
nakitolagan Apo Dios ay ipaikkana
ken dakayo.”

21 Danat waksiyan abes nan baey
ay nangdaydayawanda ken Apo Dios
ya nan am-in ay maosal ay mentetee
ay os-osalenda ay mangpateg ken
siya.

22 Owen, isnan nangsolsolotanda
isnan linteg et maid teken is mang-
dalos isnan kankanan nan linteg ay
masapol ay madalosan no baken
basa. Tay ipagtekna ay adi kabalin
ay mapakawan nan basbasol no
maid matey ay mang-ited is basana.

23 Isonga olay san deeyda ay
kaiyaligan nan tet-ewa ay wada id
daya et masapol ay madalosanda is
basa. Ngem mabalin ay maosal nan
basan di olay animal ken daida tay
kaiyaliganda nan tet-ewa et kedeng.
Ngem masapol ay nan kagawisan
nan maosal isnan tet-ewa ay wada id
daya.

24 Tay egay sinonggep si Kristo
isnan sinapon di ipogaw ay mang-
daydayawanda ken Apo Dios nodi
inmey id daya isnan osto ay kad-
ana. Tay san deey ay sinapon di
ipogaw et baken di is tet-etet-ewa ay
mentetean Apo Dios. Nodi kaiyali-
gan et kedeng nan tet-ewa. Isonga
id wani wada si Kristo id daya ay
mangitatakdeg ken datako ken Apo
Dios.

25 Nan ik-ikkan nan kangatowan
ay padin di Judio et tinew-en ay
masapol ay men-iyey siya is basan
di napalti isnan Kadiosan ay Kowalto
ay naiyalig isnan tet-ewa ay kad-an
Apo Dios. Ngem baken tinew-en nan
inikkan Kristo.

26 Tay no keg todi et masapol ay
mamin ado nan men-ikalowana eng-
gana isdin naboliwan nan batawa.
Ngem namingsan et kedeng nan
nang-itedana isnan basana isnan
nateyana ay mangkaan isnan bas-

basol tako tay omanay di. Inmali
siya ay nang-ikkan isdi isnan osto ay
timpo ay epdas pinilin Apo Dios.
27 Am-in tako ay ipogaw et tet-
ewa ay mamingsan nan mateyan
tako. Datakot mabanag am-in isnan
kaodiyan ay timpo.
28 Paliso ken Kristo tay namingsan
nan nang-itedana isnan biyagna.
Natey siya tapno lak-amena nan bas-
basol di am-in ay ipogaw. Awnit
omali kasin ngem baken nan kasina
mateyan ay pala isnan basbasol tako
is gapona. Nodi omali ay mang-
ala ken datako ay mangses-eed ken
siya tapno makitetee tako ken siya ay
eng-enggana.

10

Nan Kinangaton Nan Inikkan Kristo Ay Mangisalakan Isnan Ipogaw

1 Nan masolsolot isnan linteg ay
inted Apo Dios ken Moses et kaneg
alin-ew. Kanak di tay baken di is
tet-ewa nodi aped alin-ew ay mangi-
pagtek isnan gawigawis ay awnit
ommat. Isonga adi kabalin ay pa-
gawisena nan ipogaw ay mangkayat
ay somag-en ken Apo Dios gapo is-
nan mang-it-it-itedanda ay tinew-en
isnan kanan nan linteg ay masapol
ay maited ken Apo Dios.
2 Tay no mabalin ay tet-ewa ay
madalosan nan ipogaw isnan basba-
solda gapo isnan it-itedda et adida
koma itoltoloy ay men-ited. Ngem
getken nan ipogaw ay mangkayat ay
somag-en ken Apo Dios ay adi kakak-
aan kayet nan basolda.
3 Nodi nan basan di naibon-ong
ay iboyboyagda ken Apo Dios et
ipanemnemnemna ken daida ay
wada kayet nan basbasolda.
4 Tay adi kabalin ay kaanen nan
basan di kakalding wenno nan bak-
baka nan basbasol di ipogaw.
5-6 Siya di nan gapo ay kinwanin
Kristo ken Amana isdin nganngani
ay maiyanakana isnan batawa en,
"Baken nan basan di naibon-ong
wenno nan tapin di mait-
ited ken sik-a is kaykayatmo.
Baken gedan nan kapop-
oowan di animal is men-
gasingam. Nodi nan kay-
atmo et ta menbalinak is
ipogaw isonga nin-isaganaka
is awakko.
7 Isonga kanak en, 'Naayak, Apo Dios,
ay mangtongpal isnan kaykayatmo
ay kaneg nan nakwani isnan esa ay
inpasolatmo ay maipanggep ken sak-
en.' "
8 Nan damo ay kinwanin Kristo et
baken nan napalti wenno nan tapin
di it-itedda ken siya is an-anapen
Apo Dios wenno men-gasingana. Adi
men-gasing isnan napoowan ay an-
imal ya nan tapina ay mait-ited ta
mapakawan nan basbasolda. Kin-
wanina di olay siya dadi nan ik-
ikkanda ay mangsolot isnan naibaga
isnan linteg Moses.
9 Nan esay kinwanin Kristo et,
"Naayak, Apo Dios, ay mangtong-
pal isnan kaykayatmo." Isonga
getken tako ay inpasaldeng Apo Dios
nan mang-it-itedan di ipogaw isnan
ibonbon-ongda ya nan tapin di it-
itedda tay nan nang-itedan Kristo
isnan awakna nan sokatna.
10 Gapo tay tinongpal Jesu Kristo
nan kayat Apo Dios et nadalosan nan
basbasol tako. Tinmet-ewa di tay
inted Kristo nan awakna ay matey
ay pala ken datako. Maid teken nodi
kedeng di is masapol ay ommat.

11 Nan papadi ay mangtongtong-
pal isnan patpatiyen di Judio et ik-
ikkanda ay inagew nan oblada da-
pay madoblidobli nan it-itedda ken
Apo Dios. Ngem maid polos kabae-
lan nan it-itedda ay mangkaan isnan
basbasol di ipogaw.
12 Ngem si Kristo et es-esa nan
itedna tay namingsan nan nang-
itedana isnan awakna ay pala isnan
basbasol di ipogaw. Idi nakwas di
danat itokdo isnan makanawan Apo
Dios tay nan intedna et masilbi ay
eng-enggana.

13 Isonga wada siya id wani ay
mangses-eed isnan maabakan nan
am-in ay bosbosona ta ipagatin Apo
Dios daida ken siya.
14 Isonga kaneg nan kinwanik en
gapo isnan es-esa ay intedna et pina-
gawisna nan ipogaw ay daldalosana
tapno maid polos kadelawanda ken
Apo Dios ay enggana.
15 Et panpaneknekan nan Ispir-
ito Santo dadi gedan isnan nang-
waniyana en,
16 "Kankanan Apo Dios en siya
nan makitolagak isnan
ipogawko isnan omali ay
timpo. Awnitko ipaisnek nan
bilbilinko isnan nemnemda ta
adida kalkalkalingkingan."
17 Kinwanina gedan en,
"Awnitko adi nemnemnemen kasin
nan ngawi ay inik-ikkanda."
18 Isonga kanak en no mapakawan
tet-ewa nan basbasol di ipogaw et
adi masapol ay wada kasin nan
maited ay pala isnan basbasolda.

Mabalin Ay Somag-en Tako Ken Apo Dios Gapo Ken Kristo

19 Isonga bebsatko, gapo isnan
nateyan Kristo ay pala ken datako
et nawayaan tako dadlo ay songgep
isnan tet-ewa ay kad-an Apo Dios ay
naiyaligan nan Kadiosan ay Kowalto
isnan damdamo ay baey ay sinapon
di ipogaw ay mangdaydayawanda
ken siya.
20 Tay gapo isnan nang-itedana is-
nan awakna et sinapona nan balo ay
waya ay somag-enan tako ken Apo
Dios. Tay kinaana nan nangseseyat
ken datako ay omey ken siya ay
naiyaligan san balengbeng isnan
damdamo ay baey Apo Dios.
21 Isonga wada si Kristo ay kagaw-
isan ay mangitatakdeg ken datako.
Et siya gedan nan mang-ay-ayowan
ken datako.
22 Isonga somag-en tako ken Apo
Dios gapo tay tet-etet-ewa ay lay-
den tako ay ikkan ya adi tako
koma mendowadowa ay mamati ken
siya. Somag-en tako ken siya tay
nadalosan tako gapo isnan nateyan
Kristo tay kinaana nan ngawi isnan
nemnem tako ya kegna inowasan
nan awak tako is menlengleng ay
danom.
23 Isonga adi tako polos taytaynan
nan namnama ay kankanan tako
en patpatiyen tako tay matalek si
Apo Dios ay nangibaga isnan namna-
maen tako.
24 Nemnemnemen tako koma nan
men-gawisan nan iib-a tako. Men-
binadang tako ta nan gawis ya nan
layad nan ipap-aila tako isnan iib-a
tako.
25 Adi tako abes somadsadot ay
makidagdagop ay mangdayaw ken
Apo Dios ay kaneg nan ik-ikkan nan
tapina ken datako. Nodi am-amed
tako papigsaen nan pammatin nan
iib-a tako tay somagsagsag-en nan
agew ay kasin omaliyan Kristo ay
Apo tako.
26 Tay no getken tako nan tet-ewa
ay maipanggep ken Kristo datako-
pay kayet ipapati ay mangitoltoloy
ay bomasbasol et maid mabalin is
mangkaan isnan basbasol tako.
27 Nodi pilmi ay omegyat tako tay
kedeng nan awnit tako mabanagan
isnan kaeegyat ay apoy ay awnit
mangpoo isnan mangbosboso ken
Apo Dios is sedsed-en tako.
28 Olay nan linteg Moses et nan
ipogaw ay nang-iiyaw et napateyda.
Sinomalyada siya omona dat no wa-
day dowa wenno ad-ado is ipogaw
ay mangpaneknek ay tet-ewa ay ini-
iyawna et pinateyda siya ay egay
nangseg-ang ken siya.
29 Isonga am-amed nan dosan nan
ipogaw ay mang-iiyaw isnan Anak
Apo Dios. No nemnemnemena ay
maid paay nan basan Jesus ay int-
edna isnan nateyana tapno matong-
pal nan balo ay tolag Apo Dios ay
nangdalos ken siya ya no iiyawena
nan Ispirito Santo ay mangiyal-ali
isnan gawigawis ay badang Apo Dios
et bagayna no pilmi nan dosana.
30 Getken tako nan kabaelan Apo
Dios ay nangwani en, "Sak-en nan
men-ibab-aes. Awnitak dosaen nan

lombeng ay madosa." Kinwanina
abes en, "Sak-en nan awnit mang-
banag isnan ipogawko."
31 Isonga kanak en pilmi ay kae-
egyat no maitedka ken Apo Dios ay
matatatago ay tet-ewa ta kigad siya
is ikkana ken sik-a.
32 Nemnemenyo koma san inom-
mat isnan namatiyanyo. Nalawa-
gan nan nemnemyo isnan nang-
dawatanyo isnan tet-ewa ay mait-
itdo. Isonga olay pilmi nan na-
palpaligatanyo ngem men-gasgasing
kayo kayet.
33 No mamingsan et pilmi ay
iiyawen nan adi mamati dakayo
dadapay palpaligaten dakayo isnan
mangiilaan nan adoado ay ipogaw.
Et no mamingsan abes et kaneg kayo
nakilak-am isnan ngawi ay inik-
ikkanda isnan iib-ayo ay mamati
gapo isnan seg-angyo ken daida.
34 Sinegseg-anganyo ya binad-
badanganyo nan naibalbalod. Et
isnan nang-al-alaan nan adi mamati
isnan kompolmi ay kowayo et
binaybay-anyo daida dakayopay
men-gasing kayet. Egay nakak-aan
nan gasingyo tay getkenyo ay wada
nan am-amed gawis ay kowayo ay
maid patenggana id daya.
35 Isonga gapo tay siya dadi nan
inik-ikkanyo id kasin et itoltoloyyo
koma ay mangtalek ken Apo Dios tay
dadama ay gawis nan maited ken
dakayo no siya di nan ikkanyo.
36 Masapol ay itoltoloyyo ay mang-
an-anos ay mang-itpe isnan ligat
tapno tongtongpalenyo nan kayat
Apo Dios ya makaganab kayo isnan
gawis ay inkalina.
37 Tay kaneg nan naisolat isnan
inpasolat Apo Dios ay mangwani en,
"Sin-awyan dat omali nan awnit
omali. Adina bayabayagen.
38 Et nan ipogaw ay gawis nan pangi-
ilaak ken daida et adi makak-aan
nan gawis ay pammatida ken sak-
en isnan am-in ay ik-ikkanda. Ngem
no waday mamati dat mensanod et
maid polos gasingko ken siya."
Siya di nan kinwanin Apo Dios.
39 Ngem baken kaneg todi nan ik-
ikkan tako tay baken tako kaneg
nan ninsanod ay mamati ay adi
maisalakan. Nodi itoltoloy tako ay
mamati tapno tet-ewa ay maisalakan
tako.

11

Nan Osto Ay Pammati

1-3 Nan kanan tako en pammati et
siya nan mamatiyan tako ay awnit
matongpal tet-ewa nan namnamaen
tako ay olay adi tako iilaen id wani.
Olay maid tako isdi ay nangiila et
mamati tako ay aped nawada nan
am-in ay wada tay patpatiyen tako
ay binoliw Apo Dios dadi gapo isnan
kalina et kedeng. Et nan pammati ay
kaneg todi nan gapo ay men-gasing
si Apo Dios isnan tapin di ipogaw id
kasikasin.
4 Kaneg din si Abel tay gapo is-
nan pammatina et gag-awis ken Apo
Dios nan inted Abel ken siya mo
nan inted Cain. Isonga gapo is-
nan pammatina et gawis nan pangi-
ilaan Apo Dios ken siya. Isonga
dinawatna nan intedna et olay id
kasikasin nan nateyan Abel et wada
kayet nan ipagpagtekna gapo isnan
pammatina.
5 Din si Enoc gedan nan esa ay
pagbasalan. Tay gapo isnan dadama
ay pammatina et egay natey. Nodi
inalan Apo Dios si Enoc ta makitee
ken siya. Isonga egay dinatngan
nan ipogaw ay mang-an-anap ken
siya. Kega aped naamas. Ngem
sapay alaen Apo Dios siya et na-
paneknekan ay men-gasing si Apo
Dios ken siya.
6 Ngem adi kabalin ay men-gasing
si Apo Dios isnan ipogaw ay maid
pammatina ken siya. Tay nan kom-
polmi ay mangkayat ay somag-en
ken Apo Dios et masapol ay ma-
matida ay wada siya ya patpatiyenda
ay nan ik-ikkana isnan manglayad
ay mangtek ken siya et gawis.
7 Kaneg abes din si Noah tay
nan pammatina gedan nan gapo ay
pinatina nan inbagan Apo Dios ken

siya. Tay inbagan Apo Dios nan kaeegyat ay awnit ommat dat patiyen Noah ay olay maid inil-ilana is kaneg todi. Isonga ninsapo is bapor ay kaneg nan inbagan Apo Dios et siya nan naisalakanan Noah ya nan pamilyana isdin napsongan nan batawa. Gapo isnan pammatina et gawis nan pangiilaan Apo Dios ken siya dapay nan tapin di ipogaw ay egay namati et nadosada ay natey.

8 Nan pammatin Abraham abes nan gapo ay inidngena nan inbagan Apo Dios ken siya. Kinwanin Apo Dios en, "Taynam nan naay ay ilim ta omeyka isnan teken ay awnitak ited ken sik-a." Dat tet-ewa patiyen Abraham ay olay egayna gintek nan ili ay omayana.

9 Nakitee da Abraham ay kaneg sangaili isnan ili ay pinatina ay awnitna kowa tay siya nan inkalin Apo Dios ken siya. Ninbabaeyda isnan aped nasapo is kodil tay baken di is osto ay menteteanda. Gapo tay paliso nan inkalin Apo Dios ken daida et keg todi gedan nan inikkan Isaac ay anakna. Siyang na gedan nan apona ay si Jacob tay apedda nakitet-ee ay kanegda sangaili.

10 Inan-anosan Abraham ay nakitetee isnan bakenda ili tay ninamnamana nan ili ay maid patenggana ay sinaad Apo Dios id daya.

11 Olay si Sara gedan ay asawan Abraham et no pay nain-ina siya ay adi makaanak ngem inmanak gapo isnan pammatina. Inmanak tay pinatina ay tongpalen Apo Dios nan inkalina ken siya.

12 Isonga adoado nan ap-on Abraham ay olay dadama ay naam-ama esapay wada nan anakna. Adi kabilang nan kaad-adoda tay kanegda nan kaad-adon nan taltalaw wenno nan lagan isnan benget di baybay.

13 Da todi ay ipogaw et nateyda sapay matongpal nan sines-eedda. Ngem olay egay natongpal isnan natatagowanda et egayda dokdokogan nan pammatida. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et kanegda iiilaen tet-ewa nan awnit maited ken daida dadapay men-gasing ay mangdawat ay olay no mabayag nan matongpalana. Gintekda ay baken nan batawa is ostoosto ay ilida nodi kanegda aped sangaili isna.

14 Et nan ipogaw ay keg todi nan nemnemda et ipagtekda ay wada nan teken pay ay an-anapenda. Et siya nan ili id daya ay tet-ewa ay kowada.

15 Egay ninemnemnem da Abraham nan ili ay tinaynanda. Tay no siya nan inikkanda et wayawayada ay somagong.

16 Ngem egayda nodi kakakakayatda nan kagawisan ay ili et siya nan kad-an Apo Dios. Isonga gapo isnan gawis ay pammatida et maid polos kabainan Apo Dios isnan nangwaniyanda en si Apo Dios nan Diosda. Mamagtek ay tet-ewa di tay wada nan ili ay insaganana ay pala ken daida.

17-18 Nan esa ay mangipagtek isnan gawis ay pammatin Abraham et nan inikkana ken Isaac ay anakna. Inbagan Apo Dios ken Abraham ay nan magapo ken Isaac nan matongpalan nan inkalina ay awnit omadoado nan ap-ona. Dat isnan namingsan pinadas Apo Dios si Abraham ta maila no tet-ewa ay talkena siya. Kinwanina en masapol ay ited Abraham si Isaac ken siya. Isonga olay no kedkedeng si Isaac is anakna et ninsagana si Abraham ay mangpatey koma ken siya ay mang-ited ken Apo Dios.

19 Tay isnan nemnem Abraham et kabaelan Apo Dios ay kasin mangtago ken Isaac. Isonga olay egay inpalobos Apo Dios siya ay mangpatey isnan anakna ngem kega tet-ewa ay tinagona siya tay dandaney ay mapatey dat adi obpay.

20 Et isnan naam-amaan Isaac, inkalina isnan dowa ay an-akna ay da Jacob ken Esau nan awnit badang Apo Dios ken daida. Inkalina tay patpatiyena ay awnit tongpalen Apo

Dios nan kinwanina ay olay egay pay
laeng ommat.
21 Et si Jacob gedan et inbagana
nan awnit badang Apo Dios isnan
doway apona ay an-ak Jose isdin
nganngani ay mateyana. Inbagana
gapo tay pinatpatina ay awnit tong-
palen Apo Dios nan epdasna inkali.
Isnan nang-ikkanana isdi et ninyo-
dong ay nangdayaw ken Apo Dios ay
menkakawe isnan sokodna.
22 Kaneg abes si Jose et gapo isnan
pammatina ken Apo Dios et inba-
gana nan awnit komaanan nan ap-
on Jacob ay kangadan gedan is Israel
id Egipto tay siya di nan inpagtek
Apo Dios ay awnit ommat. Isonga
isnan nganngani ay mateyana et in-
bilina gedan ken daida nan masapol
ay awnitda ikkan isnan ingitna.
23 Nan napowan Moses nan esa
ay gawis nan pammatida ken Apo
Dios tay isdin naiyanakan Moses et
egayda inmegyat ay adi mangtong-
pal isnan ngawi ay bilin nan alida.
Isonga in-gagoda siya isnan tolo ay
bowan tay menbelelegew ay onga.
24 Gapo isnan pammatin Moses
isnan naetengana et inadyana ay
maibilang ay anak nan nangtalaken
ken siya ay nan babai ay anak nan
ali id Egipto.
25 Nan gapo na et tay gag-awis
isnan nemnemna no maitapi siya
isnan ipogaw Apo Dios ay mapalpali-
gatan mo nan mangdokogana ken
Apo Dios ta kigad siya ay mang-ikkan
isnan laylaydena tay getkena ay nan
biyag di ipogaw isnan batawa et sin-
awyan et kedeng.
26 Tay ninemnemna en gag-awis
no mapaligatan siya gapo isnan
mangpatpatiyana isnan pinilin Apo
Dios ay awnit mentolay mo nan
mangganabana isnan am-in ay kin-
abaknang nan iyEgipto tay ninem-
nemnemna nan ligalo id daya ay
maited ken siya.
27 Gapo isnan pammatina et tinay-
nana id Egipto ya maid egyatna is-
nan liget nan ali ken siya isnan nang-
ikkanana isdi. Maid polos sokat nan
pammatina tay kegna inila si Apo
Dios ay adi kaila.
28 Nan pammatina gedan nan gapo
ay tinongpalna nan esay inbilin Apo
Dios ken siya. Inpaikkana isnan alal-
apo tako nan kanan tako en, ‘Nan Li-
maosan nan Anghel.’ Winaksiyanda
nan segpan nan bab-aeyda is basan
di napalti ay kalnilo tapno laosan
nan anghel daida ay adi mangpatey
isnan iyon-a ay an-akda.
29 Gapo isnan pammatin din alal-
apo tako gedan et nakagedangda is-
nan baybay ay kangadan is Gadang-
dang ay kaneg maid danom. Ngem
isnan nangpadasan nan iyEgipto
ay manggedang ay mang-onod ken
daida et nalimonda am-in.
30 Nan pammatida abes nan gapo
ay dinadael Apo Dios nan baked ay
ataatakdag ay toping ay nangliliwes
isnan ili id Jerico isnan nangtongpa-
landa isnan kinwanin Apo Dios en
liwliwesenda nan ili is pito ay agew.
31 Gapo isnan pammatin Rahab ay
olay siya nan esay malaklakowan
nan kinababaina id Jerico sapay ma-
mati et egay naitapi isnan napateyan
nan kailiyana. Napateyda tay inad-
adyanda ay mangtongpal ken Apo
Dios. Ngem gapo isnan nangpatiyan
Rahab ay si Apo Dios nan tet-ewa
ay Dios et binadangana nan Judio
ay inmey id Jerico ay mangsiim ay
mang-ila isnan awnitda ikkan ay
manggobat ken daida isonga egayda
pinatey siya.
32 Ay itoloyko ay mangibaga isnan
kapateg nan pammatin di ipogaw?
Adi omanay isnan naay ay solat no
ibagak nan maipanggep ken Gideon,
Barac, Samson, Jefte, David, Samuel
ya nan mamadton Apo Dios id
kasikasin.
33 Gapo isnan pammatida et
adoado nan inik-ikkanda. Wada ken
daida nan nangabak isnan nanggob-
gobatanda isnan natkenatken ay ili.
Nintoltolay ay ostoosto nan tapina
ya inil-ilada nan nangtongtongpalan
Apo Dios isnan inkalkalina. Nan
tapina ken daida et inagtan Apo

Dios daida is kabaelanda ay mangi-
pasaldeng isnan kaeegyat ay animal
ay layon ta adida makapatey.
34 Nan tapin di inik-ikkanda et
nakapatpateyda is napigsapigsa ay
apoy ya nakalasatda isnan ipogaw
ay mangpatey koma ken daida. Olay
nakapsotda ngem inpapigpigsan
Apo Dios daida. Isonga pilmi
nan pigsada ay nang-abak isnan
bosbosoda ay omey manggobgobat
ken daida.
35 Gapo isnan pammatin nan tapin
di bababai et natago kasin nan natey
ay an-akda. Nan tap-ina ay napigsa
nan pammatida et nan kaeegyat
ay inikkan nan ib-ada ken daida
nan inkateyda. Tay gag-awis ken
daida no mateyda mo nan mang-
dokoganda ken Apo Dios tay getk-
enda ay kasinda matago isnan gag-
awis ay biyag.
36 Nan tapina ken daida et
naiyawda ay pilmi ya nasapsaplitda.
Nan tapina abes et nakawkawalanda
ya naibalbalodda.
37 Wada ken daida nan nagay-
gayang is bato ay napatey ya naam-
amas nan awakda is lagadi ya napat-
pateyda is ispada. Kodokdo nan tap-
ida et apedda ninbadbado is kodil di
kakalnilo wenno kakalding. Inaamis
ya pinalpaligat nan ipogaw daida.
38 Maid osto is ilida. Apedda
nintet-ee isnan pondag wenno isnan
bilig ay maid bab-aey wenno isnan
lil-iyang. Gapo tay kaneg todi nan
pammatida et kega adi maibagay
no makiteeda isnan batawa tay gag-
awisda mo nan am-in ay wada isna.
39 Madaydayawda gapo isnan gaw-
igawis ay pammatida. Ngem egayda
kayet dinatngan nan esa ay inkalin
Apo Dios ken daida.
40 Tay wada nan gag-awis pay
ay ninemnem Apo Dios ay ikkana
tay kayatna ay baken daida et ke-
deng is makaganab nodi kayatna ay
maitapi tako gedan isnan mangtong-
palana isnan esay inkalina et siya
nan mangpagawisana ken datako
am-in tapno maid polos ngawi is il-
ilaena isnan kompolmi ay ipogaw ay
mamati ken siya.

12

Itoltoloy Tako Ay Mamati Ay Gawis

1 Isonga gapo isnan adoado ay
inbagbagak ay maipanggep isnan
alal-apo tako id kasin ay mangpan-
paneknek isnan kinagawis nan pam-
matin di ipogaw et toladen tako
daida koma. Isonga lisiyan tako nan
am-in ay mangseseyat ken datako ay
mangsolot ay ostoosto ken Apo Dios.
Dokogan tako koma nan ngawi ay
maikkan ay mangbab-aa ken datako.
Itoltoltoloy tako ay adi polos maisis-
iyan isnan kayat Apo Dios ay ikkan
tako.
2 Nemnemnemen tako ay kanayon
si Jesus tay siya nan ostoosto ay
mangipaila isnan tet-ewa ay pam-
mati. Initpena nan nangilansaanda
ken siya isnan kros ay maid polos
lilina. Egayna polos nemnem-
nemen nan naipababainana tay
ninemnemna nan pilmi ay gas-
ingna no makwas nan oblana ay
mangisalakan ken datako. Et id
wani wada siya ay tomotokdo isnan
kad-an di kapatgan ay wada isnan
makanawan nan tomotokdowan
Apo Dios ay mentoltolay.
3 Nemnemnemen tako koma nan
inommat ay nangliligtan nan ngawi
ay ipogaw ken siya ngem inan-
anosana. Isonga adi tako maom-
oma tapno adi tako taytaynan nan
mamatiyan tako.
4 Tay isnan mangpadpadasanyo ay
mang-abak isnan ngawi ay maikkan
et maid kayet napatey ken dakayo
gapo isnan pammatiyo.
5 Ay kinalingkinganyo ngen nan
naisolat isnan kalin Apo Dios ay
mangipapigsa ken dakayo ay an-
akna? Kanana en,

“Anakko, idngem no esten Apo
Dios nan ik-ikkam. Adika
menseseg-ang no sagiitena
sik-a.

6 Tay estena nan ikkan nan am-in
ay laylaydena danapay dosaen nan
am-in ay ibilangna ay an-akna no
lombeng ay madosa."
7 Isonga an-anosanyo nan naligat tay
it-itdowan Apo Dios dakayo ay kaneg
nan ikkan nan ama isnan an-akna.
Tay maid an-ak is baybay-an nan
amana ay mang-ikkan is ngawi nodi
dosaena tapno mas-et nan ogalina.
8 No adi dosdosaen Apo Dios dakayo
isnan ngawi ay ik-ikkanyo ay kaneg
nan ik-ikkana isnan an-akna et
baken kayo is tet-ewa ay an-akna.
9 Nan am-a tako et dinosdosada
datako et lispitowen tako daida
gapo isnan nang-ik-ikkananda isdi.
Isonga am-amed koma nan man-
glispitowan tako ya mangpatiyan
tako ken Apo Dios ay Ama tako
id daya tay nan menbanagan nan
mangdosdosaana ken datako et
matatatago tako ay enggana.
10 Dinosdosan nan am-a tako
datako id kasin ngem sin-awyan tay
isdin kaongong-a tako et kedeng.
Inik-ikkanda nan kananda en gawis
ken datako. Ngem dosaen Apo Dios
datako tay tet-ewa ay getkena ay
siya nan gomawisan tako tapno
menbalinena datako ay maiyiso ken
siya isnan kinadalosna.
11 No madosa tako et masaktan
tako isonga adi tako men-gasing is-
nan ommatana. Ngem gawis nan
menbanagana tay no maitdowan
tako et gomawgawis nan ogali tako
isonga natalna nan nemnem tako
gedan.
12 Isonga adi tako somadsadot ay
olay naligat nan om-ommat. Papip-
igsaen tako nan nemnem tako.
13 Itoltoloy tako ay mang-ikkan
isnan osto tapno isnan mang-il-
ilaan nan nakapsot nan pammatida
et adida maisis-iyan isnan osto
ay mangsolotanda ken Kristo.
Palakaenyo nan daanenda ay omey
ken Apo Dios tapno adida masesey-
atan.
14 Ipakatyo ay adi makisapsape
tapno gawis nan nemnemyo isnan
am-in ay ipogaw. Padasenyo abes
ay mang-ikkan isnan gawigawis ay
mangipaila ay maitatapi kayo ken
Kristo. Tay no adi tako ikkan et
adi tako makaila ken Apo Dios isnan
kaodiyan ay agew.
15 Makailanyo tapno ostoosto
nan mangsolsolotanyo ken Kristo
tapno tet-ewa ay ganabenyo nan
gawigawis ay badang Apo Dios ya
makailanyo gedan tapno adi kayo
baybay-an nan mang-ik-ikkan is
ngawi tay no baybay-anyo daida
et siya di nan menlogiyan di golo.
Kanegna nan menpait ay no mailaok
isnan gawis et papaitena nan am-in.
16 Adiyo ikkan nan ngawi ay
mangiseyseyep isnan bakenyo
asawa. Adiyo abes ik-ikkan nan
kaneg nan inikkan Esau ay egay
nangipaay ken Apo Dios. Tay insokat
Esau isnan innodina nan tawidna
isnan kinainoy-ana is makan ay
sinkomakana et kedeng dapay nan
bilin Apo Dios et nan inoy-a nan osto
ay mangtawid.
17 Getken tako ay olay sinokatana
nan nemnemna issan nakwasana ta
ganabena nan ipatawid amana ken
siya koma et adi mabalin tay epdas
naikkan. Isonga adi mabalin ay ited
amana ken siya nan tawidna tay
adi kabalin ay masokat nan epdasna
inikkan olay pilmi ay ninbabawi.
Isonga adi tako ikkan nan kaneg todi
ay adi mangpaay isnan kankanan
Apo Dios.

18 Itoltoloy tako ay mamati ay os-
toosto tay gag-awis nan balo ay to-
lag Apo Dios mo nan damdamo ay
intedna isnan Judio id kasin. Tay
baken et kaeegyat nan ipagpagtek
Apo Dios ken datako ay kaneg nan
inpap-ailana ken daida. Tay adi tako
iiilaen nan bilig ay makwani en Sinai
ay menbidbidang. Adi menpail-ila
ken datako nan napigsa ay dagem ya
nan menbolilinget ay olay isnan kag-
aw.
19 Adi tako dengdengngen nan
napigsa ay tanggoyob ya nan
napigsapigsa ay kali. Isdin nang-
dengnganda isnan ninkaliyan Apo

Dios et ninpakpakaasida ta adi maitoloy
20 tay pilmi ay inmegyatda ken Apo Dios isnan nangwaniyana en, “No waday manggatin isnan bilig ay olay animal et masapol ay magayang is bato ay mapatey.”
21 Gapo isnan pilmi ay kaeegyat ay ninpaila et kinwanin Moses en, “Menpaypayegpegak gapo isnan egyatko.”
22 Ngem datako id wani et teken tay somagsag-en tako isnan tet-ewa ay mentetean nan tet-ewa ay Dios ay makwani en Jerusalem id daya ya nan esay ngadana et Sion. Wada isdi nan kalibolibo ay aanghel ay mengalalasing isnan mangdayawanda ken Apo Dios.
23 Maitatapi tako isnan iib-a tako ay mamati ay naisolat gedan nan ngadanda id daya tay datako am-in nan an-ak Apo Dios. Somagsag-en tako gedan isnan mamati ay epdas natey ay makitetee ken Apo Dios id wani. Daida nan gawis nan pangiilaan Apo Dios isdin natatagowanda. Et id wani et adida polos bomasbasol. Somagsag-en tako abes ken Apo Dios ay mangbanag isnan am-in ay ipogaw
24 ya ken Jesus ay nangipatongpal isnan balo ay tolag. Nan nang-itedana isnan basana isnan nateyana et gag-awis nan inpagtekna mo nan basan Abel tay kabaelan nan basan Jesus ay mangdalos isnan basbasol di ipogaw. Ngem nan basan Abel et baes nan ibagana.

25 Makailan tako ta idnge tako nan kankanan Apo Dios. Tay id kasin et nadosa nan ipogaw ay egay nangpati isnan inpabagana ken Moses. Isonga am-amed nan dosa tako no adi tako patpatiyen nan inpabagana isnan Anakna ay nagapo id daya.
26 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et ninyegyeg nan batawa isdin nakikaliyana ken Moses id kasin ngem kinwanina en id wani et baken kedeng nan batawa is ipayegyegna nodi itapina nan daya gedan.
27 Isnan nangwaniyana ay kasina ipayegyeg nan batawa et ipagtekna ay awnitna maiden nan naay ay batawa ay binoliwna id kasikasin ta sokatana is balo ay adi kabalin ay mamaid.
28 Isonga dayawen tako si Apo Dios tay nan awnit maited ken datako et nan maitapiyan tako ken siya ay makitolay isnan deey ay balo ay batawa ay adi kamam-aid. Meniyaman tako ken siya ya patgen tako siya ay ostoosto ay mang-ik-ikkan isnan mangipagasing ken siya. Lispitowen tako siya ay osto ya adi tako kalkalingkingan nan kinangatona
29 tay si Apo Dios et dadama nan kabaelana ay mendosa ay kaneg nan apoy ay mangpoo isnan am-in.

13

Bilbilin Isnan Mamati

1 Siya dana pay nan ibilinko ken dakayo ay mamati. Itoltoloyyo ay men-asilayad ay kaneg sinbebsat.
2 Sangailiyenyo ay gawis nan sangaili tay id kasin et wadada nan nang-ikkan dat anghel obpay nan sinangailida.
3 Makiseg-ang kayo isnan naibabalod ya nan mapalpaligatan ay kanegyo likliknaen nan likliknaenda.
4 Paayenyo ay osto nan omasawaanyo ta adiyo iseyseyep nan bakenyo asawa. Tay banagen Apo Dios ay mangdosa isnan mang-ik-ikkan is dadi olay no waday asawana wenno maid.
5 Adiyo gamgamgaman ay bomaknang nodi mapnek kayo isnan wada ken dakayo tay kinwanin Apo Dios en, “Adiyak polos taytaynan dakayo wenno mamaiden nan badangko ken dakayo.”
6 Isonga adi tako mabain ay mangwani en, “Si Apo Dios nan mangbadbadang ken datako isonga maid egyat tako tay maid ipogaw is mabalin ay mangpasakit ken datako.”

7 Adiyo kalkalingkingan din nangi-
pangpango ken dakayo id kasin ay
nang-it-itdo isnan kalin Apo Dios
ken dakayo. Nemnemnemenyo nan
gawis ay pammatida ay egay nin-
balbaliw enggana ay nateyda ta siya
nan toltoladenyo.
8 Tay si Jesu Kristo et adi menbal-
baliw nodi paliso ay eng-enggana.
9 Isonga makailanyo tapno adi
masoksokat nan nemnemyo ay
mangpati isnan natkenatken ay
baken tet-ewa ay mait-itdo. Kaneg
nan aped ibilbilin di ipogaw ay
adi kano kankanen nan tapin di
makan. Baken nan mangsolsolotan
di ipogaw isnan kaneg da todi is
mabadanganda. Nodi nan mang-
badang isnan kaipoipogaw et nan
mapapigsaan nan nemnemda gapo
isnan badang Apo Dios ken daida.
10 Tay nan nang-itedan Jesus is-
nan awakna ay matey et siya nan
mabadangan tako. Ngem no adyan
nan ipogaw ay mangtaynan isnan
damo ay linteg ay linteg Moses et
maid ngalod lebbengda ay maitapi
isnan mangbadbadang ken datako
tay adyanda ay mangpati isnan tet-
ewa.
11 Tay nan esay ibonbon-ongda
ken Apo Dios et maiyalig et kedeng
isnan epdas inikkan Kristo. Tay
isgep nan kangatowan ay padi nan
basan nan kapalpalti isnan Kadiosan
ay Kowalto tapno mapakawan nan
basbasol di ipogaw. Ngem nan awak
nan naibon-ong et iyeyda isnan ilit di
ilida tapno mapoowan.
12-13 Et siya di nan kaiyaligan nan
epdas inikkan Jesus tay nin-ikalo
siya ay natey isnan ilit nan ili ta
nan awakna nan mangtongpal is-
nan inpaikkan Apo Dios isnan Judio
id kasin. Isonga taynan tako nan
damo ay linteg tay nan nang-itedan
Jesus isnan basana nan osto ay ma-
pakawanan nan basbasol di kaipoi-
pogaw tapno madalosanda. Maitapi
tako koma ken Jesus ay olay no
mapalpaligatan tako isnan mang-
ikkanan tako isnan naay.
14 Tay baken nan naay ay batawa
is mentetean tako ay enggana. Nodi
namnamaen tako nan ili ay awnit
tako datngan.
15 Isonga gapo isnan mamatiyan
tako ken Jesus et baken et nan
ibonbon-ong tako is ited tako ken
Apo Dios. Nodi nan dayaw tako
ken siya nan kanayon ay it-ited tako.
Tay nan mangibagbagaan tako ay si
Jesus nan Apo tako et siya nan esa ay
mangdayawan tako ken Apo Dios.
16 Et nan mang-ik-ikkanan tako is-
nan gawis ya nan men-asibadangan
tako nan ited tako ken Apo Dios ay
mangipagasing ken siya.
17 Tongtongpalenyo nan kankanan
nan mangipangpango ken dakayo.
Ay-ayowananda dakayo ay gawis
isnan pammatiyo tay masapol ay
awnitda ibaga ken Apo Dios nan
inik-ikkanda ay men-it-itdo. No
tongpalenyo daida et men-gasingda
ay mang-ikkan isnan oblada ngem
no adi, menseseg-angda ay mang-
ikkan. Et no menseseg-angda gapo
ken dakayo et adiyo likliknaen nan
gawis nodi awnityo liknaen nan
dosa.
18 Itoltoloyyo koma ay mangilol-
owalo ken dakami tay maid
getkenmi is inikkanmi is ngawi ya
kaykayatmi ay itoltoloy ay mang-ik-
ikkan isnan gawis.
19 Et kayakayatko ay ilowaloyo ta
adi mabayag daket somagong issa
ken dakayo.

Kombos Nan Naay Solat

20-21 Sapay koma ta gapo ken Jesu
Kristo et ited Apo Dios ken datako
nan masapol tako tapno mabalin ay
ik-ikkan tako nan kayatna ya men-
balinena datako is gawis ay ipogaw
ay mangipagasing ken siya. Tay
siya nan Dios tako ay mang-it-ited
isnan natalna ay nemnem ya nang-
tago ken Jesus ay Apo tako ay mang-
ay-ayowan ay gawis ken datako ay
kanegna kakalnilo. Gapo isnan
nateyana et nasapo nan balo ay to-
lag Apo Dios ay maid patenggana.

Isonga daydayawen tako siya ay eng-
enggana. Sapay koma ta matongpal.
22 Bebsatko, baken andoando nan
naay ay solatko ken dakayo isonga
pangpangaasiyo ta anosanyo ay
mangdenge isnan inbagbagak ay
mangipapigsa ken dakayo.
23 Kayatko ay getkenyo ay naipa-
bala nan besat tako ay si Timoteo
isnan pagbalodan. No omali isna ay
dagos et makkey ken sak-en isnan
omeyak mangpasyalan ken dakayo.
24 Menpakomosta kami isnan
mangipangpango ken dakayo issa
ya isnan am-in ay ipogaw Apo Dios.
Nan iib-a tako ay mamati ay nagapo
id Italia et menpakomostada gedan.
25 Sapay koma ta wawawawada
ken dakayo nan layad ya anos Apo
Dios.

Nan Solat Santiago

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Santiago ay pangolon di mamati id Jerusalem id kasikasin et pamagbaga ay naisolat ay pala isnan am-in ay mamati ken Apo Dios ay naiwawakat isnan batawa. Inpagpagtekna ken daida nan osto ay ikkan di ipogaw no kananda en mamatida. Inos-osal Santiago nan adoado ay pangngalig ay mangipaawat isnan ninsolatana isnan tet-ewa ay kayatna ay ibaga tay laydena ay ostoosto nan ogalin di mamati.

Ibagbagana nan nemnem Apo Dios maipanggep isnan kinabaknang, nan kinakodo, nan mangdoldolog isnan ipogaw, nan baken gawis ay kankananda, nan tet-ewa ay silib ya nan tapina pay.

Nan napateg isna et masapol ay mail-ila nan pammatin di ipogaw isnan ik-ikkanda ay baken kedeng nan topekda is mangmangwani.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1
Maipanggep isnan tet-ewa ay pammati ya silib 1:2-8
Maipanggep isnan kinakodo ya kinabaknang 1:9-11
Maipanggep isnan padas ya dolog 1:12-18
Masapol ay adi aped dengdengngen nan ipogaw nan kalin Apo Dios nodi masapol ay tongpalenda 1:19-27
Nan kangawin di maipaam-amdan nan esay ipogaw mo nan esa 2:1-13
Masapol ay mail-ila nan pammatin nan ipogaw isnan ik-ikkanda 2:14-26
Masapol ay makailan tako nan kankanan tako 3:1-18
Masapol ay adi solsoloten nan mamati nan ik-ikkan di adi mamati 4:1-5:6
Tap-in di bilbilin 5:7-20

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Santiago ay baan Apo Dios ya si Jesu Kristo ay Apo tako et naay di solatko ken dakayo ay Judio ay mamati ken Kristo ay inmey isnan natkenatken ay il-ili. Komosta kayo.

Nan Tet-ewa Ay Pammati Ya Silib

2 Bebsatko, gawis no ibilangyo ay nagasat kayo olay adoado nan ligat ay likliknaenyo
3 tay nan mang-an-anosanyo isnan ligat et siya nan mangpaneknek isnan pammatiyo engganay menbalin kayo ay makatpe.
4 Isonga itolok tako ay ommat nan ligat ken datako tay siya nan mataptaptapiyan nan anos engganay maid menkolangan nan gawis ay ogali tako.
5 Ngem no wada ken dakayo nan kolang nan mangtekana isnan osto ay ikkana dat mendawat ken Apo Dios ta itdona nan ikkana tay mengasing siya ay mang-ited ay maid polos imotana.
6 Ngem no mendawat kayo et masapol ay mamati kayo ay maid dowadowana ay idyana nan dawatenyo tay nan mendodowa et kanegna nan dalloyon isnan baybay ay itaytayaw di dagem.
7-8 Nan ipogaw ay kaneg todi et menbalibaliw nan nemnemna isnan am-in ay ik-ikkana isonga adina koma kanan en ited Apo Dios nan dawatena tay tet-ewa ay adi agtan Apo Dios siya.

Kodokdo Ya Babaknang

9 Men-gasing kayo koma ay kodokdo ay mamati ken Kristo tay patpatgen Apo Dios dakayo ay olay no adi paayen nan iib-ayo dakayo.
10 Ngem dakayo ay babaknang ay mamati ken Kristo et men-gasing kayo koma no ipapagowab nan adi mamati dakayo tay olay no baknang ngem nan biyag et kaneg sabsabong ay sin-awyan dat may-osan et maango.
11 Tay no men-alalatong et mayosan nan mola dat matekdag nan bengada isonga omasiasi nan ilada. Siya di nan kaneg nan ommat

isnan baknang isnan mang-as-
asikasowana isnan kinabaknangna
tay adi kapnek dat matey.
12 Nan mamati et men-gasing no
anosanda ay mangitpe isnan ligat ay
adi kasoksokatan nan pammatida.
Tay nan makatpe et ligalowan Apo
Dios is biyag ay maid patenggana ay
inkalina ay maited isnan manglay-
layad ken siya.
13 Ngem no wada ken dakayo nan
maligligatan dat madologan et adina
koma kankanan en si Apo Dios nan
nangdolog ken siya. Tay si Apo
Dios et adi kadolog ya adi abes men-
doldolog.
14 Tay nan madologan nan ipogaw
ay bomasol et maid teken nodi nan
manglayadan nan awakna ay mang-
ikkan isnan ngawi ay wada isnan
nemnemna.
15 Tay no nemnemnemen nan
ipogaw nan ngawi et adi mabayag
dat bomasol. Et nan bomasbasolana
nan gapo ay maisisiyan ken Apo Dios
ay eng-enggana.
16 Isonga dakayo ay bebsatko, adi
kayo kaal-allilaw ay mangwani en
si Apo Dios nan mangdoldolog ken
datako
17 tay kedeng nan gawis ya osto
nan magapgapo ken siya. Owen,
magapo dadi ken Apo Dios ay nang-
boliw isnan am-in ay silaw id ngato
ay nan talaw, bowan ya agew. Ngem
olay no menbalbaliw nan ilan nan
deeyday binoliwna et adi menbal-
baliw si Apo Dios.
18 Gapo tay laydena ay ikkan et
pinilina datako ay menbalin ay an-
akna gapo isnan mamatiyan tako
isnan tet-ewa ay mait-itdo ay inpaba-
gana tapno datako ay mamati nan
kapatgan isnan am-in ay binoliwna.

Masapol Ay Tongpalen Tako Nan Pamagbaga

19 Nemnemnemenyo na ay beb-
satko, gawgawis no mendenge tako
ay adi tako aped makanali ya am-
amed ay adi tako koma nalaka ay
lomiget
20 tay nan liget di ipogaw et
maidena nan gawis ay nemnem ya
maikkan ay layden Apo Dios.
21 Isonga masapol ay kaanen tako
nan ngawi ay nemnemnemen ya
ik-ikkan tako. Ipababa tako nan
nemnem tako ta nan pamagbaga
ay inpagtek Apo Dios ken datako
nan tongpalen tako tay siya nan
maisalakanan tako.
22 No kananyo en mamati kayo
et adiyo koma aped dengdengngen
et kedeng nan kalin Apo Dios nodi
tongpalenyo ta adiyo al-allilawen
nan awakyo.
23 Tay nan mangdengdenge is-
nan kalin Apo Dios danat adi tong-
palen et kanegna nan mensalming
ay mang-ila ay nabingabingaw.
24 Dat aped komaan ay mangkalingk-
ing ay nabingaw siya ay adi omey
mendaop.
25 Siya di nan kaneg nan mang-
dengdenge isnan kalin Apo Dios
danat adi tongpalen. Ngem nan
mangnemnemnem ya mangtong-
tongpal isnan bilbilin Apo Dios et
pagasingen Apo Dios isnan am-in ay
ik-ikkana. Tay nan bilbilin Apo Dios
et maid kolangda ya bolbolosanda
isnan mabab-aaan nan ipogaw isnan
ngawi.
26 Nan mangwani en mamati ken
Kristo dat no menkali dat ngawi et
al-allilawena nan awakna. Isonga
nan mangmangwaniyana en ma-
mati et maid silbina.
27 Ngem nan kanan Apo Dios ay
Ama tako en nan tet-ewa ay pam-
mati et nan mangtek ay mang-
badang isnan ngoso ya nan balo
isnan maligligatanda ya adina sol-
soloten nan ngawi ay ogalin nan adi
mamati ken Kristo.

2

Paliso Nan Ikkan Tako Isnan Kodo Ya Baknang

1 Bebsatko, no si Apo Jesu Kristo
ay kangatowan nan mamatiyanyo
et masapol ay maid paam-amdenyo
isnan am-in ay ipogaw.

2 Kaspangaligan no omey isnan
simbaanyo nan baknang ay ninsis-
ingsing is balitok ya ninbabado is
gawigawis dat domateng abes nan
kodo ay ninbabado is logak
3 dakat kanan isnan baknang en,
“Aka ta itokdom isnan gawis ay
tokdowan ay naay,” ngem damet
kanan isnan kodo abes en, “Basta
itatakdegmo isnan soli isdi wenno
itokdom isnan dao.”
4 Ngawika no nan kinabaknang
nan ipogaw di gapo is mangipapan-
gatowam ken daida.
5 Bebsatko, dengngenyo pod nan
kanak. Ay adiyo getken ay adoado
nan kodokdo ay pinilin Apo Dios
tapno bomaknangda isnan pam-
matida ya isnan maitapiyanda isnan
mentolayana? Siya di nan inkalina
ay itedna isnan manglaylayad ken
siya.
6 Ngem dakayo et ngawi nan ik-
ikkanyo isnan kodokdo dayopay
ipapangato nan babaknang. Dapay
daida nan mangsos-owitik ken
dakayo ya mangidaldalom ken
dakayo isnan menlelebbeng.
7 Ya daida gedan nan mangmang-
wani is ngawi ay mang-ap-apos ken
Jesu Kristo ay Apo tako.
8 Gawis nan ikkanyo no tong-
tongpalenyo nan kapatgan ay lin-
teg Apo Dios ay naisolat id sang-
adom ay mangwani en, “Masapol ay
laylaydem nan ib-am ay kaneg nan
manglaydam isnan awakmo.”
9 Ngem no kedeng nan baknang
is paam-amdem et kanan nan linteg
Apo Dios en nakabasolka.
10 Tay olay es-esang nan adim
soloten isnan linteg et binmasolka
met laeng isnan am-in.
11 Tay nan nangwani en, “Adi
kayo menkamolala” et siya gedan
nan nangwani en, “Adi kayo men-
patpatey.” Isonga olay no adika
menkamolala ngem no menpateyka
et linakdangam nan am-in ay lin-
tegna tay egaymo tongpalen si Apo
Dios ay nangsapo isnan am-in ay
linteg.
12 Isonga masapol ay nan gawis
nan kankanan ya nan ik-ikkan tako
tay awnit tako met laeng mabanag
gapo isnan ik-ikkan tako ay mang-
tongtongpal isnan bilin Kristo tay
daida nan mangbolbolos ken datako
ta adi tako ikkan nan ngawi.
13 Tay nan adi maseg-ang isnan iib-
ana et adi abes seg-angan Apo Dios
siya isnan awnitna mangbanagan is-
nan ipogaw. Ngem nan managseg-
ang isnan iib-ana et maid iyeegyatna
no banagen Apo Dios siya.

Masapol Ay Maila Nan Pammatin Nan Ipogaw Isnan Ik-ikkanda

14 Bebsatko, no waday mangwani
en mamati ken Jesu Kristo dat maid
ikkana is kail-ana en mamati tet-ewa
et maid gedan silbin nan pammatina
tay nan nangwaniyana en mamati
et adi omanay is mangisalakan ken
siya.
15 Kadya, no waday besat tako is
makasapol is badona ya kanena
16 ngem dakat adi agtan siya et
maid silbin nan apedmo mangmang-
waniyan en, “Sapay koma ta gawis
nan biyagmo. Menbadoka dakapay
mangan ay gawis.”
17 Isonga paliso nan aped mang-
waniyan nan ipogaw en mamati ken
Apo Dios tay no adi maila nan pam-
matina isnan ik-ikkana et maid sil-
bin nan pammatina.
18 Ngem wada nan awnit
makisongbat ay mangwani en,
“Nateketeken nan ikkan tako ay
mamati tay nan tap-ina et wada
nan pammatina isnan nemnemda
et kedeng ngem nan tap-ina et ik-
ikkanda nan pammatida.” Ngem
nan kanak et ngan nan mabalin ay
ikkam ay mangipaila isnan tet-ewa
ay pammatim no baken nan gawis
is ipailam isnan iib-am? Isonga
nan mangipailaak ay tet-ewa ay
mamatiyak et isnan gawis ay ikkak.
19 Ay kanam en tet-ewa ay wada
nan pammatim tay patiyem ay es-
esang nan Dios ay si Apo Dios?
Gawis no siya nan patiyem ngem

kolang kayet di is ik-ikkam tay olay
nan didimonyo et getkenda abes ay
wada si Apo Dios isonga menpay-
payegpegda gapo isnan egyatda ken
siya.
20 Kega maid nemnem nan ipogaw
ay siya di nan nemnemnemena. Ay
masapol ay paneknekak ay maid sil-
bin nan pammati no maid ikkam ay
mangipaila?
21 Nemnemenyo din si Abraham
ay alapo tako id sang-adom. Ngan
nan gapo ay gawis nan pangiilaan
Apo Dios ken siya? Nan gapona et
tay tinongtongpalna si Apo Dios olay
isnan nangpadasan Apo Dios ken
siya ay mangwani en itedna ken siya
nan anakna ay si Isaac ay mapatey.
22 Isonga nan inikkan Abraham
nan mangipaila ay tet-ewa nan pam-
matina ken Apo Dios tay nan nang-
tongtongpalana isnan layden Apo
Dios nan kailaana ay maid kolang
nan pammatina.
23 Isonga natongpal din naisolat
ay kalin Apo Dios id sang-adom ay
kanana en, “Si Abraham et egay
polos nindowadowa isnan inbagan
Apo Dios. Tinongtongpalna. Isonga
gawis nan pangiilaan Apo Dios ken
siya.” Isonga siya nan makwaniyana
en gayyem Apo Dios si Abraham.
24 Isonga getken tako ay nan mang-
tongpalan tako isnan kanan Apo
Dios nan gapo ay gawis nan pangi-
ilaana ken datako. Tay olay no
kanan tako en mamati tako ken siya
et adi omanay di.

25 Kaneg abes din si Rahab ay
iJerico ay nangipabaybayad isnan
kinababaina id kasin. Olay no ngawi
nan inikkana sapay mamati et nin-
balin ay gawis nan pangiilaan Apo
Dios ken siya tay inpailana nan pam-
matina isnan nangbadangana isdin
Judio ay inbaan Apo Dios ay omey
mangsiim ay mang-ila isnan ikakkan
nan ilina.

26 Isonga nan kayatko ay ipagtek
isnan inbagak et no kanam en
mamatika ngem maid ikkam is
mailaana et maid silbin nan pam-
matim. Kaneg awak is natey ay
tinaynan di ab-abiikna.

3

Nan Kabaelan Nan Dila

1 Bebsatko, adi masapol ay adoado
nan menpangolo ay men-isolo is-
nan kalin Apo Dios tay am-amed
nan dosan nan men-isolo mo nan
isolowana no adina tongpalen nan
isolsolona.
2 Am-in tako ay ipogaw et bo-
masbasol tako et am-amed isnan
ikkan tako ay menkali. Isonga
no waday maid basolna isnan
kankanana et mamagtek ay maid
polos kadelawana et matna nan am-
in ay ik-ikkana ta adi bomasbasol.
3-5 Tay nan dilan di ipogaw et
olay teeteen ngem dakkel nan kabae-
lana. Kanegna nan teeteen ay
landok ay maippey isnan topek di
kabayo ngem dakkel nan ibadan-
gna tay siya di nan mangtongpalan
nan kabayo isnan mangitolongan
nan mensasakay. Nan kaneg gedan
nan dila tako et nan landok isnan
obet di bapor tay olay no teeteen
et napigsa tay itolongna kayet nan
dakkel ay bapor isnan layden nan
mangmanmaniho olay no sab-atena
nan napigsa ay dagem. Kanegna
gedan nan apoy tay olay bassit nan
menlogiyana et makapoo isnan bilig.
6 Owen, nan dila tako et kaneg
apoy tay olay teeteen et adoado nan
ngawi ay mabalin ay ikkana. Palalo
ay paas-asiyena nan kaipogaw tako.
Tay nan magapgapowan nan ngawi
ay kankanan tako et ken Satanas.
7 Kabaelan nan ipogaw ay mangi-
paamo isnan am-in ay kalasin di
menkiwkiwi ay kaneg nan atap
ay animal, nan mentaytayaw, nan
menkodkodong ya nan wada isnan
baybay
8 ngem adida kabaelan ay
isolowan nan dila tasiyay am-in ay
kankanana et osto. Kanega kedet is
nakasagana ay pomatey gapo isnan
ngawi ay kankanana.

9 Nan dila tako nan os-osalen tako
ay mangdayaw ken Apo Dios ay Ama
tako ngem siya gedan nan os-osalen
tako ay mangiiyaw ya mang-ap-apos
isnan iib-a tako dapay isdin nang-
boliwan Apo Dios isnan ipogaw et
wada nan maisowanda ken siya.
10 Es-esa ay topek nan bomalbal-
aan nan mangdaydayawan tako ken
Apo Dios ya nan mang-ap-aposan
tako isnan ib-a tako. Bebsat, baken
koma kaneg todi nan ik-ikkan tako.
11 Ayke mabalin ay bomala nan
gawis ya menpait ay danom isnan es-
esa ay balaan?
12 Maid abes papaya is mangibgas
is mangga ya maid abes tagombaw
is mangibgas is papaya. Ya nan
balaan ay bomalbal-an di menpait ay
danom et adi bomala nan gawis ay
danom. Et siya koma nan kaneg nan
dila tako ta adi menlaok nan gawis
ya ngawi ay kali.

Nan Tet-ewa Ay Masilib

13 Ay wada ken dakayo nan masilib
ya manakaawat? No wada, masapol
ay ipailana nan kinasilibna isnan
gawis ay ik-ikkana ay adi polos men-
et-etek.
14 Ngem no palalo ay manag-apal
ya naimot et adi men-et-etek ay
mangwani en masilib tay baken tet-
ewa.
15 Nan kaneg todi ay kinasilib
et baken ken Apo Dios is kagap-
gapowana nodi isnan ngawi ay nem-
nem di ipogaw ya ken Satanas.
16 Tay no waday manag-apal ya
manag-imot et wada abes nan am-
in ay kalasin di ngawi ay maikkan
dapay maid polos olnos.
17 Ngem no si Apo Dios nan
kagapowan nan kinasilib tako et
gawis nan banagna tay dokogan
tako nan ngawi ay ogali ta nan
gawis et kedeng nan ik-ikkan tako.
Makigayyem tako, omanos tako ya
adi tako ipapati nan layden tako.
Managseg-ang tako isnan iib-a tako
ya maid paamden tako isnan iib-a
tako ya adi tako menkamkampot.
18 Tay nan ipogaw ay manglayad
isnan olnos et olnosena nan nem-
nem nan iib-ana et nan banagna et
adoado nan gawis ay om-ommat.

4

Si Apo Dios Nan Tongtongpalen Tako Koma

1 Ngem sino ngen nan kagap-
gapowan nan mensapsapeanyo?
Nan nagapowana et tay wasdin
mangkayat ay mang-ikkan isnan
gomasingana olay getkena ay ngawi.
2 Adoado nan kayatyo ay alan
ngem adi kayo makaganab isonga
mensaspe kayo. Olay menpatey
et nakasagana kayo ay mang-ikkan.
Ngem nan gapo ay adi kayo makaala
isnan kayatyo et adi kayo od men-
dawat ken Apo Dios.
3 Ngem olay no mendawat kayo
ken Apo Dios et nan ngawi ay kaga-
gasingyo nan mang-osalanyo isnan
dawdawatenyo isonga adina ited.
4 Ay apo kayo ay adi matalek ay
mangtongpal ken Apo Dios. Tay nan
il-ilaenyo isnan batawa nan pakaam-
amdenyo mo siya. Ay adiyo getken
ay no laylaydenyo nan wada isnan
batawa ay gomasingan di adi ma-
mati et adi kabalin ay gayyemenyo
si Apo Dios? Isonga no siya di nan
kayatyo ay ikkan et boson Apo Dios
dakayo.
5 Adiyo kanan en baken tet-ewa
nan naisolat ay kalin Apo Dios id
kasin ay mangwani en, “Adi polos
layden nan Ispirito Santo ay makite-
tee ken datako no waday pakaam-
amden tako mo si Apo Dios.”
6 Ngem nan layad Apo Dios ken
datako et dadama isonga badbadan-
gana datako tapno mabalin ay osto
nan mangtongtongpalan tako ken
siya. Kaneg nan naisolat id kasin is-
nan kalin Apo Dios ay mangwani en,
“Nan mangipapangato isnan awakna
et adyan Apo Dios ngem nan mangi-
pababa isnan awakna et daida
nan badbadbadangan Apo Dios.”

7 Isonga tongtongpalenyo si Apo
Dios ta siya nan Apoyo. Adiyo id-
idnge si Satanas tay no siya nan
ikkanyo et taynana dakayo.
8 Si Apo Dios nan somag-enan tako
koma tay no ikkan tako di et somag-
en siya abes ken datako. Dakayo
ay managbasol et ibabawiyo nan
basbasolyo ta nan gawis di ikkanyo.
Dakayo ay mendowadowa ay mang-
solot ken Apo Dios et sokatanyo nan
nemnemyo ta si Apo Dios nan tong-
palenyo.
9 Masapol ay menseseg-ang kayo
ya men-aga kayo gapo isnan basba-
solyo. Adi kayo aped men-gasgasing
ay adi mangnemnem isnan basba-
solyo nodi mabain kayo.
10 Ipagowabyo nan awakyo ken
Apo Dios et awnitna ipangato
dakayo.

Adi Tako Men-in-iniyaw

11 Bebsatko ay mamati, adi kayo
koma men-in-iniyaw tay nan mangi-
iyaw isnan iib-ana et kanegna
iiyawen gedan nan bilin Apo Dios
ay mangwani en masapol ay men-
linlinayad tako. Isonga no men-in-
iniyaw kayo et siya nan kail-ana ay
adiyo patiyen nan bilin Apo Dios
nodi kanegyo kankanan en baken
tet-ewa nan bilina
12 dapay kedeng siya is nagapowan
nan linteg isonga kedeng siya gedan
is men-ibanbanag ay ostoosto. Ked-
kedeng siya is makaisalakan wenno
makadosa ken datako. Isonga maid
polos lebbeng tako ay mangibanag
isnan iib-a tako ay aped mangmang-
wani en, “Si todi et ngawi ay ipogaw.”

Adi Layden Apo Dios Nan Men-et-etek

13 Dengngenyo od nan kanak,
dakayo ay mangmangwani en, “Siya
na nan ikkanmi id wani wenno is
wakgat. Omey kami isnan teken ay
ili ta mentinda kami is esay tew-en
tasiyay omad-ado nan sipingmi.”
14 Ngem aykeyo gegetken di om-
mat is wakgat? Tay nan biyag tako et
kanegna nan liboo ay wada id wani
ngem maaw-awni dat mamaid.
15 Isonga gawgawis no nan
kananyo koma et, “Kigad si Apo Dios
no laydena ay matatago tako tasiyay
makaikkan tako isnan ikkan tako.”
16 Ngem dakayo et ngawi nan ik-
ikkanyo tay men-et-etek kayo day-
opay laylayden ay ibagbaga nan ik-
ikkanyo.
17 Isonga adiyo kalkalingkingan
na, nan ipogaw ay mangtek isnan
osto ay maikkan danat adi ikkan et
nakabasol.

5

Nan Awnit Ommat Isnan Agom Ay Baknang

1 Dakayo abes ay babaknang,
dengngenyo nan kanak. Menseseg-
ang ya men-aga kayo koma gapo
isnan awnityo pilmi ay mapaligatan.
2-3 Patpatgenyo nan kinabak-
nangyo ngem awnit mamaid tay
nan adoado ay osalenyo et awnitda
mabakas. Nan badbadoyo et
awnit madonot ya nan sipingyo
et mabootan ya malatiyan. Nan
madadaelan nan idodolinyo et siya
nan kailaana ay awnit dosaen Apo
Dios dakayo gapo isnan kinaagomyo.
Tay kedkedeng nan bomaknanganyo
is gamgamgamanyo dapay id wani
nan maodi ay timpo.
4 Getken Apo Dios ay kanga-
towan ay Apo ay sos-owitikenyo
nan mangsamsama isnan payewyo.
Dengdengngena nan mensegseg-
anganda ken siya ta badangana
daida tay adi omanay nan ilaglag-
boyo ken daida.
5 Ngem dakayo et nan gawis ya
naganas ay biyagyo nan nemnemne-
menyo et kedeng. Isonga kanegyo
nan baka ay aped mangmangman-
gan tasiyay lomames ngem adina
getken ay nganngani ay mapalti.
6 Nan esa pay ay ngawi ay ik-
ikkanyo et apedyo pabasbasolen
nan gawis ay ipogaw dayopay
patpateyen nan tap-ina ken daida
olay no maid basolda dapay maid

ik-ikkanda ay mangsalaknib isnan
awakda.

Masapol Ay Naanos Tako

7 Ngem dakayo ay bebsatko,
masapol ay naanos kayo olay ngan
di ik-ikkanda ken dakayo engganay
somagong si Jesu Kristo. Nemne-
menyo nan ikkan nan mannalon.
An-anosanda ay mangses-eed isnan
odan tasiyay mensamada dadat
mentoned. Dadat abes an-anosan
ay mangses-eed engganay mabgasan
nan pagey sadapay aniyen.
8 Isonga masapol abes ay anosanyo
ay mangses-eed isnan somagongan
Apo Jesu Kristo. Papigsaenyo nan
nemnemyo ay mangtongpal ken siya
tay nganngani nan somagongana is-
nan batawa.
9 Isonga adi kayo men-in-iniyaw
tasiyay adi dosaen Apo Dios dakayo
tay nganngani nan omaliyan Jesu
Kristo ay mangbanag ken datako.
10 Nemnemnemenyo bebsat, din
mamadton Apo Dios ay inbab-
aana ay nangibagbaga isnan bilina.
Naanosda ay olay no naligligatanda.
Et siya di koma nan ikkanyo.
11 Din deeyda ay mamadto et
kanan tako en nagasatda tay
nakaanosda isnan ligat ay nang-
tongtongpal isnan layden Apo Dios.
Dinngeyo nan inommat isdin si
Job id sang-adom. Dadama din
ligatna ngem inan-anosana isonga
idi nakwas dat gawis nan ommat
ken siya tay si Apo Dios et managseg-
ang ya dadama nan layadna isnan
ipogaw.
12 Nan esa ay napatepateg ay iba-
gak ken dakayo ay bebsat et adi
kayo mensapsapata ay mang-osal is-
nan ngadan Apo Dios wenno isnan
kompolmi. Adi masapol di tay mas-
apol ay matalek kayo ay kanayon
ay men-ibagbaga isnan tet-ewa. Tay
no osalem nan ngadan Apo Dios ay
mensapata et madosaka.

Masapol Ay Menlowalo Tako

13 No wada ken dakayo nan
maligligatan dat mendawat koma
ken Apo Dios ta badangana siya.
Nan men-gasing abes ken dakayo
et gawis abes no dayawenda si Apo
Dios.
14 Et no wada ken dakayo nan
masaksakit et paayagna koma nan
aap-apon di mamati ta omeyda is-
nan baeyna ta lanaanda siya dada-
pay mendawat ken Apo Dios ta pa-
gawisena siya.
15 No talkenda si Apo Dios ay
mangipagawis isnan sakitna et go-
mawis tet-ewa. No abes nakabasol et
pakawanen gedan Apo Dios siya.
16 Isonga no binmasol kayo is-
nan iib-ayo et masapol ay men-
pakawan kayo. Masapol gedan ay
ilowalowanyo nan iib-ayo tasiyay
gomawis nan saksakityo. Tay nan
lowalon nan mamati ay gawigawis
nan ik-ikkana et pilmi nan kabae-
lana.
17 Kaneg din si Elias ay mamadto id
kasikasin. Ipogaw siya ay kaneg tako
ngem inpapasnekna ay nangilowalo
ken Apo Dios ta adi omod-odan dat
egay tet-ewa inmod-odan is toloy
tew-en ya kagedwa.
18 Dat kasin menlowalo ta omodan
dat omodan tet-ewa et tomobo nan
molmola.
19-20 Bebsatko, nemnemnemenyo
ay no wada ken dakayo nan adi
mangtongtongpal isnan linteg Apo
Dios ngem dat wada ken dakayo
nan mangbagbaga ken siya tasiyay
solotena kasin si Apo Dios et bi-
nadangana siya tasiyay adi omey
isnan kadosdosaan di adi mamati
et olay no adoado nan basolna et
pakawanen Apo Dios.

Nan Damo ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat ay nagapo ken Pedro ay esay apostolis Kristo et naipa-ey isnan mamati ken Jesu Kristo ay naiwakawakat isnan kaili-ili. Nan osto ay panggep nan solatna et ta papigpigsaena daida ay maaamis ya maligligatan gapo isnan pammatida. Ninsolat ken daida tasiyay ipanemnemna ken daida nan gawis ay damag ay maipanggep ken Jesu Kristo tay gapo isnan nateyana ya nan kasina natagowan ya nan awnitna somagongan et siya nan magapowan nan namnamada ay maitapi ken Apo Dios. Isonga gapo isnan mangnemnemnemanda ken Kristo et mabalin ay itpeda nan ligat tay siya di nan mapadasan nan kinatet-ewan nan pammatida. Et awnitda ganaben nan biyag ay maid patenggana isnan agew ay omaliyan kasin Jesu Kristo no adida taytaynan nan pammatida.

Baken kedeng nan mangbagbagaana ken daida ta adida madadanagan isnan ligat nodi ibilbilina ken daida ta gawis koma nan ik-ikkanda ay kaneg nan osto ay ikkan nan tet-ewa ay ipogaw Kristo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Mangipanemnem isnan mangisalakanan Apo Dios isnan ipogaw 1:3-12

Pamagbaga maipanggep isnan nadiosan ay ogali 1:13-2:10

Nan masapol ay ikkan nan mamati no maligatanda 2:11-4:19

Masapol ay adi menpapangato nan mamati ya nan masapol ay ikkanda ay mensilsilbi ken Apo Dios 5:1-11

Kombos nan solat 5:12-14

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Pedro ay mensolat ken dakayo. Esaak ay apostolis Jesu Kristo ay pinilina ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolatak ken dakayo ay mamati ay sangaili ay naiwalas id Ponto, Galacia, Capadocia, Asia ya id Bitinia.

2 Ninemnem Apo Dios ay Ama tako dakayo sakayopay maiyanak et pinilina dakayo tapno patiyenyo si Jesu Kristo ya tapno mapakawan nan basbasolyo gapo isnan nangipalobosana ay matey siya. Nan Ispirito Santo nan inbadangna ken dakayo ta madiosan kayo ay ipogawna.

Sapay koma ta mataptapiyan ken dakayo nan layad, anos ya nan natalna ay nemnem ay magapgapo ken siya.

Nan Gawis Ay Ommat Isnan Mamati Ken Kristo

3 Dayawen tako si Apo Dios ay Aman ya Dios Jesu Kristo ay Apo tako. Dayawen tako tay gapo isnan pilmi ay seg-angna intedna ken datako nan balo ay biyag gapo isnan kasin natagowan Jesu Kristo. Isonga wada nan gawigawis ay namnamaen tako ay awnit tet-ewa matongpal.

4 Et siya nan mangtekan tako ay wada nan indolin Apo Dios id daya ay awnitna ipatawid ken datako. Et maid polos kadelawan nan itedna ya mentoltoloy ay eng-enggana ay adi polos kamam-aid.

5 Gapo isnan kabaelana, salakniban Apo Dios dakayo gapo tay mamati kayo ken siya. Banbantayana dakayo tapno adi kayo nalaka ay madolog engganay omdan nan maodi ay agew ay omaliyana ay mang-ala ken dakayo tapno makitee kayo ken siya ay eng-enggana.

6 Isonga men-galalasing kayo olay waday adoado is kalasin di ligat is om-ommat tay nan ligat et adi maitoltoloy.

7 Nan gapo ay liknaenyo nan ligat et tapno mapaneknekan no tet-ewa nan pammatiyo. Tay kaspangaligan olay nan balitok ay adi maitoloy

ay enggana et masapol ay ma-
paneknekan isnan apoy ta maila no
tet-ewa ay balitok. Isonga gapo tay
napatpateg nan pammatiyo mo nan
balitok masapol ay mapaneknekan
abes. Et no maila nan katet-ewan
nan pammatiyo et dayawen ya ipan-
gaton Apo Dios dakayo isnan agew
ay kasin omaliyan Jesu Kristo.
8 Egayyo ilaen siya ngem laylay-
denyo siya kayet. Olay id wani et adi
kaila ngem mamati kayo ken siya.
Isonga men-galalasing kayo ay pilmi
ay maid kakwaniyana
9 tay nan maisalakananyo ay
makitean ken siya ay enggana nan
ginanabyo gapo isnan pammatiyo.

Inbagan Apo Dios Id Kasikasin Nan Mangisalakanana Isnan Ipogaw

10 Din mamadton Apo Dios id
kasikasin et egayda naawatan ay
osto nan inpabagan Apo Dios ken
daida ay maipanggep isnan badan-
gna ay mangisalakan ken dakayo.
Isonga ninemnemnemda ya inan-
anapda nan kayatna ay ibaga.
11 Inan-anapda no tongona nan
ommatana ya nan kagtekana. Tay
egayda naawatan nan inpabagan
nan Ispiriton Kristo ken daida
ay maipanggep isnan awnit ma-
paligatan Kristo ya nan awnitna
maipangatowan.
12 Dat ipagtek Apo Dios ken
daida ay baken nan timpo ay
matatagowanda is ommatana nodi
nan timpo id wani nan ommatana.
Et natongpal tet-ewa et siya di
nan dindinngeyo isnan ipogaw ay
nangibaga ken dakayo isnan gawis
ay damag ay maipanggep ken Kristo.
Inbagbagada gapo isnan kabaelan
nan Ispirito Santo ay mangbad-
badang ken daida ay inbaan Apo
Dios. Olay nan aanghel et kayatda ay
maawatan ay gawis nan maibagbaga
isnan gawis ay damag ay badang
Apo Dios ay mangisalakan isnan
kaipoipogaw.

Nan Masapol Ay Ikkan Nan Ma-mati

13 Isonga gapo isnan gawis ay
badang Apo Dios ken dakayo et is-
aganayo nan nemnemyo ta nan kay-
atna nan ikkanyo. Ten-enyo nan
am-in ay ik-ikkanyo ta gawis. Ipas-
nekyo ay gawis isnan nemnemyo
nan namnamaenyo ay ited Apo Dios
ken dakayo isnan kasin omaliyan
Jesu Kristo.
14 Gawis no kanegyo nan man-
agpati ay onga ta si Apo Dios di
patpatiyenyo. Adi kayo kasin sol-
soloten nan ngawi ay ninemnemne-
myo sakayopay getken si Apo Dios.
15 Nodi komaneg kayo koma ken
siya ay maid polos basolna. Mas-
apol ay madiosan nan ogaliyo ay
kaneg ken Apo Dios ay nang-ayag
ken dakayo ay maitapi ken siya.
16 Tay naisolat isnan kalina ay
mangwani en, “Masapol ay ma-
diosan kayo tay sak-en et maid polos
basolko.”
17 Et adiyo kalkalingkingan ay
si Amayo ay Apo Dios ay menlol-
owalowanyo et maid pakaam-
amdena no men-ibanag siya nodi
awnit banagena nan tonggal esay
ipogaw gapo isnan tet-ewa ay inik-
ikkana. Isonga masapol ay iyegyatyo
siya isnan matatagowanyo.
18 Tay winayaan Apo Dios dakayo
ay mangtaynan isnan maid paayna
ay winanwanedyo ay inpaik-ikkan
nan alal-apoyo ken dakayo. Et
getkenyo ay baken aped siping ay
malatlatiyan di inosalna ay nang-
waya ken dakayo.
19 Nodi nan biyag Kristo ay
nabanobanol nan insakbotna.
Kanegna nan kalnilo ay maid polos
danyona ay napalpalti ay naiboyag
ken Apo Dios.
20 Ninemnem Apo Dios nan
mangisakbotana ken Kristo sapay
mawada nan batawa ngem sokod
isnan naodi ay timpo sapay mawada
siya isnan batawa. Inmali si Kristo
isnan batawa ay mangbadang ken
dakayo.
21 Et gapo isnan inikkana et
taltalkenyo ay pilmi si Apo Dios

id wani. Siya nan nangtago ken
Kristo et inpangatona siya. Isonga
taltalkenyo si Apo Dios ay mang-
badang ken dakayo ya namna-
maenyo gedan nan gawis ay awnit
tako ganaben.

22 Gapo tay pinatiyo nan tet-ewa
et nadalosan et nan nemnemyo.
Isonga mabalin ay laydenyo ay os-
toosto nan iib-ayo ay mamati. Isonga
kanak en ikkanyo ngalod.

23 Tay wada nan balo ay biyagyo
et baken nan ipogaw ay nalaka ay
matey is nagapowana nodi nagapo
ken Apo Dios ay adi matmatmatey.
Et wada ken dakayo tay pinatiyo nan
maid kombosna ay kalin Apo Dios ay
mang-it-ited isnan balo ay biyag.

24 Kaneg nan naibaga isnan inpa-
solat Apo Dios id kasikasin ay mang-
wani en,

"Nan ipogaw et kanegda nan logam
tay nalaka ay may-osan ya nan
kabegewna et kaneg nan sab-
sabong ay nalaka ay matey.

25 Ngem nan kankanan Apo Dios et
wawawawada ay enggana."

Et kanak ken dakayo en nan kalin
Apo Dios et siya gedan nan gawis ay
damag ay naibaga ken dakayo.

2

1 Isonga gapo tay wada nan balo
ay biyagyo et kaanenyo am-in nan
ngawi. Adi kayo menkamkampot
ya adiyo taytayoktoken nan iib-ayo
ay mangipadakes ken daida dayopay
kaanen nan ngawi ay apal isnan
nemnemyo.

2 Kaneg kayo engnga tay kadaw-
dawatyo nan biyag ay nagapo ken
Apo Dios. Isonga masapol ay
laylaydenyo ay maitdowan isnan
kalin Apo Dios ay kaneg nan
mangkaykayatan nan engnga isnan
sosona tapno maet-et-eteng kayo
isnan pammatiyo engganay makitee
kayo ken siya.

3 Gawis no laydenyo ay maitdowan
tay likliknaenyo nan anos ya nan
layad nan Apo tako.

Naiyalig Si Kristo Isnan Katemte-man Ay Bato

4 Somag-en kayo ken Kristo ay
matatatatago ya mang-ited is biyag
ay maid patenggana. Kanegna nan
katemteman ay bato ay maosal is
pegnad di baey. Inadyan nan
kaipoipogaw ngem ken Apo Dios et
siya nan kabanolan isonga siya nan
pinilina.

5 Et dakayo abes, no somag-en
kayo ken Kristo et komaneg kayo ken
siya ta kanegyo abes nan temtem
ay bato ay mensilbi isnan baeyna.
Tay am-in ay mamati et daida nan
kinabaeyna. Isonga kanegyo nan
papadi ay kedeng si Apo Dios is men-
ob-oblaanda ay mang-it-ited isnan is-
agotyo ken siya et siya na nan gawis
ay ik-ikkanyo. Et nan ik-ikkan Jesu
Kristo ay pala ken dakayo nan gapo
ay mabalin ay men-gasing si Apo
Dios ay mangdawat isnan it-itedyo.

6 Tet-ewa nan kinwanik en kaneg
Kristo nan katemteman ay bato tay
naisolat isnan kalin Apo Dios nan
nangiyaligana ken Kristo ay mang-
mangwani en,

"Ilaenyo, ipegnadko id Sion nan
napili ay nabanobanol ay bato
et nan mangpati ken siya et
adi polos mabainan."

Siya di nan kinwanin Apo Dios sapay
omali si Kristo isnan batawa.

7 Et tet-ewa di tay nabanobanol siya
ken dakayo ay mamati. Ngem isnan
ipogaw ay adi mamati, maid banolna
ken daida. Ngem kinwanin Apo Dios
en,

"Nan bato ay inadyan nan ninsaad et
siya nan ninbalin is pegnad ay
kapatgan isnan baey."

8 Kinwanina abes en,

"San bato ay deey et siya nan madis-
dismayaanda ay maolinanda."

Kinwanin Apo Dios di. Et natongpal
tay naseyatanda gapo isnan adida
mamatiyan isnan gawis ay damag
ay maipanggep ken Kristo. Isonga
awnitda madosa.

Naitken Nan Mamati Isnan Adi Mamati Isonga Masapol Ay Teken Abes Nan Ik-ikkanda

9 Ngem bakenyo kaneg nan mang-
adi ay mangpati ken Kristo tay napili
kayo ay ipogawna. Masilbi kayo ay
ipogaw ay os-osalen nan Ali ay si
Kristo ay kaneg nan papadi ay men-
silsilbi ken Apo Dios. Insiyan Apo
Dios dakayo isnan adi mamati tay
inalana dakayo ay ipogawna. Pinilin
Apo Dios dakayo ay ipogawna ta iba-
gayo isnan tapin di ipogaw nan gaw-
igawis ay ik-ikkana. Siya nan nang-
ayag ken dakayo ta taynanyo nan
ngawi tapno makitee kayo ken siya
isnan am-in ay kagawisna. Kanegna
kinaan datako isnan menbolinget et
iyeyna datako isnan menpalalat-a.
10 Id kasin baken ipogaw Apo
Dios dakayo ngem id wani ipogawna
dakayo. Id kasin egayyo liknaen nan
seg-angna ngem id wani et liklik-
naenyo.
11 Gapo tay baken nan batawa
is tet-ewa ay ili tako, ibagak ken
dakayo ay gagayyemko en pan-
gaasiyo ta adiyo ikkan nan ngawi ay
kaneg din wada isnan nemnem tako
satakopay mamati. Tay nan ngawi
ay maik-ikkan et daida nan boson
di ipogaw tay daida nan mang-amas
isnan pammatin di ipogaw.
12 Kanayon ay ikkanyo nan gawis
ta ilaen nan adi mamati. Tay no
waday delawenda ken dakayo et ma-
sokatan nan nemnemda no ilaenda
nan gawis ay ik-ikkanyo. Et awnitda
dayawen si Apo Dios isnan timpo ay
gomawis nan nemnemda ay mang-
pati ken siya.
13 Nan esay masapol ay ik-ikkanyo
tapno maid kadlawan nan Apo tako
et patiyenyo nan am-in ay ipogaw
ay wada nan lebbengda ay magapo
isnan gobilno. Olay nan kangatowan
ay ali
14 wenno nan ibab-aana ay men-
lebbeng ay mendosa is ipogaw ay
adi mangpati isnan bilinda wenno
mangdayaw isnan ipogaw ay gawis
nan ikkanda et patiyenyo daida.
15 Tay layden Apo Dios ay nan
ipogaw ay adi mangtek ken siya
ay baken osto nan nemnemda et
maid somya is mangdelawanda ken
dakayo gapo isnan gawis ay il-
ilaenda ay ik-ikkanyo.
16 Tet-ewa ay nawaya kayo ay
ipogaw ay mangnemnem isnan kay-
atyo ay ikkan isonga ipailayo nan
wayayo isnan ik-ikkanyo. Ngem
baken nan ol-olay is mang-osalanyo
isnan wayayo. Nodi masapol ay
kanayon ay ikkanyo nan gawis ay
kaneg tet-ewa ay baan Apo Dios.
17 Lispitowenyo am-in nan ipogaw.
Laydenyo nan iib-ayo ay mamati. Iy-
eegyatyo si Apo Dios. Lispitowenyo
nan ali. Keg da tona nan masapol ay
ik-ikkanyo.

Si Kristo Ay Nang-anos Isnan Ligat Nan Menbasalan Tako

18 No baa kayo, patiyenyo nan
apoyo ya lispitowenyo. Baken ke-
deng nan naanos ay apo is mang-
ikkananyo is gawis nodi ikkanyo met
laeng isnan makedse.
19 Tay no anosam nan mapalpali-
gatam ay maid gapona gapo isnan
mangnemnemnemam ken Apo Dios
et siya nan esay men-gasingan Apo
Dios ken sik-a.
20 Ngem no kanam en nan binma-
solam di mang-anosam isnan dosam
et baken di is gapo ay dayawen
daka ken Apo Dios tay osto no ma-
dosaka gapo isnan basolmo. Ngem
no anosam nan dosa isnan kagawis
nan ik-ikkam et siya nan gawis isnan
nemnem Apo Dios.
21 Tay siya di nan kayat Apo Dios
ay ikkam tay inpailan Kristo nan
menbasalan tako. Tay pilmi nan
napalpaligatana ay pala ken datako
22 dapay maid basolna ya maid
polos kampotna.
23 Olay ngawi nan kinkinwanida
ken siya et maid ngawi is in-
songsongbatna. Ya isnan nang-
palpaligatanda ken siya et egayna
kankanan en awnitna baesan. Nodi
intoloyna ay mangtalek ken Apo

Dios ay ostoosto nan ikkana ay
mangbanag.
24 Si Jesus nan nanglak-am is-
nan dosa tako gapo isnan basbasol
tako isonga natey siya isnan kros.
Inikkana di tapno adi tako itoloy ay
bomasol nodi nan gawis ay kayatna
nan ikkan tako. Gapo isnan nasoga-
sogatana et naagasan nan ngawi ken
datako.
25 Tay id kasin kaneg tako nan
naamas ay kakalnilo tay inmaddaad-
dawi tako ken Apo Dios. Ngem id
wani sinmag-en tako ken siya ay
mang-ay-ayowan ya mangbanban-
tay ken datako.

3

Nan Gawis Ay Ikkan Di Sin-asawa

1-2 Naay abes di kayatko ay
ibaga ken dakayo ay bababai ay
wada nan as-awada. Masapol
abes ay patpatiyenyo nan aas-
awayo ay kaneg nan kinwanik isnan
mangpatpatiyan nan ipogaw isnan
menlebbeng. Tay olay no wada nan
adi mamati id wani et awnit mamati
nan tapina gapo isnan il-ilaenda
ken dakayo. Olay maid ibagayo ken
daida ngem awnitda mamati tay il-
ilaenda nan gawis ay ik-ikkanyo ya
nan manglislispitowanyo ken Apo
Dios.
3 Baken koma nan gawis ay
bado ya nan naaltiyan ay book ya
nan tapin di al-alti ay os-osalen
di bababai is nenemnemenyo is
mangipabgew ken dakayo.
4 Nodi gag-awis no nan gawis
ay ogaliyo nan mangipabgew ken
dakayo tay no manag-anos kayo et
siya nan mangipabgew ay adi kakak-
aan et siya nan nabanobanol ken
Apo Dios.
5 Siya dadi nan inik-ikkan din na-
diosan ay bababai id kasikasin ay
nangtalek ken Apo Dios. Tay pinat-
patida nan aas-awada.
6 Kaneg din si Sara id sang-adom et
pinatpatina si Abraham ay asawana.
Inbilangna siya ay apo. Isonga no
adi kayo omegyat ay mang-ikkan is-
nan gawis ay olay mapaligatan kayo
et ap-on din si Sara dakayo.
7 Wada nan ibagak abes ken
dakayo ay lalalaki. Isnan
makiteteanyo isnan aas-awayo,
ikkanyo nan getkenyo ay gawis ken
daida. Ayowananyo daida ay gawis
tay napigpigsa kayo mo daida. Ya
lispitowenyo daida tay paliso nan
nangganabanyo isnan balo ay biyag
ay badang Apo Dios ken dakayo. No
keg todi nan ik-ikkanyo et idngen
Apo Dios dakayo no menlowalo kayo
ken siya.

Nan Gawis Ay Ikkan Am-in Nan Mamati

8 Naay da pay di ibagak ay ikkanyo
am-in. Pos-aenyo nan nemnemyo ya
men-asiseg-ang kayo. Laylaydenyo
nan iib-ayo ay mamati ay kaneg kayo
sin-agi ya masapol ay naanos kayo
ay ipogaw dakayopay adi menpa-
pangato.
9 No waday mang-ikkan is ngawi
ken sik-a et adim ibaes. Olay no
waday menkali is ngawi ken sik-a
adim gedan songsongbatan. Nodi
ilowalowam daida ta badangan Apo
Dios daida. Tay siya nan kayat Apo
Dios ay ikkanyo tapno gawis gedan
nan awnitna ited ken dakayo.
10 Kaneg nan inpasolat Apo Dios id
kasikasin. Kanana en,
"No layden nan ipogaw ay gawis nan
biyagna ya maitoltoloy nan
gasingna et baken nan ngawi
wenno kampot is kankanana.
11 Masapol ay dokogana nan ngawi
ta nan gawis di ik-ikkana. Ya mas-
apol ay nan nasimpa ay biyag di
kaykayatna.
12 Tay no nan gawis di ik-ik-ikkan
nan ipogaw et kanayon ay nemne-
men Apo Dios siya ya idngena nan
lowalona. Ngem kaliliget Apo Dios
nan mang-ik-ikkan isnan ngawi."
Siya di nan naisolat isnan kalin Apo
Dios.
13 Ngem no nan gawis nan
kanayon ay laydenyo ay ikkan sinoy
aped makapasakit ken dakayo?

14 Ngem olay no mapaligatan kayo
gapo isnan gawis ay ik-ikkanyo et adi
koma masaksaktan nan nemnemyo
tay pilmi nan awnit badang Apo Dios
ken dakayo. Isonga adi kayo koma
omegyat ya adi kayo madanagan.
15 Nodi patgenyo si Kristo ya
dayawenyo siya isnan kinaapona.
Kanayon ay mensagana kayo ta
no waday mensoot ken dakayo
maipanggep isnan mamatiyanyo
ken Kristo et gawis ya osto nan
songbatyo. Ngem anosanyo ya
gawisenyo ay mangsongbat ken
daida.
16 Masapol abes ay maid ik-
ikkanyo is maibabainanyo tapno no
iyawen nan mangmangwani isnan
ngawi ay maipanggep isnan ogaliyo
et daida nan mabainan.
17 Tay no ipalobos Apo Dios ay
mapaligatan kayo et gag-awis mo
nan mang-ikkananyo isnan gawis
di mapaligatanyo mo nan mang-
ikkananyo isnan ngawi di gapo na.
18 Tay kaneg si Kristo ay olay maid
polos basolna ngem napaligatan ay
natey pala ken datako ay manag-
basol. Et omanay nan namingsan
ay nang-ikkanana isdi. Inikkana
di tapno waday somya is ikkan
tako ay makigayyem ken Apo Dios.
Pinateyda siya ngem nan ab-abiikna
et egay katey.
19 Inmey nan ab-abiikna isnan
pagbalodan di ab-abiik di natey tay
wada nan ibagana ken daida.
20 Nan deeyda ay natey ay in-
mayana et daida nan nang-adi ay
mangpati isnan kankanan Apo Dios
id kasin isdin timpon Noah da-
pay inan-anosan Apo Dios isnan
nabayag ay mangses-eed isnan ma-
matiyanda. Isdin timpo ay deey
sinapon Noah nan dakkel ay bapor.
Et siya nan naisalakanan nan waw-
ao ay ipogaw isnan napsongan nan
batawa.
21 Kaneg nan naisalakanan da
Noah isnan danom ay napsong nan
kaneg nan kaiyaligan nan men-
pabonyagan di ipogaw. Tay siya nan
kailasinana ay naisalakan tako isnan
dosa gapo isnan kasin natagowan
Jesu Kristo. Baken nan kadalosan
nan awak isnan danom is gapo
ay maisalakan tako nodi gapo is-
nan menpakawanan tako ken Apo
Dios isnan basbasol tako tapno maid
mabainan tako ken siya.
22 Nakwas nan inmayan nan ab-
abiik Kristo isnan natey dat matago
kasin nan awakna et sinmaa id daya.
Wada id wani isnan makanawan
Apo Dios ay mentean di kangatowan.
Isonga siya nan apowen nan aanghel
ya nan tapin di menkangangato ay
wada nan kabaelanda.

4

Nan Ogalin Kristo Nan Toladen Tako Koma

1 No nemnemen tako nan mapal-
paligatan di mamati et nemnemen
tako abes nan napalpaligatan Kristo
isdin ninteteana isna ta toladen tako
nan nemnemna ay egay nang-adi
isnan ligat. Tay nan mapalpali-
gatan tako et siya nan mang-ited
ken datako isnan kabaelan tako ay
mang-adi isnan ngawi
2 tapno adi tako patpatiyen nan ol-
olay ay kayat nan awak tako nodi
soloten tako nan laylayden Apo Dios
ay maikkan.
3 Oston. Adiyo kasin ikkan nan
ngawi ay inik-ikkanyo id kasin ay
kaneg nan laylayden nan adi mamati
ay ikkan. Tay adida ten-en nan ol-
olay ay laylaydenda ay ikkan. Men-
gasingda ay menboteng ya mang-ik-
ikkan isnan ol-olay. Nan sinang did-
ios nan daydayawenda dapay iyad-
adin Apo Dios di is maikkan.
4 Masdaawda tay adi kayo et
maitaptapi isnan ngawingawi ay
ik-ikkanda. Isonga oy-oyawenda
dakayo.
5 Ngem awnit somalyaen Jesu
Kristo daida tay nakasagana siya ay
mangbanag isnan am-in ay ipogaw
ay natey wenno matatago.
6 Siya na nan gapo ay naibaga
nan gawis ay damag isnan ipogaw

sadapay natey tay olay natey nan
awakda tay siya nan sigod ay ommat
isnan ipogaw ngem matagotagoda
ay kaneg Apo Dios no mamatida.
7 Naay da pay di ibagak. Gapo
tay nan am-in et nganngani ay
menpatengga isonga paostowenyo
ay gawis nan nemnemyo dakayopay
ten-en nan ik-ikkanyo tapno gawis
nan menlowalowanyo.
8 Ya nan kapatgan ay ikkanyo
koma et kanayon ay men-asilayad
kayo tay no gawis nan layadyo et
baken nan basbasol nan iib-ayo is
nemnemnemenyo.
9 Men-gasing kayo koma ay mensi-
nangaili.
10 Ya nan laing ay inted Apo Dios
isnan tonggal esa ay mamati et os-
alenyo ay menbinadang. Osalenyo
ay gawis ay kaneg nan baa ay mang-
tongpal ay osto isnan ipaik-ikkan
nan apona.
11 No nan laing ay men-itdo nan
inted Apo Dios ken sik-a et men-
itdoka ay gawis tay nan kalin Apo
Dios nan ibagbagam. No nan mang-
badangam isnan iib-am nan laingmo
et ipalisom isnan kabaelan ay inted
Apo Dios. Masapol ay osalen tako ay
gawis nan laing ay wada ken datako
tapno madayaw si Apo Dios gapo ken
Jesu Kristo. Ostoosto no si Apo Dios
nan madaydayaw ya men-ali ay eng-
enggana tay siya nan kangatowan.

Adi Tako Masmasdaaw No Mapaligatan Tako

12 Gagayyemko ay laylaydek, adi
kayo masmasdaaw gapo isnan ma-
palpaligatanyo tay baken kaskas-
daaw di. Nodi masapol ay om-
mat tapno mapaneknekan nan pam-
matiyo no tet-ewa.
13 Isonga men-gasing kayo koma
tay makiliklikna kayo isnan ligat
ay kaneg nan inommat ken Kristo.
Tay no keg todi et maam-amed nan
gasingyo isnan mangipailaana isnan
kangatona isnan kasina omaliyan.
14 Et nagasat kayo no nan mang-
solsolotanyo ken Kristo di gapo na
is madeldelawanyo tay siya nan
mangipaila ay wada ken dakayo nan
kangangatowan ay Ispirito ay Ispiri-
ton Apo Dios.
15 Ngem no mapaligatan kayo,
baken koma nan mang-ik-ikkananyo
isnan ngawi ay kaneg nan pomatey,
mangakew wenno makibibiyang is-
nan maid bibiyangyo is gapo na.
16 Ngem no gapo isnan ma-
matiyanyo ken Kristo et baken di is
nemnemenyo is mabainanyo. Nodi
dayawenyo si Apo Dios gapo tay
ipogawna dakayo.
17 Inomdan nan timpo ay ilo-
gin Apo Dios ay mangbanag isnan
kaipoipogaw. Et datako ay ipogawna
nan on-onaena ay somalyaen ya ba-
nagen. No nan mamati nan men-
logiyana ngan ngen nan awnit om-
mat isnan adi mamati ay mang-adi
ay mangpati isnan gawis ay damag
ay nagapo ken Apo Dios? Awnit
pilmi nan dosada.
18 Kaneg nan nakwani isnan naiso-
lat ay kalin Apo Dios. Kanana en,

"No masapol ay mapaligatan nan
mamati tapno adi mamaid
nan pammatina ngan ngen
nan kaneg nan ligat ay lak-
amen nan managbasol ay adi
mangpati ken siya?"

19 Isonga no mapaligatan tako gapo
tay siya nan inpalobos Apo Dios ken
datako et adi tako menseseg-ang.
Nodi itoltoloy tako kayet ay mang-
ikkan isnan gawis ya italek tako nan
biyag tako ken Apo Dios ay nang-
boliw ken datako tay matalek siya ay
pilmi.

5

Bilin Isnan Mangipangpango Isnan Mamati

1 Wada nan kayatko ay ibaga ken
dakayo ay mangipangpango isnan
mamati issa. Wada nan lebbengko
ay mangwani tay sak-en abes et
esaak ay mangipangpango dakpay
inil-ila nan napalpaligatan Kristo. Et
esaak abes ay esay awnit maitapi

isnan kangaton Kristo ay awnitna
ipaila.
2 Siya dana nan kayatko ay
ikkanyo. Men-gasing kayo koma
ay mang-ayowan ay gawis isnan
ipogaw ay intalek Apo Dios ken
dakayo ay adi kayo mapilit. Baken
koma nan mangnemnemnemanyo
isnan lagboyo is manglaydanyo ay
ikkan nodi laydenyo ay ikkan gapo
isnan gasingyo ay mensilbi ken Apo
Dios.
3 Et adiyo ipapapati nan kayatyo
nodi gapo isnan gawis ay ikkanyo et
dakayo nan menbasalan nan ipang-
pangoyo.
4 No gawis nan mangipangowanyo
isnan ipogaw et awnit agtan Kristo
ay apon abes di mangipangpango
dakayo is gawis ay ligalo ay adi
makmakmaksay. Awnitna ited isnan
kasina omaliyan.

Bilin Ken Datako Am-in

5 Dakayo ay bibinayan ay somol-
solot et wada abes nan ibagak ken
dakayo. Kanak en masapol ay
patiyenyo ay gawis nan it-itdon nan
mangipangpango ken dakayo. Adiyo
ipapangato nan nemnemyo. Man-
agkoya kayo am-in tay kanan nan
naisolat ay kalin Apo Dios en, “Adyan
Apo Dios nan menpapangato ngem
badbadangana nan mangipabababa
isnan nemnemna.”
6 Isonga menpababa kayo ken Apo
Dios ay makabael isnan am-in tapno
ipangatona dakayo isnan agew ay
kayatna ay mang-ikkanan.
7 Talkenyo si Apo Dios ay mang-
badang ken dakayo isnan am-in
ay danagyo tay nenemnemena ay
kanayon dakayo ya laylaydena ay
bomadang.
8 Makailanyo si Satanas ay boso
tako. Ten-enyo nan am-in ta nan
osto nan ik-ik-ikkanyo ta baken nan
dologna is patiyenyo tay om-om-
omey ay men-an-anap is dologena ta
maisiyanda ken Apo Dios.
9 Papigsaenyo nan pammatiyo ta
baken siya is patpatiyenyo. Adiyo
kalkalingkingan ay baken kayo ke-
deng is mangliklikna isnan ligat tay
olay nan iib-ayo ay mamati isnan
natkenatken ay il-ili et likliknaenda
gedan.
10 Ya adiyo kalkalingkingan abes
ay sinkatpe nan mapalpaligatan tako
isnan naay batawa. Et si Apo Dios
ay kaanosan isnan am-in nan nang-
awis ken dakayo ta awnit kayo maki-
tee ken siya ay eng-enggana gapo
tay maitatapi kayo ken Kristo. Et
siya ay mismo nan mangipagawis
isnan ikkanyo ya mangipapigsa ken
dakayo.
11 Siya nan kaostowan ay men-
toltolay ay eng-enggana.

Nan Kombos Nan Naay Solat

12 Inpasolatko nan naay ay so-
lat ken Silas ay esay ib-a tako ay
gawigawis nan mangsolsolotana ken
Kristo. Aptiaptik nan solatko ngem
insolatko ta ipapigsak nan nemne-
myo isnan mangsolsolotanyo ken
Kristo ya aboloyak ay tet-ewa nan
mait-itdo maipanggep isnan badang
Apo Dios ay patpatiyenyo. Ipas-
nekyo isnan nemnemyo tapno adiyo
kalkalingkingan.
13 Nan iib-ayo ay mamati ay pinilin
Apo Dios abes ay wada id Babilo-
nia et menpakomostada ken dakayo.
Si Marcos abes ay kanegko anak et
menpakomosta ken dakayo.
14 No men-asiila kayo et ipailayo
nan menpinateganyo ya nan menli-
nayadanyo. Sapay koma ta natalna
am-in nan nemnemyo ay maitatapi
ken Kristo.
Kedeng di is ibagak.

Nan Maikadwa ay Solat Pedro

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Pedro et insolatna ay pala isnan adoado ay mamati. Nan napateg ay ibagan nan solatna et ta adida maaw-awis isnan baken osto ay kankanan nan agin-iitdo tay pilmi ay bomasol nan mangsolsolot ken daida. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloyda ay mamati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay maipanggep ken Jesus ay dindinngeda ay nagapo isnan ipogaw ay tet-ewa ay nang-ila ken siya. Tay no siya di nan ik-ikkanda et adida nalaka ay maawis isnan baken tet-ewa.

Nan esa ay ibagbagana et nan songbat nan it-itdon nan mangmangwani en adi somagong kasin si Kristo. Kanana en nan mabaybayagan nan somagongan kasin Kristo et gapo tay adi kayat Apo Dios ay madosa nan olay sino ay ipogaw nodi kayatna ay am-in ay ipogaw et ibabawida nan basbasolda koma ta maitapida ken siya. Siya di nan gapo ay adi somagong ay dagos tay sedsed-ena nan menbabawiyanda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-2

Nan kayat Apo Dios ay ik-ikkan di mamati 1:3-21

Nan baken osto ay mait-itdo 2:1-22

Nan kasin omaliyan Jesu Kristo 3:1-18

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Simon Pedro ay esay baan Jesu Kristo. Esangak ay pinilina ay makwani en apostolis ay mangibagbaga isnan maipanggep ken siya. Mensolatak ken dakayo ay naagtan is pammati ay maid polos naitkenana isnan pammatimi. Naagtan tako gapo isnan ostoosto ay ik-ikkan Jesu Kristo ay Dios tako ay nangisalakan ken datako.

2 Sapay koma ta gapo isnan mataptaptapiyan nan mangtekanyo ken Apo Dios yas Jesus ay Apo tako et mataptaptapiyan abes nan manglik-naanyo isnan anos ya layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken daida.

Nan Gawis Ay Itapi Tako Isnan Pammati Tako

3 Gapo isnan kabaelan Apo Dios et intedna nan kabaelan tako ay mangikkan isnan am-in ay kayatna ay maikkan. Mabalin ay ikkan tako tay getken tako siya ay nang-ayag ken datako ta maitapi tako ken siya isnan kagawisna ya isnan kangatona.

4 Gapo isnan kagawisna et intedna nan ganaganagwis ay mangbadbadang ken datako ay inkalina tapno maiyiso tako ken siya ya tapno mailisi tako ay adi makiik-ikkan isnan ngawi ay ik-ikkan di adi mamati ay magapgapo isnan nemnemda ay ol-olay.

5 Isonga ipakat tako ay mangitapi is dana isnan pammati tako. Nan omona et masapol ay gawis nan ogali tako. Ya nan maisned et masapol ay osalen tako nan nemnem tako ay osto.

6 Nan maikatlo et ten-en tako nan ik-ikkan tako. Dat masapol ay anosan tako nan ligat. Nan maikalima et soloten tako nan ogalin Apo Dios.

7 No ik-ikkan tako am-in dadi et wada pay nan masapol ay maitapi. Et siya nan gawis ay nemnem isnan iib-a tako ay mamati ta menbinadang tako. Dat mabalin ay ikkan tako nan esa et siya nan manglaydan tako isnan am-in ay ipogaw.

8 No siya dadi nan maik-ik-ikkan et siya dadi nan gawis ay mangbadbadang ken datako ta mapaay nan mangtekan tako ken Jesu Kristo ay Apo tako.

9 Ngem nan ipogaw ay adi mangitapi isnan deeyda ay inbagak et kegda nakowap tay olay mamatida ngem adoado pay laeng nan adida maawatan. Adida nemnemen nan

gawis ay inikkan Apo Dios ay
nangkaan isnan basbasolda.
10 Isonga bebsatko, gapo is-
nan gawis ay badang Apo Dios,
ipakat tako nan kabaelan tako
ay mang-ikkan isnan gawis tapno
mapaneknekan nan nangpiliyan ya
nang-ayagan Apo Dios ken datako
ay menbalin is an-akna. Tay no siya
dadi nan ik-ikkan tako et adi tako
dokogan nan pammati tako.
11 Dat no omdan tako isnan maid
patenggana ay mentolayan Apo Jesu
Kristo ay nangisalakan ken datako
et maid mabainan tako tay men-
galalasing siya ay mangdawat ken
datako.

Gawis No Maidnge Nan Kankanan Pedro Tay Wada Nan Lebbengna Ay Mangibaga

12 Isonga olay getkenyo nan tet-
ewa ya pinatiyo ay gawis et itoloyko
kayet ay mangipanemnem ken
dakayo is dadi.
13 Tay isnan nemnemko siya nan
gawis ay ikkak isnan kadaanko.
14 Tay getkek ay adi mabayag daket
matey. Getkek di tay inpagtek Apo
Jesu Kristo ken sak-en.
15 Isonga ipanemnemnemko dadi
ken dakayo id wani ay timpo
tapno adiyo kalkalingkingan no
mamaidak.
16 Nan ibagbagami ken dakayo
ay maipanggep isnan kabaelan Jesu
Kristo ya nan kasina omaliyan et
baken aped sodsodok. Nodi tet-ewa
tay inilami nan pilmi ay kabaelana.
17-18 Tay wada kami isnan bilig ay
nang-abatan Apo Dios ken dakami
isnan nangipailaana isnan kadios Je-
sus. Dinngemi nan kalin Apo Dios
ay Amana ay nagapo id daya ay
nangwani en, “Siya na nan laylaydek
ay Anakko et pilmi nan gasingko ken
siya.”
19 Nan inilami et siya nan mang-
paneknek isnan katet-ewan nan in-
bagan din mamadton Apo Dios id
sang-adom. Isonga gawis no id-
ngeyo nan kankananda tay nan in-
bagbagada et siya dadi nan kaneg
nan silaw ay mangtanggew isnan
menbolinget. Ngem awnit omdan
nan timpo ay adi tako masapol nan
kankananda tay awnit omali nan tet-
ewa ay manglawag isnan nemnem
di ipogaw.
20-21 Ngem masapol ay getkenyo
ay maid inbagbagan din mamad-
ton Apo Dios is aped nagapo isnan
nemnemda ya bakenda abes is aped
mangibaga isnan kayatna ay kanan.
Nodi kedeng nan inpabagbagan nan
Ispirito Santo ken daida is inbagba-
gada.

2

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo Ya Nan Awnitda Madosaan

1 Kaneg id kasin wada nan ma-
madto ay baken tet-ewa ay mamad-
ton Apo Dios et wada abes nan awnit
men-it-itdo ken dakayo is baken tet-
ewa tay men-itdoda is mangdadael
ay mangsolin isnan tet-ewa. Olay
si Kristo ay nangsobot ken daida
et isotda siya. Gapo isnan deeyda
ay ngawi ay ik-ikkanda et awnitda
madosa ay pilmi ya golpi ay adida
getken.
2 Ngem awnit wada nan adoado ay
iib-ayo ay mangsolot isnan anaanas-
i ay ogalida et gapo isnan ngawi
ay ikkanda et madelaw nan tet-ewa
ay mait-itdo ay magapgapo ken Apo
Dios.
3 Adoado nan kampot ay ibagba-
gan nan agin-iisolo tay nan sipingyo
nan gamgamgamanda. Ngem eng-
gana isdin damdamo et nabanagda
ay madosa tay adi kaseseyep si Apo
Dios nodi getkena nan am-in.
4 Olay nan aanghel ay binmasol
id kasikasin et dinosan Apo Dios
daida ay nangipaey ken daida is-
nan pagdosaan. Inpaeyna daida is-
nan adaadaem ay lengaw ay men-
bolinget. Wadada isdi engganay ba-
nagen Apo Dios nan am-in. No keg
todi nan inommat ken daida olay
no aanghelda et am-amed nan ma-
dosaan nan aped ipogaw ay binma-
sol.

5 Nan inikkan Apo Dios isdin timpon Noah et siya nan esay mangipagtek isnan ikkana ay men-ibanag. Tay inpaodana is pilmi engganay nalimon nan am-in isonga natey am-in nan ipogaw tay maid polos nemnemenda is maipanggep ken Apo Dios. Kedkedeng si Noah is nangkayat isnan gawis ya nangibagbaga isnan osto isonga insalakan Apo Dios siya ya nan pito pay.

6 Ya nan esa pay et nan inommat isnan ipogaw id Sodoma ya id Gomora. Gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda et pinoowan Apo Dios nan ilida ya nan am-in ay ipogaw ay nintetee. Et siya dana nan mangipagtek ay adyan Apo Dios nan ngawi isonga dosaena nan mang-ik-ikkan isnan ngawi.

7-8 Ngem wada nan esay ipogaw id Sodoma ay kangadan is Lot ay nangad-adi isnan ol-olay ay inik-ikkan nan ipogaw isdi. Mensakit ay pilmi nan nemnemna gapo isnan ngawi ay inil-ilana ya dindinngena ken daida. Isonga insalakan Apo Dios siya tapno adi maitapi ken daida ay matey tay osto nan nemnemna.

9 Gapo isnan deeyda ay inommat id kasin et mamagtek ay getken Apo Dios ay mang-ikkan isnan osto tay isalsalakana nan mapalpaligatan ay ipogaw ay mangpati ken siya danapay dosaen nan adi mangpati ken siya. Awnitna dosaen isnan agew ay omdanan nan mangbanagana isnan ipogaw.

10 Am-amed nan madosaan nan mang-ik-ikkan isnan ol-olay ay kayat nan awakda ya maid lispitoda isnan menlebbeng ay nangatngato mo daida.

Nan deeyda ay agin-iisolo et ipapatida nan kompolmi ay laydenda ya maid polos bainenda. Olay nan manakabalin ay binoliw Apo Dios ay ad-ado nan kabaelanda mo nan ipogaw et adi iyegyat nan agin-iisolo daida. Nodi iiyawenda daida.

11 Dapay nan nangatngato ay aanghel mo daida et adida ik-ikkan nan kaneg nan ik-ikkan nan agin-iisolo tay adida iiyawen nan olay nababa ay iib-ada ay manakabalin ay mangipadakes ken daida ken Apo Dios.

12 Ngem san deeyda ay agin-iisolo et kanegda nan animalis ay adi mangtek ay mennemnem ay aped mang-ikkan isnan ikkanda. Es-esa nan kaosalanda ay madpap ya mapatey. Et awnit paliso nan ommat isnan keg da todi ay ipogaw ay mangam-ammeng ya mangmangwani isnan ngawi isnan adida maawatan

13 tay awnitda madosa gapo isnan ngawi ay ik-ikkanda.

Nan deeyda ay ipogaw et nan kagagasingda et nan mang-ikkananda isnan ol-olay ay kayatda olay kagaw pay laeng. Maibabain kayo gapo isnan makikikananda ken dakayo dapay kedkedeng nan ngawi is wada isnan nemnemda. Et nan ngawi abes nan kagagasingda.

14 Adida mapnek isnan kinababailoda ya nan tapin di bomasbasolanda. Adoado nan ibagbagada isnan ipogaw ay baken napigsa nan pammatida tapno solotenda daida ay mang-ikkan isnan ngawi gedan. Nalaingda ay mang-ikkan isnan ol-olay ya mang-ala isnan kaykayatda tay siya di nan epdasda inpaingsa. Ngem epdasda abes nabanag ay awnit madosa.

15 Tinaynanda nan tet-ewa ay mait-itdo dadat soloten nan baken tet-ewa. Toltoladenda nan kaneg nan inikkan din si Balaam ay anak Bosor ay nanggamgamgam isnan siping ay olay getkena ay ngawi nan kalagbowana.

16 Ngem din si Balaam id kasin et naislat siya gapo isnan basol ay inikkana. Inpakalin Apo Dios nan kabayon Balaam ay makitoya ken siya. Ninkali is kalin di ipogaw tapno adi itoloy Balaam ay mang-ikkan isnan ngawi. Et tet-ewa ay egayna intoltoloy.

17 Ngem nan deeyda ay ipogaw et maid paayda. Kanegda nan natdok

ay balaan ya kanegda abes nan liboo ay nalaka ay itayaw di dagem. Ngem epdas naisagana ken daida nan awnitda mentean ay menbolilinget.

18 Adoado nan ibagada ay maid polos paayna ya baken tet-ewa. Awnit dadama nan dosada tay doldologenda nan kaloglogi ay mamati ay nangtaynan isnan ngawi ay inik-ikkanda. Dadat maawis tay nan idoldologda ken daida et nan ol-olay ay kayat nan awakda ay kataytaynanda tay siya nan nalaka ay patiyen di ipogaw.

19 Kananda en, "No solotenyo nan it-itdomi adi kayo mabab-aa ay mang-ikkan isnan adiyo layden ay ikkan." Ngem nan kinatet-ewana et daida nan tet-ewa ay mabab-aa tay baan di dakes ay nemnem daida. Tay nan ipogaw et baan nan kompolmi ay inmapo ken siya.

20 Ngem nan ipogaw ay mangtaynan isnan ngawi ay inik-ikkana gapo isnan nangtekana isnan Apo tako ay si Jesu Kristo ay mangisalakan dat kasin somagong ay mang-ikkan isnan ngawi et am-amed nan kangawina mo isnan egayna nangtekan ken Jesus.

21 Gag-awis nan awnitna mabanagan no adina getken nan osto ay maikkan ay layden Apo Dios mo nan nangtekana danat dokogan nan bilin Apo Dios ay naibaga ken siya.

22 No keg todi nan ommat et keg nan esay sapsapit ay mangwani en, "Nan aso et sinmagong ay nangkakan isnan inyogatna. Ya nan beteg et olay no emsem et kasin somagong ay menlabnak."

3

Tet-ewa Nan Awnit Somagongan Jesus

1 Gagayyemko, naay di maikadwa ay solatko ken dakayo. Isnan doway solatko et wada nan inbagak ay mangipanemnem ken dakayo kasin isnan epdasyo gintek ay maipanggep isnan osto ay maikkan.

2 Kayatko ay adiyo kalkalingkingan din inbagbagan din nadiosan ay mamadton Apo Dios ya nan bilbilin nan Apo tako ay nangisalakan ken datako. Dakami ay aapostolisna nan nangibagbaga is dadi ken dakayo.

3 Masapol ay getkenyo dana. Isnan maodi ay timpo et omali nan ipogaw ay mangnemnemnem ay pilmi isnan kaykayat nan awakda. Ammenganda nan ipogaw ay mamati.

4 Kankananda en, "Ayke tet-ewa ay kasin somagong si Jesus ay kaneg nan inkalina? No tet-ewa di, tongona di omaliyana tapno ilaen tako? Nabayag nan nateyan nan alal-apo tako ngem egay kayet omali. Siyang na met laeng nan batawa ay kaneg isdin ninlogiyana." Siya di nan kankananda.

5-6 Ngem ibagak ken dakayo en adida layden ay mangnemnem isnan mangdosaan Apo Dios isnan mang-ik-ikkan isnan ngawi ay kaneg nan inikkana ay nangdadael isnan batawa id sang-adom. Adida layden tay adyanda ay patiyen nan awnitda madosaan. Tay isnan logina et binoliw Apo Dios nan am-in ay wada id daya. Et isnan apedna kali naboliwda. Inpabalina nan danom is batawa. Ya danom abes nan inosalna ay nangposong ay nangdadael isnan batawa.

7 Ngem inbagan Apo Dios abes ay awnit mapoowan nan batawa. Olay nan daya et maitapi abes ay mapoowan. Ngem sokod omdan nan agew ay kanan Apo Dios en ommatana. Et siya nan makwani en agew ay mabanag nan am-in et am-in ay maid pammatida ken siya et madadaelda.

8 Ngem bebsatko ay laylaydek, adiyo kalkalingkingan ay paliso nan esay agew ken Apo Dios isnan sinlibo ay tew-en ya nan sinlibo ay tew-en et paliso isnan esay agew tay kega maid agew wenno tew-en ken siya

tay maid logina wenno odidina.

9 Isonga adi bayabayagen Apo Dios
nan mangtongpalana isnan inkalina
ay mangwani en awnit somagong
si Jesus isnan batawa ay olay no
kankanan nan tapin di ipogaw en
dan mabayabayag. Ngem gapo tay
adina layden ay madosa nan ipogaw
ay omey isnan impilno isonga an-
anosana ay mangses-eed no waday
mangibabawi isnan basbasolda tay
laydena ay maisalakanda am-in.

10 Ngem awnit omdan tet-ewa
nan agew ay omali kasin si Kristo
ay kaneg nan omaliyan di man-
gakew tay maid makagtek isnan om-
matana. Isnan ommatana et mad-
nge nan lolon nan daya ay mao-
mas ya aped malonag nan am-in
ay mentetee isdi dapay mapoowan
gedan nan batawa ya am-in ay
mentetee.

11 No keg da todi nan awnit ommat
ngan ngen nan masapol ay ikkan
tako? Masapol ay nadiosan tako ay
ipogaw ay mang-ikkan ay kanayon
isnan gawis.

12-13 Isnan mangses-eedan tako is-
nan agew ay deey et masapol ay
ikkan tako nan am-in ay mabalin
ay maikkan tapno adi mabayag nan
omaliyan nan Apo tako. Adi tako om-
egyat isnan mapoowan nan batawa
ya nan daya tay ses-eeden tako nan
balo ay daya ya balo ay batawa ay
inkalin Apo Dios. Isnan balo ay
awnit sapowen Apo Dios et maid
polos ngawi is mentee.

14 Isonga gagayyemko, ipakat tako
ay mangsolot ay osto isnan ogalin
Jesus tapno maid kadelawan tako
isnan omaliyana isna et datngana ay
natalna nan nemnem tako.

15 Nemnemenyo nan tet-ewa ay
gapo ay adi somagong ay dagos si
Kristo. Adi somagong ay dagos tay
kayatna ay maisalakan nan ipogaw.
Inbagan abes nan layden tako ay
besat ay si Pablo nan naay isnan so-
latna ken dakayo gapo isnan silibna
ay inted Apo Dios ken siya.

16 Isnan am-in ay solatna ay man-
gibagaana isna et kaneg todi nan
inbagbagana. Isnan tapin di ibag-
bagana et wada nan naligat ay
maawatan. Et siya nan al-alaen
nan adi mangtek isnan tet-ewa ay
nalaka ay masokat nan nemnemda.
Alaenda tapno balinsowekenda nan
tet-ewa ay kayatna ay kanan. Siya
di nan ik-ikkanda abes isnan tapin
di inpasolat Apo Dios ngem awnitda
madosa ay eng-enggana gapo isnan
ik-ikkanda ay ngawi.

17 Gagayyemko, gapo tay getkenyo
ay wada nan agin-iisolo ay
baken gawis nan ogalida isonga
makailanyo tapno adiyo patiyen nan
it-itdoda. Tay no maawis kayo isnan
ik-ikkanda et mamaid ken dakayo
nan tet-ewa ay patpatiyenyo.

18 Isonga baken kaneg todi
nan ikkanyo nodi taptaptapiyanyo
nan gawis ay ogaliyo ya nan
mangtekanyo isnan maipanggep
isnan Apo tako ay si Jesu Kristo ay
nangisalakan ken datako. Sapay
koma ta madayaw siya ay eng-
enggana.

Nan Damo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan damo ay solat Juan, ay esay apostolis Jesus, et wada nan dowa ay napateg ay ibagana. Ibagbagana isnan ninsolatana ay gawis koma nan ikkanda ta adida maisis-iyan ken Apo Dios ya isnan Anakna ay si Jesu Kristo. Ya binagbagaana daida ta adida solsoloten nan baken osto ay mait-itdo tay siya di nan mangisiyan ken daida ken Apo Dios. Nan naay baken tet-ewa ay it-itdoda et apedda ninemnem ay mangmangwani en ngawi nan wada isnan naay batawa. Isonga kinwanida en adi kabalin ay ninbalin si Jesus is tet-ewa ay ipogaw tay adi kabalin kano ay maitapi nan Dios isnan ngawi ay wada isnan batawa. Kankananda en adi masapol ay gawis nan ik-ikkan nan mamati wenno menlinayadda. Ngem baken kadi tet-ewa di. Isonga nan songbat Juan et ibagbagana ay tet-ewa ay ninbalin is ipogaw si Jesu Kristo id kasikasin. Ipagpagtekna gedan ay am-in ay mamati ken Jesu Kristo ya manglayad ken Apo Dios et masapol ay gawis nan ik-ikkanda ya menlinlinayadda.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-4

Nan gawis ya nan baken gawis ay kaiyaligan nan menpat-a ya nan menbolinget 1:5-2:29

Nan nateknan nan ik-ikkan nan an-ak Apo Dios isnan an-ak Satanas 3:1-24

Nan tet-ewa ya baken tet-ewa 4:1-6

Masapol ay menlinayad nan mamati 4:7-21

Nan kaneg nan pammati ay mangabak ken Satanas 5:1-21

Nan Makwani En Kali Ay Mangited Isnan Biyag Ay Maid Patenggana

1 Isnan solat ay naay, ibagak ken dakayo nan makwani en Kali. Siya si Jesu Kristo ay nagapowan nan biyag ay maid patenggana. Sapay mawada nan am-in ay naboliw et sigod ay wada siya. Ibagak nan maipanggep ken siya tay inil-ilami ay gawis. Dindinngemi nan kalina ya ginen-gen-anmi siya.

2 Inil-ilami siya tay ninbalin siya is ipogaw ay nintetee isnan batawa. Siya di nan gapo ay panpaneknekanmi siya. Ibagbagami ay siya nan nawada ken Apo Dios ay Ama tako enggana id sang-asang-adom. Maid login nan biyagna, aped nawada tay siya nan Dios. Ngem ninbalin is ipogaw et inil-ilami.

3 Ibagbagak ken dakayo nan inil-ilami ya nan dindinngemi ken Jesus tapno maitapi kayo ken dakami is-nan makiiib-aanmi ken Apo Dios ay Ama ya ken Jesu Kristo ay Anakna.

4 Mensolatak ken dakayo abes ta maanay ay gawis nan gasing tako ta maid kolangna.

Masapol Ay Soloten Nan Ipogaw Apo Dios Nan Gawis Ay Ogali

5 Siya na nan dindinngemi ay maipanggep ken Apo Dios ay in-solsolon Jesus ay ibagbagami ken dakayo. Si Apo Dios et kanegna nan menpalalat-a ay silaw ay maid polos menbolinget is naitapi. Kanak di tay maid polos olay teeteen is ngawi ken siya.

6 Isonga no waday mangwani en kinibkib-ana si Apo Dios da-pay no ngawi nan ik-ikkana et menkamkampot tay adina ik-ikkan nan kaneg nan kankanana.

7 Ngem no kanayon ay ik-ikkan tako nan gawis ay kaneg nan ogalin Apo Dios et gawigawis nan ka-gayyem tako isnan iib-a tako ay ma-mati. Dapay gomawgawgawis tako tay maow-owasan nan basbasol tako gapo isnan nin-ayosan nan basan Je-sus ay Anak Apo Dios isnan nateyana ay pala ken datako.

8 No waday mangwani en maid basolna et maid polos getkena is-nan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu

Kristo. Al-allilawena nan awakna
tay baken tet-ewa nan nemnemna.
9 Ngem no ibaga tako ken Apo
Dios en wada nan basbasol tako ya
ibabawi tako et ikkana nan ostoosto
ay mangpakawan isnan basbasol
tako. Danapay pagawisen nan ogali
tako tay matalek siya ay mangtong-
pal isnan inkalina ay ikkana gapo
isnan nateyan Kristo ay nangsobot
ken datako gapo isnan basbasol tako.
10 No waday mangwani en maid
basolna dapay kanan Apo Dios en
managbasol nan am-in et kanegna
kanan en menkamkampot si Apo
Dios. No keg todi nan kalkaliyen nan
ipogaw et baken nan kalin Apo Dios
is solsolotena.

2

Si Jesu Kristo Nan Makikali Ken Apo Dios Ta Pakawanena Nan Basbasol Tako

1 Dakayo ay maibilang ay kanegko
an-ak, mensolatak ken dakayo tay
kayatko ay adi kayo bomasbasol.
Ngem no waday bomasol wada si
Jesu Kristo ay maid polos basolna ay
makikali ken Apo Dios ta pakawa-
nena nan nakabasol.
2 Tay si Kristo nan gapo ay mabalin
ay pakawanen Apo Dios nan basba-
sol tako tay natey siya gapo isnan
basbasol tako. Baken tako kedeng is
nateyana nodi isnan basbasol am-in
di ipogaw.

Masapol Ay Laylayden Nan Mamati Nan Ib-ana Ay Ipogaw

3 Nan kailasinana no tet-ewa ay
getken tako si Apo Dios et nan
mangsolsolotan tako isnan am-in ay
bilina.
4 Ngem nan mangwani en getkena
si Apo Dios danapay adi solsoloten
nan bilina et kampotan. Adina polos
soloten nan tet-ewa ay panodtodon
Apo Dios.
5-6 Ngem nan ipogaw ay mang-ik-
ikkan isnan bilin Apo Dios et daida
nan manglaylayad ay ostoosto ken
siya. No kanan nan ipogaw en wada
siya ay kanayon ken Jesu Kristo et
masapol ay solsolotenda nan ogalina
ya nan inik-ikkana. No keg tona nan
ikkan tako et siya nan kagtekana ay
maitatapi tako tet-ewa ken Apo Dios.
7 Dakayo ay laylaydek, baken
balo ay bilin nan ipagtekko ken
dakayo tay dinngeyo nan bilin ay
mangmangwani en menlinayad
tako enggana isdin ninlogiyan din
namatiyanyo ken Kristo.
8 Ngem kanega binmalo nan bilin
ay naay. Kanak di tay id wani
et getken tako nan ikkan tako ay
mangtongpal tay il-ilaen tako ken
Jesus. Isonga id wani et tong-
tongpalen tako gedan. Et gapo is-
nan nangtekan tako isna et kaneg
makak-aan nan menbolinget isnan
nemnem tako tay wada nan mang-
tatanggew ken datako ay mangipag-
pagtek isnan gawis.
9 No waday mangwani en nalawa-
gan nan nemnemna tay si Kristo nan
solsolotena danapay kaliliget nan ib-
ana ay mamati et baken tet-ewa nan
kankanana. Menbolinget kayet nan
nemnemna.
10 Ngem nan manglaylayad isnan
ib-ana et siya nan tet-ewa ay maitat-
api ken Kristo. Kaneg mentetee is-
nan menpat-a. Et no wawawawada
nan ipogaw isnan pat-a et baken
nalaka ay bomasol.
11 Ngem nan mangliliget isnan ib-
ana et kaneg mentetetetee isnan
menbolinget. Adina getken nan
gawis. Kanegna nan ipogaw ay
adi mangtek isnan dad-aanena tay
kaneg kokowapen nan menbolinget
siya.
12 An-akko, nan gapo ay menso-
latak ken dakayo et tay napakawan
nan basbasolyo gapo isnan nateyan
Kristo ay pala ken datako.
13 Mensolatak ken dakayo ay
naam-ama tay getkenyo si Jesu
Kristo ay sigod ay wada sapay
mawada nan am-in ay naboliw. Nan
gapo ay mensolatak ken dakayo
ay egay kaam-ama tay inabakyo
nan kagapgapowan nan am-in ay
ngawi ay si Satanas. Mensolatak

ken dakayo am-in ay mamati ken
Kristo tay getkenyo si Apo Dios ay
Ama tako.
14 Mensolatak ken dakayo ay
naam-ama tay getkenyo si Jesu
Kristo ay maid logina. Sigod ay
wada sapay mawada nan am-in ay
naboliw. Mensolatak ken dakayo
ay egay kaam-ama tay napigsa
nan pammatiyo gapo isnan mangi-
toltoloyanyo ay mangnemnemnem
isnan kalin Apo Dios. Siya di nan
gapo ay inabakyo si Satanas.

Baken Koma Nan Ngawi Ay Wada Isnan Batawa Is Nemnemnemen Nan Mamati

15 Wada nan esa ay ibagak ken
dakayo. Baken koma nan wada
isnan batawa ay mang-ap-apos ken
Apo Dios is laylaydenyo. Tay no
kaneg todi nan ikkan nan ipogaw et
maid layadna ken Ama tako id daya.
16 Tay nan ngawi ay wada isnan
batawa ay kaneg nan mangkaykay-
tan di ipogaw ay mang-ik-ikkan
isnan ol-olay ya nan mangbigbi-
gawanda isnan adoado ay il-ilaenda
ya nan oman-anapanda is mait-
ekanda et baken si Apo Dios is ka-
gapgapowana nodi magapgapo is-
nan batawa.
17 Dapay nan batawa ya am-in
ay ngawi ay laylayden nan kaipoi-
pogaw et awnitda mamaid. Ngem
nan mang-ik-ikkan isnan kayat Apo
Dios et matagotagoda ken Apo Dios
ay eng-enggana.

Masapol Ay Adi Patiyen Nan Mamati Nan Mang-ap-apos Ken Kristo

18 Dakayo ay maibilang ay kanegko
an-ak, nganngani ay omdan nan
timpo ay omaliyan Kristo kasin.
Dindinngeyo id kasin en awnit wada
nan esay omali ay mang-apos ken
siya. Isonga getken tako ay ngan-
ngani ay omali tay id wani et in-
madoado nan ipogaw ay mang-ap-
apos ken siya.
19 Nan deeyda ay mang-ap-apos
ken Kristo et naitaptapida ken
datako id kasin ngem baken tet-
ewa ay paliso nan pammatida isnan
pammati tako. Tay no tet-ewa ay
mamatida ken Kristo et egayda koma
kinmaan. Ngem nan kinmaananda
et siya nan kailasinana ay baken tet-
ewa nan pammatida.
20 Ngem bakenyo kaneg daida.
Am-in kayo et getkenyo nan tet-ewa
ay maipanggep ken Kristo tay int-
edna nan Ispirito Santo ken dakayo.
21 Isonga baken nan adiyo
mangtekan isnan tet-ewa is gapo
ay mensolatak ken dakayo. Nodi
mensolatak tay getkenyo no tet-ewa
nan mait-itdo wenno baken. Ya
getkenyo abes ay maid kampot is
nagapo isnan tet-ewa ay mait-itdo.
22 Sino ngalod nan menkamkam-
pot? Nan mangwani en baken si
Jesus is pinilin Apo Dios ay awnit
mentolay ay makwani en Kristo et
siya nan menkamkampot. Siya nan
mang-ap-apos ken Kristo. Adyana
ay mamati ken Kristo ay Anak Apo
Dios ya adyana gedan si Apo Dios ay
Amana.
23 Tay nan mang-ad-adi ken Kristo
et adyana gedan si Apo Dios ay
Amana. Ngem nan mangdawat ken
Kristo ya mangipagtek isnan pam-
matina et wada abes si Apo Dios ken
siya.
24 Ipasnekyo isnan nemnemyo
nan am-in ay dindinngeyo ay
maipanggep ken Kristo enggana
isdin ninlogiyan nan pammatiyo. No
siya di nan ikkanyo et adi mamam-
aid ken dakayo si Apo Dios yas Jesus
ay Anakna.
25 Et maagtan tako is biyag ay maid
patenggana tay siya nan esay inkalin
Kristo ken datako.
26 Inbagak ken dakayo nan isol-
solon nan ipogaw ay mangkayat ay
mang-allilaw ken dakayo ay mang-
mangwani en baken si Jesus is Kristo
27 ngem adi masapol ay itdowak
dakayo tay epdasyo gintek nan osto
tay inted Kristo nan Ispirito Santo
ken dakayo et siya nan mangisol-
solo ken dakayo isnan osto. Isol-
solona nan am-in ay masapol ay
getkenyo. Et tet-ewa am-in nan

kankanana. Isonga adi kayo maisis-
iyan ken Kristo tay siya di nan esay
insolon nan Ispirito Santo.
28 Itoltoloyyo ay maitatapi ken Jesu
Kristo tapno maid kabainanyo nodi
men-gasing kayo ay mang-ila ken
siya isnan kasina omaliyan.
29 Getken tako ay maid ik-ikkan
Kristo is ngawi. Isonga getken tako
abes ay tet-ewa ay anak Apo Dios
nan ipogaw ay mangtoltolad isnan
ogalina.

3

Menbalinen Apo Dios Nan Mamati Is An-akna

1 Nemnemen tako nan pilmi ay
layad Apo Dios ken datako. Nan
kagtekan nan layadna et nan nang-
pabalinana ken datako is an-akna.
Owen, an-ak Apo Dios datako ay ma-
mati ken Kristo. Ngem nan adi ma-
mati et adida maawatan nan ogali
tako tay adida getken nan Ama tako
ay si Apo Dios.
2 Dakayo ay laylaydek, id wani an-
ak Apo Dios datako ngem adi tako
getken nan am-in ay awnit tako men-
balinan. Ngem getken tako ay isnan
omaliyan kasin Kristo et wada nan
maipalisowan tako ken siya tay ilaen
tako ay gawis nan kanegna.
3 Isonga am-in ay ipogaw ay mang-
namnama is dana et adida polos lay-
den ay mang-ikkan isnan ngawi tay
maid polos ngawi is ik-ikkan Kristo.

Nan Tet-ewa Ay An-ak Apo Dios

4 Am-in ay maikkan ya nemnem
ay baken osto isnan linteg Apo Dios
et siya dadi nan basol. Isonga am-
in ay bomasbasol et siya dadi nan
ipogaw ay adi mangsolot isnan bilin
Apo Dios.
5 Ngem getken tako ay inmali si
Kristo isnan batawa ay matey ta ma-
pakawan nan basol di ipogaw ngem
siya et maid polos olay esa is ba-
solna.
6 Isonga nan mangitoltoloy ay mai-
tatapi ken siya et adi mabalin ay
itoltoloyna ay bomasbasol. Ngem no
itoltoloy nan ipogaw ay bomasbasol
et adina getken si Kristo.
7 Dakayo ay kanegko an-ak, adi
kayo madoldologan ay mangpati is-
nan baken tet-ewa tay siya na nan
tet-ewa. Nan ipogaw ay mang-ik-
ikkan isnan gawis ay layden Apo
Dios et daida nan gawigawis ay
ipogaw. Kanegda si Kristo ay gaw-
igawis nan ogalina.
8 Ngem nan ipogaw ay mangi-
toltoloy ay bomasbasol et ipogaw Sa-
tanas. Tay basol nan sigod ay ogalin
Satanas enggana isdin gapgapona.
Ngem inmali nan Anak Apo Dios
isnan batawa tapno kaanena nan
kabaelan Satanas ay mangpabasba-
sol isnan ipogaw.
9 Isonga adi mabalin ay itoltoloy
nan ipogaw ay bomasbasol no tet-
ewa ay an-ak Apo Dios daida tay
awatenda nan ogalin Apo Dios. Gapo
isnan nangiyanakan Apo Dios ken
daida et adi mabalin ay itoltoloyda
ay bomasbasol.
10 Getken tako no si Apo Dios
wenno si Satanas nan kaanak isnan
ipogaw tay maila isnan ik-ikkana.
Baken anak Apo Dios nan ipogaw
ay mang-ik-ikkan isnan ngawi ya adi
manglayad isnan iib-ana ay ipogaw.

Nan Napatepateg Ay Bilin Kristo

11 Getkenyo ay masapol ay menli-
nayad tako tay dindinngeyo na isdin
ninlogiyanyo ay mamati.
12 Baken nan ngawi ay ogalin Cain
koma is soloten tako. Tay sinolotna
si Satanas et pinateyna nan innodina
gapo tay kaliligetna nan gawis ay
ogalina.
13 Isonga adi tako masmasdaaw no
kaliliget nan adi mamati ken Apo
Dios datako tay kaneg nan ogalin
Cain nan ogalida.
14 Getken tako ay adi tako mados-
dosa isnan impilno tay wada nan
balo ay biyag ay inyalin Apo Dios ken
datako. Getken tako di tay nan layad
tako isnan iib-a tako nan mangipag-
pagtek. Ngem nan maid layadna
isnan iib-ana et olay matatago siya

ngem kanega natey tay nan biyag
Apo Dios ay maid patenggana et
maid ken siya.
15 Tay isnan nemnem Apo Dios, no
kaliliget nan ipogaw nan iib-ana et
kanegna nan ipogaw ay pomapatey.
Et getken tako ay maiwed nan biyag
Apo Dios ay maid patenggana isnan
pomapatey.
16 Si Jesus et natey ta matago-
tago tako ay eng-enggana. Siya di
nan kailaan nan kinatet-ewan nan
layadna. Isonga siya di nan gaw-
igawis ay soloten tako ta olay no
matey tako isnan mangbadangan
tako isnan ib-a tako et ikkan tako no
masapol.
17 Ngem nan ipogaw ay wada am-
in nan masapolna danat ilaen nan
esay ib-ana ay kolang nan mas-
apolna danat adi agtan, aykena lay-
layden si Apo Dios?
18 Dakayo ay kanegko an-ak, ipaila
tako nan layad tako isnan ib-a
tako isnan mang-ikkanan tako is-
nan gawis ken daida. Siya di nan
kailasinan nan tet-ewa ay layad. Adi
omanay no kedeng nan mangmang-
waniyam en laylaydem nan ib-am
nodi masapol ay ipailam isnan ik-
ikkam.
19 Isonga no menlinayad tako et
getken tako ay tet-ewa nan mangsol-
solotan tako ken Apo Dios. Et siya di
nan mangipapapigsa isnan nemnem
tako ta maid mabainan tako ken
siya.
20 No mamingsan et nemnemne-
men tako ay mangwani en waay adi
layden Apo Dios datako tay ngawi
tako. Ngem adi tako mendowad-
owa koma isnan nangiyanakan Apo
Dios ken datako. Tay nangatngato
nan nemnemna mo nan nemnem
tako. Getkena nan am-iam-in isonga
getkena ay wada nan basol tako
ngem laylaydena kayet datako.
21 Isonga gagayyemko, no adi men-
dowadowa nan nemnem tako isnan
kaan-ak Apo Dios ken datako et maid
egyat tako ken siya.
22 Et olay no ngan nan dawaten
tako ken siya, itedna tay patpatiyen
tako nan bilina ya kaykayat tako ay
ikkan nan mangipagasing ken siya.
23 Et siya na nan esay napatepateg
ay bilina ken datako. Kanana en
mamati tako isnan Anakna ay si Jesu
Kristo ya menlinayad tako ay kaneg
nan inbilin Jesus ken datako abes.
24 Am-in ay mangsolsolot isnan
bilin Apo Dios et mentetee ken Apo
Dios ya mentetee si Apo Dios ken
siya. Getken tako ay mentetee si
Apo Dios ken datako tay inyalina nan
Ispirito Santona ken datako.

4

Masapol Ay Mapaneknekan Nan Maitdo Gapo Tay Adoado Nan Agin-iisolo

1 Gagayyemko, adi kayo aped ma-
matpati isnan am-in ay mait-itdo
tay adoado nan ipogaw ay agin-
iisolo id wani. Isonga masapol
ay paneknekanyo ay gawis no sino
nan nagapowan nan isolsolon nan
ipogaw no nagapo isnan Ispirito
Santo wenno isnan teken.
2 Ibagak ken dakayo nan
mangtekanyo no nan Ispirito Santo
wenno baken nan mang-it-itdo ken
daida isnan it-itdoda. No kananda
en tet-ewa ay si Jesus nan pinilin Apo
Dios ay awnit mentolay ay makwani
en Kristo ya tet-ewa ay ninbalin siya
is ipogaw et siya di nan solsolo ay
nagapo isnan Ispirito Santo.
3 Ngem no kananda en baken tet-
ewa di, baken ken Apo Dios is na-
gapowan nan it-itdoda. Nodi nagapo
isnan ispirito ay mang-ap-apos ken
Kristo. Dindinngeyo nan omaliyana
isnan batawa. Ilaenyo, inmali et,
tay siya nan mang-it-itdo isnan agin-
iisolo.
4 Dakayo ay kanegko an-ak, an-
ak Apo Dios dakayo isonga inabakyo
nan agin-iisolo tay napigpigsa nan
Ispirito Santo ay wada ken dakayo
mo nan teken ay ispirito ay mang-ap-
apos ken Kristo ay wada ken daida
ay baken an-ak Apo Dios.

5 Nan agin-iisolo et men-iiso nan
nemnemda isnan iib-ada ay adi ma-
mati ken Apo Dios. Isonga ibagba-
gada nan kaneg nan kankanan nan
adi mamati. Siya di nan gapo ay
laylayden nan adi mamati ken Apo
Dios ay mangdengdenge ken daida.
6 Adida layden ay mangdengdenge
isnan kankanan tako ay an-ak
Apo Dios tay baken ipogaw Apo
Dios daida. Ngem nan ipogaw
ay mangtek ken Apo Dios et siya
dadi nan manglaylayad ay mang-
dengdenge isnan it-itdo tako. Siya
nan esay kailasinana no tet-ewa
ay nagapo isnan Ispirito Santo
wenno isnan teken ay ispirito nan
nagapowan nan it-itdon di ipogaw.
Tay no nagapo isnan Ispirito Santo
et adyan nan ipogaw ay adi mamati
ay mangdengdenge.

Masapol Ay Menlinayad Nan Mangsolsolot Ken Kristo

7 Dakayo ay laylaydek, menlinayad
tako tay si Apo Dios nan nagapowan
nan layad. Tay nan ipogaw ay
manglaylayad isnan ib-ana et siya
nan anak Apo Dios ya getkena tet-
ewa si Apo Dios.
8 Ngem nan maid layadna isnan
iib-ana et adina getken si Apo Dios
tay si Apo Dios et layad nan sigod ay
ogalina.
9 Inpailana nan layadna ken
datako issan nangibaaana ken Jesu
Kristo ay es-esang ay Anakna isnan
batawa tapno matey ay pala ken
datako tapno matagotago tako ay
eng-enggana ken siya.
10 Isonga siya na nan kagtekan
nan tet-ewa ay layadna. Tay olay
maid layad tako ken Apo Dios issan
egay tako namatiyan ngem laylay-
dena kayet datako. Isonga inbaana
nan Anakna ta matey tasiyay ma-
pakawan nan basbasol tako.
11 Gagayyemko, no keg todi nan
kapigsan nan layad Apo Dios ken
datako et masapol ay menlinayad
tako abes.
12 Tet-ewa ay maid ipogaw is
makaila ken Apo Dios. Ngem olay
no adi kaila no menlinayad tako et
mentetee siya ken datako et gomaw-
gawgawis nan layad tako engganay
maid kolangna.
13 Getken tako nan mentetean tako
ken Apo Dios ya nan menteteana ken
datako tay inpateena nan Ispirito
Santona ken datako.
14 Dakami et inil-ilami si Jesus.
Siya di nan gapo ay ibagbagami en
inbaan Apo Dios nan Anakna tapno
isalakana am-in ay ipogaw isnan
batawa tapno adida madosa isnan
impilno no mamatida ken siya.
15 Isonga no mamati ya ipagtek
nan ipogaw ay si Jesus nan Anak Apo
Dios et mentetee ken Apo Dios ya
mentetee si Apo Dios ken siya.
16 Getken tako ya taltalken tako
nan layad Apo Dios ken datako.
Managlayad si Apo Dios tay siya di
nan sigod ay ogalina. Isonga nan
ipogaw ay managlayad et itoltoloyna
ay mentetee ken Apo Dios ya mente-
tee si Apo Dios ken siya.
17 Isonga mataptaptapiyan nan
layad tako ken siya engganay os-
toosto tapno maid egyat tako ken
siya isnan agew ay mangbanagana
ken datako ay ipogaw tay wada
nan maiyisowan tako ken siya isnan
managlayadan tako.
18 Tay no ostoosto nan layad tako
ken Apo Dios et adi mabalin ay om-
egyat tako ken siya. Tay nan layad
ay maid kolangna et adi mabalin
ay matapiyan is egyat. Isonga no
omegyat nan ipogaw ken Apo Dios
et siya nan kailasinana ay kolang
nan layadna tay omegyat gapo isnan
mangnemnemnemana isnan dosa.
19 Nan gapo ay mabalin ay man-
aglayad tako et tay inmona nan
layad Apo Dios ken datako.
20 Ngem no kanan nan ipogaw en
laylaydena si Apo Dios dapay no
kaliligetna nan ib-ana ay ipogaw et
menkamkampot siya. Tay no maid
layadna isnan iib-ana ay il-ilaena et

am-amed si Apo Dios is adina layden
tay adina iilan.
21 Dapay nan esay bilin Apo Dios
ken datako et kanana en no laylay-
dem si Apo Dios et masapol ay lay-
laydem abes nan iib-am ay ipogaw.

5

Nan Kailasinan Nan Tet-ewa Ay Layad

1 Nan ipogaw ay mamati ay si Jesus
nan inbaan Apo Dios ay makwani
en Kristo et daida nan an-ak Apo
Dios. Ya am-in ay manglaylayad
isnan Ama, laylaydena abes nan an-
akna.
2 Isonga no laylayden tako si Apo
Dios ya tongtongpalen tako nan bil-
bilina, getken tako ay laylayden tako
abes nan iib-a tako ay an-akna.
3 No tongtongpalen tako nan bil-
bilin Apo Dios et siya nan kailaan
nan kinatet-ewan nan layad tako ken
siya. Ya nan bilbilina et baken nali-
gat ay matongpal.
4 Tay no anak Apo Dios sik-a,
makaabakka isnan am-in ay wada
isnan batawa ay mang-ap-apos ken
Apo Dios. Aytay dakan makaabak?
Tay gapo isnan pammatim ken Jesu
Kristo.
5 Tet-ewa di tay kedeng nan mang-
pati ay si Jesus nan Anak Apo Dios
is makaabak isnan am-in ay wada
isnan batawa ay mang-ap-apos ken
Apo Dios.

Nan Mangpaneknek Ay Anak Apo Dios Si Jesus

6-8 Isnan inmaliyan Jesu Kristo is-
nan batawa et wada nan tolo ay
nangipagtek ay tet-ewa ay Anak Apo
Dios siya. Naila isnan ninpabonya-
gana ken Juan. Baken kedeng
nan ninpabonyagana is nailaana ay
Anak Apo Dios siya nodi naila abes
isnan nateyana. Ya nan maikatlo
ay nangipagtek et nan Ispirito Santo
et tet-ewa am-in nan kankanana.
Paliso nan inpagtekda ay tolo ay
maipanggep ken siya.
9 Kankanan Apo Dios en Anakna
si Jesus. No patiyen tako nan
kankanan di ipogaw isnan man-
gibagaanda isnan getkenda et am-
amed nan kinwanin Apo Dios is
patiyen tako koma tay napatpateg
nan kankanana mo nan kankanan
nan ipogaw.
10 Isonga nan ipogaw ay mamati
ay si Jesus nan Anak Apo Dios et
likliknaena nan katet-ewan nan pat-
patiyena. Ngem no adi patiyen
nan ipogaw nan kinwanin Apo Dios
ay maipanggep isnan Anakna et
kanegna kankanan en menkamkam-
pot si Apo Dios.
11 Tay kinwanin Apo Dios en int-
edna nan biyag ay maid patenggana
ken datako ay mamati et si Jesus ay
Anakna nan nagapowana.
12 Isonga nan ipogaw ay
mentetean Jesus gapo isnan pam-
matina et matagotago siya ken Apo
Dios ay eng-enggana. Ngem no adi
mamati ken Jesus et adi makaganab
isnan biyag ay naay.
13 Insolatko dana ken dakayo ay
mamati isnan Anak Apo Dios ta os-
toosto nan mangtekanyo ay ginan-
abyo nan biyag ay maid patenggana.
14 Ya adi tako mabain ay men-
dawat ken siya tay getken tako ay
dengngena no nan ostoosto ay gawis
ken siya nan dawaten tako.
15 Et no dengngena nan dawdawa-
ten tako et getken tako ay awnitna
ited.

Nan Tap-in Nan Gawis Ay Masolot

16 Naay pay nan esay ibagak.
No ilaem nan esay ib-am ay bo-
masbasol dakat ilowalowan ta ited
Apo Dios nan tet-ewa ay biyag ken
siya. Ilowalowam siya malaksig no
ikkana nan esay basol ay mangyey
ken siya isnan dosa ay maid paten-
gana. Tay no siya di nan ikkana et
adi kabaelan nan lowalom ay mang-
badang ken siya.
17 Am-in ay maikkan ay baken
gawis et basol dadi. Ngem baken
nan am-in ay basol is mangyey isnan

ipogaw isnan dosa ay maid pateng-
gana.
18 Getken tako ay nan ninbalin is
an-ak Apo Dios et adida itoltoloy ay
bomasbasol tay si Jesus ay Anak Apo
Dios ay ninbalin is ipogaw et siya
nan mang-ay-ayowan ken daida. Adi
makaala si Satanas ay mang-amis
ken daida.
19 Ngem am-in ay ipogaw ay adi
mamati ken Kristo et napigsa nan
kabaelan Satanas ken daida. Ngem
gawis tay gegetken tako ay ipogaw
Apo Dios datako.
20 Getken tako gedan ay ninbalin
is ipogaw nan Anak Apo Dios et
intedna ken datako nan osto ay nem-
nem tapno getken tako nan tet-ewa
ay Dios. Maitatapi tako ken siya
ya ken Jesu Kristo ay Anakna. Et
si Apo Dios nan tet-ewa ay Dios
ay kagapowan nan biyag ay maid
patenggana.
21 Isonga dakayo ay kanegko an-
ak, adi kayo mamatpati isnan kom-
polmi ay baken tet-ewa ay Dios.

Nan Maikadwa ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikadwa ay solat Juan et insolatna isnan kanana en laylaydena ay in-ina ya nan an-akna. Waay nan kayatna ay kanan et nan esay madagdagopan di mamati. Nan kapatgan ay ibagbagana isnan solatna et menlinlinayadda koma ya adida koma solsoloten nan kankanan nan agin-iisolo.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-3
Nan kinapateg nan layad 4-6
Pamagbaga maipanggep isnan baken osto ay mait-itdo 7-11
Kombos nan solat 12-13

1 Sak-en si Juan ay esay am-ama ay mangipangpango isnan ipogaw ay mangsolsolot ken Jesu Kristo. Mensolatak ken sik-a ay in-ina ay pinilin Apo Dios ya isnan an-akmo gedan.

Tet-ewa nan layadko ken dakayo. Et bakenak kedkedeng is manglaylayad ken dakayo nodi am-in ay ipogaw ay mangtek isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo.

2 Menlinlinayad tako tay getken tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ay adi makak-aan isnan nemnem tako ay eng-enggana.

3 Gapo tay inpasnek tako isnan nemnem tako nan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo ya laylayden tako nan iib-a tako et it-ited Apo Dios ay Ama yas Jesu Kristo ay Anakna ken datako nan gawigawis ay badangda. Maseg-angda ken datako dadapay paspasingpaen nan nemnem tako.

4 Men-galalasingak tay getkek nan mangsolsolotan nan tapin di an-akmo isnan tet-ewa ay maipanggep ken Jesus ay kaneg nan inbilin Apo Dios ay Ama tako.

5 Ngem wada kayet nan laydek ay kanan ken dakayo en masapol ay menlinayad tako. Baken balo ay bilin na nodi nabayag tay gintek tako isdin ninlogiyan nan namatiyan tako.

6 Siya na nan ikkan tako ta maila nan manglaydan tako isnan iib-a tako. Masapol ay tongtongpalen tako nan bilin Apo Dios. Dinngeyo id kasin nan esay bilina ay mangmangwani en menlinayad tako.

7 Masapol ay soloten tako ay gawis nan bilin Apo Dios tay id wani naiwalas nan adoado ay ipogaw ay mensogsogsog ay men-it-itdo. Menkamkampotda tay kankananda en egay ninbalin si Jesu Kristo is tet-ewa ay ipogaw isnan inmaliyana isnan batawa. Ngem daida nan mangsolsolot isnan apon nan mang-ap-apos ken Kristo.

8 Makailanyo ta adi makak-aan ken dakayo nan ginanabyo ay nagapo isnan oblami ay nangibagbaga ken dakayo isnan gawis ay damag. Gawis no awnityo ganaben nan am-in ay kayat Apo Dios ay ited ken dakayo.

9 Nan ipogaw ay mang-it-itdo is teken ay adi maiyiso isnan insolsolon Jesu Kristo et adina getken si Apo Dios. Baken siya is diosna. Ngem no solsoloten nan ipogaw nan insolsolon Kristo et mentetee siya ken Apo Dios ay Ama ya isnan Anakna abes.

10 Isonga no waday omey ken dakayo is teken nan isolsolona et adiyo ipaspasgep isnan baeyyo. Olay adiyo komkomostaen.

11 Tay no ikkanyo di, kanegyo badangan siya isnan ngawi ay ik-ikkana.

12 Adoado pay nan kayatko ay kanan ken dakayo isnan solat ay naay ngem mas gag-awis samet no matotya tako. Kayatko ay pasyalen dakayo ta matotya tako ay gawis ta maanay nan gasing tako tay meninila tako dadlo.

13 Inpaw-it nan an-ak nan besatmo ay babai ay pinilin Apo Dios gedan nan gawis ay pakomostada

ken dakayo isnan solat ay naay. Kedengna is mabalinko ay ibaga.

Nan Maikatlo ay Solat Juan

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan maikatlo ay solat Juan et insolatna isnan esay mangipangpango isnan mamati ay si Gayo. Daydayawena si Gayo gapo isnan gawis ay nangbadbadangana isnan mamati ya am-amed isnan nangbadbadangana isnan men-it-itdo isnan kalin Apo Dios. Ibagbagana gedan ken siya ay masapol ay makailanda ta adida solsoloten nan ngawi ay ogalin nan am-ama ay kangadan is Diotrefes.

Nan wada isna:
Login nan solat 1-4
Maidaydayaw si Gayo 5-8
Nan ngawi ay inik-ikkan Diotrefes 9-10
Nan gawis ay inik-ikkan Demetrio 11-12
Kombos nan solat 13-15

1 Sak-en si Juan ay nagapowan nan solat ay naay. Sak-en nan esay am-ama ay mangipangpango isnan mamati ken Kristo. Mensolatak ken sik-a Gayo ay tet-ewa ay laylaydek.

2 Gayyemko, getkek ay dadama nan pammatim. Isonga ilol-owalowak sik-a ta gawis nan biyagmo ya pomipigsa nan awakmo ay kaneg nan kapigsan nan pammatim.

3 Dadama nan gasingko isnan nangdengngak isnan gawigawis ay ik-ikkam. Inbagan nan iib-am ay mamati ay inmali isna nan gawis ay mangsolsolotam isnan tet-ewa ay maipanggep ken Kristo.

4 Maid teken is kagagawisan ay gasingko nodi nan mangdengngak ay solsoloten nan an-akko nan tet-ewa ay maipanggep ken Jesu Kristo.

5 Ibagak ken sik-a ay gayyemko en gawigawis nan mangbadbadangam isnan iib-am ay mamati tay olay no adim getgetken daida et badbadangam daida kayet.

6 Inbagada isnan mamati isna nan pilmi ay layadmo ay inpailam ken daida. Gawigawis no itoltoloymo ay mang-ik-ikkan is dasa. Itedmo nan masapolda isnan enda men-itdowan. Badangam daida ay paliso isnan kayat Apo Dios ay ikkam.

7 Tay om-omeyda ay mangibagbaga isnan maipanggep ken Kristo et adida omal-ala is masapolda isnan ipogaw ay adi mamati.

8 Isonga masapol ay datako ay mamati nan mangbadang ken daida tapno maitapi tako isnan gawis ay ikkanda ay pala ken Kristo.

9 Wada nan insolatko ken dakayo ay mamati issa ngem egay patiyen Diotrefes tay adi mamati isnan kalebbengak ay menpangpango. Nodi laydena no siya nan mangipangpango issa.

10 No omeyak issa et awnitak ibaga ken dakayo ay mamati nan am-in ay ngawi ay ik-ikkana. Ap-aposena sak-en ay mangmangwani en ngawiyak. Baken kedeng dana is ngawi ay ik-ikkana nodi adina sangailiyen nan iib-a tako ay mamati ay omey isnan iliyo. Ya iyadina abes nan kailiyanyo ay mangsangaili ken daida. Danapay ipabala daida isnan simbaanyo no ikkanda na.

11 Gayo ay gayyemko, adim sol-soloten nan ngawi ay keg todi. Nodi solotem nan gawis tay nan mang-ik-ikkan isnan gawis et siya nan anak Apo Dios. Ngem nan ipogaw ay mang-ik-ikkan isnan ngawi et maid polos getkena isnan maipanggep ken Apo Dios.

12 Si Demetrio pay et adoado nan mangmangwani en gawigawis siya. Sak-en abes, ibagbagak nan kagawis nan ogalina et getkem ay maid kampot isnan kankanak. Nan esay mangpanpaneknek isnan kagawisna et nan ik-ikkana tay mamagtek issa nan gawis ay ogalina.

13 Adoado pay nan kayatko ay ibaga ngem gag-awis no baken isnan solat.

14 Sapay koma ta adi mabayag
nan awnitak mang-ilaan ken sik-a ta
esata mentoya ay gawis.
15 Sapay koma ta mentoltoloy nan
nasingpa ay biyagmo. Am-in ay
gagayyemmo ay omili isna et intap-
ida nan pakomostada. Komosta abes
isnan am-iam-in ay gagayyem tako
issa.

Nan Solat Judas

Nan Maipanggep Isnan Solat

Nan solat ay nagapo ken Judas ay esay besat Santiago et insolatna tasiyay bagbagaana nan mamati ta makail-ilanda nan baken osto ay mait-itdo ay init-itdon nan agiag-inmamati. Nan aptiaptik ay solat ay naay et palpalison nan ibagbagan nan maikadwa ay solat Pedro. Ibagbagana ay masapol ay itoltoloy tako ay mangpatpati isnan tet-ewa ay mait-itdo ay nagapo ken Apo Dios. Tay siya nan ostoosto ay layden Apo Dios ay soloten di ipogaw.

Nan wada isna:

Login nan solat 1-2
Nan ogali ya nan mait-itdo ya nan awnit dosan nan agin-iisolo 8-16
Pamagbaga tapno itoltoloy nan mamati ay mangsolot isnan osto 17-23
Lowalona ay menbindisyon 24-25

Nan Login Nan Solat

1 Sak-en si Judas ay esay baan Jesu Kristo ya besat Santiago ay mensolat ken dakayo ay inayagan Apo Dios tapno mamati kayo ken Kristo. Laylayden nan Ama tako ay si Apo Dios dakayo ya banbantayana dakayo tapno maitoloy ay gawis nan pammatiyo engganay kasin omali si Jesu Kristo.

2 Sapay koma ta maam-am-amed nan mangliknaanyo isnan seg-ang, layad ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios.

Nan Ik-ikkan Nan Agin-iisolo

3 Gagayyemko, nan pilmi ay kayatko ay ibaga koma ken dakayo isnan solat ay naay et nan maipanggep isnan maisalakanan tako am-in ay mamati ken Kristo. Ngem gapo tay wada nan agin-iisolo id wani et baken di is itoloyko ay ibaga ken dakayo. Nodi ibagak en masapol ay salaknibanyo nan tet-ewa ay solsolo ay maipanggep ken Kristo ay intalek Apo Dios isnan mamati tay adi kabalin ay masokatan.

4 Kanak na tay wada nan ipogaw ay maid polos nemnemda ken Apo Dios ay maitaptapi ken datako. Egayda inpaila nan tet-ewa ay wada isnan nemnemda isnan naitapiyanda ken datako. Ngem sinokatanda nan tet-ewa ay maipanggep isnan mangpakawanan Apo Dios isnan basbasol di ipogaw tay kananda en mabalin ay ikkan nan mamati nan kompolmi ay ol-olay ay kayatda tay epdas napakawan nan basbasolda. Dinokoganda nan es-esa ay Apo tako ay si Jesu Kristo. Ngem epdas naisolat id sang-adom nan madosaanda.

5 Ipanemnemko ken dakayo nan epdasyo gintek tapno nemnemenyo nan dosan nan ipogaw ay adi mangpati ken Apo Dios. Getkenyo met nan inommat id kasin ay olay insalakan Apo Dios nan am-in ay Judio isnan nangipakaanana ken daida id Egipto ngem idi wada ken daida nan adi mangpati ken siya danat dosaen daida ay mangpatey ken daida.

6 Ya nan aanghel gedan ay nangtaynan isnan osto ay menteteanda ya lebbengda et inbalod Apo Dios daida ay nangipaey ken daida isnan menbolinget engganay omdan nan agew ay banagena nan am-in ta madosada.

7 Dinosan Apo Dios gedan nan iSodoma ya iGomora ya nan ipogaw isnan tapin di il-ili ay naisasag-en. Pinateyna daida gapo isnan ngawi ay inik-ikkanda tay nan lalalaki ken daida et nan iib-ada ay lalalaki nan binigawanda ay asawaen. Kaneg nan nang-adyan nan aanghel ay mang-ikkan isnan osto ay lebbengda et siya nan kaneg abes nan inikkan nan iSodoma ya iGomora ay nangadi isnan osto ay maikkan. Nan nangpoowan Apo Dios ken daida ya nan il-ilida et siya nan nangipagtek ay dosaen Apo Dios nan mang-ikikkan isnan ngawi.

8 Ngem san deeyda ay agin-iisolo
et itoltoloyda kayet ay mang-ikkan
isnan ngawi ay kaneg nan inik-
ikkan din iSodoma. Kega maid nem-
nemda isnan mangpatpatiyanda is-
nan baken tet-ewa. Maid anya-
man nan kinababailoda. Adyanda
ay mangpati isnan nangatngato mo
daida. Olay nan aanghel et padadan-
giwanen nan agin-iisolo daida.
9 Dapay nan kangatowan ay
anghel ay si Miguel et maid keg
todi is inik-ikkana. Tay isdin
ninsinopyatanda ken Satanas ay
maipanggep isnan awak nan natey
ay si Moses et maid kinkinwanina is
ngawi ken siya. Nodi kinwanina en,
"Si Apo Dios nan kigad ay mangsopla
ken sik-a."
10 Ngem nan naayda ay ipogaw,
awan, padadangiwanenda am-in ay
adida getken ya maawatan. Apedda
ik-ikkan nan kompolmi ay kayatda
ay kaneg nan animal. Et siya nan
awnit madosaanda ay eng-enggana.
11 Awnit mendalalagsen nan
dosada tay toltoladenda nan ogalin
din si Cain ay nang-adi isnan inbilin
Apo Dios ken siya. Ik-ikkanda abes
nan kaneg nan basol din si Balaam
tay nemnemnemenda ay pilmi nan
bomaknanganda isonga nan ol-
olay nan ik-ikkanda. Adyanda ay
mangpati isnan nangatngato mo
daida ay kaneg nan inikkan Core id
kasikasin. Isonga nabanagda gedan
ay kaneg Core ay madosa ay omey
isnan impilno.

12 Nan naitapiyanda ken dakayo
isnan makikikananyo isnan sim-
baanyo et adi maibagay. Kega
nailaok nan nalogit isnan nadalos
tay maid bainda ken dakayo ya ken
Apo Dios. Apedda bokbokodan nan
kagawisan ay makan. Maid paayda
ay kaneg nan liboo ay maid itedna is
odan ay itaytayaw di dagem wenno
kanegda nan kaiw ay adi bomgas is-
nan timpo ay bomgasanda. Kanegda
namin dowa ay natey tay nateyda is-
nan kamaid begasda dadat magabot
et maamko.

13 Kegda abes nan dakkel ay dal-
loyon isnan baybay tay kaneg nan
kailaan nan kadodogis isnan osabna
et kanegna abes nan kailaan nan
ngawi ay ogalida. Ya kanegda nan
talaw ay aped menlawlawlaw ay
maid osto is menteanda isonga maid
ibadangda. Isonga awnit ipa-ey
Apo Dios daida isnan menbolilinget
tapno isdi nan menteanda ay eng-
enggana.

14 Wada nan inpabagan Apo Dios
id sang-adom ken Enoc ay naikapito
ay pangapon din si Adam ay
maipanggep isnan deeyda ay agin-
iisolo. Kinwanina en, "Ilaenyo, awnit
omali si Apo Dios et makkey ken siya
nan kalibolibo ay aanghelna.
15 Omali ay mangbanag isnan am-
in ay kaipoipogaw et ipagtekna is-
nan nang-adi ay mangpati ken siya
ay getkena nan am-in ay ngawi
ay inik-ikkanda ya kinkinwanida
ay nang-ap-apos ken siya isonga
dosaena daida." Siya dadi nan inba-
gan Enoc id kasikasin.
16 Nan ipogaw ay ibagbagak isna
et daida nan managlili ay menmot-
motmot. Ik-ikkanda nan ol-olay ay
kaykayatda dadapay men-et-etek. It-
it-ekda nan tapin di ipogaw tapno
makaalada is kayatda ay alaen.

17 Ngem dakayo ay gagayyemko,
masapol ay adiyo kalkalingkingan
nan inbagbagan nan aapostolis Jesu
Kristo ay Apo tako.
18 Inbagada ken dakayo en is-
nan maodi ay timpo et omali nan
ipogaw ay mangipadadangiwan is-
nan gawis. Ipapatida ay mang-ikkan
isnan ol-olay ay kayat nan awakda.
19 Nan naayda ay ipogaw et ked-
kedeng nan wada isnan batawa is
nemnemnemenda. Maid polos ken
daida nan Ispiriton Apo Dios. Masis-
iyan nan nemnem di mamati gapo
isnan kankanan san deeyda ay agin-
iisolo.

Nan Gawis Ay Masapol Ay Ikkan Nan Mangsolot Ken Kristo

20 Ngem dakayo ay gagayyemko,
baken koma dadi is ik-ikkanyo. Nodi
taptaptapiyanyo nan mangtekanyo
isnan gawigawis ay patpatiyenyo ay
maipanggep ken Apo Dios. Men-
pabadang kayo isnan Ispirito Santo
isnan menlowalowanyo tapno gawis
nan lowaloyo.
21 Baken koma nan mangipaad-
dawi ken dakayo isnan layad Apo
Dios is ikkanyo. Anosanyo ay
mangses-eed isnan makiteean tako
ay eng-enggana ken Jesu Kristo ay
Apo tako tay siya nan awnitna ited
gapo isnan seg-angna.
22 Maseg-ang kayo isnan men-
dowadowa nan nemnemna ta ipa-
pigsayo nan pammatida.
23 Isnan ipogaw ay pagistay ma-
dosa isnan dosa ay maid patenggana
gapo tay adida mamati et ibagayo
nan gawis ay damag ay maipanggep
ken Kristo tapno maisalakanda no
mamatida. Dat no mamatida et kan-
egyo insalakan daida isnan apoy. Is-
nan tapin di managbasol ay adi polos
mamati et masapol ay seg-anganyo
daida ngem adyanyo nan ngawi ay
ik-ikkanda. Ya makailanyo modatya
maitapi kayo ay bomasol.

Si Apo Dios Nan Kangatowan

24-25 Sapay koma ta madayaw ay
eng-enggana nan es-esang ay Dios
ay si Apo Dios ay nangisalakan
ken datako gapo isnan inikkan
nan Apo tako ay si Jesu Kristo.
Kabaelana ay mangsalsalaknib ken
dakayo ta adiyo ik-ikkan nan ngawi.
Et awnitna ipatakdeg dakayo ay
maid kadelawanyo isnan sagangna.
Isonga awnit dadama nan gasing
tako. Sapay koma ta si Apo Dios
nan kangatowan isnan nemnem
di ipogaw. Gawis no getken nan
ipogaw am-in ay siya nan manaka-
balin ay Alin nan am-in enggana
isdin damodamo ya eng-enggana.
Tet-etet-ewa am-in dana.

Nan Inpagtek Apo Dios ken Juan

Maipanggep Isnan Liblo

Nan inpailan Kristo ken Juan maipanggep isnan awnit ommat et naisolat isdin timpo ay napalpaligatan nan mamati gapo isnan nangsolsolotanda ken Jesus. Nan kapatgan ay layden nan nangisolat ay ibaga et ta ipapipigsana nan nemnemda ta adida kalkalingkingan nan gawis ay namnamada ta siya di nan mangbadang ken daida ay mangitoltoloy ay mangsolot isnan patpatiyenda olay mapalpaligatanda.

Nan adoado ay wada isnan naay liblo et nan inpail-ilan Apo Dios ken Juan ay wada nan kaiyaliganda am-in. Waay maawatan nan ipogaw isdin timpon Juan nan kayatda ay kanan ngem id wani naligaligat ay maawatan. Nadoblidobli ay naibagbaga nan naipagtek isna ngem nateketeken nan inikkana ay nangipagtek.

Olay naligat ay magtek nan am-in ay kayatna ay kanan ngem nalaka ay maawatan nan kapatgan ay ipailana et siya nan awnit mangkaanan Apo Dios isnan am-in ay mangbosboso ya mang-ap-apos ken siya. Ya nan esa pay et gapo ken Kristo awnit maligalowan is gawigawis nan am-in ay mamati ken siya ay adi mangtaytaynan isnan pammatida olay ngan nan ommat ken daida. Et makiteteteeda ken Apo Dios ay eng-enggana isnan balo ay batawa ay awnitna sapowen.

Nan wada isna:

Login nan solat 1:1-8
Nan damo ay naipaila ya nan pito ay solat isnan pito ay paggimongan di mamati 1:9-3:22
Nan nalololon ay papil ay wada nan pito ay pilkatna 4:1-8:1
Nan pito ay tanggoyob 8:2-11:19
Nan dragon ya nan dowa ay kaeegyat 12:1-13:18
Nan nateketeken ay napail-ila 14:1-15:8
Nan pito ay malakong ay liget Apo Dios 16:1-21
Nan nadadaelan id Babilonia ya nan naabakan nan am-in ay boson Apo Dios 17:1-20:10
Nan mangbanagan Apo Dios isnan am-in isnan kaodiyan ay agew 20:11-15
Nan mangpabalowan Apo Dios isnan am-in 21:1-22:5
Kombos nan solat 22:6-21

Nan Login Nan Solat

1 Nan wada ay naisolat isnan liblo ay naay et nan inpagtek Jesu Kristo ken sak-en ay esay baana ay kangadan is Juan. Inpabagan Apo Dios ken Jesus tapno getken nan ipogawna nan nganngani ay ommat. Et siya nan inikkana tay inbaana nan esay anghelna ay mangipagtek is dana ken sak-en.

2 Isonga insolatko nan am-in ay inpailana ken sak-en. Et siya dana nan osto ay kalin Apo Dios ay inpagtek Jesu Kristo ken sak-en.

3 Men-gasing nan mangibasa isnan naay ay naipagtek ay awnit ommat ta dengngen nan iib-ana ya mengasing gedan nan mangidnge isnan naisolat isna. Tay adi mabayag dat ommat dana.

4-6 Nan mangipaw-itak isnan solat ay naay et omey isnan mamati ken Apo Dios ay mentetee isnan pito ay ili ay tapin di ili isnan probinsiya ay Asia.

Sapay koma ta likliknaenyo nan gawis ay layad ya anos ya natalna ay nemnem ay magapgapo ken Apo Dios ya nan Ispiritona yas Jesu Kristo. Si Apo Dios et mawawawada ay maid logina wenno patenggana. Nan Ispiriton Apo Dios ay wada isnan sagangna et pito nan mangipailaana isnan panakabalin Apo Dios. Si Jesu Kristo et siya nan matalek ay mangpaneknek isnan maipanggep ken Apo Dios. Siya gedan nan damo ay natago kasin ay adi katkatey et siya gedan nan

Apon am-in nan apo isnan naay
ay batawa. Sapay koma ta siya
nan madaydayaw ya mentoltolay
ay enggana. Pilmi nan layadna
ken datako. Sinakbotna datako
isnan basbasol tako gapo isnan
nateyana. Intapina datako isnan
awnitna mentolayan et ninbalinena
datako is mensilsilbi ken Amana ay
Apo Dios ay kaneg nan ninsilsilbiyan
nan papadin di Judio ken Apo Dios.

7 Nemnemen tako nan naay, tet-
ewa ay awnit somagong si Jesus isna
ay maikawit isnan liboo. Awnit ilaen
nan am-in ay ipogaw siya. Olay din
nangdoy-ok ken siya isnan nateyana
et awnitda gedan ilaen. Awnit
kasiaadawag am-in ay ipogaw isnan
batawa gapo isnan egyatda ken siya.
Tet-etet-ewa na.

8 Nan es-esa ay manakabalin
ay Dios ay wawawawada ay
maid logina wenno patenggana et
kankanana en, “Sak-en nan nang-
wada isnan am-in ay wada et sak-en
gedan nan awnit mangkombos isnan
am-in.”

Nan Inpailan Jesu Kristo Ken Juan

9 Sak-en si Juan ay esay besatyo
ay mamati. Gapo isnan pammati
tako et ib-ak dakayo ay mang-an-
anos isnan mapalpaligatan tako ya
isnan maitapiyan tako ken Jesus is-
nan mentolayana. Nan inommat ken
sak-en et insiyan nan adi mamati
sak-en ay mangipaey ken sak-en id
Patmos ay ili ay liniliwes di baybay.
Inikkanda di gapo isnan nangibag-
bagaak isnan kankanan Apo Dios
ya nan mait-itdo ay inpagtek Jesu
Kristo.

10 Ngem isnan esay agew ay
Domingo et kinapet nan Ispiriton
Apo Dios sak-en daket dengngen nan
napigsa ay kali isnan dodokogek ay
kaneg tanggoyob.

11 Kinwanina en, “Isolatmo nan
awnitmo il-ilaen ya dengdengn-
gen ta ipa-eymo isnan mamati ay
madagdagop isnan naay ay pito ay
ili; id Efeso, id Esmirna, id Pergamo,
id Tiatira, id Sardis, id Filadelfia ya
id Laodicea.”

12 Idi ninligosak ay mang-ila isnan
mangtoytoya ken sak-en daket ilaen
nan pito ay balitok ay maig-igwaan
di silaw.

13 Isnan tetengaenda et wada
nan kaneg ipogaw ay ninbabado is
naisasagayad ya nangisasadley is
nababalitokan ay galot.

14 Nan bookna et mapolapolaw ay
kaneg nan kapolawan ay kapes. Et
menkililimat nan matana ay kaneg
apoy.

15 Nan sikina et mensilsilangda
ay kaneg nataneg ay gambang
ay nalaslalaslasan. Nan kalina
et kanega men-genggengaas is
menpeypey-as ay dakkel ay danom.

16 Et wada nan pito ay talaw isnan
kanawan ay ledengna et wada gedan
nan bomalbala isnan topekna ay
kaneg gamig ay dowa nan tademna
ay napalipalid. Et somili nan an-
gasna ay kaneg nan agew isnan kag-
aw.

17 Isnan nang-ilaak ken siya et
natokangak isnan sasagangena ay
kanegak natey gapo isnan egyatko.
Ngem danat ig-en nan makanawan
ay ledengna ken sak-en ay mang-
wani en, “Adika omegyat tay sak-
en na. Sak-en nan nangwada isnan
am-in ay wada et sak-en gedan nan
mangkombos isnan am-in.

18 Matatatatagowak tay olay no
nateyak id kasin ngem kasinak
natago et mawawawadaak ay
eng-enggana. Sak-en gedan nan
kalebbeng isnan mateyan di ipogaw
ya isnan pagbalodan nan ab-abiikda
ay makwani en Hades.

19 Isonga isolatmo nan am-in ay
ipailak ken sik-a ay om-ommat id
wani ya nan om-ommat is kasin.

20 Nan pito ay talaw ay iilaem is-
nan makanawan ay ledengko ya nan
pito ay balitok ay maig-igwaan di
silaw et ipagtekko ken sik-a nan kay-
atda ay kanan. Nan pito ay talaw et
daida nan pito ay mangipangpango
ya mangbanbantay isnan mamati is-

san deey ay pito ay ili. Nan pito abes
ay maig-igwaan di silaw et daida nan
mamati ay madagdagop ay mang-
daydayaw ken Apo Dios issan pito ay
ili." Siya dana nan kalina ken sak-en.

2

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Efeso

1 Danat ibaga nan isolatko isnan
mangipangpango isnan mamati id
Efeso. Et kanana en, "Sak-en ay
mamanggen isnan pito ay talaw is-
nan makanawan ay ledengko ya
wawawawada isnan tengan di pito
ay balitok ay maig-igwaan di silaw et
siya na nan ibagak ken dakayo.
2 Getkek am-in nan ik-ikkanyo.
Isonga getkek ay ipakpakatyo ay
mang-ik-ikkan isnan oblayo ay
pala ken sak-en ya nan anosyo
ay mangitpe isnan ligat. Getkek
abes ay ad-adyanyo nan ngawi ay
ipogaw tay pinanpaneknekanyo nan
mangmangwani en apostolisda et
getkenyo ay menkamkampotda.
3 Getkek gedan ay naanos kayo tay
olay no mapalpaligatan kayo gapo is-
nan pammatiyo ken sak-en et adiyo
dokdokogan nan pammatiyo.
4 Ngem wada nan adiyak layden
ay ik-ikkanyo et siya na. Naat-atikan
nan layadyo ken sak-en ay baken
kaneg din damdamo.
5 Isonga nemnemenyo pod kasin
nan kaneg san layadyo isdin damo ta
ibabawiyo nan ik-ikkanyo id wani ta
solotenyo din inik-ikkanyo id kasin.
Tay no adyanyo ay dokogan nan
basbasolyo et awnitak omey dosaen
dakayo ay mangkaan ken dakayo
isnan lombeng ay menteanyo.
6 Ngem wada pay nan gawis ay ik-
ikkanyo tay kaseselatyo nan ik-ikkan
nan ipogaw ay makwani en Niko-
laita ay mang-it-itdo isnan baken tet-
ewa ay adiyak gedan layden.
7 No waday ingayo dakayot id-
nge pod nan ibagbagan nan Ispiri-
ton Apo Dios isnan mamati ay
madagdagop ay mangdaydayaw ken
sak-en isnan il-ili. Kanana en, 'Nan
adi mangipalobos ay abaken Sa-
tanas siya et itedko nan kalebben-
gana ay mangan isnan begas di kaiw
ay mang-ited is biyag ay maiwed
patenggana ay tomotobo isnan kad-
an Apo Dios.' "

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Esmirna

8 Danat ibaga abes nan isolatko is-
nan mangipangpango isnan mamati
id Esmirna. Kanana, "Sak-en ay
nangwada isnan am-in ay wada ya
mangkombos isnan am-in ya natey
ay natago kasin et siya na nan ibagak
ken dakayo.
9 Gegetkek nan napalpaligatanyo
ya nan kakodokodoyo ngem nan
katet-ewana et baknang kayo
gapo isnan pammatiyo ken sak-
en. Getkek gedan nan ngawi ay
kankanan nan tap-in di Judio ay
mang-ap-apos ken dakayo. Apedda
kankanan en ipogaw Apo Dios daida
gapo tay Judioda ngem nan tet-ewa
et ipogaw Satanas daida tay adyanda
ay mamati ken sak-en.
10 Isonga nan ibagak ken dakayo
et adi kayo omegyat isnan ngan-
ngani ay mapaligatanyo. Tay ngan-
ngani ay padasen Satanas dakayo ay
mangkaan koma isnan pammatiyo.
Nan ikkana et awnitna ipabalod nan
tap-ina ken dakayo. Mapaligatan
kayo is simpoo ay agew. Ngem
adiyo dokdokogan nan pammatiyo
ken sak-en ay olay no siya nan
ikateyyo tapno awnitak ited ken
dakayo nan gon-gonayo et siya nan
biyag ay maid patenggana.
11 No waday ingayo et idngeyo nan
ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios
isnan mamati ay madagdagop ay
mangdaydayaw ken sak-en isnan il-
ili. Nan am-in ay adi mangipalobos
ay abaken Satanas daida et adida
maitapi ay madosa ay eng-enggana
isnan makwani en maikadwa ay
tetey."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Pergamo

12 Danat ibaga abes nan isolatko
isnan mangipangpango isnan ma-
mati id Pergamo. Kanana, “Sak-en
ay wada nan gamigna ay dowa nan
tademna ay napalipalid et siya na
nan ibagak ken dakayo.
13 Gegetkek nan makiteteanyo is-
nan kad-an nan adoado ay mang-
daydayaw ken Satanas. Ngem gawis
tay daan kayo ay mangpatpateg ken
sak-en. Olay isdin nangpateyan nan
kailiyanyo ay baan Satanas ken An-
tipas ay nangipagpagtek ay ostoosto
ken sak-en et egayyo dinokogan nan
pammatiyo.
14 Ngem wada nan bassit ay adiyak
layden ay ik-ikkanyo tay wada ken
dakayo nan mangsolsolot isdin init-
don din si Balaam ken Balak id sang-
adom. Initdon Balaam nan ikkan
Balak tasiyay bomasol koma nan an-
ak Israel. Isonga inawisna daida ay
mangan isnan makan ay naiboyag
isnan sinang didios ya mamabai ya
lomalaki.
15 Kaneg abes ken dakayo tay wada
nan mangsolsolot isnan ngawi ay it-
itdon di Nikolaita.
16 Isonga ibabawiyo nan basba-
solyo tay no adiyo, awnitak omey
ay dagos ay mangidosa ken dakayo
isnan kalik ay naiyalig is gamig ay
bomalbala isnan topekko.
17 No waday ingayo et idngeyo nan
ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios
isnan mamati ay madagdagop ay
mangdaydayaw ken sak-en isnan il-
ili. Nan adi mangipalobos ay abaken
Satanas et awnitak agtan siya isnan
makan ay makwani en manna ay adi
maila id wani. Wasdin esa ken daida
et agtak abes is polaw ay bato ay
naisolatan nan balo ay ngadana ay
kedeng nan mangdawat is mangtek.”

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Tiatira

18 Danat ibaga abes nan isolatko
isnan mangipangpango isnan ma-
mati id Tiatira. Kanana, “Sak-
en ay Anak Apo Dios ay menkililil-
mat nan matana ay kaneg apoy ya
mensilsileng nan sikina ay kaneg
nalaslalaslasan ay gambang et siya
na nan ibagak ken dakayo.
19 Gegetkek nan ik-ikkanyo isonga
getkek nan pammatiyo ken sak-
en ya nan layadyo. Getkek gedan
nan badangyo isnan iib-ayo ya
nan anosyo isnan maligligatanyo.
Getkek ay inmam-amed nan gawis
ay ik-ikkanyo id wani mo isdin damo
ay namatiyanyo.

20 Ngem wada abes nan adiyak
layden ken dakayo. Aytay dayon
aped baybay-an nan ngawi ay ik-
ikkan nan babai ay si Jezebel ay aped
mangmangwani en mamadton Apo
Dios siya? Tay gapo isnan it-itdona et
aw-awisena nan mamati ken sak-en
ta mamabaida ya lomalakida dada-
pay makikikan isnan makan ay nai-
boyag isnan sinang didios.
21 Nabayag ay sesesesed-ek di
mangibabawiyana koma isnan
ngawi ay ik-ikkana ngem adyana.
22 Isonga nan ikkak et awnitak
agtan siya is dadama ay sakit et adi
makabangon ya maitapi gedan ay
masakit nan iib-ana ay nakiik-ikkan
is ngawi. Siya di nan ikkak no adida
dokogan nan maitaptapiyanda ken
siya ay mang-ikkan is ngawi.
23 Awnitak pateyen san deeyda ay
nangsolsolot ken siya. Et siya dadi
nan mangipaila isnan mamati ken
sak-en isnan am-in ay ili ay gegetkek
nan am-in ay wada isnan nemnem di
ipogaw ya nan laylaydenda. Owen,
nan awnitak isobalit isnan tonggal
esa ken dakayo et nan kaneg nan
inik-ikkanda.

24-25 Ngem nan tap-ina ken dakayo
id issa Tiatira et egayyo solsoloten
san deeyday ngawi ay mait-itdo
tay egayyo pay laeng solowen nan
kananda en naoneg ay mait-itdo
ay nagapo ken Satanas. Isonga
ibagak ken dakayo en masapol ay
itoltoloyyo ay mangpati isnan tet-
ewa engganay somagongak kasin
ken dakayo. Maiwed et ibagak is
masapol ay ikkanyo ta adi omam-
amed nan ligatyo.

26-28 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas enggana is-nan mateyana ay mang-an-anos ay mang-ik-ikkan isnan ipaikkak ken siya et awnitak ited ken siya nan kalebbengana ay makitolay ken sak-en isnan kailiili ay kaneg nan kalebbengak ay inyalin Ama ken sak-en. Mentolayda ay maid makaabak dadat dosaen nan mang-ik-ikkan is ngawi. Et nan kaidiligan nan ik-ikkanda ay mendosa et siya nan kaneg nan kagpakan nan banga no gepakem isnan landok. Awnitak ited abes ken daida nan gawigawis ay makwani en batakagan ay talaw isnan tan-o.
29 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

3

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Sardis

1 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan ma-mati id Sardis. Kanana, "Sak-en ay kad-an nan Ispiriton Apo Dios ay pito nan mailaan nan panaka-balina ya manggegeen isnan pito ay talaw et siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek nan ik-ikkanyo. Isonga getkek gedan ay kankanan nan ipogaw en napigsa nan pam-matiyo ken sak-en ngem baken kadi tet-ewa nodi kaneg kayo natey isnan kamam-aidan nan pammatiyo.
2 Isonga ilaenyo ta papigsaenyo nan daan pay laeng ay pammatiyo esapay mamaiwed. Tay inilak ay adi mapnek pay laeng si Apo Dios isnan pangiilaana ken dakayo.
3 Isonga nemnemenyo pod nan nait-itdo ken dakayo ay id-idngeyo id kasin. Ibabawiyo nan basbasolyo ta kasinyo tongpalen id wani. Tay no adiyo ikkan di et omaliyak ay mang-dosa ken dakayo. Kaneg nan ikkan nan mangakew nan omaliyak ay adi kagtek no tongona nan domatngana.
4 Ngem wada nan tap-ina ken dakayo id issa Sardis ay egay kak-ilot nan badoda. (Nan kayatna ay kanan et adida bomasbasol.) Awnit dakayo nan maitapi ken sak-en ay menbabado is polaw tay gawis nan ik-ikkanyo.
5 Et nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et daida nan awnit menbado is polaw et adiyak abes kaanen nan ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadan nan am-in ay matatago ken Apo Dios ay eng-enggana. Nodi awnitak kanan isnan kad-an Ama ya nan aanghelna en daida nan osto ay ipogawko.
6 No waday ingayo et idngeyo nan ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios isnan mamati ay madagdagop ay mangdaydayaw ken sak-en isnan il-ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Filadelfia

7 Danat ibaga abes nan isolatko isnan mangipangpango isnan ma-mati id Filadelfia. Kanana, "Sak-en ay mangtongtongpal ken Apo Dios ya tet-ewa ay matalek isnan am-in et wada nan ibagak ken dakayo. Sak-en gedan nan nangbanes isnan lebbeng din si Ali David ay mentolay isnan am-in. Et mabalin ay ikkak nan am-in ay kayatko ay ikkan ay maiwed makasopla.
8 Siya na nan ibagak ken dakayo. Gegetkek am-in nan ik-ikkanyo. Getkek gedan ay at-atik et kedeng nan kabaelanyo ngem an-anosanyo kayet ay mang-ikkan isnan am-in ay inbagak ken dakayo ya egayyo is-isot ay papasolotko dakayo. Isonga wada nan kaneg segpan ay tinokabak ken dakayo et maiwed makailikep.
9 Dengngenyo gedan nan naay. Nan ipogaw issa ay mangmangwani en ipogaw Apo Dios daida gapo tay Judioda et awnitak piliten daida ay omeyda ay menpalintomeng ken dakayo tasiyay getkenda ay dakayo nan laylaydek. Tay nan tet-ewa et ipogaw Satanas daida ay menkamkampot.

10 Ngem gapo tay tongtongpalenyo
nan inbagbagak ken dakayo en
an-anosanyo nan am-in ay ma-
palpaligatanyo gapo ken sak-en et
isalakanko dakayo isnan kaeegyat ay
ligat ay awnit omdan isnan batawa
ay mangpaneknek isnan ogalin di
am-in ay ipogaw.
11 Dandaneyak omali isonga ipa-
pasnekyo nan pammatiyo ken sak-
en ta maid manggowad isnan awni-
tyo ligalo ay awnitko ited.
12 Tay nan adi mangipalobos ay
abaken Satanas et ipasgepko siya
ay adi makakakak-aan isnan kad-
an Apo Dios. Menbalinek siya ay
kanega tokod isnan Templon Apo
Dios ay maid makakaan. Et awnitak
imalka ken siya nan ngadan Apo
Dios ya nan ngadan di ilin Apo Dios
ay makwani en balo ay Jerusalem ay
awnit magapo ken Apo Dios id daya
ya imalkak gedan ken siya nan balo
ay ngadanko.
13 No waday ingayo et idngeyo nan
ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios
isnan mamati ay madagdagop ay
mangdaydayaw ken sak-en isnan il-
ili."

Nan Pamagbaga Isnan Mamati Id Laodicea

14 Danat ibaga abes nan isolatko
isnan mangipangpango isnan ma-
mati id Laodicea. Kanana, "Sak-
en ay makwani en Tet-ewa tay
matalekak ya am-in ay ipagtekko ay
maipanggep ken Apo Dios et tet-etet-
ewa et wada nan ibagak ken dakayo.
Sak-en gedan nan nangipaboliwan
Apo Dios isnan am-in ay wada.
15 Kanak en gegetkek nan am-in ay
ik-ikkanyo. Isonga getkek abes ay
kanegyo nan mentineng-an ay poos
di danom tay adiyo ap-aposen sak-
en ngem adiyo gedan solsoloten ay
osto. Gag-awis no piliyenyo no ngan
nan ikkanyo no osto ay mamati kayo
wenno adi.
16 Ngem gapo tay kaneg nan midyo
menpoos ay danom nan pammatiyo
ken sak-en et awnitak itobba dakayo.
17 Kankananyo en maid polos
kolangyo isnan am-in ay masapolyo
isonga kananyo en baknang kayo.
Ngem adiyo getken ay nan tet-ewa
et kokodokdo kayo ya kaseseg-ang
kayo. Kanegyo nan ninlalabos ya
kowap.
18 Isonga bagbagaak dakayo ta
sak-en di omaliyanyo is omalaan is
kaneg kapatgan ay balitok et siya
nan osto ay pammati tasiyay tet-ewa
ay bomaknang kayo. Omala kayo
koma gedan is polaw ay bado ta
adi kayo menlalabos ta makaan nan
bainyo. Ya omala kayo gedan is iya-
gasyo isnan matayo tasiyay makaila
kayo kasin.
19 Am-in ay laylaydek et bag-
bagaak ya dosdosaek daida no
ngawi nan ik-ikkanda tasiyay mait-
dowanda. Isonga ibabawiyo nan
basbasolyo ta patiyenyo sak-en ay
osto.
20 Dengngenyo, itatatakdegko is-
nan segpan nan kanegyo baey ay
menkogkogkog. No waday mang-
denge danat tokaban et songgepak et
makiobongak ken siya.
21 Nan adi mangipalobos ay
abaken Satanas daida et daida nan
awnitak agtan is kalebbenganda ay
makitokdo ken sak-en ay maitapi
isnan kinangatok ay kaneg nan
naitapiyak ken Ama isnan kinanga-
tona issan nang-abakak ken Satanas.
22 No waday ingayo et idngeyo nan
ibagbagan nan Ispiriton Apo Dios
isnan mamati ay madagdagop ay
mangdaydayaw ken sak-en isnan il-
ili."

Siya dadi nan inpasolatna ken sak-
en isnan ipogaw isnan pito ay ili.

4

Nan Kadadayaw Ay Mentoltolay Id Daya

1 Nakwas pay di daket tamaangen
id daya daket ilaen nan natokaban
ay eneb. Daket dengngen kasin
san kali ay dinngek issan damo ay
kaneg nan kalin di tanggoyob ay

mangmangwani en, “Omalika isna ta
ipailak ken sik-a nan awnit ommat.”
2 Dat makanapet nan Ispiriton Apo
Dios ken sak-en daket wada id daya.
Daket ilan isdi nan tokdowan di ali
ay wada nan tomotokdo.
3 Nan kaiilaana et mensilsilang ay
kanega nan nangina ay bato ay mak-
wani en haspe ya karnelia. Isnan
tokdowana et liniliwes nan mensil-
silang ay kaneg batikaang ay bildi ay
kaneg nan bildi ay bato ay makwani
en esmeralda.
4 Nan tokdowana pay et linili-
wes nan dowampoo ya epat ay
ganaganagwis ay tokdowan et to-
motokdo isdi nan dowampoo ya
epat ay aamam-a ay nangato nan
lebbengda et menbabadoda is polaw
ya menkakalogongda is balitok ay
kalogong di ali.
5 Magapgapo isnan kad-an di men-
toltolay nan kimat ya nan ninkapip-
igsa ay kido. Isnan sagangna et wada
nan pito ay mapapasgedan ay silaw
et daida nan mangipaila isnan pito
ay kailaan nan panakabalin di es-esa
ay Ispiriton Apo Dios.
6 Nan esa pay ay inilak isnan
sagang di tokdowana et kanega
anaanawa ay salming ay mensil-
sileng ay kaneg nan makwani en
kristal.
Isnan sag-en nan kasolisolin nan
tokdowan di ali et wada nan epat
ay matatago ay winadan Apo Dios
et nakikilop nan awakda is kamata-
mata.
7 Nan omona et kaneg bolog is
layon nan kaiilaana. Nan maikadwa
et kaneg baka. Nan maikatlo et
kaneg angas di ipogaw nan angasna.
Nan maikap-at et kaneg labaan ay
mentaytayaw.
8 Am-inda et napapayakanda is
sag-en-em et nakikilop nan ninsi-
nombangil ay payakda is kamata-
mata. Inagew ya linabi et adida isal-
saldeng ay menkankanta ay mang-
mangwani en,
“Maiwed polos makaiso ken
Apo Dios isnan kinanga-
tona ya nan kinaostona.
Mawawawawada siya ay
maid logina wenno pateng-
gana.”
9 Menkankanta san epat ay
matatago ay mangdaydayaw is-
nan kinapateg san mentoltolay
ay mawawawada ay eng-enggana
dadapay men-iiyaman ken siya.
Isnan menkankantaanda
10 et makikankanta gedan san
dowampoo ya epat ay aamam-
a ay mangdaydayaw gedan isnan
mawawada ay eng-enggana. Isnan
mangdaydayawanda ken siya et
menlokbobda dadapay kaanen nan
kolonada ay balitok ay kanega
kalogong di ali dadaet ippey isnan
sagangna ay mangwani,
11 “Sik-a nan Apomi ya Diosmi.
Maibagayka ay madayaw
ya maipangato gapo isnan
dadama ay panakabalinmo
tay sik-a nan nangwada isnan
am-in ay wada. Owen, gapo
isnan layadmo ay nangwada
isnan am-in et naboliwda.”

5

Nan Nalololon Ay Papil Ya Nan Makwani En Kalnilo Ay Wada Nan Kalebbengana Ay Manglokat

1 Nakwas di daket ilaen nan
nalololon ay papil ay gegen-an
san tomotokdo ay mentolay isnan
makanawan ay ledengna. San papil
et nasosolatan nan ninsinombangil
ya napipilkatan is pito tasiyay adi
malokatan.
2 Daket ilaen abes nan napigsa ay
anghel ay mangibibiyad isnan kalina
ay mangmangwani en, “Sino nan
maibagay ay manglatlat isnan naip-
ipilkat ay papil ay naay ta lokatana?”
3 Ngem olay id daya wenno isnan
batawa wenno isnan kad-an di natey
et maiwed polos olay esa is dinat-
ngana is wada nan kalebbengana ay
manglokat isnan papil ta ilaena nan
naisosolat isdi.
4 Isonga daket men-agaaga
tay maiwed polos dinatngana is
makalokat isnan deey ay papil.

5 Ngem dat kanan nan esa is-
san deeyday aamam-a ken sak-en,
“Adika pod men-ag-aga. Ilam, wada
isna si Kristo ay nangadnan is Layon
ay nagapo ken Juda ya apon abes
din si Ali David. Siya nan nakaabak
ken Satanas isonga kalebbengana ay
manglatlat isnan pito ay naipipilkat
ay papil ta bilagena san nalololon ay
papil.”

6 Idi kinwanina di daket ilaen ay
wada nan kanega anak di kalnilo
ay tomatakdeg isnan kad-an di tok-
dowan di ali ay linilikob san epat ay
matatago ya san dowampoo ya epat
ay aamam-a. San Kalnilo et kanega
napatey id kasin tay wada nan kab-
latna. Wada nan pito ay sakgodna ya
pito abes nan matana ay mangipaila
isnan panakabalin nan Ispiriton Apo
Dios ay mang-il-ila isnan am-in ay
om-ommat isnan batawa.
7 Daet omey ay mang-ala is-
nan nalololon ay papil isnan
makanawan ay ledeng san tomo-
tokdo ay mentolay.
8 Isnan nang-alaana isdi dat men-
pangalokbob san epat ay matatago
ya san dowampoo ya epat ay
aamam-a ay kasikokotengteng isnan
makwani en harpe ay mangdayaw
isnan makwani en Kalnilo. Wada
abes ken daida nan sag-es-a ay
balitok ay malakong ay mapop-
oowan di insinso. Nan kaiyaligan
nan insinso et nan lol-owalon di
kaipoipogaw Apo Dios.
9 Dadat kantaen nan balo ay kanta
ay mangwani en,

“Kedkedengka is maibagay ay mang-
ala isnan nalololon ay papil ya
mangkaan isnan pilkatna. Tay
napateyka et nan nateyam
nan naisbot isnan basbasol di
ipogaw ta waday menbalin is
ipogaw Apo Dios isnan ma-
gapo isnan am-in ay ili ay
natkenatken nan kalida ya
kaiilaanda.

10 Intapim daida isnan mentolto-
layan Apo Dios ya ninbalinem daida
is mensilsilbi ken siya ay kaneg nan
inik-ikkan di papadin di Judio ya
awnitda mentolay isnan batawa.”
11 Kasinak nintamaang daket ilaen
nan kalibolibolibo ay aanghel ay
nangliliwes isnan tokdowan di men-
tolay ya san epat ay matatago ya san
dowampoo ya epat ay aamam-a.
12 Dadat ibibiyad nan kantada ay
mangmangwani en,

“Nan makwani en Kalnilo ay
pinateyda et maibagay ay
madayaw ya mapateg ya
maipangato tay maiwed polos
menkolangan nan kabaelana
ya nan getkena ya nan kina-
gawisna.”

13 Dinngek gedan nan kantan di
am-iam-in ay naboliw, nan wada id
daya, isnan batawa, nan wada is-
nan baybay ya wada isnan kad-an
di natey. Am-iam-in ay binoliw Apo
Dios et menkankantada ay mang-
mangwani en,

“Nan tomotokdo ay mentolay ya nan
makwani en Kalnilo et daida
nan kapigsaan isonga maday-
dayawda ya mapatpategda
ya maipapangatoda ay eng-
enggana.”

14 Dat songbatan san epat ay
matatago et kananda en, “Tet-ewa
am-in sa.” Dat kasin menpan-
galokbob san dowampoo ya epat
ay aamam-a ay mangdayaw issan
Kalnilo ya san Mentolay.

6

*Nan Nakaanan Di Enem Ay Naip-
ipilkat Ay Papil Issan Nalololon Ay
Papil*

1 Daket ilaen san Kalnilo ay
mangkaan isnan damo ay pilkat.
Isnan nangkaanana daket dengngen
nan napigsa ay kali ay kaneg kido ay
kalin di esa issan epat ay matatago
ay mangmangwani en, “Omalika et.”
2 Daket ilaen ay bomalbala nan
polaw ay kabayo ay wada nan men-
sasakay ay nananggen is pana ay
igobatna. Dat wada nan mang-ited
ken siya is kalogong ay singyal di

mangabak. Dat omey makigobat ay
mang-abak isnan am-in ay kagob-
atna.
3 Dat kaanen nan Kalnilo nan
maikadwa ay pilkat isnan papil
daket dengngen ay kanan san
maikadwa ay matatago en, “Omalika
et.”
4 Dat bomala nan men-gadangdang
ay kabayo. Nan mensasakay et
inagtanda is andoando ay ispada ay
mangipagtek isnan panakabalina ay
mangipagobat isnan ipogaw isnan
batawa ta menpinateyda.

5 Dat kaanen san Kalnilo nan
maikatlo ay pilkat daket dengngen
ay kanan nan maikatlo ay matatago
en, “Omalika et.” Daket ilaen nan
menngitit ay kabayo. Nan men-
sasakay et bibilalayena nan pagkilo-
wan.
6 Daket dengngen nan kali ay
nagapo issan kad-an di epat ay
matatago ay mangwani en, “Awnit
wada nan bitil isnan batawa isonga
nan lagbon di ipogaw isnan sin-agew
et dowa ay salmon ay bagas et ke-
deng wenno sinkasalop ay ginilling
ay ballogo. Ngem adiyo panginngi-
naen nan mantika ya basi.”

7 Dat kaanen san Kalnilo san
maikap-at ay pilkat daket dengngen
ay kanan nan maikap-at ay matatago
en, “Omalika et.”
8 Daket ilaen nan kabayo ay in-
mopsat. Nan ngadan nan men-
sasakay et Tetey et omon-onod ken
siya si Hades ay pangwanida is-
nan kad-an di natey. Naagtanda is
kalebbenganda ay mangpatey isnan
pagkap-at di ipogaw isnan batawa.
Nan ikateyda et nan gobat, bitil, sakit
ya nan atap ay aanimalis.

9 Dat kaanen san Kalnilo nan
maikalima ay pilkat isnan papil.
Daket ilaen nan maig-igwaan di mai-
boyboyag ken Apo Dios ay mak-
wani en altar et wada isnan silokna
nan ab-abiik di kaipoipogaw ay na-
patpatey gapo tay pinatpatida nan
kalin Apo Dios ya gapo isnan nangi-
panpaneknekanda isnan tet-ewa ay
maipanggep ken siya.

10 Inbobogawda ay mangwani en,
“Manakabalin ay Dios, tet-ewa nan
am-in ay kanam ya osto nan ik-
ikkam. Isonga tongona pay di
mangbanagam isnan ipogaw isnan
batawa ta baesam nan nangpatey
ken dakami?”
11 Dadat maagtan am-in is polaw
ay bado ya naibaga ken daida en
omillengda pay is sin-awyan ta sed-
enda nan am-in ay masapol ay ma-
patey ay bebsatda ay baan Apo Dios
ay kaneg nan inpeseda.
12 Daket ilaen kasin ay kaanen
san Kalnilo nan maikan-em ay
pilkat. Dat manawada nan napigsa
ay yegyeg isnan batawa dat ma-
banolinget nan agew ay kaneg
nan menngalilitit ay galot dapay
gomadangdang nan bowan ay kaneg
basa.
13 Dat matekdag nan katalatalaw
isnan batawa ay kaneg nan kaap-
gasan nan egay kaom ay begas di
molmola isnan napigsa ay dagem.
14 Dat mamaid nan daya ay kaneg
papil is nalolon et maaton nan am-
in ay bilbilig ya olay nan bilig gedan
isnan tengan di baybay.
15 Dat omegyat nan am-in ay
ipogaw isnan batawa. Nan aali, nan
tap-in di mentolay, nan aap-apon
di sosoldado, nan babaknang, nan
wada nan kabaelanda ya nan am-
in ay tap-in di ipogaw ay baa ya
baken et enda nin-gago am-in isnan
lil-iyang ya isnan natetengyaban ay
batbato isnan bilbilig.
16 Dadat kasibobogaw ay mang-
mangwani isnan bilbilig ya isnan
batbato, “Magday kayo koma ta gab-
onanyo dakami ta adi mang-ila nan
tomotokdo ay mentolay ya ta adimi
liknaen nan liget nan makwani en
Kalnilo.
17 Tay id wani nan inomdanan
nan kaeegyat ay ligetda et maid po-
los makaitoled is mangsango isnan
ligetda.”

7

Nan Sin-gasot Ya Epatpoo Ya Epat

Ay Libo Ay Ipogaw

1 Nakwas di daket ilaen nan epat
ay anghel ay tomatakdeg ay nin-ang-
anga isnan batawa ay mangseseyat
isnan epat ay kagapowan di dagem
ta maid omey is dagem isnan batawa
ya baybay ya ta adi kaiwessawes nan
kak-aiw.
2 Daida nan inagtan Apo Dios is
kabaelanda ay mangdadael isnan
batawa ya baybay. Daket ilaen nan
esay anghel ay nagapo isnan batog di
balaan di agew ay mamanggen isnan
pala malkan Apo Dios ay maleleng-
agan.
3 Danat ibogaw issan epat ay
anghel ay mangwani en, "Awni.
Adiyo saksakiten nan batawa, bay-
bay ya nan kak-aiw engganay malka-
anmi nan kitkitong nan baan Apo
Dios."
4 Daket dengngen nan kabibilang
nan namalkaan nan kitongda et sin-
gasot ya epat poo ya epat ay libo.
Nagapoda isnan simpoo ya dowa ay
an-ak din si Israel.
5-8 Et sagsisimpoo ya doway libo
nan nagapo isnan tonggal esa ay
kaapowan Israel ay da Juda, Ruben,
Gad, Aser, Neftali, Manases, Simeon,
Levi, Isacar, Zabulon, Jose, yas Ben-
jamin.

9 Idi mentamaangak kasin daket
ilaen ay wada nan adoado ay
ipogaw ay adi kabilang. Nagapoda
isnan am-in ay ili isnan batawa
ay nateketeken nan kalida ya
kaiilaanda. Itatakdegda am-in
isnan sagang nan mentolay ya nan
makwani en Kalnilo et wasdin nin-
badbado is polaw ay naisasagayad
ya wasdin nanggegeen is lamos ay
mangipaila isnan gasingda.
10 Inbibiyadda ay mangmangwani
en, "Maid teken is mangisalakan ken
datako nodi nan Kalnilo et kedeng
yas Apo Dios ay tomotokdo ay men-
tolay."
11 Am-in ay anghel et linikobda
nan tokdowan di ali, san aamam-
a ya san epat ay matatago. Da-
dat menpangalokbob issan sagang di
tokdowan ay mangdayaw ken Apo
Dios.
12 Kananda en, "Tet-ewa nan
naayda. Maibagay si Apo Dios ay
madaydayaw ya maipangato ay eng-
enggana. Men-iyaman tako ken siya
tay maid polos menkolangan nan
kabaelana ya nan getkena. Tet-ewa
am-in dana."
13 Dat sooten nan esa issan deey-
day aamam-a ken sak-en en, "Ay
getkem no sino nan ipogaw ay
naayda ay nakabado is polaw ya into
nan nagapowanda?"
14 Daket kanan, "Adiyak getken,
apo. Waay sik-a nan mangtek."

Danat kanan, "Da tona nan ipogaw
ay mamati ay nangilasat isnan
dadama ay ligat isnan batawa.
Kanegda linabaan nan badoda isnan
basan nan makwani en Kalnilo
ta pomolaw ay maiyalig isnan
naowasan nan basbasolda.
15 Isonga menteteeda id wani is-
nan sagang di tokdowan Apo Dios ta
mensilsilbida isnan Templona ay in-
agew ya linabi. Et san tomotokdo ay
mentolay et banbantayana daida tay
wada siya ay maitatapi ken daida.
16 Isonga adida polos kasin kaow-
owat ya adida kasin kaew-ewew.
Adida pay mapaligatan isnan kae-
egyat ay agew ya mailisida isnan
pilmi ay poos di kompolmi
17 tay nan Kalnilo ay wada isnan
kad-an di tokdowan di ali et siya
nan mangbanbantay ken daida ya
siya nan mangipangpango ken daida
isnan balaan di danom ay mang-ited
is biyag ay maid patenggana. Et
kaanen Apo Dios nan am-in ay seg-
angda ta adida kasin men-ag-aga."
Siya dadi nan kinwanina.

8

Nan Nakaanan Di Maikapito Issan Naipipilkat Ay Papil

1 Idi kinaan nan makwani en
Kalnilo nan maikapito ay pilkat is-
nan deey ay papil dat omneng am-in
ay wada id daya is waay kagedwa ay
olas.

2 Daket ilaen nan pito ay anghel ay
tomatakdeg isnan sagang Apo Dios
dadat maagtan is sin-es-a ay tang-
goyob.
3 Dat domateng nan esay anghel ay
nananggen is balitok ay maipaypay-
an di insinso dat omey tomakdeg
isnan altar. Naagtan siya is adoado
ay insinso ta maitapi isnan lol-
owalon di kaipoipogaw Apo Dios
danat poowan isnan balitok ay altar
ay wada isnan sagang di tokdowan
di ali.
4 Dat ngomato nan asok di insinso
ay nagapo issan ginegen-an di
anghel ay tomatakdeg isnan sagang
Apo Dios ay maitapi isnan lol-
owalon di ipogawna.
5 Inalan kasin san anghel san
maipaypay-an di insinso danat
ponowen is gabbang isnan altar
et ibkasna isnan batawa. Daet
mawanada nan kaeegyat ay kimat
ya napigsa ay kido dapay manay-
egyeg nan batawa.

Nan Inpabalan Nan Pito Ay Tang-goyob

6 Nakwas di dat mensagana san
deeyday pito ay anghel ay mentang-
goyob.
7 Nintanggoyob nan damo ay
anghel dat omodan is dalalo ya
apoy ay malalaokan is basa. Dat
mapoowan nan pagkatlon nan
batawa ya nan pagkatlon abes di
kak-aiw ya am-in ay logam.

8 Idi nintanggoyob nan maikadwa
ay anghel dat mawada nan kaneg
dakkel ay bilig ay menbidbidang et
naibkas isnan baybay. Dat menbalin
nan pagkatlon di baybay is basa
9 isonga natey nan pagkatlon di
matatago isnan baybay ya nalimon
nan pagkatlon di bapbapor ya bang-
bangka.

10 Idi nintanggoyob nan maikatlo
ay anghel dat wada nan dakkel ay
talaw ay menbidbidang ay kaneg
silew ay maekdag ay nagapo id daya
et ompa isnan pagkatlon nan am-
in ay balaan di danom ya nan gin-
ginawang.
11 Menpait nan ngadan san deey
ay talaw et pinmait nan pagkatlon
di danom isnan batawa isonga natey
nan adoado ay ipogaw ay nang-inom
isnan deey ay danom.
12 Idi nintanggoyob nan maikap-
at ay anghel dat mapontaan nan
pagkatlon di agew, nan pagkatlon
di bowan ya nan pagkatlon di talta-
law. Isonga namaid nan pagkatlon
di silawda. Et menbolinget isnan
pagkatlon di kag-aw ya pagkatlon di
labi.
13 Idi mentamaangak kasin daket
ilaen nan labaan ay mentaytayaw id
ngato ay mangibobogaw ay mang-
mangwani en, “Ay inayan tay am-
amed kaeegyat nan ommat pay is-
nan mentetee isnan batawa no men-
tanggoyob nan tolo pay ay anghel.”

9

1 Dat mentanggoyob nan maikalima
ay anghel. Daket ilaen nan esay
talaw ay naekdag isnan batawa. Dat
maagtan siya is tolbek di eneb di
lengaw ay maid patenggan di kaad-
adaemna.
2 Danat lokatan nan lengaw dat
bomala nan adoado ay asok ay kaneg
asok di dakedake ay apoy et salinana
nan agew. Isonga binmolinget nan
batawa gapo isnan kaeegyat ay asok
ay nagapo isnan lengaw.
3 Dat wada nan ipabalan nan asok
ay kaneg kadododododon ay maiwakat
isnan batawa et naagtanda is kabae-
lan ay mensinget nan obetda ay
kaneg gayaman.
4 Ngem naibilin ken daida ay adida
dadaelen nan loglogam ya nan kak-
aiw nodi singtenda et kedeng nan
ipogaw ay maid malkan nan ki-
tongda ta kailasinanda isnan ipogaw
Apo Dios.
5 Ngem egayda napalobosan ay
mangpatey isnan deeyday ipogaw
nodi apedda paligaten daida is limay
bowan. Ya nan sakit nan singetda

et kaneg nan kaeegyat ay singet di
gayaman.
6 Issan deey ay mapalpaligatanda
et kayat san deeyday ipogaw ay
matey ngem adi kabalin.
7 Nan kaiilaan san deeyday
kaneg dodon et kaneg kabayo ay
nakasagana ay makigobat. Et wada
nan kaneg balitok ay kolona isnan
oloda. Nan angasda et kaneg angas
di ipogaw.
8 Nan bookda et andoando ay
kaneg book di babai ya kaneg bab-
an di layon nan bab-ada.
9 Et wada isnan pegaewda nan
kaneg salida ay landok. Nan kalin
di paypayakda et kaneg nan gogon
di adoado ay kalisa ay omey makigo-
bat.
10 Nan singten nan obetda et kaneg
nan kaeegyat ay singten di gayaman
isonga nan obetda nan isingsingetda
isnan ipogaw isnan oneg di limay
bowan.
11 Et wada nan apoda ay siya
gedan nan anghel ay apo isnan
lengaw ay maid patenggan di kaad-
adaemna. Nan ngadana isnan kalin
di Judio et Abaddon ya isnan kalin di
Griego et Apolion. Nan kayatna ay
kanan et mendadadael.
12 Nakwas nan omon-ona isnan
tolo ay kaeegyat ay ommat ngem
wada pay nan dowa ay omon-onod.
13 Dat mentanggoyob nan maikan-
em ay anghel daket dengngen nan
kali et kaneg nagapo isnan epat ay
solin di balitok ay altar isnan sagang
Apo Dios.
14 Kinwanin san kali isnan
maikan-em ay anghel en, “Enka
palobosan nan epat ay anghel ay
nanag-od isnan sag-en di dakkel ay
ginawang ay Eufrates.”
15 Danat omey palobosan daida tay
naisaganada isnan naay ay osto ay
tew-en ya bowan, agew ya olas ay
enda mangpateyan isnan pagkatlon
am-in di ipogaw.
16 Daket dengngen ay nan kabibi-
lang di soldadoda ay mensasakay
isnan kabayoda et dowampoo ay libo
nan gropoda et sagsisimpoo ay libo
isnan esay gropo.
17 Et siya na nan kaneg di
kabkabayo ya nan mensasakay ay
naipaila ken sak-en. Nan salidan di
pegaewda et tolo nan kololda. Wada
nan men-gadangdang ay kaneg
apoy, amarilyo ya asol ay kaneg nan
asol ay batek ay makwani en sapiro.
San deeyday kabayo et kaneg olon di
layon nan oloda et bomalbala isnan
topekda nan asok ya apoy ya nan
menbidbidang ay kaneg libo.
18 Isonga dat matey nan pagkatlon
di ipogaw isnan batawa gapo isnan
asok, apoy ya libo ay bomalbala is-
nan topekda.
19 Et dowa nan kabaelan san
deeyda ay kabayo ay mangpatey tay
nan topekda nan ipateyda ya nan
ikoda abes nan osalenda ay mang-
paligat isnan ipogaw tay nan ikoda
et kaneg oweg.
20 Ngem nan nabay-an ay ipogaw
ay egay natey isnan deey ay ligat
et egayda polos tinaynan nan ngawi
ay ik-ikkanda ay mangpatpati isnan
didimonyo ay aanito ya nan apedda
sinapsapo ay balitok, gambang, lan-
dok, bato ya kaiw ay sinang didiosda.
Dapay nan deeyda ay sinang didios
et adida polos makaila, makadnge ya
makadaan.
21 Egayda gedan isaldeng nan
ngawi ay ik-ikkanda ay menpat-
patey ya mensapsapo isnan ib-
ada ay ipogaw. Itoltoloyda gedan
ay mangak-akew ya mamabai ya
lomalaki.

10

Nan Banban-eg Ay Papil Ay Gegen-an Nan Anghel

1 Nintamaangak kasin daket ilaen
ay wada pay nan napigsapigsa ay
anghel ay lomaylayog ay nagapo id
daya. Kaneg nababadowan is li-
boo ya nabebedbedan is batikaang.
Somili nan angasna ay kaneg agew
ya nan sikina et kaneg menbid-
bidang is apoy.

2 Gegen-ana nan banban-eg ay
nabibilag ay solat. Isnan linmayo-
gana danat igagatin nan kanawan ay
sikina isnan baybay ya nan kanigid
isnan lota.
3 Dat menbogaw et kaneg napigsa
ay kalin di layon. Dat songbatan nan
pito ay napigsa ay kido.
4 Daket isolat koma nan kinwanin
nan kido ngem dat wada nan kali ay
nagapo id daya ay mangmangwani,
“Adim ipagpagtek nan kinwanin san
pito ay kido. Adim isolat.”
5 San anghel ay inilak ay
tomatakdeg isnan baybay ya lota
et inpangatona nan kanawan ay
ledengna.
6 Dat mensapata isnan ngadan Apo
Dios ay adi katkatey ay nangboliw
isnan daya, nan batawa, nan baybay
ya nan am-in ay mentetee ken daida.
Kinwanina en, “Maiwed et maiyaw-
awniyana pay laeng
7 tay no mentanggoyob nan
maikapito ay anghel et kewasen
Apo Dios nan am-in ay ninemnemna
ay maikkan ay kaneg din inbagana
isdin bab-aana ay mamadtona id
sang-adom ngem egay naipagtek
isnan tap-in di ipogaw.”
8 Kinwanina di daket dengngen
kasin san kali ay nagapo id daya
ay mangwani ken sak-en en, “Enka
ta alaem san nabibilag ay solat ay
gegen-an nan anghel ay tomatakdeg
isnan baybay ya isnan lota.”
9 Isonga inmeyak isnan anghel
daket ipaala san banban-eg ay pa-
pil. Danat kanan, “Alaem ta kanem.
Nan tamtamna et mam-is ay kaneg
dilo ngem no okmonem et awnitna
pasakiten nan egesmo gapo isnan
paitna.”
10 Isonga inalak san banban-eg ay
papil ay gegen-ana daket kanen et
mam-is ay kaneg dilo. Ngem idi
inokmonko dat somakit tet-ewa nan
egesko.
11 Dat maibaga ken sak-en nan
kayat ay kanan san paitna. Kanana
en, “Masapol ay kasinmo ibagbaga
nan kaeegyat ay awnit ommat isnan
aali ya nan ipogaw ay nagapo isnan
nateketeken ay ili ay natkenatken
nan kalida ya kaiilaanda.”

11

Nan Doway Tistigos Apo Dios

1 Nakwas di dat wada nan
mangiyali is pao ay pala lokod dana-
pay ibaga en, “Enka lokoden nan
Templon Apo Dios ya nan altar dakat
bilangen abes nan mangdaydayaw
ken siya isnan Templona.
2 Ngem adim loklokoden nan pan-
tew di Templo tay epdas naited is-
nan adi mamati ken Apo Dios ta
paasiasiyenda nan ilin Apo Dios is
epatpoo ya doway bowan.
3 Ngem isnan deey ay epatpoo
ya doway bowan ay sinlibo ya
dowanggasot ya enempoo ay agew
et siya gedan nan mangibaaak isnan
doway tistigosko ay mangpaneknek
ken sak-en. Et sako nan badoda
ay mangipaila isnan menseseg-
anganda gapo isnan om-ommat.”
4 San deey tistigos Apo Dios et
daida nan nakwani id kasin en
kaneg doway kaiw ay olivo ya doway
silaw isnan sagang Apo Dios ay Apo
isnan batawa.
5 Et no waday mangpadas ay
mang-ikkan is ngawi ken daida et
wada nan apoy ay bomala isnan
topekda ay mangpoo ken daida. Et
siya nan mapateyan nan bosoda.
6 Wada gedan nan kabaelanda ay
mangipatiyagew ta adi omod-odan
isnan mangibagbagaanda isnan in-
bagan Apo Dios ken daida. Et wada
abes nan kabaelanda ay mangipa-
balin isnan danom is basa. Ya wada
gedan nan kabaelanda ay mangpali-
gat isnan kaipoipogaw is kompolmi
ay ligat basta laydenda.
7 Idi nakwas san inbagbagan san
doway tistigos Apo Dios dat bomala
nan pilmi ay kaeegyat isnan lengaw
ay maid patenggan di kaad-adaemna
et sapeena daida. Danat pateyen
san doway tistigos Apo Dios tay in-
abakna daida.

8-9 Dat baybay-an nan ipogaw nan
awakda is tolo ay agew ya kagedwa
isnan esay kalsan nan dakkel ay ili ay
nailansaan met laeng nan Apo tako
isnan kros. Nan deey ay ili et nakad-
waan is ngadan ay Sodoma ya Egipto
tay kaneg din ngawi ay naikkan is-
san deeyda ay ili nan maik-ikkan
gedan isnan naay ay ili. Nan kaipoi-
pogaw isnan am-in ay nateketeken
ay ili isnan batawa et boyboyaenda
nan awak san doway natey dadapay
iyadi ay maikaob.
10 Tay men-galalasingda gapo is-
nan nateyan san dowa ay mamad-
ton Apo Dios tay dadama nan nang-
palpaligatanda isnan kaipoipogaw
isonga ninlalagsakda dadapay men-
pinakdaw.
11 Ngem idi nakwas san tolo ay
agew ya kagedwa dat tagowen kasin
Apo Dios san dowa dadat bomangon.
Isonga am-in ay nang-ila et pilmi nan
egyatda.
12 Dat dengngen san dowa ay ma-
madto nan napigsa ay kali ay nagapo
id daya ay mangwani en, “Ngomato
kayo isna.” Dat ilaen nan mangliliget
issan dowa ay makingatngatoda is-
nan liboo ay omey id daya.
13 Dat manayegyeg nan batawa is
napigsa et madadael nan pagkasim-
poon san deey ay ili dapay wada
nan natey ay pitoy libo ay ipogaw.
Dat dadama nan egyat nan tap-in di
ipogaw isonga dadat dayawen si Apo
Dios.
14 Nakwas nan maikadwa ay kae-
egyat ay ommat ngem omal-ali nan
maikatlo.

Nan Kaodiyan Ay Tanggoyob

15 Idi nintanggoyob nan maikapito
ay anghel dat wada nan napigsa ay
kakalikali id daya ay mangmang-
wani en, “Menlogi id wani et maid
teken is mentolay isnan batawa no
baken kedkedeng nan Apo tako ya
nan inbaana ay si Kristo et daida nan
mentoltolay ay eng-enggana.”
16 Dat san dowampoo ya epat
ay aamam-a ay tomotokdo isnan
sagang Apo Dios et ninpangalok-
bobda ay mangdayaw ken Apo Dios
ay mangwani en,
17 “Apo Dios ay Apomi ay man-
akabalin ay wawawawada
et men-iyaman kami ken
sik-a tay id wani inpailam
nan kaskasdaaw ay panaka-
balinmo et menlogi et nan
mentolayam.
18 Nan mang-ap-apos ken sik-a et
dadama nan ligetda ngem inom-
dan id wani nan timpo ay ipailam
nan ligetmo gedan tay inomdan
nan agew ay banagem nan am-in
ay natey ta ligalowam nan bab-
aam ay mamadtom ya nan am-in
ay ipogawmo ay mangpatpateg ken
sik-a ay olay nan ninkabababa ya
nan ninkangangato dakapay dadae-
len nan kaipoipogaw ay nang-ik-
ikkan isnan ngawi isnan batawa.”
Siya di nan kinwanida.
19 Daket ilaen ay matokaban nan
Templon Apo Dios id daya et inilak
gedan nan pokok ay nangipapay-
anda isnan mangipanemnemnem is-
nan tolag Apo Dios isnan ipogawna.
Dat menkimat dapay menkido is
napigsa ya mendalalo dapay meny-
egyeg gedan nan batawa.

12

Nan Babai Ya Nan Dragon

1 Idi nakwas di dat mawada isnan
daya nan esa ay kaskasdaaw ay na-
pateg nan kayatna ay ipaila. Wada
nan babai ay ninbabado is somili
ay kaneg agew danapay gagatinan
nan bowan. Ninkakalogong siya is
kolona ay simpoo ya doway talaw.
2 Makaan-anak siya isonga men-
ad-adawag gapo isnan sakit nan
egesna.
3 Dat mawada gedan nan esay
kaskasdaaw ay dakedake ay kaneg
bowaya ay makwani en dragon ay
men-gadangdang. Pito nan olona ya
simpoo nan sakgodna et isnan am-
in ay olona et nakolkolonaanda is
kalogong di ali.

4 Nan ikona et piniktiwna nan
pagkatlon di talaw dadat maekdag
isnan batawa. Dat omey isnan
sagang san babai ay makaan-anak ta
alaena koma nan anakna no bomala
ta kanena.
5 Ngem idi inmanak dat maeyey
ay dagos san anakna ay lalaki isnan
kad-an Apo Dios tay siya nan awnit
mentolay isnan batawa. Et maid
polos makaabak ya makasopla ken
siya isnan mentolayana.
6 Ngem san babai et linmayaw ay
omey isnan pondag ay insaganan
Apo Dios ay menteana ta maay-
ayowanan siya isdi is sinlibo ya
dowanggasot ya enempoo ay agew.
7 Dat id daya et men-giginobatda.
Si Miguel ay esay anghel Apo Dios ya
nan iib-ana ay anghel et ginobatda
nan dragon ya nan baana ay aanghel
gedan.
8 Ngem naabak san dragon isonga
inpakaanda daida id daya tay maid
kalebbenganda ay mentee pay isdi.
9 Isonga dadat bekasen siya ya nan
aanghelna isnan batawa. San dakkel
ay dragon et siya met laeng nan nin-
paila ay oweg id sang-asang-adom.
Nan ngadana et Satanas wenno Di-
ablo ay nang-al-allilaw isnan kaipoi-
pogaw isnan batawa.
10 Nakwas di daket dengngen
kasin nan napigsa ay kali id daya
ay mangmangwani en, “Id wani
nan mangisalakanan Apo Dios isnan
kaipoipogawna. Id wani gedan nan
mangipailaana isnan kabaelana ay
mentolay. Nan pinilina ay mentolay
ay si Kristo et ipailana gedan id
wani nan kalebbengana tay naabak
si Satanas. Id kasin et tinmaktakdeg
si Satanas isnan sagang Apo Dios ay
mangisodsodsod isnan basol nan iib-
a tako ay mamati isnan batawa ay
inagew ya linabi ngem id wani et
naipakaan siya id daya.
11 Inabak nan iib-a tako siya
gapo isnan nin-ayosan nan basan
nan makwani en Kalnilo isnan
nateyana ya gapo gedan isnan
nangipanpaneknekanda ken Apo
Dios. Kinkinwanida en olay no
mateyda gapo isnan pammatida tay
adida polos imotan nan biyagda.
12 Isonga am-in kayo ay mente-
tee id daya et men-galalasing kayo
gapo isnan naabakan Satanas. Ngem
dakayo ay wada isnan batawa et
kaseseg-ang kayo tay naibkas si Sa-
tanas isnan kad-anyo et dadama nan
ligetna tay getkena ay sin-awyan pay
et kedeng nan mang-ikkanana isnan
laydena.” Siya di nan kinwanin nan
ninkali.
13 Idi naibkas san dragon isnan
batawa danat kedagen san babai ay
inmanak is lalaki.
14 Ngem naagtan san babai is
doway dadadadakke ay payak di
labaan tasiyay makatayaw siya
ay omey isnan pondag ta adi
makadateng san dragon ken siya
ta isdi nan mang-ay-ayowanan Apo
Dios ken siya is tolo ay tew-en ya
kagedwa.
15 Dat pabalaen san dragon is-
nan topekna nan adoado ay danom
tapno maiyanod san babai.
16 Ngem binadangan nan lota san
babai tay nang-ak et maonog nan
danom ay nagapo isnan topek san
dragon.
17 Dat dadama nan liget san
dragon issan babai isonga danat
omey sapeen nan tap-in di an-akna.
Daida nan mangtongtongpal isnan
bilbilin Apo Dios ya mangpatpati
gedan isnan tet-ewa ay inpagtek
Jesus.
18 Dat omey san dragon isnan
benget di baybay danat itakdeg isdi.

13

*Nan Kaeegyat Ay Animal Ay Na-
gapo Isnan Baybay*

1 Daket ilaen ay aped wada nan bo-
malbala isnan baybay ay kaeegyat.
Kaneg animal ay pito nan olona ya
simpoo nan sakgodna et isnan am-
in ay sakgodna et nakolkolonaanda
is kalogong di ali. Et isnan am-in
ay olona et wada nan naisolat ay
mangipadakes ken Apo Dios.

2 Nan ilan san kaeegyat et
kaneg tigre. Ngem nan dapana
et anaanando ya mentadem nan
kokona ay kaneg nan dapan di
bear. Nan topekna et kaneg topek
di layon ay kaeegyat nan bab-
ana. Dat ited nan dragon ken siya
nan panakabalina ya lebbengna ay
mentolay isnan itoltolayana.
3 Isnan esay olon san kaeegyat ay
deey et wada nan dakkel ay kablat di
kaeegyat ay sogat ay ikateyna koma
ngem dat obpay gomawis. Isonga
nasdanasdaaw nan kaipoipogaw is-
nan batawa dadat mamati ken siya
4 dadapay daydayawen san
dragon tay siya nan nang-ited
isnan kalebbengan san kaeegyat.
Daydayawenda gedan san kaeegyat
ay deey ay mangmangwani en,
“Maiwed polos kaneg na. Ya maid
abes makaabak ken siya.”

5 Isnan epatpoo ya doway bowan
et inpalobos Apo Dios san kaee-
gyat ay men-apo ya mang-it-it-ek is-
nan awakna ay mang-iiyaw ken Apo
Dios.
6 Aped menkalkali is ngawi
maipanggep ken Apo Dios ya isnan
kad-ana ya nan am-in ay mentetee
isdi.
7 Naipalobos siya gedan ay mang-
gobat isnan ipogaw Apo Dios danat
abaken daida. Naagtan siya is
kalebbengana ay men-apo isnan am-
in ay ipogaw isnan batawa isnan
nateketeken ay ili ay nateketeken
nan kalida ya kaiilaanda.
8 Isonga am-in ay ipogaw isnan
batawa et ninbalinenda san kaee-
gyat ay deey is diosda malaksig nan
naisolat nan ngadanda isnan paglis-
taan di matagotago ay eng-enggana
tay adida daydayawen siya. Esapay
mawada nan batawa et nailista nan
ngadngadanda isnan paglistaan ay
kowan san makwani en Kalnilo ay
napatey id kasin.

9 Dengngenyo nan naay no waday
ingayo.
10 Nan natodingan ay mabalod
et awnitda maibalod. Ya nan na-
todingan ay mapatey isnan gamig
et awnitda mapatey isnan gamig.
Isonga masapol ay napigsa nan pam-
matin nan ipogaw Apo Dios ya nan
kabaelanda ay mang-itpe isnan olay
ngan ay ommat.

Nan Maikadwa Ay Kaeegyat Ay Animal

11 Idi nintamaangak kasin dat
wada nan esa pay ay kaeegyat ay
bomalbala isnan lota. Wada nan
doway sakgodna ay kaneg sakgod di
anak di kalnilo ngem nan kalina et
kaeegyat ay kaneg kalin di dragon.
12 Wada ken siya nan am-in ay
panakabalin san inmon-ona ay kaee-
gyat isnan mangitakdegana ken siya.
Et inpapatina ay dayawen am-in ay
wada isnan batawa san inmon-ona
ay kaeegyat ay natey issan naso-
gatana dat gomawis.
13 Dat ipail-ilan san maikadwa nan
kaskasdaaw isnan kaipoipogaw ay
kaneg nan nangipalayogana isnan
apoy ay nagapo id ngato.
14 Isonga inal-allilawna nan
kaipoipogaw gapo isnan kaskas-
daaw ay inpaik-ikkan san inmon-
ona ay kaeegyat ken siya. Dana-
pay ibaga isnan kaipoipogaw en
somapoda is tinagtago is kaneg san
nasogatan is gamig dapay kayet
matatago ta ipailada ay patpatgenda
siya.
15 Dat maagtan gedan san
maikadwa ay kaeegyat is kabaelana
ay mangleng-ag isnan tinagtago ta
makakali dapay makapatey isnan
am-in ay adi mangdayaw ken siya.
16 Dat ipapatin san maikadwa
gedan ay mamalkaan nan am-in ay
ipogaw isnan kanawan ay ledengda
wenno isnan kitongda. Olay nan
nangato ay ipogaw ya nan nababa,
nan kadangyan ya nan kodokdo, nan
baa ya nan baken et masapol ay
mamalkaanda.
17 Isonga maid polos ipogaw is
men-ilako ya lomako no adida
omona mamalkaan is ngadan san
inmon-ona ay kaeegyat wenno

nan nomilo ay mangipagtek isnan
ngadana.
18 Masapol ay masilib kayo sakay-
opay makamegas isnan ngadana.
Ngem dakayo ay nalaing et mabalin
ay makaibaga kayo isnan ipagtek
nan nomilona ay 666 tay siya nan
mangipagtek isnan ngadana.

14

Nan Kalnilo Ya Nan Insalakana Ay 144,000

1 Nintamaangak kasin daket ilaen
ay tomatakdeg nan makwani en
Kalnilo isnan bilig ay Sion. Et mak-
itatakdeg ken siya nan sin-gasot ya
epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw
ay naisosolat isnan kitkitongda nan
ngadana ya si Amana.
2 Daket dengngen nan kali ay na-
gapo id daya ay kaneg napigsa ay
gengaas di danom ya kaneg kido.
Et kaneg gedan kalin di adoado ay
kotengteng.
3 Tomatakdeg san sin-gasot ya
epatpoo ya epat ay libo ay ipogaw
ay mangsasagang issan tokdowan
di ali ya nan epat ay matatago ya
nan dowampoo ya epat ay aamam-a.
Kankantaenda nan balo ay kanta ay
maid teken is makagtek nodi daida
et kedeng tay daida nan nasbot isnan
batawa.
4 Nan naayday ipogaw et
nadalosda ay maid nadnadlawanda
ken Apo Dios. Makmakkeyda
isnan Kalnilo olay intoy omay-
ayana. Et daida nan damo ay
naited ken Apo Dios ya isnan Kalnilo
ay iib-an nan nasbot ay kaneg
nan damdadamdamo ay maani ay
nabgasan ay pagey.
5 Egayda polos ninkamkampot ya
maiwed naipabasbasolanda.

Nan Inpadngen Nan Tolo Ay Anghel

6 Nakwas di daket ilaen nan esay
anghel ay mentaytayaw id ngato ay
wada nan gawis ay damag ay ibag-
bagana. Nan gawis ay ibagbagana
isnan kaipoipogaw isnan batawa ay
mentetee isnan nateketeken ay ili ay
nateketeken nan kalida et adi ma-
sokatan ay eng-enggana.
7 Inbibiyadna nan kalina ay mang-
mangwani en, “Patgenyo ay ostoosto
si Apo Dios dakayopay dayawen siya
isnan kinangatona tay omal-ali nan
timpo ay mangbanagana isnan am-
in ay ipogaw. Daydayawen ya pat-
patgenyo siya ay nangboliw isnan
am-in ay wada, ay nan daya, nan
batawa, nan baybay ya nan boma-
balbalaan nan dandanom.”
8 Dat wada nan maikadwa
ay anghel ay mangmangwani
en, “Nadadael nan Babilonia ay
madamdamag ay ili gapo isnan
kinangawin di ipogaw isdi tay inaw-
awisda nan tap-in di ipogaw isnan
batawa ta taynanda nan tet-ewa ay
Dios ta ik-ikkanda nan ol-olay ay
mangsolsolot isnan sinang didios.”
9 Dat wada nan maikatlo ay anghel
ay mangibibiyad ay mangmangwani
en, “Nan mangdaydayaw issan kae-
egyat ya nan tinagtagona ya na-
malkaan nan kitongda wenno nan
ledengda isnan malkana
10 et awnitda liknaen nan pilmi ay
liget Apo Dios. Epdas nakasagana
siya ay mangdosa ken daida ay maid
polos seg-angna. Awnitda mapal-
paligatan isnan apoy ya menbid-
bidang ay libo dapay iilaen nan
aanghel Apo Dios ya nan makwani
en Kalnilo.
11 Adi katkatey nan apoy ay
mangpalpaligat ken daida ay eng-
enggana. Aped men-as-as-asok.
Isonga wadada isdi ay inagew ya
linabi ay adi makalayaw tay daida
nan nangdaydayaw isnan nang-ap-
apos ken Apo Dios ya nan tinagtago
ay kanegna dadapay namalkaan is
ngadana.”
12 Isonga gapo tay keg todi nan
awnit ommat isnan adi mamati et
dakayo ay mamati ken Jesu Kristo ay
ipogaw Apo Dios ya mangtongtong-
pal isnan bilina et am-amed ay mas-
apol ay itpeyo ay adi mangdokdokog
isnan pammatiyo.

13 Daket kasin dengngen nan kali
ay nagapo id daya ay mangmang-
wani en, “Isolatmo na. Menlogi
id wani et nagasat nan mamati no
mateyda.”
Dat songbatan nan Ispirito Santo
ay mangwani en, “Tet-ewa ay men-
gasingda tay siya nan omillenganda
isnan naligat ay oblada tay siya di
gedan nan manggon-odanda isnan
gawis ay inik-ikkanda.”

*Nan Maapitan Di Adi Mamati Is-
nan Batawa*

14 Idi nintamaangak kasin daket
ilaen nan polaw ay liboo. Et
wada nan tomotokdo isdi ay kaneg
ipogaw ay nakokolonaan is balitok
nan olona ya gegen-ana nan menta-
laladem ay kompay.
15 Dat wada nan esa ay anghel
ay bomala isnan Templo id daya
ay mangibobogaw ay mangwani is-
nan tomotokdo isnan liboo en, “Enka
ta men-gapaska tay id wani nan
kaaniyan nan tap-in di ipogaw isnan
batawa ay kaneg payew ay nabgasan
nan pagey.”
16 Isonga dat omey men-gapas dat
menkakalpas nan ani.
17 Daket ilaen nan esa pay ay
anghel ay bomala isnan Templon
Apo Dios id daya ay manggegeen
gedan is mentalaladem ay kompay.
18 Dat bomala kasin nan esa pay
ay anghel ay kabiyang is apoy isnan
altar. Danat bogawan san maikadwa
ay anghel ay manggegeen is kompay
et kanana en, “Enka bolasen nan
obas isnan batawa. Kompayem nan
nasabsablod ay begasda isnan ot-
oteda tay naomda et.”
19 Isonga danat iwasawas nan
kompay et maala am-in nan begas
di obas danat ibkas isnan dakkel
ay paggilingan ta masetset nan
danomda. Ngem nan kayatna ay
kanan et nan awnit ommat isnan
ipogaw ay adi mamati isnan pilmi
ay mangdosaan Apo Dios ken daida.
20 Et nin-ayos nan adoado ay
basa is nasolok is tolong gasot ay
kilometro ya nasolok is esay metro
ya kagedwa nan kaad-adaemna
ay naiyaligan nan nasetsetan nan
danom di obas isnan nagilinganda
isnan ilit di ili.

15

*Nan Pito Ay Anghel Ay Mangi-
walas Isnan Pito Ay Ligligat*

1 Nakwas pay di daket ilaen id
daya nan esa pay ay kaskasdaaw
ay mangipaila isnan awnit ommat.
Wada nan pito ay anghel ay pito
nan kabaelanda ay mangpaligat
isnan ipogaw. Et nan naayda nan
kaodiyan ay ligat tay siya nan
kaodiyan di ikkan Apo Dios ay
mangipailaana isnan ligetna.
2 Inilak gedan nan anaanawa ay
kaneg salming nan kail-ana ngem
menbidbidang. Wada nan men-
tatakdeg isdi et daida nan nang-
abak isnan kaeegyat ay nang-ap-
apos ken Apo Dios ya nan tinag-
tago ay kanegna tay egayda pinat-
pati siya. Daida nan egay na-
malkaan is ngadana wenno nan
nomilon di ngadana. Kasida gegeen
is kotengteng ay inted Apo Dios
3 et kankantaenda nan kantan
Moses ay esay baan Apo Dios id kasin
ay kantan gedan nan makwani en
Kalnilo. Siya na nan kankantaenda.
“Apo Dios ay manakabalin isnan am-
in ay wada,
kaskasdaaw ya kadadayaw nan ik-
ikkam.
Sik-a nan Apon di am-in ay ili,
et ostoosto ya gawigawis nan am-in
ay ik-ikkam.
4 Maid polos adi mangpateg ken sik-
a, Apo.
Maid polos gedan mang-adi ay
mangipagtek isnan kinan-
gatom
tay sik-a et kedeng nan kasasan-
towan.
Isonga awnit omali nan ipogaw is-
nan am-in ay ili ay mang-
dayaw ken sik-a
tay inil-ilada am-in nan ostoosto ay
ik-ikkam.”
5 Idi nakakantada daket ilaen
ay natokaban nan kasantowan ay

kowalto isnan Templon Apo Dios ay
kananda en osto ay teana.
6 Dat bomala san pito ay anghel
ay awnit mang-idya is pito ay ligat
isnan batawa. Ninbabadoda is nada-
los ay menpolololaw ya nabebedbe-
dan nan pegaewda is nabalitokan ay
galot.
7 Idi binmalada dat ited nan esa
issan epat ay matatago nan sag-es-ay
malakong ay balitok ay nanapno is
liget Apo Dios ay matatatago ay eng-
enggana.
8 Dat mapno nan Templon Apo
Dios is asok ay mangipaila isnan
panakabalina ya nan kinangatona.
Isonga maid makasgep isdi eng-
ganay makwas nan pito ay ligat ay
ikkan nan pito ay anghel.

16

Nan Maikolbowan Nan Liget Apo Dios Ay Wada Isnan Pito Ay Malakong

1 Idi maaw-awni daket dengngen
nan napigsa ay kali ay nagapo isnan
Templo ay kankanana isnan pito ay
anghel en, “Enkayo ta ikolboyo isnan
batawa nan liget Apo Dios ay wada
isnan pito ay malakong.”
2 Isonga dat omey nan omon-ona
ay anghel ay mangikolbo isnan wada
isnan malakongna isnan batawa.
Dat magaddil nan am-in ay ipogaw
ay namalkaan is ngadan san kae-
egyat ya nan nangdaydayaw isnan
tinagtagona et dadama nan sakit nan
gaddilda.
3 Nakwas pay di dat omey nan
maikadwa ay anghel et ikolbona
isnan baybay nan wada isnan
malakongna. Dat menbalin nan
danom is kaneg basan di natey
dat matey am-in ay mentetee isnan
baybay.
4 Nakwas pay di dat omey nan
maikatlo ay anghel et ikolbona is-
nan kaginaginawang ya menbal-
balaan di danom nan wada is-
nan malakongna dat menbalin nan
danom is basa.
5 Daket dengngen ay kanan nan
anghel ay mangbanbantay isnan
danom en, “Apo Dios ay maid kaneg
di kagawismo ay wawawawada et
ostoosto nan ikkam ay mendosa
6 tay nan dosdosaem et inwasw-
asitda nan basan nan ipogawmo
ya nan mamadtom isnan nang-
pateyanda ken daida isonga basa
nan itedmo ken daida ay inomenda.
Et siya di nan maibagay ay maikkan
ken daida.”
7 Daket dengngen nan kali ay na-
gapo isnan altar ay mangwani en,
“Apo Dios ay manakabalin, tet-ewa
ay tongpalem nan kalim ay mendosa
ya ostoosto nan mang-ikkanam.”
8 Nakwas pay di dat omey
nan maikap-at ay anghel et ikol-
bona isnan agew nan wada isnan
malakongna et dadama nan poos
isonga kinan di agew nan kollop di
ipogaw.
9 Maatoatonganda isonga dadat
menkalkali is ngawi ken Apo Dios
ay nagapowan nan naayday ligat.
Ngem adida kayet ibabawi nan bas-
basolda ta siya nan dayawenda
koma isnan panakabalina.
10 Nakwas pay di dat omey nan
maikalima ay anghel et ikolbona nan
wada isnan malakongna isnan men-
toltolayan nan kaeegyat ay nagapo
isnan baybay. Dat bomolinget nan il-
ili ay mentolayana. Nan ipogaw isdi
et gegetlaenda nan dilada gapo isnan
sakit di gaddilda
11 dadapay menkalkali is ngawi
ken Apo Dios id daya gapo isnan
ligatda ya sakitda. Ngem adida
kayet balbaliwan nan ngawi ay ik-
ikkanda.
12 Nakwas pay di dat omey nan
maikan-em ay anghel et ikolbona
nan wada isnan malakongna isnan
dakkel ay ginawang ay Eufrates dat
matdok nan danom et makagedang
nan mentotolay ya nan sosoldado
isnan il-ili isnan makinlagod.
13 Daket ilaen gedan nan tolo ay
anaanas-i ay dimonyo ay kaneg bak-
bak nan kaiilaanda. Binmala nan

esa isnan topek di dragon, nan esa et isnan topek di kaeegyat ay nagapo isnan baybay ya nan maikatlo et binmala isnan topek di menkamkampot ay mamadto.

14 Nan deeyday toloy dimonyo et mabalin ay ikkanda nan kaskasdaaw. Om-omeyda isnan am-in ay kad-an di mentolay isnan batawa ay mangipadagop ken daida ta mentotolagda ay manggobat ken Apo Dios ay manakabalin isnan makwani en kapapatgan ay agewna.

15-16 Dadat dagopen nan alali ya nan sosoldadoda isnan kadagdagopanda ay kanan nan Judio en Armagedon.

Ngem kankanan Jesu Kristo en, "Dengngenyo na. Awnitak omali isnan adiyo getken ay timpo ay kaneg nan ikkan nan mangakew. Nagasat nan nakasagana ay mangseseed ken sak-en ay adi kaseseyep nodi menbabado tasiyay adi kabain isnan omaliyak."

17 Nakwas pay di dat omey gedan nan maikapito ay anghel et ikolbona isnan dagem nan wada isnan malakongna. Dat wada nan napigsa ay kali ay nagapo isnan tokdowan di ali isnan Templo ay mangwani en, "Kedeng. Nakwas."

18 Dat mawanada nan kaeegyat ay kimat ya napigsa ay kido dapay menyegyeg nan batawa is napigsapigsa. Maiwed kaneg tona is yegyeg engganay nawada nan ipogaw isnan batawa tay nan naay nan kapipigsaan ay yegyeg.

19 Nan madamdamag ay ili ay Babilonia et napagkatlo ay nang-ak isonga nadadael et nadadael gedan nan am-in ay dadakkel ay ili isnan batawa. Isonga tet-ewa ay egay kalingkingan Apo Dios ay mangdosa isnan iBabilonia ay nangipainom ken daida isnan sinmoka ay tapey ay naiyaligan nan ligetna.

20 Nan am-in ay ili ay liniliwes di baybay et nalimonda ya nan bilbilig abes et namaidda.

21 Dat mendalalo is dadadadakke. Nan tap-ina et limampoo ay kilo nan kadagsena. Pinontaanda nan ipogaw isonga dadat menkalkali is ngawi ken Apo Dios gapo isnan naay dadama ay kaeegyat ay ligat.

17

Nan Madamdamag Ay Babai Ay Lomalaki

1 Idi nakwas di dat omali nan esa issan pito ay anghel ay wada nan malakongda danat kanan, "Aka ta ipailak ken sik-a nan awnit dosan di babai ay madamdamag nan kangawina isnan lomalakiyana. Itotokdona ay mentolay isnan ili ay kad-an di kaginaginawang.

2 Nan mentotolay isnan naay ay batawa et nakiseyseyepda am-in ken siya. Ya nan kaipoipogaw gedan ay mentetee isnan batawa et kanegda mabotboteng isnan mangsolsolotanda isnan ngawi ay lomalakiyana."

3 Dat kapten nan Ispirito Santo sak-en dat mangyey san anghel isnan pondag. Daket ilaen nan babai ay mensasakay isnan kaeegyat ay men-gadangdang ay animal ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna. Nan awak san animal et nasolasolatan is kali ay mangipadakes ken Apo Dios.

4 Nan badon san babai et mengadangdang ya asol ay kaneg badon di ali dapay naaltialtiyan siya is ado ay balitok ya nangina ay bato ya batek. Wada nan balitok ay apag ay gegen-ana ngem nanapno isnan kadodogis ya ngawi ay ik-ikkana.

5 Et naisosolat isnan naibebedbed isnan kitongna nan ngadana ay wada nan maiyaligana. Kanana en,
"Babilonia ay madamdamag
Inan di am-in ay lomalaki
Ya poon di am-in ay kababain ay maik-ikkan isnan batawa."

6 Daket ilaen ay naboteng san babai. Nan nabotengana et nan gasingna isnan nin-ayosan nan basan di adoado ay ipogaw Apo Dios ay pinateyda gapo isnan pammatida ken Jesus.

Nasdanasdaawak issan nang-ilaak issan babai
7 ngem dat kanan san anghel en, “Dakan aped masdaaw? Ibagak ken sik-a no ngan nan kayat ay kanan san babai ya nan animal ay sasakayana ay pito nan olona ya simpoo nan sakgodna.
8 San animal ay inilam et maiyalig isnan esa ay wada id kasin. Id wani et maiwed siya ngem adi isnan madandan daet bomala siya isnan lengaw ay maid patenggan di kaadadaemna ngem dat maiyey isnan madosaana ay maid patenggana. Masdamasdaaw nan ipogaw isnan batawa isnan mang-ilaanda ken siya tay natatago siya id kasin dat mamaid dat aped mawada kasin. Nan masmasdaaw et daida nan ipogaw ay egay kaisolat nan ngadanda isnan paglistaan di matagotago ay engenggana ay naisolat esapay masapo nan batawa.”
9 Dat itoloy nan anghel ay mangwani en, “Masapol ay masilib nan ipogaw sadapay maawatan nan naay. Nan kayat ay kanan nan pito ay olo et pito ay bilig ay mentetean san babai. Nan kayatna ay kanan gedan et pito ay ali.
10 Ngem san pito ay ali et epdas nakaan nan lima ken daida. Mentoltolay nan esa id wani ya wada pay nan esa ay awnit omali ay mentolay ngem sin-awyan et kedeng.
11 San deey ay wada id kasin ay maid id wani et siya gedan nan esa issan pito ay ali et no bomala siya kasin dat siya nan maikawao ay ali ngem awnit maiyey isnan madosaana.
12 Nan simpoo ay sakgod ay inilam et daida nan simpoo ay ali ay egay pay laeng mentolay ngem awnitda maagtan is lebbengda ay makitolay issan kanega kaeegyat ay animal ngem is sin-awyan et kedeng.
13 Gapo tay es-esa nan gandatda isonga itedda nan kalebbenganda ya nan pigsada issan kaeegyat ay binmala isnan baybay.
14 Dadat gobaten nan Kalnilo ngem nan Kalnilo ya nan matalek ay pinilina ay mangsolot ken siya et abakenda daida. Tay siya met laeng nan Apon di am-in ay apo ya siya gedan nan Alin di am-in ay ali.”
15 Intoltoloy san anghel ay mangwani ken sak-en en, “San kaginaginawang ay inilam isnan sag-en san ngawi ay babai et daida nan mangipagtek isnan kaipoipogaw isnan nateketeken ay ili isnan batawa ay menkali is nateketeken ay kali ya nateketeken nan kaiilaanda.
16 Ngem san animal ya san simpoo ay ali ay kayat ay kanan san simpoo ay sakgod et awnitda kaseselat san babai isonga alaenda am-in ay kowana engganay maid mabay-an ay olay nan badona. Kegda isda nan begasna isnan mangdadaelanda ken siya dadapay poowan.
17-18 San babai ay deey et siya nan kaiyaligan nan dakkel ay ili ay kalebbeng isnan am-in ay ali isnan batawa. Nan gapo ay ommat am-in nan naay et tay si Apo Dios nan nangipanemnem ken daida ay itedda nan kalebbenganda issan kaeegyat ta mentolay siya engganay matongpal am-in nan kinwanin Apo Dios.”

18

Nan Nadadaelan Nan Ili Id Babilonia

1 Nakwas di daket ilaen nan esa pay ay anghel ay lomaylayog ay magapo id daya. Napigsa nan kalebbengana et sisilangana nan batawa isnan kinangatona.
2 Inbibiyadna ay mangwani en, “Nadadael et id wani. Nadadael nan ili ay Babilonia ay madamdamag isnan batawa. Id wani et siya nan mentetean di nateketeken ay kalasin di makedse ya isdi gedan nan mentetean nan kadodogis ay koykoyat.
3 Nadadael tay nan kababain nan inpaik-ikkana isnan kaipoipogaw isnan natkenatken ay il-ili isnan

batawa. Nan mentotolay isnan naay
ay batawa et kanegda nakiseyseyep
am-in ken siya isnan naitapiyanda
ken siya ay mangdokog ken Apo
Dios. Nan men-ilaklako isnan
batawa et binmaknangda gapo isnan
adoado ay laylayden san babai ay
laklakowan."

4 Kinwanina di daket dengngen
nan esa pay ay kali ay nagapo id
daya ay mangmangwani en, "Dakayo
ay ipogawko, komaan kayo isnan
sana ay ili. Lomayaw kayo ta adi
kayo maitapi isnan bomasbasolana
ya ta adi kayo maitapi gedan isnan
kadosaana.
5 Tay nan kaad-adon nan basba-
solna et kaneg nababantoog enggana
id daya. Et adi kalkalingkingan Apo
Dios nan ngawi ay ik-ikkana.
6 Isnan inik-ikkana ay nangpal-
paligat isnan ipogaw et id wani
maibaes abes ken siya ngem am-
amed tay madobli. Nan tasana
ay pinona isnan sinmoka ay tapey
ay inpainomna isnan ipogaw et
awnit abes madobli nan sokan nan
maipainom ken siya ay naiyaligan
nan pilmi ay liget Apo Dios.
7 Nan kaad-adon nan apedna is
laylayden ay al-alaen ya nan mangi-
papangatowana isnan awakna et
siya gedan nan kaad-adon nan ligat
ay awnit maikkan ken siya. Tay
kankanan san ngawi ay babai ay
naiyaligan san ili en, 'Sak-en nan
mentotolay et maid polos kolangko.
Bakenak kaneg nan balo tay maid
polos gapona is menseseg-angak.'
8 Isonga gapo tay kaneg todi nan
nemnemna et awnit mawanada is-
nan sin-agew nan nateketeken ay
ligatna. Awnit omdan nan adoado
ay sakit, dadama ay seg-ang ya bitil
dapay mapoowan tay si Apo Dios ay
mangbanag ken siya et pilmi nan
kabaelana." Siya di nan kinwanin
san kali ay nagapo id daya.

9 Isonga am-in ay mentolay is-
nan naay batawa ay naitaptapi is-
san babai issan ngawi ay inik-ikkana
ya nanggan-ganas ay nang-os-osal
isnan laklakowana et dadama nan
agada ya seg-angda isnan nang-
ilaanda issan asok isnan kapop-
oowan san ili ay naiyalig is ngawi ay
babai.
10 Ngem inmaddawida tay omegy-
atda ay maitapi. Isonga kasida
kakakwani en, "Kaeegyat nan om-
ommat isnan deey ay ili ay Babilo-
nia. Kaseseg-ang siya tay olay no
dakkel ya napateg ngem siasiawyan
nan mamaidana tay golpi nan ka-
banagana."

11 Olay gedan nan men-ilaklako
isnan am-in ay ili et dadama nan
agada ya seg-angda tay maid et
manglako isnan ilaklakoda.
12 Owen maid polos manglako is-
nan balitokda, pilak ya nan nangina
ay bato ay nasapo is batek ya perlas
ay maosal is oway. Maid gedan
manglako isnan nangina ay galot ay
gadangdang, asol ya nan tapin di
napintas ay kolol ya nan sida ay
galot. Ya nan abes ganaganagwis ay
menbango ay kaiw ya nan kompolmi
ay nasapo ay nagapo isnan saong
di ilipanti, nan nangina ay kaiw,
gambang, landok ya nan napintas ay
bato.
13 Maid gedan manglako isnan
lakoda ay nangina ay lana ay men-
bango, nan insinso ya nan mira ya
frankinsince. Ya nan abes lakoda
ay mainom, lana, alina ya bagas.
Ya nan abes baka, kalnilo, kabayo
ya kalisa. Ya maid abes manglako
isnan ilaklakoda ay ipogaw ay men-
balinenda is baa.

14 Am-in ay men-ilaklako et
kankananda en, "Sayang nan ili ay
deey tay madadael am-in nan gawis
ay laylaydena. Isonga am-in ay
kinabaknangna ya kaidaydayawana
et namaid et adi mabalin ay mawada
kasin."
15 Siya di nan kankanan nan bin-
maknang ay men-ilaklako issan deey
ay ili. Ngem adyanda ay somag-
en ta adida maitapi isnan ligatna.
Ngem men-ag-agada ya menseseg-
angda ay mangmangwani en,

16 “Kaseseg-ang san napateg ay
ili tay id kasin et menbabado nan
ipogaw isdi isnan nangina ay gadan-
gdang ya asol ay galot ya men-
oosalda is ado ay balitok ya nan
nangina ay bato ya batek.
17 Ngem siasiawyan nan namaid-
anda am-in.”

Am-inda gedan ay mentetee is-
nan bapbapor ay nan men-ob-obla
ya nan aapoda ya nan menlologan
ay omey men-ilaklako ya am-in ay
nan baybay nan mang-alaanda is
katagowanda et inmaaddawida
18 ay mangiila isnan asok ay na-
gapo issan deey ay ili dadapay men-
bogbogaw ay mangmangwani en,
“Kedeng. Maid et teken is kaneg san
deey ay napateg ay ili.”
19 Dadat pay-an is dapo nan oloda
gapo isnan sakit di nemnemda et
kasida aaga ay menseseg-ang dada-
pay kankanan en, “Kaeegyat nan om-
ommat isnan deey ay napateg ay ili.
Kaseseg-ang siya tay nan kinabak-
nangna nan inbaknang abes nan
am-in ay wada nan baporna. Ngem
sayang tay nagolpi ay namaid am-in
nan wada isdi.” Kinwanida di.

20 Ngem dakayo ay wada id daya et
men-galalasing kayo gapo isnan na-
dosaana. Ya dakayo abes ay ipogaw
Apo Dios ya nan aapostolisna ya nan
mamadtona et men-gasing kayo tay
binanag Apo Dios san deey ay ili
ay nangibaes isnan ngawi ay inik-
ikkana ken dakayo.

21 Idi naipaila di ken sak-en dat
mawada nan napigsa ay anghel ay
lomak-ey is dakkel ay bato ay kaneg
losongan danat ibkas isnan baybay.
Danat kanan,

“Kaneg todi nan awnit ommat is-
nan madamdamag ay ili ay
Babilonia. Awnit madadael ya
mamaid et adi polos kail-ila
kasin.
22 Isonga adi kasin madmadnge is-
nan deey ay ili nan menkankanta
ya nan kalin di kotengteng, nan
kalaleng ya nan tanggoyob. Et awnit
maid kasin oblantisna ya maid pay
madnge is menbaybayo.
23 Maid gedan awnit menbidbidang
is silaw isdi ya maid madmadnge
pay is kalin di makibabayas. Siya
dadi nan dosan di Babilonia tay
nan nin-ilaklako issan deey ay ili
et nin-et-etekda gapo tay daida nan
kababaknangan isnan batawa. Ya
nan esa et inal-allilawna nan am-
in ay ipogaw isnan batawa isnan
kampotna.”

24 Madosa gedan nan ili ay Babilo-
nia tay siya nan nangpatey isnan
mamadton Apo Dios ya nan tapin
di ipogawna. Owen tay nail-ila isdi
nan basan nan am-in ay mamati ay
napatpatey isnan naay ay batawa.

19

Nan Gasing Di Mentetee Id Daya

1 Nakwas di daket dengngen nan
napigsa ay kali ay kaneg kalin di
adoado ay ipogaw id daya ay mang-
mangwani en,

“Madaydayaw si Apo Dios. Owen,
dayawen tako ya patgen tako
siya isnan panakabalina ya
nan mangisalsalakanana ken
datako.
2 Ostoosto ya tet-ewa nan ikkana
ay mangbanag isnan ipogaw tay
dinosana san mendindinamag ay
babai ay nang-awis isnan kaipoi-
pogaw ay maitapi isnan ngawi ay ik-
ikkana. Inbaes Apo Dios issan ngawi
ay babai nan nangpatpateyana isnan
baan Apo Dios.”
3 Kasinda inbibiyad nan kalida ay
mangmangwani en,

“Madaydayaw si Apo Dios. Men-as-
as-asok ay enggana san deey
ay ili tay mapop-oowan ay ma-
dosdosa.”
4 Dat nan dowampoo ya epat ay
aamam-a ya nan epat ay matatago et
ninpangalokbobda ay mangdayaw
isnan tomotokdo ay mentolay ay si
Apo Dios. Dadapay kankanan en,

“Tet-etet-ewa dadi. Madaydayaw si
Apo Dios.”

5 Daket dengngen nan kali ay na-
gapo isnan kad-an di tokdowan di
mentolay ay mangwani en,
"Daydayawenyo nan Dios tako.
Am-in kayo ay ipogawna
et daydayawenyo siya.
Dakayo ay mangpatpateg
ken siya olay no nangato
kayo wenno nababa kayo et
daydayawenyo siya."
6 Dinngek gedan nan kalin di adoado
ay ipogaw ay kaneg nan gengaas di
menpeypey-as ay dakkel ay danom
ya kaneg gedan napigsa ay kido.
Kankananda en,
"Daydayawen tako am-in nan Apo
tako tay si Apo Dios ay man-
akabalin et siya et kedeng nan
mentolay isnan am-in.
7 Men-galalasing tako datakopay
daydayawen si Apo Dios isnan kan-
gatongatona. Tay id wani nan mang-
alaan nan makwani en Kalnilo
isnan ipogawna tay naisaganada ay
makitee ken siya ay naiyalig isnan
makikasal
8 ay naagtan is bado ay menpololo-
law."
Nan kaiyaligan nan deey menpololo-
law ay galot et nan gawis ay ik-ikkan
nan ipogaw Apo Dios.

9 Kinwanin nan anghel ken sak-
en en, "Isolatmo na. Kanam en,
'Nagasat nan naayagan ay maitapi
isnan naiyaligan nan nakiasawaan
nan makwani en Kalnilo.' "
10 Daket menpalintomeng ay
mangdayaw koma issan deey ay
anghel ngem danat kanan en, "Adim
ikkan sa. Masapol ay kedkedeng
si Apo Dios is daydayawem tay
esaak ay baan Apo Dios gedan ay
kanegmo ya kaneg nan iib-am ay
mangsolsolot isnan tet-ewa ay mait-
itdo ay inpagtek Jesus. Tay nan
inpagtekna nan nagapowan nan am-
in ay inbagbagan nan mamadton
Apo Dios."

*Nan Mangabakan Nan Men-
sasakay Isnan Polaw Ay Kabayo
Isnan Bosona*

11 Maaw-awni pay daket ilaen ay
menlokat nan daya dat bomala nan
polaw ay kabayo. Et wada nan men-
sasakay ay kangadan is Matalek ya
Tet-ewa tay nan ik-ikkana ay men-
banag et ostoosto ya nalinteg nan
ikkana ay manggobat isnan mang-
ap-apos ken siya.
12 Menkililimat nan matana ay
kaneg apoy ya nan olona et wada
nan adoado ay kolona. Wada gedan
nan ngadan ay naisosolat isnan
awakna ay maid polos mangtek is-
nan kayatna ay kanan nodi siya et
kedeng.
13 Nabasabasaan nan badona. Nan
inpangadanda ken siya et Kalin Apo
Dios.
14 Nan wada id daya et omon-
onodda ken siya ay kanegda sosol-
dado ay mang-on-onod isnan apoda.
Nakabadoda am-in is polaw ay maid
polos kilotna ya nakasakayda is po-
law ay kabayo.
15 San makwani en Kalin Apo
Dios et wada nan bomalbala isnan
topekna ay kanega mentalaladem ay
gamig et siya nan osalena ay mang-
abak isnan ipogaw isnan am-in ay
ili ay adi mamati ken siya. Isnan
mentolayana et adi kabalin ay adi
matongpal nan am-in ay kankanana.
Dosaena nan masapol ay madosa ay
mangipaila isnan pilmi ay liget Apo
Dios ay manakabalin. Kaneg nan
ikkan nan ipogaw ay mangpespes
isnan obas ta bomala nan danomna
et siya nan kaneg nan awnitna ikkan
ken daida.
16 Nan naisosolat isnan badona
ya isnan opona et nan ngadana ay
mangwani en Alin di am-in ay ali ya
Apon di am-in ay apo.

17 Idi mentamaangak kasin daket
ilaen nan esay anghel ay tomatakdeg
isnan agew. Bogbogawana nan am-
in ay koyat ay mentaytayaw id tag-
ey ay mangmangwani en, "Madagop
kayo ay nateketeken ay koyat ta is-
dayo nan adoado ay patpateyen Apo
Dios.
18 Akayo ta isdayo nan aw-awak
di mentotolay ya nan sosoldado ya

nan aap-apoda. Dakayot isda gedan
nan awak di kakabayo ya nan men-
sasakay. Omali kayo ta isdayo nan
awak nan am-in ay ipogaw ay nang-
adi ken Apo Dios ay nangato ya nan
nababa, nan baa ya nan baken baa."
19 Nakwas di daket ilaen ay
madagop san kaeegyat ay binmala
issan baybay, nan mentoltolay ya
nan sosoldadoda ta enda gobaten
san mensasakay isnan polaw ay
kabayo ya nan sosoldadona.
20 Ngem dadat depapen san
kaeegyat dadapay depapen san
menkamkampot ay mamadto ay
nangipail-ila isnan kaskasdaaw
isnan nangitaktakdegana isnan
apona. San deeyday kaskasdaaw
ay inpail-ilana et siya nan inyal-
allilawna isnan kaipoipogaw ay na-
malkaan isnan malkan di kaeegyat
ya nangdaydayaw issan tinagtag-
ona. Issan nadpapan san dowa et
naibkasda isnan menbidbidang ay
apoy ay kaneg nalilibowan.
21 Am-in abes ay soldadoda et na-
pateyda isnan gamig ay bomalbala
isnan topek di mensasakay isnan
kabayo. Et nabsog nan am-in ay
koykoyat isnan inisdada ay aw-awak
di natey.

20

Nan Naibalodan Satanas Is Sinlibo Ay Tew-en

1 Nakwas di daket ilaen kasin nan
esay anghel ay lomaylayog ay na-
gapo id daya ay manggegeen isnan
dakkel ay kawal ya nan tolbek di
eneb di lengaw ay maid patenggan
di kaad-adaemna.
2-3 Danat depapen san dragon ay
si Satanas ay nan esay ngadana et
Diablo. Siya gedan nan ninbalin is
oweg ay ninpaila ken Eva id sang-
asang-adom. Kinawalan san anghel
siya danat ibkas issan lengaw danat
itolbek ta adi makaallilaw isnan
nateketeken ay ili is esay libo ay tew-
en. Ngem no makwas nan sinlibo
ay tew-en et masapol ay maipalobos
si Satanas kasin ngem sin-awyan et
kedeng.
4 Nakwas di daket ilaen ay wada
nan kasitotokdo isnan tokdowan di
ali et naagtanda abes is kalebbengan
ay menbanag. Daida nan napatpatey
gapo isnan nangipagpagtekanda is-
nan maipanggep ken Jesus ya nan
kalin Apo Dios. Inadyanda ay mang-
dayaw issan kaeegyat ay nang-ap-
apos ken Apo Dios ya san tinagtago
ay kanegna ya egayda gedan inpa-
malka nan kitongda ya ledengda is-
nan malkana. Natagoda kasin et
makitolayda ken Kristo is esay libo
ay tew-en.
5 Siya di nan omona ay katagowan
kasin di ipogaw. Ngem nan tap-ina
et sokod makwas san sinlibo ay tew-
en sadapay matago kasin abes.
6 Nan maitapi isnan omona ay
katagowan di natey et nagasatda ya
dadama nan gasingda tay adida po-
los liknaen nan ligat ay makwani
en maikadwa ay tetey. Nodi men-
balinda is kaneg papadi ay mensil-
silbi ken Apo Dios yas Jesu Kristo
dadapay makitolay ken Kristo is sin-
libo ay tew-en.

Nan Naabakan Satanas Ya Nan Naibkasana Isnan Apoy

7 Ngem no makwas san sinlibo
ay tew-en dat maipalobos si Satanas
isnan naibalodana.
8 Dat omey ay mang-al-allilaw is-
nan ipogaw isnan nateketeken ay
ili isnan batawa. Et nan maallilaw
et nan mang-ap-apos ken Apo Dios
et daida nan makwani en Gog ya
Magog. Dat dagopen Satanas daida
am-in ta maitapida ken siya ay omey
makigobat. Et adoadoda ay kaneg
nan lagan isnan benget di baybay ay
adi kabilang.
9 Dadat maiwakawakat ay mangli-
wes isnan ili ay laylayden Apo Dios
ay kad-an di ipogawna. Ngem dat
wada nan apoy ay lomayog ay ma-
gapo id daya ay mangpoo ken daida
am-in.
10 Et si Satanas pay ay nang-al-
allilaw ken daida et maibkas isnan

apoy ay kaneg libo ay menbidbidang ay epdas naibkasan gedan san deey ay kaeegyat ya nan menkamkampot ay mamadtona. Et maid polos patenggan nan mapalpaligatanda.

Nan Kaodiyan Ay Menbanagan Apo Dios

11 Nakwas di daket ilaen nan dakedake ay masisilangan is polaw ay tokdowan di ali ya nan tomototokdo. Gapo tay wada siya isdi et namanaid nan naay ay batawa ya nan daya et adida mail-ila kasin.

12-13 Daket ilaen nan natnatey ay tomatakdeg isnan sagang nan mentolay. Nan nangato ya nan nababa et wadada. Owen, nan am-in ay wada id Hades ay kad-an di natey ya olay nan natnatey isnan baybay et nadagopda ta wasdin esa ken daida et mabanag gapo isnan inik-ikkana isnan natatagowana. Dat wada nan mangbilag isnan deeyday liblo ay naisolsolatan nan am-in ay inik-ikkan di ipogaw. Dat mabilag abes nan esa pay ay liblo ay kailislistaan di ngadan di ipogaw ay matagotago ken Apo Dios ay engenggana. Dat banagen Apo Dios nan kaipoipogaw gapo isnan naisolat ay inik-ikkanda isnan natatagowanda.

14-15 Dat iwasit Apo Dios san am-in ay natey ay nagapo id Hades ay kad-an di natey. Inbekasna daida isnan anaanawa ay menbidbidang ay apoy. Isonga am-in ay ipogaw ay egay naisolat nan ngadanda isnan liblo ay listaan di ngadngadan di matagotago ken Apo Dios ay engenggana et maiwasitda isnan deey ay menbidbidang. Et siya di nan makwani en maikadwa ay tetey.

21

Nan Balo Ay Daya Ya Nan Balo Ay Batawa

1 Idi nakwas di daket ilaen ay wada nan balo ay daya ya balo ay batawa tay nan inmon-ona ay daya ya batawa ya nan baybay et namaidda.

2 Daket ilaen gedan nan ilin Apo Dios ay lomaylayog ay nagapo ken siya id daya. Siya nan ili ay makwani en balo ay Jerusalem et menbelelegew ay kaneg nan napintapintas ay babai ay menbabado is gawis ay nakasagana isnan omayan nan mang-asawa ken siya.

3 Daket dengngen nan napigsa ay kali ay nagapo isnan tokdowan di mentolay ay mangwani en, “Id wani et makitetee si Apo Dios isnan ipogaw. Iib-aana daida et daida nan ipogawna. Owen, siya ay mismo nan makitetee ken daida et siya nan Diosda.

4 Awnitna kaanen nan am-in ay gapo ay men-ag-agaanda. Awnit maid et matmatey ya maid menseseg-anganda ya maligligatanda tay am-in ay inom-ommat id kasin et namaidda.”

5 Dat kanan nan tomotokdo isnan tokdowan di ali en, “Id wani et ipabalok am-in ay wada.” Kinwanina gedan ken sak-en en, “Isolatmo nan naayda ay kanak tay tet-ewa ay awnit ommat.”

6 Danat kanan abes, “Nakwas et tay kinwasko am-in. Sak-en nan nangwada isnan am-in ay wada ya sak-en gedan nan mangkombos isnan am-in. Nan maewew et agtak siya is kalebbengana ay ominom isnan danom ay adi kalakowan ay magapo isnan balaan ay mang-ited is biyag ay maid patenggana.

7 Nan adi mangipalobos ay abaken Satanas daida et sak-en nan Diosda ya menbalinek daida is an-akko.

8 Ngem nan mang-ik-ikkan is ngawi et kaeegyat nan awnit ommat ken daida tay am-in ay mangsolot ken Satanas ay kaneg nan adi matalek ya nan mangdokog isnan pammatida gapo isnan egyatda isnan ligat ya nan makiseyseyep isnan bakenda asawa ya mang-ik-ikkan isnan tap-in di asiasi ay kaneg todi ya nan menpatey is ipogaw, nan mentala ya men-ap-apos, nan mangpatpati is sinang didios ya am-in ay menkamkampot et awnitda

mentetetetee isnan anaanawa ay menbidbidangan nan apoy ay kaneg nalilibowan ay makwani en maikadwa ay tetey."

Nan Balo Ay Jerusalem Ay Nagapo Id Daya

9 Nalpas nan nangwaniyana isdi dat omali nan esa issan deeyday pito ay anghel ay wada nan pito ay malakongda ay kad-an di pito ay kaodiyan ay ligat et kanana, "Aka ta ipailak ken sik-a nan asawan nan Kalnilo ay maiyalig isnan maitapiyana isnan kaipoipogawna."
10 Dat kapten nan Ispiriton Apo Dios sak-en kasin dat mangyey san anghel isnan toktok di andoando ay bilig. Danat ipaila ken sak-en nan ilin Apo Dios ay makwani en balo ay Jerusalem ay maid polos ngawi is mentetee. Lomaylayog san ili ay nagapo ken Apo Dios
11 et mensilsilang tay wada si Apo Dios isdi. Nan silangna et kaneg menbelelegew ay silang di nangina ay bato ay makwani en haspe.
12 Nan baked san deey ay ili et andoando ya wada nan simpoo ya doway segpana et tonggal esay segpan et wada nan esay anghel ay mangbanbantay. Tonggal esay segpan et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway an-ak din si Israel ay daida nan poon di am-in ay Judio.
13 Sagtotlo nan segpan isnan epat ay igid, ay makindaya, makinlaod, makin-amyanan ya makinabagatan.
14 San toping ay baked et wada abes nan simpoo ya dowa ay pegnadna et tonggal esay pegnad et naisosolat nan ngadan nan simpoo ya doway apostolis nan makwani en Kalnilo.
15 San anghel ay ninkali ken sak-en et gegen-ana nan pala lokod ay balitok ta lokodena san ili ya nan bakedna ya segpana.
16 Et san deey ay ili et palipaliso nan kaan-andona, nan kaananawana ya nan kaat-atakdagna. Tay linokod san anghel et doway libo ya epat gasot ay kilometro nan kaan-andona et siya abes nan kaananawana ya nan kaat-atakdagna.
17 Linokod gedan san anghel nan baked et nganngani ay pitompoo ay metros nan kaat-atakdagna. Nan metros ay lokod ay inosal san anghel et paliso isnan metros ay iloklokod di ipogaw.
18 San ili et nasapo is natatanig ay balitok et mensisilang ay kaneg salming ya nan bakedna et nasapo is nangina ay bato ay makwani en haspe.
19 Nan simpoo ya doway pegnad di baked et naal-altiyanda isnan nateketeken ay nangina ay menkimkimat ay bato ay naayda. Nan omona ay pegnad et naaltiyan is haspe, nan maikadwa et naaltiyan isnan bato ay makwani en sapiro, nan maikatlo et naaltiyan is kalsedonia, nan maikap-at et naaltiyan is esmeralda.
20 Nan maikalima pay et naaltiyan is sardonika, nan maikan-em et naaltiyan is karnelia, nan maikapito et naaltiyan is krisolito, nan maikawao et naaltiyan is berilo, nan maikasiyam et topasio, nan maikasimpoo et krisoprasio, nan maikasimpoo ya esa et hasinto ya nan maikasimpoo ya dowa et amatista nan altina.
21 Tonggal esa isnan simpoo ya dowa ay segpan et sin-es-a ay perlas nan nasapo ya nan kalsa issan deey ay ili et natatanig ay balitok nan nasapo et mensilsilang ay kaneg salming.

Nan Kanegna Isnan Balo Ay Jerusalem

22 Maid inilak is templo wenno simbaan issan deey ay ili tay nan kinatemplona et si Apo Dios ay manakabalin ya san Kalnilo.
23 Nan ili gedan ay deey et adina masapol nan silaw di agew ya bowan tay menpat-a gapo isnan silang Apo Dios ya san Kalnilo.

24-26 Am-in nan ipogaw isnan
batawa et matanggewanda isnan
silawna. Ya am-in ay mentolay
et iyeyda nan kinabaknangda is-
nan deey ay ili ay mangipaila
isnan layadda. Owen, am-in nan
kinabaknang ya kinadayaw isnan
nateketeken ay ili et maeyey isnan
deey ay ili. Nan deeyday segpan
issan deey ay ili et adida kailiklikep
nodi matototokaban ay eng-enggana
tay adi kalablablabi isdi.
27 Ya adi polos gedan makas-
gep isdi nan baken nadalos isnan
pangiilan Apo Dios ay kaneg nan
menkamkampot ya nan mang-ik-
ikkan is kababain tay kedkedeng
nan naisolat nan ngadanda isnan
liblon di Kalnilo ay nailistaan di
matatago ay eng-enggana nan ma-
balin ay songgep.

22

1 Nakwas pay di dat ipailan san
anghel nan ginawang ay kad-an di
danom ay mang-ited is biyag. Men-
lengleng nan danomna ay magap-
gapo isnan tokdowan di mentolay ya
nan Kalnilo.
2 Men-ay-ayos isnan tengan di
kalsa isnan deey ay ili. Isnan sinom-
bangil nan ginawang et wada nan
kak-aiw ay mang-ited is biyag. Bi-
nowan ay bomgasda isonga mamin
simpoo ya dowa ay bomgas isnan
esay tew-en. Ya nan toboda et daida
nan iyag-agas di kaipoipogaw.
3 Isnan deey ay ili et maiwed po-
los ngawi isnan pangiilan Apo Dios.
Tay siya di nan osto ay kad-an Apo
Dios ya nan Kalnilo ay mentotolay
et am-in ay baan Apo Dios et day-
dayawenda siya.
4 Iiilaenda nan angasna dapay
maisolat nan ngadana isnan ki-
tongda.
5 Adi polos kalablabi isdi isonga
adida masapol nan silaw wenno
silang di agew tay si Apo Dios nan
silawda. Et makitoltolayda ken siya
ay eng-enggana.

Nan Somagongan Jesus

6 Nakwas di dat kanan san anghel,
"Tet-ewa am-in nan naibaga ken sik-
a tay awnit matongpal tet-ewa. Et
nan Apo tako ay si Apo Dios ay mang-
it-ited isnan Ispiritona isnan ma-
madtona et siya gedan nan nangibaa
ken sak-en ay anghelna ta ipagtekko
ken dakayo am-in ay baana nan mas-
apol ay ommat. Et isnan adi kabayag
dat tet-ewa ay ommat."
7 Naay nan kalin Jesus. Kanana
en, "Dengngenyo nan kanak. Adi
mabayag et somagongak ken
dakayo. Et nan am-in ay mangtong-
pal isnan naisolat isnan naay ay liblo
et awnitda men-galalasing."
8 Sak-en si Juan ay nangdengdenge
ya nang-il-ila isnan naayda. Idi
nakwas ay dinngek ya inilak am-
in dana daket menpalintomeng
koma isnan sagang san anghel
ay nangipail-ila ken sak-en isnan
deeyda ta dayawek koma siya.
9 Ngem danat kanan, "Adim ikkan
sa. Tay masapol ay kedkedeng si Apo
Dios is daydayawem tay esangak ay
baan Apo Dios ay kanegmo ya kaneg
nan iib-am ay mamadton Apo Dios
ya nan am-in ay mangtongpal isnan
naisolat isnan naay ay liblo."
10 Intoloyna ay mangwani en,
"Adim igagago nodi ipagtekmo nan
inpagtekko ken sik-a ay wada isnan
naay ay liblo tay nganngani ay om-
mat dana.
11 Tay no menlogi dana ay ommat
et nan mang-ik-ikkan is ngawi
et itoltoloyna ay mang-ikkan is
ngawi ya nan mang-ik-ikkan is
kababain et itoltoloyna ay mang-
ikkan is kababain. Ngem nan
gawis ay ipogaw ya nan nadiosan et
itoltoloyda ay mang-ikkan is gawis
tay daida nan ipogaw Apo Dios ay
mang-ik-ikkan isnan laydena."
12 Kinwanin Jesus, "Dengngenyo.
Adi mabayag et somagongak ken
dakayo ya ikawitko nan iligalok is-
nan ipogaw et nan inik-ikkan nan
wasdin esa ken daida et siya nan
kaneg nan ganabena.

13 Sak-en nan nangwada isnan am-
in ay wada ya sak-en gedan nan
mangkombos isnan am-in."
14 Awnit dadama nan gasing nan
mangdalos isnan badoda ay naiyalig
isnan maowasan di basol tay daida
nan wada nan kalebbenganda ay
songgep isnan segpan nan deey ay ili
ya wada gedan nan kalebbenganda
ay mangan isnan begas di kaiw ay
mang-ited is biyag.
15 Ngem adi mabalin ay songgep
isdi nan mang-ik-ikkan is ngawi
ay kaneg nan mang-ik-ikkan isnan
ol-olay ya bomabai ya lomalaki,
nan mentala, nan menpatpatey is
ipogaw, nan mangpatpateg is sinang
didios, nan men-al-allilaw ya nan
menkamkampot. Am-in nan mang-
ik-ikkan is dana et adida makasgep.
16 Dat menkali si Jesus kasin
ay mangwani en, "Sak-en si Je-
sus ay nangibaa isnan anghelko ta
ena ibaga nan naayda ken sik-a
tasiyay ipagtekmo gedan isnan ma-
mati ken sak-en ay madagdagop is-
nan nateketeken ay ili. Sak-en nan
tet-ewa ay Apon din si David ya sak-
en gedan nan makwani en batakagan."
17 "Omali kayo am-in ta maitapi
kayo," kanan nan Ispiriton Apo Dios
ya nan ipogawna ay kaiyaligan di
awnit asawaen nan Kalnilo.
"Owen, omali kayo," kanan nan
mangdenge isnan naayda. Am-in
kayo ay mangkayat et ay-ayaganda
dakayo ta am-in kayo ay maew-
ewew et omali kayo koma ta dawa-
tenyo ay ominom isnan danom ay
maid bayadna ay mang-ited is biyag.
18 Sak-en si Juan ay mangwani
en am-in kayo ay nangdenge isnan
inpagtekko isnan naay ay liblo et
makailanyo ta adiyo taptapiyan nan
insolatko tay no wada nan mang-
taptapi et tapiyan abes Apo Dios
nan dosana ay kaneg nan ligat ay
nakwani isnan naay ay liblo.
19 No wada gedan di mangkesay
isnan naisolat isnan naay ay liblo et
kaanen abes Apo Dios nan kalebben-
gana ay mangkakan isnan begas di
kaiw ay mang-ited is biyag ya nan
kalebbengana ay songgep isnan ilin
Apo Dios ay naibaga isnan naay ay
liblo.
20 Nan nangipagtek isnan naayda
et kankanana en, "Tet-ewa ay ngan-
ngani nan somagongak." Isonga
sinongbatak en, "Owen, omalika Apo
Jesus."
21 Sapay koma ta wada nan badang
ya anos Apo Jesus ken datako am-in.